[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

K. E. Kanga

KHORDEH AVESTA

COMPRISING

Ashem, Yathâ, the five Nyâeshes, the five Gehs, Vispa Humata, Nâmsetâeshne, Patet Pashemânee, all the Nirangs, Bâjs and Namaskârs; fifteen Yashts, the Afrîngâns, the Afrins, and the Ashirvad

TRANSLITERATED AND TRANSLATED INTO GUJARATI

With Copious Explanatory Notes,

BY

KAVASJI EDALJI KANGA,

TRANSLATOR OF THE VENDIDAD, THE YASNA, THE VISPERED, THE YASHTS AND THE GÂTHÂS; AUTHOR OF A PRACTICAL AVESTA GRAMMAR AND OF A COMPLETE DICTIONARY OF THE AVESTA LANGUAGE (BOTH AVESTA INTO ENGLISH AND ENGLISH INTO AVESTA),

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY,

LATE HEAD MASTER, MOOLLA FEEROZ MADRESSA

Tenth Edition.

EDITED AND PUBLISHED

BY

NAVROJI PESTONJI KAVASJI KANGA.

103, Gunbow Street Fort,

BOMBAY.

The Era of Yezdeezerd 1295.—The Year of Christ 1926.

April, 1880.
First Edition.—1,000 Copies.
December, 1887.
Second Edition.—1,000 Copies.
July, 1890.
Third Edition.—1,000 Copies.
March, 1896.
Fourth Edition.—1,200 Copies.
February, 1902.
Fifth Edition.—1,500 Copies.
September, 1907.
Sixth Edition.—1,500 Copies.
May, 1913.
Seventh Edition.—1,500 Copies.
November, 1916.
Eighth Edition.—1,500 Copies.
July, 1921.
Ninth Edition.—1,500 Copies.
January, 1926.
Tenth Edition.—1,500 Copies.

Printed by Ramchandra Yesu Shedge, at the "Nirnaya-Sagar" Press, 26-28, Kolbhat Lane, Bombay.

Published by Navroji Pestonji Kavasji Kanga. 103, Gunbow Street, Fort, Bombay.

ખોરદેહ અવસ્તા.

અષેમ, યથા, પાંચ નીઆએશ, પાંચ ગેહ, દોઆ વીસ્પ
હુમત, દોઆ નામ સેતાએશને, પતેત અવસ્તાની,
પતેત પશેમાની, બધી નીરંગો, બાજો
તથા નમસ્કારો, પંદર યશ્ત, સઘળાં
આફ્રીંગાનો, આફ્રીનો તથા
લગનના આશીરવાદ

બા માએની તથા શરેહ,

બનાવનાર

કાવશજી એદલજી કાંગા,

વંદીદાદ, યજશ્ને, વીસ્પરદ, યશ્ત તથા ગાથાનો તરજુમો કરનાર;
અવસ્તા ભાષાનાં વ્યાકરણના તથા અવસ્તા ભાષાની સંપૂર્ણ
ફરહંગના કર્ત્તા; (અવસ્તા શબ્દોના અંગ્રેજી અર્થો
અને અંગ્રેજી શબ્દોના અવસ્તા અર્થો)
મુંબાઈની યુનીવરસીટીના ફેલો;
મુલ્લાં ફીરોજ મદરેસાના મરહુમ વડા શિક્ષક.

દશમી આવૃત્તિ.

છપાવી પ્રગટ કરનાર,
નવરોજી પેશતનજી કાવશજી કાંગા.
૧૦૩, ગનબાવા સ્ટ્રીટ—કોટ,

મુંબઈ:
"નિર્ણયસાગર" છાપાખાનામાં છાપ્યું છે.

સને ૧૨૯૫ યજદજરદી—સને ૧૯૨૬ ઈસવી.

એપ્રિલ, ૧૮૮૦
પેહેલી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.
દીસેમબર, ૧૮૮૭
બીજી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.
જુલાઇ, ૧૮૯૦
ત્રીજી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.
માર્ચ, ૧૮૯૬
ચોથી આવૃત્તિ. ૧૨૦૦ નકલ.
ફેબ્રુઆરી, ૧૯૦૨
પાંચમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.
સપતેમબર, ૧૯૦૭
છઠ્ઠી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.
મે, ૧૯૧૩
સાતમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.
નવેમબર, ૧૯૧૬
આઠમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.
જુલાઇ, ૧૯૨૧
નવમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.
જાનેવારી, ૧૯૨૬
દસમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

દશમી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આ દશમી આવૃત્તિ પ્રગટ કરતી વખતે મારા પીતાજી પેશતનજી કાવશજી કાંગા જેવણ તા. ૮ મી નવેમ્બર ૧૯૨૩ ને દીવસે ગુજર પામ્યા છે તેવણના મરણની દુ:ખદાયક નોંધ લેવાની ફરજ સમજાુંછું.

છેલ્લી નવમી આવૃત્તિ જુલાઈ ૧૯૨૧ માં મારા મરહુમ પીતાજીએ બહાર પાડ્યા પછી આ દશમી આવૃત્તિ માટે ચાલુ માંગણી થઈ હતી, અને તે ઉપરથી આપણા હમદીનોમાં શુદ્ધ ઉચ્ચારે અવસ્તા ભણતરો ભણવા માટે તથા તેના અર્થો ઉકેલવા માટે હજીબી કેટલી બધી ફીદાગીરી છે તે જણાઈ આવે છે.

જેમ આઠમી આવૃત્તિમાં "પાજંદ આફરીનો" ના ઉમેરાથી ૬૮ સફાનો વધારો થયો હતો, તેમ આ ચાલુ આવૃત્તિમાં વળી બીજા ૧૮ સફાનો ઉમેરો થવા પામ્યો છે તે જાણી હમદીનો ખુશી થશે. મારા મરહુમ પીતાજીના મીત્ર તથા આપણા જાણીતા અવસ્તા-પહેલવી સ્કોલર એરવદ ફીરોજ શાપુરજી મસાની એમ. એ. એલએલ. બી. સોલીસીટરે, મારી અરજ ઉપરથી, પોતાની "પાજંદ ભણતર સીરીઝ નં૦ ૨" ની કેતાબમાંથી "પાજંદ આશીરવાદ" જે લગન વખતે ભણવામાં આવે છે તે આશીરવાદ તેના અસલ પાજંદ શુદ્ધ તેક્ષ્ટ તથા બોલેબોલ આંકડા વાર તરજુમા સાથે આ આવૃત્તિમાં દાખલ કરવા માટે ખુશીથી પરવાનગી આપી છે જે માટે આ ટકે હું તેવણનો આભાર માનું છું. વળી એ મહેરબાની ઉપરાંત, અત્યાર સુધીમાં "મોટી હપતન યશ્ત"માં જે "યાતુ જી જરથુશ્ત" નો જાણીતો કરદો આવે છે તેનો બોલબોલ આંકડાવાર તરજુમો નહી આપવામાં આવતો હતો તેનો અસલ તરજુમો એરવદ મસાનીએ પોતે કરી આપ્યો છે, અને તેની ઉપર ખુલાસેવાર લંબાણ નોટ આપી છે જે અભ્યાસીઓને ઉપયોગી થઇ પડશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે. એજ પ્રમાણે બહેરામ યશ્તના

૧૯ મા ફરદાના ૫૯ મા ફકરાનો પણ આંકડાવાર બોલેબોલ તરજુમો એરવદ મસાનીએ કરી આપ્યો છે, જે મહેરબાની માટે હું એરવદ મસાનીનો ઘણો ઉપકાર માનું છું.

વળી આપણા જાણીતા અવસ્તા–પહેલવી સ્કોલર એરવદ બમનજી નશરવાનજી ધાભર એમ. એ. આ ચાલુ આવૃત્તિના છેલ્લા પ્રુફો તપાસી જોવા માટે મને કીમતી મદદ આપી છે તે માટે હું તેવણનો એહેશાન માનું છું.

મુબઈ, જાન્યુઆરી સને ૧૯૨૬. } **નવરોજી પેશતનજી કાવશજી કાંગા.**

PREFACE TO THE TENTH EDITION.

While publishing this present edition, it is my duty to take note of the mournful death of my father Mr. Pestonji Kavasji Kanga who passed away on 8 th November 1923.

After the publication of the last edition in July 1921 by my late father, there was a demand for the present edition made by the co-religionists which proves the high degree of their zeal and devotion for the recital of Avesta prayers in correct orthography and for the understanding the sense thereof.

The co-religionists will be pleased to see that in the present edition an addition of 18 pages has been made in the same way as the eighth edition has evinced an addition of 68 pages by the introduction of " Pazend Afrins."

I have to thank Ervad Phiroze Shapurji Masani M. A., L. L. B. Solicitor, our well-known Avesta-Pahlavi scholar and the friend of my late father, who has been courteous on my requesting him to allow me willingly to introduce the original correct Pazend text and word-for-word orderly translation of the " Pazend Ashirvad " or Benediction Prayers recited in the Parsee-Zoroastrian nuptial ceremony from the book of "Pazend Prayers Series NO 2" edited & published by him.

Besides this favour Ervad Masani has rendered his original translation of the well-known passage " Yātû Zi Zarathushtra" in the Senior Haftan Yasht which had not been rendered into word-for-word translation upto now, and he has given a long elucidatory note thereon, which it is hoped, will

be helpful to the students of the Avesta. Also Ervad Masani has translated the kardeh 19 § 59 of the Behram Yasht and my thanks are due to him for all these courtesies.

Finally, I have to thank our well-known Avesta-Pahlavi scholar Ervad Bamanji Nasarvanji Dhabhar M. A. for his valuable assistance in the work of going through the final proofs of this present edition.

BOMBAY, *January, 1926.* } NAVROJI PESTONJI KAVASJI KANGA.

નવમી આવૃત્તિનો દીબાચો.

૧૯૧૬ માં છેલ્લી આઠમી આવૃત્તિ બહાર પડ્યા પછી એવી આશા હતી કે લડાઈ પુરી થયા પછી બધો મામલો લડાઈની અગાઉના વખત જેવો પાછો રાહ ઉપર આવશે. પણ આ આશા પાર પડી નથી, કેમજે દરેક ઉપયોગી અને જરૂરી ચીજની અજાયબી પમાડનારી મોંઘવારીના વખતમાથી આપણે પસાર થઈએ છીએ.

આવા સંજોગમાં આ અગત્યની ખોરદેહ અવસ્તા ભણવાની ચોપડી બહાર પાડવાનો વિચાર મોકુફ રાખવાનું દરૂસ્ત ધારવામાં આવ્યું. પણ મારા મીત્રોની સલાહથી એ ચોપડી બહાર પાડવાની મેં હીમત કરી છે, અને હાલની આવૃત્તિની કીમતમાં જે વધારો કરવો પડ્યો છે તે માટે જાહેર આલમ આનાકાની નહી કરશે એવી સુચના કીધેલી ગેરવાજબી લેખાશે નહી.

મુબઈ, જુલાઈ ૧૯૨૧. } પેશતનજી કાવશાજી એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE NINTH EDITION.

After the publication of the former eighth edition in 1916, it was hoped that after the war had been over every thing would revert to its pre-war position. But this hope has not been realised, and we are passing through very bad times of extraordinary dearth of every useful and necessary article.

Under these circumstances it was deemed desirable to stop the publication of this important prayer-book, the *Khordeh Avesta*. But at the instance of my friends, I have ventured to get it published, and it is not unfair to suggest that the public will not grudge the rise in the price of the present edition.

BOMBAY, *July 1921.* PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

૧૨૮૯૧

આઠમી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આ પુસ્તકની છેલ્લી સાતમી આવૃત્તિ ૧૯૧૩ માં પ્રગટ થઈ હતી, અને એ પુસ્તકના ચાલુ ઉપયોગીપણાને લીધે ચાલુ માંગણી થતી હોવાને લીધે આવા લડાઈના વખત દરમ્યાન પણ પાછી છપાવવાની જરૂર પડી છે.

મારા મરહુમ પિતાજી એરવદ કાવશજી એદલજી કાંગા ૧૯૦૪ માં ગુજર પામ્યા પછી છઠ્ઠી તથા સાતમી આવૃત્તિઓ એમની એમ છપાવીને બહાર પાડવામાં આવી હતી, પણ આ આવૃત્તિમાં એક ખાસ અગત્યનો વધારો કરવામાં આવ્યો છે, અને તે આપણી ક્રીયાઓમાં ચાલુ ભણવામાં આવતી પાજંદ આફ્રીનના ભણતરો છે. આફ્રીનગાંનની ક્રીયા માટે જુદા જુદા કરદા શુદ્ધ ઉચ્ચારે અને ગુજરાતી તરજુમા સાથે આ પુસ્તકમાં મારા મરહુમ પિતાજીએ પોતાની પાંચમી આવૃત્તિમાં વધારો દાખલ આપ્યા હતા, પણ તેની સાથે શુદ્ધ ઉચ્ચારે "પાજંદ આફ્રીન" માટેની ઉલત ભરેલી માંગણી થયા કરતી હતી.

આ માંગણીને પુગી વળવા માટે મેં મારા મીત્ર એરવદ ફીરોજ શાપુરજી મસાની, એમ. એ. એલએલ. બી., વકીલ હાઈકોર્ટ, ને અરજ કરી, અને તેવણ પોતાની, "પાજંદ ભણતરો નં. ૧" ની કેતાબ કહાડવામાં રોકાયલા હતા, અને તેમાં સારાં નસીબે તેવણે "પાજંદ આફ્રીન બા માએની" પોતાના નં. ૧. માં લેવા માંડી હતી. તેવણે મહેરબાનીની રાહે પોતાના માનવંત શિક્ષક મરહુમ એરવદ કાવસજી એ૦ કાંગાની ચોપડીમાં આપવા મારી અરજ ઉપરથી ખુશી બતાવી હતી, જેનાં પરીણામમાં આ આવૃત્તિનાં કદમાં ૬૮ સફાનો વધારો થયો છે. એરવદ ફીરોજ શા૦ મસાનીએ મુલ્લાં ફીરોજ મદરેસામાં યુનિવરસિટીની કલાસીકલ ભાષા તરીકે અવસ્તા પહેલવીનો એમ. એ. સુધી પાંચ વરસ અભ્યાસ કીધો છે, અને તે અભ્યાસ ત્યારપછી ચાલુ રાખી અવસ્તા ભણતરો અને પહેલવી લખાણોના અનેક ખાનગી તેમજ જાહેર તરજુમા કરવા ઉપર પોતાનું ધ્યાન રોકી રાખ્યું છે. અને તેવણનાં અવસ્તા પહેલવી ભાષાના જ્ઞાન તથા જરથોશ્તી દીનના અભ્યાસની

ખાસ લાઈનિને આધારેજ આ આફ્રીનનાં ભણતરો શુદ્ધ ઉચ્ચારે લખીને મારા મરહુમ પિતાની ઢબમાંજ તરજુમો કરી આપ્યો છે, જે મેહેરબાની માટે હું એવણનો આ તકે ઉપકાર માનું છું.

અહીં જણાવવું જોઈએ કે આ પુસ્તક લડાઈના હીંગામમાં ઘણા મોંઘાં ભાવે છપાવવા છતાં તથા અસલના જેવાં શોભઈતાં એમબોસ કીધેલાં પુંઠામાં બંધાવ્યા છતાં અને ઉપર જણાવેલાં ૬૮ સફાનો વધારો છતાં હમદીનોની સવલતાને ખાતર એના ભાવમાં કંઈબી વધારો કરવામાં આવ્યો નથી.

મુંબઈ,
નવેમ્બર, ૧૯૧૬. } **પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.**

PREFACE TO THE EIGHTH EDITION.

The last seventh edition of this book was published in 1913, and owing to the constant demand for it on account of its everyday usefulness, a further edition thereof has been considered necessary even during the time of the Great War.

After the lamented demise of my late father Ervad Kavasji Edalji Kanga in 1904, the book had gone through the sixth and seventh editions without any alteration or addition; but this present edition evinces a special feature of importance,—the addition of "Pâzend Afrin" or benedictory prayers recited always with everyday ceremonial recitals. My late father had in the fifth edition of this book made an addition of special 'Kardeh' or sections for the recital of different 'Afringân' ceremonials, with their correct pronounciations and Gujarati translation, but there appeared to be an eager demand for "Pâzend Afrin" in correct orthography and with word-for-word Gujarati rendering, along with the "Afringân Kardeh."

In order therefore to meet this desideratum, I requested my friend Ervad Phiroze Shapurji Masani, M. A., LL. B., Vakil, High Court, to help me. Fortunately it so turned out that the publication of his book under the title of "Pâzend Prayers Series No. 1" was under contemplation, and that the "Pâzend Afrin with Translation" constituted the First Number thereof. He was pleased to comply with my request and allowed me to introduce these 'Pâzend Afrin" into the Khordeh Avesta—the book of his late revered master Ervad Kavasji E. Kanga, and as a result of this favour an addition of 68 pages will be noticed in the present edition. Ervad Phiroze S. Masani has studied the Avesta and Pahlavi as his university classical languages in the Mulla Feeroze Madressa

for five years up to the degree of M. A, and having since then pursued the studies in this line he has devoted his attention to various public and private translations of Avesta scriptures and Pahlavi texts. What with his linguistic knowledge of Avesta and Pahlavi, and what with his special line of study of the Zoroastrian Religion he has been enabled to put the "Afrin Prayers" into precisely correct orthography, and the translations thereof exactly in the style of my late father, and for the favour done to me I take this opportunity of thanking Ervad Masani.

It should be noted here that no increase has been made in the price of the book for the benefit of my co-religionists notwithstanding the fact of its being printed at much higher rates in this untoward time of the War, and of its being bound in the same original artistic and embossed cover as well as of its being enlarged by 68 pages.

BOMBAY,
November 1916. } PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

છઠ્ઠી આવૃત્તિનો ખુલાસો.

આ પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિ ૧૯૦૨ માં પ્રગટ થઈ હતી જે પછી તેના બનાવનાર મારા પિતાજી એરવદ કાવશજી એદલજી કાંગા માર્ચ ૧૯૦૪ માં મરણ પામ્યા છે.

પાંચ જુદી જુદી આવૃત્તિઓ દરમિયાન મરહુમે તેમાં અનેકવાર બનતા સુધારા વધારા દાખલ કરી આ પુસ્તક બનતું સંપૂર્ણ બનાવેલું છે, અને તેની છેલ્લી આવૃત્તિ નવેસરથી છપાવી એમની એમ દીનદાર જરતોશ્તીઓની સેવામાં રજુ કરી છે અને મરહુમનેજ પગલે ચાલી પુસ્તકની છપાઈ, બંધાઈ કે કીમતમાં ફેરફાર કીધો નથી.

મુંબઈ, સપતેમબર સને ૧૯૦૭. } પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE SIXTH EDITION.

During my father's lifetime this book passed through five editions, and each succeeding edition was characterized by the necessary additions and alterations. The fifth edition, which was issued in 1902, was particularly remarkable for a number of modifications and the present edition is therefore merely a reprint of my father's last edition. In the printing, binding, and price of the book also I have adhered to my father's plan.

BOMBAY, *September 1907.* } PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

પાંચમી આવૃત્તિનો દીબાચો.

પાક અવસ્તાના કલામ શુદ્ધ ઉચ્ચારે ભણવાની ઉલટ તથા તેના અર્થ જાણવાની હોંસ, આપણા જરતોશતીઓમાં દીન પર દીન વધતી જાએછે તે, આએ કેતાબના વધતા જતા ખપ ઉપરથી સેહેજ જણાઈ આવેછે. આએ પાંચમી આવૃત્તિ બાહાર પાડવા આગમચ, અવસ્તાના મારા ચાલુ અભ્યાસની મદદથી, એ કેતાબ નવેસરથી તપાસીને તેના અર્થમાં મે જોઇતા ફેરફાર કીધા છે, તથા કેટલેક ઠેકાણે વધુ ખોલાસા આપ્યા છે. વળી યશ્તોમાં જે જે ફકરાઓને ડાકટર ગેલ્ડનરે કવીતા રૂપી લખાણ ગણ્યું છે, તે ફકરાઓના ઇશારા તથા ખોલાસા નોટમાં જણાવ્યા છે. એ ઉપરાંત, વધારા તરીકે સીરોજા યશ્ત, સઘળાં આફ્રંગાનો, નીઆએશ તથા યશ્તની પછી ભણવાની પાજદ નીરંગ, તથા દરરોજ ભણવાજોગ મોનાજાત તેના તરજુમા સાથે આપવામાં આવ્યાં છે. એ સબબે એ કેતાબનાં કદમાં ૪૮ સફાનો વધારો થયોછે. વળી આગલી આવૃત્તિના કરતાં આએ પુસ્તકનાં પુઠાંને વધારે શોભઇતું કરવા સારૂ, અવસ્તાના સોનેરી ફકરાથી 'એમબાસ' કરવામાં આવ્યું છે. એ બધું છતાં, એની કીમતમાં કાંઈબી વધારો ન કરતાં આગળની માફક ફક્ત રૂપીયા ૨॥ રાખી છે.

મુંબઈ, ફેબ્રુઆરી,
સને ૧૯૦૨ ઇસવી.

કાવશજી એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE FIFTH EDITION.

The first edition of my Khordeh Avesta was issued in 1880 and the last in 1896. The rapid sale commanded by those editions is an unmistakable proof of the general desire on the part of my co-religionists to recite their prayers according to the correct and authenticated texts and to know their meaning. In placing this fifth edition before the public, I have thoroughly examined the texts and interpretations given in my former editions, and made alterations and modifications, where necessary, in the light of my continued studies. The present revised edition has been enlarged by the addition of the Sirozâh Yasht, the Afringâns and the Pâzend Nirang recited at times after the prayers and a *Monâjât* by the late Moolla Feeroz with their translations.

BOMBAY,
February 1902.

KAVASJI EDALJI KANGA.

ચોથી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આએ ચોથી આવૃત્તિમાં ખોરશેદ તથા માહ—એ બે યશ્તો ઉમેરીને ૧૪ યશ્તો આપવામાં આવીછે. પોતાનાં વાહાલાં ગુજરેલાંઓની યાદનેમાટે ભણવાનો અવસ્તા તથા પાજન્દ કરદો તેના અર્થ સાથે આપ્યોછે. બધો તરજુમો તથા નોટ નવેસરથી તપાસીને તેમાં ઘટતો ફેરફાર કીધોછે. સઉથી છેલ્લો છપાએલો પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેરનો અવસ્તાનો ફ્રેંચ તરજુમો બારીકીથી વાંચીને, તેમાંની જાણવાજોગ બાબતો નોટમાં લીધીછે. ખોરદેહ અવસ્તામાં આવેલા ગાથાના ફકરાઓને કવીતા રૂપમાં મુક્યા છે. એ ઉપરાંત બીજી કેટલીએક જાણવાજોગ બાબદો ઉમેરીછે. એપ્રમાણે એ કાંમની પુઠે લાગીને તેને બરાબર સરનજામ પોંહોંચાડવાને મને ૬ મહીના મેહેનત કરવી પડીછે. ચોપડીનાં કદ્દમાં વધારો તથા સુધારો થવા છતાં, એની કીમતમાં કાંઈબી વધારો ન કરતાં, ફક્ત રૂ. ૨॥ રાખી છે.

"સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટરાંનસલેશન ફંડ"ના માનવન્તા ટરસ્ટી સાહેબોએ, આપણી પાક દીનને લગતી એ કેતાબની ૬૦ નકલ ખરીદ કરીને, જે આશ્રો આપવાને મેહેરબાની કીધીછે, તેનેમાટે એ નેકનામ અકાબરોનો હું એહસાંન માનુંછું.

મુબઈ, માર્ચ, સને ૧૮૯૬ ઇસવી. } **કાવશજી એદલજી કાંગા.**

ત્રીજી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આએ કેતાબની ખુબી તથા કદર આપણા હમદીન ભાઈઓમાં પુરતી રીતે જણાએલી દીસેછે, સબબ કે ૨॥ વરસની ટુંક મુદ્દતમાં, સુધારા તથા વધારા સાથની એની બીજી આવૃત્તિ ખપી ગઈ છે. આગળના કરતાં આપણા દીનદાર જરતોશ્તીઓ શુદ્ધ ઉચ્ચારે ભણવાને તથા તે ભણતરમાં આવેલી બાબદોની માએની જાણવાને વધારે ખાહેશમંદ છે તે, આએ કેતાબના ખપ ઉપરથી સેહેજ જણાઈ આવેછે.

આએ ત્રીજી આવૃત્તિમાં બીજી બે યશ્તો (તીર તથા ગોશ) વધારીને ૧૨ યશ્ત આપવામાં આવીછે, ડાકટર ગેલ્ડનરનું નવું બાહાર પડેલું અવસ્તાનું

પુસ્તક બારીકીથી વાંચીને, મને દરૂસ્ત લાગવાથી એ પુસ્તકને આધારે પુષ્કળ ઠેકાણે અવસ્તાના બોલોમાં મેં ફેરફાર કીધોછે. વળી અવસ્તાના વિદ્યાર્થીઓને તેઓના અભ્યાસમાં સવળ પડે એટલામાટે, ડાકટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે, ફકરાઓના નમબરો અવસ્તા તથા માએનીની શરૂઆતમાં મુક્યાછે. અવસ્તાનાં મારા ચાલુ અભ્યાસની રૂએ તરજુમામાં ઘટતે ઠેકાણે સુધારો કરવામાં આ૦યો છે.

મુંબઈ, જુલાઈ સને ૧૮૯૦. } કાવશાજી એદલજી કાંગા.

બીજી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આએ ખોરદેહ અવસ્તા બા માએનીની કેતાબની પેહેલી આવૃત્તિ ઈસવી ૧૮૮૦ ના સાલમાં છપાઇને બાહાર પડી હતી. તેની કીમત રૂ૦ ૪ હોવા છતાં, અત્રેના તેમજ દેશાવરના જરતોશ્તીઓને પસંદ પડતી હોવાથી, ૭ વરસમાં તેની ૧૦૦૦ નકલ ખપી ગઈ, અને તેને ફરીથી છપાવાની માંગણી થઈ. * * * * એ પુસ્તકની પેહેલી આવૃત્તિમાં એક વખત આવી ગએલા અવસ્તા ફરીથી આપવામાં નહિ આવ્યા હતા, પણ આએ બીજી આવૃત્તિમા જરતોશ્તીઓને ભણવાને સવળ પડે એટલામાટે, આગળ આવી ગએલા અવસ્તા તથા પાજંદના ભાગો ફરી ફરીથી સલસલાબદ આપવામાં આવ્યા છે. પેહેલી આવૃત્તિમાં પાંચ નીઆએશ, પાંચ ગેહ, બધી નીરંગો, બાજે અને નમસ્કારો તથા ૭ યશ્તો આપવામાં આવી હતી, તેમાં મ્હોટી તથા ન્હાની હપ્તન યશ્ત, ખોરદાદ તથા મ્હોટી હોમ યશ્ત—એ ત્રણ યશ્તો ઉમેરીને આએ સુધારેલી બીજી આવૃત્તિમાં ૧૦ યશ્તો આપવામાં આવી છે. એ પ્રમાણે હોવાથી એ પુસ્તક પેહેલી આવૃત્તિના કરતાં વધારે મ્હોટું થયું છે; અને સોજી છપાઈ, સફાઇદાર જાડાં કાગજ તથા મજબુત અને શોભઈતાં પુઠાં સાથે, આપણા જરથોશ્તીઓને ખરીદ કરવાને બની શકે એટલામાટે એની કીમતમાં ઘણો ઘટાડો કીધો છે.

મુબઈ, દીસેમબર સને ૧૮૮૭ ઇસવી. } કાવશાજી એદલજી કાંગા.

પેહેલી આવૃત્તિનો દીબાચો.

ઈસિવી ૧૮૧૮ ના સાલમાં ઈઆને આજ ૬૨ વરસની વાત ઉપર, મરહુમ દસ્તુરજી ફરામજી સોહોરાબજી મેહેરજી રાણાનો કીધેલો ખોરદેહ અવસ્તાનો ગુજરાતી તરજુમો છપાઈને બાહાર પડ્યો હતો; ત્યાર પછી તેજ વરસમાં મરહુમ દસ્તુરજી એદલજી દોરાબજી સંજાણાએ ખોરદેહ અવસ્તાનો એક બીજો ગુજરાતી તરજુમો છપાવી પ્રગટ કીધો હતો, તે વખતથી તે આજસુધી બીજાઓએ બી આએ છેલ્લા તરજુમા ઉપરથી ઉતારો કરીને, તેમાં કાંઇબી જાણવા જોગ ફેરફાર કીધા વગર છપાવ્યો હતો. પણ ત્યાર પછી યુરોપિયન વિદ્વાનોની અથાક મેહેનતની નવી નવી શોધોથી, તથા 'ફાઇલાલોજી'ના નવા એલમથી, આપણા આએ કદીમ ધર્મ ઉપર પુષ્કળ અજવાળું પડ્યું છે, અને તે અજવાળાંની મદદથી ઘણીએક નવી બાબદો તથા ખુબીઓ જે અગાઉ નહી જણાએલી હતી તે, એ ધર્મનાં ખુદ અસલ લખાણમાંથી માલુમ પડી આવીછે. એ અસલ લખાણ જેને 'અવસ્તા' કરીને કહેછે, તેના કેટલાએક ચોક્કસ ભાગોનો 'ફાઇલાલોજી,' ને કાએદે કીધેલો તરજુમો છપાઈને બહાર *પડ્યોછે. પણ 'ખોરદેહ અવસ્તા' જે આપણા જરતોશ્તીઓમાં દરરોજ ભણવાનો ચાલ છે તેનો, હાલની નવી શોધોને અનુસરતો તથા સહી તરજુમો, તેની અસલ શુદ્ધ એબારત સાથે બહાર પડે તો સારૂં, એવી આપણા કેટલાએક જરતોશ્તીઓએ પોતાની ખાહેશ જણાવી હતી; એ ઉપરથી એ કાંમ માથે લેવાને મેં દરૂસ્ત ધાર્યું.

આએ 'ખોરદેહ અવસ્તા બા માએની'ની ચોપડીમાં તમામ અવસ્તાનો ભાગ પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડના "જંદ ટેક્સટ્સ" (Zend Texts) ઉપરથી લીધો છે. એ તમામ ભણવાનો ભાગ અવસ્તા અક્ષરમા આપવાનો મારો વિચાર હતો, પણ આપણા જરતોશ્તીઓનો ઘણો મ્હોટો ભાગ એ અક્ષરોનાં વાંચનથી તદ્દન અનજાણા હોવાને લીધે, એ વિચાર છોડી દઈને શુદ્ધ ગુજરાતીમાં તેના ઉચ્ચાર આપવા પડ્યા. એ પ્રમાણે બરાબર શુદ્ધ ગુજરાતી અક્ષરમાં અવસ્તાનું વાંચણ આપતાં, મને કેટલાએક ચોકસ તદ્દન નવી જાતના ગુજરાતી

* શેઠ ખ૦ રૂ૦ કામાજીવાળો ફરહંગસાથનો તમામ વંદીદાદના તરજુમાનો રીસાલો (બનાવનાર, એરવદ કા. એ. કાંગા). દરૂ યષ્ટ બા માએની (બનાવનાર, દસ્તુરજી એ. સો. મેહેરજી રાણાના તથા એરવદ મી. શા. વાછા). આવાં યસ્ત બા માએની (બનાવનાર, એરવદ ટે. દી. અંકલેશ્વરીઆ).

'ટાઈપ' બનાવવા પડ્યા:—જેમકે ધ્, જ઼, ઝ઼, ખ઼, જ઼ૂ, ઝ઼ૂ, ત઼, ઇત્યાદિ. પણ અગરજો હવે પછી આપણા જરતોશ્તીઓમાં અસલ અવસ્તા અક્ષરમાં ભણવાનો ચાલ પડશે તો, આએ ચોપડીની બીજી આવૃત્તિમાં તમામ અવસ્તા તથા પાઝંદ ભાગ તે અક્ષરમાં આપવામાં આવશે.

દરેક અવસ્તા તથા પાઝંદ ફકરાની નીચે તેનો બોલેબોલ ગુજરાતી તરજુમો આપ્યોછે, પણ સેહેલાઇથી જણાઈ આવે એટલા માટે બેહુના 'ટાઈપ' જુદા લીધાછે. વળી દરેક અવસ્તા તથા પાઝંદ બોલનો ગુજરાતીમાં શું અર્થ થાએછે તે તરત જણાઈ આવે એટલા માટે, અવસ્તા તથા પાઝંદ તેમજ ગુજરાતી બોલોને મથાળે આંકડા મુકવામાં આવ્યાછે; પણ ગુજરાતી એબારતને માટે કેટલીએક વખતે આપણી તરફથી જ્યારે બોલો લેવા પડ્યા છે ત્યારે, તે અસલ એબારતમાં નથી એવુ જણાવવાસારૂ તે બોલોને (   ) એપ્રમાણે વલાયામાં મુક્યા છે. એ પ્રમાણે દરેક બોલને મથાળે આંકડા મુકીને વળી ગુજરાતી ઢપ પ્રમાણે સલસલાબંદ તરજુમો કરવો એ જરા મુશ્કેલ કાંમ છે, તથા દરેક અવસ્તા બોલનો ગુજરાતીમાં અર્થ લાવતાં કોઈ કોઈ વખતે ગુજરાતી એબારત રસીલી આવી શકી નથી. દરેક ફકરાનો આંકડા મુકીને બોલેબોલ તરજુમો આપ્યા પછી, તેની નીચે જોઈતે ઠેકાણે **ખોલાસો** એવું મથાલું કરીને વલાયામાં અગત્યના તથા મુશ્કેલ ફકરાઓની પુરતી શરેહ તથા નોટ આપીછે.

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે શુદ્ધ અવસ્તા તથા તેના ગુજરાતી તરજુમા ઉપરાંત, નીચે જણાવેલી અગત્યની તથા જાણવા જોગ બાબદોનો ખોલાસો કીધોછે:—૧ લું,—ભણતી વખતે કીએ ઠેકાણે જરા અચકવુ, તથા મતલબ પુરી થયાથી કીએ ઠેકાણે તદન અટકવુ, એ જણાવવા માટે જુદાં જુદાં ચિન્હો, જેમકે અલ્પવિરામ, પૂર્ણવિરામ ઇત્યાદિ નિશાનીઓ મુકી છે. ઘણી વખતે આપણા લોકો ભણતી વખતે એક વાક્યના છેલ્લા બોલને બીજા વાક્યની સાથે ભેળી નાખેછે; વળી કેટલીએક વખતે તો એક લાંબા બોલને બે બોલ હોએ તેમ જુદા પાડેછે. એ ભૂલ અટકાવવાને માટે ઉપર જણાવેલી જુદી જુદી નિશાનીઓ વાપરવામાં આવી છે. ૨ જું,—આપણા જરતોશ્તીઓનો મ્હોટો ભાગ જે કાંઈ ભણેછે, તે બધાંને 'અવસ્તા' ને નાંમે ઓળખે છે. પણ અસલ અવસ્તા કીઆ, પાઝંદનો ભાગ કીઓ, તથા પાઝંદના કરતાં બી છેક પાછળા વખતમાં જોડાએલા કલામો કીઆ—એ બધું આએ ચોપડીમાં ખોલાસાવાર જણાવ્યુંછે. ૩ જું,—યશ્તો સિવાએ

ખોરદેહ અવસ્તાના જુદા જુદા ફકરાઓ, મ્હોટા અવસ્તા કે જે ઇજિશ્ને, વીસ્પરદ તથા વંદીદાદ એઓમાંથી, કીએ ઠેકાણેથી લઇને ગોઠવેલાછે તે બાબે ઇશારો જણાવ્યોછે. ૪ થુ,—પાજંદ ફકરાઓની સાથે તેવીજ મતલબના ખુદ અવસ્તાના ફકરાઓનો ઈશારો તથા તેની સમજ પણ આપવામાં આવીછે. ૫ મું,—જો એક બાબદ એક ઠેકાણે અધુરી રીતે આવેલી હોએ, અને તેજ બાબદને લગતો વધુ ખોલાસો જો ઇજિશ્ને, વીસ્પરદ તથા વંદીદાદ મધેથી મળી આવતો હોએ તો, તેવે ઠેકાણે બની શકયું છે તેમ, તે બાબદનો પુરતો ખોલાસો આપવાની કોશેશ કીધીછે. ૬ ઠુ,—હોમ, જીવાંમ, બરસમ, જોર, ચીનવત્ પુલ, ઇત્યાદિ જરતોશ્તી ધરમને લગતા બોલોની સમજ આપવામાં આવીછે. ૭ મુ,—યથા અહૂ વઇર્યો તથા અષેમ વોહુની બુજોરગી તથા ખુબી બાબે અવસ્તામાં જુદે જુદે ઠેકાણે જે લખાણો આવેલાંછે તેનો ખોલાસો કીધોછે. ૮ મુ,—કેટલેક ઠેકાણે, જેમકે આતશ નીઆએશમાં આતશની બાબદમાં પેહેલવી શરેહની પણ મદદ લેવામાં આવીછે. ૯ મું,—પતેત પશેમાની જે પાજંદ ભાષામાં લખાએલીછે તેનો તરજુમો આપતાં, જોઇતે ઠેકાણે તેને મળતા ખુદ અવસ્તાના ફકરાઓનો ઈશારો તથા તેની સમજ, તથા કેટલાએક કરદાઓમાં પેહેલવી તરજુમો કરનારાઓએ જે વધુ ખોલાસો આપ્યોછે તે બી દાખલ કરવામાં આવ્યોછે. ૧૦ મું,—ભણતી વખતે કેટલેક ઠેકાણે જે ક્રિયાની જરૂર છે તેનો ખોલાસો કીધોછે. ૧૧ મુ,—ગાહામ-બારોની અસલ અવસ્તા પ્રમાણેની ફસલો તથા તેઓની સમજ આપીછે. ૧૨ મુ,—દીનનો કલમો જે હાલ પાજંદમાં ભણવામાં આવેછે તેને બદલે, તેનેજ લગતું ઘણે દરજજે ચઢતું ખુદ અવસ્તામાંથી મળી આવતું લખાણ, તેના તરજુમા તથા શરેહ સાથે આપવામાં આવ્યુંછે. એ અવસ્તામાં દીનનો કલમો તે ઇજિશ્નેનો ૧૨ મો હા સમજવો.

આએ દીબાચો સમાપ્ત કરતી વખતે, આએ ઠેકાણે આપણા માનવંતા શેહેરી તથા સર્વને જાણીતા ' ઓરીએનટલ સ્કાલર ' તથા મારા પોતાના વિદ્વાન ધર્મોપદેશક શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી કામાજી, જેવણની ધર્મ સંબંધી કેલવણીથી મને અતિશય ફાએદો હાંસલ થયોછે તેવણનો મ્હોટાં માનસહીત હું ઉપકાર માનુંછું. આએ ખોરદેહ અવસ્તાનો તરજુમો કરતી વખતે મને ઘણાએક બોલો, વાક્યો તથા ફકરાઓ મુદલ સમજ નહી પડતા હતા. એ તમામ મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાને માટે, ઘણા દાહાડા સુધી મને એ શેઠની અતિ ઉપયોગી મદદ લેવી પડી હતી, જે એ લાએકીવાળા ગૃહસ્થે જેમ મને મારાં આગળાં કાંમોને મ્હોટી ખુશી સાથે ઉત્તેજન આપ્યું

હતું, તેજ પ્રમાણે આએ કાંમમાં બી પોતાનો અમુલ્ય વખત રોકીને, મને જોઇતી મદદ આપવાની મેહેરબાની કીધી હતી. વળી એ ચોપડી આપણા લોકોમાં વધારે ઉપયોગી થઈ પડે, એવી મતલબથી કેટલીએક સારી સૂચના પણ કીધી હતી. ટુકાંમાં મારે જણાવવું જોઇએ કે, જેવી દિલસોજીથી તથા પરોપકારપણાથી આએ સજ્જન ગૃહસ્થે એ કાંમમાં મને પોતાની અતિ ઉપયોગી મદદ આપી હતી, તે મદદથી જો હું બેનસીબ રહ્યો હતે તો, આએ પુસ્તક હાલની હાલતમાં આવી શકતે નહી.

આએ કાંમ બનતી કોશેશ, સભાળ તથા ચોકસાઈથી બજાવવામાં આવ્યુંછે. કોઈ કોઈ ઠેકાણે જ્યાંહાં તરજુમો મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગો નથી ત્યાંહાં તે બાબે નોટમાં મેં ઈશારો જણાવ્યોછે. એ સિવાએ બીજી કાંઈ કસુર અથવા ખાંમી એ ચોપડીમાં નજર પડે તો, આશા રાખવામાં આવેછે કે, સમજુ તથા કદરદાંન વાંચનારાઓ તે મેહેરબાનીની રાહે દરગુજર કરશે. આ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં જે ચોપડીઓની મેં મદદ લીધી હતી તેઓના ગ્રંથકારોનો હું ઉપકાર માનુંછું. એ ચોપડીઓની ટીપ આગળ આપીછે.

મુબઈ, એપ્રિલ
સને ૧૮૮૦ ઈસવી.

કાવશજી એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE FOURTH EDITION.

This, the fourth edition of my Khordeh Avesta has been enlarged by the addition of two new Yashts, *viz.* Khorshed and Mâh, and the Avesta and Pâzend chapter (*Kardeh*), recited in memory of departed relatives, has been inserted with its translation. The translation and notes throughout have been carefully revised in the light of further study and research. I have carefully perused the latest edition of Professor Darmesteter's French version of the Avesta, and gleaned from it useful matters and inserted it in this work in the shape of foot-notes. The passages of the Gâthâs, occurring in the Khordeh Avesta, have been reproduced in the form of verse Besides, many other matters which can suitably find a place in a work of this kind have been added. In short, an earnest endeavour has been made to improve and enlarge the work and bring it up to date. With a view, however, to place it within the reach of all classes of my co-religionists, no increase has been made in the price of the book, which, as in the case of the last two editions, has been fixed at Rs. 2-8 ans. per copy.

I beg to acknowledge the obligation I owe to the esteemed Trustees of the Sir Jamsetjee Jeejeebhoy Translation Fund for their support by subscribing for sixty copies of this Work.

BOMBAY,
March 1896.

KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE THIRD EDITION.

The rapid sale, in the short space of two years and a half of the second edition revised and enlarged of this Work affords evidence at once satisfactory and gratifying of the utility and appreciation of the book, and of the growing taste for a correct and intelligent reciting of prayers among the Parsi community. In the present edition, two Yashts, *viz.*, Tir and Gosh have been added to the *ten* given in the second edition; the number of Yashts in this edition being thus *twelve* in all.

I may add that, following the new edition of the Avesta Texts published by Dr. Karl F. Geldner, I have altered, in many places, certain Avestaic words, which appeared to me in the course of my study of that book to admit of corrections; and with the view of affording facility of reference to Avesta students, I have numbered the paragraphs in my text and translation as Dr. Geldner's text. The translation has also, in some places, undergone revisions and improvements, suggested by further study and consideration of the Avesta literature.

BOMBAY, *July, 1890.* } KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE SECOND EDITION.

The first edition of this Khordeh Avesta was issued in 1880. To judge from the favourable reception accorded to it, (a thousand copies having been sold off and a new issue called for), the work may be assumed to have supplied a want and to be well adapted to the needs of the community for which it was intended. * * * Passages of Avesta and Pâzend, which were omitted in the first edition, after they had been once cited, have been repeated in

the present issue, on every occasion on which they recur. This and the addition of three Yashts has somewhat increased the bulk of the volume, yet the price has been greatly reduced, in order to place it within the reach of all sections of the community.

BOMBAY,
December, 1887.

KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE FIRST EDITION.

More than 60 years ago a translation of the Khordeh Avesta was for the first time published by the late Dustoor Framji Sorabji Meherji Rânâ. A few months later on, another translation of the same was issued by the late Dastoor Edaljee Dorabjee Sanjânâ. These translations did not materially differ from each other, but for all practical purposes, the latter, up till now, has been most in use—it having passed in the meantime through several editions with but few important alterations. Thanks, however, to the rapid, but immensely satisfactory progress made in comparative philology during the last half century by the indefatigable *savants* of Europe, considerable light has been thrown, not only on the ancient Zoroastrian religion, but on the interpretation of many a difficult passage in the Zend Avesta. Facts unknown before and excellences quite buried in obscurity have, by its aid, been brought to the surface, while some portion of the Zend Avesta, so ambiguous before, has been correctly interpreted and translated into Gujerati.* These made the want of a translation of the Khordeh Avesta, according to the most correct rules of grammar and philology, keenly felt; and I therefore undertook to supply it, at the suggestion of many educated and intelligent Zoroastrians.

* (1) Vendidad translated into Gujerati with explanatory notes, and a complete philological and grammatical glossary of all the words contained in the texts by Kavasji Edalji Kanga (K. R. Cama's Prize Essay). (2) Ten Yashts, translated by Dastoor Erachji Sorabji Meherji Rânâ and Ervad Muncherji Shapurji Vâchhâ. (3) Abân Yasht, translated by Ervad Tehmuras Dinshawji Ankleshvaria.

The whole of the translation is based on Professor Westergaard's excellent Zend text. This it was at first intended to publish in Zend character, but being aware of the inability of a great portion of my co-religionists to peruse it in Zend, I deemed it expedient to abandon the original intention, and make the Work more convenient and accessible by transliterating the original text into correct Gujerati. In so doing, I have had to undergo the trouble and expense of getting cast some letters, the corresponding ones for which were not to be found in Gujerati alphabet, such as ધ઼, ઍ, ઍ઼, ખ, ઞ઼, ઋ઼, વ઼, &c.

The text is divided into a number of convenient paragraphs. and each paragraph has, subjoined to it, its translation, and to prevent confusion, types in black pica have been throughout employed for the *text* and ordinary pica for the *translation* In the translation the two-fold end is observed of making it useful both to Zend students and to general readers. It is kept, as much as practicable close to the text, each word of which is distinguished by a number, correspending with that placed over its translation immediately below. Words not occurring in the original, but necessary to complete the sense of the translation, are placed in parentheses. In many cases the substance of one or more paragraphs is summarised by way of explanation and placed below the literal translation.

Besides the correct text and its translation referred to above, the following important points are attended to:—(1) Careful attention is paid to punctuation, for want of which gross mistakes often arise (2) Zend text is, in order to avoid confusion, separated and pointed out distinctly from the Pazend text, and the text composed at the later period (3) Special care is taken to point out the passages taken from the Yacna, Vispered and Vendidad. (4) Pâzend passages are, as far as practicable, compared with their corresponding Zend passages. (5) Subjects cursorily treated in the Khordeh Avesta, but discussed at great length elsewhere, are here amplified with fuller information from other sources. (6) Technical terms of Zoroastrian ceremonials

and ethics such as *hôm, jeevâm, barsam, zôr, chinvat bridge,* &c. are fully explained. (7) Passages treating of the excellence and efficacy of the prayers *Yathâ* and *Ashem* are culled and fully explained. (8) Pehlvi translation is sometimes referred to as in the case of *Atash Nyâyesh* (9) References to paralled Zend passages, as in the case of the translation of *Patet Pashemâns* which is wholly in Pazend, are given with their meanings and explanations, and in several places, where it was found necessary, additional information from Pehlvi commentators is given in foot-notes. (10) Certain ceremonials, required to be observed in several places during prayers, are explained. (11) Requisite information is given about the *Gâhmbârs* and their proper seasons, on the authority of the Avesta (12) The Pâzend Confession of faith, which is generally recited at the end of the prayers, is substituted by a far better one, and that too found in Zend, which, I trust, will be appreciated by my co-religionists. This Confession of faith constitutes the twelth Hâ of the Yaçna

In conclusion, I offer my deep and most greatful thanks to Mr. Khurshedji Rustomji Cama, our respected citizen and well-known oriental scholar, and my own learned preceptor. With that kindness and good nature which are characteristic of him, and which have invariably won him the esteem and affection of his private pupils, he has most cordially rendered me, in the preparation of this Work, as in that of my previous ones, very valuable assistance My obligations are due to him also for his many sensible and practical suggestions for the improvement of this Work.

Lastly, I trust to the indulgence of the reader to overlook any inaccuracies or defects which may have crept in the translation, notwithstanding all the care and attention conscientiously bestowed on it A list of the several oriental works which proved useful to me during the progress of the work is given elsewhere

BOMBAY,
April, 1880. } KAVASJI EDALJI KANGA.

યશ્તોનાં નામ તથા તેના અનુક્રમ પ્રમાણેના નમબર.

NAMES OF YASHTS AND THEIR *Seriatim* NUMBERS.

ખોલાસો:—અંગ્રેજી લખાણોમાં તેમજ યુરોપિયન વિદ્વાનોની કેતાબોમાં યશ્તોનાં ખાસ નામ લખવાને બદલે, ઘણી વખતે યશ્ત (Yasht) બોલની પછી નમબર મુકવામા આવેછે; એ જાણવાને સવળ પડે એટલા માટે દરેક યશ્તનું નામ તેના નમબર સાથે આપવાને દરૂસ્ત જણાયું છે.

---

૧ **હોરમજદ યશ્ત** Hormazd Yasht= Yt. I.

૨ **હપ્તન યશ્ત** Haptan Yasht or Hapt Ameshâspand Yasht=* Yt. II.

૩ **અરદીબેહેશ્ત યશ્ત** Ardibehesht Yasht=Yt. III.

૪ **ખોરદાદ યશ્ત** Khordâd Yasht or Awerdâd Yasht= Yt. IV.

૫ **આવાં યશ્ત** Abân Yasht or Ardui Sûr Bânu Yasht= Yt .V.

૬ **ખોરશેદ યશ્ત** Khorshed Yasht= Yt. VI.

૭ **માહ યશ્ત** Mâh Yasht=Yt. VII.

૮ **તીર યશ્ત** Tishter or Tîr Yasht= Yt. VIII.

૯ **ગોશ યશ્ત** Drvâsp or Gosh Yasht.= Yt. IX.

૧૦ **મેહેર યશ્ત** Meher Yasht= Yt. X.

૧૧ **સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત** Serosh Yasht Hâdokht= Yt. XI.
સરોશ યશ્ત વડી Sraosh Yasht-i-Yazeshne.†

---

* Yt. II તે નાહલી હપ્તન યશ્ત સમજવી; મ્હોટી હપ્તન યશ્ત તે યજશ્નેના ૩૫-૪૨ મા હા સાથની મ્હોટી હપ્તન યશ્ત જાણવી.

† એ યશ્ત યજશ્નેના ૫૭ મા હામાંથી લીધી છે; બીજી યશ્તોની માફક જુદી નથી. વધુ ખોલાસામાટે જુઓ સરોશ યશ્ત વડીની નોટ, સફો. ૨૮૦.

૧૨ રશ્ને યશ્ત Rashn or Rashnu Yasht= Yt. XII.
૧૩ ફરવરદીન યશ્ત Farvardìn Yasht= Yt. XIII.
૧૪ બેહેરાંમ યશ્ત Bahrâm Yasht= Yt. XIV.
૧૫ રામ યશ્ત Râm Yasht or Mîno-Râm Yasht= Yt. XV.
૧૬ દીન યશ્ત Din Yasht= Yt. XVI.
૧૭ અશીશવંઘ યશ્ત Ashi Yasht or Ard Yasht= Yt. XVII.
૧૮ આસ્તાદ યશ્ત Âshtâd Yasht= Yt. XVIII.
૧૯ જમ્યાદ યશ્ત Zamyâd Yasht= Yt XIX.
હોમ યશ્ત Hom* Yasht= Yt, XX. (ગેલ્ડનરના પુસ્તકમાં).
૨૦ વનન્ત યશ્ત Vanant Yasht=†Yt. XX.
૨૧ અષેમ વોહૂની ‡વખાણ (૨૧ મી યશ્ત) Yasht Fragment= Yt. XXI.
૨૨ હાદોખ્ત નુસ્કની ૨ જી તથા ત્રીજી પરગરદ (૨૨ મી યશ્ત) Yasht Fragment= Yt. XXII.
૨૩ આફ્રીન પેગમબર જરતોશ્ત (૨૩ મી યશ્ત) Afrîn-Paighamber-Zartusht= Yt. XXIII.
૨૪ વીશ્તાસ્પ યશ્ત Vîshtâsp Yasht= Yt. XXIV.
સીરોજા ¶યશ્ત Sirozah Yasht.

---

* એ નાહની હોમ યશ્ત સમજવી; મ્હોટી હોમ યશ્ત તે ઇજશ્નેનો ૯ મો તથા ૧૦ મો હા જાણવો.

† પ્રોફેસર ગેલ્ડનરના અવસ્તાના પુસ્તકમાં વનન્ત યશ્તને ૨૧ મી ગણી છે.

‡ સાધારણ રીતે હાદોખ્ત નુસ્કની પેહેલી પરગરદને નામે જાણીતી છે.

¶ પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડ તથા ડાક્ટર ગેલ્ડનરના અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં Sirozah I and Sirozah II ઇઆને નાહના તથા મ્હોટા સીરોજાની ફક્ત ખરતુમનો આપી છે. સતુમના કરદા સાથે ભણાતી **સીરોજા યશ્ત** જુદી આપી નથી. એ બાબે વધુ સમજને માટે જુઓ સીરોજા યશ્તની શરૂઆતમાં આપેલો ખોલાસો, સફો ૩૬૪.

આએ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં નીચે જણાવેલા ગ્રંથોની મદદ મેં લીધી હતી.

પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડનું જંદ અવસ્તાનું પુસ્તક.
ડાકટર ગેલ્ડનરનું અવસ્તાનું નવું પુસ્તક.
ડાકટર સ્પીગલ-બ્લીકનો અવસ્તાનો અંગ્રેજી તરજુમો.
ડાકટર હાઉગના જરતોશ્તી ધર્મ બાબે રીસાલાની ચોપડી.
પ્રોફેસર હારલેનો અવસ્તાનો તરજુમો (ફ્રેંચ ભાષામાં)
શેઠ ખરશેદજી રૂસ્તમજી કાંમાજીનો બનાવેલો જરતોશ્તી અભીઆસ, આંક ૧—૧૧.
શેઠ ખરશેદજી રૂસ્તમજી કાંમાજીનું બનાવેલું જરતોશ્ત નામું.
પ્રોફેસર બેન્ફીની તથા પ્રોફેસર લક્ષ્મણ રામચંદ્ર વૈદ્યની સંસ્કૃત તથા અંગ્રેજી ડીક્શનરી.
દસ્તુરજી એરચજી સોહેરાબજી મેહેરજી રાણાના હાથની લખેલી પેહેલવી તથા ફારૂસી તરજુમા સાથની ખોરદેહ અવસ્તા.
એરવદ ટેહેમુરસ દીનશાહજી અંકલેશ્વરીઆની આવાં યશ્ત બા માએની.
એરવદ ખરશેદજી મીનોચેહેરજી કટેલીનો લખેલો દોઆ નામ સેતાએશનો રીસાલો.
પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેનો અવસ્તાનો અંગ્રેજી તથા ફ્રેંચ તરજુમો.
રેવરંડ ડાકટર મિલ્સનો યજશ્ને તથા વીસ્પરદનો તરજુમો.

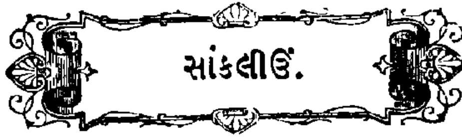
આએ ચોપડીમાં આવેલા અવસ્તા તથા પાઝંદનો ભાગ વાંચવા બાબેનો ખોલાસો.

જે વ્યંજનની નીચે જીનો કાપો મેલવામાં આવ્યો હોએ, તેને ખોડો ઈઆને તેની પછી **અ** મુક્યા વગર વાંચવો.—જેમકે **અષેમ્**, **નર્શ્**, **ઉર્વાનેમ્**, **પોઉરૂતાસ્**, ઈત્યાદિ બોલો. **અષેમ્** બોલને *ashem વાંચવો, નહિ કે *ashema*; **નર્શ્** બોલને *narsh* વાંચવો, નહી કે *narsha*; **ઉર્વાનેમ્** = *urvânem*; **પોઉરૂતાસ્** = *pôurutâç*; **તફ્નુ** = *taphnu.* પણ જે વ્યંજનની નીચે જીનો કાપો નથી મુક્યો તેને **અ** સુધાં વાંચવોઃ—જેમકે **મન** = *mana;* **અહુર મઝ્દ** = *Ahura Mazda;* **અષવ** = *ashava;* **હઓમ** = *haoma:* **વીસ્પચ** = *vîçpacha*, ઈત્યાદિ.

જ ની નીચે એક જીનું મીડું મુકીને **જ઼** એ પ્રમાણે આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર અંગ્રેજી *z* ના જેવો, અથવા ફારસી 'ઝે' ના જેવો કરવોઃ—જેમકે **જ઼રથુશ્ત્ર** = *Zarathustra;* **મઝ્દધાત** = *mazdadhâta;* **જ઼ઓતા** = *zaotâ*, ઈત્યાદિ. **જ** ની નીચે જીનાં ત્રણ મીડાં મુકીને **જ઼઼** એ પ્રમાણે જે અક્ષર આપવામાં આવ્યો છે, તેનો ઉચ્ચાર અંગ્રેજીમાં *azure* બોલમાં *z* નો ઉચ્ચાર થાએછે તે પ્રમાણે **જ઼઼** નો ઉચ્ચાર કરવોઃ—જેમકે **દુજ઼વર્શ્ત** = *duzhvarshta;* દુજ઼ૂખ્ત = *duzhûkhta*, ઈત્યાદિ. **ખ** ની નીચે એક મીડું મુકીને **ખ઼** એ પ્રમાણે અક્ષર આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર ફારસી 'ખએ'ના જેવો કરવો; નીચે મીડાં વગરના **ખ** ને સસ્કૃત **ख** ના જેવો ઉચ્ચાર કરવો. **ત** ની નીચે એક મીડુ મુકીને **ત઼** એ પ્રમાણેના વ્યજનનો ઉચ્ચાર **ત્** ના જેવો તદન કઠોર નહી કરવો, પણ જરા મૃદુ ઈઆને નરમ કરવો, ઈઆને **ત** અને **દ** ની વચ્ચે ઉચ્ચાર કરવો. **ઘ** ની નીચે એક મીડુ મુકીને **ઘ઼** એ પ્રમાણે જે અક્ષર આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર સંસ્કૃત **ङ** ના જેવો, અથવા *to bring*, *to sing*, ઇત્યાદિ બોલોમાં *ng* નો ઉચ્ચાર થાએછે, તે પ્રમાણે કરવોઃ—જેમકે **મનંઘ઼હા** = *manang-hâ;* **વંઘ઼હેઉશ્** *vang-hēus* ઇત્યાદિ. બે અથવા ત્રણ બોલોની વચ્ચે કાપો મુકેલો હોએ તો તે બોલોને **સમાસ** ગણીને સાથે વાંચવાઃ—જેમકે **વોઉરૂ-ચષાને**, **અઉર્વત-અસ્પેમ**; **માંથ્રેમ-સ્પેન્તેમ-બ્રએષજયો**, **હૂશ-હાંમ-સાસ્તાંમ્** ઈત્યાદિ.

* *a* નો ઉચ્ચાર '**અ**' કરવો; *â* નો ઉચ્ચાર '**આ**' કરવો.

સાંકલીઉં.

અષેમ્ વોહૂ.*

અષેમ્[1] વોહૂ[2] વહિશ્તેમ્[3] અસ્તી,[4]
ઉશ્તા[5] અસ્તી,[6] ઉશ્તા[7] અહ્માઇ[8]
હ્યત્[9] અષાઇ[10] વહિશ્તાઇ[11] અષેમ.[12]

અશોઈ[1] (એ) સઉથી સરસ[3] નેઆમત[2] છે[4] (તથા) સુખ[5] છે;[6] સુખ[7] તે (શખ્સ)ને[8] (છે) કે જે[9] સઉથી સરસ[11] અશોઈ ને વાસ્તે[10] (ઇઆને સઉથી સરસ અશોઈની બાબદમાં) અશો[12] (છે).

ખોલાસો:—('અશોઈ'ની મતલબ રાસ્તી, પવિત્રાઈ, પરહેજગારી સમજવી. અશોઈ ને આપણા પાક અવસ્તામાં જાબજા વખાણેલી છે. એનેમાટે "સ્તઓમિ અષેમ્" (ઇઆને રાસ્તીને હું વખાણુંછું) એ પ્રમાણે બોલો આવેલા છે. મન તથા દિલની પવિત્રાઈ આએ દુનિયાંની એક ઉત્તમ દોલત તથા સુખ છે. એ સુખ તે શખ્સને હાંસેલ થાએછે, કે જે સચ્ચાઈની બાબદમાં સઉથી ચઢતો હોએછે. માણસ જાતે આએ દુનિયાંમાં જન્મ પામ્યા પછી, સઉથી પેહેલી ચીજ જે અખત્યાર કરવી જોઈએ તે રાસ્તી છે. (જુઓ ઈજશ્નેનો ૪૮ મો હા, ૫ મો ફકરો). જુદે જુદે વખતે ખરાં દિલથી તથા સમજીને અષેમ્ વોહૂ ભણ્યાથી તે ભણનારને કેટલું સવાબ

---

* અષેમ્ વોહૂ, તથા યથા અહૂ વઇર્યો એ બે બંદગીઓ પેગમબર અશો જરતોશ્તની આગમચના વખતના દાદાર હોરમજદના પોતાના કલામ છે (જુઓ ઇજશ્નેનો ૧૯ મો હા, ફકરા ૧-૪ તથા ૧૪; ઈજશ્નેનો ૨૦ મો હા, ફકરો ૩ જો). યેંઘહે હાતાંમ્ એ પેગમબર જરતોશ્તનો કલામ છે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૨૧ મો હા, પેહેલો ફકરો). એ ત્રણ નામીચી બંદગીઓને ઈજશ્નેના ૬૧ મા હામાં નામ દઇને માન સાથે યાદ કીધી છે. ઇજશ્નેના ૧૯ મા હામાં યથા અહૂ વઇર્યોની શરેહ, આપી છે, ૨૦ મા હામાં અષેમ્ વોહૂની, અને ૨૧ મા હામાં યેંઘહે હાતાંમની શરેહ આપી છે. એ ત્રણ હા બઘાંન્ યશ્તને નામે જણાએલા છે. એ ત્રણ બંદગીઓ તેમાં મુખ્ય કરીને 'યથા' તથા 'અષેમ્' તો, આપણા પાક અવસ્તામાં જાબજા ભણવામાં આવે છે. જેઓને બીજા અવસ્તા નહી આવડતા હોએ, તેઓને સવાબનો હિસ્સો હાંસેલ કરવાને, યથા તથા અષેમ્ ભણવાને ફરમાવેલું છે.

હાંસેલ થાએછે, તે બાએનું કેટલુંએક લખાણ આપણને ખુદ અવસ્તામાં લખેલાં હાદોખ્ત નુસ્કની પેહેલી *પરગરદમાંથી મળી આવે છે. તેમાં એવું જણાવેલું છે કે, જે શખ્સ ઉંઘમાંથી જાગૃત થઈને બીછાના ઉપરથી ઉઠતી વખતે, મનમાંથી તમામ ખરાબ વિચારો કાહાડી નાખીને, એક "અષેમ્ વોહૂ" બરાબર સમજીને ભણે તો, તે વખતે ભણેલી એક "અષેમ્ વોહૂ," બીજી વખતે દશ હજાર અષેમ્ વોહૂ ભણે તેની બરાબર સમજવી. એની મતલબ એ કે સવારના પોહોરમાં ઉંઘમાંથી ઉઠતાંને વાર, સચ્ચાઈ-રાસ્તીને એખત્યાર કરવી, અને તેને વળગી રહીને પોતાનું કાંમકાજ તથા ધંધો રોજગાર કરવો. એક ગમથી અષેમ્ વોહૂ ભણે અને બીજી ગમથી જુઠું બોલે તથા ઠગાઈ કરે તો તે કાંઈ કાંમનું નહી, પણ ભણીને તે પ્રમાણે ચાલવું જોઈએ. વળી એજ મજકુર નુસ્કમાં બીજું એવું જણાવેલું છે કે, જે માણસ મરતી વખતે પોતાનાં મનમાંથી તમામ ખરાબ વિચારોને દૂર કરીને, પોતાનાં ખરાં અંતઃકરણથી એક અષેમ્ વોહૂ ભણે તો, તે વખતે ભણેલી એક અષેમ્ વોહૂની કીમત તમામ ખનીરથ નામનો કેશ્વર, જે ૭ કેશ્વરોમાં સઉથી મ્હોટો તથા સોહામણો છે તેની બરાબર સમજવી.)

અહુનવર† (યથા અહૂ વઇર્યો.)

યથા[૧] અહૂ[૨] વઇર્યો[૩] અથા[૪]
રતુશ્[૫] અષાત્[૬] ચીત્[૭] હચા,[૮]
વંઘ્હેઉશ્[૯] દજ્દા[૧૦] મનંઘહો[૧૧] શ્યઓથન-
નાંમ્[૧૨] અંઘહેઉશ્[૧૩] મજ્દાઇ,[૧૪]
ક્ષથ્રેમચા[૧૫] અહુરાઇ[૧૬] આ[૧૭] યિમ્[૧૮]
દ્રેગુબ્યો[૧૯] દદત્[૨૦] વાસ્તારેમ.[૨૧]

---

* જુઓ મારી ચરત બા માએની, ૨૧ મી ચરત, સફા ૩૮૬-૩૯૩.

† અહુનવરનેમાટે યજશ્નેના ૧૯ મા હામાં એવું જણાવેલું છે કે, દાદાર હોરમજદે આસમાન તથા દુનિયા પેદા કીધી, તેની આગમચ તે બનાવ્યો હતો. વળી એ મજકુર હામાં બીજું એવું જણાવેલું છે કે, અહુનવરને બરાબર સમજીને તથા બીજું કાંઇ વચમાં બોલ્યા વગર તથા કોઇબી પદ મુકી દીધા વગર, ગાયનની ઢપમાં જે શખ્સ ભણે, તેને ૧૦૦ ગાથા ગાઇને ભણ્યાના જેટલું સવાબ લાગે. અવસ્તાની એ ઘણીજ કદીમ તથા ઉત્તમ બંદગીને ગાવાને અથવા ગાયનની રીતે ભણવાને ફરમાવેલું

જે પ્રમાણે[૧] *પાદશાહ[૨] પોતાની મરજી પ્રમાણે ચાલનાર[૩] (છે), તે પ્રમાણે[૪] દસ્તુરાંન †દસ્તુર[૫] અશોઇ[૬] ‡ઇત્યાદિને[૭] લીધે[૮] (પોતાનાં કાંમમાં) (આપ્એખત્યાર) (છે). બંહમનની[૯ ૧૧] બક્ષેશ[૧૦] આએ દુનિયાંનાં[૧૩] હોરમજદને માટેના[૧૪] કાંમો કરનારાઓની[૧૨] (છે); જે શખ્સ[૧૮] ગરીબ-લાચારોનેમાટે[૧૯] પાસબાની ¶કરનાર[૨૧] (અથવા પોષણ કરનાર[૨૧]) §થાએછે,[૨૦] (તે ગોયા) હોરમજદનેમાટે[૧૬] (તમામ ખલકતની) પાદશાહી[૧૫] (કબૂલ રાખેછે).

ખોલાસો:—(મુલુકોની ઉપર સરદારી ભોગવનાર પાદશાહ તથા દીનનો વડો પેશવા એ બેહુ, એકસરખા દરજ્જાના તથા માનને લાએકના છે. જે લોકો આએ દુનિયાંમાં દાદાર હોરમજદને ખુશ્નુદ કરવાનાં કાંમો કરેછે, તેઓ ગુજરવા બાદ બેહેસ્તની બક્ષેશ પામેછે. જે શખ્સ આબરૂવાળા ગરીબ-લાચારોની દયા ખાઇને તેઓની પરવરશી કરેછે, તે ગોયા દાદાર હોરમજદને તમામ ખલકતના સાહેબ તરીકે ગણેછે).

છે એનેમાટે જે ક્રિયાપદ આવેછે તે "સ્રાવય" (સંસ્કૃત **श्रावय**) ઇઆને "ગાવું" કરીને આવેછે. એ બંદગી કવિતા રૂપી ત્રણ લીટીની બનેલી છે પેહેલી લીટી '**હચા**' આગળ પુરી થાએછે, બીજી લીટી 'મજ્દાઇ' આગળ અને ત્રીજી લીટી '**વાસ્તારેમ**' આગળ પુરી થાએછે. વળી એ આખી અહુનવરમાં જે ૨૧ બોલો આવેલા છે તે ઉપરથી, આપણા પાક અવસ્તામાં લખાએલાં ૨૧ નુસ્કોનાં નામ પડેલાં છે, જેનો ઘણો મ્હોટો ભાગ તારાજ થઇ ગયો. વળી એ નુસ્કોમાં શું શું બાબદો આવેલી હતી, તે બાબેનું લખાણ આપણને પેહેલવી તથા ફારસી કેતાબો ઉપરથી મળી આવેછે. 'દીનકરદ' નામની પેહેલવી કેતાબના ૮ મા તથા ૯ મા ભાગમા એ નુસ્કો વિશે લંબાણથી એહવાલ આપેલો છે. દીનને લગતી તમામ બાબદો ઉપરાંત, એ મજકુર ૨૧ નુસ્કમાં ફીલસુફી, તબાબત, નીતિ, જ્યોતિષશાસ્ત્ર તથા બધી જાતની વિદ્યા હુનરોને લગતી બાબદો આવેલી હતી. એ કવિતારૂપી બંદગી (અહુનવર)ની ખુબી બાબે જુઓ આએ ચોપડીમાં સરોશ હાદોખ્તના પેહેલા કરદાની માએની. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ સરોશ બાજમાં "અહુનેમ્ વઇરીમ્ તનૂમ્ પાઇતિ"ની માએની નીચે આપેલો ખોલાસો.

* અસલ અર્થ "દુનિયાંને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર."

† અસલ અર્થ "દીનને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર."

‡ અશોઇ ઇત્યાદિની મતલબ અશોઇ તથા તેની સાથના બીજા સદ્ગુણો.

¶ 'વાસ્તર્' ને મલતો લાટીન તથા અંગ્રેજી Pastor બોલ મળેછે.

§ અસલ અર્થ 'પોતાને મુકરર કરે-ઠેરવે.' અહુનવરની છેલ્લી લીટી ઇજશ્નેના ૫૩ મા હાના ૯ મા ફકરાની છેલ્લી લીટીને કાંઇક મળતી આવેછે.

નીરંગ આબેજ઼ર લેવાની.

☞ શેકસ્તેહ[૧] શેકસ્તેહ[૨] શેતાંન,[૩] અહેરેમન[૪] ગજસ્તેહ[૫] કારે કેરૂદાર;[૬] ન રસદ[૭] ગજસ્તેહ[૮] કારે કેરૂદાર;[૯] સીઓ-સે[૧૦] અમેશાસ્પંદ[૧૧] દાદાર અહુરમજદ[૧૨] પીરોજગર[૧૩] પાક;[૧૪] અષઓને અષેમ વોહૂ ૧ ☞(ત્રણ વાર ભણે.)

☞(એ નીરંગ ત્રણ વાર ભણીને સરોશ બાજ ભણે, અને તેની પાંચ અહુનવર ભણતાં આબેજર દરેક અહુનવરે જમના હાથને, ડાબા હાથને, મોહોડાંને, જમના પગને તથા ડાબા પગને ચોપડે. પછી સરોશ બાજ પુરી કરીને પાદીઆબ કુશ્તી કરે.)

શેતાંન[૩] શિકસ્ત પામેલો[૧] (તથા) તુટેલો[૨] (થાઓ)! હારેમન[૪] (પોતે) (તથા તેનાં) કાંમ અને ફેલ[૬] લેઆનત ભરેલાં[૫] (છે); (તે) લેઆનત ભરેલાં[૮] કામ અને ફેલ[૯] (મને) નહી પોંહાચે.[૭] ૩૩[૧૦] અમશાસ્પંદ[૧૧] (તથા) દાદાર હોરમજદ[૧૨] ફતેહમંદ[૧૩] (અને) પાક[૧૪] (છે).

ખોલાસો:—(આએ નીરંગ ઘણાજ પાછલા વખતમાં જોડાએલી દીસેછે, કારણકે એની એબારત ફારસી છે. વળી આએ ઠેકાણે અમશાસ્પદોની સંખ્યા ૩૩ ગણી છે તે અજબ જેવું છે. કદાચ એ નીરંગ લખનારની મતલબ ૩૩ અમશાસ્પંદ તે ૩૩ ફરેશ્તા હોએ. આપણી દીનની કદીમ કેતાબો પ્રમાણે તો અમશાસ્પંદ છ છે, અને દાદાર હોરમજદને સાથે ગણતાં સાત થાએછે. દીનકરદમાં આવેલી પેહેલવી નામસેતાએશનેમાં ખોલ્લી રીતે જણાવેછે કે, દાદાર હોરમજદે છ અમશાસ્પંદો પેદા કીધા. હોરમજદ યશ્તમાં આવેલા "નિપાયોઇશ્ મષીમ્" નામના કરદામાં દાદાર હોરમજદ પેગમબર જરતોશ્તને કેહેછે કે, બહમનથી અમરદાદ સુધીના છ અમશાસ્પંદો મેં પેદા કીધા. હોરમજદ યશ્તના તથા અરદીબેહેશ્ત યશ્તના શરૂઆતના ભાગમાં અમશાસ્પંદો વિશે બોલતાં "હમો અમશાસ્પંદો" એ પ્રમાણે દાદાર હોરમજદ પોતે કેહેછે. નાહની હપ્તન યશ્તના ૧૨ મા ફકરામાં "સાત અમશાસ્પંદો" એ પ્રમાણે લખાણ આવેલું છે.)

કેમ્ના મજ્દા.*

કેમ[૧] ના[૨] મજદા[૩] મવઇતે[૪] પાયૂમ[૫] દદાત્,[૬]
હ્યત્[૭] મા[૮] દ્રેગવાઓ[૯] દીદરેષતા[૧૦] અએનંઘહે[૧૧]
અન્યેમ[૧૨] થ્વહ્માત્[૧૩] આથ્રસ્ચા[૧૪] મનંઘહ્સ્ચા,[૧૫]
યયાઓ[૧૬] શ્યઓથનાઇશ[૧૭] અષેમ[૧૮] થ્રઓશ્તા[૧૯] અહુરા,[૨૦]
તાંમ્[૨૧] મોઇ[૨૨] દાંસ્તવાંમ્[૨૩] દએનયાઇ[૨૪] ફ્રાવઓચા.[૨૫]
કે[૨૬] વેરેથ્રેમ્[૨૭]-જા[૨૮]થ્વા[૨૯] પોઇ[૩૦] સેન્ગહા[૩૧] યોઇ[૩૨] હેન્તી,[૩૩]
ચિથ્રા[૩૪] મોઇ[૩૫] દાંમ્[૩૬] અહુબિશ[૩૭] રતૂમ[૩૮] ચીજદી;[૩૯]
અત્[૪૦] હોઇ[૪૧] વોહૂ[૪૨] સેરઓષો[૪૩] જન્તૂ[૪૪] મનંઘહા,[૪૫]
મજદા[૪૬] અહ્માઇ[૪૭] યહ્માઇ[૪૮] વષી[૪૯] કહ્માઇચીત્.[૫૦]

જયારે[૭] કોઈ દુષ્ટ માણસ[૯] કીનો લેવાને[૧૧] (અથવા દુઃખ દેવાને[૧૧]) મારી ઉપર[૮] ડોળા કકડાવે[૧૦] (ત્યારે), અએ †હોરમજદ![૩] મને તથા મારા લાગતાઓનેમાટે[૪] કીયો[૧] શખ્સ[૨] બચાવ[૫] આપશે?[૬] આતશનો[૧૪] તથા મનનો[૧૫] (ઈઆને ઘરબારને લગતાં સુખનો તથા મનની શાન્તિનો) (બચાવ) તુ[૧૩] સિવાએ[૧૨] (બીજો કોણ આપશે)? જે એહુના[૧૬] ‡કાંમોથી,[૧૭] અએ હોરમજદ![૨૦] રાસ્તી[૧૮] વધેછે.[૧૯] દીનનેમાટે[૨૪] તે[૨૧] ¶જ્ઞાન[૨૩] (અએ હોરમજદ !) મને[૨૨] તું જાહેર કર.[૨૫]

---

* આખી 'કેમ્ ના મજદા' ની બંદગી ચાર જુદે જુદે ઠેકાણેના અવસ્તા લઇને બનાવેલી છે. તે આએ રીતેઃ—૧–શરૂઆતથી તે ફ્રાવઓચા સુધીનો ભાગ 'કાંમ્ નેમોઈ જામ્' નામના ઇજશ્નેના ૪૫ મા હાના ૭ મા ફકરામાથી લીધો છે. ૨–'કે વેરેથ્રેમ્-જા થ્વા' થી તે 'વષી કહ્માઇચીત્' સુધીનો ભાગ 'તત્ થ્વા પેરેસા' નામના ઈજશ્નેના ૪૪ મા હાના ૧૬ મા ફકરામાથી લીધો છે. ૩–'પાત નો ત્બિષ્યન્તત્'થી તે 'અસ્તવઇતીશ્ અષહે' સુધીનો ભાગ વંદીદાદની ૮ મી પરગરદના ૨૧ મા ફકરામાંથી લીધો છે. ૪–'નેમસ્ચા યા આર્મઈતિશ્ ઈજાચા' એ બોલો 'અત્ મા યવા' નામના ઈજશ્નેના ૪૯ મા હાના ૧૦ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

† હોરમજદનેમાટે સાધારણ રીતે અવસ્તામાં 'અહુરમજદ' આવેછે, પણ કેટલેક ઠેકાણે, મુખ્ય કરીને ગાથામાં, હોરમજદનેમાટે ફક્ત 'અહુર' અથવા 'મજદ' બી આવેછે.

‡ ઇઆને ઘરબારને લગતાં સુખ તથા મનનાં શાંતપણાનાં કામોથી.

¶ એટલે તું સિવાએ બીજો કોઇ પાસબાની કરનાર નથી એ વિચાર.

તારા[૨૯] (અવસ્તાના) કલામ[૩૧] કે જે[૩૨] (ભણ્યાથી આફતની વખતે) પાસબાની કરનારા[૩૦] છે[૩૩] (તે) કલામ (ની બરકત) થી[૩૧] કીયો શખ્સ[૨૬] દુશ્મનને[૨૭] મારનાર[૨૮] (છે)? બેહુ *જીંદગીનેમાટે[૩૭] (ઓ હોરમજ્દ !) (તું) મને[૩૫] જાહેર રીતે[૩૪] એક ડાહ્યો[૩૬] †સરદાર[૩૮] દેખાડ.[૩૯] જે[૪૮] કોઇને[૫૦] તું ‡ચાહેછે[૪૯] તેનેમાટે,[૪૭] અએ હોરમજ્દ ![૪૧] ભલાં[૪૨] મન સાથે[૪૫] (અથવા બહમનની મારફતે) સરોશ[૪૩] (ઇજદ) જાએ.[૪૪]

ખોલાસો:—(ઓ હોરમજ્દ ! જ્યારે ખરાબ માણસો મને તથા મારા લાગતાં વળગતાંઓને દુ:ખ દેવાનેમાટે આવે, ત્યારે તેમાંથી હમારૂં રક્ષણ કરનાર કોણ છે ? હમારાં ઘરબારને લગતાં સુખનો તથા મનને શાન્તિ આપનાર, ઓ હોરમજ્દ ! તુ સિવાએ બીજો કોઈ નથી. તન તથા મન સારી હાલતમાં હોવાથી અશોઇનો વધારો થાએછે. તું સિવાએ બીજો કોઇબી પાસબાની આપી શકતો નથી—એ વિચાર, ઓ હોરમજ્દ ! તું મારાં મનમાં દાખલ કર, કે તેથી કરીને કોઇબી કાંમ કરવામાં મને હિમ્મત આવે.)

પાત[૧]નો[૨] ત્બિષ્યન્તત્[૩] પઇરિ,[૪] મજ્દાઓસચ[૫] આર્મઇતિશચ[૬] સ્પેન્તસ્ચ,[૭] નસે[૮] દએવી દ્રુક્ષ,[૯] નસે[૧૦] દએવો-ચિથ્રે,[૧૧] નસે[૧૨] દએવો-ફ્રકર્શ્તે,[૧૩] નસે[૧૪] દએવો-ફ્રદાઇતે,[૧૫] અપ[૧૬] દ્રુક્ષ[૧૭] નસે,[૧૮] અપ[૧૯] દ્રુક્ષ[૨૦] દ્વાર,[૨૧] અપ[૨૨] દ્રુક્ષ[૨૩] વીનસે,[૨૪] અપાખેધ્રે[૨૫] અપ-નસ્યેહે,[૨૬] મા[૨૭] મેરેન્ચઇનીશ[૨૮] ગએથાઓ[૨૯] અસ્તવઇતીશ[૩૦] અષહે.[૩૧] નેમસ્ચા[૩૨] યા[૩૩] આર્મઇતિશ[૩૪] ઇજ્યાચા.[૩૫] અષેમ વોહૂ. ૧

અએ હોરમજ્દ[૫] તથા સપંદારમદ![૬-૭] અદેખા[૩] થી[૪] હમુને[૨] તમો બંચાવો.[૧] અએ દેવી દરૂજ ![૯] (હઇથી) તું દફે થા;[૮] અએ દેવની તોખમના ![૧૧] (હઇથી) તું દફે થા;[૧૦] અએ દેવની વાવેલી[૧૩] (ખરાબી)! (હઇથી) તું દફે થા;[૧૨] અએ દેવની રસમ ઉપર ચાલનારી[૧૫] (કાઇબી ચીજ) ! (હઇથી) તું દફે થા;[૧૪] અએ દરૂજ ![૧૭] (હઇથી) (તુ) દૂર[૧૬] દફે થા;[૧૮] અએ દરૂજ ![૨૦] (હઇથી) (તું) દૂર[૧૯] દોડી જા;[૨૧] અએ દરૂજ ![૨૩] (હાંથી) (તું) દૂર[૨૨] વધારે દફે થા[૨૪] (અથવા નાશ પામેલો થા), (તથા) ઉત્તર તરફ[૨૫]તું

* ઈઆને આએ તથા બીજી જીંદગીમા મને ફાએદો મળે તેને માટે.

† ઈઆને નેકીનો માર્ગ દેખાડનાર; ધર્મનાં ફરમાનો સમજાવનાર.

‡ ઈઆને જેની ઉપર તું મેહેરબાન છે.

દફે થઈજા,[૩૩] (કે તેથી કરીને) અશોઈના[૩૧] હાડમંદ[૩૦] મુલુકો[૨૯] માર ખાવાને લાએક[૨૮] નહી[૨૭] (થાએ). ભલા વિચાર[૩૪] તથા આબાદીને[૩૫] નમાજ[૩૨] (હોજો)!

અહુરમઝ્દ ખોદાએ.*

અહુરમજદ[૧] ખોદાએ,[૨] અહેરેમન[૩] અવાદશાંન[૪] દૂર અવાજ્-દારતાર;[૫] જદ[૬] શેકસ્તેહ[૭] બાદ;[૮] અહેરેમન,[૯] દેવાંન[૧૦] દરૂજાંન,[૧૧] જાદુઆંન,[૧૨] દરવંદાંન[૧૩] કીકાંન,[૧૪] કરફાંન,[૧૫] સાસ્તારાંન,[૧૬] ગુનેહગારાંન,[૧૭] આશમોગાંન[૧૮] દરવંદાંન[૧૯] દુશમનાં,[૨૦] ફ્રીઆંન[૨૧] જદ[૨૨] શેકસ્તેહ[૨૩] બાદ.[૨૪] દુશ-પાદશાહાન[૨૫] આવાદશાંન[૨૬] બાદ;[૨૭] દુશમનાં[૨૮] સતોહ[૨૯] બાદ;[૩૦] દુશમનાં[૩૧] અવાદશાંન[૩૨] બાદ.[૩૩] અહુરમજદ ખોદાએ,[૩૪] અજ હમા ગુનાહ[૩૫] પતેત પશેમાનુમ,[૩૬] અજ[૩૭] હરવસ્તીન[૩૮] દુશમત[૩૯] દુજ્ઞૂખ્ત[૪૦] દુજવરશ્ત,[૪૧] મેમ[૪૨] પ ગેતી[૪૩] મનીદ;[૪૪] ઉઇમ ગોફ્ત[૪૫] ઉઇમ કરદ,[૪૬] ઉઇમ જસ્ત,[૪૭] ઉઇમ બૂન બુદ એસ્તેદ,[૪૮] અજ આંન ગુનાહ[૪૯] મનશની[૫૦] ગવશની[૫૧] કુનશની,[૫૨] તની[૫૩] રવાંની[૫૪], ગેતી[૫૫] મીનોઆંની,[૫૬] ઓખે[૫૭] અવાખ્શ †પશેમાન,[૫૮] પ સે ગવશની[૫૯] પ પતેત હોમ.[૬૦] ક્ષનઓથ્ર[૬૧] અહુરહે મજદાઓ;[૬૨] તરોઇદીતે[૬૩] અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ.[૬૪] હઇથ્યાવરશતાંમ[૬૫] હ્યત[૬૬] વસ્ના[૬૭] ફ્રેરષાતેમેમ;[૬૮] સ્તઓમિ[૬૯] અષેમ.[૭૦] અષેમ વોહૂ ૧, યથા અહુ વઇર્યો ૨, અષેમ વોહૂ. ૧

દાદાર હોરમજદ[૧] (તમામ ખલકતનો) સાહેબ[૨] (છે). (તથા) બદ અને ‡નાપેકાર[૪] હારેમનને[૩] દૂર અને પાછો હઠાવનાર[૫] (છે); (તે હારેમન) મારેલો[૬] (અને) તુટેલો[૭] હોજો![૮] હારેમન,[૯] દેવો,[૧૦] દરૂજો[૧૧] જાદુગરો,[૧૨]

---

* એ બદગી શરૂઆતથી તે "પ સે ગવશની પ પતેત હોમ" સુધી પાજંદ ભાષામાં છે; બાકીનો છેડેનો ભાગ અવસ્તામાં છે.

† કોઈ બાબદનો ધિક્કાર બતલાવતી વખતે, અથવા કાંઈ અનીતિભરેલાં કાંમથી ખોદા દૂર રાખે એવી મતલબના વિચાર જાહેર કરતી વખતે, અથવા કાંઈ નાલાએક તથા નરસ કાંમ થઈ ગયું હોએ તેનેમાટે તોબાહ કરતી વખતે, આપણા કેટલાએક જરતોશ્તીઓમાં "અવાખ્શ પશેમાન" બોલવાનો ચાલ છે. એનો અર્થ 'હું તોબાહ કરી પાછો ફરૂંછું. હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુંછું' થાએછે. એ બોલો પાજંદ ભાષાના છે.

‡ "આવાદશાંન"નો અર્થ "ખરાબ પાદશાહ" બી થઈ શકે.

દરવંદો,[13] *કીકો,[14] *કરપો,[15] જુલમગારો,[16] ગુનેહગારો,[17] †આશમોગો,[18] દરવંદો,[19] દુશ્મનો,[20] પરીઓ,[21]—(એ બધા) મારેલા[22] (અને) તુટેલા[23] હોજો![24] ખરાબ પાદશાહો[25] દૂર તથા નાબુદ[26] હોજો![27] દુશ્મનો[28] આજેજ થએલા[29] હોજો![30] દુશ્મનો[31] દૂર અને નાબુદ[32] હોજો![33] ઓ દાદાર હોરમજદ સાહેબ![34] તમામ ગુનાહોથી[35] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું,[36] તમામ[38] ખરાબ વિચારો[39] જે (આએ) દુનિયાંમાં[43] હું[42] મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં,[44] ખરાબ સખુનો[40] જે હું બોલ્યો હોઉં,[45] ખરાબ કાંમો[41] જે મેં કીધાં હોએ,[46] (તથા) જે મારીથી ઉત્પન્ન થયાં હોએ,[47] (તથા) જે (ગુનાહનાં કાંમો)ની શરૂઆત મારીથી થઈ હોએ,[48] તે (તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહ) (જે) વિચારને લગતાં,[50] સખુનને લગતાં,[51] કાંમને લગતા,[52] (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,[53] (મારાં પોતાના) રવાનને લગતા,[54] આએ દુનિયાંને લગતા,[55] પેલી દુનિયાંને લગતાં,[56]–એ બધી જાતના ગુનાહોથી,[35] ઓ હોરમજદ![57] હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુંછું,[58] (અને) ત્રણ સખુનોથી[59] (ઇઆને મનશ્ની, ગવશ્ની, તથા કુનશ્નીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[60]

દાદાર હોરમજદની[62] ખુશ્નુદી[61] (થાઓ)! ‡હારેમનનો[64] તિરસ્કાર[63] (થાઓ)! રાસ્તીનાં કાંમ કરનારાઓની[65] જે[66] ખાહેશ[67] (છે તે બીજી સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી[68] (છે). રાસ્તીને[70] હું વખાણુંછું.[69]

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદ તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર તથા તેની ઉપર હકુમત કરનાર છે; તેની બરોબરીઓ કોઈ નથી. હારેમન તથા તેના તમામ દેવો, દરૂજો, જાદુગરો, જુલમગારો ઇત્યાદિ તુટેલા, મારેલા અને શિકસ્ત પામેલા હોજો. ઓ પાક પરવરદેગાર! જે જે ગુનાહો મારીથી થયા હોએ, જે પાપી વિચારો હું મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં, તથા જે બદ

---

* કીક ઈઆને જોતી આંખે આંધલા રેહેનારા; કરપ ઈઆને સાંભળતે કાંને બેહેરા રેહેનારા, એની મતલબ એ કે પાક જરતોશ્તી દીનનાં ફરમાનોની ઉપર ધ્યાન નહી આપનારા તથા તે કબૂલ નહી કરનારા. એનેમાટે અવસ્તામાં વપરાતા બોલ 'કઓયાંમ્ કરફનાંમ્ચ' આવેછે; જુઓ હોરમજદ યશ્તનો ૧૦ મો ફકરો.

† આશ્મોગ ઈઆને રાસ્તીનો નાશ કરનારા તથા જુઠું સમજાવનારા. એનેમાટે અવસ્તામાં 'અષેમઓઘ' આવેછે; જુઓ અરદીબેહેશ્ત યશ્તનો ૭ મો ફકરો.

‡ આએ ઠેકાણે હોરમજદની મુકાબેલ હારેમનને મુકેલો છે; એ વિચાર અવસ્તાના પાછલા વખતનો સમજવો. અવસ્તાના છેક કદીમ વખતમાં ઈઆને જે વખતે ગાથા લખાયા તે વખતમા, હોરમજદને તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર તથા તેનો અંત લાવનાર ગણેલો છે. તેનો હરીફ કોઇ નથી, પણ તેની સરદારી હેઠલ સપેનામીનો અને અંઘ્રેમીનો આએ દુનિયાંને લગતું કેટલુંક કાંમ કરે છે.

સખુનો હું બોલ્યો હોઉં, તથા જે દુષ્ટ કાંમો મેં કીધાં હોએ, અથવા મારીથી અનજાણપણેથી થઈ ગયાં હોએ—એ બધી જાતના ગુનાહોનેમાટે હું મારાં ખરાં અંતઃકરણથી પતેત કરીને પશેમાન થાઉંછું.)

જસ મે અવંઘ્રૂહે મજ્દ.

*જસ[૧] મે[૨] અવંઘ્રહે[૩] મજ્દ.[૪] મજ્દયસ્નો[૫] અહ્મી,[૬] મજ્દયસ્નો[૭] જરથુશત્રિશ[૮] ફ્રવરાને[૯] આસ્તૂતસ્ચા[૧૦] ફ્રવરેતસ્ચા.[૧૧] આસ્તુયે[૧૨] હુમતેમ[૧૩] મનો,[૧૪] આસ્તુયે[૧૫] હૂખ્તેમ[૧૬] વચો,[૧૭] આસ્તુયે[૧૮] હ્વર્શ્તેમ[૧૯] શ્યઓથનેમ.[૨૦] આસ્તુયે[૨૧] દએનાંમ[૨૨] વંઘ્રઉહીમ[૨૩] માજદયસ્નીમ[૨૪] ફ્રસ્પાયઓખ્ધ્રાંમ,[૨૫] નિધાસ્નઇથિષેમ,[૨૬] ખ્વએત્વદથાંમ,[૨૭] અષઓનીમ.[૨૮] યા[૨૯] હાઇતિનાંમ્ચા[૩૦] બૂશ્યેઇન્તિનાંમ્ચા[૩૧] મજિશ્તાચા,[૩૨] વહિશ્તાચા,[૩૩] સ્રએશ્તાચા,[૩૪] યા[૩૫] આહૂઇરિશ[૩૬] જરથુશત્રિશ.[૩૭] અહુરાઇ મજ્દાઇ[૩૮] વીસ્પા[૩૯] વોહુ[૪૦] ચિનહ્મી.[૪૧] અએષા[૪૨] અસ્તી[૪૩] દએનયાઓ[૪૪] માજદયસ્નોઇશ[૪૫] *આસ્તૂઇતિશ.[૪૬] અષેમ વોહૂ ૧

ઓ દાદાર હોરમજદ ![૪] (તું) મારી[૨] મદદનેમાટે[૩] પોંહોંચ.[૧] (હું) માજદયસ્ની[૫] છેઉં;[૬] માજદયસ્ની[૭] જરતોસ્તી તરીકે,[૮] (માજદયસ્ની દીનની) વખાણ કરનારો[૧૦] તથા (તેની ઉપર) એકીન લાવનાર તરીકે[૧૧] (થવાને) હું પસંદ કરૂંછું;[૯] નેક વિચારેલા[૧૩] વિચારને[૧૪] હું વખાણુંછું,[૧૨] નેક બોલેલા[૧૬] સખુનને[૧૭] હું વખાણુંછું[૧૫] (તથા) નેક કીધેલાં[૧૯] કાંમને[૨૦] હું વખાણુંછું.[૧૮] ભલી[૨૩] માજદયસ્ની[૨૪] દીન[૨૨] (જે) જઘડો મટાડનારી,[૨૫] હથિયાર છોડવનારી[૨૬] પોતાવતપણું આપનારી[૨૭] (તથા) રાસ્ત[૨૮] (તેને) હું વખાણુંછું.[૨૧] હાલમાં જેટલી (દીનો) મોજુદ છે,[૩૦] તથા જેટલી હવે પછી થશે, તેઓમાં[૩૧] સઉથી મ્હોટી,[૩૨] સઉથી સરસ[૩૩] તથા સઉથી શ્રેષ્ઠ[૩૪] જે[૨૯] (દીન) તે[૩૫] હોરમજદી[૩૬] જરતોશ્તી[૩૭] છે. તમામ[૩૯] નેઆમત[૪૦] હોરમજદની તરફથી[૩૮]

---

* "જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ" એ બોલો સિવાએ, એ આખો ફકરો ઈજશ્નેના ૧૨ મા હામાંથી લીધોછે, એ ૧૨ મો હા જરતોશ્તી દીનનો કલમો છે. જુઓ આએ ચોપડીમાં આપેલો "દીનનો કલમો (અવસ્તામાં)" 'જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ'—એ બોલો હોરમજ્દ યશ્તના ૨૭ મા ફકરામાં આવેછે.

(છે એમ) હું કબુલ કરૂંછું.[૪૧] આએ[૪૨] (ઈઆને ઉપર જણાવી તે) માજદયસ્ની[૪૫] દીનની[૪૪] વખાણુ[૪૬] છે.[૪૩]

ખોલાસો:—(ઉપલા ફકરા ઉપરથી માજદયસ્ની દીનની કેટલીએક ખુબીઓ માલુમ પડેછે. એ ઉપરાંત એ પાક દીનની બીજી ઘણીએક સિફતો, આપણને વંદીદાદ, ઈજશ્ને તથા વીસ્પરદમાંથી બી મળી આવે છે. વંદીદાદની પાંચમી પરગરદના ૨૨–૨૪ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, જે મિસાલે વોઉરૂ-કષ નામનો દરિયો બીજા બધા દરિયા કરતાં વધારે મ્હોટો છે, તથા જે પ્રમાણે એક મ્હોટું ઝાડ બીજાં નાહલાં ઝાડોને પોતાના છાયામાં ઢાંકી નાખેછે, તથા જે પ્રમાણે આસ્માન તમામ જમીનને આસપાસ ઘેરી લેછે, તે પ્રમાણે જરતોશ્તી દીન પોતાની મ્હોટાઈ, ખુબી તથા શોભાની બાબદોમાં, બીજી તમામ દીનોને ઢાંકી નાખેછે. જુઓ ઈજશ્નેના ૪૪ મા હાનો ૧૦ મો ફકરો.)

બાજ જમવાની.*

બ નામે યજદે,[૧] બક્ષાયંદેહ[૨] બક્ષાયેશગરે[૩] મેહેરૂબાન[૪] અહુરમજદ[૫] ખોદાએ[૬] ઇથા[૭] આત[૮] યજમઇદે[૯] અહુરેમ મજદાંમ,[૧૦] યે[૧૧] ગાંમચા[૧૨] અષેમચા[૧૩] દાત,[૧૪] અપસચા[૧૫] દાત[૧૬] ઉર્વરાઓસચા[૧૭] વંઘુહીશ,[૧૮] રઓચાઓસચા[૧૯] દાત[૨૦] બૂમીમચા,[૨૧] વીસ્પાચા[૨૨] વોહૂ.[૨૩] અષેમ વોહૂ ૩

☞ (એટલું પઢી ખાતું જમીને તથા નેઆમતના શુકરાના ગુજારી, હાથ મોહોડું સાફ કરી રેહા પછી, નીચે મુજબ બાજ મુકવી.)

અષેમ વોહૂ ૪, યથા અહૂ વઇર્યો ૨, અષેમ વોહૂ ૧; અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરૂફેહમોજદ.

ખોદાતાલાના નામ (ની મદદ)થી[૧] (હું આએ ભણવાનું શરૂ કરૂંછું), (જે) સાહેબ[૧] નેઆમતનો બખશનાર,[૨] ગુનાહ માફ કરનાર,[૩] પ્યાર રાખનાર[૪] હોરમજદ[૫] (છે). (દાદાર) હોરમજદ[૧૦] જેણે[૧૧] જાનવર[૧૨] તથા

---

* એ બાજનો શરૂઆતથી તે 'અહુરમજદ ખોદાએ' સુધીનો ભાગ પાજંદ ભાષામાં છે, અને 'ઇથા આત યજમઇદે'થી તે 'વીસ્પાચા વોહૂ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૩૭ મા હાના પેહેલા ફકરામાંથી લીધો છે.

*અનાજ[13] પેદા કીધો,[14] તથા (જેણે) પાણી[15] અને સારાં[16] ઓરવરો[17] પેદા કીધાં,[18] તથા (જેણે) (આસ્માનની) રોશણીઓ[19] અને જમીન,[21] તથા (એ ઉપરાંત) (બીજી) તમામ[22] નેઆમતો[23] પેદા કીધી[10] (તે સાહેબને) એ પ્રમાણે[7] આએ જગોએ[8] હમો યાદ કરીએ છીએ.[9]

બાજ પીશાબ તથા હાજત જતી વખતે પઢવાની.

☞ (પીશાબ તથા હાજતની જગોથી ત્રણ કદમ દૂર ઉભા રેહીને નીચે જણાવેલો વાક્ય પઢે.)

†ગુનેહ[1] શેકસ્તેહ[2] સદ્ હજાર્ બાર્.[3] યથા અહૂ વઇર્યો ૧

સો હજાર (ઇઆને એક લાખ) મરતબે[3] ગુનાહ[1] તુટેલો[2] (થાઓ) I

☞ (પીશાબ તથા હાજત કરી, સાફ કરી તથા નાડું બાંધી ત્રણ કદમ પાછા ચાલીને નીચે પ્રમાણે બાજ મુકે.)

અષેમ વોહૂ ૩ ☞ ‡હુમતનાંમ[1] હૂખ્તનાંમ[2] હ્વર્શ્તનાંમ,[3] યદ્દચા[4] અન્યદ્દચા,[5] વેરેજયમ્નનાંમ્ચા[6] વાવેરેજનનાંમ્ચા,[7] મહી[8] અઇબી-જરેતારો[9] નએનએસ્તારો,[10] યથના[11] વોહુનાંમ[12] મહી.[13] (☞ ૨ વાર પઢે).

જેમ[11] (હમે) સારાં (માણસો)ની[12] (વખાણ કરનારા તથા તે ઉપર વિચાર કરનારા) છિએ,[13] (તેમ હમે) આએ દુનિયાનેમાટે[4] તથા પેલી દુનિયાંનેમાટે[5] નેક વિચાર,[1] નેક સખુન[2] (તથા) નેક કાંમ[3]

---

* "અષેમ"નો અસલ અર્થ ફારસી 'આર્દ'ને મલતો..."આટો, લોટ" થાએછે. એવે અર્થે એ બોલ વંદીદાદની પાંચમી પરગરદમાં મુવેલું છોકરૂં જનનારી ઓરતની બાબદમાં આવેલો છેઃ—"યઓમચ અષેમ્ અન્-આપેમ્" ઇઆને પાણી વગર રાંધેલો જવનો આટો. વળી "અષ"નો અર્થ અશોઇ બી થાએછે.

† દાશાબ હોરમજદીઆરવાળી ફારસી રવાએતમાં 'ગુનેહ્ શેકસ્તેહ્ સદ્ હજાર્ બાર્'—જે ફારસી બોલો છે તે ભણવાને લખ્યું નથી; પણ ફક્ત એક 'યથા અહૂ વઇર્યો' ભણીને પીશાબ ઇઆ હાજતે જવાને કહેલું છે.

‡ હુમતનાંમનો આખો ભાગ ઇજશ્નેવા ૩૫ મા હાના ૨ જા ફકરામાં આવેછે.

કરનારાઓની,[6] (તથા નેક કાંમ) કરી ગએલાઓની[7] વખાણ કરનારા[9] (તથા તે વિશે) વિચાર કરનારા[10] છિયે.[8]

☞ ***હુક્ષથ્રોતેમાઇ[1] બાત્[2] ક્ષથ્રેમ,[3] અહ્માત્[4] હ્યત્[5] અઇબી-દદેમહિચા,[6] ચીઽમહિચા,[7] હુવાનમહિચા[8] હ્યત્[9] મજ્દાઇ[10] અહુરાઇ,[11] અષાઇચા[12] વહિશ્તાઇ.[13] (☞ ૩ વાર પઢે) યથા અહૂ વઇર્યો ૪**

પાદશાહી[3] સર્વોત્તમ પાદશાહ (ઈઆને હોરમજદ)ને[1] ખચીત[2] (હોજો). હોરમજદ[10-11] જે[9] (પોતે) સઉથી સરસ[13] †અશોઈ (તે)ની તરફ[12] હમો મન લગાડીએ છિયે,[6] (અથવા તેની સેવામાં રોકાઈએ છિયે[6]), તથા (તેને) હમો કબૂલ રાખીયે છિયે,[7] તથા તેને હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.[8]

‡અહુનેમ્ વઇરીમ્[1] યજમઇદે;[2] અષેમ્ વહિશ્તેમ્[3] સ્રએશ્તેમ્[4] અમેષેમ્ સ્પેન્તેમ્[5] યજમઇદે,[6] યેંઘ્હે[7] હાતાંમ્[8] આઅત્[9] યસ્ને[10] પઇતી[11] વંઘ્હો,[12] મજ્દાઓ અહુરો[13] વએથા[14] અષાત્[15] હચા,[16] યાઓંઘ્હાંમ્ચા[17] તાંસ્ચા[18] તાઓસ્ચા[19] ‡યજમઇદે.[20] અષેમ્ વોહૂ ૧

અહુનવરને[1] હમો વખાણીએ છિયે;[2] અરદીબેહેશ્ત[3] (જે) સઉથી સોહામણો[4] અમશાસ્પંદ[5] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે,[6] હસ્તી ભોગવનારાઓ મધેથી[8] જે કોઈ[7] આરાધના કરવામાં[10] વધારે ભલો[12] (છે), (તેનો) જાણનાર[14] અશોઇને[15] લીધે[16] હોરમજદ[13] (પોતે છે),–તેઓમાંના[17] નર[18] તથા નારીઓને[19] હમો વખાણીએ છિયે.[20]

---

* હુક્ષથ્રોતેમાઇનો આખો ભાગ ઈજશ્નેના ૩૫ મા હાના ૫ મા ફકરામાં આવેછે.

† દાદાર હોરમજદનાં સિફાતી નામો અનેક છે, તેમાંનું એક નામ 'અશોઈ' છે. એવીજ મતલબનું લખાણ હોરમજદ યશ્તમાંથી મળી આવે છે, એ મજકુર યશ્તમાં દાદાર હોરમજદ આપણને પોતાનાં જુદાં જુદાં નામોથી ઓળખાણ આપે છે. એ નામો આસરે ૭૦ છે. વળી હાલમાં પાજંદ ભાષામાં દાદાર હોરમજદનાં ૧૦૧ નામો આપણી પાસે મોજુદ છે, જે નામો ઈજશ્ને કરતી વખતે યોજદાથ્રેગર મોબેદ યાદ કરેછે.

‡ એ આખો ફકરો ઈજશ્નેના ૧૮ મા તથા ૨૭ મા હાને છેડે આવેછે.

પાંચો ગેહ જુદી જુદી પઢવાની.*

(હાવન ગેહમાં.)

હાવનેએ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. સાવંઘહેએ વીસ્યાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

(રપિથ્વન ગેહમાં.†)

રપિથ્વિનાઇ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. ફ્રાદત્-ફ્ષવે જન્તુમાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

(ઉજીરન ગેહમાં.)

ઉજયેઇરિનાઇ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. ફ્રાદત્-વીરાઇ દખ્યુમાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

(અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહમાં.)

અઇવિસ્રૂથ્રેમાઇ અઇબિગયાઇ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ

---

* એના અર્થ બાબે જુઓ પાંચ ગેહની શરૂઆતનો ભાગ.

† જાણવું જે આવાં મહિનાના હોરમજદ રોજથી તે વહિસ્તોઇસ્ત ગાથા સુધી રપિથ્વન ગેહ ભણવામાં આવતી નથી, પણ તેને બદલે બીજી હાવન હોએ-છે. એ મુદતમાં બધાં ભણુતરોની ખસ્તુમનમાં રપિથ્વન ગેહ ભણાતી નથી, પણ હાવન ગેહ ભણુવામાં આવે છે. બાકીના સાત મહિના, ઈઆને ફરવરદીન મહિનાના હોરમજદ રોજથી તે મેહેર મહિનાના અનેરાંન રોજ સુધી, પાંચ ગેહ ભણુવામાં આવેછે. એમ કરવાનું કારણુ એ કે, એ મજકુર પાંચ મહિના (અસલ ખરી ગણુત્રી પ્રમાણે) શિયાળાના હોવાથી, દિવસના વખતના કલાકો ઉનાળાના દિવસના વખતના કલાકો કરતાં ઓછા હોએછે. વળી બીજું એ જે, શિયાળાની ઋતુ હોવાથી, બપોરનો વખત છતાં ગરમી ઘણી થોડી હોવાને લીધે બી, ગરમીના વખતની ગેહ (રપિથ્વન) કહાડી નાખવામાં આવી. એ શિયાળાના દાહાડા વિશે ફારસી રવાયતોમાં અલંકાર રીતે એવું લખે છે કે, તે દહાડાઓમાં ગરમી જમીનની નીચે દટાએલી હોએછે.

હુજયાઇતેએ જરથુશ્ત્રોતેમાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

(ઉશહેન ગેહમાં.)

ઉષહિનાઇ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. બેરેજયાઇ ન્માન્યાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

સરોશ બાજ.

ક્ષ્નઓથ્ર[1] અહુરહે મજદાઓ.[2] અષેમ્ વોહૂ ૧

* પ નામે[1] યજદાંન[2] અહુરમજદ[3] ખોદાએ[4] અવજૂની[5] ગોરૂજે[6] ખોરેહ[7] અવજાયાદ.[8] સરોશ[9] અશો,[10] તગી,[11] તન્‌-ફ્રમાંન,[12] શેકફ્તે જીન,[13] જીન અવજારૂ,[14] સાલારે દામાને અહુરમજદ[15] બેરસાદ.[16] અજ હમા ગુનાહ[17] પતેત્ પશેમાનુમ;[18] અજ[19] હર્વસ્તીન્[20] દુશમત[21] દુજુખ્ત[22] દુજ્ઞૂવરૂશ્ત,[23] મેમ્[24] પ ગેતી[25] મનીદ,[26] ઉઇમ ગોફ્ત,[27] ઉઇમ કરૂદ,[28] ઉઇમ જસ્ત,[29] ઉઇમ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ,[30] અજ આંન્ ગુનાહ[31] મનશ્ની[32] ગવશ્ની[33] કુનશ્ની,[34] તની[35] રવાની[36] ગેતી[37] મીનોઆંની,[38] ઓખે[39] અવાખશ્ પશેમાન્[40] પ સે ગવશ્ની[41] પ પતેત્ *હોમ.[42] યથા અહૂ વઇર્યો પ, અષેમ્ વોહૂ ૩

(દાદાર) હોરમજદની[2] ખુશ્નુદી[1] (થાઓ)! (દાદાર) હોરમજદ[3] (જે) ખોદા[2] (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ[4] (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર[5] (છે તે)નાં નામ (ની મદદ)થી[1] (હું આએ ભણવાનું શરૂ કરૂંછું). (તે દાદાર હોરમજદનો) પ્રતાપ[6] (તથા) ખોરેહ[7] જીઆદે થાઓ![8] સરોશ[9] (ઈજદ) (જે) અશો,[10] જોરાવર,[11] માંથ્રનાં તનવાળો[12] (ઈઆને જેનું તનજ માંથ્રવાની), (દેવો તથા ખરાબ માણસોને મારવાનેમાટે) એજમતી હથીયાર રાખનાર,[13] (તથા) ફતેહમંદ હથિયાર રાખનાર,[14] (તથા) હોરમજદની

---

* "પ નામે યજદાંન્"થી તે "પ પતેત્ હોમ" સુધીનો ભાગ પાઝંદ ભાષામાં છે. એજ પ્રમાણે દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં સમજવું.

પેદાએશનો સરદાર,[૧૫] (તેં મારી મદદે) પોંહોંચો ![૧૬] તમામ ગુનાહોથી[૧૭] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું,[૧૮] તમામ[૨૦] ખરાબ વિચારો[૨૧] (જે) આએ દુનિયામાં[૨૫] હું[૨૪] મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં,[૨૬] ખરાબ સખુનો[૨૧] (જે) હું બોલ્યો હોઉં,[૨૭] ખરાબ કાંમો[૨૭] (જે) મેં કીધાં હોએ,[૨૮] (તથા) જે મારાથી ઉત્પન્ન થયાં હોએ,[૨૯] (તથા) જે (ગુનાહનાં કાંમો)ની શરૂઆત મારાથી થઈ હોએ[૩૦]–તે (તમામ ઉપર જણાવેલા) ગુનાહ[૩૧] (જે) વિચારને લગતા[૩૨] સખુનને લગતા,[૩૩] કાંમને લગતા,[૩૪] (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,[૩૫] (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,[૩૬] આએ દુનિયાંને લગતા,[૩૭] પેલી દુનિયાંને લગતાં,[૩૮]–એ (બધી જાતના) ગુનાહોથી,[૩૧] ઓ હોરમઝદ ![૩૯] હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુંછું,[૪૦] (અને) ત્રણ સખુનોથી[૪૧] (ઈઆને મનશ્ની, ગવશ્ની તથા હુનશ્નીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[૪૨]

ફ્રવરાને[૪૩] મઝ્દયસ્નો[૪૪] જરથુશ્ત્રિશ[૪૫] વીદએવો[૪૬] *અહુર-ત્કએષો[૪૭] (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. સ્ત્રઓષહે[૪૮] અષ્યેહે,[૪૯] તખ્મહે,[૫૦] તનુ-માંથ્રહે,[૫૧] દરૂષિ-દ્રઓશ,[૫૨] આહુઇર્યેહે,[૫૩] ક્ષ્નઓથ્ર[૫૪] યસ્નાઇચ[૫૫] વહ્માઇચ[૫૬] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૫૭] ફ્રસસ્તયએચ,[૫૮] યથા અહૂ વઇર્યો[૫૯] જઓતા[૬૦] ફ્રા મે[૬૧] મ્રૂતે,[૬૨] અથા રતુશ અષાત્ચિત હચ,[૬૩] ફ્રા અષવ[૬૪] વીદ્વાઓ[૬૫] મ્રઓતૂ.[૬૬]

(હું) હોરમઝદની પરસ્તેશ કરનાર,[૪૪] (પેગમબર) જરતોશ્તે જાહેર કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,[૪૫] †દેવ(ના તરીકા)થી દૂર રેહેનાર,[૪૬] (અને) હોરમઝદના તરીકા મુજબ ચાલનાર તરીકે[૪૭] એ કરાર કરૂંછું.[૪૮]

---

* 'ફ્રવરાને મઝ્દયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો '—આએ એક ઘણોજ ટુંકો જરતોસ્તી દીનનો કલમો છે. ભણનાર શખ્સ કેવી રીતની દીન પાલેછે, તે બાબેનો આએ એક જાતનો એકરાર છે.

† દેવ જેને અવસ્તામાં 'દએવ' કરીને કહેછે તેના, શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કાંમાજીના ખોલાસા મુજબ, ચાર જુદા જુદા અર્થ થાએછે; અથવા બીજા બોલોમાં બોલીએ તો અવસ્તા ઉપરથી ચાર પ્રકારના દેવ આપણને મળી આવે છે:–૧-માણસની સુરતના દેવો; ૨–દરદ લાવનારા દેવો; ૩–નીતિ ખરાબ કરનારા દેવો; ૪–આબાદી ઘટાડનારા દેવો. ખોલાશો:— ૧–જે માણસો દરદનો વધારો કરીને, ઈઆતો આબાદીનો ઘટાડો કરીને ઈઆતો નીતિનો બગાડો કરીને ખરાબી કરેછે, તેઓને માણસની સુરતના દેવ કહેલા છે:—જેમકે જાદુગર, ગીલાંન તથા માઝનદરાંનના બદકાર લોકો, ઇત્યાદિ.

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૫૪] (ફ્લાંની ગેહમાં) અશો[૪૯] સરોશ[૪૮] (ઇજદ) (જે) જોરાવર,[૫૦] માંથ્રનાં તનવાળો,[૫૧] (દેવોને મારવાને માટે) જોરેમંદ હથિયાર રાખનાર,[૫૨] (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર[૫૩] (એવા સરોશ ઇજદની) આરાધના કરવાને,[૫૫] (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,[૫૬] (તેને) ખુશ્નુદ કરવાને[૫૭] (તથા તેની) વખાણ કરવાને,[૫૮] જોતી[૬૦] મારી આગળ[૬૧] 'યથા અહૂ વઇર્યો,'[૫૯] (ઇઆને 'યથા અહૂ વઇર્યો'ના કલામોની ખુબીઓ) *જાહેર કરે.[૬૨] (રાસ્પી) (જે) અશો[૬૪] (તથા) વિદ્વાન્[૬૫] (તે) 'અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ'[૬૩] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૬૬]

ખોલાસો:—('યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા'થી તે 'વીધ્વાઓ ભ્રઓતૂ' સુધીના બોલો, જે દરેક નીઆએશ, ગેહ તથા યશ્તમાં 'ફ્રવરાને મજદયસ્નો'ની પછી ભણવામાં આવેછે તે, ઇજશ્નેમાંથી લીધેલા છે. 'યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે' એ પ્રમાણે રાસ્પી ઇઆને જોતીની સાંભેનો શખ્સ જોતીને કેહેછે, તે એ કે 'યથા અહૂ વઇર્યો' તથા જરતોશ્તી ધર્મની ખુબીઓ જોતી મને સમજાવે. ત્યારપછી રાસ્પી તે ખુબીઓ સમજીને વાકેફ થયા પછી, જોતી તેને કહેછે કે, જે રાસ્પી જરતોશ્તી ધર્મની ખુબીઓ સમજીને અશો તથા વિદ્વાન થયો તે, હવે તે ખુબીઓને અમલમાં લાવે તથા બીજાઓને સમજાવે.)

૨—જે સબબો ઇઆ વસ્તુઓથી દરદ તથા કવખતના મોતનો વધારો થાએ, તેને બી દેવ કેહેવામાં આવેલા છે:—જેમકે વંદીદાદની ૭ મી પરગરદમાં કબરસ્થાનમાં રેહેનારા કેટલાએક દેવોની બીના આવેલી છે. આએ ઠેકાણે દેવોનો અર્થ કબરસ્થાનમાંથી નીકળતી રોગ ઉત્પન્ન કરતી ખરાબ હવા સમજવી. ૩—જે અસર આપણાં દિલમાં થયાથી આપણને બદીની રાહે ચાલવાને સુજ પડે, તેને બી દેવ એવું નામ આપેલું છે:—જેમકે ગીબત, ઠગાઈ, આશ્મોગી, બદનજર, અપવિત્રાઈ, ઇત્યાદિ. ૪—જે સબબોથી આબાદીનો વધારો થવામાં ખલલ થાએ, તેને બી દેવને નામે ઓળખેલા છે:—જેમકે "અપઓષ" નામનો દેવ વરસાદને આવવાથી અટકાવેછે, ઈઆને જે સબબોને લીધે વરસાદનું આવવું બંદ થાએછે, તેને "અપઓષ" કહેલો છે. હદ્થી જીઆદે યંડીને દેવની રાહની ગણેલી છે. જુઓ શેઠ. ખ. ર. કાંમાજીનું જરતોશ્તનામું, બાબ ૬ ઠો, "દેવ એટલે કોણ."

* 'ફ્રા...મ્રૂતે'નો અર્થ 'મ્હોટે સાદે બોલે' કરીને બી થાએછે.

સ્રઓષેમ,[૬૬] અષીમ,[૬૭] હુરઓધેમ,[૬૮] વેરેથ્રાજનેમ,[૬૯] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૭૦] અષવનેમ[૭૧] અષહે[૭૨] રતૂમ[૭૩] યજમઇદે.[૭૪] અહુનેમ વઇરીમ[૭૫] તનૂમ[૭૬] પાઇતિ;[૭૭] અહુનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ; અહૂનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧

ખુબસુરત,[૬૬] ફતેહમદ,[૬૯] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[૭૦] પવિત્ર[૭૧] તથા અશો[૬૭] સરોશ[૬૬] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[૭૨] સરદાર[૭૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિએ.[૭૪] અહુનવર[૭૫] તનને[૭૬] બચાવેછે.[૭૭]

ખોલાસો:—(અહુનવરની મતલબ આખી "યથા અહૂ વઇર્યો"ના કલામ સમજવા. કોઈબી મુશ્કેલી અથવા આફતની વખતે દાદાર હોરમજદને યાદ કરીને, અહુનવરના કલામ ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખીને, તે દરૂસ્ત રીતે ગાઈને ભણવાથી આપણામાં હિમ્મત આવેછે, તથા કેટલેક દરજ્જે આવતી બલાને દફે કરવાને આપણ શક્તિવાન થઈએ છિયે. વળી એ અહુનવરની એજમતી ખુબી વિશે વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના શરૂઆતના ભાગમાંથી, તથા સરોશ હાદોખ્તના પેહેલા કરદામાંથી આપણને કેટલોએક ખોલાસો મળેછે. વદીદાદની ૧૯ મી પરગરદમાં જણાવેછે કે, જ્યારે હારેમન તથા તમામ દેવ દરૂજો અશો જરતોશ્તને મારી નાખવાને વાસ્તે આવ્યા, ત્યરે તે રાસ્ત પેગમબરે તેઓને શેકસ્ત કરવાને જે ઉપાયો કાંમે લગાડ્યા, તેમાં સઉથી પેહેલો ઉપાય એ હતો કે, તેવણ સાહેબ અહુનવરના શૂર આપનારા કલામ બુલંદ આવાજે ગાઇને ભણ્યા. વળી આપણા કેટલાએક જરતોશ્તીઓ કાંઇબી કાંમ કરવાની શરૂઆતમાં અથવા મુશ્કેલીની વખતે, "અથા તારી મદદ" કરીને બોલેછે, તે "અથા" અસલ "યથા" છે; અને "યથા" એ "યથા અહૂ વઇર્યો"નો પેહેલો બોલ છે.)

☞ *કેમ ના મજ્દા (આખી ભણી જવી); **યથા અહૂ વઇર્યો ૨; યસ્નેમચ[૮૪] વહ્મેમચ[૮૫] અઓજસચ[૮૬] જફ્રેચ[૮૭] આફ્રીનામિ,[૮૮] સ્રઓષહે,[૮૯] અષ્યેહે,[૯૦] તખ્મહે,[૯૧] તનુમાંથ્રહે,[૯૨] દરૂષિ-દ્રઓશ,[૯૩] આહુઇર્યેહે.[૯૪] અષેમ વોહૂ ૧**

જોરાવર,[૯૧] માંથ્રનાં તનવાળા,[૯૨] (દેવોને મારવાનેમાટે) જોરેમંદ હથિયાર રાખનાર[૯૩] (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર[૯૪] અશો[૯૦] સરોશ ઈજદની[૮૯] આરાધના,[૮૪] કીર્તિ,[૮૫] ચાલાકી[૮૬] તથા કૌવતને[૮૭] હું વખાણુંછું.[૮૮]

* 'કેમના મજ્દા'ના અવસ્તા તથા તરજુમાનેમાટે જુઓ સફા ૫–૭.

અહ્માઇ રએશ્ચ.*

અહ્માઇ[૧] રએશ્ચ[૨] ખરેનસ્ચ,[૩] અહ્માઇ[૪] તન્વો[૫] દ્રવતાતેમ,[૬] અહ્માઇ[૭] તન્વો[૮] વજ્રદ્રરે,[૯] અહ્માઇ[૧૦] તન્વો[૧૧] વેરેથ્રેમ,[૧૨] અહ્માઇ[૧૩] ઇશ્તીમ[૧૪] પઓઉરૂશ-ખાથ્રાંમ,[૧૫] અહ્માઇ[૧૬] આસ્નાંમચિત્[૧૭] ફ્રજન્તીમ,[૧૮] અહ્માઇ[૧૯] દરેઘાંમ[૨૦] દરેઘો-જીતીમ,[૨૧] અહ્માઇ[૨૨] વહિશ્તેમ અહુમ[૨૩] અષઓનાંમ,[૨૪] રઓચંઘ્રહેમ,[૨૫] વીસ્પો-ખાથ્રેમ.[૨૬] અથ[૨૭] જમ્યાત્[૨૮] યથ[૨૯] આફ્રીનામિ.[૩૦] અષેમ વોહૂ ૧

†(જે શખ્સ તું અશો સરોશ ઇજદને સઉથી સરસ ‡જોર સાથે તથા ઘણીજ ઉત્તમ જોર સાથે તથા ભલા લોકોની ગાળેલી જોર સાથે ઇજે)તેને,[૧] (અએ અશો સરોશ ઈજદ!) (તું) ઝળકાટ[૨] તથા ખોરેહ[૩] (આપ), તેને[૪] તનની[૫] મજબૂટી[૬] (ઈઆને તંદરોસ્તી) (તુ આપ); તેને[૭] તનનું[૮] સુખ[૯] (તું આપ), તેને[૧૦] તનની[૧૧] ફતેહ[૧૨] (તું આપ); તેને[૧૩] પુરતાં સુખવાળી[૧૫] દોલત[૧૪] (તુ આપ), તેને[૧૬] જાતી અક્કલના[૧૭] ફરજદ[૧૮] (તું આપ); તેને[૧૯] લાંબામાં[૨૦] લાંબી જીંદગી[૨૧] (તું આપ), (તથા) તેને[૨૨] અશો (લોકો)નું[૨૪] રોશન[૨૫] (તથા) તમામ સુખવાળું[૨૬] બેહેશ્ત[૨૩] (તું આપ). જેમ[૨૯] હું દુઆ માગુંછું[૩૦] તેમ[૨૭] થાઓ![૨૮] (ઈઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ!)

હજંધ્રૂરેમ.¶

હજંધ્રરેમ[૧] બએષજનાંમ,[૨] બએવરે[૩] બએષજનાંમ;[૪] હજંધ્રરેમ[૫] બએષજનાંમ,[૬] બએવરે[૭] બએષજનાંમ;[૮] હજંધ્રરેમ[૯] બએષજનાંમ,[૧૦] બએવરે[૧૧] બએષજનાંમ.[૧૨] અષેમ વોહૂ ૧

---

* એ દુઆનો શરૂઆતથી તે 'વીસ્પો ખાથ્રેમ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૬૮ મા હાના ૧૧ મા ફકરામાંથી લીધેલો છે; અને 'અથ જમ્યાત્ યથ આફ્રીનામિ'—એ બોલો 'આફરીન પેગમબર જરતોશ્ત'ના ૮ મા ફકરાના છેડેના ભાગમાથી લીધા છે.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશને છેડે આવેલો 'અહુરાનીશ્ અહુરહે'ના ફકરાનાં તરજુમા પછી આપેલો ખોલાસો

‡ 'જોર' ઈઆને ક્રિયાનું સાધણ, અર્પણ, કાંઇબી ભેટ ક્રિયાની રૂપે આપવાની તે, જેમકે દુધ, પાણી, ખોરાક, મેવો ઇત્યાદિ.

¶ હજંધ્રરેમનો ભાગ ઈજશ્નેના ૬૮ મા હાના ૧૫ મા ફકરામાં આવેછે.

તંદરોસ્તીમાંની[૨] હજાર[૧] (ઘણી) (તંદરોસ્તી), (તથા) તંદરોસ્તીમાંની[૪] દશ હજાર[૩] (ઘણી) (તદરોસ્તી) (હોજો)?

જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ.*

જસ[૧] મે[૨] અવંઘ્રહે[૩] મજ્દ,[૪] જસ[૫] મે[૬] અવંઘ્રહે[૭] મજ્દ,[૮] જસ[૯] મે[૧૦] અવંઘ્રહે[૧૧] મજ્દ.[૧૨] અમહે[૧૩] હુતાશ્તહે[૧૪] હુરઓધહે,[૧૫] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૬] અહુરધાતહે,[૧૭] વનઇંનત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો[૧૮] રામનો[૧૯] ખાસ્ત્રહે,[૨૦] વયઓશ[૨૧] ઉપરો-કઇર્યેહે[૨૨] તરધાતો[૨૩] અન્યાઇશ[૨૪] દામાંન્,[૨૫] અએતત્[૨૬] તે[૨૭] વયો[૨૮] યત્[૨૯] તે[૩૦] અસ્તિ[૩૧] સ્પેન્તો-મઇન્યઓમ્,[૩૨] થ્વાષહે[૩૩] ખધાતહે,[૩૪] જરૂવાનહે[૩૫] અ-કરનહે,[૩૬] જરૂવાનહે[૩૭] દરેઘો-ખધાતહે[૩૮] અષેમ વોહૂ ૧

ઓ હોરમજદ ![૪] મારી[૨] મદદનેમાટે[૩] તું પોંહોચ.[૧] નેક બનાવેલા[૧૪] (તથા) ખુબસુરત[૧૫] અમ (ઈઆને હિમ્મત આપનારા ફરેશતા) ની,[૧૩] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૧૭] બેહેરાંમ ઈજદની,[૧૬] વનન્તી ઉપરતાત્ (ઈઆને સઉથી સરસ ફતેહ આપનાર ફરેશતા)ની,[૧૮] ખોરાકમાં લેહેજ્જત આપનાર[૨૦] મીનો રામની,[૧૯] ઉપર કાંમ કરનાર[૨૨] †વાએ ઈજદ[૨૧] (જે) બીજી[૨૪] પેદાએશો કરતાં[૨૫] સરસ પેદા કીધેલો (છે તે)ની[૨૩]-(એ બધાઓની) (ઓ હોરમજદ! તુ મને મદદ પોંહોચાડ). ઓ વાએ ઈજદ![૨૮] તારો[૩૦] (પવન) જે[૨૯] સપેનામીનોની પેદાએશને લગતો[૩૨] છે[૩૧] તેની (મને મદદ પોંહોંચાડ). ખુદરતના કાએદા પ્રમાણે ચાલનાર[૩૪] આકાશની,[૩૩] હદ્દવગરના[૩૫]

---

* 'જસ મે અવંઘ્રહે મજદ' નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે ત્રણ જુદે જુદે ઠેકાણેના લીધેલા અવસ્તાની બનેલી છે:—'જસ મે અવંઘ્રહે મજદ'–એ વાકય હોરમજદ યશ્તના ૨૭ મા ફકરામાંથી લીધો છે. 'અમહે હુતાશ્તહે'થી તે 'ઉપરતાતો' સુધીનો ભાગ નાઢલા સીરોઝાની બેહેરાંમ ઈજદની ખશ્નુમનમાંથી લીધો છે. 'રામનો ખાસ્ત્રહે'થી તે છેડે સુધીનો ભાગ નાઢલા સીરોઝની મીનો રામની ખશ્નુમનમાંથી લીધો છે.

† સ્વચ્છ તથા તંદરોસ્તી આપનારી હવાની ઉપરનો મવક્કેલ ફરેશ્તો. પેહેલવીમાં એને 'વાએ વેહૂ' કેહેછે. એનું ઉલટું 'વાએ સરીતર્' અથવા 'વાએ વતર્' (જેહેરી–ખરાબ હવા), જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૫, ફકરા ૮–૯.

જમાનાની,[35] (તથા) લાંબા મુકરર કીધેલા[36] જમાનાની[37]-(એ બધાઓની મદદ, ઓ હોરમજદ! તું મને પોહોચાડ).

કેરફેહ મોજદ.*

કેરફેહ મોજદ[1] ગુનાહ ગુજારેશનેરા[2] કુનમ,[3] અશાહી[4] રવાન દુશારમરા[5] હમ કેરફેહ[6] હમા વેહાંને[7] હફત કેશવર જમીન,[8] જમીન-પેહેના,[9] રૂદ-દરાના,[10] ખોરશીદ-બાલા,[11] બુન્દેહાદ[12] એરસાદ;[13] અશો[14] બેદ[15] દેરજી.[16] અથ[17] જમ્યાત[18] યથ[19] આફ્રીનામિ.[20] અષેમ વોહુ ૧

"પાપનાં નિવારણનેમાટે[2] સવાબનાં કામોનો બદલો[1] હું મેળવું,[3] (અને) રવાનના પ્યારનેમાટે[5] હફત કેશવર જમીન ઉપર[8] (વસનાર) સઘળા સવાબકારોને[6] (તથા) તમામ ભલાઓને,[7] જમીનની પોહોળાઈ જેટલી,[9] નદીની લંબાઈ જેટલી[10] (તથા) ખોરશેદની †બુલંદી જેટલી[11] અશોઈ[4] પુરતી રીતે[12] પોંહોચો![13] અશો (માણસ)નું[14] લાંબા વખતસુધી જીવવું[16] ‡હોજો![15]" જેમ[19] હું દુઆ માંગુછું[20] તેમ[17] થાઓ![18] (ઈઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ!)

હોશબામ.¶

☞ (એ બંદગી ફક્ત બામદાદને વખતે ભણવામાં આવેછે.)

અથ[1] ઇમાં[2] વચો[3] દ્રેનજયોઇશ,[4] યોઇ[5] અંઘ્રહેન[6] વારેથઘ્નયોતેમચ[7] બએષજયોતેમચ;[8] પન્ચ[9] અહુન વઇર્ય[10] ફ્રસાવયોઇશ.[11] યથા અહુ વઇર્યો ૫; અહુનેમ વઇરીમ[12] તનૂમ[13] §પાઇતિ,[14]

---

* એ બંદગી શરૂઆતથી તે "અશો બેદ દેરજી" સુધી પાઝંદ ભાષામાં છે. 'અથ જમ્યાત યથ આફ્રીનામિ'-એ બોલો અવસ્તામાં છે, અને આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે 'આફરીન પેગમબર જરતોશ્ત' ના ૮ મા ફકરામાથી લીધા છે.

† એની મુકાબેલ અવસ્તામાં જેમ-ફ્રથઘહ દાનુ-દ્રાજંઘહ હ્વરે-બરેજંઘહ આવેછે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૬૦ મો હા, ફકરો ૪ થો).

‡ ઈઆને રાસ્ત માણસ લાંબા વખત સુધી સુખ સાથે જીંદગી ભોગવજો!

¶ ઈઆને બામદાદના વખતમાં ભણવાની બંદગી.

§ "અથ ઇમા વચો" થી તે અહિઆં સુધીનો ભાગ વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૩ જા ફકરામાથી લીધો છે.

અહુનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ, અહુનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧; ☞ **કેમ ના મજ્દા** (તમામ પઢે.) **અષેમ વોહૂ ૧; યથા અહૂ વઇર્યો ૨૧, અષેમ વોહૂ ૧૨**

નેમસે-તે[૨૧] હુશબામી,[૨૨] નેમસે-તે[૨૩] હુશબામી,[૨૪] નેમસે-તે[૨૫] હુશબામી.[૨૬] *અએતત્[૨૭] દિમ[૨૮] વીસ્પનાંમ[૨૯] મજિશ્તેમ[૩૦] દઋઘાઇ,[૩૧] અહૂમચ[૩૨] રતૂમચ[૩૩] યિમ[૩૪] અહુરેમ મજ્દાંમ,[૩૫] સ્નથાઇ[૩૬] અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ[૩૭] દ્રવતો,[૩૮] સ્નથાઇ[૩૯] અએષ્મહે[૪૦] ખ્રવીદ્રઓશ,[૪૧] સ્નથાઇ[૪૨] માજઇન્યનાંમ[૪૩] દએવનાંમ,[૪૪] સ્નથાઇ[૪૫] વીસ્પનાંમ[૪૬] દએવનાંમ[૪૭] વરેન્યનાંમચ[૪૮] દ્રવતાંમ.[૪૯] (બાજમાં પઢે) **શેકસ્તેહ[૫૦] ઘનામેન્યો,[૫૧] બરૂ એહેરેમન[૫૨] લેઆંનત[૫૩] સદ્દ હજારૂ બારૂ.[૫૪]** (પ્રગટ પઢે.) **ક્રદથાઇ[૫૫] અહુરહે મજ્દાઓ[૫૬] રએવતો[૫૭] ખરેનંઘઉહતો,[૫૮] ક્રદથાઇ[૫૯] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[૬૦] ક્રદથાઇ[૬૧] તિશ્ત્ર્યેહે[૬૨] સ્તારો[૬૩] રએવતો[૬૪] ખરેનંઘઉહતો,[૬૫] ક્રદથાઇ[૬૬] નર્શ[૬૭] અષઓનો,[૬૮] ક્રદથાઇ[૬૯] વીસ્પનાંમ[૭૦] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ[૭૧] દામનાંમ[૭૨] *અષઓનાંમ.[૭૩] યથા અહૂ વઇર્યો ૨**

એ પ્રમાણે[૧] આએ[૨] (નીચે જણાવેલા અવસ્તાના) કલામો,[૩] જે[૫] ઘણાજ ફતેહમંદ[૭] તથા ઘણાજ તંદરોસ્તી આપનારા[૮] છે[૬] (તે), તુંએ ભણવા જોઇએ.[૪] પાંચ[૯] અહુનવર[૧૦] તુએ ગાઇને ભણવા જોઈએ.[૧૧] અહુનવર[૧૨] તનને[૧૩] †બંચાવેછે.[૧૪]

અએ બામદાદ[૨૨] તુંને નમાજ[૨૧] (હોજો)! દુષ્ટ[૩૮] હારેમનની[૩૭] (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેવાસ્તે[૩૬] ભયકર હથિયારવાળા[૪૧] એશમ (દેવ)ની[૪૦] (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેવાસ્તે,[૩૯] માજનદરાંનના[૪૩] દેવોની[૪૪] (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેમાટે,[૪૨] (તથા) તમામ[૪૬] દેવોના[૪૭] (સામને) તથા ‡ગીલાન (દેશ)ના[૪૮] દરવંદોની[૪૯] (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેમાટે,[૪૫] બધાઓના કરતા[૨૯] સઉથી ચઢતો[૩૦] તે "અહુ"[૩૨] (ધણી) તથા "રતુ"[૩૩] (સરદાર) કે જે[૩૪] હોરમજદ[૩૫]

---

* "અએતત્ દિમ વીસ્પનાંમ્"થી તે "દામનામ્ અષઓનામ્" સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૨૭ મા હામાંથી આએ ઠેકાણે લીધો છે.

† એની સમજનેમાટે જુઓ ૧૭ મે સફે આપેલો ખોલાસો.

‡ 'વરેન્ય' બોલને પેહેલવી 'વરનીક' (ઈઆને કીનાખોર) સાથે સરખાવીએ તો, 'વરેન્યનાંમચ દ્રવતાંમ'નો અર્થ 'કીનાખોર દરવંદોની' થઈ શકે.

તેને[૨૮] અર્પણ કરવાનેમાટે[૩૧] આએ[૨૭] (બધું છે). ઘનામીનો[૫૧] તુટેલો[૫૦] (થજો)! હારેમન ઉપર[૫૨] સો હજાર ઘણી[૫૪] લેઆનત[૫૩] (હોજો)! ખજાનો રાખનાર[૫૭] (તથા) નુરમંદ[૫૮] હોરમજદની[૫૬] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે,[૫૫] અમશાસ્પંદોની[૬૦] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે,[૫૯] ખજાનો રાખનાર[૬૪] (તથા) નુરમંદ[૬૫] તેશતર[૬૨] સેતારાની[૬૩] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે,[૬૧] અશો[૬૮] નરની[૬૭] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે,[૬૬] (તથા) સપેનામીનોની[૭૧] તમામ[૭૦] અશો[૭૩] પેદાએશોની[૭૨] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે[૬૯] (આએ બધું છે).

ખોલાસો:—('અએતત્ હિમ'થી તે 'દામનાંમ્ અષઓનાંમ' સુધીનો ફકરો, ઇજિશ્નેના ૨૭ મા હામાંથી આએ ઠેકાણે લીધેલો છે. "આએ બધું અર્પણ કરવાનું" તે શું તેનો ખાતરી ભરેલો ખોલાસો તે ઠેકાણેથી આપી શકાએછે, તે એ કે, ઇજિશ્નેના ૧ લા હાથી તે ૨૬ મા હાની આખેરી સુધી, જે આરાધના તથા ક્રિયાની ભેટો આપવામાં આવી, તેની મૂળ નેમ દાદર હોરમજદને અમશાસ્પદોને તથા બીજા ઇજિદોને ખુશ્નુદ કરવાને તથા તેઓની કીર્તિ ગાવાનેમાટે, અને હારેમનની તથા દેવ દરૂજોની શેકસ્તગીનેમાટે છે).

વંઘ્નહુચ[૭૪] વંઘ્નહુયાઓસચ[૭૫] આફ્રીનામિ,[૭૬] વીસ્પયાઓ,[૭૭] અષઓનો[૭૮] સ્તોઇશ[૭૯] હઇથ્યાઇચ[૮૦] બવાંઇથ્યાઇચ[૮૧] બુષ્યાંઇથ્યા-ઇચ.[૮૨] અષીમ[૮૩] રાસેન્તીમ[૮૪] દરેઘો-વારેથ્મનેમ્,[૮૫] મિષાચિમ[૮૬] હ્વો[૮૭] અઇવિષાચિમ[૮૮] મિષાચિમ[૮૯] આક્રસાઓંવહુઇતીમ.[૯૦] બરેન્તીમ[૯૧] વીસ્પાઓ[૯૨] બએષજાઓ,[૯૩] અપાંમચ[૯૪] ગવાંમચ[૯૫] ઉર્વરનાંમચ.[૯૬] તઉર્વયેઇન્તીમ[૯૭] વીસ્પાઓ[૯૮] ત્બએષાઓ,[૯૯] દએવ-નાંમ[૧૦૦] મષ્યાનાંમચ.[૧] અરેષ્યન્તાંમ[૨] અહ્માઇચ[૩] ન્માનાઇ,[૪] અહ્માઇચ[૫] ન્માનહે[૬] ન્માનો-પતેએ.[૭]

અશો (હોરમજદ)ની[૭૮] તમામ[૭૭] પેદાએશનાં[૭૬] નેક માણસો[૭૪] તથા નેક બાઈડીઓ,[૭૫] જેઓ હયાત છે[૮૦] તથા આગળ થઈ *ગયાં[૮૧] તથા હવે પછી થશે તેઓને[૮૨] હું વખાણુંછું.[૭૯] અષિશ[૮૩] (ઇઆને અશિશવંઘ નામનો ફરેશ્તો) (જે) મદદે પોંહોંચનાર,[૮૪] લાંબા વખત સુધી રક્ષણ કરનાર[૮૫] (નેક માણસનો) દોશ્ત,[૮૬] (તથા) પોતે[૮૭] (ખુશીથી) તેની સાથે ચાલનાર,[૮૮] (તથા તેને) (સારી) શિખામણ આપનાર[૯૦] સાથી,[૮૯] તથા પાણીઓના[૯૪] તથા ગાએ ઢોરના[૯૫] તથા ઓરવરોના,[૯૬] (ઇઆને તેઓનેમાટેના) તમામ[૯૨] તંદરોસ્તીના ઉપાયો[૯૩] રાખનાર,[૯૧] તથા દેવો[૧૦૦]

* દારમેસ્તેતે.—"હયાતીમાં આવવાનું શરૂ કરેછે." (મિલ્સ).

અને માણસો[1] (જેઓ) આએ[3] ઘેરને[4] તથા આએ[5] ઘેરના[6] ઘરધણીને[7] દુ:ખ દેનાર (છે તેઓ)ની[2] તમામ[88] ખરાબીઓને[89] તોડનાર[90]—(એવી સિફતવાળા આશિશવંઘને) હું વખાણુંછું.[91]

વંઘ્રઉહીશચ[8] અષાઓ[9] વંઘ્રઉહીશચ[10] અષયો,[11] હુપઉર્વા-ઓ[12] વહેહીશ,[13] અપરાઓ[14] રાસેન્તીશ[15] ફરેષો-વારેથ્મનો.[16] યથ[17] ને[18] મજિશ્તાઓસચ[19] વહિશ્તાઓસચ[20] સ્રએશ્તા-ઓસચ[21] અષયો[22] એરેન્વન્તે[23] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ[24] યસ્નાઇચ[25] વહ્માઇચ[26] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[27] ફ્રસસ્તયએચ.[28] ફ્રદથાઇ[29] અહે[30] ન્માનહે,[31] ફ્રદથાઇ[32] વીસ્પયાઓ[33] અષઓનો[34] સ્તોઇશ,[35] હમિસ્તેએ[36] વીસ્પયાઓ[37] દ્રવતો[38] સ્તોઇશ.[39] સ્તવસ[40] અષા[41] યે[42] હુદાઓ[43] યોઇ[44] *હેન્તી.[45]

સારાં[8] ખેરાતનાં કાંમો[9] તથા સારાં[10] અશોઈનાં કાંમો[11] (જે) ઘણાંજ ચઢતે દરજ્જેના[12] (તથા) વધારે ભલાં[13] (છે), (તથા) પાછલથી[14] (ઇઆને તેનાં પરિણામમાં) (આપણને) (મદદે) પોહોચનારા[15] (તથા) લાંબો વખત સુધી બચાવ કરનારા[16] (છે તેઓને) (હું વખાણુંછું), જેથી[17] સઉથી મ્હોટી[19] તથા સઉથી સરસ[20] તથા સઉથી શ્રેષ્ઠ[21] અશોઈ[22] હમુને[18] મળે.[23]

ખોલાસો:—(શું કરવા હમો અશોઈ મેળવીએ તે વીશે નીચે જણાવે છે.)

અમશાસ્પંદોની[24] ઇજિશ્ને કરવાનેમાટે,[25] અને (તેઓની) આરાધના કરવાનેમાટે,[26] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાનેમાટે,[27] અને (તેઓની) કીર્તિ ગાવાનેમાટે,[28] (તથા) આએ[30] ઘેરની[31] આબાદીનેમાટે,[29] (તથા) અશો (હોરમજદ)ની[34] તમામ[33] પેદાએશની[35] આબાદીનેમાટે,[32] (તથા) દરવદની[38] તમામ[37] પેદાએશની[36] સાંમે થવાનેમાટે,[39] (હમુને તે અશોઈ મળે). રાસ્તીનેલીધે[41] તેની કીર્તિ હું †ગાઉંછું[40] જે[42] (પોતે) સારાં ડહાપણવાળો[43] (છે), (તથા) જેઓ[44] (ઇઆને તેના અમશાસ્પંદો) (બી તેમજ) છે.[45]

---

* "વંઘ્રહુચ વંઘ્રહુયાઓસચ" થી તે 'વીસ્પયાઓ દ્રવતો સ્તોઇશ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના પરના હાના પેહેલ્લા ૪ ફકરામાંથી આએ ઠેકાણે લીધેલો છે. 'સ્તવસ અષા યે હુદાઓ યોઇ હેન્તી'—એ ગાથાના બોલો 'અત ફ્રવક્ષ્યા' નામના ઈજશ્નેના ૪૫ મા હાના ૬ ઠા ફકરામાંથી લીધા છે.

† ઈઆને હોરમજ્દ રાસ્તીનું મૂળ છે તેને માટે: અથવા બીજી રીતે:-રાસ્તીથી ઈઆને મારાં ખરાં દિલ તથા પાક નયતની હોરમજદની કીર્તિ હું ગાઉંછું.

*વસસચ[1] તૂ[2] અહુર મજદ[3] ઉશ્તાચ,[4] ક્ષએષ[5] હવનાંમ[6] દામનાંમ.[7] વસો[8] આપો,[9] વસો[10] ઉર્વરાઓ,[11] વસો[12] વીસ્પ[13] વોહૂ[14] અષ-ચિથ્ર;[15] ક્ષયમ્નેમ[16] અષવનેમ[17] દાયત.[18] અક્ષય-મ્નેમ[19] દ્રવન્તેમ.[20] વસો-ક્ષથ્રો[21] ખ્યાત[22] અષવ;[23] અવસો-ક્ષથ્રો[24] ખ્યાત[25] દ્રવાઓ[26] ગતો[27] હમિસ્તો,[28] નિજ્બેરેતો[29] હચ[30] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ[31] દામઅ્યો,[32] વરતો[33] અવસો-ક્ષથ્રો.[34]

ઓ હોરમજદ ![3] તું તારી પોતાની[6] પેદાએશો ઉપર[7] તારી મરજી પ્રમાણે[1] તથા સુખથી[4] રાજ ચલાવ;[5] (તારી) મરજી પ્રમાણે[8] પાણી ઉપર,[9] (તારી) મરજી પ્રમાણે[10] ઓરવરો ઉપર[11] તથા (તારી) મરજી પ્રમાણે[12] અશોઈનાં તોખમની[15] તમામ[13] નેઆમતો ઉપર[14] (તું રાજ ચલાવ) અશો (માણસ) ને[17] રાજ કરનારો[16] તું ઠેરવ,[18] દરવંદ (ઇઆને પાપી માણસ)ને[20] નહી રાજ કરનારો[19] (તું કર). અશો[23] (માણસ) પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ કરનારો[21] થાએ,[22] દરવદ[26] (ઇઆને પાપી માણસ) દુઃખમાં[28] પડેલો,[27] સપેનામીનોની[31] પેદાએશો[32] માંથી[30] બાહાર કાહાડી મુકેલો,[29] (પોતાની યુક્તિઓમાં) નિષ્ફળ થએલો[33] (તથા) પોતાની મરજી પ્રમાણે હકુમત નહી ચલાવનારો[34] થાએ ![25]

હક્ષય[35] અજેમ[36] ચિત[37] યો[38] જરથુશ્તો[39] ક્રતેમાં[40] ન્માનનાંમચ,[41] વીસાંમચ[42] જન્તુનાંમચ[43] દખ્યુનાંમચ,[44] અંઘ્રહાઓ[45] દએનયાઓ[46] અનુમતએચ,[47] અનુખ્તયએચ,[48] અનવરશ્તયએચ,[49] યા[50] આહૂઇરિશ[51] *જરથુશત્રિશ.[52]

†યથ[53] નો[54] આઓંઘ્રહાંમ[55] ષાતો[56] મનાઓ,[57] વહિશ્તો[58] ઉર્વાંનો[59] ખાથ્રવઇતીશ[60] તન્વો[61] હેન્તો[62] વહિશ્તો[63] અંઘહુશ;[64] આકાઓસચોઇત[65] આહુઇરે મજદ[66] જસેન્તાંમ.[67] અષ[68] વહિશ્ત,[69] અષ[70] સ્રએશ્ત[71] દરેસામ[72] થ્વા,[73] પઇરિ[74] થ્વા[75] જમ્યામ,[76] હમેમ[77] થ્વા[78] હખ્મ.[79] અષેમ વોહૂ ૧;

---

* 'વસસચ ત્વ અહુર મજદ'થી તે 'આહૂઇરિશ જરથુશત્રિશ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૮ મા હાના ૫—૬—૭ મા ફકરાઓમાથી લીધો છે.

† હઇથી તે છેડે સુધી ('હમેમ થ્વા હખ્મ') નો ભાગ ઈજશ્નેના ૬૦ મા હાના ૧૧—૧૨ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

અષ વહિશ્ત, અષ સ્રએશ્ત, દરેસામ થ્વા, પઇરિ થ્વા જમ્યામ, હમેમ થ્વા હખ્મ, અષેમ વોહૂ ૧; અષ વહિશ્ત, અષ સ્રએશ્ત, દરેસામ થ્વા, પઇરિ થ્વા જમ્યામ, હમેમ્ થ્વા હખ્મ. અષેમ્ વોહૂ ૧ ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરૂફેહ મોજ્દ.

આએ[૪૫] દીન[૪૬] કે જે[૫૦] હોરમજદી[૫૧] જરતોશ્તી[૫૨] (છે) (તેનાં) મત પ્રમાણે,[૪૭] તથા (તેનાં) વચન પ્રમાણે[૪૮] તથા (તેનાં) કામો પ્રમાણે[૪૯] ઘેરોના,[૪૧] મોહોલ્લાઓના,[૪૨] કસબાઓના[૪૩] તથા દેશોના[૪૪] આગેવાનોને[૪૦] હું[૩૬] જે[૩૮] જરતોશ્ત[૩૯] (તે) *રેહેનુમાઈ કરીશ,[૩૫] જેથી કરીને[૫૩] હમારાં[૫૪] મન[૫૭] ખુશીભરેલાં[૫૬] (તથા) (હમારાં) રવાન[૫૯] સઉથી સરસ[૫૮] (થાએ), તથા (હમારાં) તન[૬૧] નુરમદ[૬૦] હોવાથી,[૬૨] સઉથી સરસ[૬૩] દુનિયાંને લાએક[૬૪] (ઈઆને બેહેશ્તને લાએક) (થાએ). ઓ હોરમજદ! (ઉપર જણાવેલું હમુને) જાહેર રીતે †પોંહોંચે! સઉથી સરસ[૬૯] અશોઇએ કરીને,[૬૮] (તથા) શ્રેષ્ઠ[૭૧] અશોઈએ કરીને,[૭૦] (ઓ હોરમજદ!) તુંને[૭૩] હમો જોઈએ[૭૨] (તથા) તારી[૭૫] નજદીક[૭૪] આવીએ[૭૬] (તથા) તારી[૭૮] હમેશની[૭૭] દોસ્તીને[૭૯] હમો પોંહોંચીએ![૭૬] (ઈઆને તારી દોસ્તીને લાએક થઈએ!)

ખોરશેદ નીઆએશ.

☞ (એ નીઆએશ દરરોજ દીસના ઈઆને હાવન, રપિથ્વન તથા ઉજીરન—એ ત્રણ ગેહમાંજ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેલું છે.)

---

* 'અજેમચિત્' (ઈઆને હું ઇત્યાદિ, હું તથા બીજાઓ) માં પેગમબર અશો જરતોશ્ત પોતાની સાથે પોતાના કામેલ તથા દીન—આગાહ શાગેરદોને બી ગણવા માગતા હોએ એવું દીસેછે.

† "આકાઓસચોઈત્" થી તે "જસેન્તાંમ્" સુધીનો કીધેલો આખો અર્થ મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી, દરેક બોલ સેહેલો છે. મનની ખુશાલી તથા રવાનનું સુખ હોવાથી, અએ હોરમજદ! તારી નજદીક આવીને હમો પોતે બેહેશ્તનું સુખ પાંમશું (દારમેસ્તેતે).

ક્ષનઓથ્ર[1] અહુરહે મજદાઓ.[2] અષેમ વોહૂ ૧; ૫ નામે[3] યજદાંન,[4] *સતાએમ[5] જબાએમ[6] દાદાર્ અહુરમજદ[7] રયોમંદ,[8] ખોરેહ્મંદ[9] હર્વેસ્પ-આગાહ,[10] કેર્દેગાર્[11] ખોદાવંદાંન્ ખોદાવંદ[12] પાદશાહ[13] બર્[14] હમે[15] પાદશાહાંન્,[16] નેગેહ્દાર્,[17] ખાલેકે[18] મખ્લુક્,[19] અલ્રેજક્ રોજી-દેહંદેહ્,[20] કાદેર્[21] ઓ કવી[22] ઓ કદીમ,[23] બક્ષાયંદેહ્[24] બક્ષાએશગર્.[25] મેહેર્બાન્,[26] તવાંના[27] ઓ દાના[28] ઓ દાદાર્,[29] ઓ પાક્ પરવર્દેગાર્.[30] આદેલ્ પાદશાહી[31] બીજવાલ્[32] બાશદ્.[33] અહુરમજદ[34] ખોદાએ[35] અવઝૂની[36] ગોર્જે[37] ખોરેહ્[38] અવઝાયાદ્.[39] ખોર્શેદ્[40] અમર્ગ્[41] રયોમંદ્[42] અઉર્વદ્-અસ્પ્[43] બેરસાદ્.[44]

(દાદાર) હોરમજદની[2] ખુશ્નુદી[1] (થાઓ)! યજદાંનના[4] નામ (ની મદદ)થી[3] (હું આએ ભણવાનુ શરૂ કરૂંછું). દાદાર હોરમજદ[7] (જે) ખજાનો રાખનાર[8] (તથા) ચળકાટવાળો,[9] સર્વજ્ઞાની,[10] તમામ કાંમોને સંપૂર્ણ કરનાર,[11] સાહેબોનો સાહેબ,[12] બધા[15] પાદશાહોની[16] ઉપરનો[14] પાદશાહ,[13] પાસબાની કરનાર,[17] (તમામ) પેદા કીધેલી ચીજોનો[19] કિરતાર,[18] રજક રોજીનો આપનાર,[20] કુદરતવાળો,[21] તથા જોરાવર,[22] તથા શરૂઆત અને છેડા વગરનો,[23] નેઆમતનો બખશનાર[24] ગુનાહ માફ કરનાર,[25] પ્યાર રાખનાર,[26] સર્વશક્તિવાન,[27] તથા અક્કલમંદ,[28] પેદા કરનાર[29] તથા (તમામ પેદાએશને) પાક પરવરેશ આપનાર[30] (તેને) હું વખાણુંછુ[5] (તથા) યાદ કરૂંછું.[6] (તે સાહેબની) અદલ પાદશાહી[31] કાએમ[32] રેહેજો![33] હોરમજદ[34] (જે તમામ ખલકતનો) સાહેબ[35] તથા વૃદ્ધિ કરનાર[36] (તેને) પ્રતાપ[37] (તથા) ખોરેહ[38]

---

* "સતાએમ્ જબાએમ્" થી તે "આદેલ્ પાદશાહી બીજવાલ બાશદ્" સુધીનો ભાગ પાછલથી ઉમેરાએલો દીસેછે, સબબ કે દરેક નીઆએશ તથા યસ્તની શરૂઆતમાં, "૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવઝૂની ગોર્જે ખોરેહ્ અવઝાયાદ" એ પ્રમાણે આવેછે, પણ આએ ઠેકાણે દાદાર હોરમજદની કેટલીએક સિફતો ઉમેરીને પછી "અહુરમજદ ખોદાએ અવઝૂની" ઇત્યાદિ બોલો આવેલા છે. વળી બીજું એ જે, "સતાએમ્ જબાએમ્" થી તે "આદેલ્ પાદશાહી બીજવાલ્ બાશદ્" સુધીના ભાગમાં કેટલાએક અરબી બોલો આવેલા છે, જેમકે ખાલેકે મખ્લુક્, અલ્રેજક, કાદેર્, ઇત્યાદિ, કે જે બીજા અવસ્તાના પાજંદ દીબાચામાં આવતા નથી.

જીઆદે થાઓ![૩૯] અમર,[૪૧] ચળકાટવાળો[૪૨] (તથા) તેજ ઘોડા રાખનાર[૪૩] ખોરશેદ[૪૦] (ઈજદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો![૪૪]

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્હૂખ્ત દુજ્વર્શ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્ત્, ઉઇમ્ કરદ્, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ્ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્, પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ્.*

(૧) ☞ (સર નમાવતાં ભણવુ) **નેમસે-તે[૧] અહુર મજ્દ,[૨] નેમસે-તે અહુર મજ્દ, નેમસે-તે અહુર મજ્દ, થ્રીશ્ ચિત્[૩] પરો[૪] અન્યાઇશ્[૫] દામાંન્.[૬] નેમો[૭] વે[૮] અમેષા સ્પેન્તા[૯] વીસ્પે[૧૦] હ્વરે-હજઓષાઓ.[૧૧] અએતત્[૧૨] જહાત્[૧૩] અહુરેમ્ મજ્દાંમ્,[૧૪] અએતત્[૧૫] અમેષે સ્પેન્તે,[૧૬] અએતત્[૧૭] અષઓનાંમ્[૧૮] ફ્રવષીશ્[૧૯] અએતત્[૨૦] વયાંમ્[૨૧] દરેઘો-ખ્વધાતેમ્[૨૨] (૨) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ્. હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ †અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૧**

(૧) ઓ હોરમજદ![૨] (તારી) બીજી[૫] પેદાએશોની[૬] આગમચ[૪] ત્રણ મરતબે[૩] તુંને નમાજ[૧] ‡(હોજો)! અએ અમશાસ્પંદો![૯] તમુને[૮] નમાજ[૭] (હોજો)! (તમો જે) બધાં[૧૦] ખોરશેદ ઈજદની સાથે એકજ મરજી રાખનારા[૧૧] (ઈઆને એક દિલથી સાથે કાંમ કરનારા) (છેઓ). આએ[૧૨] (નમસ્કાર જે હું કરૂંછું તે) (દાદર) હોરમજદને[૧૪] પોહોચો![૧૩] આએ[૧૫] (નમસ્કાર) અમશાસ્પંદોને[૧૬] પોહોંચો![૧૩] આએ[૧૭] (નમસ્કાર) અશો (લોકો)ના[૧૮] ફરોહરોને[૧૯] પોંહોંચો![૧૩] આએ[૨૦] (નમસ્કાર) લાંબી મુદતના પેદા ¶કીધેલા[૨૨] વાએ ઇજદને[૨૧] પોંહોંચો![૧૩]

(૩) **ફ્રેરસ્તુયે[૧] હુમતોઇબ્યસ્ચા[૨] હૂખ્તોઇબ્યસ્ચા[૩] હ્વર્શ્તોઇબ્યસ્ચા,[૪] માંથ્વોઇબ્યસ્ચા[૫] વખેધ્વોઇબ્યસ્ચા[૬] વર્શ્તવોઇબ્ય-**

---

* એ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફે ૧૪-૧૫ મો.

† એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૮-૯ મો.

‡ ઈઆને ઓ દાદાર હોરમજદ! તારી ઉત્તમ પેદા કીધેલી ચીજોને હું નમું, તેની આગમચ સઉથી પેહેલાં ત્રણ મરતબે હું તુંને નમુંછુ.

¶ લાંબી મુદત અથવા જમાનાના સાહેબ (દારમેસ્તેતે).

સચા.[૭] અઇબિગઇરયા દઇથે[૮] વીસ્પા[૯] હુમતાચા[૧૦] હુખ્તાચા[૧૧] હ્વરૂશતાચા.[૧૨] પઇતિરિચ્યા દઇથે[૧૩] વીસ્પા[૧૪] દુશમતાચા[૧૫] દુજાૂખ્તાચા[૧૬] દુજવરૂશતાચા.[૧૭] (૪) ફ્રેરા વે[૧૮] રાહી,[૧૯] અમેષા સ્પેન્તા,[૨૦] યસ્નેમચા[૨૧] વહ્મેમચા[૨૨] ફ્રેરા મનંઘ્હા[૨૩] ફ્રેરા વંચઘ્હા[૨૪] ફ્રેરા શ્યઓથના,[૨૫] ફ્રેરા અંઘ્હુયા,[૨૬] ફ્રેરા તન્વસચીત્[૨૭] ખ્પચાઓ[૨૮] ઉશતનેમ.[૨૯] સ્તઓમિ[૩૦] *અષેમ.[૩૧] અષેમ વોહૂ ૧

(૩) (તમામ) નેક વમાસન,[૨] નેક વાણી,[૩] તથા નેક કરણીને[૪] (મારી) મનશ્ની,[૫] ગવશ્ની[૬] તથા કુનશ્નીથી[૭] હું વખાણું છું.[૧] સઘળા[૯] નેક વિચારો,[૧૦] નેક સખુનો[૧૧] તથા નેક કામોને[૧૨] હું એખત્યાર કરૂંછું.[૮] સઘળા[૧૪] બદ વિચારો,[૧૫] બદ સખુનો[૧૬] તથા બદ કામોને[૧૭] હું છોડી દેઉંછું.[૧૩] (૪) ઓ અમશાસ્પદો![૨૦] ઈજશ્ને[૨૧] તથા નીઆએશ[૨૨] (તથા) મારાં પોતાનાં[૨૮] બદનના[૨૭] જાનને[૨૬] મનશ્ની,[૨૩] ગવશ્ની[૨૪] તથા કુનશ્નીથી,[૨૫] (તથા મારાં) અંતઃકરણથી[૨૬] તમુને[૧૮] હું અર્પણ કરૂંછું.[૧૯] રાસ્તીને[૩૧] હું વખાણુંછું.[૩૦]

(૫) (☞ સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું) **†નેમો[૧] અહુરાઇ મજ્દાઇ,[૨] નેમો અહુરાઇ મજ્દાઇ, નેમો અહુરાઇ મજ્દાઇ; નેમો[૩] અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો,[૪] નેમો[૫] મિથ્રાઇ[૬] વોઉરૂ-ગઓય-ઓઇતેએ,[૭] નેમો[૮] હ્વરે-ક્ષએતાઇ[૯] અઉર્વત્-અસ્પાઇ,[૧૦] નેમો[૧૧] આબ્યો[૧૨] દોઇથ્રાબ્યો,[૧૩] યાઓ[૧૪] અહુરહે મજ્દાઓ,[૧૫] નેમો[૧૬] ગેઉશ,[૧૭] નેમો[૧૮] ગયેહે,[૧૯] નેમો[૨૦] જરથુશ્ત્રહે[૨૧] સ્પિતામહે[૨૨] અષઓનો[૨૩] ફ્રવષેએ.[૨૪] નેમેમ્[૨૫] વીસ્પયાઓ[૨૬] અષઓનો[૨૭] સ્તોઇશ[૨૮] હુઇશ્યાઇચ[૨૯] બવાંઇથ્યાઇચ[૩૦] †બૂષ્યાંઇથ્યાઇચ.[૩૧]**

(૫) (દાદાર) હોરમજદને[૨] નમાજ[૧] (હોજો)! અમશાસ્પદોને[૪] નમાજ[૩] (હોજો)! ઓહોલાં ખેતરવાળા[૭] મેહેર ઈજદને[૬] નમાજ[૫] (હોજો)! તેજ ‡ઘોડાવાળા[૧૦] ખોરશેદ (ઈજદ)ને[૯] નમાજ[૮] (હોજો)! આએ[૧૨] આંખો[૧૩]

---

* "ફ્રેરસ્તુયે"ના આખા કરદાને "અવસ્તાની પતેત" કરીને બી કહે છે. એ કરદો ઈજશ્નેના ૧૧ મા હામાંથી લીધો છે.

† 'નેમો અહુરાઈ મજ્દાઇ'થી તે 'બૂષ્યાંઇથ્યાઇચ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૬૮ મા હાના ૨૨ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

‡ અલંકાર રૂપમાં લખાણ કીધેલું છે. ખરેખર કાંઈ ઘોડા જોડેલા નથી, પણ માહતાબની ચાલ સાથે સરખાવતાં આફતાબની ચાલ આપણી નજરે વધારે જહડપવાળી જણાએ છે.

કે જે[૧૪] *હોરમજદની[૧૫] (તેને) નમાજ[૧૧] (હોજો)! સઉથી પેહેલા પેદા કીધેલા બલદનાં[૧૭] (ઇઆને ગાવ્યોદાદનાં) ફ્રોહરને[૨૪] નમાજ[૧૬] (હોજો)! ગયોમરદના[૧૯] ફ્રોહરને[૨૪] નમાજ[૧૮] (હોજો)! (તથા) અશો[૨૩] સપેતમાન[૨૨] જરતોશ્તના[૨૧] ફ્રોહરને[૨૪] નમાજ[૨૦] (હોજો)! અશો (હોરમજદ)ની[૨૫] તમામ[૨૬] પેદાએશ[૨૮] જે હાલ હયાત છે,[૨૯] જે હયાતીમાં આવવાનું શરૂ કરેછે,[૩૦] તથા જે હવે પછી હયાતીમાં †આવશે[૩૧] (તેને) નમાજ[૨૫] (હોજો)!

(☞ જો હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ **વોહૂ[૩૨] ઉક્ષ્યા[૩૩] મનંઘ્હા[૩૪] ક્ષથ્રા[૩૫] અષાચા[૩૬] ઉશ્તા[૩૭] ‡તનૂમ.[૩૮]** (ત્રણ વાર પઢે.) **અષેમ્ વોહૂ ૩**

નેક[૩૨] મનશ્ની![૩૪] રાસ્તી,[૩૬] કૌવત[૩૫] (અથવા સત્તા[૩૫]) તથા આબાદીથી,[૩૭] (અએ હોરમજદ!, (મારાં) તનને[૩૮] તું મજબૂટ કર.[૩૩]

(☞ રપિથ્વન અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ **ઇમા[૩૭] રઓચાઓ[૩૮] બરેજિશ્તેમ્[૩૯] ¶બરેજેમનાંમ્.[૪૦]**

(☞ ત્રણ વાર પઢે.) **અષેમ્ વોહૂ ૩**

બુલંદ (રોશનીઓ) માંની[૪૦] આએ[૩૭] ઘણીજ બુલંદ[૩૯] રોશની[૩૮] (કે જેને ખોરશેદ કેહેછે તેને હમો, અએ હોરમજદ! તારેમાટે સઉથી સોહામણું શરીર ગણીએ છિયે).

(☞ જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ **યહ્મી[૪૧] સ્પેન્તા[૪૨] થ્વા[૪૩] મઇન્યૂ[૪૪] ઉર્વએસે[૪૫] §જસો[૪૬]** (☞ ત્રણ વાર પઢે.) **અષેમ્ વોહૂ ૩**

જે[૪૧] આખેરીમાં,[૪૫] (ઓ હોરમજદ!) તારા[૪૩] આબાદી કરનાર[૪૨] મીનો (ઇઆને સપેનામીનો)ની સાથે[૪૪] તું આવનારો[૪૬] (છે ઇઆને તું આવશે).

---

* હોરમજદની આંખો તે ખોરશેદ તથા માહતાબ વિશે ઇશારો છે.

† પેદાએશ જે હાલ છે, જે આગળ હતી તથા જે હવે પછી થશે (હારમેસ્તેતે).

‡ હાવન ગેહમાં ભણવાનો એ વાકય 'યથા આઇશ્' નામના ઈજશ્નેના ૩૩ મા હાના ૧૦ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

¶ રપિથ્વન ગેહમા ભણવાનાં આએ બોલો 'અહ્યા થ્વા આથ્રો' નામના ઈજશ્નેના ૩૬ મા હાના ૬ ઠા ફકરામાંથી લીધો છે.

§ ઉજીરન ગેહમાં ભણવાના આએ બોલો ઈજશ્નેના ૪૩ મા હાના ૬ ઠા ફકરામાંથી લીધા છે.

(૬) હ્વરે-ક્ષએતેમ[1] અમેષેમ[2] રએમ[3] અઉર્વંત-અસ્પેમ[4] યજમઇદે.[5] મિથ્રેમ[6] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ[7] યજમઇદે,[8] અર્શ-વચંઘહેમ,[9] વ્યાખનેમ,[10] હજંઘ્રર-ગઓષેમ,[11] હુતાશ્તેમ,[12] બએવરે-ચશ્મનેમ,[13] બેરેજન્તેમ,[14] પેરેથુ-વએધયનેમ,[15] સૂરેમ[16] અખ્ફ્નેમ,[17] જઘાઉર્વાઓંઘ્રહેમ.[18] (૭) મિથ્રેમ[19] વીસ્પનાંમ[20] દખ્યુનાંમ[21] દંઘહુ-પઇતીમ[22] યજમઇદે,[23] યિમ[24] ફ્રદથત[25] અહુરો મજ્દાઓ,[26] ખરેનંઘઉહસ્તેમેમ[27] મઇન્યવનાંમ[28] યજતનાંમ.[29] તત[30] નો[31] જમ્યાત[32] અવંઘહે[33] મિથ્ર[34] અહુર[35] બેરેજન્ત.[36] હ્વરે-ક્ષએતેમ[37] અમેષેમ[38] રએમ[39] અઉર્વંત-અસ્પેમ[40] યજમઇદે.[41]

(૬) અમર,[2] નુરવાળા[3] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[4] ખોરશેદને[1] હમો વખાણીએ છિયે.[5] ઓડોલાં ખેતરવાળો[7] મેહેર ઇજદ[6] (જે) સાચ્ચાં વચન બોલનાર,[9] અનજુમનમાં બેસનાર,[10] હજાર *કાનવાળો,[11] સારા ઘાટનો[12] દશ હજાર *આંખવાળો,[13] બુલંદ દરજ્જાનો,[14] પોહોળા બુરૂજ ઉપર ઉભો રેહીને ચોકસી કરનાર,[15] શૂરો,[16] ઉંઘ વગરનો[17] (તથા) જાગૃત[18] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે[8] (૭) તમામ[20] દેશોનો[21] દેશપતિ[22] (જે) મેહેર ઇજદ[19] (તેને) હમો વખાણીએ છિએ,[23] જેને[24] (દાદાર) હોરમજદે[26] મીનો[28] ઇજદોમાં[29] ઘણોજ નુરમદ[27] પેદા કીધો.[25] બુલંદ[36] મેહેર ઇજદ[34] (તથા) હોરમજદ[35] હમારી[31] મદદનેમાટે[33] †અહિયાં[30] આવે![32] અમર,[38] નુરવાળા[39] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[40] ખોરશેદને[37] હમો વખાણીએ છિયે.[41]

(૮) તિશ્તીમ[42] ચ્વો-ચશ્મનેમ[43] યજમઇદે,[44] તિશ્તીમ ચ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે, તિશ્તીમ ચ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે; તિશ્તીમ[45] યજમઇદે,[46] તિશ્ત્ર્યેન્યો[47] યજમઇદે,[48] તિશ્ત્ર્યો[49] રએવાઓ[50] ખરેનંઘઉહાઓ[51] યજમઇદે,[52] વનન્તેમ[53] સ્તારેમ[54] મજ્દધાતેમ[55] યજમઇદે,[56] તિશ્તીમ[57] સ્તારેમ[58] રએવન્તેમ[59]

---

* મેહેર ઇજદની સિફતમાં "હજાર કાનવાળો તથા દશ હજાર આંખવાળો" કરીને આવેછે, તેની મતલબ એમ નહી જાણવી કે તેને હજાર કાન તથા દશ હજાર આંખ હતી; પણ તેની સાંભળવાની શક્તિ હજાર કાન જેટલી તીક્ષ્ણ, અને તેની જોવાની શક્તિ દશ હજાર આંખ જેટલી તેજ હતી.

† તત=સંસ્કૃત=તત્=અહિંયાં, એટલામાટે, એ પ્રમાણે.

ખ્રરેનંઘ્રઉહન્તેમ[૬૦] યજમઇદે,[૬૧] થ્વાષેમ[૬૨] ખ્રધાતેમ[૬૩] યજમઇદે,[૬૪] જરૂવાનેમ[૬૫] અકરનેમ[૬૬] યજમઇદે,[૬૭] જરૂવાનેમ[૬૮] દરેઘો-ખ્રધાતેમ[૬૯] યજમઇદે,[૭૦] વાતેમ[૭૧] સ્પેન્તેમ[૭૨] હુધાઓંઘ્રહેમ[૭૩] યજમઇદે,[૭૪] રજિરતાંમ[૭૫] ચિસ્તાંમ[૭૬] મજદધાતાંમ[૭૭] અષઓનીમ[૭૮] યજમઇદે,[૭૯] દએનાંમ[૮૦] વંઘ્રઉહીમ[૮૧] માજદયસ્નીમ[૮૨] યજમઇદે,[૮૩] પથાંમ[૮૪] ખ્રાસ્તાઇતીમ[૮૫] યજમઇદે,[૮૬] જરેનુમન્તેમ[૮૭] સૂરેમ[૮૮] યજમઇદે,[૮૯] સઓકન્તેમ[૯૦] ગઇરીમ[૯૧] મજદધાતેમ[૯૨] યજમઇદે.[૯૩] (૯) વીસ્પેમચ[૯૪] અષવનેમ[૯૫] મઇન્યઓમ[૯૬] યજતેમ[૯૭] યજમઇદે,[૯૮] વીસ્પેમચ[૯૯] અષવનેમ[૧૦૦] ગએથીમ[૧] યજતેમ[૨] યજમઇદે,[૩] હુઓમ[૪] ઉર્વાનેમ[૫] યજમઇદે,[૬] હવાંમ[૭] ફ્રવષીમ[૮] યજમઇદે.[૯] જસ[૧૦] મે[૧૧] અવંઘ્રહે[૧૨] મજદ.[૧૩] અષાઉનામ[૧૪] વંઘ્રઉહીશ[૧૫] સૂરાઓ[૧૬] સ્પેન્તાઓ[૧૭] ફ્રવષયો[૧૮] યજમઇદે.[૧૯] હુવરે-ક્ષએતેમ[૨૦] અમેષેમ[૨૧] રએમ[૨૨] અઉર્વત્-અસ્પેમ[૨૩] યજમઇદે.[૨૪] અષેમ વોહૂ ૩

(૮) તંદરોસ્ત *આંખવાળા[૪૩] તેશ્તર (ઈજદ)ને[૪૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૪] †તેશ્તર (સેતારા)ને[૪૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૬] ‡તેશ્તરને લગતાઓને[૪૭] હમો વખાણીએ છિએ.[૪૮] ચળકતા[૫૦] (અને) ખોરેહવાળા[૫૧] તેશ્તરને[૪૯] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૨] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૫] ¶વનન્ત[૫૩] સેતારાને[૫૪] હમો વખાણીએ છિએ.[૫૬] ચળકતા[૫૯] (અને) ખોરેહવાળા[૬૦] તેશ્તર[૫૭] સેતારાને[૫૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૬૧] પોતાના ઠેરવેલા માર્ગ પ્રમાણે ચાલનારા[૬૩] આસ્માનને[૬૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૬૪] બેકીનાર[૬૬] વખતને[૬૫]

---

* એનો અર્થ 'તંદરોસ્ત આંખ આપનાર' બી થઈ શકે.

† તેશ્તર એ પૂર્વ દિશાએ Canis Major નામના નક્ષત્રમાં આવેલા એક મ્હોટા તથા ઘણા ચળકતા સેતારાનું નામ છે. એ સેતારાને અંગ્રેજીમાં Sirius અથવા Dogstar સાથે સરખાવવામાં આવે છે.

‡ 'તેશ્તર (સેતારા) ને લગતા'નો મતલબ તેશ્તરની સાથના બીજા સેતારા; ઈઆને જે નક્ષત્રમાં તેશ્તર (Sirius) આવેલો છે, તેજ નક્ષત્રના બીજા બધા સેતારા. એ નક્ષત્રને Canis Major કરીને કહેછે. તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતી વૃષ્ટિ-વરસાદ (દારમેસ્તેતે).

¶ વનન્ત એ દક્ષિણ દિશાએ આવેલા સેતારાઓમાં મુખ્ય તથા ઘણો ચળકતો સેતારો છે. એને તથા Fomalhaut ને ઘણુંકરીને એકજ ગણવામાં આવ્યો છે. એને બૃહસ્પતિનો હરીફ કહેલો છે.

હમો વખાણીએ છિયે.[૬૭] લાંબી મુદ્દત સુધી ઠેરવેલા[૬૯] વખતને[૬૮] હમો વખાણીએ છિએ.[૭૦] વૃદ્ધિ કરનાર[૭૨] (તથા) સારી પેદાએશના[૭૩] પવનને[૭૧] (અથવા ગોવાદ ઈજદને[૭૧]) હમો વખાણીએ છિયે.[૭૪] હોરમજદના પેદા કીધેલાં,[૭૭] અશો[૭૮] (તથા) સઉથી સાચ્ચાં[૭૫] જ્ઞાનને[૭૬] (ઈઆને ધર્મની કેળવણીને) હમો વખાણીએ છિયે.[૭૯] ભલી[૮૧] માજદયસ્ની[૮૨] દીનને[૮૦] હમો વખાણીએ છિયે.[૮૩] રસ્તાઓમાંનો[૮૪] (જે) *પસંદ કરવા જોગ[૮૫] (રસ્તો તેને) હમો વખાણીએ છિએ.[૮૬] ભયંકર[૮૭] †હથિયારને[૮૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૮૯] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૯૨] સઓકન્ત[૯૦] (નામના) પાહાડને[૯૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૯૩]

(૯) દરેક[૯૪] અશો[૯૫] મીનો[૯૬] ઈજદને[૯૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૯૮] તથા દરેક[૯૯] અશો[૧૦૦] આએ દુનિયાંને લગતા[૧] ઈજદને[૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૩] પોતાનાં[૪] ‡રવાંનને[૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૬] પોતાનાં[૭] ‡ફરોહરને[૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૯] ઓ દાદાર હોરમજદ ![૧૩] મારી[૧૧] મદદનેમાટે[૧૨] તું પોંહોંચ.[૧૦] અશો (લોકો)નાં[૧૪] ભલાં,[૧૫] જોરાવર[૧૬] (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં[૧૭] ફરોહરોને[૧૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૯] અમર[૨૧] નુરમંદ[૨૨] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૨૩] ખોરશેદને[૨૦] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૪]

---

* અથવા ઉસ્તેવાર, સીધો નીતિવાળો (ખા+સ્તાઇતિ).

† 'સૂર' બોલને સંસ્કૃત શૂલ સાથે સરખાવીને એનો અર્થ 'હથિયાર' કીધો છે. ધાસ્તામેળે આએ ઠેકાણે મેહેર ઈજદ અથવા સરોશ ઈજદના હથિયાર બાબે ઈસારો કીધેલો લાગેછે. એની સાબેતીમાં આપણને બીજે ઠેકાણેથી ખુદ અવસ્તાનું લખાણ મળી આવેછે. મેહેર યશ્તના ૯૬ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, જુઠા તથા પાપી માણસોને મારવાનેમાટે મેહેર ઈજદ પોતાના હાથમાં બાહાદરી ગુરજ રાખેછે. વળી ન્હોટી સરોશ યશ્તના ૧૨ મા કરદામાં તથા વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના ૧૫ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, સરોશ ઈજદ દેવોનાં માથામાં મારવાનેમાટે પોતાના હાથમાં એક જોરાવર હથિયાર રાખેછે. 'જરેનુમન્તેમ્'નો અસલ અર્થ 'ગુસ્સાભરેલું,' તે ઉપરથી મુરાદી અર્થ 'ભયંકર' કીધો છે. જરેનું=Zorn (Ger.)=ગુસ્સો.

‡ 'ફરોહર' અને 'રવાન'–એ બે તદન જુદીજ ચીજ છે, અને જેમ આપણા જરતોશતીઓમાંનો ન્હોટો ભાગ ધારેછે તેમ એક ચીજ નથી તે, આએ ફકરા ઉપરથી તેમજ ફરવરદીન યશ્તના ૧૪૯ મા ફકરા ઉપરથી, તથા હજરૂનેના ૨૬ મા તથા ૫૫ મા હા ઉપરથી ખોલ્લી રીતે જણાએછે, 'ફરોહર' ઇઆને રવાનને નેકી તથા બેહેશતનો માર્ગ બતલાવનારી એક રૂહાની

(૧૦) ક્વશ્નાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ક્રસસ્તયએચ. હ્વરે-ક્ષએતહે[૭] અમેષહે[૮] રએવહે[૯] અઉર્વત્-અસ્પહે,[૧૦] ક્ષ્નઓથ્ર[૧૧] યસ્નાઇચ[૧૨] વહ્માઇચ[૧૩] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૧૪] ક્રસસ્તયએચ,[૧૫] યથા અહુ વઇર્યો[૧૬] જઓતા[૧૭] ફ્રા મે[૧૮] મ્રૂતે,[૧૯] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ,[૨૦] ફ્રા અષવ[૨૧] વીધ્વાઓ[૨૨] મ્રઓતૂ.[૨૩]

(૧૦) (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૧૧] (ફ્લાની ગેહમાં) અમર,[૮] નુરમંદ[૯] (અને) તેજ ઘોડાવાળા[૧૦] ખોરશેદની[૭] આરાધના કરવાને,[૧૨] (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,[૧૩] (તેને) ખુશ્નુદ કરવાને[૧૪] તથા (તેની) વખાણ કરવાને,[૧૫] જોતી[૧૭] મારી આગળ[૧૮] યથા અહૂ વઇર્યો,[૧૬] (ઈઆને 'યથા અહૂ વઇર્યો'ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે;[૧૯] (રાસ્પી) (જે) અશો[૨૧] (અને) વિદ્વાન[૨૨] (તે), 'અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ'[૨૦] (એ કલામોની ખુબીઓ) *જાહેર કરે.[૨૩]

(૧૧) †હ્વરે-ક્ષએતેમ[૧] અમેષેમ[૨] રએમ[૩] અઉર્વત્-અસ્પેમ[૪] યજમઇદે.[૫] આઅત્ યત્[૬] હ્વરે[૭]-રઓક્ષનિ[૮] તાપયેઇતિ,[૯] આઅત્ યત્[૧૦] હ્વરે-રઓચો[૧૧] તાપયેઇતિ,[૧૨] હિશ્તેન્તિ[૧૩] મઇન્યવાઓંઘ્રહો[૧૪] યજતાઓંઘ્રહો,[૧૫] સતેમચ[૧૬] હજંઘ્રેમચ;[૧૭] તત્[૧૮] ખ્વરેનો[૧૯] હાંમ-બારયેઇન્તિ,[૨૦] તત્[૨૧] ખ્વરેનો[૨૨] નિપારયેઇન્તિ,[૨૩] તત્[૨૪]

ચીજ. ફરોહર વિશે અવસ્તામાં એવું જણાવેલું છે કે, તમામ જીવતાંઓનાં, ગુજરી ગએલાઓનાં તથા હવે પછી જે જન્મ પામવાનાં છે, તે બધાઓનાં જુદાં જુદાં છે. એની સાબેતીમાં જુઓ ઈજશ્નેનો ૨૪ મો હા, ૫ મો ફકરો. વળી 'ફરોહર' નો બીજો અર્થ (અંગ્રેજી Prototype ને મળતો) કોઈબી ચીજનો 'અસલ નમુનો, મૂળ રૂપ, અસલ મૂળ-બી' થાએછે:-જેમકે ઝાડપાનનું ફરોહર ઈઆને તેનું અસલ મૂળ-બી. માણસનાં શરીરમાં એક રૂહાની ચીજ જે આએ દુનિયામાં પોતાના કીધેલાં સારાં ઈઆ નઠારાં કરતુકને માટે, આવતી દુનિયામાં જવાબદાર છે તેનું નામ 'રવાંન.' રવાનને પેલી દુનિયાંમાં તેના કીધેલાં કામ પ્રમાણે બેહેસ્ત ઈઆ દોજખ મળે છે. જુઓ વદીદાદનો મારો તરજુમો, પરગરદ ૧૯ મી, ફકરા ૨૭-૩૨.

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફો ૧૬ મો.

† હઇથી તે છેક 'યસ્નેમચ' સુધીનો ભાગ ખોરશેદ યશ્તમાંથી લીધો છે. એ ઉપરથી જણાએ છે કે, ખોરશેદ નીઆએશમાં આખી ખોરશેદ યશ્ત તથા આગળ ખોલાસાવાર જણાવ્યા પ્રમાણે, ઇજશ્નેના જુદા જુદા ફકરા આવેલા છે.

ખરેના[૨૫] બક્ષેન્તિ,[૨૬] જાંમ[૨૭] પઇતિ[૨૮] અહુરધાતાંમ,[૨૯] ફ્રાધતિચ[૩૦] અષહે[૩૧] ગએથાઓ,[૩૨] ફ્રાધતિચ[૩૩] અષહે[૩૪] તનુયે,[૩૫] ફ્રાધતિચ[૩૬] હ્વરે[૩૭] યત[૩૮] અમેષેમ[૩૯] રએમ[૪૦] અઉર્વત-અસ્પેમ.[૪૧]

(૧૧) અમર,[૨] તુરમંદ[૩] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૪] ખોરશેદને[૧] હમો વખાણીએ છિએ.[૫] જ્યારે[૬] ખોરશેદની[૭] રોશની[૮]* તપેછે,[૯] જ્યારે[૧૦] ખોરશેદની રોશની[૧૧] પ્રકાશેછે,[૧૨] (ત્યારે) સેંકડો[૧૬] તથા હજારો[૧૭] મીનો[૧૪] ઈજદો[૧૫] ઉભા રેહે છે.[૧૩] (તે ઈજદો) તે[૧૮] રોશનીને[૧૯] એકઠી કરેછે,[૨૦] (તથા) તે[૨૧] રોશનીને[૨૨] નીચે મોકલેછે.[૨૩] (અને ત્યાર પછી) તે[૨૪] રોશનીને[૨૫] હોરમજદની[૨૬] જમીન[૨૭] ઉપર[૨૮] વેહેચી નાખેછે[૨૯] (અથવા પાંથરી દેછે[૨૯]). અમર,[૩૯] તુરમંદ[૪૦] (તથા) તેજ ઘોડાવાળો[૪૧] ખોરશેદ[૩૭] વૃદ્ધિ કરેછે.[૩૦]

(કોણની વૃદ્ધિ કરે છે? તે વિશે નીચે જણાવેછે.) અશોઇની[૩૧] જેહાંનને[૩૨] વધારેછે,[૩૩] (તથા) અશોઇની[૩૪] †પેદાએશને[૩૫] વધારેછે.[૩૬]

ખોલાસો:—(આફતાબ તથા માહતાબની રોશનીને નીચે જમીન ઉપર પોંહોંચતી કરવાને, હવાની, તથા હવાના જેવી પણ તેના કરતાં ઘણી ઝીણી તથા બારીક પ્રવાહી ચીજ, જેને 'ઈથર' (ether) કેહેછે તેની જરૂર છે. એ હવા તથા 'ઈથર' (ether) વગર, ખોરશેદ તથા ચંદ્રમાની રોશની આએ પૃથ્વી ઉપર પડી શકે નહી. 'મિથ્ર' ઈઆને મેહેર તે રોશની સમજવી; 'રામ ખાસ્તર' તે 'ઈથર' (ether) સમજવી, અને 'વયુ ઉપરો-કઇર્ય' તે ઉપર કાંમ કરતો વાયુ, ઈઆને આસ્માન તથા જમીનની વચ્ચે પંથરાએલી હવા સમજવી. જે પ્રમાણે રોશની, હવા તથા 'ઈથર' ને અતલગનો સંબંધ છે, તેજ પ્રમાણે આપણને અલંકાર રીતે, ઈજદોનાં રૂપમાં તેવેજ અર્થે અવસ્તામાંથી લખાણ મળી આવે છે, તે એ રીતે કે, 'મિથ્ર' ઈઆને મેહેર ઈજદની ખશ્નુમનમાં મેહેરની સાથે 'રામ ખાસ્તર' આવેછે. વળી મીનો રામની ખશ્નુમનમાં 'રામ ખાસ્તર' આવેછે. વળી મીનો રામની ખશ્નુમનમાં 'રામ ખાસ્તર' ની સાથે 'વયુ ઉપરો—કઇર્ય' આવેછે. અવસ્તાનાં અલંકાર રૂપનાં લખાણ પ્રમાણે, ખોરશેદ ઈજદ તથા માહ ઈજદની રોશની જમીન ઉપર પહોંચતી કરવાને, 'રામ ખાસ્તર' તથા 'વયુ ઉપરો-કઈર્ય' તથા બીજા ઇજદો ઉભા રેહેછે; એ ફરેશ્તાઓની મદદ વગર ખુદરતી રોશની પૃથ્વિ ઉપર પડતી નથી.)

---

* હ્વરે-રએક્ષનિ એ પ્રમાણે સમાસ ગણતાં. અગર જો ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'હ્વરે રએક્ને લઇએ તો આએ અર્થ:-જ્યારે ખોરશેદ રોશની (આપવા) નેમાટે તપેછે.

† અસલ અવસ્તામાં એ બોલ ચોથી એકવચનમાં (તનુયે) આવેલો છે, જેનો મૂળ અર્થ 'શરીર, તન' થાએછે. જીવજન્તુ (દારમેસ્તેતે.)

(૧૨) આઅત યત[૧] હ્વરે[૨] ઉજ્જુક્ષ્યેઇતિ,[૩] અ્વત[૪] જાંમ[૫] અહુરધાતાંમ[૬] યઓજ્જદાથ્રેમ,[૭] આપેમ[૮] તચિન્તાંમ[૯] યઓજ્જ-દાથ્રેમ,[૧૦] આપેમ[૧૧] ખાંન્યાંમ[૧૨] યઓજ્જદાથ્રેમ,[૧૩] આપેમ[૧૪] જરયનાંમ[૧૫] યઓજ્જદાથ્રેમ,[૧૬] આપેમ[૧૭] અર્મએશતાંમ[૧૮] યઓજ્જદાથ્રેમ.[૧૯] અ્વત[૨૦] દાંમ[૨૧] અષવ[૨૨] યઓજ્જદાથ્રેમ,[૨૩] યાઓ[૨૪] હેન્તિ[૨૫] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ.[૨૬]

(૧૨) જ્યારે[૧] ખોરશેદ[૨] ઉગેછે[૩] (ત્યારે) (તે) હોરમજદની પેદા કીધેલી[૬] જમીનને[૫] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૭] થાએછે,[૪] વેહેતા[૯] પાણીને[૮] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૧૦] (થાએછે), ઝરાનાં[૧૨] પાણીને[૧૧] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૧૩] (થાએછે), દરિયાના[૧૫] પાણીને[૧૪] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૧૬] (થાએછે), થમ[૧૮] પાણીને[૧૭] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૧૯] (થાએછે), (તથા) અશો[૨૨] પેદાએશ[૨૧] કે જે[૨૪] સપેનામીનોની[૨૬] છે,[૨૫] (તેને) પાકીજગી આપવાનો સબબ[૨૩] થાએછે.[૨૦]

(૧૩) યેધિ[૧] જી[૨] હ્વરે[૩] નોઇત[૪] ઉજ્જુક્ષ્યેઇતિ,[૫] અધ[૬] દએવ[૭] વીસ્પાઓ[૮] મેરેનચિન્તિ[૯] યાઓ[૧૦] હેન્તિ,[૧૧] હફ્તો-કર્ષ્વોહ્વ[૧૨] નવ[૧૩] ચિશ[૧૪] મઇન્યવ[૧૫] યજત,[૧૬] અંઘહ્વ[૧૭] અસ્તવઇતિ[૧૮] પઇતિ-દ્રાંમ[૧૯] નોઇત[૨૦] પઇતિશ્તાંમ[૨૧] વીધેન્તિ.[૨૨]

(૧૩) કારણ કે[૨] અગરજો[૧] ખોરશેદ[૩] નહી[૪] ઉગે[૫] તો, અહિંયા[૬] *હફ્તે કેશ્વરમાં[૧૨] જે[૧૦] તમામ[૮] (ચીજો તથા જાનદારો) છે,[૧૧] (તેઓને) દેવો[૭] મારી નાખે[૯] (અથવા †નાશ કરે[૯]). (પછી) (આએ) હાડમંદ[૧૮] દુનિયામાં[૧૭] કોઈબી[૧૪]

---

* અવસ્તાના લખાણ પ્રમાણે આખી પૃથ્વિ સાત ખંડ જેને કેશ્વર કહેછે તેમાં વેહેચાએલી છે. તેઓનાં નામઃ—૧—અરેઝહિ (પશ્ચિમ દિશાએ); ૨-સવહિ (પૂર્વ દિશાએ); ૩-ફ્રદધફ્શુ (નૈરૂત ઈઆને દક્ષિણ પશ્ચિમ દિશાએ); ૪-વીદધફ્શુ (અગ્નિ ઈઆને દક્ષિણ પૂર્વ દિશાએ); ૫-વોઉરૂ-બરેશ્તિ (વાયવ્ય ઈઆને ઉત્તર પશ્ચિમ દિશાએ); ૬-વોઉરૂ-જરેશ્તિ (ઈશાન ઈઆને ઉત્તર પૂર્વ દિશાએ); ૭-ખનિરથ (ઉપલાં ૬ કેશ્વરોની વચ્ચે). વળી એ છેલ્લાં 'ખનિરથ' નામનાં કેશ્વરને બીજાં બધાં કેશ્વરો કરતાં ઘણું મ્હોટું તથા શોભીતું કહેલું છે. આજના વખતમાં બી આપણુ આખી પૃથ્વીને 'હફ્તે કેશ્વર જમીન' કહીએ છિએ.

† આએ દુનિયાંની તમામ જાનદાર ચીજો ખોરશેદની રોશનીથી પોતાની હયાતી ભોગવેછે. એ રોશની વગર માણુસ, જાનવર, પક્ષિ, ઝાડપાણ ઇત્યાદિ જીવી શકે નહી. આએ ઠેકાણે 'દેવોનો' અર્થ સરોશ બાજમાં ૧૫-૧૬ મા સફાની નોટમાં જણાવ્યું તેમ, "ખરાબ હવા, રોગ ઉત્પન્ન કરનારી બદબો, આબાદીમાં ખલલ કરનારા સબબો" સમજવો.

મીનો[15] ઈજદ[16] અંચાવ[19] (અથવા) થર *પડવાનું[21] મેળવે[22] નહી.[20]

(૧૪) યો[1] યજઇતે[2] હુવરે[3] યત્[4] અમેષેમ[5] રએમ[6] અઉર્વત્–અસ્પેમ,[7] પઇતિશ્તાતેએ[8] તેમંઘ્રહાંમ,[9] પઇતિશ્તાતેએ[10] તેમસ્‌ચિથ્રનાંમ[11] દએવનાંમ,[12] પઇતિશ્તાતેએ[13] તાયુનાંમ્‌ચ[14] હજસ્નાંમ્‌ચ,[15] પઇતિશ્તાતેએ[16] યાતુનાંમ્‌ચ[17] પઇરિકનાંમ્‌ચ,[18] પઇતિશ્તાતેએ[19] ઇથ્યેજંઘ્રહે[20] મર્ષઓનહે,[21] †યજઇતે[22] અહુરેમ મજ્‌દાંમ[23] યજઇતે[24] અમેષે સ્પેન્તે,[25] યજઇતે[26] હઓમ[27] †ઉર્વાનેમ,[28] ક્ષ્નાવયેઇતિ[29] વીસ્પે[30] મઇન્યવચ[31] યજત[32] ગએથ્યાચ,[33] યો[34] યજઇતે[35] હુવરે[36] યત્[37] અમેષેમ[38] રએમ[39] અઉર્વત્-અસ્પેમ.[40]

(૧૪) અંધારાની[9] સાંભે થવાને,[8] અંધારાની તોખમના[11] (અથવા શિકલના) દેવોની[12] સાંભે થવાને,[10] ચોરો[14] તથા લુટારાઓની[15] સાંભે થવાને,[13] જાદુગરો[17] તથા પરીઓની[18] સાંભે થવાને,[16] (તથા) મોતકારક[20] નાશની[21] સાંભે થવાને[19] જે શખ્સ[1] અમર,[5] નુરમંદ[6] (તથા) તેજ ઘોડા-વાળા[7] ખોરશેદને[3] ઈજેછે[2] (અથવા વખાણેછે[2]), (તે ગોયા) હોરમજદને[23] ઈજેછે,[22] અમશાસ્પંદોને[25] ઈજેછે[24] (તથા) પોતાનાં[27] રવાનને[28] ઈજેછે.[26] જે શખ્સ[34] અમર,[38] નુરમંદ[39] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[40] ખોરશેદને[36] ઈજેછે,[35] (તે ગોયા) તમામ[30] મીનો[31] તથા ગેતીના[33] ઈજદોને[32] ખુશાલ કરેછે.[29]

(૧૫) યજાઇ[1] મિથ્રેમ[2] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ[3] હજંઘ્રર-ગઓષેમ,[4] બએવરે-ચષ્મનેમ;[5] યજાઇ[6] વજ્‌રેમ[7] હુનિવિખ્તેમ,[8] કમેરેધે[9] પઇતિ[10] દએવનાંમ,[11] મિથ્રહે[12] વોઉરૂ-ગઓયઓ-ઇતોઇશ,[13] યજાઇ[14] હુખ્શ્રેમ્‌ચ,[15] યત્[16] અસ્તિ[17] હુખ્શ્રનાંમ[18] વહિશ્તેમ,[19] અન્તરે[20] માઓંઘ્રહેમ્‌ચ[21] હુવરેચ.[22]

(૧૫) ઓહોલાં ખેતરવાળા[3] હજાર કાનવાળા[4] (તથા) દસ હજાર આંખવાળા[5] મેહેર ઈજદને[2] હું વખાણુંછુ;[1] દેવોના[11] માંથાની[9] સાંભે[10] (મારવાનો) ઓહોલાં ખેતરવાળા[13] મેહેર ઈજદના[12] સારી પેઠે ભાહારી ‡કીધેલા[8]

---

* અથવા (દેવ દરૂજની) સાંભે થવાનું કૌવત (સંસ્કૃત प्रतिष्ठा). દેવોને હઠાવી અથવા તેઓની સાંભે થઇ શકે નહી (દારમેસ્તેતે).

† ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાથી તે ઉર્વાનેમ સુધી કવિતાની ૩ લીટી લેછે; દરેક લીટી 'યજઇતે' થી શરૂ થાએ છે.

‡ ધાતુ વિજ્=to weigh=તોલવું. સારીપેઠે મારેલા (પ્રોફે. દારમેસ્તેતે); બરાબર નેમ તાંકેલાં (પ્રોફેસર હારલે); સારીપેઠે કાંમે લગારેલા (ડા. સ્પીગલ).

*ગુરૂજને[૭] હું વખાણું.[૬] દોસ્તીઓમાંની[૧૮] સઉથી સરસ[૧૯] દોસ્તી[૧૫] કે જે[૧૬] માહતાબ[૨૧] અને આફતાબની[૨૨] વચ્ચે[૨૦] છે[૧૭] (તેને) હું વખાણું.[૧૪]

(૧૬) અહે[૧] રય[૨] ખરેનંઘ્રહચ,[૩] તેમ્[૪] યજાઇ[૫] સુરૂન્વત[૬] યસ્ન,[૭] હ્વરે-ક્ષએતેમ્[૮] અમેષેમ્[૯] રએમ્[૧૦] અઉર્વત્-અસ્પેમ.[૧૧] જઓથ્રાબ્યો[૧૨] હ્વરે-ક્ષએતેમ્[૧૩] અમેષેમ્[૧૪] રએમ્[૧૫] અઉર્વત્-અસ્પેમ્[૧૬] યજમઇદે.[૧૭]

(૧૬) તેનાં[૧] તેજ[૨] અને પ્રતાપને લીધે,[૩] તે[૪] અમર,[૮] નુરમંદ[૧૦] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૧૧] ખોરશેદ ઇજિદને[૮] †સંભળાએ તેવી[૬] (અથવા પ્રખ્યાત[૬]) ઇજિશ્ને વડે[૭] હું ઇજું.[૫] અમર,[૧૪] નુરમંદ[૧૫] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૧૬] ખોરશેદ ઇજિદને[૧૩] ‡ક્રિયાની ભેટોથી[૧૨] હમો ઇજીએ છિયે.[૧૭]

હઓમયો[૧] ગવ[૨] બરેસ્મન,[૩] હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ,[૪] માંથ્રચ,[૫] વચચ[૬] શ્યઓથ્નચ[૭] જઓથ્રાબ્યસચ[૮] અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ[૯] વાઘ્જિબ્યો.[૧૦]

(હમો જે) હોમની ક્રિયા કરનારા[૧] (અથવા હોમની ક્રિયા કબૂલ રાખનારા[૧]) (તેઓ) જીવામ,[૨] બરસમ,[૩] જબાનની દાનેશ,[૪] માંથ્રવાની,[૫] (નેક) સખુન,[૬] (નેક) કાંમ,[૭] ક્રિયાની ભેટો[૮] તથા રાસ્ત બોલેલા[૯] સુખનોથી[૧૦] (ખોરશેદ ઇજિદને ¶આરાધ્યે છિયે).

---

* મેહેરનો અર્થ આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે 'રોશની, રોશનીનું મૂળ—તત્વ' લઈએ તો, 'દેવોનાં માંથાની સાથે મારવાનો મેહેર ઇજદના બાહારી ગુરૂજ'ની મતલબ અલંકાર રીતે રોગ તથા મરકી ઉત્પન્ન કરનારી ખરાબ હવાને નાબુદ કરનાર સુરજનાં તીક્ષ્ણ કીરણ સમજવાં. આએ ઠેકાણે 'દેવ'નો અર્થ ૧૫-૧૬ મા સફાની નોટમાં જણાવ્યા મુજબ, 'ખરાબ હવા' લેવાઇ શકાએ. આખી રાત ખોરશેદની ગેરહાજરીથી જે ખરાબ હવા એકઠી થએલી હોએ તે, સુરજ ઉગ્યા પછી તેની તેજ રોશનીથી નાબુદ થઇ જાએછે.

† Traditional વંશપરંપરાથી ઉતરી આવેલી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

‡ દરેક નીઆએશ તથા યશ્તના "અહે રય ખરેનંઘ્રહચ"ના ફકરામાં આવતા 'જઓથ્રાબ્યો' (ભેટોથી) બોલને ડાકટર ગેલ્ડનર એની આગમચ આવેલા 'યજાઈ' (હું ઇજુ) સાથે લેછે.

¶ ઉપરનો ક્રિયાપદ (યજમઇદે) લઈ પાછો લેવાનો. 'હઓમયો' એ બોલ 'હઓમિ' (હોમની ક્રિયા કરનાર) ની ૧ લી બહુવચન છે. અગરજો 'હઓમ યો' એ પ્રમાણે જુદા લઇએ તો નીચે મુજબ અર્થ થઇ શકે:—

હોમ કે જે[૧] જીવામ[૨] (તથા) બરસમ સાથનો[૩] (છે), (તથા જે હોમ) મન,[૫] વચન[૬] અને કરણી સાથનો[૭] જબાનની દાનેશવડે,[૪] (તથા જે હોમ) ક્રિયાની જોરનેમાટે[૮] રાસ્ત બોલેલા[૯] સખુનોથી[૧૦] (તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે તે વડે) (ખોરશેદ ઇજદને હમો આરાધ્યે છિયે.)

ઓલાસો:—(હોમ તથા બરસમની ક્રિયા જે હાલ આપણા પાક ધર્મમાં જાએજ છે તે, અશો જરતોશ્તની આગમચના છેક કદીમ જમાનાથી હતી, એવું આપણને ખુદ અવસ્તાનાં લખાણ ઉપરથી માલુમ પડે છે. ઇજશ્નેના ૯ મા હા (હાવનીમ) માં જણાવેછે કે, જમશેદ પાદશાહના બાપ વીંઘાંમે, ફરેદુનના બાપ આથવ્યાને, કેરશાસ્પના બાપ અસરતે, તથા પેગમબર જરતોશ્તના બાપ પોરોશસ્પે હોમની ક્રિયા કીધી હતી. હોમ સળી (સંસ્કૃત સોમ) એ એક જાતના ઝાડની ડાંખળી છે. એ ડાંખળીઓ ઈરાનથી આવેછે કે જયાંહાં તે પુષ્કળ જથ્થામાં ઉગેછે. કાએદા પ્રમાણે તાજી તથા લીલી હોમ સળી ક્રિયાનાં કામમાં વાપરવી જોઇએ, કે હાવનીમમાં કુટ્યાથી તેમાંથી રસ નીકળી શકે. એ હોમ સળીને હાલમાં વપરાતાં કેટલાએક 'તાનીક' (Tonic) ની માફક કૌવત તથા તંદરોસ્તી આપનારૂં કરિયાનું સમજવું. એની ખુબીઓને લગતું બયાંન આપણને ઇજશ્નેના ૯ મા તથા ૧૦ મા હામાંથી મળી આવેછે. એ હોમ સળીને કુટી તેનો રસ કહાડી પીવાની રીત, તથા તેને લગતી ક્રિયા શોધી કાહાડનાર શખ્સ, અશો જરતોશ્તની આગમચ પ્રાચીન કાળમાં થઈ ગએલો હોમ નામનો પેગમબર હતો.

હોમની માફક બરસમ બી એક ચોકસ જાતનાં ઝાડની ડાંખળી છે. એ ઝાડ ઈરાનમાં ઉગે છે. દરેક ડાંખળીને "તાએ" કરીને કેહેછે. ક્રિયાનાં કાંમમાં હાલમાં અસલ બરસમને બદલે પિત્તલ અથવા રૂપાના તાર વાપરેછે. એ તારની સંખ્યા હમેશાં એકજ સરખી નથી વપરાતી, પણ જુદી જુદી ક્રિયામાં તેની સંખ્યા જુદી જુદી હોએછે. બરસમની ક્રિયા કોણે શોધી કાહાડી તે વિશે ચોકસ જણાયું નથી, પણ તેની ક્રિયા બી હોમની ક્રિયાની માફક ઘણાજ કદીમ વખતની છે, એવું રામ યશ્ત ઉપરથી જણાએછે. એ મજકુર યશ્તના બીજા કરદામાં જણાવે છે કે, પેશદાદ ખાનદાંનના હોશંગ પાદશાહે અલબુર્જ પાહાડની ઉપર બરસમથી મીનો રામને આરાધ્યો. મ્હોટી સરોશ યશ્તના પેહેલા કરદામાં જણાવેછે કે, હોરમજદની તમામ પેદાએશોમાં બરસમથી દાદાર હોરમજદને જેણે સઉથી પેહેલાં આરાધ્યો તે અશો સરોશ ઈજદ હતો.

કેટલીએક ચોકસ તરતીબથી તથા અવસ્તાના ચોકસ કલામો ભણતાં ભણતાં, ઇજશ્નેગાહમાં યોજદાથ્રેગર મોબેદ પાવ કીધેલા કરસીઆમાં બકરીનું દુધ દોહેછે, તે દુધને "જીવામ" કરીને કેહેછે.)

***યેંઘહે[૧૨] હાતાંમ[૧૩] આઅત[૧૪] યેસ્ને[૧૫] પઇતી[૧૬] વંઘહો,[૧૭] મજદાઓ અહુરો[૧૮] વએથા[૧૯] અષાત[૨૦] હચા,[૨૧] યાઓંઘહાંમચા[૨૨] તાંસચા[૨૩] તાઓસચા[૨૪] યજમઇદે.[૨૫]**

હસ્તી ભોગવનારાઓ મધેથી[૧૩] જે કોઈ,[૧૨] આરાધના કરવામાં[૧૫-૧૬] વધારે ભલો[૧૭] (છે), તેનો[૧૨] જાણનાર[૧૯] અશોઇને[૨૦] લીધે[૨૧] હોરમજદ[૧૮] (પોતે છે)—તેઓમાંના[૨૨] નર[૨૩] તથા નારીઓને[૨૪] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૫]

(બાજમાં પઢે.) **†અહુરમજદ[૧] ખોદાએ,[૨] અવજૂનીએ[૩] મરદુમ,[૪] મરદુમ[૫] સરદગાંન,[૬] હમાં[૭] સરદગાંન,[૮] હમબાયસ્તે વેહાન,[૯] ઓએમ[૧૦] બેહેદીન[૧૧] માજદયસ્નાંન[૧૨] આગાહી[૧૩] આસ્તવાની[૧૪] નેકી[૧૫] રસાનદ[૧૬] અએદૂન[૧૭] બાદ[૧૮]** (પ્રગટ પઢે.) **યથા અહૂ વઇર્યો ૨**

ઓ (તમામ ખલકતના) સાહેબ[૨] (દાદાર) હોરમજદ ![૧] માણસ[૪] અને માણસ[૫] જાતની[૬] (તથા બીજી) સઘળી[૭] જાત (ની પેદાએશ) ની,[૮] વૃદ્ધિ કરનાર ![૩] સઘળા ભલી દીનના શરીકોની વૃદ્ધિ કરનાર[૯] (સાહેબ) ! હું[૧૦] માજદયસ્નોમાંના [૧૨] બેહેદીનને[૧૧] (દીનની) આગાહી,[૧૩] દીન ઉપર ઉસ્તેવાર રેહેવું[૧૪] (અને) નેકી[૧૫] પોંહોંચાડો ![૧૬] એ પ્રમાણે[૧૭] થાઓ ![૧૮] (ઈઆને જે દુઆ મેં માંગી તે મને આમીન થાઓ !)

(૧૭) **યસ્નેમચ[૧] વહ્મેમચ[૨] અઓજસચ[૩] જવરેચ[૪] આફ્રીનામિ,[૫] હ્વરે-ક્ષએતહે[૬] અમેષહે[૭] રએવહે[૮] અઉર્વત-અસ્પહે.[૯] અષેમ વોહૂ ૩**

(૧૭) અમર,[૭] તુરમંદ[૮] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૯] ખોરશેદની[૬] આરાધના,[૧] કીર્તિ,[૨] ચાલાકી,[૩] (અથવા એજમત[૩]) અને કૌવતને[૪] હું ‡વખાણુંછું.[૫]

* 'યેંઘહે હાતાંમ' ના ખોલાસા બાબે જુઓ પેહેલા સફાની નોટ.

† એ આખો બાજમા ભણવાનો ભાગ પાજંદમાં છે. એજ પ્રમાણે દરેક બાજમાં ભણવાનો ભાગ પાજંદમાં આવેછે. બાજમાં ભણવાનો સબબ એ છે કે, અવસ્તાની ભાષાથી પાજંદ ભાષા જુદી હોવાને લીધે, અવસ્તાનો ભાગ તદન પુરો થયા વગર, પાજંદનો ભાગ ખોલ્લી રીતે ઈઆને પ્રગટ ભણાઈ શકાએ નહી. પાજંદ ફકરો ભણ્યા પછી હજુર અવસ્તાનો થોડોક ભાગ ભણવાને બાકી છે, તેથી એમ કરવું પડેછે. જે જે પાજંદ ફકરા અવસ્તાની આગમચ અથવા તેને છેડે છુટા આવેછે, તે બાજમાં ભણાતા નથી, પણ ખોલ્લા આવાજે ભણાએછે.

‡ દરેક નીઆએશ તથા યશતમાં જે ખશ્નુમન 'ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો' માં આવેછે તેજ ખશ્નુમન 'યસ્નેમચ'માં બી આવેછે. 'યસ્નેમચ'નો તરજુમો આએ ઠેકાણે આપ્યા પછી, ફરીથી દરેક ઠેકાણે આપવાની અગત નથી જણાઈ.

(૧૮) અહુરાનીશ[1] અહુરહે[2] વહિશ્તાબ્યો[3] જઓથ્રાબ્યો,[4] સ્રએશ્તાબ્યો[5] જઓથ્રાબ્યો,[6] દહ્મો-પઇરિ-અંધ્રહુરૂશ્તાબ્યો[7] જઓથ્રાબ્યો.[8] અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માઇ[9] રએશચ[10] ખરેનસચ,[11] અહ્માઇ[12] તન્વો[13] દ્રુવતાતેમ,[14] અહ્માઇ[15] તન્વો[16] વજદ્રુરે,[17] અહ્માઇ[18] તન્વો[19] વેરેથ્રેમ,[20] અહ્માઇ[21] ઇશ્તીમ[22] પોઉરૂશ્ર-ખાથ્રાંમ,[23] અહ્માઇ[24] આસ્નાંમચિત[25] ફ્રજન્તીમ[26] અહ્માઇ[27] દરેઘાંમ[28] દરેઘો-જીતીમ,[29] અહ્માઇ[30] વહિશ્તેમ અહુમ[31] અષઓનામ[32] રઓચંઘ્રહેમ[33] વીસ્પો-ખાથ્રેમ.[34] અથ[35] જમ્યાત[36] યથ[37] આફ્રીનામિ.[38] અષેમ વોહૂ ૧.

☞ હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરૂફેહ મોજદ.*

(૧૮) (જે શખ્સ) હોરમજદના[2] (તથા) હોરમજદને લગતા[1] (તું અમર, નુરમદ તથા તેજ ઘોડાવાળા ખોરશેદ ઇજદને) સઉથી સરસ[3] ક્રિયાની †જોર સાથે,[4] (તથા) શ્રેષ્ઠ[5] ક્રિયાની †જોર સાથે,[6] (તથા) ભલા લોકોની ગાળેલી[7] ક્રિયાની †જોર સાથે[8] (ઇજે), તેને[9] (અએ ખોરશેદ ઇજદ!) ઝલકાટ[10] તથા ખોરેહ[11] (તું આપ), તેને[12] તનની[13] મજબૂટી[14] (ઇઆને તંદરોસ્તી) (તુ આપ), તેને[15] તનનું[16] સુખ[17] (તું આપ), તેને[18] તનની[19] ફતેહ[20] (તું આપ), તેને[21] પુરતાં સુખવાળી[23] દોલત[22] (તું આપ), તેને[24] જાતી અક્કલના[25] ફરજંદ[26] (તું આપ), તેને[27] લાંબામાં[28] લાંબી જીંદગી[29] (તું આપ), (તથા) તેને[30] અશો (લોકો) નું[32] રોશન[33] (તથા) તમામ સુખવાળું[34] બેહેશ્ત[31] (તું આપ). જેમ[37] હું દુઆ માગુંછું[38] તેમ[35] થાઓ![36] (ઇઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ!).

ખોલાસો:—("અહુરાનીશ" તથા એની પછીનો "અહ્માઇ રએશ્ચ"—એ બેહુ ફકરાઓ ઇજશ્નેના ૬૮ મા હાના ૧૦–૧૧ મા ફકરામાંથી લઈને આએ ઠેકાણે ટાંક્યા છે. એ મજકુર હામાં પાણીને લગતી કેટલીએક બીના આવેલી છે. તે ઠેકાણે "અહુરાનીશ" ની આગમચ નીચે પ્રમાણેના બંદ બેસતા બોલો આવેલા છેઃ—"યો વો આપો વંઘૂઉહીશ યજાઇતે અહુરાનીશ અહુરહે," ઇત્યાદિ..."અહ્માઇ રએશ્ચ ખરેનન્ચ...દાયત." ઇઆને (ભણનાર શખ્સ પાણીને કેહેછે) "જે શખ્સ તમો હોરમજદના તથા હોરમજદને

---

* એ ફકરાના અવસ્તા તથા તરજુમા બાબે જુઓ સફે ૧૮–૨૦ મો.

† 'જોર' ઇઆને ક્રિયાનું સાધણ, અર્પણ, કાઇ બી ભેટ ક્રિયાની રૂએ આપવાની તે, જેમકે દુધ, પાણી, ખોરાક, મેવો ઇત્યાદિ.

લગતાં પાણીઓને સઉથી ઉત્તમ ક્રિયાની જોર સાથે ઈજે તેમે, (અએ હોરમજદને લગતાં પાણીઓ!) તમો ઝળકાટ તથા ખોરેહ આપો,") ઈત્યાદિ.

***રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન),[૧] માહે મુબારક્ (ફલાંન),[૨] ગાહે (ફલાંન),[૩] નમાજ[૪] દાદારે[૫] ગેહાંન[૬] *દામાંન.[૭] ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવર્ઝતાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષાતેમેમ્ સ્તઓમિ †અષેમ; વોહૂ ૧**

ફલાંના નેક, પાક તથા મુબારક નામવાળા રોજે,[૧] ફલાંના મુબારક મહીનામાં[૨] (તથા) ફલાંની ગેહમાં,[૩] દુનિયાંની[૬] (તમામ) પેદાએશના[૭] પેદા કરનારને[૫] નમાજ[૪] (હોજો)!

***ગોરૂજે[૧] ખોરેહ્[૨] અવઝાયાદ્[૩] ખોરૂશેદ્[૪] અમર્ગ્[૫] રયોમંદ્[૬] અઉર્વંદ્-અસ્પ,[૭] ઍરસાદ્[૮] અમાવંદ્[૯] પીરોજગર્[૧૦] અમાવંદી[૧૧] પીરોજગરી.[૧૨] દાદ્[૧૩] દીન્[૧૪] બેહ્[૧૫] માજ્દયસ્નાંન્,[૧૬] આગહી[૧૭] રવાઇ[૧૮] ગોઆફ્રંગાંની[૧૯] બાદ્[૨૦] હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્;[૨૧] અએ-ફૂન્[૨૨] બાદ્.[૨૩] મન્[૨૪] આનો[૨૫] આવાયદ્ શુદન્,[૨૬] મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ *શુદન્. અષઓાને અષેમ વોહૂ ૧.**

અમર,[૫] નુરમંદ[૬] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૭] ખોરશેદ ઈજદનું[૪] તેજ[૧] (અને) પ્રતાપ[૨] જીઆદે થાઓ![૩] (તે) હિમ્મતવાન[૮] (તથા) ફતેહ-મંદ[૧૦] (ખોરશેદ ઈજદ) (મારી) હિમ્મત[૧૧] (તથા) ફતેહનેમાટે[૧૨] (મદદે) ‡પોંહોંચો[૮]! ભલી[૧૫] માજદયસ્ની[૧૬] દીનનું[૧૪] રાસ્તપણું,[૧૩] (તેની) વાકેફી,[૧૭] (તેનો) ફેલાવો[૧૮] (તથા) (તેની) મશહુરી[૧૯] (અથવા કીર્તિ[૧૯]) હફ્તે કેશ્વર જમીન ઉપર[૨૧] થાઓ![૨૦] એ પ્રમાણે[૨૨] થાઓ![૨૩] (ઈઆને જેમ મેં ચાહ્યું તેમ થાઓ!) મને[૨૪] ત્યાંહાં[૨૫] જવું જોઈએ.[૨૬]

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) **દાદારે[૧] ગેહાંન[૨]**

---

* દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં રોજ નેક નામથી તે હઈ સુધીનો ભાગ, તથા 'ગોરૂજે ખોરેહ્ અવઝાયાદ્'નો આખો ફકરો, તથા દાદારે ગેહાંન્ દીને માજ્દયશ્ની દાદે જરથુસ્તી' બોલો તથા છેક છેડેનો વાકય–એ પાઝંદ ભાષામાં છે.

† એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૭–૯ મો.

‡ દરેક નીઆએશ તથા યશ્તના દીબાચામાં જે ખરનુમન આવેછે, તેજ ખરનુમન 'ગોરૂજે ખોરેહ્'ના ભાગમાં આવેછે. 'ગોરૂજે ખોરેહ્'ના ભાગનો તરજુમો આએ ઠેકાણે આપ્યા પછી, દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં ફરીથી તેનો તરજુમો આપવાની અગત જણાઈ નથી.

દીન[3] માજદયસ્નીં[4] દાદે[5] જરથુશ્તી.[6] નેમસે-તે[7] અષાઉમ[8] સેવિશ્તે[9] અરેદ્વિ સૂર[10] અનાહિતે.[11] અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. નેમો[12] ઉર્વઇરે[13] વંઘ્રઉહિ[14] મજ્દધાતે[15] અષઓને[16] અષેમ વોહૂ ૧.

માજદયસ્ની[4] દીન[3] (તથા) પેગમબર જરતોશ્તે[6] (જાહેર કીધેલો) તરીકો,[5] (એ) દુનિયાંને[2] પેદા કરનાર[1] (હોરમજદ તરફથી મળેલો છે.) અએ પવિત્ર,[8] ઘણીજ ફાએદેમંદ[9] (અને) નિર્મલ[11] અર્દ્વિસૂર![10] તુંને નમાજ[7] (હોજો)! અએ ખુબીવાળાં,[14] (દાદાર) હોરમજદના પેદા કીધેલાં[15] અશો[16] ઓરવર![13] (તુંને) નમાજ[12] (હોજો)!

હ્વરે-ક્ષએતેમ[1] અમેષેમ[2] રએમ[3] અઉર્વંત-અસ્પેમ[4] યજમઇદે.[5] અષેમ વોહૂ ૧. ખોર્શેદ[6] અમર્ગ[7] રયોમંદ[8] અઉર્વંદ-અસ્પ[9] બેરસાદ.[10] અષેમ વોહૂ ૧.

અમર,[2] નુરમંદ[3] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[4] ખોરશેદ (ઇજદ) ને[1] હમો વખાણીએ છિયે.[5] અમર,[7] નુરમંદ[8] (તથા) તેજ ઘોડાવાળો[9] ખોરશેદ[6] (ઇજદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો![10]

મેહેર નીઆએશ.*

☞ (એ નીઆએશ દરરોજ દીસના ઈઆને હાવન, રપિથ્વન તથા ઉજીરન—એ ત્રણ ગેહમાંજ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેલું છે.)

૫ નામે[1] યજદાંન[2] અહુરમજ્દ[3] ખોદાએ[4] અવજૂની,[5] ગોરૂજે[6] ખોરેહ[7] અવજાયાદ;[8] મેહેર[9] ફરાગયોદ[10] દાવરે

* 'મેહેર' જેને અવસ્તામાં 'મિથ્ર' કહેછે, તેના નીચે મુજબ જુદા જુદા અર્થ થાએછેઃ—રોશની, રોશનીનું મૂળ, ખોરશેદ ઉગવાની આગમચ ખોરશેદના આવવાનો દેખાવ, સહવારનું ઝળકલું; કોલકરાર, વચન, કબાલો, સચ્ચાઈ, રાસ્તી, દોસ્તી, પ્યાર; રોશની તથા રાસ્તી ઉપરનો મવક્કેલ ફરેસ્તો; રાસ્ત તથા સદ્ગુણી માણસને મદદ કરનારો તથા જુઠા તથા પાપી માણસને શિક્ષા કરનાર ફરેશ્તો; ગુજરેલાંઓનાં રવાનોનો ચિન્વત પુલ આગળ ઇનસાફ કરનાર દાવર. મેહેર ઈજદનાં કામો તથા તેની સિફતો બાબેનો ખોલાસો આપણને મેહેર યશ્તમાંથી મળી આવેછે. આગલા વખતમાં મેહેર ઈજદની પરસ્તેશ બીજા ઈજદોના કરતાં વધારે ફેલાએલી હતી. એ બાબેનો કાંઈક ઈશારો મેહેર નીઆએશ તથા મેહેર યશ્તના પાછલા ભાગ ઉપરથી જણાએછે. વધુ ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કાંમાજીનું બનાવેલું 'મેહેરની પરસ્તેશ ઉપર ભાષણ' એવે નામનું અંગ્રેજી ચોપાન્યું.

રાસ્ત[૧૧] બેરસાદ.[૧૨] અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરૂશ્ત. મેમ્ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બુન્ બૂદ એસ્તેદ; અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ.

(દાદાર) હોરમજદ[૩] (જે) ખોદા[૨] (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ[૪] (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર (છે તે)નાં[૫] નામ (ની મદદ) થી[૧] (હું આએ ભણવાનું શરૂ કરૂંછું). (તે દાદાર હોરમજદનો) પ્રતાપ[૬] (તથા) ખોરેહ[૭] જીઆદે થાઓ ![૮] ઓહોલાં ખેતરવાળો[૧૦] મેહેર ઈજદ[૯] (જે) વાજબી *ઇનસાફ કરનાર[૧૧] (તે મારી મદદે) પોંહોંચો ![૧૨]

(૧) ☞ (સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું.) નેમસે-તે અહુર મજદ, નેમસે-તે અહુર મજદ, નેમસે-તે અહુર મજદ, થીશ-ચિત્ પરો અન્યાઇશ દામાંન્. નેમો વે અમેષા સ્પેન્તા વીસ્પે હુવરે-હજઓષાઓ. અએતત્ જહાત્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, અએતત્ અમેષે સ્પેન્તે, અએતત્ અષઓનાંમ્ ફ્રવષીશ, અએતત્ વયાંમ્ દરેઘો-ખ્ધાતેમ્. (૨) ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હુઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરપોતેમેમ્. સ્તઓમિ† અષેમ્ વોહૂ ૧.

(૩) ફ્રેરસ્તુયે હુમતોઇબ્યસ્ચા હૂખ્તોઇબ્યસ્ચા હુવરૂશ્તોઇબ્યસ્ચા, માંથ્વોઇબ્યસ્ચા વખેદ્વોઇબ્યસ્ચા વરૂશ્તવોઇબ્યસ્ચા. અઇબિગઇર્યા દઇથે વીસ્પા હુમતાચા હૂખ્તાચા હુવરૂશ્તાચા. પઇતિરિચ્યા દઇથે વીસ્પા દુશ્મતાચા દુજૂખ્તાચા દુજવરૂશ્તાચા. (૪) ફ્રેરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમ્ચા વહ્મેમ્ચા, ફ્રેરા મનંઘ્રહા, ફ્રેરા વચંઘ્રહા, ફ્રેરા શ્યઓથના, ફ્રેરા

---

* મેહેર ઈજદને વાજબી ઈનસાફ કરનાર કહેલો છે તેનું કારણ એ કે, માણસ ગુજરી ગયા પછી તેનું રવાન ચેહારમની બાંમદાદે ચિન્વત પુલ તરફ જાએછે, જ્યાંહાં મેહેર ઈજદ, સરોશ ઈજદ તથા રશ્ને ઈજદ, તે મરનારના આએ દુનિયાંમાં કીધેલાં તમામ કામોનો તોલ કરીને, તેને લાએકની જગા (બેહેસ્ત, હમેશ્તગેહાંન ઈઆ દોજખ) આપેછે.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૨૭ મો.

અંગ્રહુચા, ફ્રેરા તન્વસ્ચિત્ ખપ્યાઓ ઉશ્તનેમ. સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૧

(૫) (☞ સર નમાવતાં જાણવું.) *નેમો અહુરાઇ મજદ્દાઇ, નેમો અહુરાઇ મજદ્દાઇ, નેમો અહુરાઇ મજદ્દાઇ; નેમો અમેષ-એઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો. નેમો મિથ્રાઇ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતેએ, નેમો હ્વરે-ક્ષએતાઇ અઉર્વંત્-અસ્પાઇ, નેમો આબ્યો દોઇથ્રાબ્યો, યાઓ અહુરહે મજદ્દાઓ, નેમો ગેઉશ, નેમો ગયેહે, નેમો જરથુશ્ત્રહે સ્પિતામહે અષઓનો ફ્રવષેએ, નેમેમ્ વીસ્પયાઓ અષઓનો સ્તોઇશ, હુઇથ્યાઇચ બ્વાંઇથ્યાઇચ બૂષ્યાંઇથ્યાઇચ.*

(☞ જો હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ વોહૂ ઉક્ષ્યા મનંઘ્રહા ક્ષથ્રા અષાચા *ઉશ્તા-તનૂમ. (ત્રણ વાર પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૩.

(☞ જો રપિથ્વન અથવા બીજી હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે).

☞ ઇમા રઓચાઓ બરેજિશ્તેમ *બરેજેમનાંમ. (ત્રણ વાર પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૩.

(☞ જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ યહ્રી સ્પેન્તા શ્વા મઇન્યૂ ઉર્વએસે *જસો. (ત્રણ વાર પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૩.

(૬) *મિથ્રેમ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ યજમઇદે, અર્શ-વચંઘ્-હેમ, વ્યાખનેમ્ હજંઘ્ર-ગઓષેમ, હુતાશ્તેમ્, બએવરે-ચશ્મનેમ, બેરેજન્તેમ, પેરેથુ-વએધયનેમ સૂરેમ, અખ્વફ્નેમ, જઘા-ઉર્વાઓંઘહેમ. (૭) મિથ્રેમ વીસ્પનાંમ દખ્યુનાંમ દંઘહુ-પઇતીમ્ યજમઇદે, યિમ્ ક્રફથત્ અહુરો મજદ્દાઓ ખરેનંઘ્રઉહુસ્તેમેમ્ મઇન્યવનાંમ્ યજતનાંમ. તત્ નો જમ્યાત્ અવંઘ્રહે મિથ્ર અહુર બેરેજન્ત. હ્વરે-ક્ષએતેમ્ અમેષેમ્ રએમ અઉર્વંત્-અસ્પેમ યજ-મઇદે. (૮) તિશ્ત્રીમ ફ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે, તિશ્ત્રીમ ફ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે, તિશ્ત્રીમ ફ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે; તિશ્ત્રીમ

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૨૮–૨૯.

યજમઇદે, તિશ્ત્ર્યૈન્યો યજમઇદે, તિશ્ત્ર્યો રએવાઓ ખરેનંઘ્-ઉહાઓ યજમઇદે, વનન્તેમ્ સ્તારેમ્ મજ્દધાતેમ્ યજમઇદે, તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્ઉહુન્તેમ્ યજમઇદે, ક્વાપેમ્ ખધાતેમ્ યજમઇદે, જ્રૂવાનેમ્ અકરનેમ્ યજમઇદે, જ્રૂવાનેમ્ દરેઘો-ખધાતેમ્ યજમઇદે, વાતેમ્ સ્પેન્તેમ્ હુધાઓંઘ્હેમ્ યજમઇદે, રજિશ્તાંમ્ ચિસ્તાંમ્ મજ્દધાતાંમ્ અષઓનીમ્ યજમઇદે, દએનાંમ્ વંઘ્ઉહીમ્ માજ્દયસ્નીમ્ યજમઇદે, પથાંમ્ ખાસ્તાઇતીમ્ યજમઇદે, જરેનુમન્તેમ્ સૂરેમ્ યજમઇદે, સઓકન્તેમ્ ગઇરીમ્ મજ્દધાતેમ્ યજમઇદે. (૯) વીસ્પેમચ અષવનેમ્ મઇન્યઓમ્ યજતેમ્ યજમઇદે, વીસ્પેમચ અષવનેમ્ ગએથીમ્ યજતેમ્ યજમઇદે, હ્વઓમ્ ઉર્વાનેમ્ યજમઇદે, હવાંમ્ ફ્રવષીમ્ યજમઇદે. જસ મે અવંઘ્હે મજ્દ. અષાઉનાંમ્ વંઘ્ઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.* મિથ્રેમ્ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૩.

(૧૦) ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ્ વીદએવો અહુરત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ્ હજંઘ્ર-ગઓષહે બએવરે-ચશ્મનો, અઓખ્તોનામનો યજતહે, રામનસ્ચ ખાસ્ત્રહે† ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ, ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ. (૧૧) મિથ્રેમ્ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્ યજમઇદે, અર્શ-વચંઘ્હેમ્, વ્યાખનેમ્, હજંઘ્ર-ગઓષેમ્, હુતાશ્તેમ્. બએવરે ચશ્મનેમ્, બેરેજન્તેમ્, પેરેથુ-વએધયનેમ્, સૂરેમ્, અખ્ફ્નેમ્, ‡જઘાઉર્વાઓંઘ્હેમ્.

મિથ્રેમ[૧૪] અઇવિ-દખ્યૂમ[૧૫] યજમઇદે[૧૬] મિથ્રેમ[૧૭] અન્તરે-દખ્યૂમ[૧૮] યજમઇદે;[૧૯] મિથ્રેમ[૨૦] આ-દખ્યૂમ[૨૧] યજમઇદે[૨૨] મિથ્રેમ[૨૩] ઉપઇરિ-દખ્યુમ[૨૪] યજમઇદે,[૨૫] મિથ્રેમ[૨૬] અધઇરિ-દખ્યૂમ[૨૭] યજમ-

* ૬–૯ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૦–૩૨.

† ઈઆને બોહોલાં ખેતરવાળા, હજાર કાનવાળા, દશ હજાર આખવાળા, (તથા) વખણાએલા નામવાળા મેહેર ઈજદની તથા રામ ખાસ્તરની આરાધના કરવાને, ઈત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.)

‡ એના તરજુમા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૦ મો.

ઇદે[૨૮] મિથ્રેમ[૨૯] પઇરિ-દખ્યૂમ[૩૦] યજમઇદે;[૩૧] મિથ્રેમ[૩૨] અઇપિ-દખ્યૂમ[૩૩] યજમઇદે.[૩૪] (૧૨) મિથ્ર[૩૫] અહુર[૩૬] બેરેજન્ત[૩૭] અઇ-થ્યેજંઘહુ[૩૮] અષવન[૩૯] યજમઇદે,[૪૦] સ્ત્રેઉશચ[૪૧] માઓંઘહેમચ[૪૨] હ્વરેચ,[૪૩] ઉર્વરાહુ[૪૫] પઇતિ[૪૬] બરેસ્મન્યાહુ,[૪૭] મિથ્રેમ[૪૮] વીસ્પ-નાંમ[૪૯] દખ્યુનાંમ[૫૦] દંઘહુ-પઇતિમ[૫૧] *યજમઇદે.[૫૨] (૧૩) અહે[૫૩] રય[૫૪] ખરેનંઘહચ[૫૫] તેમ[૫૬] યજાઇ[૫૭] સુરૂન્વત[૫૮] યસ્ન[૫૯] મિથ્રેમ[૬૦] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ.[૬૧] જઓથ્રાબ્યો[૬૨] મિથ્રેમ[૬૩] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ[૬૪] યજમઇદે,[૬૫] રામ-ષયનેમ[૬૬] હુષયનેમ[૬૭] અઇસ્થાબ્યો[૬૮] દંઘહુબ્યો.[૬૯]

(૧૧) બુલંદ દેશને લગતા[૧૫] મેહેર ઈજદને[૧૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૬] અંદરનાં દેશને લગતા[૧૮] મેહેર ઈજદને[૧૭] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૯] પાસેનાં દેશને લગતા[૨૧] (અથવા આએ દેશને લગતા[૨૧]) મેહેર ઈજદને[૨૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૨] ઉપરનાં દેશને લગતા[૨૪] મેહેર ઈજદને[૨૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૫] નીચેનાં દેશને લગતા[૨૭] મેહેર ઈજદને[૨૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૮] આસ-પાસનાં દેશને લગતા[૩૦] મેહેર ઈજદને[૨૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૧] પછવાડેનાં દેશને લગતા[૩૩] મેહેર ઈજદને[૩૨] હમો †વખાણીએ છિયે.[૩૪] (૧૨) મેહેર ઈજદ[૩૫] (તથા) અહુર[૩૬] (ઈઆને હોરમજદ) (જેઓ) બુલંદ દરજ્જાના,[૩૭] અમર,[૩૮] (તથા) અશો (છે તેઓ)ને[૩૯] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૦] સેતા-રાઓને[૪૧] તથા માહતાબને[૪૨] તથા ખોરશેદને[૪૩] તથા તમામ [૪૯] દેશોનો[૫૦] હાકેમ[૫૧] (જે) મેહેર ઈજદ[૪૮] (એ બધાઓને), બરસમને લગતા[૪૭] ઓર-વરોની[૪૫] ‡સનમુખ[૪૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૨] (૧૩) તેનાં[૫૩] તેજ[૫૪] અને પ્રતાપને લીધે[૫૫] તે[૫૬] બોહોલાં ખેતરવાળા[૬૧] મેહેર ઈજદને[૬૦] સંભળાએ તેવી[૫૮] (અથવા પ્રખ્યાત[૫૮]) ઈજશ્ને વટે[૫૯] હું ઈજું.[૫૭] બોહોલાં ખેતરવાળો[૬૪] મે-

---

* 'મિથ્રેમ્ અઈવિ-દખ્યૂમ્ યજમઇદે' થી તે હઈ સુધીનો ભાગ મેહેર યશ્તના ૧૪૪-૧૪૫ મા ફકરામાં આવેછે.

† એની મતલબ એ કે, મેહેર ઈજદ જેની હકુમત તથા સરદારી આએ ઈઆને ઈરાન દેશમાં તથા તેની આસપાસ બીજા દેશોમા બી ચાલેછે તેને હમો વખાણીએ છિયે. જો 'મેહેર' નો અર્થ આએ નીઆએશની શરૂઆતમા જણાવ્યા પ્રમાણે 'રોશની' લઇએ તો, એ ફકરાની મતલબ ખોરશેદની રોશની જે તમામ દેશોમાં પંથરાએલી છે તેને હમો વખાણીએ છિયે.

‡ ઈઆને જે જગાએ પુષ્કળ બરસમનાં ઝાડો ઉગતાં હોએ ત્યાંહાં.

હેર ઇજદ[૧૩] (જે) ઇરાન[૧૮] દેશોનેમાટે[૧૯] રામશ્નીની બેઠક રાખનારો[૧૬] (તથા) સારી બેઠક *રાખનારો[૧૭] (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી[૧૨] હમો ઇજીએ છિયે.[૧૫]

(૧૪) આચ નો[૧] જમ્યાત્[૨] અવંઘહે,[૩] આચ નો[૪] જમ્યાત્[૫] રવંઘહે,[૬] આચ નો[૭] જમ્યાત્[૮] રફ્નંઘહે,[૯] આચ નો[૧૦] જમ્યાત્[૧૧] મર્જદિકાઇ,[૧૨] આચ નો[૧૩] જમ્યાત્[૧૪] બએષજાઇ,[૧૫] આચ નો[૧૬] જમ્યાત્[૧૭] વેરેથ્રઘ્નાઇ,[૧૮] આચ નો[૧૯] જમ્યાત્[૨૦] હુવંઘહાઈ,[૨૧] આચ નો[૨૨] જમ્યાત્[૨૩] **અષવસ્તાઇ,[૨૪] ઉઘ્રો,[૨૫] અઇવિ-થૂરો,[૨૬] યસ્ન્યો,[૨૭] વહ્મ્યો,[૨૮] અન્-અઇવિ-દ્રુઝ્તો[૨૯] વીસ્પેમાઇ[૩૦] અંઘ્-ઉહે[૩૧] અસ્તવઇતે,[૩૨] મિથ્રો[૩૩] યો[૩૪] વોઉરૂ[૩૫]-ગઓયઓઇતિશ.[૩૬] (૧૫) તેમ્[૩૭] અમવન્તેમ્[૩૮] યજતેમ્[૩૯] સૂરેમ્[૪૦] દામોહુ[૪૧] સેવિ-શ્તેમ્[૪૨] મિથ્રેમ્[૪૩] યજાઇ[૪૪] જઓથ્રાબ્યો[૪૫] તેમ્[૪૬] પઇરિ-જસાઇ[૪૭] વન્તચ[૪૮] નેમંઘહુચ;[૪૯] તેમ્[૫૦] યજાઇ[૫૧] સુરૂન્વત[૫૨] યસ્ન[૫૩] મિથ્રેમ્[૫૪] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્;[૫૫] જઓથ્રાબ્યો[૫૬] મિથ્રેમ્[૫૭] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્[૫૮] †યજમઇદે.[૫૯]

(૧૪) જોરાવર,[૨૫] ગાલેબ,[૨૬] ઇજિશ્નીને લાએક,[૨૭] આરાધનાને લાએક[૨૮] (તથા) તમામ[૩૦] હાડમંદ[૩૨] દુનિયાંમાં[૩૧] નહી ઠગાએલા[૨૯] મેહેર ઇજદ,[૩૩] જે[૩૪] ઓહોલાં[૩૫] ખેતરવાળો[૩૬] (તે) હમારી[૧] મદદનેમાટે[૩] આવે ![૨] (ઇઆને આવે તો સારૂં !) હમારી[૪] ફ્રરાખીનેમાટે[૬] આવે ![૫] તથા હમારી[૭] ખુશાલીનેમાટે[૯] આવે ![૮] તથા હમારી[૧૦] દયાનેમાટે[૧૨] ‡આવે ![૧૧] તથા હમારી[૧૩] તંદરોસ્તીનેમાટે[૧૫] આવે ![૧૪] તથા હમારી[૧૬] ફતેહનેમાટે[૧૮] આવે ![૧૭] તથા હમારાં[૧૯] કુટુંબની ¶વૃદ્ધિનેમાટે[૨૧] આવે ![૨૦] તથા હમારી[૨૨] $પવિત્રાઇનેમાટે[૨૪] આવે તો સારૂં ![૨૩] (૧૫) તે[૩૭] હિમ્મતવાળો[૩૮] (તથા) શૂરો[૪૦] મેહેર[૪૩] ઇજદ[૩૯] (જે) (બધી) પેદાએશોમાં[૪૧] ઘણોજ ફાએદો કરનાર[૪૨] (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી[૪૫] હું ઇજું;[૪૪] પ્યાર[૪૮] તથા નમાજથી[૪૯] તેની[૪૬] નજ-દીક હું જાઉં;[૪૭] સંભળાએ તેવી[૫૨] (અથવા પ્રખ્યાત[૫૨]) ઇજિશ્નીએ

---

* અથવા ઇરાની મુલકોને રામશ્નીનું મુકામ આપનારો તથા સારૂં મુકામ આપનારો.

** ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાની શરૂઆતથી તે ઇહાં સુધી કવીતાની ૮ લીટી લેછે; દરેક લીટી 'આચ નો'થી શરૂ થાએછે.

† ૧૩ મા ફકરામાં આવેલા 'અહે રય ખરેનંઘહચ'થી તે ઇહાં સુધીનો ભાગ મેહેર યશ્તના ૪-૬ ફકરાઓમાં આવેછે.

‡ (હમારા ગુનાહ) છેકી-કહાડી નાખવાનેમાટે આવે (પ્રોફેસર હારલે).

¶ દિલ-અંતઃકરણની શાન્તિનેમાટે (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

$ ઇઆને હમુને પવિત્ર પાક બનાવવાનેમાટે.

કરીને[૫૩] ઓહોલાં એતરવાળા[૫૫] મેહેર ઇજદને[૫૪] હું ઈજાં;[૫૧] ઓહોલાં એતરવાળા[૫૮] મેહેર ઇજદને[૫૭] ક્રિયાની ભેટોથી[૫૬] હમો ઈજીએ છિયે.[૫૯]

*હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્હુંઘ્ઙ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો. યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્હો, મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા, યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા *યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે,) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મર્દુમ, મર્દુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્ અએદૂન્ બાદ્.* (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ હજંઘ્રર-ગઓષહે, બએવરે-ચષ્મનો, અઓખ્તો-નામનો યજતહે, રામનસ્ચ ખ્વાસ્ત્રહે. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્હે મજ્દ; કેર્ફેહ મોજ્દ.

†રોજ નેક્ નામ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન) માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવર્શતાંમ હિત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ્ વોહૂ ૧. બોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ્ મેહેર્ ફ્રાગયોદ્ દાવરે રાસ્ત્ બેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજ્દયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે.† અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

---

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૭–૩૯.

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૪૧–૪૨.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્ઉહિ મજ્દધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.
મિથ્રેમ્ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧.
મેહેર્ ફેરાગયોદ્ દાવરે રાસ્ત્ બેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

વીસ્પ હુમત.*

☞ વીસ્પ[૧] હુમત,[૨] વીસ્પ[૩] હૂખ્ત,[૪] વીસ્પ[૫] હ્વરૂશ્ત,[૬] બઓધો-વરૂશ્ત;[૭] વીસ્પ[૮] દુશ્મત,[૯] વીસ્પ[૧૦] દુજ્હૂખ્ત,[૧૧] વીસ્પ[૧૨] દુજ્વરૂશ્ત,[૧૩] નોઇત્[૧૪] બઓધો-વરૂશ્ત.[૧૫] વીસ્પ[૧૬] હુમત,[૧૭] વીસ્પ[૧૮] હુખ્ત,[૧૯] વીસ્પ[૨૦] હ્વરૂશ્ત,[૨૧] વહિશ્તેમ્ અંઘ્હુઇમ્[૨૨] અશએત.[૨૩] વીસ્પ[૨૪] દુશ્મત,[૨૫] વીસ્પ[૨૬] દુજ્હૂખ્ત,[૨૭] વીસ્પ[૨૮] દુજ્વરૂશ્ત,[૨૯] અચિશ્તેમ્ અંઘ્હુઇમ્[૩૦] અશએત.[૩૧] વીસ્પનાંમ્ચ[૩૨] હુમતનાંમ્[૩૩] હૂખ્તનાંમ્[૩૪] હ્વરૂશ્તનાંમ્[૩૫] વહિશ્ત અંઘ્હુઇ;[૩૬] આઅત્[૩૭] હ્ચ[૩૮] ચિથ્રેમ્[૩૯] અષઓને.[૪૦] અષેમ્ વોહૂ ૧. (☞ ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ[૧] નેક વિચારો,[૨] તમામ[૩] નેક સખુનો[૪] (તથા) તમામ[૫] નેક કાંમો[૬] (સારી) બુદ્ધિથી ઉત્પન્ન †થએલાં[૭] (હોએછે). તમામ[૮] ખરાબ વિચારો,[૯] તમામ[૧૦] ખરાબ સખુનો[૧૧] (તથા) તમામ[૧૨] ખરાબ કાંમો[૧૩] (સારી) બુદ્ધિથી ઉત્પન્ન †થએલાં[૧૫] નથી[૧૪] (હોતાં). તમામ[૧૬] નેક વિચારો,[૧૭] તમામ[૧૮] નેક સખુનો[૧૯] (તથા) તમામ[૨૦] નેક કાંમો[૨૧] (તે કરનારને) બેહેસ્ત તરફ[૨૨] લઈ ‡જાએછે.[૨૩] તમામ[૨૪] ખરાબ વિચારો,[૨૫] તમામ[૨૬] ખરાબ સખુનો[૨૭] (તથા) તમામ[૨૮] ખરાબ કાંમો[૨૯] (તે કરનારને) દોજખ તરફ[૩૦] લઈ ‡જાએછે.[૩૧] તમામ[૩૨] નેક વિચારોનુ[૩૩] નેક સખુનોનું[૩૪] (તથા) નેક કાંમોનું[૩૫] (સેવટ) બેહેશ્ત[૩૬] ¶(હોએછે). એપ્રમાણે[૩૭] અશો (માણુસ)ને[૪૦] જાહેર[૩૯] (છે).

---

* જો કે એ બંદગી માત્ર હાવન ગેહમાંજ ભણુવામાં આવેછે, પણ કોઈબી ગેહમાં ભણે તો કાંઇ અડચણ જેવું નથી.

† અસલ અર્થે બુદ્ધિથી—સમજથી કીધેલાં.

‡ ધાતુ અશ્=અજ્=સંસ્કૃત अज्=લઇ જવું; અથવા બીજી રીતેઃ—નેક કાંમો બેહેશ્ત મેળવેછે (ધાતુ સંસ્કૃત अश्=મેળવવું, પામવું).

¶ સહુથી સરસ ત્રણ ચીજ (કે જે) સારો વિચારેલો વિચાર, સારૂ કહેલું વચન, (તથા) સારૂં કીધેલું કાંમ (એનાથી) તમે (કદીપણ) દૂર ના થતા

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, નેક તથા પરોપકારી કામો સારી અક્કલવાળા માણસથીજ ઉત્પન્ન થાએછે, પણ દુરાચારી કાંમો કબુદ્ધિયો શખ્સ કરેછે. એક નેક, સદ્‌ગુણી તથા દીનદાર માણસનું સેવટ સારૂ હોએછે. એવા શખ્સને પોતાની હયાતીમાં તેમજ મરણની વખતે મ્હોટો સતોષ એજ હોએછે કે, તેણે પોતાની જીંદગી દુનિયાંની આબાદી કરવામાં, પોતાના જાત ભાઈઓનું ભલું કરવામાં, તથા ગરીબ અને લાચાર માણસોની દાદ ચાહાવામાં ગુજારી. બીજા હાથ ઉપર, જે શખ્સ પાપી તથા નીતિનો ભંગ કરનારાં કાંમો કરેછે તેને દોજખની શિક્ષા ખમવી પડે છે. જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, હાદોખ્ત નુસ્કની ૨ જી તથા ૩ જી પરગરદ.)

દોઆ નામ સેતાએશ્ને.*

ક્ષ્નઓથ્ર[1] અહુરહે મજ્દાઓ.[2] અષેમ વોહૂ ૧

બ નામે[3] યજદે[4] બક્ષાયેન્દેહે[5] બક્ષાયેશગરે[6] મેહેરૂબાન.[7] નામ્ સેતાએશ્ને[8] અહુરમજ્દ,[9] હુમાબૂદ[10] ઓ હુમાહુસ્ત[11] ઓ હુમાબેદ.[12] નામે[13] યજદે[14] સપેના-મીનો.[15] અંદરચ્[16] મીનાઆંન[17] મીનો.[18] અજશ[19] ખુદશ[20] યક્ નામ[21] અહુર-મજ્દચ.[22] ખોદાએ[23] મેહેસ્ત,[24] ઓ તવાના[25] ઓ દાના[26] ઓ દાદાર,[27] ઓ પર્વરૂતારૂ[28] ઓ પાના[29] ઓ ખાવર,[30] ઓ કેરૂફેહ્‌ગરૂ[31] ઓ અવક્ષીદારૂ[32] અવીઝેહ[33] વેહ દાદસ્તાની[34] હુમાજોરૂ.[35]

(દાદાર) હોરમજદની[2] ખુશ્નુદી[1] (થાઓ) ! ખોદાતાલા[4] (જે) નેઆમતનો બખશનાર,[5] ગુનાહ માફ કરનાર[6] (તથા) માયાલુ (છે તે)નાં[7] નામ (ની મદદ)થી[3] (હું આએ બંદગી શરૂ કરૂછું). હોરમજદ[9] (કે જે) હમેશાં હતો,[10] હમેશાં છે[11] (તથા) હમેશ સુધી રેહેશે[12] તેનાં નામની વખાણ[8] (હું કરૂછું). (જેનું) નામ[13] ગેબી વૃદ્ધિ કરનાર[15] ખોદા[14] (છે); (તથા) જે

(ઇઆને તે તમે એખત્યાર કરજો). સઉથી ખરાબ ત્રણ ચીજ (કે જે) ખરાબ વિચારેલો વિચાર, ખરાબ કહેલું વચન (તથા) ખરાબ કીધેલું કાંમ (એનીથી) તમે દૂર થજો (ઇઆને તે તમે એખત્યાર ના કરતા). (જુઓ વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદ, ફકરો ૧૭ મો તથા ૨૫ મો.)

* એ નામ સેતાએશ્નેની આખી બંદગી પાઝંદ ભાષામાં છે. એ દોઆ અસલ પેહેલવી ભાષામાં આપણને દીનકરદ નામની પેહેલવી કેતાબમાથી મળી આવેછ.

ગેબીઓ[૧૭] માં[૧૬] *ગેબી[૧૮] (છે). તેનું[૧૯] પોતાનું[૨૦] એક (ખાસ) નામ[૨૧] હોરમજદ[૨૨] (છે.) તે સાહેબ[૨૩] સઉથી બુજોરગ,[૨૪] જોરેમંદ[૨૫] દાનાઈવાળો[૨૬] પેદા કરનાર,[૨૭] પોષણ કરનાર,[૨૮] પાસબાની કરનાર,[૨૯] બરદાશ્ત કરનાર,[૩૦] સવાબકાર,[૩૧] ગુનાહની માફી બખશનાર[૩૨] ખાલેસ[૩૩] (તથા) વાજબી ઈનસાફ કરનાર[૩૪] (અને) સર્વ શક્તિવાન[૩૫] (છે).

સેપાસ[૧] ઓએ બુજોર્ગ[૨] હસ્તીઆંન્,[૩] કે[૪] આફરીદ્[૫] †અવનીદ્,[૬] ઓ ૫ ખેશ[૭] અંગામબતી[૮] જોરૂ[૯] દાનાઇ,[૧૦] અવરૂતર્[૧૧] શેશ[૧૨] અમેશાસ્પંદાન્,[૧૩] અવદ્[૧૪] વેશ[૧૫] યજદાંન્,[૧૬] રોશન[૧૭] બેહેશ્ત્[૧૮] ગરોથ્માન્,[૧૯] ઓ ગેર્દ્ આસ્માન્,[૨૦] ઓ ખુરૂ[૨૧] તાવા,[૨૨] ઓ માહ[૨૩] બામી,[૨૪] ઓ સતરે[૨૫] વશ્-તોખ્મ,[૨૬] બાદ્,[૨૭] અંદર્-વાએ,[૨૮] ઓ આવ્,[૨૯] ઓ આતશ્,[૩૦] ઓ જમીન્[૩૧] ઓ ઓર્વરૂ,[૩૨] ઓ ગોસ્પંદ્[૩૩] ઓ અયોખ્શસ્ત્,[૩૪] ‡ઓ મરદુમ.[૩૫]

હયાતી ભોગવનારાઓમાં[૩] તે બુજોરગ (સાહેબ) નો[૨] (હું) આભાર[૧] (માનુંછું), કે જે[૪] (તમામ પેદાએશનો) ¶પેદા કરનાર છે,[૫] (તથા) તેનો અંત †લાવનાર છે;[૬] (તથા) જેણે[૭] પોતાની જાતી[૮] શક્તિ[૯] તથા દાનાઈથી[૧૦] વધારે ચઢતે દરજ્જાના[૧૧] છ[૧૨] અમશાસ્પંદો,[૧૩] ઘણાએક[૧૫] બુજોરગ[૧૪] ઈજદો[૧૬] રોશન[૧૭] બેહેશ્ત,[૧૮] ગરોથ્માન,[૧૯] ગ્રહમડલનું ફરવું.[૨૦] રોશની આપનારો[૨૨] સુરજ,[૨૧] નુરભરેલો[૨૪] માહતાબ,[૨૩] ઘણી જાતના[૨૬] સેતારા,[૨૫] પવન,[૨૭] હવા,[૨૮] પાણી,[૨૯] આતશ,[૩૦] જમીન,[૩૧] ઝાડપાણ,[૩૨] પશુ,[૩૩] ધાતુ[૩૪] તથા માણસો[૩૫] પેદા કીધાં.[૫]

---

* ઇઆને ઘણોજ અનદીઠ-કોઇને નજરે નહી દેખાએ તેવો.

† દીનકરદમાં આવેલી પેહેલવી નામ સેતાએશ્નેમાં 'અવનીદ્' બોલ નથી. કદમીઓને ભણવાની નામ સેતાએશ્નેમાં 'અવનીદ્' ને બદલે 'વ દાદ્' (અને આપ્યું) લખેલું મળેછે. એ 'અવનીદ્' બોલને 'અ'='આ' ઈઆને તરફ, અને ધાતુ વન્=(નાશ કરવો) ઉપરથી નીકળેલો ગણીને, હોરમજદને લગાડીએ તો એનો અર્થ 'નાશ કરનાર છે, અંત લાવનાર છે' થઈ શકે.

‡ આએ ફકરામાં 'રોશન્ બેહેશ્ત્ ગરોથ્માન્' ની પછી દરેક બોલે 'ઓ' આવેછે, તેનો અર્થ 'અને, તથા' થાયછે. ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે દરેક બોલ પછી 'તથા' મુકયો નથી, પણ છેલ્લા બોલ (માણસો)ની આગમચ મુકયો છે.

¶ અસલ એબારતમાં એ બોલ ક્રિયાપદ ભૂતકાળના રૂપમાં છે.

યજશ્ને[1] ઓ નીઆએશ્ને[2] અજ ઓએ ખોદાએ કેરફેહગર,[3] કે[4] મેહુ[5] કર્દ[6] અજ[7] હુર[8] ગેતીહા[9] દહેશ્નાન[10] મરદુમ[11] પ ગવાએશ,[12] માદાન[13] દાદ[14] ઓ શેહેરીઆરેશે[15] અંગામ,[16] રાએનીદારેશ[17] દામાન,[18] પ રઝમ[19] અંગેજશ્ને[20] પરહેજ[21] દેવાન.[22]

તે સવાબકાર સાહેબની[3] (હું) આરાધના[1] તથા બંદગી[2] (કરૂંછું), કે જેણે[4] દુનિયાંની[9] તમામ[8] પેદાએશોમાં[7-10] માણસ જાતને,[11] વિચાર શક્તિથી[12] (ઇઆને વિચાર શક્તિ આપીને), ઉંચે દરજ્જેનું[5] બનાવ્યું;[6] (તથા) *દેવો (અથવા ખરાબ હવસો)ની[22] સાથે લડાઈ કરવા,[19] (તેઓની) સાંમે થવા,[20] (તથા) (તેઓથી) દૂર રેહેવા સારૂ,[21] (તથા) દુનિયાંનાં લોકોને[18] (ખોદાઈ માર્ગની રેહેનુમાઈ કરી) ચલાવવા સારૂ,[17] અક્કલ[13] (બખશીને) વખતની[16] પાદશાહી[15] આપીછે.[14]

નમાજ[1] ઓએ વીસ્પ-આગાહુ[2] અશ[3] ખાવરૂ,[4] કેશ[5] ફ્રેસ્તીદ[6] પ[7] જરતોશ્ત[8] સપેતમાન[9] અશો[10] ફ્રેરોહરૂ,[11] અશ્તશ[12] ઓએ દામાન[13] દીન-દાનેશ્ને[14] વરોએશ્ને,[15] આસ્ને-ખેરદી[16] ગોશો-સરૂતેહ ખેરદી.[17] દાનાએશ[18] ઓ રાએનીદારેશ,[19] વીસ્પ[20] હસ્તાંન[21] ઓ બૂદાંન[22] ઓ બેદાંન,[23] ફ્રરહંગાંન ફ્રરહંગ[24] માંથ્ર[25] સ્પેન્ત,[26] કુ[27] બેદ[28] રવાંન[29] હુ-પુલ[30] બોખ્તારેશ,[31] અજ દોજખ,[32] વદારૂદારૂ[33] ઓએ[34] આંને[35] પેહેલુમ[36] અખાંન[37] અશોઆંન,[38] રોશન[39] હુંદ[40] હુ-બોએ[41] હુમા-નેકશ.[42]

તે તમામ આગાહીવાળા[2] (તથા) તે[3] બરદાશ્ત કરનાર સાહેબને[4] (હું) સર નમાવી સેજદો[1] (કરૂંછું), જેણે[5] પવિત્ર[10] ફ્રરોહરવાળા[11] સપેતમાન[9] જરતોશ્તની[8] મારફતે,[7] દુનિયાંનાં લોકોને[13] (પોતાની તરફ) દોસ્તી કરાવવા સારૂ[12] ઇમાન લાવવા લાએક[15] દીનનો એલમ,[14] (કે જે) જાતી અક્કલ[16] (તથા) કાને સાંભળેલી (ઇઆને શિખેલી) અક્કલથી[17] (મેળવી શકાએછે) (તે) મોકલ્યો.[6] તમામ[20] માણસો જેઓ હમણા છે,[21] અગાઉ થઈ ગયાં,[22] તથા હવે પછી થશે, તે (સઘળાં) ઓની[23] વાટેફ્રગારી[18] તથા રેહેનુમાઇને સારૂ,[19] ઉત્તમમાં ઉત્તમ વિદ્યા[24] (જે) વૃદ્ધિ કરનાર[26] માંથ્રવાની[25] (તે) મોકલી;[6] કે જે[27] (માંથ્રવાની) રવાનને[29] આસાનીથી ચિ-

---

* 'દેવ' બોલના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૧૫-૧૬ મે આપેલી નોટ.

ન્વત પુલ* ગુજાર કરાવનાર,[૩૦] દોજખથી[૩૨] છુટકારો આપનાર[૩૧] (તથા) અશો લોકોનાં[૩૮] રોશનીવાળા[૩૯] ખુશબોદાર[૪૧] (અને) તમામ ખુબીવાળાં[૪૨] તે[૩૫] ઉત્તમ[૩૬] મકાનમાં[૩૭] (ઇઆને બેહેસ્તમાં) રસ્તો આપનાર[૩૩] છે.[૨૯]

૫[૧] ફર્માને તો[૨] ખાવર્,[૩] ૫[૪] ફર્માને તો[૫] ખાવર્[૬] ૫[૭] ફર્માને તો[૮] ખાવર્,[૯] પદીરમ્[૧૦] ઓ મીનમ્[૧૧] ઓ ગોયમ્[૧૨] ઓ વર્જમ્[૧૩] દીન્[૧૪] અવીઝેહ્,[૧૫] આસ્તુઆંન હોમ્[૧૬] ૫ હર કેર્ફેહ્,[૧૭] અવાખ્શ[૧૮] અજ્[૧૯] વીસ્પ[૨૦] બજેહ્.[૨૧] અવીઝેહ્ દાર્ હોમ્[૨૨] ખુદશ્[૨૩] આસ્નીદેહ્-કુનશ્ને,[૨૪] પર્હેજશ્ને,[૨૫] ઓ પાક્[૨૬] શેશ્[૨૭] ઝોરાને[૨૮] જાન્,[૨૯] મનશ્ને[૩૦] ગવશ્ને[૩૧] કુનશ્ને,[૩૨] ઓ વીર[૩૩] ઓ હોશ્[૩૪] ઓ ખેરદ્.[૩૫]

ઓ અરદાશત કરનાર સાહેબ ![૩] ઓ કસુર દરગુજર કરનાર સાહેબ ![૬] ઓ ગુનાહ માફ કરનાર સાહેબ ![૯] તારા હોકમ[૨] પ્રમાણે,[૧] તારાં ફરમાન[૫] મુજબ,[૪] (તથા) તારી આજ્ઞાને[૮] અનુકુળ થઇને,[૭] (તારી મોકલેલી) ખાલેસ[૧૫] (જરતોશ્તી) દીનને[૧૪] હું કબુલ કરૂંછું,[૧૦] મનમા રાખુંછું[૧૧] (ઇઆને હર વખત યાદ કરીઆ કરૂંછું), કેહુંછું,[૧૨] (ઇઆને જાહેર કરીને બીજાઓને શિખવુંછું) તથા એખત્યાર કરૂંછુ.[૧૩] દરેક સવાબનું કાંમ કરવાને[૧૭] હું ઉસ્તેવાર રેહુંછું,[૧૬] (તથા) તમામ[૨૦] ગુનાહનાં કાંમો[૨૧] થી[૧૯] પસ્તાવો કરી પાછો ફરૂંછું.[૧૮] મારી પોતાની[૨૩] જાતી કરનીને[૨૪] હું પાક રાખુંછું,[૨૨] (તથા) (મારા) જાનની[૨૯] છ[૨૭] શક્તિઓ,[૨૮] (કે જે) વિચાર શક્તિ,[૩૦] બોલવાની શક્તિ,[૩૧] કાંમ કરવાની શક્તિ[૩૨] તથા તર્ક (અથવા સારૂં નરસું સમજવાની) શક્તિ,[૩૩] બુદ્ધિ[૩૪] તથા અક્કલ[૩૫] (એઓને) (ખરાબ હવસોથી) દૂર રાખી[૨૫] (હું) પવિત્ર[૨૬] (રાખુંછું).

૫ કાંમે તો[૧] કેર્ફેહ્ગર્[૨] તવાનમ્ કર્દ[૩] આંને તો પરસ્તશ્ને,[૪] ૫[૫] બેહ્-મનશ્ને,[૬] બેહ્-ગવશ્ને,[૭] બેહ્-વર્જશ્ને,[૮] વશાએમ[૯] રાહે[૧૦] રોશન્,[૧૧] કે[૧૨] ઓમ્ નરસાદ્[૧૩] ગેરાન્[૧૪] પજ્દ[૧૫] દોજખ્,[૧૬] વદીરમ્[૧૭] ૫ ચેશંદર્,[૧૮] રસમ્[૧૯] આંને બેહેશ્ત[૨૦] પુર્-બોએ[૨૧] હર્વેસ્પ-પેસીદેહ્[૨૨] હમા-ખારેશ્.[૨૩]

ઓ સવાબકાર સાહેબ ![૨] તારી ઇચ્છા પ્રમાણે[૧] નેક વિચાર,[૬] નેક

---

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ પતેત પશેમાની, કરદો ૧૨ મો, 'સેદોશ ગેતાફરીદ' બોલની માએની હેઠલ આપેલી નોટ.

સખુન[7] (તથા) નેક કાંમોં[8] થી[5] તારી બદગી[4] હું કરી શકું.[3] (અને મારાં પોતાનાં રવાનનેમાટે) રોશન[11] માર્ગ[10] (એટલે બેહેશ્ત મેળવવાનો રસ્તો) હું ખોલ્લો કરૂં,[9] કે જેથી[12] (મારાં મરણની પછી) દોજખનો[16] બાહારી[14] આજાબ[15] મારાં (રવાન) ઉપર નહી પોહોચે.[13] ચિન્વત પુલના માર્ગ ઉપરથી[18] હું પસાર થઈ જાઉ,[17] (અને) ખુશબોથી ભરપૂર,[21] તમામ સીનગારવાળા[22] (તથા) તમામ સુખાકારીવાળાં[23] બેહેશ્તમાં[20] હું પોંહોચું.[19]

સેતાએશને[1] એઓએ અવક્ષીદાર[2] ખોદાએ,[3] કુ[4] કામેહ કેરૂફેહ[5] પાદાએશને કુનંદ[6] ફર્માન-રાએનીદારાંન,[7] અવદુમ[8] બુજેદ[9] દરવંદાનચ[10] અજ દોજખ,[11] ઓ[12] અવીજેહા[13] વીનારેદ[14] વીસ્પે.[15]

ગુનાહ માફ કરનાર[2] તે સાહેબની[3] (હું) વખાણ[1] (કરૂંછું), કે જે[4] (સાહેબ) સવાબની *ઇચ્છાથી[5] (તેનાં) ફરમાન પ્રમાણે ચાલનારાઓને[7] સવાબનો બદલો આપેછે;[6] (તથા) સેવટે[8] (ઇઆને કેઆમતના વખત પછી) ગુનેહગારોને[10] દોજખથી[11] છુટકારો આપશે,[9] તથા[12] તમામ (†ખલક)ને[15] ખાલેસીથી[13] આરાસ્તે કરશે.[14]

☞ **સેતાએશને[1] દાદાર અહુરમજદ,[2] હરૂવેસ્પ-આઘાહ[3] તવાના[4] ઓ તવંગર,[5] હફ્ત અમેશાસ્પંદ[6] બેહેરાંમ યજદ[7] પીરોજગર[8] દુશમન-જદાર,[9] અમહે[10] હુતાશતહે[11] ‡બેરસાદ.[12] અષેમ વોહૂ ૧.** (☞ ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ આગાહીવાળા[3] (તથા) સર્વશક્તિવાન[4] દાદાર હોરમજદની,[2] જોરેમંદ[5] ¶સાત અમશાસ્પંદોની,[6] ફતેહમદ[8] (અને) દુશ્મનને મારનાર[9] બેહરાંમ ઈજદની,[7] (તથા) નેક બનાવેલા[11] અમ (નામના ફરેશતા)ની[10] (હું) વખાણ[1] (કરૂંછું). (એ બધા મારી મદદે) પોહોચો ![12]

---

* ઈઆને સવાબનો બદલો તે સાહેબ આપશે એવી આશાથી.

† પેહેલવી નામ સેતાએશનેમાં "ખલક"નો બોલ (દામ) આવેલો છે.

‡ પેહેલવી નામ સેતાએશનેમા "શેતાએશને દાદાર અહુરમજદ"થી "બેરસાદ" સુધી આખો ફકરો આવેલા નથી; પાછલથી ઉમેરેલો દીસેછે.

¶ છ કેહેતે તો બેહેતર, કારણકે એની આગમચ દાદાર હોરમજદ આવેલાછે.

નમસ્કાર ચાર દિશાનો.*

☞ (દોઆ નામ સેતાએશ્ને પઢ્યા પછી દીસના વખતમાં ભણે.)

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ; અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ નેમો[૧] આઓંઘ્રહાંમ[૨] અસંઘ્રહાંમચ,[૩] પોઇથ્રનાંમચ,[૪] ગઓયઓઇતિનાંમચ,[૫] મએથનનાંમચ,[૬] અવો-ખ્રેનનાંમચ,[૭] અપાંમચ,[૮] જેમાંમચ,[૯] ઉર્વરનાંમચ,[૧૦] અંઘ્રહાઓસચ[૧૧] જેમો,[૧૨] અવંઘ્રહેચ[૧૩] અષ્નો[૧૪] વાતહેચ[૧૫] અષઓનો,[૧૬] સ્ત્રાંમ,[૧૭] માઓંઘ્રહો,[૧૮] હૂરો,[૧૯] અનઘ્રનાંમ[૨૦] રઓચંઘ્રહાંમ[૨૧] ખ્રધાતનાંમ,[૨૨] વીસ્પનાંમચ[૨૩] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ[૨૪] દામનાંમ[૨૫], અષઓનાંમ[૨૬] અષઓનિનાંમચ[૨૭] અષહે[૨૮] રથ્વાંમ.[૨૯] અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (એકેક વાર ચાર દિશા તરફ ફરીને પઢે.) ☞ **અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેર્ફેહ્ મોજ્દ.**

નમાજ[૧] (હોજો) આએ[૨] જગાઓને,[૩] શેહરોને,[૪] ખેતરની જગાઓને,[૫] રેહેવાનાં મકાંનોને,[૬] પાણીના હભારાઓને[૭] (અથવા પાણી પીવાની જગાઓને[૭]), †પાણીઓને,[૮] જમીનોને,[૯] ઓરવરોને,[૧૦] આએ[૧૧] પૃથ્વીને,[૧૨] તે[૧૩] આસ્માનને,[૧૪] પવિત્ર[૧૬] પવનને,[૧૫] સેતારાઓને,[૧૭] માહતાબને,[૧૮] ખોરશેદને,[૧૯] બેહદ[૨૦] ખુદરતી[૨૨] રોશનીઓને,[૨૧] સપેનામીનોની[૨૪] તમામ[૨૩] પેદાએશને,[૨૫] (તથા) અશોઈના[૨૮] સરદારો[૨૯] (જે) અશો નર[૨૬] તથા અશો નારી[૨૭] (એ બધાંઓને નમાજ હોજો !)

માહ બોખ્તાર નીઆએશ.‡

☞ (એ નીઆએશ જો બની શકે તો દરરોજ ભણવી; નહી તો દર મહીનામાં ચાંદરાત, પુનમ અને અમાસ—એ ત્રણ દાહાડા તો ખસુસ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં તાકીદ કીધેલી છે.)

---

* એ આખો નમસ્કાર ઈજશ્નેના પેહેલા હાના ૧૯ મા ફકરામાંથી લીધો છે. 'નિવએધયેમિ હંકારયેમિ' બોલોને બદલે ઈહા 'નેમો' બોલ આવેલો છે.

† ઈઆને નહી, ઝરા ઇત્યાદિનાં પાણીઓને.

‡ એ નીઆએશને છેડે 'યસ્નેમ્ચ'ની પછી 'દસ્ત અમેમ્' નો જે ફકરો આવેછે તે સિવાએ, એ આખી નીઆએશ માહ યશ્તમા આવેછે.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજુની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્. માહ્ બોખ્તાર્ માહ્ યજદ્ બેરસાદ્.* અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ, અજ હર્વસ્તીન્ દુશમત દુજ્જૂખ્ત દુજ્જવરૂશ્ત, મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્ત્, ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્, અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ.

(૧) ☞ (સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું) નેમો[૧] અહુરાઇ મજ-દાઇ[૨] નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો[૩] અ-મેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો,[૪] નેમો[૫] માઓંઘ્રહાઇ[૬] ગઓચિથ્રાઇ,[૭] નેમો[૮] પઇતિ-દીતાઇ,[૯] નેમો[૧૦] પઇતિ-દીતે;[૧૧] નેમો અહુરાઇ મજ-દાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો, સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘ્રહાઇ ગઓચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે; નેમો અહુ-રાઇ મજદાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘ-હાઇ ગઓચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે.

(૧) (દાદાર) હોરમજદને[૨] નમાજ[૧] (હોજો) ! અમશાસ્પંદોને[૪] નમાજ[૩] (હોજો) ! ગાએ—ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર[૭] માહતાબને[૬] નમાજ[૫] (હોજો) ! (માહતાબના) દેખાએલા (અથવા પ્રકાશેલા) ભાગને[૯] નમાજ[૮] (હોજો) ! (તથા) દેખાતા (અથવા પ્રકાશતા) ભાગને[૧૧] નમાજ[૧૦] †(હોજો) !

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, માહતાબનો જે ભાગ અધારામાં છે, તથા જે ભાગ પ્રકાશતો દેખાએછે એ બેહુને નમાજ હોજો !)

(૨) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હ્યત્ વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

---

* ઈઆને સફાઈ (અથવા છુટકારો) આપનાર માહ ઇજદ (મારી મદદે) પોંહોંચો ! બખશેશ કરનાર, વેંહેંચી આપનાર (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† જ્યારે હમો તારી તરફ નજર કરીએ ત્યારે તુંને નમાજ (હોજો), જ્યારે તું હમારી તરફ નજર કરે ત્યારે તુંને નમાજ (હોજો) ! (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). જ્યારે માહતાબ દેખાએછે ત્યારે તેને નમાજ હોજો, જ્યારે માહતાબ વિશે વિચાર કરવામાં આવેછે ત્યારે તેને નમાજ હોજો ! (પ્રોફેસર હારલે).

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્લિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ, માઓંઘ્રહહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ,* ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. (૩) નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘ્રહાઇ ગઓચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે.

(૪) કત્[12] માઓ[13] ઉક્ષયેઇતિ,[14] કત્[15] માઓ[16] નેરેફ્સઇતિ.[17] પન્ચ-દસ[18] માઓ[19] ઉક્ષયેઇતિ,[20] પન્ચ-દસ[21] માઓ[22] નેરેફ્સઇતિ.[23] યાઓ[24] હે[25] ઉક્ષ્યાંસ્તાતો,[26] તાઓ[27] નેરેફ્સાંસ્તાતો,[28] તાઓ[29] નેરેફ્સાંસ્તાતો,[30] યાઓ[31] હે[32] ઉક્ષ્યાંસ્તાતસ્[33] ચિત્.[34] કે[35] યા[36] માઓ[37] ઉક્ષયેઇતિ[38] નેરેફ્સઇતિ[39] †થ્વત્[40]

(૪) માહતાબ[13] કેટલા[12] (દાહાડા) વધેછે?[14] માહતાબ[16] કેટલા[15] (દાહાડા) ઘટેછે?[17] જવાબઃ—પદર[18] (દાહાડા) માહતાબ[19] વધેછે,[20] પંદર[21] (દાહાડા) માહતાબ[22] ઘટેછે.[23] તે (માહતાબ)ના[25] જેટલા[24] (દાહાડા) વધારાના[26] તેટલાજ[27] (દાહાડા) ઘટાડાના[28] (છે); (તથા) જેટલા[29] (દાહાડા) તેના[32] ઘટાડાના[30] તેટલાજ[31] (દાહાડા) વધારાના[33] (છે), ઇત્યાદિ[34] (ઈઆને એ પ્રમાણે ચાલ્યા કરેછે.)‡

(દાદાર હોરમજદને કેહેછે):—તારા ¶સિવાએ[40] (બીજો) કોણ[35] (છે) જેનાથી[36] માહતાબ[37] વધેછે[38] (તથા) ઘટેછે?[39] (જવાબઃ—કોઈ નહી,)

(૫) માઓંઘ્રહેમ્[1] ગઓચિથ્રેમ્[2] અષવનેમ્[3] અષહે[4] રતૂમ્[5] યજમઇદે.[6] તત્[7] માઓંઘ્રહેમ્[8] પઇતિ-વએનેમ્,[9] તત્[10] માઓંઘ્રહેમ્[11] પઇતિ-વીસેમ્,[12] સ્ઓક્નેમ્[13] માઓંઘ્રહેમ્[14] અઇવિ-વએ-

---

* ઈઆને ગાએ—ગોસ્પંદનું તોખમ રાખનાર માહતાબની, તથા એખલા પેદા કીધેલા ગોધાની (ઈઆને ગાવ્યોદાદની), તથા પુષ્કળ જાતના ગોધાની આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.)

† એજ વાકય ઇજશ્નેના ૪૪ મા હાના ૩ જા ફકરામાં બી આવે છે.

‡ એટલે જેટલા દાહાડા માહતાબ વધેછે તેટલાજ દાહાડા તે ઘટેછે.

¶ અસલ અર્થ 'તારાથી, તારા કરતાં.'

નેમ,[15] રઓક્ષ્નેમ[16] માઓંઘ્રહેમ[17] અઇવિ-વીસેમ,[18] હિશ્તેન્તિ[19] અમેષાઓ સ્પેન્ત[20] ખરેનો[21] દારયેઇન્તિ,[22] હિશ્તેન્તિ[23] અમેષાઓ સ્પેન્ત[24] ખરેનો[25] બક્ષેન્તિ,[26] ઝાંમ[27] પઇતિ[28] અહુરધાતાંમ.[29]

(૫) ગાએ-ગૌસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર[2] માહતાબ[1] (જે) અશો[3] (તથા) અશોઇનો[4] સરદાર[5] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[6] (જ્યારે) (તે) *અંધારીના[7] ચાંદને[8] હું જોઉંછું,[9] (તથા) (તે) અંધારીના[10] ચાંદને[11] કબુલ કરૂંછું,[12] (જ્યારે) (તે) રોશન[13] ચાંદને[14] હું જોઉંછું,[15] (તથા) (તે) રોશન[16] ચાંદને[17] કબૂલ કરૂંછું,[18] (ત્યારે) અમશાસ્પદો[20] ઉભા રેહેછે,[19] (અને) (તેનાં) ખોરેહને[21] ટકાવી રાખેછે;[22] અમશાસ્પંદો[24] ઉભા રેહેછે[23] (અને) હોરમજદની પેદા કીધેલી[26] જમીન[27] ઉપર[28] (તેનાં) ખોરેહને[25] †પાંથરી નાખેછે.[29]

(૬) આઅત્ યત્[1] માઓંઘ્રહે[2] રઓક્ષ્નિ[3] તાપયેઇતિ,[4] મિશતિ[5] ઉર્વરનાંમ[6] જઇરિ-ગઓનનાંમ[7] જરમએમ[8] પઇતિ[9] જેમાધ[10] ઉજુક્ષ્યેઇતિ,[11] અન્તરે-માઓંઘ્રહાઓસ્ચ,[12] પેરેનો-માઓંઘ્રહાઓસ્ચ,[13] વીષપ્તથાઓસ્ચ.[14] અન્તરે-માઓંઘ્રહેમ[15] અષવનેમ[16] અષહે[17] રતૂમ[18] યજમઇદે;[19] પેરેનો-માઓંઘ્રહેમ[20] અષવનેમ[21] અષહે[22] રતૂમ[23] યજમઇદે;[24] વીષપ્તથેમ[25] અષવનેમ[26] અષહે[27] રતૂમ[28] યજમઇદે.[29]

(૬) જ્યારે[1] માહતાબની[2] રોશની[3] પ્રકાશેછે[4] (ત્યારે), લીલા રંગનાં[7] ઝાડોના[6] પીલા[8] જમીન[10] ઉપર[9] દવની મારફતે[5] ફુટેછે.[11] અમાસની પછીના દાહાડાઓને[12] તથા રાત(નાં અંધારા)ને નાબુદ કરનાર[14] ‡પુનમની પછીના દાહાડાઓને[13] હમો વખાણીએ છિયે,[16] અમાસનો ચાંદ[15] (જે)

---

* કદાચ એ 'તત્' બોલ "તેમંઘ્રઉહન્તેમ્" બોલ, જેનો અર્થ 'અંધારાને લગતું' કરીને થાએછે, તેનો અપભ્રશ હોએ; વળી તત=સંસ્કૃત તદ્=એટલામાટે, એ પ્રમાણે. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેએ તત્ બોલનો અર્થ કીધો નથી.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૪ મો.

‡ પુનમના ચાંદને 'વીષપ્તથ' ઇઆને રાતનાં અંધારાને નાબુદ કરનાર કહેલો છે, તેનું કારણ એ કે, પુનમને દાહાડે આખી રાત મુદલ અંધારૂં હોતું નથી; વળી 'વીષપ્તથ' બોલ નીચે મુજબ બીજી રીતે બી સમજાવી શકાએ છેઃ—વી=દ્વિ, દ્વ=બે; હપ્તથ=અથવાડીઆંને લગતું; વી+હપ્તથ=વીષપ્તથ=બે અથવાડીઆંને લગતું, ઈઆને પખવાડીઆનું. માહતાબના ઘટવાના દાહાડા (દારમેસ્તેતે).

અશો[૧૬] (તથા) અશોઇનો[૧૭] સરદાર[૧૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૧૯] પુનમનો ચાંદ[૨૦] (જે) અશો[૨૧] (તથા) અશોઇનો[૨૨] સરદાર[૨૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૨૪] રાત (નાં અંધારા)ને નાબુદ કરનાર[૨૫] (પુનમનો ચાંદ) (જે) અશો[૨૬] (તથા) અશોઇનો[૨૭] સરદાર[૨૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૨૯]

(૭) યજાઇ[૧] માઓંઘ્રહેમ[૨] ગઓચિથ્રેમ,[૩] બઘેમ,[૪] રએવન્તેમ,[૫] ખ્વરેનંઘ્રઉહન્તેમ[૬] અફ્નંઘ્રઉહન્તેમ[૭] તફ્નંઘ્રઉહન્તેમ,[૮] વરેચંઘ્રઉહન્તેમ,[૯] ક્ષતાવન્તેમ[૧૦] ઇશતિવન્તેમ,[૧૧] યઓક્ષ્તિવંતેમ,[૧૨] સઓકવન્તેમ,[૧૩] જઇરિમ્યાવન્તેમ[૧૪] વોહ્વાવન્તેમ,[૧૫] બઘેમ[૧૬] બએષજેમ.[૧૭]

(૭) ગાએ-ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર[૩] માહ ઈજદ,[૨] (જે) બખશેશ કરનાર[૪] (અથવા નસીબ આપનાર[૪]), ચળકાટવાળો,[૫] ખોરેહવાળો,[૬] *પાણીવાળો,[૭] ગરમીવાળો,[૮] †રોશનીવાળો,[૯] મદદ કરનાર,[૧૦] સંપત્તિ બખશનાર,[૧૧] કૌવત ધરાવનાર,[૧૨] ફાએદો કરનાર,[૧૩] લીલોતરી આપનાર,[૧૪] સારી ચીજો (અથવા આબાદી) આપનાર[૧૫] (તથા) તંદરોસ્તી આપનાર[૧૭] ‡બઘ (તે) ને[૧૬] હું વખાણું.[૧]

(૮) અહે[૧] રય[૨] ખ્વરેનંઘ્રહચ,[૩] તેમ[૪] યજાઇ[૫] સુરૂન્વત[૬] યસ્ન[૭] માઓંઘ્રહેમ[૮] ગઓચિથ્રેમ.[૯] જઓથ્રાબ્યો[૧૦] માઓંઘ્રહેમ[૧૧] ગઓચિથ્રેમ[૧૨] અષવનેમ[૧૩] અષહે[૧૪] રતૂમ[૧૫] યજમઇદે.[૧૬]

(૮) તેનાં[૧] તેજ[૨] તથા પ્રતાપને લીધે,[૩] તે[૪] ગાએ-ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર[૬] માહ ઈજદને,[૮] સંભળાએ તેવી[૬] (અથવા પ્રખ્યાત) ઇજશ્નેવટે[૭] હું ઈજું.[૫] ગાએ-ગોસ્પંદનું તોખમ રાખનાર[૧૨] અશો[૧૩] માહતાબ,[૧૧] (જે) અશોઇનો[૧૪] સરદાર (તે)ને[૧૫] ક્રિયાની ભેટોથી[૧૦] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૬]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ, વચચ શ્યઓથ્નચ જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજુનીએ

---

* અથવા પાણીનાં વાદળાં લાવનાર, વાદળાં ઉત્પન્ન કરનાર.

† જ્ઞાન બખશનારો (દારમેસ્તેતે); (હમેશાં) ફરતો (હારલે)

‡ 'બઘ' (સંસ્કૃત ભગ) નો અર્થ 'ઈશ્વરી શક્તિ' થાએછે.

મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમઆયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ *અએદૂન બાદ (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૧૭) યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, માઓંઘ્રહહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ. અષેમ વોહૂ ૩.

(૧૦) †દસ્ત[૧] અમેમ[૨] વેરેથ્રઘ્નેમચ,[૩] દસ્ત[૪] ગેઉશ[૫] ખાથ્રો-નહીમ,[૬] દસ્ત[૭] નરાંમ[૮] પોઉરૂતાતેમ,[૯] સ્તાઘ્યનાંમ[૧૦] વ્યાખન-નાંમ,[૧૧] વનતાંમ[૧૨] અવનેમ્નનાંમ[૧૩] હથ્ર-વનતાંમ[૧૪] હમેરેથે,[૧૫] હથ્રવનતાંમ[૧૬] દુશ-મઇન્યુશ,[૧૭] સ્તેરપતાંમ[૧૮] ચિથ્ર[૧૯] -અવંઘ્રહાંમ.[૨૦] (૧૧) યજત[૨૧] પોઉરૂ-ખરેનંઘ્રહ,[૨૨] યજત[૨૩] પોઉરૂ-બએષજ,[૨૪] ચિથ્ર[૨૫] વો[૨૬] બુયારેશ[૨૭] મસાંનાઓ,[૨૮] ચિથ્ર[૨૯] વો[૩૦] જવનો-સવો[૩૧] ચિથ્રેમ[૩૨] બોઇદ્[૩૩] યૂજેમચિત્[૩૪] ખરેનો,[૩૫] યજેમ્નાઇ[૩૬] આપો[૩૭] †દાયત.[૩૮] અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરૂફેહ મોજદ.

(૧૦-૧૧) અએ પુર ખોરેહવાળા[૨૨] ઈજદો![૨૧] અએ પુર તદરોસ્તી આપનારા[૨૪] ઈજદો![૨૩] (તમો) (મને) હિમ્મત,[૨] તથા ફતેહ[૩] આપો,[૧] ગાએ ઢોરની[૫] જીઆદતી[૬] ‡આપો;[૪] મજબૂટ,[૧૦] અનજુમનમાં બેસનારા,[૧૧] (ખરાબ પેદાએશને) મારનારા,[૧૨] નહી માર ખાએ તેવા,[૧૩] હરીફોને[૧૫] એકદમ મારનારા,[૧૪] દુશ્મનોને[૧૭] એકદમ મારનારા,[૧૬] હમેશાં ખુશી આપ-નારા,[૧૮] (તથા) જાહેર રીતે[૧૯] મદદ કરનારા[૨૦] માણસોનુ[૮] ¶ટોળુ[૯] (મને) આપો,[૭] તમારેથી[૨૬] મ્હોટાઈ[૨૮] જાહેર[૨૫] થજો![૨૭] ક્રિયાના ફાએદા[૩૧] (અથવા બદગી કીધાથી હાસેલ થતા ફાએદા[૩૧]) તમારેથી[૩૦] જાહેર[૨૯] થજો![૨૭] (અએ

---

* એના તરજુમાને માટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૯ મો.

† 'દસ્ત અમેમ'ના આખા ફકરાને (૧૦-૧૧) ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતા રૂપી ૧૪ લીટીનો લેછે. દરેક લીટી અલ્પવિરામ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાએછે. એનો ઘણોખરો આખો ભાગ વીશતાસ્પ યશ્તના ૬-૮ મા ફકરામાં બી આવેછે.

‡ ગાએ ઢોર તથા ગુજરાણનું સુખ આપો (પ્રેહેલવી); ગાએ ઢોરની ભપકાદાર ખુબસુરતી આપો (હારલે); ગોશ્ત તથા સુખની રોટલી આપો (દારમેસ્તેતે).

¶ એની મતલબ પુષ્કળ દીકરા અથવા બાહાદુર છોકરા. એની મુકાબેલ જુઓ આતશ નીઆએશ, ફકરો ૫ મો.

ઈજદે !) *પાણીઓને[૩૦] ઈજનારનેમાટે[૩૧] (ઈઆને પાણીની ખુબી સમજ-નારનેમાટે) જાહેર રીતે[૩૨] (અને) ખચીત[૩૩] તમો[૩૪] ખોરેહ[૩૫] આપો.[૩૬]

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન) ગાહે (ફલાંન) નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો, સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘ્રહાઇ ગઓ-ચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે; અષેમ્ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ્ માહ બોખ્તાર્ માહ યજદ્ ખેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ માજદયસ્નાંન્ આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન. અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયરની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. માઓંઘ્રહેમ ગઓચિથ્રેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. માહ્ બોખ્તાર્ માહ યજદ્ ખેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

અરૂદ્વી સૂર નીઆએશ.

☞ (એ નીઆએશ જો બની શકે તો દરરોજ ભણવી; નહી તો, દર મહીનામાં અસફનદારમદ, આવાં, દીન, અશીશવંઘ અને મારેસ્પંદ—એ પાંચ દાહાડા ભણવાને તાકીદ કીધેલી છે.)

(૧) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ; અષેમ્ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; આવાં અરૂદ્વી સૂર બાંનુ ખેરસાદ્.†

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરશ્ત, મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્ત,

---

* ' આપો ' બોલને બીજા બહુવચનમાં લીધાને બદલે, આઠમી બહુ-વચનમાં લઇએ તો, એ વાકયનો અર્થ નીચે મુજબ થઈ શકેઃ—અએ પાણીઓ! ઈજનારનેમાટે જાહેર રીતે (અને) ખચીત તમો ખોરેહ આપો.

† ઈઆને અરૂદ્વીસૂર બાનું (મારી મદદે) પોહોંચો !

ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન બૂદ્ર એસ્તેદ્ર. અજ્ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની, કુનશ્ની તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હુઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હીત્ વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રીશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ.

અપાંમ્ વંઘ્ઉહીનાંમ મજ્દધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અષઓન્યાઓ, વીસ્પનાંમ્ચ અપાંમ્ મજ્દ-ધાતનાંમ, વીસ્પનાંમ્ચ ઉર્વરનાંમ *મજ્દધાતનાંમ, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦.

(૨) મ્રઓત્[1] અહુરો મજ્દાંઓ[2] સ્પિતમાઇ[3] જરથુશ્ત્રાઇ,[4] યજ્એષ[5] મે[6] હીમ,[7] સ્પિતમ[8] જરથુશ્ત્ર,[9] યાંમ[10] અરેદ્વીમ સૂરાંમ[11] અનાહિતાંમ[12] †પેરેથૂ-ફ્રાકાંમ[13] બએષજ્યાંમ,[14] વીદએવાંમ[15] અહુરો-ત્કએષાંમ,[16] યેસન્યાંમ[17] અંઘ્ઉહે[18] અસ્તવઇતે,[19] વહ્મ્યાંમ[20] અંઘ્ઉહે[21] અસ્તવઇતે.[22] આધૂ-ફ્રાધનાંમ[23] અષઓનીમ,[24] વાંથ્વો-ફ્રાધનાંમ[25] અષઓનીમ[26] ગએથો-ફ્રાધનાંમ[27] અષઓનીમ,[28] ષએતો-ફ્રાધનાંમ[29] અષ-ઓનીમ,[30] દંઘહુ-ફ્રાધનાંમ[31] †અષઓનીમ.[32]

(૨) (દાદાર) હોરમજદે[2] ‡સપેતમાન[3] જરતોશ્તને[4] કહ્યું[1] કે, અએ

---

* ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલાં ભલાં પાણીઓની, નિર્મલ (તથા) અશો અરદ્વીસૂરનાં પાણીની, (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં તમામ પાણીઓની, (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં તમામ ઓરવરોની આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

† ડાકટર ગેલ્ડનર પેરેથુ-ફ્રાકાંમથી તે એ ફકરાને છેડે—(અષઓનીમ્) સુધી કવીતા રૂપી ૯ લીટી લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએ છે.

‡ 'સ્પિતમ' એ પેગમ્બર જરતોશ્તની ૯ મી પેઢીના નામાંકિત વડવાનું નામ હતું. એ ઉપરથી અશો જરતોશ્તને સ્પિતમના ખાનદાનનો અથવા સપેતમાન જરતોશ્ત એવે નામે ઓળખેલો છે. એ બાબે પુરતા ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કામાજીનું બનાવેલું જરતોશ્તનામું, બાબ ૨ જો.

સપેતમાન[૮] જરતોશ્ત ![૯] મારી[૬] અરદ્વીસૂર[૧૧] (નામની નદી) જે[૧૦] નિર્મલ,[૧૨] બોહોળી વેહેતી,[૧૩] તદરોસ્તી આપનારી,[૧૪] *દેવથી જુદી,[૧૫] હોરમજદના તરીકા મુજબ †ચાલનાર,[૧૬] હાડમંદ[૧૯] દુનિયાંનાં લોકોનેમાટે[૧૮] ઇજવા લાએક,[૧૭] હાડમંદ[૨૨] દુનિયાંનાં લોકોનેમાટે[૨૧] આરાધનાને લાએક,[૨૦] જીંદગી (અથવા ચાલાકી)ને વધારનારી[૨૩] અશો,[૨૪] ટોળાંને ‡વધારનારી[૨૫] અશો,[૨૬] દુનિયાંને આબાદ ¶કરનારી[૨૭] અશો,[૨૮] માલ મિલકતને વધારનારી[૨૯] અશો[૩૦] (તથા) દેશોને આબાદ કરનારી[૩૧] અશો[૩૨] (એવી ।સફતવાળી જે અરદ્વીસૂર) તેને[૭] તું વખાણ.[૫]

ખોલાસો:—(અરદ્વીસૂર એ કદીમ ઇરાની મુલુકોના ચોકસ ભાગમાંથી વેહેતી નદીનું નામ છે. એ નદી તે વખતમાં જણાએલી સઘળી નદીઓ કરતાં ઘણીજ લાંબી તથા પોહોળી હતી. એને 'આમુ' અથવા 'ઓકસસ' નદી સાથે સરખાવામાં આવીછે. હાલની ઓકસસ નદીનું મૂળ પામીરના પાહાડોમાં છે; અરદ્વીસૂરનું મૂળ હુકઇર્ય નામનો પાહાડ કહેલો છે.

"એ નદીની વખાણ આખા ઇરાનમાં ઘણા જુના વખતથી થતી એટલુંજ નહી, પણ યુરોપનાં ચોકસ ભાગોમાં તથા બીજે ઘણે ઠેકાણે ફેલાવો પામી હતી. અને પાછલા વખતમાં એ નદીને તથા તે ઉપરના મવક્કેલ ફરેશતાને '**અનાહિતા**' ને નામે સઘળાઓ ઓળખતા હતા. પણ વંદીદાદની ૭ મી પરગરદમાં જણાવ્યા પ્રમાણે એનું અસલ નામ 'અરદ્વી' છે. એ નદીનું થોડું ઘણું બયાન જે પેહેલવી પુસ્તકોમાં બી જોવામાં આવેછે તે, ઘણું ખરૂં અરદ્વીસૂર (અથવા આવાં) યશ્ત ઉપરથીજ લીધેલું છે. દાદેસ્તાને દીની નામની પેહેલવી કેતાબમાં લખવા પ્રમાણે, એ અરદ્વીસૂર નદી જે ઠેકાણે 'હર્વસ્પ-તોખ્મી' નામનું દરખ્ત આવેલું છે, તથા જ્યાંહાં સઘળી જાતનાં અને દવા દારૂનાં તરેહવાર ઝાડો આવેલાં છે, તે ઠેકાણે રહીને ઉપલાં સઘલાં ઝાડોનાં મૂળ તથા નીચે પડેલી ડાલી ઇત્યાદિ સાથે આમેજ થઇને, તેનું પાણી બીજી સઘળી જગાએ પોંહોંચેછે. તેને લીધેજ એ નદીનું પાણી નીરોગી તથા તંદરોસ્તી બખશનારૂ, અને બીજાં સઘળાં પાણીઓથી ચહડતું ગણવામાં §આવ્યું છે." હાલમાં

---

* ઇઆને ગલીચી તથા રોગને દૂર કરનારી (જુઓ ૧૫-૧૬ મા સફાની નોટ).

† ઈઆને દુનિયાને પવિત્ર રાખવાની ખોદાની જે મુરાદ છે તે બરલાવનારી.

‡ ગાએ ઢોરનાં ટોળાંને વધારનારી (પ્રોફેસરો દારમેસ્તેતે તથા હારલે).

¶ મેઢાંના ટોળાંને વધારનારી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

§ એરવદ ટે૦ દી૦ અંકલેશ્વરીઆવાળી અરદ્વીસૂર યશ્ત બા માએની.

આપણા લોકો સાધારણ રીતે સઘળી નદીઓને તથા દરિયાનાં પાણીને 'અર્દ્વીસૂર' અથવા 'આવાં અર્દ્વીસૂર'ને નામે ઓળખેછે.)

(૩) યા[૧] વીસ્પનાંમ્[૨] અર્ષ્નાંમ્[૩] શુદ્રાઓ[૪] યઓજ્દ-દધાઇતિ.[૫] યા[૬] વીસ્પનાંમ્[૭] હાઇરિષિનાંમ્[૮] જાંથાઇ[૯] ગરેવાંન્[૧૦] યઓજ્દદધાઇતિ.[૧૧] યા[૧૨] વીસ્પાઓ[૧૩] હાઇરિષીશ[૧૪] હુજામિતો[૧૫] દધાઇતિ[૧૬] યા[૧૭] વીસ્પનાંમ્[૧૮] હાઇરિષિનાંમ્[૧૯] દાઇતીમ્[૨૦] રથ્વીમ્[૨૧] પએમ[૨૨] અવ-બરઇતિ.[૨૩]

(૩) જે[૧] (અર્દ્વીસૂર) સઘળા[૨] મરદોની[૩] મનીને[૪] સ્વચ્છ કરેછે;[૫] જે[૬] (અર્દ્વીસૂર) તમામ[૭] જનનારી માતાઓનાં[૮] જન્મ આપવાનેમાટેનાં[૯] ગર્ભસ્થાનને[૧૦] પવિત્ર કરેછે;[૧૧] જે[૧૨] (અર્દ્વીસૂર) તમામ[૧૩] જનનારીઓને[૧૪] સેહેલાઇથી જન્મ આપવાનુ[૧૫] બખશેછે;[૧૬] (તથા) જે[૧૭] (અર્દ્વીસૂર) તમામ[૧૮] જનનારીઓને[૧૯] લાએક[૨૦] (તથા) વખતસરનું[૨૧] દુધ[૨૨] આપેછે.[૨૩]

ખોલાસો:—(એ ફકરામાં અર્દ્વીસૂરનાં પાણીની કેટલીએક ખુબીઓ જણાવી છે. એની મૂળ મતલબ એ કે, એ નદીનાં પાણીમા લોહીને સાફ કરવાનો, 'તાનીક' (Tonic) તરીકે બદનને કૌવત આપવાનો તથા ખાધેલા ખોરાકને સેહેલાઇથી હજમ કરી નાખવાનો ગુણ હતો. મજબૂટ તંદરોસ્તી મેળવવાનેમાટે હજમીઅત તથા નિર્મળ પાણી અને સ્વચ્છ હવાની અતિશય જરૂર છે.)

(૪) મસિતાંમ્[૧] દૂરાત્[૨] ફ્રસૂતાંમ્;[૩] યા[૪] અસ્તિ[૫] અવ-વઇતિ[૬] મસો,[૭] યથ[૮] વીસ્પાઓ[૯] ઇમાઓ[૧૦] આપો,[૧૧] યાઓ[૧૨] જેમા[૧૩] પઇતિ[૧૪] ફ્રતચન્તિ,[૧૫] યા[૧૬] અમવઇતિ[૧૭] ફ્રતચઇતિ,[૧૮] હુકઇર્યાત્[૧૯] હચ[૨૦] બરેજંધહત્,[૨૧] અવિ[૨૨] જ્રયો[૨૩] વોઉરૂ-કષેમ.[૨૪]

(૪) દૂર (નાં દેશો) સુધી[૨] પ્રખ્યાત[૩] (તથા) મ્હોટી (અર્દ્વીસૂર)ને[૧] (હું વખાણુછું) જે[૪] (એખલીજ) (આએ) જમીન[૧૩] ઉપર[૧૪] જે[૧૨] તમામ[૯] નદીઓ[૧૧] વેહેછે[૧૫] તેઓના જેટલી[૮] મ્હોટી[૭] છે.[૫] જે[૧૬] મ્હોટી[૧૭] (નદી) *હુકઇર્ય[૧૯] (નામના) પાહાડ[૨૧] માંથી[૨૦] (નીકળીને), †વોઉરૂ-કષ[૨૪] (નામના) દરિયા[૨૩] તરફ[૨૨] વેહેછે.[૧૮]

* મેહેર યશ્તના ૨૩ મા ફકરામાં એ પાહાડને અલબુર્જની સઉથી ઉચી ટોચ કેહી છે. પામીરના પાહાડોનો એક ભાગ ધારવામા આવે છે

† 'વોઉરૂ-કષ' જેનો અસલ અર્થ 'પોહોળા કિનારાવાળો' (દરિયો) થાએછે, તે ઇરાનની દક્ષિણ દિશાએ આવેલા દરિયાને કેહેતા હતા પેહેલવીમાં એને 'ફરાખ્કન્ત'ને નામે ઓળખેછે. એ દરિયાને હાલના 'Caspian Sea' સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે. એ બાબે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગમાં.

(૫) યઓજેન્તિ[1] વીસ્પે[2] કરનો[3] જરયા[4] વોઉરૂ-કષયા[5] આ[6] વીસ્પો[7] મઇદ્યો[8] યઓજઇતિ.[9] યત્ હીશ અવિ[10] ફ્રત-ચઇતિ[11] યત્ હીશ અવિ[12] ફ્રઝગરઇતિ,[13] અરેદ્વી સૂર[14] અનાહિત.[15] યેંઘહે[16] હજંઘ્રેમ[17] વઇરયનાંમ,[18] હજંઘ્રેમ[19] અપઘઝારનાંમ.[20] કસચિત્ચ[21] અએષાંમ[22] વઇરયનાંમ,[23] કસચિત્ચ[24] અએષાંમ[25] અપઘઝારનાંમ,[26] ચથ્વરેસતેમ[27] અયરે બરનાંમ[28] હવસ્પાઇ[29] નઇરે[30] બરેમ્નાઇ.[31]

(૫) (એ નદીઓના) તમામ[2] *કીનારા[3] વોઉરૂ-કષ[5] દરિયા[4] સાથે[6] જોડઈ જાએછે,[1] (તથા) (તે) દરેક[7] (નદી) (તે દરિયાના) મધ્ય ભાગ સાથે[8] જોડઈ જાએછે.[9] જે જે ભાગો તરફ[12] નિર્મલ[15] અરદ્વીસૂર[14] (નદી) વેહેછે[13] તે ભાગોને[10] તે આબાદ કરેછે.[11] જેના[16] નદીઓમાંની[18] હજાર[17] (નદી) (તથા) નાળાંઓમાંનાં[20] હજાર[19] (નાળાં) (છે). તે[22] નદીઓમાંની[23] કોઇબી[21] (નદી), (અથવા) તે[25] નાળાંઓમાંનું[26] કોઇબી[24] (નાળુ) (પસાર કરવાસારૂ), એક તેજ ઘોડાવાળા[29] સવારી કરનાર[31] મરદને[30] ચાલીસ[27] દાહાડાની સવારી[28] (જોઇએ).

(૬) અંઘહાઓસચ[1] મે[2] અએવંઘહાઓ[3] આપો[4] અપ-ઘઝારો[5] વીજસાઇતિ,[6] વીસ્પાઇશ[7] અવિ[8] કરૂષ્વાંન્[9] યાઇશ[10] હસ.[11] અંઘહાઓસચ[12] મે[13] અએવંઘહાઓ[14] આપો[15] હમથ[16] અવ-બરઇતિ[17] હાંમિનેમચ[18] જયનેમચ.[19] હા[20] મે[21] આપો[22] યઓઝ્દથાઇતિ,[23] હા[20] અરૂષ્નાંમ[24] ક્ષુદ્રાઓ,[25] હા[20] ક્ષથ્રિનાંમ[26] ગરેવાંન,[27] હા[20] ક્ષથ્રિનાંમ[28] પએમ.[29]

(૬) (દાદાર હોરમજદ કહેછે):—આએ[1] મારી[2] એક[3] નદીનું[4] (એક એક) નાળુ,[5] તમામ[7] હફતે[11] †કેશ્વર[9] (જમીન) તરફ[8] ચોમેર પોંહોંચેછે.[1] આએ[12] મારી[13] એક[14] નદીનું[15] (પાણી), ઉનાળામાં[18] તેમજ શિયાળામાં[19] એક સરખી રીતે[16] પુરૂ પડેછે.[17] તે[20] (એઆને અરદ્વી-સૂર) મારાં[21] પાણીઓને[22] (અથવા નદીઓને[23]), મરદોની[24] મનીને,[25] આનુંઓના[26] ગર્ભસ્થાનને[27] (તથા) માતાઓનાં[28] દુધને[29] પવિત્ર કરેછે.[23]

☞ (ઇહાંથી 'આ હાતામ'નો હા શરૂ થાએછે. જો કોઈ શખ્સ 'આ હાતામચ'ના હા વગર અરદ્વીસૂર નીઆએશ પઢવા માંગે તો, ઇહાથી તે (ફ્રસ્પાતેમેમ) સફો ૬૯ મો, લીટી ૧૬ મી સુધીનો ભાગ મુકી દેવો.)

---

* (એ નદીઓનાં) તમામ મુખ (પ્રોફેસર હારલે).

† 'હફતે કેશ્વર' બોલના ખોલાસા બાબે જુઓ ૩૫ મા સફાની નોટ.

(૬) આ *હાતાંમચ,[૧] અંઘ્રહુષાંમ્ચ[૨] જાતનાંમ્ચ[૩] અજાતનાંમ્ચ,[૪] અષઓનાંમ્[૫] ઇઘ્[૬] જસેન્તુ[૭] ફ્રવષયો,[૮] યોઇ[૯] હીશ[૧૦] બવ્રરે[૧૧] પઇત્યાપેમ,[૧૨] નજદિશતયાત્[૧૩] અપત્[૧૪] હચ.[૧૫] (૭) મા[૧૬] નો[૧૭] આપો[૧૮] દુશ્મનંઘ્રહે,[૧૯] મા[૨૦] નો[૨૧] આપો[૨૨] દુજ્વચંઘ્રહે,[૨૩] મા[૨૪] નો[૨૫] આપો[૨૬] દુશ્-શ્યઓથનાઇ,[૨૭] મા[૨૮] દુજ્દએનાઇ,[૨૯] મા[૩૦] હષિ-ત્બિષે,[૩૧] મા[૩૨] મોધુ-ત્બિષે,[૩૩] મા[૩૪] વરેજાનો-ત્બિષે,[૩૫] મા[૩૬] નાફ્યો-ત્બિષે,[૩૭] માધ્[૩૮] નો[૩૯] અહ્મિ[૪૦] ફ્રાધાઇતિ[૪૧] આપો[૪૨] વંઘ્રઉહીશ,[૪૩] વહિશ્તાઓ[૪૪] મજ્દધાતાઓ[૪૫] અષઓનીશ,[૪૬] યો[૪૭] નો[૪૮] અઇરીરિચિનાંમ્[૪૯] ઇરીરિક્ષાઇતિ[૫૦] ગએથનાંમ.[૫૧] માધ્[૫૨] નો[૫૩] અહ્મિ[૫૪] ફ્રાધાઇતિ[૫૫] આપો[૫૬] વંઘ્રઉહીશ[૫૭] વહિશ્તાઓ[૫૮] મજ્દધાતાઓ[૫૯] અષઓનીશ,[૬૦] યો[૬૧] નો[૬૨] અઇરીરિચિનાંમ્[૬૩] ઇરીરિક્ષાઇતિ[૬૪] તનુનાંમ.[૬૫] (૮) યો[૬૬] તાયુશ,[૬૭] યો[૬૮] હજંઘ્રહ,[૬૯] યો[૭૦] ગધો,[૭૧] યો[૭૨] અષવજ,[૭૩] યો[૭૪] યાતુમાઓ,[૭૫] યો[૭૬] નસુસ્પાઓ[૭૭] યો[૭૮] સ્પેરેજ્વાઓ,[૭૯] યો[૮૦] અરાઇતિવાઓ,[૮૧] યો[૮૨] અપેમઓઘો[૮૩] અન્-અષવ,[૮૪] યો[૮૫] મય્યો[૮૬] દ્વાઓ[૮૭] સાસ્ત;[૮૮] તેમ્[૮૯] અવિ[૯૦] હ્મએષાઓ[૯૧] પઇત્યન્તુ,[૯૨] ઇશ્ચેજાઓ[૯૩] ઇષ[૯૪] યો[૯૫] ઇ દધ,[૯૬] ઇશ્ચેજાઓ[૯૭] યન્તુ[૯૮] યો[૯૯] દી દધ.[૧૦૦]

(૬) હાલ જીવતાં,[૧] આગળ થઈ ગએલાં,[૨] જન્મ પામેલાં,[૩] તથા હવે પછી જન્મ પામનારાં[૪] અશો (લોકો)માંના[૫] જેઓએ[૬] (અરદ્વીસૂરની) સઉથી નજદીકની[૧૩] નદી[૧૪] માંથી[૧૫] તે (પાણી)ઓને[૧૦] આગળ વેહેતાં[૧૨] કીધાં હોએ,[૧૧] (તેઓના) ફરોહરો[૮] અહિંયાં[૯] †આવે ![૭] (૭) હમારી[૧૭] (એ ખુબીવાળાં) પાણી[૧૮] ખરાબ વિચારવાળાનેમાટે[૧૯] ના[૧૬] (હોતાં) ! હમારાં[૨૧] (એ ખુબીવાળાં) પાણી[૨૨] ખરાબ સખુન બોલનારનેમાટે[૨૩] ના[૨૦] (હોતાં) ! હમારા[૨૫] (એ ખુબીવાળાં) પાણી[૨૬] ખરાબ કાંમ કરનારનેમાટે[૨૭] ના[૨૪] (હોતા) ! ખરાબ દીનવાળાનેમાટે[૨૯] ના[૨૮] (હોતાં)! દોસ્તને દુઃખ દેનારનેમાટે[૩૧] ના[૩૦] (હોતાં)! મોબેદને દુઃખ દેનારનેમાટે[૩૩] ના[૩૨] (હોતાં)! ધંધાદારી માણસને દુઃખ દેનારનેમાટે[૩૫] ના[૩૪] (હોતાં)! સગાંવાહાલાંને દુઃખ દેનારનેમાટે[૩૭] ના[૩૬] (હોતાં)! હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૪૫] હમારાં[૩૯] (તે) ખુબીવાળાં,[૪૩] સઉથી સરસ,[૪૪]

* એ આખો ‘ આ હાતામચ ’નો ભાગ ઇજશ્નેના ૬૫ મા હાના ફકરા ૬–૧૪માંથી લીધો છે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમો.

† ઈઆને જે સદ્દગુણી લોકોએ ખેતીના કાંમની આબાદીનેમાટે, પાણીની નેહેરો આગળ વધારી હોએ, તેઓનાં ફરોહરોને માન સાથે યાદ કીધાંછે.

નિર્મલ[૪૬] પાણી[૪૨] તે (માણસ)માં[૪૦] ફાએદો કરનારાં[૪૧] નહી[૩૮] (થાએ)! કે જે[૪૭] હમારા[૪૮] ભરપૂર[૪૯] માલ મિલકતને[૫૧] ખાલી કરવાને ઇચ્છેછે.[૫૦] હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં[૫૯] હમારાં[૫૩] (તે) ખુબીવાળાં,[૫૭] સઉથી સરસ,[૫૮] નિર્મલ[૬૦] પાણી[૬૧] તે (માણસ)માં[૫૪] ફાએદો કરનારાં[૫૫] નહી[૫૨] (થાએ)! કે જે[૬૧] હમારા[૬૨] *તંદરોસ્ત[૬૩] તનને[૬૫] ખાલી કરવાને †ઇચ્છેછે.[૬૪] (૮) (તથા) જે[૬૬] ચોર,[૬૭] લુટારો,[૬૯] ખુની,[૭૧] અશોને મારનાર,[૭૩] જાદુમંદ,[૭૫] મુરદાંને દાટનાર,[૭૭] ‡છંદી,[૭૯] બખીલ[૮૧] (અથવા લોભી[૮૧]) નાપાક[૮૪] આશ્મોગ[૮૩] (તથા) દુષ્ટ[૮૭] જુલમગાર[૮૮] માણસ,[૮૯] (એ બધા) (અરદ્વીસૂરનાં ખુબીવાળાં પાણીનો ફાએદો નહી મેળવે). (ઉપર જણાવેલા) તે (માણસ)ની[૮૯] ઉપર[૯૦] ખરાબીઓ[૯૧] આવી પોંહોંચે![૯૨] નાશકારક[૯૩] ઇચ્છા[૯૪] ¶ 'અહિયાં'[૯૬] (તેની ઉપર) આવે![૯૮] (તથા) નાશ[૯૭] ¶'ત્યાંહાં'[૧૦૦] (તેની ઉપર) આવે![૯૯]

(૯) આપો[૧] ગાતવ[૨] રમોઇદ્વેમ,[૩] યવત[૪] જઓત[૫] યજા-ઇતે.[૬] કથ[૭] જઓત[૮] ખ્સાત[૯] વચ[૧૦] આપો[૧૧] વંઘ્રઉહીશ[૧૨] યજા-ઇતે.[૧૩] કુથ્ર[૧૪] બવાત[૧૫] હિતો-હિજવાઓ,[૧૬] ચેજિ[૧૭] અન-અરેથ[૧૮] યજાઇતે.[૧૯] કુથ્ર[૨૦] વાચો[૨૧] અવિ-બૂત,[૨૨] યાં[૨૩] હે[૨૪] ચખ્સે[૨૫] અએથ્ર-પઇતિશ.[૨૬] કુથ્ર[૨૭] તાઓ[૨૮] ફ્રચો[૨૯] બવાંન,[૩૦] કુથ્ર[૩૧] તાઓ[૩૨] ઇષુદો[૩૩] બવાંન,[૩૪] કુથ્ર[૩૫] તાઓ[૩૬] રાતયો[૩૭] બવાંન,[૩૮] યાં[૩૯] અહુરો મજદાઓ[૪૦] જરથુશ્રાઇ[૪૧] ફ્રવવચ,[૪૨] ફ્રા જરથુશ્રો[૪૩] ગએ-થાબ્યો[૪૩] અસ્તવઇતિબ્યો.[૪૪] (૧૦) અવજસ્તીમ[૪૫] પઉર્વીમ[૪૬] આપો[૪૭] જઇદ્યોઇશ[૪૮] જરથુશ્ર,[૪૯] પસ્ચએત[૫૦] અઇબ્યો[૫૧] જઓ-થ્રાઓ[૫૨] ફ્રબરોઇશ[૫૩] યઓજદાતાઓ[૫૪] દહ્મો-પઇરિશ્તાઓ,[૫૫] ઇમાં[૫૬] વચો[૫૭] ફ્રમ્રૂ.[૫૮] (૧૧) આપો[૫૯] યાનેમ[૬૦] વો[૬૧] યાસામિ[૬૨] મજાઓન્તેમ[૬૩] તેમ[૬૪] મે[૬૫] દાયત,[૬૬] યેંઘ્રહે[૬૭] દાઇતી[૬૮] પઇતિ[૬૯] વંઘ્રહો[૭૦] નિસ્રીત[૭૧] અન-અઇવિ-દ્રુખ્તિ.[૭૨] આપો[૭૩] ઇશ્તીમ[૭૪] વો[૭૫] જઇધ્યામિ[૭૬] પોઉરૂ-સરેધાંમ[૭૭] અમવઇતીમ,[૭૮] ફ્રજન્તીમચ[૭૯] ખાપરાંમ,[૮૦] યેંઘ્રહાઓ[૮૧] પઓઉરૂશચ[૮૨] બેરેજ્યાંન.[૮૩] નએ-[૮૪]ચિશચ[૮૫] અંઘ્રહાઓ[૮૬] યાસાઇતિ[૮૭] જયાનાઇ,[૮૮] નોઇત[૮૯] સ્નથાઇ,[૯૦]

---

* અસલ અર્થ ખાલી નહી, ઇઆને નબળુ—દુ:ખી થયેલું નહી.

† ઇઆને હમુને દુર્બળ તથા બીમાર હાલતમાં જોવાને ખાહેશ રાખેછે.

‡ (હારલે); દુશ્મન (સ્પીગલ); અદેખો (દારમેસ્તેતે).

¶ સ્પીગલ તથા યુસ્તિ, આએ માણસ; પેલો માણસ (હારલે). જે કોઇ હમુને પાયામાલ કરવાને કોશેશ કરે તેને પાયામાલી પોંહોંચે (દારમેસ્તેતે).

નોઇત[૬૧] મહ્કીઇ,[૬૨] નોઇત[૬૩] અએનંઘહે,[૬૪] નોઇત[૬૫] અપયતેએ.[૬૬]

(૯) અએ પાણીઓ![૧] જ્યાંહાંસુધી[૪] જોતી[૫] (તમુને) વખાણે[૬] (ત્યાંહાં-સુધી), (તમારી) જગાએ[૨] તમો ખુશાલ થાઓ![૩] શિખેલા[૯] કલામથી[૧૦] જોતી[૮] કેવી રીતે[૭] ભલાં[૧૨] પાણીઓને[૧૧] ઈજે[૧૩] (અથવા વખાણે)?[૧૩] અગર જો[૧૭] (તે જોતી) બેકાએદે[૧૮] (પાણીઓને) ઈજે તો,[૧૯] કેવી રીતે[૧૪] (તેની) જબાન બાંધેલી[૧૬] થાએ![૧૫] જે[૨૩] (કલામો) હેરબદે[૨૬] તે (જોતી)ને[૨૪] શિખ-વ્યા,[૨૫] (તે) કલામો[૨૧] કેવી રીતે[૨૦] તે કાંમે લગાડે?[૨૨] તે[૨૮] બદગી[૨૯] કેવી રીતે[૨૭] થાએ?[૩૦] તે[૩૨] એહસાંનમંદી[૩૩] કેવી રીતે[૩૧] બજાવવામાં આવે?[૩૪] તે[૩૬] બખશેશ[૩૭] (અથવા ભેટ[૩૭]) કેવી રીતે[૩૫] થાએ[૩૮] (ઈઆને કરવામાં આવે)? જેને વિશે[૩૯] (દાદાર) હોરમજદે[૪૦] (પેગમબર) જરતોશતને[૪૧] કહ્યું હતું[૪૨] (અને) (પેગમબર) જરતોશ્તે[૪૩] હાડમંદ[૪૪] દુનિયાંનાં લોકોને[૪૬] જાહેર કીધું.[૪૫] (૧૦) અએ જરતોશ્ત![૪૯] પેહેલવેહેલા[૪૬] (તુએ) પાણીઓને[૪૭] અરજ[૪૫] ગુજારવી જોઇએ;[૪૮] ત્યારપછી[૫૦] (તે) પાણીઓને-માટે[૫૧] પાક[૫૪] (તથા) દાનાવ માણસે તપાસેલી[૫૫] જોર[૫૨] તુંએ લઈ જવી જોઇએ.[૫૩] (પછી) આએ[૫૬] (નીચે જણાવેલા) કલામો[૫૭] તું ભણ.[૫૮]

(૧૧) અએ પાણીઓ![૫૯] તમારી પાસેથી[૬૧] મ્હોટી[૬૩] બખશેશ[૬૦] હું માંગુછું[૬૨] તે[૬૪] મને[૬૫] તમો આપો.[૬૬] જે (બખશેશ)ના[૬૭] આપવાથી[૬૮] ખાલેસીર્યા[૭૨] બેહેતરી[૭૦] ઉત્પન્ન થાએ.[૭૧] અએ પાણીઓ[૭૩] તમારી પાસેથી[૭૫] પુષ્કળ જાતની[૭૭] (અને) મ્હોટી[૭૮] સંપત્તિ[૭૪] તથા પોતાનીમેળે બરદાશ્ત કરનારી[૮૦] ઓલાદ[૭૯] હું માંગુંછું,[૭૬] જેમાંનાં[૮૧] પુષ્કળ[૮૨] (છોકરાં) આશિર્વાદ *પાંથરે.[૮૩] તે (ઓલાદ)માંનો[૮૬] કોઈબી[૮૫] (બીજાઓને) નુકસાન કરવાને,[૮૮] (તેઓની સાંમે) હથિયાર ઉચકવાને,[૯૦] (તેઓને) પીડા કરવાને,[૯૨] કીનો લેવાને[૯૪] (તથા) નાશ કરવાને[૯૬] ખાહેશ રાખે[૮૭] નહી.[૮૪]

(૧૨) ઇમત[૯૭] વો[૯૮] આપો[૯૯] જઇઘ્યેમિ,[૧૦૦] ઇમત[૧] જેમો,[૨] ઇમત[૩] ઉર્વરાઓ,[૪] ઇમત[૫] અમેષા સ્પેન્તા[૬] હુક્ષથ્ર[૭] હુધાઓંધ-હો,[૮] વંધ્રહુવસચ[૯] વંઘ્રઉહીશચ[૧૦] વોહુનાંમ[૧૧] દાતારો,[૧૨] ઇમત[૧૩] અષાઉનાંમ[૧૪] વંઘ્રઉહીશ[૧૫] ફ્રવષયો[૧૬] ઉઘ્રાઓ[૧૭] અઇવિથૂરાઓ,[૧૮] ઇમત[૧૯] મિથ્ર[૨૦] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતે,[૨૧] ઇમત[૨૨] સ્રઓષ[૨૩] અષ્ય[૨૪] હુરઓધ,[૨૫] ઇમત[૨૬] રષ્ન્વો[૨૭] રજિશ્ત,[૨૮] ઇમત[૨૯] આ-તરે[૩૦] અહુરહે મજદાઓ[૩૧] પુથ્ર,[૩૨] ઇમત[૩૩] બેરેજ[૩૪] અહુર[૩૫]

---

* ઈઆને તે ઓલાદ દેશહિતકારી તથા પરોપકારી કામો કરે, જેથી લોકો તેઓને તથા તેઓનાં માબાપ અને વડીલોને આશીર્વાદ દે.

ક્ષથ્રય[36] અપાંમ[37] નપો[38] અઉર્વત-અસ્પ,[39] ઇમત[40] વીસ્પે[41] યજતાઓંઘ્રહે,[42] યોઇ[43] વંઘ્રહુજદાઓ[44] અષવનો.[45] (૧૩) ઇમત[46] મે[47] આપો[48] દાયત,[49] ઇમત[50] જેમો[51] ઇમત[52] ઉર્વરાઓ[53] ઇમત[54] અમેષા સ્પેન્તા[55] હુક્ષથ્ર[56] હુધાઓંઘ્રહો[57] વંઘ્રહુવસ્ચ[58] વંઘ્રઉહીશચ[59] વોહુનાંમ[60] દાતારો[61] ઇમત[62] અપઓનાંમ[63] વંઘ્રઉહીશ[64] ફ્રવષયો[65] ઉગ્રાઓ[66] અઇવિથૂરાઓ,[67] ઇમત[68] મિથ્ર[69] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતે,[70] ઇમત[71] સ્રઓષ[72] અષ્ય[73] હુરઓધ,[74] ઇમત[75] રશ્ન્વો[76] રજિશ્ત,[77] ઇમત[78] આતરે[79] અહુરહે મજદાઓ[80] પુથ્ર,[81] ઇમત[82] બેરેજ[83] અહુર[84] ક્ષથ્રય[85] અપાંમ[86] નપો[87] અઉર્વત-અસ્પ,[88] ઇમત[89] વીસ્પે[90] યજતાઓંઘ્રહે,[91] યોઇ[92] વંઘ્રહુજદાઓ[93] અષવનો[94] (૧૪) યતચ[95] અહ્માત[96] અસ્તિ[97] મજયો,[98] યતચ[99] અહ્માત[100] અસ્તિ[1] વંઘ્રહો,[2] યતચ[3] અહ્માત[4] અસ્તિ[5] સ્રયો,[6] યતચ[7] અહ્માત[8] અસ્તિ[9] પરોઅરેજસ્તરેમ;[10] તત[11] નો[12] દાયત[13] યૂજ્રેમ,[14] યજત[15] અષવનો[16] ક્ષયગ્ન[17] ઇસાન,[18] મોષુચ[19] આસુયાચ,[20] હથ્ર[21] અન[22] ગાથ્વ્ય[23] વચ.[24] હઇથ્યાવરેશ્તાંમ[25] હાત[26] વસ્ના[27] ફ્રેરષોતેમેમ.[28]

☞ (ઇહિાં 'આ હાતાંમ્ચ'નો હા પુરો થયો.)

(૧૨) અએ પાણીઓ![99] તમારી પાસેથી[98] એ[97] (બખશેશ) હું માંગુંછું[100] અએ જમીન![3] અએ ઓરવરો![4] અએ સારી હકુમત કરનારા,[5] સારાં ડહાપણવાળા,[8] તથા ભલા (માણસોને)ને[9] તથા ભલી (બાઇડી)ઓને[10] નેઆમતના[11] બખશનારા[12] અમશાસ્પંદો![6] અએ અશો (લોકો)નાં[14] ભલા[15] જોરાવર[17] (તથા) ગાલેબ[18] ફ્રોહરો![16] અએ બોહોલાં ખેતરવાળા[21] મેહેર[20] (ઇજદ)! અએ ખુબસુરત[25] અશો[24] સરોશ[23] (ઇજદ)! અએ સઉથી સાચ્ચા[28] રશ્ને[27] (ઇજદ)! અએ હોરમજદની તરફના[31] (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર[32] આતશ![30] અએ પાદશાહીવાળા,[36] તેજ ઘોડાની ચાલના,[39] બુલંદ[34] સરદાર[35] પાણીના[37] નાભ![38] (તથા) અએ બેહેતરી આપનારા[44] તમામ[41] અશો[45] ઇજદો![42] (તમારી પાસેથી[98] એ[97] (બખશેશ) હું માંગુંછું.[100]) (૧૩) અએ પાણીઓ![48] તે[41] (સંપત્તિ તથા સદ્દગુણી ઓલાદ) મને[47] તમો આપો.[49] અએ જમીન![51] અએ ઓરવરો![53] અએ સારી હકુમત કરનારા,[56] સારાં ડહાપણવાળાં,[57] તથા ભલા (માણસો)ને[58] તથા ભલી (બાઇડી)ઓને[59] નેઆમતના[60] બખશનારા[61] અમશાસ્પદો![55] અએ અશો (લોકો)નાં[63] ભલા,[64] જોરાવર[66] (તથા) ગાલેબ[67] ફ્રોહરો![65] અએ બોહોલાં ખેતરવાળા[70]

મેહેર[૬૯] (ઈજદ)! અએ ખુબસુરત[૭૪] અશો[૭૩] સરોશ[૭૨] (ઈજદ)! અએ સઉથી સાચ્ચા[૭૭] રશ્ને[૭૬] (ઈજદ)! અએ હોરમજદની તરફના[૮૦] (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર[૮૧] આતશ![૭૯] અએ પાદશાહીવાળા,[૮૫] તેજ ઘોડાની ચાલના,[૮૮] બુલંદ[૮૩] સરદાર[૮૪] પાણીના[૮૬] નાભ![૮૭] (તથા) અએ બેહેતરી આપનારા[૯૩] તમામ[૯૦] અશો[૯૪] ઈજદો[૯૧]! તે[૪૬] (સંપત્તિ તથા સદ્‌ગુણી ઓલાદ) મને[૪૭] તમો આપો.[૪૯] (૧૪) તથા જે[૯૫] એના કરતા[૯૬] વધારે મ્હોટું[૯૮] છે,[૯૭] તથા જે[૯૯] એના કરતાં[૧૦૦] વધારે સારૂં[૨] છે,[૧] તથા જે[૩] એના કરતાં[૪] વધારે સોહામણું[૬] છે[૫] તથા જે[૭] એના કરતાં[૮] વધારે કીમતી[૧૦] છે[૯] (તે), (અએ ઈજદો! મને તમો આપો). અએ તમો[૧૬] હકુમત કરનારા[૧૭] (તથા) મુરાદ પામેલા[૧૮] અશો[૧૬] ઈજદો![૧૫] આએ[૨૨] ગાથાને લગતા[૨૩] *કલામોથી[૨૪] જલદીથી[૧૯] તથા શેતાબીથી[૨૦] (ઉપર જણા-વેલી) તે[૧૧] (મુરાદ) હમુને[૧૨] તમો આપો.[૧૩] રાસ્તીનાં કામ કરનારાઓની[૨૫] જે[૨૬] ખાહેશ[૨૭] (છે તે) (બીજી સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી[૨૮] (છે).

(૭) યાંમ્[૧] અજેમ્[૨] યો[૩] અહુરો મજ્દાઓ[૪] હુજ્વારેન[૫] ઉજ્-બઇરે,[૬] ફ્રદથાઇ[૭] ન્માનહેચ[૮] વીસસ્ચ[૯] જન્તેઉશચ[૧૦] દંધ્રહેઉશચ.[૧૧]

(૮) યા[૧૨] અહ્માત્[૧૩] સ્તઓત યસન્ય[૧૪] સ્રાવયેનિ,[૧૫] અહુનેમચ વઇરીમ્[૧૬] સ્રાવયેનિ[૧૭] અષેમચ વહિશ્તેમ્[૧૮] હુસ્ર-વાનિ,[૧૯] અપસચ[૨૦] વંધ્રઉહીશ[૨૧] યઓજ્દથાને;[૨૨] હથ્ર[૨૩] અન[૨૪] ગાથ્વ્ય[૨૫] વચ[૨૬] ગરો-ન્માને[૨૭] અહુરહે મજદાઓ[૨૮] જસત્[૨૯] પઓઇર્યો.[૩૦] દથત્[૩૧] અહ્માત્[૩૨] તત્ અવત્[૩૩] આયપ્તેમ.[૩૪]

(૭) જે (અરદ્વીસૂર)ને[૧] હું[૨] જે[૩] હોરમજદ[૪] (તેણે) ઘેરની,[૮] મોહોલ્લાની,[૯] કસબાની[૧૦] તથા દેશની[૧૧] આબાદીનેમાટે[૭] સારાં †કૌવતેકરીને[૫] પેદા કીધી.[૬]

(૮) (ભણનાર બોલેછે):—જે (અરદ્વીસૂર)ને માટે[૧૨ ૧૩] અથવા તેટલા-માટે[૧૨-૧૩]) સારીરીતે રાગ ‡કહાડીને[૧૯] સ્તઓત ¶યસન્ય[૧૪] તથા અહુનવર[૧૬]

* ઈઆને હમારા ગાએલા ગાથાના કલામો સાભળીને.

† ડાકટર ગેલ્ડર પ્રમાણે 'હિજવારેન' લઈએ તો, 'હિજ્વા' (જબાન) અને અરેન' (ગતિ, હીલવું) ઉપરથી એનો અર્થ 'જબાનનાં હીલવાથી' ઈઆને જબાનના કૌવતથી થઈ શકે.

‡ અસલ અર્થ 'સારા રાગમાં' (હુસ્રવન્‌ની સાતમી એકવચન છે).

¶ 'સ્તઓત અસન્ય'—એ આપણી પાક દીનના ૨૧ નુસ્કોમાંનાં એક નુસ્કનું અવસ્તા નામ છે. પેહેલવીમાં એને 'સતુદ્દ યસ્ત' કેહેછે. ઈજશ્નેના ૭૨ મા હામાં એની વખાણ કીધેલી છે. 'સ્તઓત યસન્ય' નો બોલે બોલ અર્થ

હુ ગાઉં,[15] તથા અષ વહિશ્ત[16] (ઈઆને અષેમ્ વોહૂ) હુ ગાઉં[17] તથા ભલાં[19] પાણીઓને[20] હુ પાક કરૂં.[22] આએ[24] (ઉપર જણાવેલા) ગાથાને લગતા[25] કલામો[26] (ભણયા)થી,[23] (તે ભણનાર) પેહેલવેહેલાં[30] (દાદાર) હોરમજદનાં[28] ગરોથમાન (બેહેશ્ત)માં[29] પોંહોંચે.[29] તેને લીધે[32] (ઈઆને તે કલામ ભણવાને લીધે) (દાદાર હોરમજદે) (તે ભણનારને) આએ[33] ફાએદો[34] આપ્યો.[31]

ખોલાસો:—(યથા, અષેમ્ તથા 'સ્તઓત યસન્ય'ના પાક કલામો, સમજીને સ્પષ્ટ રીતે ગાયનની ઢપમાં ભણયાથી તથા તે પ્રમાણે ચાલ્યાથી, શું ફાએદો હાંસેલ થાએછે, તે બાબેનો કાંઈક ઈશારો આએ ફકરા ઉપરથી જણાએછે.)

(૮) અહે[1] રય[2] ખરેનંધ્રહચ,[3] તાંમ્[4] યજાઇ[5] સુરૂન્વત[6] યસ્ન,[7] તાંમ્[8] યજાઇ[9] હુયશ્ત[10] યસ્ન.[11] અન[12] બુયાઓ[13] જવનો-સાસ્ત,[14] અન[15] બુયાઓ[16] હુયશ્તર.[17] અરેદ્વીમ સૂરાંમ્[18] અનાહિતાંમ્[19] અપઓનીમ;[20] જઓથ્રાબ્યો[21] અરેદ્વીમ સૂરાંમ્[22] અનાહિતાંમ્[23] અષવનેમ્[24] અષહે[25] રતૂમ્[26] યજમઇદે.[27]

(૯) (તે અરદ્વીસૂર)નાં[1] તેજ[2] તથા પ્રતાપનેલીધે[3] તેણીને[4] પ્રખ્યાત[6] ઈજશ્નેવડે[7] હું વખાણું;[5] (તથા) તેણીને[8] સારીરીતે ઈજેલી[10] ઈજશ્નેથી[11] હું ઈજું;[9] એથી[12] (ઈઆને મારી નેક દિલથી કીધેલી આરાધનાથી) (અએ નિર્મલ અરદ્વીસૂર! તું) (આએ મારા) બોલાવવા તરફ ચહવાએલી[14] *થજે,[13] (તથા) આએ (મારી આરાધના)થી[15] (તું) વધારે આરાધના પામેલી[17] (ઈઆને પ્રસન્ન) થજે![16] નિર્મલ[19] (તથા) અશો[20] અરદ્વીસૂરને[18] (હું વખાણું). નિર્મલ[23] (તથા) અશો[24] અરદ્વીસૂર[21] (જે) અશોઈનો[25] સરદાર[26] (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી[21] હમો યાદ કરીએ છિયે.[27]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહંધ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથનચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાધ્રજિબ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંધ્રહો,

મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,

યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન્, હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની**

'ઈજશ્ને લાએકની વખાણ' એવો થાએછે. સાધારણ રીતે એ નામ પાંચ ગાથાના હા તથા યસ્ન હપ્તંધ્રહાઈતિના સાત હાને લગાડવામાં આવેછે.

* ઈઆને આએ મારી આરાધનાથી તું મારી ઉપર મોહોબત ભરેલી થજે.

નેકી રસાનદ્ અએહૂન બાદ્. (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વઈર્યો ૨.

(૧૦) યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અપાંમ વંઘુઉહિનાંમ મજ્દધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અષઓન્યાઓ, વીસ્પનાંમચ અપાંમ મજ્દધાતનાંમ, વીસ્પનાંમચ ઉર્વરનાંમ મજ્દધાતનાંમ. અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માઇ રએશચ; હુજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેર્ફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નામ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન) માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘરહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરૂશતાંમ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ, અષેમ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ આવાં અરદ્વીસૂર બાંનુ બેરસાદ્ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન બેહ્ માજ્દયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશવર્ જમીન; અએહૂન બાદ્. મન આનો આવાયદ્ શુદન. મન આનો આવાયદ્ શુદન, મન આનો આવાયદ્ શુદન. અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીન માજ્દયસ્ની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિસૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘુઉહિ મજ્દધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. અરેદ્વીમ સૂરાંમ અનાહિતાંમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. આવાં અરદ્વીસૂર બાંનુ બેરસાદ્ અષેમ વોહૂ ૧.

આતશ નીઆએશ.

☞ (એ નીઆએશ જો બની શકે તો દર રોજ ભણવી; નહી તો, દર મહીનામાં હોરમજદ, અરદીબેહેશ્ત, આદર, સરોશ અને બેહેરાંમ– એ પાંચ દાહાડા તો ખસુસ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં તાકીદ કીધી છે.)

ક્ષ્નઓથ્ર[૧] અહુરહે મજ્દાઓ.[૨]

☞ (સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું.) નેમસે[૩]-તે,[૪] આતર્શ[૫] મજ્દાઓ અહુરહે[૬] હુધાઓ[૭] મજિશ્ત[૮] યજત.[૯] અષેમ વોહૂ ૧.

(દાદાર) હોરમજદની[2] ખુશ્નુદી[1] (થાઓ)!

*અએ સારૂં આપનારા[7] (અથવા ફાએદો કરનારા[7]) હોરમજદના[6] આતશ[5] સઉથી ચઢતા[8] ઇજિદ![9] તુને[4] નમાજ[3] (હોજો)!

પ નામે[1] યજદાંન્[2] અહુરમજ્દ[3] ખોદાએ[4] અવજુની,[5] ગોરૂજે[6] ખોરેહ્[7] અવજાયાદ.[8]

☞ (આતશ બેહેરાંમની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ્[9] બેહેરાંમ[10] આદર્[11] ફ્રા.[12]

દાદાર હોરમજદ[3] (જે) ખોદા[2] (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ[4] (અને) વૃદ્ધિ કરનાર, (તે)નાં[5] નામ (ની મદદ)થી[1] (હું આએ ભણવાનું શરૂ કરૂંછું). બુજોરગ[12] આતશ[9] બેહેરાંમના[10] આતશનો[11] પ્રતાપ[6] (તથા) ખોરેહ[7] જીઆદે થાઓ![8]

☞ (આદરાંનની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ્[13] આદરાંન્[14] આદર્[15] ફ્રા.[16]

બુજોરગ[16] આતશ[13] આદરાંનનાં[14] આતશનો[15] પ્રતાપ[6] (તથા) ખોરેહ[7] જીઆદે થાઓ![8]

☞ (ઘેરમાં આતશની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ્[17] દાદ્ગાહ્[18] આદર્[19] ફ્રા.[20]

બુજોરગ[20] આતશ[17] દાદગાહના[18] આતશનો[19] પ્રતાપ[6] (તથા) ખોરેહ[7] જીઆદે થાઓ![8]

અજ્ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ્ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્રૂખ્ત દુજ્વર્શ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ્, ઉફ્મ ગોફ્ત્, ઉફ્મ કર્દ, ઉફ્મ જસ્ત, ઉફ્મ બુન્ બુદ્ એસ્તેદ્. અજ્ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ.

*ઉસ્-મોઇ[18] ઉજારેષ્વા[19] અહુરા[20]
આર્મઇતિ[21] તેવીષીમ્[22] દસ્વા,[23]

* 'ઉસ્-મોઈ ઉજારેષ્વા' થી તે 'સેરઓષેમ્ ક્ષથ્રેમચા' સુધીનો ભાગ 'યથા આઇશ્' નામના ઇજશ્નેના ૩૩ મા હાના ૧૨—૧૪ મા ફકરામાંથી લીધો છે. એ ફકરામાં આવેલા બોલોના ખોલાસા બાબે જુઓ મારી ગાથા બા માએની.

સ્પેનિશતા[२४] મઇન્યૂ[२५] મઝ્દા,[२६]
વંઘ્હુયા[२७] જવો[२८]-આદા,[२९]
અષા[३०] હઝો[३१] એમવત[३२] વોહૂ[३३]
મનંઘહા[३४] ફ્સેરતૂમ.[३५]

અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[२४] તથા બંદગીનો બદલો ભલી નેઆમતમાં *આપનાર મીનો[२५] હોરમજદ![२६] મને[२८] તું †પવિત્ર કર[२९] (ઈઆને દુષ્ટ કાંમોથી મને દૂર રાખ), (મારી) સભ્યતા (અથવા નમ્રતા)-ને લીધે[२१] (તું) મને[२८] કૌવત[२२] આપ,[२३] (મારી) અશોઈને લીધે[३०] (મને) હિમ્મતવાળું[३२] જોર[३१] બખશ,[२३] (તથા) (મારી) નેક[३३] મનશ્નીને લીધે[३४] મને[२८] ‡સરદારી[३५] આપ.[२३]

રફેધ્રાઇ[३६] વોઉરૂચષાને,[३७] દાઇષી[३८]-
મોઇ[३९] યા[४०]-વે[४१] અબિફ્રા,[४२]
તા[४३] ક્ષથ્રહ્યા[४४] અહુરા[४५] યા[४६]
વંઘ્હેઉશ[४७] અષિશ[४८] મનંઘહો;[४९]
ફ્રો સ્પેન્તા[५०] આર્મઇતે[५१] અષા[५२]
દએનાઓ[५३] ફ્રદક્ષયા.[५४]

ઓ હોરમજદ![४५] (મારી) ખુશાલીનેમાટે[३६] (તથા) પુરતી રીતે દીનનો એલમ ¶હાંસેલ કરવાનેમાટે,[३७] શેહેરવરની[४४] તથા બહમનની[४७-४९] જે[४१] આશીર્વાદ પામેલી $બખશેશો[४८] તે,[४३] ચોકસરીતે[४२] (તું) મને[३९] §આપ.[३८] ઓ સ્પેન્ત આર્મઇતિ![५०-५१] રાસ્તીની મારફતે[५२] (તું મને) દીનનાં ફરમાનો[५३] શિખવ.[५४]

---

* અસલ એબારતમાં 'ભલી નેઆમતમાં[२७] બંદગીનો[२८] બદલો આપનાર;[२९]' જવ=સંસ્કૃત=हव=બંદગી, આરાધના, બોલાવવું.

† 'ઉન્જરેષ્વા' આજ્ઞાર્થ આત્મનેપદ ૨ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ ઉઝ—અરેઝ =સંસ્કૃત अर्ज=પાક—સફેદ કરવું; મારે માટે ઉઠ ઈઆને મને મદદ કર (સ્પીગલ, હારલે તથા મિલ્સ); પેહેલવી ઉપરથી 'મારો છુટકારો કર' (દારમેસ્તેતે).

‡ અસલ અર્થ "ગાએ-ઢોર ઉપર સરદારી." જુઓ ઇજશ્ને ૫૧, ૪.

¶ અસલ અર્થ 'બોહોળી રીતે ચાખવાનેમાટે;' નકારાંત ૪ થી એકવચન; ધાતુ ચષ્=ચશીદન્ (ફારશી)=ચાખવું; અથવા સંસ્કૃત चक्षु=જોવું, તપાસવું.

$ રેવરડ મિલ્સ; આશીર્વાદ (જુઓ ઈજશ્ને ૯, ૩. ૬. ૯. ૧૨); અષિશ (અષીશની મતલબે) નામ નારીજાતી ૨ જી બહુવચન. સંસ્કૃત आशिस्.

§ દારમેસ્તેતે; જાહેર—આશ્કારા કર (મિલ્સ); દેખાડ (હારલે).

અત્ શતાંમ[૫૫] જરથુશ્ત્રો[૫૬] તન્વસ-
ચીત્[૫૭] ખ્પયાઓ[૫૮] ઉશ્તનેમ્[૫૯]
દદાઇતી,[૬૦] પઉર્વતાતેમ્[૬૧] મનંઘ-
હુસચા[૬૨] વંઘહેઉશ[૬૩] મજદાઇ,[૬૪]
શ્યઓથનહ્યા[૬૫] અષાઇ[૬૬] યાચા[૬૭] ઉખ્ધ-
ખ્યાચા[૬૮] સેરઓષેમ્[૬૯] ક્ષથ્રેમચા.[૭૦]

(અશો) જરતોશ્ત[૫૬] પોતાનાં[૫૮] તનનો[૫૭] જાન[૫૯] તથા નેક[૬૩] મનશ્નીની[૬૨] ઉત્તમતા[૬૧] (અથવા શ્રેષ્ઠતા[૬૧]) હોરમજદનેમાટે[૬૪] ફેદા કરેછે.[૫૫ ૬૦] (વળી તે રાસ્ત પેગમબર) (પોતાનાં) કાંમની[૬૫] સત્તા[૭૦] તથા કલામમાટેની[૬૮] તાબેદારી[૬૯] રાસ્તીનેમાટે[૬૬] ફેદા કરેછે. [૫૫-૭૦]

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. (☞ સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું.) નેમસે-તે આતર્શ મજદાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશ્ત યજત. અષેમ્ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ.

આથ્રો[૧] અહુરહે મજદાઓ[૨] પુથ્ર,[૩] તવ[૪] આતર્શ[૫] પુથ્ર[૬] અહુરહે મજદાઓ.[૭] આથ્રો[૮] અહુરહે મજદાઓ[૯] પુથ્ર,[૧૦] ખરેનંઘહો[૧૧] સવંઘહો[૧૨] મજદધાતહે[૧૩] અઇર્યનાંમ[૧૪] ખરેનો[૧૫] મજદધાતનાંમ,[૧૬] કાવયેહેચ[૧૭] ખરેનંઘહો[૧૮] મજદધાતહે,[૧૯] આથ્રો[૨૦] અહુરહે મજદાઓ[૨૧] પુથ્ર.[૨૨] કવોઇશ[૨૩] હુઓસ્રવંઘહહે,[૨૪] વરોઇશ[૨૫] હુઓસ્રવંઘહહે[૨૬] અસ્નવન્તહે[૨૭] ગરોઇશ[૨૮] મજદધાતહે,[૨૯] ચએચિસ્તહે[૩૦] વરોઇશ[૩૧] મજદધાતહે,[૩૨] કાવયેહેચ[૩૩] ખરેનંઘહો[૩૪] મજદધાતહે,[૩૫] આથ્રો[૩૬] અહુરહે મજદાઓ[૩૭] પુથ્ર.[૩૮] રએવન્તહે,[૩૯] ગરોઇશ[૪૦] મજદધાતહે,[૪૧] કાવયેહેચ[૪૨] ખરેનંઘહો[૪૩] મજદધાતહે,[૪૪] આથ્રો[૪૫] અહુરહે મજદાઓ[૪૬] પુથ્ર.[૪૭] આતર્શ[૪૮] સ્પેન્ત[૪૯] રથએશ્તાર્,[૫૦] યજત[૫૧] પોઉરૂ-ખરેનંઘહ,[૫૨] યજત[૫૩] પોઉરૂ-બએષજ.[૫૪] આથ્રો[૫૫] અહુરહે મજદાઓ[૫૬] પુથ્ર,[૫૭] મત્[૫૮] વીસ્પએઇબ્યો[૫૯] આતેરેબ્યો,[૬૦] ક્ષથ્રો-નફેધ્રો[૬૧] નઇર્યો-સંઘહહે[૬૨] યજતહે[૬૩] ક્ષ્નઓથ્ર[૬૪] યસ્નાઇચ[૬૫] વહ્માઇચ[૬૬] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૬૭] ફ્રસસ્તયએચ,[૬૮] યથા અહૂ વઇર્યો[૬૯] જઓતા[૭૦] ફ્રા મે[૭૧] મ્રૂતે[૭૨] અથા રતુશ અષાતચિત્ હચ[૭૩] ફ્રા અષવ[૭૪] વીદ્વાઓ[૭૫] મ્રઓતૂ.[૭૬]

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે,[૧૪] (ફ્લાની ગેહમાં) હોરમ-જદની તરફના[૨] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૩] આતશની,[૧] હોરમજદની તરફના[૭] (બધી ચીજોને) *પાક કરનાર[૬] અએ આતશ, ![૫] †તારી[૪] હોરમ-જદની તરફના[૯] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૧૦] (આદર ‡ફ્રોહબા નામના) આતશની,[૮] હોરમજદના પેદાકીધેલાં[૧૩] ખોરેહની[૧૧] (તથા) ચળકાટની,[૧૨] હોર-મજદના પેદાકીધેલાં[૧૬] ઈરાની[૧૪] ખોરેહની,[૧૫] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૧૯] કે-આની[૧૭] ખોરેહની,[૧૮] હોરમજદની તરફના[૨૧] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૨૨] (આદર ¶ગુશસ્પ નામના) આતશની,[૨૦] કેઆની (તોખમ)ના[૨૩] કેખસરૂ (પાદ-શાહ)ની,[૨૪] (તથા) (આદર ‡બાદગાંન શેહેરમાં આવેલા) કેખસરૂ (પાદ-શાહ)ના[૨૬] §સરોવરની,[૨૫] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૨૮] અસ્નવંત[૨૭] (નામના)

---

* "પુથ્ર" (સંસ્કૃત पुत्र) બોલનો સાધારણ અર્થ "દીકરો, પુત્ર" કરીને થાએછે, પણ સંસ્કૃત ધાતુ पू (=સાફ કરવું, પવિત્ર કરવું) ઉપરથી, એ બોલનો અર્થ આએ નીઆએશમાં બધે ઠેકાણે "સાફ–પવિત્ર કરવાનું સાધન," તે ઉપરથી "પાક કરનાર" લેવાને મેં દરૂસ્ત ધારચું છે.

† આએ ફકરામાં આવેલી છઠ્ઠી વિભક્તિવાળા બોલોનો સંબંધ, એજ ફકરાને છેડે "યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ યથા અહૂ વઇરયો જઓતા ફ્રા મે મૂતે" ઇત્યાદિ બોલો સાથે લેવો.

‡ પેહેલવી શરેહમાં એ આતશ વિશે એવું જણાવેલું છે કે તે મોબેદો, દસ્તુરો તથા પરહેજગારો ઉપર મવક્કોલ છે. એને 'આદર ફરાહ'ને નામે બી ઓળખેછે. બુનદેહેશ નામની પહેલવી કેતાબમાં એવું જણાવેલું છે કે, એ આત-શને પેહેલવેહેલાં 'ઓક્સસ્' (The River Oxus) નદીના કીનારા ઉપરનાં 'ખાર-ઝમ્' નામનાં શેહેરમાં આવેલા 'ગદ્‌મન્–હોમન્દ' નામના પાહાડ ઉપર તખ્ત–નશીન કીધો હતો. જમશેદ પાદશાહનાં મરણ પછી, એ આતશને જોહાકના હાથમાં જવાથી બંચાવ્યો હતો. ગુશ્તાસ્પ પાદશાહનાં વખતમાં તેને 'ખાર-ઝમ'માંથી ઉચકીને કાબુલસ્થાનમાં આવેલા 'રોશન' નામના પાહાડ ઉપર લઈ જવામાં આવ્યો હતો, કે જ્યાહાં એ મજકુર આતશ બુનદેહેશના વખત સુધી મોજુદ હતો.

¶ પેહેલવી શરેહમાં એ આતશને કેખસરૂ પાદશાહે "બેહેમન્ દેઝ" જીતીઆ પછી તખ્ત–નશીન કીધો હતો. એ આતશ પેહેલવાનો તથા સીપાઈઓ ઉપર મવક્કોલ છે. એ વીજલીના આતશને નામે બી ઓળખાએછે.

‡ પેહેલવી શરેહમાં.

§ ઈઆને જે સરોવર આગળ ઉભો રહીને કેખસરૂ પાદશાહે બંદગી કીધી તે સરોવરની.

*પાહાડની,[૨૮] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૨] ચએચસ્ત[૩૦] (નામના) †સરોવરની,[૩૧] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૩૫] કેઆની[૩૩] ખોરેહની,[૩૪] હોરમજદની તરફના[૩૭] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૩૮] (આદર ‡બુરજીન નામના) આતશની,[૩૬] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૧] ¶રએવન્ત[૩૯] (નામના) પાહાડની,[૪૦] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૪] કેઆની[૪૨] ખોરેહની,[૪૩] હોરમજદની તરફના[૪૬] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૪૭] આતશની,[૪૫] અએ વૃદ્ધિ કરનાર,[૪૯] (દેવોની સાંભે) §લડનાર,[૫૦] પુર ખોરેહવાળા,[૫૨] પુર તંદરોસ્તી આપનાર[૫૪] આ૮ર[૪૮] ઇજિદ ![૫૨] હોરમજદની તરફના[૫૬] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૫૭] આતશની–[૫૫](તેની) સાથે[૫૮] તમામ[૫૯] આતશોની,[૬૦] પાદશાહી નાભ (અથવા મૂળ) રાખનાર[૬૧]

---

* ચએચસ્ત નામના સરોવરની પાસે આવેલા એ પાહાડ ઉપર કેખસરૂ પાદશાહે તખ્ત-નશીન કીધેલા આદર ગુશસ્પ નામના આતશનું મુકામ હતું.

† 'ચએચસ્ત'ને આપણા કેટલાએક દસ્તુરો ગોફાનું નામ સમજેલા છે, પણ એ એક સરોવરનું નામ છે, ગોફાનું નહી. એ બીના આવાં યશ્તના ૪૯ મા ફકરા, ગોશ યશ્તના ૧૮ મા ફકરા, તથા અશિશવઘ યશ્તના ૩૮ મા ફકરા ઉપરથી ખોહી રીતે જણાઇ આવેછે. અવસ્તા 'વઇરિ' (ઈઆને સરોવર) તથા 'વર' (ઈઆને ગોફો) એ બહુ બોલોનેમાટે પેહેલવીમાં એક સરખો બોલ 'વરૂ' કરીને આવેછે તેથી એ ભૂલ થયેલી દીસેછે. "નાસેખ્-ઉત–તવારીખમાં લખવા પ્રમાણે, કેખશરૂ પાદશાહ આએ ફાની દુનિયાંથી ગુજરી ગયો, ત્યાહાં-સુધી નિહાવન નામના પાહાડ ઉપર ગોશે-નશીન થઇ યજદાંની બંદગીમાં મશગુલ રહ્યો હતો." ચએચસ્ત નામનો સરોવર આદર બઈજાંનમાં આવેલો છે અને તેને હાલમાં Lake Urumiyah સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે.

‡ પેહેલવી શરેહમાં, એ આતશ વાસ્રીઓશ ઇઆને ખેડુનો ઉપર મવ-ક્કેલ છે, તથા "આદર બુરજીન મેહેર, આદર મેહેર બુરજીન"ને નામે બી ઓળખાએછે. પેહેલવી બુનદેહેશ તથા ફારસી રવાએતોમા એને વિશે એવું જણાવેલું છે કે, એ આતશને અશો જરતોશ્ત ગુશ્તાસ્પ પાદશાહની દરગાહમાં લાવ્યા હતા, અને તેની ખુબી એ હતી કે કાઠી, સુખડ, ખુશબોઇ વગર હમેશ રોશન રહેતો હતો, અને કોઈબી ચીજથી બુજઈ નહી જતો હતો.

¶ એ પાહાડ ઉપર "આદર બુરજીન" નામના આતશની જગા હતી.

§ આતશ એ દેવો, ગલીચી, નાપાકી, ઇત્યાદિની સાંભે થનારૂં એક મજબૂટ હથિયાર છે. એવું લખાણ ફારસી રવાએતો ઉપરાત, આપણને ખુદ અવસ્તામાંથી મળેછે; જુઓ વંદીદાદની ૮ મી પરગરદનો ૮૦ મો ફકરો.

*નેર્યોસંગ[૬૨] ઇજદ[૬૩]–(એ બધાઓની) †આરાધના કરવાને,[૬૫] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૬૬] (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[૬૭], તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૬૮] જોતી[૭૦] મારી આગળ[૭૧] યથા અહૂ વઇર્યો[૬૯] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૭૨] (રાસ્પી) (જે) અશો[૭૪] (તથા) વિદ્વાન[૭૫] (તે), અથા રતુશ અષાતચિત હચ[૭૩] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૭૬]

(૧) ‡યસ્નેમચ[૧] વહ્મેમચ,[૨] હુબેરેતીમચ[૩] ઉશ્ત-બેરેતીમચ,[૪] વન્ત-બેરેતીમચ[૫] આફ્રીનામિ,[૬] તવ[૭] આતર્શ[૮] પુથ્ર[૯] અહુરહે મજદાઓ.[૧૦] યેસન્યો[૧૧] અહિ[૧૨] વહ્મ્યો,[૧૩] યેસન્યો[૧૪] બુયાઓ[૧૫] વહ્મ્યો[૧૬] નમાનાહુ[૧૭] મશ્યાકનાંમ.[૧૮] ઉશ્ત[૧૯] બુયાત[૨૦] અહ્માઇ[૨૧] નઇરે;[૨૨] યસે[૨૩]-થ્વા[૨૪] બાધ[૨૫] ફ્રાયજાઇતે,[૨૬] અએસ્મો-જસ્તો,[૨૭] બરેસ્મો-જસ્તો,[૨૮] ગઓ-જસ્તો,[૨૯] હાવનો-જસ્તો.[૩૦]

(૧) હોરમજદની તરફના[૧૦] (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર[૯] આતશ ![૮] તારી[૭] ઇજશ્નેને,[૧] આરાધનાને,[૨] સારી ભેટને,[૩] તંદરોસ્તી આપનારી ભેટને[૪] તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટને[૫] હું વખાણુંછું.[૬] (ઓ આતશ !) (તું) ઇજવા લાએક[૧૧] (તથા) આરાધનાને લાએક[૧૩] છે;[૧૨] માણસોનાં[૧૮] ઘેરોમાં[૧૭] (તું) ઇજવા લાએક[૧૪] (તથા) આરાધનાને લાએક,[૧૬] થજે ![૧૫] જે[૨૩] (માણસ) હાથમાં એસમ લઇને,[૨૭] હાથમાં બરસમ લઇને[૨૮] હાથમાં જીવામ લઇને,[૨૯] (તથા) હાથમાં હાવનીમ લઇને[૩૦] તુંને[૨૪] હમેશાં[૨૫] ઇજે,[૨૬] તે[૨૧] માણસને[૨૨] મ્હોટાઇ[૧૯] (અથવા સુખાકારી[૧૯]) હોજો ![૨૦]

(૨) દાઇત્યો[૧] અએસ્મે[૨] બુયાઓ,[૩] દાઇત્યો[૪] બઓઇધિ[૫] બુયાઓ,[૬] દાઇત્યો[૭] પિથ્વિ[૮] બુયાઓ,[૯] દાઇત્યો[૧૦] ઉપસયને[૧૧] બુયાઓ.[૧૨] પેરેનાયુશ[૧૩] હરેથ્રે[૧૪] બુયાઓ,[૧૫] દહ્માયુશ[૧૬] હરેથ્રે[૧૭] બુયાઓ,[૧૮] આતર્શ[૧૯] પુથ્ર[૨૦] અહુરહે મજદાઓ.[૨૧]

---

* 'નેર્યોસંગ'–એ એક આતશનું તથા ફરેશ્તાનું નામ છે. એ આતશ પાદશાહોના નાભમાં બખશવામાં આવેછે, જેથી તેઓ દુનિયાંને આબાદ કરવાનાં કામોમાં પોતાની હકુમત સારી રીતે ચલાવી શકે. ફરેશ્તા તરીકે એનું કાંમ દાદાર હોરમજદના પેગામો પોંહોંચાડવાનું છે.

† આએ ફકરાની શરૂઆતથી તે હઈ સુધી છઠ્ઠી વિભક્તિમાં જે બોલો આવેલા છે, તે બધાઓનો સંબંધ આએ ઠેકાણે આવેછે.

‡ ઇહાંથી તે એ નીઆએશને છેડે 'અષહે બેરેજ યઓજદાતાં' બોલો આવેછે ત્યાંહાંસુધીનો ભાગ ઇજશ્નેના ૧૨ મા હામાંથી લીધો છે.

(૨) (હોરમજદની તરફના સઘળી ચીજોને અએ પાક કરનાર આતશ !) એસમમાં[૨] (તું) લાએક[૧] થજે ![૩] બોએમાં[૫] (તું) લાએક[૪] થજે![૬] ખોરાકમાં[૮] (તું) લાએક[૭] થજે ![૯] (તથા) લાકડાંના ગાંઠમાં[૧૧] (તું) લાએક[૧૦] થજે ![૧૨] હોરમજદની તરફના[૨૧] (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર[૨૦] આતશ ![૧૯] ખોરાકમાં[૧૪] લાંબો વખતસુધી ભરેલો[૧૩] તું થજે ![૧૫] ખોરાકમાં[૧૭] લાંબો વખતસુધી ભલો[૧૬] તું થજે ![૧૮]

(૩) સઓચે[૧] બુયે[૨] અહ્મ્ય[૩] ન્માને,[૪] મત્-સઓચે[૫] બુયે[૬] અહ્મ્ય[૭] ન્માને,[૮] રઓચહિ[૯] બુયે[૧૦] અહ્મ્ય[૧૧] ન્માને,[૧૨] વક્ષથે[૧૩] બુયે[૧૪] અહ્મ્ય[૧૫] ન્માને,[૧૬] દરેઘેમચિત્[૧૭] અઇપિ[૧૮] જરૂવાનેમ,[૧૯] ઉપ[૨૦] સૂરાંમ[૨૧] ફ્રષો-કેરેતીમ,[૨૨] હધ[૨૩] સૂરયાઓ[૨૪] વંઘ્હુયાઓ[૨૫] ફ્રષો-કેરેતોઇત્.[૨૬]

(૩) (અએ આતશ !) લાંબો[૧૭] વખત[૧૯] સુધી,[૧૮] શૂર આપનાર[૨૧] રસ્તાખેજ[૨૨] (ના વખત) સુધી,[૨૦] *તથા[૨૩] હિમ્મત આપનાર[૨૪] ભલા[૨૫] †કેઆમત (ના વખત) સુધી,[૨૬] આએ[૩] ઘેરમાં[૪] (તું) બળતામાં[૧] થજે[૨] (ઇઆને બળતો રેહેજે) ! આએ[૭] ઘેરમાં[૮] (તું) હમેશાં બળતો[૫] રેહેજે ![૬] આએ[૧૧] ઘેરમાં[૧૨] (તું) ચળકાટમાં[૯] રેહેજે ![૧૦] (તથા) આએ[૧૫] ઘેરમાં[૧૬] (તું) વધારામાં[૧૩] રેહેજે ![૧૪]

(૪) દાયાઓ[૧] મે[૨] આતર્શ[૩] પુથ્ર[૪] અહુરહે મજદાઓ,[૫] આસુ[૬] ખ્આથ્રેમ,[૭] આસુ[૮] થ્રાઇતીમ,[૯] આસુ[૧૦] જીતીમ;[૧૧] પોઉરૂ[૧૨] ખ્આથ્રેમ,[૧૩] પોઉરૂ[૧૪] થ્રાઇતીમ,[૧૫] પોઉરૂ[૧૬] જીતીમ;[૧૭] મસ્તીમ,[૧૮] સ્પાનો,[૧૯] ક્ષ્વિવ્રેમ[૨૦] હિઝ્વાંમ,[૨૧] ઉરૂને[૨૨] ઉષિ,[૨૩] ખ્રતૂમ[૨૪] પસ્ચએત[૨૫] મસિત[૨૬] મઝાઓન્તેમ,[૨૭] અપઇરિ-આથ્રેમ,[૨૮] નાઇર્યાંમ[૨૯] પસ્ચએત[૩૦] હાંમ-વરેતીમ.[૩૧]

---

* 'હધ'નો અસલ અર્થ (સંસ્કૃત सह ને મળતો) 'સાથે, સહિત, સુદ્ધાં' થાએછે:—જેમકે 'હધ-અએસ્મ' ઇઆને એસમ સાથનું.

† "હધ સૂરયાઓ વંઘ્હુયાઓ ફ્રષો-કેરેતોઇત" એ બોલો ધાર્યામેળે 'ઉપ-સૂરાંમ ફ્રષો-કેરેઇતીમ'ની શરેહના છે, જોકે બેહુની વિભક્તિમાં ફેર છે. પેહેલવી તરજુમો કરનારાએ બી તેમજ ગણેલું છે. હારલે, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે—એઓએ બી એવીજ રીતે તરજુમો કીધો છે.

(૪) (ભણનાર શખ્સ બોલેછે) હોરમજદની તરફના[૫] (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર[૪] આતશ![૩] મને[૨] (નીચે જણાવેલી ચીજો) તું આપ.[૧]

ખોલાસો:—(ભણનાર શખ્સ આતશની મારફતે કેઈ ચીજો માંગેછે, અથવા પોતાની કેઈ હાજતો પુરી પાડવાની ખાએશ રાખેછે, તે વિશે નીચે તથા પાંચમા અને છઠ્ઠા ફકરાઓમાં જણાવે છે):—

જલદીથી[૬] (અથવા વગર ઢીલ કરવે[૬]) આસાની,[૭] જલદીથી[૮] પોષણ,[૯] જલદીથી[૧૦] (લાંબી) જીંદગી,[૧૧] પુરતુ[૧૨] સુખ,[૧૩] પુરતું[૧૪] પોષણ,[૧૫] પુરતી[૧૬] જીંદગી,[૧૭] મ્હોટાઈ[૧૮] ડહાપણ,[૧૯] તેજ[૨૦] જબાન,[૨૧] (તથા) (મારાં) રવાનને માટે[૨૨] હુશિઆરી[૨૩] (તથા) અક્કલ,[૨૪] (જે અક્કલ) (તે મળ્યા) પછી[૨૫] પ્રમાણમા[૨૬] વધતી[૨૭] (થાએ), અને ઘટનારી નહી[૨૮] (થાએ), (અને) ત્યારપછી[૩૦] મરદાંનગીનુ[૨૯] કૌવત[૩૧] (એ બધું, ઓ આતશ! તું મને આપ).

(૫) એરેદ્વો-જંગાંમ,[૧] અખ્ફ્ન્યાંમ[૨] થ્રિષુમ[૩] અસ્નાંમચ[૪] ક્ષફ્નાંમચ[૫] આસિતો-ગાતૂમ,[૬] જઘાઉરૂમ,[૭] તુથ્રુષાંમ[૮] આસ્નાંમ[૯] ફ્રજન્તીમ,[૧૦] કરૂષો-રાઝાંમ,[૧૧] વ્યાખનાંમ,[૧૨] હાંમ-રઓથ્રાંમ,[૧૩] હ્વાપાંમ,[૧૪] આંઝો-મૂજિમ[૧૫] હ્વીરાંમ,[૧૬] યા[૧૭] મે[૧૮] ફ્રાધયાત્[૧૯] ન્માનેમચ[૨૦] વીસેમચ[૨૧] જન્તૂમચ[૨૨] દખ્યૂમચ,[૨૩] દંઘ્હુ-સસ્તીમચ.[૨૪]

(૫) ખડે પગે ઉભું રેહેવાની શક્તિ,[૧] દાહાડાના[૪] તથા રાતના[૫] એક તૃતીયાંશ ભાગ[૩] (સિવાએ) (બાકીના વખતમાં) *જાગૃતિ,[૨] પોતાનાં કાંમ ઉપર †ઉશ્તેવારી,[૬] ખબરદારી,[૭] (તથા) ફરજદ[૧૦] (જે) પોષણ કરનારૂં,[૮] જાતી અક્કલવાળુ,[૯] કેશ્વરની ઉપર રાજ ચલાવનારૂં,[૧૧] અનજુમનમાં બેસનારૂં,[૧૨] ઉધરતું,[૧૩] સારી ઇજ્જતવાળું,[૧૪] સંકટમાંથી છુટકારો આપનારૂં,[૧૫] પેહેલવાનનાં જેવુ જોરેમંદ[૧૬] (એવું ફરજંદ, અએ હોરમજદના આતશ! તું મને આપ); જે[૧૭] (ફરજદ) મારાં[૧૮] ઘેરને,[૨૦] (મારાં) ખાનદાનને,[૨૧] (મારા) કસ-

---

* એ ઉપરથી જણાએછે કે, બીમારી અથવા જીવને બેચેની હોએ તે સિવાએ, આખા દાહાડામાં ૮ કલાકથી વધારે વખત ઉંઘમાં કાહાડવો નહી. 'થ્રિષુમ અસ્નાંમસ ક્ષફ્નાંમચ'-એ બોલો 'અખ્ફ્ન્યાંમ'ની શરેહના દીસેછે. વેસ્ટરૂગાર્ડે એ બોલો વહીયામાં આણ્યા છે, અને ગેલ્ડનરે નોટમાં લીધા છે.

† બીછાના ઉપરથી સકારે ઉઠવું (દારમેસ્તેતે); ચાલવામાં શેતાબી (હારલે).

બાને,[૨૨] (મારાં) દેશને[૨૩] તથા (મારાં) દેશના *ધર્મને[૨૪] આબાદ કરે.[૧૯]

(૬) દાયાઓ[૧] મે,[૨] આતર્શ[૩] પુથ્ર[૪] અહુરહે મજદાઓ,[૫] યા[૬] મે[૭] અંધ્રહત[૮] અક્રસાઓંધ્રહાઓ,[૯] નૂરેમચ[૧૦] યવએચ-તાઇતે,[૧૧] વહિશ્તેમ અહૂમ[૧૨] અષઓનાંમ[૧૩] રઓચંધ્રહેમ[૧૪] વીસ્પો-ખાથ્રેમ,[૧૫] જજે-બુયે[૧૬] વંધ્રહાઉચ[૧૭] મીજદે,[૧૮] વંધ્રહા-ઉચ[૧૯] સ્રવાહે,[૨૦] ઉરૂનએચ[૨૧] દરેઘે[૨૨] હુવંધ્રહે.[૨૩]

(૬) હોરમજદની તરફના[૫] (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર[૪] આતશ ![૩] (તે ચીજ) મને[૨] તું આપ,[૧] કે જે[૬] મારેમાટે[૭] હમણાં[૧૦] તથા હમેશ સુધી[૧૧] (ઇઆને મારી જીંદગીના છેડા સુધી), અશો (લોકો)ની[૧૩] રોશનીવાળી[૧૪] (તથા) તમામ આસાનીવાળી[૧૫] સઉથી સરસ દુનિયાં (એટલે બેહેશ્ત) વિશે[૧૨] શિખવનાર[૯] હોએ.[૮] (અને તે બેહેશ્ત) ભલા[૧૭] બદલામાં,[૧૮] ભલી[૧૯] બંદગી (ના અવેજ)માં,[૨૦] તથા (મારાં) રવાનનેમાટે[૨૧] લાંબા વખતની[૨૨] પવિત્રાઈ (ના અવેજ)માં[૨૩] હું મેળવું.[૧૬]

ખોલાસો:—(ઓ હોરમજદના આતશ ! તું મને એવી બુદ્ધિ આપ તથા એવો માર્ગ બતાવ, કે જેથી હું નેકીનાં કાંમો કરૂં, દાદાર હોરમજદની બંદગી કરૂં તથા મારાં રવાનને નીતિ તરફ ચલાઉં, જેથી કરીને મારા ગુજરવા પછી, તે મારાં સારા કાંમોના અવેજમાં મને બુલંદ બેહેશ્તની જગા મળે.)

(૭) વીસ્પએઇબ્યો[૧] સસ્તીમ[૨] બરઇતિ[૩] આતર્શ[૪] મજદાઓ અહુરહે[૫] યએઇબ્યો[૬] અએમ[૭] હાંમ-પચાઇતે[૮] ક્ષાફ્નીમચ[૯] સૂઇરીમચ,[૧૦] વીસ્પએઇબ્યો હચ[૧૧] ઇજયેઇતે[૧૨] હુબેરેતીમચ[૧૩] ઉશ્ત-બેરેતીમચ,[૧૪] વન્ત-બેરેતીમચ,[૧૫] સ્પિતમ.[૧૬]

(૭) અએ સપેતમાન[૧૬] (જરતોશ્ત)! જેઓનેમાટે[૬] તે[૭] (આતશ) રાતનું †ખાણું[૯] તથા ‡બપોરનું ખાણું[૧૦] પકાવેછે,[૮] (તે) બધાઓમાટે[૧] (તે) હોર-મજદનો[૫] આતશ[૪] શિખામણ[૨] લઈ જાએછે,[૩] (ઇઆને તેઓને સારી સમજ આપેછે), (તથા) (તે) બધાઓ પાસેથી[૧૧] સારી ભેટ[૧૩] તથા તંદરોસ્તી આપનારી ભેટ[૧૪] તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટ[૧૫] ઇચ્છેછે.[૧૨]

---

* પાદશાહીને, સલતનતને (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે); સ્વદેશને (ડાકટર હારલે).

† ફારસીમાં બી 'શામ'નો અર્થ 'રાત' તથા 'રાતનું ખાણું' બેહુ થાએછે.

‡ સંસ્કૃત સૂર=સુરજ, ફારસી 'શામ' (રાત તથા રાતનું ખાણું)ની માફક. અથવા બીજી રીતે:—જમણવાર, વરો (ફારસી સૂર); દારમેસ્તેતે 'ક્ષાફ્નીમચ સૂઇરીમચ'નો અર્થ 'ભોજણ અને જમણવાર' કરેછે.

(૮) વીસ્પનાંમ[1] પર-ચરેન્તાંમ[2] આતર્શ[3] જસ્ત[4] આહ્નિધય.[5] ચીમ[6] હુખ[7] હુષે[8] બરઇતી[9] ફ્રચરેથ્વાઓ[10] અર્મએષાઇધે.[11] આતરેમ[12] સ્પેન્તેમ[13] યજમઇદે,[14] તખ્મેમ[15] હુન્તેમ[16] રથએશ્તારેમ.[17]

(૮) તમામ[1] આવનારાઓના[2] હાથતરફ[4] આતશ[3] નજર કરેછે,[5] (અને કેહેછે કે) ચાલતો[10] દોસ્ત[7] બેઠેલા[11] *દોસ્તનેમાટે[8] શું[6] લાવેછે?[9]

વૃદ્ધિ કરનાર,[13] જોરાવર,[15] રોશન[16] (અથવા હયાતીવાળા[16]) (તથા) (દેવોની સાંમે) લડનારા[17] આતશને[12] હમો †વખાણીએ છિયે.[14]

(૯) આઅત્[1] યેજિ[2]-ષે[3] અએમ[4] બરઇતિ[5] અએસ્મેમ[6] વા[7] અષય[8] બેરેતેમ,[9] બરેસ્મ[10] વા[11] અષય[12] ફ્રસ્તરેતેમ,[13] ઉર્વરાંમ્[14] વા[15] હધાનએપતાંમ્[16] આ-હે[17] પસ્ચએત[18] ફ્રીનઇતિ[19] આતર્શ[20] મજ્દાઓ અહુરહે,[21] ક્ષ્નૂતો[22] અત્બિશ્તો[23] હુધધંધહુમ.[24]

(૯) પણ[1] અગરજો[2] કોઈ શખ્સ[4] તે (આતશ) નેમાટે[3] અશોઇથી[8] (ઇમાને નેક નયતથી) લાવેલુ[9] એસમ,[6] અથવા[7] અશોઈથી[12] પાંથરેલી[13] બરસમ,[10] અથવા[11] હધાનએપત[16] (નામનું ખુશબોદાર) ઓરવર[14] લઈ જાએછે[5] તો,[18] (તે) હોરમજદનો[21] આતશ,[20] (જે) ખુશ્નુદ થએલો,[22] ‡આદરમાન પામેલો[23] (તથા) તૃપ્ત થએલો[24] (તે) તે (ભેટ આપનાર શખ્સ)ને[17] (નીચે મુજબ) દુઆ દેછે.[19]

(૧૦) ઉપ-થ્વા[1] હક્ષોઇત્[2] ગેઉશ[3] વાંથ્વ,[4] ઉપ વીરનાંમ્[5] પોઉરૂતાસ.[6] ઉપ-થ્વા[7] વેરેજ્વત્ચ[8] મનો,[9] વેરેજ્વતિચ[10] હક્ષોઇત્[11] અંઘ્રઉહ.[12] ઉર્વાક્ષ-[13]અંઘ્રઉહ[14] ગય[15] જિઘએષ,[16] તાઓ[17] ક્ષપનો[18] યાઓ[19] જ્વાહી.[20] ઇમત્[21] આથ્રો[22] આફ્રિવનેમ,[23] યો[24] અહ્માઇ[25] અએસ્મેમ[26] બરઇતિ[27] હિકૂશ,[28] રઓચસ્-પઇરિશ્તાં[29] અષહે[30] બેરેજ[31] યઓજ્દાતાં.[32]

---

* ચાલતો દોસ્ત તે આતશની નજદીક જનાર શખ્સ જાણવો, અને બેઠેલો દોસ્ત તે આતશ સમજવો કે જે પોતે ચાલી શકતો નથી.

† આએ છેલ્લો વાકય (આતરેમ્......રથએશ્તારેમ્) ગેલ્ડનરે આપ્યો નથી.

‡ 'અત્બિશ્તો'નો અર્થ 'દુઃખી નહી થએલો, અપમાન નહી પામેલો, અનગમતો નહી થએલો, વેર ઉપજાવે તેવો નહી થએલો.' બી થાએછે.

(૧૦) તારે ત્યાંહાં[1] (ઈઆને તારા કબીલામાં) ગાએ ઢોરનું[3] ટોળું[4] જીઆદે થજો![2] (તારે ત્યાંહાં) બાહાદુર *માણસોનો[5] વધારો[6] થજો![2] તુંને[7] કાંમ કરતું[8] મન[9] †થજો![11] (તારી) જીંદગી[12] કાંમ કરતી[10] ‡થજો![11] જેટલી[19] રાત[18] તું જીવતો રેહે[20] તેટલી[17] (રાત), ખુશાલી ભરેલી[13] જીંદગીના[14] જીવસાથે[15] તું (તારી) જીંદગી ગુજારજે![16]

જે કોઇ[24] તે (આતશ) નેમાટે[25] સુક્કી,[28] રોશનીમાં પરીક્ષા કીધેલી[29] (તથા) સાફ કીધેલી[32] ¶કાઠી[26] અશોઈની[30] આશીર્વાદથી[31] લઈ જાએછે,[27] (તેનેમાટે) આતશની[22] આએ[21] (ઈઆને ઉપર કહેલી) દુઆ[23] (છે).

(બાજમાં પઢે,) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્; અએદૂન બાદ્.** (પ્રગટ પઢે) **યથા અહૂ વઇર્યો ૨.**

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર, તવ આતર્શ પુથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. ખરેનંધ્હો સવંધ્હો મજ્દધાતહે, અઇર્યનાંમ ખરેનો મજ્દધાતનાંમ, કાવયેહેચ ખરેનંધ્હો મજ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. કવોઇશ હઓસ્રવંધ્હહે, વરોઇશ હઓસ્રવંધ્હહે, અરનવન્તહે ગરોઇશ મજ્દધાતહે, ચએચિસ્તહે વરોઇશ મજ્દધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંધ્હો મજ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર.

* ઈઆને પેહેલવાની કૌવત ધરાવનાર છોકરા, જોરેમંદ ઓલાદ; જુઓ માહ બોખ્તાર નીઆએશને છેડે આવેલો 'હસ્ત અમેમ્' નો ફકરો.

† ઈઆને તારૂં મન વિચારવંત થજો; તું હુશિઆર તથા બુધ્ધિમાન થજે!

‡ એટલે તું પરોપકારી તથા નેકીનાં કામો કરતો રેહેજે!

¶ 'રોશનીમાં પરીક્ષા કીધેલી તથા સાફ કીધેલી કાઠી' ની મતલબ એ કે, ઉજરડામા જોઈ તપાસીને પસદ કીધેલી, તથા આસપાસની છાલ કાહાડી નાખેલી કાઠી, કે તેની અંદર જીનાં જાણવરો તથા નજીસ ચીજો નહી ભરાએલી હોએ. આતશ ઉપર જે કાઠી, સુખડ અથવા કોઇબી ખુશબો મુકવી તે તદન સુક્કી તથા સાફ કીધેલી હોવી જોઇએ. કોઇબી જાતનું લીલું તથા નજીસ બળતણ હરગેજ આતશ ઉપર મુકવું નહી. એ બાબેની સખત તાકીદ આપણા ધર્મને લગતી કેતાબોમાં તથા ફારસી રેવાએતોમાં ફરમાવેલી છે.

રએવન્તહે ગરેઇશ મજ્દધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્રહે મજ્દ-ધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. આતર્શ સ્પેન્ત રથએશ્તાર, યજત પેઉરૂ-ખરેનંઘ્રહ, યજત પેઉરૂ-બએષજ. આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર, મત્ વીસ્પએઇબ્યો આતેરે-બ્યો, ક્ષથ્રો-નફેધ્રો નઇર્યો-સંઘ્રહહે, યજતહે. અષેમ વોહૂ ૩.

હોરમજદની તરફના (બધી ચીજોને) પાક કરનાર આતશ ઇત્યા-દિની આરાધના, કીર્તિ, ચાલાકી તથા કૌવતને હું વખાણુંછું.*

અત્[1] તોઇ[2] આતરેમ્[3] અહુરા[4]
અઓજોંઘ્રહ્વન્તેમ[5] અષા[6] ઉસેમહી[7]
અસીશ્તેમ,[8] એમવન્તેમ,[9] સ્તોઇ-
સ્પેન્તેમ,[10] ચિથ્રા-અવંઘહેમ;[11]
અત્[12] મજ્દા[13] દઇબિષ્યન્તે[14] જસ્તા-
ઇશ્તાઇશ[15] દેરેશ્તા[16] †અએનંઘહેમ.[17]

અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરૂફેહ્ મોજ્દ.

ઓ હોરમજદ![4] (હમો) તારા[2] જોરાવર,[5] સઉથી તેજીવાળા,[8] હિમ્મત આપનારા,[9] હમેશાં ખુશીકરનાર,[10] ઘણીરીતે (અથવા અજબ ‡રીતે) મદદ કરનારા[11] આતશને[3] અષ (ઈઆને અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ)ની મારફતે[1] ઇચ્છીએ (અથવા પસંદ કરીએ) છિયે.[7] ઓ હોરમજદ![13] (આતશ) (પોતાનાં) પુરતાં ¶કૌવતે કરીને[15] દ્વેષ રાખનાર[14] (તથા) કીનો રાખનાર માણસને[17] મજબૂટ પકડનારો[16] (ઈઆને શિક્ષા કરનાર) (છે).

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાન્. ક્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, નેમસે-તે આતર્શ મજ્-દાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશ્ત યજત. અષેમ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે[1] ખોરેહ્[2] અવજાયાદ્.[3]

* એના તરજુમા તથા પુરતા ખોલાસામાટે જુઓ સફા ૭૫–૭૯.
† એ આખો ફકરો ઈજશ્નેના ૩૪ મા હાના ૪ થા ફકરામાથી લીધો છે
‡ સંસ્કૃત चित्र=તરેહવાર, ઘણી તરાહનું: અજબ જેવું
¶ અસલ અર્થ 'ઇચ્છેલાં—મુરાદ મુજબનાં કૌવતે કરીને.'

☞ (અગરજો આતશ બેહેરાંમની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ[૪] બેહેરાંમ[૫] આદરૂ[૬] ફરા.[૭]

બુજોરગ[૭] આતશ[૪] બેહેરાંમના[૫] આતશનો[૬] પ્રતાપ[૧] (તથા) ખોરેહ[૨] જીઆદે થાઓ![૩]

☞ (અગરજો આદરાંનની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ[૪] આદરાંન[૫] આદરૂ[૬] ફરા.[૭]

બુજોરગ[૭] આતશ[૪] આદરાંનના[૫] આતશનો[૬] પ્રતાપ[૧] (તથા) ખોરેહ[૨] જીઆદે થાઓ![૩]

☞ (અગરજો ઘેરમાં આતશની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ[૪] દાદગાહ[૫] આદરૂ[૬] ફરા.[૭]

બુજોરગ[૭] આતશ[૪] દાદગાહના[૫] આતશનો[૬] પ્રતાપ[૧] (તથા) ખોરેહ[૨] જીઆદે થાઓ![૩]

આદૂરાંન[૮] શાહ[૯] પીરોજગર,[૧૦] આદરૂ ગુશસ્પ[૧૧] આદરૂ ખોરૂદાદ,[૧૨] આદરૂ બુરૂજીન મેહેર[૧૩] અવરે[૧૪] આદરાંન[૧૫] આ આતશાંન,[૧૬] કે પ દાદ્ગાહ[૧૭] નેશારત એસ્તેદ;[૧૮] ગોરૂજે[૧૯] ખોરેહ[૨૦] અવજાયાદ[૨૧] મીનોકરૂકો,[૨૨] અમાવંદ[૨૩] પીરોજગર[૨૪] અમાવંદી[૨૫] પીરોજગરી.[૨૬] દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ હફ્તે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

ફતેહમંદ[૧૦] આદરાંન[૮] સાહેબ,[૯] આદર ગુશસ્પ,[૧૧] આદર ખોરદાદ,[૧૨] આદર બુરજીન મેહેર,[૧૩] (તથા) બીજા[૧૪] આદરાંન[૧૫] તથા આતશો[૧૬] જેઓને દાદગાહ (ઈઆને તેઓની લાએક જગા)માં[૧૭] તખ્તનશીન કીધા છે,[૧૮] (તે બધા આતશોનો) પ્રતાપ[૧] (તથા) ખોરેહ[૨] જીઆદે થાઓ![૩] મીનો *કરકો (નામના આતશ)નો[૨૨] પ્રતાપ[૧૯] (તથા) ખોરેહ[૨૦]

* એ આતશ વિશે એવું જણાવ્યામાં આવ્યુ છે કે, તે દાદાર હોરમજદની નજદીક હમેશાં રોશન છે.

જીઆદે થાઓ![21] હિમ્મતવાન[23] (તથા) ફતેહમંદ[24] (આતશ) (મારી) હિમ્મત[25] (તથા) ફતેહનેમાટે[26] (મદદે) (પોંહોંચો).

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢેહું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ **દીને માજ્દયસ્ની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓનં અષેમ્ વોહૂ ૧.**

નેમો ઉર્વૈઇરે વંઘ્ઉહિ મજ્દધાતે અષઓનં અષેમ્ વોહૂ ૧.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. ☞ (સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું) **નેમસે-તે આતર્શ મજ્દાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશ્ત યજત, અષેમ્ વોહૂ ૧.**

હાવન ગેહ.

☞ (એજ ગેહ બીજી હાવનના વખતમાં બી, ઈઆને આવાં મહીનાના હોરમજ્દ રોજથી તે વહિશ્તોઈશ્ત ગાથા સુધી ભણવી. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ સફે ૧૩ મે આપેલી નોટ.)

(૧) ક્ષ્નઓથ્ર[1] અહુરહે મજ્દાઓ.[2] અષેમ્ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને[3] મજ્દયસ્નો[4] જરથુશ્ત્રિશ[5] વીદએવો[6] અહુર-ત્કએષો.[7] હાવનેએ[8] અષઓને[9] અષહે[10] રથ્વે,[11] યસ્નાઇચ[12] વહ્માઇચ[13] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[14] ફ્રસસ્તયએચ,[15] સાવંઘ્હેએ[16] વીસ્યાઇચ[17] અષઓને[18] અષહે[19] રથ્વે,[20] યસ્નાઇચ[21] વહ્માઇચ[22] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[23] ફ્રસસ્તયએચ.[24] (૨) મિથ્રહે[25] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ[26] હજંઘ્રો-ગઓષહે,[27] બએવરે-ચષ્મનો,[28] અઓખ્તો-નામનો[29] યજતહે,[30] રામનો ખાસ્ત્રહે,[31] ક્ષ્નઓથ્ર[32] યસ્નાઇચ[33] વહ્માઇચ[34] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[35] *ફ્રસસ્તયએચ,[36] યથા અહૂ વઇર્યો[37] જઓતા[38] ફ્રા મે[39] મ્રૂતે,[40] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[41] ફ્રા અષવ[42] વીદ્વાઓ[43] મ્રઓતૂ.[44]

(૧-૨) (દાદાર) હોરમજ્દની[2] ખુશ્નુદી[1] (થાઓ)! (હું) હોરમજ્દની પરસ્તેશ કરનાર,[4] પેગમબર જરતોશ્તે જાહેર કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,[5] દેવ

---

* આએ તેમજ દરેક ગેહની શરૂઆતમાં 'યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ,' એ બોલો એકથી વધારે વખત આવેલાછે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે એનો અર્થ એકજ વખત લેવો પડેછે.

(ના તરીકા)થી દૂર રહેનાર,[૬] (અને) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર તરીકે *એકરાર કરૂંછું.[૭] અશો[૯] (અને) ખાલેસીના[૧૦] વખત[૧૧] હાવન[૮] જેમાં †સાવંઘ્રહિ (ઈઆને નફો હાંસેલ કરવાનું અથવા ધંધા-રોજગાર)નું,[૧૬] અને વીસ્ય (ઈઆને મોહોલ્લાના વડા)નું કામ ચાલેછે તે[૧૭] વખતમાં,[૨૦] (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૩૨] ઓહોળાં ખેતરવાળા,[૨૬] હજાર કાનવાળા,[૨૭] દશ હજાર આંખવાળા[૨૮] (તથા) વખણાએલા નામવાળા[૨૫] મેહેર[૨૫] ઇજદની[૩૦] (તથા)રામ ખાસ્તરની[૩૧] ખુશ્નુદી મારફતે[૩૨] આરાધના કરવાને,[૩૩](તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૩૪] (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[૩૫] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૩૬] જોતી[૩૮] મારી આગળ[૩૯] યથા અહૂ વઇર્યો[૩૭] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૦] (રાસ્પી) (જે) અશો[૪૨] (અને) વિદ્વાન[૪૩] (તે), 'અથા રતુશ અષાત્‌ચિત્ હચ[૪૧]' (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૪]

(૩) ‡અહુરેમ મઝ્દાંમ[૧] અષવનેમ[૨] અષહે[૩] રતૂમ[૪] યજમઇદે;[૫] જરથુશ્ત્રેમ[૬] અષવનેમ[૭] અષહે[૮] રતૂમ[૯] યજમઇદે;[૧૦] જરથુશ્ત્રહે[૧૧] અષઓનો[૧૨] ફ્રવષીમ[૧૩] યજમઇદે;[૧૪] અમેષે સ્પેન્તે[૧૫] અષઓનાંમ[૧૬] યજમઇદે.[૧૭] (૪) અષાઉનાંમ[૧૮] વંઘ્રહીશ[૧૯] સૂરાઓ[૨૦] સ્પેન્તાઓ[૨૧] ફ્રવષયો[૨૨] યજમઇદે,[૨૩] અસ્તવતો[૨૪] મનપ્યાચ[૨૫] અપનોતેમેમ[૨૬] રથ્વાંમ[૨૭] યજમઇદે,[૨૮] યએતુશ્તેમેમ[૨૯] યજતનાંમ[૩૦] હુંધહુનુશ્તેમેમ[૩૧] અષહે[૩૨] રથ્વાંમ[૩૩] અઇવિનસાંસ્તેમેમ,[૩૪] જઘ્નુશ્તેમાંમ[૩૫] અષઓનો[૩૬] અષહે[૩૭] રથ્વો[૩૮] રતુફ્રિતીમ[૩૯] યજમઇદે.[૪૦]

(૩) અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] હોરમજદને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૫] અશોઈના[૮] સરદાર[૯] અશો[૭] ¶જરતોશ્તને[૬] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૦] અશો[૧૨]

---

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૧૫ મા સફાની પેહેલી નોટ.

† દરેક ગેહના નામની સાથે આવતા બોલોને-જેમકે સાવંઘ્રહિ, વીસ્ય, ફ્રાદત્-ફ્શુ, ફ્રાદત્-વીર, બેરેજય, નમાન્ય ઈત્યાદિ બોલોને-સાધારણ રીતે તે ગેહના હમકાર ઈઆને સાથે કામ કરનાર ફરેશ્તા ગણવામાં આવેછે.

‡ ઈહાંથી તે 'રતુફ્રિતીમ્ યજમઇદે' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૭૧ મા હાના ૨-૩ જા ફકરામાં આવેછે.

¶ આએ ફકરા ઉપરથી અશો જરતોશ્તનો ચઢતો દરજ્જો જણાઈ આવેછે. વળી ઈજશ્નેના ૧૬ મા હામાં તો એ શરત પેગમબરને આએ દુનિયાંનો ઈજદ કરીને કહેલો છે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ૰ રૂ૰ કાંમાંજીનું બનાવેલું જરતોશ્તનામું, બાબ ૧૨ મો.

જરતોશ્તના[૧૨] ફરોહરને[૧૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૪] *અશો[૧૬] અમશાસ્પંદોને[૧૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૭] (૪) અશો (લોકો)નાં[૧૮] ભલાં,[૧૯] શૂરાં[૨૦] (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં[૨૧] ફરોહરોને[૨૨] હમો યજીએ છિયે;[૨૩] હાડમદ (દુનિયાં) નાં[૨૪] તથા મીનોઈ (દુનિયાં)ના[૨૫] સરદારોમાંના[૨૭] સઉથી ચઢતે દરજ્જેના (સરદાર) ને[૨૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૮] ઈજદોમાંનો[૩૦] ઘણોજ મદદ કરનાર[૨૯] (તથા) અશોઈના[૩૨] સરદારોમાંનો[૩૩] ઘણોજ લાએક[૩૧] (તથા) ઘણોજ પોહોંચનાર[૩૪] (તથા) અશોઈના[૩૭] અશો[૩૬] સરદારની[૩૮] ઘણીજ મદદે પોહોંચનારી[૩૫] વખતસરની બંદગીને[૩૯] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૦]

(૫) હાવનીમ[૧] અષવનેમ[૨] અષહે[૩] રતૂમ[૪] યજમઇદે;[૫] હુઉર્વતાતેમ[૬] અષવનેમ[૭] અષહે[૮] રતૂમ[૯] યજમઇદે;[૧૦] અમેરેતતાતેમ[૧૧] અષવનેમ[૧૨] અષહે[૧૩] રતૂમ[૧૪] યજમઇદે;[૧૫] આહુઇરીમ[૧૬] ફ્રષ્નેમ[૧૭] અષવનેમ[૧૮] અષહે[૧૯] રતૂમ[૨૦] યજમઇદે,[૨૧] આહૂરીમ[૨૨] તકએષેમ[૨૩] અષવનેમ[૨૪] અષહે[૨૫] રતૂમ[૨૬] યજમઇદે,[૨૭] યસ્નેમ[૨૮] સૂરેમ[૨૯] હપ્તંઘાઇતીમ[૩૦] અષવનેમ[૩૧] અષહે[૩૨] રતૂમ[૩૩] યજમઇદે.[૩૪]

(૫) અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] હાવનીને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૫] અશોઈના[૮] સરદાર[૯] અશો[૭] ખોરદાદને[૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૦] અશોઈના[૧૩] સરદાર[૧૪] અશો[૧૨] અમરદાદને[૧૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૫] અશોઈના[૧૯] સરદાર[૨૦] પવિત્ર[૧૮] હોરમજદી[૧૬] સવાલને[૧૭] હમો વખાણીએ †છિયે;[૨૧] અશોઈના[૨૫] સરદાર[૨૬] પવિત્ર[૨૪] હોરમજદી[૨૨] તરીકા (અથવા દીન)ને[૨૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૭] અશોઈના[૩૨] સરદાર[૩૩] એજમતી[૨૯] (તથા) પવિત્ર[૩૧] યરન[૨૮] ‡હપ્તંગાઇતિને[૩૦] હમો વખાણીએ છિયે.[૩૪]

(૬) સાવંઘહએમ[૧] વીસીમચ[૨] અષવનેમ[૩] અષહે[૪] રતૂમ[૫] યજમઇદે,[૬] અઇરયમનેમ[૭] ઇષીમ[૮] અષવનેમ[૯] અષહે[૧૦] રતૂમ[૧૧] યજમઇદે,[૧૨] અમવન્તેમ,[૧૩] વેરેથ્રાજનેમ,[૧૪] વિત્અએપંઘહેમ,[૧૫] વીસ્પ[૧૬] ત્અએષાઓ[૧૭] તઉર્વયન્તેમ[૧૮] વીસ્પ[૧૯] ત્અએષાઓ[૨૦]

---

* અસલ એબારતમા 'અશો' બોલ છઠ્ઠી બહુવચનમા છે. સ્પીગલે તથા દારમેસ્તેતેએ બી એજ પ્રમાણે અર્થ કીધોછે. અશો લોકોના અમશાસ્પંદોને, ઇઆને અમશાસ્પંદો જેઓને અશો લોકો આરાધેછે (હારલે); અમશાસ્પંદો (જે) અશો લોકોની પાસબાની કરનારા (મિલ્સ).

† ઇઆને દાદાર હોરમજદને પેગમબર અશો જરતોશ્ત સાથે જે સવાલ જવાબ થયા તેને હમો વખાણીએ છિયે.

‡ ઈઆને મ્હોટી હપ્તન યશ્ત જેમાં સાત અમશાસ્પંદોની બીના આવેલીછે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ મ્હોટી હપ્તન યશ્તના પેહેલા ફકરાની નોટ.

તિતરેન્તેમ્;[21] યો[22] ઉપેમો,[23] યો[24] મધેમો,[25] યો[26] ફ્રતેમો,[27] જઓજીજુયે[28] તરો[29] માંથ્રેમ્[30] પન્ચ[31] ગાથાઓ.[32]

(૬) અશોઈના[4] સરદાર[5] અશો[3] સાવઘ્હિ[1] તથા વીસ્યને[2] હમો વખાણીએ છિયે;[6] અશોઈના[10] સરદાર[11] અશો[8] (તથા) પસંદ પડતી[8] *અઇર્‌યમન (નામની બંદગીને)ને[9] હમો વખાણીએ છિયે,[12] (જે બંદગી) હિમ્મત આપનારી,[13] ફતેહ આપનારી,[14] દ્વેષને દૂર કરનારી[15] (તથા) તમામ[16] ખરાબીઓને[17] તોડનાર,[18] (તથા) તમામ[19] ખરાબીઓને[20] ટાળનાર[21] (છે). જે[22] (ઇઆને 'અઇર્‌યમન્' નામની બંદગી) મદદનેમાટે બોલાવવાસારૂ[28] પાંચ[31] ગાથાવાળા[32] માંથ્ર[30] (વાની)માં[29] સઉથી પેહેલો,[23] વચમાંનો[25] (તથા) સઉથી છેડેનો[27] (ભાગ) (છે); (ઇઆને 'અઇર્‌યમન્' નામની બંદગી પાંચ ગાથાવાળા માંથ્રવાનીમાં સઉથી સરસ છે).

(૭) મિથ્રેમચ[1] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્[2] યજમઇદે;[3] રામચ ખ્વાસ્તેમ્[4] યજમઇદે;[5] વીસ્યેહે[6] રથ્વો[7] યસ્નાઇચ[8] વહ્માઇચ,[9] વીસીમચ[10] અષવનેમ્[11] અષહે[12] રતૂમ્[13] યજમઇદે.[14] (૮) મિથ્રેમ્[15] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્[16] હજંઘ્રર-ગઓષેમ્,[17] બએવરે-ચશ્મનેમ્,[18] અઓખ્તો-નામનેમ્[19] યજતેમ્[20] યજમઇદે,[21] રામ ખ્વાસ્તેમ્[22] યજમઇદે.[23]

(૭) બોહોળાં ખેતરવાળા[2] મેહેર ઇજદને[1] હમો ઇજીએ છિયે;[3] રામ ખ્વાસ્તરને[4] હમો ઇજીએ છિયે.[5] વીસ્ય[6] (ઇઆને મોહોલ્લાને લગતા) સરદારની[7] આરાધના કરવામાટે[8] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે[9] અશોઇના[12] સરદાર[13] અશો[11] વીસ્યને[10] હમો ઇજીએ છિયે.[14]

(૮) બોહોળાં ખેતરવાળો[16] મેહેર ઇજદ[15] (જે) હજાર કાનવાળો,[17] દશ હજાર †આંખવાળો,[18] (તથા) વખણાએલાં નામવાળો[19] ઇજદ(તે)ને[20] હમો ઇજીએ છિયે,[21] રામ ખ્વાસ્તરને[22] હમો ઇજીએ છિયે.[23]

(૯) ‡થ્વાંમ્[1] આતરેમ્[2] અહુરહે મજ્દાઓ[3] પુથ્રેમ્[4]

---

* 'અઇર્‌યમન્' નામની બંદગી તે ઇજશ્નેનો 'આ અઇર્‌યેમા ઇશ્યો' નામનો ૫૪ મો હા સમજવો. જુઓ અરદીબેહેશ્ત યશ્તના પાંચમા ફકરાની નોટ.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૦ મે આપેલી નોટ.

‡ ઈહાંથી તે છેક છેડે (તાસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે) સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૭૧ મા હાના ૨૩–૨૪ મા ફકરામાં આવેછે. શરૂઆતનો થ્વાંમ્ બોલ એમાં વધારે આવેલો છે.

અષવનેમ[5] અષહે[6] રતૂમ[7] યજમઇદે;[8] હુધ-જઓથ્રેમ[9] હુધ-અઇવ્યાઓંઘહુનેમ[10] ઇમત[11] બરેસ્મ[12] અષય[13] ફ્રસ્તરેતેમ,[14] અષવનેમ[15] અષહે[16] રતૂમ[17] યજમઇદે;[18] અપાંમ[19] નપારેમ[20] યજમઇદે;[21] નઇરીમ સંઘ્રહેમ[22] યજમઇદે;[23] તખ્મેમ[24] દામોઇશ ઉપમનેમ[25] યજતેમ[26] યજમઇદે;[27] ઇરિસ્તનાંમ[28] ઉરૂવાંનો[29] યજમઇદે,[30] યાઓ[31] અષઓનાંમ[32] ફ્રવષયો.[33]

(૯) અશોઈનો[1] સરદાર[2] તું[1] હોરમજદની તરફનો[3] (સઘળી ચીજોને) અશો[5] પાક કરનાર[4] આતશને[2] હમો વખાણીએ છિયે;[8] આએ[11] બરસમ[12] (જે) જોર સાથની[9] (તથા) અઇવ્યાઓન્ઘન સાથની[10] (છે), (તથા) અશોઈથી[13] પાંથરેલી[14] (તથા) અશો[15] (અને) અશોઈનો[16] સરદાર (તે)ને[17] હમો વખાણીએ છિયે,[18] પાણીઓના[19] નાભને[20] હમો વખાણીયે છિયે;[21] *નેર્યોસંગ (નામના આતશ)ને[22] હમો વખાણીએ છિયે;[23] જોરાવર[24] †દામિ ઉપમન[25] (નામના) ઈજદને[26] હમો યાદ કરીએ છિયે.[27] અશો (લોકો)નાં[32] ફરોહરોવાળાં[33] જે[31] ગુજરી ગએલાંઓનાં[28] ‡રવાંનો (તેઓ) ને[29] હમો યાદ ¶કરીએ છિયે.[30]

(૧૦) રતૂમ[1] બેરેજન્તેમ[2] યજમઇદે[3] યિમ[4] અહુરેમ મજદાંમ,[5] યો[6] અષહે[7] અપનોતેમો,[8] યો[9] અષહે[10] જઘમૂસ્તેમો,[11] વીસ્પ[12] સવાઓ[13] જરથુશત્રિ[14] યજમઇદે;[15] વીસ્પચ[16] હુવરૂસ્ત[17] શ્યઓથ્ન[18] યજમઇદે,[19] વરૂસ્તચ[20] વરેશ્યમ્નચ.[21]

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.
યથા અહૂ વઇર્યો ૨

(૧૦) બુલંદ[2] સરદાર[1] જે[4] હોરમજદ[5] (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે,[3] જે[6] (હોરમજદ) અશોઈમાં[7] સઉથી ચઢતો[8] (તથા) જે[9] અશોઈમાં[10] ઘણોજ

* નેર્યોસંગના ખોલાસામાટે જુઓ સફે ૭૮ મે આપેલી નોટ.

† 'દામિ ઉપમન'નો અસલ અર્થ 'ડહાપણનો ચિતાર, ડહાપણની ઉપમા, ડહાપણની નીશાન' થાએ છે. તે ઉપરથી એની ઉપરનો મવક્કોલ ફરેશ્તો.

‡ ફરોહર તથા રવાંનના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૨–૩૩ મે આપેલી નોટ.

¶ ગુજરી ગએલાઓના રવાંનો જે અશો લોકોનાં ફરોહરો તેઓને હમો યાદ કરીએ છિયે. (સ્પીગલ, હારલે તથા મિલ્સ). ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનોને અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો યાદ કરીએ છિયે (દારમેસ્તેતે).

મદદ કરનારો[11] (છે); (પેગમબર) જરતોશ્તના[14] તમામ[12] કલામોને[13] હમો વખાણીએ છિયે,[15] તથા તમામ[16] સારાં કીધેલાં[17] કાંમો[18] જે કરવામાં આવ્યાં છે[20] તથા હવે પછી કરવામાં આવશે[21] (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે.[19]

(૧૧) યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ હજંગ્રહે-ગઓષહે બઓવરે-ચશ્મનો, અઓખ્તો-નામનો યજતહે, રામનો ખાસ્ત્રહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંગ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરેફેહ મોજદ.

રપિથ્વન ગેહ.

(૧) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો. રપિથ્વિનાઇ[8] અષઓને[9] અષહે[10] રથ્વે,[11] યસ્નાઇચ[12] વહ્માઇચ[13] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[14] ફ્રસસ્તયએચ.[15] ફ્રાદત્-ફ્શવે[16] જન્તુમાઇચ[17] અષઓને[18] અષહે[19] રથ્વે,[20] યસ્નાઇચ[21] વહ્માઇચ[22] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[23] ફ્રસસ્તયએચ,[24] (૨) અષહે વહિશ્તહે[25] આથ્રસચ[26] અહુરહે મજદાઓ,[27] ક્ષ્નઓથ્ર[28] યસ્નાઇચ[29] વહ્માઇચ[30] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[31] ફ્રસસ્તયએચ,[32] યથા અહૂ વઇર્યો[33] જઓતા[34] ફ્રા મે[35] મ્રૂતે,[36] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[37] ફ્રા અષવ[38] વીધ્વાઓ[39] મ્રઓતૂ.[40]

(૧-૨) ખાલેસ[9] (અને) પવિત્રાઇના[10] વખત[12] રપિથ્વન[8] જે વખતે પશુઓને આરામ આપવાનું,[16] અને ગામને લગતા વડા અથવા હાકિમનું[17] (કાંમ ચાલે તે) વખતમાં,[20] (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[28] અરદીબેહેશ્તની[25] તથા હોરમજદના[27] આતશની[26] આરાધના કરવાને,[29] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[30] (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[31] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[32] જોતી[34] મારી આગળ[35] યથા અહૂ વઇર્યો[33] (નાં કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[36] (રાસ્પી) (જે) અશો[38] (તથા) વિદ્વાન[39] (તે), ' અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ,'[37] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[40]

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રહે અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે; અમેષે સ્પેન્તે અષઓનાંમ યજમઇદે.

(૪) અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે, અસ્તવતો મનષ્યાચ અપનોતેમેમ્ રથ્વાંમ્ યજમઇદે, યએતુશ્તેમેમ યજતનાંમ, હુંઘ્રહનુશ્તેમેમ અષહે રથ્વાંમ્ અઇવિનસાંસ્તેમેમ, જઘ્મૂશ્તેમાંમ અષઓનો અષહે રથ્વો રતુક્રિતીમ્ *યજમઇદે.

(૫) રપિથ્વનેમ્[1] અષવનેમ્[2] અષહે[3] રતૂમ્[4] યજમઇદે.[5] અહુનવઇતીમ્[6] ગાથાંમ્[7] અષઓનીમ્[8] અષહે[9] રતૂમ્[10] યજમઇદે;[11] ઉશ્તવઇતીમ્[12] ગાથાંમ્[13] અષઓનીમ્[14] અષહે[15] રતૂમ્[16] યજમઇદે;[17] સ્પેન્તા-મઇન્યૂમ્[18] ગાથાંમ્[19] અષઓનીમ્[20] અષહે[21] રતૂમ્[22] યજમઇદે,[23] વોહુ-ક્ષથ્રાંમ્[24] ગાથાંમ્[25] અષઓનીમ્[26] અષહે[27] રતૂમ્[28] યજમઇદે;[29] વહિશ્તોઇશ્તીમ્[30] ગાથાંમ્[31] અષઓનીમ્[32] અષહે[33] રતૂમ્[34] યજમઇદે.[35]

(૫) અશોઈના[3] સરદાર[4] અશો[2] રપિથ્વનને[1] હમો વખાણીએ છિયે;[5] અશોઈના[9] સરદાર[10] અશો[8] અહુનવદ[6] ગાથાને[7] હમો વખાણીએ છિયે;[11] અશોઈના[15] સરદાર[16] અશો[14] ઊશ્તવદ[12] ગાથાને[13] હમો વખાણીએ છિયે;[17] અશોઈના[21] સરદાર[22] અશો[20] સ્પેન્તોમદ[18] ગાથાને[19] હમો વખાણીએ છિયે;[23] અશોઈના[27] સરદાર[28] અશો[26] વોહુક્ષથ્ર[24] ગાથાને[25] હમો વખાણીએ છિયે;[29] અશોઈના[33] સરદાર[34] અશો[32] વહિશ્તોઇશ્ત[30] ગાથાને[31] હમો વખાણીએ છિયે.[35]

(૬) ક્રાદત-ફ્રષાઉમ્[1] જન્તુમેમચ[2] અષવનેમ્[3] અષહે[4] રતૂમ્[5] યજમઇદે;[6] ફ્રષૂષેમચ[7] માંથ્રેમ્[8] યજમઇદે;[9] અરષુખ્ધેમચ[10] વાચેમ[11] યજમઇદે;[12] વચ[13] અરષુખ્ધ[14] યજમઇદે;[15] વારેથ્રઘ્નીશ[16] દએવો-ઘ્નીત[17] યજમઇદે;[18] અપસચ[19] જેમસચ[20] યજમઇદે[21] ઉર્વેરાઓસચ,[22] મઇન્યવચ[23] યજત[24] યજમઇદે,[25] યોઇ[26] વંઘ્રહજદાઓ[27] અષવનો,[28] અમેષેસચ સ્પેન્તે[29] અષઓનાંમ્[30] યજમઇદે.[31]

(૬) અશોઇના[4] સરદાર[5] અશો[3] "ક્રાદતફ્શુ"[1] તથા "જન્તુમ"ને[2] હમો વખાણીએ છિયે;[6] †ફ્શુષ[7]-માંથ્ર[8] (અથવા આબાદી આપનારા[7] માંથ્રને[8]) હમો વખાણીએ છિયે;[9] સાચ્ચા બોલેલા[10] વચનને[11] હમો વખાણીએ

---

* ૩ જા તથા ૪ થા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૭—૮૮.

† ફ્શુષ-માથ્ર તે ઈજશ્નેના ૫૮ મા હાને સાધારણ રીતે કહેછે.

છિયે;[૧૨] સાચા બોલેલા[૧૪] વચનોને[૧૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૫] દેવને તોડ-નારા[૧૭] ફતેહમંદ (કલામો)ને[૧૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૮] પાણી[૧૯] તથા જમીન[૨૦] તથા ઓરવરોને[૨૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૧] ભીનો[૨૩] ઇજિદો[૨૪] જેઓ[૨૬] અશો[૨૮] તથા વધારે ભલી (ચીજો) આપનારા (તેઓ)ને[૨૭] હમો યાદ કરીએ છિયે,[૨૫] *અશો[૩૦] અમશાસ્પંદોને[૨૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૧]

(૭) અષાઉનાંમ[૧] વંઘ્ઉહીશ[૨] સૂરાઓ[૩] સ્પેન્તાઓ[૪] ફ્રવષયે[૫] યજમઇદે,[૬] બરેષ્નૂશચ[૭] અષહે[૮] યત્[૯] વહિશ્તહે,[૧૦] મજિશ્ત[૧૧] માંથ્ર,[૧૨] મજિશ્ત[૧૩] વેરેજ્ય,[૧૪] મજિશ્ત[૧૫] ઉર્વઇથ્ય,[૧૬] મજિશ્ત[૧૭] હુઇથ્યા-વેરેજ્ય,[૧૮] મજિશ્ત[૧૯] વીન્દઇથ્ય[૨૦] દએનયાઓ[૨૧] માજદયસ્નોઇશ[૨૨] યજમઇદે.[૨૩]

(૭) અશો (લોકો)નાં[૧] ભલાં,[૨] એજમતી[૩] (તથા) વૃદ્ધિ કરનારા[૪] ફરોહરોને[૫] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૬] અષ[૮] વહિશ્તની[૧૦] મુખ્ય બાબદો,[૭] (તથા) માજદયસ્ની[૨૨] દીનના[૨૧] સઉથી ચઢતા[૧૧] માંથ્ર,[૧૨] (જે) અસર કર-વામાં[૧૪] સઉથી ચઢતા,[૧૩] (કાંઇબી) કાંમ બજાવવામાં[૧૬] સઉથી ચઢતા,[૧૫] રાસ્ત કાંમ કરવામાં[૧૮] સઉથી ચઢતા,[૧૭] (તથા) (કાંઇબી મતલબ) સંપાદન કરવામાં[૨૦] સઉથી ચઢતા,[૧૯] (એવા જે માંથ્ર તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૩]

(૮) અવત્[૧] વ્યાખ્નેમ્ચ[૨] હુંજમનેમ્ચ[૩] યજમઇદે,[૪] યત્[૫] અસ્તિ[૬] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[૭] બરેષ્નવો[૮] અવંઘ્રહે[૯] અષ્નો[૧૦] ધિમતેમ[૧૧] જન્તુમહે[૧૨] રથ્વો[૧૩] યસ્નાઇચ[૧૪] વહ્માઇચ;[૧૫] જન્તુમે-મચ[૧૬] અષવનેમ[૧૭] અષહે[૧૮] રતૂમ[૧૯] યજમઇદે.[૨૦] (૯) અષેમ્ વહિ-શ્તેમ[૨૧] આતરેમ્ચ[૨૨] અહુરહે[૨૩] મજદાઓ[૨૪] પુથ્રેમ[૨૫] યજમઇદે.[૨૬]

(૮) જન્તુમ[૧૨] (ઇઆને કસબાને લગતા) સરદારની[૧૩] આરાધના કરવાનેમાટે[૧૪] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાને માટે,[૧૫] અમશાસ્પદોની[૭] આઓ[૧] મિજલસ[૨] તથા અનજુમન,[૩] જે[૫] આએ[૬] આસ્માનની[૧૦] ઉંચાઇએ[૮] બનાવેલી[૧૧] છે[૬] (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૪] અશોઈનો[૧૮] સરદાર[૧૯] અશો[૧૭] જન્તુમને[૧૬] (ઇઆને કસબાના સરદારને) હમો વખાણીએ છિયે.[૨૦] (૯) અરદીબેહેશ્તને[૨૧] તથા હોરમજદની તરફના[૨૩-૨૪] (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર[૨૫] આતશને[૨૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૬]

---

* અસલ એબારતમાં એ બોલ છઠ્ઠી બહુવચનમાં છે. એ બાબે વધારે ખોલાસાને માટે જુઓ ૮૮ મા સફાની પેહેલી નોટ.

(૧૦) થ્વાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અઇવ્યાઓંઘ્રહુનેમ ઇમત્ બરેસ્મ અષય ફ્રસ્તરેતેમ, અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; અપાંમ નપ્તારેમ યજમઇદે; નઇરીમ સંઘહેમ યજમઇદે; તખ્મેમ દામોઇશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમઇદે; ઇરિસ્તનાંમ ઉરૂવાંનો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ *ફ્રવષયો. (૧૧) *રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધમૂશ્તેમો; વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્રલિ યજમઇદે; વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ વરેશ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૧૨) યસ્નેમચ[૧] વહ્મેમચ[૨] અઓજસચ[૩] જવરેચ[૪] આફ્રીનામિ,[૫] અષહે વહિશ્તહે[૬] આથ્રસચ[૭] અહુરહે મજદાઓ.[૮] અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરૂફેહ્ મોજદ.

(૧૨) અરદીબેહેશ્તની[૬] તથા હોરમજદના[૮] આતશની[૭] આરાધના,[૧] કીર્તિ,[૨] ચાલાકી,[૩] તથા કૌવતને[૪] હું વખાણુંછુ.[૫]

ઉજીરન ગેહ.

(૧) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્રલિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો, ઉજયેઇરિનાઇ[૮] અષઓને[૯] અષહે[૧૦] રથ્વે,[૧૧] યસ્નાઇચ[૧૨] વહ્માઇચ[૧૩] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૧૪] ફ્રસસ્તયએચ,[૧૫] ફ્રાદત્-વીરાઇ[૧૬] દખ્યુમાઇચ[૧૭] અષઓને[૧૮] અષહે[૧૯] રથ્વે,[૨૦] યસ્નાઇચ[૨૧] વહ્માઇચ[૨૨] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૨૩] ફ્રસસ્તયએચ.[૨૪] (૨) બેરેજતો[૨૫] અહુરહે[૨૬] નફેધ્રો[૨૭] અપાંમ[૨૮] અપસચ[૨૯] મજદધાતયાઓ,[૩૦] ક્ષ્નઓથ્ર[૩૧] યસ્નાઇચ[૩૨]

* ૧૦—૧૧ મા ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૯—૯૧.

વહ્માઇથ[૩૩] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૩૪] ફ્રસસ્તયએચ,[૩૫] યથા અહૂ વઇર્યો[૩૬] જઓતા[૩૭] ફ્રા મે[૩૮] મ્રૂતે,[૩૯] અથા રતુશ્ અષાત્‌ચિત્‌ હચ[૪૦] ફ્રા અષવ[૪૧] વીદ્વાઓ[૪૨] મ્રઓતૂ.[૪૩]

(૧-૨) પવિત્ર[૯] (અને) ખાલેસીના[૧૦] વખત[૧૧] ઉજીરન,[૮] કે જેમાં માણસોને કાંમથી પરવારી આરામ લેવાનુ[૧૬] અને શેહેરના વડા અથવા પાદશાહનું[૧૭] (કાંમ ચાલેછે તે) વખતમાં,[૧૧] (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાને માટે,[૩૧] પાણીઓનો[૨૮] નાસ[૨૭] (જે) બુલંદ[૨૫] સરદાર (તે) ની,[૨૬] તથા હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં[૩૦] પાણીની[૨૯] આરાધના કરવાને,[૩૨] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૩૩] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને[૩૪] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૩૫] જોતી[૩૭] મારી આગળ[૩૮] યથા અહૂ વઇર્યો[૩૬] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૩૯] (રાસ્પી) (જે) અશો[૪૧] (તથા) વિદ્વાન[૪૨] (તે) અથા રતુશ્ અષાત્‌ચિત્‌ હચ[૪૦] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૩]

(૩) અહુરેમ મજદાંમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે; અમેષે સ્પેન્તે અષઓનાંમ્ યજમઇદે.* (૪) અષાઉનાંમ્ વંઘ્‌ઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે; અસ્ત્‌વતો મનખ્યાચ અપનોતેમેમ્ રથ્વાંમ્ યજમઇદે; યએતુશ્તેમેમ્ યજતનાંમ્ હુંધ્રહનુશ્તેમેમ્ અષહે રથ્વાંમ્ અઇવિનસાંસ્તેમેમ્, જધ્મૂશ્તેમાંમ્ અષઓનો અષહે રથ્વો રતુફ્રિતીમ્ યજમઇદે.*

(૫) ઉજયેઇરિનેમ્[૧] અષવનેમ્[૨] અષહે[૩] રતૂમ્[૪] યજમઇદે.[૫]

જઓતારેમ્[૬]	અષવનેમ્[૭]	અષહે[૮]	રતૂમ્[૯]	યજમઇદે;[૧૦]
હાવનાનેમ્[૧૧]	અષવનેમ્[૧૨]	અષહે[૧૩]	રતૂમ્[૧૪]	યજમઇદે;[૧૫]
આતરેવક્ષેમ્[૧૬]	અષવનેમ્[૧૭]	અષહે[૧૮]	રતૂમ્[૧૯]	યજમઇદે;[૨૦]
ફ્રબરેતારેમ્[૨૧]	અષવનેમ્[૨૨]	અષહે[૨૩]	રતૂમ્[૨૪]	યજમઇદે;[૨૫]
આબેરેતેમ્[૨૬]	અષવનેમ્[૨૭]	અષહે[૨૮]	રતૂમ્[૨૯]	યજમઇદે,[૩૦]
આસ્નતારેમ્[૩૧]	અષવનેમ્[૩૨]	અષહે[૩૩]	રતૂમ્[૩૪]	યજમઇદે;[૩૫]
રથ્‌વિશ્કરેમ્[૩૬]	અષવનેમ્[૩૭]	અષહે[૩૮]	રતૂમ્[૩૯]	યજમઇદે;[૪૦]
સ્રઓષાવરેજેમ્[૪૧]	અષવનેમ્[૪૨]	અષહે[૪૩]	રતૂમ્[૪૪]	યજમઇદે.[૪૫]

* ૩ જા તથા ૪ થા ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૭-૮૮.

(૫) અશોઈનિા[3] સરદાર[4] અશો[2] ઉજીરનને[1] હમો વખાણીએ છિયે;[5] અશોઈનિા[8] સરદાર[9] અશો[7] જોતીને[6] હમો વખાણીએ છિયે;[10] અશોઈનિા[13] સરદાર[14] અશો[12] હાવનાનને[11] હમો વખાણીએ છિયે;[15] અશોઈનિા[18] સરદાર[19] અશો[17] આતરવક્ષિને[16] હમો વખાણીએ છિયે;[20] અશોઈનિા[23] સરદાર[24] અશો[22] ફ્રબરેતરને[21] હમો વખાણીએ છિયે,[25] અશોઈનિા[28] સરદાર[29] અશો[27] આબેરેતને[26] હમો વખાણીએ છિયે;[30] અશોઈનિા[33] સરદાર[34] અશો[32] આસ્નાતરને[31] હમો વખાણીએ છિયે;[35] અશોઈનિા[38] સરદાર[39] અશો[37] રથ્વિશ્કરને[36] હમો વખાણીએ છિયે;[40] અશોઈનિા[43] સરદાર[44] અશો[42] સ્રઓષાવરેજને[41] હમો વખાણીએ છિયે.[45]

ખોલાસો:—(ઉપલા ફકરામાં મોબેદી કરનારા હેરબદના જુદા જુદા પંથોને માનસાથે યાદ કીધાછે. વળી એ નામો ઉપરથી દરેક પથવાળા મોબેદનું શું કાંમ હોએછે, તે વિશે કાંઈક ઇશારો મળી આવેછેઃ-જઓતા ઈઆને જોતી અથવા મુખ્ય ક્રિયા કરનાર; હાવનાન ઈઆને હોમને લગતી ક્રિયા કરનાર; આતરવક્ષ ઈઆને આતરવક્ષિ, જેનું કાંમ આતશને રોશન રાખવાનું હોએછે; ફ્રબરેતર ઈઆને ક્રિયાના આલાતો તથા તેને લગતી બીજી ચીજો લઇ જનાર-લાવનાર; આબેરેત (=આપ્+બેરેતર્) ઇઆને નાહ'ન નહવારવાનેમાટે અથવા ક્રિયાનાં કાંમોને માટે ચોખું પાણી લાવનાર-લઈ જનાર; આસ્નાતર ઈઆને નાહાંન નહવારનાર તથા ક્રિયાના આલાતોને ધોઈને પાક કરનાર; રથ્વિશ્કર ઈઆને ક્રિયાના તમામ આલાતો તથા ચીજોને તેઓની ઘટતી જગાએ ગોઠવનર, રાસ્પી; સ્રઓષાવરેજ ઇઆને દોષ શ્રવન ગુરૂ અથવા તાબેદારી અમલમાં લાવનાર *અધિકારી.)

(૬) ક્રાદત-વીરેમ[1] દખ્યુમેમચ[2] અષવનેમ[3] અષહે[4] રતૂમ[5] યજમઇદે;[6] સ્લેઉિશ્ચ[7] માઓંધ્રહેમચ[8] હ્વરેચ[9] રઓચાઓ[10] યજમઇદે;[11] અનઘ્ર[12] રઓચાઓ[13] યજમઇદે;[14] અકૂસંઘ્રહાંમચ[15] ખ્રાથ્રેમ[16] યજમઇદે;[17] યા[18] નરો[19] સાદ્રા[20] દ્રેગવતો.[21] (૭) હુઇ-થ્યાવરેજેમ[22] અષવનેમ[23] અષહે[24] રતૂમ[25] યજમઇદે;[26] અપરે-મચ[27] ઙ્હએષેમ[28] યજમઇદે;[29] હુઇથ્યાવરેજેમ[30] અષવનેમ[31] અષઓનો[32] સ્તીમ[33] યજમઇદે[34] પઇતિ અસ્નિ[35] પઇતિ

* સ્રઓષાવરેજ=દોષ શ્રવન ગુરૂ, એટલે ધર્મ ગુરૂ જેની આગળ કોઈ શખ્સ પોતાથી થએલા ગુનાહનો એકરાર કરીને તેની તોજશ કરે. ક્રિયા થતી હોએ તે વખતે દેવ દરૂજોને દૂર કરવાસારૂ હાથમાં હથિયાર રાખનાર (પ્રોફેસર હારલે).

ક્ષફ્નૈ,[૩૬] યસો-બેરેતાબ્યો[૩૭] જઓથ્રાબ્યો,[૩૮] દખ્યુમહે[૩૯] રથ્વો[૪૦] યસ્નાઇચ[૪૧] વહ્માઇચ;[૪૨] દખ્યુમેમચ[૪૩] અષવનેમ[૪૪] અષહે[૪૫] રતૂમ[૪૬] યજમઇદે.[૪૭] (૮) બેરેજન્તેમ[૪૮] અહુરેમ[૪૯] ક્ષથ્રીમ[૫૦] ક્ષએતેમ,[૫૧] અપાંમ[૫૨] નપાતેમ[૫૩] અઉર્વત્ અસ્પેમ[૫૪] યજમઇદે;[૫૫] અપેમચ[૫૬] મજદધાતાંમ[૫૭] અષઓનીમ[૫૮] યજમઇદે.[૫૯]

(૬) અશોઈના[૪] સરદાર[૫] અશો[૩] "ફ્રાદત્-વીર"[૧] તથા "દખ્યુમ" ને[૨] હમો વખાણીએ છિએ;[૬] સેતારા[૭] તથા માહતાબ[૮] તથા ખોરશેદ[૯] તથા રોશનીઓને[૧૦] હમો વખાણીએ છિએ;[૧૧] હદ્ વગરની[૧૨] રોશનીઓને[૧૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૪] શિખામણોના[૧૫] *ચળકાટને[૧૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૭] કે જે[૧૮] પાપી[૨૧] માણસનું[૧૯] (ગોયા) †સંકટ[૨૦] (છે). (૭) અશોઈના[૨૪] સરદાર[૨૫] (જે) અશો[૨૩] (તથા) રાસ્તીનાં કાંમ કરનાર[૨૨] (તેને) હમો વખાણીયે છિયે;[૨૬] પાછળી[૨૭] ‡દીનને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૯] અશો[૩૧] (તથા) રાસ્તીનાં કાંમ કરનારને,[૩૦] (તથા) અશો (હોરમજદ)ની[૩૨] પેદાએશને[૩૩] હમો વખાણીએ છિએ.[૩૪] દેશના[૩૯] સરદારની[૪૦] આરાધના કરવાનેમાટે[૪૧] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાંવાનેમાટે[૪૨] ઈજશ્નેનેમાટે લઈ ગએલી[૩૭] ભેટોથી[૩૮] રાત[૩૬] દાહાડો[૩૫] અશોઈનો[૪૫] સરદાર[૪૬] (જે) અશો[૪૪] દેશને લગતો (વડો તે)ને[૪૩] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૭] (૮) તેજ ઘોડાની ચાલનો[૫૪] પાણીનો[૫૨] ¶નાભ,[૫૩] (જે) પાદશાહી કરનાર,[૫૦] નુરમંદ[૫૧] (તથા) બુલંદ[૪૮] ધણી-(તે)ને[૪૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૫] હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં[૫૭] સ્વચ્છ[૫૮] પાણીને[૫૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૯]

(૯) થ્વાંમ્ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અઇવ્યાઓંઘ્રહનેમ્ ઇમત્ બરેસ્મ અષય ફ્રસ્તરેતેમ, અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; અપાંમ્ નપ્તારેમ યજમઇદે; નઇરીમ સંઘ્રહેમ યજ-

* ઈશ્વર સ્તુતિનાં ગાયનોના ઝળકાટને (પ્રોફેસર હારલે). અફ્રસંઘ્રહા=સંસ્કૃત प्रशसा, प्रशस्ति=વખાણ, સ્તુતિ.

† સારી શીખામણ દુષ્ટ માણસને દુ:ખ, બલકે જેહેર જેવું લાગેછે. જુઓ વીસ્પરદનો ૧૮ મો કરદો, ૨ જો ફકરો; ઈજશ્નેનો ૪૫ મો હા, ૭ મો ફકરો.

‡ એની મતલબ અશો જરતોશ્તની આગમચ થઈ ગએલા પોર્યોદકેશોની દીનની મુકાબેલ હોરમજદી જરતોશ્તી દીનને લાગુ પાડવાની હોએ.

¶ સાધારણ રીતે એને ઇજદ ગણવામાં આવ્યોછે, અને તે પાણીનાં વાદળાં બીજળી તથા વરસાદ સાથે સંબંધ રાખેછે. અને મળતો સંસ્કૃતમાં अपाम् नपात् છે,

મઇદે; તખ્મેમ્ હામોઇશ ઉપમનેમ્ યજતેમ્ યજમઇદે; ઇરિસ્તનાંમ્ ઉર્વાંનો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો. (૧૦) રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો; વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે; વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.*

યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૧૧) યસ્નેમચ[1] વહ્મેમચ[2] અઓજસચ[3] જવરેચ[4] આફ્રીનામિ,[5] બેરેજતો[6] અહુરહે[7] નફ્ધ્રો[8] અપાંમ[9] અપસચ[10] મજદધાતયાઓ.[11] અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરફેહ્ મોજદ.

(૧૧) પાણીઓનો[9] નાભ[8] (જે) બુલંદ[6] સરદાર (તે)ની[7] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલાં[11] પાણીની[10] આરાધના,[1] કીર્તિ,[2] ચાલાકી[3] તથા કૌવતને[4] હું વખાણુંછું.[5]

અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ.

(૧) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો, અઇવિસ્રૂથ્રેમાઇ[8] અઇબિગયાઇ[9] અષઓને[10] અષહે[11] રથ્વે,[12] યસ્નાઇચ[13] વહ્માઇચ[14] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[15] ફ્રસસ્તયએચ,[16] ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ્-હુજ્યાઇતેએ[17] જરથુશ્ત્રોતેમાઇચ[18] અષઓને[19] અષહે[20] રથ્વે,[21] યસ્નાઇચ[22] વહ્માઇચ[23] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[24] ફ્રસસ્તયએચ.[25] (૨) અષાઉનાંમ[26] ફ્રવષિનાંમ[27] ઘેનાંનાંમ્ચ[28] વીરો-વાંથ્વનાંમ્,[29] યાઇર્યયાઓસ્ચ[30] હુષિતોઇશ,[31] અમહેચ[32] હુતાશ્તહે[33] હુરઓધહે,[34] વેરેથ્રઘ્નહેચ[35] અહુરધાતહે,[36] વનઇન્ત્યાઓસચ ઉપરતાતો,[37] ક્ષ્નઓથ્ર[38] યસ્નાઇચ[39] વહ્માઇચ[40] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[41] ફ્રસસ્તયએચ,[42] યથા અહૂ વઇર્યો[43] જઓતા[44] ફ્રા મે[45] મ્રૂતે,[46] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[47] ફ્રા અષવ[48] વીધ્વાઓ[49] મ્રઓતૂ.[50]

---

* ૯—૧૦ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૮—૯૧.

(૧–૨) જીંદગી ઉપર પાસબાની રાખનાર[૯] અશો[૧૦] (અને) ખાલેસીના[૧૧] વખત[૧૨] અઇવિસ્રૂથ્રેમ,[૮] જે વખતે તમામ જીવ જંતુઓને ફરાખી-આરામ આપવાનું[૧૭] તથા વડા ધર્મગુરૂના અધિકારને લગતું[૧૮] (કામ ચાલેછે, તે) વખતમાં,[૧૨] (દાદાર હોરમજ઼દને) ખુશાલ કરવાને માટે,[૩૮] અશો (લોકો) નાં[૨૫] તથા પેહેલવાંનોનાં ટોળાંવાળી[૨૬] ઓરતોનાં[૨૮] ફરોહરોની,[૨૭] તથા ફસલના[૩૦] વખતસરના આવવાની[૩૧] તથા સારી બનાવેલી[૩૩] અને ખુબસુરત[૩૪] અમ (નામના ફરેશ્તા)ની,[૩૨] તથા હોરમજ઼દના પેદા કીધેલા[૩૬] બેહેરાંમ ઈજ઼દની,[૩૫] તથા વનન્તી ઉપરતાતની[૩૭] (ઈઆને સઉથી સરસ ફતેહ આપનાર ફરેશ્તાની)–(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,[૩૯] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૪૦] (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[૪૧] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૪૨] જોતી[૪૪] મારી આગળ[૪૫] યથા અહૂ વઇર્યો[૪૩] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૬] (રાસ્પી) (જે) અશો[૪૮] (તથા) વિદ્વાન[૪૯] (તે), 'અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ'[૪૭] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૫૦]

(૩) અહુરેમ્ મજ઼્દાંમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે, જરથુશ્ત્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; જરથુશ્તહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે; અમેષે સ્પેન્તે અષઓનાંમ્ યજમઇદે. (૪) અષાઉનાંમ્ વંઘ્રુઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે, અસ્તવતો મનઘ્યાચ અપનોતેમેમ્ રથ્વાંમ્ યજમઇદે, યએતુશ્તેમેમ્ યજતનાંમ્, હુંધ્રહતુશ્તેમેમ્ અષહે રથ્વાંમ્ અઇવિનસાંસ્તેમેમ્, જઘ્મૂશ્તેમાંમ્ અષઓનો અષહે રથ્વો રતુફ્રિતીમ્ યજમઇદે.*

(૫) અઇવિસ્રૂથ્રેમેમ[૧] અષવનેમ[૩] અષહે[૪] રતૂમ[૫] યજમઇદે;[૬] અઇબિગાઇમ[૨] અષવનેમ[૩] અષહે[૪] રતૂમ[૫] યજમઇદે;[૬] થ્વાંમ[૭] આતરેમ[૮] અહુરહે મજ઼્દાઓ[૯] પુથ્રેમ[૧૦] અષવનેમ[૧૧] અષહે[૧૨] રતૂમ[૧૩] યજમઇદે;[૧૪] અસ્મન[૧૫] હાવન[૧૬] અષહે[૧૭] રતવો[૧૮] યજમઇદે;[૧૯] અયંઘ્રહએન[૨૦] હાવન[૨૧] અષહે[૨૨] રતવો[૨૩] યજમઇદે[૨૪] હુધ-જઓથ્રેમ[૨૫] હુધ-અઇવ્યાઓંઘ્રહનેમ[૨૬] ઇમત્[૨૭] બરેસ્મ,[૨૮] અષય[૨૯] ફ્રસ્તરેતેમ[૩૦] અષવનેમ[૩૧] અષહે[૩૨] રતૂમ[૩૩] યજમઇદે;[૩૪] આપ[૩૬] ઉર્વઇરે[૩૫] યજમઇદે;[૩૧] અઓઉર્વતાંમ[૩૭] ઉરૂને[૩૮] અષવનેમ[૩૯] અષહે[૪૦] રતૂમ[૪૧] યજમઇદે.[૪૨]

---

* ૩ જા તથા ૪ થા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૭–૮૮.

(૫) અશોઈના[૪] સરદાર[૫] અશો[૩] અહવિસ્રૂશ્રેમને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૬] અશોઈના[૪] સરદાર[૫] (તથા) જીંદગી ઉપર પાસબાની રાખનાર[૨] અશો[૩] (અહવિસ્રૂશ્રેમને) હમો વખાણીએ છિયે;[૬] અશોઈના[૧૧] સરદાર[૧૩] હોરમજદની તરફના[૯] (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર[૧૦] અશો[૧૧] આતશ તુંને[૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૪] પત્થરની[૧૫] હાવનીમ[૧૬] (જે) અશોઈની[૧૭] ઉપયોગી *ચીજો[૧૮] (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે;[૧૯] લોહોડાંની[૨૦] હાવનીમ[૨૧] (જે) અશોઈની[૨૨] ઉપયોગી ચીજો[૨૩] (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે;[૨૪] જોર સાથની[૨૫] (તથા) અહ્યાઓનઘન સાથની[૨૬] (તથા) અશોઇથી[૨૯] પાંથરેલી[૩૦] આએ[૨૭] બરસમ,[૨૮] (જે) અશો[૩૧] (તથા) અશોઈની[૩૧] ઉપયોગી ચીજો[૩૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[૩૪] પાણી[૩૫] તથા ઓરવરને[૩૫] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૬] રવાનનેમાટેની[૩૮] †પૂર્ણતા[૩૭] (જે) અશો[૩૯] (તથા) અશોઇનો[૪૦] સરદાર[૪૧] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૪૨]

(૬) ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ-હુજ્યાઇતીમ્[૧] અષવનેમ્[૨] અષહે[૩] રતૂમ્[૪] યજમઇદે;[૫] જરથુશ્લેમ્[૬] અષવનેમ્[૭] અષહે[૮] રતૂમ્[૯] યજમઇદે;[૧૦] માંથ્રેમ્[૧૧] સ્પેન્તેમ્[૧૨] અષવનેમ્[૧૩] અષહે[૧૪] રતૂમ્[૧૫] યજમઇદે;[૧૬] ગેઉશ્[૧૭] ઉર્વાનેમ્[૧૮] અષવનેમ્[૧૯] અષહે[૨૦] રતૂમ્[૨૧] યજમઇદે;[૨૨] જરથુશ્લોતેમેમ્ચ[૨૩] અષવનેમ્[૨૪] અષહે[૨૫] રતૂમ્[૨૬] યજમઇદે;[૨૭] જરથુશ્લેમ્[૨૮] અષવનેમ્[૨૯] અષહે[૩૦] રતૂમ્[૩૧] યજમઇદે.[૩૨]

(૬) અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] "ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ્-હુજ્યાઇતિ" ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૫] અશોઈના[૮] સરદાર[૯] અશો[૭] જરતોશ્તને[૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૦] અશોઈના[૧૪] સરદાર[૧૫] અશો[૧૩] વૃદ્ધિ કરનાર[૧૨] માંથ્રને[૧૧] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૧૬] અશોઈના[૨૦] સરદાર[૨૧] ખલકતના[૧૭] અશો[૧૯] જોહરને[૧૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૨] અશોઈના[૨૫] સરદાર[૨૬] અશો[૨૪] દસ્તુરાંન ‡દસ્તુરને[૨૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૭] અશોઈના[૩૦] સરદાર[૩૧] અશો[૨૯] જરતોશ્તને[૨૮] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૨]

---

* 'રતુ' બોલ જ્યારે કોઈ નિર્જીવ વસ્તુને લાગે ત્યારે, તેનો અર્થ "ઉપયોગી–કાંમમા આવે તેવી અથવા લાએક ચીજ" એ પ્રમાણે બી લેવાઇ શકાએ. વળી એનો સાધારણ અર્થ 'સરદાર, વખત, ઋતુ' થાએછે.

† ચુસ્તિ. મેહેરબાની, કૃપા, સારી ઇચ્છા (હારલે); પવિત્ર કોલ (મિલ્સ).

‡ જરથુશ્તોતેમ ઈઆને જરતોશ્તનાં ફરમાનો પ્રમાણે ખરોજ ચાલનાર.

(૭) આથ્રવનેમ[1] અષવનેમ[2] અષહે[3] રતૂમ[4] યજમઇદે;[5] રથએશ્તારેમ[6] અષવનેમ[7] અષહે[8] રતૂમ[9] યજમઇદે,[10] વાસ્ત્રીમ[11] ફ્શુયન્તેમ[12] અષવનેમ[13] અષહે[14] રતૂમ[15] યજમઇદે;[16] ન્માનહે[17] ન્માનો-પઇતીમ[18] અષવનેમ[19] અષહે[20] રતૂમ[21] યજમઇદે;[22] વીસો[23] વીસ-પઇતીમ[24] અષવનેમ[25] અષહે[26] રતૂમ[27] યજમઇદે,[28] જન્તેઉશ[29] જન્તુ-પઇતીમ[30] અષવનેમ[31] અષહે[32] રતૂમ[33] યજમઇદે;[34] દંઘ્રહેઉશ[35] દંઘ્રહુ-પઇતીમ[36] અષવનેમ[37] અષહે[38] રતૂમ[39] યજમઇદે.[40]

(૭) અશોઇનો[3] સરદાર[4] અશો[2] આથ્રવન (ઇઆને દસ્તુર–મોબેદ)ને[1] હમો વખાણીએ છિયે;[5] અશોઇનો[8] સરદાર[9] અશો[7] રથેશ્તાર (ઇઆને પાદશાહ–પેહેલવાન)ને[6] હમો વખાણીએ છિયે;[10] અશોઇનો[14] સરદાર[15] અશો[13] વૃદ્ધિ કરનાર[12] ખેડુતને[11] હમો વખાણીએ છિયે;[16] અશોઇનો[20] સરદાર[21] અશો[19] ઘેરના[17] ઘરધણીને[18] હમો વખાણીએ છિયે;[22] અશોઇનો[26] સરદાર[27] અશો[25] મોહોલ્લાના[23] *ધણીને[24] હમો વખાણીએ છિયે;[28] અશોઇનો[32] સરદાર[33] અશો[31] કસબાના[29] *ધણીને[30] હમો વખાણીએ છિયે,[34] અશોઇનો[38] સરદાર[39] અશો[37] દેશના[35] *ધણીને[36] હમો વખાણીએ છિયે.[40]

(૮) યવાનેમ[1] હુમનંઘ્રહેમ[2] હુવચંઘ્રહેમ[3] હુશ્યઓથ્નેમ[4] હુદએનેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે;[9] યવાનેમ[10] ઉખ્ધો-વચંઘ્રહેમ[11] અષવનેમ[12] અષહે[13] રતૂમ[14] યજમઇદે;[15] ખ્એત્વદથેમ[16] અષવનેમ[17] અષહે[18] રતૂમ[19] યજમઇદે;[20] દંઘ્રહુ-ઉર્વએસેમ[21] અષવનેમ[22] અષહે[23] રતૂમ[24] યજમઇદે;[25] હુમાઇમ[26] પઇરિજથ્નેમ[27] અષવનેમ[28] અષહે[29] રતૂમ[30] યજમઇદે;[31] ન્માનહે[32] ન્માનો-પથ્નીમ[33] અષવનેમ[34] અષહે[35] રતૂમ[36] યજમઇદે.[37]

(૮) નેક વિચારવાળો,[2] નેક સખુન બોલનાર,[3] નેક કાંમ કરનાર[4] તથા સારી દીનવાળો[5] અશો[6] જવાન માણસ,[1] (જે) અશોઇનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[9] બંદગી કરનાર[11] જવાન માણસ[10] (જે) અશો[12] (તથા) અશોઇનો[13] સરદાર[14] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[15]

---

* 'વીસપઇતીમ'નો અસલ અર્થ મોહોલ્લાના ધણીને; 'જન્તુપઇતીમ'નો અસલ અર્થ કસબાના ધણીને; 'દંઘ્રહુ-પઇતીમ'નો અસલ અર્થ દેશના ધણીને.

અશોઈના[૧૮] સરદાર[૧૯] અશો[૧૭] દેશહિતકારી પુરૂષને[૧૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૦] અશોઈના[૨૩] સરદાર[૨૪] મુલુકથી *આવેલા[૨૧] અશો (માણસને)ને[૨૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૫] અશોઈના[૨૯] સરદાર[૩૦] સારાં ડહાપણવાળા[૨૬] બાહાર† ફરનાર[૨૭] અશો (માણસ)ને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૧] ઘેરની[૩૨] ઘરધણિઆણી[૩૩] (જે) અશો[૩૪] (તથા) અશોઈનો[૩૫] સરદાર[૩૬] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૩૭]

(૯) નાઇરિકાંમચ[૧] અષઓનીમ[૨] યજમઇદે,[૩] ફ્રાયો-હુમતાંમ,[૪] ફ્રાયો-હૂખ્તાંમ,[૫] ફ્રાયો-હ્વરૂશ્તાંમ,[૬] હુશ-હાંમ-સાસ્તાંમ,[૭] રતુક્ષથ્રાંમ,[૮] અષઓનીમ,[૯] યાંમ[૧૦] આર્મઇતીમ સ્પેન્તાંમ,[૧૧] યાઓસચ[૧૨] તે[૧૩] ઘેનાઓ,[૧૪] અહુર મજદ.[૧૫] નરેમચ[૧૬] અષવનેમ[૧૭] યજમઇદે,[૧૮] ફ્રાયો-હુમતેમ,[૧૯] ફ્રાયો-હૂખ્તેમ[૨૦] ફ્રાયો-હ્વરૂશ્તેમ[૨૧] વિસ્તો-ફ્રઓરેઇતીમ,[૨૨] એવિસ્તો-કયધેમ,[૨૩] યેંધ્રહે[૨૪] બ્યઓથનાઇશ[૨૫] ગએથાઓ[૨૬] અષ[૨૭] ફ્રાદેન્તે,[૨૮] જરથુશ્લોતેમહે[૨૯] રથ્વો[૩૦] યસ્નાઇચ[૩૧] વહ્માઇચ[૩૨] જરથુશ્લોતેમેમચ[૩૩] અષવનેમ[૩૪] અષહે[૩૫] રતૂમ[૩૬] યજમઇદે.[૩૭] (૧૦) અષાઉનાંમ[૩૮] વંઘ્રઉહીશ[૩૯] સૂરાઓ[૪૦] સ્પેન્તાઓ[૪૧] ફ્રવષયો[૪૨] યજમઇદે;[૪૩] ઘેનાઓસચ[૪૪] વીરોવાંથ્વાઓ[૪૫] યજમઇદે[૪૬] યાઇર્યાંમચ[૪૭] હુષિતીમ[૪૮] યજમઇદે;[૪૯] અમેમચ[૫૦] હુતશ્તેમ[૫૧] હુરઓધેમ[૫૨] યજમઇદે;[૫૩] વેરેથ્રઘ્નેમચ[૫૪] અહુરધાતેમ[૫૫] યજમઇદે;[૫૬] વનઇન્તીમચ ઉપંરતાતેમ[૫૭] યજમઇદે.[૫૮]

(૯) અશો[૨] નારી[૧] (જે) વધારે નેક મનશ્નીવાળી,[૪] વધારે નેક ગવશ્નીવાળી,[૫] વધારે નેક કુનશ્નીવાળી[૬] પુરતી રીતે (તથા) સારી રીતે શિખેલી,[૭] પોતાના ખાવંદને તાબેદાર[૮] (તથા) સાચ્ચુ બોલનારી,[૯] (તથા) જે[૧૦] (નારી) સપંદારમદ (અમશાસ્પદ)ના જેવી,[૧૧] તથા, અએ હોરમજદ![૧૫] તારા[૧૩] જે[૧૨] (બીજા) નારી-શિકલના ‡ફરેશ્તાના જેવી,[૧૪] (એ બધી સિફ્ત ધરાવનારી નારીને) હમો વખાણીએ છિયે.[૩] અશો[૧૭] નર[૧૬] (જે) વધારે નેક મનશ્નીવાળો,[૧૯] વધારે નેક ગવશ્નીવાળો,[૨૦] વધારે નેક કુનશ્નીવાળો,[૨૧]

---

* દેશમાં મુસાફરી કરનાર (સ્પીગલ, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે).

† એની મતલબ બાહાર ગામોમાં માજદયસ્ની જરતોશ્તી દીનનો ફેલાવો કરનાર તથા એ ભલી દીનનાં ફરમાનો બાબે વાએજ઼ કરનાર દીસેછે.

‡ જરતોશ્તી દીનમાં નર તથા નારી એ પ્રમાણે બે જાતના ફરેશ્તા છે. નારી ફરેશ્તાઓમાં સપંદારમદ, આવાં. દીન, અશિશવંઘ તથા આસ્તાદ છે.

ધર્મ સમજનારો[૨૨] (અથવા દીન ઉપર એતેકાદ રાખનાર[૨૨]) (તથા) ગુનાહ નહી જાણનારો[૨૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[૧૮] જેનાં[૨૪] કાંમોથી કરીને[૨૫] સઉથી વડા ધર્મગુરૂની[૨૯] આરાધના કરવાનેમાટે,[૩૧] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,[૩૨] જેહાંન[૨૬] અશોઇથી[૨૭] આબાદ થાએછે.[૨૮] અશોઈના[૩૫] સરદાર[૩૬] અશો[૩૪] દસ્તુરાંન દસ્તુરને[૩૩] હમો વખાણીએ છિયે.[૩૭] (૧૦) અશો (લોકો)નાં[૩૮] ભલા[૩૯] શૂરાં[૪૦] (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં[૪૧] ફરોહરોને[૪૨] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૩] તથા પેહેલવાનોના ટોળાંવાળી[૪૫] ઓરતોને[૪૪] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૬] તથા ફસલના[૪૭] વખતસરના આવવાને[૪૮] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૯] તથા સારી બનાવેલી[૫૧] અને ખુબસુરત[૫૨] અમ (ઈઆને હિમ્મત આપનારા ફરેશતા) ને[૫૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૩] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૫] બેહેરાંમ ઇજદને[૫૪] હમો વખાણીએ છિયે,[૫૬] તથા વનન્તી ઉપરતાતને[૫૭] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૮]

(૧૧) થ્વાંમ્ આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે, હુધ-જઓથ્રેમ્ હુધ-અઇબ્યાઓંધ્નહુનેમ ઇમત્ બરેસ્મ અષય ફ્રસ્તરેતેમ્, અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; અપાંમ્ નપારેમ યજમઇદે; નઇરીમ્ સંઘ્નહેમ યજમઇદે; તખ્મેમ્ દામોઇશ ઉપમનેમ યજતેમ્ યજમઇદે, ઇરિસ્તનાંમ્ ઉરૂવાંનો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો. (૧૨) રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો; વીસ્પ સ્નવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે; વીસ્પચ હુવર્શત શ્યઓથ્ન યજમઇદે વર્શતચ વરેશ્યમ્નચ.*

યેંઘ્નહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્નહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્નહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૧૩) યસ્નેમ્ચ[૧] વહ્મેમ્ચ[૨] અઓજસ્ચ[૩] જવરેચ[૪] આફ્રીનામિ,[૫] અષાઉનાંમ્[૬] ફ્રવષિનાંમ્[૭] ઘેનાંનાંમ્ચ[૮] વીરો-વાંથ્વનાંમ્,[૯] યાઇર્યાઓસ્ચ[૧૦] હુષિતોઇશ,[૧૧] અમહેચ[૧૨] હુતાશ્તહે[૧૩] હુરઓધહે,[૧૪] વેરેથ્રઘ્નહેચ[૧૫] અહુરધાતહે,[૧૬] વન-

* ૧૧-૧૨ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૮-૯૧.

દનત્યાઓસચ ઉપરતાતો.[17] અષેમ વોહુ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરૈફ્ય મોજદ.

(૧૩) અશો (લોકો) નાં[6] તથા પેહેલવાનોનાં ટોળાંવાળી[6] ઓરતોનાં[8] ફરોહરોની,[9] તથા ફસલના[10] વખતસરના આવવાની,[11] તથા સારા બનાવેલા[13] અને ખુબસુરત[14] અમ (ઈઆને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તા)ની[12] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા[16] બેહેરાંમ ઇજદની[15] તથા વનન્તી ઉપરતાતની[17]—(એ બધાઓની) આરાધના,[1] કીર્તિ,[2] ચાલાકી[3] તથા કૌવતને[4] હું વખાણુંછું.[5]

ઉશહેન ગેહ.

(૧) ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો. ઉષહિનાઇ[8] અષઓને[9] અષહે[10] રથ્વે,[11] યસ્નાઇચ[12] વહ્માઇચ[13] ક્ષનઓ-થ્રાઇચ[14] ફ્રસસ્તયએચ,[15] બેરેજયાઇ[16] નમાન્યાઇચ[17] અષઓને[18] અષહે[19] રથ્વે,[20] યસ્નાઇચ[21] વહ્માઇચ[22] ક્ષનઓથ્રાઇચ[23] ફ્રસસ્તય-એચ,[24] (૨) સ્રઓષહે[25] અષ્યેહે[26] અષિવતો[27] વેરેથ્રાજનો[28] ફ્રાદત્-ગએથહે,[29] રશ્નઓશ[30] રજિશ્તહે,[31] અર્શ્તાતસ્ચ[32] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[33] વરેદત્-ગએથયાઓ,[34] ક્ષનઓથ્ર[35] યસ્ના-ઇચ[36] વહ્માઇચ[37] ક્ષનઓથ્રાઇચ[38] ફ્રસસ્તયએચ,[39] યથા અહૂ વઇર્યો[40] જઓતા[41] ફ્રા મે[42] મ્રૂતે,[43] અથા રતૂશ્ અષાત્-ચિત્ હચ[44] ફ્રા અષવ[45] વીદ્વાઓ[46] મ્રઓતૂ.[47]

(૧–૨) ખાલેસ[9] (અને) પવિત્રાઈના[10] વખત[11] ઉશહેન,[8] જે વખતે મુરાદ ચાહાવાનુ[16] તથા ઘરધણીના અધિકારને લગતુ[17] (કાંમ ચાલેછે તે) વખતમાં,[20] (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[35] પાક,[26] અશોઈવાળા,[27] ફતેહમંદ[28] તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[29] સરોશ (ઈજદ)ની,[25] સઉથી સાચ્ચા[31] રશ્ને (ઈજદ)ની,[30] તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[33] અને દુનિયાની આબાદી કરનાર[34] આસ્તાદ[32] (ઈજદ)ની ખુશ્નુદીની મારફતે[35]—(એ બધાઓની) આરાધના કર-વાને,[36] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[37] (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[38] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[39] જાતી[41] મારી આગળ[42] યથા અહૂ વઇર્યો[40] (ના કલામોની

ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૩] (રાસ્પી) (જે) અશો[૪૫] (તથા) વિદ્વાન[૪૬] (તે) 'અથા રતુશ્ અષાત્‌ચિત્ હચ,'[૪૪] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૭]

(૩) **અહુરેમ્ મજ્દાંમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; જરથુશ્લેમ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; જરથુશ્તહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે; અમેષે સ્પેન્તે અષઓનાંમ્ યજમઇદે. (૪) અષાઉનાંમ્ વંઘ્‌ઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે, અસ્તવતો મનપ્યાચ અપનોતેમેમ્ રથ્વાંમ્ યજમઇદે, યએતુશ્તેમેમ્ યજતનાંમ્, હંધ્રહ્નુશ્તેમેમ્ અષહે રથ્વાંમ્ અઇવિનસાંસ્તેમેમ્, જધ્મૂશ્તેમાંમ્ અષઓનો અષહે રથ્વો રતુફ્રિતીમ્ યજમઇદે.***

(૫) **ઉષહિનેમ્[૧] અષવનેમ્[૨] અષહે[૩] રતૂમ્[૪] યજમઇદે;[૫] ઉષાંમ્[૬] સ્રીરાંમ્[૭] યજમઇદે;[૮] ઉષાઓંઘ્રહેમ્[૯] યજમઇદે,[૧૦] ક્ષોઇથ્નીમ્[૧૧] રએવત્‌-અસ્પાંમ,[૧૨] ફ્રમેન્‌-નરાંમ[૧૩] ફ્રમેન્‌-નરો-વીરાંમ;[૧૪] યા[૧૫] ખાથ્રવઇતિ[૧૬] ન્માનવઇતિ;[૧૭] ઉષાઓંઘ્રહેમ્[૧૮] યજમઇદે,[૧૯] રેવીમ્[૨૦] રેન્જત્‌-અસ્પાંમ,[૨૧] યા[૨૨] સનત્[૨૩] અવિ[૨૪] હપ્તો-કરૂષ્વઇરીમ્[૨૫] ઝાંમ;[૨૬] અવાંમ્[૨૭] ઉષાંમ્[૨૮] યજમઇદે.[૨૯] અહુરેમ મજ્દાંમ્[૩૦] અષવનેમ્[૩૧] અષહે[૩૨] રતૂમ્[૩૩] યજમઇદે;[૩૪] વોહૂ મનો[૩૫] યજમઇદે;[૩૬] અષેમ્ વહિશ્તેમ્[૩૭] યજમઇદે;[૩૮] ક્ષથ્રેમ્ વઇરીમ્[૩૯] યજમઇદે;[૪૦] સ્પેન્તાંમ્[૪૧] વંઘ્‌ઉહીમ્[૪૨] આર્મઇતીમ્[૪૩] યજમઇદે.[૪૪]**

(૫) અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] ઉશહેન ગેહને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૫] સોહામણી[૭] બાબદાદને[૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૮] નુરમંદ[૧૧] ચળકતા †ઘોડાવાળી,[૧૨] માણસોને ‡પસંદ પડતી[૧૩] તથા નર પેહેલવાંનોને પસંદ પડતી[૧૪] સહવારની રોશનીને[૯] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૦] જે[૧૫] (રોશની) આસાનીવાળી[૧૬] તથા ¶ઘરબારવાળી[૧૭] (છે); તેજ[૨૦] (તથા) ચપળ ઘોડાવાળી[૨૧]

---

* ૩ જા તથા ૪ થા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૭-૮૮.

† જેમ ખોરશેદને અલંકાર રીતે તેજ ઘોડાવાળો (અઉર્વત્‌-અસ્પ) કહેલો છે, તેમ આએ ઠેકાણે સહવારની રોશનીને ચળકતા ઘોડાવાળી કેહી છે.

‡ વિચારતી (સ્પીગલ તથા યુસ્તિ); મેહેરબાની કરતી, મદદ કરતી (હારલે); વધારનારી, બુલંદ દરજ્જો આપનારી (દારમેસ્તેતે).

¶ ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'ન્માન્યાઇતિ' લઈએ તો, ન્માન્ય ઉપરથી નામ સાધિત ક્રિયાપદ (Denominative Verb) થાએ, અને તેનો અર્થ "જે (ઉશહેન) ન્માન્યનો હમકાર (ઈઆને સાથે કામ કરનાર) છે."

સહવારની રોશની,[૧૮] જે[૨૨] હફ્તે કેશ્વર[૨૫] જમીન[૨૬] ઉપર[૨૪] પંથરાએલીછે[૨૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૧૯] આએ[૨૭] બામદાદને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૯] અશોઈના[૩૨] સરદાર[૩૩] અશો[૩૧] હોરમજદને[૩૦] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૪] બહમન (અમશાસ્પંદ) ને[૩૫] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩૬] અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ)ને[૩૭] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩૮] શેહેરેવર (અમશાસ્પંદ) ને[૩૯] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૦] ભલા[૪૨] અસફનદારમદ (અમશાસ્પંદ) ને[૪૧-૪૩] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૪૪]

(૬) બેરેજીમ[૧] અષવનેમ[૨] અષહે[૩] રતૂમ[૪] યજમઇદે,[૫] બેરેજ[૬] વંધ્રહેઉશ[૭] અષહે,[૮] બેરેજ[૯] દએનયાઓ[૧૦] વંધ્રહુયાઓ[૧૧] માજદયસ્નોઇશ,[૧૨] નમાન્યેહે[૧૩] રથ્વો[૧૪] યસ્નાઇચ[૧૫] વહ્માઇચ;[૧૬] નમાનીમચ[૧૭] અષવનેમ[૧૮] અષહે[૧૯] રતૂમ[૨૦] યજમઇદે.[૨૧]

(૭) સ્રઓષેમ[૨૨] અષીમ[૨૩] હુરઓધેમ[૨૪] વેરેથ્રાજનેમ[૨૫] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૨૬] અષવનેમ[૨૭] અષહે[૨૮] રતૂમ[૨૯] યજમઇદે;[૩૦] રષ્નૂમ[૩૧] રજિશ્તેમ[૩૨] યજમઇદે;[૩૩] અર્શ્તાતેમ[૩૪] ફ્રાદત્-ગએથાંમ[૩૫] વરેદત્-ગએથાંમ[૩૬] યજમઇદે.[૩૭]

(૬) ભલી[૭] અશોઈની[૮] આશીર્વાદથી,[૯] (તથા) ભલી[૧૧] માજદયસ્ની[૧૨] દીનની[૧૦] આશીર્વાદથી,[૯] નમાન્ય[૧૩] રતુની[૧૪] (ઈઆને ઘેરના વડા સરદારની) આરાધના કરવાનેમાટે,[૧૫] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,[૧૬] અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] બેરેજયને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૫] અશોઈના[૧૯] સરદાર[૨૦] અશો[૧૮] નમાન્ય (ઈઆને ઘેરના વડા સરદાર)ને[૧૭] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૧]

(૭) અશોઈના[૨૮] સરદાર[૨૯] અશો[૨૩] સરોશ[૨૨] (ઈજદ) (જે) સારા દેખાવનો,[૨૪] ફતેહમદ,[૨૫] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૨૬] (તથા) પવિત્ર[૨૭] (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૦] સઉથી સાચ્ચા[૩૨] રશ્નને (ઈજદ) ને[૩૧] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩૩] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૩૫] (તથા) દુનિયાંની આબાદી કરનાર[૩૬] આસ્તાદ (ઈજદ)ને[૩૪] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૭]

(૮) થ્વાંમ્ આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; હુવ-જઓથ્રેમ્ હુવ-અઇવ્યાઓંધ્રહનેમ્ ઇમત્ બરેસ્મ અષય ફ્રસ્તરેતેમ્, અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજ-મઇદે; અપાંમ્ નપારેમ્ યજમઇદે; નઇરીમ્ સંઘ્રહેમ્ યજમઇદે; તખ્મેમ્ દામોઇશ ઉપમનેમ્ યજતેમ્ યજમઇદે; ઇરિસ્તનાંમ્ ઉરૂ-

વાંમો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો. (૯) રતુમ્ બેરે-જન્તેમ્ યજમઇદે યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, યો અષહે અપનો-તેમો, યો અષહેં જધ્નૂશ્તેમો; વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજ-મઇદે, વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે વરૂશ્તચ વરેશ્યમ્નચ.*

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

યથા અહૂ વઇર્યો. ૨

(૧૦) યસ્નેમ્ચ[1] વહ્મેમ્ચ[2] અઓજસ્ચ[3] જવરેચ[4] આફ્રિ-નામિ[5] સ્રઓષહે[6] અશ્યેહે[7] અષિવતો[8] વેરેથ્રાજનો[9] ફ્રાદત્-ગએથહે,[10] રશ્નઓશ[11] રજિશ્તહે,[12] અરૂશ્તાતસ્ચ[13] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[14] વરેદત્-ગએથયાઓ.[15] અષેમ વોહૂ ૧.

☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હુજંધ્રેમ; જસ મે અવંધ્રહે મજદ; કેરૂફેહ મોજદ.

(૧૦) પાક,[7] અશોઈવાળા,[8] ફતેહમદ[9] (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કર-નાર[10] સરોશ (ઈજદ)ની,[6] સઉથી સાચ્ચા[12] રશ્ને (ઈજદ)ની[11] તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[14] (તથા) દુનિયાંની આબાદી કરનાર[15] આસ્તાદ (ઈજદ)ની[13] આરાધના,[1] કીર્તિ,[2] ચાલાકી[3] તથા કૌવતને[4] હું વખાણુંછું.[5]

પતેત (અવસ્તાની)

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વઇર્યો ૫. યથા અહૂ વઇર્યો પંજ અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ, અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરૂશ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ, ચીશ ઓમા વેહાંન્, મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનો-આંની, ઓખે અવાખ્શ્ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત †હોમ. યથા અહૂ વઇર્યો ૫. અષેમ વોહૂ ૩.

---

* ૮–૯ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૯–૯૧.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ પતેત પશેમાનીની શરૂઆતનો ભાગ, સફો ૧૦૮–૧૦૯.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહૂઇર્યેહે, ક્ષનઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષનઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧.

ફ્રેરસ્તુયે હુમતોઇબ્યસ્ચા હૂખ્તોઇબ્યસ્ચા હ્વર્શતોઇબ્યસ્ચા, માંથ્વોઇબ્યસ્ચા વખેધ્વોઇબ્યસ્ચા વર્શતોઇબ્યસ્ચા. અઇબિગઇર્યા દઇથે વીસ્પા હુમતાચા હૂખ્તાચા હ્વર્શતાચા. પઇતિરિચ્યા દઇથે વીસ્પા દુશમતાચા દુજૂખ્તાચા દુજવર્શતાચા. ફ્રેરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમચા વહ્મેમચા, ફ્રેરા મનંઘહા, ફ્રેરા વચંઘહા, ફ્રેરા ષ્યઓથના, ફ્રેરા અંઘહુયા, ફ્રેરા તન્વસચીત્ ખ્પયાઓ †ઉશ્તનેમ. સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વઇર્યો ૨૧, અષેમ વોહૂ ૧૨, યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુમાંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહૂઇર્યેહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરફેહ મોજદ.

પતેત પશેમાની.‡

યથા અહૂ વઇર્યો ૧. યથા અહૂ વઇર્યો[1] પંજ[2] અજ હમા ગુનાહ[3] પતેત્ પશેમાનુમ,[4] અજ[5] હર્વેસ્તીન[6] દુશ્મત[7] દુજૂખ્ત[8] દુજવરૂશ્ત,[9] મેમ[10] પ ગેતી[11] મનીદ,[12] પીશ[13] શુમા[14] વેહાંન,[15] મનશ્ની[16] ગવશ્ની[17] કુનશ્ની[18] તની[19] રવાની[20] ગેતી[21] મીનાઆંની,[22] ઓખે[23] અવાખશ પશેમાન[24] પ સે ગવશ્ની[25] પ પતેત્ હોમ.[26] યથા અહૂ વઇર્યો ૫, અષેમ વોહૂ ૩.

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશબાજ, સફે ૧૫-૧૬.

† ફ્રેરસ્તુયેના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૨૭-૨૮.

‡ આએ આખી પતેત પાજંદ ભાષામાં છે. એમાંની કેટલીક બાબદો અવસ્તામાંથી, અને કેટલીએક બાબદો પેહેલવી કેતાબોમાંથી લીધેલી છે.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર્‌ત્કએશો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહૂઇર્યેહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્‌ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧.

(પોતાના ગુનાહનેમાટે તોબેશ કરનાર શખ્સ બોલેછે):—અએ ભલા![૧૫] (ઈઆને દીનદાર દસ્તુરો!) તમારી[૧૪] *હજુરમાં[૧૩] યથા અહૂ વઇર્યો[૧] પાંચ[૨] (ભણીને) તમામ ગુનાહથી[૩] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[૪] તમામ[૬] ખરાબ વિચારો,[૭] ખરાબ સખુનો[૮] (તથા) ખરાબ કાંમો[૯] જે આએ દુનિયામાં[૧૧] હું[૧૦] મારા મનમાં લાવ્યો હોઉં[૧૨] તેથી,[૫] (તથા) વિચારને લગતા,[૧૬] સખુનને લગતા,[૧૭] કાંમને લગતા,[૧૮] (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,[૧૯] (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,[૨૦] આએ દુનિયાંને લગતા,[૨૧] પેલી દુનિયાંને લગતાં[૨૨]—એ બધી જાતના ગુનાહોથી,[૩] ઓ હોરમજદ![૨૩] હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુછું,[૨૪] (અને) ત્રણ સખુનોથી[૨૫] (ઈઆને મનશ્નની, ગવશ્નની તથા કુનશ્નીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[૨૬]

(કરદો ૧ લો) **ફેરાજ્ સતાએમ[૧] હુરવેસ્પ[૨] હુમત[૩] હુખ્ત[૪] હુવરશ્ત,[૫] પ[૬] મનશ્ને[૭] ગવશ્ને[૮] કુનશ્ને.[૯] અવાજ્ સતાએમ[૧૦] હરૂ-વેસ્પ[૧૧] દુશ્મત[૧૨] દુઝૂખ્ત[૧૩] દુઝ્વરશ્ત,[૧૪] અજ્[૧૫] મનશ્ને[૧૬] ગવશ્ને[૧૭] કુનશ્ને.[૧૮] અવરૂગીરશ્ની દેહોમ[૧૯] હરૂવેસ્પ[૨૦] હુમત[૨૧] હુખ્ત[૨૨] હુવ-રશ્ત,[૨૩] પ[૨૪] મનશ્ને[૨૫] ગવશ્ને[૨૬] કુનશ્ને[૨૭] કુ[૨૮] કેરફેહ[૨૯] કુનમ.[૩૦] બેહેલશ્ની દેહોમ[૩૧] હરૂવેસ્પ[૩૨] દુશ્મત[૩૩] દુઝૂખ્ત[૩૪] દુજ્વરશ્ત[૩૫] અજ્[૩૬] મનશ્ને[૩૭] ગવશ્ને[૩૮] કુનશ્ને,[૩૯] કુ[૪૦] ગુનાહ[૪૧] નકુનમ.[૪૨]**

---

* એ ઉપરથી જણાએછે કે, ગુનાહ કરનાર શખ્સ પોતાના ગુનાહનો એકરાર તથા તેની ઘટતી તોજેશ, જરતોશ્તી દીનથી પુરતી રીતે વાકેફગાર દસ્તુરોની હજુ-રમાં કરેછે. એ પતેત જોડાયા પછીના ઘણા પાછલા વખતમા લખાએલી ફારસી રવાએતોમાંથી બી, એવીજ મતલબનું લખાણ મળી આવેછે, તે એ કે, ગુનેહગાર શખ્સે પોતાના ગુનાહનો એકરાર તથા તોજેશ, તે જમાનાના રાસ્ત, કાબેલ તથા દીન-આગાહ દસ્તુરની હજુરમાં કરવો.

તમામ[૨] નેક વિચારને,[૩] નેક સખુનને[૪] (અને) નેક કાંમને[૫] (મારી) મનશ્ની,[૭] ગવશ્ની[૮] (તથા) કુનશ્ની[૯] થી[૬] હું વખાણુંછું.[૧] તમામ[૧૧] બદ વિચારને,[૧૨] બદ સખુનને[૧૩] (અને) બદ કાંમને[૧૪] (મારી) મનશ્ની,[૧૬] ગવશ્ની[૧૭] (તથા) કુનશ્ની[૧૮] થી[૧૫] હું ધિક્કારૂંછું.[૧૦] તમામ[૨૦] નેક વિચારને,[૨૧] નેક સખુનને[૨૨] (અને) નેક કાંમને[૨૩] (મારી) મનશ્ની,[૨૫] ગવશ્ની[૨૬] (તથા) કુનશ્ની[૨૭] થી[૨૪] હું મજબૂટ પકડુંછું[૧૯] (ઈઆને હું એખત્યાર કરૂંછું), કે તેથી કરીને[૨૮] (હું) સવાબ[૨૯] કરૂં.[૩૦] તમામ[૩૨] બદ વિચારને,[૩૩] બદ સખુનને[૩૪] (અને) બદ કાંમને[૩૫] (મારી) મનશ્ની,[૩૭] ગવશ્ની,[૩૮] (તથા) કુનશ્ની[૩૯] થી[૩૬] હું છોડી દેઉછું,[૩૧] કે તેથી કરીને[૪૦] (હું) ગુનાહ[૪૧] નહી કરૂં.[૪૨]

ફ્રરાજ[૪૩] ઓએ શુમા[૪૪] રાદ્દ હોમ,[૪૫] કે[૪૬] અમશાસ્પંદ[૪૭] હેદ્દ,[૪૮] યજશ્ને[૪૯] ઓ[૫૦] નીઆએશ્ને;[૫૧] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૫૨] મનશ્ને,[૫૩] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૫૪] ગવશ્ને,[૫૫] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૫૬] કુનશ્ને,[૫૭] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૫૮] ઓહુ,[૫૯] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૬૦] તન,[૬૧] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૬૨] આંનેચ[૬૩] ઇન[૬૪] ખેશ[૬૫] જાન,[૬૬] તન[૬૭] ઓ[૬૮] જાન[૬૯] નામ[૭૦] રવાંન.[૭૧] બુન[૭૨] બરૂ[૭૩] ખાસ્ત[૭૪] ઇમ હસ્ત,[૭૫] પ[૭૬] ખેશીએ[૭૭] યજદાંન[૭૮] દારૂ હોમ.[૭૯] પ[૮૦] ખેશીએ[૮૧] યજદાંન[૮૨] દાશ્તન[૮૩] અએ બહોદ્દ[૮૪] કુ[૮૫] અગરૂ[૮૬] તશ[૮૭] અજ્ઞં રસદ્દ,[૮૮] કે ઇન તન[૮૯] રવાનરા[૯૦] બે-આવાયદ્દ દાદન[૯૧] બેદહુમ.[૯૨]

તમો[૪૪] જેઓ[૪૬] અમશાસ્પદો[૪૭] છેઓ[૪૮] (તેઓને) (મારી) મનશ્ની[૫૩] થી,[૫૨] ગવશ્ની[૫૫] થી,[૫૪] કુનશ્ની[૫૭] થી,[૫૬] (મારાં પોતાના) અંતઃકરણ[૫૯] થી,[૫૮] (મારાં) તન[૬૧] થી,[૬૦] (તથા) આએ[૬૪] કે જે[૬૩] મારો પોતાનો[૬૫] જાન[૬૬] (તે) થી કરીને[૬૨] (તથા) તન[૬૭] અને જાન[૬૯] (જેનું) નામ[૭૦] રવાન[૭૧] (તે)થી કરીને,[૬૨] (ઓ અમશાસ્પંદો !) (હું) તમુને[૪૪] ઈજશ્ને[૪૯] તથા[૫૦] નીઆએશ[૫૧] અર્પણ કરૂંછું,[૪૫] અંદરનો[૭૨] (તથા) બાહારનો[૭૩] ખજાનો,[૭૪] જે મારી પાસે છે[૭૫] (તે), યજદાંની[૭૮] ખેશીને[૭૭] લીધે[૭૬] હું રાખુંછું.[૭૯] યજદાંની[૮૨] ખેશી[૮૧] થી[૮૦] રાખું[૮૩] તે એ છે[૮૪] કે[૮૫] (અથવા ઈઆને કે[૮૫]), અગરજો[૮૬] કોઈ ચીજ[૮૭] એવી બને,[૮૮] (જેથી) આએ (મારાં) તનને[૮૯] (મારાં) રવાનનેમાટે[૯૦] આપવું પડે[૯૧] (તો) હું આપું.[૯૨]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, અગરજો મારાં રવાનના

ફાએદાનેમાટે મારાં તનને ફેદા કરવાની અગત પડે તો તેમ હું કરૂં.)

સતાએમ[93] અષહી[94] પેહેલુમ,[95] નગુનમ[96] દેવાન.[97] પ નીકીએ દાદાર અહુરમજદ[98] સેપાસદાર હોમ.[99] પ પેતીઆર[100] અનાઇ[1] અજ[2] ઘનામીનો[3] અવર અદ,[4] ઉમેદ રસ્તાખીજરા[5] પદશ[6] ઓરસંદ[7] હમદાસ્તાન[8] હોમ.[9] દીને અહુરમજદ,[10] દાદે જરતોશત,[11] રસ્તએ ફેરાફન,[12] કર્દે પોરયોદકેશાંન[13] પ દસ્તુર[14] દાર હોમ.[15] આં જાદેહરા[16] અજ ગુનાહ[17] પ પતેત હોમ[18] પ પતેત હોમ[19] અજ ગુનાહ.[20]

સઉથી સરસ[95] અશોઇને[94] હું વખાણુંછું[93] (તથા) દેવોને[97] આજેજ કરૂંછું.[96] દાદાર હોરમજદની નેકીથી[98] હું શુકરાંના કરનાર *છેઉં.[99] હારેમન[3] તરફથી[2] (મારી ઉપર) જે ઘાત[100] (અને) હલાકી[1] આવી પોંહોંચે[4] તે ઉપર,[6] †રસ્તાખેજ (થવા)ની ઉમેદનેમાટે[5] (હું) રાજી[7] (અને) એકમત[8] છેઉં.[9]

ખોલાસો:—(ઉપલા છેલ્લા વાક્ય બાબે પહેલવી શરેહમાં એવું જણાવેછે કે, કેઆમતને દાહાડે હારેમન તથા તેની સાથના તમામ દેવ દરૂજોનો દોર બંદ થશે, અને તેઓ કોઇબી જાતની હલાકી પોંહોચાડી શકશે નહી.)

હોરમજદી દીન,[10] જરતોશ્તી કાએદો[11] નેક શાસ્તી[12] (તથા) ‡પોરયોદકેશોનાં (નેક) કાંમોને[13] દીનના હોકમ મુજબ[14] હું રાખું.[15]

ખોલાસો:—(હોરમજદી દીન, અશો જરતોશ્તનાં તમામ ફરમાનો, તથા તે પેગમબરની આગમચના વખતના પોરયોદકેશો ઇઆને એકજ ખોદાને માનનારાઓનાં નીતિના કાંમો પ્રમાણે હું મારી જીંદગી ગુજારૂં.)

તે રસ્તાનેમાટે[16] (ઇઆને ઉપર જણાવેલાં ફરમાનોથી જો હું

---

* ઇઆને દાદાર હોરમજદની તરફથી મારી ઉપર જે ખુબીઓ હર વખત પોંહોંચેછે, તેને માટે હું તે કીરતારનો અતિ આભારી છેઉં.

† 'રસ્તાખેજ'ના પુરતા ખોલાસા બાબે જુઓ શેઠ ખ. રૂ. કામાજીનો બનાવેલો "જરતોશ્તી અભીઆસ," સફો ૨૮૮–૩૦૨.

‡ પેગમબર જરતોશ્તની આગમચની દીન પાલનારાઓને 'પોરયોદકેશ' કેહેતા હતા. તેઓ યજદાંપરસ્ત હતા. ઇજશ્નેના પેહેલા હામાં તથા ફરવરદીન યસ્તમાં પોરયોદકેશોનાં ફરોહરોને માન સાથે યાદ કીધાછે.

ઉલતો ચાલ્યો હોઉં તો), (તે) ગુનાહોથી[17] હું પતેત કરી પસ્તાવો કરૂંછું.[18] (તથા) (તે) ગુનાહોથી[20] હુ પતેત કરી *પશેમાન થાઉંછું.[19]

(કરદો ૨ જો) કુ[1] મરદુમાન[2] ઓ બુન[3] શાયદ બુદન,[4] યાઓ મન[5] ઓ બુન[6] બુદ એસ્તેદ,[7] પેશ[8] ઓએ ચેહેર અંદા,[9] પસ[10] ઓએ ચેહેર પેશ,[11] યદશાન અંદર[12] જસ્ત એસ્તેદ,[13] અજ સે સ્રઓષો-ચરનામ ગુનાહ,[14] અજ આં નીતૂમ ગુનાહ,[15] અંદા હજારાન હજાર મર્ગરજાંન,[16] અંદ ચંદ ગેઓશ[17] હસ્ત શાયદ બુદન,[18] પ નામે ચેસ્ત,[19] હરૂવેસપ[20] દુશમત[21] દુજાૂખ્ત[22] દુજવરૂશ્ત,[23] મેમ[24] પરાએ કસાંનરા,[25] યાવ[26] કસાંન[27] પરાએ મનરા,[28] યાવ[29] ગુનાહકારી[30] પ મનરા[31] કસો ગુનાહ,[32] ઓ બુન બુદ એસ્તેદ,[33] અજ[34] આં ગુનાહ[35] મનશ્ની[36] ગવશ્ની[37] કુનશ્ની,[38] તની[39] રવાંની[40] ગેતી[41] મીનોઆંની,[42] ઓખે[43] અવાખ્શ પશેમાન[44] પ સે ગવશ્ની[45] પ પતેત હોમ;[46] પ પતેત હોમ[47] અજ ગુનાહ.[48]

જે[1] (ગુનાહ) માણસોથી[2] શરૂઆતથી[3] (ઈઆને જન્મથી) થઈ શકેછે,[4] તેવોજ (ગુનાહ) શરૂઆતથી[6] (જો) મારીથી[5] થયો હોએ,[7] (તથા) (જે ગુનાહ) પેહેલાં[8] (અથવા શરૂઆતમાં[8]) થોડો[9] (અને) પાછળથી[10] વધારે[11]-(જેમ) બીજાઓમાં[12] (ઈઆને બીજાઓથી) ઉત્પન્ન થયો હોએ,[13] તેમ મારીથી[5] થયો હોએ,[13] (એટલે) ત્રણ ચાબુકની શિક્ષાને લાએકના ગુનાહથી,[14] (બલકે) તેથી (બી) સઉથી ઓછા ગુનાહથી[15] તે હજારો હજાર મરગરજાન ગુનાહ સુધી,[16] (અને) એટલા અંદાજાથી બી વધારે[17] (ગુનાહ) (જો) કદાચ (મારીથી) થયો હોએ,[18]-ઈઆને[19] (અથવા નામ બ નામ[19]) તમામ[20] બદ વિચાર,[21] બદ સખુન;[22] (તથા) બદ કાંમો[23] મે[24] બીજાઓનેમાટે[25] (કીધાં હોએ), અથવા[26] બીજાઓએ[27] મારેમાટે[28] (કીધાં હોએ), અથવા[29] કોઈ ગુનેહગાર શખ્સથી[30] મારેખાતર[31] કાંઈ નાહકો ગુનાહ[32] (બી) શરૂઆતથી થયો હોએ તો,[33]-તે (ઉપર જણાવેલા તમામ) ગુનાહ[35] (જે) વિચારને લગતા,[36] સખુનને લગતા,[37] કાંમને લગતા,[38] (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,[39] (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,[40] આએ

---

* આએ આખા પેહેલા કરદાની મતલબ, બલકે કેટલોએક ભાગ બોલેબોલ, "ફેરસ્તુયે" જે "અવસ્તાની પતેત"ને નામે ઓળખાએછે તેને મળતી આવેછે. 'ફેરસ્તુયે'ના અવસ્તા તથા તેના તરજુમાનેમાટે જુઓ સફે ૨૭-૨૮.

દુનિયાંને લગતા,[૪૧] પેલી દુનિયાંને લગતા[૪૨]—એ (બધી જાતના) ગુનાહો[૩૫]થી,[૩૪] ઓ હોરમજદ ![૪૩] હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુંછું,[૪૪] (અને) ત્રણ સખુનોથી[૪૫] (ઇઆને મનશ્ની, ગવશ્ની, તથા કુનશ્નીથી) હું પતેત કરી પસ્તાવો કરૂંછું;[૪૬] (ઉપર જણાવેલા) ગુનાહથી[૪૮] હું પતેત કરીને પશેમાન થાઉંછું.[૪૭]

(કરદો ૩ જો) **ઇન્[૧] અંદ્[૨] આખો[૩] પાયે[૪] ગુનાહ્[૫] નાંમ;[૬] ચુન્[૭] હુનદરખ્ત,[૮] મેદીઓસારત,[૯] અંદરજફેર્માન્[૧૦] બોએદીઓજદ્,[૧૧] કાએદીઓજદ્,[૧૨] આગેરેમ ગુનાહ્,[૧૩] અવાવરેશત ગુનાહ્,[૧૪] અરેદુશ ગુનાહ્,[૧૫] ખોરહે ગુનાહ્,[૧૬] બાઝાએ ગુનાહ્,[૧૭] યાતુ ગુનાહ્,[૧૮] તન્વલ્ગાન્ ગુનાહ્,[૧૯] મર્ગ્રૂઝાંન્ ગુનાહ્,[૨૦] અવસોશ ગેરાંન્ ગુનાહ્,[૨૧] જેહેમર્જ ગુનાહ્,[૨૨] દશ્તાન્મર્જ ગુનાહ્[૨૩] કુનમર્જ ગુનાહ્,[૨૪] અવારૂન મર્જશ્ની,[૨૫] શોએથ ગુનાહ્ સેશ્ની,[૨૬] ગુનાહે રવાની,[૨૭] ગુનાહ્ હમીમાલાંન્,[૨૮] ગુનાહીઓ પુલ્શહોદ્,[૨૯] વખ્શે વખ્શાંન્ વખ્શે ગુનાહ્,[૩૦] ગુનાહ્ અજ ગુનાહ્[૩૧] અવરેઆખો ગુનાહ્,[૩૨] કુ મરૂદુમ[૩૩] ઓ બુન્ શાયદ્ બુદન્[૩૪] ગજસ્તેહ્[૩૫] ઘનામીનો[૩૬] દરવંદ્[૩૭] પ પેતીઆરે દામાને અહુરમજદ[૩૮] ફરાજ્ કરનીદ્.[૩૯]**

વધારે ખરાબ[૩] પાયા (અથવા મૂળ)ના[૪] ગુનાહ[૫] આએ[૧] છે. (તેઓનાં) નામ[૬] (નીચે જણાવેલાં છે):—

જેમકે[૭] કોઈને ઘેરદનસાફીથી નુકસાન કરવું તથા તેને સારાં કાંમમાં ખલલ કરવી,[૮]—કોઈને ખરાબ શિખામણ આપવી તથા જુઠું બોલવાને કેહેવું તથા ખોટો માર્ગ દેખાડવો,[૯]—કોઈ શખ્સ મરતી વેળા અથવા મુસાફરી જતી વખતે, પોતાનાં ફરજંદને અથવા બીજાઓને વસીઅત કરી જાએ અને તે પ્રમાણે નહી ચાલવું, બલકે તેથી ઉલટી રીતે કરવું,[૧૦]—માણસો અથવા જાનવરોને ચોરીને વેચવાં, તથા સારાં કપડાં અને સોજી લેહેજજતદાર ખાવાની ચીજને હાથે કરીને ખરાબ કરવી,[૧૧]—શક્તિવાન હોવા છતાં ગરીબ લાચારોની પરવરેશ નહી કરવી, પણ સાંભું તેઓને દુઃખ દેવું, તથા પોતાના હાથ હેઠળનાં જાનવરોને ભુખાં રાખવાં અને તેઓને ઈજા કરવી,[૧૨]—કોઈને મારવાનેમાટે હાથમાં હથિયાર પકડવાનો ગુનાહ,[૧૩]—કોઈને જખમ કરવાની મતલબથી હાથમાં હથિયાર પકડીને તે હથિયાર સાંભા ધણીનાં માથાં ઉપર ફેરવવાનો ગુનાહ[૧૪]—ત્રણ દાહાડા પછી રૂજ આવે એવો કોઈ માણસને જખમ કરવાનો ગુનાહ,[૧૫]—ચાર દાહાડા પછી રૂજ આવે એવો કોઈ માણસને જખમ કરવાનો

ગુનાહ,[16]—હાથ ઉપર જખમ કરવાનો ગુનાહ,[17]—પગ ઉપર જખમ કરવાનો ગુનાહ[18]—પગે લંગડો થાએ અને કાંમ કરવાથી અટકે એવી રીતે કોઈના પગને જખમ કરવાનો ગુનાહ,[19]—મોતની શિક્ષાને લાએકનો *ગુનાહ,[20]—કોઈની હદ્દથી જીઆદા મજાક મશ્કેરી કરવાનો ગુનાહ,[21]—વેશ્યા સાથે બદફેલી કરવાનો ગુનાહ,[22]—દસ્તાનવાળી ઓરત સાથે સંબંધ કરવાનો ગુનાહ,[23]—ગોલામબારગી કરવાનો ગુનાહ,[24]—ઓરત સાથે બેકાએદે સંગત કરવાનો ગુનાહ,[25]—પોતાના હાથે પોતાની મની બગાડવાનો ગુનાહ,[26]—જુદદીન ઓરત સાથે સોહોબત કરવાનો ગુનાહ,[27]—પારકાની ઓરત સાથે નજદીકી કરવાનો તથા પારકા શખ્સનો માલ ચોરવાનો ગુનાહ,[28]—જરતોશ્તી ધર્મની જરૂરીઆતની †ફરજો નહી બજાવ્યાથી, મરી ગયા પછી ચિન્વતપુલ પસાર કરવો મુશ્કેલ પડે એવાં ગુનાહનાં કાંમો,[29]—વધતો અને જીઆદે વધતો

---

* એ ગુનાહ બાબે પેહેલવીમાં લાંબી શરેહ આપીછે. કીયા કીયા ગુનાહો એ સઉથી મ્હોટી શિક્ષાની હદ્દમા આવી શકે, તેની નીચે મુજબ એક ટીપ આપીછે:—દાદાર હોરમજદને એક કરીને નહી ગણવો; પેગમબર અશો જરતોશ્ત તથા તેની ભલી દીનને બરહક્ક નહી ગણવી; માબાપ તથા ઉસ્તાદનાં ફરમાન મુજબ નહી ચાલવું, પણ સામું તેઓને દુઃખ દેવું; જાદુઈ શિખવી; અશોઈનાં કાંમોમાં ખલલ કરવી; નસાને પાણી તથા આતશમા નાખવો તથા તેને જમીનમાં દાટવો; આતશબેહેરાંમ સાહેબને થંડા કરવા; કોઈ શખ્સની દોલત તથા માલમતા વકીલ તરીકે ફક્ત રાખવા આપેલી હોએ, તેને તે શખ્સનાં મરણ બાદ તેનાં ફરજંદ અથવા વારસોને આપવાને બદલે ખાઈ જવો; પારકી ઓરત સાથે અનીતિ ભરેલી ચાલ ચલાવવી; દરવદ (ઈઆને દુષ્ટ માણસ)ની દીન કબૂલ કરવી; અશો તથા પરહેજગાર માણસને તથા દસ્તુરને તથા સરદારને વાંકમાં લાવવા સારૂ, તેઓની સાંમે ખોટી ગવાહી આપવી; ગર્ભ તોડી પાડવો; દારૂ દવામાં ભેળીને નસો તથા હેરનસો ખાવો તથા ખવરાવવો; દસ્તુર અથવા મોબેદ થઇને આશ્મોગીનું કાંમ કરવું.

† પેહેલવી શરેહમાં એ બાબે પાંચ મુખ્ય ફરજો જણાવેલી છે, તેઓનાં નામઃ—(૧) વરસના ૬ ગાહામબાર કરવા, અથવા તો પોતાની ગુંજાસ મુજબ તેમાં ભાગ લેવો; (૨) ફરવરદીઆંન ઉજાવવું; (૩) રપિથ્વનની ક્રિયામાં ભાગ લેવો; (૪) પોતાનાં માબાપ તથા ખેશીઓનો રોજગાર કરવો, ઈઆને જે મહીને તથા દાહાડે તેઓ ગુજરી ગયાં હોએ, તે દાહાડે તેઓની નયતે ઈજશ્ને, બાજ, દરૂન, આફરીંગાન કરાવવું; (૫) દરરોજ બંદગી કરવી.

*ગુનાહ,[૩૦]—એક ગુનાહથી ઉત્પન્ન થતો બીજો ગુનાહ,[૩૧]—(તથા) બીજા વધારે ખરાબ ગુનાહ,[૩૨] જે માણસોથી[૩૩] શરૂઆત (ઈઆને જન્મ)થી થઈ શકેછે,[૩૪] (તથા જે ગુનાહ) લેઆનતના ભરેલા[૩૫] (તથા) બદ[૩૭] હારેમને[૩૬] દાદાર હોરમજદની પેદાએશની †સાંભે[૩૮] (ઈઆને તે પેદાએશને ખરાબ કરવાનેમાટે) પેદા કીધા.[૩૯]

અહુરમજદ્દ ખોદાએ[૪૦] ગુનાહ્[૪૧] અંદર્ દીન[૪૨] પેદા બેકર્દ,[૪૩] ગોહાને પોર્યોદ્કેશાંન[૪૪] ગુનાહ્ દાશ્તેહ્ એતેસ્દ.[૪૫] મનશ્ની[૪૬] પેશ[૪૭] દાદાર્ અહુરમજદ્દ[૪૮] મીનોઆંન્[૪૯] ગેતીઆંન્[૫૦] મહેસ્ત્,[૫૧] પેશ[૫૨] અમશાસ્પંદાંન્,[૫૩] પેશ[૫૪] મેહેર્[૫૫] સરોશ[૫૬] રશ્ને,[૫૭] પેશ[૫૮] આતશ[૫૯] બરસમ[૬૦] હોમ,[૬૧] પેશ[૬૨] દીન[૬૩] રવાન્ ખેશ,[૬૪] પેશ[૬૫] રદ[૬૬] દસ્તુરે[૬૭] દીની,[૬૮] પેશ[૬૯] ઓએ ગવેહ્[૭૦] મદ્ એસ્તેદ,[૭૧] અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ અજ ગુનાહ્.

(એ સઘળા ઉપર જણાવેલા) ગુનાહોને[૪૧] (તમામ ખલકતના) સાહેબ હોરમજદે[૪૦] દીનમાં[૪૨] જાહેર કીધા છે,[૪૩] (તથા) પોર્યોદકેશોમાંના ભલાઓએ[૪૪] (ઈઆને ભલા પોર્યોદકેશોએ) (બી તેઓને) ગુનાહ તરીકે ગણેલા છે.[૪૫] (મારી નેક) મનશ્નીથી[૪૬] દાદાર હોરમજદ[૪૮] (જે) મીનો જેહાનમાં[૪૯] (તથા) આએ દુનિયાંમાં[૫૦] સઉથી મ્હોટો[૫૧] (છે), (તેની) નજદીક[૪૭] (ઈઆને તેની હજુરમાં), અમશાસ્પંદોની[૫૩] નજદીક,[૫૨] મેહેર,[૫૫] સરોશ[૫૬] (તથા) રશ્ને (ઈજદ)ની[૫૭] નજદીક,[૫૪] આતશ,[૫૯] બરસમ[૬૦] (તથા) હોમની[૬૧] નજદીક,[૫૮] દીન[૬૩] (તથા) મારાં પોતાનાં રવાનની[૬૪] નજદીક,[૬૨] દીનના[૬૮] સરદાર[૬૬] (તથા) દસ્તુરની[૬૭] નજદીક,[૬૫] (તથા) કોઈ ભલો (ઈઆને દીનદાર) ‡શખ્સ[૭૦] (જે) આવેલો હોએ[૭૧] (તેની) નજદીક,[૬૯] (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).¶

---

* ઈઆને એક વખત ગુનાહ કીધા પછી તેનેમાટે તોજેશ નહી કરવી, બલકે ગુનાહ કર્યા કરવો.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૮ મે આપેલી ત્રીજી નોટ.

‡ ઈઆને દીનના સરદાર અથવા દસ્તુરની ગેરહાજરીએ, કોઈ રાસ્ત તથા દીન-આગાહ જરતોશ્તીની હજુરમાં બી ગુનાહની તોજેશ થઈ શકે.

¶ જુઓ ૨ જા કરદાના છેડેના ભાગનો તરજુમો, સફે ૧૧૨–૧૧૩.

(કરદો ૪ થો) અંદર[1] પેદ્દ[2] માદ્દ[3] ખોહુ[4] બેરાદ્દ,[5] જન[6] ફરજંદ્દ,[7] શોએ[8] સાલાર,[9] ખેશ[10] નજદીક,[11] હમગેહાંનીઆંન,[12] હમખાસ્તગાંન,[13] હમસાએગાંન,[14] હમશેહેરીઆંન,[15] પ દર્માનીઆં[16] જસ્ત પ હર અદાદીઅ,[17] ચુન[18] મન[19] અંદર ગુનેહગાર બુદ્દ એસ્તેદ્દ હોમ,[20] અજ આન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ, પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

(મારા પોતાના) બાપ,[2] માએ,[3] બેહેન,[4] ભાઈ[5] તરફ[1] (અથવા સાથે[1]), (મારી પોતાની) *ઓરત[6] (અથવા) *ખાવંદ[8] સાથે,[1] (મારાં પોતાનાં) ફરજંદ[7] (તથા) સરદાર[9] (દઈઆને દીનના વડા) સાથે,[1] સગાંવાહાલાં[10] (તથા) નજદીકનાઓ[11] સાથે,[1] એકજ જગા ઉપર રેહેનારાઓ[12] સાથે,[1] ભાગીઆઓ[13] સાથે,[1] પડોશીઓ[14] સાથે,[1] હમશેહેરીઓ[15] સાથે,[1] (મારા) ફરમાન-બરદારો[16] (એ બધાઓ સાથે) કોઈબી (રીતની) †બેદાદીથી,[17] જો[18] હું[19] ગુનેહગાર થયો હોઉં તો,[20]—(તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).‡

(કરદો ૫ મો) હેહેર[1] નસા[2] ખોરશ્ની,[3] હેહેર[4] નસા[5] જોએશ્ની[6] હેહેર[7] નસા[8] ઓએ[9] આવ[10] ઓ[11] આતશ[12] બોર્દન,[13] યા[14] આવ[15] ઓ[16] આતશ[17] હેહેર[18] નસા[19] બોર્દન,[20] અવસ્તા[21] પચ મનશ્ની[22] નગોકૃતન,[23] મોએ[24] નાખુન[25] દંદાન ફરેશ,[26] દસ્તે શવીન,[27] ઓ[28] અવરે[29] હરૂચે[30] પદર હેહેર નસા,[31] ચુન[32] મન[33] અંદર[34] ગુનેહગાર[35] બુદ્દ એસ્તેદ્દ હોમ,[36] અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ, પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

---

* પતેત ભણનાર મરદ અથવા ઓરત હોએ તે પ્રમાણે સમજવું.

† ઈઆને ઉપર જણાવેલા શખ્સો સાથે કોઈબી રીતે ગેરવાજબી રીતે ચાલ્યાથી અથવા તેઓ ઉપર સેતમ ગુજાર્યાથી.

‡ જુઓ ૨ જા કરદાના છેડેના ભાગનો તરજુમો, સફે ૧૧૨-૧૧૩.

સુક્કા *નસાને[1] (તથા) લીલા *નસાને[2] ખાવો[3] (અથવા ખાવાનું કાંમ), સુક્કા નસા[4] (તથા) લીલા નસાની[5] સાથે આલુદે થવું,[6] સુક્કા નસાને[7] તથા લીલા નસાને[8] પાણી[10] તથા[11] આતશ[12] માં[9] લઈ જવું,[13] અથવા તો[14] પાણી[15] તથા[16] આતશને[17] સુક્કા નસા[18] (તથા) લીલા નસા[19] (ની નજદીક) લઈ જવું.[20] (પાક) અવસ્તાને[21] મનશ્ની સાથે[22] (ઈઆને સાફ તથા ખરાં દિલથી) નહી ભણવા,[23] બાલ[24] નખ,[25] દાંતકોતરણી[26] (એ ત્રણ ચીજ નહી †પરહેજવી), રાતના (વસીદા) હાથ[27] (નીરંગ તથા પાણીથી સાફ કીધા વગર હરેક ચીજને ‡લગાડવા), તથા[28] જે કાંઈ[30] બીજું[29] સુક્કા નસા તથા લીલા નસા તરીકે[31] (ગણાતું હોએ તેની) સાથે[34] (આલુદે થઈને) જો[32] હું[33] ગુનેહગાર[35] થયો હોઉં તો,[36] (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન §થાઉંછું).

(કરદો ૬ ઠો) **કુ કાંમે દાદારૂ અહુરમજદ ખુદ,[1] ઓએમ આવાયસ્ત મનીદન,[2] ઓએમ નમનીદ;[3] ઓએમ આવાયસ્ત ગોફતન[4] ઓએમ નગોફત;[5] ઓએમ આવાયસ્ત કર્દન,[6] ઓએમ નકર્દ;[7] અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની,**

---

* જીવતા માણસનાં બદનમાંથી ઉતારેલા બાલ તથા નખને 'હેહેર' અથવા સુક્કો નસો કરીને કેહેછે. અવસ્તામા એને 'હિખ્ર' કેહેછે. મુરદાંનાં આખાં બદનને અથવા તેના કોઈબી સાંધાને 'નસો' અથવા "લીલો નસો" કેહેછે. "નસો" બોલનો અસલ અર્થ "મુરદાર, કોહોતી ચીજ." ધાતુ નસ્ (સંસ્કૃત नश् ઈઆને નાશ પામવું) ઉપરથી એ શબ્દ નીકળેલો છે.

† પેહેલવી શરેહમાં; ઈઆને કાએદાસર જમીનમાં નહી દાટવી.

‡ પેહેલવી શરેહમાં.

§ આએ પાંચમાં કરદામાં આવેલી બાબદ આપણને ખુદ અવસ્તામાંથી બી મળી આવેછે. વંદીદાદમાં નસો ખાવાને તથા તેને પાણી અથવા આતશમાં નાખવાને સખત મનાઈ કીધેલી છે. એવું કાંમ કરનાર શખ્સને તેની જીંદગીના છેડા સુધી અપવિત્ર ગણેલો છે. પાણી તથા આતશમાં હરગેજ નસો નાખવો નહી એટલુંજ નહી, પણ જો પાણી અથવા આતશમાં તે પડેલો આપણી નજરે પડે તો, તુરત તેને બાહાર કાહાડવો (જુઓ વંદીદાદની છઠી પરગરદ, ફકરા ૨૬–૨૯; ૭ મી પરગરદ, ફકરા ૨૩–૨૭; ૮ મી પરગરદ, ફકરા ૭૩–૮૨). બાલ તથા નખ બદન ઉપરથી ઉતાર્યા પછી, તેઓને પરાગંદેહ નહી કરવા, પણ એક હેલાએદી જગાએ ખાડો ખોદીને દાટવાં. (વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની ૧૭ મી પરગરદ).

તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્નની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ અજ ગુનાહ.

જે કાંઈ દાદાર હોરમજદની ખાહેશ હતી[1] તે મુજબ મને વમાસવું જોઈતું હતું,[2] તે મેં (જો) નહી વમાસ્યું હોએ,[3] જે મને બોલવું જોઈતું હતુ,[4] તે હું (જો) નહી બોલ્યો હોઉં,[5] જે મને કરવુ જોઈતું હતું[6] તે મે (જો) નહી કીધું હોએ[7] તો,–(તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછુ).*

(કરદે ૭ મો) કુ કાંમે **અહેરેમન બુદ્દ,[1] ઓએમ નઆવાયસ્ત મનીદન,[2] ઓએમ મનીદ;[3] ઓએમ નઆવાયસ્ત ગોફ્તન,[4] ઓએમ ગોફ્ત;[5] ઓએમ નઆવાયસ્ત કર્દન,[6] ઓએમ કર્દ;[7] અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્નની ગવશ્નની કુનશ્નની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્નની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ અજ ગુનાહ.**

જે કાંઈ હારેમનની ખાહેશ હતી,[1] તે મુજબ મને વમાસવું નહી જોઈતું હતું,[2] તે મે (જો) વમાસ્યું હોએ,[3] જે મને નહી બોલવું જોઈતું હતું,[4] તે હું (જો) બોલ્યો હોઉં,[5] જે મને નહીં કરવું જોઈતુ હતું,[6] તે મેં (જો) કીધું હોએ[7] તો,–(તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું,)*

(કરદે ૮ મો) **અજ[1] હમોઇન્[2] હર્ આઇન્[3] ગુનાહ,[4] હર્ આઇન્[5] મર્ગરજાંન્,[6] હર્ આઇન્[7] ફ્રોદ્દ માન્દ,[8] હર્ આઇન્[9] માનીદ,[10] હર્ આઇન્ ગુનાહ અજ ગુનાહ,[11] ઓએમ[12] અંદર[13] અહુરમજદ,[14] મરૂદમ,[15] મરૂદમ સર્દગાંન[16] જસ્ત[17] પ પતેત્ હોમ.[18]**

તમામ પ્રકારનો[2] (તથા) દરેક જાતનો[3] ગુનાહ,[4] દરેક જાતનો[5] મરગરજાન[6] (ઈઆને મોતની શિક્ષાને લાએકનો ગુનાહ), દરેક જાતનો[7] સાબેત થએલો[8] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[9] રેહી ગએલો[10] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[11] કે જે મારીથી[12] (દાદાર) હોરમજદ,[14] (તથા) માણસો,[15] (અને) માણસોની (જુદી જુદી) જાત[16] સાથે[13] થયો હોએ[17] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[1] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[18]

અજ[19] હમોઇન્[20] હર્ આઇન[21] ગુનાહ[22] હર્ આઇન[23]

---

* જુઓ ૨ જા કરદાના છેડેના ભાગનો તરજુમો, સફે ૧૧૨–૧૧૩.

મર્ગરૂજાંન[૨૪] હર આઇન[૨૫] ફરોદ્દ માન્દ્,[૨૬] હર આઇન[૨૭] માનીદ્,[૨૮] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,[૨૯] ઓએમ[૩૦] અંદરૂ[૩૧] બહ્મન,[૩૨] ગાઓ ગોસ્પંદ,[૩૩] ગોસ્પંદ સર્દગાંન[૩૪] જસ્ત[૩૫] પ પતેત હોમ.[૩૬]

તમામ પ્રકારનો[૨૦] (તથા) દરેક જાતનો[૨૧] ગુનાહ,[૨૨] દરેક જાતનો[૨૩] મરગરજાન[૨૪] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૨૫] સાબેત થએલો[૨૬] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૨૭] રેહી ગએલો[૨૮] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૨૯] કે જે મારીથી[૩૦] બહમન[૩૨] (અમશાસ્પંદ) (તથા) ગાએ ગોસ્પંદ,[૩૩] (અને) ગોસ્પદોની (જુદી જુદી) જાત[૩૪] *સાથે[૩૧] થયો હોએ[૩૫] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૧૯] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૨૬]

અજ[૩૭] હમોઇન[૩૮] હર આઇન[૩૯] ગુનાહ[૪૦] હર આઇન[૪૧] મર્ગરૂજાંન,[૪૨] હર આઇન[૪૩] ફરોદ્દ માન્દ્,[૪૪] હર આઇન[૪૫] માનીદ્,[૪૬] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,[૪૭] ઓએમ[૪૮] અંદરૂ[૪૯] અરૂદીબેહેશ્ત,[૫૦] આતશ,[૫૧] આતશ સર્દગાંન[૫૨] જસ્ત,[૫૩] પ પતેત હોમ.[૫૪]

તમામ પ્રકારનો[૩૮] (તથા) દરેક જાતનો[૩૯] ગુનાહ,[૪૦] દરેક જાતનો[૪૧] મરગરજાન[૪૨] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૪૩] સાબેત થએલો[૪૪] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૪૫] રેહી ગએલો[૪૬] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૪૭] કે જે મારીથી[૪૮] અરદીબેહેશ્ત[૫૦] (અમશાસ્પંદ) (તથા) આતશ,[૫૧] (અને) (જુદી જુદી) જાતના આતશોની[૫૨] સાથે[૪૯] થયો† હોએ[૫૩] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૩૭] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૫૪]

---

* ગાએ ગોસ્પંદો સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, તેઓની સાથે ઘાતકીપણું ચલાવ્યું હોએ. તથા જ્યારે તેઓ આપણાં હસ્તકમા હતાં ત્યારે, તેઓની ઘટતી પરવરેશ તથા જોઈતી જતન નહી કીધી હોએ.

† આતશ સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, તેની ઉપર એસમ, સુખડ, બોએ મુકીને જતન તથા સંભાળથી તેને રોશન નહી રાખ્યો હોએ, પણ બુજાવી દીધો હોએ, અથવા તેને ગલીચ તથા નજસ જગાએ મુક્યો હોએ, અથવા તેની અંદર નસાવાળી મુરદાર ચીજ નાખી હોએ. એ બાબેની સખત મનાઈ આપણા પાક અવસ્તામાં ફરમાવેલી છે. વળી આએ ઠેકાણે

અજ[૫૫] હમોઇન[૫૬] હર આઇન[૫૭] ગુનાહ,[૫૮] હર આઇન[૫૯] મર્ગરજાંન[૬૦] હર આઇન[૬૧] ફરોદ્ માન્દ,[૬૨] હર આઇન[૬૩] માનીદ,[૬૪] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,[૬૫] ઓએમ[૬૬] અંદર[૬૭] શેહેરેવર,[૬૮] અયોખ્શસ્ત,[૬૯] અયોખ્શસ્ત સર્દગાંન[૭૦] જસ્ત,[૭૧] પ પતેત હોમ.[૭૨]

તમામ પ્રકારનો[૫૬] (તથા) દરેક જાતનો[૫૭] ગુનાહ,[૫૮] દરેક જાતનો[૫૯] મરગરજાન[૬૦] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૬૧] સાબેત થએલો[૬૨] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૬૩] રહી ગએલો[૬૪] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૬૫] કે જે મારીથી[૬૬] શેહેરેવર[૬૮] (અમશાસ્પંદ) (તથા) ધાતુ,[૬૯] (અને જુદી જુદી) જાતની ધાતુઓ[૭૦] સાથે[૬૭] *થયો હોએ[૭૧] તો, (તે તમામ ગુનાહ) થી[૫૫] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૭૨]

અજ[૭૩] હમોઇન[૭૪] હર આઇન[૭૫] ગુનાહ,[૭૬] હર આઇન[૭૭] મર્ગરજાંન,[૭૮] હર આઇન[૭૯] ફરોદ્ માન્દ,[૮૦] હર આઇન[૮૧] માનીદ[૮૨] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,[૮૩] ઓએમ[૮૪] અંદર[૮૫] સપંદારમદ,[૮૬] જમીન[૮૭] જમીન સર્દગાંન[૮૮] જસ્ત[૮૯] પ પતેત હોમ.[૯૦]

જાત જાતના આતશ કહેલા છે, તેની મતલબ જુદા જુદા ધંધાદારીઓના આતશ બાબે ઇશારો હોએ એવું દીસેછે; જેમકે લુહારનો આતશ, કુંભારનો આતશ, કારખાનાનો આતશ, ભઠિયારાનો આતશ, ઇત્યાદિ. એ બાબેનું લખાણ આપણને વંદીદાદની ૮ મી ફરગરદમાથી મળેછે. જુઓ ફકરા ૮૧–૯૬.

* ધાતુઓ સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, ધાતુની ચીજો તથા વાસણોને સોજાં નહી રાખ્યાં હોએ, પણ મેલાં તથા કાટ ચહડેલાં રેહેવા દીધા હોએ નજીસ તથા કાટવાળાં વાસણમા મુકેલો ખોરાક ખાધામાં આવ્યાથી તંદરોસ્તીનો બીગાડો થાએછે. જરતોશ્તી દીનનાં ફરમાનોને જો આપણે બારીક નજરથી જોઇએ છિયે તો, તેની મૂળ નેમ એ છે કે, દુનિયાંને આબાદ રાખવી, દરદ તથા રોગ ઉત્પન્ન કરનારા સબબોને દૂર કરવા, અને તંદરોસ્તીનું રક્ષણ કરવું. તંદરોસ્તીને સારી હાલતમા રાખવી, તથા તે બીગડે તેની સાંમે થતા ઉપાયો આગમચથી કામે લગાડવા, તથા બીગડ્યા પછી તેને સુધારવાનેમાટે જોઈતા ઇલાજો લેવા, એ આપણી ફરજોમાંની એક સઉથી અગતની ફરજ છે. એ ફરજ અદા નહી કીધાથી આપણ દાદાર હોરમજદની નજરમા એક રીતે ગુનેહગાર થઇએ છિએ.

તમામ પ્રકારનો[૭૪] (તથા) દરેક જાતનો[૭૫] ગુનાહ,[૭૬] દરેક જાતનો[૭૭] મરગરજાન[૭૮] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૭૯] સાબેત થએલો[૮૦] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૮૧] રેહી ગએલો[૮૨] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૮૩] કે જે મારીથી[૮૪] સપંદારમદ[૮૫] (અમશાસ્પંદ) (તથા) જમીન,[૮૭] (અને) (જુદી જુદી) જાતની જમીન[૮૮] સાથે[૮૫] *થયો હોએ[૮૯] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૭૩] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૯૦]

અજ[૯૧] હુમોઇન[૯૨] હર આઇન[૯૩] ગુનાહ,[૯૪] હર આઇન[૯૫] મર્ગરજાંન[૯૬] હર આઇન[૯૭] ફરોદ માન્દ,[૯૮] હર આઇન[૯૯] માનીદ,[૧૦૦] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ[૧] ઓએમ[૨] અંદર[૩] ખોરદાદ,[૪] આવ,[૫] આવ તાખ્મગાંન[૬] જસ્ત,[૭] ૫ પતેત હોમ.[૮]

તમામ પ્રકારનો[૯૨] (તથા) દરેક જાતનો[૯૩] ગુનાહ,[૯૪] દરેક જાતનો[૯૫] મરગરજાન[૯૬] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૯૭] સાબેત થએલો[૯૮] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૯૯] રેહી ગએલો[૧૦૦] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૧] કે જે મારીથી[૨] ખોરદાદ[૪] (અમશાસ્પંદ) (તથા) પાણી,[૫] (અને) (જુદી જુદી) જાતનાં પાણી[૬] સાથે[૭] †થયો હોએ[૭] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૯૧] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૮]

અજ[૯] હુમોઇન[૧૦] હર આઇન[૧૧] ગુનાહ,[૧૨] હર આઇન[૧૩] મર્ગરજાંન[૧૪] હર આઇન[૧૫] ફરોદ માન્દ,[૧૬] હર આઇન[૧૭]

---

* જમીન સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, જમીનને સુધારીને તેની ઉપર ખેતી નહી કીધી હોએ, પણ તેને વેરાન તથા ઉજડ રાખી મુકી હોએ. પોતાની રેહેવાની જગાને સુકી તથા સોજી રાખવાને બદલે, તેને ભીની તથા ગલીચ રાખવી, કે જેથી તંદરોસ્તીમાં બીગાડો થાએ. નુકસાનકારક જાનવરો તથા ખર્ફસ્તરોનાં રહેવાનાં દર પુરી નહી નાંખ્યાં હોએ. ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે જમીનને બેદરકારીથી રાખ્યાથી, તે જમીન (અલકાર રીતે બોલ્યે તો) પોતે નાખુશ થાએછે તથા તેના ધણીને કદુઆ દેછે.

† પાણી સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, નસાને અથવા નસાવાળી ચીજને પાણીમાં નાખીને પાણી ખરાબ કરવું, અથવા પાણીમાં પડેલા નસાને બાહાર નહી કાહાડવો, અથવા કોઈબી રીતે પાણીને એવી ખરાબ રીતે રાખવું કે, તે પીધાથી અથવા વપરાસમાં આવવાથી તંદરોસ્તીનો બીગાડો થાએ. આએ ઠેકાણે જુદી જુદી જાતનાં પાણી કહેલાંછે, તેની મતલબ વરાનું પાણી, નદીનું પાણી, કુવાનું પાણી, ઇત્યાદિ સમજવું.

માનીદ[૧૮] હર આઇન્ ગુનાહ્ અજ ગુનાહ્[૧૯] ઓએમ્[૨૦] અંદર્[૨૧] અમર્દાદ્,[૨૨] ઓર્વર્[૨૩] ઓર્વર્ સર્દગાંન્[૨૪] જસ્ત,[૨૫] પ પતેત્ હોમ.[૨૬]

તમામ પ્રકારનો[૧૦] (તથા) દરેક જાતનો[૧૧] ગુનાહ,[૧૨] દરેક જાતનો[૧૩] મરગરજાન[૧૪] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૧૫] સાબેત થએલો[૧૬] (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો[૧૭] રેહી ગએલો[૧૮] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૧૯] કે જે મારીથી[૨૦] અમરદાદ[૨૨] (અમશાસ્પદ) (તથા) ઝાડપાન,[૨૩] (અને) (જુદી જુદી) જાતનાં ઝાડપાન[૨૪] સાથે[૨૧] *થયો હોએ[૨૫] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૯] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૨૬]

અજ[૨૭] હમોઇન[૨૮] હર્ આઇન્[૨૯] ગુનાહ્[૩૦] હર્ આઇન્[૩૧] મર્ગર્જાંન,[૩૨] હર્ આઇન્[૩૩] ફ્રેરોદ્ માન્દ,[૩૪] હર્ આઇન્[૩૫] માનીદ,[૩૬] હર્ આઇન્ ગુનાહ્ અજ ગુનાહ્,[૩૭] ઓએમ[૩૮] અંદર્[૩૯] દામે અહુરમજદ[૪૦] જસ્ત,[૪૧] ચુન્[૪૨] સતર્,[૪૩] માહ[૪૪] ઓ[૪૫] ખોરશેદ,[૪૬] આતશ[૪૭] સોહર્[૪૮] સોજ઼ા,[૪૯] સગ,[૫૦] વએ,[૫૧] ગોસ્પંદ્[૫૨] પંજ આઇન,[૫૩] ઓ[૫૪] અવરે[૫૫] ગવહે[૫૬] દહેશ્નાંન,[૫૭] ઇન્[૫૮] અહુર્મજદ ખેશ,[૫૯] ચુન્[૬૦] અંદર્[૬૧] જમીન[૬૨] ઓ[૬૩] આસ્માન[૬૪] ચુન્[૬૫] મન[૬૬] અંદર્[૬૭] ગુનેહ્ગાર્ બુદ્ એસ્તેદ્ હોમ,[૬૮] અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ અજ ગુનાહ્.

તમામ પ્રકારનો[૨૮] (તથા) દરેક જાતનો[૨૯] ગુનાહ,[૩૦] દરેક જાતનો[૩૧] મરગરજાન[૩૨] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૩૩] સાબેત થએલો[૩૪] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૩૫] રેહી ગએલો[૩૬] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૩૭] કે જે મારીથી[૩૮] હોરમજદની પેદાએશ[૪૦] સાથે[૩૯] થયો હોએ,[૪૧] જેમકે[૪૨] સેતારા,[૪૩] માહતાબ,[૪૪] તથા[૪૫] આફતાબ[૪૬] સાથે[૩૯] (તથા) રાતા[૪૮] (અને) બળતા[૪૯]

---

* ઝાડપાન સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, ઝાડપાનને બેદરકારીથી કાપી નાખ્યાં હોએ, અથવા તેઓની ઉપર જોઈતી સંભાળ તથા મેહેનત લઇને ઉધાર્યાં નહી હોએ, કે જેથી તેઓ મરી જાએ અને ફળ-ફુલ આપતાં અટકે.

આતશ[૪૭] સાથે[૩૯] (તથા) કુતરા,[૫૦] પક્ષિ[૫૧] અને પાંચ જાતના[૫૩] ગોસ્પંદ[૫૨] સાથે,[૩૯] તથા[૫૪] (એ ઉપરાંત) જમીન[૬૨] અને[૬૩] આસ્માનની[૬૪] વચ્ચે[૬૧] બીજી[૫૫] સારી[૫૬] પેદાએશ,[૫૭] કે જે[૫૮] હોરમજદની પોતાની[૫૯] (છે તેની) સાથે[૬૦] (ખરાબ ચાલ ચલાવ્યાથી), જો[૬૫] હું[૬૬] ગુનેહગાર થયો હોઉં તો,[૬૮] (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).

(કરદે ૯ મો) **સતરૂ શેકશ્ની,[૧] ખએતુદથ્ વસોવશ્ની,[૨] દુદએ વેહાન્ વસોવશ્ની,[૩] ગાહામ્બારૂ,[૪] ફ્રવૅરૂદીઆંન્,[૫] હોમ દરૂન,[૬] હોશ ફ્રીદ્[૭] યજદાંન[૮] નેહાદ્[૯] ઓ[૧૦] પદીરફ્રત,[૧૧] રપિથ્વેન ફ્રરૂદુમ,[૧૨] રોઝે વહરૂદગાંન્,[૧૩] ચુન[૧૪] મન આવાયસ્ત યશતન,[૧૫] ઓએમ ન યશત,[૧૬] અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ અજ ગુનાહ્.**

(કોઇનો) પાલક તોડવો,[૧] માહીમાહેની સગાઈમાં ખલલ કરવી,[૨] ભલાંઓનાં કુટુંબમાં ફેસાદ કરાવવો[૩]—(તથા) ગાહામબાર,[૪] મુકતાદના દાહાડા,[૫] હોમ (ઈજદ) ના દરૂન,[૬] ઈજદ અમશાસ્પંદોનેમાટે[૮] ઠેરવેલી[૯] ઈજવાની (અથવા અર્પણ કરવાની) ચીજો,[૭] (જે મે) કબૂલ રાખેલી તે,[૧૧]–પેહેલી *રપિથ્વન,[૧૨] (અતલગના) ગુજરેલાંઓનો રોજગાર[૧૩]–(એ તમામ) જે પ્રમાણે[૧૪] મને ઈજવું જોઈતું હતું,[૧૫] તે પ્રમાણે (જો) મે નહી ઈજયું હોએતો,[૧૬] (તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.)

(કરદે ૧૦ મો) **અવરૂમનશ્ની,[૧] તરૂમનશ્ની,[૨] આજૂરી,[૩] પંદી,[૪] ખશ્મઘની,[૫] અર્શઘની,[૬] વદ્ચશ્મી,[૭] સૂરૂચશ્મી[૮] વદ્નગીરશ્ની,[૯] ઓઈદ્નગીરશ્ની,[૧૦] નગીરાઇ,[૧૧] પંદી,[૧૨] ખુદ-શાહી,[૧૩] અસગેહની,[૧૪] સપોજગારી,[૧૫] વરૂની,[૧૬] ગુમાની[૧૭]**

---

* ઈઆને રપિથ્વનનો પેહેલો દાહાડો, કે જે ફ્રવરદીન મહીનો અને હોરમજદ રોજે પડેછે તે. પણ રપિથ્વન ઈજવાનો દાહાડો આપણા લોકોએ ફ્રવરદીન મહીનો અને અરદીબેહેસ્ત રોજ રાખેલોછે, કારણ કે તેની ખસ્નુમન અરદીબેહેસ્ત રોજના જેવી છે. 'રપિથ્વન'નો અર્થ "ગરમી, ગરમીની ઋતુ, દાહાડાનું મધ્ય, બપોર, દક્ષિણ દિશા" થાએછે. રપિથ્વનનાં જશનની મતલબ એ કે, ગરમીની ઋતુ શરૂ થઈ તેની નયતે કીધેલું જશન.

આરમોઇ,[18] જોરૂગવાહી,[19] દરોગદાવરી,[20] ઓજદીસ્ત પરસ્તી,[21] કોશાદ્દ દવારશ્ની,[22] બરૂહેન દવારશ્ની,[23] અએમુક દવારશ્ની,[24] દરાંએઆંજોએશ્ની,[25] દરાંએઆંબોરશ્ની,[26] દુજદી,[27] ગદહી,[28] જહી,[29] જાદુઇ,[30] જાદુપરસ્તી,[31] રોસ્પી,[32] રોસ્પી બારગી,[33] ગવહે પએતી,[34] ગવહે વનીદી,[35] શીન્મોઇ,[36] ઓ[37] અવરે[38] હુરૂ આઇન્[39] ગુનાહ્,[40] ઓ પ ઇન્ પતેતી[41] હોરમોઈ,[42] આંન્ નહોરમોઈ,[43] આંન્ દાંનેસ્ત,[44] આંન્ નદાંનેસ્ત,[45] આંન્ અંગઈ,[46] આંન્ નઅંગઈ,[47] સ્રઓશાદા વેરેજયા[48] પેશે રદ્દ દસ્તુરે દીની[49] આવાયસ્ત ગરજીદન્,[50] ઓએમ્ નગરૂજીદ્[51] અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ્ અજ ગુનાહ્.

અભિમાન,[1] મગરૂરી,[2] મુવેલાંઓની નાલેશી કરવી,[3] લોભ લાલચ,[4] હદ્દથી જીઆદે ગોસ્સે થવું,[5] કોઈની અદેખાઈ કરવી,[6] કોઈની ઉપર બદનજર કરવી,[7] બેશરમ નજરથી જોવુ,[8] ખરાબ નયતથી કોઈની ઉપર નજર કરવી,[9] હલકી નજર *કરવી,[10] ખુદપરસ્તી,[11] પોતાની હાલતથી અસંતોષી †રેહેવું,[12] પોતાનીજ મરજી પ્રમાણે ‡ચાલવું,[13] સુસ્તી,[14] ચુગલી,[15] કીનો,[16] ¶શક્ક,[17] પવિત્રાઈ $તોડવી,[18] ખોટી સાક્ષિ આપવી,[19] ખોટો ઇનસાફ કરવો,[20] બુતપરસ્તી,[21] સદરા ઉપર કુશ્તી બાંધ્યાવગર અહીતહી ફરવું,[22] નાગાં બદને ફરવું,[23] એક પગે જોડો અને એક પગ ઉઘાડો એવી રીતે ચાલવું,[24] જમતી

---

* પારકા શખ્સની ઓરત અથવા પૈસા તથા માલમતા ઉપર ખરાબ નજર કરવી (પેહેલવી શરેહમા).

† દિલ બાળવું ઈઆને બીજાની સારી હાલત જોઇને મનમાં બળાપો કરવો (પેહેલવી શરેહમા).

‡ પોતાનાં ઉસ્તાદ, દસ્તુર તથા માએ બાપના હોકમ પ્રમાણે નહી ચાલવું (પેહેલવી શરેહમાં).

¶ પોતાનાં બોલેલાં તથા કીધેલાં ઉપર શક્ક લાવવો (પેહેલવી શરેહમાં).

$ દાદાર હોરમજદ, પેગમબર અશો જરતોશ્ત તથા ભલી માજદયસ્ની જરતોશ્તી દીન વિશે બુરૂં બોલવું તથા બુરૂં ઇચ્છવું, માણસોમાં એક બીજા સાથે અનબનાવ ઉત્પન્ન કરવો, તથા અવસ્તાની માએની જાણી જોઇને ખોટી સમજાવવી (પેહેલવી શરેહમાં).

વખતે બાજ ધરયા પછી, તે બાજ તોડવી ઇઆને મોહોડેથી બોલવું,[૨૫] બાજ ધરયાવગર ખાણું ખાવું,[૨૬] ચોરી,[૨૭] *લુટફાટ,[૨૮] છીનાલું,[૨૯] જાદુ અથવા દેવોનાં ધતરમંતર,[૩૦] જાદુને પુજવું,[૩૧] જનાકારી,[૩૨] રંડીબાજી,[૩૩] ગોલામબારગી કરવી,[૩૪] ગોલામબારગી કરાવવી,[૩૫] મુવેલાંની પુઠે મ્હોટે સાદે ઘણુંજ રડવું તથા હદ્દથી જીઆદા શોક રાખવો,[૩૬] તથા[૩૭] (એ ઉપરાંત) બીજે[૩૮] હરેક રીતનો[૩૯] ગુનાહ,[૪૦] કે જે આએ પતેતમાં[૪૧] યાદ કરીને ગણ્યો[૪૨] (તથા) જે નહી ગણ્યો[૪૩] જે (મારા) જાણવામાં આવ્યો,[૪૪] (તથા) જે (મારા) જાણવામાં નહી આવ્યો,[૪૫] જેને વિશે (મેં) ખેઆલ કીધો,[૪૬] (તથા) જેને વિશે (મેં) ખેઆલ નહી કીધો,[૪૭] (તથા) (જે મારા ગુનાહ) ફરમાન બરદારીની રાહે[૪૮] દીનના સરદાર (તથા) દસ્તુરની હજુરમાં[૪૯] (અને) દલગીરી સાથે જાહેર (ઇઆને એકરાર) કરવા જોઈએ,[૫૦] તે (જો મેં દલગીરી સાથે) જાહેર નહી કીધા હોએ[૫૧] તો, (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).

(કરદે ૧૧ મો) કુ અગર[૧] કસાંન[૨] પતેતી[૩] પદીરફ્તેહુ હોમ,[૪] ઓએમ નકરૂદેહ હોમ,[૫] ઇશાંન રવાનરા[૬] દુશખારી[૭] મદ,[૮] ચદ્દશાંન જાદેહુરા,[૯] હર યક[૧૦] જુદ્દ જુદ્દરા,[૧૧] મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓએ અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

અગરજો[૧] બીજાઓનેમાટે[૨] પતેત[૩] (કરવાને) મેં કબૂલ કીધું હોએ,[૪] (અને જો) તે મેં નહી કીધી હોએ,[૫] તેથી તેઓનાં રવાનને[૬] (તથા) તેઓનાં ફરજંદોને[૬] બેચેની[૭] (અથવા સખ્તી[૭]) પોંહોંચી હોએ[૮] તો, તે દરેક જનને[૧૦] (જે) જુદી જુદી (બેચેની અથવા સખ્તી પોંહોંચી તે) નેમાટે[૧૧] (હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).

(કરદે ૧૨ મો) પ[૧] આંન[૨] દીન[૩] દસ્તુર[૪] એસ્ત હોમ,[૫] ઈન[૬] અહુરમજદ[૭] જરતોશ્ત[૮] ચાશ્ત,[૯] જરૂતોશ્ત[૧૦] ઓએ ગુશ્તાસ્પ.[૧૧] પ પેવંદ[૧૨] આદરબાદ મારાસ્પંદાન[૧૩] મદ.[૧૪] પદશ[૧૫] પસાખ્ત[૧૬] કર્દ બોખ્ત.[૧૭] અશાહી[૧૮] વેહ[૧૯] રવાને[૨૦] દુશારમરા[૨૧] આવાએશ્નીતર[૨૨] વેહેશ્ની હોમ.[૨૩]

---

* હમેલ તોડી પાડવા (પેહેલવી ચરેહમાં).

(હું) તે[2] દીનના[3] ફરમાન[4] ઉપર[1] ઉસ્તેવાર છેઉં,[5] કે જે[6] (દીન) (દાદાર) હોરમજદે[7] (અશો) જરતોશ્તને[8] ચખાડી[9] (ઈઆને શિખવી), (અને અશો) જરતોશ્તે[10] ગુશ્તાસ્પ (પાદશાહ)ને[11] (શિખવી). (પેગમબર જરતોશ્ત તથા ગુશ્તાસ્પ પાદશાહની) ઓલાદથી[12] આદરબાદ મારાસ્પદ[13] આવ્યો[14] (ઈઆને પેદા થયો). તેણે[15] (જરતોશ્તી દીનને) સમારી[16] (તથા) પાક કીધી,[17] (એટલે કે તેની અસલી ખાલેસ હાલતમાં લાવ્યો).

ખોલાસો:—(આદરબાદ મારાસ્પંદ નામનો એક કાબેલ તથા દીન-આગાહ દસ્તુર શાપુરશાહ હોરમજદના વખતમાં થઈ ગયો. એને વિશે પેહેલવી શરેહમાં એવું જણાવેછે કે, તેનો બાપ પેગમબર અશો જરતોશ્ત-ની ઓલાદનો, તથા તેની માએ ગુશ્તાસ્પ પાદશાહનાં ખાનદાનની હતી. એ મજકુર દસ્તુરે ભલી માજદયસ્નની દીનની તેહેકીકી બતલાવા સારૂ, પોતાની છાતી ઉપર ૯ મન પિગળાવેલું કાંસુ રેડીને, લોકોનાં મનમાંથી એ સાચ્ચી દીન બાબે જે ખોટો શક્ક તથા વસવસો હતો તે તેણે દૂર કીધો).

(મારાં પોતાનાં) રવાનની[20] ખુશાલીનેમાટે,[21] ભલી[19] અશોઈને[18] વધારે લાએક રીતે[22] હું પસદ કરૂંછું[23] (અથવા તેની ઉપર ખાહેશ રાખુંછું).

ખોલાસો:—(મારાં મરણ બાદ મારાં રવાનને છુટકારો મળે, તથા તેને ખુશાલી હાસેલ થાએ તેટલામાટે, પવિત્રાઈ તથા રાસ્તીને બીજી ચીજો કરતાં વધારે સારી ચીજ તરીકે, એખત્યાર કરવાની હું ખાહેશ રાખુછું).

૫ જીવંદીએ જાન્[24] આસ્તુઆન્ હોમ[25] હુમત[26] ૫ મન-શ્ને,[27] આસ્તુઆંન્ હોમ[28] હૂખ્ત[29] ૫ ગવશ્ને,[30] આસ્તુઆંન્ હોમ[31] હુવર્શ્ત[32] ૫ કુનશ્ને,[33] આસ્તુઆંન્ હોમ[34] ૫[35] ગવહે[36] દીને માજદયસ્નાંન્,[37] હમા[38] કેર્ફેહા[39] હમદાસ્તાન્ હોમ,[40] અજ[41] હમા[42] ગુનાહીઆ[43] જુદ્દાસ્તાન્ હોમ.[44] ૫ નેકી[45] સેપાસદાર્ હોમ;[46] અજ અનાહ[47] ખોરસંદ્ હોમ.[48] પુલ્ પાદ્ફ્રેરાહ્,[49] બંદ્ દરોશ,[50] તોજશ્ને[51] તાવાંન્[52] દીન્,[53] પાદ્ફ્રેરાહે[54] સે શબ્[55] પંજાહ્ હફ્ત સાલ્,[56] પદશ[57] ખોર્સંદ્[58] હમદાસ્તાન્[59] હોમ.[60]

(મારા) જાનની હયાતી *સુધી[24] (મારી) મનશ્નીથી[27] નેક વિચાર ઉપર[26] હું ઉસ્તેવાર છેઉં,[25] (મારી) ગવશ્નીથી[30] નેક સખુન ઉપર[29] હું

---

* ઈઆને જ્યાંહાંસુધી મારો જાન મારા બદનમાં હયાત છે ત્યાંહાંસુધી.

ઉસ્તવાર છેઉં,[૨૮] (મારી) કુનશ્નીથી[૩૩] નેક કાંમ ઉપર[૩૨] હું ઉસ્તેવાર છેઉં,[૩૧] (તથા) ભલી[૩૬] માજદયસ્ની દીન[૩૭] ઉપર[૩૫] હું ઉસ્તેવાર છેઉં.[૩૪] તમામ[૩૮] સવાબો (અથવા સવાબનાં કાંમો) સાથે[૩૯] હું એક મલતો છેઉં,[૪૦] (તથા) તમામ[૪૨] ગુનાહો[૪૩] થી[૪૧] હું એક મલતો નથી.[૪૪]

ખોલાસો:—(સઘળાં સવાબનાં કાંમો, રાસ્તી, નીતિ, ઇત્યાદિ પસંદ કરીને તેઓની સાથે હું એક મલતો થાઉંછું; તથા સઘળાં બદ કાંમો, જુઠાઈ, અનીતિ, ઇત્યાદિને ધિક્કારીને હું કબૂલ રાખતો નથી).

(દાદાર હોરમજદની તરફથી મારી ઉપર પોંહોંચતી) ખુબીથી[૪૫] હું શુકરાનાં કરૂંછું,[૪૬] (તથા) રંજથી[૪૭] હું રાજી છેઉં.[૪૮]

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદની તરફથી મને જે સુખ તથા નેઆમત મળેછે, તેનેમાટે તે કીરતારનો હું અતિશય આભાર માનુંછું; તથા કાંઇબી દુઃખ અથવા સંકટ મારી ઉપર આવી પડેછે, તેનેમાટે બબડીને નાખુશ થતો નથી, પણ મારાં મનને નીરાંત તથા સંતોષી રાખુંછું).

(ચિન્વત) પુલ* (આગળ)ની શિક્ષા,[૪૯] સખત બેડી,[૫૦] (તથા) દીનના[૫૩] (હોકમ મુજબની) તોજેશ[૫૧] (તથા) ગુનાહનો †બદલો,[૫૨] (મરી ગયા પછીની પેહેલી) ત્રણ રાતની[૫૫] શિક્ષા,[૫૪] (કે જેમાંની દરેક રાત) ૫૭ વરસ[૫૬] (જેટલી‡ લાંબી થશે)—એ (બધાં)ની ઉપર[૫૭] (હું) રાજી[૫૮] (તથા) એક મલતો[૫૯] છેઉં.[૬૦]

ઓએમ્ કરૂંહેહ્ હોમ્[૬૧] ઇન્[૬૨] પતેતી,[૬૩] ગુજર્ગ ઉમેદ કેરૂંકે-હુરા,[૬૪] ગેરાંન્ બીમે દુજખ્રા.[૬૫] અશાહી વેહ્[૬૬] રવાન્ દુશાર-મરા;[૬૭] પ ઈન્ મનશ્ને[૬૮] કરૂંહેહ્ હોમ.[૬૯] કુ કાર્ કેરૂંકેહ્[૭૦] મન્[૭૧] અંદા નૂ[૭૨] કર્દ,[૭૩] આંચે[૭૪] નૂ[૭૫] કુનમ,[૭૬] હુમા[૭૭] એસ્તશ્ને કેરૂંકે-હુરા,[૭૮] ગુજારશ્ને ગુનાહરા,[૭૯] બોખ્ત રવાંનરા.[૮૦] અગર્[૮૧] માંદેહ્ બહોદ્,[૮૨] કુ ગુનાહે મન્[૮૩] તોખ્ત નબહોદ્,[૮૪] પાદ્ફરાહ્[૮૫] સે શબ્[૮૬] આંનહીઆ[૮૭] પદ્દશ[૮૮] ખોરૂસંદ[૮૯] હુમદાસ્તાન્ હોમ.[૯૦]

સવાબની મ્હોટી ¶ઉમેદનેમાટે,[૬૪] (તથા) દોજખની અતિશય ધાસ્તીને-

---

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૧૨૮ મો, બીજી નોટ.

† ઈઆને દીનનાં ફરમાન મુજબ નહી ચાલ્યાથી, જે તોજેશ તથા શિક્ષા ખમવી પડે છે તે. ‡ પેહેલવી શરેહમાં. એ બાબે ખોલાસામાટે, જુઓ મારી મરત બા માએની, હાદોખ્ત નુસ્કની ૩ જી પરગરદ.

¶ ઈઆને સવાબનાં કાંમો કીધાથી મરણ બાદ મને બેહેસ્ત મળે તેનેમાટે.

માટે,[૬૫] (તથા) ભલી અશોઈ[૬૬] (જે) (મારાં) રવાનની ખુશાલી (છેતે) ને *માટે,[૬૭] (મેં) આએ[૬૨] પતેત[૬૩] કીધીછે.[૬૧] એવી નયતથી[૬૮] (આએ પતેત) મેં કીધીછે.[૬૯] જે સવાબનું કાંમ[૭૦] મે[૭૧] હાલસુધી[૭૨] કીધું,[૭૩] (તથા) જે કાંઇ[૭૪] હમણાં[૭૫] હું કરૂંછું[૭૬] (તે), તમામ[૭૭] સવાબને કાએમ રાખવાનેમાટે,[૭૮] (તથા) ગુનાહને સાફ કરી નાખવાનેમાટે,[૭૯] (તથા) મારાં રવાનના છુટકારાનેમાટે[૮૦] (છે). અગરજો[૮૧] (મારો ગુનાહ કાંઈ) રેહી ગયો (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) હોએ,[૮૨] (અને) તે ગુનાહથી મને[૮૩] છુટકારો નહી થયો હોએ[૮૪] તો, તે ગુનાહના અવેજમાં[૮૭] (મારાં મરણ પછીની પેહેલી) ત્રણ રાતની[૮૬] શિક્ષા ઉપર[૮૫] (હું) રાજી[૮૮] (તથા) એક મલતો છેઉં.[૯૦]

હમે ફ્રમાએમ[૯૧] અષેમ્ વોહૂ[૯૨] વેગુદીરશ્ની,[૯૩] પતેતી[૯૪] પેશ અજ બેગુદીરશ્ની;[૯૫] પસ્ ગુદરૂહેહ મન્,[૯૬] મન જાદેહુરા[૯૭] અજ ગુનાહ[૯૮] ૫ પતેત્ બહોદ;[૯૯] સેદોશ[૧૦૦] ગેતીખરીદ[૧] ફ્રમાયદ.[૨] ફ્રમુદાર[૩] ખાહેરની[૪] હમદાસ્તાન હોમ;[૫] અહુરમજદ બેશ[૬] હોમ,[૭] અહુરમજદ દહૂમાની કુનમ,[૮] અશાહી[૯] સતાએમ.[૧૦]

(મારાં) મરણની વખતે[૯૩] (મારેમાટે) અષેમ્ વોહૂ[૯૨] (ભણવાને), (તથા) મરણની આગમચ[૯૫] પતેત[૯૪] (કરવાને) હું ફરમાવુંછું,[૯૧] (તથા) મારાં ગુજરવા પછી[૯૬] મારાં ફરજંદો[૯૭] (મારા) ગુનાહનેમાટે[૯૮] પતેત કરે,[૯૯] (તથા) (મારાં નામના) †સરોશ[૧૦૦] (તથા) ગેતીખરીદ[૧] (કરવાને) ફરમાવે.[૨] (તે પતેત

---

* ઈઆને રાસ્તી તથા નીતિનાં કાંમો કીધાથી મારો જીવ ખુશાલ થાએ તેનેમાટે.

† ઈઆને ત્રણ દાહાડા સરોશની ઈજશ્ને. જરતોશ્તી ધર્મ પ્રમાણે માણસ ગુજર્યા પછી, ત્રણ દાહાડા સુધી તેનું રવાન જે જગાએ તેને સંજોગીને મુકેલું હોએ ત્યાંહાં રેહેછે, અને ચેહારમની બામદાદે તે ચિન્વત પુલ તરફ જાએછે. એ ત્રણ દાહાડા સુધી તે રવાન અશો સરોશ ઈજદની પનાહ હેઠળ રેહેછે, એટલામાટે સરોશની ખુશ્નુમન સાથની ઈજશ્ને તે ગુજરનારનેમાટે કરવાને ફરમાવેલું છે. એ ત્રણ દાહાડા સુધી તે રવાનને પોતાની જીંદગીમાં કીધેલાં તમામ સારાં નરસાં કામો આપોઆપ યાદ આવેછે, અને પેલી જેહાંનમાં તેને કેવી જગા મળશે તે વિચાર કરેછે. અશો માણસનાં રવાનને એ વખતમાં પોતાની નેકીનો બદલો મેળવવાની ઉમેદમાં ઘણી ખુશાલી ઉપજેછે, અને પાપી માણસનું રવાન પોતાનાં કરતુકની સજા પામવાની ધાસ્તીથી ગભરાટમાં પડેછે. ત્યાર પછી ચેહરામની બામદાદે તે રવાન ચિન્વત પુલ તરફ જાએછે, જ્યાંહાં મેહેર ઈજદ, સરોશ ઈજદ, તથા રશ્ને રાસ્ત ઈજદ તે મરનારનાં આ દુનિયાંમાં કીધેલાં તમામ કાંમોનો તોલ કરીને

તથા સરોશ તથા *ગેતીખરીદ કરવાને) ફરમાવનાર[૩] (તથા તેની) ખાહેશ રાખનાર[૪] (તથા તેને) કબૂલ રાખનાર હું †છેઉં[૫] (હું) હોરમજદનો ખેશ[૬] (ઇઆને દાદાર હોરમજદની તરફનો) છેઉં,[૭] (તથા) હોરમજદને નેક ગણુંછું;[૮] અશોઇને[૯] હું વખાણુંછું.[૧૦]

ઓએમ ગેરફૂતેહ હોમ[૧૧] હરૂવેસ્પ[૧૨] હુમત[૧૩] હુખ્ત[૧૪] હુવરૂશ્ત,[૧૫] ૫ મનશ્ની[૧૬] ગવશ્ની[૧૭] કુનશ્ની.[૧૮] બેહેલશ્ની દેહોમ[૧૯] હરૂવેસ્પ[૨૦] દુશ્મત[૨૧] દુજ્જૂખ્ત[૨૨] દુજ્જવરૂશ્ત,[૨૩] અજ મનશ્ની[૨૪] ગવશ્ની[૨૫] કુનશ્ની.[૨૬] ઓએમ ગેરફૂતેહ હોમ હરૂવેસ્પ હુમત હુખ્ત હુવરૂશ્ત, ૫ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની. બેહેલશ્ની દેહોમ હરૂવેસ્પ દુશ્મત દુજ્જૂખ્ત દુજ્જવરૂશ્ત, અજ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની. ઓએમ ગેરફૂતેહ હોમ હરૂવેસ્પ હુમત હુખ્ત હુવરૂશ્ત, ૫ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની. બેહેલશ્ની દેહોમ હરૂવેસ્પ દુશ્મત દુજ્જૂખ્ત દુજ્જવરૂશ્ત, અજ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની.‡

તમામ[૧૨] નેક વિચારને,[૧૩] (તથા) નેક સખુનને[૧૪] (તથા) નેક કાંમને,[૧૫] (મારી) મનશ્ની,[૧૬] ગવશ્ની[૧૭] (તથા) કુનશ્નીથી[૧૮] એખત્યાર કીધેલાં છે.[૧૯] તમામ[૨૦] બદ વિચારને,[૨૧] બદ સખુનને,[૨૨] (તથા) બદ કાંમને[૨૩] (મારી) મનશ્ની,[૨૪] ગવશ્ની[૨૫] (તથા) કુનશ્નીથી[૨૬] હું છોડી દેઉંછું.[૨૭]

ઓએમ ગેરફૂતેહ હોમ[૧] હરૂવેસ્પ[૨] રાહે[૩] રાસ્તી[૪] ફરા-

તેને લાએકની જગા (બેહેસ્ત, હમેસ્તગેહાંન ઇઆ દોજખ) આપેછે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુમો, ૧૯ મી પરગરદના ફકરા ૨૭-૩૨ અને તેનો ખોલાસોઃ તથા મારી યશ્ત બા માએની, ૨૨ મી યશ્ત.

* "ગેતીખરીદ"નો અસલ અર્થ "આએ દુનિયાંને ખરીદ કરવી," ઇઆને આએ દુનિયાંમાંથી સવાબનાં કાંમો મેળવવાં, કે તેથી ગુજરયા પછી રવાનને તે જેહાંનમાં સુખ તથા આરામ મળે. પણ સાધારણ રીતે લેતાં ગેતીખરીદનું કામ કરાવવું એટલે નવ દાહાડા સુધી ગુજરેલાંનાં રવાનની નયતે ઇજશ્ને કરાવવી. જંદેહૂ-રવાનની માફક એ ક્રિયા જીવતાંઓનેમાટે બી થઇ શકેછે. એ પ્રમાણેનું લખાણ આપણને જરતોશ્તી ધર્મની પાછલી કેતાબોમાંથી મળેછે.

† ઇઆને એ ત્રણ ક્રિયાઓ ઉપર મારો પુરો એતેકાદ છે, તથા તે મારાં મરણ પછી મારે નામે કરવાને હું ફરમાવુંછું.

‡ અગરજો ગુજરેલાંનેમાટે પતેત કરતા હોએ તો, આએ ફકરામાં આવેલા દરેક 'હુવરૂશ્ત' તથા 'દુજ્વરૂશ્ત' બોલોની પછી 'ફલાંન્ જાદેહૂરા,' ઇઆને જેની નયતે પતેત ભણીએ તેનું નામ લઇને 'જાદેહૂરા' કરીને બોલવું. 'જાદેહ'નો અસલ અર્થ ખોહ્લો રસ્તો, તે ઉપરથી છુટકારો, છુટકો.

રૂન;[5] બેહેલશ્ની ફ્રેહેમ[6] હરૂવેસ્પ[7] રાહે[8] અરાસ્તી[9] અવારૂન;[10] ધના[11] શેકસ્ત,[12] અહુરમજ્દ[13] બેહ્ અવજાૂન;[14] સ્તઓમિ[15] અષેમ.[16] અષેમ વોહૂ ૧.

તમામ[2] રાસ્તીનો[4] (તથા) નેક[5] માર્ગ[3] મે પકડ્યોછે[1] (ઇઆને એખત્યાર કીધો છે); તમામ[7] નારાસ્તીનો[9] (તથા) ખરાબ[10] માર્ગ[8] હું છોડી દેઉછું.[6] ધનામીનો[11] (ઇઆને હારેમન) તુટેલો[12] (હોજો); (દાદાર) હોરમજદ[13] નેકીનો વધારો કરનાર[14] (છે); અશોઈને[16] હું વખાણુંછું.[15]

ફ્રેરસ્તુયે હુમતોઇબ્યસ્ચા હૂખ્તોઇબ્યસ્ચા હ્વરશ્તોઇબ્યસ્ચા, માંથ્વોઇબ્યસ્ચા વખેદ્વોઇબ્યસ્ચા વરૂશ્તવોઇબ્યસ્ચા. અઇબિગઇરચા દઇથે, વીસ્પા હુમતાચા હૂખ્તાચા હ્વરૂશ્તાચા. પઇતિરિચ્યા દઇથે, વીસ્પા દુશ્મતાચા દુજ્જૂખ્તાચા દુજ્વરૂશ્તાચા. ફ્રેરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમચા વહ્મેમચા, ફ્રેરા મનંઘ્રહા, ફ્રેરા વચંઘ્રહા, ફ્રેરા શ્યઓથના, ફ્રેરા અંધ્રહુયા, ફ્રેરા તન્વસ્ચીત ખ્પ્યાઓ ઉશ્તનેમ; સ્તઓમિ *અષેમ. અષેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વઇર્યો ૨૧, અષેમ વોહુ ૧૨, યથા અહૂ વઇર્યો ૨. યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહૂઇર્યેહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેરફેહ્ મોજ્દ.

નમસ્કાર ચેરાગનો.†

૫ નામે યજ્દાંન અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજાૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; આતશ દાદગાહ્ આદરૂ ફ્રેરા. અજ્ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ્ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજ્જૂખ્ત દુજ્વરૂશ્ત, મેમ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ્, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ્ આંન

---

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૨૭-૨૮.

† આએ આખો નમસ્કાર આતશ નીઆએશના શરૂઆતના ભાગમાંથી લીધેલોછે; એના તરજુમા બાબે જુઓ તે ઠેકાણે, ૭૩ મો સફો.

ગુનાહ્, મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓએ અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ. ☞ ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ; (સર નમાવતાં ભણવું.) નેમસેન્તે આતર્શ મજ્દાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશ્ત યજત. અષેમ વોહૂ ૧. (૩ વાર પઢે.) ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે; કેર્ફેહ્ મોજ્દ.

નમસ્કાર મુકતાદનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ્[1] પતેત પશેમાનુમ.[2] અષાઉનાંમ[3] વંઘુહીશ[4] સૂરાઓ[5] સ્પેન્તાઓ[6] ફ્રવષયો[7] યજમઇદે.[8] અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (૩ વાર પઢે.) ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેર્ફેહ્ મોજ્દ.

તમામ ગુનાહોથી[1] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[2] અશો (લોકો)નાં[3] ભલાં[4] જોરાવર[5] (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં[6] ફ્રોહરોને[7] હમો ઇજીએ છિયે[8] (અથવા યાદ કરીએ છિયે[8]).

નમસ્કાર દોખમાનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ્[1] પતેત પશેમાનુમ,[2] *નેમસે-તે[3] ઇધ[4] ઇરિસ્તનાંમ[5] ઉર્વાંનો[6] યજમઇદે[7] યાઓ[8] અષઓનાંમ[9] †ફ્રવષયો.[10] અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે; કેર્ફેહ્ મોજ્દ.

તમામ ગુનાહોથી[1] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[2] ગુજરી

---

* આએ ઠેકાણે "નેમસે-તે" બોલોની અગત દીસતી નથી; અગરજો એક બારગી એ બોલો રેહેવા દઇને "ઉર્વાનો" અથવા "ફ્રવષયો" ને લગાડીએ તો "નેમસે-તે" ને બદલે "નેમો વે" આવવું જોઇતું હતું, સબબ કે "નેમસે-તે" બોલો એકવચનની સાથે આવેછે; અને "નેમો વે" બહુવચનની સાથે આવેછે. નેમો વેઃ=તમુને નમસ્કાર (હોજો).

† 'ઇધ ઇરિસ્તનાંમ્ ઉર્વાંનો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો'—એ બોલો ઈજશ્નેના ૨૬ મા હાના ૭ માં ફકરામાંથી લીધા છે.

ગએલાંઓનાં[5] રવાંનો[6] જે[7] અશો (લોકો)ના[8] ફરોહરવાળાં (તેઓ)ને[10] આએ ઠેકાંણે[4] હમો યાદ કરીએ છિયે.[9]

નમસ્કાર પરવતનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ[1] પતેત પશેમાનુમ.[2] *વીસ્પાઓ[3] ગરયો[4] અષ-ખાથ્રાઓ[5] પોઉરૂ-ખાથ્રાઓ[6] મજદધાત[7] અષવન[8] અષહે[9] રતવો[10] *યજમઇદે.[11] અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.) ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે; અવંઘહે મજદ; કેરૂકેહ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી[1] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[2] હોરમજદના પેદા કીધેલા[7] તમામ[3] પવિત્ર[8] પાહાડો,[4] (જે) પુરતી રીતે આસાનીવાળા[5] (તથા) પુર આસાનીવાળા[6] (ઈઆને ખોરાક ઉત્પન્ન કરનારા) (તથા) (જે પાહાડો) અશોઈની[9] ઉપયોગી †ચીજો (તેઓ)ને[10] હમો વખાણીએ છિયે.[11]

નમસ્કાર પાણીનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ[1] પતેત પશેમાનુમ.[2] (સર નમાવતાં ભણવું.) નેમસે[3]-તે[4] અષાઉમ[5] સેવિશ્તે[6] અરેદ્વિ સૂર[7] અનાહિતે[8] અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.) ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે; કેરૂકેહ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી[1] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું,[2] અએ પવિત્ર,[5] ઘણોજ ફાએદો કરનારી[6] (તથા) નિર્મલ[8] અરદ્વીસૂર ![7] તુને[4] નમાજ[3] (હોજો)!

નમસ્કાર ઓરવરનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ[1] પતેત પશેમાનુમ.[2] (સર નમાવતાં ભણવું.) નેમો[3] ઉર્વરયાઓ[4] વંઘહુયાઓ[5] મજદ-

---

* એ આખો વાકય ઇજશ્નેના છઠા હાના ૧૩ મા ફકરામાંથી લીધોછે.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૧૦૦ મો સફો પેહેલી નોટ.

ધાતયાઓ[૬] *અષઓન્યાઓ.[૭] અષેમ્ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)
☞ અહ્માઇ રએશચ; હઝંધ્રેમ; જસ મે; કેરૂફેહ્ મોઝ્દ.

તમામ ગુનાહોથી,[૧] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું,[૨] હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં,[૬] ભલાં[૫] (તથા) અશો[૭] ઓરવરને[૪] નમાજ[૩] (હોજો)!

બાજ અષેમ્ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢવાની.

☞ (એ બાજ ફરવરદેગાંનના પેહેલા પાંચ દાહાડા ઇઆને રોજ ૨૬ મો માહ ૧૨ માથી તે રોજ ૩૦ મો માહ ૧૨ સુધી ભણવી.)

૫ નામે યઝ્દાંન્ અહુરમઝ્દ ખોદાએ અવઝૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવઝાયાદ્; અરૂદાફ્રવશ બેરસાદ્.‡ અઝ્ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અઝ્ હર્વસ્તીન્ દુશમત દુઝ્ઝૂખ્ત દુઝ્વરૂશ્ત; મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ ગોફ્ત્, ઉઇમ કર્દ્, ઉઇમ જસ્ત્, ઉઇમ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અઝ્ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મઝ્દાઓ; તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ ઘ્રાત્ વસ્ના ¶ફ્રરષોતેમેમ્; સ્તઓમિ અષેમ્. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મઝ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુરત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. અહુરહે મઝ્દાઓ[૬] રએવતો[૭] ખરેનંઘ્રઉહતો[૮], અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.[૯] અષઓનાંમ[૧૦]

---

* વળી વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના ૧૮ મા ફકરામાંથી "ઓરવરનો નમસ્કાર" એવીજ મતલબનો, પણ વ્યાકરણની બાંધણી પ્રમાણે જોતાં, બીજી રીતે લખેલો આપણને મળી આવે છે, તે નીચે મુજબ છેઃ—

અવસ્તા—નેમો[૧] ઉર્વઇરે[૨] વંઘ્રુહિ[૩] મઝ્દધાતે[૪] અષઓને;[૫] અષેમ્ વોહૂ ૧.

માએનીઃ—અએ ખુબીવાળાં[૩] (દાદાર) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪] અશો[૫] ઓરવર![૨] (તુંને) નમાજ[૧] (હોજો)!

† આએ બાજની શરૂઆતની તથા છેડેની ખશ્નુમન અરદાફરવશનાં આફ્રરંગાંનની ખશ્નુમનમાંથી લીધેલી છે.

‡ ઇઆને અશો ફરોહર (આએ બંદગી તરફ) પોંહોંચો!

¶ એના તરજુમા બાબે જુઓ અહુરમઝ્દ ખોદાએનો તરજુમો, સફો ૭-૯.

ફ્રવષિનાંમ[11] ઉગ્રનાંમ[12] અઇવિથૂરનાંમ,[13] પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ[14] ફ્રવષિનાંમ,[15] નબાનજદિશ્તનાંમ[16] ફ્રવષિનાંમ,[17] ક્ષ્નઓથ્ર[18] યસ્નાઇચ[19] વહ્માઇચ[20] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[21] ફ્રસસ્તયએચ[22] યથા અહૂ વઇર્યો[23] જઓતા[24] ફ્રા મે[25] મ્રૂતે,[26] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[27] ફ્રા અષવ[28] વીધ્વાઓ[29] મ્રઓતૂ.[30] અહુરેમ મજદાંમ[31] રએવન્તેમ[32] ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ[33] યજમઇદે;[34] અમેષા સ્પેન્તા[35] હુક્ષથ્રા[36] હુધાઓંઘ્હો[37] યજમઇદે;[38] અષઓનાંમ[39] વંઘ્ઉહીશ[40] સૂરાઓ[41] સ્પેન્તાઓ[42] ફ્રવષયો[43] યજમઇદે.[44]

☞ (આએ ઠેકાણે અષેમ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢી જવી.)

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[18] ખજાનો રાખનાર[7] (તથા) ખોરેહવાળા,[8] (દાદાર) હોરમજદની,[9] અમશાસ્પંદોની,[9] અશો (લોકો) નાં[10] જોરાવર[12] (તથા) ગાલેબ[13] ફ્રરોહરોની[11] (તથા) પોર્યોદકેશના[14] ફ્રરોહરોની,[15] (તથા) નબાનજદિશ્તના[16] ફ્રરોહરોની[17]—(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,[19] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને[20] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને,[21] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને[22] જોતી[24] મારી આગળ[25] યથા અહૂ વઇર્યો[23] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[26] (રાસ્પી) (જે) અશો[28] (તથા) વિદ્વાન[29] (તે) અથા રતુશ અષાત્ ચિત્ હચ[27] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[30] ખજાનો રાખનાર[32] (તથા) ખોરેહવાળા[33] (દાદાર) હોરમજદને[31] હમો યાદ કરીએ છિયે;[34] અમશાસ્પદો[35] (જેઓ) સારા પાદશાહ[36] (તથા) સારાં ડહાપણવાળાં (છે તેઓને)[37] હમો યાદ કરીએ છિયે;[38] અશો (લોકો)નાં[39] ભલાં[40] શૂરાં[41] (તથા) (દુનિયાંની) વૃદ્ધિ કરનારાં[42] ફ્રરોહરોને[43] હમો યાદ કરીએ છિયે.[44]

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન્ *બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ[1] વહ્મેમચ,[2] અઓજસ્ચ[3] જવરેચ[4] આફ્રીનામિ,[5] અહુરહે મજદાઓ[6] રએવતો[7] ખરેનંઘ્ઉહતો,[8] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[9] અષઓનાંમ[10] ફ્રવષિનાંમ[11] ઉગ્રનાંમ[12]

---

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરદેહ નીઆએશ, સફો ૩૯ મો.

અઇવિથૂરનાંમ,[૧૩] પઓઇરયો-ત્કએષનાંમ[૧૪] ફ્રવષિનાંમ,[૧૫] નબા-નજદિશ્તનાંમ[૧૬] ફ્રવષિનાંમ.[૧૭] અષેમ વોહૂ ૧.

☞ **અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરૂફેહ્ મોઝ્દ.**

ખજાનો રાખનાર[૭] (તથા) ખોરેહવાળા[૮] (દાદાર) હોરમજદની,[૬] અમશાસ્પંદોની,[૯] અશો (લોકો)ના[૧૦] જોરાવર[૧૨] (તથા) ગાલેબ[૧૩] ફરોહરોની,[૧૧] (તથા) પૌર્યોદકેશના[૧૪] ફરોહરોની,[૧૫] (તથા) નબાનજદિશ્તના[૧૬] ફરોહરોની[૧૭] આરાધના,[૧] કીર્તિ,[૨] એજમત[૩] તથા કૌવતને[૪] હું વખાણુંછું.[૫]

ફ્રાગ્રઓત્ નામનો યજશ્નેનો ૨૦ મો હા.*

☞ (એ હા નીચે જણાવેલી બાજ સાથે ફરવરદેગાંનના પેહેલા પાંચ દાહાડા, ઈઆને રોજ ૨૬ મો માહ ૧૨ માથી તે રોજ ૩૦ મો માહ ૧૨ મા સુધી ભણવો.)

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૧. ૫ નામે યજ્દાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવ-જાયાદ; અરૂદાફ્રવશ એરસાદ.† અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજ્વરશ્ત; મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોએ તે પઢે.) **ફ્રસસ્તયએચ. અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ અષઓનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથૂરનાંમ, પઓઇરયો-ત્કએષનાંમ**

---

* એ હામાં અષેમ્ વોહૂની શરેહ આવેલી છે એ બાબે જુઓ સફે ૧-૨; અષેમ્ વોહૂ નામની જાણીતી બદગી જુદે જુદે ચોકસ વખતે ભણવાથી, તે ભણનારને કેટલો સવાબ હાસેલ થાએછે તે બાબે જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૧ મી યશ્ત.

† ઈઆને અશો ફરોહર (આએ બંદગી તરફ) પોંહોંચો!

ફ્રવષિનાંમ્, નબાનજદિશ્તનાંમ ફ્રવષિનાંમ્, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્ના-ઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે સ્રૂતે, અથા રતૂશ્ અષાતચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓત્. અહુરેમ મજદાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંધ્રહો યજમઇદે; અષાઉનાંમ્ વંધ્રઉહીશ્ સુરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો *યજમઇદે.

☞ (૧) ફ્રાશ્રઓત[૧] અહુરો મજદાઓ[૨] અષેમ વોહૂ વહિશ્તેમ અસ્તી,[૩] પર અહ્માઇ[૪] વોહૂ[૫] વહિશ્તેમ[૬] ચિનસ્તિ,[૭] યથ[૮] ખએતવે[૯] ખએતાતેમ;[૧૦] વોહૂ વહિશ્તેમ અસ્તિ[૧૧] અથ[૧૨] હ્કએષેમ[૧૩] કારયેઇતિ.[૧૪] (૨) ઉશ્તા અસ્તી ઉશ્તા અહ્માઇ[૧૫] ઉશ્તતાઇત્ય[૧૬] વીસ્પેમ[૧૭] અષવનેમ[૧૮] વીસ્પાઇ[૧૯] અષઓાને[૨૦] પર-ચિનસ્તિ,[૨૧] યથના[૨૨] સ્તાઇત્ય[૨૩] વીસ્પેમ[૨૪] અષવનેમ[૨૫] વીસ્પાઇ[૨૬] અષઓાને[૨૭] પર-ચિનસ્તિ.[૨૮] (૩) યત્ અષાઇ વહિશ્તાઇ અ-ષેમ,[૨૯] પર-ચિનસ્તિ[૩૦] વીસ્પેમ[૩૧] માંથ્રેમ[૩૨] વીસ્પેમ[૩૩] માંથ્રાઇ,[૩૪] યથ[૩૫] અષાઇ[૩૬] ક્ષથ્રેમ[૩૭] ચિનસ્તિ,[૩૮] યથચ[૩૯] જબ્યેન્તે[૪૦] અષ-ઓાને[૪૧] અષેમ[૪૨] ચિનસ્તિ,[૪૩] યથચ[૪૪] ક્ષ્માવોય[૪૫] અષેમ[૪૬] ચિ-નસ્તિ[૪૭] યત્ સઓષ્યન્તએઇબ્યો;[૪૮] થ્રાયો[૪૯] હ્કએષ.[૫૦] વીસ્પેમ[૫૧] વચો[૫૨] ફ્રવાકેમ[૫૩] હુઉરૂમ,[૫૪] વચો[૫૫] અહુરહે મજદાઓ.[૫૬]

(૪) મજદાઓ[૫૭] ફ્રાશ્રઓત;[૫૮] ચીમ[૫૯] ફ્રાશ્રઓત;[૬૦] અષવનેમ[૬૧] મઇન્યઓમચ[૬૨] ગએથીમચ.[૬૩] ચ્વાંસ[૬૪] ફ્રાશ્રઓત[૬૫] ફ્રવાકેમ;[૬૬] વહિશ્તો[૬૭] ક્ષયમ્નો.[૬૮] ચ્વન્તેમ;[૬૯] અષવનેમ[૭૦] વહિ-શ્તેમચ[૭૧] અવસો-ક્ષથ્રેમચ.[૭૨] (૫) બધાંમ[૭૩] અષહે વહિશ્તહે[૭૪] યજમઇદે;[૭૫] અષહે વહિશ્તહે[૭૬] યજમઇદે[૭૭] ફ્રસ્રઓથ્રેમચ,[૭૮] ફ્રમરેથ્રેમચ[૭૯] ફ્રગાથ્રેમચ[૮૦] ફ્રાયશ્તીમચ.[૮૧]

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

અષેમ વોહૂ ૧. ☞ ('ફ્રાશ્રઓત'થી તે અષેમ વોહૂ ૧ સુધીનો ભાગ ૭ વાર પઢે. જ્યારે ૭ મી વાર પઢે ત્યારે અષેમ્ વોહૂ નહી પઢવી)

(૧) (દાદાર) હોરમજદે[૨] (અષેમ્ વોહૂનો કલામ) જાહેર કીધો.[૧] અષેમ્

* એના તરજુમા બાબે જુઓ બાજ અષેમ્ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢવાની, સફો ૧૩૪.

વોહૂ વહિશ્તેમ્ *અસ્તી[૩]-(એ કલામ બોલતાં) (ભણનાર) (ગોયા) જેમ, પોતાનાં સગાંનેમાટે[૯] સગાઇ[૧૦] કબૂલ રાખેછે[૭] (તેમ), તે (ઈઆને હોરમજદ)ને માટે[૪] સઉથી સરસ[૬] ખુબી[૫] કબૂલ રાખે છે.[૭] વોહૂ વહિશ્તેમ્ અસ્તી[૧૨]-(એ કલામ બોલતાં) (ભણનાર) (ગોયા) દીનના કાએદાને[૧૩] અમલમાં લાવેછે.[૧૪]

(૨) ઉશ્તા અસ્તી ઉશ્તા †અહ્માઇ[૧૫] (એ કલામ બોલતાં) (ભણનાર) જેમ[૨૨] દરેક[૧૭] અશો (માણસ)ને[૧૮] દરેક[૧૯] અશો (માણસ) તરફ[૨૦] સુખમાં[૧૬] કબૂલ ‡રાખેછે[૨૧] (તેમ) દરેક[૨૪] અશો (માણસ)ને[૨૫] દરેક[૨૬] અશો (માણસ) તરફ[૨૭] ઉસ્તવારીથી[૨૩] શામેલ કરેછે.[૨૮]

(૩) યત્ અષાઇ વહિશ્તાઇ ¶અષેમ્[૨૯]-(એ કલામ બોલતાં) (ભણનાર) (ગોયા) તમામ[૩૧] માંથ્રવાંની[૩૨] દરેક[૩૩] માંથ્રવાંની જાણનારનેમાટે[૩૪] કબૂલ રાખેછે,[૩૦] જેમ[૩૫] (તે) અશોઈનેમાટે[૩૬] પાદશાહી[૩૭] કબૂલ રાખેછે,[૩૮] તથા જેમ[૩૯] (મીનો ઈજદોની) આરાધના કરનાર[૪૦] અશો (માણસ)નેમાટે[૪૧] રાસ્તી[૪૨] કબૂલ રાખેછે,[૪૩] તથા જેમ[૪૪] તમો[૪૫] ફાએદો કરનારાઓનેમાટે[૪૮] (તે) રાસ્તી[૪૬] કબૂલ રાખેછે.[૪૭] (ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે) (અષેમ્ વોહૂના) ત્રણ[૪૯] ભાગ[૫૦] (છે). દરેક[૫૧] કલામ[૫૨] (જે) સંપૂર્ણ[૫૪] બોલ[૫૩] (તે) (દાદાર) હોરમજદનો[૫૬] કલામ[૫૫] (છે).

(૪) (દાદાર) હોરમજદે[૫૭] (અષેમ્ વોહૂનો કલામ) જાહેર કીધો.[૫૮] કોણને[૫૯] જાહેર કીધો ?[૬૦] (જવાબ):—મીનોને લગતા[૬૨] તથા ગેતીને લગતા[૬૩] અશો (માણસ)ને.[૬૧] કીયા હોધામાં[૬૪] (તે અષેમ્ વોહૂનો) કલામ[૬૬] (તેણે) જાહેર કીધો ?[૬૫] (જવાબ):—સઉથી સરસ[૬૭] પાદશાહ તરીકે.[૬૮]

કોણને[૬૯] (જાહેર કીધો) ? (જવાબ):—પોતાના ફાંતા પ્રમાણે નહી $ચાલનાર[૭૨] રાસ્ત[૭૦] તથા સઉથી સરસ (માણસ)§ ને.[૭૧]

(૫) અષ ||વહિશ્તના[૭૪] ભાગને,[૭૩] હમો વખાણીએ છિયે.[૭૫] અષ વહિશ્તનાં[૭૬] ભણવાને,[૭૮] (તેનાં) યાદ કરવાને,[૭૯] (તેનાં) ગાવાને[૮૦] તથા (તેની) કીર્તિને[૮૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૭૭]

---

* ઈઆને અશોઈ એ સહથી સરસ નેઆમત છે.

† ઈઆને સુખ છે, સુખ તે (શખ્સ) ને છે.

‡ એની મતલબ એ કે સદ્ગુણી માણસો એક બીજાના સુખમાં ભાગ લેછે.

¶ ઈઆને જે (શખ્સ) સહથી સરસ અશોઈની બાબદમાં અશો (છે).

$ અસલ અર્થ 'પોતાની મરજી પ્રમાણે નહી રાજ કરનાર.'

§ પેગમબર અશો જરતોશ્ત બાબે એ ઈશારો હોએ એવું દીસેછે.

|| અષ વહિશ્ત નામની બંદગી તે અષેમ્ વોહૂ સમજવી.

(બાજમાં પઢે) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્ ઓએમ એહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો, અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્, અપ્ઓનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથૂરનાંમ, પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ્- ફ્રવષિનાંમ, નબાનજ્દિશ્તનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ.* અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરફેહ્ મોજ્દ.

બાજ યથા અહૂ વઇર્યો ૧૨૦૦ પઢવાની.†

☞ (એ બાજ ગાથા ગાહામબારના પાંચ દાહાડા ભણવી)

૫ નાંમે યજ્દાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજે ખોરેહ્ અવજ્તયાદ્; ગેહ્ ગાથાબ્યો અહુનવદ્ ગેહ્, ઉશ્તવદ્ ગેહ્, સ્પેન્તોમદ્ ગેહ્, વોહૂ-ક્ષથ્ર ગેહ્, વહિશ્તોઇશ્ત્ ગેહ્, ગેહ્ ગાથાબ્યો, અર્દાફ્રવશ્ બેરસાદ.‡ અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ્; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત્ દુજૂખ્ત્ દુજ્વર્શ્ત, મેમ ૫ ગેતી મનીદ, ઉઈમ ગોફ્ત, ઉઈમ કર્દ, ઉઈમ જસ્ત, ઉઈમ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ હ્યત્ વસ્ના ફેરષોતેમેમ; સ્તઓમિ

---

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ બાજ અષેમ્ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢવાની.

† એ બાજની ખશ્નુમન ગાથાના આફ્રંગાનની ખશ્નુમનમાંથી લીધી છે.

‡ ઈઆને ગાથા ગાહામબારમાથી (ઈઆને પાચ ગાથા ગાહામબારમાંના) (જે) અહુનવદ ગાથા, ઉશ્તવદ ગાથા, સ્પેન્તોમદ ગાથા, વોહૂ-ક્ષથ્ર ગાથા, વહિશ્તોઇશ્ત ગાથા, (તથા) અશો ફ્રોહરો (આએ બંદની તરફ) પોંહોચો।

અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ.

અહુરહે મજ્દાઓ[6] રએવતો[7] ખરેનંઘઉહતો,[8] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[9] ગાથાબ્યો[10] સ્પેન્તાબ્યો[11] રતુક્ષથ્રાબ્યો[12] અષઓનિબ્યો,[13] અહુનવઇત્યાઓ ગાથયાઓ[14] ઉશ્તવઇત્યાઓ ગાથયાઓ[15], સ્પેન્તા-મઇન્યેઉશ ગાથયાઓ,[16] વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ ગાથયાઓ,[17] વહિશ્તોઇશ્તોઇશ ગાથયાઓ,[18] અષઓનાંમ[19] ફ્રવષિનાંમ[20] ઉગ્રનાંમ[21] અઇવિથૂરનાંમ,[22] પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ[23] ફ્રવષિનાંમ,[24] નબાનજ્દિશ્તનાંમ[25] ફ્રવષિનાંમ,[26] ક્ષ્નઓથ્ર[27] યસ્નાઇચ[28] વહ્માઇચ[29] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[30] ફ્રસસ્તયએચ,[31] યથા અહૂ વઇર્યો[32] જઓતા[33] ફ્રા મે[34] મૂતે,[35] અથા રતૂશ અષાત્-ચિત્ હચ[36] ફ્રા અષવ[37] વીદ્વાઓ[38] મ્રઓતૂ.[39]

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવામાટે[27] ખજાનો રાખનાર,[7] (તથા) ખોરેહવાગા[8] (દાદાર) હોરમજદની,[6] અમશાસ્પંદોની,[9] વૃદ્ધિ કરનાર[11] ગાથા[10] (જે) સચ્ચાઈના *સરદાર[12] (તથા) અશો[13] (છે તેઓમાંના) અહુનવદ ગાથાની,[14] ઉશ્તવદ ગાથાની,[15] સ્પેન્તોમદ ગાથાની,[16] વોહુક્ષથ્ર ગાથાની[17] વહિશ્તોઇશ્ત ગાથાની[18] (તથા) અશો (લોકો)નાં[19] જોરાવર[21] (અને) ગાલેબ[22] ફરોહરોની,[20] પોર્યોદકેશનાં[23] ફરોહરોની,[24] (તથા) નબાનજદિશ્તના[25] ફરોહરોની,[26]–(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,[28] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[29] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને,[30] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[31] જોતી[33] મારી આગળ[34] યથા અહૂ વઇર્યો[32] (ના કલમોની ખુબીઓ) જાહેર કરે[35] (રાસ્પી) (જે) અશો[37] (તથા) વિદ્વાન[38] (તે) અથા રતુશ અષાત્ ચિત્ હચ[36] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે[39]

અહુરેમ મજ્દાંમ[40] રએવન્તેમ[41] ખરેનંઘઉહન્તેમ[42] યજમઇદે;[43] અમેષા સ્પેન્તા[44] હુક્ષથ્રા[45] હુધાઓંઘહો[46] યજમઇદે;[47] ગાથાઓ સ્પેન્તાઓ[48] રતુક્ષથ્રાઓ[49] અષઓનીશ[50] યજમઇદે;[51] અહુનવઇતીમ ગાથાંમ[52] અષઓનીમ[53] અષહે[54] રતમ[55] યજમઇદે;[56] ઉશ્તવઇતીમ ગાથાંમ[57] અષઓનીમ[58] અષહે[59] રતૂમ[60] યજમઇદે;[61] સ્પેન્તા-મઇન્યૂમ ગાથાંમ[62] અષઓનીમ[63] અષહે રતૂમ[64] યજમઇદે;[65] વોહુક્ષથ્રાંમ ગાથાંમ[66]

* એનો અર્થ 'સરદારોની ઉપર પાદશાહી ભોગવનાર'બી થઈ શકે. વખતની ઉપર સરદારી ભોગવનારા (ડાકટર સ્પીગલ).

અષઓનીમ[૬૭] અષહે રતૂમ[૬૮] યજમઇદે;[૬૯] વહિશ્તોઇશ્તીમ ગાથાંમ[૭૦] અષઓનીમ[૭૧] અષહે[૭૨] રતૂમ[૭૩] યજમઇદે;[૭૪] અષ-ઓનાંમ[૭૫] વંઘ્રઉહીશ[૭૬] સૂરાઓ[૭૭] સ્પેન્તાઓ[૭૮] ફ્રવષયો[૭૯] યજમઇદે.[૮૦] અહુનેમ વઇરીમ[૮૧] તનૂમ[૮૨] પાઇતિ,[૮૩] અહુનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ, અહુનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ.

☞ (આએ ઠેકાણે **યથા અહૂ વઇર્યો** ૧૨૦૦ પઢી જવી.)

ખજાનો રાખનાર[૪૧] (તથા) ખોરેહવાળા[૪૨] (દાદાર) હોરમજદને[૪૦] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૩] અમશાસ્પંદો[૪૪] (જેઓ) સારા પાદશાહ[૪૫] (તથા) સારાં ડહાપણવાળા (તેઓ)ને[૪૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૪૭] વૃદ્ધિ કરનાર[૪૮] ગાથા[૪૭] (જે) સચ્ચાઇના સરદાર[૪૯] (તથા) અશો (તેઓ)ને[૫૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૧] અશો[૫૩] અહુનવદ ગાથા[૫૨] (જે) અશોઈનો[૫૪] સરદાર (તે)ને[૫૫] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૬] અશો[૫૮] ઉશ્તવદ ગાથા[૫૭] (જે) અશોઈનો[૫૯] સરદાર (તે)ને[૬૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૧] અશો[૬૩] સ્પેન્તોમન્દ ગાથા[૬૨] (જે) અશોઈનો સરદાર (તે)ને[૬૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૫] અશો[૬૭] વોહુક્ષથ્ર ગાથા[૬૬] (જે) અશોઈનો સરદાર (તે)ને[૬૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૯] અશો[૭૧] વહિશ્તોઇશ્ત ગાથા[૭૦] (જે) અશોઈનો[૭૨] સરદાર (તે)ને[૭૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૪] અશો (લોકો)નાં[૭૫] ભલાં,[૭૬] શૂરાં,[૭૭] (તથા) આબાદી કરનારા[૭૮] ફ્રરોહરોને[૭૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૮૦] અહુનવર[૮૧] તનને[૮૨] *બંચાવે છે.[૮૩]

(બાજમાં પઢે) **અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન, હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ.** (પ્રગટ પઢે) **યથા અહૂ વઇર્યો ૨.**

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ્રઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ. ગાથાબ્યો સ્પેન્તાબ્યો રતુક્ષથ્રાબ્યો અષઓનિબ્યો, અહુનવઇત્યાઓ ગાથયાઓ, ઉશ્તવઇત્યાઓ ગાથયાઓ, સ્પેન્તામઇન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ, ગાથયાઓ, વહિશ્તોઇશ્તોઇશ ગાથયાઓ, અષઓનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથૂરનાંમ, પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ ફ્રવષિનાંમ, નબા-

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફે ૧૭ મો.

નજદિશતનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસમે અવંઘહે મજદ; કેરૂફેહ્ મોજદ.

સદ્દગુણી તથા નીતિવાન માણસનાં ગુજરવા પછી તેનાં રવાનને બેહેશ્ત મેળવવાની ઉમેદમાં જે અતિશય ખુશાલી ઉપજેછે તેને લગતા અવસ્તા.*

ઉશ્તવઇતીમ્[1] ગાથાંમ્[2] સ્રાવયો[3] ઉશ્તતાતેમ્[4] નિમ્ર-ઓમ્રો.[5] ઉશ્તા[6] અહ્માઇ[7] યહ્માઇ[8] ઉશ્તા[9] કહ્માઇચીત્[10] વસે-ક્ષયાંસ્[11] મજદાઓ[12] દાયાત્[13] †અહુરો.[14]

(બેહેશ્તી રવાન) (પોતાનેમાટે) સુખ[4] માંગતું[5] ઉશ્તવદ[1] ગાથા[2] ‡ગાએછે,[3] (અને કેહેછે) સુખાકારી[6] તે (શખ્સ)ને[7] (હોજો), જેનીથી[8] બીજાઓને[10] સુખ[9] (પોંહોંચે)! પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ કરનાર[11] હોરમજદ[12-14] (તે પરોપકારી માણસને) (સુખાકારી) બખશે![13]

દુષ્ટ તથા પાપી માણસનાં મરણ પછી તેનાં રવાનને દોજ-ખની શિક્ષા પાંમવાની ધાસ્તીથી જે નિરાશપણું તથા ગભરાત ઉત્પન્ન થાએછે તેને લગતા અવસ્તા.¶

કિમાંમ્[1] ગાથ્વ્યાંમ્[2] વચો[3] સ્રાવયો;[4] કાંમ્[5] નેમોઇ[6] જાંમ,[7] અહુર[8] મજદ,[9] કુથ્રા[10] નેમોઇ[11] §અયેની.[12]

(પાપી રવાન) દલગીરી તથા નિરાશાના[1] ગાથાના[2] કલામ[3] ‡ગાએછે,[4] (અને ગભરાતમાં કેહેછે), અએ હોરમજદ![8-9] (હવે) કેઈ[5] જગાએ[7] હું વલાણ લેઉં?[6] કેઈ તરફ[10] વલાણ લઈને[11] હું જાઉં?[12]

---

* એના વિગતવાર એહવાલનેમાટે જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૨ મી યશ્ત, હાદોખ્ત નુસ્કની બીજી પરગરદ, ફકરા ૧–૧૮.

† એ આખો ફકરો હાદોખ્ત નુસ્કની બીજી પરગરદના ૨ જા ફકરામાં આવેછે. વળી નિમ્રઓમ્નો સુધીનો પેહેલ્લો ભાગ ઈજશ્નેના ૭૧ મા હાના ૧૬ માં ફકરામાં બી આવેછે, અને 'ઉશ્તા'થી તે 'અહુરો' સુધીનો બાકીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૪૩ મા હાના પેહેલ્લા ફકરામાં બી આવેછે.

‡ અસલ અર્થ "ગાનાર, ગાતું (થાએછે)." વર્તમાન કૃદંત પરેસ્મૈપદ નરજાતી પેહેલ્લી એકવચન; અસલ બોલ સ્રાવયન્ત્ (ગાતુ). સ્રાવય (પ્રયોજ્ય રૂપ).

¶ એના તફસીલવાર વર્ણનને સારૂ જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૨ મી યશ્ત, હાદોખ્ત નુસ્કની ૩ જી પરગરદ, ફકરા ૧૯–૩૬.

§ એ આખો ફકરો હાદોખ્ત નુસ્કના ૨૦ મા ફકરામાં આવેછે; વળી એનો પાછલો ભાગ ઈજશ્નેના ૪૬ મા હાના પેહેલ્લા ફકરામાં બી આવેછે.

રોજ તથા માહનાં નામ.

(તીશે રોજનાં નામ.)

૧ દાદાર હોરમજદ.	૧૬ મેહેર યજદ.
૨ બેહુમન અમેશાસ્પંદ.	૧૭ સરોશ યજદ.
૩ અરદીબેહેશ્ત અમેશાસ્પંદ.	૧૮ રશ્ને રાસ્ત યજદ.
૪ શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ.	૧૯ ફરૂરોખ ફરવરદીન.
૫ અસફ્નદારમદ અમેશાસ્પંદ.	૨૦ બેહેરાંમ યજદ.
૬ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૨૧ મીનો રાંમ.
૭ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૨૨ ગોવાદ યજદ.
૮ દએ પ આદર દાદાર.	૨૩ દએ પ દીન દાદાર.
૯ આદર યજદ.	૨૪ દીન યજદ.
૧૦ આવાં અરદ્વી સૂર બાંનુ.	૨૫ મીનો અશીશવંઘ.
૧૧ ખોરશેદ યજદ.	૨૬ આશતાદ યજદ.
૧૨ મોહોર યજદ.	૨૭ મીનો આસ્માન.
૧૩ તીર યજદ.	૨૮ જમીઆદ યજદ.
૧૪ ગોશ યજદ.	૨૯ મીનો મારેસ્પંદ.
૧૫ દએ પ મેહેર દાદાર.	૩૦ મીનો અનેરાંન.

(બારે મહીનાનાં નામ.)

૧ ફરૂરોખ ફરવરદીન.	૭ મેહેર યજદ.
૨ અરદીબેહેશ્ત અમેશાસ્પંદ.	૮ આવાં યજદ.
૩ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૯ આદર યજદ.
૪ તેશતર તીર યજદ.	૧૦ દએ દાદાર.
૫ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૧૧ બેહુમન અમેશાસ્પંદ.
૬ શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ.	૧૨ અસફ્નદારમદ અમેશાસ્પંદ.

પાંચ ગાથા ગાહામબારને લગતો ખોલાસો.

☞ (જાણવું જે નીચે જણાવેલા પાંચ ગાથાના દાહાડા અસફન્દારમદ મહીનો પુરો થયા પછી આવેછે .)

૧ અહુનવદ.— ૨ ઉશ્તવદ.— ૩ સ્પેન્તોમદ.— ૪ વોહુક્ષથ્ર.— ૫ વહિશ્તોઇશ્ત.

☞ ગાથાના પાંચ દાહાડા રોજ નેક નામમાં નીચે મુજબ રોજ ભણવો.

૧. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ અહુનવદ, ગેહ (ફલાંન).

૨. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ ઉશ્તવદ, ગેહ (ફલાંન).

૩. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ સ્પેન્તોમદ, ગેહ (ફલાંન).

૪. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ વોહુ-ક્ષથ્ર, ગેહ (ફલાંન).

૫. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ વહિશ્તોઇશ્ત, ગેહ (ફલાંન).

ખોલાસો:—(" ઉપર જણાવેલા પાંચ ગાથા ગાહામબારનાં નામો જરતોશતનાં ગાથાનાં નામ ઉપરથી આપેલાં છે. હવે જ્યારે વરસના ૩૬૦ દાહાડા ઉપર પાંચ દાહાડાનો વધારો કીધો, ત્યારે તે દાહાડાઓનાં નામ આપવાસારૂ જરતોશ્તીઓમાંની કોઈ પાંચ ઉમદા ચીજોનાં નામ શોધ્યાં, કે તે એ પાંચ દાહાડાઓ ઉપર લાગુ પાડી શકાએ, અને તેઓને જરતોશતના પાંચ ગાથાનાં નામ સિવાએ બીજાં વધારે માન ભરેલાં પાંચ નામો જડ્યાં નહીં, અને તે સબબથી એ પાચ દાહાડાઓને જરતોશતના બનાવેલા પાંચ ગાથાનાં નામો આપવામાં *આવ્યાં." વળી એ પાંચ ગાથા ગાહામબારને એકુથી વધારે નામે ઓળખેલા છે:—૧ પંજે અંદરગાંન એટલે વચમાંના પાંચ દાહાડા, ઈઆને એક વરસના છેલા મહીના અને તેની પછીના વરસના પેહેલા મહીનાની વચેના પાંચ દાહાડા. ૨ પંજે મેહ એટલે મ્હોટા પાંચ દાહાડા. જાણવું જે ફરવરદેગાનના દશ દાહાડામાંથી પેહેલા પાંચ દાહાડાને પજે કેહ, અને બીજા પાંચ દાહાડાને ઈઆને ગાથાના પાંચ દાહાડાને પંજે મેહ કરીને કેહેછે; પેહેલા પાંચ દાહાડાના કરતાં બીજા પાંચ દાહાડાઓને વધારે મ્હોટા ગણેલા છે. ૩ પંજે અશોઆંન ઈઆને અશો લોકોનાં ફરોહરોના આએ દુનિયાંમાં આવવાના છેલા પાચ દાહાડા.)

* 'જરતોશ્તી અભ્યાસ,' આંક ૧૧ મો, સફે ૨૦૦—૨૦૧.

વરસના ૭ ગાહામબારને લગતો ખોલાસો.

૧ મઍદીઓજરેમ. ૨ મઍદીઓશહેમ. ૩ પઍતેશહેમ. ૪ અયાથ્રેમ. ૫ મઍદીઆરેમ. ૬ હમસ્પથ્મએદએમ.

☞ (ઉપર જણાવેલા ગાહામબારોનો ખોલાસો તથા તેઓની ફસલો અવસ્તા પ્રમાણે નીચે મુજબ સમજવી.)

૧ મઍદીઓજરેમ.—એ ગાહામબાર અરદીબેહેશ્ત મહીનાના ખોરશેદ રોજથી શરૂ થાએછે, અને દએ ૫ મેહેર રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો અર્થ "પુર લીલોતરી અથવા ભર વસંત ઋતુનો વખત" એવો થાએછે. એ ગાહામબારના વખત ઉપર ઝાડપાનોમાં રસકસ વધારે હોએછે.

૨ મઍદીઓશહેમ.—એ ગાહામબાર તીર મહીનાના ખોરશેદ રોજથી શરૂ થાએછે, અને દએ ૫ મેહેર રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો અર્થ "પુર ગરમીનો વખત" કરીને થાએછે. એ ગાહામબારના વખત ઉપર ખેતરો અનાજથી ભરપુર થઈ રહેલાં હોએછે.

૩ પઍતેશહેમ.—એ ગાહામબાર શેહેરેવર મહીનાના આસ્તાદ રોજથી શરૂ થાએછે, અને અનેરાન રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો અર્થ "અનાજ તથા મેવો ઉતારવાનો વખત" થાએછે. ઉતરતી ગરમીમાં જ્યારે અનાજ તથા ફળ પાક્યાં હોએ, અને તે ઉતારવાનો હીંગામ પોંહોંચ્યો હોએ, તે વખતને પઍતેશહેમ ગાહામબાર કહેછે.

૪ અયાથ્રેમ.—એ ગાહામબાર મેહેર મહીનાના આસ્તાદ રોજથી શરૂ થાએછે, અને અનેરાંન્ રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો ચોકસ અર્થ હજુર સુધી ઠર્યો નથી. એની સિફતમાં ઈજશ્નેના ૧ લા, ૨ જા તથા ૩ જા હામાં, તેમજ વીસ્પરદના ૧ લા તથા ૨ જા કરદામાં "ફ્રઓઉર્વએશ્લેમ્ વર્ષ્ણિ-હર્શ્ત" એ પ્રમાણે બોલો આવેલા છે. ડાકટર સ્પીગલે એ બોલોનો અર્થ "વધારો કરનાર (તથા) કૌવત આપનાર" કીધો છે. શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમાજીએ "(ગરમીનો) છેડો લાવનાર તથા ગોશન છોડવનાર" અર્થ કીધો છે, ઈઆને એ ગાહામબારના હીંગામ ઉપર ગરમીનું આખેર થવું તથા કેટલાંએક ચોપગાં જાનવરોમાં શેહેવતનું ઉત્પન્ન થવું થાએછે.

૫ મઐદીઆરેમ.—એ ગાહામબાર દએ મહીનાના મેહેર રોજથી શરૂ થાએછે, અને બેહેરાંમ રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો અર્થ "પુર સરદી તથા વરસાદને લીધે ધંધો રોજગાર કમ ચાલ્યાથી માણસને આસાએશ મેળવવાનો વખત" થાએછે.

૬ હમસ્પથમએદએમ.—એ ગાહામબાર અસફનદારમદ મહીનો પુરો થયા પછી, ગાથાના પાંચ દાહાડા જે આવેછે તેને કેહેછે. એ બોલનો અર્થ "સરદી તથા ગરમીનું સમતોલ થવું તથા દાહાડાનું રાત તથા દિવસના બે સરખા ભાગમાં વેહેચાઈ જવું, ઈઆને દિવસનું તથા રાતનું બરાબર ૧૨ કલાકની સરખી લંબાઈનું થવું" એવો થાએછે.

બારે મહીનાનાં જશનોની બીના.

માહ ૧ લો ફરરોખ ફરવરદીન.

રોજ ૧ લો દાદાર હોરમજદ—નઐારોજ.
રોજ ૩ જો અરદીબેહેશ્ત—રપિથ્વન ઇજવાનો દાહાડો.
રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—ખોરદાદ સાલનું *જશન.
રોજ ૧૯ મો ફરવરદીન—ફરવરદીઆંનનું જશન.

માહ ૨ બીજો અરદીબેહેશ્ત અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૩ જો અરદીબેહેશ્ત—અરદીબેહેશ્ત મહીનાનું જશન.

---

* એ દાહાડાને આપણી દીનને લગતી પાછલી કેતાબોમાં ઘણો મ્હોટો ગણેલો છે, સબબ કે એ દાહાડે કદીમ ઈરાનની તવારીખના સંબંધમાં ઘણા અગત્યના બનાવો બન્યા હતા, તેઓમાંના મુખ્ય નીચે મુજબ છે:—૧–'મષ્ય' તથા 'મષ્યાંન' નામનું આએ દુનિયાંનું સહુથી પેહેલ્લું જોડું દાદાર હોરમજદે પેદા કીધું. ૨—ગયોમરદ નામનો કદીમ ઈરાનનો પેહેલ્લો પાદશાહ જન્મ પામ્યો. ૩—પેશદાદ ખાનદાનનો હોશંગ પાદશાહ પેદા થયો. ૪—તેહેમુરસ જેને 'દીવૂબંદ' કેહેતા હતા તેણે હારેમન તથા દેવોને જેર કીધા. ૫—ફરેદુને પોતાની પાદશાહી પોતાના ત્રણ દીકરાઓને વેહેચી આપી. ૬—સામ નરીમાને એક જબરદસ્ત દેવને માર્યો. ૭—કેખશરૂ પાદશાહે અફરાસીઆબને માર્યો. ૮—કેખશરૂ પાદશાહ પોતાનું તખ્ત છોડીને ગોશેનશીન થયો. ૯—અશો જરતોશ્ત સાહેબ જન્મ પામ્યા. ૧૦—અશો જરતોશ્તને દાદાર હોરમજદની તરફથી દીનની આગાહી તથા પેગમબરી મળી. ૧૧—ગુશ્તાસ્પ પાદશાહે જરતોશ્તી દીન કબૂલ કીધી, ઇત્યાદિ.

રોજ ૧૧ મો ખોરશેદથી તે રોજ ૧૫ મો દએ ૫ મેહેર સુધી, મએદીઓજરેમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૩ જો ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—ખોરદાદ મહીનાનું જશન.

માહ ૪ થો તેશતર તીર.

રોજ ૧૧ મો ખોરશેદથી તે રોજ ૧૫ મો દએ ૫ મેહેર સુધી, મએદીઓશહેમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

રોજ ૧૩ મો તીર—તીર મહીનાનું જશન.

માહ ૫ મો અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૭ મો અમરદાદ—અમરદાદ મહીનાનું જશન.

માહ ૬ ઠો શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૪ થો શેહેરેવર—શેહેરેવર મહીનાનું જશન.

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી તે રોજ ૩૦ મો અનેરાંન સુધી, પએતેશહેમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૭ મો મેહેર યજદ.

રોજ ૧૬ મો મેહેર—મેહેર મહીનાનું જશન.

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી તે રોજ ૩૦ મો અનેરાંન સુધી, અયાથ્રેમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૮ મો આવાં અરદ્વીસુર બાંનુ.

રોજ ૧૦ મો આવાં—આવાં મહીનાનું જશન.

માહ ૯ મો આદર યજદ.

રોજ ૯ મો આદર—આદર મહીનાનું જશન.

રોજ ૧૯ મો ફરવરદીન—ફરવરદીઆંનનું *જશન.

---

* જો કોઈ શખ્સ દરિયાની સફરમાં, ખુશકીની મુસાફરીમાં ઈઆ કોઈ બીજા હાદેસાથી ગુજરી ગયો હોએ, અને તેનાં મરણનો દાહાડો જણાએલો નહી હોએ તો, આએ ફરવરદીઆંનનાં જશન ઉપર તેનાં મરણનો દાહાડો લાગુ પાડવામાં આવેછે.

માહ ૧૦ મો દએ દાદાર.

રોજ ૧ લો દાદાર હોરમજદ—દએ મહીનાનું પેહેલ્લું જશન.
રોજ ૮ મો દએ પ આદર દાદાર—દએ મહીનાનું બીજું જશન.
રોજ ૧૧ મો ખોરશેદ—પેગમબર અશો જરતોશતનો *દીસો.
રોજ ૧૫ મો દએ પ મેહેર દાદાર—દએ મહીનાનું ત્રીજું જશન.

રોજ ૧૬ મો મેહેરથી તે રોજ ૨૦ મો બેહેરાંમ સુધી, મએદીઆરેમ ગાહાંમબારના પાંચ દાહાડા.

રોજ ૨૩ મો દએ પ દીન દાદાર—દએ મહીનાનું ચોથું જશન.

માહ ૧૧ મો બેહેમન અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૨ જો બેહમન—બેહમન મહીનાનું જશન.

માહ ૧૨ મો અસફ્નદારમદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૫ મો અસફ્નદારમદ—અસફ્નદારમદ મહીનાનું જશન.
રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—અવરદાદ સાલગાહનું †જશન.

---

* ઈઆને પેગમબર જરતોશ્ત સાહેબનો હક્ક થવાનો દાહાડો.

† એ જશન આપણા ઈરાની પાદશાહોના વખતમાં ચોક્સ ધામધુમથી દર ચાર વરસે કરવામાં આવતું હતું. આફતાબની ચાલ પ્રમાણે ગણતાં, દર વરસ સાધારણ રીતે ૩૬૫ા દાહાડાનું હોએછે. (જોકે બરાબર ગણીએ તો ૩૬૫ દાહાડા, ૫ કલાક, ૪૮ મીનીટ અને ૪૯ સેકંદનું થાએછે.) દર વરસના પા દાહાડાથી કસર જે ચાર વરસે એક દાહાડો થાએછે, તે પુરી નાખવાનેમાટે આપણા જરતોશતી નીઆગાંનો દર ચાર વરસે પાંચ ગાથાના દાહાડા ખલાસ થયા પછી એક દાહાડો ઉમેરતા હતા, અને એ વધારાના દાહાડાને 'અવરદાદ સાલ ગાહ' કરીને કેહેતા હતા, અને એ દાહાડે એક મ્હોટું જશન કરતા હતા. વળી એ જશનની ખરનુમનમાં કોઈ ચોકસ ફરેશતાની આરાધના આવતી નથી, પણ મુખ્યત્વે કરીને વરસના તમામ ભાગોને યાદ કરવામાં આવેછે. એ ઉપરથી એ જશનની મતલબ સેહેજ જણાઇ આવેછે. 'અવરદાદ સાલ ગાહ' નો અર્થ 'વરસનો એક બીજો અથવા વધારે મુકરર કીધેલો ગાથા' કરીને થાએછે. (વળી 'ગાહ'નો અર્થ 'ગાથા' ઉપરાંત 'વખત' બી થાએછે) અગરજો એક બારગી કબૂલ રાખીએ કે, એ જશન અસફ્નદારમદ મહીનામાં થઈ હતું

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી ૧૦ દાહાડા મુક્તાદના.
રોજ ૨૯ મો મારેસ્પંદ—મીનો મારેસ્પંદનું જશન.*

સાત હમકારાનાં નામ.

૧ હોરમજદ—દએ ૫ આદર—દએ ૫ મેહેર—દએ ૫ દીન.
૨ બેહમન—મોહોર—ગોશ—રાંમ.
૩ અરદીબેહેશ્ત—આદર—સરોશ—બેહેરાંમ.
૪ શેહેરેવર—†ખુર—મેહેર—આસ્માંન—અનેરાંન.
૫ અસફંનદારમદ—આવાં—દીન—‡અરદ—મારેસ્પંદ.
૬ ખોરદાદ—તીર—¶અરદાફર્વેશ—ગોવાદ.
૭ અમરદાદ—રશને—આસ્તાદ—જમીઆદ.

હમાયશતના ૧૨ ફરેશતાઓનાં નામ.

૧ દાદાર અહુરમજદ. ૨ તેશ્તર તીર યજદ. ૩ ખોરશેદ યજદ. ૪ મોહોર યજદ. ૫ આદર યજદ. ૬ આવાં અરદ્વી સૂર બાંનુ. ૭ અસફંનદારમદ અમેશાસ્પંદ. ૮ ગોવાદ યજદ. ૯ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ. ૧૦ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ. ૧૧ સરોશ યજદ. ૧૨ ફરોખ ફરવરદીન.

તો, તે હાલની માફક દર વરસે ખોરદાદ રોજે નહી, પણ દર ચાર વરસે ખોરદાદ રોજની પછી એક નવો દાહાડો જેને 'અવરદાદ સાલ ગાહ' કેહેતા હતા તે ઉમેરીને તે દાહાડે જશન કરતા હતા. દર ચાર વરસે વધારાનો દાહાડો ઉમેરવાનો ચાલ આપણામાંથી નીકળી ગયાને લીધે, એ જશન હાલમાં અસપંદાદ મહીનામાં ખોરદાદ રોજે થાએછે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ. રૂ. કામાજીનો જરતોશ્તી અભીઆસ, સફો ૫૨૩–૫૨૮.

* એ દાહાડે અશો જરતોશ્તે પોતાની પેગમબરી તેહેકીક કરવાસારૂ ગુશ્તાસ્પ પાદશાહને મોજેજા કરી દેખાડ્યા હતા.

† "ખુર" તે "ખોરશેદ" સમજવો.
‡ "અરદ" તે અષિશ, ઈઆને "અશીશવંઘ" સમજવો.
¶ અરદાફર્વેશ તે ફરવરદીન (અશો ફરોહરોનો દાહાડો) સમજવો.

૨૧ નુસ્કનાં નામ.

૧ સતુદગર. ૨ વહિશ્ત માંસર. ૩ બધ. ૪ દામદાદ અથવા દ્વાજદેહ હુમાસ્ત. ૫ નાદર. ૬ પાજેહ અથવા પાજમ. ૭ રતોશ્તાઇ. ૮ બરશ. ૯ કશસરૂબ. ૧૦ વીશ્તાસ્પશાહ. અથવા વીશ્તાસ્પ. ૧૧ ખેશ્ત. ૧૨ જેરસ્ત. ૧૩ સફંદ. ૧૪ બઘાંન્ યશ્ત. ૧૫ નિયારમ. ૧૬ દ્વાસ્રુજદ અથવા દ્વાસ્રૂબ. ૧૭ અસ્પારમ. ૧૮ અસ્કારમ. ૧૯ જુદ-દેવ-દાદ. ૨૦ હાદોખ્ત. ૨૧ સતુદ યશ્ત.

જાણવું જે, ઉપર જણાવેલાં ૨૧ નુસ્કો અવસ્તા ભાષામાં લખાએલાં હતાં, અને તેમાં ધર્મનાં તમામ ભણતરો તથા દીનનાં સઘળાં ફરમાનો તથા કાનુનો ઉપરાંત, આએ દુનિયાં, મીનોઈ જેહાંન, બેહેશ્ત, દોજખ, ઇનસાફ, નીતિ, ફીલસુફી, તબાબત, જ્યોતિષશાસ્ત્ર તથા બધી જાતની વિદ્યા હુનરને લગતી બાબદો આવેલી હતી.

જેને નીચે જણાવેલા અવસ્તા, મોહોડેથી અથવા ચોપડીમાંથી વાંચીને ભણતાં નહી આવડતા હોએ તો, તેનેમાટે નીચે પ્રમાણે યથા અષેમ્ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેછે.

ખોરશેદ નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦૩ પઢે.
મેહેર નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
માહ બોખ્તાર નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
અરદ્વીસૂર નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
આતશ નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
પાંચે ગેહમાંની દરેક ગેહના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
પતેતના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૨૧ તથા અષેમ્ વોહૂ ૧૨ પઢે.
હોરમજદ યશ્તના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦૩ તથા અષેમ્ વોહૂ ૧૨ પઢે.
અરદીબેહેશ્ત યશ્તના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
સરોશ યશ્ત હાદોખ્તના યથા અહૂ વઇર્યો ૭૫ પઢે.
સરોશ યશ્ત વડીના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦૩ પઢે.
આફરીંગાંનના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૨૧ તથા અષેમ્ વોહૂ ૧૨ પઢે.

યશ્તો.

હોરમજદ યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજુની ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; દાદાર્ અહુરમજદ રયોમંદ્ ખોરેહમંદ મીનોઆંન્ મીનો બેરેતુમ્ બેર્સાદ્.*

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્જૂખ્ત દુજ્વર્શ્ત, મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્ત્, ઉઇમ્ કર્દ્, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બુન્ બુદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની ઓખે અવાખ્શ્ પશેમાન્ ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ્; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ફ્રેરસ્તુયે હુમતોઇબ્યસ્ચા હૂખ્તોઇબ્યસ્ચા હ્વર્શ્તોઇબ્યસ્ચા, માંથ્વોઇબ્યસ્ચા વેખેદ્વોઇબ્યસ્ચા વર્શ્તવોઇબ્યસ્ચા. અઇબિગઇર્યા દઇથે વીસ્પા હુમતાચ્ચા હૂખ્તાચ્ચા હ્વર્શ્તાચ્ચા. પઇતિરિચ્યા દઇથે વીસ્પા દુશ્મતાચ્ચા દુજ્જૂખ્તાચ્ચા દુજ્વર્શ્તાચ્ચા. ફ્રેરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમ્ચા વહ્મેમ્ચા, ફ્રેરા મનંઘ્હા, ફ્રેરા વચંઘ્હા, ફ્રેરા શ્યઓથના, ફ્રેરા અંઘ્હુઓયા, ફ્રેરા તન્વસ્ચીત્ ખ્પયાઓ ઉશ્તનેમ. †સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખ્રરેનંઘ્રઉહતો, ‡ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ

* ઈઆને દાદાર હોરમજદ (જે) ખજાનો રાખનાર (તથા) ચળકાટવાળો, (તથા જે) મીનોઆનો મીનો (ઈઆને બધા મીનોઓમાં સહુથી સરસ), (તથા) સહુથી ચઢતે દરજ્જેનો, (તે મારી મદદે) પોંહોંચો !

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૨૭–૨૮.

‡ ઈઆને ખજાનો રાખનાર તથા ચળકાટવાળા (દાદાર) હોરમજદની આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

ક્સસ્તયએચ યથા અહુ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(૧) પેરેસત[૧] જરથુશ્ત્રો[૨] અહુરેમ મજદાંમ[૩] અહુર મજ્દ[૪] મઇન્યો[૫] સ્પેનિશ્ત[૬] દાતરે[૭] ગએથનાંમ[૮] અસ્તવઇતિનાંમ[૯] અષાઉમ,[૧૦] મિસ્વાનહે ગાત્વો[૧૧] ખ્રધાતહે.[૧૨] કત[૧૩] અસ્તિ[૧૪] માંથ્રહે સ્પેન્તહે[૧૫] અમવસ્તેમેમ,[૧૬] કત[૧૭] વેરેથ્રવસ્તેમેમ,[૧૮] *કત ખ્રરેનંધ્રઉહરતેમેમ[૧૯] કત[૨૦] ચાસ્કેરેસ્તેમેમ,[૨૧] (૨) કત[૨૨] વારેથ્રઘ્નયોતેમેમ,[૨૩] કત[૨૪] બએષજ્યોતેમેમ[૨૫] કત[૨૬] ફ્રઅએષો-તઉર્વયાંસ્તેમેમ[૨૭] દએવનાંમ[૨૮] મશ્યાનાંમચ;[૨૯] કત[૩૦] વીસ્પહે[૩૧] અંઘ્રહેઉશ[૩૨] અસ્તવતો[૩૩] મન[૩૪] અસ્તિ[૩૫] વીજધમિશ્તેમ;[૩૬] *કત[૩૭] વીસ્પહે[૩૮] અંઘ્રહેઉશ[૩૯] અસ્તવતો[૪૦] અંઘ્રહવાંમ[૪૧] અસ્તિ[૪૨] વીમરેજિશ્તેમ.[૪૩]

(૧) (પેગમબર) જરતોશ્તે[૨] (દાદાર) હોરમજદને[૩] પુછયું[૧] કે, હાડમંદ[૯] જેહાંનના[૮] (તથા) ખુદરતી[૧૨] †હમેશતગેહાનના[૧૧] અએ ઘણાજ વૃદ્ધિ કરનાર[૬] મીનો,[૫] અશો[૧૦] પેદા કરનાર[૭] હોરમજદ![૪] માંથ્ર સ્પેન્તનો[૧૫] કીયો[૧૩] (ભાગ) સઉથી હિમ્મત આપનારો,[૧૬] સઉથી ફતેહ આપનારો,[૧૮] સઉથી ખોરેહમંદ[૧૯] (તથા) સઉથી વધારે અસરકારક,[૨૧] (૨) ઘણોજ ફતેહથી મારનાર,[૨૩] ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર[૨૫] (તથા)

---

* આએ ફકરામાં કત બોલ દરેક વિશેષણની આગમચ આવેલો છે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે એનો તરજુમો મેં એકજ વખત કીધો છે.

† 'હમેશતગેહાંન' એ બેહેશ્ત તથા દોજખની વચ્ચેની જગાને કેહેછે. જે માણુસોનાં સવાબ તથા પાપ એકસરખાં હોએછે, તેઓનેમાટે પેલી જેહાંનમાં ઠેરવેલી જગાનું નામ 'હમેશતગેહાંન.' ડાકટર રૉથની સુચના મુજબ, (દારમેસ્તેતેના જણાવ્યા પ્રમાણે), હમેશતગેહાનનો ઇશારો ગાથામાંથી (ઈજ ૩૩, ૧) મળેછે. જુઓ મારી ગાથા બા માએની, ઇજશ્નેનો ૩૩ મો હા, ફકરો પેહેલ્લો તથા તેનો ખોલાસો. હમેશતગેહાન જેને અવસ્તામા 'મિસ્વાન ગાતુ' કેહેછે તેનો અસલ અર્થ 'મધ્યમ ફાએદાવાળી જગા' કરીને થાએછે. એ બોલો વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના ૩૬ મા ફકરામાં તથા મીનો અનેરાંનની ખશ્નુમનમાં આવેછે એ ખશ્નુમનમાં હમેશતગેહાનનો બોલ બેહદ રોશની, ગરોથ્માન બેહેશ્ત તથા ચિન્વત પુલની સાથે આવેછે. આએ ઠેકાણે 'મિસ્વાનહે ગાત્વો ખ્રધાતહે' એ બોલો ઘાસ્તા મેળે પાછળથી ઉમેરાએલા દીસેછે. પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડ તથા ડાકટર ગેલ્ડનરે પોતાનાં અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં એ બોલો ચાલુ એબારતમાં આપ્યા નથી, પણ નોટમાં લીધા છે, તે ઉપરથી ડાકટરો સ્પીગલ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે એઓએ "મિસ્વાનહે ગાત્વો ખ્રધાતહે" એ બોલોનો તરજુમો કીધો નથી.

દેવોની[28] તથા (ખરાબ) માણસોની[29] ખરાબીને ઘણોજ તોડનાર[27] છે?[14] (માંથ્ર સ્પેન્તનો) ક્રીયો[30] (ભાગ) તમામ[31] હાડમંદ[33] દુનિયામાં[32] મનને[34] ઘણોજ પોંહોંચનારો[35] (ઈઆને મદદ કરનાર), (તથા) તમામ[36] હાડમંદ[40] દુનિયાંમાં[39] જીવને[41] ઘણોજ પાક *કરનારો[43] છે?[42]

(૩) આઅત[1] પ્રઓત[2] અહુરો મજદાઓ[3] અષા-કેમ[4] નાંમ,[5] સ્પિતમ[6] જરથુશ્ત,[7] યત[8] અમેષનાંમ સ્પેન્ત-નાંમ.[9] તત[10] અસ્તિ[11] માંથ્રહે[12] સ્પેન્તહે[13] અમવસ્તેમેમ,[14] તત[15] વેરેથ્રવસ્તેમેમ,[16] તત[17] ખરેનંઘ્રઉહસ્તેમેમ,[18] †તત[19] યાસ્કેરેસ્તેમેમ,[20] (૪) તત[21] વારેથ્રઘ્ન્યોતેમેમ,[22] તત[23] બએષજયોતેમેમ,[24] તત[25] ત્બએષો-તઉર્વયાંસ્તેમેમ[26] દએવ-નાંમ[27] મષ્યાનાંમચ;[28] તત[29] વીસ્પહે[30] અંઘ્રહેઉશ[31] અસ્ત-વતો[32] મન[33] અસ્તિ[34] વીજઘ્મિશ્તેમ,[35] †તત[36] વીસ્પહે[37] અંઘ્રહેઉશ[38] અસ્તવતો[39] અંઘહુવાંમ[40] અસ્તિ[41] વીમરેજિશ્તેમ.[42]

(૩) ત્યારે[1] (દાદાર) હોરમજદે[3] જવાબ આપ્યો[2] કે, અએ સપેતમાન[6] જરતોશ્ત![7] હમો[8] અમશાસ્પંદોનાં[9] નામ.[5]

ખોલાસો:—(ઉપલા વાક્ય પ્રમાણે દાદાર હોરમજદ પોતે બી અમશાસ્પંદોમાં ગણાયા, એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ સફો ૪ થો.)

માંથ્ર[12] સ્પેન્તનો[13] તે[10] (ભાગ) ઘણોજ હિમ્મત આપનારો,[14] ઘણોજ ફતેહ આપનારો,[16] ઘણોજ ખોરેહમંદ[18] (તથા) સઉથી વધારે અસરકારક,[20] (૪) ઘણોજ ફતેહથી મારનાર,[22] ઘણોજ તંદરોસ્તી આપ-નાર,[24] (તથા) દેવોની[27] તથા (ખરાબ) માણસોની[28] ખરાબીને ઘણોજ તોડનાર[26] છે;[11] (માંથ્ર સ્પેન્તનો) તે[29] (ભાગ) તમામ[30] હાડમંદ[32] દુનિ-યાંમાં[31] મનને[33] ઘણોજ પોહોંચનારો[35] (ઈઆને મદદ કરનાર), (તથા) તમામ[37] હાડમંદ[39] દુનિયાંમાં[38] જીવને[40] ઘણોજ પાક કરનારો[42] છે.[41]

ખોલાસો:—(માંથ્ર સ્પેન્ત ઈઆને વૃદ્ધિ કરનાર અથવા પવિત્ર માંથ્ર. 'માંથ્ર' (સંસ્કૃત **મન્ત્ર**)નો અસલ અર્થ 'જરતોશ્તી ધર્મના છુપા ભેદો, જરતોશ્તી ધર્મની ભેદ ભરેલી ખુબીઓ' થાએછે. એ બાબેનો ઈશારો આપણને વીસપરદના ૧૩ મા કરદાના પેહેલા ફકરામાંથી મળી આવેછે:—"અષેમ

* (ખરાબ) વિચારને ઘણોજ કાહાડી નાખનારો (દારમેસ્તેતે).

† આએ ફકરામા તત્ બોલ દરેક વિશેષણની આગમચ આવેલો છે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે એનો તરજુમો મેં એકજ વખત કીધો છે.

વીસ્પેમ્ માંથ્રેમ્ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રેમ્ હધ-માંથ્રેમ્ યજમઇદે." ઇઆને તમામ માંથ્રને પવિત્ર ગણીને હમો યાદ કરીએ છિયે; જરતોશ્ત કે જે માંથ્ર સાથનો ઇઆને માંથ્રનો બનાવનાર તેને હમો યાદ કરીએ છિયે. કેટલીએક પાછલી કેતાબોમાં લખેછે કે, પેગમબર જરતોશ્તનું કેટલુંએક લખાણ એટલું ભેદ ભરેલું હતું કે, મ્હોટા દાનાવો બી તે સમજી નહી શકતા હતા. વળી ઘણાએક નામીચા ફારસી ગ્રંથકારો તો, એને 'પએગમ્બરે રમ્જગુ' (ઇઆને ભેદનો કેહેનાર પેગમબર) કરીને કેહેછે. અસલમાં એ માંથ્ર કેટલા હતા તેની ચોકસ ગવાહી આજ આપણી પાસે રેહી નથી.)

(૫) આઅત[૧] અઓખ્ત[૨] જરથુશ્ત્રો[૩] ફ્રોઇત[૪] મે[૫] તત[૬] નાંમ[૭] ફ્રઊઇધિ,[૮] અષાઉમ[૯] અહુર મજ્દ,[૧૦] યત[૧૧] તે[૧૨] અસ્તિ[૧૩] મજિશ્તેમચ,[૧૪] વહિશ્તેમચ,[૧૫] સ્રએશ્તેમચ,[૧૬] યાસ્કેરેસ્તેમેમચ,[૧૭] વારેથ્રઘ્ન્યોતેમેમચ,[૧૮] બએષજયોતેમેમચ,[૧૯] ત્બએષો-તઉર્વયાંસ્તેમેમચ,[૨૦] દએવનાંમ[૨૧] મષ્યાનાંમચ.[૨૨] (૬) *યથ[૨૩] અજેમ[૨૪] તઉર્વયેનિ,[૨૫] વીસ્પે[૨૬] દએવ[૨૭] મષ્યાંસચ,[૨૮] યથ[૨૯] અજેમ[૩૦] તઉર્વયેનિ,[૩૧] વીસ્પે[૩૨] યાતવો[૩૩] પઇરિકાઓસચ,[૩૪] યત માંમ[૩૫] નએ[૩૬] ચિશ[૩૭] તઉર્વયાત,[૩૮] નોઇત[૩૯] દએવો[૪૦] નએધ[૪૧] મષ્યો,[૪૨] નોઇત[૪૩] યાતવો[૪૪] નએધ[૪૫] *પઇરિકાઓ.[૪૬]

(૫) ત્યારે[૧] જરતોશ્તે[૩] કહ્યું[૨] કે, અએ અશો[૯] હોરમજદ![૧૦] તારૂ[૧૨] તે[૬] નામ[૭] કે જે[૧૧] સઉથી મ્હોટું,[૧૪] સઉથી સરસ,[૧૫] સઉથી શ્રેષ્ઠ[૧૬] સઉથી વધારે અસરકારક,[૧૭] ઘણુંજ ફતેહથી મારનાર,[૧૮] ઘણુંજ તંદરોસ્તી આપનાર,[૧૯] (તથા) દેવોની[૨૧] તથા માણસોની[૨૨] ખરાબીને ઘણુંજ તોડનાર[૨૦] છે,[૧૩] તે[૬] નામ[૭] (તું) મને[૫] ખચીત[૪] કેહે;[૮] (૬) જેથી કરીને[૨૩] (ઇઆને તે નામની મદદથી) હુ[૨૪] તમામ[૨૬] દેવોને[૨૭] તથા (દુષ્ટ) માણસોને[૨૮] જેર કરૂં;[૨૫] જેથી કરીને[૨૯] હું[૩૦] તમામ[૩૨] જાદુગરોને[૩૩] તથા પરીઓને[૩૪] જેર કરૂં;[૩૧] કે મને[૩૫] કોઇબી શખ્સ[૩૭] નહી[૩૬] દુઃખ દે,[૩૮] નહી[૩૯] દેવ[૪૦] કે નહી[૪૧] માણસ,[૪૨] નહી[૪૩] જાદુગરો[૪૪] કે નહી[૪૫] પરીઓ.[૪૬]

(૭) આઅત[૧] અઓત[૨] અહુરો મજ્દાઓ,[૩] ફ્ક્ષ્ત્ય[૪] નાંમ[૫] અહ્મિ,[૬] અષાઉમ[૭] જરથુશ્ત્ર;[૮] બિત્યો[૯] વાંથ્વ્યો;[૧૦] થ્રિત્યો[૧૧] અવિ-તન્યો;[૧૨] તૂઇર્ય[૧૩] અષ[૧૪] વહિશ્ત;[૧૫] પુખ્ધ[૧૬] વીસ્પ[૧૭] વોહુ[૧૮] મજ્દધાત[૧૯] અષ-ચિથ્ર;[૨૦] ક્ષ્ત્વો[૨૧] યત[૨૨] અહ્મિ[૨૩] ખ્રતુશ;[૨૪] હપ્તથો[૨૫] ખ્રતુમાઓ;[૨૬] અશ્તેમો[૨૭] યત[૨૮] અહ્મિ[૨૯] ચિસ્તિશ;[૩૦]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર એ ૬ ઠા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

નાઉમો[31] ચિસતિવાઓ.[32] (૮) દસેમો[33] યત્[34] અહ્મિ[35] સ્પાનો;[36] અએવનદસો[37] સ્પનંઘ્ઉહ્યાઓ;[38] દ્વદસો[39] અહુરો;[40] થ્રિદસો[41] સેવિશ્તો;[42] ચથ્રુદસો[43] ઇમત્[44] વીઢ્વએશ્તવો;[45] પન્ચદસ[46] અવનેમ્ન;[47] ક્ષ્વશ-દસ[48] હાત[49] મરેનિશ;[50] હપ્તદસ[51] વીસ્પ[52] હિષસ્;[53] અશ્તદસ[54] બએષજ્ય;[55] નવદસ[56] યત્[57] અહ્મિ[58] દાતો;[59] વીસાંસ્તેમો[60] અહ્મિ[61] યત્[62] અહ્મિ[63] મજ્દાઓ[64] નાંમ.[65]

(૭) ત્યારે[1] હોરમજદે[3] જવાબ આપ્યો કે,[2] (મારૂં) પેહેલ્લું[4] નામ,[5] એ અશો[7] જરતોશ્ત ![8] (એ કે) હું *હયાત છેઉં;[6] (મારૂં) બીજું[9] (નામ) ટોળાંવાળો[10] (અથવા ટોળાંની પાસબાની કરનાર); (મારૂં) ત્રીજું[11] (નામ) સર્વ †વ્યાપક;[12] (મારૂં) ચોથું[13] (નામ) સઉથી સરસ[15] અશોઈ;[14] (મારૂં) પાંચમુ[16] (નામ) મજદની પેદા કીધેલી[19] અશોઈનાં તોખમની[20] તમામ[17] નેઆમત;[18] (મારૂં) છઠ્ઠું[21] (નામ) એ કે[22] (હું) પોતે અક્કલ[24] છેઉં;[23] (મારૂં) સાતમુ[25] (નામ) અક્કલવાળો;[26] (મારૂં) આઠમું[27] (નામ) એ કે[28] (હું) (પોતે) ડહાપણ[30] છેઉં;[29] (મારૂં) નવમુ[31] (નામ) ડહાપણવાળો.[32] (૮) (મારૂં) દશમુ[33] (નામ) એ કે[34] (હું પોતે) વૃદ્ધિ[36] (અથવા આબાદી[36]) છેઉં;[35] (મારૂં) અગીયારમુ[37] (નામ) વૃદ્ધિ કરનાર;[38] (મારૂં) બારમું[39] (નામ) અહુર[40] (દુન્યાને જીંદગીનો બક્ષનાર); (મારૂં) તેરમુ[41] (નામ) ઘણોજ ફાએદો કરનાર;[42] (મારૂં) ચઉદમું[43] (નામ) દુશ્મન વગરનો;[45] (મારૂં) પંદરમું[46] (નામ) ‡અજિત;[47] (મારૂં) સોલમું[48] (નામ) માણસો (ના કાંમો)નો[49] હિસાબ ¶ગણનાર;[50] (મારૂં) સતરમુ[51] (નામ) તમામ[52] જોનાર;[53] (મારૂં) અઢારમુ[54] (નામ) તંદરોસ્તી આપનાર;[55] (મારૂં) ઓગણીસમુ[56]

---

* દુન્યાને હું હમેશ ને હમેશ સુધી જીવતો છેઉં. પણ જો 'ફ્રક્ષત્ય'નો અર્થ 'પેરેસ' (=પુછવું) ધાતુ ઉપરથી લઈએ તો, 'ફ્રક્ષત્ય[4] નાંમ[5] અહ્મિ[6]'નો અર્થ—નીચે મુજબ બીજી રીતે બી થઈ શકે:-(મારૂં પેહેલ્લું) નામ,[5] (હું) પુછવા-લાએક[4] છેઉં[6] (દુન્યાને દરેક જન મારેવિશે પુછપરછ કરવાની ખાહેશ રાખેછે). અથવા બીજી રીતે લેતાં:—જેને સવાલ પુછવામાં આવેછે, દુન્યાને પેગમબર તથા ખોદાને પોંહોંચેલા મહા વિદ્વાનોથી દીનને લગતા સવાલો પુછવામાં આવેછે તે; જુઓ વંદીદાદ ૧૮, ૬૦; વંદીદાદ ૨૨, ૧૯; ઈજશ્નેનો હા ૪૩, ૧૦.

† જોરાવર (દારમેસ્તેતે); (જીવજન્તુઓને) બનાવનાર (હારલે).

‡ અસલ અર્થ 'નહી માર ખાતો.'

¶ દુન્યાને આએ દુનિયાંમાં કીધેલાં સારાં અથવા નરસાં કાંમોનો તોલ કરીને, તે પ્રમાણે પેલી જેહાંનમાં બદલો આપનાર અથવા શિક્ષા કરનાર. એની મુકાબેલ જુઓ હાતા-મરાને (ઈજશ્નેનો ૩૨ મો હા, ૬ ઠો ફકરો).

(નામ) એ કે[૫૭] (હું) પેદા કરનાર[૫૯] છેઉં;[૫૮] વીસમો[૧૦] જે[૧૨] હું છેઉં[૧૧] તે મહાજ્ઞાની[૧૪] નામવાળો[૧૫] છેઉં,[૧૩] (ઇઆને મારૂં વીસમું નામ મહાજ્ઞાની છે).

(૯) યજએષ[૧] માંમ્[૨] જરથુશ્લ.[૩] પઇતિ અસ્નિ[૪] પઇતિ ક્ષફ્ને[૫] યસો-બેરેતાબ્યો[૬] જઓથ્રાબ્યો.[૭] જસાનિ[૮] તે[૯] અ-વંઘ્રહએચ[૧૦] રફ્નંઘ્રહએચ[૧૧] અજેમ્[૧૨] યો[૧૩] અહુરો મજ્દાઓ;[૧૪] જસાઇતિ[૧૫] તે[૧૬] અવંઘ્રહએચ[૧૭] રફ્નંઘ્રહએચ[૧૮] યો[૧૯] વંઘ્-હુશ[૨૦] સ્રઓષો[૨૧] અષ્યો;[૨૨] જસાઓન્તિ[૨૩] તે[૨૪] અવંઘ્રહએચ[૨૫] રફ્નંઘ્રહએચ[૨૬] યાઓ[૨૭] આપો,[૨૮] યાઓસ્ચ[૨૯] ઉર્વરાઓ,[૩૦] યાઓસ્ચ[૩૧] અષાઉનાંમ્[૩૨] ફ્રવષયો.[૩૩]

(૯) અએ જરતોશ્ત![૩] ઈજ્શને કરવાનેમાટે લઇગએલી[૬] બેટોથી,[૭] દહાડો[૪] અને રાત[૫] (ઇઆને હર વખતે) (તુંએ) મને[૨] ઈજવો જોઈ એ;[૧] હું[૧૨] જે[૧૩] હોરમજદ[૧૪] (તે) તારી[૯] મદદનેમાટે[૧૦] તથા ખુશીનેમાટે[૧૧] આવીશ;[૮] જે[૧૯] ભલો[૨૦] (તથા) અશો[૨૨] સરોશ[૨૧] (ઈજદ) (તે), તારી[૧૬] મદદનેમાટે[૧૭] તથા ખુશીનેમાટે[૧૮] આવશે;[૧૫] પાણીઓ[૨૮] તથા ઓરવરો[૩૦] તથા અશો (લોકો) નાં[૩૨] જે[૩૧] ફરોહરો[૩૩] (તે), તારી[૨૪] મદદનેમાટે[૨૫] તથા ખુશીનેમાટે[૨૬] આવશે.[૨૩]

(૧૦) *યેજિ[૧] વષિ[૨] જરથુશ્લ,[૩] અવાઓ[૪] ઌ્મએષાઓ[૫] તઉર્વયો,[૬] દએવનાંમ્[૭] મષ્યાનાંમ્ચ,[૮] યાત્વાંમ્[૯] પઇરિકનાંમ્ચ,[૧૦] સાથ્રાંમ્[૧૧] કઓયાંમ્[૧૨] કરફ્નાંમ્ચ,[૧૩] મઇર્યનાંમ્ચ[૧૪] બિજંગ્ર-નાંમ્,[૧૫] અષેમઓઘનાંમ્ચ[૧૬] બિજંગ્રનાંમ્,[૧૭] વેહર્કનાંમ્ચ,[૧૮] ચ-થ્વરે-જંગ્રનાંમ્.[૧૯] (૧૧) હએનયાઓસ્ચ[૨૦] પેરેથુ-અઇનિકયાઓ,[૨૧] પેરેથુ-દ્રફ્ષયાઓ,[૨૨] એરેધ્વો-દ્રફ્ષયાઓ,[૨૩] ઉજ્ગેરેપ્તો-દ્રફ્ષયાઓ,[૨૪] ખ્રૂરેમ્[૨૫] દ્રફ્ષેમ્[૨૬] બરેન્તયાઓ,[૨૭] અથ[૨૮] ઇમાઓ[૨૯] નામે-નીશ[૩૦] દ્રેનજયો,[૩૧] ફ્રઅવ,[૩૨] વીસ્પાઇશ[૩૩] અયાંન્ચ[૩૪] ક્ષફ્નસ્ચ.[૩૫]

(૧૦) અએ જરતોશ્ત![૩] અગરજો[૧] તું ચાહે[૨] કે આએ[૪] ખરાબીઓ[૫] (કે જે) દેવોની,[૭] (ખરાબ) માણસોની,[૮] જાદુગરોની,[૯] પરીઓની,[૧૦] જુલમગારોની,[૧૧] કીકોની,[૧૨] †કરપોની,[૧૩] બે પગના[૧૫] ‡સાંપોની[૧૪] (ઇઆને સાંપના

---

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર આખા ૧૦ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૮ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† કીક ઈઆને જોતી આંખે આંધલા રેહેનારા; કરપ ઈઆને સાંભળતે કાને બેહેરા રેહેનારા. એની મતલબ એ કે, પાક જરતોશ્તી દીનનાં ફરમાનોની ઉપર ધ્યાન નહી આપનારા તથા તે કબૂલ નહી કરનારા.

‡ અથવા ગુનેહગારોની, ચોરોની (દારમેસ્તેતે).

ખવાસનાં માણુસોની), બે પગવાળા[૧૭] *આશ્મોગોની,[૧૮] ચાર પગવાળા[૧૯] વરૂઓની,[૨૦] (૧૧) (તથા) પુષ્કળ †પળટનવાળાં,[૨૧] પોહોળા ‡વાવતાવાળાં,[૨૨] ઉંચા વાવતાવાળાં,[૨૩] ઉંચે પકડેલા વાવતાવાળાં[૨૪] (તથા) ઘાતકી[૨૫] વાવતો[૨૬] લઈ જનારાં[૨૭] લશ્કરોની[૨૦]—(બધાઓની ખરાબીઓને) તોડનારો[૬] (થાએ) તો,[૨૮] આએ[૨૯] (ઉપરના ફકરામાં જણાવેલાં) નામો[૩૦] મનમાં યાદ કરનારો[૩૧] (થઇને) દરેક[૩૩] દિવસ[૩૪] તથા રાતે[૩૫] તું મ્હોટે સાદે ભણ.[૩૨]

(૧૨) પાયુશચ્[૧] અહ્મિ,[૨] દાતાચ[૩] થ્રાતાચ[૪] અહ્મિ;[૫] જ્નાતાચ[૬] મઇન્યુશચ[૭] અહ્મિ[૮] સ્પેન્તોતેમો;[૯] બએષજ્ય[૧૦] નાંમ[૧૧] અહ્મિ,[૧૨] બએષજયોતેમ[૧૩] નાંમ[૧૪] અહ્મિ;[૧૫] આથ્રવ[૧૬] નાંમ[૧૭] અહ્મિ,[૧૮] આથ્રવતેમ[૧૯] નાંમ[૨૦] અહ્મિ;[૨૧] અહુર[૨૨] નાંમ[૨૩] અહ્મિ,[૨૪] મજ્દાઓ[૨૫] નાંમ[૨૬] અહ્મિ;[૨૭] અષવ[૨૮] નાંમ[૨૯] અહ્મિ,[૩૦] અષવસ્તેમ[૩૧] નાંમ[૩૨] અહ્મિ;[૩૩] ખ્રરેનંધ્રહુ[૩૪] નાંમ[૩૫] અહ્મિ,[૩૬] ખ્રરેનંધ્રઉહસ્તેમ[૩૭] નાંમ[૩૮] અહ્મિ;[૩૯] પોઉરૂ-દરૂશ્ત[૪૦] નાંમ[૪૧] અહ્મિ,[૪૨] પોઉરૂ-દરૂશ્તેમ[૪૩] નાંમ[૪૪] અહ્મિ;[૪૫] દૂરએ-દરૂશ્ત[૪૬] નાંમ[૪૭] અહ્મિ,[૪૮] દૂરએ-દરૂશ્તેમ[૪૯] નાંમ[૫૦] અહ્મિ.[૫૧]

(૧૨) (દાદાર હોરમજદ કેહેછે):—(હું) બંચાવનાર[૧] છેઉં,[૨] (હું) પેદા કરનાર[૩] તથા પોષણ કરનાર[૪] છેઉં,[૫] (હુ) જાણનાર[૬] (અથવા આગાહીનો રાખનાર[૬]) તથા સઉથી ઘણો વૃદ્ધિ કરનાર[૬] મીનો[૭] છેઉં.[૮] (હુ) તદરોસ્તી આપનાર[૧૦] નામવાળો[૧૧] છેઉં[૧૨] (ઈઆને મારૂં નામ તંદરોસ્તી આપનાર છે); (હું) ઘણીજ તંદરોસ્તી આપનાર[૧૩] નામવાળો[૧૪] છેઉં,[૧૫] (હું) આથ્રવન[૧૬] (ઈઆને મોબેદ-દસ્તુર) નામવાળો[૧૭] છેઉં,[૧૮] (હુ) સઉથી સરસ આથ્રવન[૧૯] નામવાળો[૨૦] છેઉં;[૨૧] (હું) અહુર[૨૨] (ઈઆને જાન બક્ષનાર) નામવાળો[૨૩] છેઉં;[૨૪] (હુ) મજદા[૨૫] (ઈઆને મહા જ્ઞાની) નામવાળો[૨૬] છેઉં;[૨૭] (હું) અશો[૨૮] નામવાળો[૨૯] છેઉં,[૩૦] (હું) ઘણોજ અશો[૩૧] નામવાળો[૩૨] છેઉં;[૩૩] (હું) ખોરેહ[૩૪] નામવાળો[૩૫] છેઉં,[૩૬] (હું) ઘણુંજ ખોરેહ રાખનાર[૩૭] નામવાળો[૩૮] છેઉં;[૩૯] (હું) પુર જોનાર[૪૦] નામવાળો[૪૧] છેઉં,[૪૨]

---

* આશ્મોગ ઈઆને રાસ્તીનો ભંગ કરનાર, જુઠું સમજાવનાર.

† લશ્કરની આગળ પોહોળી સફ-હારવાળાં (હારલે તથા હારમેસ્તેતે).

‡ 'દ્રફ્ષ' ને મલતો ફારસીમા 'દેરફ્શ' બોલ આવેછે, જેનો અર્થ વાવતો તથા ભોકવાનું હથિયાર બેહુ થાએછે, તે ઉપરથી કોઈ કોઈ ઠેકાણે અવસ્તા 'દ્રફ્ષ' નો અર્થ 'ભાલો, નેજો' બી થઈ શકે.

(હું) ઘણુંજ પુર જોનાર[૪૩] નામવાળો[૪૪] છેઉં;[૪૫] (હું) દૂર જોનાર[૪૬] નામવાળો[૪૭] છેઉં,[૪૮] (હું) ઘણુંજ દૂર જોનાર[૪૯] નામવાળો[૫૦] છેઉં.[૫૧]

(૧૩) સ્પશ્ત[૧] નાંમ[૨] અહ્મિ,[૩] વીત[૪] નાંમ[૫] અહ્મિ;[૬] દાત[૭] નાંમ[૮] અહ્મિ,[૯] પાત[૧૦] નાંમ[૧૧] અહ્મિ,[૧૨] થ્રાત[૧૩] નામ[૧૪] અહ્મિ;[૧૫] જ્નાત[૧૬] નાંમ[૧૭] અહ્મિ[૧૮] જ્નોઇશ્ત[૧૯] નાંમ[૨૦] અહ્મિ;[૨૧] ફ્શૂમાઓ[૨૨] નાંમ[૨૩] અહ્મિ,[૨૪] ફ્શૂષો-માંથ્ર[૨૫] નાંમ[૨૬] અહ્મિ;[૨૭] ઇસે-ક્ષથ્રો[૨૮] નાંમ[૨૯] અહ્મિ,[૩૦] ઇસે-ક્ષથ્‌શ્યોતેમ[૩૧] નાંમ[૩૨] અહ્મિ;[૩૩] નાંમો-ક્ષથ્રો[૩૪] નાંમ[૩૫] અહ્મિ,[૩૬] નામો-ક્ષથ્‌શ્યોતેમો[૩૭] નાંમ[૩૮] અહ્મિ.[૩૯]

(૧૩) (હું) નગેહબાની રાખનાર[૧] નામવાળો[૨] છેઉં,[૩] (હું) સર્વ *વ્યાપક[૪] નામવાળો[૫] છેઉં;[૬] (હું) બક્ષેશ કરનાર[૭] નામવાળો[૮] છેઉં,[૯] (હું) રક્ષણ કરનાર[૧૦] નામવાળો[૧૧] છેઉં,[૧૨] (હું) પાળનાર[૧૩] નામવાળો[૧૪] છેઉં;[૧૫] (હું) જાણનાર[૧૬] (ઈઆને સર્વજ્ઞ) નામવાળો[૧૭] છેઉં,[૧૮] (હું) ઘણુંજ જાણનાર[૧૯] નામવાળો[૨૦] છેઉં;[૨૧] (હું) વૃદ્ધિ કરનાર[૨૨] નામવાળો[૨૩] છેઉં,[૨૪] (હું) વૃદ્ધિ કરનાર †માંથ્ર[૨૫] નામવાળો[૨૬] છેઉં[૨૭] (હું) મરજી પ્રમાણે રાજ કરનાર[૨૮] નામવાળો[૨૯] છેઉં,[૩૦] (હું) ઘણોજ મરજી પ્રમાણે રાજ કરનાર[૩૧] નામવાળો[૩૨] છેઉં;[૩૩] (હું) કીર્તિથી રાજ ‡કરનાર[૩૪] નામવાળો[૩૫] છેઉં,[૩૬] (હું) ઘણીજ કીર્તિથી રાજ કરનાર[૩૭] નામવાળો[૩૮] છેઉં.[૩૯]

(૧૪) અધ્વિશ[૪૦] નાંમ[૪૧] અહ્મિ,[૪૨] વીધ્વિશ[૪૩] નાંમ[૪૪] અહ્મિ;[૪૫] પઇતિ-પાયુશ[૪૬] નામ[૪૭] અહ્મિ,[૪૮] બ્એષો-તઉર્વાઓ[૪૯] નાંમ[૫૦] અહ્મિ;[૫૧] હથ્રવન[૫૨] નાંમ[૫૩] અહ્મિ,[૫૪] વીસ્પવન[૫૫] નાંમ[૫૬] અહ્મિ;[૫૭] વીસ્પતશ[૫૮] નાંમ[૫૯] અહ્મિ,[૬૦] વીસ્પ-[૬૧]ખ્રાથ્ર[૬૨] નાંમ[૬૩] અહ્મિ;[૬૪] પોઉરૂ[૬૫]-ખ્રાથ્ર[૬૬] નાંમ[૬૭] અહ્મિ,[૬૮] ખ્રાથ્રવાઓ[૬૯] નાંમ[૭૦] અહ્મિ.[૭૧]

(૧૪) (હું) નહિ ઠગનાર[૪૦] નામવાળો[૪૧] છેઉં,[૪૨] (હું) ¶ઠગનારથી દૂર[૪૩] નામવાળો[૪૪] છેઉં,[૪૫] (હું) $એકસરખી રીતે બનાવનાર[૪૬] નામવાળો[૪૭] છેઉં,[૪૮]

---

* અથવા મોહોબત રાખનાર, ભલું કરનાર, ખેરખાહ (ધાતુ **વી**=ચાહાવું).

† ફ્શુષો-માંથ્ર એ ઈજશ્નેના ૫૮ મા હાનું નામ બી છે.

‡ અથવા નામાંકિત પાદશાહ, નામદારીથી હકુમત કરનાર.

¶ અથવા જેને કોઈ ઠગી શકે નહી એવો; ઠગાઇને તોડનાર (હારલે).

$ સંસ્કૃત **प्रति**=એકસરખી રીતે. વળી પઇતિ-પાયુશ બોલમાં 'પઇતિ' નો અર્થ સંસ્કૃત **प्रति**ને મલતો લઇને 'સાહેબ, ધણી, માલેક' કરીએ તો, એનો અર્થ 'ધણી અથવા સરદારોનો બચાવ કરનાર' બી થઈ શકે.

(હું) ખરાબીને તોડનાર[49] નામવાળો[50] છેઉં;[51] (હું) એકદમ *મારનાર[52] નામવાળો[53] છેઉં,[54] (હું) બધાને મારનાર[55] નામવાળો[56] છેઉં,[57] (હું) બધાંને બનાવનાર[58] નામવાળો[59] છેઉં;[60] (હું) તમામ[61] રોશની[62] (અથવા આસાની[62]) નામવાળો[63] છેઉં;[64] (હું) પુર[65] રોશની[66] (અથવા આસાની—સુખ[66]) નામવાળો[67] છેઉં,[68] (હું) રોશનીવાળો[69] (એવું) નામ રાખનાર[70] છેઉં.[71]

(૧૫) વેરેજિ-સઓક[72] નાંમ[73] અહ્મિ,[74] વેરેજિ-સવાઓ[75] નાંમ[76] અહ્મિ;[77] સેવી[78] નાંમ[79] અહ્મિ,[80] સૂરાઓ[81] નાંમ[82] અહ્મિ,[83] સેવિશ્ત[84] નાંમ[85] અહ્મિ;[86] અષ[87] નાંમ[88] અહ્મિ,[89] ઐરેજ[90] નાંમ[91] અહ્મિ;[92] ક્ષથ્રય[93] નાંમ[94] અહ્મિ;[95] ક્ષથ્રયોતેમો[96] નાંમ[97] અહ્મિ;[98] હુધાનુશ[99] નાંમ[100] અહ્મિ,[1] હુધાનુશ્તેમો[2] નાંમ[3] અહ્મિ;[4] દૂરએ-સૂક[5] નાંમ[6] અહ્મિ.[7] તાઓસ્ચ[8] ઇમાઓ[9] નામેનીશ.[10]

(૧૫) (હું) કાંમમાં †ચલકતો[72] નામવાળો[73] છેઉં,[74] (હું) કાંમમાં ઉપયોગી[75] (એવાં) નામવાળો[76] છેઉં;[77] (હું) ફાએદા ભરેલો[78] નામવાળો[79] છેઉં;[80] (હું) શૂરા[81] નામવાળો[82] છેઉં,[83] (હું) ઘણોજ ફાએદો કરનાર[84] નામવાળો[85] છેઉં;[86] (હું) અશોઈ[87] નામવાળો[88] છેઉં,[89] (હું) બુલંદ[90] નામવાળો[91] છેઉં;[92] (હું) પાદશાહી રાખનાર[93] નામવાળો[94] છેઉં,[95] (હું) સઉથી મ્હોટી પાદશાહી રાખનાર[96] નામવાળો[97] છેઉં;[98] (હું) સારૂં ડહાપણ ધરાવનાર[99] નામવાળો[100] છેઉં,[1] (હું) ઘણુંજ સારૂં ડહાપણ ધરાવનાર[2] નામવાળો[3] છેઉં;[4] (હું) દૂર સુધી જોવાની શક્તિ ‡રાખનાર[5] નામવાળો[6] છેઉં.[7] આએ[8] (ઉપર જણાવ્યાં) તે[8] (મારાં) નામો[10] (છે).

(૧૬) યસ્ચ[4] મે[5] અએતહ્મિ[6] અંઘ્રહ્વો[7] યત્[8] અસ્ત-વઇન્તિ,[9] સ્પિતમ[10] જરથુશ્ત્ર,[11] ઇમાઓ[12] નામેનીશ[13] દ્રેનજયો[14] ક્રઅવ,[15] પઇતિ[16] વા[17] અસ્નિ[18] પઇતિ[19] વા[20] ક્ષફ્ને;[21] (૧૭) ક્રઅવ[22] ઉસ્ વા હિશ્તો,[23] ની વા પઇ-દ્યમ્નો;[24] ની વા પઇદ્યમ્નો,[25] ઉસ્ વા હિશ્તો;[26] અઇવ્યા-ઓંઘ્રહ્નેમ[27] વા[28] અઇવ્યાઓંઘ્રહ્યમ્નો,[29] અઇવ્યાઓંઘ્રહ્નેમ[30] વા[31] બૂજયમ્નો;[32] ફ્રા[33] વા[34] યૂસ[35] હ્ય ગાતઓત્,[36] ફ્રા[37]

---

* અથવા એકદમ તાબે કરનાર—જીતનાર.

† ઈઆને કાંમમાં ચાલાક. મરજી પ્રમાણે ફાએદો કરનારો (દારમેસ્તેતે); હરેક ફાએદો ઉત્પન્ન કરનાર (હારલે); ફાએદો કરનારો (સુસ્ત્તિ).

‡ લાંબો વખત સુધી સારૂં અથવા કલ્યાણ કરનાર (દારમેસ્તેતે).

વા[૩૮] પૂસ[૩૯] હુચ જન્તઓઇત,[૪૦] ફ્રા[૪૧] વા[૪૨] પૂસ[૪૩] હુચ દંઘ્રહુ-ઓઇત,[૪૪] અવ-જસ[૪૫] દખ્યૂમ આ.[૪૬] (૧૮) નોઇત[૪૭] હિમ[૪૮] નર[૪૯] અંઘ્રહે[૫૦] અયાંન,[૫૧] નોઇત[૫૨] અંઘ્રહાઓ[૫૩] ક્ષપો,[૫૪] અઓષ્મો[૫૫] દ્રૂતહે[૫૬] દુક્ષ[૫૭] મનંઘ્રહો[૫૮] અવસ્યાત.[૫૯] નોઇત[૬૦] અકવો,[૬૧] નોઇત[૬૨] ચકવો,[૬૩] નોઇત[૬૪] ઇષવો,[૬૫] નોઇત[૬૬] કરેત,[૬૭] નોઇત[૬૮] વજ્રર,[૬૯] નોઇત[૭૦] વીસેન્તિ[૭૧] અસાનો[૭૨] અવસ્યાત.[૭૩]

(૧૬) અએ સપેતમાન[૧૦] જરતોશ્ત![૧૧] જે શખ્સ[૪] આએ[૬] હાડમંદ[૬] દુનિયાંમાં[૭] આએ[૧૨] મારાં[૫] નામોને[૧૩] યાદ કરનારો[૧૪] (થઈને), દરેક[૧૬] દિવસ[૧૮] અથવા[૨૦] દરેક[૧૯] રાતે[૨૧] મ્હોટે સાદે ભણે.[૧૫]

ઓલાસો:—(કેઈ કેઈ વખતે ભણે તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

(૧૭) ઉઠતાં[૨૩] અથવા બેસતાં,[૨૪] બેસતાં[૨૫] અથવા ઉઠતાં,[૨૬] કુશ્તી[૨૭] બાંધતાં[૨૯] અથવા[૨૮-૩૧] કુશ્તી[૩૦] ¶છોડતાં,[૩૨] (પોતાની) જગાએથી[૩૬] બાહાર[૩૩] નીકળતાં,[૩૫] કસબામાંથી[૪૦] બાહાર[૩૭] નીકળતાં,[૩૯] દેશમાંથી[૪૪] બાહાર[૪૧] નીકળતાં[૪૩] (તથા) (કોઈ બીજા) દેશ તરફ[૪૬] જતાં[૪૫] (જે શખ્સ આએ મારા નામો) મ્હોટેથી ભણે[૨૨] તો, (૧૮) તે[૪૮] માણસને[૪૯] તે[૫૦] દિવસે[૫૧] (તથા) તે[૫૩] રાતે[૫૪] (ઈઆને જે જે વખતે ભણે ત્યારે), ઘાતકી[૫૬] મનનો[૫૮] એશમ[૫૫] (નામનો) †દરૂજ[૫૭] નુકસાન કરે[૫૯] નહી;[૪૭] નહી[૬૦] આંકડા[૬૧] (અથવા ભોકવાનાં હથિયાર[૬૧]), કે નહી[૬૨] ‡ગોફણો,[૬૩] કે નહી[૬૪] ભાલા,[૬૫] કે નહી[૬૬] તલવારો,[૬૭] કે નહી[૬૮] ગુરજો,[૬૯] કે નહી[૭૦] પથરા[૭૨] (તે માણસને) ¶લાગીને[૭૧] ઈજા કરે.[૭૩]

(૧) **વીસાંસ્તચ[૧] ઇમાઓ[૨] નામેનીશ[૩] પરૂરતસ્ચ[૪] પઇરિ-વારસ્ચ[૫] વીસેન્તે,[૬] પઇરિ[૭] મઇન્યઓયાત[૮] દ્રુજત,[૯] વરેન્યયાતચ[૧૦] દ્રવાંઇથ્યાત,[૧૧] જીજીયૂશતચ[૧૨] કયધાત[૧૩] વીસ્પો-મહ્રકાઅતચ[૧૪] પઇરિ[૧૫] દ્રવતત[૧૬] યત[૧૭] અંઘ્રરાત મઇન્યઓત;[૧૮] માંનચેન અહે યથ[૧૯] હજંઘ્રેમ[૨૦] નરાંમ[૨૧] ઓચુમ[૨૨] નરેમ[૨૩] અઇવ્યાક્ષયોઇત.[૨૪]**

---

* એનો અર્થ 'બંધ બાંધતાં અથવા બંધ છોડતાં' બી થઈ શકે.

† ડાકટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે 'અઓષ્મો-દ્રૂતહે' સમાસ રૂપમાં લઈએ તો, 'ગોસ્સાથી ઘસારો કરતા વિચારનો દરૂજ' અર્થ થઈ શકે.

‡ મારવાનાં લોહોડાંનાં ચક્ર=quoits (દારમેસ્તેતે).

¶ અસલ અર્થ 'ભોકઇને'. વીસેન્તિ બોલને અગરજો બેકાએદે 'અસાનો' નો વિશેષણ ગણીએ તો, 'વીસેન્તિ અસાનો' નો અર્થ 'ભોકાતા પથરા' થઈ શકે. ગોફણના પત્થર (દારમેસ્તેતે).

(૧૮) જે પ્રમાણે[૧૯] હજાર[૨૦] માણસો[૨૧] એક[૨૨] માણસની ઉપર[૨૩] ચોકસી રાખે,[૨૪] (તે પ્રમાણે) આએ[૨] (ઉપર જણાવેલાં દાદાર હોરમજ-દનાં) નામો[૩] (તે ભણનારને માટે) મીનો[૮] દરૂજ[૯] તથા ગીલાંનના[૧૦] દરવંદ[૧૧] તથા નુકસાન પોંહોંચાડનાર[૧૨] પાપી માણસની[૧૩] સાંમે,[૭] તથા તમામ મરકીવાળો[૧૪] દરવંદ[૧૬] જે[૧૭] અગ્રેમેન્યુશ[૧૮] (તેની) સાંમે,[૧૫] શિખામણ[૧] તથા ટેકા[૪] તથા બંચાવ તરીકે[૫] થાએછે.[૬]

(૨૦) **કે વેરેથ્રેમ-જા થ્વા પોઇ સેનગહા યોઇ હેન્તી;**
ચિથ્રા મોઇ દાંમ અહૂમબિશ રતૂમ ચીઝ્દી.
અત્ હોઇ વોહૂ સેરઓષો જન્તૂ મનંઘહા,
મજ્દા અહ્માઇ યહ્માઇ વષી કહ્માઇચીત્.*

(૨૧) **નેમેમ્[૧] કવએમ્[૨] ખરેનો,[૩] નેમો[૪] અઇર્યેને વએજહિ,[૫] નેમો[૬] સઓકે[૭] મજ્દધાઇતે,[૮] નેમો[૯] અપે[૧૦] દાઇત્યયાઓ,[૧૧] નેમો[૧૨] અરેદુયાઓ[૧૩] આપો[૧૪] અનાહિત-યાઓ,[૧૫] નેમેમ[૧૬] વીસ્પયાઓ[૧૭] અષઓનો[૧૮] સ્તોઇશ.[૧૯]**

☞ **યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦, અષેમ વોહૂ ૧૦.**

(૨૧) †નમાજ[૧] (હોજો) કેઆની[૨] ખોરેહને,[૩] નમાજ[૪] (હોજો) ‡ઇરિઅન-વેજને,[૫] નમાજ[૬] (હોજો) હોરમજદના પેદાકીધેલા[૮] ¶સઓકને,[૭] નમાજ[૯] (હોજો) વેહેદાતી[૧૧] $નદીને,[૧૦] નમાજ[૧૨] (હોજો) નિર્મલ[૧૫] અરદ્વીસૂર[૧૩] નદીને,[૧૪] નમાજ[૧૬] (હોજો) અશો (હોરમજદ)ની[૧૮] તમામ[૧૭] પેદાએશને.[૧૯]

(૨૨) **અહુનેમ વઇરીમ[૨૦] યજમઇદે;[૨૧] અષેમ વહિશ્તેમ[૨૨] સ્રએશ્તેમ[૨૩] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૨૪] યજમઇદે.[૨૫] અમેમચ[૨૬] થ્રિમેમચ[૨૭] અઓજસ્ચ[૨૮] વેરેથ્રેમચ,[૨૯] ખરેનસ્ચ[૩૦] જવરેચ[૩૧] યજમઇદે.[૩૨] અહુરેમ મજ્દાંમ[૩૩] રએવન્તેમ[૩૪] ખરેનંઘઉહન્તેમ[૩૫] યજમઇદે.[૩૬]**

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ 'કેમ્ ના મજ્દા'નો તરજુમો સફો ૫-૬.

† 'કવએમ્'ને લીધે 'નેમો'ને બદલે ખેચાણથી 'નેમેમ્' થએલું દીસેછે (દારમેસ્તેતે).

‡ ઈઆને એર્યન લોકોનું સઉથી પેહેલ્લુ મથક; ઓકસસ તથા જેકજાર્તિસ નામની નદીઓની વચ્ચે બલુરતાગ પાહાડની ઉત્તર દિશાએ આવેલો મુલ્ક.

¶ 'સઓક' બોલનો અસલ અર્થ 'તીક્ષ્ણતા, મનની ચાલાકી, હુશિયારીની તેજી, ડહાપણનો ચળકાટ-ઝલક'-(ધાતુ સુચ્=સંસ્કૃત શુચ્=પ્રકાશવું); ફાએદો, આબાદી, સુખાકારી (ધાતુ સુ=ફારસી સૂદ=ફાએદો કરવો). ત્યારપછી અલંકાર રીતે એ ગુણો ઉપરનો મવક્કોલ ફરેશ્તો સમજવો.

$ ફારસી 'આબ્' ની માફક અવસ્તા 'અપ્' બોલનો અર્થ પાણી ઉપરાંત નદી બી થાએછે. વેહેદાતી નદી બાબે જુઓ વંદીદાદ, પરગરદ ૧, ફકરો ૩ જો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૨૨) અહુનવરને[૨૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૧] અરદીબેહેશ્ત[૨૨] (જે) સઉથી સોહામણો[૨૩] અમશાસ્પંદ[૨૪] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[૨૫] હિમ્મત[૨૬] તથા આબાદી[૨૭] તથા ચાલાકી[૨૮] (અથવા એજમત[૨૮]) તથા ફતેહ[૨૯] તથા ખોરેહ[૩૦] તથા કૌવત[૩૧] (એ બધાંને) હમો વખાણીએ છિયે.[૩૨] ખજાંનો રાખનાર[૩૪] (તથા) ખોરેહમંદ[૩૫] હોરમજદને[૩૩] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૬]

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મર્દુમ, મર્દુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન્, હમ્બાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્; અએદૂન્ બાદ્.** (પ્રગટ પઢે.) **યથા અહૂ વઇર્યો ૨.**

(૨૩) **યસ્નેમચ વહ્મેમચ, અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખ્વરેનંઘ્રઉહ્તો. અષેમ વોહૂ ૧.**

(૨૪) ***નિપાયોઇશ[૧] મષીમ્[૨] ઉર્વથેમ[૩] યવએતાઇતે[૪] જરથુશ્ત્ર[૫] અઉર્વથાત્[૬] પરો[૭] દુશ્મઇન્યઓત્.[૮] મા[૯] તેમ્[૧૦] ઉર્વથેમ્[૧૧] ફ્રાયવયોઇશ[૧૨] સ્નથાઇ,[૧૩] મા[૧૪] દુજ્બેરેતએ[૧૫] જયાનાંમ્[૧૬] અપયતેએ;[૧૭] મા[૧૮] યસોઇશ[૧૯] અઓમ્[૨૦] નરેમ્[૨૧] દાઇતીમ્,[૨૨] યો[૨૩] ના[૨૪] મજિશ્તેમ્[૨૫] યસ્નેમ્[૨૬] યજાઇતે[૨૭] કસિશ્તેમ્[૨૮] યસ્નાત્[૨૯] ફ્રાયતાત્[૩૦] અહ્મ[૩૧] યાં[૩૨] અમેષે સ્પેન્તે.[૩૩]**

(૨૪) (દાદાર હોરમજદ પેગમબર અશો જરતોશ્તને કેહેછે):— અએ જરતોશ્ત ![૫] (તારી સાથે) દોસ્તી ધરાવનાર[૩] માણસને[૨] ખરાબ વિચારવાળા[૮] દુશ્મન[૬] થી[૭] (તુંએ) હમેશાં[૪] બંચાવવો જોઈએ.[૧] તે[૧૦] દોસ્તને[૧૧] (દુશ્મનના) ફતકાનેમાટે[૧૩] (અથવા ફતકામાં) વધારેવાર રેહેવા દેતો[૧૨] ના;[૯] નુકસાનનાં[૧૬] ખરાબ લઈ જવાનેમાટે[૧૫] (તથા નુકસાનનાં)

---

* 'નિપાયોઇશ્ મષીમ્' થી તે એ યશ્તની આખેરી સુધીનો ભાગ બહમન યશ્તના બાકી રહેલા ફકરાઓને નામે જણાએલો છે. આખી બહમન યશ્તની પેહેલવીનો અંગ્રેજી તરજુમો ઇસવી ૧૮૮૦ ના સાલમાં ડાકટર વેસ્તે બુન-દેહેશના તરજુમા સાથે બાહાર પાડ્યો હતો. વળી એની આગમચ ઈઆને ઇસવી ૧૮૬૦ માં ડાકટર સ્પીગલે પેહેલવી બહમન યશ્તના થોડા ફકરાઓનો જરમન ભાષામાં તરજુમો છપાવી બાહાર પાડ્યો હતો.

પોંહોંચવાનેમાટે[૧૭] (તું તેને સોંપતો) *ના.[૧૪] હમો[૩૧] જે[૩૨] અમશાસ્પંદો[૩૩] (તેઓને) જે[૨૩] માણુસ[૨૪] ફેરવેલી[૩૦] ઈજીશ્નેમાંથી,[૨૯] સઉથી નાહલી[૨૮] (અથવા) સઉથી મ્હોટી[૨૫] ઈજીશ્ને[૨૬] ઈજે[૨૭] (ઈઆને ઈજીશ્ને કરે), તે[૨૦] દીનદાર[૨૨] માણુસને[૨૧] (અએ જરતોશ્ત !) તું દુઃખમાં લાવતો[૧૯] ના.[૧૮]

(૨૫) †ઇધ[૧] અસતિ[૨] વોહુ મનો,[૩] મન[૪] દાંમિ[૫] જરથુશ્ત્ર.[૬] ઇધ[૭] અષેમ વહિશ્તેમ,[૮] મન[૯] દાંમિ[૧૦] જરથુશ્ત્ર.[૧૧] ઇધ[૧૨] ક્ષથ્રેમ વઇરીમ,[૧૩] મન[૧૪] દાંમિ[૧૫] જરથુશ્ત્ર.[૧૬] ઇધ[૧૭] સ્પેન્ત આર્મઇતિશ,[૧૮] મન[૧૯] દાંમિ[૨૦] જરથુશ્ત્ર.[૨૧] ઇધ[૨૨] હઉર્વત[૨૩] અમેરેતાત,[૨૪] યોઇ[૨૫] સ્તો[૨૬] મિઝ્દ્દેમ[૨૭] અષાઉનાંમ,[૨૮] પરો-અસતિ[૨૯] જસેન્તાંમ,[૩૦] મન[૩૧] દાંમિ[૩૨] †જરથુશ્ત્ર.[૩૩] (૨૬) વએથાચ[૩૪] તત્ચ[૩૫] કુથચ,[૩૬] આઇ[૩૭] અષાઉમ[૩૮] જરથુશ્ત્ર;[૩૯] મન[૪૦] ખ્રથ્વાચ[૪૧] ચિસ્તિચ[૪૨] યાઇશ[૪૩] આ અંધ્રહુશ[૪૪] પઓઉરૂયો[૪૫] બવત્,[૪૬] યથાચ[૪૭] અંધ્રહત્[૪૮] અપેમેમ[૪૯] અંધ્રહુશ.[૫૦]

(૨૫) ‡અહિંયા[૧] (અથવા ‡આએ[૧]), અએ જરતોશ્ત ![૬] બહમન[૩] (અમશાસ્પંદ) મારી[૪] ¶પેદાએશ[૫] છે;[૨] અએ જરતોશ્ત ![૧૧] અહિંયાં[૭] અરદીબેહેશ્ત[૮] (અમશાસ્પંદ) મારી[૯] પેદાએશ[૧૦] (છે); અએ જરતોશ્ત[૧૬] અહિંયાં[૧૨] શેહેરેવર[૧૩] (અમશાસ્પંદ) મારી[૧૪] પેદાએશ[૧૫] (છે); અએ જરતોશ્ત ![૨૧] અહિંયાં[૧૭] અસ્પંદાદ[૧૮] (અમશાસ્પંદ) મારી[૧૯] પેદાએશ[૨૦] (છે); અહિંયાં[૨૨] ખોરદાદ[૨૩] તથા અમરદાદ[૨૪] (અમશાસ્પંદ), જેઓ[૨૫] બીજી હયાતીમાં[૨૯] જનારા[૩૦] અશો (લોકો) નો[૨૮] બદલો[૨૭] §છે[૨૬] (તેઓ બી), અએ જરતોશ્ત ![૩૩] મારી[૩૧] પેદાએશ[૩૨] (છે). (૨૬) અએ[૩૭] અશો[૩૮]

---

* અથવા બીજી રીતેઃ—નુકસાનના[૧૬] આફત[૧૭] જે ખમવાને મુશ્કેલ પડે તેમાં[૧૫] (તે દોસ્તને તું રેહેવા દેતો) ના.[૧૪]

† ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૨૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૨ લીટીનો લેછે. દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાયછે.

‡ અંગ્રેજી here ફ્રેન્ચ voici તથા ફારસી 'ઇનક્' ની મતલબે.

¶ પેદાએશને અર્થે દાંમિ બોલ ગાથામા બી આવે છે; જુઓ ઈજ. ૪૩, ૫; ઈજ. ૫૧, ૧. વળી એજ અર્થે 'દામ, દાંમ' બી આવે છે; જુઓ ઈજ. ૭૧, ૬; યશ્ત ૬, ૨; 'દામિ' નો અર્થ ડહાપણ બી થાએછે (જુઓ એજ યશ્તનો ૩૨ મો ફકરો) તથા દામિ-દાત (બેહેરાંમ યશ્ત, ફકરો ૫૪; અશીશવંઘ યશ્તનો ૬૦ મો ફકરો.)

§ એની મતલબ એવી દીસેછે કે, અશો લોકોનાં રવાનોને ખોરદાદ તથા અમરદાદ અમશાસ્પંદ બેહેશ્તમાં સુખ આપવામાં મદદ કરેછે. જુઓ ગાથાના હા, ઈજશ્નેનો હા ૩૨, ૧૫; ઈજશ્નેનો હા ૪૫, ૫.

જરતોશ્ત![૩૯] તે[૩૫] કેમ[૩૬] (છે તે) તું જાણ,[૩૪] (તે એ કે) મારી[૪૦] અક્કલથી[૪૧] તથા (મારાં) ડહાપણથી[૪૨] દુનિયાં[૪૪] શરૂઆતથી[૪૫] હતી,[૪૬] તેજ પ્રમાણે[૪૭] દુનિયાં[૫૦] છેડે સુધી[૪૯] *રેહેશે.[૪૮]

(૨૭) **હજંઘ્રેમ બએષજનાંમ, બએવરે બએષજનામ; હજંઘ્રેમ બએષજનાંમ; બએવરે બએષજનાંમ; હજંઘ્રેમ બએષજનાંમ, બએવરે બએષજનાંમ. જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ. જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ. જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ. અમહે હુતાશ્તહે હુરઓધહે, વેરેથ્રઘ્નહે, અહુરધાતહે, વનઇન્ત્યાઓ-સચ ઉપરતાતો, સ્પેન્તહેચ આર્મૈતોઇશ.**†

(૨૮) **આર્મઇતિચ સ્પેન્તય[૨૦] અએષાંમ[૨૧] હ્બએષો[૨૨] સચિન્દયધ્વેમ;[૨૩] પઇરિ[૨૪] ઉષિ[૨૫] વારયધ્વેમ;[૨૬] હાંમ[૨૭] ગવ[૨૮] નિદરેજયધ્વેમ;[૨૯] હાંમ[૩૦] જન્વ[૩૧] જેમ્બયધ્વેમ;[૩૨] અઇપિ[૩૩] દેરેજ્વનેમ[૩૪] દરેજયધ્વેમ.[૩૫] કત્[૩૬] અષવ[૩૭] મજ્દ[૩૮] વનત્[૩૯] દ્વન્તેમ.[૪૦] અષવ[૪૧] વનત્[૪૨] દુજિમ,[૪૩] અષવ[૪૪] વનત્[૪૫] દ્વન્તેમ.[૪૬]**

(૨૮) સપંદારમદની મારફતે[૨૦] તેઓની[૨૧] (ઇઆને બદ માણસોની) ખરાબીને[૨૨] તમો કાપી નાખો,[૨૩] (તેઓની) અક્કલને[૨૫] આસપાસ[૨૪] ઢાંકી નાંખો[૨૬] (ઇઆને અંધારી કરો), (તેઓના) બેહુ હાથને[૨૮] સાથે[૨૭] બાંધો,[૨૯] (તેઓનાં) ઘૂંટણોને[૩૧] સાથે[૩૦] છુંદો[૩૨] (તથા) બેરી[૩૪] ‡ઘાલો.[૩૫]

ખોલાસો:—(એ પ્રમાણે કોણ કેહેછે અને કોણને કેહેછે, તે વિશે આએ ઠેકાણે કાંઈ જણાવ્યું નથી, પણ પેગમબર જરતોશ્ત સાહેબ પોતાના ચેલાઓને કેહેતા હોએ એવું લાગે છે.)

ઓ હોરમજદ![૩૮] શું[૩૬] અશો[૩૭] (માણસ) દરવંદને[૪૦] (ઇઆને દુષ્ટ-પાપી માણસને) ¶મારે?[૩૯] જવાબઃ—(હા.) અશો[૪૧] (માણસ) દરૂજને[૪૩] મારે;[૪૨] અશો[૪૪] (માણસ) દરવદને[૪૬] (ઇઆને દુષ્ટ—પાપી માણસને) મારે.[૪૫]

ઉષિ[૧] અહુરહે મજ્દાઓ[૨] યજમઇદે,[૩] દરેથ્રાઇ[૪] માંથ્રહે સ્પેન્તહે;[૫] ખ્રતૂમ[૬] અહુરહે મજ્દાઓ[૭] યજમઇદે,[૮] મરેથ્રાઇ[૯]

* એની મુકાબેલ જુઓ ઇજશ્નેનો હા ૨૮, ૧૧; ઇજશ્નેનો હા ૩૦, ૪.

† એ ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ સફો ૧૯ મો; તથા સપંદારમદની (સ્પેન્તહેચ આર્મૈતોઇશ) (મદદ તું મને પોંહોંચાડ).

‡ તેઓની જબાંન બંધ કરો-રૂંધી નાખો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). એ વિદ્વાન દેરેજ્વન્ બોલને પેહેલવી 'ઝુજ્વાન' (જબાંન) સાથે સરખાવેછે.

¶ એ વાક્ય ગાથામાંથી (ઈજ. ૪૮, ૨) ઈહાં અવસ્તા રૂપમાં ટાંકેલો છે.

માંથ્રહે સ્પેન્તહે;[૧૦] હિજ્વાંમ[૧૧] અહુરહે મજ્દાઓ[૧૨] યજમઇદે,[૧૩] ફ્રવાકાઇ[૧૪] માંથ્રહે સ્પેન્તહે;[૧૫] અઓમ[૧૬] ગઇરીમ[૧૭] યજમઇદે,[૧૮] યિમ[૧૯] ઉષિ-દાંમ[૨૦] ઉષિ-દરનેમ,[૨૧] પઇતિ[૨૨] અસનિ[૨૩] પઇતિ[૨૪] ક્ષફ્ને,[૨૫] યસો-બેરેતાબ્યો[૨૬] જઓથ્રાબ્યો.[૨૭]

માંથ્ર સ્પેન્તને[૫] *સમજવાને માટે[૪] (દાદાર) હોરમજદની[૨] હુશિયારીને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૩] માંથ્ર સ્પેન્તને[૧૦] યાદ કરવાનેમાટે[૯] (દાદાર) હોરમજદની[૭] અક્કલને[૬] હમો વખાણીએ છિયે,[૮] માંથ્ર સ્પેન્તને[૧૫] ભણવાનેમાટે[૧૪] (દાદાર) હોરમજદની[૧૨] જબાંનને[૧૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૩] આએ[૧૬] પાહાડ[૧૭] જે[૧૯] હુશિઆરી આપનાર[૨૦] '†ઉષિ-દરેન[૨૧]' (તેને), ઈજશ્ને કરવાનેમાટે લઈ ગએલી[૨૬] જોરથી,[૨૭] દરેક[૨૨] દિવસ[૨૩] (અને) દરેક[૨૪] રાતે[૨૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૮]

(૨૯) આઅત્[૧] અઓખ્ત[૨] જરથુશ્ત્રો,[૩] ઉપ[૪] થ્વા[૫] અજેમ[૬] મઇરે[૭] અનુદધયાત્,[૮] સ્પેન્તયાઓ[૯] આર્મતોઇશ[૧૦] દોઇથ્રાબ્ય[૧૧] અવાસ્લયત[૧૨] ‡મઇર્યો.[૧૩] (૩૦) હજંઘ્રેમ બએષજનાંમ, બએવરે બએષજનાંમ; હજંઘ્રેમ બએષજનાંમ, બએવરે બએષજનાંમ; હજંઘ્રેમ બએષજનાંમ, બએવરે બએષજનાંમ.

☞ અહે[૨૫] નર્શ[૨૬] અપઓનો[૨૭] ફ્રવષીમ[૨૮] યજમઇદે,[૨૯] યો[૩૦] અશ્મો-ખ્ન્વાઓ[૩૧] નાંમ.[૩૨] અધાત્[૩૩] અન્યએષાંમ[૩૪]

---

* અથવા મનમાં રાખવાનેમાટે. અસલ અર્થ 'પકડવાનેમાટે.'

† ઈરાનની પૂર્વ દિશાએ આવેલો હાલનો 'સજેસ્તાન' નામનો મુલક, જેને અવસ્તામાં 'વએકેરેત' કેહેછે, તથા પ્રાચીન ગ્રુનાની લોકો Drangiana કરીને કેહેતા હતા, તે મુલકમાં 'ઉષિદરેન' નામનો પાહાડ આવેલો છે. પેહેલવીમાં એ પાહાડને 'હુશદાશ્તાર્' ને નામે ઓળખેછે. એ બોલનો અસલ અર્થ 'હુશિયારી રાખનાર' કરીને થાએછે. એ નામ એટલામાટે આપવામાં આવ્યું કે, તે પાહાડ ઉપરથી અશો જરતોસ્તે આસમાની હોશ મેળવી; એ પાહાડ ઉપર દાદાર હોરમજદ સાથે એ રાસ્ત પેગમબરને દીનની બાબદો વિશે વાતચીત થઈ હતી. ઈજશ્નેના પેહેલા હામાં જરતોશ્તી દીનનાં પુસ્તકોને માન સાથે યાદ કીધા પછી, એ પાહાડને બી યાદ કીધો છે.

‡ એ ફકરો ગુચવણ ભરેલો છે. "ઉપ થ્વા અજેમ મઇરે અનુદધયાત્"ને બદલે, નોટમા આપેલાં "જમેરેને હુયે" બોલો કાંઇક પસંદ કરીને, પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ અર્થ કરેછેઃ—"ઓ ગુનેહગાર! (ઈઆને હારેમેન!) હું તુંને જમીનની અંદર હટાવી કાહાડીશ." "સ્પેન્ત[૯] આર્મઇતિની[૧૦] બે આંખથી[૧૧] (ઈઆને નજરથી) તે ગુનેહગાર[૧૩] (એટલે હારેમન) શક્તિ વગરનો થઈ ગયો.[૧૨]"

અષઓનાંમ[૩૫] ફ્રક્ષ્તિ[૩૬] યજાઇ,[૩૭] ફ્રવરેત[૩૮] ગઓકેરેનહે[૩૯] સૂરહે[૪૦] મજદધાતહે.[૪૧] ગઓકેરેનેમ[૪૨] સૂરેમ[૪૩] મજદધાતેમ[૪૪] યજમઇદે.[૪૫] (૩૧) ઉષિ અહુરહે મજદાઓ યજમઇદે, દરેથાઇ માંથ્રહે સ્પેન્તહે; ઋતૂમ અહુરહે મજદાઓ યજમઇદે, મરેથાઇ માંથ્રહે સ્પેન્તહે; હિજવાંમ અહુરહે મજદાઓ યજમઇદે, ફ્રવાકાઇ માંથ્રહે સ્પેન્તહે; અઓમ ગઇરીમ યજમઇદે, યિમ ઉષિ-દાંમ ઉષિ-દરેનેમ, પઇતિ અસનિ પઇતિ ક્ષફ્ને, યસો-બેરેતાબ્યો જઓથ્રાબ્યો.* અષેમ વોહૂ ૧. ☞ (ત્રણ વાર પઢે).

(૩૦) તે[૨૫] અશો[૨૭] માણસનાં[૨૬] ફરોહરને[૨૮] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૯] કે જે[૩૦] †અસ્મો-ખ્વન્વત્[૩૧] નામનો[૩૨] (હતો). બીજા[૩૪] અશો[૩૫] (માણસો) કરતાં[૩૩] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૧] કૌવત આપનારા[૪૦] ‡ગઓ-કેરેન (ઇઆને સફેદ હોમ)ના[૩૬] ચાહનાર તરીકે,[૩૮] (હું) (તે અસ્મો-ખ્વન્વત્ નામના શખ્સનાં ફરોહરને) વધારે[૩૯] ઇજું.[૩૭] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૪] કૌવત આપનારા[૪૩] ગઓકેરેનને[૪૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૫]

(૩૨) દામીમ[૧] યજમઇદે[૨] યાંમ[૩] આર્મેઇતીમ[૪] સ્પેન્તાંમ.[૫] યેહે[૬] દાથ્રે[૭] અષહેચ,[૮] અષઓનાંમ[૯] અષ-પઓઇર્યનાંમ્ચ[૧૦] ¶દામનાંમ.[૧૧]

(૩૨) ડહાપણ[૧] જે[૩] આબાદી કરનાર[૫] સંપૂર્ણ મનશ્ની (તે)ને[૪] હમો $વખાણીએ છિયે,[૨] જેની[૬] ઉત્પત્તિ[૭] અશોઇની[૮] તથા અશો[૯] (લોકો) જેઓ અશોઇમાં સઉથી સરસ (છે તેઓ)ની[૧૦] પેદાએશની[૧૧] (છે).§

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફો ૧૬૩-૧૬૪.

† ફરવરદીન યશ્તના ૨૫ થી તે ૨૭ મા કરદા સુધી જે નામીચા નર તથા નારીઓના ફરોહરોને ઈજેલાં છે, તેઓમાં 'અસ્મો-ખ્વન્વત્' નુ સઉથી પેહેલાં નામ આવેછે. એ શખ્સને પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેગમબર જરતોશ્તના પેહેલા શાગેરદોમાંનો એક શાગેરદ ગણેછે.

‡ ગઓકેરેનના ખોલાસા બાબે જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુમો, પરગરદ ૨૦ મી, ૪ થા ફકરામાં આપેલી નોટ.

¶ 'દામીમ્ યજમઇદે'થી તે 'અષ-પઓઈર્યનાંમ્ચ દામનામ્' સુધીના બોલો વીસ્પરદના ૧૯ મા કરદાના ૨ જા ફકરામા બી આવેછે.

$ અથવા બીજી રીતેઃ—આબાદી કરનાર[૫] સપૂર્ણ મનશ્ના[૪] (અથવા સભ્યતા[૪]) જે[૩] (હોરમજદની) પેદાએશ (તે) ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૨]

§ ડહાપણ તથા સંપૂર્ણ મનશ્નીને વખાણવાનું કારણ એ કે, તેની ઉત્પત્તિ ખુદ અશોઇમાંથી તથા જે લોકો અશોઈની બાબદમા સર્વોત્તમ છે તેમાંથી નીકળેછે, 'આર્મેઇતિ'નો અર્થ નેક વિચાર, સભ્યતા બી થાએછે. સંસ્કૃત **आरमति**.

અએતત્ દિમ્ વીસ્પનાંમ્ મજીશ્તેમ્ દજધ્યાઇ, અહુમચ રતૂમચ યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, સ્નથાઇ અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ દ્રવતો, સ્નથાઇ અએષ્મહે ખ્રવી-દ્રઓશ, સ્નથાઇ માજઇન્યનાંમ્ દએવનાંમ્, સ્નથાઇ વીસ્પનાંમ્ દએવનાંમ્, વરેન્યનાંમ્ચ દ્રવતાંમ્. (બાજમાં પઢે.) શેકસ્તેહ્ ઘનામેન્યો, બરૂ અહેરેમન લેઆંનત્ સદ્ હઝારૂ બાર. (પ્રગટ પઢે.) ફ્રદથાઇ અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ્ઉહતો, ફ્રદથાઇ અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્, ફ્રદથાઇ તિશ્ત્ર્યેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંઘ્ઉહતો, ફ્રદથાઇ નર્શ અષઓનો, ફ્રદથાઇ વીસ્પનાંમ્ સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ દામનાંમ્ *અષઓનાંમ્. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરૂફેહ્ મોજદ.

રોજ નેક્ નામ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ્ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ખોરેહ્ અવઝાયાદ્ દાદાર અહુરમજદ રયોમંદ્ ખોરેહ્મંદ્ મીનોઆંન મીનો બેરેતુમ, બેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગરૂ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશવરૂ જમીન; અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્ઉહિ મજદધાતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧. અહુરેમ્ મજદાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. દાદાર્ અહુરમજદ રયોમંદ ખોરેહ્મંદ્ મીનોઆંન્ મીનો બેરેતુમ્ બેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

---

* એ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હોશબામ, સફો ૨૧-૨૨.

હોરમજદ યશ્ત ની નીરંગ.*

☞ (એ નીરંગ હોરમજદ યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

યા[1] દાદાર અહુરમજદ,[2] અહેરેમન[3] મરોચીનીદાર[4] નેગુનમ[5] દીવાન;[6] બર[7] બૂદને[8] રસ્તાખીજ[9] તન પસીન[10] બીગુમાનમ.[11] અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

અએ[1] દાદાર હોરમજદ ![2] નાશ કરનાર[4] હારેમનને[3] (તથા) દેવોને[6] હું આજેજ કરૂં;[5] રસ્તાખેજ[9] (તથા) તનપસીન[10] થવાની[8] ઉપર[7] હું બેગુમાન છેઉં.[11]

મ્હોટી હપ્તન યશ્ત.

ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ, હફ્ત અમશાસ્પંદ. બેરસાદ.†

અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ. ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂ-શ્તાંમ હીત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. (૧) અહુરહે મજદાઓ[6] રએવતો[7] ખરેનંઘ્રઉહતો,[8] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[9] વંઘ્રહવે મનંઘ્રહે[10] આક્તોઇશ[11] હાંમ-વઇનત્યાઓ,[12] તરધાતો[13] અન્યાઇશ[14] દામાંન,[15] આસ્નહે ખ્રથ્વો[16] મજદધાતહે,[17] ગઓષો-સ્રૂતહે ખ્રથ્વો[18] મજદધાતહે.[19] (૨) અષહે વહિશ્તહે[20] સ્રએશ્તહે,[21] અઇર્યમનો ઇષ્યેહે[22] સૂરહે[23] મજદધાતહે[24] સઓકયાઓ[25]

---

* આએ તેમજ બીજી યશ્તોની નીરંગ પાજંદ ભાષામાં છે.

† ઈઆને સાત અમશાસ્પંદ (મારી મદદે) પોંહોંચો !

વંઘ્નહુયાઓ[૨૬] વોઉરૂ-હ્વાઇથ્રયાઓ[૨૭] મજ્દધાતયાઓ[૨૮] અષઓ-ન્યાઓ,[૨૯] ક્ષથ્રહે વઇરયેહે[૩૦] અયોખ્શુસ્તહે[૩૧] મરેઝ્દિકાઇ[૩૨] થ્રાયો-દ્રિગઓવે.[૩૩] (૩) સ્પેન્તયાઓ વંઘ્નહુયાઓ આર્મતોઇશ,[૩૪] રાતયાઓ[૩૫] વંઘ્નહુયાઓ[૩૬] વોઉરૂ-હ્વાઇથ્રયાઓ[૩૭] મજ્દધાત-યાઓ[૩૮] અષઓન્યાઓ,[૩૯] હઉર્વતાતો[૪૦] રથ્વો[૪૧] યાઇર્યયાઓ[૪૨] હુષિતોઇશ,[૪૩] સરેધએઇબ્યો[૪૪] અષહે[૪૫] રતુબ્યો,[૪૬] અમેરે-તાતો[૪૭] રથ્વો[૪૮] ફ્શુઓનિબ્ય[૪૯] વાંથ્વાબ્ય,[૫૦] અસ્પિનિબ્ય[૫૧] યઓનિબ્ય,[૫૨] ગઓકેરેનહે[૫૩] સૂરહે[૫૪] મજ્દધાતહે.[૫૫]

☞ (હાવન તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

(૪) મિથ્રહે[૫૬] વોઉરૂ-ગઓયઓતોઇશ,[૫૭] રામનસ્ચ ખ્વાસ્ત્રહે.[૫૮]

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષહે વહિશ્તહે[૫૯] આથ્રસ્ચ[૬૦] અહુરહે મજ્દાઓ.[૬૧]

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજતો[૬૨] અહુરહે[૬૩] નફેધ્રો[૬૪] અપાંમ્[૬૫] અપસ્ચ[૬૬] મજ્દધાતયાઓ.[૬૭]

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

(૫) અષાઉનાંમ્[૬૮] ફ્રવષિનાંમ્[૬૯] ઘેનાંનાંમ્ચ[૭૦] વીરો-વાંથ્વનાંમ્[૭૧] યાઇર્યયાઓસ્ચ[૭૨] હુષિતોઇશ,[૭૩] અમહેચ[૭૪] હુતાશ્તહે[૭૫] હુરઓધહે,[૭૬] વેરેથ્રઘ્નહેચ[૭૭] અહુરધાતહે,[૭૮] વનઇન્તયાઓસ્ચ ઉપરતાતો.[૭૯]

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષહે[૮૦] અષ્યેહે[૮૧] અષિવતો,[૮૨] વેરેથ્રાજનો[૮૩] ફ્રાદત્-ગએથહે,[૮૪] રષ્નઓશ[૮૫] રજિશ્તહે,[૮૬] અર્શ્તાતસ્ચ[૮૭] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[૮૮] વરેદત્-ગએથયાઓ.[૮૯]

ક્ષ્નઓથ્ર[૯૦] યસ્નાઇચ[૯૧] વહ્માઇચ[૯૨] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૯૩] ફ્રસસ્ત-યએચ;[૯૪] યથા અહૂ વઇર્યો[૯૫] જઓતા[૯૬] ફ્રા મે[૯૭] મ્રૂતે,[૯૮] અથા રતુશ અષાત્‌ચિત્ હચ[૯૯] ફ્રા અષવ[૧૦૦] વીદ્વાઓ[૧૦૧] મ્રઓતૂ.[૧૦૨]

(૧) (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૧૦] (ફલાંની ગેહમાં) ખજાનો રાખનાર[૭] (તથા) ખોરેહવાળા[૮] (દાદાર) હોરમજદની,[૧] અમશાસ્પંદોની,[૬] ફતેહમદ[૧૨] દોસ્તીનો[૧૧] (અથવા મોહોબત ભરેલી[૧૨] સુલેહનો[૧૧])

(ધરાવનાર) બહમન[૧૦] (અમશાસ્પંદ), (જે) બીજી[૧૪] પેદાએશો કરતાં[૧૫] વધારે સરસ[૧૩] (તથા) (જે) હોરમજદની પેદા કીધેલી[૧૭] જાતી અક્કલનો,[૧૬] (તથા) કાંને સાંભળીને મેળવેલી અક્કલનો[૧૮] (સાહેબ તેની), (૨) સઉથી સોહામણા[૨૧] અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ) ની[૨૦] હોરમજદના પેદા કીધેલા,[૨૪] શૂરા[૨૩] (તથા) પસંદ પડતા અઇર્યમન (ફરેશ્તા)ની,[૨૨] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨૮] અશો[૨૯] (તથા) મ્હોટી *નજરવાળા[૨૭] (તથા) ભલા[૨૬] સઓક (ફરેશ્તા)ની,[૨૫] ચોખ્ખી ધાતુ[૩૧] (ઉપર સરદારી ભોગવનાર) શેહેરેવર[૩૦] (અમશાસ્પંદ), (જે) દયાળુ[૩૨] (તથા) ગરીબનું પોષણ કરનાર (તે)ની,[૩૩] (૩) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૮] ભલો સપંદારમદ[૩૪] (અમશાસ્પંદ) (જે) અશો,[૩૯] મ્હોટી નજરવાળો[૩૭] (તથા) સારી[૩૬] બક્ષેશ આપનાર (તે)ની,[૩૫] સરેધ[૪૪] (ઇઆને વરસો) (જે) અશોઈનાં[૪૫] હીંગામો (તેઓ) માંનો[૪૬] ખોરદાદ,[૪૦] (જે) ફસલને[૪૨] બરાબર વખત ઉપર લાવવાનો[૪૩] સરદાર (તે) ની,[૪૧] (તથા) અમરદાદ[૪૭] (અમશાસ્પંદ) (જે) (ગાએઢોરનાં) ટોળાંની[૫૦] આબાદી ઉપર[૪૯] (તથા) અનાજના[૫૨] વધારા ઉપર,[૫૧] (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૫] એજમતી[૫૪] ગઓકેરેન (ઇઆને સફેદ હોમ) ઉપર[૫૩] સરદારી ભોગવનાર (તે) ની,[૪૮] (૪) (હાવનગેહમાં) ઓહોળાં ખેતરવાળા[૫૭] મેહેર (ઇજદ)ની[૫૬] તથા રામ †ખાસ્તરની,[૫૮] (રપિથ્વન ગેહમાં) અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ)ની[૫૯] તથા હોરમજદના[૬૧] આતશની,[૬૦] (ઉજીરન ગેહમાં) પાણીઓનો[૬૫] નાભ[૬૪] (જે) બુલંદ[૬૨] સરદાર (તે)ની,[૬૩] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૬૭] પાણીની,[૬૬] (૫) (અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહમાં) અશો-(લોકો)નાં[૬૮] તથા પેહેલવાંનોનાં ટોળાંવાળી[૭૧] ઓરતોનાં[૭૦] ફરોહરોની,[૬૯] તથા ફસલના[૭૨] વખતસર આવવાની,[૭૩] તથા નેક બનાવેલા[૭૫] અને ખુબસુરત[૭૬] અમ (નામના ફરેશ્તા)ની,[૭૪] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા[૭૮] બેહેરાંમ (ઇજદ)ની,[૭૭] તથા વનન્તી ઉપરતાત્ (નામના ફરેશ્તા)ની,[૭૯] (ઉશહેન ગેહમાં) પાક,[૮૧] અશોઈવાળા,[૮૨] ફતેહમંદ[૮૩] (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૮૪] સરોશ (ઇજદ)ની,[૮૦] સઉથી સાચ્ચા[૮૬] રશ્ને (ઇજદ)ની,[૮૫] તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૮૮] (અને) દુનિયાંની આબાદી કરનાર[૮૯] આશ્તાદ (ઇજદ)ની[૮૭]–(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,[૯૧] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૯૨]

---

* ઈઆને મોહોબત ભરેલી નજરના; અસલ અર્થ પોહોળી આંખવાળા.

† એ ફરેશતો વાતાવરણ ઉપર, તથા રામશ્ની ઉપર મવકોલ છે.

(તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[૯૩] (તથા) (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૯૪] જોતી[૯૬] મારી આગળ[૯૭] યથા અહૂ વઈર્યો[૯૫] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે;[૯૮] (રાસ્પી) (જે) અશો[૧૦૦] (તથા) વિદ્વાન[૧૦૧] (તે) અથા રતુશ અષાતચિત હચ[૯૯] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૧૦૨]

(૬) અહુરેમ મજદાંમ[૧] રએવન્તેમ[૨] ખરેનંઘઉહન્તેમ[૩] યજમઇદે;[૪] અમેષા સ્પેન્તા[૫] હુક્ષથ્રા[૬] હુધાઓંઘહો[૭] યજમઇદે;[૮] વોહુ મનો[૯] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૧૦] યજમઇદે;[૧૧] આક્ષ્તીમ[૧૨] હાંમ-વઇન્તીમ[૧૩] યજમઇદે,[૧૪] તરધાતેમ[૧૫] અન્યાઇશ[૧૬] દામાંન[૧૭] આસ્નેમ ખ્રતૂમ[૧૮] મજદધાતેમ[૧૯] યજમઇદે;[૨૦] ગઓષો-સ્રૂતેમ ખ્રતૂમ[૨૧] મજદધાતેમ[૨૨] યજમઇદે.[૨૩] (૭) અષેમ વહિશ્તેમ[૨૪] સ્રએશ્તેમ[૨૫] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૨૬] યજમઇદે;[૨૭] અઇર્યમનેમ ઇષીમ[૨૮] યજમઇદે;[૨૯] સૂરેમ[૩૦] મજદધાતેમ[૩૧] યજમઇદે;[૩૨] સઓકાંમ[૩૩] વંઘઉહીમ[૩૪] વોઉરૂ-દોઇથ્રાંમ[૩૫] મજદધાતાંમ[૩૬] અષઓનીમ[૩૭] યજમઇદે;[૩૮] ક્ષથ્રેમ વઇરીમ[૩૯] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૪૦] યજમઇદે;[૪૧] અયોક્ષુસ્તેમ[૪૨] યજમઇદે;[૪૩] મરેઝ્દિકેમ[૪૪] થ્રાયો-દ્રિગૂમ[૪૫] યજમઇદે.[૪૬] (૮) સ્પેન્તાંમ વંઘઉહીમ આર્મઇતીમ[૪૭] યજમઇદે;[૪૮] રાતાંમ[૪૯] વંઘઉહીમ[૫૦] વોઇરૂ-દોઇથ્રાંમ[૫૧] મજદધાતાંમ[૫૨] અષઓનીમ[૫૩] યજમઇદે;[૫૪] હઉર્વતાતેમ[૫૫] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૫૬] યજમઇદે;[૫૭] યાઇર્યાંમ[૫૮] હુષિતીમ[૫૯] યજમઇદે;[૬૦] સરેધ[૬૧] અષવન[૬૨] અષહે[૬૩] રતવો[૬૪] યજમઇદે;[૬૫] અમેરેતાતેમ[૬૬] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૬૭] યજમઇદે;[૬૮] ફ્રષઓનીમ[૬૯] વાંથ્વાંમ[૭૦] યજમઇદે;[૭૧] અસ્પિનાચ[૭૨] ચેવીનો[૭૩] યજમઇદે;[૭૪] ગઓકેરેનેમ[૭૫] સૂરેમ[૭૬] મજદધાતેમ[૭૭] યજમઇદે.[૭૮]

(૬) ખજાનો રાખનાર[૨] (તથા) ખોરેહવાળા[૩] (દાદાર) હોરમજદને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૪] સારી પાદશાહીવાળા[૬] (તથા) સારાં ડહાપણવાળા[૭] અમશાસ્પંદોને[૫] હમો વખાણીએ છિયે;[૮] બહમન[૯] અમશાસ્પંદને[૧૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૧] ફ્તેહમંદ[૧૩] દોસ્તી[૧૨] (અથવા મોહોબત ભરેલી[૧૩] સુલેહ[૧૨]) (જે) બીજી[૧૬] પેદાએશો કરતાં[૧૭] વધારે સરસ[૧૫] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[૧૪] હોરમજદની પેદા કીધેલી[૧૯] જાતી અક્કલને[૧૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૦] હોરમજદની પેદા કીધેલી[૨૨] કાને સાંભળીને મેળવેલી અક્કલને[૨૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૩] (૭) સઉથી સોહામણા[૨૫] અરદીબેહેશ્ત[૨૪] અમશાસ્પંદને[૨૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૭] પસંદ પડતા અઇર્યમન (ફરેશ્તા) ને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૯] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૧] શૂરા (અઇર્યમન ફરેશ્તા)ને[૩૦]

હમો વખાણીએ છિયે,[૩૨] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૧] અશો[૩૦] (તથા) મ્હોટી નજરવાળા[૩૫] (તથા) ભલાં[૩૪] સઓક (ફરેશ્તા)ને[૩૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૬] શેહેરેવર[૩૯] અમશાસ્પંદને[૪૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૪૧] ચોખ્ખી ધાતુ[૪૨] (ઉપર સરદારી ભોગવનાર શેહેરેવરને) હમો વખાણીએ છિયે;[૪૩] દયાળુ[૪૪] (તથા) ગરીબનું પોષણ કરનાર[૪૫] (શેહેરેવરને) હમો વખાણીએ છિયે.[૪૬]

(૮) ભલા સપંદારમદ (અમશાસ્પંદ)ને[૪૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૪૮] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૨] અશો,[૫૩] મ્હોટી નજરવાળા[૫૧] (તથા) સારી[૫૦] બક્ષેશ કરનાર[૪૯] (સપંદારમદને) હમો વખાણીએ છિયે;[૫૪] ખોરદાદ[૫૫] અમશાસ્પંદને[૫૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૭] ફસલના[૫૮] વખતસર આવવાને[૫૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૦] અશો[૬૨] સરેધ[૬૧] (ઇઆને વરસો) (જે) અશો-ઈના[૬૩] હીંગામો (તેઓ) ને[૬૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૫] અમરદાદ[૬૬] અમ-શાસ્પંદને[૬૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૮] (ગાએઢોરનાં) ટોળાંની[૭૦] આબાદીને[૬૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૧] અનાજના[૭૩] વધારાને[૭૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૪] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૭૭] એજમતી[૭૬] ગઓકેરેન (ઇઆને સફેદ હોમ)ને[૭૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૭૮]

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

(૯) મિથ્રેમ્ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતિમ્ યજમઇદે; રામ ખાસ્તેમ્ યજમઇદે. અષાઉનાંમ્ વંઘ્ઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.*

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષેમ્ વહિશ્તેમ્ આતરેમ્ચ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે. અષાઉનાંમ્ વંઘ્ઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.*

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજન્તેમ્ અહુરેમ્ ક્ષથ્રીમ્ ક્ષએતેમ્ અપાંમ્ નપાતેમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ્ યજમઇદે; અપેમ્ચ મજદધાતાંમ્ અષઓનીમ્ યજમઇદે.† અષાઉનાંમ્ વંઘ્ઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.*

---

* એ યશ્તમાં બધી ગેહમાં ભણાતો એ છેલ્લો વાકય પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડ તથા ડાકટર ગેલ્ડનરના અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં આપેલો નથી; પણ ભણવાની ચોપડીઓમાં છે.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ઉજીરન ગેહ, સફો ૯૭ મો.

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

(૧૦) અષાઉનાંમ્ વંઘ્નઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે; ઘેનાઓસ્ચ વીરો-વાંથ્વાઓ યજમઇદે; યાઇર્યાંમ્ચ હુષિતીમ્ યજમઇદે; અમેમ્ચ હુતસ્તેમ્ હુરઓઘેમ્ યજમઇદે; વેરેથ્રઘ્નેમ્ચ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે; વનઇન્તીમ્ચ ઉપરતાતેમ્ યજમઇદે.* અષાઉનાંમ્ વંઘ્નઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષેમ્ અષીમ્ હુરઓઘેમ્ વેરેથ્રાજનેમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; રશ્નૂમ્ રજિશ્તેમ્ યજમઇદે; અર્સ્તાતેમ્ચ ફ્રાદત્-ગએથાંમ્ વરેદત્-ગએથાંમ્ યજમઇદે.† અષાઉનાંમ્ વંઘ્નઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.

☞ (૧૧) ‡યાતુ જી જરથુશ્ત્ર વનત્ દએવો મય્યો. કો ન્માનહે બાધ સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, વીસ્પ દ્રુક્ષ્ જનાઇતિ, વીસ્પ દ્રુક્ષ્ નાષાઇતિ, યથ હઓનઓઇતિ અએષાંમ્ વચાંમ્. (૧૨) અઓઇ તે અઓઇ તન્વો દધાઇતિ, અઓઇ તે અથઉર્નેમ્ જનાઇતિ, અથઉર્નેમ્ યથ રથએશ્તારેમ્, વીસ્પનો અસ્રુશ્તેએ નાષાતનાંમ્ અઓજંઘ્નહ. યો હીમ્ દસ્તે દારનેમ્, યોઇ હમ અમેષાઓ સ્પેન્તા હુક્ષથ્ર હુધાઓંઘ્નહો હમરેથનાંમચિત્. દએનાંમ્ માજદયસ્નીમ્, અસ્પો-કેહ્રપેમ્ આપેમ્ મજદધાતાંમ્ અષઓનીમ્ યજમઇદે. (૧૩) આતરે વીતરે મઇબ્યા વીતરે મઇબ્યા વીશ્રઓત્ જરથુશ્ત્ર, આતરે વીતરે મઇબ્યસ્ચિત્ વીતરે મઇબ્યસ્ચિત્ વીશ્રઓત્ જરથુશ્ત્ર; યત્ વંઘ્નહેઉશ્ મનંઘ્નહો, યત્ અઇથ્યેજંઘ્નહેમ્ વચાંમ્, ફ્રસ્પાવરેશ્ ફ્રાચ ફ્રમેરેથ્વચ ફ્રજાંથ્વચ. (૧૪) સતવત સતે-વત ઉતવત ઉતે-વત ઉત અપબરેનુત યથ બસ્તેમ્ ફ્રવશ્નાંમ્ દએનાંમ્ માજદયસ્નીમ્ નાષાતનાંમ્ અઓજંઘ્નહ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ, સફો ૧૦૨–૧૦૩.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ઉશહેન ગેહ, સફો ૧૦૬.

‡ નાઢલી હપ્તન યશ્તના અવસ્તા (ફકરા ૧૧–૧૪) બીગડેલા હોવાથી, એનો ખાતરીપૂર્વક તરજુમો હું કરી શકયો નથી. યૂરોપિયન વિદ્વાનોના તરજુમા બી મનમાનતા નથી. ૧૧–૧૨ મા ફકરાઓનો કાંઇક સાર આપવાની મેં કોશેશ કીધી છે.

☞ (જો નાહની હપ્તન યશ્ત ભણવી હોએ તો, "યાતુ જી જરથુશ્ત"નો કરદો છેડેની અષેમ્ વોહૂ ૧ સુધાં ૭ વખત ભણવો, અને ત્યાર પછી બાજમાં "અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂનીએ મરૂદુમ્" નો તમામ ભાગ "અએદૂન્ બાદ્, યથા અહૂ વઈર્યો ૨" સુધી ભણીને, એજ યશ્તના યસ્નેમ્ચના ભાગથી તે છેક છેવટ સુધી ("હફ્ત અમશાસ્પંદ બેરસાદ્ અષેમ્ વોહૂ ૧") ભણી જવું. પણ જો મ્હોટી હપ્તન યશ્ત ભણવી હોએ તો, "યાતુ જી જરથુશ્ત" નો કરદો માત્ર એકજ વખત ભણીને અષેમ વોહૂ ૧ ભણવી, અને ત્યારપછી નીચે આપેલા ૮ કરદા ભણવા.)

(૧૧) અએ જરતોશ્ત! જાદુગર તથા દેવની ખસલતનાં માણસ ખરેખર મારેલાં–તુટેલાં થાએ તો સારૂં! અએ સપેતમાંન જરતોશ્ત! તે કીયો શખ્સ (છે) કે જે જ્યારે આએ (અવસ્તાના) કલામો ભણેછે ત્યારે તેનાં ઘેરમાંથી દરેક દરૂજ ખચીત મારેલો થાએછે, (તથા) દરેક દરૂજ નાશ પામેલો થાએછે ? (૧૨) દરૂજ તારાં બદનની ઉપર હુમલો *કરેછે, તથા તારા આથ્રવનને મારેછે—આથ્રવનને (તથા) રથેશ્તારને. જે શખ્સ સારી પાદશાહીવાળા તથા સારાં ડહાપણવાળા અમશાસ્પંદોને (પોતાના) દુશ્મનોની (સાંમે) બચાવ તરીકે રાખેછે, તે શખ્સ (પોતાનાં) કૌવતથી દરૂજોની† સાંમે થવાને માટે‡ (પુરતી રીતે શક્તિવાન્ છે). માજ્દયસ્નની દીનને તથા હોરમજ્દના પેદા કીધેલાં જહડપથી¶ વેહેતાં નિર્મલ પાણીને હમો વખાણીએ છિયે.$

§ (કરદો ૧ લો) (૧) અહુરેમ મજ્દાંમ[1] અષવનેમ[2] અષ-

---

* 'અઓઇ દધાઇતિ'નો ધાતુ અવિ-દા=સંસ્કૃત अभि-धा=હુમલો કરવો.

† નાષાતનાંમનો અસલ અર્થ 'નાશ કરવા લાએકના' (નષ્–અત).

‡ 'અસૂશ્તેએ'નો અસલ અર્થ 'નહી સાંભળવાનેમાટે—તાબે થવાને માટે.'

¶ 'અસ્પો કેહ્રૂપેમ્'નો અસલ અર્થ 'ઘોડાના આકારના,' જુઓ તીર યશ્ત, કરદો ૫ મો, ફકરો ૮ મો.

$ આએ આખા કરદાનો તરજુમો મને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી; એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઇએ. વળી 'આતરે વીતરે'થી તે 'અઓજંઘ્રહ' સુધી ૧૩ મા તથા ૧૪ ફકરાનો અર્થ હું કરી શકયો નથી.

§ એ યશ્તના ૮ કરદા ઇજશ્નેના ૩૫ થી તે ૪૨ સુધીના હામાંથી લીધાછે. એ ભાગને "યશ્ન હપ્તંઘ્હાઇતિ" કહીને કેહેછે; અને ગાથા તથા ઇજશ્ને એ બેહુની વચ્ચેના જમાનામાં એ ભાગ લખાયો હોએ એવું માનવામાં આવેછે. એની એબારત કવીતા રૂપી ગદ્ય (Poetic Prose) છે. 'હપ્તંઘ્હાઇતિ'નો અર્થ ૭ હા (=હપ્તન્+હાઇતિ) થાએછે. ૪૨ મો હા વધારા (Appendix) તરીકે ઉમેરાએલો દીસેછે.

હુ[3] સ્તૂમ્[4] યજમઇદે;[5] અમેષા સ્પેન્તા[6] હુક્ષથ્રા[7] હુધાઓંઘ્હો[8] યજમઇદે;[9] વીસ્પાંમ્[10] અષઓનો[11] સ્તીમ્[12] યજમઇદે.[13] મઇન્યેવીમ્યા[14] ગએથ્યાંમ્યા,[15] બેરેજા[16] વંઘ્હેઉશ્[17] અષહે[18] બેરેજા[19] દએનયાઓ[20] વંઘ્હુયાઓ[21] માજદયસ્નોઇશ.[22]

(૨) ☞ *હુમતનાંમ્[23] હૂખ્તનાંમ્[24] હ્વર્ષ્તનાંમ,[25] યદચા[26] અન્યદચા,[27] વેરેજયમ્નનાંમ્યા[28] વાવેરેજનનાંમ્યા,[29] મહી[30] અઇબી-જરેતારો[31] નએનએસ્તારો,[32] યથના[33] વોહુનાંમ્[34] મહી[35] (☞ બે વાર ભણવું).

(૩) તત્[36] અત્[37] વઇરીમઇદી,[38] અહુરા મજ્દા[39] અષા[40] શ્રીરા[41] હ્યત્[42] ઇ[43] મઇનિમહિયા,[44] વઓચોઇમાચા,[45] વેરેજિમાચા,[46] યા[47] હ્વાતાંમ્[48] શ્યઓથનનાંમ્[49] વહિશ્તા[50] ખ્યાત્[51] ઉબોઇબ્યા[52] અહુબ્યા.[53] (૪) †ગવોઇ[54] અદાઇશ્[55] તાઇશ્[56] શ્યઓથનાઇશ્[57] યાઇશ્[58] વહિશ્તાઇશ્,[59] †ફ્રએષ્યામહી[60] રામાચા[61] વાસ્ત્રેમ્યા[62] દજ્દાઇ,[63] સુરૂન્વતસ્ચા[64] અસુરૂન્વતસ્ચા,[65] ક્ષયન્તસ્ચા[66] અક્ષયન્તસ્ચા.[67]

(૧) અશો[2] હોરમજદ[1] (જે) અશોઈનો[3] સરદાર (તે)ને[4] હમો વખાણીએ છિયે;[5] અમશાસ્પંદો[6] (જે) સારા પાદશાહ[7] (તથા) સારાં ડહાપણવાળા (તેઓ)ને[8] હમો વખાણીએ છિયે,[9] ભલી[17] અશોઈની[18] ખાહેશથી[16] (તથા) ભલી[21] માજદયસ્ની[22] દીનની[20] ‡ખાએશથી,[19] અશો (હોરમજદ)ની[11] તમામ[10] મીનોને લગતી[14] તથા ગેતીને લગતી[15] પેદાએશને[12] હમો વખાણીએ છિયે.[13] (૨) જેમ[33] (હમે) સારાં (માણસો)ની[34]

* દરેક ગાથામાં આવેછે તેમ, આએ 'હુમતનાંમ્'નો ફકરો એજ યશ્તના ૭ મા કરદાને છેડે (જે ખરેખર જોતાં એ યશ્તનો છેડો ગણાએ ત્યાંહાં) આવેછે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'અહુરેમ્ મજદાંમ્'થી શરૂ થતા પેહેલ્લા ફકરાને ખુશ્નુમન તરીકે દીબાચાનો ભાગ ગણીને, 'હુમતનાંમ્'થી એ હાની શરૂઆત ઈઆને પેહેલ્લો ફકરો ગણવા માંગેછે. વળી બે વાર ભણાતા એ ફકરાને તથા એ યશ્તમાં બે વાર ભણાતા બીજા કલામોને 'બિષામ્રુત' કેહેછે.-બિષામ્રૂત=બિશ (બે વખત)+આમ્રૂત=ભણાતા, બોલાતા. બે વાર ભણાતા કયા કલામો તે બાબે જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧૦,૩-૪.

† ગાએ ઢાર પાક કરવાની બાબદમાં 'ગવોઇ'થી તે ફ્રએષ્યામહી' સુધીના બોલો વંદીદાદ ૧૧,૬ ઠા ફકરામાં ટાંકેલાં છે.

‡ ઈઆને રાસ્તી તથા દીનના અતિ ઘણા પ્યારને લીધે.

(વખાણ કરનારા તથા તે ઉપર વિચાર કરનારા) છિયે,[૩૫] (તેમ હમે) આએ દુનિયાંનેમાટે[૨૬] તથા પેલી દુનિયાંનેમાટે[૨૭] નેક વિચાર,[૨૩] નેક સખુન[૨૪] (તથા) નેક કાંમ[૨૫] કરનારાઓની[૨૮] (તથા) (નેક કાંમ) કરી ગએલાઓની[૨૯] વખાણ કરનારા[૩૧] (તથા તે વિશે) વિચાર કરનારા[૩૨] છિયે.[૩૦] (૩) અએ અશો[૪૦] (તથા) સોહામણા[૪૧] હોરમજદ![૩૯] બેહુ[૫૨] દુનિયાંનેમાટે[૫૩] (ઈઆને બેહુ દુનિયાંનું સુખ મેળવવા સારૂ) હયાત (માણસો)નાં[૪૮] કાંમોમાંનાં[૪૯] જે[૪૭] સઉથી સરસ[૫૦] (કાંમો) હોએ[૫૧] તેઓને[૪૩] હમો પસંદ કરીએ છિયે,[૩૮] (તેની ઉપર) હમારૂં મન લગાડીએ છિયે,[૪૪] (તે પ્રમાણે) હમો બોલીએ છિયે,[૪૫] તથા (તે પ્રમાણે) હમો કાંમ કરીએ છિયે.[૪૬]

ખોલાસો:—(નેક માણસોનાં નીતિની રાહનાં ઉત્તમ કાંમોને પસંદ કરીને, તથા તેની ઉપર હમારૂં પુરતું લક્ષ લગાડીને, તેજ પ્રમાણે હમે હમારી મનશ્ની, ગવશ્ની તથા કુનશ્ની રાખીએ.)

(૪) (હમો જે) દીનનો એલમ શિખનારા[૬૪] તથા નહી *શિખનારા,[૬૫] શક્તિવાળા[૬૬] તથા શક્તિવગરના[૬૭] (છિયે તેઓ), સખાવત[૫૫] તથા ઉત્તમ[૫૬] કાંમોની મારફતે,[૫૭] (હમારેમાટે) સુખ[૬૧] (તથા) (હમારાં) ગાએઢોરને[૫૪] †ઘાંસચારો[૬૨] આપવાનેમાટે[૬૩] હમો ઇચ્છીએ છિયે.[૬૦]

(૫) ☞ ‡હુક્ષથ્રોતેમાઇ[૬૯] બાત્[૭૦] ક્ષથ્રેમ,[૭૧] અહ્મત્[૭૨] હ્યત્[૭૩] અઇબી-દદમહિથા,[૭૪] ચીષ્મહિચા,[૭૫] હુવાંમહિચા[૭૬] હ્યત્[૭૭] મજદાઇ અહુરાઇ,[૭૮] અષાઇચા[૭૯] વહિશ્તાઇ.[૮૦] (૩ વાર ભણવું).

(૬) યથા[૮૧] આત્[૮૨] ઉતા[૮૩] ના[૮૪] વા[૮૫] નાઇરી[૮૬] વા[૮૭] વએદા[૮૮] હુઇથીમ્[૮૯] અથા[૯૦] હત્[૯૧] વોહૂ[૯૨] તત્[૯૩] એએઆદ્બૂ,[૯૪] વેરેજયોતૂચા,[૯૫] ઈત્[૯૬] અહ્માઇ[૯૭] ફ્રચા વાતોયોતૂ[૯૮] ઇત્[૯૯] અએઇબ્યો[૧૦૦] ચોઇ[૧] ઇત્[૨] અથા[૩] વેરેજયાંન,[૪] યથા ઈત્ અસ્તી.[૫]

(૭) અહુરહ્યા[૬] જી[૭] અત્[૮] વે[૯] મજદાઓ[૧૦] યસ્નેમ્ચા[૧૧] વહ્મેમ્ચા[૧૨] વહિશ્તેમ્[૧૩] અમેહ્માઇદી[૧૪] ગેઉશ્ચા[૧૫] વાસ્ત્રેમ.[૧૬] તત્

---

* અસલ અર્થ 'સાંભળનારા તથા નહી સાંભળનારા.' ધાતુ સુ=સંસ્કૃત શ્રુ.

† અવસ્તાના કદીમ વખતમાં માણસોની દોલત ગાએઢોર ઉપરથી ગણાતી હતી, અને જાનવરોની સલામતીનેમાટે ઘાંસચારો અગત્યની ચીજ છે.

‡ એ ફકરાને ત્રિષામૂત (ત્રિશ+આમ્રૂત) ઈઆને ત્રણ વખત ભણાતા કલામો કહેછે; એના ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧૦ મી, ફકરા ૭-૮.

અત્[17] વે[18] વેરેજયામહી,[19] ફ્રચા વાતેયામહી[20] યા[21] તે[22] ઇસામઇદે.[23]

☞ (૮) અષહા[24] આઅત્[25] સઇરી,[26] અષહા[27] વેરેજેને,[28] કહ્માઇચીત્[29] હાતાંમ્[30] જીજિષાંમ્[31] વહિશ્તાંમ્[32] આદા[33] ઉબોઇબ્યા[34] અહુબ્યા[35] (☞ બે વાર ભણવું).

(૯) ઇમા[36] આત્[37] ઉખ્ધા[38] વચાઓ,[39] અહુરા મજ્દા,[40] અષેમ્[41] મનયા[42] વહેહ્યા[43] ફ્રવઓચામા;[44] થ્વાંમ્[45] અત્[46] અએષાંમ્[47] પઇત્યાસ્તારેમ્ચા[48] ફ્રદક્તારેમ્ચા[49] દદેમઇદે.[50]

(૧૦) અષાઅત્ચા હચા વંધ્રહેઉશચા મનંઘ્રહો, વંધ્રહેઉશચા ક્ષથ્રાત્, સ્તઓતાઇશ થ્વાત્ અહુરા સ્તઓતોઇબ્યો, અઇબી ઉખ્ધા થ્વાત્ ઉખ્ધોઇબ્યો, યસ્ના થ્વાત્ યસ્નોઇબ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૫) પાદશાહી[71] સર્વોત્તમ પાદશાહ[69] (ઈઆને હોરમજદને) ખચીત્[80] (હોજો)! હોરમજદ[78] જે[77] (પોતે) સઉથી ઉત્તમ[80] અશોઈજ (છે તે)ની તરફ[79] હમો મન લગાડીએ છિયે[74] (અથવા તેની સેવામાં હમો રોકાઇએ છિયે[74]), (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છિયે,[75] તથા (તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.[76]

(૬) વળી[83] (કોઈ) મરદ[84] ઈઆ[85] ઓરત[86] કાંઈ સારી બાબ-દો[90-92] (પોતે) ખરેખર[89] જાણતા હોએ[88] તો, તે[93] *જાહેર કરે,[94] (તે પ્રમાણે) પોતે અમલ કરે,[95] (તથા) બીજાઓ[100] જેઓ ઘટતી †રીતે[5] તે પ્રમાણે[3] ચાલે[4] તેઓને[97] તે[96] શિખવે.[98]

(૭) (અએ નર તથા નારી!) તમારેમાટે[9] (દાદાર) હોરમજદની[9-10] ઈજશ્ને[11] તથા આરાધના[12] તથા ગાએહોરની[15] પરવરેશ[16] (હમો) સઉથી ઉત્તમ[13] ગણીએ છિયે.[14] હમારી મુરાદ મુજબ‡[21-23] એ[17] (બાબદ) ખચીત[18] હમો (પોતે) અમલ કરીએ[19] તથા (બીજાઓને) શિખવ્યે.[20]

---

* અસલ અર્થ મોંહોડેથી બોલે. એના ખોલાસા બાબે જુએ મારી અવસ્તા ફરહંગ, 'એએઆદ્' બોલ.

† અથવા જેમ જોઇએ તે પ્રમાણે (યથા ઈત્ અસ્તી.)

‡ અસલ અર્થ તે[22] કે જે[21] હમો ઇચ્છીએ.[23] (વે=વા=સંસ્કૃત વા ખચીત.) છેલ્લા વાકય (તત્ અત્...ઇસામઇદે) નો તરજુમો મને ખાત્રી ભરેલો લાગતો નથી.

(૮) રાસ્તીની[૨૪] સરદારીમાં[૨૬] (તથા) રાસ્તીના[૨૭] *અમલમાં[૨૮] (રેહીને), હયાતી ભોગવનારામાંનો[૩૦] કોઈ શખ્સ[૨૯] બેહુ[૩૪] દુનિયાંમાં[૩૫] સઉથી ઉત્તમ[૩૨] જીંદગી ગુજારવાને ચાહાતો[૩૧] (હોએ તો) (તેણે) સખી[૩૩] (થવું).

બોલાસો:—(રાસ્તીની બાંહેધરી હેઠળ રેહીને તથા રાસ્તી મુજબ વર્તણુક ચલાવવા સાથે, પોતાના ગજા પ્રમાણે ગરીબ લાચાર લોકોને મદદ કરનાર શખ્સ બેહુ દુનિયાંનું સુખ ભોગવેછે.)

(૯) અએ હોરમજદ![૪૦] અશોઈને[૪૧] †ધ્યાનમાં[૪૨] (રાખીને), વધારે સારી રીતે[૪૩] આએ[૩૭] વખણાએલા[૩૮] કલામો[૩૯] હમો જાહેર કરીએ છિયે,[૪૪] તે (કલામો)નો[૪૭] સાંભળનાર[૪૮] તથા શિખવનાર તરીકે[૪૯] તુંને[૪૫] હમો મુકરર કરીએ છિયે.[૫૦]

(૧૦) "અએ હોરમજદ! તારી અશોઈ, ભલી મનશ્ની તથા સારી પાદશાહીને લીધે, તારી સ્તુતિ બીજી બધી સ્તુતિ કરતાં વધારે ચઢતી છે, તારી કીર્તિનાં ગાયનો બીજાં બધાં કીર્તિનાં ગાયનો કરતાં વધારે ચઢતાં છે, તથા તારી આરાધના બીજી બધી આરાધના કરતાં વધારે ચઢતી છે."‡

(કરદો ૨ જો) (૧) ¶**અહ્યા[૧] થ્વા[૨] આથ્રો[૩] વેરેજેના[૪] પઓઉરૂયે[૫] પઇરિ-જસામઇદે,[૬] મજ્દા અહુરા[૭] થ્વા[૮] થ્વા[૯] મઇન્યૂ[૧૦] સ્પેનિશ્તા,[૧૧] યે[૧૨] આ[૧૩] અખ્તિશ[૧૪] અહ્માઇ[૧૫] યેમ[૧૬] અખ્તોયો[૧૭] દાઓંઘ્રહે.[૧૮]**

(૨) ઉર્વાજિશ્તો[૧૮] હ્વો[૧૯] ના[૨૦] યાતાયા;[૨૧] પઇતિ-જમ્યાઓ[૨૨] આતરે[૨૩] મજ્દાઓ[૨૪] અહુરહ્યા,[૨૫] ઉર્વાજિશ્તહ્યા[૨૬] ઉર્વાજયા[૨૭] નાંમિશ્તહ્યા[૨૮] નેમંઘ્રહ્યા[૨૯] નાઓ;[૩૦] મજિશ્તાઇ[૩૧] યાઓંઘ્રહાંમ[૩૨] પઇતી[૩૩] જમ્યાઓ[૩૪] (૩) આતર્શ[૩૫] વોહુ[૩૬] મજ્દાઓ

---

* અમલનો અર્થ અંગ્રેજી Practice તથા ફારસી 'વર્ઝેશ'ના જેવો લેવો.

† 'મન' બોલની ૭ મી એકવચન મનય, મનયા (ગાથા ૩૫) થઈ.

‡ સ્પીગલ; હારલેએ બી ઘણુકરીને એવીજ મતલબનો અર્થ કીધોછે. દારમેસ્તેતે એ ફકરાનો નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—તારી સેતાએશ, અએ હોરમજદ! અષ, વોહુ મનો તથા ભલા ક્ષથ્રની સેતાએશના કરતાં, બલકે દરેક સેતાએશના કરતાં વધારે ચઢતી છે. જે કલામો અરજ તરીકે તુંને ઓચરવામાં આવે છે (are addressed to Thee) તે, બીજા તમાંમ કલામોના કરતાં વધારે ચઢતા છે, તથા જે ભેટ તુંને અર્પણ કરવામાં આવેછે તે, બીજી દરેક ભેટ કરતાં વધારે ચઢતી છે.

¶ એ ફકરો વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૪ થા ફકરામાં ટાંકેલો છે.

અહુરહ્યા[૩૭] અહી,[૩૮] મઇન્યેઉશ્[૩૯] વોઇ[૪૦] અહ્યા[૪૧] સ્પેનિશ્તો[૪૨] અહી,[૪૩] હ્યત્[૪૪] વા[૪૫] તોઇ[૪૬] નામનાંમ્[૪૭] વાજિશ્તેમ્,[૪૮] આ-તરે[૪૯] મજ્દાઓ અહુરહ્યા;[૫૦] તા[૫૧] થ્વા[૫૨] પઇરિ-જસામઇદે.[૫૩]

(૧) (ભણનાર કેહેછે) આએ[૧] આતશની[૩] *મારફતે,[૪] અએ સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર[૧૧] મીનો[૧૦] હોરમજદ![૭] સઉથી પેહેલાં[૫] (હમો) તુંને[૮] †તુંને[૯] પોંહોંચીએ છિયે.[૬] જેને[૧૧] ગલીચી[૧૭] (લાગેલી હોએછે) (તે) ગલીચીને[૧૪] (અએ આતશ) તું ‡લઈ લેછે.[૧૩-૧૮]

ખોલાસો:—(પવન તથા પાણીની માફક આતશ બી પવિત્ર કરવાનું એક સાધન છે. વળી આતશને માટેના અંગ્રેજીમાં Fire તથા ગ્રીક ભાષાનો pur બોલ સંસ્કૃત ધાતુ પુ ઇઆને પાક કરવું ઉપરથી નીકળેલા છે.)

(૨) (તે) માણસ[૨૦] પોતે[૧૯] (આએ) શક્તિથી[૨૧] (ઇઆને આતશની મારફતે હોરમજદને પોંહોચ્યાથી) ઘણોજ ખુશાલ[૧૮] (છે), અએ હોરમજદના[૨૪-૨૫] આતશ![૨૩] ઘણીજ ખુશાલીવાળાની[૨૬] ખુશાલીથી[૨૭] (તથા) ઘણીજ નામાંકિતની[૨૮] બંદગીથી[૨૯] (તું) હમુને[૩૦] પોંહોંચ;[૨૨] કાંમોમાંના[૩૨] સઉથી મ્હોટાં (કાંમ)નેમાટે[૩૧] તું (હમુને) ¶પોંહોચ.[૩૪] (૪) અએ આતશ![૩૫] હોરમજદની[૩૭] (તું) એક $નિશાન[૩૬] છે,[૩૮] (અએ આતશ!) (તું) તે[૪૧] મીનોની[૩૯] (ઈઆને દાદાર હોરમજદની) સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર[૪૨] નિશાન[૪૦] છે.[૪૩] અએ હોરમજદના[૫૦] આતશ![૪૯] નામોમાંનું[૪૭] તારૂં[૪૬] (એક નામ) §વાજિશ્ત[૪૮] (છે). તે (નામ)ની મારફતે[૫૧] તુંને,[૫૨] (અએ હોરમજદ!) હમો પોંહોંચીએ.[૫૩]

---

* અંગ્રેજીમાં through the agency કરીને આવેછે તેમ 'મારફતે'ની મતલબ સમજવી. આતશની આરાધનાથી (સ્પીગલ તથા હારલે).

† વધારે અસર કરવા સારૂ બે વખતે તુંને બોલ આવેલો દીસેછે. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેહેલવી તરજુમાને આધારે પેહેલો 'તુંને' દેખેતા આતશને અને બીજો 'તુંને' દાદાર હોરમજદની નજદીકના મીનોઇ આતશને લાગુ પાડેછે.

‡ સંસ્કૃત ધાતુ દા ઈઆને આપવું; સંસ્કૃત આ-દા એટલે લઈ લેવું. જે કોઈ આતશને હારમાર કરેછે (ill-treats) તેને (અએ આતશ!) તું હારમાર કરેછે (દારમેસ્તેતે). જે કોઈ (અએ આતશ!) આએ (તારાં બળતાં) આગળ અપવિત્રાઈ લાવેછે, તેને તું તેના અવેજમાં અપવિત્રાઈથી ઢાંકી નાખેછે (મિલ્સ). 'અખ્તોયો'ને બદલે ગેલ્ડનરે અખ્તોયોઈ લીધો છે.

¶ ઈઆને અએ હોરમજદના આતશ! હમારી જે મુરાદ હોએ તે બરલાવવાનેમાટે તું હમુને યારી કર.

$ અગરજો વોઇ બોલને સંસ્કૃત વૈ (=ખચીત)ને મલતો લઇએ તો:— અએ આતશ! તું ખચીત હોરમજદનો ઈઆને હોરમજદની પેદાએશનો છે.

§ વાજિશ્તનો અસલ અર્થ સઉથી તેજ; જુઓ ઈજશ્નેનો ૧૭ મો હા.

(૪) વોહૂ[૫૪] શ્વા[૫૫] મનંઘ્હા,[૫૬] વોહૂ[૫૭] શ્વા[૫૮] અષા,[૫૯] વંઘ્હુયાઓ[૬૦] શ્વા[૬૧] ચિસ્તોઇશ[૬૨] શ્યઓથનાઇશચા[૬૩] વચેબ્ીશચા[૬૪] પઇરિ-જસામઇદે.[૬૫] (૫) નેમખ્યામહી,[૬૬] ઇષૂઇદ્યામહી,[૬૭] શ્વા[૬૮] મજ્દા અહુરા;[૬૯] વીસ્પાઇશ[૭૦] શ્વા[૭૧] હુમતાઇશ,[૭૨] વીસ્પાઇશ[૭૩] હૂખ્તાઇશ,[૭૪] વીસ્પાઇશ[૭૫] હ્વર્શતાઇશ[૭૬] પઇરિ-જસામઇદે.[૭૭] (૬) સ્રએશતાંમ[૭૮] અત[૭૯] તોઇ[૮૦] કેહ્રપેમ[૮૧] કેહ્રપાંમ[૮૨] આવએદયમહી,[૮૩] મજ્દા અહુરા,[૮૪] ઇમા[૮૫] રઓચાઓ[૮૬] બરેજિશ્તેમ[૮૭] બરેજેમનાંમ[૮૮] અવત[૮૯] યાત[૯૦] હ્વરે[૯૧] અવાચી.[૯૨]

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪) (અએ હોરમજદ!) તુંને[૫૫] ભલા[૫૪] મને :કરીને,[૫૬] તુંને[૫૮] ભલી[૫૭] અશોઈએ કરીને,[૫૯] તુંને[૬૧] ભલા[૬૦] ડહાપણનાં[૬૨] કાંમોએ કરીને[૬૩] તથા સખુનોએ કરીને[૬૪] હમો પોંહોંચીએ છિયે.[૬૫] (૫) અએ હોરમજદ![૬૯] તુંને[૬૮] હમો નમીએ છિયે,[૬૬] હમો (તારા) કરજદાર છિયે.[૬૭] તમામ[૭૦] નેક વિચારોથી[૭૨] તમામ[૭૩] નેક સખુનોથી,[૭૪] (તથા) તમામ[૭૫] નેક કાંમોથી,[૭૬] (હમો) તારી[૭૭] નજદીક પોંહોંચીએ છિયે.[૭૭]

(૬) અએ હોરમજદ![૮૪] બુલંદ (રોશનીઓ) માંની[૮૮] આએ[૮૫] સઉથી બુલંદ[૮૭] રોશની[૮૬] (જેને) ખોરશેદ[૯૧] કેહેછે[૯૨] તેને,[૮૯] શરીરોમાંનાં[૮૧] તારાં[૮૦] સઉથી સોહાંમણાં[૭૮] શરીર તરીકે[૮૧] હમો જાહેર *કરીએ છિયે:[૮૩]

(કરદો ૩ જો) (૧) †ઇથા[૧] આત[૨] યજમઇદે[૩] અહુરેમ મજ્દાંમ,[૪] યે[૫] ગાંમ્ચા[૬] અષેમ્ચા[૭] દાત,[૮] અપસ્ચા[૯] દાત[૧૦] ઉર્વરાઓસ્ચા[૧૧] વંઘ્ઉહીશ,[૧૨] રઓચાઓસ્ચા[૧૩] દાત[૧૪] બૂમીમ્ચા[૧૫] વીસ્પાચા[૧૬] †વોહૂ.[૧૭] (૨) અહ્યા[૧૮] ક્ષથ્રાચા[૧૯] મજેનાચા[૨૦] હ્વપંઘ્હાઇશચા[૨૧] તેમ[૨૨] અત[૨૩] યસ્નનાંમ[૨૪] પઉર્વતાતા[૨૫] યજમઇદે;[૨૬] યોઇ[૨૭] ગેઉશ[૨૮] હચા[૨૯] શ્યેઇન્તી.[૩૦] (૩) તેમ[૩૧] અત[૩૨] આહૂઇર્યા[૩૩] નામેની[૩૪] મજ્દા-વરા[૩૫] સ્પેન્તોતેમા[૩૬] યજમઇદે,[૩૭] તેમ[૩૮] અહ્માકાઇશ[૩૯] અજ્દિબીશચા[૪૦] ઉશ્તાનાઇશચા[૪૧] યજમઇદે[૪૨] તેમ[૪૩] અષાઉનાંમ[૪૪] ફ્રવષીશ[૪૫] નરાંમ્ચા[૪૬] નાઇરિનાંમ્ચા[૪૭] યજમ-

* અલંકાર રીતે હોરમજદના શરીરને આએ ઠેકાણે ખોરશેદ સાથે ઉપમા આપી છે. પાછલી કેતાબોમાં હોરમજદને નુરોનું નુર કરીને કહેલું છે.

† એ હાનો પેહેલો ફકરો જમવાની બાજ તરીકે ભણવામાં આવેછે.

ઇદે.[૪૮] (૪) અષેમ અત્ વહિશ્તેમ[૪૯] યજમઇદે,[૫૦] હ્યત્[૫૧] સ્રએશ્તેમ,[૫૨] હ્યત્[૫૩] સ્પેન્તેમ અમેષેમ,[૫૪] હ્યત્[૫૫] રઓચોંઘહ્વત્,[૫૬] હ્યત્[૫૭] વીસ્પા[૫૮] વોહૂ.[૫૯] (૫) વોહૂચા[૬૦] મનો[૬૧] યજમઇદે;[૬૨] વોહુચા[૬૩] ક્ષથ્રેમ[૬૪] વંઘ્વહીમચા[૬૫] દએનાંમ,[૬૬] વંઘ્વહીમચા[૬૭] ફ્સેરતુમ,[૬૮] વંઘ્વહીમચા[૬૯] આર્મઇતીમ.[૭૦]

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૧) (દાદાર) હોરમજદ[૪] જેણે[૫] જાનવર[૬] તથા અનાજ[૭] પેદા કીધો[૮] તથા (જેણે) પાણી[૯] અને સારાં[૧૨] ઓરવરો[૧૧] પેદા કીધાં[૧૦] તથા (જેણે) (આસમાનની) રોશનીઓ[૧૩] તથા જમીન[૧૫] તથા (એ ઉપરાંત) (બીજી) તમામ[૧૬] નેઆમતો[૧૭] પેદા કીધી,[૧૪] (તેને) (હમો) એ પ્રમાણે[૧] આએ જગોએ[૨] યાદ કરીએ છિયે.[૩] (૨) તેની[૧૮] (ઈઆને દાદાર હોરમજદની) પાદશાહી,[૧૯] મ્હોટાઇ[૨૦] તથા ખુબીઓને લીધે,[૨૧] ઈજિશ્નેઓની[૨૪] શ્રેષ્ઠતાએ કરીને[૨૫] તેને[૨૨] હમો આરાધીયે *છિયે.[૨૬] (૩) હોરમજદી,[૩૩] મજદ પસંદ[૩૫] (તથા) ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૩૬] (એવાં) †નામથી[૩૪] (હમો) તે (હોરમજદ)ને[૩૨] આરાધીએ છિયે.[૩૭] હમારાં[૩૯] શરીર[૪૦] તથા જાનથી[૪૧] (ઈઆને દિલોજાનથી) તે (હોરમજદ)ને[૩૮] હમો આરાધીએ છિયે.[૪૨] તે (હોરમજદ)ને[૪૩] (તથા) અશો[૪૪] નર[૪૬] અને નારીઓના[૪૭] ફરોહરોને[૪૫] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૪૮] (૪) અરદીબેહેશ્ત[૪૯] જે[૫૧] સઉથી સોહામણો[૫૨] (તથા) નુરવાળો[૫૬] અમશાસ્પંદ (તે)ને,[૫૪] (તથા) (દાદાર હોરમજદની) તમામ[૫૮] નેઆમતોને[૫૯] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૦] (૫) ભલા[૬૦] વિચારને[૬૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૨] સારી[૬૩] પાદશાહી,[૬૪] ભલી[૬૫] દીન,[૬૬] ભલી[૬૭] ‡ ફ્સેરતુ[૬૮] તથા ભલી[૬૯] સભ્યતા[૭૦] (એ બધાંને) હમો વખાણીએ છિયે.[૬૨]

(કરદો ૪ થો) (૧) ¶ઇમાંમ[૧] આઅત[૨] જાંમ[૩] ગેનાબીશ[૪] હથ્રા[૫] યજમઇદે,[૬] યા[૭] નાઓ[૮] બરઇતિ;[૯] યાઓસચા[૧૦] તોઇ[૧૧]

---

* 'યોઇ[૧] ગેઉશ[૨] હચા[૩] ખ્યેઈન્તી[૪]' એ બોલોનો સહી તરજુમો હું કરી શકતો નથી. જેઓ ગાએઢાર પાસે મુકામ કરેછે (મિલ્સ), જેઓ ગાએઢાર સાથે રેહેછે (દારમેસ્તેતે).

† એ નામોની વીગત હોરમજદ યશ્તના ૭–૮, ૧૨–૧૫ ફકરામાં જણાવી છે.

‡ ઈઆને ગાએઢારની ઉપર સરદારી; તથા ખોરદાદ અને અમરદાદ.

¶ એ વાક્ય વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૫ મા ફકરામાં ટાકેલો છે.

ગેનાઓ[12] અહુરા મજ્દા,[13] અષાત્ હચા[14] વઇર્યાઓ,[15] તાઓ[16] યજમઇદે.[17] (૨) ઇજ્જાઓ,[18] યઓશ્તયેસ,[19] ફ્રેરશ્તયો,[20] આર્મતયો,[21] વંઘ્રઉહીમ્[22] આબીશ[23] અષીમ,[24] વંઘ્રઉહીમ્[25] ઇષેમ,[26] વંઘ્રઉહીમ્[27] આજાુઇતીમ,[28] વંઘ્રઉહીમ્[29] ફ્રસસ્તીમ,[30] વંઘ્રઉહીમ્[31] પરેન્દીમ્[32] યજમઇદે.[33]

(૧) આએ[1] જમીન[3] જે[7] આપણને[8] પોષણ આપેછે[9] (તેને), (તથા) તેની સાથે[5] (નીચે જણાવેલા) નારી શિકલના ફરેશ્તા તથા નીતિના ગુણોને[4] હમો વખાણીએ છિયે;[6] અએ હોરમજદ ![13] (આએ નીચે જણાવેલા) તારા[11] નારી શિકલના ફરેશ્તા તથા નીતિના ગુણો[12] જે[10] અશોઇને લીધે[14] પસંદ કરવાજોગ[15] (છે) તેઓને[16] હમો વખાણીએ છિયે.[17]

(૨) સુખાકારી,[18] પવિત્રાઈ,[19] વૃદ્ધિ,[20] સપૂર્ણ મનશ્ની,[21] તેનીસાથે વળી[23] ભલી[22] સભ્યતા,[24] ભલી[25] ઈચ્છા,[26] ભલી[27] આબાદી,[28] ભલી[29] શિખામણ[30] (તથા) ભલી[31] *પારેન્દિ[32] (એ બધાને) હમો વખાણીએ છિયે.[33]

(૩) અપો[34] અત્[35] યજમઇદે,[36] મએકઇન્તીશ્ચા,[37] હેબ્વઇન્તીશ્ચા,[38] ફ્રવજંઘ્રહો,[39] અહુરાનીશ[40] અહુરહ્યા,[41] હવપંઘ્રહાઓ,[42] હુપૈરેથ્વાઓસ્ચા[43] વાઓ,[44] હ્વોઘજ્થાઓસ્ચા,[45] હૂશ્નાથ્રાઓસ્ચા,[46] ઉબોઇબ્યા[47] અહુબ્યા[48] ચગેમા.[49]

(૪) ઉઇતી[50] યા[51] વે[52] વંઘ્રઉહીશ[53] અહુરો મજ્દાઓ[54] નામાંન્[55] દદાત્;[56] વંઘ્રહુદાઓ[57] હ્યત્[58] વાઓ[59] દદાત્;[60] તાઇશ[61] વાઓ[62] યજમઇદે,[63] તાઇશ[64] ફ્રયાંન્મહી,[65] તાઇશ[66] નેમપ્યામહી,[67] તાઇશ[68] ઇષૂઇદ્યામહી.[69]

(૫) અપસ્ચા વાઓ અજીશ્ચા વાઓ માતરાંસ્ચા વાઓ, અગેન્યાઓ દ્રેગુદાયંઘ્રહો વીસ્પો-પઇતીમ્ આવઓચામા, વહિશ્તાઓ સ્રએશ્તાઓ અવા વે વંઘ્રઉહીશ દરેગો-બાજાઉશ નાષૂ પઇતી-બ્યાદાઓ પઇતી-સેનદાઓ માતરો જીતયો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

---

* 'પારેન્દિ' એ દોલત—લક્ષ્મી ઉપરનો મવક્કેલ ફરેસ્તો છે, એ ઘણુ કરીને આશીશવંઘની સાથે આવેછે. એને કાંઈક મલતો વેદમા પુરંધિ બોલ આવેછે, જેનો અર્થ 'ડહાપણ, ચંચલાઈ' થાએછે.

(૩) ટીપાતાં,[૩૭] એકઠાં થતાં[૩૮] તથા આગળ વેહેતા[૩૯] પાણીઓને[૩૪] હમો વખાણીએ છિયે.[૩૬] અએ હોરમજદના[૪૧] (તથા) હોરમજદને લગતાં[૪૦] (પાણીઓ)! (હમો) તમુને[૪૪] ખુબીવાળાં,[૪૨] ઓહોળાં,[૪૩] સારી પેઠે વેહેતાં[૪૫] (તથા) બેહુ[૪૭] દુનિયાંનેમાટે[૪૮] પાક કરનારા[૪૬] ગણીએ *છિયે.[૪૯]

(૪) (પાણીઓને કેહેછે) એ પ્રમાણે[૫૦] (ઉપર જણાવેલાં) જે[૫૧] સારાં[૫૩] નાંમો[૫૫] (તે) (દાદાર) હોરમજદે[૫૪] તમારેમાટે[૫૨] આપ્યાં.[૫૬] જે[૫૮] નેઆમતનો બક્ષનાર[૫૭] (દાદાર હોરમજદ) (તેણે) તમારેમાટે[૫૯] એ[૫૮] (નામ) મુકરર કીધાં.[૬૦] (અએ હોરમજદ !) એ (નામો) ની મારફતે[૬૧] †તુંને[૬૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૬૩] એ (નામો)થી[૬૪] (તુંને) હમો વખાણીએ છિયે,[૬૫] એ (નામો)થી[૬૬] (તુંને) હમો નમીએ છિયે,[૬૭] (તથા) એ (નામો)થી[૬૮] હમો તારો આભાર માનીએ છિયે.[૬૯] * * *‡

(કરદો ૫ મો) (૧) **ઇથા[૧] આત્[૨] યજમઇદે[૩] ગેઉશ[૪] ઉર્વાનેમચા[૫] તષાનેમચા,[૬] અહ્માકેનગ[૭] આઅત્[૮] ઉરૂનો[૯] પસુકનાંમચા,[૧૦] યોઇ[૧૧] નાઓ[૧૨] જીજિષેન્તી,[૧૩] યએઇબ્યસચા[૧૪] તોઇ[૧૫] આ[૧૬] યએચા[૧૭] અએઇબ્યો આ[૧૮] અંઘહેન.[૧૯]** (૨) **દઇતિકનાંમચા[૨૦] આઇઘૂનાંમ[૨૧] હાત્[૨૨] ઉરૂનો[૨૩] યજમઇદે;[૨૪] અષાઉનાંમ[૨૫]**

---

* પાણીને વખાણવાનું તથા તેની ખુબી ગાવાનું કારણ એ કે, તેનીથી આપણને પુષ્કળ ફાએદા હાંસેલ થાએછે, બલકે તમામ જાનદાર ચીજોનેમાટે પાણી એક અતિ ઉપયોગી વસ્તુ છે. રેવરંડ મિલ્સે આએ ૩ જા ફકરામાં આવેલાં જુદી જુદી જાતનાં પાણીઓનો નીચે મુજબ અર્થ કીધો છેઃ—

વરસાદનાં વરસતાં,[૩૭] એકઠા થએલાં થમ,[૩૮] (માલ લાધેલાં વહાણોને) લઈ જનારાં,[૩૯] મદદ તરીકે-ઉપયોગી રીતે કાંમ લાગનારાં,[૪૨] બરાબર પાર થઈ શકાએ તેવા[૪૩] (well-forded), પુર વેહેતા[૪૫] નાહાવાને માટે ફાએદાકારક અથવા ગુણકારક.[૪૬] વધુ ખોલાસાનેમાટે જુઓ ૪ થા ફકરાના તરજુમાને છેડેની નોટ.

† કેટલીએક વખતે, અકસર કરીને ગાથામાં, હોરમજદનેમાટેનો સર્વનામ એકવચનમાં આવ્યાને બદલે બહુવચનમાં આવેછે. ડાકટર સ્પીગલ તથા પ્રોફેસર હારલે 'વાઓ' (તમુને) બોલ પાણીને લગાડેછે.

‡ 'અપસ્ચા વાઓ અજિશ્ચા વાઓ'થી તે 'માતરો જીતયો' સુધીનો ભાગ મને સમજ નથી પડતો. બીજાઓનો અર્થ મને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેહેલવી બુનદેહેશને આધારે તથા તેના આપેલા તરજુમા ઉપરથી એ હાના ત્રીજા તથા પાચમાં ફકરામાં આપેલા કેટલાએક બોલોને જુમલે ૧૭ જાતનાં પાણી તથા પ્રવાહી ચીજો ગણેછે; જેમકે મએકઇન્તીશ્ચા=ઝાડપાનોમાનો રસ—ભીનાસ; હેબ. વઇન્વીશ્ચા=પાહાડો ઉપરથી વેહેતાં પાણી; ફ્રવજંઘ્રહે=વરસાદનાં પાણી; અહુરાનીશ=કુવાનાં તથા થમ પાણી, ઇત્યાદિ. અવસ્તાના બોલોમાંથી ઉપલો અર્થ નીકળતો નથી.

આઅત્[૨૬] ઉરૂનો[૨૭] યજમઇદે,[૨૮] કુદો-જાતનાંમચીત્[૨૯] નરાંમચા[૩૦] નાઇરિનાંમચા[૩૧] યએષાંમ્[૩૨] વહેહીશ[૩૩] દએનાઓ[૩૪] વનઇ-ન્તી[૩૫] વા,[૩૬] વેંગહેન્[૩૭] વા,[૩૮] વઓનરે[૩૯] વા.[૪૦] (૪) આત્[૪૧] ઇથા[૪૨] યજમઇદે[૪૩] વંઘહૂશચા[૪૪] ઇત્[૪૫] વંઘઉહીશચા[૪૬] ઈત્;[૪૭] સ્પેન્તેન્ગ અમેષેન્ગ[૪૮] યેવએજયો[૪૯] યવએસ્વો,[૫૦] યોઇ[૫૧] વંઘહેઉશ આ મનંઘહો[૫૨] ષ્યેઇન્તી,[૫૩] યાઓસચા[૫૪] ઊઇતી.[૫૫]

(૧) એ પ્રમાણે[૧] આએ જગોએ[૨] દુનિયાંનાં[૪] *જોહરને[૫] અને (તેના) બનાવનારને,[૬] (તથા) હમારાં[૭] તેમજ[૮] પશુઓનાં[૧૦] રવાંનોને[૯] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩] જે[૧૧] (પશુઓ) આપણનેમાટે[૧૨] જીવવાને †ઇચ્છેછે;[૧૩] જેઓનેમાટે[૧૪] તેઓ,[૧૫] તથા તેઓનેમાટે[૧૮] જેઓ[૧૭] છે.[૧૯]

ખોલાસો:—(માણસને લીધે પશુઓની બરદાસ્ત થાએછે; અને પશુઓથી માણસોને પોષણ મળેછે. એ બેહુ એકબીજાને ઉપયોગી થઈ પડેછે.)

(૨) ‡મુસાફરોનાં તથા[૨૦] સ્વારોનાં[૨૧] રવાંનોને[૨૩] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૪] કોઈબી વખતે જન્મેલાં[૨૯] અશો[૨૫] નર[૩૦] તથા નારી[૩૧] (જેઓ) વધારે ભલા[૩૩] કાએદાઓને[૩૪] માન આપેછે,[૩૫] અથવા[૩૬] માન આપશે,[૩૭] અથવા[૩૮] માન આપી ચુકાં[૩૯] તેઓનાં[૩૨] રવાંનોને[૨૭] આએ જગોએ[૨૬] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૮] (૩) એ પ્રમાણે[૪૨] આએ જગોએ[૪૧] ભલાં માણસોને[૪૪] તથા ભલી બાયડીઓને,[૪૬] (તથા) હમેશાં જીવનારા[૪૯] (અને) હમેશાં ફાએદો કરનારા[૫૦] અમશાસ્પંદોને[૪૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૩] જે[૫૧] (નર અમશાસ્પંદો) તેમજ[૫૫] જે[૫૪] (¶નારી અમશાસ્પંદો) ભલાં $મનમાં[૫૨] રેહેછે.[૫૩]

☞ (૪) §**યથા[૫૬] તૂ[૫૭] ઇ[૫૮] અહુરા મજદા[૫૯] મેંગહાચા,[૬૦] વઓચસચા,[૬૧] દાઓસચા,[૬૨] વરેશચા,[૬૩] યા[૬૪] વોહુ.[૬૫] અથા[૬૬] તોઇ[૬૭] દદેમહી,[૬૮] અથા[૬૯] ચીષ્મહી,[૭૦] અથા[૭૧] થ્વા[૭૨] આઇશ[૭૩] યજમઇદે;[૭૪] અથા[૭૫] નેમખ્યામહી,[૭૬] અથા[૭૭] ઇષૂઇધ્યામહી[૭૮] થ્વા[૭૯] મજદા અહુરા[૮૦]** (☞ બે વાર ભણવું).

---

* એની મુકાબેલ જુઓ અહુનવદ ગાથાનો ૨ જો કરદો (યજશ્નેનો ૨૯ મો હા.)

† ઈઆને આપણાં પોષણનેમાટે ઝીંદગી ગુજારેછે.

‡ એ બોલના ખોલાસા બાબે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમો, ૩૯ મો હા, ૨ જો ફકરો, નોટ.

¶ ફક્ત બોલોનાં રૂપ ઉપરથી બહમન, અરદીબેહેસ્ત અને શેહેરેવર એ નર અમશાસ્પંદો, તથા અસ્પંદારમદ, ખોરદાદ અને અમરદાદ એ નારી અમશાસ્પંદો છે.

$ ઈઆને નેક મનશ્નીવાળાં માણસોનાં દિલમાં.

§ ૪ થો તથા ૫ મો ફકરો યજશ્નેના ૧૩ મા હાના ૫–૬ ફકરામાં ટાંકેલો છે.

(૫) *વંઘ્રહેઉશ[૮૧] ખ્શએતેઉશ[૮૨] ખ્શએતાતા,[૮૩] વંઘ્રહેઉશ[૮૪] અષહ્યા,[૮૫] થ્વા[૮૬] પઇરિ-જસામઇદે,[૮૭] વંઘ્રહુયાઓ[૮૮] ફ્રેસેરત્વો,[૮૯] વંઘ્રહુયાઓ[૯૦] આર્મતોઇશ.[૯૧]

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.*

(૪) અએ હોરમજદ![૫૯] જે કાંઈ[૫૪] સારૂં[૫૫] (છે) (તેને) જે પ્રમાણે[૫૬] તેં વિચાર્યું,[૬૦] તું બોલ્યો,[૬૧] તેં પેદા કીધું[૬૨] તથા તેં કામ કીધું.[૬૩] તેજ પ્રમાણે[૬૬] તુંને[૬૭] હમો ગણીએ છિયે,[૬૮] તેમજ[૬૯] તારી ખુબી પીછાણીએ છિયે,[૭૦] તેમજ[૭૧] તુંને[૭૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૭૪] અએ હોરમજદ![૮૦] એ પ્રમાણે[૭૫] તુંને[૭૬] હમો નમીએ છિયે,[૭૩] એ પ્રમાણે[૭૭] હમો (તારા) કરજદાર છિયે.[૭૮]

(૫) (અએ હોરમજદ!) ભલી[૮૧] ખેશીની,[૮૨] ભલી[૮૪] અશોઈની,[૮૫] ભલી[૮૮] ફ્રેસેરતુની[૮૯] (તથા) ભલી[૯૦] સપંદારમદની[૯૧] બેશકારીથી[૮૩] તારી[૮૬] નજદીક હમો પોંહોંચીએ છિયે.[૮૭]

(કરદો છઠ્ઠો) (૧) આહુ[૧] અત્[૨] પઇતી[૩] અહાહૂ,[૪] મજ્દા અહુરા,[૫] મજ્દાંમચા[૬] બૂઇરિયા[૭] કેરેષ્વા;[૮] રાઇતી[૯] તાઇ[૧૦] ફ્ર-પઇતી[૧૧] અહ્માત્ હ્યત્ અઇબી,[૧૨] હ્યત્ મીજ્દેમ્[૧૩] મવએથેમ્[૧૪] ફ્રદદાથા[૧૫] દએન્યાબ્યો,[૧૬] મજ્દા અહુરા.[૧૭] (૨) અહ્યા[૧૮] હ્વો[૧૯] ને[૨૦] દાઇદી,[૨૧] અહ્માઇચા[૨૨] અહુયે[૨૩] મનપ્યાઇચા[૨૪] તત્ અહ્યા[૨૫] યા તત્[૨૬] ઉપા-જમ્યામા,[૨૭] તવચા[૨૮] હખેમા[૨૯] અષપ્યાચા[૩૦] વીસ્પાઇ યવે.[૩૧] (૩) †દાઇદી[૩૨] અત્[૩૩] નેરાંશ[૩૪] મજ્દા અ-હુરા,[૩૫] અષાઉનો[૩૬] અષ-ચિનંઘ્રહો,[૩૭] અઇઘૂશ[૩૮] વાસ્ત્રયેંગ[૩૯] દરેગાઇ,[૪૦] ઇજાઇ[૪૧] બેજ્વઇતે[૪૨] હખ્મઇને,[૪૩] અહ્માઇબ્યાચા[૪૪] અહ્મા[૪૫] રફ્નંઘ્રહો.[૪૬] (૪) અથા[૪૭] ખ્શએતૂશ[૪૮] અથા[૪૯] વેરે-જેના,[૫૦] અથા[૫૧] હખેમાં[૫૨] ખ્યાત્[૫૩] યાઇશ[૫૪] હિશ્ચમઇદે[૫૫] અથા[૫૬] વે[૫૭] ઉતા[૫૮] ખ્યામા[૫૯] મજ્દા અહુરા[૬૦] અષવનો[૬૧] એરેષ્યા,[૬૨] ઇશ્તેમ્[૬૩] રાઇતી.[૬૪]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનરની ચોપડીમાં આખો યેંઘ્રહે હાતાંમ્ સુધીનો ૫ મો ફકરો બેવાર ભણવા લખેલો છે; જો કે આપણી ભણવાની કોઇબી ચોપડીમાં બેવાર ભણવાને કહ્યું નથી.

† ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૩ જા ફકરાને કવીતા રૂપી પાંચ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૧) અએ હોરમજદ![5] આએ[1] પેદાએશોમાં[4] મ્હોટું ડહાપણ[3] તથા *બરકત[7] તું ઉત્પન્ન કર.[8] અએ હોરમજદ![10] તારી[10] બક્ષેશથી[9] મારા જેવા[14] દીનદારોને[16] જે બદલો[13] તેં આપ્યોછે[15] તેટલોજ,[12] અએ અક્કલના ખાવંદ![11] (તું હમુને આપ). (૨) આએ[22] તથા મીનોઈ[24] દુનિયાંનેમાટે[23] (અએ હોરમજદ!) (તે બક્ષેશ) તું પોતે[19] †હમુને[20] આપ,[21] કે તેને લીધે[25] હમેશ સુધી[31] તારી[28] તથા અશોઈની[30] દોસ્તીને[29] હમો પોહોંચીએ.[27] (૩) લાંબો વખત સુધી ચાલે તેવી[40] આબાદીનેમાટે[41] (તથા) મજબૂટ[42] મિત્રાચારીનેમાટે,[43] અએ હોરમજદ![35] અશોઈની ખાહેશ રાખનારા,[36] " ચાલાક[38] તથા ‡મેહેનતુ[39] રાસ્ત[36] માણસો[34] હમુને,[44] તથા હમુને[45] ખુશાલ કરનારાઓને[46] તું આપ.[32] (૪) એજ પ્રમાણે[47] (હમારા) એશીઓને,[48] તેમજ[49] ધંધાદારીઓને,[50] તેમજ[51] (હમારા) દોસ્તોને[52] (બી) ¶થાએ.[53] અએ હોરમજદ![60] એ[54] (બધું) $તારીથી[57] હમો માંગીએ છિયે.[55] વળી[58] (હમો) રાસ્ત[61] તથા ખાલેસ[62] થઈએ;[59] (તથા) સખાવતની મારફતે[64] (તુંને) પસંદ પડેલા[63] (હમો થઈએ.)

(કરદો ૭ મો) (૧) **સ્તૂતો ગરો વહ્મેંગ[1] અહુરાઇ મજ્દાઇ,[2] અષાઇચા વહિશ્તાઇ,[3] દદ્દેમહિચા,[4] ચીઽમહિચા,[5] આચા આવએદ્દયમહી.[6] (૨) વોહૂ[7] ક્ષથ્રેમ્[8] તોઇ[9] મજ્દા અહુરા[10] અપએમા[11] વીસ્પાઇ યવે;[12] હુક્ષથ્રસ્તૂ[13] ને[14] ના[15] વા નાઇરી[16] વા, ક્ષએતા[17] ઉબોયો[18] અંઘ્રહ્વો[19] હાતાંમ્[20] હુદાસ્તેમા.[21]**

☞ (૩) **હુમાઇમ્[22] થ્વા[23] ઇઝ્રેમ્,[24] યજતેમ્[25]**

---

* 'બૂઇરિ'નો અસલ અર્થ જીઆદતી, પુષ્કળપણું' (સંસ્કૃત ભૂરિ).

† ધારવામેજે પેગમબર જરતોશ્ત સાહેબ પોતાનેમાટે તથા પોતાના મદદગારોનેમાટે કેહેછે.

‡ હારલે. બાહાદુર કાંમ કરનારા (દારમેસ્તેતે). પેહેલવાંનો તથા ખેડુતો (સ્પીગલ).

¶ ઈઆને તેઓને બી આબાદી તથા સુખાકારી મેળવવાનાં સાધનો મળે.

$ કેટલીએક વખતે, મુખ્યકરીને ગાથામાં, હોરમજદનેમાટેનો સર્વનામ બહુવચનમાં આવેછે: જુઓ ઈજ. ૨૮, ૨; ઈજ.૩૨, ૯; ઈજ ૩૪, ૧૪; ઈજ. ૪૧, ૧૮.

અષંઘ્રહુચિમ્[२६] દદેમઇદે.[२७] અથા[२८] તૂ[२९] ને[३०] ગયસચા[३१] અસ્તેન્તાઓસચા[३२] પથાઓ,[३३] ઉઓયો[३४] અંઘ્રહુવો[३५] હાતાં-મ્[३६] હુદાસ્તેમા.[३७] (☞ બે વાર ભણવું).

(૧) (દાદાર) હોરમજદને[२] તથા અરદીબેહેશ્તને[३] વખાણ સાથની તથા આદરમાન સાથની *આરાધના[१] હમો અર્પણ કરીએ છિયે,[४] હમો કબૂલ રાખીએ છિયે[५] તથા હમો જાહેર કરીએ છિયે.[६] (૨) અએ હોરમજદ![१०] તારી[९] ભલી[७] પાદશાહીને[८] હમેશને હમેશ સુધી[१२] હમો પોંહોંચીએ.[११] બેહુ[१८] દુનિયાંમાં[१९] હયાતી ભોગવનારાઓમાં[२०] અએ સઉથી ડહાપણવાળા[२१] પાદ-શાહ![१७] હમો[१४] નર[१५] તથા નારીનેમાટે[१६] (તું) ભલો પાદશાહ[१३] (છે.)†

(૩) (દાદાર હોરમજદને કેહેછે) તું[२३] સારાં ડહાપણવાળા,[२२] આરાધનાને લાએકના,[२५] રાસ્તીની પુઠેજ ચાલનારા[२६] ખોદાવંદને[२४] હમો (ભેટ) અર્પણ કરીએ છિયે,[२७] તેટલામાટે[२८] બેહુ[३४] દુનિયાંમાં[३५] હયાતી ભોગવનારાઓમાં[३६] અએ સઉથી ડહાપણવાળા![३७] હમારેમાટે[३०] તું[२९] જીંદગી[३१] તથા શરીરના અવયવો તરીકે[३२] થા.[३३]

(૪) હુનએમાચા[३८] જએમાચા[३९] મઝ્દા અહુરા,[४०] થ્વહ્મી[४१] રફ્નહી[४२] દરેગાયૂ[४३] અએષાચા[४४] થ્વા[४५] એમવન્ત-સચા[४६] બુયમા;[४७] રપોઇશ્યા[४८] તૂ ને[४९] દરેગેમ્ચા[५०] ઉશ્તાચા,[५१] હાતાંમ્[५२] હુદાસ્તેમા.[५३]

☞ (૫) થ્વોઇ[५४] સ્તઓતરસ્ચા,[५५] માંથ્રનસ્ચા,[५६] અહુરા મઝ્દા,[५७] ‡અઓગેમદએચા,[५८] ઉસ્મહિચા,[५९]

---

* 'સ્તુતો ગરો વહ્મેન્ગ્'ના ખોલાસા બાબે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમો હા ૪૧ મો, પેહેલા ફકરાની નોટ.

† હમારામાંનો દરેક મરદ તેમજ ઓરત એ પ્રમાણે રેહે (મિલ્સ); એક સારો પાદશાહ, મરદ ઈઆ ઓરત, હમારી ઉપર રાજ કરે (દારમેસ્તેતે).

‡ અઓગેમદએચા ઉસ્મહિચા વીસામદએચા—એ ૩ ક્રિયાપદ ઉપરથી 'અ-ઓગેમઇદે' નામની જંદ-પેહેલવી વાઅજ, જેની શરૂઆતના બોલો "અઓગેમદએચા ઉસ્મહિચા વીસામદએચા" આવેછે, તે વાઅજ ઉત્પન્ન થઈ. એ ત્રણ ક્રિયાપદના અર્થ સાધારણ રીતે નીચે મુજબ કરવામાં આવેછે:—

હું દુનિયામાં આઉછું (અઓગેમદએચા), (દુનિયાંનું સંકટ) હું કબૂલ રાખુંછું (વીસામદએચા), હું (મોતને) તાબે થાઉછું (ઉસ્મહિચા).—દારમેસ્તેતે.

વીસામદ્દએચા;[60] હ્યત[61] મીઝ્દેમ[62] મવએથેમ[63] ફ્રદદાથા[64] દએનાઉન્યો[65] મઝ્દા *અહુરા.[66] (☞ બે વાર ભણવું).

(૬) *અહ્યા[67] હુવો[68] ને દાઇદી,[69] અહ્યાઇચા[70] અહુયે[71] મનખ્યાઇચા;[72] તત્ અહ્યા[73] યા તત્[74] ઉપા-જમ્યામા[75] તવચા[76] સરેમ[77] અપેખ્યાચા[78] વીસ્પાઇ યવે.[79]

(૭) યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદ્દે.

☞ હુમતનાંમ્ હુખ્તનાંમ્ હ્વર્શ્તનાંમ્, યદચા અન્યદચા, વેરેઝ્યમ્નનાંમ્ચા વાવેરેઝનનાંમ્ચા, મહી અઇબી-જરેતારો, નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ્ મહી. (☞ બે વાર ભણવું). યથા અહૂ વઇર્યો ૪, અષેમ્ વોહૂ ૩. યસ્નેમ્ સૂરેમ્ હપ્તંઘ્રહાઇતીમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ †યજમઇદ્દે.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદ્દે.

(૪) અએ હોરમજદ![40] તારી (યાદની) અંદર[41] ખુશાલી મેળવવામાં[42] લાંબી જીંદગીને[43] હમો લાએક થઈએ,[38] તથા (હમારી એ નેક મુરાદમાં) ફતેહ પામીએ.[39] તારી ઉપર[45] પ્રીતિ રાખનારા[44] તથા (તારી ઉપર) હિમ્મત બાંધનારા[46] હમો થઇએ.[47] હયાતી ભોગવનારાઓમાં[52] અએ સઉથી ડહાપણવાળા![53] લાંબી મુદ્દત સુધી[50] તુએ હમુને[49] આબાદીથી[51] ખુશી કરવું જોઈએ.[48] (૫-૬) અએ હોરમજદ![57] તારી[54] વખાણકરનારા[55] તથા માંથ્રવાની ભણનારા તરીકે[56] હમો પોતાને કહીએ છિયે,[58] હમો પસંદ કરીએ છિયે[59] તથા હમો કબૂલ રાખીએ છિયે.[60] અએ હોરમજદ![66] મારા જેવા[63] દીનદારોને[65] જે[61] બદલો[62] તેં આપ્યોછે[64] (તેટલો બદલો), આએ[70] તથા મીનોઈ[72] દુનિયાંનેમાટે,[71] તું પોતે[68] હમુને આપ,[69] કે તેને લીધે[73] હમેશ સુધી[79] તારી[74] તથા અશોઈની[78] સરદારીને[77] હમો પોંહોંચીએ.[75]

(કરદો ૮ મો) (૧) યજમઇદ્દે[1] વે[2] અમેષા સ્પેન્તા[3] યસ્નહે હપ્તંઘ્રહાતોઇશ[4] હન્દાતા;[5] અપાંમ્ચા[6] બાઓ[7] યજમઇદ્દે;[8]

---

* ૫ મો તથા ૬ ઠો ફકરો ઈજશ્નેના ૭ મા હાના ૨૪-૨૫ ફકરા તરીકે આવેછે.

† ઈઆને અશો (તથા) એજમતી યસ્ન હપ્તંઘ્રહાઇતિ (જે) અશોઇનો સરદાર (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.

અપાંમ્ચા[૯] પેરેતૂશ[૧૦] યજમઇદે;[૧૧] પથાંમ્ચા[૧૨] વીચરનાઓ[૧૩] યજમઇદે;[૧૪] પથાંમ્ચા[૧૫] હનજમનાઓ[૧૬] યજમઇદે[૧૭] (૨) ગઇરીશચા[૧૮] અકૂશ્તચિનો[૧૯] યજમઇદે;[૨૦] વઇરીશચા[૨૧] અવેજ્ઞદાનાઓંધ્રહો[૨૨] યજમઇદે,[૨૩] અસ્પેનાચા[૨૪] ચેવીનો[૨૫] યજમઇદે;[૨૬] પાયૂચા[૨૭] થ્વોરેશ્તારા[૨૮] યજમઇદે;[૨૯] મજ્દાંમ્ચા[૩૦] જરથુશ્તેમ્ચા[૩૧] યજમઇદે[૩૨] (૩) જાંમ્ચા[૩૩] અસ્મનેમ્ચા[૩૪] યજમઇદે;[૩૫] વાતેમ્ચા[૩૬] દરેષીમ[૩૭] મજ્દધાતેમ[૩૮] યજમઇદે;[૩૯] તએરેમચા[૪૦] હરઇથ્યાઓ બેરેજો[૪૧] યજમઇદે;[૪૨] બૂમીમચા[૪૩] વીસ્પાચા[૪૪] વોહૂ[૪૫] યજમઇદે.[૪૬]

(૧) અએ અમશાસ્પદો![૩] યસ્ન હપ્તંધ્રહાઇતિની[૪] બંદગીની મારફતે[૫] તમુને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૧] પાણીના[૬] ચશ્માઓને[૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૮] પાણી (ઉપર)ના[૯] પુલોને[૧૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૧] રસ્તાઓમાંના[૧૨] જુદા જુદા *માર્ગોને[૧૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૪] રસ્તાઓમાંના[૧૫] એકઠા મળેલા †રસ્તાઓને[૧૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૭] (૨) પાણી દુઝતા[૧૯] પાહાડોને[૧૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૦] પાણીથી ભરપુર[૨૨] સરોવરોને[૨૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૩] 'અનાજના[૨૫] ‡જડ્ડાને'[૨૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૬] બંધે પાલનાર[૨૭] તથા ઘાટ §ઘડનારાઓને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૯] (દાદાર) હોરમજદને[૩૦] તથા (પેગમબર) જરતોશ્તને[૩૧] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૨] (૩) જમીનને[૩૩] તથા આસમાનને[૩૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૫] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૮] સખત[૩૭] પવનને[૩૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૯] અલબુર્જ (પાહાડ)ની[૪૧] તએર (નામની ટોંચ)ને[૪૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૪૨] ભૂમિને[૪૩] તથા તમામ[૪૪] નેઆમતને[૪૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૬]

(૪) મનો વોહૂ[૪૭] ઉરૂનસ્ચા[૪૮] અષાઉનાંમ[૪૯] યજમઇદે;[૫૦] વાસીમ્ચા[૫૧] યાંમ[૫૨] પન્ચાસદ્વરાંમ[૫૩] યજમઇદે;[૫૪] ખરેમચા યિમ અષવનેમ[૫૫] યજમઇદે,[૫૬] યો[૫૭] હિશ્તઇતે[૫૮] મઇદ્દિમ[૫૯] જરયંધ્રહો[૬૦] વોઉરૂ-કષહે;[૬૧] જરયો[૬૨] વોઉરૂ-કષેમ[૬૩] યજમઇદે.[૬૪] (૫) હુઓમેમચા[૬૫] જાઇરીમ[૬૬] બેરેજન્તેમ[૬૭] યજમઇદે;[૬૮] હુઓમેમ[૬૯] ફ્રાષ્મીમ[૭૦] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૭૧] યજમઇદે;[૭૨] હુઓમેમ[૭૩] દૂરઓષેમ[૭૪]

---

* ઈઆને જે જગ્યાએથી જુદી જુદી તરફ જવાના રસ્તા હોએછે તેને.

† ઈઆને જે જગ્યાએ ત્રણ અથવા વધારે રસ્તા સાથે મળી જાએછે તેને.

‡ દારમેસ્તેતે, ઉગતા અનાજને (હાશ્લે); ઘોડાનાં મેદાંનને (ચુસ્તિ).

§ એ ઇસારો સપેતાગીનો તથા અંથેમીનો બાબે દીસેછે.

યજમઇદે.[75] (૬) અપાંમચા[76] ફ્રેરક્ષઓસ્ત્રેમ[77] યજમઇદે;[78] વયાં-મ્થા[79] ફ્રેરક્રઓથ્રેમ[80] યજમઇદે,[81] અથઉરૂનાંમચા[82] પઇતી-અજાંથ્રેમ[83] યજમઇદે,[84] યોઇ[85] યેયાં[86] દૂરાત[87] અષો-ઇષો[88] દક્યુનાંમ.[89] વીસ્પાંસચા[90] અમેષાં સ્પેન્તાં[91] યજમઇદે.[92]

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪) ભલાં મનને[47] તથા અશો (લોકો) નાં[49] રવાંનોને[48] હમો યાદ કરીએ છિયે.[50] ૫૦ દરવાજાવાળી[53] *વાસિ (નામની જગા)ને[52] હમો વખાણીએ છિયે.[54] (તે) અશો ખર[55] જે[57] વોઉરૂ-કષ[56] (નામના) દરિયાની[60] વચ્ચે[59] ઉભું રેહેછે[58] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[61] વોઉરૂ-કષ[63] (નામના) દરિયાને[62] હમો વખાણીએ છિયે.[64] (૫) લીલા[66] (તથા) બુલંદ[67] હોમને[65] હમો વખાણીએ છિયે;[68] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[71] (તથા) આગળ વધારનાર[70] હોમને[69] હમો વખાણીએ છિયે;[72] દરદને મુશ્કેલી આપનાર[74] (ઈઆને દરદને પછાત રાખનાર) હોમને[73] હમો વખાણીએ છિયે.[75] (૬) પાણીના[76] વેહેવાને[77] હમો વખાણીએ છિયે;[78] પક્ષિઓનાં[79] ઉડવાને[80] હમો વખાણી છિયે;[81] અથોરનાનોનાં[82] પાછા આવી પોંહોંચવાને[83] હમો વખાણીએ છિયે,[84] જેઓ[85] દેશોની[86] પવિત્રાઈ (વધારવાની) ખાહેશ રાખતા[88] દૂર સુધી[87] †જાએછે.[89] તમામ[90] અમશાસ્પંદોને[91] હમો યાદ કરીએ છિયે.[92]

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્; અએદૂન્ બાદ્.** (પ્રગટ પઢે). **યથા અહૂ વઇર્યો ૨. યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ અહુરહે મજ્દાઓ**

---

* વાસીમથા યાંમ્ પન્ચાસદ્વરાંમ્—એને બુનદેહેશ નામની પેહેલવી કેતાબમાં તમામ માછલીઓનું રક્ષણ કરનાર એક ઘણાજ મ્હોટા કદની માછલી ગણી છે. હારલે તથા દારમેસ્તેતે એઓએ બુનદેહેશ પ્રમાણે તરજુમો કીધો છે; પચાસ પાંખની માછલી (મિલ્સ). સ્પીગલ એને ૫૦ પાણીનાં ઝરાવાળું કોઈ કલ્પિત મુકામ ગણેછે.

† એની મતલબ એવી દીસેછે કે, જે અથોરનાનો પાક જરતોશ્તી દીનનો ફેલાવો કરવામાટે બીજા મુલકોમાં જાએછે, તેઓ પોતાની નેક મકસદમાં પુરતી રીતે ફતેહ પામીને પાછા સહી સલામત આવી પુગે।

રએવતો ખરેનંધ્રઉહ્તો, અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્, વંધ્રહુવે મનંધ્રહે આક્સ્તોઇશ હાંમ્-વઇનત્યાઓ, તરધાતો અન્યાઇશ દામાંન્, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજ્દધાતહે, ગએષો-સૂતહે ખ્રથ્વો મજ્દધાતહે, અષહે વહિશ્તહે સ્રએશ્તહે, અઇર્યમનો ઇષ્યેહે સૂરહે મજ્દધાતહે, સઓકયાઓ વંઘ્રહુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ, ક્ષથ્રહે વઇર્યેહે અયોક્ષુસ્તહે મરેઝ્દિકાઇ થ્રાયો-દ્રિગઓવે, સ્પેન્તયાઓ વંઘ્રહુયાઓ આર્મતોઇશ, રાતયાઓ વંઘ્રહુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ, હઉર્વતાતો રથ્વો યાઇર્યયાઓ હુષિતોઇશ, સરેધએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો, અમેરેતાતો રથ્વો ફ્ષઓનિબ્ય વાંથ્વાબ્ય, અસ્પિનિબ્ય યઓનિબ્ય, ગઓકેરેનહે સૂરહે મજ્દધાતહે.

☞ (હાવન તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓતોઇશ, રામનસ્ચ ખાસ્ત્રહે. અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષહે વહિશ્તહે આથ્રસ્ચ અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજતો અહુરહે નફ્દ્રો અપાંમ્ અપસ્ચ મજ્દધાતયાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષાઉનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્ ઘેનાંનાંમ્ચ વીરો-વાંથ્વનાંમ્ યાઇર્યયાઓસ્ચ હુષિતોઇશ, અમહેચ હુતાશ્તહે હુરઓધહે, વેરેથ્રઘ્નહેચ અહુરધાતહે વનઇનત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો. અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષહે અષ્યેહે અષિવતો, વેરેથ્રાજનો ફ્રાદત-ગએથહે, રશ્નઓશ રઝિશ્તહે, અર્શ્તાતસ્ચ ફ્રાદત્-ગએથયાઓ વરેદત્ ગએથયાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેર્ફેહ્ મોજ્દ.

ખજાનો રાખનાર તથા ખોરેહવાળા દાદાર હોરમજદની તથા અમશાસ્પંદોની આરાધના, કીર્તિ, એજ્જમત તથા કૌવતને હું વખાણુંછું.*

---

* એનો આખા તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફા ૧૬૭–૧૬૮.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માંહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીને અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરશ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ હફ્ત અમશાસ્પંદ ઓરસાદ અમાવંદ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્ અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદ્ જરથુશ્તી; નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

અહુરેમ્ મજદાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદ, અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદ; અષેમ વોહૂ ૧.

હફ્ત્ અમશાસ્પંદ્ ઓરસાદ્. અષેમ વોહૂ ૧.

અરદીબેહેશ્ત યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ્; અરદીબેહેશ્ત્ અમશાસ્પંદ્ ઓરસાદ્.*

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરૂશ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ ગોફ્ત્, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બુન્ બુદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની તની રવાંની

* ઈઆને અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ (હુમારી મદદે) પોંહોંચો।

ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરશ્તાંમ હૃત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. અષહે વહિશ્તહે સ્રએશ્તહે, અઇર્યમનો ઇષ્યેહે સૂરહે મજદધાતહે, સઓ-કયાઓ વંઘ્હુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજદધાતયાઓ અષ-ઓન્યાઓ, *ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસ-સ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ. અષેમ વહિ-શ્તેમ સ્રએશ્તેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; અઇર્યમનેમ ઇષીમ યજમઇદે, સૂરેમ મજદધાતેમ યજમઇદે; સઓકાંમ વંઘ્ઉહીમ વોઉરૂ-દોઇથ્રાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે.

(૧) મ્રઓત[1] અહુરો મજદાઓ[2] સ્પિતમાઇ[3] જરથુ-શ્તાઇ[4] આઅત યત[5] અષ વહિશ્ત[6] ફ્રદઇથીષ[7] સ્પિતમ[8] જરથુશ્ત્ર,[9] સ્તઓતરેચ,[10] જઓતરેચ[11] જબાતરેચ[12] માંથ્ર-નચ,[13] યશ્તરેચ,[14] આફ્રીતરેચ,[15] અઇબિજરેતરેચ[16] વંઘ્હાંન[17] ક્ષએત[18] રએચાઓ,[19] ખ્નન્વઇતીશચ[20] વેરેજો,[21] અહ્માકેમ[22] યસ્નાઇચ[23] વહ્માઇચ[24] યત[25] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.[26]

(૧) (દાદાર) હોરમજદે[2] સપેતમાન[3] જરતોશ્તને[4] કહ્યું,[1] અએ સ-પેતમાન[8] જરતોશ્ત![9] હમો[22] અમશાસ્પંદોની[26] આરાધનાનેમાટે[23] તથા ખુબીઓ ગાવાનેમાટે[24] અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ)ને[6] ભલી[17] (અને) ચળકતી[18] રોશનીઓનો[19] (તથા) પ્રકાશિત[20] (અથવા ચમત્કારિક[20]) કાંમોનો[21] સ્તુતિ કરનાર[10] તથા કીર્તિ ગાનાર[11] તથા તારીફ કરનાર[12]

---

* ઈઆને સહુથી સોહામણા અરદીબેહેશ્તની, હોરમજદના પેદા કીધેલા થશ (તથા) પસંદ પડતા અઇર્યમન (નામના ફરેશ્તા) ની, (તથા) હોર-મજદના પેદા કીધેલા, ભલા મ્હોટી નજરના (અને) અશો સઓક (એ બધા ઓની) આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.) 'સઓક' બોલના ખોલાસાબાબે જુઓ સફે ૧૯૦ મે આપેલી ૪ થી નોટ.

તથા જાહેર (અથવા મશહુર) કરનાર[૧૩] તથા ઇજિનાર[૧૪] તથા આફ્રીન કરનાર[૧૫] તથા વખાણ કરનાર તરીકે[૧૬] તું ઠેરવ[૭] (અથવા *ગણ[૭]).

(૨) આઅત્[૨૭] અઓખ્ત[૨૮] જરથુશ્ત્રો,[૨૯] ઋઝ્ઇધિ[૩૦] બા[૩૧] વચો[૩૨] અર્શ-વચો[૩૩] અહુર મજ્દ,[૩૪] યથ[૩૫] તે[૩૬] અંઘ્રહેન્[૩૭] અષ વહિશ્ત[૩૮] ફ્રદાહીશ[૩૯] સ્તઓતરેચ[૪૦] જઓતરેચ[૪૧] જ્બાતરેચ,[૪૨] માંથ્રનચ,[૪૩] યશ્તરેચ,[૪૪] આફ્રીતરેચ[૪૫] અઇબિજરેતરેચ,[૪૬] વંઘ્રહાંન્[૪૭] ક્ષ્એત[૪૮] રઓચાઓ,[૪૯] ખ્ન્વઇતીશ્ચ[૫૦] વેરેજો,[૫૧] યૂષ્માકેમ્[૫૨] યસ્નાઇચ[૫૩] વહ્માઇચ[૫૪] યત્[૫૫] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ.[૫૬]

(૨) ત્યારે[૨૭] જરતોશ્તે[૨૯] કહ્યું[૨૮] કે, અએ હોરમજદ![૩૪] (તે) વચન,[૩૨] (તે) સાચ્ચો વચન[૩૩] (તું મને) ખચીત[૩૧] કેહે,[૩૦] જેથી કરીને[૩૫] તમો[૫૨] અમશાસ્પંદોની[૫૬] આરાધનાનેમાટે[૫૩] તથા ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,[૫૪] અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ) ને[૩૮] ભલી[૪૭] (અને) ચળકતી[૪૮] રોશનીઓનો[૪૯] (તથા) પ્રકાશિત[૫૦] (અથવા ચમત્કારીક[૫૦]) કાંમોનો[૫૧] સ્તુતિ કરનાર[૪૦] તથા કીર્તિ ગાનાર[૪૧] તથા તારીફ કરનાર[૪૨] તથા જાહેર (અથવા મશહુર) કરનાર[૪૩] તથા ઇજિનાર[૪૪] તથા આફ્રીન કરનાર[૪૫] તથા વખાણ કરનાર તરીકે[૪૬] તું ઠેરવવાને ઇચ્છેછે[૩૯] (અથવા ઠેરવવા માંગેછે[૩૯]).

(૩) આદિમ્[૧] ફ્રઓમિ[૨] અષેમ્ વહિશ્તેમ્;[૩] યેજી[૪] ફ્રઓમિ[૫] અષેમ્ વહિશ્તેમ્,[૬] આઅત્[૭] અન્યએષાંમ્[૮] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્[૯] હ્વાયઓનેમ્;[૧૦] યિમ[૧૧] પાઇતિ[૧૨] મજ્દાઓ[૧૩] હુમતાઇશ[૧૪] યિમ[૧૫] પાઇતિ[૧૬] મજ્દાઓ[૧૭] હૂખ્તાઇશ,[૧૮] યિમ[૧૯] પાઇતિ[૨૦] મજ્દાઓ[૨૧] હ્વર્શ્તાઇશ.[૨૨] ગરો-ન્માનેમ્[૨૩] અહુરહે[૨૪] હ્વાયઓનેમ.[૨૫] (૪) ગરો-ન્માનેમ[૨૬] નેરેયો[૨૭] અસ્રુતિ[૨૮] અષાવઓયો.[૨૯] નએચિશ[૩૦] દ્રવતાંમ્[૩૧] અયેને[૩૨] પઇતિશ[૩૩] ગરો-ન્માનેમ,[૩૪] રવોહુ[૩૫] અષાયઓનેમ[૩૬] ચિથ્રેમ[૩૭] અહુરેમ મજ્દાંમ.[૩૮]

(૩) તેને[૧] (ઇઆને) અરદીબેહેશ્તને[૩] હું પસંદ કરૂંછું;[૨] જ્યારે[૪] (હું) અરદીબેહેશ્તને[૬] પસંદ કરૂંછું,[૫] ત્યારે[૭] (તે) બીજા[૮] અમશાસ્પંદો કરતાં[૯] મદદ કરનાર તરીકે[૧૦] (થાએછે), જેને[૧૧] (દાદાર) હોરમજદ[૧૩] નેક વિચારોથી[૧૪] પોષણ કરેછે,[૧૨] જેને[૧૫] (દાદાર) હોરમજદ[૧૭] નેક સખુનોથી[૧૮]

---

* આએ તથા એની પછીના બીજા ફકરાનો તરજુમો મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી; એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઇએ.

પોષણ કરેછે,[१८] જેને[१९] (દાદાર) હોરમજદ[२१] નેક *કાંમોથી[२२] પોષણ કરે છે.[२०] ગરોથ્માન્[२३] (બેહેસ્ત) હોરમજદનું[२४] પોતાનું મુકામ[२५] (છે).

(૪) ગરોથ્માન[२६] (બેહેશ્ત) અશો[२६] માણસોનેમાટે[२७] છે.[२८] અશો (લોકો)નું મુકામ[३१] (જે) ગરોથ્માન[३४] તે તરફ[३३] જવામાં[३२] (તથા) ફુશાદગીમાં[३५] (ઇઆને ફુશાદગીથી) જાહેર રીતે[३७] (દાદાર) હોરમજદ તરફ[३८] (જવામાં), દુષ્ટ માણસોમાંનો[३१] કોઈબી નથી.[३०]

ખોલાસો:—(કોઈબી દુષ્ટ માણસ ગરોથ્માન બેહેશ્તમાં ઈઆ દાદાર હોરમજદની હજુરમાં જઈ શકે નહી. અશો માણસનાં ગુજરવા પછી, તેનાં રવાનને બેહેશ્તની જગા મળેછે, તથા પાપી માણસનાં રવાનનો દોજખમાં થાર થાએછે. એ બાબેનું લખાણ આપણને હાદોખ્ત નુસ્કની ૨ જી તથા ૩ જી પરગરદમાંથી તથા વંદીદાદ ૧૯, ૨૭–૩૨ માંથી મળી આવેછે.)

(૫) જનઇતિ[१] વીસ્પએષાંમ્[२] અંઘ્રો-મઇન્યઓશ,[३] અહ્માઇ[४] યાથ્વાંમ્[५] પઇરિકનાંમચ,[६] અઇર્યમનેમ્[७] માંથ્રનાંમ,[८] અજિશ્તેમ્[९] માંથ્રનાંમ,[१०] વહિશ્તેમ્[११] માંથ્રનાંમ,[१२] વહિશ્તોતેમેમ્[१३] માંથ્રનાંમ,[१४] સ્રએશ્તેમ્[१५] માંથ્રનાંમ,[१६] સ્રએશ્તોતેમેમ્[१७] માંથ્રનાંમ,[१८] ઉગ્રેમ્[१९] માંથ્રનાંમ,[२०] ઉગ્રોતેમેમ્[२१] માંથ્રનાંમ,[२२] દ્વેરેજ્રેમ્[२३] માંથ્રનાંમ,[२४] દ્વેરેજરોતેમેમ્[२५] માંથ્રનાંમ,[२६] વારેથ્રઘ્નીમ્[२७] માંથ્રનાંમ,[२८] વારેથ્રઘ્નયોતેમેમ્[२९] માંથ્રનાંમ,[३०] બએષજેમ્[३१] માંથ્રનાંમ,[३२] બએષજયોતેમેમ્[३३] માંથ્રનામ.[३४]

(૫) †અઇર્યમન[७] (નામની બંદગી) (કે જે) માંથ્રવાંનીઓમાંની[१०] સઉથી મ્હોટી,[९] માંથ્રવાંની[१२] સરસ,[११] માંથ્રવાંની[१४] સઉથી સરસ,[१३] માંથ્રવાંની[१६] શ્રેષ્ઠ,[१५] માંથ્રવાંની[१८] સઉથી શ્રેષ્ઠ,[१७] માંથ્રવાંની[२०] જોરાવર,[१९] માંથ્રવાંની[२२] સઉથી જોરાવર,[२१] માંથ્રવાંની[२४] મજબૂટ,[२३] માંથ્રવાંની[२६] સઉથી મજબૂટ,[२५] માંથ્રવાંની[२८] ફતેહ આપનારી,[२७] માંથ્રવાંની[३०] ઘણીજ ફતેહ આપનારી,[२९] માંથ્રવાંની[३२] તંદરોસ્તી આપનારી[३१] (તથા)

* પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'હુમતાઇશ, હૂખ્તાઇશ, હ્વરૂશ્તાઇશ'ને સેતરપાય, માહપાય તથા ખોરશેદપાય નામના બેહેશ્તો, જેમાંથી સદ્દગુણી માણસનું રવાન પસાર થાયેછે તેનો ઇશારો લેછે; જુઓ ૨૨ મી યશ્તનો ૧૫ મો ફકરો.

† અઇર્યમન નામની બંદગી તે 'આ અઇર્યેમા ઇષ્યો' નામનો ઇજશ્નેનો ૫૪ મો હા સમજવો. પરણતાં જોડાંને આશીર્વાદ સારેછે ત્યારે એ મજકુર હાનો અરધો ભાગ ભણવામાં આવેછે. વળી અઇર્યમન ફરેશ્તાનું બી નામ છે; અને તે સુખ-શાંતિ આપનારો, દોસ્તી કરાવનારો, તથા મનમાંથી જાદુ તથા પરીને લગતા ખોટા વિચારોને કાહાડી નાખીને આરામ આપનારો ફરેશ્તો છે.

*માંથ્રવાંની[૩૪] ઘણીજ તંદરોસ્તી આપનારી[૩૩] (એ બધી સિફત ધરાવનાર અઇર્યમન્' નામની બદગી), તેનેમાટે[૪] (ઇઆને જે કોઈ અષ વહિસ્તને આરાધે તથા "આ અઇર્યેમા ઇષ્યો" નામનો હા ભણે તેનેમાટે), અંગ્રે-મેન્યુશના[૩] તમામ[૨] જાદુગરોને[૫] તથા પરીઓને[૬] †મારેછે.[૧]

(૬) **અષો-બએષજો,[૩૫] દાતો-બએષજો,[૩૬] કરેતો-બએષજો,[૩૭] ઉર્વેરો-બએષજો,[૩૮] માંથ્રો-બએષજો;[૩૯] બએષજનાંમ્[૪૦] બએષ-જયોતેમો[૪૧] યત્[૪૨] માંથ્રેમ્-સ્પેન્તેમ્-બએષજયો;[૪૩] યો[૪૪] નર્શ[૪૫] અષઓનો[૪૬] હચ[૪૭] ઉરૂથ્વાંન્[૪૮] બએષજયાત્,[૪૯] અએષો[૫૦] જી[૫૧] અસતિ[૫૨] બએષજનાંમ્[૫૩] બએષજયોતેમો.[૫૪]**

(૬) અશોઇથી સાજું કરનાર[૩૫] (અથવા તંદરોસ્તી આપનાર[૩૫]), ઇનસાફથી સાજું કરનાર,[૩૬] શસ્ત્રવૈદ્ય[૩૭] (અથવા વાહાડકાપથી સાજું કરનાર[૩૭]) ઝાલાપાલાથી સાજું કરનાર,[૩૮] (તથા) માંથ્રવાંની (ભણીને) સાજું કર-નાર,[૩૯] (એ પ્રમાણે પાંચ જાતના જુદા જુદા વૈદ્યો હોએછે). (પણ) પવિત્ર માંથ્રવાની ભણીને સાજું કરનાર[૪૩] (બધા) વૈદ્યોમાં[૪૦] ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર[૪૧] (છે), (કારણ કે) તે[૪૪] અશો[૪૬] માણસના[૪૫] આતેન[૪૮] થી[૪૭] (તેને) તંદરોસ્તી આપેછે.[૪૯] (બધા) વૈદ્યોમાં[૫૩] તે[૫૦] ખચીત[૫૧] ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર[૫૪] છે.[૫૨]

ખોલાસો:—(આએ ફકરામાં આવેલા 'બએષજ' બોલનો અર્થ "સાજું કરનાર, સાફ કરનાર, તનને તથા મનને પવિત્ર કરીને તંદરોસ્ત હાલતમાં લાવનાર" થાએછે. એવા પાંચ જાતના સાજું કરનાર કહેલા છે. ૧ લો,—'અશોઇથી સાજું કરનાર,' તે રીમન નહવારનાર તથા બરશ્નુમ આપનાર યોજદાથ્રેગર મોબેદ સમજવો, જેનું કાંમ સાંભા ધણીની રીમની દૂર કરીને તેને પવિત્રાઈ આપવાનું હોએછે. ૨ જો,—ઇનસાફથી સાજું કરનાર,' તે ન્યાયાધીશ, દાવર સમજવો, જેનું કાંમ વાંધા ભરેલી બાબ-દોનો વાજબી ચુકાદો કરીને, વાદી તથા પ્રતિવાદીનેમાટે જેમ ઘટતું દીસે તેમ કરવું. ૩ જો—'શસ્ત્રવૈદ્ય,' તે વાહાડ કાપનું કામ જાણનાર વૈદ્ય.

---

* 'માંથ્ર' બોલના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૧૫૨-૧૫૩.

† આએ ઠેકાણે 'જનઇતિ' નો કર્મ છઠી વિભક્તિમાં આવેલો છે, અંગ્રે-મેન્યુશની ખરાબીને તોડવાને માટે અઇર્યમન નામની બંદગી તેમજ અઇર્યમન નામનો ફરેશ્તો, એક ઘણુંજ અસરકારક સાધન છે, તે બાબેનો ઇશારો આપણને વંદીદાદની ૨૨ મી પરગરદમાંથી મળી આવેછે.

૪ થો,—'ઝાલાપાલાથી સાજું કરનાર,' તે જડીબુટ્ટીની દવાથી અથવા જુદી જુદી જાતની વનસ્પતિમાંથી ઉત્પન્ન થતી દવાથી તંદરોસ્તી આપનાર તબીબ સમજવો. ૫ મો,—'માંથ્રવાની ભણીને સાજું કરનાર,' તે પાક અવસ્તાના ચોકસ ઠેરવેલા કલામો ભણીને મનને શાંતિ તથા નીરાંત આપનાર, દિલને આરામ આપનાર સમજવો. વળી એ બધાઓમાં પવિત્ર માંથ્રવાની ભણીને સાંભા ધણીનાં મનને આરામ આપનાર શખ્સને સઉથી મ્હોટો ગણેલો છે, તેનું કારણ એવું જણાવ્યું છે કે, તે શખ્સ અશો માણસનાં બાતેનને સાફ કરેછે, તેનું દિલ ઠેકાણે લાવેછે તથા તેનુ મન જો એકરાર થએલું હોએછે તો, તેની નજદીક ભલી માજદયસ્ની દીનના બરકત ભરેલા તથા પાક કલામો ભણીને, તથા તે કલામોની ખુબીઓ સમજાવીને તેને સુખ આપેછે.)

(૭) યસ્ક[૧] અપ-દ્રૂરત;[૨] મહ્રૂક[૩] અપ-દ્રૂરત;[૪] દએવ[૫] અપ-દ્રૂરત;[૬] પઇત્યાર[૭] અપ-દ્રૂરત;[૮] અષેમઓઘો[૯] અનષવ[૧૦] અપ-દ્રૂરત;[૧૧] મ઼ષ્યો-સાસ્ત[૧૨] અપદ્રૂરત.[૧૩] (૮) અજ્હિ-ચિથ્ર[૧૪] અપ-દ્રૂરત;[૧૫] વેહ્રકો-ચિથ્ર[૧૬] અપ-દ્રૂરત;[૧૭] બિજનઓચિથ્ર[૧૮] અપ-દ્રૂરત;[૧૯] તરો-મત[૨૦] અપ-દ્રૂરત;[૨૧] પઇરિમત[૨૨] અપ-દ્રૂરત;[૨૩] તફ્નુ[૨૪] અપ-દ્રૂરત;[૨૫] સ્પજ઼ગ[૨૬] અપ-દ્રૂરત;[૨૭] અનાક્ષ્ત[૨૮] અપ-દ્રૂરત;[૨૯] દુજ઼દોઇથ્ર[૩૦] અપ-દ્રૂરત.[૩૧] (૯) દ્રઓઘો-વાક્ષ-દ્રઓજિ-શ્ત[૩૨] અપ-દ્રૂરત;[૩૩] જહિ[૩૪] યાતુમઇતિ[૩૫] અપ-દ્રૂરત;[૩૬] જહિ[૩૭] કખરેધઇને[૩૮] અપ-દ્રૂરત;[૩૯] વાતો[૪૦] પોઉરૂવો-અપાખ્તર[૪૧] અપ-દ્રૂરત;[૪૨] વાતો[૪૩] પોઉરૂવો-અપાખ્તર[૪૪] અપ-નસ્યત.[૪૫]

(૭) (ભણનાર કેહેછે):—અએ દરદો![૧] તમો નાબુદ થઈ જાઓ*;[૨] અએ (કવખતના) મોત![૩] તમો નાબુદ થઈ જાઓ;[૪] અએ દેવો![૫] તમો નાબુદ થાઓ;[૬] અએ સાંભે થનારા![૭] તમો નાબુદ થાઓ;[૮] અએ નાપાક[૧૦] આશમોગ![૯] તમો નાબુદ થાઓ;[૧૧] અએ માણસો ઉપર જુલમ કરનાર![૧૨] તમો નાબુદ થાઓ;[૧૩] (૮) અએ સાંપની તોખમના![૧૪] તમો નાબુદ થાઓ;[૧૫] અએ વરૂની તોખમના![૧૬] તમો નાબુદ થાઓ;[૧૭] અએ

---

* 'અપ દ્રૂરત'–આજ્ઞાર્થ પરસ્મૈપદ ૨ જો પુરૂષ બહુવચન (ધાતુ દ્રૂ). પ્રોફેસરો સ્પીગલ, યુસ્તિ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે એ ક્રિયાપદને અપૂર્ણ ભૂતકાળમાં લઇને એની આગમચનાં નામને એનો કર્ત્તા ગણેછે:–દરદ નાહાસી ગયું, ઇત્યાદિ.

બે પગવાળા (ખરાબ માણસ)ની તોખમના ![૧૮] તમો નાબુદ થાઓ;[૧૯] અએ નાફરમાની કરનારા[૨૦] તમો નાબુદ થાઓ;[૨૧] અએ મગરૂર માણસો ![૨૨] તમો નાબુદ થાઓ;[૨૩] અએ *ગરમ મીજાજવાળા ![૨૪] તમો નાબુદ થાઓ;[૨૫] અએ ચુગલીખોરો ![૨૬] (અથવા ગીબત કરનારા ![૨૬]) તમો નાબુદ થાઓ;[૨૭] અએ દુશ્મની રાખનારા ![૨૮] તમો નાબુદ થાઓ;[૨૯] અએ બદ નજરવાળા ![૩૦] તમો નાબુદ થાઓ,[૩૧] (૯) અએ જુઠા સખુન બોલનારા ઘણાજ જુઠા ![૩૨] તમો નાબુદ થાઓ;[૩૩] અએ જાદુઈવાળી[૩૫] બદ ઓરત ![૩૪] તમો નાબુદ થાઓ;[૩૬] અએ ખરાબ ખોરેહવાળી[૩૮] (અથવા ઘાતકી) બદ ઓરત ![૩૭] તમો નાબુદ થાઓ;[૩૯] અએ સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૪૧] પવન ![૪૦] તું નાબુદ થા;[૪૨] અએ સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૪૪] પવન ![૪૩] તું દફે થઈ જા.[૪૫]

(૧૦) યસ્ચ[૧] મે[૨] અએતએષાંમ્[૩] યત્[૪] અજ્હિ-ચિથ્રનાંમ્,[૫] યો[૬] જનત્[૭] અએષાંમ્[૮] દએવનાંમ્,[૯] હજંઘ્રરાઇ[૧૦] હજંઘ્રરો[૧૧] પઇરિ,[૧૨] બએવરાઇ[૧૩] બએવનો[૧૪] પઇતિ.[૧૫] યસ્કુ[૧૬] જઇન્તિ;[૧૭] મહ્રૂક[૧૮] જઇન્તિ;[૧૯] દએવ[૨૦] જઇન્તિ;[૨૧] પઇત્યાર[૨૨] જઇન્તિ;[૨૩] અષેમઓઘો[૨૪] અનષવ[૨૫] જઇન્તિ;[૨૬] મઐો-સાસ્ત[૨૭] જઇન્તિ.[૨૮] (૧૧) અજ્હિ-ચિથ્ર[૨૯] જઇન્તિ;[૩૦] વેહ્રકો-ચિથ્ર[૩૧] જઇન્તિ;[૩૨] બિજનગ્રો-ચિથ્ર[૩૩] જઇન્તિ;[૩૪] તરો-મત[૩૫] જઇન્તિ;[૩૬] પઇરિ-મત[૩૭] જઇન્તિ;[૩૮] તફ્નુ[૩૯] જઇન્તિ;[૪૦] સ્પજગ[૪૧] જઇન્તિ;[૪૨] અનાક્ત[૪૩] જઇન્તિ;[૪૪] દુજદ્દાઇથ્ર[૪૫] જઇન્તિ.[૪૬]

(૧૦) જે[૧] (ઈઆને અષ વહિશ્ત) મારે માટે[૨] તે[૩] સાંપની તોખમનાઓમાંનાં[૫] (તથા) તે[૮] દેવોમાંનાં[૯] હજાર[૧૦] ઘણા[૧૨] હજાર,[૧૧] (તથા) દશ હજાર[૧૩] ઘણા[૧૫] દશ હજાર[૧૪] મારેછે.[૭] (તે અષ વહિશ્ત) દરદને[૧૬] મારેછે,[૧૭] (કવખતના) મોતને[૧૮] મારેછે,[૧૯] દેવોને[૨૦] મારેછે,[૨૧] સામે થનારાને[૨૨] મારેછે,[૨૩] નાપાક[૨૫] આશ્મોગને[૨૪] મારેછે,[૨૬] (તથા) મરદુમ આજારોને[૨૭] મારેછે.[૨૮] (૧૧) સાંપની તોખમવાળાઓને[૨૯] મારેછે,[૩૦] વરૂની તોખમવાળાઓને[૩૧] મારેછે,[૩૨] બે પગવાળા (ખરાબ માણસો)ની તોખમનાઓને[૩૩] મારેછે,[૩૪] નાફરમાની કરનારાઓને[૩૫] મારેછે,[૩૬] મગરૂર માણસોને[૩૭] મારેછે,[૩૮] ગરમ મીજાજવાળાઓને[૩૯] મારેછે,[૪૦] ચુગલી

* 'તફ્નુ'નો સાધારણ અર્થ 'ગરમી, તાપ, તાપની ગરમી' થાએછે.

ખોરોને[૪૧] મારેછે,[૪૨] દુશ્મની રાખનારાઓને[૪૩] મારેછે[૪૪] (તથા) બદ નજરવાળાઓને[૪૫] મારેછે.[૪૬]

(૧૨) દ્રઓઘો-વાક્ષ્-દ્રઓજિશ્ત[૧] જઇન્તિ;[૨] જહિ[૩] યાતુ-મઇતિ[૪] જઇન્તિ;[૫] જહિ[૬] કખરેધઇને[૭] જઇન્તિ;[૮] વાતો[૯] પોઉરૂવો-અપાખ્તર[૧૦] જઇન્તિ;[૧૧] વાતો[૧૨] પોઉરૂવો-અપાખ્તર[૧૩] અપ-નસ્યત.[૧૪] (૧૩) યસચ[૧૫] મે[૧૬] અએતએષાંમ[૧૭] યત[૧૮] બિજનથ્રો-ચિથ્રનાંમ[૧૯] યો[૨૦] જનત્[૨૧] અએષાંમ[૨૨] દએવનાંમ,[૨૩] હજંઘ્ર-રાઇ[૨૪] હજંઘ્રો,[૨૫] પઇરિ,[૨૬] બએવરાઇ[૨૭] બએવનો[૨૮] પઇતિ.[૨૯] પઉર્વ-નએમાત્[૩૦] પતત્[૩૧] ઘઓશ[૩૨] દએવનાંમ[૩૩] દ્રઓજિશ્તો[૩૪] અંઘ્રો મઇન્યુશ[૩૫] પોઉરૂ-મહ્રકો.[૩૬]

(૧૨) (અષ વહિશ્ત) જુઠા સખુન બોલનારા ઘણાજ જુઠાને[૧] મારેછે,[૨] જાદુઈવાળી[૪] બદ ઓરતને[૩] મારેછે,[૫] ખરાબ ઓરેહવાળી[૭] (અ-થવા ઘાતકી) બદ ઓરતને[૬] મારેછે,[૮] સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૧૦] પવનને[૯] મારેછે,[૧૧] (તથા) સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૧૩] પવનને[૧૨] દફે કરી નાખેછે.[૧૪] (૧૩) જે[૧૫] (ઈઆને અષ વહિશ્ત) મારેમાટે[૧૬] તે[૧૭] બે પગવાળા (ખરાબ માણસો) ની તોખમનાઓમાંના[૧૯] (તથા) તે[૨૨] દેવોમાંના[૨૩] હજાર[૨૪] ઘણા[૨૬] હજાર[૨૫] (તથા) દશ હજાર[૨૭] ઘણા[૨૯] દશ હજાર[૨૮] મારેછે.[૨૧]

ઠગાઈના[૩૨] દેવોમાંનો[૩૩] સઉથી જુઠો[૩૪] (જે) પુર મરકીવાળો[૩૬] અંગ્રેમેન્યુશ[૩૫] (તે), (અષ વહિશ્તની) આગળથી[૩૦] નાહાસી ગયો.[૩૧]

(૧૪) અહવત[૧] અંઘ્રો મઇન્યુશ[૨] પોઉરૂ-મહ્રકો,[૩] આવોય[૪] મે[૫] બઘ[૬] અષ વહિશ્ત[૭] યસ્કનાંમ[૮] યસ્કોતેમ[૯] જનાત્,[૧૦] યસ્કનાંમ[૧૧] યસ્કોતેમ[૧૨] ન્મએષયાત્.[૧૩] મહ્રકનાંમ[૧૪] મહ્રકો-તેમ[૧૫] જનાત્,[૧૬] મહ્રકનાંમ[૧૭] મહ્રકોતેમ[૧૮] ન્મએષયાત્.[૧૯] દએવનાંમ[૨૦] દએવોતેમ[૨૧] જનાત્,[૨૨] દએવનાંમ[૨૩] દએવોતેમ[૨૪] ન્મએષયાત્.[૨૫] પઇત્યારનાંમ[૨૬] પઇત્યારોતેમ[૨૭] જનાત્,[૨૮] પઇત્યા-રનાંમ[૨૯] પઇત્યારોતેમ[૩૦] ન્મએષયાત્.[૩૧] અષેમઓઘો[૩૨] અનષવ[૩૩] જનાત્,[૩૪] અષેમઓઘો[૩૫] અનષવ[૩૬] ન્મએષયાત્[૩૭] મષ્યો-સાસ્ત-[૩૮] સાસ્તોતેમ[૩૯] જનાત્,[૪૦] મષ્યો-સાસ્ત[૪૧]-સાસ્તોતેમ[૪૨] ન્મએષયાત્.[૪૩]

(૧૪) પુર મરફીવાળો[૩] અંગ્રેમેન્યુશ[૨] ચીડાઈને (નીચેપ્રમાણે) બોલ્યો[૧]:— અફ્સોસ![૪] મારા[૫] દરદ લાવનારાઓમાંના[૮] ઘણુંજ દરદ લાવનારાઓને[૬] (બી) *અષ વહીશ્ત (નામની બંદગી) નો[૭] ભાગ[૯] (અથવા શ્લોક) મારી નાખશે[૧૦] (અથવા મારશે[૧૦]), (તથા) દરદ લાવનારાઓમાંના[૧૧] ઘણુંજ દરદ લાવનારાઓને[૧૨] (બી) તોડશે[૧૩] (અથવા જેર કરશે[૧૩]); મોત લાવનારાઓમાંના[૧૪] ઘણુંજ મોત લાવનારાઓને[૧૫] (બી) મારશે,[૧૬] (તથા) મોત લાવનારાઓમાંના[૧૭] ઘણુંજ મોત લાવનારાઓને[૧૮] (બી) જેર કરશે;[૧૯] દેવોમાંના[૨૦] ઘણુંજ મ્હોટા દેવોને[૨૧] (બી) મારશે,[૨૨] (તથા) દેવોમાંના[૨૩] ઘણુંજ મ્હોટા દેવોને[૨૪] જેર કરશે;[૨૫] સાંભે થનારાઓમાંના[૨૬] ઘણુંજ સાંભે થનારાઓને[૨૭] મારશે,[૨૮] (તથા) સાંભે થનારાઓમાંના[૨૯] ઘણુંજ સાંભે થનારાઓને[૩૦] જેર કરશે;[૩૧] નાપાક[૩૩] આશ્મોગોને[૩૨] મારશે[૩૪] (તથા) નાપાક[૩૬] આશ્મોગોને[૩૫] જેર કરશે;[૩૭] માણસો ઉપર જુલમ કરનારાઓમાંના[૩૮] ઘણોજ જુલમ કરનારાઓને[૩૯] મારશે,[૪૦] (તથા) માણસો ઉપર જુલમ કરનારાઓમાંના[૪૧] ઘણોજ જુલમ કરનારાઓને[૪૨] જેર કરશે.[૪૩]

(૧૫) અજ્ઞિચિથ્ર[૧]-અજ્ઞિચિથ્રોતેમ[૨] જનાત્,[૩] અજ્ઞિચિથ્ર-[૪]

---

* "અષ વહિશ્ત" નામની બંદગી તે "અષેમ્ વોહૂ" સમજવી. અષેમ્ વોહૂ, યથા અહૂ વઇર્યો તથા યેંઘ્હે હાતાંમ્—એ બંદગીઓની બરકતથી ઈઆને એ બંદગીઓ બરાબર રીતે સમજીને ખરાં દિલથી ભણવાથી હારેમન, દેવ, દરૂજ તથા દુષ્ટ માણસોની અસર તે ભણનાર આગળથી દૂર થાયેછે. એવીજ મતલબનું લખાણુ આપણને "અહુનેમ્ વઇરીમ્" નામના ઈજશ્નેના ૬૧ મા હામાંથી મળી આવેછે. 'બઘ અષ વહિશ્ત'ને બદલે 'બઘ અષહે વહિશ્તહે,' જે પ્રોફેસર વેસ્ટર્ગારડે નોટમાં આપેલું છે તે બેહેતર દિસેછે. 'બઘ'નો અર્થ સંસ્કૃત ભગને મલતો 'ઈશ્વરી શક્તિ,' બી થાયેછે:—જેમકે 'સ્તારાંમ્ બઘો દાતનાંમ્' ઈઆને ઈશ્વરી શક્તિથી પેદા કીધેલું સેતારાનું (જુઓ વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદનો ૨૩ મો ફકરો). પણ આએ ઠેકાણે 'બઘ' બોલને સંસ્કૃત ભાગને મલતો લઇને એનો અર્થ 'ભાગ, હિસ્સો, નસીબ' લેવાને મેં દરૂસ્ત ધાર્યું છે. એજ પ્રમાણે અહુનવરના ભાગનેમાટે 'બઘ.........અહુનહે વઇર્યેહે' કરીને બોલો આવેછે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૧૯ મો હા, ૩ જો ફકરો). વળી 'આવોય મે બઘ 'નો અર્થ (હારેમન બોલેછે) 'અફ્સોસ મારા નસીબ ઉપર! કમબખ્તી મારા નસીબની!' એવો બી થઈ શકે. એ પ્રમાણે લેતાં 'જનાત્' તથા 'ત્બએષયાત્' નો કર્ત્તા અષ વહિશ્ત થઈ શકે-'આવોય મે બઘ'ને બદલે ડાકટર ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'આવોય મે બાત્રોય' લઇએ તો, એનો અર્થ 'અફ્સોસ મારી ઉપર! અફ્સોસ! અષ વહિશ્ત દરદ લાવનારાઓને મારી નાખશે' એ પ્રમાણે થઈ શકે. બાત્રોય ઈઆને અફ્સોસ!

અષ્ટ્રિચિથ્રોતેમ[5] હ્મએષયાત.[6] વેહ્રકો-ચિથ્ર[7]-વેહ્રકોચિથ્રો-તેમ[8] જનાત,[9] વેહ્રકો-ચિથ્ર[10]-વેહ્રકો-ચિથ્રોતેમ[11] હ્મએષયાત[12] બિજનગ્રો-ચિથ્ર[13]-બિજનગ્રો-ચિથ્રોતેમ[14] જનાત,[15] બિજનગ્રો-ચિથ્ર[16]-બિજનગ્રો-ચિથ્રોતેમ[17] હ્મએષયાત.[18] તરો-મત[19] જનાત,[20] તરો-મત[21] હ્મએષયાત.[22] પઇરિ-મત[23] જનાત[24] પઇરિ-મત[25] હ્મએષયાત.[26] તરુનુ[27]-તરુનોતેમ[28] જનાત,[29] તરુનુ[30]-તરુનોતેમ[31] હ્મએષયાત.[32] સ્પજગ[33]-સ્પજગોતેમ[34] જનાત,[35] સ્પજગ[36]-સ્પજગોતેમ[37] હ્મએષયાત.[38] અનાક્ષ્ત[39]-અનાક્ષ્તોતેમ[40] જનાત,[41] અનાક્ષ્ત[42]-અનાક્ષ્તોતેમ[43] હ્મએષ-યાત.[44] દુજદોઇથ્ર[45]-દુજદોઇથ્રોતેમ[46] જનાત,[47] દુજદોઇથ્ર[48]-દુજદોઇથ્રોતેમ[49] હ્મએષયાત.[50] (૧૬) દએોઘો-વાક્ષ-દએોજિશ્ત[51] જનાત,[52] દએોઘો-વાક્ષ-દએોજિશ્ત[53] હ્મએષયાત.[54] જહિ[55] યાતુમઇતિ[56] જનાત,[57] જહિ[58] યાતુમઇતિ[59] હ્મએષયાત.[60] જહિ[61] કખરેથઇને[62] જનાત,[63] જહિ[64] કખરેથઇને[65] હ્મએ-ષયાત,[66] વાતો[67] પોઉર્વો-અપાખ્તર[68] જનાત[69] વાતો[70] પોઉર્વો-અપાખ્તર[71] હ્મએષયાત.[72]

(૧૫) (અષ વહિશ્ત નામની બંદગીનો ભાગ) સાંપની તોખમના-ઓમાંના[1] ઘણાંજ સાંપની તોખમનાઓને[2] (ઈઆને સાંપની ખસલત ધરાવનારાઓમાંના ઘણાંજ તેવા શખ્સોને) મારશે,[3] (તથા) સાંપની તોખમનાઓના[4] ઘણાંજ સાંપની તોખમનાઓને[5] જેર કરશે;[6] વરૂની તોખમનાઓમાંના[7] ઘણાંજ વરૂની તોખમનાઓને[8] મારશે,[9] (તથા) વરૂની તોખમનાઓમાંના[10] ઘણાંજ વરૂની તોખમનાઓને[11] જેર કરશે.[12] બે પગવાળા (ખરાબ માણસ) ની તોખમવાળાઓમાંના[13] ઘણાંજ તેવી ખાસિયતવાળાઓને[14] મારશે,[15] (તથા) બે પગવાળા (ખરાબ માણસ) ની તોખમવાળાઓમાંના[16] ઘણાંજ તેવી ખાસિયતવાળાઓને[17] જેર કરશે;[18] નાફરમાની કરનારાઓને[19] મારશે,[20] (તથા) નાફરમાની કરનારાઓને[21] જેર કરશે;[22] મગરૂર માણસોને[23] મારશે,[24] (તથા) મગરૂર માણસોને[25] જેર કરશે;[26] ગરમ મીજાજવાળાઓમાંના[27] ઘણાંજ ગરમ મીજાજવાળા-ઓને[28] મારશે,[29] (તથા) ગરમ મીજાજવાળાઓમાંના[30] ઘણાંજ ગરમ મી-જાજવાળાઓને[31] જેર કરશે;[32] ચુગલીખોરોમાંના[33] ઘણાંજ ચુગલીખો-રોને[34] મારશે[35] (તથા) ચુગલીખોરોમાંના[36] ઘણાંજ ચુગલીખોરોને[37] જેર કરશે;[38] દુશ્મની રાખનારાઓમાના[39] ઘણીજ દુશ્મની રાખનારાઓને[40]

મારશે,[૪૧] (તથા) દુશ્મની રાખનારાઓમાંના[૪૨] ઘણીજ દુશ્મની રાખ-નારાઓને[૪૩] જેર કરશે;[૪૪] બદ નજરવાળાઓમાંના[૪૫] ઘણાજ બદ નજર-વાળાઓને[૪૬] મારશે,[૪૭] (તથા) બદ નજરવાળાઓમાંના[૪૮] ઘણાજ બદ નજરવાળાઓને[૪૯] જેર કરશે.[૫૦] (૧૬) (અષ વહિશ્ત નામની બંદગીનો ભાગ) જુઠા સખુન બોલનારાઓમાં ઘણાજ જુઠાઓને[૫૧] મારશે,[૫૨] (તથા) જુઠા સખુન બોલનારાઓમાં ઘણાજ જુઠાઓને[૫૩] જેર કરશે;[૫૪] જાદુઈવાળી[૫૬] બદ ઓરતને[૫૫] મારશે,[૫૭] (તથા) જાદુઈવાળી[૫૯] બદ ઓરતને[૫૮] જેર કરશે;[૬૦] ખરાબ ખોરેહવાળી[૬૨] (અથવા ઘાતકી) બદ ઓરતને[૬૧] મારશે;[૬૩] (તથા) ખરાબ ખોરેહવાળી[૬૫] (અથવા ઘાતકી) બદ ઓરતને[૬૪] જેર કરશે;[૬૬] સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૬૮] પવનને[૬૭] મારશે,[૬૯] (તથા) સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૭૧] પવનને[૭૦] જેર કરશે.[૭૨]

(૧૭) અપ-નસ્યાત[૧] દ્રુક્ષ્,[૨] નસ્યાત[૩] દ્રુક્ષ્,[૪] દ્રરાત[૫] દ્રુક્ષ[૬] વીનસ્યાત;[૭] અપાખેદ્ર્યે[૮] અપ-નસ્યેહે,[૯] મા[૧૦] મેરેન્ચઇનીશ[૧૧] ગએથાઓ[૧૨] અસ્તવઇતીશ[૧૩] અષહે.[૧૪] (૧૮) અહે[૧૫] રય[૧૬] ખરેનંઘહ્ચ,[૧૭] તેમ[૧૮] યજાઇ[૧૯] સુરૂન્વત[૨૦] યસ્ન[૨૧] અષેમ વહિશ્તેમ[૨૨] સ્રએશ્તેમ[૨૩] અમેષેમ સ્પેન્તેમ;[૨૪] જઓથ્રાબ્યો[૨૫] અષેમ વહિશ્તેમ[૨૬] સ્રએશ્તેમ[૨૭] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૨૮] યજમઇદે.[૨૯]

(૧૭) (ભણનાર દુઆ માગેછે):—દરૂજ[૨] નાશ પામે![૧] દરૂજ[૪] નાબુદ થાએ![૩] દરૂજ[૬] નાહાસી જાએ[૫] (તથા) દફે થાએ![૭] (એ દરૂજ!) અવાખ્તર તરફ[૮] તું દફે થઈ જા,[૯] (કે જેથી કરીને) અશોઈના[૧૪] હાડમંદ[૧૩] મુલુકો[૧૨] મારખાવાને લાએક[૧૧] નહી[૧૦] (થાએ).

(૧૮) તેનાં[૧૫] તેજ[૧૬] તથા પ્રતાપને લીધે[૧૭] તે[૧૮] અષ વહિશ્ત[૨૨] (જે) સઉથી સોહામણો[૨૩] અમશાસ્પંદ (તે)ને[૨૪] સંભળાએ તેવી[૨૦] (અથવા પ્રખ્યાત[૨૦]) ઈજશ્નેવડે[૨૧] હું ઈજું;[૧૯] અષ વહિશ્ત[૨૬] (જે) સઉથી સોહા-મણો[૨૭] અમશાસ્પંદ (તે)ને[૨૮] ક્રિયાની ભેટોથી[૨૫] હમો ઈજીએ છિયે.[૨૯]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથચ, વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદમ,**

મરૂદુમ સર્દગાંન, હુમા સર્દગાંન, હુમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અષહે વહિશ્તહે સ્રએશ્તહે, અઇર્યમનો ઇષ્યેહે સૂરહે મજદધાતહે, સઓકયાઓ વંઘ્હુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરફેહ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન), માહે મુબારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવર્શ્તાંમ હીત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ હફતે કેશ્વર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્હુહિ મજદધાતે અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧. અષેમ વહિશ્તેમ સ્રએશ્તેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

અરદીબેહેશ્ત યશ્તની નીરંગ.

☞ (એ નીરંગ અરદીબેહેશ્ત યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

☞ દાદારે[1] જેહાંદાર[2] તવાંના[3] ઓ દાના,[4] ઓ પર્વતાર[5] ઓ આફરીદગાર,[6] ઓ કેરફેહગર[7] ઓ અવખ્શીદાર.[8] અહેરે-

મન[૯] હીચ,[૧૦] નાદાંન,[૧૧] ઓ નતવાંનદ્[૧૨] બ હીચ્ ચીજ[૧૩] નશાહેદ્.[૧૪] અહુરમજદ[૧૫] દાદારી,[૧૬] અહેરેમન્[૧૭] મરોચીની-દારી.[૧૮] દાદાર્[૧૯] પાક્,[૨૦] અહેરેમન્[૨૧] નાપાક્;[૨૨] અહેરેમન્[૨૩] બાક્ શવદ્,[૨૪] અહેરેમન્[૨૫] દૂર્ શવદ્,[૨૬] અહેરેમન[૨૭] દફે શવદ્,[૨૮] અહેરેમન્[૨૯] શેકસ્તેહ્ શવદ્,[૩૦] અહેરેમન્[૩૧] હલાક્ શવદ્.[૩૨] અ-વ્વલ્[૩૩] દીન્[૩૪] જરથુશ્તી[૩૫] પાક્;[૩૬] અહુરમજદ[૩૭] બુલંદ્[૩૮] કવી,[૩૯] બેહ્,[૪૦] અવજૂની.[૪૧] અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

જેહાંનનો રાખનાર[૨] દાદાર[૧] સર્વ શક્તિવાન[૩] તથા મહાજ્ઞાની,[૪] તથા બધાની પરવરેશ કરનાર[૫] તથા પેદા કરનાર,[૬] તથા સવાબકાર[૭] તથા ચો-કસાઈનો રાખનાર[૮] (છે). હારેમન[૯] કાંઈજ નથી[૧૦] (તથા) નાદાન[૧૧] (છે), તથા કાંઈબી ચીજ[૧૩] કરી શકતો નથી.[૧૨-૧૪] હોરમજદ[૧૫] પેદા કરનાર[૧૬] (છે), (તથા) *હારેમન[૧૭] નાશ કરનાર[૧૮] (છે). દાદાર[૧૯] પાક[૨૦] (છે), (તથા) હારેમન[૨૧] નાપાક[૨૨] (છે). હારેમન[૨૩] નાશ પામે,[૨૪] હારેમન[૨૫] દૂર થાએ,[૨૬] હારેમન[૨૭] દફે થાએ,[૨૮] હારેમન[૨૯] તુટેલો થાએ,[૩૦] હારેમન[૩૧] હલાક થાએ.[૩૨] સઉથી પેહેલે દરજ્જેની[૩૩] દીન[૩૪] (તે) પાક[૩૬] જરતોશ્તી[૩૫] (દીન) (છે); હોરમજદ[૩૭] બુલદ,[૩૮] જોરાવર,[૩૯] ભલો[૪૦] (તથા) આબાદી કરનાર[૪૧] (છે).

ખોરદાદ યશ્ત.†

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્. ખોરદાદ્ અમશાસ્પંદ્ બેરસાદ્.‡

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વેસ્તીન્

---

* હોરમજદ તથા હારેમનના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૮ મે, ૩ જી નોટ.

† ડાકટર ગેલ્ડનરે એ યશ્તનું નામ "અવરદાદ યશ્ત" આપ્યું છે, અને શરૂઆતના પાજંદમાં " અવરૂદાદ અમ્શાસ્પંદ્ બેરસાદ્ " કરીને લીધું છે, જોકે ફ્રવરાનેના તથા યસ્નેમ્ચના ફકરાઓમાં "હઉર્વતાતો રથ્વો યાઈસ્યયાઓ હુષિતોઇશ સરેધએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો" એ પ્રમાણે લઇને, ખોરદાદ અમશાસ્પંદની ખશ્નુમન તેણે કબૂલ રાખી છે. એ યશ્તના અવસ્તા બીગડેલી હાલતમાં છે.

‡ ઈઆને ખોરદાદ અમશાસ્પંદ (મારી મદદે) પોંહોંચો !

હુશ્મત હુજ્ઞૂખ્ત હુઝ્વર્શ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીહ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ્ ઓસ્તેદ્. અજ઼ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ઼્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજ઼્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુરત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. હઉર્વતાતો[૭] રથ્વો[૮] યાઇરયયાઓ[૯] હુષિતોઇશ,[૧૦] સરેધએઇબ્યો[૧૧] અષહે[૧૨] રતુબ્યો,[૧૩] ક્ષ્નઓથ્ર[૧૪] યસ્નાઇચ[૧૫] વહ્માઇચ[૧૬] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૧૭] ફ્રસસ્તયએચ,[૧૮] યથા અહૂ વઇર્યો[૧૯] જઓતા[૨૦] ફ્રા મે[૨૧] મ્રૂતે,[૨૨] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[૨૩] ફ્રા અષવ[૨૪] વીદ્વાઓ[૨૫] મ્રઓતૂ.[૨૬] હઉર્વતાતેમ[૨૭] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૨૮] યજ઼મઇદે;[૨૯] યાઇર્યાંમ[૩૦] હુષિતીમ[૩૧] યજ઼મઇદે,[૩૨] સરેધ[૩૩] અષવન[૩૪] અષહે[૩૫] રતવો[૩૬] યજ઼મઇદે.[૩૭]

(દાદાર હોરમજ઼દને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૧૪] (ફલાની ગેહમાં), સરેધ[૧૧] (ઈઆને વરસો), (જે) અશોઈના[૧૨] હીંગામો (તેઓ)-માંનો[૧૩] ખોરદાદ,[૭] (જે) ફસલને[૯] બરાબર વખત ઉપર લાવવાનો[૧૦] સરદાર, (તે) ની,[૮] આરાધના કરવાને,[૧૫] (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,[૧૬] (તેને) ખુશ્નુદ કરવાને[૧૭] (તથા) (તેની) વખાણ કરવાને,[૧૮] જોતી[૨૦] મારી આગળ[૨૧] યથા અહૂ વઇર્યો[૧૯] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે;[૨૨] (રાસ્પી) (જે) અશો[૨૪] (તથા) વિદ્વાન[૨૫] (તે) 'અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ'[૨૩] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૨૬] ખોરદાદ[૨૭] અમશાસ્પંદને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૯] ફસલનાં[૩૦] પોતાનાં બરાબર વખત ઉપર આવવાને[૩૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૨] અશો[૩૪] સરેધ[૩૩] (ઈઆને વરસો) (જે) અશોઈના[૩૫] હીંગામો (તેઓ) ને[૩૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૩૭]

(૧) મ્રઓત્[૧] અહુરો મજ઼્દાઓ[૨] સ્પિતમાઇ[૩] જરથુશ્ત્રાઇ[૪] અજ઼ેમ[૫] દધાંમ[૬] હઉર્વતાતો[૭] નરાંમ[૮] અષઓનાંમ[૯] અવાઓસ્ચ,[૧૦] રફ્નાઓસ્ચ[૧૧] બઓષનાઓસ્ચ,[૧૨] ખ્શીતાઓસ્ચ;[૧૩] અવોઇ[૧૪] ફ્રચ[૧૫] યઓખ્મઇદે,[૧૬] યો[૧૭] તે[૧૮] જસાઇતિ[૧૯] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[૨૦] યથ[૨૧] જસાઇતિ[૨૨] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ[૨૩] વોહૂ

મનો,[૨૪] અષેમ વહિશ્તેમ,[૨૫] ક્ષથ્રેમ વઇરીમ,[૨૬] સ્પેન્તાંમ આર્મઇતીમ,[૨૭] હઉર્વતાઓસ્ચ[૨૮] અમેરેતતાઓસ્ચ.[૨૯]

(૨) યો[૩૦] અએષાંમ્[૩૧] દએવનાંમ્[૩૨] હઝંઘ્રાઇ[૩૩] હઝંઘ્રો[૩૪] પઇતિશ,[૩૫] બએવરાઇ[૩૬] બએવનો,[૩૭] અહુંક્તાઇ[૩૮] અહુંક્તયો[૩૯] પઇતિશ,[૪૦] નામેનિ[૪૧] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ્[૪૨] હઉર્વતાતો[૪૩] જથ્યોઇત,[૪૪] નસૂમ[૪૫] જનત,[૪૬] હષિ[૪૭] જનત,[૪૮] ઘષિ[૪૯] જનત,[૫૦] સએને[૫૧] જનત[૫૨] બૂજિ[૫૩] જનત.[૫૪]

(૧) (દાદાર) હોરમજદે[૨] સપેતમાન[૩] જરતોશ્તને[૪] કહ્યું[૧] કે, અશો[૬] માણસોનેમાટેની[૮] મદદ[૧૦] ખુશાલી[૧૧] સુખ[૧૨] તથા મોજ[૧૩] ખોરદાદ (અમશાસ્પંદ) માંથી[૭] મેં[૫] પેદા કીધી.[૧] જે પ્રમાણે[૨૧] અમશાસ્પંદોમાંના[૨૩] બહમન,[૨૪] અરદીબેહેશ્ત,[૨૫] શેહેરેવર,[૨૬] અસ્પંદાદ,[૨૭] ખોરદાદ[૨૮] તથા અમરદાદની[૨૯] નજદીક (કોઈ શખ્સ) (ઈજિશ્નેની મારફતે) પોહોંચે,[૨૨] (તે પ્રમાણે) (જો) તે શખ્સ[૧૭] તુને[૧૮] પોહોંચે[૧૯] તો, તેની ઉપર[૧૪] હમે મેહેરબાન *થઇએ છિયે.[૧૫-૧૬]

(૨) જે કોઈ[૩૦] આએ[૩૧] હજાર[૩૩] ઘણા[૩૫] હજાર[૩૪] દશ હજાર[૩૬] ઘણા દશ હજાર,[૩૭] તથા બેહદ્દ[૩૮] ઘણા[૪૦] બેહદ્દ[૩૯] દેવોનાં[૩૨] (હુમલાની સાંમે થવાનેમાટે), અમશાસ્પંદોમાંથી[૪૨] ખોરદાદનાં[૪૩] નામને[૪૧] યાદ કરે[૪૪] તો, (તે શખ્સ) નસુશ (દેવ)ને[૪૫] મારે,[૪૬] †હષિ (દેવ) ને[૪૭] મારે,[૪૮] †ઘષિ (દેવ) ને[૪૯] મારે,[૫૦] †સએની (દેવ) ને[૫૧] મારે,[૫૨] તથા †બૂજિ (દેવ) ને[૫૩] મારે.[૫૪]

(૩) આઅત[૫૫] પએઇરીમ[૫૬] ફ્રઅઓમિ[૫૭] નરેમ્[૫૮] અષવનેમ;[૫૯] યેજિ[૬૦] પએઇરીમ[૬૧] ફ્રઅઓમિ[૬૨] નરેમ[૬૩] અષવનેમ[૬૪] ઇમત[૬૫] રષ્ન્વો[૬૬] રજિશ્ત,[૬૭] ઇમત[૬૮] અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો,[૬૯] યો[૭૦] અસતિ[૭૧] મઇન્યવનાંમ[૭૨] યજતનાંમ,[૭૩] નઇસ્રોનામનાઓ[૭૪] તાઓ[૭૫] બૂજત[૭૬] નરેમ[૭૭] અષવનેમ,[૭૮] હચ[૭૯] નસૂમ,[૮૦] હચ[૮૧] હષિ,[૮૨] હચ[૮૩] ઘષિ,[૮૪] હચ[૮૫] સએને,[૮૬] હચ[૮૭]

---

* અથવા તેની સાથે હમો દોસ્તી રાખીએ છિયે. અસલ અર્થ 'હમો જોડાઈએ છિયે' સંસ્કૃત ધાતુ પ્રયુજ=સાથે જોડાઈ જવું; દોસ્તી રાખવી.

† એ બોલનો ખાતરી ભરેલો ખોલાસો જણાયો નથી; ચોકસ જાતની ખરાબી કરનારા દેવોનાં નામ હોવાં જોઈએ.

બૂજિ.[૮૮] હચ[૮૯] હુએનયાઓ[૯૦] પૈરેથુ-અઇનિકયાઓ,[૯૧] હચ[૯૨] દ્રફ્ષયાઓ[૯૩] પૈરેથુ-ઉજ્ઞગેરેસયાઓ,[૯૪] હચ[૯૫] મષ્યાઇ[૯૬] દ્રવઇ-ત્યાઇ[૯૭] સાસ્તયાઇ,[૯૮] હચ[૯૯] સ્તરાઇ[૧૦૦] વઇસ્યાઇ,[૧] હચ[૨] નરો[૩] સાસ્તયાઇ,[૪] હચ[૫] યાતાઇ,[૬] હચ[૭] પઇરિકાઇ,[૮] હચ[૯] ઉરૂવિસ્ત.[૧૦]

(૩) સઉથી પેહલાં[૫૬] રાસ્ત[૫૯] માણસને[૫૮] હું પસંદ કરૂંછું:[૫૭] રાસ્ત[૬૪] માણસને[૬૩] સૌથી પેહલાં[૬૧] એટલામાટે[૬૦] હું પસંદ કરૂંછું[૬૨] કે[૬૫] તેને સઉથી સાચ્ચો[૬૭] રશ્ને ઈજદ[૬૬] તથા અમશાસ્પંદો,[૬૯] જેઓ[૭૦] મીનો[૭૨] ઈજદોમાં[૭૩] નરને-લગતા નામવાળા[૭૪] છે[૭૧] તેઓ,[૭૫] રાસ્ત[૭૬] માણસને[૭૭] બંચાવેછે.[૭૮]*

ખોલાસો:—(શાથી તે માણસને બંચાવેછે તેબાબે નીચે જણાવેછે.)

નસુશ[૮૦] (દેવ) થી,[૭૯] હષિ[૮૨] (દેવ) થી,[૮૧] ઘષિ[૮૪] (દેવ)થી,[૮૩] સએની[૮૬] (દેવ)થી,[૮૫] બૂજિ[૮૮] (દેવ)થી,[૮૭] (તથા) પુષ્કળ પળટનવાળા[૯૧] લશ્કરથી,[૮૯-૯૦] ઉંચે પકડેલા પોહોળા[૯૪] વાવતા[૯૩] (અથવા †ભાલા[૯૩])થી,[૯૨] દુષ્ટ[૯૭] (તથા) જુલમગાર[૯૮] માણસ[૯૬] થી,[૯૫] ધાતુનાં બનાવેલાં[૧] ખંજર‡[૧૦૦] થી,[૯૯] જુલમગાર[૪] માણસો[૩] થી,[૨] જાદુગર[૬] થી,[૫] પરી[૮] થી[૭] (તથા) ભુલાંપાડે તેવા ¶રસ્તા[૧૦] થી[૯]—(એ બધી જાતની ખરાબી-ઓથી) (અમશાસ્પંદો રાસ્ત માણસને બચાવેછે).

(૪) કુથ[૧૧] પર[૧૨] અષઓનાંમ્[૧૩] પથ[૧૪] ઉર્વએસઇતિ,[૧૫] કુથ[૧૬] દ્રવતાંમ.[૧૭] આઅત્[૧૮] મ્રઓત્[૧૯] અહુરો મજ્દાઓ,[૨૦] યેજિ[૨૧] મે[૨૨] માંથ્રેમ[૨૩] ફ્રમ્રવ,[૨૪] મરાઓ[૨૫] વા,[૨૬] દેન્જયાઓ[૨૭] વા,[૨૮] ફ્રા વા[૨૯] મ્રવ[૩૦] કર્ષાઇમ[૩૧] કારયેઇતિ,[૩૨] હુઓમ[૩૩] તનૂમ[૩૪] ગઓજઇતિ.[૩૫]

(૫) કાંમચિત્[૩૬] થ્વાંમચ[૩૭] દુજેમચ[૩૮] હુઇથ્યો-અયનાંમ[૩૯] હેન્તુમ[૪૦] §કાંમચિત્[૪૧] વા[૪૨] અઇપ્યએનાંમ[૪૩] હેન્તુમ,[૪૪]

---

* કેટલાએક બોલો વ્યાકરણને કાએદે નહી ઉતરયાથી, એ ફકરાનો બોલેબોલ તરજુમો થઈ શક્યો નથી. એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઇએ.

† જુઓ હોરમજ્દ યશ્તનો ૧૦ મો ફકરો, પૈરેથુ-દ્રફ્ષયાઓ બોલનો અર્થ.

‡ પ્રોફેસર યુસ્તિ; તલવારથી (પ્રોફેસર હારલે); નાંગાં ખંજરથી (ડાક્ટર સ્પીગલ); હઠીલા ગુનેહગાર—પાપી માણસથી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

¶ દારમેસ્તેતેનો અંગ્રેજી તરજુમો; દુઃખ, સંકટ (દારમેસ્તેતેનો ફ્રેન્ચ તરજુમો) ઉરૂવિસ્ત (નામના) દેવથી (યુસ્તિ); દરેક હુમલાથી (હારલે).

§ "કામ્ ચિત્"થી તે "અઈસ્યાપ્ચો પાયએઇબ્યો" સુધીના બોલોને બદલે આગળી કેટલીએક ભણવાની ચોપડીઓમાં નીચે મુજબનાં પદો આવેલાં છે:—
"હતરેમ્ હએનેમ્ કાંમચિત્ થ્વાંમચ દુજેમ્ચ નોઇત્ વઇનાને હુમતેમ્ કાંમચિત્

કાંમચિત્[૪૫] વા[૪૬] રએથ્વનાંમ.[૪૭] કાંમચિત્[૪૮] થ્વાંમ્ચ[૪૯] ફ્રુજેમ્ચ[૫૦] અઇરયાબ્યો[૫૧] પાઘ્એઇબ્યો[૫૨] જનાનિ,[૫૩] થ્વાંમ્ચ[૫૪] ફ્રુજેમ્ચ[૫૫] બન્દામિ,[૫૬] થ્વાંમ્ચ[૫૭] ફ્રુજેમ્ચ[૫૮] નિઘ્ને,[૫૯] થ્વાંમ્ચ[૬૦] ફ્રુજેમ્ચ[૬૧] નિઝ્બરેમ[૬૨] ફ્રુજેમ્ચ.[૬૩]

(૪) રાસ્ત (લોકો)નો[૧૩] માર્ગ[૧૪] (તથા) દુષ્ટ (લોકો) નો[૧૭] માર્ગ[૧૪] (એક બીજાથી) કેવી રીતે[૧૧] જુદો પડેછે?[૧૨-૧૫]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, નીતિવાન તથા ધર્મી લોકોના અને પાપી માણસોના જીંદગીના માર્ગોમાં શું ફેર?)

ત્યારે[૧૮] (દાદાર) હોરમજદે[૨૦] કહ્યું[૧૯] કે, અગરજો[૨૧] (કોઈ માણસ) મારા[૨૨] માંથ્ર[૨૩] મ્હોટે સાદે બોલે,[૨૪] (તથા તે માંથ્રને) યાદ કરનારો[૨૫] અથવા[૨૬] ભણનારો[૨૭] (થાએ), અથવા[૨૮] ભણતાં ભણતાં[૩૦] કશ[૩૧] ખેંચે[૩૨] તો, (તે શખ્સ) પોતાનાં[૩૩] તનને[૩૪] (દેવ દરૂજના હુમલાથી તથા બદીના માર્ગથી) બંચાવેછે.[૩૫]

(૫) (માણસોને ફરેબ આપવાનેમાટે) જાહેર રીતે આવનારા (દરૂજો) માંના[૩૬] તું[૩૭] કોઈબી[૩૧] દરૂજને,[૩૮] છુપી રીતે આવનારા (દરૂજો) માંના[૪૩] તું[૪૯] કોઈબી[૪૮] દરૂજને,[૫૦] રીમન કરનારા (દરૂજો)માંના[૪૭] તું[૫૪] કોઈબી દરૂજને,[૫૫] એરીઅન[૫૧] (લોકોની) જગ્યાઓમાંથી[૫૨] હું મારી કાહાડીશ;[૫૩] તું[૫૭] દરૂજને[૫૮] હું સાંકળથી બાંધીશ,[૫૬] તું[૬૦] દરૂજને[૬૧] હું મારીશ,[૫૯] (તું) દરૂજને[૬૩] હું બાહાર *કાહાડીશ.[૬૨]

(૬) થ્રિ-કરૂપેમ[૬૪] ફ્રકારયેઇતિ[૬૫] ફ્રા-શ્રઓમિ[૬૬] નરેમ[૬૭] અષવનેમ;[૬૮] ક્ષ્વશ[૬૯]-કરૂપેમ[૭૦] ફ્રકારયેઇતિ[૭૧] ક્ષ્વશ[૭૨] ફ્રા-શ્રઓમિ[૭૩] નરેમ[૭૪] અષવનેમ;[૭૫] નવ-કરૂપેમ[૭૬] ફ્રકારયેઇતિ,[૭૭] નવ[૭૮] ફ્રા-શ્રઓમિ[૭૯] નરેમ[૮૦] અષવનેમ.[૮૧]

(૬) (દાદાર) હોરમજદ કહેછે):—(જે માણસ) ત્રણ કશ[૬૪] ખેંચેછે,[૬૫] (તેને) અશો[૬૮] નર તરીકે[૬૭] હું પસંદ કરૂંછું.[૬૬] (જે માણસ)

થ્વાંમ્ચ ફ્રુજેમ્ચ અરેથએઇબ્યો પેરેથએઇબ્યો." એ પદો પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડે તથા ડાકટર ગેલ્ડનરે નોટમાં આપેલાં છે. હાલની ભણવાની ચોપડીમાં જે પદો મેં ઉપર આપેલાં છે તેજ પ્રમાણે આવેછે.

* દરૂજના હુમલાથી બનચવાનેમાટે એની આગમચના ફકરામા જે માંથ્ર ભણવાને ફરમાવ્યા તે, આએ ફકરાના અવસ્તા જાણવા.

છ[૭૯] કશ[૭૮] ખેંચેછે,[૭૭] (તેને) અશો[૭૫] નર તરીકે[૭૪] હું પસંદ કરૂંછું;[૭૩] (જે માણસ) નવ કશ[૭૮] ખેંચેછે,[૭૭] (તેને) *તમામ[૭૮] અશો[૮૧] નર તરીકે[૮૦] હું પસંદ કરૂંછું.[૭૯]

ખોલાસો:—(આએ ફકરામાં કશ ખેંચવાને લગતી બીના આવેલી છે. માત્ર કશ ખેંચીને બેસી રેહેવાનું નહી સમજવું, પણ તેની પછી ચોકસ ક્રિયા કરવાનું ફરમાન હોએ, જેની વીગત આએ ઠેકાણે જણાવી નથી. એ કશ ખેંચીને ક્રિયા કરવાનું કાંમ ટુંકમાં ત્રણ કશનું, છ કશનું, અથવા નવ કશનું કાંમ એ પ્રમાણે ઓળખાતું હોએ. જરતોશ્તી ધર્મની પાવ મેહેલની ક્રિયાઓ કરવાની આગમજ, જે જગાએ તે ક્રિયા કરવાની હોએ તેની આસપાસ, કશ ઈઆને કુંડાળું પાડવામાં આવેછે; તેની મતલબ એ કે, તે ચોકસ ક્રિયા થતી વેળા આસપાસની આલુદગી, અપવિત્રાઈ તથા ગલીચી તેની ઉપર અસર કરી શકે નહી.)

(૭) નામેનિ[૮૨] અએષાંમ[૮૩] દ્રુજિનાંમ[૮૪] નસૂમ[૮૫] કેરેત[૮૬] પઇતિ[૮૭] જનઇતિ[૮૮] જત[૮૯] કરપનો[૯૦] ચિથ્રીમ,[૯૧] જામાચ[૯૨] મેરે-વો[૯૩] સઓચ;[૯૪] યે[૯૫] જઓત[૯૬] જરથુશ્તો,[૯૭] એરેધતન્[૯૮] હુચ દ્રઓઝ્વાન[૯૯] હુવાંમ[૧૦૦] અનુ ઉશ્તીમ[૧] જઓષેમ્ચ,[૨] યથ[૩] કથચ[૪] હે[૫] જઓષો.[૬] (૮) પસ્ચ[૭] હુ-ક્રાઓમો-દાઇતીમ,[૮] અપાખેધ્ર-નએમેમ[૯] જનઇતિ[૧૦] પસ્ચ[૧૧] હુવો[૧૨] નોઇત[૧૩] ઉજીક્ષ્યન્તો[૧૪] નસૂમ[૧૫] સ્તેરેથ્વત[૧૬] સ્નઇથિષ[૧૭] વીખ્રૂમન્તેમ[૧૮] મરેમ નાષઇતિ,[૧૯] મઇન્યવનાંમ[૨૦] યજતનાંમ[૨૧] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૨૨] ફ્રસસ્તયએચ.[૨૩]

(૭) "આએ દરૂજોનાં નામ દેતાં તે (અશો માણસ) તલવારથી નસુશને મારેછે; કરપોનેં† તેઓનાં મૂળથી મારવામાં આવેછે, અને તેઓની નસલ નાબુદ થઈ જાએછે. તે જોતી જે જરતોશ્તનો (પ્રતિનિધિ) તે, પોતાની મરજી તથા ખાહેશ પ્રમાણે ચાલવાની દરેક બદીથી તથા દરેક જાતની આડી ચાલથી પાક થઈ જાએછે."‡

(૮) મીનો[૨૦] ઈજદોની[૨૧] ખુશ્નુદીનેમાટે[૨૨] તથા (તેઓની) વખાણ ગાવાનેમાટે,[૨૪] બામદાદનાં ઝઝકલાંના વખત[૮] થી,[૭] (ઈઆને ખોરશેદ) પોતે[૧૨] ઉગેલો[૧૪] નહી[૧૩] (હોએ) તેઆરથી,[૧૧] (તે અશો નર) પોહોળા[૧૬]

---

* 'નવ (=સંસ્કૃત નવ)નો અસલ અર્થ 'તાજું, નવું' થાએછે.

† ઈઆને જરતોશ્તી ધર્મનાં ફરમાનો કબૂલ નહી રાખનારાઓને.

‡ પ્રોફેસર હારલે.

હથિયારે કરીને[17] નસાને[15] અવાખ્તર (ઈઆને ઉત્તર) તરફ[6] મારી કાહાડેછે[10] (તથા) સખત રીતે[18] મરકીને નાશ *કરેછે.[19]

(૯) **જરથુશ્ત્ર[24] અએતેમ્[25] માંથ્રેમ[26] મા[27] ફ્રદક્ષયો,[28] અન્યાત્[29] પિથ્રે[30] વા[31] પુથ્રાઇ,[32] બ્રાથ્રે[33] વા[34] હુધો-જાતાઇ,[35] આ-થ્રવનાઇ[36] વા[37] થ્રાયઓને[38] હઓસ્રો-ગઓનો,[39] હુદએનો;[40] યો[41] હુદએનો,[42] અષવ[43] અઉરૂવો[44] વીસ્પો[45]-દુજેમ્[46] રામયેહે.[47]**

(૯) (દાદાર હોરમજદ કહેછે):—અએ જરતોશ્ત ![24] આએ[25] માં-થ્ર[26] છોકરાવાળા[32] બાપ,[30] અથવા[31] એક ભાઈ[33] જેની સાથે બીજો જનમેલો† હોએ,[35] અથવા[37] ત્રણ પંથવાળા[38] (તથા) નેકનામીના‡ ગુણવાળા[39] આથ્રવન[36]—(એ ત્રણ) સિવાએ[29] (બીજા કોઈને) તું શિખવતો[28] ¶ના.[27]

ખોલાસો:—(તે આથ્રવન કેવો હોવો જોઈએ તેની બીજી સિફતો નીચે જણાવેછે.)

(જે આથ્રવન) સારી દીનવાળો[40] (હોએ), (તથા) જે[41] સારી દીનવાળો,[42] અશો[43] (તથા) નામીચો[44] (હોવાથી) તમામ[45] દરૂજોને[46] જેર §કરનાર[47] (થાએ); (ઈઆને દરેક જાતની જુઠાઈને તોડે).

અહે[48] રય[49] ખરેનંઘહુચ,[50] તેમ[51] યજાઇ[52] સુરૂન્વત[53] યસ્ન[54] હઉર્વતાતેમ[55] અમેષેમ સ્પેન્તેમ;[56] જઓથ્રાબ્યો[57] હઉર્વતાતેમ[58] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[59] યજમઇદે.[60]

તેનાં[48] તેજ[49] તથા પ્રતાપને લીધે[50] તે[51] ખોરદાદ[55] અમશાસ્પંદને[56]

---

* 'મરેમનાષઇતિ' ને બદલે પ્રોફેસર ગુસ્તિની માફક બે બોલ ગણીને 'મરેમ્ નાષઇતિ'—તે પ્રમાણે મેં વાંચણ રાખ્યું છે. 'મર'=સંસ્કૃત **મરક**—મરકી, મરકીનો રોગ; ધાતુ સંસ્કૃત **નશ્**=નાશ કરવો.

† ઈઆને એક ભાઈ જેને બીજો ભાઈ અથવા બેહેન હોએ.

‡ કદાચ 'હઓસ્ર' 'હઓસ્રવંઘહ' (=નેક નામી)નો અપભ્રંશ હોએ. લાએક ગુણો ધરાવનારા (પ્રોફેસર હારલે); પ્રોફેસર ગુસ્તિએ 'હઓસ્રો-ગઓનો'નો અર્થ આપ્યો નથી.

¶ વધારે ખોલાસામાટે જુઓ બેહેરામ યશ્તનો ૪૬ મો ફકરો તથા તેની નોટ. 'જરથુશ્ત્ર'થી તે 'થ્રાયઓને' સુધીનો વાકય બેહેરામ યશ્તના ૧૬ મા ફકરદામાં બી આવેછે.

§ 'રામય'ને મલતો ફારસી 'રામ્ કરદન્' (ઈઆને તાબે કરવું). ડાકટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે "વીસ્પ કરેષો રાયયેઇતિ" લઈને, પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે "તમામ મંડળો અથવા મંડળીઓમાં સલાહ—સુખ પાંથરે" અર્થ કરેછે.

સંભળાએ તેવી[૫૩] (અથવા પ્રખ્યાત[૫૩]) ઈજશ્નેવટે[૫૪] હું ઇજાું.[૫૨] ખોરદાદ[૫૮] અમશાસ્પંદને[૫૯] ક્રિયાની ભેટોથી[૫૭] હમો ઈજીએ છિયે.[૬૦]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-હંઘ્રહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથનચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘજ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સરદગાંન હમા સરદગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, હઉર્વતાતો રથ્વો યાઇર્યયાઓ હુષિતોઇશ સરેધએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હ્વરેનોચ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરફેહ મોજદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રરહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરૂશતાંમ હ્યત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારૂજે ખોરેહ અવજાયાદ ખોરદાદ અમશાસ્પંદ, બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાન, આગાહી રવાઇ ગોઆફરંગાની બાદ હફ્તે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.
હુઉર્વતાતેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧.
ખોરૂદાદ અમશાસ્પંદ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

ખોરશેદ યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્દાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્. ખોરૂશેદ્ અમર્ગ્ રયોમંદ્ અઉર્વંદ્-અસ્પ્ *ઓરસાદ્. અજ્ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ્; અજ્ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત્ દુજૂખ્ત દુજ્વરૂશ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્ત્, ઉઇમ્ કરદ્, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બૂન્ બુદ્ એસ્તેદ્. અજ્ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુન-શ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્, પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હચત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ્. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. હ્વરે-ક્ષએતહે† અમેષહે રએવહે અઉર્વત્-અસ્પહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(૧) હ્વરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અઉર્વત્-અસ્પેમ યજમઇદે. આઅત્ યત્ હ્વરે-રઓક્ષ્નિ તાપયેઇતિ, આઅત્ યત્ હ્વરે-રઓચો તાપયેઇતિ, હિશ્તેન્તિ મઇન્યવાઓંઘ્હો યજતાઓંઘ્હો સતેમ્ચ હજંઘ્રેમ્ચ; તત્ ખ્વરેનો હાંમ-બારયેઇન્તિ, તત્ ખ્વરેનો નિપારયેઇન્તિ, તત્ ખ્વરેનો બખ્શેન્તિ જાંમ પઇતિ અહુરધાતાંમ્, ફ્રાધતિચ અષહે ગએથાઓ, ફ્રાધતિચ અષહે તનુયે, ફ્રાધતિચ હ્વરે યત્ અમેષેમ રએમ અઉર્વત્-અસ્પેમ.

---

* ઈઆને અમર, ચળકાટવાળો (તથા) તેજ ઘોડા રાખનાર ખોરશેદ (ઈજદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો !

† ઈહાંથી તે એ યશ્તને છેડે સુધીના અવસ્તા તથા પાજંદના તરજુમા, તેની નોટ તથા ખોલાસાને માટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩-૪૨.

(૨) આ્અત યત્ હ્વરે ઉજ્જુક્ષ્યેઇતિ, બ્વત્ ઝાંમ અહુરધાતાંમ્ યઓઝ્દાથ્રેમ, આપેમ્ તચિન્તાંમ યઓઝ્દાથ્રેમ, આપેમ્ ખાંન્યાંમ્ યઓઝ્દાથ્રેમ, આપેમ જરયનાંમ્ યઓઝ્દાથ્રેમ, આપેમ્ અર્મએશતાંમ્ યઓઝ્દાથ્રેમ, બ્વત્ દાંમ અષવ યઓઝ્દાથ્રેમ, યાઓ હેન્તિ સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ. (૩) યેધિ જી હ્વરે નોઇત્ ઉજ્જુક્ષ્યેઇતિ, અધ દએવ વીસ્પાઓ મેરેનચિન્તિ, યાઓ હેન્તિ હપ્તો-કર્ષ્વોહુવ, નવ ચિશ્ મઇન્યવ યજત, અંઘ્રહુવ અસ્ત્વઇતિ પઇતિદ્રાંમ, નોઇત્ પઇતિશ્તાંમ્ વીધેન્તિ.

(૪) યો યજઇતે હ્વરે યત્ અમેષેમ રએમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ્, પઇતિશ્તાતેએ તેમંઘ્રહાંમ્, પઇતિશ્તાતેએ તેમસ્-ચિથ્રનાંમ્ દએવનાંમ્, પઇતિશ્તાતેએ તાયુનાંમ્ચ હજસ્નાંમ્ચ, પઇતિશ્તાતેએ યાતુનાંમ્ચ પઇરિકનાંમ્ચ, પઇતિશ્તાતેએ ઇથ્યેજંઘ્રહો મર્ષઓનહે, યજઇતે અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, યજઇતે અમેષે સ્પેન્તે, યજઇતે હ્આમ્ ઉર્વાનેમ્, ક્ષ્નાવયેઇતિ વીસ્પે મઇન્યવચ યજત ગએથ્યાચ, યો યજઇતે હ્વરે યત્ અમેષેમ્ રએમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ.

(૫) યજાઇ મિથ્રેમ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ હજંઘ્ર-ગઓષેમ, બએવરે-ચષ્મનેમ્; યજાઇ વજ્રેમ્ હુનિવિખ્તેમ કમેરેધે પઇતિ દએવનાંમ્ મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ, યજાઇ હખેધ્રેમ્ચ યત્ અસ્તિ હખેધ્રનાંમ વહિશ્તેમ્ અન્તરે માઓંઘ્રહેમ્ચ હ્વરેચ. (૬) અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન હ્વરે-ક્ષએતેમ્ અમેષેમ રએમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ. જઓથ્રાબ્યો હ્વરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ્ યજમઇદે.

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાધ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૭) (બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સરદગાંન, હમા સરદગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આ-સ્તવાની નેકી રસાનદ અએદુન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઈર્યો ૨. યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, હ્વરે-ક્ષએતહે અમેષહે રએવહે અઉર્વત-અસ્પહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરૂફેહ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન), માહે મુબારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હ્યત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ ખોરૂશેદ અમર્ગ રયોમંદ અઉર્વંદ-અસ્પ, બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રીંગાંની બાદ હફતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડુ કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

હ્વરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અઉર્વત્-અસ્પેમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. ખોરશેદ અમર્ગ રયોમંદ અઉર્વંદ-અસ્પ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

માહ યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્દાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્. માહ્ બોખ્તાર્ માહ્ યજ્દ બેરસાદ્.* અજ્ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ, અજ્ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્ૂખ્ત દુઝ્વરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન બૂદ્ એસ્તેદ્, અજ્ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંધ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. માઓંઘહહે† ગઓચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(૧) નેમો અહુરાઇ મજ્દાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘહાઇ, ગઓચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે. (૨) કત્ માઓ ઉક્ષ્યેઇતિ, કત્ માઓ નેરેફ્સઇતિ. પન્ચ-દસ માઓ ઉક્ષ્યેઇતિ, પન્ચ-દસ માઓ નેરેફ્સઇતિ, યાઓ હે ઉક્ષ્યાંસ્તાતો, તાઓ નેરેફ્સાંસ્તાતો; તાઓ નેરેફ્સાંસ્તાતો, યાઓ હે ઉક્ષ્યાંસ્તાતસ્ચિત્. કે યા માઓ ઉક્ષ્યેઇતિ નેરેફ્સઇતિ થ્વત્.

---

* ઈઆને સફાઈ (અથવા છુટકારો) આપનાર માહ ઈજદ (મારી મદદે) પોંહોંચો! બખશેશ કરનાર-હિસ્સો વેંહેંચી આપનાર માહ ઈજદ (દારમેસ્તેતે).

† ઈહાંથી તે એ યશ્તને છેડે સુધીના અવસ્તા તથા પાજંદના તરજુમા, તેની નોટ તથા ખોલાસામાટે જુઓ માહ બોખ્તાર નીઆએશ. સફો ૫૭-૬૧.

(૩) માઓંઘહેમ્ ગઓચિથ્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. તત્ માઓંઘહેમ્ પઇતિ-વએનેમ્, તત્ માઓંઘહેમ્ પઇતિ-વીસેમ્, રઓક્ષ્નેમ્ માઓંઘહેમ્ અઇવિ-વએનેમ્, રઓક્ષ્નેમ્ માઓંઘહેમ્ અઇવિ-વીસેમ્, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ સ્પેન્ત ખ્વરેનો દારયેઇન્તિ, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ સ્પેન્ત ખ્વરેનો બક્ષેન્તિ, ઝાંમ્ પઇતિ અહુરધાતાંમ્. (૪) આઅત્ યત્ માઓંઘહે રઓક્ષ્નિ તાપયેઇતિ, મિશતિ ઉર્વરનાંમ્ જઇરિ-ગઓનનાંમ્ જરમએમ્ પઇતિ જેમાધ ઉજુક્ષ્યેઇતિ. અન્તરે-માઓંઘહાઓસ્ચ, પેરેનો-માઓંઘહાઓસ્ચ વીષપ્તથાઓસ્ચ. અન્તરે-માઓંઘહેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; પેરેનો માઓંઘહેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; વીષપ્તથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે.

(૫) યઝાઇ માઓંઘહેમ્, ગઓચિથ્રેમ્, બઘેમ્ રએવન્તેમ્, ખ્વરેનંઘઉહન્તેમ્, અફ્નંઘઉહન્તેમ્, તફ્નંઘઉહન્તેમ્, વરેચંઘ-ઉહન્તેમ્, ક્ષ્તાવન્તેમ્, ઇશતિવન્તેમ્, યઓક્ષ્તિવન્તેમ્, સઓ-કવન્તેમ્, જઇરિમ્યાવન્તેમ્, વોહુવાવન્તેમ્, બઘેમ્ બએષજેમ્.

(૬) અહે રય ખ્વરેનંઘહચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન માઓંઘહેમ્ ગઓચિથ્રેમ્; જઓથ્રાબ્યો માઓંઘહેમ્ ગઓ-ચિથ્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે.

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહ્દીન્ માંજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્ અએદૂન બાદ્. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૭) યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, માઓંઘહે ગઓચિથ્રહે ગેઉશ્ચ અએવો-દાતયાઓ,

ગેઉશચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હુજંધ્રેમ; જસ મે; કેરૂફેહ્ મોજદ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘ્રહાઇ ગઓ-ચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે; અષેમ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ્ માહ બોખ્તાર્ માહ યજદ્ એ-રસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન્ બેહ માજદયસ્નાંન્ આગહી રવાઇ ગોઆફ્રરંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશવર્ જમીન્; અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિ-શ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. માઓંઘ્રહેમ્ ગઓચિથ્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. માહ બોખ્તાર્ માહ યજદ્ એરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

તીર યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ્; તેશ્તર્ તીર્ રયોમંદ્ ખોરેહમંદ્* એરૂસાદ્.

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરૂશ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ્, ઉફેમ ગોફ્ત્, ઉફેમ કર્દ્, ઉફેમ જસ્ત્, ઉફેમ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્

---

* ઈઆને ચળકાટવાળો તથા ખોરેહવાળો તેશ્તર તીર (ઈજદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો!

ગુનાહુ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંગ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરશોતેમેમ. સ્તઓમ અષેમ; અષેમ વોહુ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. તિશ્ત્ર્યેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંગ્રઉહતો, સતવએસહે ફ્રાપહે સૂરહે *મજ્દધાતહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) મ્રઓત્[૧] અહુરો મજ્દાઓ[૨] સ્પિતમાઇ[૩] જરથુશ્ત્રાઇ,[૪] પાઓંગ્રહે[૫] અંઘહુ[૬]વેમ્ચ[૬] રતુશ્વેમ્ચ,[૭] માઓંગ્રહેમ્ચ[૮] મ્એથનેમ્ચ[૯], મ્યજ્દેમ્ચ[૧૦] ફ્રા-યજમઇદે.[૧૧] યત્[૧૨] મે[૧૩] સ્તારો[૧૪] ખરેનંગ્રઉહન્તો[૧૫] હચાઓન્તે,[૧૬] પરચ[૧૭] માઓ[૧૮] નેરેબ્યો[૧૯] ખરેનો[૨૦] બક્ષેન્તિ,[૨૧] યજાઇ[૨૨] પોઇથ્રહે[૨૩] બખ્તારેમ્[૨૪] તિશ્ત્રીમ્[૨૫] સ્તારેમ્[૨૬] જઓથ્રાબ્યો.[૨૭]

(૨) †તિશ્ત્રીમ્[૨૮] સ્તારેમ્[૨૯] રએવન્તેમ,[૩૦] ખરેનંગ્રઉહન્તેમ્[૩૧] યજમઇદે[૩૨] રામ-ષયનેમ્[૩૩] હુષયનેમ્[૩૪] અઉરૂષેમ્[૩૫] રઓક્ષ્નેમ્[૩૬] ફ્રાદેરેસ્રેમ,[૩૭] વ્યાવન્તેમ્[૩૮] બએષજીમ,[૩૯] રવો[૪૦]-ફ્રઓથ્મનેમ્[૪૧] બેરેજન્તેમ,[૪૨] દૂરાત્[૪૩] વ્યાવન્તેમ્[૪૪] બાનુબ્યો,[૪૫] રઓક્ષ્નિબ્યો[૪૬] અનાહિતએઇબ્યો.[૪૭] અપેમ્ચ[૪૮] પેરેથુ-જ્રયંગ્રહેમ,[૪૯] વંગ્રઉહીમ્ચ[૫૦] દૂરાત્[૫૧] ફ્રસ્રૂતાંમ,[૫૨] ગઉશ્ચ[૫૩] નાંમ[૫૪] મજ્દધાતેમ,[૫૫] ઉગ્રેમ્ચ[૫૬] કવએમ[૫૭] ખરેનો,[૫૮] ફ્રવષીમ્ચ[૫૯] સ્પિતામહે,[૬૦] અષઓનો[૬૧] †જરથુશ્ત્રહે.[૬૨]

(૧) (દાદાર) હોરમજ્દે[૨] સપેતમાન[૩] જરતોશ્તને[૪] કહ્યું[૧] કે

* ઈઆને ચળકાટવાળા (તથા) ખોરેહવાળા તેશ્તર સેતારાની, (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલા શરા (તથા) (જુદી જુદી જગાએ) (વરસાદનાં) પાણીને વેહેંચી નાખનાર સતવએસની આરાધના કરવાને તથા ખુબીઓ આવાને, ઇત્યાહિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

† ડાકટર ગેલ્ડનર આએ બીજા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૪ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાએછે.

(તેશ્તરની) સાહેબી[૬] અને સરદારીને,[૭] તથા માહતાબને[૮] અને (તેનાં) મન-જલને,[૯] મ્યજદને[૧૦] હું *અંચાવીશ,[૫] કે જેથી[૧૨] મારા[૧૩] (બીજા) નુરમંદ[૧૫] સેતારાઓ[૧૪] બરાબર ચાલે,[૧૬] (તથા) માહતાબ[૧૮] માણસોને[૧૯] નુર[૨૦] બખશે.[૧૧]

(ભણનાર કેહેછે):—†ખેતરમાં[૨૩] (વરસાદની) બખશેશ ‡કરનાર[૨૪] તેશ્તર[૨૫] સેતારાને[૨૬] ક્રિયાની ભેટો સાથે[૨૭] હું યાદ ¶કરૂંછું.[૨૨]

(૨) ચળકાટવાળા,[૩૦] ખોરેહવાળા,[૩૧] રામશ્નીની બેઠક રાખનાર,[૩૩] સારી બેઠક રાખનાર,[૩૪] રાતા[૩૫] (અથવા $કેરમજી રંગના[૩૫]), પ્રકાશતા[૩૬] દેખામણા[૩૭] (અથવા તરત નજરમાં આવી જાએ તેવા[૩૭]), મદદ કરનાર,[૩૮] તંદરોસ્તી આપનાર,[૩૯] ફરાખીથી[૪૦] આગળ §વધનાર,[૪૧] બુલંદ દરજાના,[૪૨] (પોતાનાં) ચળકાટવાળા[૪૬] તથા સાફ[૪૭] કિરણોથી[૪૫] (માણસોને) દૂરવેરથી[૪૩] મદદ કરનાર[૪૪]—(એ બધી સિફતવાળા) તેશ્તર[૨૮] સેતારાને[૨૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૨] બોહોળા દરિયાનાં[૪૯] ||પાણીને,[૪૮] દૂર (નાં દેશો) સુધી[૫૧] વખણાએલી[૫૨] તથા ફાએદાકારક **(અર્દ્વીસૂર)ને,[૫૦] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૫] ગાવ્યોદાદનાં[૫૩] નામને,[૫૪] કેઆની[૫૭] જોરાવર[૫૬] ખોરેહને[૫૮] (તથા) સપેતમાન[૬૦] અશો[૬૧] જરતોશ્તના[૬૨] ફરોહર[૫૯] (એ બધાંને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૨]

(૩) અહે[૬૩] રય[૬૪] ખ્રરેનંઘહચ,[૬૫] તેમ[૬૬] યજાઇ[૬૭] સુરૂ-ન્વત[૬૮] યસ્ન,[૬૯] તિશ્ત્રીમ[૭૦] સ્તારેમ[૭૧] જઓથ્રાબ્યો;[૭૨] તિશ્ત્રીમ[૭૩] સ્તારેમ[૭૪] રએવન્તેમ,[૭૫] ખ્રરેનંઘઉહન્તેમ[૭૬] યજમઇદે.[૭૭]

---

* 'પાઓઘ્રહે'—ક્રિયાપદ ભવિષ્યકાળ આત્મનેપદ પેહેલ્લો પુરૂષ એકવચન; અસલ રૂપ પા+હ+એ; ધાતુ પા=સંસ્કૃત पा=બચાવવું; ભવિષ્યનો હ લાગો.

† ષોઇથ્ર=સંસ્કૃત क्षेत्र=ખેતર; કોઇબી જગા. એનો અર્થ શેહેર બી થાયેછે.

‡ ઈબાને વખતસરના વરસાદથી લીલાં લેહેર કરનાર. જાણવું જે તેશ્તર તીર ઈજદ વરસાદની ઉપર મવક્કલ છે. એનો હરીફ અપઓષ (પાણીનાં વાદળાને બાળી નાખનાર) દેવ છે; જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૨૦—૨૧. વળી સેતારા તરીકે એને Dogstar અથવા Sirius સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે.

¶ એ આખો ફકરો જરા ગુચવણ ભરેલો છે.

$ 'અઉરૂષ'નો અર્થ 'સફેદ' બી થાએછે, અને તે સરોશ ઈજદના ઘોડાની સિફતમાં આવેછે; જુઓ સરોશ યશ્ત વડી, કરદો ૧૧ મો.

§ અથવા (ઘોડાની માફક) મ્હોંડેથી ફુંફાડા મારતા; ખુશાલી બખશતા અથવા પાંથરતા (સ્પીગલ તથા હારલે). ઘોડાના રૂપમાં તેશ્તર આવેછે, તે બાબે એજ યશ્તના છઠા કરદામાંથી આપણને ઈશારો મળેછે.

|| કદાચ વોઉરૂકશ નામના દરિયા વિશે ઈશારો હોએ.

** અરદ્વીસૂર નીઆએશમાં બી એજ બોલો (દૂરાત્ ફ્રસૂતાંમ્) આવેછે, તે ઉપરથી અરેદ્વીસૂર લેવાને કાંઈક ટેકો મળેછે. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'વંઘુહીમ્' ને વેહેતી નદી ગણેછે.

હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૩) (તેશ્તર)નાં[63] તેજ[64] તથા પ્રતાપને લીધે,[65] તેને[66] (ઈઆને) તેશ્તર[70] સેતારાને[71] સંભળાએ તેવી[68] (અથવા પ્રખ્યાત[68]) ઈજશ્નેવટે[69] ક્રિયાની ભેટોથી[72] હું યાદ કરૂં.[67] ચળકતા[75] (તથા) ખોરેહવાળા[76] તેશ્તર[73] સેતારાને[74] હમો યાદ કરીએ છિયે.[77]

(કરદો ૨ જો) (૪) *તિશ્લીમ્[1] સ્તારેમ્[2] રએવન્તેમ્[3] ખરેનંઘઉહન્તેમ્[4] *યજમઇદે;[5] અકૃશ-ચિથ્રેમ,[6] સૂરેમ,[7] બેરે-જન્તેમ[8] અમવન્તેમ,[9] દૂરએસૂકેમ,[10] બેરેજન્તેમ,[11] ઉપરો-કઇરીમ;[12] યહ્માત[13] હચ[14] બેરેજાત્[15] હુઓસ્રવંઘહેમ,[16] અપામ્ નફ્ધ્રત્[17] હચ[18] ચિથ્રેમ.[19]

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્લીમ્ સ્તારેમ્. જઓથ્રાબ્યો તિશ્લીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘઉ-હન્તેમ્ યજમઇદે.

હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪) ચળકાટવાળા,[3] ખોરેહવાળા,[4] પાણીનું મૂળ રાખનાર,[6] એજમતી,[7] †બુલંદ દરજ્જાના,[8] હિમ્મત આપનાર,[9] દૂર સુધી રોશની આપનાર,[10] બુલંદ,[11] ઉપર (અથવા વધારે) કાંમ કરનાર,[12]—(એવી સિફતવાળા) તેશ્તર[1] સેતારાને[2] હમો યાદ કરીએ છિયે.[5] જેની[13] કીર્તિ[16] બુલંદીને[15] લીધે[14] (તથા) (જેનું) મૂળ[19] અપાંમ્ ‡નપાત્ (ઈઆને પાણીના મૂળ) ને[17] લીધે[18] છે.

* દરેક ફકરાની શરૂઆતમા આવતા એ પાચ બોલો (તિશ્લીમ્ સ્તારેમ... યજમઇદે) ને ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતા રૂપી બે લીટી લેછે; પેહેલી લીટી 'રએવન્તેમ્' આગળ અને બીજી લીટી 'યજમઇદે' આગળ પુરી થાએછે.

† એનો અર્થ "આસમાનની બુલંદી ઉપર આવેલા" બી થઈ શકે.

‡ 'અપાંમ્ નપાત્'ના ખોલાસા બાબે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ, નપત્ બોલ.

(કરદો ૩ જો) (૫) તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યિમ[6] પઇતિશ-મરેન્તે[7] પસ્વસ્ચ[8] સ્તઓરાચ[9] મશ્યાચ[10] પરો-દરેસ્વાંનો,[11] કએતચ[12] પરો-કુશ્નિન્તો.[13] કધ-નો[14-15] અવિ[16] ઉસ્યરાત્[17] તિશ્ત્ર્યો[18] રએવાઓ[19] ખરેનંઘઉહાઓ;[20] કધ[21] ખાઓ[22] અસ્પો-સ્તઓયેહીશ[23] અપાંમ[24] તચાઓન્તિ[25] નવ.[26]

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘઉહન્તેમ યજમઇદે.

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૫) ચળકાટવાળા[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] તેશ્તર[1] સેતારાને[2] હમો યાદ કરીએ છિયે.[5] જેને[6] પશુઓ,[8] ભારબરદાર જાનવરો[9] તથા માણસો[10] ઇનતેજારીથી[11] (નીચે પ્રમાણે) યાદ કરેછે,[7] (પણ તેઓ) (પોતાની) *મુરાદમા[12] †ઠગાએછે.[13]

ચળકાટવાળો[19] (તથા) ખોરેહવાળો[20] તેશ્તર[18] (સેતારો) કેઆરે[14] હમારી[15] તરફ[16] ઉગશે ?[17] (તથા) ઘોડાનાં કરતાં વધારે મ્હોટાં કદ જેટલા[23] પાણીના[24] ઝરાઓ[22] કેઆરે[21] નવેસરથી[26] વેહેશે ?[25]

(કરદો ૪ થો) (૬) તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યો[6] અવવત્[7] ક્ષ્વએવો[8] વજાઇતે,[9] અવિ[10] જરયો[11] વોઉરૂ-કષેમ,[12] યથ[13] તિઘ્રિશ[14] મઇન્યવસાઓ;[15] યિમ[16] અંઘહત્[17] એરેક્ષો[18] ક્ષવિવિ-ઇષુશ[19] ક્ષવિવિ-ઇષ્વતેમો,[20] અઇર્યનાંમ[21] અઇર્યો,[22] ક્ષુથત્[23] હચ[24] ગરોઇત્[25] ખન્વન્તેમ[26] અવિ[27] ગઇરીમ.[28]

(૬) ચળકાટવાળા[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] તેશ્તર[1] સેતારાને[2]

---

* કએત=વૈદિક केत=ખાહેશ; વળી 'કએત 'ને સંસ્કૃત कीट (=છના જાનવર, કીડા) સાથે સરખાવીએ તો નીચે મુજબ અર્થ થઈ શકે:—

જેનેમાટે (ઈઆને વરસાદ આવશે તેનેમાટે) છના જાનવરો દલગીર થાએછે (ધાતુ क्रुद्ध), (કારણ કે તેઓનો નાશ થઈ જાએ).

† ઈઆને વખતસર જલદીથી વરસાદ પડે તેનેમાટે તેઓ ખાહેશ રાખેછે, પણ તેમ નહી થવાથી તેઓ ઠગાએછે.

હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જે[૬] (તેશ્તર) શેતાબીથી *જતા[૧૫] તીરના[૧૪] જેટલી[૭] જહડપથી[૮] વોઉરૂ-કશ[૧૨] (નામના) દરિયા[૧૧] તરફ[૧૦] જાએછે.[૯]

ખોલાસો:—(હવે તીરની જહડપ બાબે નીચે ખોલાસો કરેછે.)

(જેવી રીતે કે) (તમામ) ઈરાનીઓમાં[૨૧] ઘણોજ શેતાબ તીર નાખનાર[૨૦] †એરેક્ષ[૧૮] (નામના) એક ઉસ્તાદ તીર્ અંદાજ[૧૯] ઇરાની[૨૨] હતો[૧૭] તેણે ‡ક્ષુથ[૨૩] (નાંમના) પાહાડ[૨૫] ઉપરથી[૨૪] (તીર ફેંકીને), (છેક) ‡ખ્વન્વત[૨૬] (નામના) પાહાડ[૨૮] (ને લાગે ત્યાંહાં) સુધી[૨૭] (તીર માર્યો હતો).

(૭) તધ[૨૯] દિમ[૩૦] અહુરો મજ્દાઓ[૩૧] અવાંન્[૩૨] દાત,[૩૩] તત્[૩૪] આપો[૩૫] ઉર્વરાઓસ્ચ,[૩૬] પઇરિ-ષે[૩૭] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતિશ[૩૮] મિથ્રો[૩૯] ફ્રાધયત્[૪૦] પન્તાંમ.[૪૧]

અહે રય ખ્રરેનંઘ્હચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્‍ત્રીમ્ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્‍ત્રીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખ્રરેનંઘ્ઉહન્તેમ્ યજમઇદે.

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્હંઘ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

---

* અસલ અર્થ 'ગુસ્સાથી જતા' (સંસ્કૃત मन्यु =ગુસ્સો). આસમાનના મ્હોટા વિસ્તારમાં (મઇન્યુ+અસાઓ) (દારમેસ્તેતે.)

† એરેક્ષ નામના તીર્ અંદાજ બાબે પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ ખોલાસો કરેછે:—એ શખ્સ પેહેલવી કેતાબમાં 'અરેશ્ શીવાતીર્'ને નામે જણાએલો છે. 'એરેશ્' બોલ અવસ્તા 'એરેક્ષો'નો પેહેલવી થયો. 'શીવાતીર્' (અથવા શીપાકતીર) એ અવસ્તા ક્ષ્વિવિ-ઇષુ (શેતાબીથી જતો તીર નાખનાર,નો પેહેલવી તરજુમો. એ શખ્સ ઇરાની લશ્કરમા સઉથી સરસ તીર ફેંકનાર હતો. જ્યારે પાદશાહ મીનોચેહેર તથા અફ્રાસીઆબે સુલેહ કરીને ઇરાન તથા તુરાનની હદ્ મુકરર કરવાનો ઠરાવ કીધો, ત્યારે એવી બોલી કીધી કે, એરેક્ષએ ક્ષુથ (ઈઆને દમાવંદ) પાહાડ ઉપર ચહડીને ત્યાંહાથી પૂર્વ દિશા તરફ તીર ફેંકવો, અને જે જગાએ તીર પડે તે જગાને બેહુ રાજ (ઈરાન તથા તુરાન) વચ્ચેની હદ્ સમજવી એ ઠરાર મુજબ એરેક્ષએ તીર ફેંકયો, કે જે બામદાદમાં ફેંકેલો બપોરના ખ્વન્વન્ત (ઈઆને બામ્યાન) પાહાડ આગળ પડ્યો, જયાહાંથી જેહુન નદીની એક શાખા (જે બલ્ખ નદી તે) નીકળેછે. પાછલથી અરેશ્ બોલ ઉસ્તાદ તીરંદાજને લાગુ પડવા લાગો. તે ઉપરથી 'તીરે અરેશી' નો અર્થ અરેશના જેવો ઈઆને સઉથી સરસ તીર થયો.

‡ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ક્ષુથને દેમાવંદ કોહનો એક ભાગ ગણેછે, તથા ખ્વન્વન્તને બામ્યાનનો પાહાડ ધારેછે.

(૭) વળી[૨૯] તેને[૩૦] (ઈઆને તેશતરને) દાદાર[૩૩] હોરમજદે[૩૧] *તે-મજ[૩૪] પાણી[૩૫] તથા ઓરવરોએ[૩૬] મદદ આપી.[૩૨] ઓહોળાં ખેતરવાળા[૩૮] મેહેર[૩૯] (ઈજદે) તેનેમાટે[૩૭] રસ્તો[૪૧] કુશાદેહ (અથવા ખોલ્લો) કીધો.[૪૦]

(કરદે ૫ મો) (૮) **તિશ્તીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંઘઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે;[૫] યો[૬] પંઇરિકાઓ[૭] તઉર્વયેઇતિ,[૮] યો[૯] પઇરિકાઓ[૧૦] તિતારયેઇતિ,[૧૧] યાઓ[૧૨] સ્તારો[૧૩] કેરેમાઓ[૧૪] પતન્તિ,[૧૫] અન્તરે[૧૬] ઝંમ[૧૭] અસ્મનેમચ,[૧૮] જરય[૧૯] વોઉરૂ-કષય[૨૦] અમવતો[૨૧] હુરઓધહે[૨૨] જફ્રહે[૨૩] ઉરૂયાપહે.[૨૪] બાધ[૨૫] વઇરીમ[૨૬] આચરઇતિ[૨૭] અસ્પો-કેહ્રૂપાંમ[૨૮] અષઓનીમ,[૨૯] ઉપાચ[૩૦] તાઓ[૩૧] આપો[૩૨] યઓજયેઇતિ,[૩૩] અઇવિચ[૩૪] વાત[૩૫] વાઓન્તિ[૩૬] યઓક્ષ્તિવન્તો.[૩૭]**

(૮) ચળકતા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશતર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જે[૬] (તેશતર) પરીઓને[૭] તોડેછે,[૮] જે[૯] (તેશતર) પરીઓને[૧૦] ટાળેછે[૧૧] (અથવા હાંકી કાહાડેછે[૧૧]), કે જે[૧૨] (પરીઓ) કીડા (ના આકાર)ના[૧૪] †તારાની[૧૩] (શિકલમાં) જમીન[૧૭] તથા આ-સમાનની[૧૮] વચ્ચે[૧૬] (ઉડીને) જબરદસ્ત,[૨૧] ‡જાણીતા,[૨૨] ઉંડા[૨૩] (તથા) ઓહોળા ¶પાણીવાળા[૨૪] વોઉરૂ-કશ[૨૦] (નામના) દરિયામાં[૧૯] પડેછે.[૧૫] (ત્યારે) (તેશતર) (તે) સરોવરમાં[૨૬] (ઈઆને વોઉરૂ-કશ દરિયામાં) નિર્મલ[૨૯] ઘોડાના $આકારમાં[૨૮] ખચીત[૨૫] જાએછે,[૨૭] (તથા) તે[૩૧] પાણીને[૩૨] જોસમાં લાવેછે;[૩૦-૩૩] (અને) સખત[૩૭] પવન[૩૫] આસપાસ[૩૪] ફુંકેછે.[૩૬]

(૯) **આઅત[૩૮] તાઓ[૩૯] આપો[૪૦] ફ્રષાવયેઇતિ[૪૧] સતવ-એસો[૪૨] અવિ[૪૩] હુપ્તો-કર્ષ્વઇરીશ.[૪૪] વી[૪૫] આહુવ[૪૬] યત જસઇતિ,[૪૭] સ્રીરો[૪૮] હિશ્તઇતિ[૪૯] રામઇનિવાઓ[૫૦] હુયાઇસ્ત-**

---

* 'તત'ની મુકાબેલ લાટીન ભાષાનો idem=તેજ પ્રમાણે, વળી.

† ઈઆને ખરતા તારાના (અથવા બાણના) આકારમાં; પડતા તારા બાબે ઇશારો દીસેછે

‡ હુરઓધ=સંસ્કૃત **सुरूह** =જાણીતુ, મશહુર, નજરમાં આવતું. મ્હોટા વિસ્તારવાળો (દારમેસ્તેતે).

¶ ખારાં પાણીવાળો Of salt waters (દારમેસ્તેતે).

$ ઘોડાના આકારની મતલબ તેનો જોસ્સો બતલાવવાની હોએ.

ઓ.[૫૧] અવિ[૫૨] દંઘ્હુશ.[૫૩] કધ્ર[૫૪] અઇર્યાઓ[૫૫] દંઘ્હાવો[૫૬] હુયાઇર્યાઓ[૫૭] બવાઓન્તિ.[૫૮]

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, તેમ યઝાઇ સુરુન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્વઉહન્તેમ યજમઇદે.

હુઓમયો ગવ બરેસ્મન હિઝ્વો-દંઘ્હંઘ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૯) ત્યારે[૩૮] *સતવએસ[૪૨] (નામનો સેતારો) તે[૩૯] પાણીઓને[૪૦] હક્તે કેશ્વર[૪૪] (જમીન) તરફ[૪૩] વેહેતાં †કરેછે.[૪૧] (પછી તેશ્તર) તે (કેશ્વરો)માં[૪૬] ફરીવળેછે,[૪૫-૪૭] (તથા) ‡ફળદ્રુપ[૫૧] દેશોને[૫૨] ¶આબાદી આપતો[૪૮] (તથા) રામશ્ની બખશતો[૫૦] ઉભો રેહેછે,[૪૯] (અને નીચે પ્રમાણે બોલેછે):—ઇરાની[૫૫] દેશો[૫૬] ક્યારે[૫૪] ફળદ્રુપ[૫૭] થશે![૫૮]

(કરદો ૬ ઠો) (૧૦) તિશ્તીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંઘ્વઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે;[૫] યો[૬] અઓખ્તો[૭] અહુરાઇ મઝ્દાઇ[૮] ઉઇત્યઓજનો.[૯] અહુર મઝ્દ[૧૦] મઇન્યો[૧૧] સ્પેનિશ્ત,[૧૨] દાતરે[૧૩] ગએથનાંમ[૧૪] અસ્તવઇતિનાંમ[૧૫] અષાઉમ.[૧૬] (૧૧) §યેઘિ[૧૭] જી[૧૮] મા[૧૯] મશ્યાક[૨૦] અઓખ્તો-નામન[૨૧] યસ્ન[૨૨] યજયન્ત,[૨૩]

* બુનદેહેશ પ્રમાણે એ સેતારો પશ્ચિમ દિશાના સેતારાઓમાં મૂખ્ય ગણાતો હતો. તેમજ તેશ્તર સેતારો પૂર્વ દિશાનો, વનન્ત સેતારો દક્ષિણ દિશાનો, અને હપ્તોઇરંગ ઉત્તર તરફનો મૂખ્ય ગણાતો હતો. એ ચાર સેતારાના ખોલાસા બાબે જુઓ મારી અવસ્તા ભાષાની ફરહંગ.

† વરસાદના પાણીને જુદી જુદી જગાએ વેહેચી નાખવામાં સતવએસ નામનો સેતારો તેશ્તરને મદદ કરેછે, તે ઉપરથી તેને કાપ=(ક-અપ્) ઈઆને પાણીને વેહેચી નાખનાર એવો એલકાબ મળ્યો છે. (જુઓ એજ યશ્તનો શરૂઆતનો ભાગ, ૨૧૭ મા સફાની પેહેલી નોટ).

‡ ઈઆને વરસાદની બખશેશથી આબાદ થાએ તેવાં, પણ વરસાદની ગેરહાજરીને લીધે વેરાન પડી રહેલાં.

¶ સંસ્કૃત શ્રી=આબાદી, ફતેહ, સુખ, દોલત, બખત.

§ 'યેઘિ જી' થી તે 'જધ્ન્યામ' સુધીનો ભાગ બેહેરાંમ યશ્તના ૧૩ મા કરદામાં બી આવેછે.

યથ[૨૪] અન્યે[૨૫] યજતાઓંઘ્હો[૨૬] અઓખ્તો-નામન[૨૭] યસ્ન[૨૮] યજેન્તે[૨૯] ફ્રા નુરૂયો[૩૦] અષવઓયો[૩૧] શ્વરૂશતહે[૩૨] જસ્આયત્[૩૩] ખુખુયાંમ,[૩૪] ખ્રહે[૩૫] ગયેહે[૩૬] ખ્રન્વતો[૩૭] અમેષહે[૩૮] ઉપ-શ્વરૂશતહે[૩૯] જઘ્મ્યાંમ;[૪૦] અએવાંમ[૪૧] વા અવિ ક્ષપનેમ,[૪૨] દુયે[૪૩] વા, પન્ચાસતેમ્[૪૪] વા, સતેમ[૪૫] વા.[૪૬]

(૧૦) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જેણે[૬] (દાદાર) હોરમજદને[૮] આએ પ્રમાણે (ઈઆને નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે) બોલતાં[૯] કહ્યું[૭] કે, હાડમદ[૧૫] મુલુકોના[૧૪] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૧૨] મીનો,[૧૧] અશો[૧૬] પેદા કરનાર[૧૩] હોરમજદ ![૧૦] (૧૧) જેમ[૨૪] (માણસો) બીજા[૨૫] ઈજદોને[૨૬] વખણાએલી[૨૭] *ઈજશ્નીએ કરીને[૨૮] ઈજેછે[૨૯] (તેમ), અગરજો[૧૭] માણસો[૨૦] વખણાએલી[૨૧] ઈજશ્નીએ †કરીને[૨૨] મને[૧૯] ઈજે[૨૩] તો, ઠેરવેલે[૩૨] વખતે[૩૩] અશો[૩૧] માણસોનેમાટે[૩૦] (ઈઆને અશો માણસોની મદદનેમાટે) (હું) ખચીત[૧૮] જાઉં,[૩૪] મારી પોતાની[૩૫] ખુબસુરત[૩૭] (અને) અમર[૩૮] જીંદગીના[૩૬] ચોકસ[૩૯] (વખતે), એક[૪૧] રાત,[૪૨] બે[૪૩] (રાત), પચાસ[૪૪] (રાત) અથવા[૪૬] સો[૪૫] (રાત) હું (ખચીત) જાઉં.[૪૦]

ખોલાસો:—(તેશ્તેર ઈજદ કહેછે કે, અગરજો માણસો મારાં પોતાનાં નામ સાથની ઈજશ્નેથી મને આરાધે તો, જેટલા દાહાડા વરસાદની અગત હોએ, તેટલા દાહાડા વરસાવીને દુનિયાંને હું આબાદ કરૂં.)

(૧૨) **તિશ્ત્રીમ્ચ[૪૭] યજમઇદે,[૪૮] તિશ્ત્ર્યએન્યસ્ચ[૪૯] યજમઇદે,[૫૦] ઉપ-પઓઇરીમ્ચ[૫૧] યજમઇદે,[૫૨] પઓઇર્યએન્યસ્ચ[૫૩] યજમઇદે;[૫૪] યજાઇ[૫૫] અવે[૫૬] સ્ત્રેઉશ[૫૭] યાં[૫૮] હપ્તોઇરિંગ,[૫૯] પઇતિશ્તાતેએ[૬૦] યાથ્વાંમ[૬૧] પઇરિકનાંમ્ચ.[૬૨] વનન્તેમ[૬૩] સ્તારેમ[૬૪] મજ્દધાતેમ[૬૫] યજમઇદે,[૬૬] અમહેચ[૬૭] પઇતિ[૬૮] હુતાશ્તહે[૬૯] વેરેથ્રઘ્નહે[૭૦] પઇતિ[૭૧] અહુરધાતહે,[૭૨] વનઇન્ત્યાઓસ્ચ[૭૩]**

---

* અથવા તેઓનાં પોતાનાં જણાવેલા નામની ઈજશ્નીએ કરીને, ઈઆને તેઓનાં નામની ખશ્નુમન સાથની ઈજશ્નીએ કરીને.

† અથવા મારાં પોતાનાં જણાવેલા નામની ઈજશ્નીએ કરીને, ઈઆને મારાં નામની ખશ્નુમન સાથની ઈજશ્નીએ કરીને.

પઇતિ[૭૪] ઉપરતાતો,[૭૫] વીતરે-આંજહ્યેહે,[૭૬] પઇતિ[૭૭] વીતરે-ત્ખએષહ્યેહેચ.[૭૮] તિશ્ત્રીમ્[૭૯] દ્રવો-ચષ્મનેમ્[૮૦] યજમઇદે.[૮૧]

(૧૨) તેશ્તરને[૪૭] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૮] તેશ્તરને *લગતાઓને[૪૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫૦] (તે) પેહેલે †દરજ્જેનાને[૫૧] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫૨] (તે) પેહેલે દરજ્જેના ‡લગતાઓને[૫૩] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫૪] જાદુગરોની[૬૧] તથા પરીઓની[૬૨] સાંભે થવાનેમાટે[૬૦] આએ[૫૬] સેતારા[૫૭] જે[૫૮] ¶હપ્તોઇરિંગ (તેઓ)ને[૫૯] હું યાદ કરૂં.[૫૫] સારા બાંધાનું[૬૬] કૌવત[૬૭] (મેળવવા) માટે,[૬૮] હોરમજદની પેદા કીધેલી[૭૨] ફતેહ[૭૦] (મેળવવા) માટે,[૭૧] સઉથી સરસ[૭૫] સરસાઈ[૭૩] (મેળવવા) માટે,[૭૪] તંગીને દૂર કરવામાટે,[૭૭] દ્વેષ (અથવા ખરાબી) ને દૂર કરવામાટે,[૭૮] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬૫] $વનન્ત[૬૩] સેતારાને[૬૪] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૬૬] તંદરોસ્ત §આંખવાળા[૮૦] તેશ્તરને[૭૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૮૧]

(૧૩) પઓઇર્યાઓ[૮૨] દસ[૮૩] ક્ષપનો[૮૪] સ્પિતમ[૮૫] જરથુશ્ત્ર,[૮૬] તિશ્ત્ર્યો[૮૭] રએવાઓ[૮૮] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૮૯] કેહ્રપેમ[૯૦] રએથ્વયેઇતિ[૯૧] રઓક્ષ્નુષ્વ[૯૨] વજેમ્નો,[૯૩] ‖નર્શ[૯૪] કેહ્રપ[૯૫] પન્ચ-દસંઘ્રહો,[૯૬] ક્ષએતહે[૯૭] સપિતિ-દ્દાઇથ્રહે[૯૮] બેરેજતો,[૯૯] અવિ-અમહે[૧૦૦] અમવતો[૧] હુનઇર્યાઓંચો.[૨]

(૧૩) અએ સપેતમાન[૮૫] જરતોશ્ત![૮૬] (મહીનાની) પેહેલી[૮૨]

---

* ઈઆને તેશ્તરનાં નક્ષત્ર (Canis Major) માં આવેલા બધા સેતારાઓને; તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતા ફાએદા—આશીર્વાદ (હારલે); તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતી વૃષ્ટિ—વરસાદ (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને તેશ્તર સેતારાને; મીનો ખેરદના ૪૯ મા બાબમાં તેશ્તરને પેહેલો ગણેલો છે (જુઓ વેસ્તનો અંગ્રેજી તરજુમો, સફો ૯૦ મો). એ બોલને ફારસી 'પર્વિન' સાથે સરખાવીએ તો, એનો અર્થ pleiades (સાત સેતારાનો જુમખો) થઈ શકે.

‡ ઈઆને તેશ્તરનાજ નક્ષત્રમાં આવેલા બધા સેતારાઓને.

¶ 'હપ્તોઇરિંગ' જે ઉત્તર તરફના સેતારાઓમાં મુખ્ય તેને Ursa Major સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે. એને મંગલનો હરીફ ગણેલો છે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ.

$ એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૩૧ મા સફાની ૪ થી નોટ.

§ ઈઆને 'તીક્ષ્ણ રોશનીવાળા, દૂર સુધી રોશની આપનાર.'

‖ 'નર્શ કેહ્રપ પન્ચ-દસંઘ્રહો ક્ષએતહે સપિતિ-દોઇથ્રહે એ બોલો બેહેરામ ઈજદની એક શિકલનાં બયાનમાં બેહેરામ યશ્તના ૬ ઠા કરદામાં આવેછે.

દશ[૮૩] રાત[૮૪] ચળકતો[૮૮] (તથા) ખોરેહવાળો[૮૯] તેશ્તર[૯૦] શરીરનો આકાર લેછે,[૯૦-૯૧] (અને) *રોશનીઓમાં[૯૨] પંદર વરસના,[૯૬] ખુબસુરત,[૯૭] ચકચક થતી આંખવાળા,[૯૮] બુલંદ કદ્દના,[૯૯] હિમ્મત ધરાવનાર,[૧૦૦] કૌવતમંદ,[૧] પુરતી મરદાંનગીથી †ચાલનાર[૨] ‡મરદની[૯૪] શિકલમાં[૯૫] ¶ચાલીને[૯૩] (જાએછે).

ખોલાસો:—(૧૫ વરસની ઉમર તે કેવી તે બાબે નીચે જણાવે છે.)

(૧૪) તત્[૩] અયઓશ્,[૪] યથ[૫] પઓઇરીમ્[૬] વીરેમ્[૭] અવિ-યાઓ[૮] બવઇતિ.[૯] તત્[૧૦] અયઓશ્,[૧૧] યથ[૧૨] પઓઇરીમ્[૧૩] વીરેમ્[૧૪] અવિ-અમો[૧૫] અએઇતિ.[૧૬] તત્[૧૭] અયઓશ્,[૧૮] યથ[૧૯] પઓઇરીમ્[૨૦] વીરેમ્[૨૧] એરેજુષાંમ્[૨૨] અદસ્તે.[૨૩]

(૧૪) તે[૩] $ઉમરનો[૪] કે જ્યારે[૫] માણુસ[૭] પેહેલવેહેલાં[૬] કાંમ કરતો[૮] (અથવા ચાલાક[૮]) થાએછે;[૯] તે[૧૦] ઉમરનો[૧૧] કે જ્યારે[૧૨] માણુસ[૧૪] પેહેલવેહેલાં[૧૩] હિમ્મતથી[૧૫] ફરેછે;[૧૬] તે[૧૭] ઉમરનો[૧૮] કે જ્યારે[૧૯] માણુસ[૨૧] પેહેલવેહેલાં[૨૦] જોબન[૨૨] (અથવા મરદી[૨૨]) §મેળવેછે.[૨૩]

(૧૫) હો[૨૪] ઇથ્ર[૨૫] બ્યાખ્મ-ચેઇતિ,[૨૬] હો[૨૭] ઇથ્ર[૨૮] પેરેસ-ચેઇતિ.[૨૯] કો[૩૦] માંમ્[૩૧] નૂરાંમ્[૩૨] ફ્રાયજાઇતે[૩૩] ગઓમવઇતિભ્યો[૩૪] હુઓમવઇતિભ્યો[૩૫] જઓથ્રાભ્યો;[૩૬] કહ્માઇ[૩૭] અજેમ્[૩૮] દધાંમ્[૩૯] વીરવાંમ્[૪૦] ઇશ્તીમ્[૪૧] વીરવાંમ્[૪૨] વાંથ્વાંમ્[૪૩] હુવહેચ[૪૪] ઉરૂનો[૪૫] યઓજ્દાથ્રેમ.[૪૬] નૂરાંમ્[૪૭] અહ્મિ[૪૮] યેસન્યસચ[૪૯] વહ્મ્યસચ[૫૦] અંધ્રઉહે[૫૧] અસ્તવઇતે,[૫૨] અષાત્ હચ[૫૩] યત્ વહિશ્તાત્.[૫૪]

(૧૫) એ તરફ[૨૫] તે[૨૪] (તેશ્તર) અનજુમન બોલાવેછે,[૨૬] (તથા) એ તરફ[૨૮] (મિજલસીઓને) તે[૨૭] (નીચે મુજબ) પુછેછે[૨૯]:—

---

* ઈઆને આસમાનના સેતારાઓની બેહદ રોશનીઓ વચ્ચે.

† અથવા સારી રીતિ પ્રમાણે ચાલનાર, નીતિવાન. બાહાદુર (દારમેસ્તેતે).

‡ તેશ્તર મરદ, ગોધો તથા ઘોડો એ પ્રમાણે એક પછી એક ત્રણ શિકલ ધારણ કરેછે (જુઓ એજ યશ્તના ૧૬ મા તથા ૧૮ મા ફકરા). જ્યોતિષશાસ્ત્ર જાણનારા કેહેછે કે દરેક નક્ષત્ર રૂપ લેછે. (દારમેસ્તેતે).

¶ અસલ અર્થ ચાલતો અથવા ચાલનાર (હોએછે) (વર્તમાન કૃદંત).

$ ડાકટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે 'તત્'ને બદલે 'તધ' કબૂલ રાખીએ તો, 'તધ અયઓશ્'નો અર્થ "ઉમરનો તે વખત, જીંદગીના તે વખતે" થઈ શકે; તધ=સંસ્કૃત તદા=ત્યારે, તે વખતે.

§ ઈઆને મરદીમાં આવેછે; અદસ્તે=આ+દશ્+તે; સંસ્કૃત ધાતુ આન્દા=મેળવવું.

હવે[૩૯] કોણ[૩૦] મને[૩૧] જીવામસાથની[૩૪] (તથા) હોમસાથની[૩૫] ક્રિયાની ભેટોથી[૩૬] ઇજશે?[૩૩] કોણને[૩૭] હું[૩૮] પેહેલવાંની ઓલાદની[૪૦] *દોલત[૪૨] (તથા) પેહેલવાંની ઓલાદનો[૪૧] ટોલો[૪૩] (તથા) પોતાનાં[૪૪] રવાનની[૪૫] પવિત્રાઇ[૪૬] બખશું?[૩૯] સઉથી સરસ[૫૪] પવિત્રાઈને લીધે[૫૩] હાડમંદ[૫૨] દુનિયાંમાં[૫૧] હવે[૪૭] (હું) ઇજશનીને લાએક[૪૯] તથા આરાધનાને લાએક[૫૦] છેઉં.[૪૮]

(૧૬) બિત્યાઓ[૫૫] દસ[૫૬] ક્ષપનો,[૫૭] સ્પિતમ[૫૮] જરથુશ્ત્ર,[૫૯] તિશ્ત્ર્યો[૬૦] રએવાઓ[૬૧] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૬૨] કેહ્રપેમ[૬૩] રએથ્વયેઇતિ,[૬૪] રઓક્ષ્નુષ્વ[૬૫] વજેમ્નો,[૬૬] ગેઉશ[૬૭] કેહ્રપ[૬૮], જરન્યો-સ્રવહે.[૬૯]

(૧૬) અએ સપેતમાન[૫૮] જરતોશ્ત![૫૯] (મહીનાની) બીજી[૫૫] દશ[૫૬] રાત[૫૭] ચળકતો[૬૧] (તથા) ખોરેહવાળો[૬૨] તેશ્તર[૬૦] શરીરનો આકાર લેછે,[૬૩-૬૪] (અને) રોશનીઓમાં[૬૫] સોનેરી શિંગડાવાળા[૬૬] ગોધાની[૬૭] શિકલમાં[૬૮] ચાલીને[૬૯] (જાએછે).

(૧૭) હો[૭૦] ઇથ્ર[૭૧] વ્યાખ્મન્યેઇતિ,[૭૨] હો[૭૩] ઇથ્ર[૭૪] પેરેસન્યેઇતિ.[૭૫] કો[૭૬] માંમ[૭૭] નૂરાંમ[૭૮] ફ્રાયઝાઇતે,[૭૯] ગઓમવઇતિભ્યો[૮૦] હુઓમવઇતિભ્યો[૮૧] જઓથ્રાભ્યો.[૮૨] કહ્માઇ[૮૩] અજેમ[૮૪] દધાંમ[૮૫] ગઓયાંમ[૮૬] ઇશ્તીમ,[૮૭] ગઓયાંમ[૮૮] વાંથ્વાંમ,[૮૯] હવહેચ[૯૦] ઉરૂનો[૯૧] યઓજદાથ્રેમ.[૯૨] નૂરાંમ[૯૩] અહ્મિ[૯૪] યેસન્યસ્ચ[૯૫] વહ્મ્યસ્ચ[૯૬] અંઘ્ઉહે[૯૭] અસ્તવઇતે,[૯૮] અષાત્[૯૯] હચ[૧૦૦] યત્ વહિશ્તાત્.[૧]

(૧૭) એ તરફ[૭૧] તે[૭૦] (તેશ્તર) અનજુમન બોલાવેછે,[૭૨] (તથા) એ તરફ[૭૪] (મિજલસીઓને) તે[૭૩] (નીચે મુજબ) પુછેછે[૭૫]:—

હવે[૭૮] કોણ[૭૬] મને[૭૭] જીવામસાથની[૮૦] (તથા) હોમસાથની[૮૧] ક્રિયાની ભેટોથી[૮૨] ઇજશે?[૭૯] કોણને[૮૩] હું[૮૪] ગાએઢોરને લગતી[૮૬] દોલત[૮૭] (તથા) ગાએઢોરનું[૮૮] ટોળું[૮૯] (તથા) પોતાનાં[૯૦] રવાનની[૯૧] પવિત્રાઈ[૯૨] બખશું?[૮૫] સઉથી સરસ[૧] પવિત્રાઈને[૯૯] લીધે[૧૦૦] હાડમંદ[૯૮] દુનિયાંમાં[૯૭] હવે[૯૩] (હું) ઇજશનીને લાએક[૯૫] તથા આરાધનાને લાએક[૯૬] છેઉં.[૯૪]

(૧૮) થ્રિત્યાઓ[૨] દસ[૩] ક્ષપનો,[૪] સ્પિતમ[૫] જરથુશ્ત્ર,[૬] તિશ્ત્ર્યો[૭] રએવાઓ[૮] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૯] કેહ્રપેમ[૧૦] રએથ્વ-

* ઈઆને બાહાદુર—પેહેલવાંની તોખમના છોકરા.

યેઇતિ,[૧૧] રએક્ષ્નુષ્વ[૧૨] વર્ઝેમ્નો,[૧૩] *અસ્પહે[૧૪] કેહ્રપ[૧૫] અઉરૂષહે,[૧૬] સ્રીરહે[૧૭] જઇરિ-ગઓષહે,[૧૮] જરન્યો-અઇવિ-દાનહે.[૧૯]

(૧૮) અએ સપેતમાન[૫] જરતોશ્ત ![૬] (મહીનાની) ત્રીજી[૨] દશ[૩] રાત[૪] ચળકતો[૮] (તથા) ખોરેહવાળો[૯] તેશ્તર[૭] શરીરનો આકાર લેછે,[૧૦-૧૧] (અને) રોશનીઓમાં[૧૨] કેરમજી રંગના,[૧૬] શોહામણા,[૧૭] પીળા કાનવાળા[૧૮] (તથા) સોનેરી †પાખરવાળા[૧૯] ઘોડાની[૧૪] શિકલમાં[૧૫] ચાલીને[૧૩] (જાએછે).

(૧૯) **હો[૨૦] ઇથ્ર[૨૧] વ્યાખ્મન્યેઇતિ,[૨૨] હો[૨૩] ઇથ્ર[૨૪] પેરેસન્યેઇતિ,[૨૫] કો[૨૬] માંમ્[૨૭] નૂરાંમ્[૨૮] ફ્રાયજાઇતે,[૨૯] ગઓમવઇતિબ્યો[૩૦] હુઓમવઇતિબ્યો[૩૧] જઓથ્રાબ્યો.[૩૨] કહ્માઇ[૩૩] અજેમ્[૩૪] દધાંમ્[૩૫] અસ્પ્યાંમ[૩૬] ઇશ્તીમ,[૩૭] અસ્પ્યાંમ[૩૮] વાંથ્વાંમ,[૩૯] હ્વહેચ[૪૦] ઉરૂનો[૪૧] યઓજ્દાથ્રેમ.[૪૨] નૂરાંમ્[૪૩] અહ્મિ[૪૪] યસન્યસ્ય[૪૫] વહ્મ્યસ્ય[૪૬] અંઘ્રઉહે[૪૭] અસ્તવઇતે,[૪૮] અષાત્[૪૯] હચ[૫૦] યત્ વહિશ્તાત્.[૫૧]**

(૧૯) એ તરફ[૨૧] તે[૨૦] (ઈઆને તેશ્તર) અનજુમન બોલાવેછે,[૨૨] (તથા) એ તરફ[૨૪] (મિજલસીઓને) તે[૨૩] (નીચે મુજબ) પુછેછે:[૨૫]—

હવે[૨૮] કોણ[૨૬] મને[૨૭] જીવામસાથની[૩૦] (તથા) હોમસાથની[૩૧] ક્રિયાની ભેટોથી[૩૨] ઈજીશે?[૨૯] કોણને[૩૩] હું[૩૪] ઘોડાને લગતી[૩૬] દોલત[૩૭] (તથા) ‡ઘોડાનું[૩૮] ટોળું[૩૯] (તથા) પોતાના[૪૦] રવાનની[૪૧] પવિત્રાઈ[૪૨] બખશું?[૩૫] સઉથી સરસ[૫૧] પવિત્રાઈને[૪૯] લીધે[૫૦] હાડમંદ[૪૮] દુનિયાંમાં[૪૭] હવે[૪૩] (હું) ઈજીશ્નીને લાએક[૪૫] તથા આરાધનાને લાએક[૪૬] છેઉં.[૪૪]

(૨૦) **આઅત[૫૨] યઇતિ અવાઇતિ,[૫૩] સ્પિતમ[૫૪] જરથુશ્ત્ર,[૫૫] તિશ્ત્ર્યો[૫૬] રએવાઓ[૫૭] ખ્વરેનંઘ્રઉહાઓ[૫૮] અવિ[૫૯] જ્રયો[૬૦] વોઉરૂ-કષેમ,[૬૧] અસ્પહે[૬૨] કેહ્રપ[૬૩] અઉરૂષહે[૬૪] સ્રીરહે,[૬૫] જઇરિ-ગઓષહે[૬૬] જરન્યો-અઇવિ-દાનહે.[૬૭]**

(૨૦) ત્યારે,[૫૨] અએ સપેતમાન[૫૪] જરતોશ્ત ![૫૫] ચળકતો[૫૭] (તથા) ખોરેહવાળો[૫૮] તેશ્તર[૫૬] વોઉરૂ-કશ[૬૧] ¶દરિયા[૬૦] તરફ[૫૯] કેરમજી રંગના[૬૪] સોહામણા,[૬૫] પીળા કાનવાળા[૬૬] (તથા) સોનેરી પાખરવાળા[૬૭] ઘોડાની[૬૨] શિકલમાં[૬૩] જાએછે.[૫૩]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાંથી તે જરન્યો-અઇવિ-દાનહે સુધી કવીતાની ૩ લીટી લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† સોનેરી હાંસરીવાળા, ગળાંના સોનેરી પટાવાળા (હારલે); સોનેરી કપાળવાળા (દારમેસ્તેતે). એની મુકાબેલ જુઓ એજ યશ્તનો ૪૬ મો ફકરો.

‡ જે શિકલ તેશ્તર લેછે તેજ જાતની બક્ષેશ તેના આરાધનારને તે આપેછે. (જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૧૩–૧૯).

¶ એમાંથી પાણી લઈ વરસાદ વરસાવીને જમીન ઉપર આબાદી કરવા સારૂ.

(૨૧) *આદિમ[૬૮] પઇતિ-યાંશ[૬૯] નિઝદ્વરઇતિ,[૭૦] દએવો[૭૧] યો[૭૨] અપઓષો,[૭૩] અસ્પહે[૭૪] કેહ્રપ[૭૫] સામહે,[૭૬] કઉર્વેહે[૭૭] કઉરૂવો-ગઓષહે,[૭૮] કઉર્વેહે[૭૯] કઉરૂવો-બરેષહે,[૮૦] કઉર્વેહે[૮૧] કઉરૂવો-દુમહે,[૮૨] દઘહે[૮૩] અઇવિદાતો-તરૂશ્તોઇશ.[૮૪]

(૨૧) (પણ તેટલામાં) (તેશતરની) સાંમે થનારો[૬૯] જે[૭૨] †અપઓશ[૭૩] (નામનો) દેવ[૭૧] (તે), કાળા[૭૬] (તથા) કાબરચિત્રા ‡રંગના,[૭૭] કાબરચિત્રા કાનવાળા,[૭૮] કાબરચિત્રી પીઠવાળા,[૮૦] કાબરચિત્રી પુછડીવાળા,[૮૨] ડાઘ (અથવા ચાઠાં) વાળા,[૮૩] ¶બીહામણા[૮૪] ઘોડાની[૭૪] શિકલમાં[૭૫] તેની તરફ[૬૮] ધસારો કરીને દોડી આવેછે.[૭૦]

(૨૨) હાંમ-તાચિત્-બાઝુશ[૮૫] બરતો,[૮૬] સ્પિતમ[૮૭] જરથુશ્ત્ર,[૮૮] તિશ્ત્ર્યસ્ચ[૮૯] રએવાઓ[૯૦] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૯૧] દએવસ્ચ[૯૨] યો[૯૩] અપઓષો.[૯૪] તાઓ[૯૫] યૂઇદ્યથો,[૯૬] સ્પિતમ[૯૭] જરથુશ્ત્ર,[૯૮] થ્રિ-અયરેમ[૯૯] થ્રિ-ક્ષપરેમ.[૧૦૦] આદિમ[૧] બવઇતિ[૨] અઇવિ-અઓજાઓ,[૩] આદિમ[૪] બવઇતિ[૫] અઇવિ-વન્યાઓ[૬] દએવો[૭] યો[૮] અપઓષો[૯] તિશ્ત્રીમ[૧૦] રએવન્તેમ[૧૧] ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ.[૧૨] અપ[૧૩] દિમ[૧૪] અધાત્[૧૫] વ્યેઇતિ[૧૬] જ્રયંઘ્હત્[૧૭] હચ[૧૮] વોઉરૂ-કષાત્,[૧૯] હાથ્રો-મસંઘ્હેમ[૨૦] અદ્વનેમ.[૨૧]

(૨૨) (પછી) અએ સપેતમાન[૮૭] જરતોશ્ત ![૮૮] ચળકતો[૯૦] (અને) ખોરેહવાળો[૯૧] તેશતર[૮૯] તથા અપઓશ[૯૪] (નામનો) દેવ[૯૨] પોતાની બાજુ એક બીજાને અથડાવીને[૯૫] $વળગી પડેછે.[૯૬] અએ સપેતમાન[૯૭] જરતોશ્ત ![૯૮] તે બેહુ[૯૫] ત્રણ દાહાડા[૯૯] અને ત્રણ રાતસુધી[૧૦૦] લડેછે;[૯૬] અપઓશ[૯] (નામનો) જે[૮] દેવ[૭] (તે) ચળકાટવાળા[૧૧] (તથા) ખોરેહવાળા[૧૨] તેશતરની ઉપર[૧૦] ફાવીને[૩] ફતેહમંદ[૬] §થાએછે,[૫] (અને) ત્યાંહાંથી[૧૫] (ઈઆને) વોઉરૂ-કશ[૧૯] દરિયામાંથી[૧૭-૧૮] એક ફરસંગ જેટલા લાંબા[૨૦] રસ્તાસુધી[૨૧] તેને[૧૪] હાંકી કાહાડેછે.[૧૩-૧૬]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૨૧ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીઓ લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† અસલ અર્થ પાણીવાળા અથવા વરસાદનાં વાદળાંને બાળી નાખનાર; પાણીનો દુકાળ લાવનાર દેવ; તેશ્તરથી ઉલટું કરનાર દેવ; ધાતુ ઉષ્=સં. उष्=બાળવું.

‡ સંસ્કૃત कर्बु, कर्बुर, બોડકા (સ્પીગલ). ગુજરાતી રૂઢીને માટે બે વખત ફરીથી આવેલા 'કઉર્વેહે'નો તરજુમો મેં કીધો નથી.

¶ અસલ અર્થ "જેનીથી ધાસ્તી બેસી જાએ તેવા."

$ અથવા ભીડી પડેછે. અસલ અર્થ 'પકડેછે' (સંસ્કૃત ધાતુ ग्रह्).

§ અસલ એબારતમાં 'ગાલેબ થાએછે તથા ફતેહમંદ થાએછે' એમ છે.

(૨૩) સાદ્રેમ[22] ઉરૂવિશ્લેમચ[23] નિઘ્રૂઇતે[24] તિશ્ત્રયો[25] રએવાઓ[26] ખ્રેનંઘ્રઉહાઓ.[27] સાદ્રેમ[28] મે[29] અહુર મઝ્દ,[30] ઉરૂવિશ્લેમ[31] આપો[32] ઉર્વરાઓસ્ચ,[33] બખ્તેમ[34] દએને[35] માઝ્દયેસ્ને.[36] નોઇત્[37] માંમ્[38] નૂરાંમ્[39] મશ્યાક[40] અઓખ્તો-નામન[41] યસ્ન[42] યઝેન્તે,[43] યથ[44] અન્યે[45] યઝતાઓંઘ્રહે[46] અઓખ્તો-નામન[47] યસ્ન[48] યઝેન્તે.[49]

(૨૩) (ત્યારે) (તે) ચળકાટવાળો[26] (તથા) ખોરેહવાળો[27] તેશ્તર[25] (પોતાનાં)*દુઃખ[22] તથા હારખાએ[23] (નીચે મુજબ) નમનતાઇથી બોલેછે[24]:—

અએ હોરમજ્દ![30] મારી ઉપર[29] અફસોસ![28] અએ પાણી[32] તથા ઓરવરો![33] (મારી) હાર[31] (થઈ)! અએ માઝ્દયસ્ની[36] દીન![35] (મારા) ભોગ[34] (અથવા કમબખ્તી[34])! જેમ[44] (માણસો) બીજા[45] ઇજદોને[46] વખણાએલી[47] †ઇજિશ્નીએ કરીને[48] ઇજેછે,[49] (તેમ) હમણાં[39] માણસો[40] વખણાએલી[41] ઇજિશ્નીએ કરીને[42] મને[38] ઇજતા[43] નથી.[37]

(૨૪) યેઇધિ[50] જી[51] મા[52] મશ્યાક[53] અઓખ્તો-નામન[54] યસ્ન[55] યજયન્ત,[56] યથ[57] અન્યે[58] યઝતાઓંઘ્રહે[59] અઓખ્તો-નામન[60] યસ્ન[61] યઝેન્તે,[62] ‡અવિ[63] માંમ[64] અવિ-બવ્રવાંમ,[65] દસનાંમ્[66] અસ્પનાંમ્[67] અઓજો,[68] દસનાંમ્[69] ઉશ્ત્રનાંમ્[70] અ-ઓજો,[71] દસનાંમ્[72] ગવાંમ્[73] અઓજો,[74] દસનાંમ્[75] ગઇરિ-નાંમ્[76] અઓજો,[77] દસનાંમ્[78] અપાંમ્[79] નાવયનાંમ્[80] અઓજો.[81]

(૨૪) કારણ કે,[51] જેમ[57] (માણસો) બીજા[58] ઇજદોને[59] વખ-ણાએલી[60] ઇજિશ્નીએ કરીને[61] ઇજેછે,[62] (તેમ) અગરજો[50] માણસો[53] વખણાએલી[54] ઇજિશ્નીએ કરીને[55] મને[52] ઇજતે[56] તો, દશ[66] ઘોડાનું[67] જોર,[68] દશ[69] ઉંટનું[70] જોર,[71] દશ[72] બદલનું[73] જોર,[74] દશ[75] પાહા-ડનું[76] જોર[77] (તથા) દશ[78] નેહેર (અથવાં નદી)ના[80] ¶પાણીનું[79] જોર[81] (હું) મારી[64] તરફ[63] §લાવતે.[65]

* જેમ ફારસીમાં 'દર્દ' (દુઃખ) ઉપરથી 'દર્દો'નો અર્થ 'અફસોસ' થાએછે, તેજ પ્રમાણે 'સાદ્રેમ'નો અર્થ થયો.

† અથવા તેઓનાં પોતાનાં જણાવેલાં નામની ઈજશ્નીએ કરીને, ઈઆને તેઓનાં નામની ખશ્નુમન સાથની ઈજશ્નીએ કરીને.

‡ ડાક્ટર ગેલ્ડનર ઈહાંથી તે એ ફકરાને છેડે સુધીના ભાગને કવીતાની ૬ લીટી લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

¶ અથવા વાહાણ ચાલી શકે એટલાં (સંસ્કૃત નાવ્ય) પાણીનું જોર.

§ ઈઆને દશ ઘોડા, ઉંઠ ઇત્યાદિનાં જેટલું કૌવત મને મળતે; અને તે કૌવતને લીધે અપઓશ દેવને હું જેર કરતે.

(૨૫) અજેમ્[૮૨] યો[૮૩] અહુરો[૮૪] મજ્દાઓ[૮૫] તિશ્ત્રીમ્[૮૬] રએવન્તેમ્[૮૭] ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ્[૮૮] અઓખ્તો-નામન[૮૯] યસ્ન[૯૦] યજે[૯૧] અવિ[૯૨] હિમ્[૯૩] અવિ-બરામિ[૯૪] દસનાંમ્[૯૫] અસ્પનાંમ્[૯૬] અઓજો,[૯૭] દસનાંમ્[૯૮] ઉશ્ત્રનાંમ્[૯૯] અઓજો,[૧૦૦] દસનાંમ્[૧] ગવાંમ્[૨] અઓજો,[૩] દસનાંમ્[૪] ગઇરિનાંમ્[૫] અઓજો,[૬] દસનાંમ્[૭] અપાંમ્[૮] નાવયનાંમ્[૯] અઓજો.[૧૦]

(૨૫) (હોરમજદ કેહેછે):–(તેશ્તર તરફથી ઉપલી ખાહેશ જાણ્વાથી) હું[૮૨] *હોરમજદે[૮૪-૮૫] ચળકતા[૮૭] (તથા) ખોરેહવાળા[૮૮] તેશ્તરને[૮૬] વખણાએલી[૮૯] ઇજિશ્નીએ કરીને[૯૦] યાદ †કીધો,[૯૧] (તથા) દશ[૯૫] ઘોડાનું[૯૬] જોર,[૯૭] દશ[૯૮] ઉંટનું[૯૯] જોર,[૧૦૦] દશ[૧] બદલનું[૨] જોર,[૩] દશ[૪] પાહાડનું[૫] જોર[૬] (તથા) દશ[૭] નેહેર (અથવા નદી)ના[૯] પાણીનું[૮] જોર[૧૦] તેનેમાટે[૯૨-૯૩] હું †લઈ ગયો[૯૪] (ઇઆને તેને આપ્યું).

(૨૬) ‡આઅત્ પઇતિ અવાઇતિ, સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, તિશ્ત્ર્યો રએવાઓ ખરેનંઘ્રઉહાઓ, અવિ જરયો વોઉરૂ-કષેમ, અસ્પહે કેહ્રપ અઉરૂષહે સ્રીરહે, જઇરિ-ગઓષહે જરન્યો-અઇવિ-દાનહે. (૨૭) આદિમ્ પઇતિ-યાંશ નિજ્-દ્રઇતિ દએવો યો અપઓષો, અસ્પહે કેહ્રપ સામહે, કઉર્વહે કઉરૂવો-ગઓષહે, કઉર્વહે કઉરૂવો-બરેષહે, કઉર્વહે કઉરૂવો-દ્રૂમહે, દષહે અઇવિદાતો-તરૂશ્તોઇશ.‡

(૨૮) હાંમ-તાચિત્-બાજુશ[૧] બરતો,[૨] સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર,[૩] તિશ્ત્ર્યસ્ચ[૪] રએવાઓ[૫] ખરેનંઘ્રઉહાઓ[૬] દએવસ્ચ[૭] યો[૮] અપઓષો.[૯] તાઓ[૧૦] યુઇધ્યથો[૧૧] જરથુશ્ત્ર,[૧૨] આ[૧૩] રપિથ્વનેમ્[૧૪] જરવાનેમ.[૧૫] આદિમ[૧૬] બવઇતિ[૧૭] અઇવિ-અઓજાઓ,[૧૮] આદિમ્[૧૯] બવઇતિ[૨૦] અઇવિ-વન્યાઓ[૨૧] તિશ્ત્ર્યો[૨૨] રએવાઓ[૨૩] ખરેનંઘ્રઉહાઓ[૨૪] દએઉમ્[૨૫] યિમ્[૨૬]

---

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ શેઠ ખ. રૂ. કામાજીનું બનાવેલું જરતોશ્તનામુ, બીજી આવૃત્તિ, સફા ૧૫૫–૧૫૮.

† અસલ એબારતમાં એ બેહુ ક્રિયાપદો વર્તમાન કાળમાં છે; એના ખોલાસા બાબે જુઓ મારૂં અવસ્તા વ્યાકરણ સફા ૩૦૪. વળી 'યજે' ક્રિયાપદ આત્મનેપદમાં અપૂર્ણ ભૂતકાળ ૧ લો પુરૂષ એકવચન બી થઈ શકે.

‡ ૨૬–૨૭ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૨૦–૨૧ મો ફકરો.

અપઓષેમ.[27] અપ[28] દિમ[29] અધાત[30] વ્યેઇતિ[31] જરયંધ્રહન[32] હુચ[33] વોઉરૂ-કષાત,[34] હાથ્રો-મસંધ્રહેમ[35] અદ્વનેમ.[36]

(૨૮) (પછી), અએ સપેતમાન જરતોશ્ત![3] ચળકતો[5] (તથા) ખોરેહવાળો[6] તેશ્તર[4] (તથા) અપઓશ[8] (નામનો) દેવ[9] પોતાની બાજુ એક બીજાને અથડાવીને[1] વળગી પડેછે.[2] અએ જરતોશ્ત![12] તે બેહુ[10] બપોરના[14] વખત[15] સુધી[13] લડેછે.[11] ચળકાટવાળો[23] (તથા) ખોરેહવાળો[24] તેશ્તર[22] અપઓશ[27] (નામના) દેવની ઉપર[25] ફાવીને[18] ફતેહમંદ[21] થાએછે,[20] (અને) ત્યાંહાંથી[30] (ઇઆને) વોઉરૂ-કશ[34] દરિયામાંથી[32-33] એક ફરસંગ જેટલા લાંબા[35] રસ્તાસુધી[36] તેને[29] હાંકી કાહાડેછે.[28-31]

(૨૯) ***ઉશ્તતાતેમ[37] નિશ્રૂઇતે,[38] તિશ્ત્ર્યો[39] રએવાઓ[40] ખરેનંઘ્રઉહાઓ.[41] ઉશ્ત[42] મે[43] અહુર મજદ,[44] ઉશ્ત[45] આપો[46] ઉર્વરાઓસ્ચ,[47] ઉશ્ત[48] દએને[49] માજદયેસ્ને,[50] ઉશ્ત[51] વો[52] આબવાત[53] દંઘ્રહવો,[54] ઉસ[55] વો[56] અપાંમ[57] અધવો[58] અપઇતિએરેતાઓ[59] જસાઓન્તિ,[60] અશ-દાનુનાંમ્ચ[61] યવનાંમ,[62] કસુદાનુનાંમ્ચ[63] વાસ્તનાંમ,[64] ગએથનાંમ્ચ[65] *અસ્તવઇતિનાંમ.[66]**

(૨૯) (ત્યારે) (તે) ચળકાટવાળો[40] (તથા) ખોરેહવાળો[41] તેશ્તર[39] પોતાની મેળવેલી †ફતેહને[37] જાહેર કરેછે.[38] અએ હોરમજદ![44] મારી[43] જયજયકાર[42] (થઈ)! અએ પાણી[46] તથા ઓરવરો![47] (મારી) જયજયકાર[45] (થઈ)! અએ માજદયસ્ની[50] દીન![49] (મારી) ફતેહ[48] (થઈ)! અએ દેશો![54] (હવે) તમુને[52] આબાદી[51] થશે![53] ‡હવે પછી[57] પુષ્કળ પાણીથી ઉગતા[61] અનાજનો,[62] તથા થોડાં પાણીથી ઉગતી[63] ભાજી તરકારી (અથવા વનસ્પતિ)નો[64] (તથા) (તમામ) હાડમંદ[66] મુલુકોનો[65] ¶ખોરાક[58] વગર અડચણે[59] ઉગી §નીકળશે.[55 60]

* ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૨૯ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૧ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાયછે.

† 'ઉશ્તતાત'નો અર્થ 'સુખ, આબાદી, મુબારકબાદી' થાએછે.

‡ એજ અર્થે એ બોલ (અપાંમ) ઈજશ્નેના ૯ મા હાના ૨૪ મા તથા ૧૦ મા હાના ૧ લા ફકરામાં આવેછે. નામ તરીકે એનો અર્થ 'પાણીઓનું' થાએછે.

¶ 'અધવો'—ધાતુ અધ, અદ=સંસ્કૃત अद्=Lat. Ed-ere=ખાવું.

§ 'પાણીની બક્ષેશ (અપાંમ અધવો) મ્હોટાં બીવાળાં અનાજનાં ખેતર તરફ, નાહલાં બીવાળાં ખેતર તરફ તથા તમામ હાડમદ દુનિયાં તરફ અટકાવ વગર વેહેશે (દારમેસ્તેતે); ડાકટર સ્પીગલ તથા પ્રોફેસર હારલેએ બી ઘણું-

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે "અપઓશ" ઇઆને પાણીની ટિપણી—તંગી લાવનાર દેવની ઉપર તેશ્તરની ફતેહ થવાને લીધે, જોઈ તો વરસાદ વરસવાની વકી થવાથી અનાજ, વનસ્પતિ ઇત્યાદિની પુષ્કળ વૃદ્ધિ થશે, અને તેથી લોકો તથા જીવજન્તુઓ સુખાકારી ભોગવશે.)

(૩૦) આઅત[67] પઇતિ[68] અવાઇતિ,[69] સ્પિતમ[70] જરથુશ્ત્ર,[71] તિશ્ત્ર્યો[72] રએવાઓ[73] ખ્રેનંઘઉહાઓ[74] અવિ[75] જરયો[76] વોઉરૂ-કષેમ,[77] અસ્પહે[78] કેહ્રપ[79] અઉરૂષહે[80] સ્રીરહે,[81] જઇરિ-ગઓષહે[82] જરન્યો-અઇવિ-દાનહે.[83]

(૩૦) ત્યારે,[67] અએ સપેતમાન[70] જરતોશ્ત![71] ચળકતો[73] (તથા) ખોરેહવાળો[74] તેશ્તર[72] વોઉરૂ-કશ[77] દરિયા[76] તરફ[75] કેરમજી રંગના,[80] સોહામણા,[81] પીળા કાનવાળા,[82] (તથા) સોનેરી પાખરવાળા[83] ઘોડાની[78] શિકલમાં[79] જાએછે.[69]

(૩૧) *હો[84] જરયો[85] આયઓજયેઇતિ,[86] હો[87] જરયો[88] વીવઓજયેઇતિ,[89] હો[90] જરયો[91] આધ્ઝરાધયેઇતિ,[92] હો[93] જરયો[94] વીધ્ઝરાધયેઇતિ,[95] હો[96] જરયો[97] આધ્ઝારયેઇતિ,[98] હો[99] જરયો[100] વીધ્ઝારયેઇતિ,[1] યઓજેન્તિ[2] વીસ્પે[3] કરનો,[4] જરયાઇ[5] વોઉરૂ-કષય,[6] આ[7] વીસ્પો[8] મઇદ્યો[9] યઓજઇતિ.[10]

(૩૧) તે[84] (ઈઆને તેશ્તર) (વોઉરૂ-કશ) દરિયાને[85] જોશમાં †લાવેછે;[86] તે[87] (ઈઆને તેશ્તર) (વોઉરૂ કશ) દરિયાને[88] વધારે જોશમાં ‡લાવેછે,[89] તે[90] દરિયા (નાં પાણી)ને[91] વેહેતાં કરેછે;[92] તે[93] (તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને[94] ઉભઈ જતાં કરેછે;[95] તે[96] (તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને[97] આગળ ¶વેહેતાં કરેછે;[98] તે[99] (તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને[100] વધારે ¶ઉભઈ જતાં કરેછે,[1] (તે વેહેતાં પાણી)

કરીને એવીજ મતલબનો નીચે મુજબ અર્થ કીધો છે:—"પાણીના ઝરા ખેતર ઇત્યાહિ તરફ વેહેશે." 'અશ-દાનુ યવ'=પુષ્કળ પાણીથી ઉગતો અનાજ, અથવા અનાજ જેને પાકવાનેમાટે પુષ્કળ પાણીની જરૂર છે તે. દાનુ=સંસ્કૃત દાનુ=નદી (જુઓ દાનુ-દ્રાજંઘ્રહ, ઈજશ્નેનો ૬૦ મો હા, ૪ થો ફકરો.)

* ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૩૧ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો લેછે: દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† ઈઆને વોઉરૂ-કશ દરિયામાં ભરતી ઉત્પન્ન કરેછે.

‡ વીવઓજયેઇતિ.=વીયઓજયેઇતિ. અથવા ઓટની હાલતમાં લાવેછે.

¶ ઘ્ઝર્ (ક્ષર્=સંસ્કૃત ક્ષર્=વેહેવું) ધાતુને છેડે દ્ લાગ્યાથી 'ઘ્ઝર્દ્,' પછી તેનું 'ઘ્ઝર્' થયું. એ બેઉના અર્થમાં સહેજ ફેર હોવો જોઇએ.

વોઉરૂ-કશ[1] દરિયાના[5] તમામ[3] કીનારાઓને[4] સાથે જોડી નાખેછે,[2] (તથા) તમામ[8] વચલો ભાગ[6] બી (પાણીથી) જોડઈ *જાએછે.[10]

(૩૨) ઉસ્[11] પઇતિ[12] અધાત્[13] હિશ્તઇતિ,[14] સ્પિતમ[15] જરથુશ્ત્ર,[16] તિશ્ત્ર્યો[17] રએવાઓ[18] ખરેનંઘઉહાઓ,[19] જરયંઘ્હત્[20] હચ[21] વોઉરૂ-કષાત્.[22] ઉસ્[23] અધાત્[24] હિશ્તાત્[25] સતવએસો[26] રએવાઓ[27] ખરેનંઘઉહાઓ,[28] જરયંઘ્હત્[29] હચ[30] વોઉરૂ-કષાત્.[31] આઅત્[32] તત્[33] દુન્માંન્[34] હાંમ-હિશ્તેન્તિ[35] ઉસ્[36] હિન્દવત્[37] પઇતિ[38] ગરોઇત્,[39] યો[40] હિશ્તઇતે[41] મઇધીમ્[42] જરયંઘ્હો[43] વોઉરૂ-કષહે.[44]

(૩૨) ત્યારપછી,[13] અએ સપેતમાન[15] જરતોશ્ત![16] ચળકાટ-વાળો[18] (તથા) ખોરેહવાળો[19] તેશ્તર[17] વોઉરૂ-કશ[22] દરિયામાંથી[20-21] ઉભો થાએછે,[11-14] (તથા) ચળકાટવાળો[27] (તથા) ખોરેહવાળો[28] †સતવએસ[26] (સેતારો) (બી) વોઉરૂ-કશ[31] દરિયામાંથી[29-30] ઉભો થાએછે;[23-25] ત્યારબાદ[32] ‡ઉસ-હિંદવ[36-37] (નામનો) પાહાડ,[39] જે[40] વોઉરૂ-કશ[44] દરિયાની[43] વચમાં[42] આવેલો છે[41] (તે) પાહાડમાંથી,[38] આફ[34] (અથવા ધુમસ[34]) એકઠો થઇને ઉંચે ચહડેછે.[35]

(૩૩) આઅત્[45] તત્[46] દુન્માંન્[47] ફ્ષાઉપયેઇતિ[48] મએઘો[49]-કર[50] અષવનો,[51] ફ્રા[52] પોઉર્વો[53] વાતાંમ્[54] વજઇતિ,[55] યાં[56] પથો[57] આઇતિ[58] હઓમો[59] ફ્રાષ્મિશ[60] ફ્રાધત્-ગએથો.[61] અથ્[62] પસ્ચએત[63] વજઇતે[64] વાતો[65] દરૂષિશ[66] મજદધાતો,[67] વારેમચ[68] મએઘેમચ[69] ફ્યંઘ્હુમચ,[70] અવિ[71] અસાઓ,[72] અવિ[73] ષોઇથ્રાઓ[74] અવિ[75] કર્ષ્વાંન્[76] યાઇશ[77] હસે.[78]

(૩૩) ત્યારપછી[45] (તેશ્તર) (તે) વાદળાં[49] ¶બનાવનાર[50] સ્વચ્છ[51]

---

* એની મતલબ એવી દીસેછે કે, ભરતીની વખતે વોઉરૂ-કશ દરિયો બધી તરફથી પાણીથી ભરપુર થઈ જાએછે.

† બુનદેહેશનાં લખાણ પ્રમાણે પશ્ચિમ દિશાનો મુખ્ય સેતારો.

‡ ડાક્ટર હાઉગ એ પાહાડને હિંદવ લઈને હિંદુકુશને મલતો ધારેછે. બુન-દેહેશના ૧૨ મા બાબમાં એને મલતો 'ઉસ-હિંદુમ' કરીને એક પાહાડનું નામ આવેછે. અવસ્તામાં 'હિંદવ'ની આગમચ 'ઉસ' અવ્યય આવેલોછે, તેને હિંદવની સાથે ગણીને યુરોપિયન વિદ્વાનોએ 'ઉસ-હિંદુમ' કરીને એક નામ ગણ્યું છે.

¶ 'મએઘો-કર'ને બરાબર મલતો સંસ્કૃતમાં मेघकर આવેછે.

બાફ્રને[૪૭] આગળ ઘસડી લઈ *જાએછે.[૪૮] જે[૫૧] રસ્તાઓ તરફ[૫૭] આબાદી કરનાર[૬૦] (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૬૧] હોમ[૫૯] (ઇજદ) જાએછે[૫૮] (તે તરફ) (તેશતર) સઉથી પેહેલાં[૫૩] પવન[૫૪] લાવેછે;[૫૫] ત્યારપછી[૬૩] તે તરફ[૬૨] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૬૭] સખત[૬૬] પવન[૬૫] (જુદી જુદી) જગાઓ[૭૨] તરફ,[૭૧] શેહેરો[૭૪] તરફ[૭૩] (તથા) (તમામ) હફતે[૭૮] કેશ્વર[૭૭] તરફ[૭૫] વરસાદ,[૬૮] વાદળાં[૬૯] તથા કરાંને[૭૦] પોંહોંચતાં કરેછે.[૬૪]

(૩૪) અપાંમ[૭૯] નપાઓસે[૮૦] તાઓ[૮૧] આપો,[૮૨] સ્પિતમ[૮૩] જરથુશ્ત્ર,[૮૪] અંઘ્રઉહે[૮૫] અસ્તવઇતે[૮૬] ષોઇથ્રો-બખ્તાઓ[૮૭] વીબક્ષઇતિ,[૮૮] વાતસ્ચ[૮૯] ચો[૯૦] દરૂષિશ,[૯૧] અવ્રૂજ-દાતેમચ[૯૨] ખરેનો[૯૩] અષઓનાંમચ[૯૪] ફ્રવષયો.[૯૫]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુ-ખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૩૪) અએ સપેતમાન[૮૩] જરતોશ્ત![૮૪] અપાંમ્[૭૯] †નપાત[૮૦] (દરેક) શેહેરમાં પોંહોંચતાં કરવાનાં[૮૭] તે[૮૧] પાણીને[૮૨] (તમામ) હાડ-મંદ[૮૬] દુનિયાંમાં[૮૫] ચોતરફ વેહેચી નાખેછે;[૮૮] સખત[૯૧] પવન,[૮૯] પાણીમાંથી પેદા થએલું[૯૨] ‡ખોરેહ[૯૩] તથા અશો (લોકો)ના[૯૪] ¶ફ્રરોહરો[૯૫] (બી) (તે પાણીને ચોતરફ વેહેચી નાખેછે).

---

* 'ફ્રષાઉપયેઇતિ'—પ્રયોજય વર્તમાનકાળ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ ષુ એટલે જવું; એનું પ્રયોજ્ય રૂપ 'ષાઉપય' (ઘસડી લઈ જવું). એના ખોલાસા બાબે જુઓ મારૂં અવસ્તા વ્યાકરણ, સફે ૨૫૦–૨૫૧.

† 'અપાંમ્ નપાત્' (સંસ્કૃત अपाम् नपात्) ઈઆને પાણીનો નાફ અથવા મૂળ. એના ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ, નપત્ બોલ.

‡ ઈયાને કેઆની ખોરેહ. જેનું મથક વોઉરૂ-કશ દરિયામાં છે (જુઓ જમીઆદ યશ્ત, ફકરા ૫૬—૬૪).

¶ તીરના હમકારાઓમાં અર્દાફ્રવેશ અને ગોવાદ આવેછે તેનો ઈશારો આએ ફકરા ઉપરથી જણાએછે. એની મુકાબેલ જુઓ ફરવરદીન યશ્તનો ૬૬ મો ફકરો.

(કરદો ૭ મો) (૩૫) તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યો[6] અવધાત[7] ફ્રવજાઇતે[8] ક્ષોઇથ્ન્યાત[9] હિશ[10] ઉષયાત[11] દૂરએ-ઉર્વએસેમ[12] પઇતિ[13] પન્તાંમ,[14] બઘો-અખ્તેમ[15] પઇતિ[16] યઓનેમ[17] ફ્રથ્વરશ્તેમ[18] પઇતિ[19] આફ્રેન્તેમ,[20] જઓષાઇ[21] અહુરહે મજદાઓ,[22] જઓષાઇ[23] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.[24]

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘજિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૩૫) ચળકાટવાળા[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] તેશ્તર[1] સેતારાને[2] હમો યાદ કરીએ છિયે,[5] જે[6] (તેશ્તર) (દાદાર) હોરમજદની[22] ખુશીનેમાટે[21] (તથા) અમશાસ્પંદોની[24] *ખુશીનેમાટે,[23] અહિંયાંથી[7] (ઈઆને) નુરવાળી[9] પૂર્વ દિશાએથી[11] (તે છેક) દૂર છેડાવાળા[12] રસ્તા[14] સુધી,[13] ખોદાના આપેલા[15] વાદળાંના માર્ગ[17] સુધી[16] (તથા) મુકરર કીધેલાં[18] ઠેરવેલાં †મુકામ[20] સુધી[19] ‡જાએછે.[8]

(કરદો ૮ મો) (૩૬) તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યિમ[6] યારે-ચરેષો[7] મશ્યહે[8] અહુરચ[9] ખ્રતુગુતો[10] અઉરૂનચ[11] ગઇરિષાઓ[12] સિજદ્રચ[13] રવસ્ચરાતો[14] ઉજયોરેન્તેમ[15] હિસ્પોસેન્તેમ;[16] હુયાઇર્યાચ[17] દઇંઘહુવે[18] ઉજ્જસેન્તેમ[19] દુજ્યાઇર્યાચ.[20] કધ[21] અઇર્યાઓ[22] દઇંઘહાવો[23] હુયાઇર્યાઓ[24] બવાઓંતિ.[25]

---

* ઈઆને દાદાર હોરમજદ તથા અમશાસ્પંદોની મરજીથી, તેઓના હોકમને તાબે થઇને.

† 'આફ્રેન્તેમ'ના ખોલાસા બાબે જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુમો, ૨૧ મી પરગરદના ૫ મા ફકરાની નોટ.

‡ પ્રોફેસરો સ્પીગલ તથા હારલે 'હિશ' બોલ પાણીને લગાડીને 'તેશ્તર પાણી લાવેછે' એ પ્રમાણે અર્થ કરેછે.

(૩૬) ચળકતા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જે (તેશ્તર સેતારા)ના[૬] ઉગવાનેમાટે[૧૫] ફસલમાં પેદા થતા ફળ ઉપર જીંદગી *ગુજારનારા[૭] માણસો[૮] તથા †ઊંડી અક્કલવાળા[૧૦] સરદારો,[૯] પાહાડ ઉપર ભતકનારાં[૧૨] જંગલી જાનવરો,[૧૧] કાટાંની ઝાડીમાં રેહેનારાં જાનવરો[૧૩] તથા લાંબી ફલંગ મારનારાં જાનવરો,[૧૪] ઇન્તેજારી ‡રાખેછે.[૧૬] કારણ કે જેવી રીતે (તેશ્તર સેતારો) ઉગે[૧૯] તે મુજબ દેશનેમાટે[૧૮] સુકાળનું વરસ[૧૭] (ઈઆ) દુકાળનું વરસ[૨૦] (થાએછે.) (વળી) (તેઓ એવી મુરાદ રાખેછે કે), ઈરાની[૨૨] મુલુકો[૨૩] ક્યારે[૨૧] ફળદ્રુપ[૨૪] (અથવા આબાદ) ¶થાએ![૨૫]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુ-ખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૯ મો) (૩૭) **તિશ્ત્રીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે,[૫] આસુ-ક્ષ્વએવેમ[૬] ક્ષ્વિવિ-વાજેમ.[૭] યો અવવત્ ક્ષ્વએવો વજઇતે, અવિ જરયો વોઉરૂ-કષેમ, યથ તિઘ્રિશ મઇનિવસાઓ, યિમ્ અંઘ્રહત્ એરેક્ષો ક્ષ્વિવિ-ઇષુશ ક્ષ્વિવિ-ઇષ્વતેમો અઇર્યનાંમ્ અઇર્યો, ક્ષુથત્ હચ ગરોઇત્ ખન્વન્તેમ્ અવિ ગઇરીમ.**

(૩૭) ચળકાટવાળા,[૩] ખોરેહવાળા,[૪] તેજ શેતાબીવાળા[૬] (તથા) શેતાબ ચાલના[૭] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ §કરીએ છિયે.[૫]

(૩૮) **અવિ[૩૧] દિમ[૩૨] અહુરો મજ્દાઓ[૩૩] અવાંન,[૩૪] અમેષાઓ સ્પેન્ત,[૩૫] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતિશ[૩૬] હે[૩૭] મિથ્રો[૩૮]**

---

* અસલ અર્થ ફસલ–ચાલનારા ધા. चर्–ચાલવું; ચકારાંત ૧/૩.

† અથવા અક્કલનો વધારો કરનારા.

‡ અથવા રાહ જોએછે; અસલ અર્થ ઇન્તેજારી રાખનારાં (હોએછે.)

¶ ઘણુંકરીને પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ઉપરથી એ ફકરાનો તરજુમો મેં કીધો છે.

§ બાકીના ભાગના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો ૪ થો ફકરો.

પોઉરૂ-પન્તાંમ[39] ક્રયએષએતેમ,[40] આદિમ[41] પસ્કાત[42] અનુ-મરેજતેમ[43] અષિશય[44] વંધ્રઉહિ[45] બેરેજઇતિ,[46] પારેનદિચ[47] રઓરથ[48] વીસ્પેમ આ અહ્માત[49] યત[50] અએમ[51] પઇતિ-અપયત[52] વઝેમ્નો[53] ખન્વન્તેમ[54] અવિ[55] ગઇરીમ[56] ખ-ન્વત[57] પઇતિ[58] નિરત.[59]

અહે રય ખરેનંધ્રહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉ-હન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંધ્રહંધ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૩૮) જયાંહાંસુધી[49] તે[51] (ઈઆને તેશ્તર) ખન્વન્ત[57] પાહાડ[56] સુધી[55] ચાલતો[53] આવી પુગો[52] (ત્યાંહાંસુધી), (દાદાર) હોરમજદે[33] તેને[31-32] મદદ કીધી;[34] અમશાસ્પંદોએ[35] (તથા) ઓહોળાં ખેતરવાળા[36] મેહેર[38] (ઇજદે) તેનેમાટે[37] પુરતો માર્ગ[39] તૈયાર (અથવા ખોલ્લો) *કીધો;[40] ત્યારપછી[42] ભલી[45] (તથા) બુલંદ દરજજાની[46] અશિશવંઘે[44-45] (તથા) જહડપથી ચાલતી (અથવા હલકી) ગાડીવાળી[48] પારેન્દિએ[47] તેનેમાટે[41] (માર્ગ) †સાફ કીધો.[43]

(કરદે ૧૦ મો) (૩૯) તિશ્ત્રીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંધ્રઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યો[6] પઇરિકાઓ[7] તઉર્વયેઇતિ,[8] યો[9] પઇરિકાઓ[10] તિતારયેઇતિ[11] યાઓ[12] ઉઝાઓંધ્રહત[13] અંધ્રરો મઇન્યુશ[14] મમનુશ,[15] સ્તારાંમ[16] અકૂશ-ચિથ્રનાંમ[17] વીસ્પનાંમ[18] પઇતિ-એરેતેએ.[19]

---

* ' ક્રયએષએતેમ ' તથા ' અનુમરેજતેમ ' એ બેહુ ક્રિયાપદ પરસ્મૈપદ દ્વિવચનમાં છે; પેહેલો શકયાર્થમાં અને બીજો અપૂર્ણ ભૂતકાળમાં.

† અશિશવંધ તથા પારેન્દિ તેને પગલે ચાલી (દારમેસ્તેતે). ' ખનવત પઇતિ નિરત 'નો આખો અર્થ મને સમજ નથી પડતો. ચળકતાં પાણી ઉપર? (દારમેસ્તેતે); તેનાં અસ્ત પાંમવાની ચળકાટ ભરેલી જગાએ (હારલે.) સંસ્કૃત નીર=પાણી.

(૩૯) ચળકાટવાળા[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] તેશ્તર[1] સેતારાને[2] હમો યાદ કરીએ છિયે;[5] જે[6] (તેશ્તર) પરીઓને[7] તોડેછે[8] (તથા) જે[9] પરીઓને[10] *ટાળેછે[11] (અથવા હાંકી કાહાડેછે[11]), કે જે (પરી) ઓને[12] હારેમને[14] †જાણીબુજીને[15] પાણીનું તોખમ રાખનારા[17] તમામ[18] સેતારાઓની[19] સાંમે થવાનેમાટે[19] ઉભી કીધી.[13]

(૪૦) ‡તાઓ[20] તિશ્ત્યો[21] તઉર્વયેઇતિ,[22] વીવાઇતિ[23] હીશ[24] જરયંઘ્રહત[25] હચ[26] વોઉરૂ-કષાત.[27] આઅત[28] મએઘ[29] ઉસ-ફ્વાઓન્તે,[30] હુયાઇર્યાઓ[31] આપો[32] બરેન્તીશ,[33] યાહ્વ[34] ઉર્વાઇતીશ[35] અબ્રાઓ[36] પેરેશુ[37] અઇપિ[38] વીજસાઇતીશ,[39] અવો-ઉર્વૈઇતીશ[40] હપ્ત[41] કરષ્વાંન.[42]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરેન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્રુઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘહ, માંથ્રચ વચચ ષ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪૦) તેશ્તર[21] તે (પરી)ઓને[20] તોડેછે,[22] (તથા) વોઉરૂ-કશ[27] દરિયામાંથી[25-26] તેઓને[24] પવન કુકી ઉરાડી ¶દેછે.[23] ત્યારપછી[28] સુકાળનાં વરસનાં[31] (તથા) (ફળ અનાજ) ઉત્પન્ન કરનારા[33] પાણીનાં[32] વાદળાં[29] ઉચે એકઠાં થાએછે,[30] જેમાંથી[34] આબાદી કરનારા$[35] (તથા) સુખાકારી $ફેલાવનારા[40] પુષ્કળ[37] વરસાદનાં ઝાપટાં[36] હફ્તે[41] કેશ્વરમાં[42] (દુનિઆને તમામ પૃથ્વિ ઉપર) ચોતરફ §ફેલાએછે.[39]

---

* જુઓ એજ યશ્તનો ૫ મો કરદો, ૮ ફકરો.

† 'મમનુશ'-ધાતુ મન=સં. મનુ=જાણવું, વિચારવું; 'મમનંઘ્હ' ઉપરથી.

‡ ડાક્ટર ગેલ્ડનર આખા ૪૦ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૭ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએછે.

¶ દુનિઆને પરાગંદેહ કરી નાખેછે (અંગ્રેજી blows away ને અર્થે).

$ અસલ અર્થ મદદ લાવનારાં, મદદ આપનારાં.

§ અસલ એબારતમાં એ બોલ (વીજસાઈતીશ) વર્તમાન કૃદંત નારીજાતી પેહેલી બહુવચનના રૂપમાં છે, તથા 'અબ્રાઓ'નો ગુણ બતલાવેછે (ચોતરફ ફેલાતાં.)

(કરદો ૧૧ મો) (૪૧) **તિશ્ત્રીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘ્‌ઉહન્તેમ્[4] યજમઇદે;[5] યિમ[6] આપો[7] પઋતિશ્મરેન્તે[8] અર્મએશ્તાઓ,[9] ફ્રાતત-ચરતસ્ચ,[10] ખાંયાઓ,[11] થ્રઓતો-સ્તાતસ્ચ,[12] પર્ઉયાઓ,[13] વઇર્‌યાઓસ્ચ.[14]**

(૪૧) ચળકાટવાળા[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] તેશ્તર[1] સેતારાને[2] હમો યાદ કરીએ છિયે,[5] જેને[6] થમ[6] પાણી[7] દોડતાં તથા વેહેતાં[10] પાણી,[7] કુવાનાં[11] પાણી,[7] વેહેતાં ઝરાનાં[12] પાણી,[7] દવનાં ટિપાતાં[13] પાણી[7] તથા *વરસાદનાં[14] પાણી[7] (નીચે મુજબ) (આતુરતાથી) યાદ કરેછે.[8]

(૪૨) †કધ[15]-નો[16] અવિ[17] ઉજયરાત,[18] તિશ્ત્ર્યો[19] રએવા-ઓ[20] ખરેનંઘ્‌ઉહાઓ,[21] કધ[22] ખાઓ[23] અસ્પો-સ્તઓયેહીશ,[24] અપાંમ[25] ધઞ્જરાંમ[26] અઇવિધઞ્જરેમ,[27] સ્રીરાઓસ્ચ[28] અસો-ષોઇથ્રાઓસ્ચ,[29] ગઓયઓઇતીશ્ચ[30] આતચિન્તીશ,[31] આ વરેષજીશ[32] ઉર્વરનાંમ,[33] સૂર[34] વક્ષયેન્તે[35] વક્ષ.[36]

અહે રય ખરેનંઘ્‌હચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્‌ઉહ-ન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘ્‌હંઘ્‌હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘાઞ્જબ્યો.

યેંઘ્‌હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્‌હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્‌હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪૨) ચળકાટવાળો[20] (તથા) ખોરેહવાળો[21] તેશ્તર[19] હમારેમાટે[16] કેઆરે[15] ઉગશે ?[18] વેહેતા[26] (તથા) વધારે વેહેતાં[27] પાણીના[25] ઘોડાના કરતાં વધારે મ્હોટા[24] ઝરા[23] સુંદર[28] જગા તથા શેહેરો તરફ,[29] તથા ખેતરો તરફ[30] કેઆરે[22] વેહેતા[31] (થશે)? (કે જેથી કરીને) ઓરવ-રોના[33] થડ[32] મજબૂટ[34] વધારાસાથે[36] વધે[35] (અથવા ખિલે).

(કરદો ૧૨ મો) (૪૩) **તિશ્ત્રીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘ્‌ઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યો[6] વીસ્પાઇશ[7] નએનિઞ્જઇતિ[8] સિમાઓ[9] અપથ;[10] વજેદ્રિશ[11] ઉક્ષ્યેઇતિ[12] વિસ્પાઓસે[13]-**

---

* એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેના ૬૮ મા હાનો ૬ ઠો ફકરો.

† ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૪૨ મા ફકરાને કવિતારૂપી ૮ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ. (.) આગળ પુરી થાએછે.

તાઓ[14] દામાંન્[15] બએષજયતિચ[16] સેવિશ્તો,[17] ચેઞ્જ[18] અએમ[19] બવઇતિ[20] યશ્તો[21] ક્નૂતો[22] ફ્રિયો[23] પઇતિ-જન્તો.[24]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ, વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

> યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
> મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
> યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪૩) ચળકાટવાળા[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] તેશ્તર[1] સેતારાને[2] હમો યાદ કરીએ છિયે,[5] જે[6] પાણીમાં[10] (ની) તમામ[7] ધાસ્તી ભરેલી ચીજોને[8] સાફ *કરી નાખેછે;[9] જ્યારે[18] તે[19] (ઈઆને તેશ્તર) આરાધના થએલો,[21] ખુશનુદ થએલો,[22] ચહવાએલો[23] (તથા) માન પાંમેલો[24] હોએછે[20] (ત્યારે), (તે) †બળવાન[11] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનાર[17] (તેશ્તર) આએ[14] તમામ[13] પેદાએશને[15] આબાદ કરેછે[12] તથા સજીવન ‡કરેછે.[16]

(કરદો ૧૩ મો) (૪૪) ¶તિશ્ત્રીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ[4] યજમઇદે,[5] યિમ[6] રતૂમ[7] પઇતિ-દએમચ,[8] વીસ્પએષાંમ[9] સ્તારાંમ,[10] ફ્રદથત્[11] અહુરો મઝ્દાઓ,[12] યથ[13] નરાંમ[14] જરથુશ્ત્રેમ[15] યિમ[16] નોઇત્[17] મેરેઘેન્તે[18] અંઘ્રો મઇન્યુશ,[19] નોઇત્[20] યાતવો[21] પઇરિકાઓસ્ચ,[22] નોઇત્[23] યાતવો[24] મશ્યાનાંમ[25] નએધ[26] વીસ્પે[27] હથ[28] દએવ,[29] મહ્રકથાઇ[30] ઉપ-દરેઝ્વન્તિ.[31]

---

* ઈઆને પાણીમાંના કચરાને, ગલીચીને તથા અપવિત્રાઇને કાહાડી નાખીને તેને તદન નિર્મલ કરેછે; ધાતુ નિજ=સંસ્કૃત निज्=સાફ કરવું.

† 'વજ્રે દ્રિશ'—ધાતુ સંસ્કૃત वज्=મજબૂટ થવું. પુર લઈ જનાર, મેહેનતુ (યુસ્તિ); તંદરોસ્તી આપનાર (સ્પીગલ).

‡ અસલ અર્થ તંદરોસ્તી આપેછે (બએષજ્યતિચ); નામ સાધિત ક્રિયાપદ.

¶ ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૪૪ મા ફકરાને કવિતા રૂપી ૧૧ લીટીનો લેછે. દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએછે.

અહે રય ખરેનંઘ્‌હચ, તેમ્‌ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્‌ન તિશ્તીમ્‌ સ્તારેમ્‌. જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ્‌ સ્તારેમ્‌ રએવન્તેમ્‌ ખરેનંઘ્‌ઉ-હન્તેમ્‌ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્‌હંઘ્‌હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્‌ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્‌ચ વાઘ્‌જિબ્યો.

યેંઘ્‌હે હાતાંમ્‌ આઅત્‌ યેસ્ને પઇતી વંઘ્‌હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્‌ હચા,
યાઓંઘ્‌હાંમ્‌ચા તાંસ્‌ચા તાઓસ્‌ચા યજમઇદે.

(૪૪) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જેમ[૧૩] (દાદાર) હોરમજદે[૧૨] (પેગમબર) જરતોશ્તને[૧૫] માણસોનો[૧૪] (સરદાર તથા તેઓની ઉપર નેગાહ રાખનાર) ઠેરવ્યો,[૧૧] તેમ *તેશ્તરને[૬] તમામ[૯] સેતારાઓના[૧૦] સરદાર[૭] તથા નગેહબાની રાખનાર તરીકે[૮] મુકરર કીધો.[૧૧]

ખોલાસો:—(હવે અશો જરતોશ્ત બાબે નીચે વધારે ખોલાસો કરેછે.)

જેને[૧૬] (ઇઆને પેગમબર જરતોશ્તને) હારેમન,[૧૯] (અથવા) †જાદુગર[૨૧] પરીઓ[૨૨] (અથવા) †જાદુગર[૨૪] માણસો[૨૫] તેસાથે[૨૮] તમામ[૨૭] દેવો[૨૬] મારી શકતા[૧૮] નથી[૧૭] (અથવા) મારી નાખવાને[૩૦] ‡હિમ્મત કરી શકતા[૩૧] નથી.[૨૯]

(કરદો ૧૪ મો) (૪૫) **તિશ્તીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંઘ્‌ઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે;[૫] યહ્માઇ[૬] હજંઘ્રેમ[૭] યઓક્ષ્તિનાંમ,[૮] ફ્રદથત્‌[૯] અહુરો મજદાઓ,[૧૦] અમ્રૂશ-ચિથ્રએશ્વ[૧૧] સેવિશ્તાઇ,[૧૨] યો[૧૩] અમ્રૂશ-ચિથ્રએઇબ્યો[૧૪] આઇતિ[૧૫] રઓક્ષ્નુશ્વ[૧૬] વજેમ્નો.[૧૭]**

(૪૫) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે,[૫] જે[૬] સઉથી ફાએદો કરનારને[૧૨] (દાદાર) હોરમજદે[૧૦] પાણીનું તોખમ ¶રાખનારાઓમાં[૧૧] હજાર ઘણું[૭] $કૌવત[૮] આપ્યું.[૯]

---

* અસલ અર્થ 'જેને' ઇઆને તેશ્તરને.

† ઇઆને ફરેબ દેનાર, લાલચમાં નાખીને ફસાવનાર.

‡ સંસ્કૃત ધાતુ ધૃષ્‌=હિમ્મત કરવી. એને મળતો અંગ્રેજીમાં To Dare durst. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદ, ફકરા ૧—૯ તથા ફકરા ૪૩—૪૭.

¶ ઇઆને સેતારાઓમાં. એના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ફકરો ૪ થો તથા ૩૯ મો, તથા વંદીદાદની ૨૧ મી પરગરદનો ફકરો ૧૩ મો.

$ અસલ અર્થ "કૌવતોમાંનું હજાર મુકરર કીધુ."

જે[૧૩] (તેશ્તર) (આસમાનની) રોશનીઓમાંથી[૧૬] ચાલીને[૧૭] પાણીનું તોખમ રાખનારાઓ તરફ[૧૪] (ઇઆને સેતારાઓ તરફ) જાએછે.[૧૫]

(૪૬) *હો[૧૮] જરયંઘ્રહો[૧૯] વોઉરૂ-કષહે,[૨૦] અમવતો[૨૧] હુરઓધહે,[૨૨] જફ્રહે[૨૩] ઉરૂયાપહે,[૨૪] વીસ્પે[૨૫] વઇરીશ[૨૬] આ-ચરઇતિ,[૨૭] વીસ્પેસચ[૨૮] સ્રીરે[૨૯] નિઘ્રઓકે,[૩૦] વીસ્પેસચ[૩૧] સ્રીરે[૩૨] અપઘ્જાર,[૩૩] અસ્પહે[૩૪] કેહ્રૂપ[૩૫] અઉરૂષહે,[૩૬] સ્રી-રહે[૩૭] જઇરિ-ગઓષહે,[૩૮] જરન્યો-અઇવિ-દાનહે.[૩૯]

(૪૬) તે[૧૮] (ઇઆને તેશ્તર) જબરદસ્ત,[૨૧] જાણીતા,[૨૨] ઉંડા[૨૩] (તથા) ઓહોળાં પાણીવાળાં[૨૪] વોઉરૂ-કશ[૨૦] દરિયાનાં[૧૯] તમામ[૨૫] †પાણી તરફ,[૨૬] તથા તમામ[૨૮] ભપકાદાર[૨૯] (અથવા જોવા લાએક) પાણીનાં ‡ધોત તરફ[૩૦] તથા તમામ[૩૧] સોહામણા[૩૨] પાણીનાં નાળાં તરફ[૩૩] કેરમજી રંગના,[૩૬] દેખામણા,[૩૭] પીળા કાનવાળા[૩૮] (તથા) સોનેરી પાખરવાળા[૩૯] ઘોડાની[૩૪] શિકલમાં[૩૫] જાએછે.[૨૭]

(૪૭) *આઅત્[૪૦] આપો[૪૧] અવ-બરેન્તે,[૪૨] સ્પિતમ[૪૩] જરથુશ્ત્ર,[૪૪] જરયંઘ્રહત્[૪૫] હચ[૪૬] વોઉરૂ-કષાત્,[૪૭] તાતાઓ[૪૮] ઉર્વાથ્રાઓ[૪૯] બએષજયાઓ,[૫૦] તાએ[૫૧] અવથ્ર[૫૨] વી-બક્ષઇતિ[૫૩] આઝ્યો[૫૪] દંઘ્રહુઝ્યો[૫૫] સેવિશ્તો,[૫૬] યથ[૫૭] અએમ[૫૮] બવઇતિ[૫૯] યશ્તો,[૬૦] ક્ષ્નૂતો[૬૧] ફ્રિથ્રો[૬૨] પઇતિ જન્તો.[૬૩]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનં-ઘ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન્, હિઝ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએ-ઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૪૬ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો અને ૪૭ મા ફકરાને ૮ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† ઈઆને વોઉરૂ-કશ દરિયાની તમામ સપાતી ઉપર, વઇરિ=સં. वारी=પાણી.

‡ નિઘ્રઓક-ધાતુ સંસ્કૃત निम्रुच्=નીચે જવું-વેહેવું. ગોફ્રા (દારમેસ્તેતે); ખાડી (સ્પીગલ); બાહાર વેહેવું, પાણીની નેહેર (યુસ્તિ).

(૪૭) અએ સપેતમાન[૪૩] જરતોશ્ત![૪૪] જયારે[૫૭] તે[૫૮] (ઈઆને તેશ્તર) આરાધના થએલો,[૬૦] ખુશ્નુદ થએલો,[૬૧] ચહવાએલો[૬૨] (તથા) માન પામેલો[૬૩] હોએછે,[૫૯] ત્યારે[૪૦] (તે) ઘણોજ ફાએદો કરનાર[૫૬] વોઉરૂ-કશ[૪૭] દરિયામાંથી[૪૫-૪૬] વેહેતાં,[૪૮] ગુણકારક[૪૯] (તથા) તંદરોસ્તી આપનારાં[૫૦] પાણી[૪૧] લાવીને[૪૨] તે (પાણી)ને[૫૧] અહિંયાં[૫૨] (ઈઆને) આએ[૫૪] દેશોમાં[૫૫] ચોતરફ વેહેચી નાખેછે.[૫૩]

(કરદો ૧૫) (૪૮) **તિશ્તીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ[૪] યજમઈદે;[૫] યિમ[૬] વીસ્પાઇશ[૭] પઇતિ-શ્મરેન્તે[૮] યાઇશ[૯] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ[૧૦] દામાંન,[૧૧] અધઇરિ-જેમાઇશચ,[૧૨] ઉપઇરિ-જેમાઇશચ,[૧૩] યાચ ઉપાપ,[૧૪] યાચ ઉપ-સ્મ,[૧૫] યાચ ફ્રપ્તેરેજાંન,[૧૬] યાચ રવસ્ચરાંન,[૧૭] યાચ ઉપઇરિ[૧૮] તાઓ[૧૯] અકરન[૨૦] અનઘ્ર[૨૧] અષઓનો[૨૨] સ્તિશ[૨૩] આઇધિ.[૨૪]**

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનં-ઘ્રઉહન્તેમ યજમઇદે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુ-ખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪૮) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જેને[૬] સપેનામીનોની[૧૦] તમામ[૭] પેદાએશ,[૧૧] (જેમકે) જમીનની અંદર રેહેનારાં,[૧૨] જમીનની ઉપર રેહેનારાં,[૧૩] પાણીમાં *રેહેનારાં,[૧૪] જમીનથી ઉપર †રેહેનારાં,[૧૫] ઉડનારાં[૧૬] (અથવા પાંખવાળાં[૧૬]), લાંબી ફલંગ મારનારાં[૧૭] તથા એ ‡ઉપરાંત[૧૮] અશો (હોરમજદ)ની[૨૨] ¶બીજી[૨૪] બેશુમાર[૨૦] (અને) $બેહદ[૨૧] પેદાએશ[૨૩] આતુરતાથી યાદ કરેછે.[૮]

---

* "યાચ ઉપાપ"નો અસલ અર્થ 'અને જે પાણીમા રેહેનારાં' થાએછે.

† ઈઆને 'જમીનથી અલગ રેહેનારાં,' 'હવામાં રેહેનારાં'. 'ઉપસમ'નો અર્થ (ઉપ+જેમ ઉપરથી લઇએ તો) 'જમીન ઉપર રેહેનારાં' બી થઇ શકે.

‡ ઉપઇરિ–સંસ્કૃત उपरि=ઉપરાંત.

¶ આઇધિ=સંસ્કૃત आदि=બીજા, ઇત્યાદિ

$ અકરન=બેહદ્દ, છેડા વગરનું; અનઘ્ર=શરૂઆત વગરનું.

(કરદો ૧૯ મો) (૪૯) *તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ,[3] ખ્રરેનંઘ્ઉહન્તેમ[4] યજમઇદે,[5] થમનંઘ્ઉહન્તેમ[6] વરેચંઘ્ઉહન્તેમ,[7] યઓક્ષ્તિવન્તેમ[8] ક્ષયન્તેમ,[9] ઇસાનેમ[10] હજંઘ્રાઇ[11] અયસનાંમ.[12] યો[13] દધાઇતિ[14] કુક્ષ્નવાંનાઇ,[15] પોઉરૂશ[16] અયસાઓ[17] જઇદ્યન્તાઇ,[18] અજઇદ્યમ્નાઇ[19] મઝ્યાઇ.[20]

(૪૯) ચળકાટવાળા,[3] ખોરેહવાળા,[4] તંદરોસ્તી આપનારા,[6] દબદબાવાળા,[7] જોરેમંદ[8] (અથવા યુક્તિવાળા[8]) હકુમત ચલાવનાર[9] (તથા) હજાર[11] બક્ષેશની ઉપર[12] સાહેબી ભોગવનાર[10] તેશતર[1] સેતારાને[2] હમો યાદ કરીએ છિયે,[5] જે[13] તેને †ખુશી કરનાર[15] શખ્સને,[20] તે માંગે[18] કે નહી ‡માંગે[19] (તોપણ), પુષ્કળ[16] બક્ષેશ[17] આપેછે.[14]

(૫૦) અજેમ[21] દધાંમ,[22] સ્પિતમ[23] જરથુશ્ત્ર,[24] અઓમ[25] સ્તારેમ[26] યિમ[28] તિશ્તીમ[29] અવાઓન્તેમ[30] યેસન્યત,[31] અવાઓન્તેમ[32] વહ્મ્યત[33] અવાઓન્તેમ[34] ક્ષ્નઓથ્વત,[35] અવાઓન્તેમ[36] ફ્રસસ્તત,[37] યથ[38] માંમચિત[39] યિમ[40] અહુરેમ મજદાંમ.[41]

(૫૦) અએ સપેતમાન[23] જરતોશ્ત![24] આએ[25] તેશતર[26] સેતારાને[26] હું[39] હોરમજદની[41] ¶માફક[38] એટલો[30] ઇજ્શનીન લાએક[31] એટલો[32] આરાધનાને લાએક,[33] એટલો[34] ખુશ્નુદ કરવા લાએક,[35] (તથા) એટલો[36] કીર્તિને લાએક[37] મેં[21] $પેદા કીધો.[22]

ખોલાસો:—(શું કરવા તેશતરને એટલો મ્હોટો પેદા કીધો તે બાબે નીચે કેહેછે.)

(૫૧) અવંઘ્હાઓ[42] પઇરિકયાઓ[43] પઇતિશ્તાતયએચ,[44] પઇતિસ્ચર્તયએચ[45] પઇતિતરેતયએચ,[46] પઇત્યઓગેત્-ત્બએષઘ્હાઇચ,[48] યા[49] દુજ્યાઇરય,[50] યાંમ[51] મશ્યાક[52] અવિ દુજ્વચંઘ્હો[53] હુયાઇર્યાંમ[54] નાંમ[55] અઓજઇતે.[56]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર એ આખા ફકરાને કવીતારૂપી ૮ લીટીનો લેછે.

† ધાતુ ક્નુ (=ખુશી કરવું)નું બેવડું રૂપ 'કુક્ષ્નુ' થયું.

‡ અસલ અર્થ 'અરજ કરનારને, નહી અરજ કરનારને.'

¶ ઈઆને હું હોરમજદના જેટલોજ, મારા જેવોજ.

$ મેહેર યજદનેમાટે બી, કાંઈક ફેર સાથે, એજ પ્રમાણે આવેછે (જુઓ મેહેર યશ્તનો ૧ લો ફકરો).

(૫૧) આએ[૪૨] *દુજ યાઇર્ય[૫૦] (નામની) પરી,[૪૩] જેને[૫૧] †દુષ્ટ[૫૩] માણસો[૫૨] હુયાઇર્યને[૫૪] નામે[૫૫] બોલેછે[૫૬] (તે) પરીની[૪૩] સાંમે થવાનેમાટે,[૪૪] (તેનો) નાશ કરવાનેમાટે,[૪૫] (તેને) હાંકી કાહાડવાનેમાટે,[૪૬] (તથા) (તેની) ખરાબીને[૪૮] ‡અટકાવવાનેમાટે[૪૭] (મેં તેશતરને મારા જેવોજ ઈજશને તથા આરાધનાને લાએક પેદા કીધો).

(૫૨) યેધિ[૫૭] જી[૫૮] અજેમ[૫૯] નોઇત[૬૦] દઇધ્યાંમ,[૬૧] સ્પિતમ[૬૨] જરથુશ્ત્ર,[૬૩] અઓમ[૬૪] સ્તારેમ[૬૫] યિમ[૬૬] તિશ્રીમ,[૬૭] અવાઓન્તેમ[૬૮] યેસન્યત[૬૯] અવાઓન્તેમ[૭૦] વહુમ્યત[૭૧] અવાઓન્તેમ[૭૨] ક્ષ્નઓથ્વત,[૭૩] અવાઓન્તેમ[૭૪] ફ્રસસ્તત,[૭૫] યથ[૭૬] માંમચિત[૭૭] યિમ[૭૮] અહુરેમ મજદાંમ.[૭૯]

(૫૩) અવંઘ્રહાઓ[૮૦] પઇરિકયાઓ[૮૧] પઇતિશતાતયએચ,[૮૨] પઇતિસ્ચસ્રયએચ;[૮૩] પઇતિતરેતયએચ,[૮૪] પઇત્યઓગેત[૮૫]-ત્મએષહાઇચ,[૮૬] યા[૮૭] દુજયાઇર્યા;[૮૮] યાંમ[૮૯] મષ્યાક[૯૦] અવિ દુજવચંઘ્રહો[૯૧] હુયાઇર્યાંમ[૯૨] નાંમ[૯૩] અઓજઇતે.[૯૪]

(૫૪) હુમહે[૯૫] જી[૯૬] મે[૯૭] ઇધ[૯૮] અયાંન[૯૯] હુમયાઓ[૧૦૦] વા[૧] ક્ષપો,[૨] હાઓ[૩] પઇરિક[૪] યા[૫] દુજયાઇર્ય[૬] વીસ્પહે[૭] અંઘ્રહેઉશ[૮] અસ્તવતો[૯] પરેઇત[૧૦] પઇરિથ્નેમ,[૧૧] અંઘ્રહુવાંમ[૧૨] અવ-હિસિધ્યાત,[૧૩] આચ પઇરિચ[૧૪] દ્રુઇતિ.[૧૫]

(૫૨—૫૩) કારણ કે,[૫૮] અએ સપેતમાન[૬૨] જરતોશ્ત![૬૩] આએ[૮૦] દુજયાઇર્ય[૮૮] (નામની) પરી,[૮૧] જેને[૮૯] દુષ્ટ[૯૧] માણસો[૯૦] હુયાઇર્યને[૯૨] નામે[૯૩] બોલેછે,[૯૪] (તે) પરીની[૮૧] સાંમે થવાનેમાટે,[૮૨] (તેનો) નાશ કરવામાટે,[૮૩] (તેને) હાંકી કાહાડવાનેમાટે[૮૪] તથા તેની ખરાબીને[૮૫]

---

* ઈઆને દુકાળ–ટિપણી લાવનારી; અસલ અર્થ 'ખરાબ વરસને લગતી.' અવસ્તાની પછી ખીલારેકી ભાષાના જમાનામાં, પાદશાહ દરાયસ દાદાર હોરમજદની પાસેથી પોતાના દેશની આબાદી ઈચ્છતાં, તે કીરતાર પાસે એવી દુઆ માંગેછે કે, તે સાહેબ મારા દેશને દુશ્મનનાં લશ્કરથી તથા દુકાળથી (હચા દુષિયાર) બંચાવે! તે લેખ આએ પ્રમાણે છેઃ—ઉતા ઇમામ્ દહ્યાઉમ્ અઉરમજદા પાતુવ્ હચા હઇનાયા, હચા દુષિયાર, હચા દ્રઉગા...(જુઓ પર્‌સીપોલીસનો H નમબરવાળો લેખ). અર્થઃ—(પાદશાહ દરાયસ દુઆ માંગેછે) વળી હોરમજદ (મારા) આએ દેશને (દુશ્મનનાં) લશ્કરથી, દુકાળથી તથા જુઠાઈ–ઠગાઇથી બંચાવે!

† અસલ અર્થ 'ખરાબ સખુનવાળા,' તે ઉપરથી 'ઉલટું બોલનારા.'

‡ અસલ અર્થ 'ખરાબીની સાંમે જવાનેમાટે.' (પ્રાઇ પઇતિ વજ).

અટકાવવાનેમાટે,[૮૫] આએ[૬૪] તેશ્તર[૬૭] સેતારાને[૬૫] હું[૭૭] હોરમજ્દની[૭૮] માફક[૭૯] એટલો[૬૮] ઈજ્શનીને લાએક,[૬૯] એટલો[૭૦] આરાધનાને લાએક,[૭૧] એટલો[૭૨] ખુશ્નુદ કરવા લાએક[૭૩] (તથા) એટલો[૭૪] કીર્તિને લાએક[૭૫] મેં[૫૯] નહી[૬૦] પેદા કીધો હતે,[૬૧] તો (૫૪) ખચીત[૯૬] દર[૯૫] દીસના[૯૯] (તથા) દર[૧૦૦] રાતે[૨] (ઈઆને હમેશાં) *તે[૩] દુજયાઇર્ય[૫] (નામની) પરી[૪] અહિંયાં[૯૮] (ઈઆને) મારી[૯૭] તમામ[૭] હાડમંદ[૬] દુનિયાંમાં[૮] 'લડાઈ[૧૧] (અથવા ઝઘડો) ઉભો કરતે,[૧૦] અને બધી †તરફ[૧૪] દોડીને[૧૫] જીંદગીને[૧૨] ‡હાનિ પોંહોંચાડતે.[૧૩]

(૫૫) તિશ્ત્ર્યો[૧૬] જી[૧૭] રએવાઓ[૧૮] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૧૯] અવાંમ[૨૦] પઇરિકાંમ[૨૧] આદ્દરેજયેઇતિ,[૨૨] બિબ્દાઇશચ,[૨૩] થ્રિબ્દાઇશચ,[૨૪] અવનેમ્નાઇશચ[૨૫] વીસ્પબ્દાઇશચ,[૨૬] માંનયેન્ અહે યથ[૨૭] હજંઘ્રેમ[૨૮] નરાંમ્[૨૯] ઓઇમ્[૩૦] નરેમ્[૩૧] આદ્દરેજયોઇત;[૩૨] યોઇ[૩૩] હ્યાંન્[૩૪] અસ્તિ[૩૫] અઓજંઘ્હ[૩૬] અઓજિશ્ત.[૩૭]

(૫૫) ¶પણ[૧૭] ચળકાટવાળો[૧૮] (તથા) ખોરેહવાળો[૧૯] તેશ્તર[૧૬] તે[૨૦] (દુજયાઇર્ય) (નામની) પરીને[૨૧] બે બેડીથી,[૨૩] ત્રણ બેડીથી,[૨૪] તથા (તે) (કોઈની ઉપર) $ફાવી નહી શકે એવી[૨૫] તમામ બેડીઓથી[૨૬] બાંધેછે.[૨૨]

ખોલાસો:—(કેવી રીતે બાંધેછે તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

જે પ્રમાણે[૨૭] હજાર[૨૮] માણસો,[૨૯] જેઓ[૩૩] શરીરી[૩૫] કૌવતમાં[૩૬] ઘણાજ જોરેમંદ[૩૭] હોએ[૩૪] (તેઓ) એક[૩૦] માણસને[૩૧] બાંધી શકે,[૩૨] (તેમ તેશ્તર તે પરીને મજબૂટ બાંધેછે કે તે ખરાબી કરતી અટકે).

(૫૬) યત્[૩૮] જી[૩૯] સ્પિતમ[૪૦] જરથુશ્ત્ર,[૪૧] અઇર્યાઓ[૪૨] દંઘ્હાવો[૪૩] તિશ્ત્ર્યેહે[૪૪] રએવતો[૪૫] ખરેનંઘ્ઉહતો[૪૬] અઇવિસઅ્યારેશ[૪૭] દાઇતીમ[૪૮] યસ્નેમ્ચ[૪૯] વહ્મેમ્ચ[૫૦] યથ[૫૧] હે[૫૨]

---

* પ્રોફેસરો સ્પીગલ તથા હારલે. 'હાઓ'ને બદલે ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'ખાઓ' લઇને 'પાણીનાં ઝરા' (ખાઓ) ખાલી કરી નાખતે (દારમેસ્તેતે).

† અસલ અર્થ 'નજદીક અને આસપાસ' (આચ પઇરિચ); દ્વરઇતિ વર્તમાન કૃદંત ૭ મી એકવચન; અસલ બોલ દ્વરત્; (ધાતુ દ્વર=દોડવું).

‡ હિસિઘ્યાત્ (સંશયાર્થ)—ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત શાધ્=મારવું, નુકસાન કરવું; 'સદ્' બદલાઇને સિદ્ થયું; intensive verb હોવાથી ધાતુ બેવડો થયો.

¶ જી=—સંસ્કૃત **हि**=પણ, કારણ કે, લીધે, ખરેખર, ખચીત.

$ ધાતુ વન્=Winnan (Saxon)=To Win=ફાવવું, ફતેહ મેળવવી.

અસ્તિ[૫૩] હાઇત્યોતેમો[૫૪] યસ્નસ્ચ[૫૫] વહ્મસ્ચ,[૫૬] અષાત્[૫૭] હચ[૫૮] યત[૫૯] વહિશ્તાત્,[૬૦] નોઇત્[૬૧] ઇથ્ર[૬૨] અઇરયાઓ[૬૩] દંઘ-હાવો[૬૪] ફ્રાંશ[૬૫] હ્યાત્[૬૬] હએન,[૬૭] નોઇત્[૬૮] વોઇપ્ર,[૬૯] નોઇત્[૭૦] પાંમ,[૭૧] નોઇત્[૭૨] કપસ્તિશ,[૭૩] નોઇત્[૭૪] હએન્યો[૭૫] રથો,[૭૬] નોઇત્[૭૭] ઉજ્ગેરેપ્તો[૭૮] દ્રફ્ષો.[૭૯]

(૫૬) અએ સપેતમાન[૪૦] જરતોશ્ત![૪૧] સઉથી ઉત્તમ[૬૦] અશોઈ-થી[૫૭-૫૮] (થએલી) સઉથી લાએક[૫૪] ઇજિશ્ને[૫૫] તથા આરાધના,[૫૬] તે-(તેશ્તર)ને માટે[૫૨] જેમ[૫૧] (ઘટારત) છે[૫૩] (તેમ), અગરજો[૩૮] ઇરાની[૪૨] *દેશો[૪૩] ચળકાટવાળા[૪૫] (તથા) ખોરેહવાળા[૪૬] તેશ્તરની[૪૪] લાએક[૪૮] ઇજિશ્ને[૪૯] તથા આરાધના[૫૦] ખચીત[૩૯] †કરે,[૪૭] તો એ તરફ[૬૨] (ઇઆને) ઇરાની[૬૩] દેશો તરફ[૬૪] નહી[૬૬] લશ્કર,[૬૭] નહી[૬૮] સંકટ,[૬૯] નહી[૭૦] ‡દરદ,[૭૧] નહી[૭૨] કપટ,[૭૩] નહી[૭૪] (દુશ્મનનાં) લશ્કરને લગતી[૭૫] લડાઈની ગાડી,[૭૬] (અથવા) નહી[૭૭] (દુશ્મનનો) ઉંચો પકડેલો[૭૮] વાવતો[૭૯] ધસારો ¶કરી શકે.[૬૫ ૬૬]

(૫૭) $પઇતિ દિમ્ પેરેસત્ જરથુશ્ત્રો, કત્ જી અસ્તિ, અહુર મજ્દ, તિશ્ત્ર્યેહે રએવતો ખરેનંઘઉહતો હાઇત્યોતેમો યસ્નસ્ચ વહ્મસ્ચ, અષાત્ હચ યત્ વહિશ્તાત્. (૫૮) આઅત મ્રઓત્ અહુરો મજ્દાઓ, જઓથ્રાઓ હે ઉજ્બારયેન્ અઇરયાઓ દંઘહાવો, બરેસ્મ હે સ્તેરેનયેન્ અઇરયાઓ દંઘહાવો; પસૂમ્ હે પચયેન્ અઇરયાઓ દંઘહાવો; અઉરૂષેમ્ વા વોહુ-ગઓનેમ્ વા, કાચિત્ વા ગઓનનાંમ્ $હમો-ગઓનેમ.

(૫૯) $મા હે મઇર્યો ગેઉર્વયોઇત્, મા જહિક, મા અષા-વો અસ્રાવયત્-ગાથો, અહુમેરેક્ષ્, પઇત્યારેનો ઇમાંમ્ દએનાંમ્

---

* ઇઆને ઇરાનની શેહેનશાહીને તાબેના દેશોનાં લોકો.

† અસલ અર્થ "આપે, એનાયત કરે." (સંસ્કૃત ધાતુ आ-शाक्.)

‡ પામન્ (સંસ્કૃત पामन्) નો અર્થ 'ચામડીનું દરદ; કોડ' બી થાયેછે. દારમેસ્તેતે એ બોલને આફગાની 'પમ્' (કોડ) અને પમ્-અન્ (કોડીઓ) સાથે સરખાવેછે. બેહેરાંમ યશ્તમાં ગેલ્ડનરે એજ બોલ 'પામ' લીધોછે.

¶ એની મુકાબેલ જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો ૪૮ મો ફકરો.

$ ૫૭ થી તે ૬૧ સુધીના ફકરાઓના તરજુમા બાબે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો ૧૭ મો કરદો, ફકરા ૪૯—૫૩. ફકત ફેર એટલોજ કે, આએ યશ્તમાં તીરનું નામ, તથા તે યશ્તમાં બેહેરામનું નામ આવે છે.

યાંમ્ આહૂઇરીમ્ જરથુશ્ત્રીમ્. (૬૦) યેજી-પે મઇર્યો ગેઉર્વૈયાત્, જહિક વા, અષાવો વા અસ્રાવયત્-ગાથો, અહુમેરેક્ષ્, પઇત્યારેનો ઇમાંમ્ દએનાંમ્ યાંમ્ આહૂઇરીમ્ જરથુશ્ત્રીમ્, પર અએષજ હચઇતે તિશ્ત્ર્યો રએવાઓ ખરેનંઘઉહાઓ. (૬૧) હમથ અઇર્યાબ્યો દંઘહુબ્યો વોઇઘ્નાઓ જસાઓન્તિ; હમથ અઇર્યાબ્યો દંઘહુબ્યો હએન ક્રપતાઓન્તિ; હમથ અઇર્યાબ્યો દંઘહુબ્યો જન્યાઓન્તે, પન્ચસઘ્નાઇ સતઘ્નાઇશ્ચ, સતઘ્નાઇ હજંઘ્રઘ્નાઇશ્ચ, હજંઘ્રઘ્નાઇ બએવરેઘ્નાઇશ્ચ, બએવરેઘ્નાઇ અહાંખ્શ્તઘ્નાઇશ્ચ.*

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરુન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્, જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ, વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘજિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સરદેગાંન્ હમા સરદેગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનાદ; અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે). યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, તિશ્ત્ર્યેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંઘઉહતો સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે મજ્દધાતહે. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘરેમ્; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરફેહ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ્, રોજ પાક્ નાંમ્, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘરહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ તેશ્તર તીર રયોમંદ ખોરેહમંદ બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી

* ૫૭-૬૧ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્ત ફકરા ૪૯-૫૩.

પીરોજગરી. દાદ્દ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગાહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાની બાદ્દ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન્ બાદ્દ. મન્ આનો આવાયદ્દ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્દ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્દ શુદન્. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. તિશ્તીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. તેશતર્ તીર્ રયોમંદ્દ ખોરેહમંદ્દ બેરૂસાદ્દ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

ગોશ યશ્ત.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્દ; ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહ્ બેરસાદ્દ.†

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ્; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્રૂખ્ત દુજ્વર્શ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્દ, ઉઇમ્ ગોફ્ત, ઉઇમ્ કર્દ્દ, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બુન્ બુદ્દ એસ્તેદ્દ. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુરત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. દ્રવાસ્પયાઓ સૂરયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ,‡ ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ

---

* એ યશ્ત 'દ્રવાસ્પ યશ્ત'ને નામે બી જણાએલી છે. દ્રવાસ્પના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તના પેહેલા ફકરાની છેલ્લી નોટ.

† ઈઆને શૂરો તથા ખોરેહવાળો ગોશૂરન દ્રવાસ્પ (મારી મદદે) પોંહોંચો! એના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તના પેહેલા ફકરાની છેલ્લી નોટ.

‡ ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા તથા અશો દ્રવાસ્પની આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

ક્નઓથ્રાઇચ ક્રસસ્તયએચ યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્‌ અષાત્‌ચિત્‌ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) દ્રવાસ્પાંમ[1] સૂરાંમ[2] મજદધાતાંમ[3] અષઓનીમ[4] યજમઇદે;[5] દ્રવો-પસ્વાંમ,[6] દ્રવો-સ્તઓરાંમ,[7] દ્રવો-ઉર્વથાંમ,[8] દ્રવો-અપેરેનાયુકાંમ[9] પોઉરૂ-સ્પક્તીમ[10] દૂરાત્‌[11] પથન[12] ખાથ્રવન[13] દરેઘો-હુખેધ્રયન.[14]

(૧) પશુઓને તંદરોસ્તી આપનાર,[6] ઢોરી (અથવા ભારબરદાર જાનવરો) ને તંદરોસ્તી આપનાર,[7] *દોસ્તોને તંદરોસ્તી આપનાર,[8] બચ્ચાંને તંદરોસ્તી આપનાર,[9] દૂર વેરથી[11] પુરતી રીતે નગેહબાની રાખનાર,[10] બોહોળી રીતે[12] સુખાકારી આપનાર[13] (તથા) લાંબા વખતસુધી દોસ્તી †ધરાવનાર[14] હોરમજદના પેદા કીધેલા[3] શૂરા[2] (તથા) અશો[4] ‡દ્રવાસ્પને[1] હમો યાદ કરીએ છિયે.[5]

(૨) યુખ્ત અસ્પાંમ[15] વરેતો-રથાંમ,[16] ખ્નત્‌-ચખ્રાંમ,[17] ફ્ષઓનીમ,[18] મરેજાંમ,[19] અમવઇતીમ,[20] હુરઓધાંમ,[21]

* અગરજો 'ઉર્વથાંમ' બોલને સંસ્કૃત વર્ધ્ (=મ્હોટું થવું) ઉપરથી લઇએ તો, 'દ્રવો-ઉર્વથાંમ'નો અર્થ "ઉમરે પુગેલાઓને તંદરોસ્તી આપનાર" થઈ શકે. 'વર્ધ્' માં નો 'વ' ર્‌ ની પછી આવીને પુષ્ટિનો 'ઉ' શરૂઆતમાં આવ્યાથી 'ઉર્વધ્'='ઉર્વથ્.'

† અથવા આસાનીવાળા તથા લાંબા વખતની દોસ્તીવાળા રસ્તાઓને (પથન) દૂરથી પુરતી રીતે ચોકસી કરનાર. અગરજો ડાકટર ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'પોઉરૂ—સ્પક્તીમ'ને બદલે 'પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તિ' લઈને, એ બોલને, તથા છેલ્લા ત્રણ બોલોને ૩ જી એકવચનમાં લઇએ તો, નીચે મુજબ અર્થ થાએ છેઃ—

બચ્ચાઓને તંદરોસ્તી આપનાર દ્રવાસ્પને હમો યાદ કરીએ છિએ, (જે) સુખ સાથની[13] બોહોળી[12] (તથા) લાંબી દોસ્તીથી[14] દૂરવેરથી[11] પુરતી રીતે નગેહબાની કરેછે.[10] અસલ અર્થ 'પુરતી નગેહબાની સાથે' (છે).

‡ દ્રવાસ્પ (=દ્રવ+અસ્પ) નો અસલ અર્થ 'ઘોડાને તંદરોસ્તી આપનાર, તે ઉપરથી તમામ જાનવરોને તંદરોસ્તી આપનાર ફરેશ્તો; એના હમકાર તરીકે 'ગેઉશ્‌ ઉર્વન્‌' આવેછે. જેનો અર્થ 'જાનવરનું રવાન, મૂળ, દુનિયાંનું જાહેર' કરીને થાએછે. વળી દ્રવાસ્પ ફરેશ્તો આવાં, દીન, અશિશવંઘની માફક નારીજાતીમાં આવેછે. ડાકટર હાઉગ એ ફકરાના પાછલા ભાગ ઉપરથી દ્રવાસ્પને આકાશગંગા (Milky-way) સાથે સરખાવેછે, તે આએ રીતેઃ—પુષ્કળ આંખવાળી (પોઉરૂ-સ્પક્તીમ); દૂર રસ્તાવાળી (દૂરાત્‌ પથન), પોતાની રોશનીવાળી (ખાથ્રવન), તથા લાંબા નક્ષત્ર અથવા સેતારાના જુમખાવાળી (દરેઘો-હુખેધ્રયન).

આસઓકાંમ[22] અએષજયાંમ[23] દ્રવો-સ્તાઇતીમ,[24] દ્રવો-વરેતાંમ[25] અવંધ્રહે[26] નરાંમ[27] અષઓનાંમ.[28]

(૨) (દ્રવાસ્પ) (જે) ઘોડાને ગાડીમાં જોડનાર,[15] જહડપથી ચાલતી ગાડી રાખનાર,[16] ખનખન કરતાં (અથવા ચળકતાં) પૈડાં રાખનાર,[17] આબાદી આપનાર,[18] સફાઈવાળી,[19] હિમ્મતવાળી,[20] ખુબસુરત[21] પોતે ફાએદો આપનાર,[22] તંદરોસ્તી આપનાર,[23] દૃઢ ઉભી *રેહેનાર[24] (તથા) અશો[28] માણસોની[27] મદદનેમાટે[26] મજબૂટ બંચાવ કરનાર[25] (તેને) (હમો યાદ કરીએ †છિયે.)

(૩) **તાંમ[29] યજત[30] હઓષ્યંઘ્રહો[31] પરધાતો[32] ઉપ[33] ઉપઅ્દે[34] હરયાઓ[35]· બેરેઝો[36] સીરયાઓ[37] મજ્દધાતયાઓ,[38] સતેમ[39] અસ્પનાંમ,[40] હજંધ્રેમ[41] ગવાંમ,[42] બએવરે[43] અનુમયનાંમ[44] ઉત[45] જઓથ્રાંમ[46] ‡ફ્રબરો.[47]**

(૩) વળી[45] ક્રિયાની જોર[46] લઈ જનાર[47] પેશદાદ[32] (ખાંનદાંનના) હોશંગ[31] (પાદશાહે) હોરમજદના પેદા કીધેલા[38] સોહામણા[37] અલબુર્જ (પાહાડ)નાં[35-36] તળ્યાં[34] આગળ[33] સો[39] ¶ઘોડા,[40] હજાર[41] ¶બલદ[42] (તથા) દશ હજાર[43] ન્હાનાં ¶ગોસ્પંદોથી[44] તેણીને[29] (ઇઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી[30] (અને નીચે મુજબ તેણે મુરાદ ચાહી).

(૪) **દજ્દિ[48] મે[49] વંઘ્રઉહિ[50] સેવિશ્તે[51] દ્રવાસ્પે,[52] તત્[53] આયપ્તેમ,[54] યત્[55] બવાનિ[56] અઇવિ-વન્યાઓ[57] વીસ્પે[58] દએવ[59] માજઇન્ય,[60] યથ[61] અજેમ[62] નોઇત્[63] તરૂશ્તો[64] ફ્રાનેમાને[65] દ્વએષાત્[66] પરો[67] દએવએઇબ્યો,[68] ફ્રા અહ્માત્[69] પરો[70] વીસ્પે[71] દએવ[72] અનુસો[73] તરૂશ્ત[74] નેમાઓન્તે,[75] તરૂશ્ત[76] તેમંઘ્રહો[77] §દ્રુરાઓન્તે.[78]**

(૪) અએ ભલી[50] (તથા) ઘણોજ ફાએદા કરનારી[51] દ્રવાસ્પ![52] (તું) મને[49] આએ[53] મુરાદ[54] બખશ,[48] તે એ કે[55] માંજનદરાનના[60] તમામ[58] દેવોને[59] (હું) જેર કરનારો[57] થાઉં;[56] વળી[61] દેવોની[68]

---

* દ્રવો સ્તાઇતિ ઉપરથી ફારસી દોરોસ્ત (મજબૂટ) બોલ નીકળેલોછે.

† પેહેલા ફકરામાં આવેલો 'યજમઇદે' આએ ઠેકાણે લેવાનો.

‡ છેલા ત્રણ બોલો સિવાએ એ ફકરો આવાં યશ્તના ૨૧ મા ફકરામાં આવેછે.

¶ અસલ એબારતમાં 'ઘોડાઓમાંનાં સો, બલદોમાંના હજાર (તથા) ન્હાનાં ગોસ્પંદોમાંના દશ હજાર', એ પ્રમાણે છે.

§ એ ફકરાનો પાછલો ભાગ વડી સરોશ યશ્તના ૭ મા ફકરામાં આવેછે.

આગળથી[૬૭] ધાસ્તીથી[૬૬] બીહીને[૬૪] (તેઓને) હું નમુ[૬૫] નહી[૬૩] (પણ) એથી[૬૯] ઉલટું[૭૦] તમામ[૭૧] દેવો[૭૨] પોતાની મરજી ઉપરાંત[૭૩] બીહીને[૭૪] (મને) નમે,[૭૫] (તથા) બીહીને[૭૬] અંધારામાં[૭૭] દોડી જાએ.[૭૮]

(૫) હથત્[૭૮] અહ્માઇ[૭૯] તત્[૮૦] અવત્[૮૧] આયપ્તેમ્[૮૨] દ્વા-સ્પ[૮૩] સૂર[૮૪] મઝ્દધાત[૮૫] અષઓનિ[૮૬] થ્રાથ્રિ[૮૭] જઓથ્રો-બરાઇ[૮૮] અરેદ્રાઇ[૮૯] યજેમ્નાઇ[૯૦] જઇધ્યન્તાઇ,[૯૧] દાથ્રિશ[૯૨] આપપ્તેમ.[૯૩]

(૫) હોરમજદની પેદા કીધેલી[૮૫] જોરાવર,[૮૪] અશો[૮૬] (તથા) પોષણ કરનાર[૮૭] (તથા) મુરાદ[૯૩] બખશનાર[૯૨] દ્વાસ્પે[૮૩] તે[૭૯] ક્રિયાની જોર લઈ જનાર,[૮૮] ભેટ આપનાર,[૮૯] આરાધના કરનાર,[૯૦] મુરાદ ચાહાનારાને[૯૧] (ઈઆને પેશદાદ ખાંનદાંનના હોશંગ પાદશાહને) (ઉપર ૪ થા ફકરામાં જણાવેલી મુરાદ) બખશી.[૭૮]

(૬) અહે[૯૪] રય[૯૫] ખરેનંઘ્હચ,[૯૬] તાંમ્[૯૭] યઝાઇ[૯૮] સુરુ-ન્વત[૯૯] યસ્ન,[૧૦૦] તાંમ્[૧] યઝાઇ[૨] હુયશ્ત[૩] યસ્ન,[૪] દ્વાસ્પાંમ્[૫] સૂરાંમ્[૬] મઝ્દધાતાંમ્[૭] અષઓનીમ્.[૮] જઓથ્રાબ્યો[૯] દ્વા-સ્પાંમ્[૧૦] સૂરાંમ્[૧૧] મઝ્દધાતાંમ્[૧૨] અષઓનીમ્[૧૩] યજમઇદે.[૧૪]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘ્હંઘ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્હો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૬) તે (દ્વાસ્પ) ના[૯૪] તેજ[૯૫] તથા પ્રતાપને લીધે[૯૬] તેણીને[૯૭] પ્રખ્યાત[૯૯] ઈજશ્નેથી[૧૦૦] હું વખાણું;[૯૮] (તથા) તેણીને[૧] (ઈઆને) હોરમજદની પેદા કીધેલી,[૭] બાહાદુર[૬] (તથા) અશો[૮] દ્વાસ્પને[૫] સારી રીતે ઈજેલી[૩] ઈજશ્નેથી[૪] હું આરાધું.[૨] હોરમજદની પેદા કીધેલી,[૧૨] બાહાદુર[૧૧] (તથા) અશો[૧૩] દ્વાસ્પને[૧૦] ક્રિયાની ભેટોથી[૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૧૪]

(કરદો ૨ જો) (૭) *દ્વાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મઝ્દધાતાંમ્ અષ-ઓનીમ્ યજમઇદે; દ્વો-પસ્વાંમ્, દ્વો-સ્તઓરાંમ્, દ્વો-ઉર્વથાંમ્ દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ્, પાઉરુ-સ્પક્તીમ્ દૂરાત્, પથન ખાથ્રવન દરેઘો-હુખેધ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ્, વરેતો-રથાંમ્, ખનત્-ચખ્રાંમ્, ફ્રૂષઓનીમ્, મરેઝાંમ્, અમવઇતીમ્,

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, બએષજ્યાંમ, દ્રવો-સ્તાઇતીમ, દ્રવો-વરેતાંમ્ અવંઘ્હે નરાંમ્ અષઓનાંમ.

(૮) તાંમ્[૧] યજત[૨] યો[૩] યિમો[૪] ક્ષએતો[૫] હુવાંથ્વો,[૬] હુકઇર્યાત્[૭] હચ[૮] બરેજંઘ્હત્,[૯] સતેમ્[૧૦] અસ્પનાંમ[૧૧] હજંઘ્રેમ[૧૨] ગવાંમ્[૧૩] બએવરે[૧૪] અનુમયનાંમ,[૧૫] ઉત[૧૬] જએથ્રાંમ[૧૭] ફ્રબરો.[૧૮]

(૮) વળી[૧૬] ક્રિયાની જોર[૧૭] લઈ જનાર[૧૮] (તથા) રૈયતની સારી પેઠ પાસબાની કરનાર[૬] જમશેદ[૪] પાદશાહે[૫] હુકર[૭] (નામના) પાહાડ[૯] ઉપરથી[૮] સો[૧૦] ઘોડા,[૧૧] હજાર[૧૨] બલદ[૧૩] (તથા) દશ હજાર[૧૪] ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી[૧૫] તેણીને[૧] (ઈઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી[૨] (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૯) *હજદિ[૧૯] મે[૨૦] વંઘ્ઉહિ[૨૧] સેવિશ્તે,[૨૨] દ્રવાસ્પે[૨૩] તત્[૨૪] આયપ્તેમ,[૨૫] યથ[૨૬] અજેમ[૨૭] ફ્રષ્ઓનિ[૨૮] વાંથ્વ,[૨૯] અવ-બરાનિ[૩૦] અવિ[૩૧] મજ્દાઓ[૩૨] દામબ્યો,[૩૩] યથ[૩૪] અજેમ[૩૫] અમેરેખ્તીમ,[૩૬] અવ-બરાનિ[૩૭] અવિ[૩૮] મજ્દાઓ[૩૯] દામબ્યો.[૪૦]

(૯) અએ ભલી[૨૧] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[૨૨] દ્રવાસ્પ![૨૩] (તું) મને[૨૦] આએ[૨૪] મુરાદ[૨૫] બખશ,[૧૯] તે એ કે[૨૬] હોરમજદની[૩૨] પેદાએશ[૩૩] તરફ[૩૧] આબાદી[૨૮] (તથા) ગાએ-ગોસ્પંદની †જીઆદતી[૨૯] હું લાઉં[૩૦] (ઈઆને વધારૂં), તથા હોરમજદની[૩૯] પેદાએશ[૪૦] તરફ[૩૮] અમરપણું[૩૬] ‡હું લાઉં.[૩૭]

(૧૦) ¶ઉત[૪૧] અજેમ[૪૨] અપ-બરાનિ,[૪૩] વ[૪૪] શુધેમચ[૪૫] તર્ષ્નેમચ[૪૬] હચ[૪૭] મજ્દાઓ[૪૮] દામબ્યો,[૪૯] ઉત[૫૦] અજેમ[૫૧] અપ-બરાનિ,[૫૨] વ[૫૩] જઉર્વાંમચ,[૫૪] મેરેથ્યૂમચ,[૫૫] હચ[૫૬] મજ્દાઓ[૫૭] દામબ્યો,[૫૮] ઉત[૫૯] અજેમ[૬૦] અપ-બરાનિ,[૬૧] વ[૬૨] ગરેમેમચ[૬૩] વાતેમ[૬૪] અઓતેમચ[૬૫] હચ[૬૬] મજ્દાઓ[૬૭] દામબ્યો,[૬૮] હજંઘ્રેમ[૬૯] અઇવિ-ગામનાંમ.[૭૦]

(૧૦) વળી[૪૧] હોરમજદની[૪૮] પેદાએશમાંથી[૪૭-૪૯] ભુખ[૪૫] અને ત-

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લેછે.

† 'ફ્રષઓનિ વાંથ્વ' બોલોને નામ ગણીને દ્વંદ્વ સમાસમાં મે લીધા છે. વળી 'ફ્રષઓનિ' બોલ વિશેષણ તરીકે 'આબાદ, ફરબે'ને અર્થે બી આવે છે.

‡ એની મુકાબેલ જુઓ આવાં યશ્તનો ૨૬ મો ફકરો, જ્યાંહાં જમશેદ પાદશાહ હેવાની સત્તા તથા જીઆદતીને તોડવાની મુરાદ માંગેછે.

¶ ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૦ લીટીનો લે છે.

રૂસ[૪૧] બેહુ[૪૪] હું[૪૨] દૂર લઈ જાઉં[૪૩] (અથવા કાહાડી નાંખું); વળી[૫૦] હોરમ-જદની[૫૭] પેદાએશમાંથી[૫૬-૫૮] બુઢાપો[૫૪] તથા મોત[૫૫] બેહુ[૫૩] દૂર લઈ જાઉં;[૫૨] વળી[૫૯] હોરમજદની[૬૭] પેદાએશમાંથી[૬૬-૬૮] હજાર[૬૯] વરસ સુધી[૭૦] ગરમ[૬૩] પવન[૬૪] તથા થંડો[૬૫] પવન[૬૪] હું[૬૦] દૂર લઈ જાઉં[૬૧] (ઇઆને દરે્ કરૂં).

(૧૧) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ દ્રુવાસ્પ સૂર મજ્દધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇધ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ્ *આયપ્તેમ. અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તાંમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રુવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્રુવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૩ જો) (૧૨) દ્રુવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્રુવો-પસ્વાંમ, દ્રુવો-સ્તઓરાંમ, દ્રુવો-ઉર્વથાંમ, દ્રુવો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ દૂરાત્, પથન ખાથ્રવન દરેઘો-હુખેદ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખનત્-ચખ્રાંમ, ફૂષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવઇતીમ, હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, બએષજયાંમ, દ્રુવો-સ્તાઇતીમ, દ્રુવો-વરેતાંમ અવંઘ્રહે નરાંમ †અષઓનાંમ.

(૧૩) તાંમ[૧] યજત[૨] વીસો[૩] પુથ્રો[૪] આથ્વ્યાનોઇશ,[૫] વીસો[૬] સૂરયાઓ[૭] થ્રએતઓનો,[૮] ઉપ[૯] વરેનેમ[૧૦] ચથ્રુ-ગઓષેમ,[૧૧] સતેમ[૧૨] અસ્પનાંમ[૧૩] હજંઘ્રરેમ[૧૪] ગવાંમ[૧૫] બએવરે[૧૬] અનુમયનાંમ,[૧૭] ઉત[૧૮] જઓથ્રાંમ[૧૯] ફ્રબરો.[૨૦]

(૧૩) આથવ્યાંનના[૫] ખાંનદાંનનો[૩] છોકરો[૪] પેહેલવાંની[૭] ઓલાદનો[૬] ફરેદુન[૮] જે ક્રિયાની જોર[૧૯] લઇજિનાર[૨૦] (તેણે) બી[૧૮] ચાર ‡ખુણાવાળા[૧૧]

---

* ઇઆને દ્રુવાસ્પ ઈજદે જમશેદ પાદશાહની માગેલી મુરાદ બખશી; એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫-૬.

† એના તરજુમાને માટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

‡ અથવા ચાર ભાગળ અથવા દરવાજાવાળાં. જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧, ૧૮.

ગીલાંન (શેહેર)માં[૧૦] સો[૧૨] ઘોડા,[૧૩] હજાર[૧૪] બલદ,[૧૫] (તથા) દશ હજાર[૧૬] ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી[૧૭] તેણીને[૧] (ઈઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી[૨] (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૧૪) દજદ્હિ[૨૧] મે[૨૨] વંઘુહિ[૨૩] સેવિશ્તે[૨૪] દ્રવાસ્પે[૨૫] તત્[૨૬] આયપ્તેમ,[૨૭] યત્[૨૮] બવાનિ[૨૯] અઇવિ-વન્યાઓ[૩૦] અજીમ[૩૧] દહાકેમ[૩૨] થ્રિજફનેમ,[૩૩] થ્રિકમેરેધેમ,[૩૪] ક્ષ્વશ-અષીમ,[૩૫] હજંઘ્ર-યઓક્ષ્તીમ,[૩૬] અષ્-અઓજંઘ્રહેમ,[૩૭] દએવીમ[૩૮] દ્રુજેમ,[૩૯] અઘેમ[૪૦] ગએથાવ્યો[૪૧] દ્રવન્તેમ,[૪૨] યાંમ[૪૩] અષ્-અઓજસ્તેમાંમ[૪૪] દ્રુજેમ[૪૫] ફ્રચ કેરેન્તત[૪૬] અંઘ્રો મઇન્યુશ,[૪૭] અવિ[૪૮] યાંમ[૪૯] અસ્તવઇતીમ[૫૦] ગએથાંમ,[૫૧] મહ્રકાઇ[૫૨] અષહે[૫૩] ગએથનાંમ.[૫૪] ઉત[૫૫] હે[૫૬] વન્ત[૫૭] અઝાનિ[૫૮] સવંઘહવાચિ[૫૯] અરેનવાચિ,[૬૦] યોઇ[૬૧] હેન્[૬૨] કેહ્રપ[૬૩] સ્રએશ્ત[૬૪] જઝાતેએ[૬૫] ગએથ્યાઇચ,[૬૬] યોઇ[૬૭] અબ્દાતેમે.[૬૮]

(૧૪) અએ ભલી[૨૩] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[૨૪] દ્રવાસ્પ![૨૫] (તું) મને[૨૨] આએ[૨૬] મુરાદ[૨૭] બખશ[૨૧] કે જેથી કરીને[૨૮] ત્રણ મોહોડાંના[૩૩] ત્રણ માંથાના,[૩૪] છ આંખના,[૩૫] હજાર મક્કરવાળા,[૩૬] પુષ્કળ જોરેમંદ,[૩૭] દેવને લગતો[૩૮] દરૂજ,[૩૯] (તથા) (જે) (આએ) મુલુકોનેવાસ્તે[૪૧] નુકસાન પોંહોંચાડનાર[૪૦] દરવંદ[૪૨] (જે) ઝુહાક (તે)ને[૩૧-૩૨] જેર કરનારો[૩૦] હું થાઉં.[૨૯] જે[૪૩] ઘણાજ જોરેમંદ[૪૪] દરૂજને[૪૫] (ઈઆને ઝુહાકને) (આએ) હાડમંદ[૫૦] દુનિયાં[૫૧] ઉપર[૪૮] અશોઈના[૫૩] મુલુકોના[૫૪] નાશમાટે[૫૨] અંગ્રેમેન્યુશે[૪૭] પેદા કીધો.[૪૬] વળી[૫૫] શેહેરનાજ[૫૯] તથા *અરનવાજ[૬૦] (નામની) તેની[૫૬] બે પ્યારીઓ,[૫૭] જેઓ[૬૧] (આએ) દુનિયાંની[૬૬] સ્ત્રીઓમાં[૬૫] સઉથી સોહામણાં[૬૪] શરીરની[૬૩] છે,[૬૨] (તથા) જેઓ[૬૭] ઘણાજ ઉંડા ગારમાં[૬૮] (પડેલી છે) (તેણીઓને) હું †છોડવું[૫૮] (અથવા છુટકારો આપું.[૫૮])

(૧૫) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ્ દ્રવાસ્પ સૂર મજ્દધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ

---

* શેહેરનાજ તથા અરનવાજ એ બેહુ ઘણીજ દેખામણી તથા ખુબસુરત ઈરાની બાનુઓ હતી. શાહનામામાં તેણીઓને જમશેદ પાદશાહની બેહેનો કહેલી છે. પ્રોફેસર મોહ્લ તથા પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે તેણીઓને જમશેદ પાદશાહની દીકરીઓ ગણેછે.

† ૧૩-૧૪ મા ફકરાની મુકાબેલ જુઓ આવાં યશ્તના ૩૩-૩૪ મા ફકરા.

જઇધ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તાંમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ *યજમઇદે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૪ થો) (૧૬) દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્રવો-પસ્વાંમ, દ્રવો-સ્તઓરાંમ, દ્રવો-ઉર્વથાંમ, દ્રવો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ દૂરાત્, પથન ખાથ્રવન હરેથો-હુખેદ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખનત્-ચખ્રાંમ, ફ્રષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવઇતીમ, હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, બએષજયાંમ, દ્રવો-સ્તાઇતીમ દ્રવો-વરેતાંમ અવંઘ્હે નરાંમ †અષઓનાંમ.

(૧૭) તાંમ[1] યજત[2] હુઓમો[3] ફ્રાષ્મિશ,[4] બએષજયો,[5] સ્રીરો,[6] ક્ષથ્ર્યો,[7] જઇરિ-દોઇથ્રો,[8] બરેજિશ્તે[9] પઇતિ[10] બરેજહિ[11] હરઇથ્યો[12] પઇતિ[13] બરેજયાઓ[14] આઅત્[15] હીમ[16] જઇધ્યત્[17] અવત્[18] આયપ્તેમ.[19]

(૧૭) આબાદી કરનાર,[4] તંદરોસ્તી આપનાર,[5] સોહામણા[6] હકુમત ધરાવનાર,[7] (તથા) સોનેરી આંખવાળા[8] હોમે[3] અલબુર્જ (પાહાડ)ની[12-14] સઉથી ઉંચી[9] ટોંચ[11] ઉપર[10] તેણીને[1] (ઈઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી,[2] તથા તેણીની પાસેથી[16] આએ[18] (નીચે જણાવેલી) મુરાદ[19] માંગી.[17]

(૧૮) દજ્દિ[20] મે[21] વંઘુઉહિ[22] સેવિશ્તે[23] દ્રવાસ્પે[24] તત્[25] આયપ્તેમ,[26] યથ[27] અજેમ[28] બન્દયેનિ[29] મઇરીમ[30] તૂઇરીમ[31] ફ્રંઘરસ્યાનેમ,[32] ઉત[33] બસ્તેમ[34] વાધયેનિ,[35] ઉત[36] બસ્તેમ[37] ઉપનયેનિ[38] બસ્તેમ[39] કવોઇશ[40] હુઓસ્રવંઘ્હહે,[41] જનાત[42] તેમ[43] કવ હુઓસ્રવ,[44] પસ્ને[45] વરોઇશ[46] ચએચિસ્તહે[47]

* ઈઆને દ્રવાસ્પ ઈજદે ફરેદુન પાદશાહની માગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫-૬.

† એના તરજુમાને માટે જુઓ એજ યશ્તનો પહેલો તથા બીજો ફકરો.

જક્રહે[૪૮] ઉરૂવ્યાપહે,[૪૯] પુથ્રો[૫૦] કએન[૫૧] સ્યાવરૂષાનાઇ[૫૧] જુરો-જતહે,[૫૩] નરહે,[૫૪] અઘ્રએરથહેચ[૫૫] નરવહે.[૫૬]

(૧૮) અએ ભલી[૨૨] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[૨૩] દ્રવાસ્પ![૨૪] (તું) મને[૨૧] આએ[૨૫] મુરાદ[૨૬] બખશ,[૨૦] તે એ કે[૨૭] ખુની[૩૦] (અથવા ઘાતકી[૩૦]) તુરાની[૩૧] અફ્રાસીઆબને[૩૨] હું[૨૮] બાંધું,[૨૯] તથા[૩૩] બાંધીને[૩૪] ચલાઉં,[૩૫] તથા[૩૬] બાંધીને[૩૭] કેખસરૂ (પાદશાહ) આગળ[૪૦-૪૧] લઈ *જાઉં,[૩૮] (જેથી) કેખસરૂ[૪૪] (પાદશાહ) ઉંડા[૪૮] (તથા) બોહોળાં પાણીવાળા[૪૯] ચએચસ્ત[૪૭] (નામના) સરોવરની[૪૬] પેલીપાર[૪૫] (અથવા પછવાડે) તેને[૪૩] (ઈઆને અફ્રાસીઆબને) મારે.[૪૨]

ખોલાસો:—(શામાટે મારે તે બાબે નીચે સમજ આપેછે.)

જુલમથી મારેલા ગએલા[૫૩] સ્યાવક્ષના[૫૨] કીનામાં[૫૧] તથા †નરૂ ખાંનદાંનના[૫૬] શૂરા[૫૪] અગરેરસના[૫૫] કીનામાં[૫૧] છોકરો[૫૦] (ઇઆને કેખસરૂ) (અફ્રાસીઆબને મારે).

(૧૯) **દથત અહ્માઇ તત અવત્ આયપ્તેમ દ્રવાસ્પ સૂર મજદધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇદ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ. અહે રય ખ્રરેનંઘ્રહચ, તાંમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ ‡યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.**

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

---

* એ બીના ઘણે દરજ્જે શાહનામામાં આવેલી બાબદને મળતી આવેછે. તે ઠેકાણે લખેછે કે, હોમ નામનો એક પરહેજગાર શખસ જ્યારે પાહાડ ઉપર બંદગી કરતો હતો, ત્યારે તેણે ત્યાંહાં અફ્રાસીઆબને સંતાઇને ભરાઇ બેઠેલો જોઇને, તેને પકડી બાંધીને કેખસરૂ પાદશાહ પાસે લઈ ગયો.

† અગરેરસ જોકે તુરાની ઓલાદનો તથા અફ્રાસીઆબનો ભાઈ હતો, તોપણ તે પોતે સદ્ગુણી તથા રાસ્ત માણસ હોવાથી, તથા ઈરાંનીઓ તરફ તેની બધી લાગણી હોવાથી, તેણે ઘણા ઈરાંનીઓના જાન જોખમમાંથી બચાવ્યા હતા. તે ઉપરથી અફ્રાસીઆબે તેને કતલ કીધો હતો.

‡ ઈઆને દ્રવાસ્પ ઈજદે હોમની માંગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫—૬.

(કરદો ૫ મો) (૨૦) દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્રવો-પસ્વાંમ, દ્રવો-સ્તઓરાંમ, દ્રવો-ઉર્વથાંમ, દ્રવો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ દૂરાત્, પથન ખ્આથ્વન દરેઘો-હુખ્ધ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખ્નત્-ચખ્રાંમ, ફ્ષઓનીમ; મરેઝાંમ, અમવઇતીમ, હુરઓધાંમ, ખ્આસઓકાંમ, બએષજયાંમ, દ્રવો-સ્તાઇતીમ, દ્રવો-વરેતાંમ અવંઘ્રહે નરાંમ *અષઓનાંમ.

(૨૧) તાંમ[1] યજત[2] અર્ષ[3] અઇસ્યનાંમ[4] દખ્યુનાંમ[5] ક્ષથ્રાઇ[6] હનકેરેમો[7] હઓસ્રવ,[8] પસ્ને[9] વરોઇશ[10] ચએચિસ્તહે[11] જફ્રહે[12] ઉરૂવ્યાપહે,[13] સતેમ[14] અસ્પનાંમ,[15] હજંઘ્રેમ[16] ગવાંમ,[17] બએવરે[18] †અનુમયનાંમ[19] ઉત[20] જઓથ્રાંમ[21] ફ્રબરે.[22]

(૨૧) વળી[20] ક્રિયાની જોર[21] લઈ જનાર[22] બાહાદુર[3] કેખસરૂ[8] (પાદશાહ), (જે) ઈરાનના[4] દેશોની[5] પાદશાહીને[6] સાથે ‡જોડી નાખનાર,[7] (તેણે) ઉંડા[12] (તથા) ઓહોળાં પાણીવાળા[13] ચએચસ્ત[11] (નામના) સરોવરની[10] પેલીપાર[9] (અથવા પછવાડે[9]) સો[14] ઘોડા,[15] હજાર[16] બલદ[17] (તથા) દશ હજાર[18] ન્હાનાં ગોસ્પદોથી[19] તેણીને[1] (ઈઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી[2] (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૨૨) ¶દજ્દિ[23]-મે[24] વંઘ્રઉહિ[25] સેવિશ્તે,[26] દ્રવાસ્પે[27] તત્[28] આયપ્તેમ,[29] યથ[30] અજેમ[31] નિજનાનિ,[32] મઇરીમ[33] તુઇરીમ[34] ફ્રંઘ્રસ્યાનેમ[35] પસ્ને[36] વરોઇશ[37] ચએચિસ્તહે[38] જફ્રહે[39] ઉરૂવ્યાપહે,[40] પુથ્રો[41] કએન[42] સ્યાવરૂષાનાઇ,[43] જુરોજતહે[44] નરહે,[45] અઘ્રએરથહેચ[46] નરવહે.[47]

(૨૨) અએ ભલી[25] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[26] દ્રવાસ્પ![27] (તું) મને[24] આએ[28] મુરાદ[29] બખશ,[23] તે એ કે[30] ઉંડા[39] (તથા) ઓહોળાં §પાણીવાળા[40] ચએચસ્ત[38] (નામના) સરોવરની[37] પેલીપાર[36] (અથવા પછવાડે[36]) ખુની[33] તુરાની[34] અફરાસીઆબને[35] હું મારૂં.[32]

ખોલાસો:—(શામાટે હું મારૂં તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

જુલમથી મારીઆ ગએલા[44] સ્યાવક્ષના[43] કીનામાં[41] (તથા)

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો તથા બીજો ફકરો.
† છેલ્લા ત્રણ બોલો સિવાએ એ ફકરો આવાં યશ્તના ૪૯ મા ફકરામાં આવેછે.
‡ ઈઆને ઈરાંનને તાબાનાં તમામ મુલુકોને એક શેહેનશાહીમાં સાથે કરી નાંખનાર.
¶ ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો લે છે.
§ દારમેસ્તેતે 'ઉરૂયાપ, ઉરૂવ્યાપ'નો અર્થ 'ખારાં પાણીવાળો' કરેછે.

નરૂ ખાંદાંનના[૪૭] શૂરા[૪૫] અગરેરસના[૪૬] ડીનામાં,[૪૨] (હું જે સ્યાવક્ષનો) *છોકરી[૪૧] (તે ખુની અફરાસીઆબને મારૂં).

(૨૩) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ દ્રવાસ્પ સૂર મજ્દધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇદ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ. અહે રચ ખરેનંઘહચ, તાંમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ્ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રવાસ્પાંમ્ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ્ અષઓનીમ્. જઓથ્રાબ્યો દ્રવાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મજ્દધાતાંમ્ અષઓનીમ્ †યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન્, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૬ ઠો) (૨૪) દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્રવો-પસ્વાંમ, દ્રવો-સ્તઓરાંમ, દ્રવો-ઉર્વથાંમ, દ્રવો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ્ દૂરાત્, પથન ખાથ્રવન દરેઘો-હખેધ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખનત્-ચખ્રાંમ, ફૂષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવઇતીમ, હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, બએષજ્યાંમ, દ્રવો-સ્તાઇતીમ, દ્રવો-વરેતાંમ્ અવંઘહે નરાંમ્ ‡અષઓનાંમ.

(૨૫) તાંમ્[૧] યજત[૨] યો[૩] અષવ[૪] જરથુશ્ત્રો,[૫] અઇર્યેને[૬] વએજહિ[૭] વંઘુહુયાઓ[૮] દાઇત્યયાઓ[૯] ¶હઓમ[૧૦] યો[૧૧] ગવ[૧૨] બરેસ્મન,[૧૩] હિજ્વો-દંઘહુંઘહ,[૧૪] માંથ્રચ[૧૫] વચચ[૧૬] શ્યઓથ્નચ,[૧૭] જઓથ્રાબ્યસ્ચ[૧૮] અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ[૧૯] વાઘ્જિબ્યો;[૨૦] આઅત્[૨૧] હીમ્[૨૨] જઇદ્યત્[૨૩] અવત્[૨૪] આયપ્તેમ.[૨૫]

(૨૫) (પેગમબર) અશો[૪] જરતોશ્તે[૫] વેહેદાતી (નદી આગળ)નાં[૮-૯] ઈરાનવેજમાં,[૬-૭] હોમ[૧૦] કે જે[૧૧] જીવામ[૧૨] (તથા) બરસમ સાથનો[૧૩] (છે),

---

* એ ફકરાના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૪ થો કરદો.

† ઈઆને દ્રવાસ્પ ઈજ્દે કેખસરૂ પાદશાહની માગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫—૬.

‡ એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

¶ આએ ઠેકાણે ગેલ્ડનરે હઓમયો વાંચન લીધું છે, પણ તે દરૂસ્ત નથી.

(તથા જે હોમ) મન,[૧૫] વચન[૧૬] અને કરણી સાથની[૧૭] જબાનની દાનેશ-વટે,[૧૪] (તથા જે હોમ) ક્રિયાની જોરનેમાટે[૧૮] રસ્ત બોલેલા[૧૯] સખુનોથી[૨૦] (તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે તે વટે) તેણીને[૧] (ઇઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી[૨] (તથા) તેણીની પાસેથી[૨૨] આએ[૨૪] (નીચે જણાવેલી) મુરાદ[૨૫] માગી.[૨૩]

(૨૬) *દજદિ[૨૬] મે[૨૭] વંઘઉહિ[૨૮] સેવિશ્તે,[૨૯] દ્રવાસ્પે[૩૦] તત્[૩૧] આયપ્તેમ,[૩૨] યથ[૩૩] અજેમ[૩૪] હાચયેને,[૩૫] વંઘઉહીમ[૩૬] આઝાતાંમ[૩૭] હુતઓસાંમ,[૩૮] અનુમતેએ[૩૯] દએનયાઓ,[૪૦] અનૂખ્તેએ[૪૧] દએ-નયાઓ,[૪૨] અન્વરૂશ્તેએ[૪૩] દએનયાઓ,[૪૪] યા[૪૫] મે[૪૬] દએનાંમ[૪૭] માઝદયસ્નીમ,[૪૮] જરસ્ચ[૪૯] દાત્[૫૦] અપએચ[૫૧] અઓતાત્[૫૨] યા[૫૩] મે[૫૪] વરેઝાનાઇ[૫૫] વંઘઉહીમ[૫૬] દાત્[૫૭] ફ્રસસ્તીમ.[૫૮]

(૨૬) અએ ભલી[૨૮] (તથા) ઘણોજ ફાયદો કરનારી[૨૯] દ્રવાસ્પ![૩૦] (તું) મને[૨૭] આએ[૩૧] મુરાદ[૩૨] બખશ,[૨૬] તે એ કે[૩૩] સદ્ગુણી[૩૬] (તથા) અશરાફ ખાંનદાંનની[૩૭] (અથવા કુળીન[૩૭]) †હુતોસને[૩૮] દીનના[૪૦] મત પ્રમાણે,[૩૯] દીનના[૪૨] વચન પ્રમાણે[૪૧] (તથા) દીનનાં[૪૪] કાંમો પ્રમાણે[૪૩] હું ચલાઉં.[૩૫] (તથા) જે[૪૫] (ઇઆને હુતોસ) મારી[૪૬] માંજદયસ્ની[૪૮] દીન ઉપર[૪૭] (પોતાનું) દિલ[૪૯] ‡લગાડે,[૫૦] (તથા) પોતાની ¶ખાહેશ[૫૧] જાહેર$કરે;[૫૨] વળી જે[૫૩] (ઇઆને હુતોસ) (મારી પેગમબરીનાં) કાં-મનેમાટે[૫૫] મને[૫૪] સારી[૫૬] શિખામણ[૫૮] §આપે.[૫૭]

(૨૭) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ દ્રવાસ્પ સૂર મજદધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇધ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ. અહે રચ ખરેનંઘહચ, તાંમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રવાસ્પાંમ

---

* ડાક્ટર ગલ્ડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૦ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએ છે.

† હુતોસ એ ગુશ્તાસ્પ પાદશાહની બાઇડી થાએ. શાહાનામામાં એને 'કેતા-યુન'ને નામે જણાવી છે.

‡ 'અથવા મારી દીન ઉપર મોહોબત-દિલસોજી રાખે; આવાં યશ્તના ૧૦૫ મા ફકરામાં પેગમબર જરતોશ્ત ગુશ્તાસ્પ પાદશાહને પોતાની દીનમાં લાવે તથા તે દીન ઉપર તે પુરતો એતેકાદ રાખે એવી મુરાદ માંગેછે.

¶ 'અપએચ'—ધાતુ અપ્=સંસ્કૃત आप्=ખાહેશ રાખવી.

$ 'અઓતાત્'—ધાતુ વત્=સ वच्=બોલવું, જાહેર કરવું; અપૂર્ણભૂત સંશયાર્થ.

§ અથવા મારી[૫૪] (પેગમબરીનાં) કાંમને[૫૫] સારો[૫૬] જશ[૫૮] આપે.[૫૭] એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો ૪૯ મો હા, ફકરો ૭ મો.

સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ *યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૭ મો) (૨૮) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ, દ્વો-ઉર્વથાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ દૂરાત્, પથન ખ્વાથ્રવન દરેઘો-હખ્ઐદ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતા-રથાંમ, ખ્વનત્-ચખ્રાંમ, ફ્રૂષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવઇતીમ, હુરઓધાંમ, ખ્વાસઓકાંમ, બએષજ્યાંમ, દ્વો-સ્તાઇતીમ, દ્વો-વરેતાંમ અવંઘ્હે નરાંમ † અષઓનાંમ.

(૨૯) તાંમ[૧] યજત[૨] બેરેજઇધિશ[૩] કવ[૪] વીશ્તાસ્પો,[૫] પસ્ને[૬] આપો[૭] દાઇત્યયાઓ,[૮] સતેમ[૯] અસ્પનાંમ,[૧૦] હજંઘ્રેમ[૧૧] ગવાંમ,[૧૨] બએવરે[૧૩] અનુમયનાંમ,[૧૪] ઉત[૧૫] જઓથ્રાંમ[૧૬] ફ્રબરો.[૧૭]

(૨૯) વળી[૧૫] ક્રિયાની જોર[૧૬] લઈ જનાર[૧૭] (તથા) બુલંદ ‡નજરના[૩] કએ[૪] ગુશ્તાસ્પે[૫] વેહેદાતી[૮] નદીની[૭] પેલીપાર[૬] સો[૯] ઘોડા,[૧૦] હજાર[૧૧] બલદ[૧૨] (તથા) દશ હજાર[૧૩] ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી[૧૪] તેણીને[૧] (ઈઆને દ્વાસ્પને) આરાધી[૨] (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૩૦) દજ્દિ[૧૮] મે[૧૯] વંઘ્ઉહિ[૨૦] સેવિશ્તે[૨૧] દ્વાસ્પે[૨૨] તત્[૨૩] આયપ્તેમ,[૨૪] યથ[૨૫] અજાનિ[૨૬] પેષને[૨૭] અશ્ત[૨૮] અઉર્વન્તો,[૨૯] વીસ્પ[૩૦]-થઉરૂવો-અસ્તોઇશ,[૩૧] પુથ્રો[૩૨] વીસ્પ[૩૩]-થઉરૂવો,[૩૪] ઉરૂવિ[૩૫]-ખ્વઓધો,[૩૬] ઉરૂવિ[૩૭]-વેરેથ્રો,[૩૮] સત્વી[૩૯]-મનોથ્રીશ,[૪૦] યેંઘ્હે[૪૧] હસે[૪૨] સત[૪૩] ઉશ્લનાંમ[૪૪] જઇન્યાવરત્,[૪૫] પસ્ચ[૪૬] ખ્વીધહે[૪૭] યથ[૪૮] અજાનિ[૪૯] પેષને[૫૦] મઇશ્યેહે[૫૧] ખ્યઓનહે[૫૨] અરેજત્-અસ્પહે,[૫૩] યથ[૫૪] અજાનિ[૫૫] પેષને[૫૬] દરૂષિનિકહે[૫૭] દએવયસ્નહે.[૫૮]

* ઈઆને દ્વાસ્પ ઈજદે પેગમબર જરતોશ્તની માગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે જુઆ એજ યશ્તના ફકરા ૫-૬.

† એના તરજુમાને માટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

‡ ઈઆને ઉદાર—હાતમ દિલના; અથવા દૂર અન્દેશ, લાબી નજર પોંહોંચાડનાર, અશરાફ, કુળીન (હારલે), બુલંદ કદના (દારમેસ્તેતે).

(૩૦) અએ ભલી[૨૦] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[૨૧] દ્વાસ્પ ![૨૨] (તું) મને[૧૯] આએ[૨૩] મુરાદ[૨૪] બખશ,[૧૮] તે એ કે[૨૫] લડાઈમાં[૨૭] (નીચે જણાવેલા) આઠ[૨૮] પેહેલવાનોને[૨૯] હું નહસાડું[૩૬]:—(૧) વીસ્પ થઉર્વો અસ્તિ,[૩૦-૩૧] (૨) વીસ્પ-થઉર્વનો[૩૩-૩૪] છોકરો,[૩૨] (૩) ઉર્વિ-ખઓધ,[૩૫-૩૬] (૪) ઉર્વિ-વેરેથ,[૩૭-૩૮] (૫) સત્વી-મનોથ્રી,[૩૯-૪૦] જેના[૪૧] સાત[૪૨] સો[૪૩] ઉંઠ[૪૪] તેની પુઠે *ચાલેછે;[૪૫] ત્યારપછી[૪૬] લડાઈમાં[૫૦] (૬) †ઉસકેરાએલા[૪૭] (તથા) ખુની[૫૧] ખ્યઓન[૫૨] (તથા) (૭) અરજાસ્પને[૫૩] હું નહસાડું;[૪૯] તેમજ[૫૪] લડાઈમાં[૫૬] (૮) બુતપરસ્ત[૫૮] દરૂષિનિકને[૫૭] (બી) હું ‡નહસાડુ.[૫૫]

(૩૧) ઉત[૬૦] અજેમ્[૬૧] નિજનાનિ[૬૨] તાંથ્રવન્તેમ્[૬૩] દુજ્દએનેમ્,[૬૪] ઉત[૬૫] અજેમ્[૬૬] નિજનાનિ[૬૭] સ્પિનજઉરૂશ્કેમ્[૬૮] દએવયસ્નેમ્,[૬૯] ઉત[૭૦] અજેમ્[૭૧] ફ્રઓઉર્વએસયેનિ[૭૨] હુમય[૭૩] વરેધકનાંમ્ચ,[૭૪] ખ્યઓન્યેહેચ[૭૫] દંઘ્હુવો,[૭૬] ઉત[૭૭] અજેમ્[૭૮] નિજનાનિ[૭૯] ખ્યઓનિનાંમ્[૮૦] દષ્યુનાંમ્,[૮૧] પન્ચસદ્ધાઇ[૮૨] સતઘ્નાઇ-શચ,[૮૩] સતઘ્નાઇ[૮૪] હજંઘ્રઘ્નાઇશચ,[૮૫] હજંઘ્રઘ્નાઇ[૮૬] બએવરેઘ્નાઇ-શચ,[૮૭] બએવરેઘ્નાઇ[૮૮] અહાંખ્શતઘ્નાઇશચ.[૮૯]

(૩૧) વળી[૬૦] ખરાબ દીનવાળા[૬૪] તાંથ્રવન્તને[૬૩] હું[૬૧] મારૂં[૬૨] તથા[૬૫] બુતપરસ્ત[૬૯] સ્પિનજઉરૂશ્કને[૬૮] હું મારૂં;[૬૭] તથા[૭૦] ¶વરેધક[૭૪] તથા ¶ખ્યઓનિના[૭૫] દેશોમાં[૭૬] સારા કાએદા[૭૩] (અથવા, સારી દાનાઈ ભરેલી

---

* પ્રોફેસર હારલે.

† ધાતુ ખીધ્=સંસ્કૃત स्विद्=પરસેવો પડવો, ઉસકેરાવું.

‡ એ ફકરો જરા ગુચવણ ભરેલો છે. આએ તરજુમો મને તદ્દન ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી. યુરોપિઅન વિદ્વાનોએ 'અસ્ત-અઉર્વન્ત'ને વિશેષનામ ગણીને "ઉર્વિ-ખઓધો, ઉર્વિ-વરેથ્રો, સ્ત્વી-મનોથ્રી"ને તેના વિશેષણ ગણ્યાં છે, અને તેનો અર્થ "લડાઇની પોહોળી ટોપીવાળો, પોહોળાં બખ્તરવાળો તથા જાડી ગરદનવાળો અથવા મ્હોટાં માથાંવાળો', કીધોછે. એ બોલોનો એ અર્થ બી થાયેછે ખરો. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—

"અએ દ્વાસ્પ ! તું મને આએ મુરાદ બખશ, તે એ કે વીસ્પ-થઉર્વો-અસ્તિના છોકરા અસ્ત-અઉર્વન્ત્ જે બધાઓને દુ:ખ દેનાર,........તથા તેની પુઠે લુટના માલ સાથે ૭૦૦ ઉંઠ ચાલેછે તેના હુમલાને હું હઠાવી કાહાડુ."

¶ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એ બાબે નીચે મુજબ કંઈક ખોલાસો કરેછે:—ખ્યઓન એ ગીલાંનની નજદીક Chionitae નામની લડાઇની છેડતી કરનાર એક કોમ હતી, જે સાસાનીઅન વંશની પેહેલા ઓલાદ સાથે વારેઘડીએ લડાઇ કરતી

રીતો[૭૩]) હું[૭૧] દાખલ કરૂં.[૭૨] વળી[૭૭] ખ્યઓનિ[૮૦] દેશોના[૮૧] (માણસોને) પચાસથી[૮૨] સો ઘણા,[૮૩] સોથી[૮૪] હજાર ઘણા,[૮૫] હજારથી[૮૬] દશ હજાર ઘણા[૮૭] દશ હજારથી[૮૮] અગણિત ઘણાં[૮૯] હું[૭૮] *મારૂં.[૭૯]

(૩૨) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ દ્રવાસ્પ સૂર મજદધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇધ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તાંમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ †યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ ષ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘજિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂહુમ, મરૂહુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્; અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, દ્રવાસ્પયાઓ સૂરયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ.‡

હતી. વરેધકનું નામ Vertae નામનાં ટોળાં વિશે આપણને યાદ દેવડાવેછે, જેઓ Chionitae ની સાથે હતા પણ તેઓનાં રેહેઠાણ બાબે ચોકસ જણાયું નથી. કોઇબી રીતે લેતાં વેહેદાતી નદીની પડોશમાં હોવાથી માલુમ પડેછે કે, એ બેહુ ફિરકા (ખ્યઓન તથા વરેધક)નું મુકામ કાસ્પ્યન સમુદ્રની પશ્ચિમ દિશાએ હોવું જોઇએ.

* આએ ૭ મો કરદો થોડા ફેરફાર સિવાએ અશિશવંઘ યશ્તના ૯ મા કરદાને મલતો આવેછે.

† ઈઆને દ્રવાસ્પ ઈજદે ગુશતાસ્પ પાદશાહની માંગેલી મુરાદ બખશી; એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫-૬.

‡ ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા તથા અશો દ્રવાસ્પની આરાધના, કીર્તિ, એજમત ઔવતને હું વખાણુંછું.

અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરફેહ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન), માહે મુબારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હુઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હાત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારૂજે ખોરેહ અવજાયાદ ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહ ઐરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી દાદ દીન ઐહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રગાની બાદ હફ્તે કેશ્વર જમીન; અએદુન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; અષેમ વોહૂ ૧. ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહ ઐરૂસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગારૂજે ખોરેહ અવજાયાદ; સરોશ અશો, તગી, તન-ફ્રમાંન, શેકફ્તજીન, જીન-અવજાર, સાલારે દામાને અહુરમજદ ઐરસાદ. અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બુન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાંન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર

---

* હ્આને હાદોખ્ત નામના ૨૦ મા નુસ્કમાં આપેલી સરોશ યશ્ત.

અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંગ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશતાંમ્ હૃત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. સ્રઓષહે અષ્યેહે તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહુઇર્યેહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્ અષાત્‌ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ *મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ્[8] યજમઇદે.[9] નેમો[10] વોહુ,[11] નેમો[12] વહિશ્તેમ,[13] જરથુશ્ત્ર[14] ગએથાબ્યો.[15] (૨) તત્[16] દ્રૂવતો[17] દ્રવતાંમ[18] ઉર્વેતો[19] પઇતિ-દારેશ્ત;[20] તત્[21] દ્રવતો[22] દ્રવઇત્યાઓસચ[23] અષિ,[24] ઉષિ[25] કરેન,[26] ગવ,[27] દ્રૂરેથ્ર,[28] જફ્રે[29] દેરેજ્રવાંન્[30] પઇરિ-ઉર્વએશ્તેમ.[31] યત્[32] નેમો[33] વોહૂ[34] અધ્વીમ્[35] અત્બએષેમ[36] નઇરે[37] હાંમ-વરેતિશ,[38] દ્રુજો[39] વારેથ્મ[40] દારેશ્ત.[41]

(૧) ખુબસુરત,[3] ફતેહમદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઈજદ) (જે) અશોઇનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[9] અએ જરતોશ્ત![14] દુનિયાંનાં લોકોનેમાટે[15] (એટલે દુનિયાંનાં લોકોના ફાએદાનેમાટે) બદગી[10] સારી[11] (છે), બંદગી[12] સઉથી સરસ[13] (છે).

ખોલાસો:—(બંદગી સર્વોત્તમ છે તેનો સબબ નીચે જણાવેછે.)

(૨) તે[16] (ઈઆને બંદગી) દરવદોમાંના[18] જોરાવર[19] દરવંદની[17] સાંમે એક બંચાવ[20] (છે), તે[21] (બદગી) નર દરવંદની[22] તથા માદા દરવંદની[23] (ઈઆને દુષ્ટ માણસ તથા બાઈડીની) આંખ,[24] હુશિઆરી[25] (તથા) કાનને[26] આસપાસ ઢાંકી નાખનારી[31] (છે), (તથા) (તેઓનાં) હાથ,[27] પગ[28] (તથા) મોહોડાંનેમાટે[29] બેડી તરીકે[30] (થાયેછે). જે[32] બંદગી[33] સંપૂર્ણ,[34] ખરાં દિલથી કીધેલી[35] (તથા) બદ નિષ્ઠાથી †દૂર[36] (તે), માણસનેમાટે[37] એક બંચાવ[38] (છે), દરૂજની[39] (સાંમે)

---

* એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફા ૧૪—૧૬.
† અસલ અર્થ 'ભલી,[34] નહી ઠગનારી[35] તથા દ્વેષથી વેગળી.[36]'

એક ઢાલ[૪૦] (છે), (તથા) (તે દરૂજને) હઠાવનાર[૪૧] (છે).

ખોલાસો:—(ખરાં દિલથી તથા પાક નયતથી સમજીને કીધેલી બંદગી, ખરાબ માણસની તથા વેહેમી અને ધાસ્તી ભરેલા વિચારોની સાંમે થવાને, આપણેમાટે એક મજબૂટ હથિયાર થઈ પડેછે. ખરી બંદગી આપણામાં એક જાતનું શૂર ઉત્પન્ન કરેછે, અને તેથી કરીને આપણી સાંમે ઉભી થએલી મુશ્કેલીઓને ઘણે દરજ્જે દૂર કરવાને આપણ શક્તિવાન થઇએ છિયે. અશો જરતોશ્તને મારી નાખવાનેમાટે જયારે તમામ દેવ દરૂજો મનસુબો કરીને આવ્યા, ત્યારે તે રાસ્ત પેગમબરે તે વખતે જે ઉપાયો કામે લગાડ્યા, તેમાંનો સઉથી પેહેલો ઉપાય એ હતો કે, તેવણ 'યથા અહૂ વઇર્યો'ના એજમતી કલામ મ્હોટે સાદે ગાઈને ભણ્યા.)

(૩) સ્રઓષો[૧] અષ્યો[૨] દ્રિઘ્રૂમ્[૩] થ્રાતોતેમો;[૪] હો[૫] વેરેથ્રજ[૬] દ્રુજેમ્[૭] જન્નિશ્તો.[૮] ના[૯] અષવ[૧૦] આક્રિવચસ્તેમો,[૧૧] હો[૧૨] વેરેથ્ર[૧૩] વેરેથ્રવસ્તેમો.[૧૪] માંથ્રો[૧૫] સ્પેન્તો[૧૬] મઇન્યવીમ્[૧૭] દ્રુજેમ્[૧૮] નિઝ્બઇરિશ્તો.[૧૯] અહુનો વઇર્યો[૨૦] વચાંમ્[૨૧] વેરેથ્રજાંસ્તેમો.[૨૨] અર્ષુખ્ધો[૨૩] વાક્ષ[૨૪] યાહિ[૨૫] વેરેથ્રજાંસ્તેમો.[૨૬] દએન[૨૭] માઝ્દયસ્નિશ[૨૮] વીસ્પએષુ[૨૯] વંઘ્રહુષુ,[૩૦] વીસ્પએષુ[૩૧] અષો-ચિથ્રએષુ,[૩૨] હુઇથ્યદાતેમ્[૩૩] અથ[૩૪] દાતેમ્[૩૫] જરથુશતિ.[૩૬]

(૩) અશો[૨] સરોશ[૧] (ઇજદ) ગરીબનું[૩] ઘણોજ પોષણ કરનારો[૪] (છે), (તથા) તે[૫] ફતેહમંદ[૬] (તથા) દરૂજને[૭] ઘણોજ મારનાર[૮] (છે); (જે) અશો[૧૦] માણસ[૯] ઘણાજ દોઆના સખુન બોલનારો[૧૧] (છે) તે[૧૨] (શખ્સ) ફતેહની મારફતે[૧૩] ઘણોજ ફતેહમદ[૧૪] (હોએછે). માંથ્ર[૧૫] સ્પેન્ત[૧૬] (અથવા પવિત્ર[૧૬] માંથ્ર[૧૫]) મીનો[૧૭] *દરૂજને[૧૮] ઘણોજ બાહાર કાહાડી નાખનાર[૧૯] (છે). (બધી) બદગીઓમાં[૨૧] અહુનવર[૨૦] (નામની બંદગી) સઉથી ફતેહ આપનારી[૨૨] (છે). (તે) સાચ્ચો[૨૩] (તથા) †અસરકારક[૨૫] વચન[૨૪] (ઈઆને અહુનવરનો કલામ) સઉથી

---

* કોઈનાં મનમાં દરૂજ પેવસ થયો હોએ, ઈઆને મનની બેકરારી અથવા દિલની પરીશાંની થઈ હોએ તો તે, "માંથ્ર સ્પેન્ત" ભણવાથી દફે થાયછે; "માંથ્ર સ્પેન્ત" ગોયા દિલમાથી ભૂત, દાકન, પરી, જાદુ ઇત્યાદિનો વિચાર કાહાડી નાખવાનું એક સારૂં હથિયાર છે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ અરદીબેહેશ્ત યશ્ત, સફો ૧૯૫–૧૯૬.

† 'યાહિ' બોલને નકારાંત પેહેલા એકવચનમાં વિશેષણ તરીકે લેવાને બદલે, હકારાંત નામ ૭ મી એક વચનમાં લઇએતો, એનો અર્થ 'કામમાં,

ફતેહ આપનારો[૨૭] (છે). માજદયસ્નીની[૨૮] દીન[૩૬] તેમજ[૩૪] જરતોશ્તની[૩૩] કાએદો[૩૫] તમામ[૨૯] ભલી ચીજોમાં[૩૦] (ઈઆને ભલી પેદાએશોમાં) (તથા) તમામ[૩૧] અશોઈની તોખમવાળી ચીજોમાં[૩૨] સચ્ચાઇનેને ઘણોજ ટેકો આપ-નાર[૩૩] (અથવા રક્ષણ કરનાર) (છે).

(૪) યસ્ચ,[૧] જરથુશ્ત્ર,[૨] ઇમત્[૩] ઉખ્ધેમ્[૪] વચો[૫] ફ્રવઓ-ચાત્,[૬] ના[૭] વા[૮] નાઇરિ[૯] વા,[૧૦] અષ-સર[૧૧] મનંઘહ,[૧૨] અષ-સર[૧૩] વચંઘહ,[૧૪] અષ-સર[૧૫] શ્યઓથ્ન;[૧૬] મસો[૧૭] વા[૧૮] આપો[૧૯] મસો[૨૦] વા[૨૧] શ્વએષો[૨૨] ક્ષપો[૨૩] વા[૨૪] તાંથ્ર્યયાઓ[૨૫] અઇપિ-દ્ગાંનરયા-ઓ,[૨૬] અપાંમ્[૨૭] વા[૨૮] નાવયનાંમ્[૨૯] પઇતિ[૩૦] પેરેતૂશ,[૩૧] પથાંમ્[૩૨] વા[૩૩] પઇતિ[૩૪] વીચરનાઓ,[૩૫] નરાંમ્[૩૬] વા[૩૭] અષઓનાંમ્[૩૮] હુનજમનાઇશ,[૩૯] દ્રવતાંમ્[૪૦] વા[૪૧] દએવયસ્નનાંમ્[૪૨] હુનદ્ગર-નાઇશ;[૪૩] (૫) કહ્મિ કહ્મિચિત્[૪૪] વા[૪૫] અઇપ્યનાંમ્,[૪૬] કહ્મિ કહ્મિચિત્[૪૭] વા[૪૮] અરથ્યનાંમ્[૪૯] શ્વએષો[૫૦] બિવિવાઓ;[૫૧] નોઇત્[૫૨] દ્દિમ્[૫૩] યવ[૫૪] અંઘ્રહે[૫૫] અયાંન્,[૫૬] નોઇત્[૫૭] અંઘ્રહાઓ[૫૮] ક્ષપો,[૫૯] દ્રવાઓ[૬૦] જરેતો[૬૧] જરનુમનો[૬૨] જજરાનો,[૬૩] અષિઘ્ન્ય[૬૪] અવ-સ્પશતીચિન[૬૫] અવિ[૬૬] અવ-સ્પઁનઓત;[૬૭] નોઇત્[૬૮] ગધહે[૬૯] વજ઼ે-વાંથ્વ્યેહે[૭૦] ત્બએષો[૭૧] ફ્રાંશતિચિન[૭૨] ફ્રાઁનુયાત્.[૭૩]

(૪) અએ જરતોશ્ત[૨]! જે કોઈ[૧] મરદ[૭] ઈઆ[૮] ઓરત[૯] આએ[૩] બંદગીનો[૪] કલામ[૫] (ઈઆને અહુનવર) અતિશય અશોઈવાળાં[૧૧] મનેકરીને,[૧૨] અતિશય અશોઈવાળાં[૧૩] વચનેકરીને[૧૪] (તથા) અતિશય અશોઈવાળાં[૧૫] કાંમેકરીને[૧૬] ભણે.[૬]

ખોલાસો:—(કેઈ કેઈ વખતે ભણે તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

ઘણાં[૧૭] પાણીમાં,[૧૯] અથવા[૨૧] મ્હોટી[૨૦] ધાસ્તીમાં[૨૨] (અથવા *ભારા-

---

સાહસ કર્મમા' થઈ શકે એ પ્રમાણે લેતાં એ વાક્યનો તરજુમો નીચે મુજબ થાએછે.

"(તે) સાચો વચન (ઈઆને અહુનવરનો કલામ) દરેક સાહસ કર્મમાં સઉથી ફતેહ આપનારો (છે)." 'યાહિ' બોલનો ધાતુ યસ્=સંસ્કૃત યસ્=કોશેશ કરવી, સખત મેહેનત કરવી.

* 'શ્વએષો' બોલને સંસ્કૃત ત્વિષ્ (ઈઆને ચમકાટ થવો, ચકચકવું) ઉપરથી લઇએ તો, "મસો વા શ્વએષો" નો અર્થ "અથવા મ્હોટા ચમકાટની વખતે," એટલે કે જ્યારે વીજલીના ચમકારા થાએ ત્યારે એ પ્રમાણે થઈ શકે.

ટમાં[૨૨]), અથવા[૨૪] ધુમસવાળી[૨૬] અંધારી[૨૫] રાતે,[૨૩] અથવા[૨૮] નેહેર (અથવા નદી)નાં[૨૯] પાણીના[૨૭] પુલ[૩૧] ઉપર,[૩૦] અથવા[૩૩] રસ્તાઓમાંના[૩૨] આડા અતાડા રસ્તાઓ[૩૫] ઉપર,[૩૪] અથવા[૩૭] અશો[૩૮] માણસોની[૩૬] મિજલસોમાં,[૩૯] અથવા[૪૧] દરવંદોની[૪૦] અથવા[૪૧] દેવને ઈજનારાઓની[૪૨] *મંડલીઓમાં,[૪૩] (૫) અથવા[૪૫] આફતોમાંની[૪૬] કોઈબી[૪૪] (આફતની વખતે), અથવા[૪૮] †કવખતમાંના[૪૯] કોઈબી[૪૭] (કવખતે), (જો કોઈ) ભયમાં[૫૦] (આવી પડેલો હોએ), (અથવા) બીધેલો[૫૧] (હોએ), (અને જો ખરાં એતેકાદથી અહુનવર ભણે તો), તેને[૫૩] તે[૫૫] દાહાડે[૫૬] (અથવા) તે[૫૮] રાતે[૫૯] (ઈઆને જે વખતે ભણે ત્યારે), (કોઈબી) દરવંદ,[૬૦] જુલમગાર,[૬૧] દુઃખ દેનાર,[૬૨] (અથવા) ઈજા કરનાર[૬૩] (પોતાની) બે આંખોથી[૬૪] (તે ભણનાર ઉપર) નજરે[૬૫] જોઈ શકે[૬૭] નહી;[૫૨] (તથા) જોરાવર ‡ટોળકીવાળા[૭૦] લુટારાની[૬૯] ખરાબી[૭૧] આગળ વધીને,[૭૨] (તે અહુનવર ભણનારને) પોંહોચી શકે[૭૩] નહી.[૬૮]

(૬) ઇમત્‌ચ,[૧] જરથુશ્‌ત્ર,[૨] ઇમત્‌[૩] ઉખ્ધેમ[૪] વચો[૫] ફ્રમ્રુયાઓ,[૬] યત્‌[૭] આજસાત્‌,[૮] કેરેસસ્‌ચ,[૯] ગધોતૂશ્‌ચ,[૧૦] દએવેશ્‌ચ[૧૧] હુનદ્રૂરેમન;[૧૨] આઅત્‌[૧૩] દ્‌વતાંમ[૧૪] દએવયસ્નનાંમ,[૧૫] યાતૂશ્‌ચ[૧૬] યાતુમતાંમ;[૧૭] પઇરિકાઓસ્‌ચ[૧૮] પઇરિકવતાંમ[૧૯] હખ્એષો[૨૦] ફ્રતેરેસાંન્‌[૨૧] ફ્રદ્રૂરાંન્‌[૨૨] ન્યાઓન્ચો[૨૩] દએવ[૨૪] ન્યાઓન્ચો[૨૫] દએવયાજો,[૨૬] જફ્રૂરે[૨૭] અવ-ગેઉર્વયાંન્‌[૨૮] અથ[૨૯] રારેષ્યન્તો.[૩૦]

(૭) યથચ[૩૧] પસુશ-હુઉર્વાઓંધ્રહો,[૩૨] અએતત્‌[૩૩] સ્રઓષેમ[૩૪] અષીમ[૩૫] પઇરિ-બરામઇદે,[૩૬] યિમ[૩૭] અષવનેમ[૩૮]

---

* અવસ્તામાં એકજ અર્થવાળા બોલો સારાં માણસનેમાટે જુદા આવેછે, તથા ખરાબ માણસ અથવા દેવનેમાટે જુદા આવેછે:—જેમકે, 'હનજમન' ઈઆને સારા—નેક માણસોની મિજલસ; 'હુનદ્રૂરન' ઈઆને દેવો અથવા ખરાબ માણસોની મિજલસ; 'જસ્ત' ઈઆને સારાં માણસનો હાથ; 'ગવ' ઈઆને દેવ—ખરાબ માણસનો હાથ; 'વધ્ધન' ઈઆને સારા માણસનું માથુ 'કમેરેધ' ઈઆને દેવ—ખરાબ માણસનું માથુ; 'પાધ' ઈઆને સારાં માણસનો પગ; 'ઝંગ્ર' ઈઆને દેવ—ખરાબ માણસનો પગ; 'વચ્‌' ઈઆને સારા માણસનું બોલવું; 'દુ' ઈઆને દેવનું બોલવું, ઇત્યાદિ.

† 'અરથ્ય'=નઠારો અથવા અપસગન ભરેલો બનાવ (પ્રોફેસરો યુસ્તિ તથા હારલે); પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેહેલવી તરજુમા ઉપરથી એનો અર્થ 'કાએદો, દીનનું ફરમાન, હુકમો' કરેછે.

‡ ગાઓદારનુ ટોળું લઇને નાહાસી જનાર (હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

યસચ[૫૬] સ્પેન્તો મઇન્યુશ[૫૭] યસચ[૫૮] અંઘ્રો;[૫૯] હિષારે[૬૦] અષહે[૬૧] ગએથાઓ.[૬૨] યો[૬૩] વીસ્પાઇશ[૬૪] અયાંનચ[૬૫] ક્ષફ્નસચ[૬૬] યૂઇદયેઇતિ[૬૭] માજન્યએઇબ્યો[૬૮] હચ[૬૯] દએવએઇબ્યો.[૭૦] (૧૩) હો[૭૧] નોઇત્[૭૨] તરશ્તો[૭૩] ફ્રાનામઇતે[૭૪] થ્વએષાત્[૭૫] પરો[૭૬] દએવએઇબ્યો[૭૭] ફ્રા અહ્માત્[૭૮] પરો[૭૯] વીસ્પે[૮૦] દએવ[૮૧] અનુસો[૮૨] તરશ્ત[૮૩] નેમેન્તે,[૮૪] તરશ્ત[૮૫] તેમંઘહો[૮૬] દ્રવેન્તે.[૮૭]

(૧૦) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમદ[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[૫] તથા પવિત્ર,[૬] અશો[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશોઇનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૯] જે[૧૦] (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દુષ્ટ માણસને[૧૨] મારનારો[૧૧] (છે), જે[૧૩] દુષ્ટ માણસને લગતાને[૧૫] મારનારો[૧૪] (છે); જે[૧૬] (સરોશ ઈજદ) ઘણીજ જોરાવર[૨૦] (તથા) દુનિયાંને ખરાબ કરનાર[૨૧] (એવી) દેવી[૧૮] દરૂજને[૧૯] મારનાર[૧૭] (છે); (તથા) જે[૨૨] દુનિયાંના[૨૭] તમામ[૨૫] *વધારાની[૨૬] આબાદી કરનાર[૨૩] તથા ચોકસી કરનાર[૨૪] (છે). (૧૧) જે[૨૮] (ઈઆને સરોશ ઈજદ) ઉઘાયા વગર[૨૯] જાગૃતપણાથી[૩૦] હોરમજદની[૩૨] પેદાએશોને[૩૩] રક્ષણ કરેછે;[૩૧] જે[૩૪] ઉઘાયા વગર[૩૫] જાગૃતપણાથી[૩૬] હોરમજદની[૩૮] પેદાએશોની[૩૯] પાસબાની કરેછે;[૩૭] જે[૪૦] સુરજના અસ્ત પામવાના †વખતથી[૪૭] તમામ[૪૧] હાડમંદ[૪૩] દુનિયાને[૪૨] ઉચે ધરેલાં[૪૪] (ઈઆને હાથમાં પકડેલાં) હથિયારે કરીને[૪૫] બચાવેછે.[૪૬] (૧૨) જે[૪૮] (ઈઆને સરોશ ઈજદ) જયારથી[૫૨] બે મીનો[૫૩] જે[૫૬] સપેનામીનો[૫૭] તથા જે[૫૮] ‡અંગ્રેમીનો[૫૯] (એઓએ) (તમામ) પેદાએશોને[૫૪] બનાવી[૫૫] તેઆરથી[૫૦] ખુશ ઉઘાતો[૫૧] નથી.[૪૯] (જે) અશોઈની[૬૧] દુનિયાને[૬૨] બચાવનાર[૬૦] (છે). જે[૬૩] દર[૬૪] દિવસ[૬૫] તથા રાતે[૬૬] માજનદરાનના[૬૮] દેવોન[૭૦] સાથે[૬૯] લડાઈ કરેછે[૬૭] (૧૩) તે[૭૧] (સરોશ ઈજદ) દેવોના[૭૭] ભય[૭૫] થી[૭૬] બીહીને[૭૩] (તેઓને) નમતો[૭૪] નથી;[૭૨] (પણ) એથી[૭૮]

---

* અગરજો 'ફ્રવોઇશ્' બોલને 'ગએથયાઓ'નો વિશેષણ ગણીએ તો, એ વાકયનો અર્થ નીચે મુજબ થઈ શકેઃ—

જે (ઈઆને સરોશ ઈજદ) તમામ ફરતી દુનિયાંનો નગેહબાન તથા ચોકસી કરનાર છે. ધાતુ ફ્રુ=સંસ્કૃત પ્રુ=ચાલવું, જવું.

† મધરાત પછી (દારમેસ્તેતે.)

‡ દાદાર હોરમજદની સરદારી હેઠળ તથા તેના હોકમથી સપેનામીનો અને અંગ્રેમીનો નામના બે મીનો આએ દુનિયાંને લગતું કેટલુંએક કામ કરેછે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ. રૂ. કામાજીનુ બનાવેલું "જરતોશ્ત નામું," બાબ ૪ થો.

ઉલટું,[૭૯] તમામ[૮૦] દેવો[૮૧] પોતાની મરજી ઉપરાંત[૮૨] બીહીને[૮૩] (તેને) નમેછે,[૮૪] (તથા) બીહીને[૮૫] અંધારામાં[૮૬] દોડી જાએછે.[૮૭]

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘુઉહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘહેમ્ હુરઓધેમ્. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજ-મઇદે, યિમ્ અહૂરેમ્ મજ્દાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અ-ષહે જઘ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હુવર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદા ૩) (૧૪) **યથા અહૂ વઇર્યો ૧. સ્રઓષેમ[૧] અષીમ[૨] હુરઓધેમ[૩] વેરેથ્રાજનેમ[૪] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૫] અષવનેમ[૬] અષહે[૭] રતૂમ[૮] યજમઇદે.[૯] યો[૧૦] આક્ષ્તિશ્ચ[૧૧] ઉર્વંઇતિશ્ચ[૧૨] હુજો[૧૩] સ્પસ્યો;[૧૪] સ્પેનિશ્તહે[૧૫] અવાન્[૧૬] અમેષાઓ સ્પેન્ત[૧૭] અધિ[૧૮] હપ્તો-કર્ષ્વઇરીમ[૧૯] જાંમ.[૨૦] યો[૨૧] દએનો-દિસો[૨૨] દએનયાઓ,[૨૩] અહ્માઇ[૨૪] દએનાંમ[૨૫] દએસયાત્[૨૬] અહુરો મજ્દાઓ[૨૭] અષવ.[૨૮]**

(૧૪) ખુબસુરત[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર,[૬] અશો[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૯] જે[૧૦] (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દોસ્તીથી[૧૧] તથા સલાહથી[૧૨] દરૂજનાં[૧૩] (હુમલાથી તથા તેની ખરાબીથી) ચોકસી રાખનાર[૧૪] (છે.)† સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર (ઈઆને હોરમજદ)ના[૧૫] (પેદા કીધેલા) અમશાસ્પંદો[૧૭] હફ્તે કેશ્વર[૧૯] જમીન[૨૦] ઉપર[૧૮] પાસબાની ‡કરેછે,[૧૬] જે[૨૧] દીનનો[૨૩] દીન ¶શિખવનાર[૨૨] (છે), (તથા) તેને[૨૪] અશો[૨૮] હોરમજદે[૨૭] દીન[૨૫] શિખવી.[૨૬]

---

* એ આખા ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફે ૨૭૦–૨૭૧.

† અથવા બીજી રીતે;—જે (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દરૂજની (સાંમે થઇને) દોસ્તીને તથા સલાહ સંપજને બંચાવનાર (છે).

‡ અસલ એબારતમાં એ ક્રિયાપદ અપૂર્ણ ભૂતકાળ સંશયાર્થમાં છે.

¶ હોશેદરબામી, હોશેદરમાહ તથા સોશ્યોસને (પેહેલવી શરેહ)—દારમેસ્તેતે.

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમ્ચ વંઘ્ઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમ્ચ સંઘ્હેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્હે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૪ થો) (૧૫) યથા અહૂ વઇર્યો ૧. સ્રઓષેમ્[1] અષીમ્[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ્[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ્[6] અષહે[7] રતૂમ્[8] યજમઇદે.[9] યિમ્[10] દથત્[11] અહુરો મજ્દાઓ[12] અષવ[13] અએષ્મહે[14] ખ્રવી-દ્રુઓશ[15] હમએસ્તારેમ્[16] આક્તીમ્[17] હાંમ્-વઇન્તીમ[18] યજમઇદે,[19] પરેશ્તસ્ચ[20] ખ્રવયાઓસ્ચ[21] હ-મએસ્તાર.[22] (૧૬) હખ્ય[23] સ્રઓષહે[24] અષ્યેહે,[25] હખ્ય[26] રશ્નઓશ[27] રજિશ્તહે,[28] હખ્ય[29] મિથ્રહે[30] વોઉરૂ-ગઓયઓઇ-તોઇશ,[31] હખ્ય[32] વાતહે[33] અષઓનો,[34] હખ્ય[35] દએનયાઓ[36] વંઘ્હુયાઓ[37] માજ્દયસ્નોઇશ,[38] હખ્ય[39] અરૂશ્તાતો[40] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[41] વરેદત્-ગએથયાઓ[42] સવો-ગએથયાઓ,[43] હ-ખ્ય[44] અષોઇશ[45] વંઘ્હુયાઓ,[46] હખ્ય[47] ચિસ્તોઇશ[48] વંઘ્હુયા-ઓ,[49] હખ્ય[50] રજિશ્તયાઓ[51] ચિસ્તયાઓ,[52] (૧૭) હખ્ય[53] વીસ્પએષાંમ્[54] યજતનાંમ્,[55] હખ્ય[56] માંથ્રહે સ્પેન્તહે,[57] હખ્ય[58] દાતહે[59] વીદએવહે,[60] હખ્ય[61] દરેઘયાઓ[62] ઉપયનયા-ઓ,[63] હખ્ય[64] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્,[65] હખ્ય[66] અહ્માકેમ્[67] સ્રઓષ્યન્તાંમ્[68] યત્[69] બિપઇતિશ્તનાંમ્[70] અષઓનાંમ્,[71] હખ્ય[72] વીસ્પયાઓ[73] અષઓનો[74] સ્તોઇશ.[75]

(૧૫) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને)

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફો ૨૭૦-૨૭૧.

હમો વખાણીએ છિયે;[૯] જેને[૧૦] અશો[૧૩] હોરમજદે[૧૨] ભયંકર હથિયાર-વાળા[૧૫] એશમ (દેવ)ની[૧૪] સાંભે થનાર (અથવા હરીફ) તરીકે[૧૬] પેદા કીધો.[૧૧] સુલેહ[૧૭] (તથા) ફતેહમંદ કૌવત[૧૮] (કે જે) લડાઈ[૨૦] તથા *અદા-વતના[૨૧] બે શત્રુ (તેઓ)ને[૨૨] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૯] (૧૬) અશો[૨૫] સરોસ (ઇજિદ)ના[૨૪] દોસ્તદારોને,[૨૩] સઉથી સાચ્ચા[૨૮] રશ્ને (ઇજિદ)-ના[૨૭] દોસ્તદારોને,[૨૬] ઓઘ્ઘળાં ખેતરવાળા[૩૧] મેહેર (ઇજિદ)ના[૩૦] દોસ્ત-દારોને,[૨૯] અશો[૩૪] ગોવાદ (ઇજિદ)ના[૩૩] દોસ્તદારોને,[૩૨] ભલી[૩૭] માજદય-સ્ની[૩૮] દીનના[૩૬] દોસ્તદારોને,[૩૫] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[૪૧] દુનિયાંની આ-બાદી કરનાર[૪૨] (તથા) દુનિયાંને ફાએદો કરનાર[૪૩] આસ્તાદ (ઇજિદ)ના[૪૦] દોસ્તદારોને,[૩૯] અશિશવંઘના[૪૫-૪૬] દોસ્તદારોને,[૪૪] સારા[૪૯] જ્ઞાનના[૪૮] (અ-થવા ડહાપણના[૪૯]) દોસ્તદારોને,[૪૭] સઉથી સાચ્ચા[૫૧] જ્ઞાનના[૫૨] (ઇઆને ધર્મની કેળવણીના) દોસ્તદારોને,[૫૦]-(એ બધાઓને હમો વખાણીએ છિયે.) (૧૭) તમામ[૫૪] ઇજિદોના[૫૫] દોસ્તદારોને,[૫૩] †માંથ્ર સ્પેન્તના[૫૭] દોસ્ત-દારોને,[૫૬] દેવથી જુદા[૬૦] કાએદાના[૫૯] દોસ્તદારોને,[૫૮] લાંબા વખતના[૬૨] ‡જુના રેવાજના[૬૩] દોસ્તદારોને,[૬૧] અમશાસ્પંદોના[૬૫] દોસ્તદારોને,[૬૪] અશો[૭૧] માણસોમાં[૭૦] ફાએદો કરનારાઓમાંના[૬૮] હમારા[૬૭] દોસ્તદારોને,[૬૬] (તથા) અશો (હોરમજદ)ની[૭૪] તમામ[૭૩] પેદાએશના[૭૫] ¶દોસ્તદારોને[૭૨] (હમો વખાણીએ છિયે અથવા યાદ કરીએ છિયે.)

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘ્રહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ્ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ એરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો

---

* પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે. એ બોલનો ચોકસ અર્થ ઠર્યો નથી.

† ઇઆને પાક અવસ્તાના કલામો. જુઓ અરદીબેહેશ્ત યશ્ત, ફકરો ૬ ઠો.

‡ ધર્મની કેળવણી, દીનનો અભ્યાસ, શિખામન (સ્પીગલ તથા ગુસ્તિ); લાંબા વખતની દંતકથાને લગતી કેળવણી (દારમેસ્તેતે).

¶ એ ફકરામાં કેટલાંએક પૃથક્ નામો (abstract nouns) ના બી દોસ્તો કહેલા છે, તેની મતલબ તે ગુણો સાથે સંબંધ રાખનારા બીજા ગુણો સમજવા જેમકે ડહાપણના દોસ્તો ઇઆને ડહાપણની સાથે તાલુકો રાખનારા બીજા ગુણો, જેવાકે વિવેક, દૂર-અંદેશી, સારી સમજ, તીક્ષ્ણ બુદ્ધિ ઇત્યાદિ. ભલી માજદયસ્ની દીનના તથા ડહાપણના દોસ્તોની મતલબ એમ બી થઈ શકે કે, ભલી માજદયસ્ની દીનને તથા ડહાપણને પસંદ કરનારા.

અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘ્નૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ વરેષ્યસ્રચ.*

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૫) (૧૮) યથા અહૂ વઇર્યો ૧. સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે,[9] પઓઇરીમ્ચ[10] ઉપેમેમ્ચ[11] મધેમેમ્ચ[12] ફ્રતેમેમ્ચ,[13] પઓઇર્યાચ[14] યસ્ન[15] ઉપમ્ચ[16] મધેમ્ચ[17] ફ્રતેમ્ચ.[18]

(૧૮) ખુબસુરત,[3] ફતેહમદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશોઈનો[7] સરદાર,[8] તથા (જે) સઉથી પેહેલે દરજ્જેનો[10] તથા સઉથી બુલંદ[11] તથા સઉથી મધ્યમ[12] તથા સઉથી સરસ[13] (તેને), સઉથી પેહેલી[14] ઇજશ્નીએ કરીને[15] તથા સઉથી બુલંદ[16] તથા સઉથી મધ્યમ[17] તથા સઉથી સરસ[18] ઇજશ્નીએ કરીને[15] હમો ઇજીએ છિયે.[9]

ખોલાસો:—(ઉપલા વાક્યમાં જે વિશેષણો અશો સરોશ ઇજદની નયતે કરવાની ઇજશ્નેને લગાડ્યાં છે, તેજ વિશેષણો તેનેમાટે આવેલાં છે. એ જુદી જુદી જાતની ઇજશ્ને બાબે પેહેલવી તરજુમામાં નીચે મુજબ ખોલાસો કીધો છે:—સઉથી પેહેલી ઇજશ્ને તે નાવરની ઇજશ્ને; સઉથી બુલંદ ઇજશ્ને તે વીસ્પરદ; સઉથી મધ્યમ ઇજશ્ને તે હાદોખ્ત એક હમાસ્તની ઇજશ્ને; સઉથી સરસ ઇજશ્ને તે દવાજ્દેહ હમાસ્તની ઇજશ્ને. સરોશ ઇજદની નયતે કરવાની જેવી ઇજશ્નેને તેવો તેનો મરતબો ગણેલો છે);

(૧૯) વીસ્પાઓ[19] સ્રઓષહે[20] અષ્યેહે[21] તખ્મહે[22] તનુમાંથ્રહે,[23] તખ્મહે[24] હાંમ-વરેતિવતો[25] બાજુશ-અઓજંઘ્રહો[26] રથએશ્તાઓ[27] કમરેધો-જનો[28] દએવનાંમ્;[29] વનતો[30] વનઇતીશ[31] વનઇતિવતો,[32] અષઓનો[33] વનતો[34] વનઇતીશ[35] વનઇન્તીમ્ચ[36] ઉપરતાતેમ્[37] યજમઇદે;[38] યાંમ્ચ[39] સ્રઓષહે[40] અષ્યેહે,[41] યાંમ્થ[42] અરૂશ્તોઇશ[43] યજતહે.[44] (૨૦) વીસ્પ[45]

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફો ૨૭૦–૨૭૧.

ન્માન[૪૬] સ્રઓષો-પાત[૪૭] યજમઇદે,[૪૮] યેંઘ્રહાઘ[૪૯] સ્રઓષો[૫૦] અષ્યો[૫૧] ક્રયો,[૫૨] ક્રિતો[૫૩] પઇતિ-જન્તો;[૫૪] નાચ્ય[૫૫] અષવ,[૫૬] ક્રાયો-હુમતો[૫૭] ક્રાયો-હુખ્તો[૫૮] ક્રાયો-હ્વરૂશ્તો,[૫૯]

(૧૯) મજબૂટ,[૨૨] માંથ્રનાં તનવાળા[૨૩] (ઇઆને જેનું તનજ પવિત્ર માંથ્રવાની), જોરેમંદ[૨૪] અંચાવ કરનાર,[૨૫] જોરાવર બાજુવાળા,[૨૬] લડવૈયા[૨૭] (તથા) દેવોનાં[૨૮] માથાં ઉપર મારનારા[૨૯] અશો[૨૧] સરોશ ઇજદની[૨૦] તમામ (ફતેહો)ને[૧૯] (હમો વખાણીએ છિયે); ફટકો મારનારા[૩૦] (તથા) ફતેહથી મારનાર[૩૨] અશો (સરોશ ઇજદ) ની[૩૩] ફતેહોને[૩૧] (હમો વખાણીએ છિયે); સઉથી મ્હોટી[૩૭] ફતેહ[૩૬] જે[૩૯] અશો[૪૧] સરોશ (ઇજદની)[૪૦] તથા જે[૪૨] *આસ્તાદ[૪૩] ઇજદની[૪૪] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૩૮] (૨૦) સરોશ (ઇજદ)થી પાસબાની થએલાં[૪૭] તમામ[૪૫] ઘેરોને[૪૬] હમો વખાણીએ છિયે,[૪૮] જ્યાંહાં[૪૯] (અથવા જે ઘેરોમાં) અશો[૫૧] સરોશ[૫૦] (ઇજદ) મિત્રાચારી ભરેલો,[૫૨] ચહવાએલો[૫૩] (તથા) માન પામેલો[૫૪] (છે), (તથા જે ઘેરોમાં) વધારે સારી મનશ્નીવાળો,[૫૭] વધારે સારી ગવશ્નીવાળો[૫૮] (તથા) વધારે સારી કુનશ્નીવાળો[૫૯] અશો[૫૬] માણસ[૫૫] (છે).

(૨૧) કેહરૂપેમ[૬૦] સ્રઓષહે[૬૧] અષ્યેહે[૬૨] યજમઇદે;[૬૩] કેહરૂપેમ[૬૪] રષ્નઓશ[૬૫] રજિશ્તહે[૬૬] યજમઇદે;[૬૭] કેહરૂપેમ[૬૮] મિથ્રહે[૬૯] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ[૭૦] યજમઇદે;[૭૧] કેહરૂપેમ[૭૨] વાતહે[૭૩] અષઓનો[૭૪] યજમઇદે,[૭૫] કેહરૂપેમ[૭૬] દએનયાઓ[૭૭] વંઘ્રહુયાઓ[૭૮] માઝદયસ્નોઇશ[૭૯] યજમઇદે;[૮૦] કેહરૂપેમ[૮૧] અરૂશ્તાતો[૮૨] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[૮૩] વરેદત્-ગએથયાઓ[૮૪] સવો-ગએથયાઓ[૮૫] યજમઇદે;[૮૬] કેહરૂપેમ[૮૭] અષોઇશ[૮૮] વંઘ્રહુયાઓ[૮૯] યજમઇદે;[૯૦] કેહરૂપેમ[૯૧] ચિસ્તોઇશ[૯૨] વંઘ્રહુયાઓ[૯૩] યજમઇદે;[૯૪] કેહરૂપેમ[૯૫] રજિશ્તયાઓ[૯૬] ચિસ્તયાઓ[૯૭] યજમઇદે;[૯૮] (૨૨) કેહરૂપેમ[૯૯] વીસ્પએષાંમ[૧૦૦] યજતનાંમ[૧] યજમઇદે;[૨] કેહરૂપેમ[૩] માંથ્રહે સ્પેન્તહે[૪] યજમઇદે;[૫] કેહરૂપેમ[૬] દાતહે[૭] વીદએવહે[૮] યજમઇદે;[૯] કેહરૂપેમ[૧૦] દરેઘયાઓ[૧૧] ઉપયનયાઓ[૧૨] યજમઇદે;[૧૩] કેહરૂપેમ[૧૪] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ[૧૫] યજમઇદે;[૧૬] કેહરૂપેમ[૧૭] અહ્માકેમ[૧૮] સઓષ્યન્તાંમ[૧૯]

---

* આસ્તાદનેમાટે સાધારણ રીતે 'અરૂશ્તાત્' બોલ આવેછે.

યત્[૨૦] બિપઇતિશ્તનાંમ્[૨૧] અષઓનાંમ્[૨૨] યજમઇદે;[૨૩] કેહ્રૂપેમ્[૨૪] વીસ્પયાઓ[૨૫] અષઓનો[૨૬] સ્તોઇશ[૨૭] યજમઇદે.[૨૮]

(૨૧) અશો[૬૨] સરોશ (ઇજદ)નાં[૬૧] શરીરને[૬૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૩] સઉથી સાચ્ચા[૬૬] રશ્ને (ઇજદ)નાં[૬૫] શરીરને[૬૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૭] બોહોળાં ખેતરવાળા[૭૦] મેહેર (ઇજદ)ના[૬૯] શરીરને[૬૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૧] અશો[૭૪] ગોવાદ (ઇજદ)ના[૭૩] શરીરને[૭૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૫] ભલી[૭૮] માજદયસ્નીની[૭૯] દીનની[૭૭] મૂખ્ય *બાબદોને[૭૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૮૦] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[૮૩] દુનિયાંની આબાદી કરનાર[૮૪] (તથા) દુનિયાંને ફાએદો કરનાર[૮૫] આસ્તાદ (ઇજદ)નાં[૮૨] શરીરને[૮૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૮૬] અશિશવંઘનાં[૮૮-૮૯] શરીરને[૮૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૯૦] સારાં[૯૩] જ્ઞાનની[૯૨] (અથવા ડહાપણની[૯૨]) મૂખ્ય *બાબદોને[૯૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૯૪] સઉથી સાચ્ચા[૯૬] જ્ઞાનની[૯૭] (ઇઆને ધર્મની કેળવણીની) મૂખ્ય બાબદોને[૯૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૯૮] (૨૨) તમામ[૧૦૦] ઇજદોનાં[૧] શરીરને[૯૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૨] માંથ્ર સ્પેન્તની[૪] મૂખ્ય *બાબદોને[૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૫] દેવથી જુદા[૮] કાએદાની[૭] (ઇઆને વંદીદાદની) મૂખ્ય બાબદોને[૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૯] લાંબા વખતના[૧૧] જુના રેવાજની[૧૨] મૂખ્ય બાબદોને[૧૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૩] અમશાસ્પંદોનાં[૧૫] શરીરને[૧૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૬] હમુને[૧૮] ફાએદો કરનારા[૧૯] અશો[૨૨] માણસોનાં[૨૧] શરીરને[૧૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૩] અશો (હોરમજદ)ની[૨૬] તમામ[૨૫] પેદાએશની[૨૭] મૂખ્ય બાબદોને[૨૪] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૮]

અરે સ્ચ ખરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓથ્રાઓ, અષીમચ વંઘ્ઉહીમ્ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્હેમ્ હુરઓઘેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્હે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ મજ્દાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે.

---

* 'કેહ્રૂપેમ્' બોલનો અસલ અર્થ "શરીર" થાયેછે; પણ જેમ અંગ્રેજીમાં body બોલ "શરીર" ઉપરાંત, કોઇબી ચીજના મૂખ્ય ભાગનેમાટે વપરાએછે, તે પ્રમાણે 'કેહ્રૂપેમ્' નો અર્થ આએ ઠેકાણે સમજવો.

વીસ્પચ હુવરશ્ત ષ્યઓથ્નચ યજમઇદિ, વરશ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.
યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદિ.

(બાજમાં પઢે.) સરોશ અશો, તગી, તન્-ફ્રર્માન્, શેક-ફૂત-જીન્, જીન્-અવઝાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજદ એરસાદ્; અએદૂન બાદ્. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે તનુમાંથ્રહે, દરષિ-દ્રઓશ આહૂઇર્યેહે. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હુજંથ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરફેહ્ મોજદ.

રોજ નેક્ નાંમ્, રોજ પાક્ નાંમ્, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હુઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ઓરેહ્ અવઝાયાદ્ સરોશ અશો, તગી, તન્-ફ્રર્માન્, શેકફૂત-જીન્, જીન્-અવઝાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજદ, એરસાદ્ અમાવંદ પીરોજગર્, અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્; અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

સ્રઓષેમ અષીમ્ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદિ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

સરોશ અશો, તગી, તન્-ફ્રર્માન્, શેકફૂત-જીન્, જીન્-અવઝાર્ સાલારે દામાંને અહુરમજદ એરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત સફે ૨૭૦—૨૭૧.

સરોશ યશ્ત હાદોખ્તની નીરંગ.

☞ (એ નીરંગ સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

ગોરૂજે[૧૮] ખોરેહ[૧૯] અવઙ્ઞાયાદ્[૨૦] સરોશ[૨૧] અશો,[૨૨] તગી,[૨૩] તન-ફ્ર્માન,[૨૪] શેકફ્ત-જીન,[૨૫] જીન-અવજાર,[૨૬] સાલારે દામાંને અહુરમજ્દ[૨૭] બેરસાદ્;[૨૮] અએદૂન[૨૯] બાદ્.[૩૦] અષેમ્ વોહૂ ૧.

સરોશ[૨૧] (ઇજદ) (જે) અશો,[૨૨] જોરાવર,[૨૩] માંથ્રનાં તનવાળો[૨૪] (ઇઆને જેનું તનજ માંથ્રવાની એવો), એજમતી હથિયાર રાખનાર,[૨૫] (તથા) ફતેહમંદ હથિયાર રાખનાર,[૨૬] (તથા) હોરમજદની પેદાએશોનો સરદાર[૨૭] (તેનું) તેજ[૧૮] (તથા) (તેનો) પ્રતાપ[૧૯] જીઆદે થાઓ ![૨૦] (ઉપર જણાવેલી સિફતવાળો સરોશ ઇજદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો ![૨૮] એ પ્રમાણે[૨૯] થાઓ ![૩૦] (ઇઆને જે દુઆ મેં માંગી તે મને આમીન થાઓ !)

સરોશ યશ્ત વડી.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજ્દાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની ગોરૂજે ખોરેહ અવઙ્ઞાયાદ્; સરોશ અશો, તગી, તન-ફ્ર્માન, શેકફ્ત-

* એ યશ્ત ઇજશ્નેના ૫૭ મા હામાંથી લીધી છે, બીજી યશ્તોની માફક અસલ જુદી નથી. એ આખા હામાં સરોશ ઇજદને લગતી બાબદ આવેલી છે, તે ઉપરથી એ હાને જુદો પાડી બીજી યશ્તોની માફક, તેમાં શરૂઆત તથા છેડેના પાઝંદ ફકરા ઉમેરીને તેનું નામ 'સરોશ યશ્ત વડી' કરીને રાખ્યું. દારાબ હોરમજ્દીઆરની ફારસી રવાએતમાં કેટલેક ઠેકાણે એ યશ્તને 'સરોશ યશ્તે યઝશ્ને' (ઇઆને ઇજશ્નેની અથવા ઇજશ્નેમાં આવેલી સરોશ યશ્ત) કરીને નામ આપેલું છે. ગુજરેલાંની નયતે પેહેલી ત્રણ રાતે ભણવામાં આવેછે, તે ઉપરથી એ યશ્ત 'યશ્ત સે શબ્' (ઇઆને ત્રણ રાતની યશ્ત) ને નામે બી જણાએલી છે, આ-પણા જરતોશ્તીઓમાં એ યશ્ત માત્ર રાતેજ ભણવાનો ચાલ છે રાતે ભણવાની મતલબ એ કે સરોશ ઇજદ તે ભણનારને ઉંઘમા દેવ, દરૂજ અથવા બીજી ખ-રાબ પેદાએશના ગલબાથી રક્ષણ કરે. ખરેખર જોતાં કોઇબી વખતે એ યશ્ત ભણ-વામાં આવે તો કાંઇ અડચણ જેવું નથી. દિવસના વખતમાં જ્યારે યોજદાથ્રેગર મોબેદ ઇજશ્ને કરેછે, ત્યારે તે આખી સરોશ યશ્ત (કે જે ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે ઇજશ્નેનો ૫૭ મો હા છે તે) મુકી દેતો નથી, પણ આખી ભણી જાએછે.

જીન, જીન્‌-અવજાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજદ બેરસાદ. અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુઝ્વરૂશ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ્ ગોફ્ત્ ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ્ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ્; હુઇથ્યાવર્શતાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ્ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. (૧) સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહુઇર્યેહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ *મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૨) સ્રઓષેમ્[1] અષીમ્[2] હુરઓધેમ્[3] વેરેથ્રાજનેમ્[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ્[5] અષવનેમ્[6] અષહે[7] રતૂમ્[8] યજમઇદે.[9] યો[10] પઓઇર્યો[11] મજદાઓ[12] દામાંન્,[13] ફ્રસ્તેરેતાત્[14] પઇતિ[15] બરેસ્મન્,[16] યજત[17] અહુરેમ્ મજદાંમ્,[18] યજત[19] અમેષે સ્પેન્તે,[20] યજત[21] પાયૂ[22] થ્વોરેશ્તાર,[23] યા[24] વીસ્પ[25] થ્વેરેસતો[26] દામાંન્.[27]

(૨) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઈજદ), (જે) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે;[9] જેણે[10] (દાદાર) હોરમજદની[12] (તમાંમ) પેદાએશોમાં[13] પાથરેલી[14] †બરસમથી[15] (દાદાર) હોરમજદને[18] પેહેલવેહેલા[11] આરાધ્યો;[17] (જેણે) અમશાસ્પંદોને[20] આરાધ્યા,[19] (તથા જેણે) બંધે રક્ષણ કરનાર[22] (તથા) ‡બનાવનાર,[23] જેઓએ[24] તમામ[25] પેદાએશ[27] બનાવી,[26] (તેઓને) ¶આરાધ્યા.[21]

---

* એ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફો ૧૪-૧૬.

† બરસમના ઝુડા બાંધીને (દારમેસ્તેતે). બરસમ બાબે જુઓ સફો ૩૮ મો.

‡ એ ઇશારો દાદાર હોરમજદની હાથ હેઠળના બે મીનો, જેઓ સપેનામીનો અને અંગ્રેમીનો તેઓને વાસ્તે દીસેછે. એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૮ મો, ૩ જી નોટ. પાસબાની કરનાર તથા ચુકાદો કરનાર, ઈઆને મેહેર ઈજદ તથા ચિન્વત પુલ આગળ ઇનસાફ કરનાર રશ્ને રાસ્ત (પ્રોફેસર જાકસન).

¶ એ આખી સરોશ યશ્તના ખોલાસા તથા નોટ બાબે જુઓ યજશ્ને તથા વીસ્પરદનો મારો તરજુમો હા ૫૭ મો.

(૩) અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. (૪) સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૨ જો) (૫) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ્[8] યજમઇદે.[9] (૬) યો[10] પઓઇર્યો[11] બરેસ્મ[12] ફ્રસ્તેરેનત[13] થ્રયક્તીશચ,[14] પન્ચ-યક્તીશચ,[15] હપ્ત-યક્તીશચ,[16] નવ-યક્તીશચ[17] આષ્નૂશચ[18] મઇધ્યો-પઇતિશ્તાનાંસચ.[19] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્[20] યસ્નાઇચ[21] વહ્માઇચ[22] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[23] ફ્રસસ્તયએચ.[24]

(૫) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[9] (૬) જેણે[10] (ઈઆને સરોશ ઈજદે) અમશાસ્પંદોની[20] આરાધના કરવાનેમાટે[21] તથા (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે[22] તથા (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાનેમાટે[23] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાનેમાટે,[24] પેહેલવેહેલાં[11] (બરસમની) ૩ ડાંખળી,[14] ૫ ડાંખળી,[15] ૭ ડાંખળી[16] તથા ૯ ડાંખળી,[17] ઘૂંટણની ઉંચાઈ જેટલી[18] તથા પગના મધ્ય ભાગની ઉંચાઈ †જેટલી[19] બરસમ[12] પાંથરી.[13]

અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે,

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.

† ડાંખળીની લંબાઈ જણાવવાની મતલબ દીસે છે (દારમેસ્તેતે).

યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્સ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શતચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૩ જો) (૭) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] (૮) યો[10] પઓઇર્યો[11] ગાથાઓ[12] ફ્રસ્રાવયત્,[13] યાઓ[14] પન્ચ[15] સ્પિતામહે[16] અષઓનો[17] જરથુશ્ત્રહે,[18] અફ્સ્મનિવાંન્,[19] વચસ્તશતિવત્,[20] મત્-આજઇન્તીશ્,[21] મત્-પઇતિ-ફ્રસાઓ,[22] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્[23] યસ્નાઇચ[24] વહ્માઇચ[25] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[26] ફ્રસસ્તયએચ.[27]

(૭) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] તથા પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[9] (૮) જેણે[10] અમશાસ્પંદોની[23] આરાધનાનેમાટે[24] તથા (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,[25] તથા (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાનેમાટે,[26] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાનેમાટે,[27] પેહેલવેહેલ્લી[11] અશો[17] સપેતમાન[16] જરતોશ્ત (સાહેબ) ના[18] જે[14] પાંચ[15] ગાથા[12] (તેઓને) બેત,[19] ફકરાઓ[20] તથા (તેઓની) શરેહ સુધાં[21] તથા પુરસેશ †પાસુખ સુધાં[22] ગાયા[13] (અથવા ગાઇને ભણ્યા).

ખોલાસો:—ગાથાને માટે તથા અહુનવરનેમાટે કેહેબી "ભણવા" કરીને ક્રિયાપદ નથી આવતો, પણ સ્રાવય (સંસ્કૃત श्रावय) ઈઆને "ગાવા, ગાયનની રીતે ભણવા" એ પ્રમાણે આવેછે. એ ઉપરથી ખોલ્લીરીતે માલુમ પડેછે કે, જેમ હાલમાં આપણા જરતોશ્તીઓ બીજા અવસ્તા ભણી જાએછે તેમ, ગાથા તથા અહુનવરને ભણી જવા નહી, પણ ગાયનની રીતે ગાવા જોઈએ. ગાથા બોલનો અર્થ સંસ્કૃત गाथाને મળતો "પવિત્ર ગાયન" થાએછે.)

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરૅન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્હઉહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘ્હેમ

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

† એની મુકાબેલ જુઓ વીસ્પરદનો ૧૪ મો કરદો, ફકરો ૧ લો.

હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.*

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૪ થો) (૯) સ્રઓષેમ્[૧] અષીમ્[૨] હુરઓધેમ્[૩] વેરેથ્રાજનેમ્[૪] ફ્રાદત્-ગએથેમ્[૫] અષવનેમ્[૬] અષહે[૭] રતૂમ્[૮] યજ-મઇદે.[૯] (૧૦) યો[૧૦] દ્રિઘઓશ્ચ[૧૧] દ્રીવ્યાઓસ્ચ[૧૨] અમવત્[૧૩]-નમાનેમ્[૧૪] હાંમ-તાશ્તેમ.[૧૫] પશ્ચ હુ ફ્રાષ્મો-દાઇતીમ્,[૧૬] યો[૧૭] અએષેમેમ્[૧૮] સ્તેરેથ્વત[૧૯] સ્નઇથિષ[૨૦] વી ખ્રૂમન્તેમ્[૨૧] ખ્રરેમ્[૨૨] જઇન્તિ,[૨૩] અત્ચ[૨૪] હે[૨૫] બાધ[૨૬] કમેરેધેમ્[૨૭] જઘ્નવાઓ[૨૮] પઇતિ[૨૯] ખ્રંઘ્રહયેઇતિ,[૩૦] યથ[૩૧] અઓજાઓ[૩૨] નાઇધ્યાઓંઘ્રહેમ.[૩૩]

(૯) ખુબસુરત[૩], ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર,[૬] અશો[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[૯] (૧૦) જે[૧૦] (સરોશ ઈજદ) મુફલેસ માણસનું[૧૧] તથા મુફલેસ બાઈડીનું[૧૨] મજબૂટ[૧૩] બાંધેલું[૧૫] ઘેર[૧૪] (છે).† (વળી) જે[૧૭] (સરોશ ઈજદ) બામદાદનાં ઝઝકળાંના વખતથી[૧૬] ‡તાંકેલાં[૧૯] હથિયારે કરીને[૨૦] એશમ (દેવ)ને[૧૮] સખત[૨૧] જખમ[૨૨] મારેછે;[૨૩] તથા (જે માણસ) એ પ્રમાણે[૩૧] (તેનાં) કૈવતને[૩૨] તુચ્છકારી કાહાડેછે,[૩૩] તેનાં[૨૫] માથાં ઉપર[૨૭] મારીને[૨૮] (તે માંથાને) ખચીત[૨૬] ભાંજી ¶નાંખેછે.[૩૦]

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.

† ઈઆને સરોશ ઈજદ મુફલેશ મરદ તથા ઓરતની પાસબાંની કરેછે.

‡ અંગ્રેજી Levelled ને અર્થે; આંખની બરાબર રાખીને નિશાન કીધેલો. એની મુકાબેલ એરેદ્વ (ઉંચે ધરેલું). જુઓ એજ યશ્તનો ૧૬ મો ફકરો.

¶ અથવા બીજી રીતેઃ—જેમ[૩૧] એક જોરાવર માણસ[૩૨] દુઃખ દેનારને[૩૩] (અથવા કંગાલને[૩૩]) (મારે) (તેમ), (સરોશ ઈજદ) ખચીત[૨૬] તેનાં[૨૫] (ઈઆને એશમ દેવનાં) માંથા[૨૭] ઉપર[૨૬] મારીને[૨૮] (તે) ભાંજી નાખેછે.[૩૦] એ પ્રમાણે લેતાં 'નાઇધ્યાઓંઘ્રહેમ' બોલનો ધાતુ સંસ્કૃત नाधृ, नाथृ=દુઃખ દેવું, માંગી લેવું, આજેજી કરવી.

અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓ-થ્રાબ્ચો, અષીમચ વંઘઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજ-મઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધમૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૫ મો) (૧૧) સ્રઓષેમ[૧] અષીમ[૨] હુરઓધેમ[૩] વેરે-થ્રાજનેમ[૪] ફ્રાદત-ગએથેમ[૫] અષવનેમ[૬] અષહે[૭] રતૂમ[૮] યજમઇદે,[૯] તખ્મેમ[૧૦] આસૂમ,[૧૧] અઓજંઘ્રહ્વન્તેમ,[૧૨] દરેષતેમ,[૧૩] સૂરેમ,[૧૪] બેરેજઇધીમ.[૧૫] (૧૨) યો[૧૬] વીસ્પએઇબ્યો[૧૭] હચ અરેજએઇબ્યો[૧૮] વવન્વાઓ[૧૯] પઇતિ-જસઇતિ[૨૦] વ્યાખ્મ[૨૧] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.[૨૨]

(૧૧) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર,[૬] અશો[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[૭] સરદાર[૮] (તથા જે) જોરાવર,[૧૦] જહડપવાળો,[૧૧] કૌવત ધરાવનાર,[૧૨] (દેવોનેમાટે) ભયંકર,[૧૩] શૂરો[૧૪] (તથા) બુલંદીથી નજર પોંહોંચાડનાર[૧૫] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[૯] (૧૨) જે[૧૬] (દેવો સાથની) તમામ[૧૭] લડાઈઓમાંથી[૧૮] ફતેહ-મંદીથી[૧૯] અમશાસ્પંદોની[૨૨] મિજલસ તરફ[૨૧] (ઈઆને મિજલસમાં) જાએછે.[૨૦]

અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓ-થ્રાબ્ચો, અષીમચ વંઘઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજ-મઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધમૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૬ ઠો) (૧૩) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેશ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે રતૂમ[7] યજમઇદે;[8] યૂનાંમ[9] અઓજિશ્તેમ,[10] યૂનાંમ[11] તનજિશ્તેમ,[12] યૂનાંમ[13] થ્વક્ષિશ્તેમ,[14] યૂનાંમ[15] આસિશ્તેમ,[16] યૂનાંમ[17] પરો-કતરશ્તેમેમ.[18] પઇતિષત[19] મજદયસ્ન[20] સ્રઓષહે[21] અષ્યેહે[22] યસ્નેમ.[23] (૧૪) દૂરાત્[24] હચ અહ્માત્ ન્માનાત્,[25] દૂરાત્[24] હચ અંઘ્રહાત્ વીસત્,[26] દૂરાત્[24] હચ અહ્માત્ જન્તઓત્,[27] દૂરાત્[24] હચ અંઘ્રહાત્ દંઘ્રહુઓત્,[28] અઘાઓ[29] ઇથ્યેજાઓ[30] વોઇઘ્નાઓ[31] યેઇન્તિ;[32] યેંઘ્રહે[33] ન્માનય[34] સ્રઓષો[35] અષ્યો[36] વેરેથ્રજાઓ,[37] થ્રાંફ્ધો[38] અસ્તિ[39] પઇતિ-જન્તો;[40] નાચ[41] અષવ,[42] ફ્રાયો-હુમતો,[43] ફ્રાયો-હૂખ્તો,[44] ફ્રાયો-હ્વરશ્તો.[45]

(૧૩) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશો[2] (તથા) અશોઈનો સરદાર[7] (તથા જે) જવાનોમાં[9] ઘણોજ જોરાવર,[10] જવાનોમાં[11] ઘણોજ દૃઢ,[12] જવાનોમાં[13] ઘણોજ ચાલાક,[14] જવાનોમાં[15] ઘણોજ જહડપવાળો[16] (તથા) જવાનોમાં[17] ઘણોજ *ખાહેશમંદ[18] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[8] અએ માજદયસ્નો![20] અશો[22] સરોશ (ઇજદ) ની[21] ઇજિશ્ને[23] તમો ઇચ્છો,[19] (ઇઆને અશો સરોશ ઇજદની ઇજિશ્ને કરવાને તમો ખાહેશ રાખો) (કે તે તમારી મદદે આવે). (૧૪) જે (શખસ)નાં[33] ઘેરમાં[34] અશો,[36] ફતેહમંદ[37] (તથા) તૃપ્ત થએલો[38] સરોશ[35] (ઇજદ) માન પામેલો[40] હોએછે,[39] તથા (જે શખસના ઘેરમાં) વધારે નેક મનશ્નીવાળો,[43] વધારે નેક સખુન બોલનારો[44] (તથા) વધારે નેક કાંમ કરનારો[45] અશો[42] માણસ[41] હોએછે[39] તે ઘેરમાંથી,[25] તે મોહોલામાંથી,[26] તે કસબામાંથી,[27] (તથા) તે દેશમાંથી[28] દુષ્ટ[29] (તથા) નાશકારક[30] અડચણો[31] દૂર[24] †જાએછે.[32]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, અંઘ્રહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-

* પરો=આગળ; ધાતુ કમ્=સંસ્કૃત કમ્=ઇચ્છવું; કમ્+તર્+તેમ, વચમાં શ્ નકામો આવેલો છે. ઘણોજ સાહસિક, ઘણાં જોખમનાં કાંમ માથે લેનાર (હારલે).

† તે દેશમાંથી આફત,[29] નાશ[30] અને મરકી[31] દૂર જાએછે (દારમેસ્તેતે).

થ્રાઓચો, અષીમચ વંઘ્વુહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્હેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્હે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હુવર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૭ મો) (૧૫) સ્રઓષેમ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ફ્રાદત્-ગએથેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે. †યો વનનો કયધહે, યો વનનો કાઇદ્યેહે, યો જન્ત દએવયાઓ દ્રુજો અશ-અઓજંઘ્હો અહ્મ-મેરેન્ચો; યો હરેત અઇવ્યાક્તચ વીસ્પયાઓ ફ્રવોઇશ ગએથયાઓ.† (૧૬) યો અનવંઘ્હબ્દેમ્નો જએનંઘ્હ નિપાઇતિ મજદાઓ દામાંન્; યો અનવંઘ્હબ્દેમ્નો જએનંઘ્હ નિશહુર્વઇતિ મજદાઓ દામાંન્. યો વીસ્પેમ અહૂમ્ અસ્તવન્તેમ એરેદ્વ સ્નઇથિષ નિપાઇતિ પસ્ચ હુ ફ્રાષ્મોદાઇતીમ† (૧૭) યો નોઇત્ પસ્ચએત હુશ્ખફ્, યત્ મઇન્યૂ દાંમાંન્ દઇધીતેમ, યસ્ચ સ્પેન્તો મઇન્યુશ યસ્ચ અંઘરો હિષારો અષહે ગએથાઓ. યો વીસ્પાઇશ અયાંન્ચ ક્ષફ્નસ્ચ યૂઇદ્યેઇતિ માજન્યએઇબ્યો હધ દએવએઇબ્યો.† (૧૮) હો નોઇત્ તર્શ્તો ફ્રાનામઇતે થ્વએષાત્ પરો દએવએઇબ્યો; ફ્રા અહ્માત્ પરો વીસ્પે દએવ અનુસો તર્શ્ત નેમેન્તે, તર્શ્ત તેમંઘ્હો †દ્વરેન્તે.

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ. અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ યજાઇ સુરુન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્વુહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્હેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્હે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.

† ૭ મા કરદાના તરજુમા બાબે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો ૨ જો કરદો.

હ્વરૂરત બ્યઓધ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૮ મો) (૧૯) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓઘેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] યિમ[10] યજત[11] હઓમો[12] ફ્રાષ્મિશ,[13] બએષજ્યો,[14] શ્રીરો,[15] ક્ષથ્રયો,[16] જઇરિ-દોઇથ્રો,[17] બરેજિશ્તે[18] પઇતિ[19] બરેજહિ[20] હુરઇથ્યો પઇતિ બરેજયાઓ.[21] (૨૦) હ્વચાઓ[22] પાયો-વચાઓ,[23] પઇરિગાઓ વચાઓ,[24] પઇથિમ્નો[25] વીસ્પો-પએસીમ[26] મસ્તીમ,[27] યાંમ[28] પોઉરૂ-આજઇન્તીમ[29] માંથ્રહેચ[30] પઉર્વતાતેમ.[31]

(૧૯) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશો[2] (તથા) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે;[9] જેને[10] આબાદી કરનાર,[13] તંદરોસ્તી આપનાર,[14] સોહામણા,[15] હકુમત ધરાવનાર[16] (તથા) સોનેરી આંખવાળા[17] હોમ ઈજદે[12] અલબુર્જ પાહાડની[21] સઉથી ઉંચી[18] ટોંચ[20] ઉપર[19] ઈજીઓ.[11] (૨૦) (જે હોમ) નેક સખુન બોલનારો[22] '*પાપો' (નામના નુસ્ક)ના સખુન ભણનારો,[23] (તથા) '*પઇરિગા' (નામના નુસ્ક)ના સખુન ભણનારો[24] (છે); (તથા જે હોમ) માંથ્ર (એટલે જરતોશ્તી ધર્મના ભેદ ભરેલા કલામો)ની[30] શ્રેષ્ઠતાને[31] (તથા) (તે માંથ્રની) તમામ આરાસ્તગી ભરેલી[26] પુરતી શરેહો સાથની[29] મ્હોટાઈને[27] (અથવા દાનાઇને) રાહે ચાલનારો[25] (છે).†

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-

---

* પાપો તથા પઇરિગા નામના નુસ્કો પેહેલવી ભાષામાં આવેલાં "પાજેહ્" (પાજમ્) તથા "બરશ્" ને મલતાં સમજવાં. એક શિકલનો પેહેલવી બોલ એકથી વધારે રીતે વંચાઈ શકાયાને લીધે, જેને "પાજેહ્" વાંચ્યોછે, તેજ બોલ "પાપે" બી વંચાઈ શકાએ; તેમજ "બરશ્" બોલ "બરેગા" (જેનો જંદમાં પઇરિગા) બી વંચાઇ શકાએ (એરવદ શે. દા. ભરૂચા). એ પ્રમાણે હોતાં "પાપો" તથા "પઇરિગા" ૨૧ નુસ્કમાં આવી શકેછે. ૨૧ નુસ્કના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૧૪૯ મો. બચાવનાર કલામ, વખતસરના (પ્રસંગોપાત) કલામ (દારમેસ્તેતે); ચેતવણી આપનારા તથા પાસબાની કરનારા કલામ (મિલ્સ).

† જે હોમ પુષ્કળ વિદ્યા સાથનું તમામ ડહાપણ તથા પવિત્ર કલામ ઉપર સરદારી ધરાવેછે (દારમેસ્તેતે).

થ્રાઝ્યો, અષીમચ વંઘ્ઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્હેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્હે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૯ મો) (૨૧) સ્રઓષેમ[૧] અષીમ[૨] હુરઓધેમ[૩] વેરેથ્રાજનેમ[૪] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૫] અષવનેમ[૬] અષહે[૭] રતૂમ[૮] યજમઇદે.[૯] યેંઘ્હે[૧૦] ન્માનેમ[૧૧] વારેથ્રઘ્નિ,[૧૨] હજંઘ્રો-સ્તૂનેમ,[૧૩] વીધાતેમ,[૧૪] બરેજિશ્તે[૧૫] પઇતિ[૧૬] બરેજહિ[૧૭] હરઇથ્યો પઇતિ બરેજયાઓ,[૧૮] ખારઓક્ષ્નેમ[૧૯] અન્તર-નએમાત્[૨૦] સ્તેહ્રૂપએસેમ[૨૧] નિશ્તર-નએમાત્.[૨૨] (૨૨) યેંઘ્હે[૨૩] અહુનો વઇર્યો[૨૪] સ્નઇથિશ[૨૫] વીસત[૨૬] વેરેથ્રજાઓ,[૨૭] યસ્નસચ[૨૮] હપ્તંઘ્હાઇતિશ,[૨૯] ફ્ષુષસચ[૩૦] માંથ્રો[૩૧] યો[૩૨] વારેથ્રઘ્નિશ,[૩૩] વીસ્પાઓસચ[૩૪] યસ્નો-કેરેતયો.[૩૫]

(૨૧) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર[૬] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશો[૨] (તથા) અશોઈ નો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[૯] જેનું[૧૦] ફતેહમંદ,[૧૨] ૧૦૦૦ થામલાવાળુ,[૧૩] મજબૂટ,[૧૪] અંદરના ભાગમાંથી[૨૦] પોતાની મેળે રોશની આપતું,[૧૯] (તથા) બાહારના ભાગમાંથી[૨૨] સેતારાથી સંગારેલું[૨૧] ઘેર[૧૧] અલબુર્જ પાહાડની[૧૮] સઉથી ઉંચી[૧૫] ટોંચ[૧૭] ઉપર[૧૬] (આવેલું છે). (૨૨) જેનું[૨૩] (ઈઆને સરોસ ઈજદનું) ફતેહમંદ[૨૭] હથિયાર[૨૫] (થઈ રેહેવાને) અહુનવરે[૨૪] તથા હસન[૨૯] †યશ્તે[૨૮] તથા ફતેહમંદ[૩૩] ‡ફષુષ[૩૦] માંથ્રવાનીએ[૩૧] તથા તમામ[૩૪] ઈજશ્નેના ¶કરદાઓએ[૩૫] કબુલ રાખ્યું હતું.[૨૬]

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ મ્હોટી હપ્તન યશ્ત, સફો ૧૭૩ મો, ૬ ઠી નોટ.

‡ ઈઆને આબાદી કરનાર માંથ્રવાની. ઈજશ્નેના ૫૮ મા હાને બી કેહેછે.

¶ અથવા આરાધનાનું કામ. નીરગસ્તાનપ્રમાણે યેંઘ્હે હાતાંમનો ફકરો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

અહે રય ખરેનંઘ્નહુચ, અંઘ્નહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્નઉહીમ્, બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘ્નહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્નહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂરતેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂરત શ્યઓથ્ન યજમઇદે. વરૂશતચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્નહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્નહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્નહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૦ મો) (૨૩) સ્રઓષેમ[૧] અષીમ[૨] હુરઓધેમ[૩] વેરેથ્રાજનેમ[૪] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૫] અષવનેમ[૬] અષહે[૭] રતૂમ[૮] યજમઇદે.[૯] યેંઘ્નહે[૧૦] અમચ[૧૧] વેરેથ્રઘ્નચ,[૧૨] હઓજાંશ્વચ[૧૩] વએધ્યાચ[૧૪] અવાન્[૧૫] અમેષાઓ સ્પેન્ત[૧૬] અવિ[૧૭] હપ્તો-કરૂષ્વઇરીમ[૧૮] જાંમ.[૧૯] (૨૪) યો[૨૦] દએનો-દિસો[૨૧] દએનયાઓ[૨૨] વસો-ક્ષથ્રો[૨૩] ફ્રચરાઇતિ,[૨૪] અવિ[૨૫] યાંમ[૨૬] અસ્તવઇતીમ[૨૭] ગએથાંમ.[૨૮] અય[૨૯] દએનય[૩૦] ફ્રઓરેન્ત[૩૧] અહુરો મજદાઓ[૩૨] અષવ,[૩૩] ફ્રા વોહુ મનો,[૩૪] ફ્રા અષેમ વહિશ્તેમ[૩૫] ફ્રા ક્ષથ્રેમ વઇરીમ,[૩૬] ફ્રા સ્પેન્ત આર્મઇતિશ,[૩૭] ફ્રા હઉર્વતાસ,[૩૮] ફ્રા અમેરેતતાસ[૩૯] ફ્રા આહૂઇરિશ[૪૦] ફ્રષ્નો,[૪૧] ફ્રા આહૂઇરિશ[૪૨] તકએષો.[૪૩]

(૨૩) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમંદ[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર[૬] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશો[૨] (તથા) અશોઈનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[૯] જે (સરોશ ઈજદ) ની[૧૦] હિમ્મત,[૧૧] તથા ફતેહ[૧૨] તથા સારાં ડહાપણ[૧૩] તથા વિદ્યાને લીધે[૧૪] અમશાસ્પંદો[૧૬] હફતે કેશ્વર[૧૮] જમીન[૧૯] ઉપર[૧૭] પાસઆની †કરેછે.[૧૫] (૨૪) જે[૨૦] (સરોશ ઈજદ) દીનનો[૨૨] દીન શીખવનાર (ઈઆને દસ્તુર) તરીકે[૨૧] પોતાની મરજીપ્રમાણે હકુમત ચલાવતો[૨૩] હાડમદ[૨૭] દુનિયાં[૨૮] ઉપર[૨૫]

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

† અસલ એબારતમાં એ બોલ (અવાન્) અપૂર્ણ ભૂતકાળ સંશયાર્થ ૩ જો પુરૂષ બહુવચનમાં છે; ધાતુ અવ=સંસ્કૃત अवू=બચાવવું. ગેલ્ડનરપ્રમાણે 'અવાઇન્' વાચણ કબૂલ રાખીએ તો 'આવેછે, નીચે આવેછે;' ધાતુ અવ-ઇ.

ફ્રરતો ફ્રરેછે.[૩૪] અશો[૩૩] હોરમજદ,[૩૨] બહમન,[૩૪] અરદીબેહેશ્ત,[૩૫] શેહેરેવર,[૩૬] અસ્પંદાદ,[૩૭] ખોરદાદ,[૩૮] અમરદાદ[૩૯] (તથા) હોરમજદી[૪૨] (દીનને લગતા) સવાલો કરનાર[૪૧] (તથા) હોરમજદી[૪૨] રાહ રસમ *દેખાડનાર[૪૩]—(એ બધા) આએ[૨૯] દીનથી[૩૦] રાજી થયા.[૩૧]

(૨૫) †ક્રા અઘ[૪૪] વએઇબ્ય[૪૫] અહુબ્ય,[૪૬] વએઇબ્ય[૪૭] નો[૪૮] અહુબ્ય[૪૯] નિપયાઓ,[૫૦] આઇ[૫૧] સ્રઓષ[૫૨] અષ્ય[૫૩] હુરઓધ,[૫૪] અહેચ[૫૫] અંઘ્રહેઉશ[૫૬] યો[૫૭] અસ્તવતો,[૫૮] યસ્ચ[૫૯] અસ્તિ[૬૦] મનહ્યો.[૬૧] પઇરિ[૬૨] દ્વતત્[૬૩] મહ્રકાત્,[૬૪] પઇરિ[૬૫] દ્વતત્[૬૬] અએષ્માત્,[૬૭] પઇરિ[૬૮] દ્વઇતિબ્યો[૬૯] હએનેબ્યો.[૭૦] યાઓ[૭૧] ઉસ[૭૨] ખ્રૂરેમ[૭૩] દ્રફ્શેમ[૭૪] ગેરેવનાંન્,[૭૫] અએષ્મહે[૭૬] પરો[૭૭] દ્રઓમેબ્યો,[૭૮] યાઓ[૭૯] અએષ્મો[૮૦] દુજ્દાઓ[૮૧] દ્રાવયાત્,[૮૨] મત્[૮૩] વીદાતઓત્[૮૪] દએવો-દાતાત.[૮૫] (૨૬) અઘ[૮૬]-નો[૮૭] તૂમ[૮૮] સ્રઓષ[૮૯] અષ્ય[૯૦] હુરઓધ,[૯૧] જાવરે[૯૨] દયાઓ[૯૩] હિતએઇબ્યો,[૯૪] દ્વતાતેમ[૯૫] તનુબ્યો,[૯૬] પોઉરૂ-સ્પક્તીમ[૯૭] ત્બિષયન્તાંમ,[૯૮] પઇતિ-જઇતીમ[૯૯] દુશ્મઇન્યુનાંમ,[૧૦૦] હથ્રા-નિવાઇતીમ[૧] હમેરેથનાંમ[૨] અઉર્વથનાંમ[૩] ત્બિષ્યન્તાંમ.[૪]

(૨૫) અએ[૫૧] ખુબસુરત[૫૪] અશો[૫૩] સરોશ[૫૨] (ઇજદ)! અહિયાં[૪૪] બેહુ[૪૫] જીંદગીમાં[૪૬] (તથા) બેહુ[૪૭] દુનિયાંમાં[૪૯] હમારી[૪૮] તું પાસબાની કરજે.[૫૦]

ખોલાસો:—(બેહુ દુનિયાં તે કેઈ તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

આએ[૫૫] દુનિયાં[૫૬] જે[૫૭] હાડમંદ[૫૮] તથા (બીજી દુનિયાં) જે[૫૯] મીનોઈ[૬૧] છે[૬૦] (ત્યાંહાં તું હમારી પાસબાની કરજે).

ખોલાસો:—(પાસબાની શાથી કરવી તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

ધસારો કરી આવનારાં[૬૩] મોત[૬૪] થી,[૬૨] ધસારો કરી આવનારાં[૬૬] એશમ[૬૭] (દેવ)થી,[૬૫] ધસારો કરી આવનારાં[૬૯] ‡લશ્કરો[૭૦]થી,[૬૮] (અએ અશો સરોશ ઈજદ! તું હમારી પાસબાની કરજે). જે[૭૧] (લશ્કરોએ) ઘાતકી[૭૩] વાવટો[૭૪] ઉંચે[૭૨] પકડ્યો.[૭૫] એશમ (દેવ)ના[૭૬] હુમલાઓ[૭૮] થી[૭૭] (તું હમારી પાસબાની કરજે); જે (લશ્કરો) ને[૭૯] ખરાબ જાણનારા[૮૧] એસમ[૮૦] (દેવે)

---

* હોરમજદની વહી (Revelation) તથા હોરમજદનો કાએદો (દારમેસ્તેતે).

† ડાકટર ગેલ્ડનર ૨૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૨ લીટીનો તથા ૨૬ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે. દરેક લીટી ચિન્હ આગળ પુરી થાએછે.

‡ ઈઆને તુરાંન તથા બીજા દેશોના ભટકતા તથા લુટફાટ કરનારા તાઇફાઓ (દારમેસ્તેતે).

દેવનાં આપેલાં[૮૫] *મોત[૮૪] સાથે[૮૩] દોડાવ્યાં.[૮૨] (૨૬) અએ ખુબસુરત[૯૧] અશો[૯૦] સરોશ[૮૯] (ઈજદ) અહિંયાં[૮૬] તું[૮૮] હમારા[૮૭] ઘોડાઓનેવાસ્તે[૯૪] કૌવત[૯૨] આપ,[૯૩] તનનેવાસ્તે[૯૬] મજબૂટી,[૯૫] અદેખાઓનું[૯૮] પુરતીરીતે †જેર કરવું,[૯૭] દુશ્મનોની[૧૦૦] સાંમે મારવું,[૯૯] અદેખા[૪] (તથા) સાથે લડનારા[૨] વેરીઓને[૩] નીચે તોડી પાડવાનું જોર[૧]–(એ સઘળું) અએ સરોશ ઈજદ! તું હમુને આપ).

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘ્રહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ યજાઇ સુરેન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-થ્રાઝ્યો, અષીમ્ચ વંઘ્વુહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમ્ચ સંઘ્રહેમ હુરઓધેમ્. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ, ‡વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૧ મો) (૨૭) સ્રઓષેમ્[૧] અષીમ્[૨] હુરઓધેમ્[૩] વેરેથ્રાજનેમ્[૪] ફ્રાદત્-ગએથેમ્[૫] અષવનેમ્[૬] અષહે[૭] રતૂમ્[૮] યજ-મઇદે.[૯] યિમ્[૧૦] ચથ્વારો[૧૧] અઉર્વન્તો[૧૨] અઉરૂષ,[૧૩] રઓક્ષ્ન,[૧૪] ફ્રાદેરેસ્ર,[૧૫] સ્પેન્ત,[૧૬] વીદ્વાઓંઘ્રહો,[૧૭] અસય[૧૮] મઇનિવસંઘ્રહો[૧૯] વજેન્તિ.[૨૦] સ્રવએન[૨૧] અએષાંમ[૨૨] સફાઓંઘ્રહો[૨૩] જરન્ય[૨૪] પઇતિ[૨૫] શ્વરૂશ્તાઓંઘ્રહો[૨૬] (૨૮) આસ્યંઘ્રહ[૨૭] અસ્પએઇબ્ય,[૨૮] આસ્યંઘ્રહ[૨૯] વાતએઇબ્ય,[૩૦] આસ્યંઘ્રહ[૩૧] વારએઇબ્ય,[૩૨] આસ્યંઘ્રહ[૩૩] મએઘએઇબ્ય,[૩૪] આસ્યંઘ્રહ[૩૫] વયએઇબ્ય[૩૬] હ્વપતરેતએઇબ્ય,[૩૭] આસ્યંઘ્રહ[૩૮] હ્વસ્તયાઓ[૩૯] અઇંઘ્રહિમનયાઓ.[૪૦] (૨૯) યોઇ[૪૧] વીસ્પે[૪૨] તે[૪૩] અપયેઇન્તિ;[૪૪] યોઇ[૪૫] અવે[૪૬] પસ્કાત્[૪૭] ઝ્યેઇ-ન્તિ,[૪૮] નોઇત્[૪૯] અવે[૫૦] પસ્કાત્[૫૧] આફ્રેન્તે.[૫૨] યોઇ[૫૩] વએઇબ્ય[૫૪] સ્નઇથિષ્બ્ય[૫૫] ફ્રાયતયેઇન્તિ[૫૬] વજેમ્ન[૫૭] યિમ્[૫૮] વોહૂમ[૫૯]

---

* અગરજો 'વીદાતઓત્' બોલને 'વીધોતુ' ઉપરથી નીકળેલો ગણીએ તો 'દેવની રસમના વીધોતુ (નામના દેવ) સાથે' અર્થ થઇ શકે.

† હમુને દુઃખ દેનારાઓની સાંમે સારી નગેહબાની (દારમેસ્તેતે).

‡ એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પહેલો કરદો.

સ્રઓષેમ[૧૦] અષીમ.[૧૧] યત્ચિત્[૧૨] ઉષસ્તઇરે[૧૩] હિન્દ્વો[૧૪] આગ્ઉર્વયેઇતે,[૧૫] યત્ચિત્[૧૬] દઓષતઇરે[૧૭] નિઘ્ને.[૧૮]

(૨૭) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર[૬] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશો[૨] (તથા) અશોઇનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો આરાધીએ છિએ.[૯] જેને[૧૦] *સફેદ,[૧૩] ચકચક થતા,[૧૪] દેખામણા,[૧૫] પવિત્ર,[૧૬] શીઆના[૧૭] (તથા) †છાયાવગરના[૧૮] ચાર[૧૧] ઘોડા[૧૨] મીનોઈ ‡જગામાં[૧૯] ગાડીમાં લઈ જાએછે.[૨૦] તે (ઘોડા)ઓની[૨૨] ખરી[૨૩] સીસાંની[૨૧] (અને) તેની ઉપર[૨૫] સોનાનો[૨૪] ઢોળ ચઢાવેલો[૨૬] (હોએછે). (૨૮) (અશો સરોશ ઈજદના ઉપર જણાવેલા ઘોડા) (બીજા) ઘોડાઓ કરતાં[૨૮] વધારે શેતાબ,[૨૭] પવનના કરતાં[૩૦] વધારે શેતાબ,[૨૯] વરસાદના કરતાં[૩૨] વધારે શેતાબ,[૩૧] વાદળાંનાં કરતાં[૩૪] વધારે શેતાબ,[૩૩] સારી પાંખવાળાં[૩૭] પક્ષિઓના કરતાં[૩૬] વધારે શેતાબ[૩૫] (તથા) સારી પેઠે તાંકીને ફેંકેલા[૩૯] તીરના કરતાં[૪૦] વધારે શેતાબ[૩૮] (હોએછે). (૨૯) જે[૪૧] (ઘોડા) તે[૪૩] બધાઓને[૪૨] પોંહોંચી ¶શકેછે.[૪૪] જેઓ[૪૫] પછવાડેથી[૪૭] જાએછે[૪૮] તેઓ[૪૬] પછવાડેથી[૫૧] તે (ઘોડા)ઓને[૫૦] પોંહોંચી શકતા[૫૨] નથી;[૪૯] જે[૫૩] (ઘોડાઓ) એ[૫૪] હથિયારે કરીને[૫૫] ભલા[૫૬] અશો[૬૧] સરોશ (ઈજદ) ને[૬૦] ગાડીમાં લઇને[૫૭] શેતાબીથી જાએછે.[૫૮] જે[૬૨] (સરોશ ઈજદ) પૂર્વ તરફ[૬૩] હિંદુસ્થાનથી[૬૪] પોતાનો માર્ગ લેછે,[૬૫] અને પશ્ચિમ તરફ[૬૭] §ઉતરેછે[૬૮] (ઇઆને સવહિ નામના કેશ્વરથી નીકળીને અરેજહિ નામના કેશ્વરસુધી જાએછે).

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરુન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘહેમ્ હુરઓધેમ્. આથ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે

---

* ‘અઉરૂષ’ નો અર્થ ‘કેરમજી રંગના’ બી થાએછે. (જુઓ તીર યશ્ત, કરદો ૧ લો, સફો ૨૧૮ મો.)

† ઈઆને જેનો છાયો પડે નહી તેવા (ઘોડા); અ=નહી; સય=સાયેહ (ફારસી)=છાયો —‘આસવ’ હોએ તેમ ગણીને, મિલ્સ ‘શેતાબ’ અર્થ કરેછે.

‡ અથવા મીનોઇ મરજીપ્રમાણે ચાલનારા (મઈન્યવ+વસંઘહ).

¶ ઈઆને અશો સરોશ ઈજદના ઘોડા દોડવામાં આએ ફકરામાં જણાવ્યા પ્રમાણે પવન, પક્ષિ, તીર ઇત્યાદિના કરતાં વધારે શેતાબ છે.

§ સરોશ ઈજદ પૂર્વ તરફની નદી આગળથી નીકળેછે. અને પશ્ચિમ તરફની નદી સુધી જાએછે (દારમેસ્તેતે). પૂર્વ તરફની નદી તે ઇંડસ નદી અને પશ્ચિમ તરફની નદી તે તાઇગ્રીસ નદી.

જધ્નૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૨ મો) (૩૦) સ્રઓષેમ[૧] અષીમ[૨] હુરઓધેમ[૩] વેરેથ્રાજનેમ[૪] ફ્રાદત-ગએથેમ[૫] અષવનેમ[૬] અષહે[૭] રતૂમ[૮] યજમઇદે.[૯] યો[૧૦] બેરેજ્રો,[૧૧] બેરેજ્રિ-ચાસ્તો,[૧૨] મજ્દાઓ[૧૩] દામાંન[૧૪] નિશંધ્હસ્તિ.[૧૫] (૩૧) યો[૧૬] આથ્રિતીમ,[૧૭] હમહે[૧૮] અયાંન,[૧૯] હમચાઓ[૨૦] વા[૨૧] ક્ષપો,[૨૨] ઇમત્[૨૩] કરૂષ્વરે[૨૪] અવજાઇતિ[૨૫] યત્[૨૬] ખનિરથેમ[૨૭] બામીમ,[૨૮] સ્નઇથિશ[૨૯] જસ્તય[૩૦] દર્જ્રેમ્નો,[૩૧] બરેઇથ્રો-તએજ્રેમ,[૩૨] હ્વાવએધેમ[૩૩] કમેરેધે[૩૪] પઇતિ[૩૫] દએવનાંમ.[૩૬] (૩૨) સ્નથાઇ[૩૭] અંધ્રહે મઇન્યેઉશ[૩૮] દ્રવતો,[૩૯] સ્નથાઇ[૪૦] અએષ્મહે[૪૧] ખ્રવી-દ્રઓશ.[૪૨] સ્નથાઇ[૪૩] માજઇન્યનાંમ[૪૪] દએવનાંમ,[૪૫] સ્નથાઇ[૪૬] વીસ્પનાંમ[૪૭] દએવનાંમ.[૪૮]

(૩૦) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશો[૬] (તથા) અશોઈનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[૯] જે[૧૦] બુલંદ કદનો[૧૧] (તથા જેણે દેવોની સાંભે લડાઈ કરવાને) કમ્મર તંગ બાંધેલી[૧૨] (છે તે) હોરમજદની[૧૩] પેદાએશોમાં[૧૪] બેસેછે.[૧૫] (૩૧–૩૨) જે[૧૬] (સરોશ ઈજદ) દેવોના[૩૬] માથા[૩૪] ઉપર[૩૫] (મારવાનું) તીક્ષ્ણ, (અને) કાપી નાખે તેવું[૩૨] (તથા) જોસથી ફટકો વાગે તેવું[૩૩] હથિયાર[૨૯] (પોતાના) હાથમાં[૩૦] પકડીને,[૩૧] આએ[૨૩] કેશ્વર[૨૪] જે[૨૬] ચલકતું[૨૮] †ખનિરથ (તે) તરફ[૨૭] દુષ્ટ[૩૯] અંગ્રેમેન્યુશને[૩૮] મારવાનેમાટે,[૩૭] ભયંકર હથિયારવાળા[૪૨] એશમ (દેવ) ને[૪૧] મારવાનેમાટે,[૪૦] માજનદરાંનના[૪૪] દેવોને[૪૫] મારવાનેમાટે,[૪૩] (તથા) તમામ[૪૭] દેવોને[૪૮] મારવાનેમાટે[૪૬] દર[૧૮] દિસના[૧૯] તથા દર[૨૦] રાતે[૨૨] ત્રણ વખત[૧૭] આવેછે.[૨૫]

અહે રય ખરેનંધ્રહચ અંધ્રહે અમ વેરેથ્રધ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંધ્રઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંધ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંધ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમ-

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.

† 'ખનિરથ'ના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૩૫ મે આપેલી નોટ.

ઇદે, યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધમૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૩ મો) (૩૩) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] ઇધત્ચ,[10] અઇનિધત્ચ,[11] ઇધત્ચ,[12] વીસ્પાંમચ[13] અઇપિ[14] ઇમામ[15] જાંમ,[16] વીસ્પાઓ[17] સ્રઓષહે[18] અષ્યેહે[19] તખ્મહે[20] તનુ-માંથ્રહે,[21] તખ્મહે[22] હાંમ-વરેતિવતો[23] બાજુશ-અઓજંઘ્હો,[24] રથએશ્તાઓ[25] કમરેધો-જનો[26] દએવનાંમ.[27] વનતો વનઇતીશ વનઇતિવતો, અષઓનો વનતો વનઇતીશ વનઇન્તીમચ ઉપરતાતેમ યજમઇદે, યાંમચ સ્રઓષહે અષ્યેહે, યાંમચ અર્શ્તોઇશ યજતહે. (૩૪) વીસ્પ ન્માન સ્રઓષો-પાત યજમઇદે, યેંઘ્હાધ સ્રઓષો અષ્યો ફ્રયો, ફ્રિતો, પઇતિ-જન્તો; નાચ અષવ, ફ્રાયો-હુમતો ફ્રાયો-હૂખ્તો ફ્રાયો-હ્વર્શ્તો.†

(૩૩) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર[6] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશો[2] (તથા) અશોઇનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[9] અહિંયાં[10] તથા કોઇબી બીજી જગાએ,[11] અહિંયાં[12] (તથા) આએ[15] તમામ[13] જમીન[16] ઉપર,[14] જોરાવર[20] તથા માંથ્રનાં તનવાળા,[21] જોરમંદ,[22] બચાવ કરનાર[23] જોરાવર બાજુવાળા[24] લડવૈયા,[25] (તથા) દેવોનાં[27] માથાં ઉપર મારનારાં[26] અશો[19] સરોશ (ઇજદ)ના[18] તમામ (કાંમો તથા ફતેહો) ને[17] (હમો વખાણીએ છિયે).

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્ઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્હેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્હે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો, સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ્ યજમ-

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.
† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ હાદોખ્તનો પાંચમો કરદો.

ઇદે, યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) સરોશ અશો, તગી, તન-ફ્રર્માન, શેકફ્ત-જીન્, જીન્-અવઝાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજ્દ બેરસાદ; અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૧.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહૂઇર્યેહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેરફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દાંમાંન. ફ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ, હુઇધ્યાવર્શ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ સરોશ અશો તગી, તન-ફ્રર્માન, શેકફ્ત-જીન્, જીન્-અવઝાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજ્દ બેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્, અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન્ બાદ. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

સ્રઓષેમ્ અષીમ્ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ફ્રાદત્-ગએથેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧.

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

સરોશ અશો, તગી, તન-ફ્ર્માન, શેકફ્ત-જીન, જીન-અવજાર, સાલારે દામાંને અહુરમજદ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ યશ્ત વડીની નીરંગ.

☞(એ નીરંગ સરોશ યશ્ત વડી પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

ગોરૂજે[1] ખોરેહ[2] અવજાયાદ[3] સરોશ[4] અશો,[5] તગી,[6] પીરોજ-ગર[7] બાદ;[8] દસ્તગીરે રવાંન,[9] હમાં[10] તન[11] પાસબાંન[12] અશોઆંન[13] અશો[14] નેગેહદાર;[15] રોજ[16] માહ[17] ઓ શબાંન,[18] હમે[19] ઇરાંનીઆંન[20] ઓ[21] પઓઇર્યો-દકેશાંન[22] ગેહાંન[23] દામાં-ન,[24] બેહેદીનાંન,[25] તાજીઆંને બસ્તેકુશ્તીઆંન,[26] જરથુશ્તી-આંન[27] નીકાંન[28] ઓ[29] પાકાંને[30] હફ્ત કેશ્વર જમીન,[31] સરોશ યજદ[32] પનાહ[33] બાદ.[34] અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

અશો[5] સરોશ (ઇજદ)નો[4] પ્રતાપ[1] (તથા) ખોરેહ[2] જીઆદે થાઓ![3] (તથા) (તે) જોરાવર[6] (અને) ફતેહમંદ[7] હોજો![8] (સરોશ ઇજદ) રવાંનોને બચાવનાર,[9] (તથા) તમામ[10] માણસોની[11] પાસબાની કરનાર,[12] (તથા) અશો માણસોની[13] (તે) અશો[14] નેગાહ રાખનાર[15] (છે); તથા દિવસ,[16] રાત[18] તથા મહિનાઓમાં[17] (ઇઆને હમેશાં) દુનિયાંની[23] પેદાએશના[24] તમામ[19] ઇરાંનીઓ,[20] પોર્યોદકેશો,[22] બેહેદીનો,[25] કુશ્તી બાંધનારા અરબો[26] (ઇઆને જે અરબોએ જરતોશ્તી ધર્મ કબૂલ કીધો હોએ તેઓ), જરતોશ્તીઓ[27] (તથા) હફ્તે કેશ્વર જમીનનાં[31] નેક[28] તથા[29] પાક માણસો[30]—(એ બધાઓને) સરોશ ઇજદની[32] પનાહ[33] હોજો![34]

બેહેરાંમ યશ્ત.

ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ. બેહેરાંમ યજદ પીરોજગર દુશ્મન-જદાર, અમહે હુતાશતહે બેરસાદ.*

* ઇઆને ફતેહમંદ તથા દુશ્મનને મારનાર બેહેરાંમ ઇજદ અને સુંદર બનાવેલો અમ (ઇઆને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તો) (મારી મદદે) પોંહોંચો!

અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજ્જૂખ્ત દુઝ્વર્શ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન, પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે આંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ હ્યત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ* અષેમ અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. વેરેથ્રઘ્નહે અહુરધાતહે વનઇન્ત્યાઓસ્ચ, ઉપરતાતો,† ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] પેરેસત[4] જરથુશ્ત્રો[5] અહુરેમ મજ્દાંમ,[6] અહુર મજ્દ[7] મઇન્યો[8] સ્પેનિશ્ત,[9] દાતરે[10] ગએથનાંમ[11] અસ્ત્વઇતિનાંમ[12] અષાઉમ.[13] કો[14] અસ્તિ[15] મઇન્યવનાંમ[16] યજતનાંમ[17] જયોતેમો.[18] આઅત[19] મ્રઓત[20] અહુરો મજ્દાઓ,[21] વેરેથ્રઘ્નો[22] અહુરધાતો[23] સ્પિતમ[24] જરથુશ્ત્ર.[25] (૨) ‡અહ્માઇ[26] પઓઇર્યો[27] આજસત[28] વજેમ્નો,[29] વેરેથ્રઘ્નો[30] અહુરધાતો,[31] વાતહે[32] કેહર્પ[33] દરેષોઇશ,[34] સ્રીરહે[35] મજ્દધાતહે,[36] વોહુ[37] ખ્વરેનો[38] મજ્દધાતેમ,[39] બરત[40] ખ્વરેનો[41] મજ્દધાતેમ,[42] બએષજેમ[43] ઉત[44] ‡અમેમચ.[45]

(૧) (દાદાર) હોરમજદના પેદા કીધેલા[2] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[1] હમો વખાણીએ છિયે.[3] (પેગમબર) જરતોશ્તે[5] (દાદાર) હોરમજદને[6] પુછ્યુ[4] કે, હાડમંદ[12] જેહાનના[11] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[9] મીનો,[8] અશો[13] પેદા કરનાર[10] હોરમજદ![7] મીનો[16] ઈજદોમાં[17] સઉથી ઘણો

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ અહુરમજ્દ ખોદાએ, સફો ૭—૯.

† ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા બેહેરાંમ ઈજદની તથા 'વનન્તી ઉપરતાત' (ઈઆને સઉથી સરસ ફતેહ આપનાર ફરેશ્તા) ની આરાધના કરવાને, તેની ખુબીઓ ગાવાને ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.)

‡ ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૨ જા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે.

*ફતેહમંદ[૧૮] કોણ[૧૪] છે ?[૧૫] ત્યારે[૧૬] (દાદાર) હોરમજદે[૨૧] કહ્યું[૨૦] કે, અએ સપેતમાન[૨૪] જરતોશ્ત[૨૫] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૨૩] બેહેરાંમ[૨૨] (ઇજદ).

(૨) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,[૨૬] પેહેલી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઇજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૩૯] ભલું[૩૭] નુર,[૩૮] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૨] ખોરેહ,[૪૧] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૪૩] (તેની સાથે) વળી[૪૪] હિમ્મત[૪૫] †રાખેછે[૪૦] (તે), હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૬] સખત[૩૪] (તથા) ખુશનુમા[૩૫] પવનનાં[૩૨] ‡રૂપમાં[૩૩] ઉડીને[૨૯] †જાએછે.[૨૮]

(૩) આઅત્[૪૬] અહ્માઇ[૪૭] અમવસ્તેમો,[૪૮] અમ[૪૯] અહ્મિ[૫૦] અમવસ્તેમો,[૫૧] વેરેથ્ર[૫૨] અહ્મિ[૫૩] વેરેથ્રવસ્તેમો;[૫૪] ખ્ઝરેનંઘ્રહ[૫૫] અહ્મિ[૫૬] ખ્ઝરેનંઘ્ર ઉહસ્તેમો,[૫૭] યાન[૫૮] અહ્મિ[૫૯] યાનવસ્તેમો,[૬૦] સઓક[૬૧] અહ્મિ[૬૨] સઓકવસ્તેમો,[૬૩] બએષજ[૬૪] અહ્મિ[૬૫] બએષજયોતેમો.[૬૬] (૪) આઅત્[૬૭] હ્મએષાઓ[૬૮] તઉર્વયેનિ[૬૯] વીસ્પનાંમ[૭૦] હ્મએષવતાંમ,[૭૧] હ્મએષાઓ[૭૨] દએવનાંમ[૭૩] મશ્યાનાંમચ,[૭૪] યાતુનાંમ[૭૫] પઇરિકનાંમચ,[૭૬] સાથ્રાંમ[૭૭] કઓયાંમ[૭૮] કરફ્નાંમચ.[૭૯]

(૩) ત્યારે[૪૬] (તે) સઉથી હિમ્મતવાળો[૪૮] (બેહેરાંમ ઇજદ) તે (મદદ માંગનાર) ને[૪૭] (નીચે પ્રમાણે કેહેછે):—હિમ્મતમાં[૪૯] (હું) ઘણોજ હિમ્મતવાળો[૫૧] છેઉં,[૫૦] ફતેહમાં[૫૨] (હું) ઘણોજ ફતેહમંદ[૫૪] છેઉં,[૫૩] નુરમાં[૫૫] (હું) ઘણોજ નુરવાળો[૫૭] છેઉં,[૫૬] બક્ષેશમાં[૫૮] (હું) ઘણોજ બક્ષેશવાળો[૬૦] છેઉં,[૫૯] ફાએદામાં[૬૧] (હું) ઘણોજ ફાએદાવાળો[૬૩] છેઉં,[૬૨] તંદરોસ્તીના ઉપાયમાં[૬૪] (હું) ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર[૬૬] છેઉં.[૬૫]

(૪) ત્યારે[૬૭] તમામ[૭૦] દુઃખ દેનારાઓની[૭૧] ખરાબીઓને[૬૮] (તથા) દેવોની,[૭૩] માણસોની,[૭૪] જાદુગરોની,[૭૫] પરીઓની,[૭૬] જુલમગારોની,[૭૭] ¶કીકોની[૭૮] તથા ¶કરપોની[૭૯] ખરાબીઓને[૭૨] હું તોડીશ.[૬૯]

---

* સઉથી સરસ રીતે હથિયારબંદ થએલો (સ્પીગલ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

† અપૂર્ણભૂત વર્તમાન કાળની મતલબે જુઓ અવસ્તા વ્યાકરણ, સફે ૩૦૫.

‡ જે માણસ બેહેરાંમ ઇજદને ખરા દિલથી ઇજીને કોઈબી મુશ્કેલીમાં તેની મદદ માંગેછે, તેની મુશ્કેલી દૂર કરીને તેને ફતેહ આપવા સારૂ, બેહેરાંમ ઇજદ જુદે જુદે વખતે જુદી જુદી શિકલમાં જાએછે. તે જુદી જુદી શિકલ કેઈ, તે વિશેનું બયાન એજ યશ્તના ૧૦ મા કરદા સુધી આવેલું છે.

¶ કીક તથા કરપ બોલોના ખોલાસા બાબે જુઓ ૮ મા સફાની નોટ.

(૫) અહે[૧] રય[૨] ખરેનંઘ્હચ,[૩] તેમ[૪] યઝાઇ[૫] સુરૂન્વત[૬] યસ્ન[૭] વેરેથ્રઘ્નેમ[૮] અહુરધાતેમ.[૯] જઓથ્રાબ્યો[૧૦] વેરેથ્રઘ્નેમ[૧૧] અહુરધાતેમ[૧૨] યજમઇદે,[૧૩] *યાઇશ[૧૪] દાતાઇશ[૧૫] પઓઇરયાઇશ[૧૬] *અહુરહે.[૧૭] હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘ્હંઘ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતિ વંઘ્હો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૫) તેનાં[૧] તેજ[૨] તથા પ્રતાપનેલીધે[૩] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬] તે[૪] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૮] સંભળાએ તેવી[૬] (અથવા પ્રખ્યાત) ઈજશ્નેવટે[૭] હું ઈજું.[૫] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૧૨] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૧૧] હોરમજદના[૧૭] પેહેલાં[૧૬] કાએદા પ્રમાણે[૧૫] ક્રિયાની ભેટોથી[૧૦] હમો ઈજીએ છિયે.[૧૩]

(કરદો ૨ જો) (૬) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મઝ્દાંમ, અહુરમજદ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત મ્રઓત અહુરો મઝ્દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ત્ર. (૭) અહ્માઇ[૨૬] બિત્યો[૨૭] આજસત[૨૮] વજેમ્નો[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો[૩૧] ગેઉશ[૩૨] કેહ્રપે[૩૩] અર્ષાનહે[૩૪] સ્રીરહે,[૩૫] જઇરિ-ગઓષહે,[૩૬] જરન્યો-સ્રવહે,[૩૭] યિમ[૩૮] ઉપઇરિ[૩૯] સ્રુયે[૪૦] સિનત[૪૧] અમો[૪૨] હુતશ્તો[૪૩] હુરઓધો.[૪૪] વેરેથ્રઘ્નો[૪૫] અહુરધાતો.[૪૬] અવથ[૪૭] આજસત[૪૮] વોહુ[૪૯] ખરેનો[૫૦] મઝ્દધાતેમ,[૫૧] બરત[૫૨] ખરેનો[૫૩] મઝ્દધાતેમ,[૫૪] બએષજેમ[૫૫] ઉત[૫૬] અમેમચ.[૫૭]

(૭) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજીને તેની મદદ માગે) તેને માટે,[૨૬] બીજી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઈજદ) સોહામણા,[૩૫] પીળા કાનવાળા,[૩૬] સોનેરી શિંગડાવાળા,[૩૭] ગોધાનાં[૩૨-૩૪] શરીરમાં[૩૩] દોડીને[૨૯] જાએછે.[૨૮] તે શિંગડાંની[૪૦] ઉપર[૩૯] સુંદર બનાવેલી[૪૩] (તથા) ખુબસુરત[૪૪] અમ[૪૨] (ઈઆને હિમ્મત) બેઠેલી છે.[૪૧] એ પ્રમાણે[૪૭]

* યાઇશ દાતાઇશ પઓઇરયાઇશ અહુરહે—એ બોલો ગાથા રૂપમાં ઈજશ્ને ૪૬, ૧૫ માં આવેછે:—યાઇશ દાતાઇશ પઓઉરૂયાઇશ અહુરહ્યા.

† એના તરજુમા બાબે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફ્ા ૨૯૮–૨૯૯.

(ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૪૬] બેહેરાંમ[૪૫] (ઈજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૫૧] ભલું[૪૯] નુર,[૫૦] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૫૪] ખોરેહ,[૫૩] તંદરોસ્તીના ઉપાય[૫૫] (તેની સાથે) વળી[૫૬] હિમ્મત[૫૭] રાખેછે[૫૨] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.[૪૮]

આઅત અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહ અહ્મિ ખરેનંઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએ-ષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ ત્બએષવતાંમ, ત્બએષાઓ દએવનાંમ મષ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પઇરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરફ્નાંમચ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ *અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ ષ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધ-એઇબ્યસચ વાઘજિબ્યો.

> યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતિ વંઘહો,
> મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
> યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૩ જો) (૮) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત મ્રઓત અહુરો મજદાઓ, વેરે-થ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ત્ર. (૯) અહ્માઇ[૨૬] થ્રિત્યો[૨૭] આજસત[૨૮] વજેમ્નો[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો[૩૧] અસ્પહે[૩૨] કેહ્રપે[૩૩] અઉરૂષહે,[૩૪] સ્રીરહે,[૩૫] જઇરિ-ગઓષહે,[૩૬] જરન્યો-અઇવિદાનહે[૩૭] યિમ[૩૮] ઉપઇરિ[૩૯] અઇનિકેમ[૪૦] સિનત,[૪૧] અમો[૪૨] હુતશ્તો[૪૩] હુ-રઓધો,[૪૪] વેરેથ્રઘ્નો[૪૫] ‡અહુરધાતો.[૪૬] અવથ[૪૭] આજસત[૪૮] વોહુ[૪૯] ખરેનો[૫૦] મજદધાતેમ,[૫૧] બરત[૫૨] ખરેનો[૫૩] મજદધાતેમ,[૫૪] બએષજેમ[૫૫] ઉત[૫૬] અમેમચ.[૫૭]

---

* એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો ૨૯૯–૩૦૦.

† એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો, ૨૯૮–૨૯૯.

‡ ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાં સુધી ૯ માં ફકરાને કવીતા રૂપી ૮ લીટીનો લેછે.

(૯) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઇજીને તેની મદદ માંગે) તેને-માટે,[૨૬] ત્રીજી વખત[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઈજદ) સફેદ (અથવા કેરમજી) રંગના,[૩૪] સોહામણા,[૩૫] પીળા કાનવાળા[૩૬] (તથા) સોનેરી *પાખરવાળા[૩૭] ઘોડાનાં[૩૨] શરીરમાં[૩૩] દોડીને[૨૯] જાએછે,[૨૮] જે (પાખ-ર)ની[૩૮] †અની[૪૦] ઉપર[૩૯] સુંદર બનાવેલી[૪૩] (તથા) ખુબસુરત[૪૪] અમ[૪૨] (ઈઆને હિમ્મત) બેઠલી છે.[૪૧] એ પ્રમાણે[૪૭] (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૪૬] બેહેરાંમ[૪૫] (ઈજદ) (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૫૨] ભલુ[૪૯] નુર,[૫૦] હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૫૪] ખો-રેહ,[૫૩] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૫૫] (તેની સાથે) વળી[૫૬] હિમ્મત[૫૭] રાખેછે[૫૨] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોચેછે.[૪૮]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘ્હ અહ્મિ ખરેનંઘ્ઉહ્સ્તેમો, ચાન અહ્મિ ચાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએ-ષજ અહ્મિ બએષજ્યોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મશ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ, સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંઘ્હચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુર-ધાતેમ્; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે, યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ ‡અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

> **યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્હો,**
> **મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,**
> **યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.**

(કરદો ૪ થો) (૧૦) **વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. પેરે-સત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિ-શ્ત, દાતરે ગએથનાંમ્ અસ્તવઇતિનાંમ્ અષાઉમ્. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ્ યજતનાંમ્ જયોતેમો. આઅત્ મ્રઓત્ અહુરો મજ્-**

* With a golden caparison. સોનેરી કપાળવાળા (દારમેસ્તેતે). એની મુકાએલ જુઓ તીર યશ્ત, ફકરો ૧૮ મો તથા ૪૬ મો.

† અથવા જે (ઘોડાનાં) કપાળ-પેશાની ઉપર (સંસ્કૃત अनीक).

‡ એના તરજુમા બાબે જુઓ બેહેરામ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો ૨૯૯-૩૦૦.

દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ *જરથુશ્ત્ર. (૧૧) †અહ્માઇ[૨૬] તૂઇર્યો[૨૭] આજસત[૨૮] વજેમ્નો,[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] ઉશ્ત્રહે[૩૨] કેહ્ર્પે[૩૩] વઘ્ઇર્યઓશ,[૩૪] દદાંનસઓશ[૩૫] અઇવિ-તચિનહે,[૩૬] ઉર્વતો[૩૭] ફ્રસ્પરનહે,[૩૮] ગઓથાઉશ[૩૯] મશ્યો-વંઘ્રહુહે.[૪૦]

(૧૧) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે)તેનેમાટે[૨૬] ચોથી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઇજદ) ભારબરદાર,[૩૪] પાળવાજોગ,[૩૫] જહડપથી દોડતા,[૩૬] જોરાવર,[૩૭] આગળ પગલાં ભરનાર[૩૮] (અથવા મજબૂટ પગલાંવાળા[૩૮]) માણસનો ‡માલ લઈ જનાર[૪૦] (તથા) જીવધન ¶લઈ જનાર[૩૯] (એવી સિફતનાં) ઉંટનાં શરીરમાં[૩૩] ચાલીને[૨૯] જાએછે.[૩૮]

(૧૨) યો[૪૧] અર્શ્નાંમ[૪૨] ફ્રંઘ્રહુરેજન્તાંમ[૪૩] મજિશ્તેમ[૪૪] અઓજો[૪૫] આબરઇતિ,[૪૬] મજિશ્તેમચ[૪૭] આમનંઘ્રહેમ.[૪૮] યો[૪૯] ક્ષથ્રિબ્વ[૫૦] અવાઇતિ[૫૧] અવાઓ[૫૨] જી[૫૩] ક્ષથ્રીશ[૫૪] હુપાતોતેમાઓ,[૫૫] યાઓ[૫૬] ઉશ્ત્રો[૫૭] પાઇતિ[૫૮] વઘ્ઇરિશ,[૫૯] અશ-બાજાઉશ,[૬૦] સ્તવિ-કઓફો,[૬૧] સ્મરશ્નો[૬૨]-દઓમ[૬૩] જીરો-સારો[૬૪] રઓવ,[૬૫] બેરેજો,[૬૬] અમવાઓ.[૬૭] (૧૩) યાંમ[૬૮] હે[૬૯] દૂરએ-સૂકેમ[૭૦] દૂઇરે[૭૧] ફ્રજવઇતિ[૭૨] હિતહે,[૭૩] તાંથ્ર્યાંમ[૭૪] અઇપિ ક્ષપનેમ,[૭૫] યો[૭૬] કફેમ[૭૭] અઇપિ-સ્પયેઇતિ[૭૮] સ્પએતિતેમ,[૭૯] ઉપ વધ્ધનેમ[૮૦] હુક્નઓથ્રે[૮૧] હુપઇતિશ્તાને.[૮૨] યો[૮૩] હિશ્તઇતિ[૮૪] વિદિધ્વાઓ,[૮૫] યથ[૮૬] સાસ્ત[૮૭] હમો-ક્ષથ્રો.[૮૮] અવથ[૮૯] આજસત[૯૦] વોહૂ[૯૧] ખરેનો[૯૨] મજદધાતેમ,[૯૩] બરત[૯૪] ખરેનો[૯૫] મજદધાતેમ,[૯૬] બઓધજેમ[૯૭] ઉત[૯૮] અમેમચ.[૯૯]

(૧૨) જે[૪૧] (ઇઆને ઉંટની શિકલમાં આવેલો બેહેરાંમ ઇજદ)જોરાવર[૪૩] નર (જાનવરો)માં[૪૨] સઉથી ઘણું[૪૪] કૌવત[૪૫] તથા સઉથી ચડતો[૪૭] જોસ્સો[૪૮] રાખેછે;[૪૬] જે §માદાઓમાં[૫૦] તે[૪૯] આવેછે[૫૧] (ઇઆને જે

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો ૨૯૮-૨૯૯.

† ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૧૧ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લેછે.

‡ અથવા માણસ સાથે રેહેનાર, મિલનસાર (ધાતુ वस्=રેહેવું).

¶ પાળેલું, ઘરનું (પ્રોફેસર હારલે). 'ગએસાઉશ'ને બદલે હોએ તેમ ગણીને પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એનો અર્થ લાબા બાળવાળું કરેછે.

§ ધારવામેળે સાઢણી (Female camel) બાબે ઇશારો દીસેછે.

માદાઓને તે મદદ કરેછે) (તથા) અંચાવ કરેછે,[૫૮] તે[૫૨] માદા[૫૪] ખચીત[૫૩] ઘણી સારી રીતે રક્ષણ થએલી[૫૫] (હોએછે).

ભારબરદાર,[૫૯] મજબૂટ બાજુવાળું,[૬૦] મ્હોટી ખુંધવાળું,[૬૧] *તીક્ષ્ણ[૬૨] નજરવાળું,[૬૩] ચંચલ માથાવાળું[૬૪] (અથવા ચાળાક મગજનું[૬૪]). દેખામણું,[૬૫] બુલંદ કદનું,[૬૬] (તથા) હિમ્મતવાન[૬૭] ઉંઠ[૫૭] (ઈઆને ઉંઠની શિકલમાં આવેલો બેહેરાંમ ઈજદ), જે (સાંઢણી)ને[૫૯] રક્ષણ કરેછે[૫૮] (તેઓ ઘણી સારી રીતે રક્ષણ થએલી હોએછે). (૧૩) અંધારી[૭૪] રાતના[૭૫] ઘોડાની[૭૩] (માફક),† તે (ઉંઠની શિકલમાં આવેલા બેહેરાંમ ઈજદ)ની[૬૯] દૂર જોવાની શક્તિ[૭૦] દૂરવેર[૭૧] ‡જાએછે.[૭૨] (તથા) જે[૭૬] (પોતાના) મજબૂટ ¶ગૂટણ[૮૧] (તથા) મજબૂટ પગ ઉપર ઉભો રહીને[૮૨] સફેદ[૭૯] ફીન[૭૭] પોતાનાં માંથા ઉપર[૮૦] નાખેછે;[૭૮] (તથા) જે[૮૩] એક આપએખત્યાર[૮૮] પાદશાહની[૮૭] માફક[૮૬] આસપાસ ચોકસી કરતો[૮૫] ઉભો રેહેછે.[૮૪] એ પ્રમાણે[૮૯] (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૯૩] ભલું[૯૧] નુર,[૯૨] હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૯૬] ખોરેહ,[૯૫] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૯૭] (તેની સાથે) વળી[૯૮] હિમ્મત[૯૯] રાખેછે[૯૪] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંહોચેછે.[૯૦]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંધહ અહ્મિ ખરેનંધઉહસ્તેમો યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયેતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મષ્યાનાંમ્ચ યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંધહચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે.

---

* પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે. દાઢીવાળું (પ્રોફેસર હારલે); સંસ્કૃત **શ્મશ્રુ**=દાઢી.

† ઈઆને જેમ ઘોડો અંધારી રાતે દૂર જોઈ શકેછે તેમ. જુઓ એજ યશ્તનો ૧૨ મો કરદો.

‡ ધાતુ ફ્ર—જુ=સંસ્કૃત **પ્ર-જૂ**=આગળ જવું, શેતાબી કરવી. 'હિતહે'ને બદલે ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'અએતહે' લઇએ તો એનો અર્થ નીચે મુજબ થાએછેઃ—

તને દૂર જોવાની શક્તિ છે કે જે અંધારી રાતે દૂર વેર જાએછે.

¶ 'હુક્ષ્નઓથ્ર'નો અર્થ 'ઘણી ખુશાલી' બી થાએછે. પણ સરોશ યશ્ત વડીના ૩ જા કરદામા ગૂટણને અર્થે 'આફ્નૂશ્ચ' બોલ આવેલો છે, તે અર્થ આએ ઠેકાણે લેવાને દરૂસ્ત લાગ્યુ છે. એ બેઉ ઠેકાણે ગૂટણને અર્થે 'જનુ'ને બદલે 'ફ્નુ' તથા 'ફ્નઓ' આવેલો છે સારા ઉંઠની ખાસિયતમા મજબૂટ ગૂટણ તથા મજબૂટ પગની ઘણી જરૂરછે.

યાઇશ દાતાઇશ પએઇરયાઇશ અહુરહે. હઓમચો ગવ અરેસ્મન, હિજવો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ ષ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘજ્ઞિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૫ મો) (૧૪) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજદાંમ, અહુરમજદ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત મ્રઓત અહુરો મજદાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ *જરથુશ્ત્ર. (૧૫) અહ્માઇ[૨૬] પુખ્ધો[૨૭] આજસત[૨૮] વઝેમ્નો,[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] હુકેહ્રર્પે[૩૨] વરાજહે,[૩૩] પઇતિ-એરેનો[૩૪] તિજ્ઞિ-દાંસ્ત્રહે,[૩૫] અર્ષ્નો[૩૬] તિજ્ઞિ-અસુરહે,[૩૭] હકેરેત-જનો[૩૮] વરાજહે,[૩૯] અનુ-પોઇથ્વહે[૪૦] ગ્રન્તહે,[૪૧] પરષ્વનિકહે[૪૨] તખ્મહે,[૪૩] યૂખ્ધહે[૪૪] †પાઇરિ-વાજહે.[૪૫] અવથ[૪૬] આજસત[૪૭] વોહૂ[૪૮] ખ્રરેનો[૪૯] મજદધાતેમ,[૫૦] બરત[૫૧] ખ્રરેનો[૫૨] મજદધાતેમ,[૫૩] બએષજેમ[૫૪] ઉત[૫૫] અમેમચ.[૫૬]

(૧૫) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજીને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,[૨૬] પાંચમી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઈજદ) સાંભે થનારા[૩૪] (અથવા હુમલો કરનારા[૩૪]), તીક્ષ્ણ દાંતવાળા[૩૫] બાહાદુર,[૩૬] તીક્ષ્ણ ખરીવાળા,[૩૭] એકદમ મારનાર,[૩૮] માફકસર ચરબીવાળા,[૪૦] ગુસ્સે થએલા,[૪૧] લશ્કરની હારને મારનાર,[૪૨] જોરાવર,[૪૩] મજબૂટ બાંધાનાં,[૪૪] આસપાસ જનારા[૪૫] ‡ડુક્કરનાં[૩૩] સારાં ¶શરીરમાં[૩૨] ચાલીને[૨૯] જાએછે.[૨૮] એપ્રમાણે[૪૬] (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૫૦] ભલું[૪૮] નુર,[૪૯] હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૫૩] ખોરેહ[૫૨] તંદરોસ્તીના ઉપાય[૫૪] (તેની સાથે) વળી[૫૫] હિમ્મત[૫૬] રાખેછે[૫૧] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.[૪૭]

આઅત અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો,

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો પેહેલ્રો કરદો, સફો ૨૯૮-૨૯૯.

† ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાંસુધીના ૧૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૯ લીટીનો લેછે.

‡ અસલ એબારતમાં એ બોલ બે વખત આવેલો છે (જુઓ ૩૯ મો બોલ.)

¶ ડાકટર ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'હૂ કેહ્રર્પે' લઇને હૂ (સં. सू, सू) ડુક્કર A swine સાથે સરખાવીએ તો 'હૂ... વરાજહે'નો અર્થ 'જંગલી ડુક્કર, ભુંડ' (boar-pig, wild boar) થાય. એની મુકાબેલ જુઓ મેહેર યશ્તનો ૭૦ મો ફકરો.

વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘ્રહ અહ્મિ ખરેનંઘ્રઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ .બએષજયોતેમો. આઅત ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ ત્બએષવતાંમ, ત્બએષાઓ દએવનાંમ મશ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પઇરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરફ્નાંમચ. અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ હાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ *અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૬ ઠો) (૧૬) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજ્દાંમ, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત ઓઓત અહુરો મજ્દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ત્ર. (૧૭) અહ્માઇ[२६] ક્ષ્તવો[२७] આજસત[२८] વજેમ્નો,[२९] વેરેથ્રઘ્નો[३०] અહુરધાતો,[३१] નર્શ[३२] કેહ્રપે[३३] પન્ચ-દસંઘ્રહો[३४] ક્ષએતહે[३५] સ્પિતિ-દોઇથ્રહે,[३६] કસુપાશ્નહે[३७] ‡સ્રીરહે.[३८] અવથ[३९] આજસત[४०] વોહુ[४१] ખરેનો[४२] મજ્દધાતેમ,[४३] બરત[४४] ખરેનો[४५] મજ્દધાતેમ,[४६] બએષજેમ[४७] ઉત[४८] અમેમચ.[४९]

(૧૭) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજ્દને ઇજીને તેની મદદ માંગે) તેનેમાટે,[२६] છઠ્ઠી વખતે[२७] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[३१] બેહેરાંમ[३०] (ઇજદ) ¶પદર (વરસની ઉમર)ના[३४] ખુબસુરત,[३५] ચળકતી (અથવા ચકચક થતી) આંખવાળા,[३६] નાઠલી એરીવાળા,[३७] સોહામણા[३८] માણસનાં[३२] શરીરમાં[३३] ચાલીને[२९] જાએછે.[२८] એપ્રમાણે[३९] (ઇઆને ઉપર

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૯૯-૩૦૦.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૯૮-૨૯૯.

‡ ઇહાં સુધીના ૧૭ મા ફકરાને ડાકટર ગેલ્ડનર પાંચ લીટીનો લેછે.

¶ અવસ્તાના જમાનામાં ૧૫ વરસની ઉમર ભર જુવાનીની ગણાતી હતી; જુઓ ઈજશ્નેના ૯ મા હાનો ૫ મો ફકરો; તીર યશ્તનો ૧૩ મો ફકરો.

જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઇજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૪૩] ભલુ[૪૧] નુર,[૪૨] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૬] ખોરેહ,[૪૫] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૪૭] (તેની સાથે) વળી[૪૮] હિમ્મત[૪૯] રાખેછે[૪૪] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંહોચેછે.[૪૦]

આઅત અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહ અહ્મિ ખરેનઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત હ્મએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ હ્મએપવતાંમ, હ્મએષાઓ દએવનાંમ મષ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પઇરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરફ્નાંમચ. અહે રય ખરેનંઘહુચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ *અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ ષ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૭ મો) (૧૮) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજ્દાંમ, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત મ્રઓત અહુરો મજ્દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર. (૧૯) અહ્માઇ[૨૬] હુસથો[૨૭] આજસત[૨૮] વજેમ્નો,[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] મેરેઘહે[૩૨] કેહ્રપ[૩૩] વારઘ્નહે[૩૪] ઉર્વતો[૩૫] અધર-નએમાત.[૩૬] પિપતો[૩૭] ઉપર-નએમાત.[૩૮] યો[૩૯] વયાંમ[૪૦] અસ્તિ[૪૧] આસિશ્તો,[૪૨] રેનજિશ્તો[૪૩] ફ્રવજેમ્નાંમ.[૪૪] (૨૦) હો[૪૫] અએવો[૪૬] ઉશ્તનવતાંમ,[૪૭] ઇષ્વ[૪૮] વસ્મ[૪૯] અપયેઇતિ;[૫૦] હસચિત[૫૧] વા નોઇત[૫૨] વા[૫૩] યતચિત[૫૪] વજઇતિ[૫૫] હ્વસ્તેમ,[૫૬] યો[૫૭] વજઇતિ[૫૮] જરૂષ્યમ્નો,[૫૯] અઘ્રાંમ[૬૦] ઉસઇતીમ[૬૧] ઉષાઓંઘ્રહેમ,[૬૨] અક્ષફ્રુનિ[૬૩] ક્ષફ્રુનીમ[૬૪] ઇસેમ્નો,[૬૫] અસૂઇરિ[૬૬] સૂઇરીમ[૬૭] ઇસેમ્નો.[૬૮] (૨૧) વીગાથો[૬૯] મરેજત[૭૦] કઓફ્નાંમ,[૭૧] બરેષ્નવો[૭૨] મરેજત[૭૩] ગઇરિનાંમ,[૭૪] જાંફ્નવો[૭૫]

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરામ યશ્તનો પેહેલો કરદો સફો ૨૯૯-૩૦૦.

મરેજત[76] રઓનાંમ,[77] સએનિશ[78] મરેજત[79] ઉર્વૈરનાંમ,[80] વયાંમ[81] વાચિમ[82] *સુસુષેમ્નો.[83] અવથ[84] આજસત[85] વોહુ[86] ખરેનો[87] મજદ્દધાતેમ,[88] બરત[89] ખરેનો[90] મજદ્દધાતેમ,[91] બએષજેમ[92] ઉત[93] અમેમચ.[94]

(૧૯) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઈજીને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,[26] સાતમી વખતે[27] હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો[31] બેહેરાંમ[30] (ઈજદ) પાંખ †ફફરાવતાં,[34] નીચેના ભાગમાં[36] જોરાવર[35] (અને) ઉપરના ભાગમાં[38] ‡જખમ કરે એવાં[37] પક્ષિનાં[32] શરીરમાં[33] ઉડીને[29] જાએછે.[28] જે[39] (પક્ષિ) (બીજાં બધાં) પક્ષિઓ કરતાં[40] ઘણુંજ જહડપવાળું[42] (તથા) ઉડનારાઓમાં[44] ઘણુંજ હલકુ[43] છે.[41] (૨૦) તેજ[45] ¶એખલુ[46] જાનદારોમા[47] તીરના જેવી[48] જહડપથી[49] જાએછે;[50] (તે તીર) ગમે તેવો સારીપેઠ ચિલ્લો ચઢાવીને ફેકેલો[56] (હોએ તોબી) તેજ,[51] અને બીજું કોઈ નહી,[52] પણ માત્ર તેજ,[54] જહડપથી જા-એછે.[55] પેહેલી[60] ઝઝકળાંવાળી[61] બામદાદને વખતે[62] ખુશી થતું[59] તે[57] (પક્ષિ) જાએછે.[58] અંધારાને[64] નહી અંધારૂં[63] ઇચ્છતું,[65] (તથા) હથિયાર વગરનાને વાસ્તે[66] $હથિયાર[67] ઇચ્છતુ,[68] તે[57] (પક્ષિ) જાએછે.[58]

(૨૧) (તે પક્ષિ) (બીજાં) પક્ષિઓનો[81] રાગ[82] સાંભળવાની ખાહેશ રાખતું[83] ટેકરીઓની[71] §ટોંચસુધી[69] ‖જાએછે,[70] પાહાડોની[74] ઉંચાઈ સુધી[72] જાએછે,[73] ખીણોનાં[77] ઉંડાણસુધી[75] જાએછે,[76] ઝાડોનાં[80] શિખરસુધી[78] જાએછે.[79] એ પ્રમાણે[84] (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૧૯ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો, ૨૦ મા ફકરાને ૮ લીટીનો અને ૨૧ મા ફકરાને (સુસુષેમ્નો બોલ સુધી) પાચ લીટીનો લેછે.

† એનું બીજું રૂપ 'વારેન્જનહે' છે (જુઓ એજ યશ્તનો ૩૫ મો ફકરો). વારઘ્ન (નામના) પક્ષિના રૂપમાં (હાર્લે તથા દારમેસ્તેતે); વારઘ્ન=વલાફ્ (પેહેલવી)=કોલાગ (ફારસી)=કાગડો.

‡ નીચેથી ઉપસી આવેલું, ઉપરથી નીચે બેસી ગએલું (દારમેસ્તેતે.)

¶ ઈઆને એ ફકરામાં જણાવેલાં પક્ષિની શિકલમાં બેહેરામ ઈજદ.

$ 'સૂર'=સંસ્કૃત **શૂલ**=હથિયાર. અગરજો 'સૂર' બોલને સંસ્કૃત **સૂર** (=સુરજ) સાથે સરખાવીએ તો, એનો અર્થ 'બામદાદની આંગમચની ઝાખી રોશનીને ઉજરડું ઇચ્છતું તે જાએછે' થઈ શકે.

§ બાજુ (હારલે); એકાંત જગા (દારમેસ્તેતે); ધાસ્યામેળે 'વિગાથો' બોલ 'વીગાતવો,' અથવા 'વીગાથ્વો' ('વીગાઘ'ની ૨ જી બહુવચન) નો અપભ્રંશ હોએ.

‖ 'મરેજ્'નો અર્થ અંગ્રેજી To touch ના જેવો લેવાનો; સંસ્કૃત ધાતુ **मर्ज्**.

કીધેલું[૮૮] ભલું[૮૯] નુર,[૮૭] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૯૧] ખોરેહ[૯૦] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૯૨] (તેની સાથે) વળી[૯૩] હિમ્મત[૯૪] રાખેછે[૯૬] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંહોચેછે.[૯૫]

આઅત અશ્નાઇ અમવસ્તેમો, અમ અશ્નિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અશ્નિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘ્રહ અશ્નિ ખરેનંઘ્રઉહસ્તેમો, યાન અશ્નિ યાનવસ્તેમો, સઓક અશ્નિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અશ્નિ બએષજયોતેમો. આઅત હ્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ હ્મએષવતાંમ, હ્મએષાઓ દએવનાંમ મષ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પઇરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરફ્નાંમચ. અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૮ મો) (૨૨) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજ્દાંમ, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત મ્રઓત અહુરો મજ્દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર. (૨૩) અશ્નાઇ[૨૭] અશ્તેમો[૨૮] આજસત[૨૯] વજેમ્નો,[૩૦] વેરેથ્રઘ્નો[૩૧] અહુરધાતો[૩૨] મએષહે[૩૩] કેહ્રપે[૩૪] અઉરૂનહે,[૩૫] સ્રીરહે[૩૬] *નિવશ્તકો-સ્રવહે.[૩૭] અવથ[૩૮] આજસત[૩૯] વોહુ[૪૦] ખરેનો[૪૧] મજ્દધાતેમ,[૪૨] બરત[૪૩] ખરેનો[૪૪] મજ્દધાતેમ,[૪૫] બએષજેમ[૪૬] ઉત[૪૭] અમેમચ.[૪૮]

(૨૩) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજીને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,[૨૭] આઠમી વખતે[૨૮] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૨] બેહેરાંમ[૩૧] (ઈજદ) જંગલી,[૩૫] સોહામણાં,[૩૬] નીચે †વળીગએલાં શિંગડાંવાળા[૩૭] મેંઢાનાં[૩૩] શરીરમાં[૩૪] ચાલીને[૩૦] જાએછે.[૨૯] એપ્રમાણે[૩૮] (ઈઆને ઉપર.

* ૨૩ મા ફકરાને ઇહાં સુધી ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતા રૂપી ૪ લીટીનો લેછે.

† નિવશ્તક—નિ=નીચે; વશ્ત=ગશ્તેહ્, ગરદીદેહ્ (ફારસી)=ફરી ગએલું, વળી ગએલું. ધાતુ વરેત્=Vert-ere (Lat)=ફરી જવું; 'વરેત્'નું બીજું રૂપ વષ્; 'ર્ત' બદલાઇને 'ષ્' થાએછે; જેમકે પેરેતુ=પેષુ=પુલ; વષ્+ત=વશ્ત.

જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઇજદ) (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૨] ભલુ[૪૦] નુર,[૪૧] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૫] ખોરેહ,[૪૪] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૪૬] (તેની સાથે) વળી[૪૭] હિમ્મત[૪૮] રાખેછે[૪૩] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંહોચેછે.[૩૯]

આઅત અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહ અહ્મિ ખરેનંઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ ત્બએષવતાંમ, ત્બએષાઓ દએવનાંમ મશ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પઇરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયામ કરફનાંમચ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરુન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદા ૯ મો) (૨૪) **વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત મ્રઓત અહુરો મજદાઓ વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર.** (૨૫) ***અહ્માઇ[૨૬] નઓમો[૨૭] આજસત[૨૮] વજેમ્નો,[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] બુજહે[૩૨] કેહ્રપે[૩૩] રેનહે[૩૪] સ્રીરહે[૩૫] તિઝ્‌િ-સ્રુવહે.[૩૬] અવથ[૩૭] આજસત[૩૮] વોહુ[૩૯] ખરેનો[૪૦] મજદધાતેમ,[૪૧] બરત[૪૨] ખરેનો[૪૩] મજદધાતેમ,[૪૪] બએષજેમ[૪૫] ઉત[૪૬] અમેમચ.[૪૭]**

(૨૫) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેને માટે,[૨૬] નવમી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઇજદ) ટક્કર મારનાર,[૩૪] સોહામણા,[૩૫] તીક્ષ્ણ શિંગડાંવાળા[૩૬] બકરાનાં[૩૨] શરીરમાં[૩૩] ચાલીને[૨૯] જાએછે.[૨૮] એપ્રમાણે[૩૭] (ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઇજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૪૧]

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર ૨૫ મા ફકરાને (તિઝ્‌િ-સ્રુવહે સુધી) ૪ લીટીનો લે છે.

ભલું[૩૯] નુર[૪૦] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૪] ઓરેહ,[૪૩] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૪૫] (તેની સાથે) વળી[૪૬] હિમ્મત[૪૭] રાખેછે[૪૨] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.[૪૮]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહ અહ્મિ ખરેનંઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મષ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ, સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘ્રહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૦ મો) (૨૬) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજદાંમ્, અહુર મજદ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ્ અસ્તવઇતિનાંમ્ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ્ યજતનાંમ્ જયોતેમો. આઅત્ મ્રઓત્ અહુરો મજદાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર. (૨૭) અહ્માઇ[૨૬] દસેમો[૨૭] આજસત્[૨૮] વજેમ્રો[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો[૩૧] વીરહે[૩૨] કેહુર્પે[૩૩] રએવતો[૩૪] સ્રીરહે[૩૫] મજદધાતહે,[૩૬] બરત્[૩૭] કરેતેમ[૩૮] જરન્યો-સઓરેમ,[૩૯] ક્રુપિક્તેમ[૪૦] *વીરપો-પએસંઘ્રહેમ.[૪૧] અવથ[૪૨] આજસત્[૪૩] વોહુ[૪૪] ખરેનો[૪૫] મજદધાતેમ[૪૬] બરત્[૪૭] ખરેનો[૪૮] મજદધાતેમ,[૪૯] બએષજેમ[૫૦] ઉત[૫૧] અમેમ્ચ.[૫૨]

(૨૭) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેને-માટે,[૨૬] દશમી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઇજદ) નુરવાળાં[૩૪] (અથવા દોલતમંદ[૩૪]) સોહામણા[૩૫] (તથા) સોનાની મૂઠ-

* ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાંસુધી ૨૭ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લેછે.

સાથની,[૩૯] પેચવાળી[૪૦] (અને) તમામ સંગારસાથની[૪૧] તલવાર[૩૮] *રાખનાર[૩૭] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૧] પેહેલવાંનના[૩૨] શરીરમાં[૩૩] ચાલીને[૨૯] જાએછે.[૨૮] એપ્રમાણે[૪૨] (ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમા) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઇજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૬] ભલુ[૪૪] નુર,[૪૫] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૯] ખોરેહ,[૪૮] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૫૦] (તેની સાથે) વળી[૫૧] હિમ્મત[૫૨] રાખેછે[૪૭] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.[૪૩]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહ અહ્મિ ખરેનંઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મષ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ પઇરિકનાંમ્ચ, સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. યાઇશ હાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન્, હિજ્વો-દંઘહંઘહ માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

> **યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,**
> **મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,**
> **યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.**

(કરદો ૧૧ મો) (૨૮) **વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે,[૩] અરૂષો-કરેમ,[૪] મરૂષો-કરેમ,[૫] ક્રપો-કરેમ,[૬] હુવાક્સ્તેમ,[૭] હૂવાયઓનેમ.[૮] તેમ[૯] યજત[૧૦] યો[૧૧] અષવ[૧૨] જરથુશ્ત્રો,[૧૩] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૪] પઇતિ મનહિ,[૧૫] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૬] પઇતિ વચહિ,[૧૭] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૮] પઇતિ શ્યઓથ્ને,[૧૯] વેરેથ્રઘ્નહે[૨૦] પઇતિ ફ્રવાકે,[૨૧] વેરેથ્રઘ્નહે[૨૨] પઇતિ પાઇતિવાકે.[૨૩]** (૨૯) **અહ્માઇ[૨૪] દથત્[૨૫] વેરેથ્રઘ્નો[૨૬] અહુરધાતો,[૨૭] એરેજોઇશ[૨૮] ખાઓ,[૨૯] બાજ્વાઓ[૩૦] અઓજો,[૩૧] તન્વો[૩૨] વીસ્પયાઓ[૩૩] દ્રવતાતેમ્,[૩૪] તન્વો[૩૫] વીસ્પયાઓ[૩૬] વજ્દ્વરે,[૩૭] અઓમ્ચ[૩૮] સૂકેમ[૩૯] યિમ[૪૦] બરઇતિ[૪૧] કરો[૪૨] મસ્યો[૪૩] ઉપાપો.[૪૪] યો[૪૫] રંઘહયાઓ[૪૬]**

---

* 'બરત્-કરેતેમ્' એપ્રમાણે સમાસ લઇને મેં તરજુમો કીધોછે; પણ અગરજો 'બરત્' બોલથી જુદો વાકય ગણીએ તો, "(જે પેહેલવાંનની શિકલનો બેહેરાંમ ઇજદ) (પોતાની સાથે) સોનાની મૂઠસાથની, પેચવાળી તથા તમામ સંગાર સાથની તલવાર રાખેછે," એપ્રમાણે અર્થ થઈ શકે.

દૂરએપારયાઓ,[૪૭] **જક્રયાઓ**[૪૮] **હઝંઘ્રો-વીરયાઓ,**[૪૯] **વરેસો-સ્તવંઘ્રહેમ**[૫૦] **આપો**[૫૧] **ઉર્વએસેમ**[૫૨] **મારયેઇતે.**[૫૩]

(૨૮) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૨] એહેરાંમ[૧] (ઈજદ) (જે) મરદાંનગી આપનાર,[૪] મોત લાવનાર,[૫] વધારો કરનાર[૬] (અથવા કીઆમત કરનાર[૬]), મજબૂટ ઉભો રેહેનાર[૭] (અથવા દૃઢ) તથા સારાં *કૌવતવાળો[૮] (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩] એહેરાંમ (ઈજદ)ના[૧૪] વિચારમાં,[૧૫] એહેરામ (ઈજદ)ના[૧૬] સખુનમાં,[૧૭] એહેરાંમ (ઈજદ)નાં[૧૮] કામમાં,[૧૯] એહેરાંમ (ઈજદ)ની[૨૦] નસીહતમા[૨૧] (તથા) એહેરાંમ (ઈજદ)નાં[૨૨] જવાબમાં[૨૩] તેને[૯] અશો[૧૨] જરતોશ્તે[૧૩] †યાદ કીધો.[૧૦] (૨૯) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨૭] એહેરાંમ[૨૬] (ઈજદે) સચ્ચાઈનુ[૨૮] ‡મૂળ,[૨૯] બેહુ બાજુનું[૩૦] કૌવત,[૩૧] તમામ[૩૩] તનની[૩૨] તદરોસ્તી,[૩૪] તમામ[૩૬] તનનું[૩૫] સુખ,[૩૭] તથા તે[૩૮] જોવાની શક્તિ,[૩૯] કે જે[૪૦] પાણીમાં રેહેનારી[૪૪] ¶કર[૪૨] (નામની) માછલી[૪૩] રાખેછે[૪૧] (તે)—(એ બધુ) તેને[૨૪] (ઈઆને પેગમબર અશો જરતોશ્તને) આપ્યું.[૨૫]

ખોલાસો:—(કર માછલીની જોવાની શક્તિ બાબે નીચે જણાવેછે.)

તે[૪૫] (કર નામની માછલી) પાર કરવાને દૂર પડે એવી[૪૭] (તથા) હજાર માણસની[૪૬] (ઉંચાઈ જેટલી) ઉંડી[૪૮] $રંઘ્રહ (નામની નદી) નાં[૪૯] પાણીમાં[૫૧] એક બાલના કદની[૫૦] §ચીજને[૫૨] જોઈ શકેછે.[૫૩]

અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, તેમ યજામ્રુ સુરૂ-વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ

---

* સલાહ રાખનાર (તથા) જેનો પોતાનો ખોલ્લો માર્ગ છે તે (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને પેગમબર જરતોશ્તે એહેરાંમ ઈજદના તમામ નેક વિચારો, નેક સખુનો, નેક કાંમો તથા નસીહતોને મનમા યાદ કીધી. વિચારમાં ફતેહ મેળવવાને માટે, સખુનમાં ફતેહ, કાંમમા ફતેહ, વાતચિતમાં ફતેહ, હાજર જવાબમાં ફતેહ મેળવવાનેમાટે અશો જરતોશ્તે એહેરામ ઈજદને આરાધ્યો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

‡ એને મલતો 'અષહે ખાઓ' (અશોઈનું મૂળ); જુઓ ઈજ, ૧૦, ૪.

¶ કર માછલીના ખોલાસા બાબે જુઓ મારો વદીદાદનો તરજુમો, ૧૯ મી પરગરદનો ૪૨ મો ફકરો તથા ૨૦ મી પરગરદનો ૪ થો ફકરો.

$ 'રંઘ્રહ' એ કદીમ ઈરાનીઓમાં સઉથી મ્હોટી જણાએલી નદી હતી. ઝેક્‌ઝાર્‌તિસ્‌ નદી (સ્પીગલ, ગુસ્તિ તથા ગાઈગર); ઓક્‌સસ્‌ નદી (હારલે); તાઈગ્રીસ નદી (દારમેસ્તેતે).

§ પાણી ઉપરના એક બાલના જેટલા કદનાં બારીક—પાતળા મોજાને (rippling) જોઇ શકેછે (હારલે તથા દારમેસ્તેતે). 'ઉર્વએસ'નો અર્થ 'છેડો, અંત' બી થાએછે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૭૧ મો હા, ફકરો ૧૪ મો.)

અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૨ મો) (૩૦) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, અરૂષો-કરેમ, મરૂષો-કરેમ, ક્રપો-કરેમ, હ્વાશ્તેમ, હ્વાયઓનેમ. તેમ યજત યો અષવ જરથુશ્ત્રો, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ મનહિ, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ વચહિ, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ શ્યઓથ્ને, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ ફ્રવાકે, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ *પાઇતિવાકે. (૩૧) અહ્માઇ[૨૪] દથત્[૨૫] વેરેથ્રઘ્નો[૨૬] અહુરધાતો,[૨૭] એરેજોઇશ[૨૮] ખાઓ,[૨૯] બાજ્વાઓ[૩૦] અઓજો,[૩૧] તન્વો[૩૨] વીસ્પયાઓ[૩૩] દ્રવતાતેમ,[૩૪] તન્વો[૩૫] વીસ્પયાઓ[૩૬] વજ્દ્વરે,[૩૭] અઓમ્ચ[૩૮] સૂકેમ[૩૯] યિમ[૪૦] બરઇતિ[૪૧] અસ્પો અર્ષ;[૪૨] યો[૪૩] તાંથ્ર્યસ્ચિત્[૪૪] હચ ક્ષફ્નો[૪૫] અવક્ષઇશ્યાઓ[૪૬] અઇવિ-અબ્રયાઓ,[૪૭] અસ્પએમ[૪૮] વરેસેમ[૪૯] જેમાધ[૫૦] સયનેમ[૫૧] વએનઇતિ,[૫૨] કતારો[૫૩] અઘ્રવો[૫૪] વા બૂનવો[૫૫] વા.[૫૬]

(૩૧) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨૭] બેહેરાંમ[૨૬] (ઇજદે) સચ્ચાઇનું[૨૮] મૂળ,[૨૯] બેહુ બાજુનું[૩૦] કૌવત,[૩૧] તમામ[૩૩] તનની[૩૨] તદરોસ્તી,[૩૪] તમામ[૩૬] તનનુ[૩૫] સુખ,[૩૭] તથા તે[૩૮] જોવાની શક્તિ,[૩૯] કે જે[૪૦] ઘોડો[૪૨] રાખેછે[૪૧] (તે)—(એ બધું) તેને[૨૪] (ઇઆને પેગમબર અશો જરતોશતને) આપ્યું.[૨૫]

ખોલાસો:—(ઘોડાની જોવાની તીક્ષ્ણ શક્તિ બાબે નીચે જણાવેછે.)

જે[૪૩] (ઘોડો) અંધારી,[૪૪] કોઇનો બી સાદ નહી સંભળાએ †એવી,[૪૬] (તથા) પુર વાદળાંવાળી[૪૭] રાતે[૪૫] ઘોડાના[૪૮] બાલને[૪૯] જમીન ઉપર[૫૦] પડેલો[૫૧] જોએછે[૫૨] (તથા) માથાં આગળનો[૫૪] કયો[૫૩] (બાલ) અથવા[૫૬] પુછડી આગળનો[૫૫] કયો[૫૩] (બાલ), (તેબી) (તે ઘોડો) પારખી ‡શકેછે.[૫૨]

---

* એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૧૧ મો કરદો, ૨૮ મો ફકરો.

† અંધારી તથા બિલકુલ રોશની વગરેની (સ્પીગલ તથા હારલે); obscure and dark અંધારી ઘોર, ઘણીજ અંધારી (દારમેસ્તેતે).

‡ ૧૨ મા તથા ૧૩ મા કરદાની મતલબનુ લખાણ આપણને પેહેલવી બુનદેહેશના ૧૯ મા બાબના ૩૧ મા ફકરામાંથી નીચેમુજબ મળી આવેછે:—

અહે રય ખ્વરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરુન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૩ મો) (૩૨) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, અરૂપો-કરેમ, મરૂપો-કરેમ, ફ્રપો-કરેમ, હુવાક્તેમ, હુવાયઓનેમ. તેમ યજત યો અષવ જરથુશ્ત્રો, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ મનહિ, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ વચહિ, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ શ્યઓથ્ને, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ ફ્રવાકે, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ *પાઇતિવાકે. (૩૩) અહ્માઇ[૨૪] દથત[૨૫] વેરેથ્રઘ્નો[૨૬] અહુરધાતો[૨૭] એરેજોઇશ[૨૮] ખાઓ,[૨૯] બાજવાઓ[૩૦] અઓજો,[૩૧] તન્વો[૩૨] વીસ્પયાઓ[૩૩] દ્રવતાતેમ,[૩૪] તન્વો[૩૫] વીસ્પયાઓ[૩૬] વજદ્રુરે,[૩૭] અઓમચ[૩૮] સૂકેમ[૩૯] યિમ[૪૦] બરઇતિ[૪૧] કહ્રકાસો[૪૨] જરેનુમઇનિશ,[૪૩] યો[૪૪] નઓમ્યાચિત[૪૫] હચ દંઘહુઓત,[૪૬] સુશિત-મસંઘહેમ[૪૭] ખ્રૂમ[૪૮] અઇવિવએનઇતિ,[૪૯] અવવતચિત[૫૦] યથ[૫૧] સૂકયાઓ[૫૨] બરાજયાઓ[૫૩] બરાજેમ,[૫૪] અવવતચિત[૫૫] યથ[૫૬] સૂકયાઓ[૫૭] નએજેમ.[૫૮]

(૩૩) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨૭] બેહેરાંમ[૨૬] (ઇજદે) સચ્ચાઈનુ[૨૮] મૂળ,[૨૯] બેહુ બાજુનું[૩૦] કૌવત,[૩૧] તમામ[૩૩] તનની[૩૨] તદરોસ્તી,[૩૪] તમામ[૩૬] તનનું[૩૫] સુખ,[૩૩] તથા તે[૩૮] જોવાની શક્તિ,[૩૯] કે જે[૪૦] સોનેરી ગળાંના કાંઠાવાળુ[૪૩] ગીધ[૪૨] રાખેછે[૪૧] (તે), (એ બધુ) તેને[૨૪] (ઈઆને અશો જરતોશતને) આપ્યું.[૨૫]

ખોલાસો:—(તે ગીધની જોવાની તીક્ષ્ણ શક્તિ બાબે નીચે જણાવેછે.)

તે[૪૪] (ગીધ) દેશથી[૪૬] નવ ઘણા તફાવત †સુધી[૪૫] જેટલુ[૫૧] એક મુઠી

"અરબી ઘોડા વિશે એવું કેહેછે કે, અંધારી રાતના જમીન ઉપર પડેલો એક બાલ જોઈ શકેછે" (જુઓ પ્રોફેસર વેસ્તનો બુનદેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો).

* એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૧૧ મો કરદો, ૨૮ મો ફકરો.

† ઈઆને ઘણીજ ઉચાઈએથી. "ગીધ વિશે એવું કેહેછે કે, ઘણીજ ઉચાઇએથી જમીન ઉપર પડેલા મુઠાના કદ જેટલા ગોશ્તના કટકાને જોએછે" (જુઓ પ્રોફેસર વેસ્તનો બુનદેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો, ૧૯ મો બાબ).

જેટલાં મ્હોટાં[૪૭] કાચ્ચાં ગોશ્તનાં કટકાને[૪૮] જોએછે,[૪૯] તેટલુ[૫૦] એક ચળકતી[૫૩] સોએના[૫૨] ચળકાટને[૫૪] તેમજ તે સોએની[૫૭] અણીને[૫૮] (જોએછે).

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. યાઇશ્ દાતાઇશ્ પઓઇર્યાઇશ્ અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૪ મો) (૩૪) વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે.[૩] પેરેસત્[૪] જરથુશ્ત્રો[૫] અહુરેમ મજ્દાંમ,[૬] અહુર મજ્દ[૭] મઇન્યો[૮] સ્પેનિશ્ત,[૯] દાતરે[૧૦] ગએથનાંમ[૧૧] અસ્તવઇતિનાંમ[૧૨] અષાઉમ.[૧૩] યત્[૧૪] બવાનિ[૧૫] અઇવિ-સસ્તો[૧૬] અઇવિ-શ્મરેતો[૧૭] પોઉરૂ-નરાંમ્[૧૮] ત્બિષયતાંમ,[૧૯] ચિશ્[૨૦] અંઘ્રહે[૨૧] અસ્તિ[૨૨] બએષજ.[૨૩] (૩૫) આઅત[૨૪] ઓઓત્[૨૫] અહુરો મજ્દાઓ,[૨૬] મેરેઘહે[૨૭] પેષો-પરેનહે[૨૮] વારેનજનહે[૨૯] પેરેનેમ[૩૦] અયસએપ,[૩૧] સ્પિતમ[૩૨] જરથુશ્ત્ર.[૩૩] અન[૩૪] પરેન[૩૫] તનૂમ[૩૬] અઇવિ-સિફ્રાઇશ,[૩૭] અન[૩૮] પરેન[૩૯] હમેરેથેમ[૪૦] પઇતિ-સંઘ્રહએપ.[૪૧] (૩૬) યાનાઓ[૪૨] બરઇતિ[૪૩] અસ્તવો[૪૪] વા તખ્મહે[૪૫] મેરેઘહે,[૪૬] પરેનવો[૪૭] વા[૪૮] તખ્મહે[૪૯] મેરેઘહે.[૫૦] નએધ[૫૧] ચિશ્[૫૨] રએવ[૫૩] મષ્ય[૫૪] જઇન્તિ,[૫૫] નએધ ફ્રએષ્યેઇતિ.[૫૬] પઉર્વ-હે[૫૭] નેમો[૫૮] બરઇતિ,[૫૯] પઉર્વ[૬૦] ખરેનાઓ[૬૧] વીધારયેઇતિ,[૬૨] ઉપસ્તાંમ[૬૩] મેરેઘહે[૬૪] પરેનો[૬૫] મેરેઘનાંમ.[૬૬] (૩૭) *તાઓ[૬૭] અહુરો[૬૮] સાસ્ત્રનાંમ[૬૯] દંઘ્રહુ-પઇતિશ,[૭૦] નોઇત્[૭૧] સતેમ[૭૨] જઇન્તિ[૭૩] વીરજ,[૭૪] નોઇત્[૭૫] હકેરેત્[૭૬] જઇન્તિ[૭૭] વએસએપ,[૭૮] ઓઇમ[૭૯] જઇન્તિ[૮૦] ફ્રપ અએઇતિ.[૮૧]

(૩૪) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૩] (પેગમબર) જરતોશ્તે[૫] (દાદાર) હોરમજદને[૬] પુછ્યું[૪] (કે), હાડમદ[૧૨] જેહાનના[૧૧] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૯] મીનો,[૮] અશો[૧૩] પેદા કરનાર[૧૦] હોરમજદ![૭] જ્યારે[૧૪] દુઃખ દેનારા[૧૯] પુષ્કળ માણસોમા[૧૮]

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૩૭ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૪ લીટીનો લેછે.

(હું)*ઈજા પામેલો[૧૬] (તથા) મંત્રા† મારેલો[૧૭] થાઉં,[૧૫] (ત્યારે) તેનેમાટે[૨૧] ઉપાય[૨૩] શુ[૨૦] છે?[૧૯] (ઈઆને જખમને હું કેમ રૂજ લાઉ?)

(૩૫) ત્યારે[૨૪] હોરમજદે[૨૬] કહ્યું[૨૫] કે, અએ સપેતમાન[૩૨] જરતોશ્ત![૩૩] પાંખ ફફરાવતાં[૨૯] ‡પેષો-પરેન[૨૮] (નામનાં) પક્ષિનાં[૨૭] પીછાં[૩૦] તુંએ ¶શોધવા જોઇએ.[૩૧] તે[૩૪] પીછાંથી[૩૫] (તુંએ) બદનને[૩૬] ઘસરવું જોઇએ,[૩૭] (તથા) તે[૩૮] પીછાંથી[૩૯] (તારા) દુશ્મનને[૪૦] બદ દુઆ દઈને હાંકી કાઢવો જોઇએ.[૪૧] (૩૬) જે માણસ[૪૨] (તે) જોરાવર[૪૫] પક્ષિનાં[૪૬] હાડકાં[૪૪] અથવા[૪૮] (તે) જોરાવર[૪૯] પક્ષિનાં[૫૦] પીછ[૪૭] રાખેછે[૪૩] (તે) ભાએગશાલી[૫૩] માણુસને[૫૪] કોઈ[૫૨] મારતું[૫૫] નથી,[૫૧] (અથવા તેને) હેરાંન કરતું નથી.[૫૬] (તે રાખનાર શખ્સ) પેહેલાં તેનેમાટે[૫૭] ઇજ્જત[૫૮] રાખેછે,[૫૯] (સબબ કે) (તેનીથી તે) પહેલાં[૬૦] કીર્તિ[૬૧] ધરાવેછે.[૬૨] પક્ષિઓમાંના[૬૬] (તે) પક્ષિનુ[૬૪] પીછ[૬૫] (તે રખનારને) $મદદ[૬૩] (કરેછે). (૩૭) રાજકર્ત્તાઓનો[૬૯] વડો[૬૮] (અથવા) દેશનો ધણી[૭૦] (અથવા) સૌ[૭૨] પેહેલવાનને મારનાર[૭૪] (બી) તેઓને[૬૭] (ઈઆને ઉપર જણાવેલાં પક્ષિને) એકદમ[૭૫] મારી શકતો[૭૩] નથી[૭૧] (બલકે)

---

* ધાતુ અઇવિ-સંઘ્રહ=સંસ્કૃત अभि-शंस्=ઈજા કરવી અથવા શ્રાપ દેવા.

† ઈઆને કોઈ મારી ઉપર મત્ર મારે, અસલ અર્થ (મત્ર) યાદ કીધેલા (ધાતુ, સંસ્કૃત स्मृ=યાદ કરવું)

‡ 'પેષા-પરેન'નો સાધારણ અર્થ ઘુવડનાં જેવા પીછાવાળું (પક્ષિ) થાએછે.

¶ મ્હોટી પાંખવાળાં વારેનજન નામનાં પક્ષિનું પીછું તું લે (દારમેસ્તેતે).

$ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેના તરજુમા ઉપરથી. 'યા નાઓ' બે બોલ જુદા લેતાં; એ ફકરાનો નીચેપ્રમાણે બી અર્થ થઈ શકે:—

(ઉપર જણાવેલા પેષા-પરેન નામનાં) જોરાવર[૪૫] પક્ષિના[૪૬] હાડકાં[૪૪] અથવા[૪૮] (તે) જોરાવર[૪૯] પક્ષિના[૫૦] પીછ[૪૭] આપણુને[૪૨] ટેકો આપેછે;[૪૩] (એટલામાટે) કોઈબી[૫૨] સમજુ[૫૩] માણુસ[૫૪] (તે પક્ષિને) મારતું[૫૫] નથી,[૫૧] અથવા હાંકી કાહડવુ નથી,[૫૬] (પણ) પેહેલાં તેનેમાટે[૫૭] ઈજ્જત[૫૮] રાખેછે,[૫૯] (સબબ કે) પક્ષિઓમાનાં[૬૬] (તે) પક્ષિનું[૬૪] પીછ[૬૫] (આપણુને) પેહેલાં[૬૦] ખોરેહ[૬૧] (તથા) મદદ[૬૩] આપેછે.[૬૨]

એ વાત કેટલેક દરજ્જે શાહનામામાં જાલે સામની બીનામાં આવેલી સીમોર્ગનાં પીછાને મળતી આવેછે.

તે (પક્ષિ) એખલું[७९], તે બધાઓને[८०] મારેછે[८०] (તથા) (તેઓની ઉપર) સરસાઈ *ભોગવેછે.[८१]

(૩૮) †**વીસ્પે[८२] તેરેસેન્તિ[८३] પેરેનિને,[८४] અવથ[८५] માવયચિત[८६] તનુયે,[८७] વીસ્પે[८८] તેરેસેન્તિ[८९] અઉર્વેથ,[९०] વીસ્પે[९१] તેરેસેન્તિ[९२] દુશ-મઇન્યુશ,[९३] અમેમચ[९४] વેરેથ્રઘ્નેમચ,[९५] નિધાતેમચ[९६] તનુયે[९७] મનો.[९८] (૩૯) ‡યિમ[९९] વષાઓન્તે[१००] અહુરાઓંઘ્રહો,[१] વષાઓન્તે[२] આહૂ-ઇર્યાઓંઘ્રહો,[३] વષાઓન્તે[४] હુઓસ્રવંઘ્રહનો;[५] તેમ[६] વપત[७] કવ ઉસ.[८] યિમ[९] અસ્પો અર્ષે[१०] બરઇતિ,[११] યિમ[१२] ઉશ્ત્રો[१३] વધ્રઇરિશ[१४] બરઇતિ,[१५] યિમ[१६] આફ્રુશ[१७] નાવય[१८] બરઇતિ.[१९] (૪૦) યિમ[२०] શ્ર-એતઓનો[२१] તખ્મો[२२] બરત,[२३] યો[२४] જનત[२५] અજીમ દહાકેમ[२६] થ્રિજફ્નેમ,[२७] થ્રિકમેરેધેમ,[२८] ક્ષ્વશ-અષીમ,[२९] હઝંઘ્રર-યઓક્ષ્તીમ,[३०] અષ-અઓજંઘ્રહેમ,[३१] દએવીમ[३२] દ્રુજેમ,[३३] અઘેમ[३४] ગએથાબ્યો[३५] દ્રવન્તેમ,[३६] યાંમ[३७] અષ-અઓજસ્તમાંમ[३८] દ્રુજેમ[३९] ફ્રચ કેરેન્તત[४०] અંઘ્રો મઇન્યુશ,[४१] અવિ[४२] યાંમ[४३] અસ્તવઇતીમ[४४] ગએથાંમ[४५] મહ્રકાઇ[४६] અષહે[४७] ગએથનાંમ.[४८]**

(૩૮) જેમ[८५] મારીથી‡[८६-८७] (બીહેછે) (તેમ), સઘળાઓ[८२] (તે) પીછ રાખનારથી[८४] બીહેછે;[८३] (તે પીછની બરકતથી) (તેનામાં જે) હિમ્મત,[९४] ફતેહ[९५] (તથા તેના) તનમાં[९७] (જે) મન શક્તિ[९८] મુક-વામાં આવેલી[९६] (છે તેથી કરીને), તેના તમામ[८८] વેરીઓ[९०] તેનીથી બીહેછે[८९] (તથા) તેના તમામ[९१] દુશ્મનો[९३] તેનીથી બીહેછે.[९२] (૩૯) જેને[९९] (ઇઆને તે એજમતી પક્ષિને અથવા તે પક્ષિનું પીછ રાખનારને) સરદારો[१] મદદે ¶બોલાવેછે,[१००] સરદારને લગતા[३] મદદે બોલાવેછે;[२] (તથા જેને) કેખ-સરૂ (પાદશાહ)નાં §ખાંનદાનવાળાઓએ[५] મદદે બોલાવ્યુ,[४] તે (પક્ષિ) ને[६] કેકાઉસ[८] (પાદશાહે) મદદે બોલાવ્યું.[७]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ઉપર જણાવેલા મહાન પુરૂ-ષોએ બી તે પક્ષિનાં એજમતી પીછથી ફાએદો મેળવ્યો હતો.)

---

* અસલ અર્થ 'આગળ જાએછે.'

† ડાકટર ગેલ્ડનર ૩૮ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો તથા ૩૯ મા ફક-રાને ૭ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી ચિન્હ આગળ પુરી થાએછે.

‡ અસલ અર્થ 'મારા[८६] તનનેમાટે.[८७]'

¶ ઇન્તેજારીથી માગેછે; ધાતુ વસ=સંસ્કૃત વશ્=ઇચ્છવું (દારમેસ્તેતે).

§ એનો અર્થ 'કીર્તિવાળા માણસો' બી થઈ શકે.

જે (પક્ષી)ને[૯] ઘોડો[૧૦] રાખેછે,[૧૧] ભારેબરદાર[૧૪] ઉંઠ[૧૩] રાખેછે,[૧૫] (તથા) વહાણ ચાલી શકે એટલું ઉંડુ[૧૮] પાણી[૧૭] *રાખેછે.[૧૯] (૪૦) જેને[૨૦] (એટલે તે પક્ષિને) જોરેમદ[૨૨] ફરેદુન[૨૧] (પાદશાહ) રાખતો હતો;[૨૩] જેણે[૨૪] (ઇઆને ફરેદુને) ત્રણ મોહોડાંના,[૨૭] ત્રણ માંથાના,[૨૮] છ આંખના,[૨૯] હજાર †મક્કરવાળા,[૩૦] પુષ્કળ જોરેમદ,[૩૧] દેવને લગતો[૩૨] દરૂજ[૩૩] (તથા) (જે) (આએ) મુલુકોને વાસ્તે[૩૫] નુકસાન પોંહોંચાડનાર[૩૪] દરવંદ[૩૬] (જે) ઝુહાક (તે) ને[૨૬] માર્યો;[૨૫] જે[૩૭] ઘણાજ જોરેમદ[૩૮] દરૂજને[૩૯] (ઇઆને ઝુહાકને) આએ હાડમંદ[૪૪] દુનિયાં[૪૫] ઉપર[૪૨] અશોઇના[૪૭] મુલુકોના[૪૮] નાશનેમાટે[૪૬] અંગ્રેમેન્યુશે[૪૧] પેદા ‡કીધો.[૪૦]

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેથરેઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન્, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાધઘ્નિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૫ મો) (૪૧) વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે,[૩] વેરેથ્રઘ્નો[૪] અવિ ઇમત્ ન્માનેમ[૫] ગઓસૂરાબ્યો[૬] ખરેનો[૭] પઇરિવેરેનવઇતિ,[૮] યથ[૯] હાઉ[૧૦] મજ[૧૧] મેરેઘો સએનો,[૧૨] યથ[૧૩] અવે[૧૪] અથ્રાઓ[૧૫] ઉપાપાઓ[૧૬] મસિતો[૧૭] ગઇરીશ[૧૮] નિવાનેન્તિ.[૧૯]

(૪૧) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઇજદ)ને[૧] હમો યાદ કરીએ છિયે[૩]. જે પ્રમાણે[૯] તે[૧૦] મ્હોટું[૧૧] સીમોર્ગ (નામનું) પક્ષિ[૧૨] (પોતાની પાંખથી), (તથા) જે પ્રમાણે[૧૩] આએ[૧૪] પાણીથી ભરેલાં[૧૬] મ્હોટાં[૧૭] વાદળાં[૧૫] (પોતાના છાયાથી) પાહાડોને[૧૮] ¶ઢાંકેછે,[૧૯] (તે પ્ર-

* પેષો-પરેન નામનાં પક્ષિનાં પીછની ખુબીને લીધે, તે પક્ષિને ખુશકી તથા દરિયાની મુસાફરીમા રાખવામાં આવતુ હતુ, એવું આએ ફકરા ઉપરથી કાંઇક ઇશારો મળેછે.

† અથવા યુક્તિવાળા. અનો અર્થ 'કોવત રાખનાર' બી થઈ શકે.

‡ એજ ફકરો ઈજશ્નેના ૯ મા હા (હાવનીમ)ના ૮ ફકરામાં આવેછે.

¶ અથવા પાહાડોને અથડાએછે અથવા લાગેછે (ધાતુ નિ-વન્).

માણે) બેહેરાંમ[૪] (ઇજદ) આએ ઘેર (ઇઆને *દુનિયાં)ને[૫] (પોતાનાં) †હથિયારોની મારફતે[૬] ખોરેહથી[૭] આસપાસ ઢાંકેછે.[૮]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(ફરદો ૧૬ મો) (૪૨) **વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે.[૩] પેરેસત[૪] જરથુશ્ત્રો[૫] અહુરેમ મજદાંમ,[૬] અહુર મજદ[૭] મઇન્યો[૮] સ્પેનિશ્ત,[૯] દાતરે[૧૦] ગએથનાંમ[૧૧] અસ્તવઇતિનાંમ[૧૨] અષાઉમ.[૧૩] કુ્વ[૧૪] અસ્તિ[૧૫] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૬] અહુરધાતહે[૧૭] નાંમ-અજબાઇતિશ,[૧૮] કુ્વ[૧૯] ઉપસ્તૂઇતિશ,[૨૦] કુ્વ[૨૧] નિસ્તૂઇતિશ.[૨૨]**

(૪૨) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઇજદ) ને[૧] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩] (પેગમબર) જરતોશ્તે[૫] (દાદાર) હોરમજદને[૬] પુછયું[૪] કે, હાડમંદ[૧૨] જેહાંનના[૧૧] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૯] મીનો,[૮] અશો[૧૩] પેદા કરનાર[૧૦] હોરમજદ ![૭] કેઇ જગાએ[૧૪] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૧૭] બેહેરાંમ (ઇજદ)નાં[૧૬] નામની આરાધના[૧૮] છે ?[૧૫] ક્યાંહાં[૧૯] (તેની) વખાણ[૨૦] છે ?[૧૫] (તથા) ક્યાંહાં[૨૧] (તેની) ‡તારીફ[૨૨] છે.[૧૫]

(૪૩) **આઅત[૨૩] મ્રઓત[૨૪] અહુરો મજદાઓ,[૨૫] યત[૨૬] સ્પાધ[૨૭] હનજસાઓન્તે,[૨૮] સ્પિતમ[૨૯] જરથુશ્ત્ર,[૩૦] રશ્તેમ[૩૧] રસ્મ.[૩૨] કતરસચિત[૩૩] વિશ્તાઓંઘ્રહો[૩૪] અહુમ્ય[૩૫] નોઇત[૩૬] વન્યાઓન્તે,[૩૭] જતાઓંઘ્રહો[૩૮] અહુમ્ય[૩૯] નોઇત[૪૦] જન્યાઓન્તે.[૪૧]**

---

* જુઓ મારો વદીદાદનો તરજુમો 'ફરગરદ ૨૨ મી' ૧ લો ફકરો.

† ગઓ=સં. ગો=ગાએ: સૂર=સં. શૂલ=હથિયાર; ગઓસૂર=ગાએની શિકલનો ગુરૂજ (અસલ અર્થ); ભાલો (યુક્તિ); વાવતો (હારલે); 'બેહેરામ ઈજદ તે ઘેરને ખોરેહથી ઢાંકેછે, તથા ગાએઢોરનો વધારો (ત્યાંહાં લાવેછે)'—દારમેસ્તેતે.

‡ એટલે બેહેરામ ઈજદને તેનું નામ દેઇને કેઈ જગાએ આરાધવામાં આવેછે, તથા ક્યાંહાં તેની વખાણ ગાવામાં આવેછે ?

(૪૪) ચતંધ્રો[૪૨] પેરેનાઓ[૪૩] વીધારયોઇશ[૪૪] અવિ પથાંમ[૪૫] કતરસચિત[૪૬] યતારો[૪૭] પોઉરૂવો[૪૮] ફ્રાયજાઇતે,[૪૯] અમો[૫૦] હુતશ્તો[૫૧] હુરઓધો,[૫૨] વેરેથ્રધ્નો[૫૩] અહુરધાતો,[૫૪] અતારો[૫૫] વેરેથ્ર[૫૬] હુચઇતે.[૫૭] (૪૫) અમેમચ[૫૮] વેરેથ્રધ્નેમચ[૫૯] આફ્રીનામિ,[૬૦] દ્વ પાતાર,[૬૧] દ્વ નિપાતાર,[૬૨] દ્વ નિશહુરેતાર,[૬૩] દ્વ[૬૪] અધ્વઓઝ્જેન,[૬૫] દ્વ[૬૬] વિધ્વઓઝ્જેન,[૬૭] દ્વ[૬૮] ફ્રધ્વઓઝ્જેન,[૬૯] દ્વ[૭૦] અમરેજેન,[૭૧] દ્વ[૭૨] વીમરેજેન,[૭૩] દ્વ[૭૪] ફ્રમરેજેન,[૭૫]

(૪૩) ત્યારે[૨૩] હોરમજદે[૨૫] જવાબ આપ્યો[૨૪] કે, અએ સપેતમાન[૨૯] જરતોશ્ત![૩૦] જે જગાએ[૨૬] બરાબર ખેંચેલી[૩૧] સફસાથે[૩૨] લશ્કરો[૨૭] એક બીજાસાથે મળે[૨૮] (તે જગાએ બેહેરાંમ ઈજદને યાદ કરવામાં આવેછે તથા તેની સ્તુતિ ગાવામાં આવેછે). કોઈબી[૩૩] લડાયક[૩૪] એ (લડાઈ)માં[૩૫] માર ખાતા[૩૭] નથી,[૩૬] (તથા) મારનારાઓ[૩૮] (બી) એ (લડાઈ) માં[૩૯] માર ખાતા[૪૧] નથી.[૪૦] (૪૪) રસ્તામાં[૪૫] (તે એજમતી) પીછ[૪૩] તુંએ હાથમાં ધરવું *જોઈએ.[૪૪] એ (લશ્કર)માંથી જે[૪૬-૪૭] પેહેલાં[૪૮] (બેહેરાંમ ઈજદને) ઈજેછે[૪૯] તેની તરફ,[૫૫] સુદર બનાવેલો[૫૧] (તથા) ખુબસુરત[૫૨] અમ[૫૦] (ઈઆને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તો) (તથા) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૫૪] બેહેરાંમ[૫૩] (ઈજદ) ફતેહસાથે[૫૬] પુઠે ચાલેછે.[૫૭] (૪૫) અમ[૫૮] (ફરેશ્તો) તથા બેહેરાંમ[૫૯] (ઈજદ) (જે) બે બચાવનાર,[૬૧] બે રક્ષણ કરનાર[૬૨] (તથા) બે પાસબાની કરનાર (તેઓ)ને[૬૩] હું વખાણુંછું.[૬૦] (તે) બે[૬૪] (ઈઆને અમ ફરેશ્તો તથા બેહેરાંમ ઈજદ) (દુશ્મનોને) †હઠાવી કાહાડેછે;[૬૫] (તે) બે[૬૬] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) †દૂર હઠાવી કાહાડેછે;[૬૭] (તે) બે[૬૮] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) †આગળ હઠાવી કાહાડેછે;[૬૯] (તે) બે[૭૦] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) વધારે સાફ કરી નાખેછે;[૭૧] (તે) બે[૭૨] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) વધારે સાફ કરી નાખેછે;[૭૩] (તે) બે[૭૪] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) પાયમાલ કરી નાખેછે.[૭૫]

---

* ચતંધ્રો—એબોલનો ચોકસ અર્થ ઠર્યો નથી. બે, બેહુ (હારલે); ચાર (દારમેસ્તેતે). બેહુ (લશ્કર)ના રસ્તા તરફ તે પીછ તું પાથર (હારલે); રસ્તાઉપર ચાર પીછ તું નાંખ (દારમેસ્તેતે). વેસ્ટરગારડના પુસ્તકમાં 'ચતંધ્રો'ને બદલે 'જતંધ્રો' છે. સ્પીગલે એ બોલનો અર્થ મુકી દીધો છે.

† જમણી બાજુએ, ડાબી બાજુએ, બધી તરફથી હઠાવી કાહાડેછે (દારમેસ્તેતે). ડાકટર ગેલ્ડનરે 'અધ્વોજેન, વીધ્વોજેન, ફ્રધ્વોજેન' વાંચન લીધુછે.

(ઇઆને અમ નામનો ફરેશ્તો તથા બેહેરાંમ ઈજદ બધી તરફથી આવતા દુશ્મનોને તદન પાયમાલ કરી નાખેછે).

(૪૬) *જરથુશ્ત્ર,[૭૬] અએતેમ્[૭૭] માંથ્રેમ્[૭૮] મા ફ્રદએસયોઇશ,[૭૯] અન્યત્[૮૦] પિથ્રે[૮૧] વા[૮૨] પુથ્રાઇ,[૮૩] બ્રાથ્રે[૮૪] વા[૮૫] હધોજાતાઇ,[૮૬] આથ્રવનાઇ[૮૭] વા[૮૮] *થ્રાયઓને.[૮૯] અએતએચ[૯૦] તે[૯૧] વાચો[૯૨] યોઇ[૯૩] ઉગ્ર[૯૪] આસ,[૯૫] દરેજ્રર[૯૬] આસ[૯૭] ઉગ્ર[૯૮] આસ[૯૯] વ્યાખઇને[૧૦૦] આસ,[૧] ઉગ્ર[૨] આસ,[૩] વેરેથ્રઘ્ને[૪] આસ,[૫] ઉગ્ર[૬] આસ,[૭] બએષજ્ય[૮] આસ.[૯] અએતએચ[૧૦] તે[૧૧] વાચો[૧૨] યોઇ[૧૩] પેષેમચિત્[૧૪] સારેમ્[૧૫] બુનજઇન્તિ,[૧૬] ઉજગેરેપ્તેમચિત્[૧૭] સ્નથેમ્[૧૮] અપષ[૧૯] અપ-બ્રન્વઇન્તિ.[૨૦]

(૪૬) (દાદાર હોરમજદ કેહેછે):—અએ જરતોશ્ત ![૭૬] આએ[૭૭] માંથ્ર[૭૮] છોકરાવાળા[૮૩] બાપ,[૮૧] અથવા[૮૨] એક ભાઈ[૮૪] જેનીસાથે બીજો જનમેલો †હોએ,[૮૬] અથવા[૮૫] ‡ત્રણ પંથવાળા,[૮૯] આથ્રવન[૮૭]—(એ ત્રણ) સિવાએ[૮૦] (બીજા કોઈને) તું શિખવતો ¶ના.[૭૯]

(અએ જરતોશ્ત !) તે[૯૦] વચનો[૯૨] (ઇઆને ઉપરના ફકરામાં જણાવેલા માંથ્રના સખુનો) તારેમાટે[૯૧] (છે).

ખોલાસો:—(તે સખુનો કેવા છે તેની સિફત નીચે જણાવેછે.)

---

* "જરથુશ્ત્ર"થી તે "થ્રાયઓને" સુધીનો વાકય (અન્યત્ બોલના ફેર સિવાએ) ખોરદાદ યસ્તના ૯ મા ફકરામાં બી આવેછે (જુઓ સફે ૨૦૯ મો.)

† ઈઆને એક ભાઈ જેને બીજો ભાઈ અથવા બેહેન હોએ.

‡ 'ત્રણ પથ'ની મતલબ 'હેરબદ, મોબેદ અને દસ્તુર' થઈ શકે. અગરજો 'થ્રાયઓને' બોલને 'થ્રાય' (ત્રણ) ઉપરથી લીધાને બદલે, ધાતુ 'થ્રા' (પોષણ કરવું) ઉપરથી લઇએ તો 'આથ્રવનાઇ થ્રાયઓને'નો અર્થ "(ગરીબનું) પોષણ કરનાર આથ્રવન" એપ્રમાણે બી થઈ શકે.

¶ એક બાપે પોતાના દીકરાને, અથવા એક ભાઇએ એકજ માએનાં પેટના પોતાના બીજા ભાઇને, અથવા આથ્રવને પોતાના શાગેર્દને—એ સિવાએ બીજા કોઇને આએ માથ્ર શીખવવા નહી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે) પોતાના બાપને, પોતાના દીકરાને, એકજ માએના પેટના પોતાના બીજા ભાઇને, અથવા પોતાના ઘેરના પથકીને (એટલે જે પંથકીને ઘેરમાંથી પોષણ મળતું હોએ તેને)—એ સિવાએ બીજા કોઇને આએ માથ્ર શીખવવા નહી (પ્રોફેસર હારલે).

જે[93] (સખુનો) એજમતી[94] *છે[95] (તથા) હિમ્મત આપનારા[96] છે;[97] (તે સખુનો) મિજલસમાં બેસનારનેમાટે[100] એજમતી[98] છે,[99] (તે સખુનો) ફતેહનેમાટે[4] એજમતી[2] છે,[3] કૌવત આપનારા[5] (તથા) તંદરોસ્તી આપનારા[8] છે.[9] (અએ જરતોશ્ત !) તે[10] વચનો[12] તારેમાટે[11] (છે), કે જે[13] પાપી[14] માંથાને[15] †પાક કરેછે,[16] (તથા મારવાનેમાટે) ઉંચે ધરેલાં[17] હથિયારને[18] પાછું હઠાવીને[19] અસર વગરનું કરેછે.[20]

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ હાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્હંઘ્હ માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૭ મો) (૪૭) વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] યો[4] વીરાજઇતિ[5] અન્તરે[6] રાશ્ત[7] રસ્મન[8] આચ પરચ પેરેસઇતે[9] હધ મિથ્ર[10] હધ રષ્ન્વો;[11] કો[12] મિથ્રેમ[13] અઇવિ-દ્રુજઇતિ,[14] કો[15] રષ્નૂમ[16] પઇતિ-ઇરિનખ્તિ,[17] કહ્માઇ[18] યસ્કેમચ[19] મહ્રકેમચ[20] અજેમ[21] બક્ષાનિ[22] ક્ષયમ્નો.[23] (૪૮) આઅત[24] ભ્રઓત[25] અહુરો મજદાઓ,[26] યિમ[27] મષ્યાક[28] ફ્રાયજ્તઓન્તે[29] વેરેથ્રઘ્નો[30] અહુરધાતો,[31] દાત-હે[32] યિમ[33] બ્યેઇતિ[34] દાઇત્યોતેમો[35] યસ્નસ્યચ[36] વહ્મસ્યચ,[37] અષાત હચ યત વહિશ્તાત.[38] ‡નોઇત[39] ઇથ[40] અઇર્યાઓ દંઘ્હાવો[41] ફ્રાંશ હાત[42] હએન,[43] નોઇત[44] વોઇઘ્ન,[45] નોઇત[46] પામ,[47] નોઇત[48] કપસ્તિશ,[49] નોઇત[50] હએન્યો[51] રથો,[52] નોઇત[53] ઉજગેરેપ્તો[54] દ્રફ્ષો.[55]

---

* અસલ એબારતમાં એ ક્રિયાપદ (આસ) અપૂર્ણ ભૂતકાળમાં છે. એના ખોલાસા બાબે જુઓ મારૂં અવસ્તા વ્યાકરણ, વાકય વિચાર, સફો ૩૦૫ મો.

† અથવા પાપી સરદારને સુધારેછે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૧૧ મો હા, ૩).

‡ હઇથી ઈઆને "નોઇત ઇથ્ર અઇર્યાઓ દંઘ્હાવો" થી તે એ યશ્તના ૫૩ મા ફકરાને છેડે આવેલા "બએવરેઘ્નાઇ અહાંસ્તઘ્નાશ્ચ" સુધીનો ભાગ તીર યશ્તના ૫૬ થી તે ૬૧ મા સુધીના ફકરાઓમાં પણ આવે છે.

(૪૭) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૩] જે[૪] (બેહેરાંમ ઈજદ) બરાબર ખેંચેલી[૭] લશ્કરની સફની[૮] વચ્ચે[૬] હોકમ કરવાનેમાટે આસપાસ જાએછે,[૫] (અને ત્યાર પછી) મેહેર (ઈજદ)ની સાથે[૧૦] (તથા) રશ્ને (ઈજદની)ની સાથે[૧૧] (તે લશ્કરનાં માણસોને) (નીચેપ્રમાણે) પુછેછે[૯]:—

કયો શખ્સ[૧૨] મેહેર (ઈજદ)ને[૧૩] ઠગેછે? કયો શખ્સ[૧૫] રશ્ને (ઈજદ)ને[૧૬] *આઝોરદેહ કરેછે?[૧૭] હૂ[૨૧] (જે) શક્તિવાન[૨૩] (અથવા હાકેમી ચલાવનાર[૨૩]) (તે) કોણને[૧૮] દરદ[૧૯] તથા મોત[૨૦] આપું?[૨૨]

(૪૮) ત્યારે[૨૪] હોરમજદે[૨૬] જવાબ આપ્યો[૨૫] કે, જો[૨૭] માણસો[૨૮] હોરમજદના પેદાં કીધેલા[૩૧] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૩૦] ઈજે,[૨૯] (તથા) જો[૩૩] સઉથી સરસ સચ્ચાઇથી[૩૮] (થએલી) સઉથી લાએક[૩૫] ઈજશ્ને[૩૬] તથા આરાધના[૩૭] લાએક રીતે તેનેમાટે[૩૨] †જારી રેહે[૩૪] (તો), એ તરફ[૪૦] (ઈઆને) ઈરાન દેશો તરફ[૪૧] નહી[૩૯] લશ્કર,[૪૩] નહી[૪૪] સંકટ[૪૫] (અથવા બલા), નહી[૪૬] ‡દરદ,[૪૭] નહી[૪૮] ¶કપટ,[૪૯] નહી[૫૦] (દુશ્મનનાં) લશ્કરને લગતી[૫૧] લડાઈનીગાડી[૫૨] (અથવા) નહી[૫૩] (દુશ્મનનો) ઉંચો પકડેલો[૫૪] વાવતો[૫૫] §આવી શકે.[૪૨]

(૪૯) **પઇતિ દિમ[૫૬] પેરેસત[૫૭] જરથુશ્લો,[૫૮] કત[૫૯] જી[૬૦] અસ્તિ,[૬૧] અહુર મજદ,[૬૨] વેરેથ્રઘ્નહે[૬૩] અહુરધાતહે[૬૪] દાઇત્યોતેમો[૬૫] યસ્નસ્ય,[૬૬] વહ્મસ્ય[૬૭] અષાત હચ યત વહિશ્તાત.[૬૮] (૫૦) આઅત[૬૯] મ્રઓત[૭૦] અહુરો મજદાઓ,[૭૧] જઓથ્રાઓ[૭૨] હે[૭૩] ઉજબારયેન[૭૪] અઇરયાઓ દંઘ્રહાવો;[૭૫] બરેસ્મ[૭૬] હે[૭૭] સ્તરેનયેન[૭૮] અઇરયાઓ દંઘ્રહાવો;[૭૯] પસૂમ[૮૦] હે[૮૧] પચયેન[૮૨] અઇરયાઓ દંઘ્રહાવો;[૮૩] અઉરૂષેમ[૮૪] વા,[૮૫] વોહુ-ગઓનેમ[૮૬] વા,[૮૭] કાચિત[૮૮] વા[૮૯] ગઓનનાંમ[૯૦] હમો-ગઓનેમ.[૯૧]**

---

* અસલ અર્થ ખાલી કરેછે. એની મતલબ એ કે, કયો શખ્સ પોતાનો આપેલો કોલ તોડેછે તથા સચ્ચાઇનો નાશ કરેછે?

† અસલ અર્થ 'રેહે, મુકામ કરે;' ઈઆને જ્યારે ખાલેસ તથા પાક દિલથી બેહેરામ ઈજદને લાએકની ઈજશ્ને કરવામાં આવે.

‡ "પામન" (સસ્કૃત पामन्) બોલનો અસલ અર્થ "ચામડી ઉપર થતી કીડ–ખુજલી, ચામડીનું દરદ" થાએછે. કોહોડ (હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

¶ જાદુથી બનાવેલું જેહેર (હારલે); જેહેરી શેપો (દારમેસ્તેતે).

§ 'હ્યાત' ક્રિયાપદનો અસલ અર્થ "હોઈ શકે" થાએછે. એ ક્રિયાપદ 'અહ' (હોવું) ધાતુ ઉપરથી શકયાર્થ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ એકવચનમાં છે. સં. स्यात्.

(૪૯) (પેગમબર) જરતોશ્તે[૫૮] તેને[૫૬] (ઈઆને દાદાર હોરમજદને) પુછ્યું[૫૭] કે, અએ હોરમજદ![૬૨] સઉથી સરસ સચ્ચાઇથી[૬૮] (થએલી) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬૪] બેહેરાંમ (ઈજદની)[૬૩] સઉથી લાએક[૬૫] ઈજ્રશ્ને[૬૬] તથા આરાધના[૬૭] ખરેખર[૬૦] કેઈ[૫૯] છે?[૬૧]

(૫૦) ત્યારે[૬૯] (દાદાર) હોરમજદે[૭૨] જવાબ આપ્યો[૭૦] કે ઈરાન દેશ[૭૫] (નાં લોકો) તેનેમાટે[૭૩] (ઈઆને બેહેરાંમ ઈજદનેમાટે) ક્રિયાની ભેટો[૭૨] લઈ જાએ,[૭૪] ઈરાન દેશ[૭૯] (નાં લોકો) તેનેમાટે[૭૭] બરસમ[૭૬] *પાંથરે,[૭૮] ઈરાન દેશ[૮૩] (નાં લોકો) તેનેમાટે[૮૧] સફેદ રંગનાં[૮૪] અથવા[૮૫] †સારા રંગનાં,[૮૬] અથવા તો[૮૭] રંગોમાંના[૯૦] કોઈબી[૮૮] એકજ[૮૯] રંગના[૯૧] ગોસ્પંદને[૯૦] ‡પકાવે.[૯૨]

(૫૧) મા[૯૨] હે[૯૩] મઇશ્યો[૯૪] ગેઉર્વેચોઇત,[૯૫] મા[૯૬] જહિક[૯૭] મા[૯૮] અષાવો[૯૯] અસ્રાવયત-ગાથો,[૧૦૦] અહુમેરેક્ષ,[૧] પઇત્યારેના[૨] ઇમાંમ[૩] હ્એનાંમ[૪] યાંમ[૫] આહુઇરીમ[૬] જરથુશ્લીમ.[૭] (૫૨) ચેજિષે[૮] મઇશ્યો[૯] ગેઉર્વયાત,[૧૦] જહિક[૧૧] વા,[૧૨] અષાવો[૧૩] વા[૧૪] અસ્રાવયત-ગાથો[૧૫] અહુમેરેક્ષ,[૧૬] પઇત્યારેના[૧૭] ઇમાંમ[૧૮] હ્એનાંમ[૧૯] યાંમ[૨૦] આહુઇરીમ[૨૧] જરથુશ્લીમ,[૨૨] પર બએષજ[૨૩] હુચઇતે[૨૪] વેરેથ્રધ્રો[૨૫] અહુરધાતો.[૨૬] (૫૩) હમથ[૨૭] અઇશ્યાબ્યો દંધ્રહુબ્યો[૨૮] વોઇધ્રાઓ[૨૯] જસાઓન્તિ;[૩૦] હમથ[૩૧] અઇશ્યાબ્યો દંધ્રહુબ્યો[૩૨] હુએન[૩૩] ક્રપતાઓન્તિ;[૩૪] હમથ[૩૫] અઇશ્યાબ્યો દંધ્રહુબ્યો[૩૬] જન્યાઓન્તે[૩૭] પન્ચસધ્રાઇ[૩૮] સતધ્રાઇશચ,[૩૯] સતધ્રાઇ[૪૦] હજંઘરધ્રાઇશચ,[૪૧] હજંઘરધ્રાઇ[૪૨] બએવરેધ્રાઇશચ,[૪૩] બએવરેધ્રાઇ[૪૪] અહાંક્તધ્રાઇશચ.[૪૫] (૫૪) ¶અધાત[૪૬] ઉઇતિ[૪૭] ક્રવષત,[૪૮] વેરેથ્રધ્રો[૪૯] અહુરધાતો,[૫૦] નોઇત[૫૧] નરો[૫૨] ચેસન્યો[૫૩] વહ્રમ્યો[૫૪] ગેઉશ[૫૫] ઉર્વ[૫૬] દામિ-દાતો,[૫૭] યત[૫૮] નૂરેમ[૫૯] બ્યામબુર[૬૦] દએવ[૬૧] મષ્યાક[૬૨] દએવયાજો,[૬૩] વોહુનીમ[૬૪] વા[૬૫] તાચયઇન્તિ,[૬૬] ક્રષએકેમ[૬૭] વા[૬૮] ક્રષિચન્તિ.[૬૯]

ખોલાસો:—(બેહેરાંમ ઈજદની નયતે ઈજેલી ચીજ નીચે જણાવેલા શખ્સોથી લેવાએ બી નહી અને ખવાએ બી નહી.)

---

* બરસમના જુરા બાધે (દારમેસ્તેતે).

† સોનેરી રંગના (હારલે) વોહુ=સંસ્કૃત વસુ=સોનું આતશ (હારલે). કાળા રંગના (દારમેસ્તેતે).

‡ ઈઆને ચોખ્ખું પકાવીને બેહેરાંમ ઈજદની નયતે તે ખાણું ઈજાવે.

¶ ડાકટર ગેલ્ડનર ૫૪ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૮ લીટીનો લેછ.

(૫૧) (ઉપર જણાવેલી) તે (ઇજેલી ચીજ)ને[૯૩] ગુનેહગાર માણસ[૯૪] હાથમાં પકડે[૯૫] નહી,[૯૨] બદ ઔરત[૯૭] (બી) નહી[૯૬] (હાથમાં પકડે), (અથવા) અશોઈને તોડનાર,[૯૯] ગાથા ગાઇને નહી ભણનાર,[૧૦૦] દુનિયાંને ખરાબ કરનાર,[૧] (અથવા) આએ[૩] દીન[૪] જે[૫] હોરમજદી[૬] જરતોશ્તી[૭] તેની સાંમે થનાર[૨] (ઈઆને દીન દુશ્મન) (એ બધા તે ઇજેલી ચીજને) (હાથમાં) નહી[૯૮] (પકડે). (૫૨) (પણ) અગરજો તે (ઇજેલી ચીજ)ને[૮] ગુનેહગાર માણસ,[૯] અથવા[૧૨] બદ ઔરત,[૧૧] અથવાતો[૧૪] અશોઇને તોડનાર,[૧૩] ગાથા ગાઇને નહી ભણનાર,[૧૫] દુનિયાંને ખરાબ કરનાર,[૧૬] (અથવા) આએ[૧૮] દીન[૧૯] જે[૨૦] હોરમજદી[૨૧] જરતોશ્તી[૨૨] તેની સાંમે થનાર[૧૭] (ઈઆને દીન દુશ્મન) (તે ઇજેલી ચીજને) હાથમાં પકડે[૧૦] તો, હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૨૧] બેહેરાંમ ઈજદ[૨૫] તંદરોસ્તીના ઉપાય[૨૩] *છિનવી લેછે.[૨૪] (૫૩) (તેથી) એકસરખી રીતે[૨૭] (અથવા હમેશાં) ઈરાન દેશોને[૨૮] સંકટો[૨૯] આવી પોંહોંચે,[૩૦] એકસરખી રીતે[૩૧] ઈરાન દેશો ઉપર[૩૨] (દુશ્મનનાં) લશ્કરો[૩૩] ધસારો કરે,[૩૪] એકસરખી રીતે[૩૫] ઈરાંન દેશોનાં[૩૬] (લોકો) પચાસથી[૩૮] સો ઘણો,[૩૯] સોથી[૪૦] હજાર ઘણો,[૪૧] હજારથી[૪૨] દશ હજાર ઘણો,[૪૩] દશ હજારથી[૪૪] અગણિત ઘણો[૪૫] માર ખાએ.[૩૭]

(૫૪) ત્યારે[૪૬] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૦] બેહેરાંમ[૪૦] (ઈજદે) આએ પ્રમાણે[૪૭] (ઈઆને નીચે જણાવ્યા મુજબ) કહ્યું[૪૮]:—

અએ માણસો![૫૨] ડહાપણથી પેદા કીધેલું[૫૭] દુનિયાંનું[૫૫] †જોહર[૫૬] (ઈઆને તમામ કુદરત) ઈજશ્નેને લાએક[૫૩] (તથા) આરાધનાને લાએક[૫૪] નથી,[૫૧] કારણકે[૫૮] હમણા[૫૯] ‡વ્યામબુર[૬૦] (નામના) દેવો[૬૧] (તથા) દેવની આરાધના કરનારા[૬૩] માણસો[૬૨] લોહી[૬૪] વેહેતું કરેછે,[૬૬] અથવા[૬૮] ખરાબીનો પ્રસાર ¶ફેલાવેછે.[૬૭-૬૯]

(૫૫) યત્ નૂરેમ[૧] વ્યામબુર[૨] દએવ,[૩] મષ્યાક[૪] દએવયાજો[૫]

---

* ઈઆને દેશની આબાદી તથા સુખાકારીનાં સાધનો લઈ લેછે; 'પર-હ્વચઇતે' ઈઆને લઇ લેછે; 'હ્વચઇતે' ઈઆને પુઠે ચાલેછે.

† એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો ૨૯ મો હા, ફકરો ૧ લો.

‡ ચીરી નાખનારા, ફાડી નાખનારા (સ્પીગલ); ધાઉ બમ્મૂ ઉપરથી જોસ્સાવાળા, અપમાન આપનારા (હારલે).

¶ અસલ અર્થ "ઢોળવાનું ઢોળેછે;" ધા. ચિક્, ચિચ્=શિઝદન (ફા)=રેડવું.

અવિ[૬] આતરેમ્[૭] આબરેન્તિ[૮] અએતયાઓ[૯] ઉર્વરયાઓ,[૧૦] યા[૧૧] વઓચે[૧૨] હુપેરેસિ[૧૩] નાંમ[૧૪] અએતેમ[૧૫] અએસ્મેમ[૧૬] યો[૧૭] વ-ઓચે[૧૮] નેમેત્ક[૧૯] નાંમ.[૨૦] (૫૬) *યત્ નૂરેમ્[૨૧] વ્યામબુર[૨૨] દએવ,[૨૩] મશ્યાક[૨૪] દએવયાજો,[૨૫] ફ્રા પરૂશ્તીમ[૨૬] નામયેઇન્તિ,[૨૭] વી મઇ-દ્યાંનેમ[૨૮] કૂપાનયેઇન્તિ,[૨૯] વીસ્પે[૩૦] હન્દાંમ[૩૧] રાજયેઇન્તિ,[૩૨] જન[૩૩] હો[૩૪] સઇધિન[૩૫] નોઇત[૩૬] જનેન્,[૩૭] હુધ[૩૮] હો[૩૯] સઇધિન[૪૦] નોઇત્[૪૧] હુધેન્.[૪૨] યત્ નૂરેમ[૪૩] વ્યામબુર[૪૪] દએવ,[૪૫] મશ્યાક[૪૬] દએવયાજો,[૪૭] ઉષિ[૪૮] પઇરિ-દારયેઇન્તિ,[૪૯] દએમ[૫૦] હો[૫૧] પઇરિ-ઉર્વએસયેઇતિ.[૫૨]

(૫૫) હમણાં[૧] વ્યામબુર[૨] (નામના) દેવો[૩] (તથા) દેવની આરાધના કરનારાં[૫] માણસો[૪] આએ[૬] ઝાડ[૧૦] કે જે[૧૧] '†હપેરેસિ'ને[૧૩] નામે[૧૪] ઓળખાએછે,[૧૨] (તથા) આએ[૧૫] લાકડું[૧૬] કે જે[૧૭] '†નેમેત્ક'ને[૧૯] નામે[૨૦] ઓળખાએછે[૧૮] (તેને) આતશની[૭] નજદીક[૯] (બાળવાનેમાટે) લઈ જાએછે.[૮] (૫૬) હમણા[૨૧] વ્યામબુર[૨૨] (નામના) દેવો[૨૩] (તથા) દેવની આરાધના કરનારાં[૨૫] માણસો[૨૪] (પોતાની) પીઠ[૨૬] વાંકી કરેછે,[૨૭] કમ્મર[૨૮] ખેંચેછે,[૨૯] (તથા) (પોતાનાં શરીરના) તમામ[૩૦] સાંધાઓને[૩૧] સીધા કરેછે.[૩૨] અહિયાં[૩૪] (તે) મારનારા[૩૩] (દેવો) તુટી ‡પડેછે,[૩૫] (પણ) મારી શકતા[૩૭] નથી;[૩૬] અહિયાં[૩૯] (તે) ¶ઠાર કરનારા[૩૮] (દેવો) તુટી $પડેછે,[૪૦] (પણ) ઠાર કરી શકતા[૪૨] નથી,[૪૧] (ઈઆને પોતાની બુરી મતલબમાં પાર પડતા §નથી). હમણા[૪૩] વ્યામબુર[૪૪] (નામના) દેવો[૪૫] (તથા) દેવની આરાધના કરનારાં[૪૭] માણસો[૪૬] (બીજાઓની) અક્કલને[૪૮] ઢાંકી નાખેછે,[૪૯] (તથા) (તેઓની) જોવાની શક્તિને[૫૦] આસપાસ ઘેરી ફેલેછે.[૫૨]

---

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર ૫૬ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૧ લીટીનો લેછે.

† 'હુપેરેસિ' અને 'નેમેત્ક' એ બાળવાનાં કામમા નહી લાવવા લાએક કોઈ જાતતાં લીલાં અને ખરાબ લાકડાં હોવા જોઇએ. નેમેત્ક બોલનો અર્થ તો તેના ધાતુ નમ (= ફારસી નમ=ભીનું) ઉપરથીજ જણાઇ આવેછે. જરતોસ્તી દીનપ્રમાણે બાળવાનાં લાકડાં તદન સુક્કાં તથા જોઇ તપાસીને સાફ કીધેલાં હોવાં જોઇએ. (જુઓ આતશ નીઆએશ, સફો ૮૩ મો.)

‡ ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત શદ્=તુટી પડવું.

¶ ધાતુ હુધ્=સંસ્કૃત સાધ્=ઠાર કરવું.

$ એની મુકાબેલ જુઓ મેહેર યશ્ત, ફકરા ૩૯-૪૦.

§ આએ આખો ફકરો ગુચવણ ભરેલો છે; એ અર્થ મને પોતાને ખાતરીભરેલો લાગતો નથી, એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઇએ. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૮ મો) (૫૭) વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે.[૩] હઓમેમ[૪] બઇરે[૫] સાઇરિ-બઓધેમ,[૬] હઓમેમ[૭] વેરેથ્રાજનેમ[૮] બઇરે,[૯] નિપાતારેમ[૧૦] વોહુ[૧૧] બઇરે[૧૨] પાતારેમ[૧૩] તનુયે[૧૪] બઇરે;[૧૫] હઓમેમ[૧૬] યિમ નિવજઇતિ[૧૭] નિવન્દાત[૧૮] અપયેઇતિ[૧૯] દુશમઇન્યઓત[૨૦] આ પેષન[૨૧] હચ.[૨૨] (૫૮) યથ[૨૩] અજેમ[૨૪] અઓમ[૨૫] સ્પાધેમ[૨૬] વનાનિ,[૨૭] યથ[૨૮] અજેમ[૨૯] અઓમ[૩૦] સ્પાધેમ[૩૧] નિવનાનિ,[૩૨] યથ[૩૩] અજેમ[૩૪] અઓમ[૩૫] સ્પાધેમ[૩૬] નિજનાનિ,[૩૭] યો[૩૮] મે પસ્કાત[૩૯] વજઇતિ.[૪૦]

(૫૭) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૩] હોમ[૪] (જે) ગલીચી સાફ કરનાર[૬] (તેને) હું મારીપાસે રાખુ;[૫] હોમ[૭] (જે) ફતેહ આપનાર[૮] (તેને) હું મારીપાસે રાખું;[૯] હોમ[૧૬] (જે) *સારી (ચીજ)ને[૧૧] બંચાવનાર[૧૦] (તેને) હું મારીપાસે રાખું;[૧૨] (તથા) (હોમ) (જે) તનને[૧૪] બંચાવનાર[૧૩] (તેને) હુ મારીપાસે રાખું;[૧૫] –(જેકોઈ) હોમને[૧૬] (ક્રિયાની રૂયે) પીએ[૧૭] (તે) લડાઈમાં[૨૧] દુશ્મનથી[૨૦-૨૨] છુટકારો પામશે[૧૮] (તથા) તેની ઉપર †ફાવશે.[૧૯] (૫૮) જેથી કરીને[૨૩] હુ[૨૪] (દુશ્મનનાં) આએ[૨૫] લશ્કરને[૨૬] મારૂં,[૨૭] જેથી કરીને[૨૮] હું[૨૯] (દુશ્મ-

---

છેલ્લા વાકયનો નીચે મુજબ કર્મણિ અર્થ કરેછે:—

" વ્યામણુર દેવોની અક્કલ નબળી થાએછે તથા જોવાની શક્તિ બીગડી જાએછે."

* ' વોહુ ' નો અર્થ ' નેઆમત, સુખ, ભલાઇ ' બી થાએછે.

† જે કોઈ હોમને ઝટકા (અથવા સંકટ)થી બચાવેછે, તે લડાઇમાં દુશ્મનથી બચી જાએછે (પ્રોફેસર હારલે). ધાસ્થામેળે ' હઓમેમ યિમ નિવજઇતિ'થી તે ' આ પેષન હચ' સુધીનો ભાગ Parenthetical ઈઆને શરેહ તરીકે આવેલો દીસેછે.

નનાં) આએ[૩૦] લશ્કરને[૩૧] મારીને નીચે નાંખું,[૩૨] જેથી કરીને[૩૩] હું[૩૪] (દુશ્મનનાં) આએ[૩૫] લશ્કરને[૩૬] મારીને નીચે તોડી પાડું,[૩૭] કે જે[૩૮] (લશ્કર) મારી પુઠે[૩૯] આવેછે.[૪૦]

અહે રય ખ્વરેનંધ્હચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જ્અોથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે, યાઇશ્ હાતાઇશ્ પઅોઇર્યાઇશ્ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંધ્હંધ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ જ્અોથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંધ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૯ મો) (૫૯) **વેરેથ્રઘ્નેમ્[૧] અહુરધાતેમ્[૨] યજમઇદે,[૩] અસાનેમ્[૪] સિધૂઇરે[૫] ચિથ્રેમ્[૬] અબરે[૭] અહુરો[૮] પુથ્રો[૯] પુથ્રાઓંધ્હો[૧૦] બએવરે-પતયો,[૧૧] અમવ[૧૨] આસ્[૧૩] વેરેથ્રવ[૧૪] નાંમ,[૧૫] વેરેથ્રવ[૧૬] આસ્[૧૭] અમવ[૧૮] નાંમ.[૧૯]** (૬૦) **યથ[૨૦] અજેમ્[૨૧] અવત[૨૨] વેરેથ્ર[૨૩] હચાને[૨૪] યથ[૨૫] વીસ્પે[૨૬] અન્યે[૨૭] અઇરે.[૨૮] યથ[૨૯] અજેમ્[૩૦] અઓમ્[૩૧] સ્પાધેમ્[૩૨] વનાનિ,[૩૩] યથ[૩૪] અજેમ્[૩૫] અઓમ્[૩૬] સ્પાધેમ્[૩૭] નિવનાનિ,[૩૮] યથ[૩૯] અજેમ્[૪૦] અઓમ્[૪૧] સ્પાધેમ્[૪૨] નિજનાનિ,[૪૩] યો[૪૪] મે પસ્કાત્[૪૫] વજઇતિ.[૪૬]**

*** † (૬૦) જેથી કરીને[૨૦] જેમ[૨૫] બીજા[૨૭] તમામ[૨૬] ઈરાનીઓ[૨૮] (ચાલેછે) તેવી[૨૨] ફતેહથી[૨૩] હું[૨૧] ચાલું.[૨૪] જેથી કરીને[૨૯] હું[૩૦] (દુશ્મનનાં) આએ[૩૧] લશ્કરને[૩૨] મારૂં,[૩૩] જેથી કરીને[૩૪] હું[૩૫] (દુશ્મનનાં) આએ[૩૬] લશ્કરને[૩૭] મારીને નીચે નાખું,[૩૮] જેથી કરીને[૩૯] હું[૪૦] (દુશ્મનનાં) આએ[૪૧] લશ્કરને[૪૨] મારીને નીચે તોડી પાડું,[૪૩] કે જે[૪૪] (લશ્કર) મારી પુઠે[૪૫] આવેછે.[૪૬]

અહે રય ખ્વરેનંધ્હચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જ્અોથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે, યાઇશ્ હાતાઇશ્ પઅોઇર્યાઇશ્ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંધ્હંધ્હ; માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જ્અોથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

---

† 'અસાનેમ્ સિધૂઇરે'થી તે 'અમવ નાંમ' સુધીના ૫૯ મા ફકરાનો આખો સલસલાબંદ અર્થ મને સમજ નથી પડતો.

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૨૦ મો) (૬૧) વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] યથા અહૂ વઇર્યો ૧; ગવે[4] અમેમ,[5] ગવે[6] નેમેમ,[7] ગવે[8] ઉખ્ધેમ[9] ગવે[10] વેરેથ્રેમ,[11] ગવે[12] ખરેથેમ,[13] ગવે[14] વસ્તેમ,[15] ગવે[16] વેરેજયાતાંમ[17] તાંમ્[18] ને[19] ખરેથાઇ[20] કૃણુયો.[21]

(૬૨) હોરમજદના પેદા કીધેલા[2] બેહેરાંમ (ઇજિદ)ને[1] હમો વખાણીએ છિયે.[3] ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[4] હિમ્મત[5] (હોજો)! ગાએ–ગોસ્પંદનેમાટે[6] વખાણ[7] (હોજો)! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[8] (સારા) સખુન[9] (હોજો)! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[10] ફતેહ[11] (હોજો)! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[12] ખોરાક[13] (હોજો)! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[14] વસ્ત્ર[15] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[16] (માણસે) મેહેનત કરવી જોઈએ,[17] (સબબ કે) તે[18] આપણા[19] ખોરાકનેમાટે[20] વધારો *કરનારાં[21] (છે).

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ગાએ—ગોસ્પદોનું રક્ષણ કરવું, તેઓને પુરતો ખોરાક આપવો, અતિશય થંડી તથા ગરમીની વખતે તેઓની જોઈતી સંભાળ કરવી, તથા તેઓનીપાસે ઘાતકીપણાથી કાંમ નહી કરાવવું; કારણ કે તેઓ આપણાં સુખ તથા ફાએદાનેમાટે ઘણાં ઉપયોગી છે. બલદ ખેતીનાં કામમાં તથા બોજો ઉચકી લઇ જવામાં આપણને કાંમ આવેછે; ગાએ દૂધ આપેછે જેમાંથી આપણા ખોરાકની ઘણીએક ચીજો બનેછે. **ઇજિશ્નેના ૧૧ મા હામાં** લખેછે કે, જે શખ્સ પોતાનાં જાનવરની સંભાળ નહી લે, તથા તેને પુરતો ખોરાક નહી આપે તો, તે જાનવર તેના ધણીને શ્રાપ દેછે.)

અરે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇરા હાતાઇરા પઓઇર્યાઇરા અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

---

* એની મુકાબેલ જુઓ **ઈજીપ્ત, હા ૧૦, ૨૦; હા ૪૮, ૫.**

(કરદે ૨૧ મો) (૬૨) વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] યો[4] રસ્મનો[5] સ્ચિન્દયેઇતિ,[6] યો[7] રસ્મનો[8] કેરેન્તયેઇતિ,[9] યો[10] રસ્મનો[11] ખંઘ્રહયેઇતિ,[12] યો[13] રસ્મનો[14] યઓજયેઇતિ.[15] અવિ રસ્મનો[16] સ્ચિન્દયેઇતિ,[17] અવિ રસ્મનો[18] કેરેન્તયેઇતિ,[19] અવિ રસ્મનો[20] ખંઘ્રહયેઇતિ,[21] અવિ રસ્મનો[22] યઓજયેઇતિ[23] વેરેથ્રઘ્નો[24] અહુરધાતો[25] દએવનાંમ[26] મષ્યાનાંમચ,[27] યાથ્વાંમ[28] પઇરિકનાંમચ[29] સાથ્રાંમ[30] કઓયાંમ[31] કરફ્નાંમચ.[32]

(૬૨) હોરમજદના પેદા કીધેલા[2] બેહેરાંમ (ઇજદ)ને[1] હમો વખાણીએ છિયે,[3] જે[4] (ઇઆને બેહેરાંમ ઇજદ) (દુશમનનાં) (લશકરની) હારને[5] તોડી નાખેછે[6], જે[7] (ઇઆને બેહેરાંમ ઇજદ) (દુશમનનાં) (લશકરની) હારને[8] કાપી નાખેછે;[9] જે[10] (દુશમનનાં) (લશકરની) હારને[11] જખમી કરેછે;[12] જે[13] (દુશમનનાં) (લશકરની) હારને[14] સાથે ભેળી નાખેછે[15] (અથવા એક બીજા સાથે *અથડાવેછે[15]); (તથા) (તે) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[25] બેહેરાંમ[24] (ઇજદ) દેવોની[26] તથા (દુષ્ટ) માણસોની,[27] જાદુગરોની[28] તથા પરીઓની,[29] જુલમગારોની,[30] †કીકોની[31] તથા †કરપોની[32] (લશકરની) હારને[16] તોડી નાખેછે,[17] (તે) હારને[18] કાપી નાખેછે,[19] (તે) હારને[20] જખમી કરેછે,[21] (તથા) (તે) હારને[22] સાથે ભેળી નાખેછે[23] (અથવા એક બીજા સાથે અથડાવેછે.)‡

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરુન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદે ૨૨ મો) (૬૩) વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] આઅત યત[4] વેરેથ્રઘ્નો[5] અહુરધાતો,[6] થખ્તનાંમ[7]

* અસ્થીર—ધ્રુજતી કરેછે (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† કીક તથા કરપ બોલોના ખોલાસા બાબે જુઓ ૮ મા સફાની નોટ.

‡ "અવિ રસ્મનો સ્ચિન્દયેઇતિ" ઇત્યાદિ આવેછે ત્યાંહાં, તેનો અર્થ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે "(લશકરની) હારને તોડી નાખવાને આવેછે, કાપી નાખવાને આવેછે, જખમી કરવાને આવેછે" ઇત્યાદિ કરેછે.

રસ્મનાંમ[૮] યૂખ્તનાંમ[૯] પોઇથ્રનાંમ[૧૦] મિથ્રો-દ્રુજાંમ[૧૧] મશ્યાનાંમ,[૧૨] અપાંશ[૧૩] ગવો[૧૪] દરેજયેઇતિ,[૧૫] પઇરિ[૧૬] દએમ[૧૭] વારયેઇતિ[૧૮] અપ[૧૯] ગઓષ[૨૦] ગઓષયેઇતિ,[૨૧] નોઇત્[૨૨] પાધ[૨૩] વીધારયેઇતિ,[૨૪] નોઇત્[૨૫] પઇતિ-તવાઓ[૨૬] બવઇતિ.[૨૭]

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે, યાઇશ્ દાતાઇશ્ પઓઇર્યાઇશ્ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્હંઘ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૬૩) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૩] જ્યારે[૪] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૬] બેહેરાંમ[૫] (ઈજદ) શેહેરોની[૧૦] લંબાવેલી[૭] (તથા) સાથે જોડાએલી[૯] (લશ્કરની) હારોના[૮] કોલ તોડનારા[૧૧] માણસોના[૧૨] હાથ[૧૪] પછવાડેથી[૧૩] બાંધેછે,[૧૫] (તેઓની) આંખ[૧૭] આસપાસ[૧૬] ઢાંકી નાંખેછે[૧૮] (એટલે તેઓને આંધલા કરેછે), (તેઓના) કાન[૨૦] સાંભળવાથી દૂર કરેછે[૧૯-૨૧] (ઈઆને તેઓને બેહેરા કરેછે) (તથા તેઓના) પગને[૨૩] ટેકો આપતો[૨૪] નથી,[૨૨] (ત્યારે તેઓ તદન) શક્તિ વગરના[૨૫-૨૬] થાએછે.[૨૭]

(બાજમાં પઢે) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્; અએદૂન્ બાદ્. (પ્રગટ પઢે). યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, વેરથ્રઘ્નહે અહુરધાતહે વનઇન્ત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ્, જસ મે; કેરૂકેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફ્લાંન), માહે મુબારક્ (ફ્લાંન), ગાહે (ફ્લાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ્; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હિત્ વસ્ના ફ્રેરષાતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ બેહેરાંમ યજદ્ પીરોજગર દુશ્મન્-જદાર અમહે હુતાશ્તહે, બેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન; અએદૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્; અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રુઉહિ મજ્દધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. બેહેરાંમ યજદ્ પીરોજગર્ દુશ્મન-જદાર્, અમહે હુતાશ્તહે બેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

મ્હોટી હોમ યશ્ત.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; હોમ્ યજદ્ બેરસાદ્.†

અજ્ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ્ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજ્વરશ્ત, મેમ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ્ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્, ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષેતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ્ વોહૂ ૩.

---

* મ્હોટી હોમ યશ્ત ઈજશ્નેના ૯ મા તથા ૧૦ હાની બનેલી છે. એ બેહુ હાના તરજુમાના પુરતા ખોલાસા તથા નોટનેમાટે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમો. ૧૧ મા હામાં બી હોમને લગતી બીના આવેલીછે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર હારમેસ્તેતે ૯ મા, ૧૦ મા તથા ૧૧ મા હાને હોમ યશ્ત ગણેછે. વળી ૯, ૧૦, ૧૧—એ ત્રણ હાને ડાક્ટર ગેલ્ડનર ક્વીતારૂપી લખાણ (Poetical Composition) ગણેછે.

† ઈઆને હોમ ઈજદ (મારી મદદે) પોંહોંચો!

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. હુઓમહે *અષવજંઘ્રહો, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. †હુઓમેમ જાઇરીમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે; હુઓમેમ ફ્રાષ્મીમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ †યજમઇદે.

(કરદો ૧ લો) (૧) હાવનીમ[૧] આ[૨] રતૂમ[૩] આ,[૪] હુઓમો[૫] ઉપાઇત્[૬] જરથુશ્ત્રેમ[૭] આતરેમ[૮] પઇરિ-યઓજદથેન્તેમ,[૯] ગાથાઓસચ[૧૦] સ્રાવયન્તેમ;[૧૧] આદિમ[૧૨] પેરેસત્[૧૩] જરથુશ્ત્રો,[૧૪] કો[૧૫] નરે[૧૬] અહી,[૧૭] યિમ[૧૮] અજેમ[૧૯] વીસ્પહે[૨૦] અંઘ્રહેઉશ[૨૧] અસ્તવતો,[૨૨] સ્રએશ્તેમ[૨૩] દાદરેસ[૨૪] ખ્વહે[૨૫] ગયેહે[૨૬] ખ્ન્વતો[૨૭] અમેષહે.[૨૮] (૨) આઅત્[૨૯] મે[૩૦] અએમ[૩૧] પઇતિ-અઓખ્ત[૩૨] હુઓમો[૩૩] અષવ[૩૪] દૂરઓષો,[૩૫] અજેમ[૩૬] અહ્મિ[૩૭] જરથુશ્ત્ર[૩૮] હુઓમો[૩૯] અષવ[૪૦] દૂરઓષો;[૪૧] આમાંમ[૪૨] યાસંઘ્રઉહ[૪૩] સ્પિતમ,[૪૪] ફ્રા માંમ[૪૫] હુન્વંઘ્રઉહ[૪૬] ખ્ત્રરેતએ;[૪૭] અવિ માંમ[૪૮] સ્તઓમઇને[૪૯] સ્તૂઇધિ,[૫૦] યથ[૫૧] મા[૫૨] અપરચિત્[૫૩] સઓષ્યન્તો[૫૪] સ્તવાંન્.[૫૫]

(૧) હાવન[૧] ગેહ[૩] માં[૨] હોમ[૫] (ઈજદ) (પેગમબર) જરતોશ્તની[૭] નજદીક[૪] આવ્યા,[૬] (જેવણ) (ઇઆને અશો જરતોશ્ત) આતશને[૮] આસપાસથી પાક કરતા[૯] (હતા)‡ તથા ગાથા[૧૦] ગાઈને ભણતા[૧૧] (હતા). (પેગમબર) જરતોશ્તે[૧૪] તેને[૧૨] પુછ્યું,[૧૩] અએ નર![૧૬] (તું) કોણ[૧૫] છે?[૧૭]

---

* ઈઆને અશોઈનું કૌવત આપનાર હોમ ઈજદની આરાધના કરવાને ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો). 'અષવજંઘ્રહો' બોલને 'અષવન્' તથા 'જંઘ્રહ' (=જન્)નો બનેલો સમજીને સ્પીગલ, દારમેસ્તેતે તથા યુસ્તિએ એના અર્થ "અશો બુન્યાદનો, પાક જનમેલો" કીધો છે. હારલે એ બોલના નીચેપ્રમાણે ત્રણ જુદા જુદા અર્થ કરેછે:— ૧ પાક એલમ—વિદ્યાનો; ૨ અશો જનમેલો; ૩ અશોઈ ઉત્પન્ન કરનાર—લાવનાર. પણ મેં એ બોલને 'અષ' (=અશોઈ) તથા 'વજંઘ્રહ'. (કૌવત)નો બનેલો ગણીને એનો અર્થ "અશોઈનું કૌવત આપનાર" લેવાને દરૂસ્ત ધાર્યું છે. (સઘળાઓનેમાટે) પવિત્રાઈ-રાસ્તી લાવતો (મિલ્સ).

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો ૨૧ મો ફકરો.

‡ ઈઆને આતશનાં આફરગાંનીયાંનાં તખ્તને પાક કરતા હતા.

જેને[૧૮] મે[૧૯] તમામ[૨૦] હાડમંદ[૨૨] દુનિયાંમાં[૨૧] શ્રેષ્ઠ[૨૩] (તથા) ખુબસુરત[૨૭] (અને) અમર[૨૮] જીંદગીનો[૨૬] જોયો.[૨૪] (૨) ત્યારે[૨૯] તે[૩૧] અશો[૩૪] (તથા) દરદને પછાત નાખનારા[૩૫] હોમે[૩૩] મને[૩૦] પાછો જવાબ આપ્યો[૩૨] કે, અએ જરતોશ્ત ![૩૮] હુ[૩૬] અશો[૪૦] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[૪૧] હોમ[૩૯] છેઉં.[૩૭] મને[૪૨] શોધ[૪૩] (ઈઆને મારી તલબમાં રેહે) તથા, અએ સપેતમાન[૪૪] (જરતોશ્ત) ! પીવાનેમાટે[૪૭] મને[૪૫] *કુટ,[૪૬] (તથા) જેમ[૫૨] બીજા[૫૩] (દુનિયાંને) †ફાએદો કરનારાઓએ[૫૪] મને[૫૨] વખાણ્યો હોએ,[૫૫] (તેમ) કીર્તિનાં ગાયનમાં[૪૯] મને[૪૮] તું વખાણ[૫૦]

(૩) આઅત્[૫૬] અઓખ્ત[૫૭] જરથુશ્ત્રો,[૫૮] નેમો[૫૯] હઓમાઇ.[૬૦] કસે[૬૧]-થ્વાંમ્[૬૨] પઓઇર્‌યો[૬૩] હઓમ[૬૪] મશ્યો[૬૫] અસ્તવઇથ્યાઇ[૬૬] હુનૂત[૬૭] ગએથયાઇ;[૬૮] કા[૬૯] અહ્માઇ[૭૦] અષિશ્[૭૧] એરેનાવિ,[૭૨] ચિત્[૭૩] અહ્માઇ[૭૪] જસત્[૭૫] આયપ્તેમ.[૭૬] (૪) આઅત્[૭૭] મે[૭૮] અએમ[૭૯] પઇતિ-અઓખ્ત[૮૦] હઓમો[૮૧] અષવ[૮૨] દૂરઓષો,[૮૩] વીવંઘ્હાઓ[૮૪] માંમ્[૮૫] પઓઇર્‌યો[૮૬] મશ્યો[૮૭] અસ્તવઇથ્યાઇ[૮૮] હુનૂત[૮૯] ગએથયાઇ;[૯૦] હા[૯૧] અહ્માઇ[૯૨] અષિશ્[૯૩] એરેનાવિ,[૯૪] તત્[૯૫] અહ્માઇ[૯૬] જસત્[૯૭] આયપ્તેમ;[૯૮] યત્[૯૯] હે[૧૦૦] પુથ્રો[૧] ઉસ્-જયત,[૨] યો[૩] યિમો[૪] ક્ષએતો[૫] હ્વાંથ્વો,[૬] ખ્રરેનંઘ્ઉહસ્તેમો[૭] જાતનાંમ,[૮] હ્વરે-દરેસો[૯] મશ્યાનાંમ.[૧૦] યત્[૧૧] કેરેનઓત્[૧૨] અંઘ્હે[૧૩] ક્ષથ્રાદ્[૧૪] અમરેષિન્ત[૧૫] પસુ વીર,[૧૬] અંઘ્હઓષેમ્ને[૧૭] આપ ઉર્વઇરે;[૧૮] ખ્રઇર્‌યાંન[૧૯] ખ્રરેથેમ[૨૦] અજ્યમ્નેમ.[૨૧] (૫) યિમહે[૨૨] ક્ષથ્રે[૨૩] અઉર્વહે,[૨૪] નોઇત્[૨૫] અઓતેમ[૨૬] આઓંઘ્હ,[૨૭] નોઇત્[૨૮] ગરેમેમ,[૨૯] નોઇત્[૩૦] જઉર્વ[૩૧] આઓંઘ્હ,[૩૨] નોઇત્[૩૩] મેરેથ્યુશ,[૩૪] નોઇત્[૩૫] અરસ્કો[૩૬] દએવો-દાતો.[૩૭] પન્ચદસ[૩૮] ફ્રચરોઇથે[૩૯] પિત[૪૦] પુથ્રસચ[૪૧] રઓધએશ્વ[૪૨] કતરસચિત્,[૪૩] યવત[૪૪] ક્ષયોઇત્[૪૫] હ્વાંથ્વો[૪૬] યિમો[૪૭] વીવંઘ્ઉહતો[૪૮] પુથ્રો.[૪૯]

(૩) ત્યારે[૫૬] જરતોશ્તે[૫૮] કહ્યું,[૫૭] હોમને[૬૦] નમાજ[૫૯] (હોજો) !

---

* ઈઆને પીવાને માટે હોમ સલીને છુદી નીચવીને તેનો રસ કાહાડ.

† 'સઓશ્યન્તો'નો અર્થ દુનિયાંને અજવાળુ આપનારા, લોકોને નીતિનો, પરહેજગારીનો તથા ઈશ્વરભક્તિનો માર્ગ બતલાવનારા, દીનના એલમમાં પુરા, દીનને આલુદગીથી સાફ કરીને તેની અસલી ખાલેસ હાલતમાં લાવનારા. એકવચનનાં રૂપમાં એનો અર્થ 'એરેદત્-ફેદ્રી નામની માતાને પેટ કેઆમતને વખતે જન્મ પામનાર પેગમબર સોશ્યોસ' થાએછે.

અએ હોમ ?[૬૪] હાઉમંદ[૬૬] દુનિયાંમાં[૬૮] પેહેલાં[૬૩] કયાં[૬૧] માણસે[૬૫] તુંને[૬૨] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો ?[૬૭] તેને[૭૦] શું[૬૯] આશીર્વાદ[૭૧] પ્રાપ્ત થઈ ?[૭૨] તેને[૭૪] શું[૭૩] ફાએદો[૭૬] હાંસેલ થયો ?[૭૫] (૪) ત્યારે[૭૭] તે[૭૯] અશો[૮૨] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[૮૩] હોમે[૮૧] મને[૭૮] પાછો જવાબ આપ્યો[૮૦] કે, વીઘાંમ[૮૪] પેહેલો[૮૬] માણસ[૮૭] (હતો,) (જેણે) (આએ) હાઉમદ[૮૮] દુનિયાંમાં[૯૦] મને[૮૫] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો;[૮૯] તેને[૯૨] આએ[૯૧] આશીર્વાદ[૯૩] પ્રાપ્ત થઈ,[૯૪] તેને[૯૬] આએ[૯૫] ફાએદો[૯૮] હાસેલ થયો,[૯૭] તે એ કે[૯૯] તેનેમાટે[૧૦૦] એક છોકરો[૧] બુલંદીથી જન્મ *પામ્યો,[૨] જે[૩] જન્મ પામેલાઓમાં[૮] ઘણોજ ખોરેહવાળો[૭] (તથા) માણસોમા[૧૦] સુરજનીતરફ †જોનારો[૯] (તથા) રૈયતની સારીપેઠે પાસબાની કરનાર[૬] જમશેદ[૪] પાદશાહ[૫] (હતો). જેણે[૧૧] આએ (દુનિયાં)માં[૧૩] (પોતાની) પાદશાહીથી[૧૪] પશુ તથા માણસને[૧૬] અમર[૧૫] કીધાં,[૧૨] પાણી તથા ઓરવરને[૧૮] નહી સુકાતાં[૧૭] (ઈઆને તાજાં) કીધાં;[૧૨] (લોકો) તાજો[૨૧] ખોરાક[૨૦] ‡ખાતાં હતાં.[૧૯]

(૫) નામીચા[૨૪] જમશેદની[૨૨] પાદશાહીમાં[૨૩] (અતિશય) થંડી[૨૬] નહી[૨૫] હતી,[૨૭] (અતિશય) ગરમી[૨૯] નહી[૨૮] હતી,[૨૭] બુઢાપો[૩૧] નહી[૩૦] હતો,[૩૨] મોત[૩૪] નહી[૩૩] હતું,[૩૨] દેવની રસમની[૩૭] અદેખાઈ[૩૬] નહી[૩૫] હતી.[૩૨] જેટલી મુદ્દત સુધી[૪૪] વીઘાંમના[૪૮] છોકરા[૪૯] રૈયતની સારીરીતે પાસબાની કરનાર[૪૬] જમશેદે[૪૭] રાજ ચલાવ્યું,[૪૫] (તેટલી મુદ્દત સુધી) બાપ[૪૦] તથા દીકરો[૪૧] બેહુ[૪૩] પંદર ¶વરસના[૩૮] દેખાવમાં[૪૨] ચાલતા હતા.[૩૯]

(૬) કસે[૫૦]-થ્વાંમ્[૫૧] બિત્યો[૫૨] હુઓમ[૫૩] મષ્યો[૫૪] અસ્તવઇથ્યાઇ[૫૫] હુનૂત[૫૬] ગએથયાઇ;[૫૭] કા[૫૮] અહ્માઇ[૫૯] અષિશ[૬૦] એરેનાવિ,[૬૧] ચિત્[૬૨] અહ્માઇ[૬૩] જસત્[૬૪] આયપ્તેમ.[૬૫] (૭) આઅત્[૬૬] મે[૬૭] અએમ્[૬૮] પઇતિ-અઓખ્ત[૬૯] હુઓમો[૭૦] અષવ[૭૧] દૂરઓષો,[૭૨] આથ્વ્યો[૭૩] માંમ્[૭૪] બિત્યો[૭૫] મષ્યો[૭૬] અસ્તવઇથ્યાઇ[૭૭] હુનૂત[૭૮]

---

* ઈઆને તેને ત્યાંહાં એક છોકરો અવતર્યો.

† અથવા સુરજના દેખાવનો, સુરજના જેવો, ઈઆને ઘણો નુરવાળો **સ્વરૂદશ્.**

‡ નાશ નહી પામે એવો (Imperishable) ખોરાક માણસો ખાઈ શકતા હતા (ડાકટર મિલ્સ); જમશેદે ખોરાકને ખાતાં ખુટે નહી તેવો બનાવ્યો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે); લોકો અખુટ ખોરાક ખાતાં હતાં (હારલે).

¶ અસલી ઇરાનીઓમાં પુર જવાની તથા જોબનનો વખત ૧૫ વરસની ઉમરથી ગણાતો હતો. જુઓ તીર યશ્ત, ફકરા ૧૩–૧૪; બેહેરાંમ યશ્ત, ફકરો ૧૭.

ગએથયાઇ;[૭૯] હુ[૮૦] અહ્માઇ[૮૧] અષિશ[૮૨] એરેનાવિ,[૮૩] તન્[૮૪] અ-હ્માઇ[૮૫] જસત્[૮૬] આયપ્તેમ;[૮૭] યત્[૮૮] હે[૮૯] પુથ્રો[૯૦] ઉસ-જયત[૯૧] વીસો[૯૨] સૂરયાઓ[૯૩] થ્રએતઓનો.[૯૪] (૮) *યો[૯૫] જનત્[૯૬] અઝીમ દહાકેમ[૯૭] થ્રિજફ્નેમ,[૯૮] થ્રિકમેરેધેમ,[૯૯] ક્ષ્વશ-અષીમ,[૧૦૦] હજંઘ્ર-યઓક્ષ્તીમ,[૧] અશ-અઓજંઘ્રહેમ,[૨] દએવીમ[૩] દ્રુજેમ,[૪] અઘેમ[૫] ગએથાવ્યો[૬] દ્રવન્તેમ;[૭] યાંમ[૮] અશ-અઓજસ્તેમાંમ[૯] દ્રુજેમ[૧૦] ફ્રચ કેરેન્તત્[૧૧] અંઘ્રો મઇન્યૂશ[૧૨] અવિ[૧૩] યાંમ[૧૪] અસ્તવઇતીમ[૧૫] ગએથાંમ,[૧૬] મહ્રકાઇ[૧૭] અષહે[૧૮] *ગએથનાંમ.[૧૯]

(૬) અએ હોમ[૫૩]! હાડમંદ[૫૫] દુનિયાંમાં[૫૭] બીજા[૫૯] કયા[૫૦] માણ-સે[૫૪] તુંને[૫૨] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) દુહ્યો?[૫૧] તેને[૫૬] શું[૫૮] આશીર્વાદ[૬૦] પ્રાપ્ત થઈ?[૬૧] તેને[૬૩] શું[૬૧] ફાએદો[૬૫] હાંસેલ થયો?[૬૪] (૭) ત્યારે[૬૬] તે[૬૮] અશો[૭૧] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[૭૨] હોમે[૭૦] મને[૬૭] પાછો જવાબ આપ્યો[૬૯] કે આથવ્યાંન[૭૩] બીજો[૭૫] માણસ[૭૬] (હતો), (જેણે) (આએ) હાડમંદ[૭૭] દુનિયાંમાં[૭૯] મને[૭૪] (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાને-માટે) દુહ્યો;[૭૮] તેને[૮૧] અએ[૮૦] આશીર્વાદ[૮૨] પ્રાપ્ત થઈ,[૮૩] તેને[૮૫] આએ[૮૪] ફાએદો[૮૭] હાંસેલ થયો,[૮૬] તેએ કે[૮૮] તેનેમાટે[૮૯] (ઈઆને તેને ત્યાહાં) પેહે-લવાંની[૯૩] ખાનદાનનો[૯૨] ફરેદુન[૯૪] (નામનો) એક છોકરો[૯૦] બુલંદીથી જન્મ પાંમ્યો.[૯૧] (૮) જેણે[૯૫] (ઈઆને ફરેદુને) ત્રણ મોહોડાંના,[૯૮] ત્રણ માંથા-ના,[૯૯] છ આંખના,[૧૦૦] હજાર યુક્તિવાળા,[૧] પુશ્કળ જોરેમંદ,[૨] દેવને લગતો[૩] દરૂજ[૪] (તથા) (જે) (આએ) મુલુકોનેમાટે[૬] નુકસાન પોંહોંચાડનાર[૫] દરવંદ[૭] (જે ઝુહાક) (તે) ને[૯૭] મારયો;[૯૬] જે[૮] ઘણાજ જોરેમંદ[૯] દરૂજને[૧૦] (ઈઆને ઝુહાકને) (આએ) હાડમંદ[૧૫] દુનિયાં[૧૬] ઉપર[૧૩] અશોઈનાં[૧૮] મુલુ-કોના[૧૯] નાશનેમાટે[૧૭] અંગ્રેમેન્યુશે[૧૨] પેદા કીધો.[૧૧]

(૯) કસે[૨૦]-ત્વાંમ[૨૧] થ્રિત્યો[૨૨] હઓમ[૨૩] મશ્યો[૨૪] અસ્તવઇ-થ્યાઇ[૨૫] હુનૂત[૨૬] ગએથયાઇ,[૨૭] કા[૨૮] અહ્માઇ[૨૯] અષિશ[૩૦] એરેનાવિ,[૩૧] ચિત[૩૨] અહ્માઇ[૩૩] જસત્[૩૪] આયપ્તેમ.[૩૫] (૧૦) આઅત્[૩૬] મે[૩૭] અએમ[૩૮] પઇતિ-અઓખ્ત[૩૯] હઓમો[૪૦] અષવ[૪૧] દૂરઓષો,[૪૨] થ્રિતો[૪૩] સામનાંમ[૪૪] સેવિશ્તો[૪૫] થ્રિત્યો[૪૬] માંમ[૪૭] મશ્યો[૪૮] અસ્તવઇથ્યાઇ[૪૯] હુનૂત[૫૦] ગએથયાઇ;[૫૧] હુ[૫૨] અહ્માઇ[૫૩] અષિશ[૫૪] એરેનાવિ,[૫૫] તત્[૫૬] અહ્માઇ[૫૭] જસત્[૫૮] આયપ્તેમ;[૫૯]

* "યો જનત્"થી તે એ ફકરાને છેડે ("અષહે ગએથનામ્") સુધીનો ભાગ બેહેરાંમ યશ્તના ૪૦ મા ફકરામાં તથા ગોશ યશ્તના ૧૪મા ફકરામાં બી આવેછે.

યત્[૬૦] હે[૬૧] પુથ્ર[૬૨] ઉસજયોઇથે[૬૩] ઉર્વાક્ષયો[૬૪] કેરેસાસ્પસચ.[૬૫] તકએષો[૬૬] અન્યો[૬૭] દાતો-રાજો,[૬૮] આઅત્[૬૯] અન્યો[૭૦] ઉપરો-કઇર્યો,[૭૧] યવ[૭૨] ગએસુશ[૭૩] ગધવરો.[૭૪] (૧૧) યો[૭૫] જનત્[૭૬] અઝીમ[૭૭] સ્રવરેમ,[૭૮] યિમ[૭૯] અસ્પો-ગરેમ[૮૦] નરે-ગરેમ,[૮૧] યિમ[૮૨] વીષવન્તેમ[૮૩] જઇરિતેમ;[૮૪] યિમ[૮૫] ઉપઇરિ[૮૬] વીશ[૮૭] અરઓધત્[૮૮] આરેશત્યો[૮૯]-બરેજ[૯૦] જઇરિતેમ;[૯૧] યિમ[૯૨] ઉપ-ઇરિ[૯૩] કેરેસાસ્પો[૯૪] અયંઘ્નહે[૯૫] પિતૂમ[૯૬] પચત.[૯૭] આ રપિથ્વિ-નેમ[૯૮] જરૂવાનેમ,[૯૯] તફસતચ[૧૦૦] હો[૧] મઇર્યો[૨] ખીસતચ;[૩] ફ્રાંશ[૪] અયંઘ્નહે[૫] ફ્રસ્પરત્,[૬] યેષ્યન્તીમ[૭] આપેમ[૮] પરાઓધ્નહાત્;[૯] પરાંશ[૧૦] તર્શ્તો[૧૧] અપ-તચત્[૧૨] નરે-મનાઓ[૧૩] કેરેસાસ્પો.[૧૪]

(૯) અએ હોમ![૧૩] હાડમંદ[૨૫] દુનિયાંમાં[૨૭] ત્રીજા[૨૨] કયાં[૨૦] માણસે[૨૪] તુંને[૨૧] (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો?[૨૬] તેને[૨૯] શું[૨૮] આશીર્વાદ[૩૦] પ્રાપ્ત થઈ?[૩૧] તેને[૩૩] શું[૩૨] ફાએદો[૩૫] હાંસેલ થયો?[૩૪] (૧૦) ત્યારે[૩૬] તે[૩૮] અશો[૪૧] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[૪૨] હોમે[૪૦] મને[૩૭] પાછો જવાબ આપ્યો[૩૯] કે, સામનાં ખાંનદાનનો[૪૪] ઘણોજ ફાએદો કરનારો[૪૫] *થ્રિત[૪૩] ત્રીજો[૪૬] માણસ[૪૮] (હતો), (જેણે) (આએ) હાડમદ[૪૯] દુનિયાંમાં[૫૧] મને[૪૭] (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો;[૫૦] તેને[૫૩] આએ[૫૨] આશીર્વાદ[૫૪] પ્રાપ્ત થઈ,[૫૫] તેને[૫૭] આએ[૫૬] ફાએદો[૫૯] હાંસેલ થયો,[૫૮] તે એ કે[૬૦] તેનેમાટે[૬૧] (ઇઆને તેને ત્યાહાં) ઉર્વાક્ષ[૬૪] તથા કેરશાસ્પ[૬૫] (નામના) બે છોકરા[૬૨] બુલદીથી જન્મ પામ્યા.[૬૩] (તેઓમાંનો) એક[૬૭] (ઇઆને ઉર્વાક્ષ) †દીનદાર[૬૬] (તથા) ઇનસાફનો રસ્તો †દેખાડનાર[૬૮] (હતો), ત્યારે[૬૯] બીજો[૭૦] (ઇઆને કેરશાસ્પ) જોરેમદ[૭૧] જવાન[૭૨] (ઇઆને જવાનીનાં કૌવતવાળો), ગુચ્છાવાળા બાલસાથનો[૭૩] (તથા) ગુરૂજ રાખનાર[૭૪] (હતો). (૧૧) જેણે[૭૫] (ઇઆને કેરશાસ્પે) ‡સરવર[૭૮] (નામના) સાંપને[૭૭] મારી નાખ્યો,[૭૬] જે[૭૯] (સાંપ) ઘોડાને ગળનારો,[૮૦] માણસને ગળનારો[૮૧] (તથા) લીલાં[૮૪] જેહેરવાળો[૮૩] (હતો); જેનાં[૮૫] (શરીર) ઉપર[૮૬] હાથના અંગોઠા જેટલું[૮૮] ઉંડું[૯૦] લીલું[૮૯] જેહેર[૮૭] વધેલું હતું[૮૮] જેની[૯૨] ઉપર[૯૩] કેરશાસ્પે[૯૪] લોહોડાનાં વાસણમાં[૯૫] ખાણું[૯૬]

* 'થ્રિત' ને પેહેલવીમાં સરીત અને ફારસીમાં અસ્રત કેહેછે.

† અથવા દીનનો રસ્તો બતલાવનાર[૬૬] (ઈઆને દસ્તુર) તથા ધારા ગોઠવનાર[૬૮] (ઈઆને સારા ધારા બાંધનાર), બંદોબસ્ત સ્થાપનાર ન્યાયાધીશ (મિલ્સ).

‡ શીંગડાંવાળા (દારમેસ્તેતે તથા મિલ્સ); સ્રવ (શીંગડું) ઉપરથી.

પકાવ્યું,[97] બપોરની[98] વખતે[99] તે[1] સાંપ[2] ગરમ થયો[100] અને ફુંફારા મારવા લાગ્યો,[3] તથા લોહોડાંનાં વાસણની[4] (તળેથી) (ગુંચરાંમાંથી) બાહાર નીકળી આવ્યો,[5] કે વેહેતાં[7] પાણી તરફ[8] દોડી *જાએ.[6] †બાહાદુર[13] કેરશાસ્પ[14] બીહીને[11] પાછલથી[10] દૂર નાહાસી‡ ગયો.[12]

(૧૨) કસે[15]-થ્વાંમ[16] તૂઇસ્યો[17] હુઓમ[18] મશ્યો[19] અસ્તવઇથ્યાઇ[20] હુનૂત[21] ગએથયાઇ;[22] કા[23] અશ્રાઇ[24] અષિશ[25] એરેનાવિ,[26] ચિત્[27] અશ્રાઇ[28] જસત્[29] આયપ્તેમ.[30] (૧૩) આઅત્[31] મે[32] અએમ[33] પઇતિ-અઓખ્ત[34] હુઓમો[35] અષવ[36] દૂરઓષો,[37] પોઉરૂષસ્પો[38] માંમ[39] તૂઇસ્યો[40] મશ્યો[41] અસ્તવઇથ્યાઇ[42] હુનૂત[43] ગએથયાઇ;[44] હા[45] અશ્રાઇ[46] અષિશ[47] એરેનાવિ,[48] તત્[49] અશ્રાઇ[50] જસત્[51] આયપ્તેમ;[52] યત્[53] હે[54] તૂમ[55] ઉસ્-જયંઘહ,[56] તૂમ[57] એરેજવો[58] જરથુશ્ત્ર,[59] ન્માનહે[60] પોઉરૂષસ્પહે[61] વીદએવો[62] અહુર-ત્કએષો.[63] (૧૪) સૂતો[64] અઇર્યેને વએજહિ[65] તૂમ[66] પઓઇર્યો[67] જરથુશ્ત્ર[68] અહુનેમ વઇરીમ[69] ફ્રસાવયો,[70] વીબેરેથ્વન્તેમ[71] આખ્તુઇરીમ,[72] અપરેમ[73] ખ્રઓજદ્યેહ્[74] ફ્રસૂઇતિ.[75] (૧૫) તૂમ[76] જેમરૂ-ગૂજો[77] આકેરેનવો[78] વીસ્પે[79] દએવ[80] જરથુશ્ત્ર,[81] યોઇ[82] પર અશ્રાત્[83] વીરો-રઓધ[84] અપતયેન,[85] પઇતિ[86] આય[87] જેમા;[88] યો[89] અઓજિશ્તો[90] યો[91] તન્જિશ્તો,[92] યો[93] થ્વક્ષિશ્તો,[94] યો[95] આસિશ્તો,[96] યો[97] અશ-વેરેથ્રજાંસ્તેમો[98] અબવત્[99] મઇનિવાઓ[100] દામાંન્.[1]

(૧૨) અએ હોમ![18] હાડમંદ[20] દુનિયાંમાં[22] ચોથા[17] કયા[15] માણસે[19] તુંને[16] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો?[21] તેને[24] શુ[23] આશીર્વાદ[25] પ્રાપ્ત થઈ?[26] તેને[28] શુ[27] ફાએદો[30] હાંસેલ થયો?[29] (૧૩) ત્યારે[31] તે[33] અશો[36] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[37] હોમે[35] મને[32] પાછો જવાબ આપ્યો[34] કે, પોરોશસ્પ[38] ચોથો[40] માણસ[41] (હતો), (જેણે) (આએ) હાડમંદ[42] દુનિયાંમાં[44] મને[39] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાને માટે) કુટ્યો.[43] તેને[46] આએ[45] આશીર્વાદ[47] પ્રાપ્ત

* બાહાર નીકળી આવીને ઉકળતાં પાણીને ઢોળી નાખ્યું (મિલ્સ).

† 'નઇરે-મનાઓ'નો અસલ અર્થ મરદાંનગીવાળા દિલનો-વિચારનો; નરીમાન (પાછલો અર્થ); શાહનામાં પ્રમાણે સામ પેહેલવાનનો બાપ.

‡ જો કે પેહેલાં તે રાક્ષસ જેવા સાંપથી કેરશાસ્પ ચોંકયો, પણ સેવટે તેને ઠાર કીધો. કેરશાસ્પ પેહેલવાનની બાહાદુરી, મહાભારત કાંમો તથા તેનાં સાહસ કર્મો વિશે જુઓ જમીઆદ યશ્તના ફકરા ૪૧—૪૪.

થઈ,[૪૮] તેને[૫૦] આએ[૪૯] ફાએદો[૫૨] હાંસેલ થયો,[૫૧] તે એ કે,[૫૩] તેનેમાટે[૫૪] (ઈઆને તેને ત્યાંહાં) તું[૫૫] બુલંદીથી જન્મ પામ્યો.[૫૬] અએ ખાલેસ[૫૮] જરતોશ્ત![૫૯] તું[૫૭] પોરોશસ્પના[૬૧] ઘેરનો,[૬૦] દેવ (ના તરીકાથી) દુર રેહેનાર[૬૨] (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર[૬૩] (છે).

(૧૪) અએ જરતોશ્ત![૬૮] ફેલાએલો[૭૧] (ઈઆને સારી પેઠે જણાએલો) ચાર વખત* ભણાતો[૭૨] †અહુનવર[૬૯] પેહેલવેહેલાં[૬૭] ઈરિનવેજમાં[૬૫] તું[૬૬] (જે) વખણાએલો[૬૪] (તે) ગાઈને ભણ્યો,[૭૦] (અને) ત્યારપછી[૭૩] વધારે મ્હોટે[૭૪] સાદે[૭૫] ગાઈને ભણ્યો.[૭૦] (૧૫) અએ જરતોશ્ત![૮૧] તું[૭૬] બેહુ મીનોની[૧૦૦] પેદાએશમાં[૧] જે[૮૮] ઘણોજ જોરાવર,[૯૦] જે[૯૧] ઘણોજ દૃઢ,[૯૨] જે[૯૩] ઘણો ચાલાક,[૯૪] જે[૯૫] ઘણો જહડપવાળો[૯૬] (તથા) જે[૯૭] ઘણો ફતેહમંદ[૯૮] (અથવા વેરીને ઘણો મારનાર[૯૮]) ‡પેદા થયો,[૯૯] (તેણે) સઘળા[૭૯] દેવો[૮૦] જેઓ[૮૨] હમણાસુધી[૮૩] આએ[૮૭] જમીન[૮૮] ઉપર[૮૬] માણસની સુરતમાં[૮૪] દોડતા હતા,[૮૫] (તેઓને) તેં[૭૬] જમીનમાં ઢંકાએલા[૭૭] ¶કીધા.[૭૮]

(૧૬) આઅત[૨] અઓખ્ત[૩] જરથુશ્લો,[૪] નેમો[૫] હઓમાઇ.[૬] વંઘ્રહુશ[૭] હઓમો[૮] હુધાતો;[૯] હઓમો[૧૦] અર્શહાતો,[૧૧] વંઘ્રહુશ[૧૨] દાતો,[૧૩] બએષજયો,[૧૪] હુકેરેફ્રશ,[૧૫] હ્વરેશ[૧૬] વેરેથ્રજાઓ,[૧૭] જઇરિ-ગઓનો,[૧૮] નાંમ્યાંસુશ.[૧૯] યથ[૨૦] ખરેન્તે[૨૧] વહિશ્તો,[૨૨] ઉરૂનએચ[૨૩] પાથ્મઇન્યોતેમો.[૨૪] (૧૭) ની[૨૫] તે[૨૬] જાઇરે[૨૭] મધેમ[૨૮] મ્રુયે,[૨૯] ની અમેમ,[૩૦] ની વેરેથ્રઘ્નેમ,[૩૧] ની દસ્વરે,[૩૨] ની બએષજેમ,[૩૩] ની ફ્રદથેમ,[૩૪] ની વરેદથેમ,[૩૫] ની અઓજો[૩૬] વીસ્પોતનૂમ,[૩૭] ની મસ્તીમ[૩૮] વીસ્પો-પએસંઘ્રહેમ;[૩૯] ની તત,[૪૦] યથ[૪૧] ગએથાહ્વ[૪૨] વસો-ક્ષથ્રો[૪૩] ફ્રચરાને,[૪૪] ત્બએષો-તઉર્વાઓ[૪૫] દ્રુજેમવનો[૪૬] (૧૮) ની તત,[૪૭] યથ[૪૮] તઉર્વયેનિ[૪૯] વીસ્પનાંમ[૫૦] ત્બએષવતાંમ[૫૧] ત્બએષાઓ,[૫૨] દએવનાંમ[૫૩] મષ્યાનાંમચ,[૫૪] યાથ્વાંમ[૫૫] પઇરિકનાંમચ,[૫૬] સાથ્રાંમ[૫૭] કઓયાંમ[૫૮] કરફ્નાંમચ,[૫૯]

* વંદીદાદની ૧૦ મી પરગરદના ૧૨ માં ફકરામાં ચાર વખત ભણાતા ગાથા-ઓમાં અહુનવર બી આવેછે તે ઉપરથી, તથા ઈજશ્નેના ૨૭ મા હામાં હોમ કુટતાં ચાર વખત અહુનવર ભણેછે તે ઉપરથી, 'આખ્તુધરીમ'નો અર્થ "ચાર વખત ભણાતો" થઈ શકે. ચાર વખત રાગના હલકથી ભણીને (મિલ્સ).

† અહુનવરના ખોલાસા તથા ખુબી બાબે જુઓ સફો ૨-૩; સફો ૨૬૯-૨૭૦.

‡ અસલ એબારતમાં એ ક્રિયાપદ ૩ જા પુરૂષમાં છે (અબવત).

¶ ઈઆને દેવોને તથા તેઓની ખરાબીને નાબુદ કરીને દુનિયાંની આબાદીનો માર્ગ તેં ખોલો કીધો. જુઓ ફરવરદીન યશ્ત, ફકરા ૮૭-૯૫.

મઇસ્યનાંમ્ચ[૧૦] બિજંગ્રનાંમ,[૧૧] અપેમ્ઓધ્નાંમ્ચ[૧૨] બિજંગ્રનાંમ,[૧૩] વેહ્રકનાંમ્ચ[૧૪] ચથ્વરે-જંગ્રનાંમ,[૧૫] હ્એનયાઓસ્ચ[૧૬] પેરેથુ-અઇનિકયાઓ,[૧૭] દ્વાંઇથ્યાઓ[૧૮] પતાંઇથ્યાઓ.[૧૯]

(૧૬) ત્યારે[૨] (પેગમબર) જરતોશ્તે[૪] કહ્યું,[૩] નમાજ[૫] (હોજો) હોમને![૬] હોમ[૮] ભલો[૭] (તથા) સારો પેદા કીધેલો[૯] (છે); હોમ[૧૦] સાચ્ચો પેદા કીધેલો,[૧૧] નેક[૧૨] પેદા કીધેલો,[૧૩] તંદરોસ્તી આપનારો,[૧૪] સારાં શરીરનો,[૧૫] સારૂં કાંમ કરનાર,[૧૬] ફતેહમંદ[૧૭] (અથવા વેરીને મારનાર[૧૭]), સોનેરી (અથવા લીલા) રંગનો,[૧૮] નમતી ડાંખળીવાળો[૧૯] (છે). જેમ[૨૦] (તે) પીનારનેમાટે[૨૧] ઘણોજ સરસ[૨૨] (છે), (તેમ) રવાનનેમાટે[૨૩] ઘણોજ મીનોઈ રસ્તો દેખાડનાર[૨૪] (છે). (૧૭) અએ લીલા[૨૭] (હોમ)! તારૂં[૨૬] ડહાપણ,[૨૮] હિમ્મત,[૩૦] ફતેહ,[૩૧] તંદરોસ્તી,[૩૨] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૩૩] આબાદી,[૩૪] વૃદ્ધિ,[૩૫] તમામ શરીરનું[૩૭] કૌવત[૩૬] (તથા) તમામ ચળકાટ ભરેલી[૩૯] *મ્હોટાઈ[૩૮]—એ[૪૦] (સઘળું) હું †માગુંછું,[૨૫-૨૬] કે જેથી કરીને[૪૧] મુલકોમાં[૪૨] સ્વતંત્ર પાદશાહ,[૪૩] ખરાબીને તોડનાર[૪૫] (તથા) દરૂજને મારનારની માફક[૪૬] હું ફરૂં[૪૪] (અથવા અમલ કરૂં[૪૪]). (૧૮) એ[૪૭] (બધું યાને ડહાપણ, હિમ્મત, ફતેહ, તંદરોસ્તી, મ્હોટાઈ ઇત્યાદિ હું માગુંછું), કે જેથી કરીને[૪૮] તમામ[૫૦] દ્વેષ રાખનારાઓની,[૫૧] દેવોની,[૫૩] માણસોની,[૫૪] જાદુગરોની,[૫૫] પરીઓની[૫૬] જુલમગારોની,[૫૭] ‡કીકોની,[૫૮] ‡કરપોની,[૫૯] ¶સાંપની ખસલતના[૬૦] §માણસોની,[૬૧] આશમોગ[૬૨] માણસોની,[૬૩] ચાર પગવાળા[૬૫] વરૂઓની,[૬૪] (તથા) પુષ્કળ પલટનવાળા,[૬૭] ફરેબવાળા[૬૮] (તથા) ધસારો કરી આવનારા[૬૯] લશ્કરની[૬૬]—(એ બધાંઓની) ખરાબીઓને[૫૨] હું તોડું.[૪૯]

(૧૯) ઇમેમ[૭૦] થ્વાંમ[૭૧] પઓઇરીમ[૭૨] યાનેમ[૭૩] હુઓમ[૭૪] જઇદ્યેમિ[૭૫] દૂરઓષ,[૭૬] વહિશ્તેમ અહૂમ[૭૭] અષઓનાંમ[૭૮]

---

* શોભા આપે એવી દરેક પ્રકારની બુદ્ધિ (મિલ્સ); તમામ પ્રકારની વિદ્યા—એલમ (દારમેસ્તેતે).

† અથવા બીજી રીતઃ—અએ લીલા (હોમ)! ડહાપણ, હિમ્મત, ફતેહ તંદરોસ્તી, આબાદી ઇત્યાદિ તારી પાસેથી હું માગુંછું. દરેક 'ની' અભ્યયની પછી 'ગ્રુપે' જોઇએ એમ સમજવું.

‡ એના ખોલાસામાટે જુઓ હોરમજદ યશ્ત, ફકરો ૧૦ મો, નોટ.

¶ ખુની (મિલ્સ); ચોર, લુટારા (દારમેસ્તેતે); ગુનેહગાર (હાશ્લે).

§ 'બિજંગ્ર'નો અસલ અર્થ 'બે પગવાળું.' કદાચ એની મતલબ બે પગું જાનવર હોએ.

રઓચંઘ્રહેમ[79] વીરપી-પ્રાથેમ.[80] ઇમેમ[81] થ્વાંમ[82] બિતીમ[83] યા-નેમ[84] હુઓમ[85] જઇદ્યેમિ[86] દૂરઓષ,[87] દ્વતાતેમ[88] અંઘ્રહાઓસે[89] તન્વો.[90] ઇમેમ[91] થ્વાંમ[92] થ્રિતીમ[93] યાનેમ[94] હુઓમ[95] જઇ-દ્યેમિ[96] દૂરઓષ,[97] દરેઘો-જીતીમ[98] ઉશતાનહે.[99] (૨૦) ઇમેમ[100] થ્વાંમ[1] તૂઇરીમ[2] યાનેમ[3] હુઓમ[4] જઇદ્યેમિ[5] દૂરઓષ,[6] યથ અએષો[7] અમવાઓ[8] થાંફ્યો,[9] ક્ષ્તાને[10] જેમા[11] પઇતિ,[12] હ્મએષો-તઉર્વાઓ[13] દુજેમ-વનો.[14] ઇમેમ[15] થ્વાંમ[16] પુખ્ધેમ[17] યાનેમ[18] હુઓમ[19] જઇદ્યેમિ[20] દૂરઓષ,[21] યથ[22] વેરેથ્રજાઓ[23] વનત્-પિષનો,[24] ક્ષ્તાને[25] જેમા[26] પઇતિ[27] હ્મએષો-તઉર્વાઓ[28] દુજેમ-વનો.[29] (૨૧) ઇમેમ[30] થ્વાંમ[31] ક્ષ્તૂમ[32] યાનેમ[33] હુઓમ[34] જઇદ્યેમિ[35] દૂરઓષ,[36] પઉર્વે[37] તાયૂમ[38] પઉર્વે[39] ગધેમ,[40] પઉર્વે[41] વેહ્રકેમ[42] બૂઇદ્યોઇમઇધે;[43] મા ચિશ[44] પોઉર્વો[45] બઇધ્યએત[46] નો;[47] વીરપે[48] પઉર્વે[49] બૂઇદ્યોઇમઇધે.[50]

(૧૯) અએ દરદને પછાત નાખનાર[79] હોમ![78] તારી પાસેથી[71] પેહેલી[72] બખશેશ[73] (હું) આએ[70] માગુંછું,[75] (તે એ કે) અશો (લોકો)નું[76] નુરમંદ[79] (તથા) તમામ સુખવાળું[80] બેહેશ્ત.[77] અએ દરદને પછાત નાખનાર[87] હોમ![85] તારી પાસેથી[86] બીજી[83] બખશેશ[84] (હું) આએ[81] માગુંછું,[86] (તે એ કે) આએ[89] તનની[90] તંદરોસ્તી.[88] અએ દરદને પ-છાત રાખનાર[97] હોમ![95] તારી પાસેથી[92] ત્રીજી[93] બખશેશ[94] (હું) આએ[91] માગુંછું,[96] (તે એ કે) જીવની[98] લાંબી જીંદગી.[99] (૨૦) અએ દરદને પછાત નાખનાર[6] હોમ![4] તારી પાસેથી[1] ચોથી[2] બખશેશ[3] (હું) આએ[100] માગુંછું,[5] (તે એ કે) (આએ) જમીન[11] ઉપર[12] મુરાદ *પામેલો,[7] હિમ્મત-વાન,[8] તૃપ્ત થયેલો,[9] ખરાબીને તોડનાર[13] (તથા) જુઠાઇને મારનાર તરીકે[14] હું ફરૂં[10] (અથવા અમલ કરૂં[10]). અએ દરદને પછાત નાખનાર[21] હોમ![19] તારી પાસેથી[16] પાંચમી[17] બખશેશ[18] (હું) આએ[15] માગુંછું,[20] (તે એ કે) (આએ) જમીન[26] ઉપર[27] ફતેહમંદ[23] (અથવા વેરીને નાખનાર[23]), લડાઈમાં જીતનાર,[24] દ્વેષને તોડનાર,[28] (તથા) જુઠાને મારનાર તરીકે[29] હું ફરૂં[25] (અથવા અમલ કરૂં[25]). (૨૧) અએ દરદને પછાત નાખનાર[36] હોમ![34] તારી પાસેથી[31] છઠ્ઠી[32] બખશેશ[33] (હું) આએ[30] માગુંછું,[35] (તે એ કે)

* યથ અએષો=યથા-ઇષ્ટમ્=પોતાની મુરાદ મુજબ; ધા. ઇષ્=સં. ઇષ્=ઇચ્છવું.

(હમો) અગાઉથી[૩૭] ચોર વિશે,[૩૮] અગાઉથી[૩૯] ખુની વિશે[૪૦] (તથા) અગાઉથી[૪૧] વરૂ વિશે[૪૨] જાણી શકીએ.[૪૩] હમારી[૪૪] પેહેલાં[૪૫] કોઈ (બીજો) નહીં[૪૬] જાણી શકે;[૪૭] બધું[૪૮] અગાઉથી[૪૯] હમો જાણી શકીએ.[૫૦]

(૨૨) **હુઆમો[૫૧] અએઇબિશ,[૫૨] યોઇ[૫૩] ઉર્વન્તો[૫૪] હિત[૫૫] તક્ષેન્તિ[૫૬] અરેનાઉમ[૫૭] જાવરે[૫૮] અઓજાઓસ્ચ[૫૯] બક્ષઇતિ.[૬૦] હુઆમો[૬૧] આજીજનાઇતિબિશ[૬૨] દધાઇતિ[૬૩] ક્ષએતો-પુથ્રીમ,[૬૪] ઉત[૬૫] અષવ-ફ્રજઇન્તીમ.[૬૬] હુઆમો[૬૭] તએચિત્,[૬૮] યોઇ[૬૯] કુ-તયો[૭૦] નસ્કો-ફ્રસાઓંઘ્રહો[૭૧] આઓંઘ્રહેન્તે,[૭૨] સ્પાનો[૭૩] મસ્તી-મચ[૭૪] બક્ષઇતિ.[૭૫] (૨૩) હુઆમો[૭૬] તાઓસ્ચિત્,[૭૭] યાઓ[૭૮] કઇનીનો[૭૯] આઓંઘ્રહુઇરે[૮૦] દરેઘેમ[૮૧] અઘ્રવો,[૮૨] હુઇથીમ[૮૩].રાધે-મચ[૮૪] બક્ષઇતિ[૮૫] મોષુ[૮૬] જઇધ્યમ્નો[૮૭] હુખ્રતુશ.[૮૮] (૨૪) હુઆમો[૮૯] તેમચિત્[૯૦] યિમ[૯૧] કેરેસાનીમ[૯૨] અપ-ક્ષથ્રેમ[૯૩] નિષાધયત્,[૯૪] યો[૯૫] રઓસ્ત[૯૬] ક્ષથ્રો-કામ્ય.[૯૭] યો[૯૮] દવત[૯૯] નોઇત્[૧૦૦] મે[૧] અપાંમ[૨] આથ્રવ[૩] અઇવિશતિશ[૪] વેરેદ્યે[૫] દંઘહુવ[૬] ચરાત્,[૭] હો[૮] વીસ્પે[૯] વરેધનાંમ[૧૦] વનાત્,[૧૧] ની[૧૨] વીસ્પે[૧૩] વરેધનાંમ[૧૪] જનાત્.[૧૫]**

(૨૨) જેઓ[૫૩] લગામમાં રાખેલા[૫૫] ઘોડાઓને[૫૪] શરતનાં મેદાનમાં[૫૭] દોડાવેછે,[૫૬] તેઓને[૫૨] હોમ[૫૧] જોર[૫૮] તથા કૌવત[૫૯] બખશેછે.[૬૦] જન-નારી *ઓરતોને[૬૨] હોમ[૬૧] ખુબસુરત છોકરાં[૬૪] (અને) વળી[૬૫] અશો ઓલાદ[૬૬] †આપેછે.[૬૩] જે[૬૯] ઘરધણીઓ[૭૦] ‡નુસ્ક ભણવા[૭૧] બેસેછે[૭૨] તે-ઓને[૬૮] હોમ[૬૭] ડહાપણ[૭૩] તથા મ્હોટાઈ[૭૪] બખશેછે.[૭૫] (૨૩) જે[૭૮] કન્યાઓ[૭૯] લાંબો વખતસુધી[૮૧] પરણ્યા વગરની[૮૨] હતી[૮૦] તેઓને,[૭૭] સારી અક્કલવાળો[૮૮] હોમ[૭૬] જેને અરજ કરવામાં આવેછે તે[૮૭] શેતાબીથી[૮૬] સત્ય[૮૩] (અથવા પ્રમાણિક[૮૩]) ખાવંદ[૮૪] આપેછે.[૮૫]

(૨૪) ¶કેરેસાની[૯૨] જે[૯૫] પાદશાહીની મુરાદને લીધે[૯૭] ઘણો મગરૂર થયો હતો,[૯૬] તેને[૯૦] હોમે[૮૯] પાદશાહી ઉપરથી દૂર કરીને[૯૩] નીચે બેસાડ્યો.[૯૪] જે[૯૮] (કેરેસાની) (પોતાની પાદશાહીના વખતમાં) (મગરૂરીથી) (નીચે પ્રમાણે) બોલતો હતો[૯૯]:—હવે પછી[૨] મારા[૧] મુલકમાં[૧] (કોઈ)

* અથવા છોકરા જનવાની ખાહેશ રાખનારી ઓરતોને; બા. જન=સં. जन्.

† એનું ઉલટું જુઓ ઈજશ્નેનો ૧૦ મો હા, ૧૫ મો ફકરો.

‡ 'નુસ્ક' ઈઆને પાક અવસ્તામાં લખાએલાં પુસ્તકો. એની એકંદર સંખ્યા ૨૧ હતી. એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૨૧૯ મો.

¶ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એને સેકનદર સાથે સરખાવેછે.

આશવન[3] ઉસ્તાદ[4] (જરતોસ્તી ધર્મનો) ફેલાવો કરવાને[5] ફરે[7] નહી,[100] (કારણ કે) તે[8] (મારા) તમામ[9] વધારાનો[10] નાશ કરશે,[11] (તથા) (મારી) તમામ[13] વૃદ્ધિની[14] પાયામાલી કરશે.[12-15]

(૨૫) ઉશ્ત[16] તે,[17] યો[18] આ[19] અઓજંઘહુ[20] વસો-ક્ષથ્રો[21] અહિ[22] હુઓમ.[23] ઉશ્ત[24] તે,[25] અપિવતહે[26] પોઉરૂ-વચાંમ[27] એરેજૂખ્ધનાંમ.[28] ઉશ્ત[29] તે,[30] નોઇત્[31] પઇરિ-ક્રાસ[32] એરેજૂખ્ધેમ[33] પેરેસહિ[34] વાચિમ.[35] (૨૬) ફ્રા તે[36] મજ્દાઓ[37] બરત્[38] પઉર્વનીમ,[39] અઇવ્યાઓંઘહુનેમ[40] સ્તેહ્રૂપએસંઘહેમ[41] મઇન્યુ-તાશ્તેમ,[42] વંઘઉહીમ[43] દએનાંમ[44] માજદયસ્નીમ.[45] આઅત્[46] અંઘહે[47] અહિ[48] અઇવ્યાસ્તો[49] બરેષ્નુશ[50] પઇતિ[51] ગઇરિ-નાંમ,[52] દ્રાજંઘહે[53] અઇવિધાઇતીશચ[54] પ્રવસ્ત્ય[55] માંથ્રહે.[56] (૨૭) હુઓમ[57] ન્માને-પઇતે[58] વીસ્પઇતે,[59] જન્તુ-પઇતે,[60] દંઘહુ-પઇતે,[61] સ્પનંઘહુ[62] વએધ્યા-પઇતે,[63] અમાઇચ[64] શ્વા[65] વેરેથ્ર-ઘ્નાઇચ,[66] આવોય[67] ઉપ-સુયે[68] તનુયે[69] થ્રિમાઇચ[70] યત્[71] પોઉરૂ-બઓઘ્નહે.[72] (૨૮) વી[73]-નો[74] ત્બએષવતાંમ[75] ત્બએષબીશ[76] વી[77] મનો[78] બર[79] ગરમન્તાંમ.[80] યો[81] ચિશચ[82] અહ્મિ[83] ન્માને,[84] યો[85] અંઘહે[86] વીસી,[87] યો[88] અહ્મિ[89] જન્તવો,[90] યો[91] અંઘહે[92] દંઘહુવો[93] અએનંઘહાઓ[94] અસ્તિ[95] મષ્યો[96] ગેઉર્વય[97] હે[98] પાધવે[99] જાવરે[100] પઇરિ[1]-ષે[2] ઉષિ[3] વેરેનુઇધિ,[4] સ્કેન્દેમ[5] ષે[6] મનો[7] કૈરેનૂઇધિ.[8] (૨૯) મા[9] જ્બરેથ્રએઇબ્ય[10] ક્રતુયાઓ,[11] મા[12] ગવએઇબ્ય[13] અશ્રવિ-તૂતુયાઓ,[14] મા[15] જાંમ[16] વએનોઇત્[17] અષિબ્ય,[18] મા[19] ગાંમ[20] વએનોઇત્[21] અષિબ્ય,[22] યો[23] અએનંઘ-હુઇતિ[24] નો[25] મનો[26] યો[27] અએનંઘહુઇતિ[28] નો[29] કેહ્રૂપેમ.[30]

(૨૫) અએ હોમ![23] તુંને[17] મ્હોટાઈ[16] (અથવા ધન્ય[16]) (હોજો)! (તું) જે[18] પોતાની[19] શક્તિથી[20] પોતાની ખુશી પ્રમાણે રાજ કરનાર[21] છે.[22] (અએ હોમ !) તુંને[25] મ્હોટાઈ[24] (હોજો) સાચ્ચા બોલેલા[26] પુર સખુ-નોને[27] તું પીછાનેછે.[28] (અએ હોમ !) તુંને[30] મ્હોટાઈ[29] (હોજો)! સાચ્ચા બોલેલા[33] સખુનને[34] આડા અટાડા (અથવા ઉલટ પાલટ) સવાલથી[32] તું પુછતો[34] *નથી.[31] (૨૬) (અએ હોમ !) (દાદાર) હોરમજદ[37] સેતારાથી સંગારેલી[39] (તથા) મીનોની બનાવેલી[41] કુશ્તી[40] (તથા) ભલી[43] માજદ-

* ઈઆને સચ્ચાઈ ઉપર તું શક લઈ જતો નથી.

યસ્ની[૪૫] દીન[૪૪] પેહેલવેહેલાં[૩૯] તારેમાટે[૩૬] લાવ્યા.[૩૮] ત્યારે[૪૯] માંથ્રના[૫૧] ફરમાનો[૫૪] તથા ગાથનો[૫૫] લાંબા વખતસુધી[૫૩] (ગાવાનેમાટે), (ઉપર જણાવેલી) કુશ્તી બાંધીને[૪૯] પાહાડોનાં[૫૨] મથાળા[૫૦] ઉપર[૫૧] તેં મુકામ કીધેલુ છે.[૪૮] (૨૭) અએ ઘેરના ધણી,[૫૮] મોહોલ્લાના ધણી,[૫૯] કસબાના ધણી,[૬૦] દેશના ધણી,[૬૧] (તથા) ડહાપણે કરીને[૬૨] વિદ્યાના ધણી[૬૩] હોમ ![૫૭] હિમ્મત[૬૪] તથા ફતેહનેમાટે[૬૬] (તથા) મારાં[૬૭] તનને[૬૮] પુરતાં આનંદવાળી[૭૨] સુખાકારી (મળે તે) ને માટે[૭૦] (હુ) તુંને[૬૫] સ્મરણ કરૂંછું.[૬૮] (૨૮) (અએ હોમ !) દુષ્ટ (માણસો)ની[૭૫] ખરાબીઓથી[૭૬] હમુને[૭૪] તું દૂર લઈ જા.[૭૩-૭૮] *જેહેરી (માણસો)ની[૮૦] (ખરાબીઓથી) (મારા) વિચારને[૭૯] તું દૂર લઈ જા.[૭૩-૭૮] અને જે[૮૧] કોઈ[૮૨] કીનાખોર[૯૪] માણસ[૮૬] આએ[૮૩] ઘેરમાં,[૮૪] જે[૮૫] (કોઈ) આએ[૮૬] મોહોલ્લામાં,[૮૭] જે[૮૮] (કોઈ) આએ[૮૯] કસબામાં[૯૦] (તથા) જે[૯૧] (કોઈ) આએ[૯૨] દેશમાં[૯૩] હોએ,[૯૫] તેના[૯૮] બે પગમાંથી[૯૯] (તું) જોર[૧૦૦] લઈ લે,[૯૭] તેની[૨] હુશિયારીને[૩] આસપાસ[૧] તું ઢાંકી †નાંખ,[૪] (તથા) તેની[૬] વિચાર શક્તિને[૭] (તું) તુટેલી[૫] કર.[૮] (૨૯) જે[૨૩] (શખ્સ) હમારાં[૨૫] મનને[૨૬] નુકસાન કરેછે,[૨૪] જે[૨૭] (શખ્સ) હમારાં[૨૯] શરીરને[૩૦] નુકસાન કરેછે[૨૮] (તેના) બે પગને[૧૦] (અએ હોમ !) તું શક્તિ આપતો[૧૧] ના,[૯] (તેના) બે હાથને[૧૩] કૌવત બખશતો[૧૪] ના,[૧૨] (તે માણસ) (પોતાની) બે આંખથી[૧૮] જમીનને[૧૬] નહી[૧૫] જોઈ શકે;[૧૭] (તે માણસ) (પોતાની) બે આંખથી[૨૨] ‡સૃષ્ટિને[૨૦] નહી[૧૯] જોઈ શકે.[૨૧]

(૩૦) પઇતિ[૩૧] અજ્ઞોઇશ[૩૨] જઇરિતહે[૩૩] સિમહે[૩૪] વીષાવએપહે,[૩૫] કેહ્રૂપેમ[૩૬] નાપેમ્નાઇ[૩૭] અષઓને,[૩૮] હુઓમ[૩૯] જાઇરે,[૪૦] વદ્દરે[૪૧] જઇધિ.[૪૨] પઇતિ[૪૩] ગધહે[૪૪] વીવરેજદ્દવતો[૪૫] ફ્રવીવ્યતો[૪૬] જજરાનો,[૪૭] કેહ્રૂપેમ[૪૮] નાપેમ્નાઇ[૪૯] અષઓને,[૫૦] હુઓમ[૫૧] જાઇરે,[૫૨] વદ્દરે[૫૩] જઇધિ.[૫૪] (૩૧) પઇતિ[૫૫] મય્યેહે[૫૬] ઢ્વતો[૫૭] સાસ્તર્શ[૫૮] અઇવિ-વોઇજદ્દયન્તહે[૫૯] કમેરેધેમ,[૬૦] કેહ્રૂપેમ[૬૧] નાપેમ્નાઇ[૬૨] અષઓને,[૬૩] હુઓમ[૬૪] જાઇરે,[૬૫] વદ્દરે[૬૬] જઇધિ.[૬૭] પઇતિ[૬૮] અષેમઓઘહે[૬૯] અનષઓનો[૭૦] અહુમ-મેરેન્ચો,[૭૧] અંઘ્રહાઓ[૭૨] દએનયાઓ[૭૩] માસ[૭૪]-વચ[૭૫] દથાનહે,[૭૬] નોઇત[૭૭] ષ્યઓથનાઇશ[૭૮] અપયન્તહે,[૭૯] કેહ્રૂપેમ[૮૦] નાપેમ્નાઇ[૮૧] અષઓને,[૮૨] હુઓમ[૮૩] જાઇરે,[૮૪]

* 'ઝમેન્તાંમ્' લઇને ગુસ્સાવાળા દુશ્મન (મિલ્સ); જોસ્સાવાળા (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને તેની હુશિયારીને તું મંદ—ઝાંખી કરી નાંખ.

‡ ઈઆને તમામ પેદાએશને. 'ગાંમ'નો અર્થ 'ગાએઢોર' બી થાએછે.

વદરે[૮૫] જદધિ.[૮૬] (૩૨) પઇતિ[૮૭] જહિકયાઇ[૮૮] યાતુમઇત્યાઇ,[૮૯] મઓધનો-કઇરયાઇ[૯૦] ઉપરતા-બઇરયાઇ,[૯૧] યેંઘહે[૯૨] ક્રક્રવઇતિ[૯૩] મનો,[૯૪] યથ[૯૫] અવ્રેમ[૯૬] વાતો-ધૂતેમ્,[૯૭] કેહરૂપેમ[૯૮] નાપેશ્નાઇ[૯૯] અષઓને[૧૦૦] હુઓમ[૧] જાઇરે[૨] વદરે[૩] જદધિ.[૪] યત્[૫] હે[૬] કેહરપેમ્[૭] નાપેશ્નાઇ[૮] અષઓને,[૯] હુઓમ[૧૦] જાઇરે[૧૧] વદરે[૧૨] જદધિ.[૧૩]

(૩૦) અશો (માણસા)નાં[૩૮] શરીરને[૩૬] *બંચાવવાનેમાટે[૩૭] લીલા,[૩૩] બીહામણા[૩૪] (તથા) જેહેર ઉત્પન્ન કરનારા[૩૫] સાંપની[૩૨] સાંમે,[૩૧] અએ લીલા[૪૦] હોમ![૩૯] (તું) હથિયાર[૪૧] માર.[૪૨] અશો (માણસ) નાં[૫૦] શરીરને[૪૮] બંચાવવાનેમાટે,[૪૯] ઉલટી રીતે કાંમ કરનાર[૪૫] ઘાતકી[૪૬] (તથા) ઈજા પોંહોંચાડનાર[૪૭] લુટારાની[૪૪] સાંમે,[૪૩] અએ લીલા[૫૨] હોમ![૫૧] (તું) હથિયાર[૫૩] માર.[૫૪] (૩૧) અશો (માણસ)નાં[૬૩] શરીરને[૬૧] બંચાવવાનેમાટે,[૬૨] દરવંદ[૫૭] (ઈઆને દુષ્ટ), જુલમગાર,[૫૮] (તથા) નુકસાન કરનાર[૫૯] માણસનાં[૫૬] માંથાની[૬૦] સાંમે[૫૫] અએ લીલા[૬૫] હોમ![૬૪] (તું) હથિયાર[૬૬] માર.[૬૭] અશો (માણસ)નાં[૮૨] શરીરને[૮૦] બંચાવવાનેમાટે,[૮૧] નાપાક,[૭૦] દુનિયાંને ખરાબ કરનાર,[૭૧] આએ[૭૨] (હોરમજદી જરતોશ્તી) દીનના[૭૩] કલામો[૭૫] મનમાં[૭૪] †યાદ રાખનાર,[૭૬] (પણ તે પ્રમાણે) નહી[૭૭] કાંમ[૭૮] ‡કરનાર[૭૯] (એવી સિફતવાળા) આશ્મોગની[૬૯] સાંમે,[૬૮] અએ લીલા[૮૪] હોમ![૮૩] (તું) હથિયાર[૮૫] માર.[૮૬] (૩૨) અશો (માણસ) નાં[૧૦૦] શરીરને[૯૮] બચાવવાનેમાટે[૯૯] જાદુમદ,[૮૯] મોજમજા ભોગવનારી,[૯૦] (તથા) શેહેવતપરસ્ત[૯૧] બદ ઓરત,[૮૮] જેનું[૯૨] મન[૯૪] પવનથી દોડતાં[૯૭] વાદળાંની[૯૬] માફક[૯૫] ઉડ્યા કરેછે[૯૩] (તેની) સાંમે,[૮૭] અએ લીલા[૨] હોમ![૧] (તું) હથિયાર[૩] માર.[૪] અશો (માણસ)નાં[૬] શરીરને[૭] બંચાવવાનેમાટે,[૮] અએ લીલા[૧૧] હોમ![૧૦] (તું) તેણીને[૯] હથિયાર[૧૨] માર.[૧૩]

(કરદો ૨ જો) (૧) **વિશ[૧] અપાંમ[૨] ઇધ[૩] પતેન્તુ[૪] વી[૫] દએવાઓંઘહો[૬] વી[૭] દએવચો;[૮] વંઘહુશ[૯] સ્રઓષો[૧૦] મિતયતુ,[૧૧] અષિશ વંઘઉહિ[૧૨] ઇધ[૧૩] મિશ્નતુ;[૧૪] અષિશ વંઘઉહિ[૧૫] રામયત્[૧૬] ઇધ[૧૭] ઉપ[૧૮] ઇમત્[૧૯] ન્માનેમ,[૨૦] યત્[૨૧] આહૂઇરિ[૨૨] યત્[૨૩] હુઓમહે[૨૪] અષવજંઘહો.[૨૫]** (૨) **ક્રતરેમચિત્[૨૬] તે[૨૭] હુવનેમ[૨૮] વચ[૨૯]**

---

* અસલ અર્થ 'અશો (માણસ)નેમાટે (તેનું) શરીર બચાવવાસારૂ;' 'નાપેશ્નાઇ' બોલનો ધાતુ સંસ્કૃત **નશ્=**જોખમ-ખાસ્તીમાંથી મોકળું કરવું.

† અથવા દીનના વિચાર તથા કલામને યાદ રાખનાર (દ્વંદ્વ સમાસ).

‡ અસલ અર્થ કામોને નહી પોંહોંચાડનાર; ધાતુ અપ્=સં. **આપ્=**પોંહોંચવું.

ઉપ-સ્તઓમિ[૩૦] હુખ્રત્વો,[૩૧] યો[૩૨] આંસુશ[૩૩] હુંગેઉર્વયઇતિ,[૩૪] ઉ-પરેમચિત્[૩૫] તે[૩૬] હુવનેમ[૩૭] વચ[૩૮] ઉપ-સ્તઓમિ[૩૯] હુખ્રત્વો[૪૦] યહ્મિ[૪૧] નિઘ્ને[૪૨] નર્શ[૪૩] અઓજંઘહુ.[૪૪] (૩) સ્તઓમિ[૪૫] મએઘ-મ્ચ[૪૬] વારેમચ,[૪૭] યા[૪૮] તે[૪૯] કેહ્રૂપેમ[૫૦] વક્ષયતો,[૫૧] બરેષ્નુશ[૫૨] પઇતિ[૫૩] ગઇરિનાંમ;[૫૪] સ્તઓમિ[૫૫] ગરયો[૫૬] બેરેજન્તો,[૫૭] યથ[૫૮] હુઓમ[૫૯] ઉરુરૂદ્ધુષ.[૬૦] (૪) સ્તઓમિ[૬૧] ઝાંમ[૬૨] પેરેથ્વીમ[૬૩] પથનાંમ[૬૪] વેરેજયંઘ્રહુવાંમ[૬૫], ખાપરાંમ[૬૬] બરેથ્રીમ[૬૭] તે[૬૮] હુઓમ[૬૯] અષાઉમ;[૭૦] સ્તઓમિ[૭૧] જેમો[૭૨] યથ[૭૩] રઓધહે[૭૪] હુબઓઇધિશ[૭૫] અઉર્વો[૭૬] ચરાનેમ.[૭૭] ઉત[૭૮] મજદાઓ હુ-રૂદ્મ[૭૯] હુઓમ[૮૦] રઓસે[૮૧] ગરૂ[૮૨] પઇતિ;[૮૩] ઉત[૮૪] ક્રાધએષ[૮૫] વિશ-પથ;[૮૬] હુઇથીમચ[૮૭] અષહે[૮૮] ખાઓ[૮૯] અહિ.[૯૦] (૫) વરેહ્વંઘ્રઉહુ[૯૧] મન[૯૨] વચ,[૯૩] વીસ્પેસચ[૯૪] પઇતિ[૯૫] વરેષજીશ,[૯૬] વીસ્પેસચ[૯૭] પઇતિ[૯૮] ક્રસ્પરેધે,[૯૯] વીસ્પેસચ[૧૦૦] પઇતિ[૧] ક્રવાક્ષે.[૨] **મન વચ વીસ્પેસચ પઇતિ વરેષજીશ, વીસ્પેસચ પઇતિ ક્રસ્પરેધે, વીસ્પેસચ પઇતિ ક્રવાક્ષે.**

(૧) હવે પછી[૨] હઇથી[૩] દેવો[૬] (તથા) *દેવીઓ[૮] †દૂર[૭] નાહાસી જાએ ![૪] ભલી[૯] તાબેદારી[૧૦] (અથવા ભલી[૯] સરોશ ઇજિદ[૧૦]) (અહિંયાં) મુકામ કરે ![૧૧] અહિયા[૧૩] ‡અશિશવઘ[૧૨] (ફરેશ્તો) રેહે ![૧૪] આએ[૧૯] ઘેર[૨૦] કે જે[૨૧] હોરમજદી[૨૨] (તથા) જે[૨૩] અશોઈનું કૌવત ¶આપનાર[૨૫] હોમનું[૨૪] (છે તેમાં) અશિશવંઘ[૧૫] ખુશાલી (અથવા સુખ) બખશે.[૧૬] (૨) અએ સારી અક્કલવાળા[૩૧] (હોમ)! તારા[૨૭] $પેહેલાં[૨૬] નીચવવાનાં કામને[૨૮] (બં-દગીના) કલામથી[૨૯] હું વખાણુંછું,[૩૦] કે જે[૩૨] (વખતે) ડાંખળી[૩૩] પકડવામાં આવેછે.[૩૪] અએ સારી અક્કલવાળા[૪૦] (હોમ)! તારાં[૩૬] $બીજા[૩૫] નીચવવાનાં કાંમને[૩૭] (બંદગીના) કલામથી[૩૮] હું વખાણુંછું,[૩૯] કે જે (કાંમ)માં[૪૧] મરદનાં[૪૩] કૌવતથી[૪૪] (દેવોને) હુ મારૂં ![૪૨] (૩) (હું) વાદળાંને[૪૬] તથા વરસાદને[૪૭] વખાણુંછું,[૪૫] કે જે[૪૮] તારાં[૪૯] શરીરને[૫૦] પાહાડોનાં[૫૪] મથાળાં[૫૨] ઉપર[૫૩] વધારેછે;[૫૧] બુલંદ[૫૭] પાહાડો[૫૬] કે જયાંહાં,[૫૮] અએ હોમ ![૫૯] તું ઉગેછે,[૬૦]

* દેવ-પરસ્ત (દારમેસ્તેતે); દેવના દોસ્તો—મળતીઆ (પેહેલવી).

† એ ફકરાની શરૂઆતનો 'વિશ્' બોલ બી 'વી' નું બીજુ રૂપ છે.

‡ અશિશવંઘ ફરેશ્તો ખજાના, સુખ તથા પરહેજગારીઉપર મવક્કોલ છે.

¶ અષવજંઘ્રહો બોલના ખોલાસાબાબે જુઓ ૩૩૪ મા સફાની પેહેલ્લી નોટ.

$ પેહેલવી ઉપરથી. હોમ કુટવાની હાવનીમ (ખાણુણી) તથા હાલો (બતો) એ બે જુદી ચીજ ગણીને, પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'ક્તરેમચિત્ હવનેમ' નો અર્થ 'નીચેની હાવન' ઈઆને હાવનીમ અને 'ઉપરેમચિત્ હવનેમ' નો અર્થ 'ઉપ-રની હાવન' ઈઆને હાલો કરેછે.

(તેઓને) હું વખાણુંછું.[૫૫] (૪) અએ અશો[૭૦] હોમ![૬૯] તારી[૬૮] બર-દાસ્ત કરનારી[૬૬] માતા[૬૭] (કે જે) વિસ્તારવાળી,[૬૩] બોહોળી[૬૪] (અને) ફળદ્રુપ[૬૫] જમીન (તે)ને[૬૨] હું વખાણુંછું.[૬૧] જમીનના જુદા જુદા ભાગોને[૭૨] હું વખાણુંછું,[૭૧] કે જ્યાંહાં[૭૩] ખેતરોનીઉપર[૭૭] (તારો) નામીચો[૭૬] સુગંધ પાંથરતું[૭૫] તું ઉગેછે.[૭૪] વળી[૭૮] હોરમજદની સારી પેદાએશ તરીકે,[૭૯] અએ હોમ![૮૦] પાહાડ[૮૨] ઉપર[૮૩] તું ઉગેછે.[૮૧] (અએ હોમ!) વળી[૮૪] પક્ષિના રસ્તા તરફ[૮૬] તું વધ.[૮૫] ખરેખર[૮૭] (તું) અશોઈનુ[૮૮] *મૂળ[૮૯] છે[૯૦] (૫) મારી[૯૨] (બંદગીના) કલામ (ની બરક્કત)થી,[૯૩] (અએ હોમ !) (તારાં) તમામ[૯૪] થડ[૯૬] માં,[૯૫] તમામ[૯૭] ડાંખળીઓ[૯૯] માં[૯૮] તથા તમામ[૧૦૦] પીલા[૨] માં[૧] તું વધ.[૯૧]

(૬) હુઓમો[૩] ઉક્ષ્યેઇતિ[૪] સ્તવનો,[૫] અથ[૬] ના[૭] યો[૮] દિમ્[૯] સ્તઓઇતિ[૧૦] વેરેથ્રજાંસ્તરો[૧૧] બવઇતિ.[૧૨] નિતેમચિત્[૧૩] હુઓમ[૧૪] હુઇતિશ,[૧૫] નિતેમચિત્[૧૬] હુઓમ[૧૭] સ્તૂઇતિશ,[૧૮] નિતેમચિત્[૧૯] હુઓમ[૨૦] ખરેતિશ,[૨૧] હજંઘ્રરૂઘ્નયાઇ[૨૨] અસ્તિ[૨૩] દએવનાંમ.[૨૪] (૭) નસ્યેઇતિ[૨૫] હથ્ર[૨૬] ક્રકેરેસ્ત[૨૭] અહાત્[૨૮] હચ[૨૯] ન્માનાત્[૩૦] આહિતિશ,[૩૧] યથ્ર[૩૨] બાધ[૩૩] ઉપાજઇતિ,[૩૪] યથ્ર[૩૫] બાધ[૩૬] ઉપ-સ્તઓઇતિ,[૩૭] હુઓમહે[૩૮] બએષજયેહે[૩૯] ચિથ્રેમ,[૪૦] દસ્વરે[૪૧] બએષજેમ[૪૨] અહે[૪૩] વીસે[૪૪] ઉત[૪૫] મએથનેમ.[૪૬] (૮) વીસ્પે[૪૭] જી[૪૮] અન્યે[૪૯] મધાઓંઘ્રહો[૫૦] અએષ્મ[૫૧] હચિન્તે[૫૨] ખ્રવી-દ્રવો;[૫૩] આઅત્[૫૪] હો[૫૫] યો[૫૬] હુઓમહે[૫૭] મધો[૫૮] અષ[૫૯] હચઇતે[૬૦] ઉર્વાસ્મન.[૬૧] રેનજઇતિ[૬૨] હુઓમહે[૬૩] મધો.[૬૪] યો[૬૫] યથ[૬૬] પુથ્રેમ[૬૭] તઉરૂનેમ[૬૮] હુઓમેમ[૬૯] વન્દએત[૭૦] મષ્યો,[૭૧] ફ્રા-આષ્યો[૭૨] તનુભ્યો[૭૩] હુઓમો[૭૪] વીસઇતે[૭૫] બએષજાઇ.[૭૬]

(૬) (હોમની) વખાણ કરવામાં આવેછે ત્યારે[૫] હોમ[૩] ઉગેછે,[૪] એટલામાટે[૬] જે[૮] શખ્સ[૭] તેને[૯] વખાણેછે[૧૦] (તે) ઘણો ફતેહમંદ[૧૧] થાએ-છે.[૧૨] અએ હોમ![૧૪] (તારૂં) સઉથી થોડું[૧૩] નીચવીને રસ કાહાડવાનું કાંમ,[૧૫] અએ હોમ![૧૭] (તારી) સઉથી થોડી[૧૬] વખાણ,[૧૮] અએ હોમ![૨૦] (તારૂં) સઉથી ઓછું[૧૯] પીવું[૨૧] (એ) દેવોનો[૨૪] હજાર ઘણો નાશ[૨૨] †છે.[૨૩] (૭) જે જે જગાએ[૩૨] તંદરોસ્તી આપનાર[૩૯] હોમને[૩૮] (કોઈ)

* વેદિક ऋतस्य खा (દારમેસ્તેતે). સચ્ચાઈના ઝરા (મિલ્સ). એની મુકાબેલ જુઓ બેહેરામ યશ્તનો ૧૧ મો કરદો (એરેજાઇશ ખાઓ.)

† ઈઆને ક્રિયાની રીતે હોમને છુંદીને તથા નીચવીને તૈયાર કીધાથી, તેની ખુબીઓ ગાવાથી, તથા તેને પીધાથી દરદ ઇત્યાદિ દફે થઈ જાએછે.

ખચીત[૩૩] લઇ જાએછે,[૩૪] (તથા) જે જે જગાએ[૩૫] (કોઈ) ખચીત[૩૬] (તેને) વખાણેછે,[૩૭] તે[૩૮] ઘેર[૩૦] માંથી[૩૯] (દેવોથી) ઉત્પન્ન થએલી[૪૦] (તમામ) ગલીચી[૩૧] એકદમ[૩૬] નાબુદ થઈ જાએછે,[૩૫] (તથા) તેનાં[૪૩] ખાંનદાનમાં[૪૪] તેમજ[૪૫] (તેનાં) મુકામમાં[૪૬] જાહેર રીતે[૪૦] સુખ[૪૧] (તથા) તંદરોસ્તી[૪૨] (આવેછે). (૮) કારણકે[૪૮] બીજી[૪૬] તમામ[૪૭] (જાતની) કેફ[૫૦] ઘાતકી હથિયારવાળા[૫૩] એશમ (દેવ)ને[૫૧] માર્ગે ચલાવેછે;[૫૨] પણ[૫૪] હોમની[૫૭] જે[૫૬] કેફ[૫૮] તે[૫૫] ખુશાલી[૬૧] (તથા) પવિત્રાઇને[૫૯] માર્ગે ચલાવેછે.[૬૦] હોમની[૬૩] કેફ[૬૪] (આપણને) ચપળ કરેછે.[૬૨]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, બધી જાતના શરાબો તથા કેફી ચીજો લીધાથી મગજને ઉસકેરીને જોસ્સો તથા ગુસ્સો ઉત્પન્ન કરેછે, જેથી ખરાબી નીપજેછે; પણ ક્રિયાની રૂયે તૈયાર કીધેલો હોમનો રસ પીધાથી ઉત્પન્ન થતી કેફ ઘણી ખુશ હોએછે, અને તેની ખુશ ખુશાલીમાં નેક તથા સારાં કાંમો કરવાને માણસને ઉસકેરેછે.)

જે[૬૫] માણસ[૭૧] હોમને[૬૬] (પોતાના) જવાન[૬૮] દીકરાની[૬૭] માફક[૬૬] *વખાણેછે,[૭૦] (તેને) તંદરોસ્તી આપવાસારૂં[૭૬] (તે) હોમ[૭૪] તેનાં[૭૨] તનમાં[૭૩] દાખલ થાએછે.[૭૫]

(૯) હુઓમ[૭૭] દજદિ[૭૮] મે[૭૯] બએષજનાંમ,[૮૦] યાબ્યો[૮૧] અહિ[૮૨] બએષજદાઓ;[૮૩] હુઓમ[૮૪] દજદિ[૮૫] મે[૮૬] વારેથ્રધ્નનાંમ,[૮૭] યાબ્યો[૮૮] અહિ[૮૯] વેરેથ્ર-તઉર્વાઓ.[૯૦] ફ્રા તે[૯૧] વીસાઇ[૯૨] ઉર્વેથો[૯૩] સ્તઓત,[૯૪] ઉર્વથમ[૯૫] સ્તઓતારેમ[૯૬] વંઘ્રહુંઘ્રહેમ[૯૭] દધો[૯૮] અઓખ્ત[૯૯] અહુરો મજદાઓ[૧૦૦] યથ[૧] અષેમ[૨] યત્[૩] વહિશ્તેમ.[૪] (૧૦) અઉર્વન્તેમ[૫] થ્વા[૬] દામિધાતેમ[૭] બધો[૮] તતષત્[૯] હુવાપાઓ;[૧૦] અઉર્વન્તેમ[૧૧] થ્વા[૧૨] દામિધાતેમ[૧૩] બધો[૧૪] નિદથત્[૧૫] હુવાપાઓ,[૧૬] હરઇથ્યો[૧૭] પઇતિ[૧૮] બરેજયાઓ.[૧૯] (૧૧) આઅત્[૨૦] થ્વા[૨૧] અથ્ર[૨૨] સ્પેન્ત ફ્રદક્ત[૨૩] મેરેઘ[૨૪] વીજવંચ[૨૫] વીબરેન્;[૨૬] અવિ[૨૭] ઇશ્કત[૨૮] ઉપાઇરિ-સએન,[૨૯] અવિ[૩૦] સ્તએર[૩૧] સ્તરેસાર,[૩૨] અવિ[૩૩] કુસ્રાધ[૩૪] કુસ્રો-પતાધ,[૩૫] અવિ[૩૬] પવ્રાન[૩૭] વિશ-પથ,[૩૮] અવિ[૩૯] સ્પિત-ગઓન[૪૦] ગઇરિ.[૪૧]

(૯) અએ હોમ![૭૭] તંદરોસ્તીના ઉપાયો[૮૦] જેનેમાટે[૮૧] તંદરોસ્તી આપનાર તરીકે[૮૩] તું (જણાએલો) છે[૮૨] (તે તું) મને[૭૯] આપ.[૭૮] અએ હોમ![૮૪]

* લાડ—મોહોબત દેખાડેછે (મિલ્સ); ચાલ ચલાવેછે, ગણેછે (દારમેસ્તેત).

ફતેહનાં સાધનો[૮૭] જેનેમાટે[૮૮] વેરીને તોડનાર તરીકે[૯૦] તું (જણાએલો) છે[૮૯] (તે તું) મને[૮૬] આપ.[૮૫] (અએ હોમ) તારો[૯૧] સ્નેહી[૯૩] (અથવા ફીદા થયેલો[૯૩]) સ્તુતિ ગાનાર[૯૪] હું થઈશ,[૯૨] (કારણ કે) હોરમજદે[૧૦૦] સ્નેહી[૯૫] સ્તુતિ કરનારને[૯૬] અષ વહિશ્તના[૨-૪] કરતાં[૧] વધારે ભલી[૯૭] પેદાએશ[૯૮] કહેલી છે.[૯૯] (૧૦) કેરફ્રેગર[૧૦] સાહેબે[૮] તુંને[૬] ચાલાક[૫] (તથા) ડહાપણ બખશનારો[૭] બનાવ્યોછે;[૯] કેરફ્રેગર[૧૧] સાહેબે[૧૪] તુંને[૧૨] અલબુર્જ (પાહાડ) ની[૧૭-૧૯] ઉપર[૧૮] ચાલાક[૧૧] (તથા) ડહાપણ બખશનાર તરીકે[૧૩] મુકરર કીધોછે.[૧૫] (૧૧) પછી[૨૦] ત્યાંહાંથી[૨૨] સારા સગન *લાવનારાં[૨૩] પક્ષિઓ[૨૪] તુંને[૨૧] (અએ હોમ!) બધી દિશાએ[૨૫] લઈ ગયાં.[૨૬]

ખોલાસો:—(તે જગા કેઈ કેઈ તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

ઇશ્કત[૨૮] (તથા) (મેહે) પાર્સિન[૨૯] (નામના પાહાડ) તરફ,[૨૭] સેતારાને લાગે એવા ઉંચા[૩૨] સ્તએર[૩૧] (નામના પાહાડ) તરફ,[૩૦] કુસ[૩૪] (તથા) કુસ નામના (પહાડ) ના રસ્તા[૩૫] તરફ,[૩૩] ફક્ત પક્ષિ જઈ શકે એવા સાંકડા રસ્તાવાળા[૩૮] પવ્રાન[૩૭] (નામના પાહાડ) તરફ,[૩૬] તથા સ્પિત-ગએોન[૪૦] (નામના) †પાહાડ[૪૧] તરફ[૩૯]—(એ જગાઓ તરફ) સગન લાવનારા[૨૩] પક્ષિઓ,[૨૪] (અએ હોમ!) તુંને લઈ ગયાં.[૨૬]

(૧૨) આઅત્[૩૭] આહુવ[૩૮] પઉર્વતાહુવ[૩૯] પોઉરૂ-સરેધો[૪૦] વીરઓધહે,[૪૧] હુઓમો[૪૨] ગઓમ[૪૩] જઇરિ-ગઓનો;[૪૪] આતે[૪૫] બએષજ[૪૬] ઇરીરિથરે[૪૭] વંઘ્રહેઉશ મનંઘ્રહો[૪૮] મયાબ્યો.[૪૯] આઅત[૫૦] મે[૫૧] અહે[૫૨] દુશ-સંઘ્રહહે[૫૩] પરાચ વએપય[૫૪] મનો;[૫૫] આઅત્[૫૬] અહે[૫૭] ની[૫૮] મનો[૫૯] મનો,[૬૦] યો[૬૧] મે[૬૨] દુશ-સંઘ્રહો[૬૩] હિશ્તઇતે.[૬૪]

(૧૨) અએ ‡લિજ્જતદાર[૪૩] તથા સોનેરી રંગના[૪૪] હોમ![૪૨] ત્યારે[૩૭] આએ[૩૮] (ઉપર જણાવેલી) ઉંચી જગાઓ ઉપર[૩૯] પુષ્કળ જાતમાં[૪૦] તું ઉગેછે;[૪૧] બહમનની[૪૮] ખુબીઓ (અથવા કરામતો) થી[૪૬] તંદરોસ્તી

* અથવા ખુશ ખબર લાવનાર, પવિત્ર નિશાનવાળાં (અસલ અર્થ).

† પ્રોફેસરો હારલે તથા દારમેસ્તેતે પ્રમાણે. ડાકટર સ્પીગલે તથા રેવરંડ મિલ્સે એ બોલોના નીચે મુજબ અર્થ કીધા છે:—ઇશ્કત=શિખર; ઉપાઇરિસએન=ગરૂડ પક્ષિ ઉડી શકે તેના કરતાં વધારે ઉંચુ; સ્તએર=ટેકરી; કુસ=પાહાડના ખો. પવ્રાન=ઉંચી જગા. સ્પિત ગએોન ગઇરિ=સફેદ રંગનો પાહાડ, ધુમસ તથા વાદળાંથી ઢંકાએલો પાહાડ. જુઓ સ્પિતવરેનાઓસ્ચ (જમ્યાદ યશ્ત, ફકરો ૬ ઠો).

‡ દારમેસ્તેતે; દુધ જેવા સફેદ (રેવરંડ મિલ્સ); મિઠા (ડાકટર સ્પીગલ); પુષ્કળ રસવાળા (પ્રોફેસર હારલે).

આપનારી ખાસિયતો[૪૪] તારામાંથી[૪૫] ઉત્પન્ન *થાએછે.[૪૭] ત્યારે[૫૦] મારી[૫૧] તે[૫૨] બદગોઈ કરનારની[૫૩] વિચાર શક્તિને[૫૫] તું †નાશ કર;[૫૪] (તથા) જે[૬૧] (શખ્સ) મારી[૬૨] બદગોઈ કરનાર તરીકે[૬૩] ઉભો રેહેછે[૬૪] (ઇઆને મારી નાલેશી કર્યા કરેછે), "તેની[૫૭] વિચાર શક્તિને[૬૦] (તું) નીચે[૫૮] દાબી ‡નાખ."

(૧૩) નેમો[૬૫] હુઓમાઇ[૬૬] યત્[૬૭] કેરેનઓઇતિ[૬૮] દ્રિઘએ-શ[૬૯] હુવત્-મસો[૭૦] મનો,[૭૧] યથ[૭૨] રએવસ્તેમહેચિત્;[૭૩] નેમો[૭૪] હુઓમાઇ,[૭૫] યત[૭૬] કેરેનઓઇતિ[૭૭] દ્રિઘઓશ[૭૮] હુવત્-મસો[૭૯] મનો,[૮૦] યત્[૮૧] ઉસ્નાંમ્[૮૨] અઓઇતિ[૮૩] વઓધ્ય.[૮૪] પોઉરૂ-નરેમ[૮૫] તૂમ[૮૬] કેરેનૂષિ[૮૭] સ્પન્યંઘ્રહેમ[૮૮] ચિસ્તિવસ્તરેમ,[૮૯] યસે[૯૦]-તે[૯૧] બાધ,[૯૨] હુઓમ[૯૩] જાઇરે,[૯૪] ગવ[૯૫] ઇરિસ્તહે[૯૬] બક્ષઇતિ.[૯૭] (૧૪) મા[૯૮] મે[૯૯] યથ[૧૦૦] ગાઉશ[૧] દ્રફ્ષો[૨] આસિતો[૩] વારેમ[૪] અચઇરે.[૫] ફ્રષ[૬] ફ્રયન્તુ[૭] તે[૮] મધો,[૯] વેરેજ્યંઘ્રઉહ્રાઓંઘ્રહો[૧૦] જસેન્તુ.[૧૧] પ-ઇરિ[૧૨]-તે,[૧૩] હુઓમ[૧૪] અષાઉમ્[૧૫] અષવાજો,[૧૬] દધાંમિ[૧૭] ઇમાંમ[૧૮] તનૂમ,[૧૯] યા[૨૦] મે[૨૧] વઓનઇતે[૨૨] હુરઓધ[૨૩] (૧૫) અવંઘ્રહરે-જાંમિ[૨૪] જન્યઓઇશ[૨૫] ઊનાંમ[૨૬] મઇરયયાઓ[૨૭] એવીતો-ખરેધ-યાઓ,[૨૮] યા[૨૯] મઇન્યેઇન્તિ[૩૦] દવયેઇન્તિ[૩૧] આથ્રવનેમચ[૩૨] હુઓ-મેમચ[૩૩] હા[૩૪] યા[૩૫] દસ[૩૬] અપનસ્યેઇતિ.[૩૭] યા[૩૮] તત્[૩૯] યત્[૪૦] હુઓમહે[૪૧] દઓનો[૪૨] નિગાઓંઘ્રહેન્તિ[૪૩] નિશહિધઇતિ,[૪૪] નો-ઇત્[૪૫] તાંમ[૪૬] આથ્રવો-પુથ્રીમ[૪૭] નઓધ[૪૮] દસ્તિ[૪૯] હુપુથ્રીમ.[૫૦]

(૧૩) હોમને[૬૬] નમાજ[૬૫] (હોજો)! કે જે[૬૭] દરવીશના[૬૯] મનને[૭૧] સઉથી તવંગર (માણસ)નાં[૭૩] જેટલું મ્હોટું[૭૦] કરેછે.[૬૮] હોમને[૭૫] નમાજ[૭૪] (હોજો)! કે જે[૭૬] દરવીશના[૭૮] મનને[૮૦] એટલું બુલંદ[૭૯] કરેછે,[૭૭] કે[૮૧] (તે) વિદ્યાને લીધે[૮૪] ઉંચે[૮૨] જાએછે[૮૩] (ઇઆને બુલંદ વિચાર કરેછે). અએ પીળા[૯૪] હોમ![૯૩] જે કોઈ[૯૦] તુંને[૯૧] ખચીત[૯૨] ગાએમાંથી[૯૫] નીક-

* દીનદાર માણસોની વહી (inspiring) ને માટે તંદરોસ્તી આપનારી પ્રવાહી તારામાથી નીકળેછે (રેવરંડ મિલ્સ).

† અસલ અર્થ 'બીખમાથી ઉખેડી કાહાડ' (ધાતુ પર-વિપ્).

‡ પ્રોફેસર હારલે. એ વિદ્વાન 'ની મનો મનો'ને બદલે 'વી નમ મનો' લેવાને દરસ્ત ધારેછે. 'વી નમ' ઇઆને તું વાકું વાળ-દાબ (આજ્ઞાર્થે); ધાતુ મન.

ળતી ચીજ[૯૧] (ઈઆને જુવામ) અર્પણ *કરેછે[૯૦] (તેને) તું[૮૯] નરથી ભરપુર,[૮૫] વધારે ડહાપણવાળો[૮૮] તથા જ્ઞાનવાળો[૮૬] કરેછે.[૮૭]

(૧૪) "વરસાદમાં દુધનાં ટીપાની માફક મારી આગળથી (અએ હોમ !) તું એકાએક ગુમ થઈ જતો ના.†" તારા[૮] તંદરોસ્તીના ઉપાયો[૯] આગળ[૬] વધે[૭] (તથા) અસરકારક રીતે[૧૦] (હમુને) પોંહોંચે ![૧૧] અએ અશો[૧૫] (તથા) અશોઈનુ કૌવત આપનારા[૧૬] હોમ ![૧૪] આએ[૧૮] (મારૂં) શરીર[૧૯] કે જે[૨૦] મને[૨૧] ખુબસુરત[૨૩] દેખાએછે[૨૨] (તે) તુંને[૧૩] હું અર્પણ કરૂંછું.[૧૨-૧૭] (૧૫) સાંપની ખસલતની[૨૭] (તથા) બુરી અક્કલની[૨૮] જીનની[૨૫] ‡તંગીને[૨૬] હું પાછી હઠાઉંછું,[૨૪] કે જે[૨૯] (જીન) આશ્રવનને[૩૨] તથા હોમને[૩૩] ઠગવાનો[૩૧] મનસુબો ¶કરેછે;[૩૦] (અને) ઠગ્યા પછી[૩૫] તે[૩૪] નાબુદ થઈ જાએછે.[૩૭] જે[૩૮] (બાઈડી) હોમનો[૪૧] (ઈઆને હોમની નયતે ઈજેલો) દરૂન[૪૨] અધર્મીથી ખાવા[૪૩] બેસેછે,[૪૪] તેણીને[૪૬] (હોમ) આશ્રવનનાં જેવાં ફરજંદ[૪૭] (તથા) સદ્‌ગુણી છોકરા[૫૦] આપતો[૪૯] $નથી.[૪૮]

(૧૬) **પંચનાંમ[૫૧] અહ્મિ,[૫૨] પંચનાંમ[૫૩] નોઇત્[૫૪] અહ્મિ.[૫૫] હુમતહે[૫૬] અહ્મિ,[૫૭] દુશ્મતહે[૫૮] નોઇત્[૫૯] અહ્મિ.[૬૦] હુખ્તહે[૬૧] અહ્મિ,[૬૨] દુજ્જૂખ્તહે[૬૩] નોઇત્[૬૪] અહ્મિ.[૬૫] હુવરૂશ્તહે[૬૬] અહ્મિ,[૬૭] દુજ્વરૂશ્તહે[૬૮] નોઇત્[૬૯] અહ્મિ.[૭૦] સ્રઓષહે[૭૧] અહ્મિ,[૭૨] અસ્રુશ્તોઇશ્[૭૩] નોઇત્[૭૪] અહ્મિ.[૭૫] અષઓનો[૭૬] અહ્મિ,[૭૭] દ્રવતો[૭૮] નોઇત્[૭૯] અહ્મિ[૮૦] અતચિત્ અહ્માત્[૮૧] યથ[૮૨] અપેમેમ્[૮૩] મનિવાઓ[૮૪] અંઘ્હુત્[૮૫] નિવાઇતિશ.[૮૬]**

---

* 'બક્ષઇતિ'ને હારલે તથા મિલ્સ ધાતુ બક્ષ=સંસ્કૃત **મક્ષ્=**ખાવું, ગળી જવું ઉપરથી લઇને 'જે કોઈ તુંને દુધમાં ભેળીને પીએછે' એ પ્રમાણે અર્થ કરેછે.

† પ્રોફેસર હારલે તથા ડાકટર મિલ્સ. બલદના ચામડાંના (બનાવેલા) વાવતાની માફક તું થતો ના; મારી આગળથી તું જહડપથી છુટો પડતો ના (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). એની મતલબ એવી સમજાવવામાં આવીછે કે, અએ હોમ ! ક્રિયાની રૂએ પીધાથી તારી જે ખુબીવાળી અસર મારાં બદનમાં થાએ, તે કાયમ રેહે, અને જતી નહી રેહે. ઉપર જણાવેલો વાવતો તે, શાહનામામાં આવેલા કાવેહ નામના લુહારનો પેટ આગળ બાંધવાનો ચામડાનો કટકો, જેનો પાછળથી વાવતો બનાવવામાં આવ્યો હતો, તેનો ઇશારો હોએ એમ દારમેસ્તેતે ગણેછે.

‡ ઈઆને જીનથી ઉત્પન્ન થતી દરિદ્રતાને.

¶ અસલ અર્થ 'વિચારેછે અને ઠગેછે.'

$ એનું ઉલટું જુઓ. ઈજસ્નેનો ૯ મો હા, ફકરો ૨૨ મો.

(૧૬) પાંચ આબદોને[૫૧] હું (મળતો) છેઉં;[૫૨] પાંચ આબદોને[૫૩] હું (મળતો) છેઉં[૫૫] નહી.[૫૪] નેક વિચારને[૫૬] હું (મળતો) છેઉં;[૫૭] બદ વિચારને[૫૮] હું (મળતો) છેઉં[૬૦] નહી.[૫૯] નેક સખુનને[૬૧] હું (મળતો) છેઉં;[૬૨] બદ સખુનને[૬૩] હું (મળતો) છેઉં[૬૫] નહી.[૬૪] નેક કાંમને[૬૬] હું (મળતો) છેઉં;[૬૭] ખરાબ કાંમને[૬૮] હું (મળતો) છેઉં[૭૦] નહી.[૬૯] (દીનની) ફરમાનદારીને[૭૧] હું (મળતો) છેઉં;[૭૨] (દીનની) નાફરમાનદારીને[૭૩] હું (મળતો) છેઉં[૭૫] નહી.[૭૪] અશો (માણસ)ને[૭૬] હું (મળતો) છેઉં;[૭૭] દરવંદ (ઈઆને પાપી માણસ)ને[૭૮] હું (મળતો) છેઉં[૮૦] નહી.[૭૯] જ્યાંહાંસુધી[૮૨] (સપેનામીનો તથા અંગ્રેમીનો) (એ) એ મીનોની[૮૪] સઉથી છેલ્લી[૮૩] હરીફાઈ[૮૬] તમામ થશે,[૮૫] ત્યાંહાંસુધી[૮૧] (હું ઉપર જણાવ્યા મુજબ રહીશ).

(૧૭) આઅત[૮૭] અઓખ્ત[૮૮] જરથુશ્ત્રો,[૮૯] નેમો[૯૦] હુઓમાઇ[૯૧] મજદધાતાઇ.[૯૨] વંઘ્રહુશ[૯૩] હુઓમો[૯૪] મજદધાતો.[૯૫] નેમો[૯૬] હુઓમાઇ.[૯૭] વીસ્પે[૯૮] હુઓમ[૯૯] ઉપ-સ્તઓમિ,[૧૦૦] યતચિત[૧] અરેષ્નુવ્વ[૨] ગઇરિનાંમ,[૩] યતચિત[૪] જાંફ્નુવ્વ[૫] રઓનાંમ,[૬] યએચિત[૭] આંજહુ[૮] હેરેતાઓંઘ્રહો[૯] જઇનિનાંમ[૧૦] ઉપ હેરેજાહુ.[૧૧] એરેજતએન[૧૨] હુચ[૧૩] તશ્ત[૧૪] જરનએનેમ[૧૫] અવિ[૧૬] તક્ષે;[૧૭] મા[૧૮] તે[૧૯] નીરે[૨૦] જેમિ[૨૧] પઇતિ,[૨૨] ઇથ[૨૩] રએવન્તો[૨૪] અરેજહે.[૨૫] (૧૮) ઇમાઓસે[૨૬]-તે[૨૭] હુઓમ[૨૮] ગાથાઓ,[૨૯] ઇમાઓ[૩૦] હેન્તિ[૩૧] સ્તઓમાયો,[૩૨] ઇમાઓ[૩૩] હેન્તિ[૩૪] ચીચષાનાઓ[૩૫] ઇમે[૩૬] હેન્તિ[૩૭] અર્ષુખ્ધ[૩૮] વાચો.[૩૯] દાસ્મઇનિશ[૪૦] વારેથ્રઘ્નિશ,[૪૧] પઇતિ-બિષિશ,[૪૨] બએષજય.[૪૩]

(૧૯) ઇમાઓસે[૪૪] તૂમચિત[૪૫] માવોય.[૪૬] ક્રષ[૪૭] ક્રયન્તુ[૪૮] તે[૪૯] મધો,[૫૦] રઓક્ષ્ન[૫૧] ક્રયન્તુ[૫૨] તે[૫૩] મધો;[૫૪] રેનજયો[૫૫] વજઇતે[૫૬] મધો.[૫૭] વારેથ્રઘ્નિશ[૫૮] હેન્તેમ[૫૯] આસ્તઓઇતે,[૬૦] હુથ્ર[૬૧] અન[૬૨] ગાથ્વ્ય[૬૩] વચ.[૬૪] (૨૦) ગવે[૬૫] નેમો,[૬૬] ગવે[૬૭] નેમો,[૬૮] ગવે[૬૯] ઉખ્ધેમ,[૭૦] ગવે[૭૧] વેરેથ્રેમ,[૭૨] ગવે[૭૩] ખરેતેમ,[૭૪] ગવે[૭૫] વસ્ત્રેમ,[૭૬] ગવે[૭૭] વેરેજ્યાતાંમ[૭૮] તાંમ[૭૯] ને[૮૦] ખરેથાઇ[૮૧] ફ્રષુયો.[૮૨]

(૨૧) હુઓમેમ[૮૩] જાઇરીમ[૮૪] બેરેજન્તેમ[૮૫] યજમઇદે;[૮૬] હુઓમેમ[૮૭] ફ્રાઓમીમ[૮૮] ફ્રાદત-ગએથેમ[૮૯] યજમઇદે;[૯૦] હુઓમેમ[૯૧] દૂરઓષેમ[૯૨] યજમઇદે;[૯૩] વીસ્પે[૯૪] હુઓમ[૯૫] યજમઇદે;[૯૬] જરથુશ્ત્રહે[૯૭] સ્પિતામહે[૯૮] ઇધ[૯૯] અષઓનો[૧૦૦] અષીમચ[૧]

ફ્રવષીમ્ચ[૨] યજમઇદે.[૩]

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૧૭) ત્યારે[૮૭] જરતોશ્તે[૮૯] કહ્યું[૮૮] કે, હોરમજદના પેદા કીધેલા[૯૨] હોમને[૯૧] નમાજ[૯૦] (હોજો)! હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૯૫] હોમ[૯૪] સારો[૯૩] (છે). હોમને[૯૭] નમાજ[૯૬] (હોજો)! અધી જાતના[૯૮] હોમ[૯૯] કે જે[૧] પાહાડોની[૩] બુલંદી ઉપર,[૨] તથા જે[૪] ખીણોનાં[૬] ઉંડાણમાં[૫] તથા જે[૭] *જીનોના[૧૦] બંદમાં[૧૧] (આવેલા) ડુંગરોના ખોની[૯] સાંકડી જગાઓમાં[૮] (ઉગેછે) (તેને) હું વખાણુંછું.[૧૦૦] (અએ હોમ!) રૂપાનાં[૧૨] તશ્તમાં-થી[૧૩-૧૪] સોનાંનાં[૧૫] (તશ્ત) માં[૧૬] હું (તુંને) રેડુછું[૧૭] (અથવા ગાળુછું[૧૭]). (અએ હોમ!) તુંને[૧૯] જમીન[૨૧] ઉપર[૨૨] (હું) નહી[૧૮] ઢોળું,[૨૦] કારણ કે[૨૩] (તું) ઉંચી[૨૪] કીમતનો[૨૫] (છે).

(૧૮) અએ હોમ![૨૮] આએ[૨૬] ગાથા[૨૯] તારેમાટે[૨૭] છે;[૩૧] આએ[૩૦] સ્તુતિનાં ગાયનો,[૩૨] આએ[૩૩] સ્વાદદાર †ભોજન[૩૫] (તારેમાટે) છે;[૩૧] (તથા) આએ[૩૬] સાચ્ચા બોલેલા[૩૮] (બંદગીના) કલામો[૩૯] (તારેમાટે) છે.[૩૭]

ખોલાસો:—(સ્તુતિનાં ગાયનો, ખરાં દિલથી કીધેલી બંદગી તથા લેજ્જતદાર પકવાનો એ બધું, અએ હોમ! હમો તુંને અર્પણ કરીએ છિયે).

(અએ હોમ!) (તું) સુખાકારી આપનાર,[૪૦] ફતેહ (અથવા દુશ્મ-નને મારવાનું કૌવત) આપનાર,[૪૧] દ્વેષની સાંભે થનાર[૪૨] તથા તંદરોસ્તી આપનાર[૪૩] (છે).

(૧૯) "એ બધું મને લગતું છે, તેમજ તું ‡બી." (અએ હોમ!) તારા[૪૬] રોગને દૂર કરનારાં ¶સાધનો[૫૦] આગળ[૪૭] વધે તો સારૂં![૪૮] તારાં[૫૩] રોગને દૂર કરનારાં ¶સાધનો[૫૪] તેજીથી[૫૧] ફેલાવો પામે તો સારૂં![૫૨] (તારાં) રોગને દૂર કરનારાં ¶સાધનો[૫૭] સેહેલાઈથી[૫૫] મળી આવેછે.[૫૬] આએ[૬૨] ગાથાના[૬૩] કલામો[૬૪] સહિત[૬૧] (જે કોઈ) (હોમને) વખાણેછે,[૬૦] (તે) ફતેહમંદ[૫૮] (અથવા દુશ્મનને મારનાર[૫૯]) તથા

* જહિન ઈઆને નારીજાતની બુરી શક્તિ, દેવ-દરૂજની ખસલતની ઓરત, જીન. હોમનો દુશ્મન (સુરિત). બદી તથા દરદરૂપી દેવી (દારમેસ્તેતે).

† ધાતુ ચષ્=ચશીદન્ (ફારસી)=ચાખવું; અથવા શિખામણો, નસિહતની બાબદો; ધાતુ ચષ્=સંસ્કૃત ~~ચક્ષ્~~=શિખવવું.

‡ બિલ્સ. તેના બદલામાં તારી કેફ તું મને આપ (દારમેસ્તેતે).

¶ અથવા તંદરોસ્તી આપનારા ઉપાયો. 'મધો'નો અર્થ ડહાપણ બી થાએછે.

*ચપળ[૬૪] (†થાએછે). (૨૦) ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[૬૫] નમાજ[૬૬] (હોજો)! ગાએ–ગોસ્પંદનેમાટે[૬૭] નમાજ[૬૮] (હોજો)! ગાએ–ગોસ્પંદનેમાટે[૬૯] (સારા) સખુન[૭૦] (હોજો)! ગાએ–ગોસ્પદનેમાટે[૭૧] ફતેહ[૭૨] (હોજો)! ગાએ–ગોસ્પદને માટે[૭૩] ખોરાક[૭૪] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[૭૫] વસ્ત્ર[૭૬] (હોજો)! ગાએ–ગોસ્પંદનેમાટે[૭૭] (આપણે) ‡મેહેનત કરવી જોઇએ,[૭૮] (સબબ કે) તે[૭૯] આપણા[૮૦] ખોરાકનેમાટે[૮૧] વધારો કરનારાં[૮૨] (છે).

(૨૧) લીલા[૮૪] (તથા) બુલંદ[૮૫] હોમને[૮૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૮૬] આબાદી કરનાર[૮૮] (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૮૯] હોમને[૮૭] હમો વખાણીએ છિએ;[૯૦] દરદને પછાત નાખનાર[૯૨] હોમને[૯૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૯૩] બધા[૯૪] હોમને[૯૫] (ઈઆને જુદી જુદી જાતના હોમને) હમો વખાણીએ છિયે.[૯૬] સપેતમાન[૯૮] અશો[૧૦૦] જરતોશ્તની[૯૭] અશોઈને[૧] તથા (તેનાં) ફ્રોહરને[૨] આએ જગાએ[૯૯] માન સહિત હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩]

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન્, હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએહૂન્ બાદ.** (પ્રગટ પઢે.) **યથા અહૂ વઇર્યો ૨.**

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, હઓમહે અષવજંઘહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ **અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરૂફેહ્ મોજ્દ.**

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (કલાંન), **માહે મુબારક્** (ફલાંન), **ગાહે** (ફલાંન), **નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘરહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરૂશતાંમ હૈત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.**

ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ હોમ યજદ્ બેરસાદ્ અમાવંદ પીરોજગરૂ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજ્દયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફરીંગાની બાદ્ હફ્તે કેશવરૂ જમીન્; અએહૂન્ બાદ. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

---

* અંગ્રેજીમાં વિશેષણ તરીકે Live આવેછે તેવો 'હેન્તેમ'નો અર્થ લેવો.

† જે શખ્સ હોમને વખાણે છે તે ઘણો ફતેહમંદ થાએછે (જુઓ ૬ ઠો ફકરો).

‡ એના ખોલાસા બાબે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો ૨૭ મો કરદો.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માઝદયસ્નની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘુઉહિ મઝદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

હુઓમેમ જાઇરીમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે; હુઓમેમ ફ્રા-ષ્મીમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. હોમ યજદ્ બેરસાદ્.

ન્હાની હોમ યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મઝદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પં નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવઝાયાદ્; હોમ યજદ્ બેરસાદ્.

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુઝ્વરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મઝદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મઝદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. હુઓમહે *અષવઝં-ઘ્રહો, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તય-એચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. હુઓમેમ જાઇરીમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે; હુઓમેમ ફ્રાષ્મીમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમઇદે.

---

* એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ ૩૩૪ મા સફાની પેહેલી નોટ.

*ની તે[૧૨] જાઇદે[૧૩] મધેમ[૧૪] યુયે.[૧૫] †ની અમેમ,[૧૬] ની વંરેથ્રઘ્નેમ,[૧૭] ની દસ્વરે,[૧૮] ની બએષજેમ,[૧૯] ની ફ્રદથેમ,[૨૦] ની વરેદથેમ,[૨૧] ની અઓજો[૨૨] વીંસ્પો-તનૂમ,[૨૩] ની મસ્તીમ[૨૪] વીસ્પો-પએસંઘ્રહેમ,[૨૫] ની તત્,[૨૬] યથ[૨૭] ગએથાહુવ[૨૮] વસો-ક્ષથ્રો[૨૯] ફ્રચરાને,[૩૦] ત્બએષો-તઉર્વાંઓ[૩૧] દ્રુજેમ-વનો.[૩૨] ની[૩૩] તત્[૩૪] યથ[૩૫] ‡તઉર્વયેનિ.[૩૬]

અએ લીલા[૧૩] (હોમ)! ¶તારી પાસેથી[૧૨] ડહાપણ,[૧૪] હિમ્મત,[૧૬] ફતેહ,[૧૭] §તંદરોસ્તી,[૧૮] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૧૯] આબાદી,[૨૦] વૃદ્ધિ,[૨૧] તમામ શરીરનું[૨૩] કૌવત[૨૨] (તથા) તમામ ચળકાટ ભરેલી[૨૫] મ્હોટાઈ[૨૪]—એ સઘળું[૨૬] હું માગુછું,[૧૫] કે જેથી કરીને[૨૭] (ઈઆને તે મેળવ્યાથી) મુલુકોમાં[૨૮]

---

* હઈથી તે એજ ફકરામાં આવેલા 'દ્રૂજેમ—વનો' સુધીના બોલો ઈજશ્નેના ૯ મા હાના ૧૭ મા ફકરામાંથી આએ ઠેકાણે લીધાછે, અને 'ની તત્ યથ તઉર્વયેનિ'—એ બોલો તેજ હાના ૧૮ મા ફકરામાંથી લીધાછે.

† આએ ફકરામાં જે "ની" આવેલોછે તે દરેક "ની" પછી "યુયે" જોઇએ તેમ સમજવું; "ની યુયે" ઈઆને હું માગુંછું.

‡ 'ની તત્ યથ તઉર્વયેનિ'—એ વાક્ય આએ ઠેકાણે મ્હોટી હોમ યશ્તમાંથી અધુરો લીધોછે; એની પછી નીચે જણાવેલા બોલો (જે મ્હોટી હોમ યશ્તમાં છે તે) આવ્યા વગર બરાબર પુરી મતલબ ઊઠતી નથી. 'તઉર્વયેનિ' (હું તોડું—તોડી નાંખું) ક્રિયાપદનો કર્મ નથી, તે લીધા વગર વાકય અધુરો રેહેછે—"વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવત્તાંમ્ ત્બએષાઓ, દએવનાંમ મશ્યાનાંમ્‌ચ, યાત્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્‌ચ, સાથ્રાંમ્ કઓથાંમ્ કરફ્નાંમ્‌ચ મઇર્યનાંમ્‌ચ, બિજંગ્રનાંમ્ અષેમઓઘનાંમ્‌ચ બિજંગ્રનાંમ્, વેહ્ર્કનાંમ્‌ચ ચથ્વરે-જંગ્રનાંમ્, હએનયાઓસ્ચ પેરેથુ-અઇનિકયાઓ દવાંઇથ્યાઓ પતાંઇથ્યાઓ." ઉપલા આખા વાકયનો તરજુમો:—"તે (ઈઆને એ ફકરામાં જણાવેલું કૌવત, તંદરોસ્તી, મ્હોટાઈ, ડહાપણ, હિમ્મત, ઇત્યાદિ) હું માગુંછું, કે જેથી કરીને તમામ દ્વેષ રાંખનારાઓની, દેવોની, માણુસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જુલમગારોની, કીકોની, કરપોની, સાપના ખવાસનાં માણુસોની, આશ્મોગ માણુસોની, ચાર પગવાળાં વરૂઓની તથા પુષ્કળ પલટણવાળાં, ફરેબવાળાં તથા ધસારો કરી આવનારાં લશ્કર—એ બધાંઓની ખરાબીઓને હું તોડું." હું ધારૂંછું કે આએ ન્હાની હોમ યશ્ત ભણુતી વખતે, "ની તત્ યથ તઉર્વયેનિ" બોલો ભણ્યા પછી ઉપર જણાવેલા જોઈતા તથા બંદ બેસતા મ્હોટી હોમ યશ્તના અવસ્તાના બોલો બી ભણુવામાં આવે તો બેહેતર; નહી તો વાકય કર્મવગરનો અધુરો રેહેછે.

¶ મ્હોટી હોમ યશ્તના પેહેલા કરદાના ૧૭ મા ફકરામાંથી એમ લેવું.

§ ઈઆને હોમનો રસ પીધાથી જે તંદરોસ્તી મળેછે તે.

સ્વતંત્ર પાદશાહ,[૨૯] ખરાબીને તોડનાર[૩૧] (તથા) દરૂજને મારનારની માફક[૩૨] હું ફરૂં[૩૦] (અથવા અમલ કરૂં[૩૦]). તે[૩૪] (એટલે એ ફકરામાં જણાવેલું કૌવત, તંદરોસ્તી, મ્હોટાઈ, ડહાપણ, ઇત્યાદિ) હું માગુછું,[૩૩] જેથી કરીને[૩૫] (તમામ દેવો, જાદુગરો, જુલમગારો, ઇત્યાદિની ખરાબીઓને) હું તોડું.[૩૬]

હઓમેમ્ જાઇરીમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે; હઓમેમ્ ફ્રાષ્મીમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ યજમઇદે; હઓમેમ્ દૂરઓષેમ્ યજમઇદે; વીસ્પે હઓમ યજમઇદે; જરથુશ્રહે સ્પિતામહે ઇધ અષઓનો અષીમ્ચ ફ્રવષીમ્ચ યજમઇદે.*

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ હઓમહે અષવજંઘ્રહો, અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેરફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ્ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ હોમ યજદ્ બેરસાદ્, અમાવંદ્ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજ્દયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્, અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્; અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ મ્હોટી હોમ યશ્તનો છેડેનો ભાગ, સફો ૩૫૩–૩૫૫.

માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧.

હુઓમેમ જાઇરીમ ઐરેજન્તેમ યજમઇદે; હુઓમેમ ફ્રાષ્મીમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. હોમ યજદ ઐરસાદ્દ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

હોમ યશ્તની નીરંગ.

(એ નીરંગ મ્હોટી અથવા ન્હાની હોમ યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણવારપઢે.)

☞ કુ[૧] શેકનમ,[૨] ઓ[૩] વાએનુમ,[૪] ઓ[૫] નેજારૂ કુનમ[૬] કાલ્બુદે[૭] શુમા[૮] દીવાંન,[૯] ઓ[૧૦] દરૂજાંન[૧૧] ઓ[૧૨] જાદુઆંન[૧૩] ઓ[૧૪] પરીઆંન,[૧૫] પ[૧૬] હોમ[૧૭] વ[૧૮] બર્સમ,[૧૯] વ[૨૦] દીન[૨૧] રાસ્ત[૨૨] વ[૨૩] દારેસ્ત[૨૪] વેહુ,[૨૫] કે[૨૬] દાદાર અહુરમજદ[૨૭] ઓએ મન[૨૮] ચાશીદ્દ[૨૯] અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. (☞ ત્રણ વાર પઢે.)

હોમ[૧૭] તથા[૧૮] બરસમ[૧૯] વડે[૧૬] તથા[૨૦] સાચ્ચી[૨૨] અને[૨૩] સંપૂર્ણ[૨૪] (અને) ભલી[૨૫] દીન[૨૧] કે જે[૨૬] દાદાર હોરમજદે[૨૭] (પેગમબર જરતોશ્તની મારફતે) મને[૨૮] શિખવી,[૨૯] (તે દીન)થી[૧૬] તમો[૮] દેવો[૯] તથા[૧૦] દરૂજો[૧૧] તથા[૧૨] જાદુગરો[૧૩] તથ[૧૪] પરીઓનાં[૧૫] કાલબુદને[૭] હું ભાંજું[૨] તથા[૩] મારૂં[૪] તથા[૫] આજેજ કરૂં.[૬]

વનન્ત યશ્ત.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ અષેમ્ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહુ અવજાયાદ્દ; વનન્ત સતરૂ અહુરમજદ્દ દથ અષવ અષહે રદ્દ ઐરસાદ્દ.† અજ હમા ગુનાહ પતેત્

* નાઢલા તથા મ્હોટા સીરોજામાં તેશ્તર તીરની ખુશ્નુમનમાં વનન્ત, સતવએસ તથા હપ્તોઇરિંગની ખશ્નુમન આવેલી છે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એ યશ્તને તીર યશ્તનો વધારાનો ભાગ ગણેછે. એમાં આવેલી બાબદ જોતાં, એ યશ્ત ખરૂફસ્તરો તથા નુકસાનકારક જાનવરોને દફે કરવાની નીરંગ તરીકે ગણાઈ શકાએ.

† ઈઆને હોરમજદનો પેદા કીધેલો અશો વનન્ત સેતારો (જે) અશોઇનો સરદાર (તે) (મારી મદદે) પોંહોંચો ! વનન્ત સેતારાના ખોલાસા બાબે જુઓ સફા ૩૧, ૪ થી નોટ.

પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજાૂખ્ત દુજ્વરૂશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્દ, ઉફ્મ ગોફ્તુ, ઉફ્મ કર્દ, ઉફ્મ જસ્ત, ઉફ્મ બૂન્ બૂદ્દ એસ્તેદ્દ. અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન, પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ્; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફેરષોતેમેમ, સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. વનન્તો સ્તારો મજ્દધાતહે,* ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

વનન્તેમ[1] સ્તારેમ[2] મજ્દધાતેમ્[3] અષવનેમ[4] અષહે[5] રતૂમ[6] યજમઇદે.[7] યજાઇ[8] વનન્તેમ[9] અમવન્તેમ[10] અઓખ્તો-નામનેમ[11] બએષજીમ[12] પઇતિશ્તાતેએ[13] અજસ્તચ[14] જોઇજ્દિશ્તચ,[15] અપયન્તમહેચ[16] અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ[17] ખ્રફ્સ્ત્ર[18] (તાલી ૧ મારીએ) વનન્તેમ્ સ્તારેમ્ મજ્દધાતેમ્ અષવનેમ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે, યજાઇ વનન્તેમ્ અમવન્તેમ્ અઓખ્તો-નામનેમ બએષજીમ્ પઇતિશ્તાતેએ અજસ્તચ જોઇજ્દિશ્તચ, અપયન્તમહેચ અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ ખ્રફ્સ્ત્ર. (તાલી ૨ મારીએ) વનન્તેમ્ સ્તારેમ્ મજ્દધાતેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ યજમઇદે. યજાઇ વનન્તેમ્ અમવન્તેમ્ અઓખ્તો-નામનેમ બએષજીમ, પઇતિશ્તાતેએ અજસ્તચ જોઇજ્દિશ્તચ, અપયન્તમહેચ અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ્ ખ્રફ્સ્ત્ર. (તાલી ૩ મારીએ.)

હોરમજદનો પેદા કીધેલો[3] અશો[4] †વનન્ત[1] સેતારો[2] (જે) અશોઈનો[5] સરદાર (તે)ને[6] હમો વખાણીએ છિયે.[7] ઘણોજ દૂર કરવા લાએક[16] હારે-

* ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા વનન્ત સેતારાની આરાધના કરવાને, તેની ખુબીઓ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

† વનન્ત સેતારાના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૩૧ મો, ૪ થી નોટ.

મનનાં[૧૭] (ઇઆને હારેમનની પેદાએશનાં) ધિક્કારેલાં[૧૪] તથા સઉથી પરાબ[૧૫] ખરફસ્તરોની[૧૮] સાંમે થવાનેમાટે[૧૩] હિમ્મતવાન,[૧૦] વખણાએલાં *નામવાળા[૧૧] (તથા) તંદરોસ્તી આપનારા[૧૨] વનન્ત (સેતારા)ને[૯] હું વખાણું.[૮]

(બાજમાં પઢે.) †બસ્ત હોમ[૧] દાંમ[૨] દેહુન[૩] સુશક્[૪] ફુલ્[૫] ગુરૂએહ્,[૬] ક્રુ[૭] પ ખાંન્[૮] ગુનાહ્[૯] નકુનન્દ.[૧૦] બએષજ[૧૧] ગુઆફ્રેંગાંન્[૧૨] બાદ.[૧૩] નામે અહુરમજ્દ,[૧૪] પ નામે[૧૫] નીવ્[૧૬] ખોરેહ[૧૭] ફ્રીદુન,[૧૮] ફરીદુન[૧૯] આથવ્યાંન.[૨૦] (તાલી ૩ મારીએ.) બસ્ત હોમ[૨૧] દાંમ[૨૨] દેહુન[૨૩] મારાંન્[૨૪] મારૂ[૨૫] સદ્દગાંન્,[૨૬] ક્રુ[૨૭] પ ખાંન્[૨૮] ગુનાહ્[૨૯] નકુનન્દ[૩૦] બએષજ ગુઆફ્રેંગાંન્ બાદ. નામે અહુરમજ્દ, પ નામે નીવ્ ખોરેહ્ ફ્રીદુન, ફરીદુન આથવ્યાંન. (તાલી ૩ મારીએ.) બસ્ત હોમ[૪૧] દાંમ[૪૨] દેહુન[૪૩] ગોરૂગાંન્[૪૪] ગોર્ગ[૪૫] સદ્દગાંન્,[૪૬] નામ ચેશ્તી[૪૭] ગોર્ગ[૪૮] ફુલ[૪૯] ગોરૂએહ્,[૫૦] ક્રુ[૫૧] પ ખાંન્[૫૨] ગુનાહ્[૫૩] નકુનન્દ[૫૪] બએષજ ગુઆફ્રેંગાંન્ બાદ. નામે અહુરમજ્દ, પ નામે નીવ્ ખોરેહ્ ફ્રીદુન, ફરીદુન આથવ્યાંન. (તાલી ૩ મારીએ.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સદ્દગાંન્ હુમા સદ્દગાંન્, હુમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન્ માંજ્દયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, વનન્તો સ્તારો મજ્દધાતહે અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હુજંઘ્રેમ, જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેરફેહ્ મોજ્દ.

તમામ[૫] ઉંદર[૪] (તથા) બીલાડીની[૬] પેદાએશના[૨] (જાનવરોનાં) મોહોડાંને[૩] હું બાંધુછું,[૧] કે જેથી કરીને તેઓ[૭] ઘેરમાં નુકસાંન[૯] નહી કરે.[૧૦] (મને) તંદરોસ્તી[૧૧] (તથા) મશહુરી[૧૨] હોજો![૧૩] (દાદાર) હોરમજદનાં નામથી[૧૪] (તથા) ફરેદુન[૧૮] (કે જે) ફરેદુન[૧૯] આથવ્યાંનનો[૨૦] (છોકરો થાએ તેનાં) કૌવત[૧૬] (તથા) ખોરેહનાં[૧૭] નામથી[૧૫] (તમામ ઉંદર તથા બીલાડીનાં મોહોડાંને હું

---

* અથવા પોતાનાં ખાસ નામથી આરાધના પાંમેલા.

† હઇથી તે એ ફકરાને છેડે આવેલા 'અએદૂન બાદ' સુધી બાજમાં ભણવાનો ભાગ પાજંદમાં છે.

*બાંધુછું). સાંપો[૨૪] (તથા) સાંપની[૨૫] જાતોનાં[૨૬] (તથા) પેદાએશનાં[૨૨] (જાનવરોનાં) મોહોડાંને[૨૩] હું બાંધુછું,[૨૧] કે જેથી કરીને તેઓ[૨૭] ઘેરમાં[૨૮] નુકસાન[૨૯] નહી કરે.[૩૦] વરૂઓ[૪૪] (તથા) વરૂની[૪૫] જાતોનાં[૪૬] (તથા) પેદાએશનાં[૪૨] (જાનવરો), નામ બનામ[૪૭] તમામ[૪૯] વરૂ[૪૮] (તથા) બીલાડીનાં[૫૦] મોહોડાંને[૪૩] હું *બાંધુછું,[૪૧] જેથી કરીને તેઓ[૫૧] ઘેરમાં[૫૨] નુકસાંન[૫૩] નહી †કરે.[૫૪]

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંધરહે મઇન્યેઉશ; હુઇ થ્યાવરૂશતાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ઓરેહ્ અવજાયાદ વનન્ત સતર્ અહુરમજદ દથ્ અષવ અષહે રદ્દ, ઓરસાદ્દ અમાવંદ્દ પીરોજગર્, અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્દ દીન્ ઓહ્ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાની બાદ્દ હફ્તે કેશવર્ જમીન્; અએહ્રન્ બાદ્દ. મન્ આનો આવાયદ્દ શુદન્; મન્ આનો આવાયદ્દ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્દ શુદન્, અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) **દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.**

નેમો ઉર્વૈઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

વનન્તેમ્ સ્તારેમ્ મજદધાતેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. વનન્ત સતર્ અહુરમજદ દથ અષવ અષહે રદ્દ ઓરસાદ્દ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

---

* પાછલી કેતાબો પ્રમાણે ફરેદુન પાદશાહ બધી જાતની નીરંગોનો એક કામેલ ઉસ્તાદ હતો, જેની મદદથી ઈઆને તે નીરંગ ભણ્યાથી પોતાના ઉપર આવતી કોઈબી બલાને તે અટકાવી શકતો હતો, તથા દેવ દરૂજની બદીઓને પોતાની ઉપર ફાવવા નહી દેતો હતો. વળી કેટલીએક કેતાબોમાં તો એને એક પેગમબર વટીક કહેલો છે.

† 'બએષજ ગુઆફ્રંગાન્ બાદ્દ' થી તે 'ફરીદુન્ આપવ્યાંન્' સુધીના ભાગનો તરજુમો ઉપર આવી ગયાથી ફરીથી આપ્યો નથી.

વનન્ત યશ્તની નીરંગ.*

☞ (એ નીરંગ વનન્ત યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

☞ કુલ્ બલા દફે શવદ્, ઓ દીવ્ ઓ દરૂજ્ ઓ પરી ઓ કફ્તાર્ ઓ સેહેરાંન્, ઓ બાદ્ અખ્તહેદ્ અખી દરૂદે શેકમ હફ્ત્ અન્દાંમ્, ખલલે શઇતાંન્ ઓ ખાતર્ પરીશાંન્, ઓ ખલલે દેમાધ્ શઇતાંન્ ખાતર્ પરીશાંન્ બાદ્; ઓ દર્ નજર્ બરૂવીજન્ તા દીદને નવશ્ત્ ઓ માનન્દ હમચનીન્ બલા દફે શવદ્. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ બલા તથા દેવ, દરૂજ, પરી તથા તરસ (ઈઆને તરસની ખસલતનાં માણસ અથવા ડાકણ) તથા જાદુગરો તથા ખરાબ પવન તથા દુઃખ, પેટનું દરદ તથા શરીરના સાત સાંધાનું દરદ, તથા શેતાનથી ઉત્પન્ન થતી ખરાબી, તથા દિલની પરીશાંની તથા ભેજાનું દરદ, તથા મનને બેચેની આપનાર ખરાબ પવન, તથા બદ નજર તથા બદ માણસોને જોવાથી જે ખરાબી થાએછે તે, તથા એના જેવીજ બીજી બલા—એ સઘળું દફે અને નાબુદ થઈ જાએ !

* આએ આખી નીરંગ છેક પાછલા વખતમાં જોડેલી દીસેછે; એની એબારત જરા ગુચવણ ભરેલી છે. વળી એમાં પાઝંદ બોલોની સાથે અરબી બોલો બી વાપરેલા છેઃ—જેમકે કુલ, બલા, દફે, સેહેરાન, શઇતાંન, ઇત્યાદિ.

સીરોજા યશ્ત.

ખોલાસો:—જાણવું જે, સીરોજા યશ્તમાં ખશ્નુમન તરીકે સરોશ તથા ફ્રવરદીનની ખશ્નુમન સિવાએ, બાકીના ૨૮ ફરેશ્તાની નાહની અને મ્હોટી ખશ્નુમન, તથા અરજો, હોમ અને દહમની નાહની તથા મ્હોટી ખશ્નુમન તથા રવાનની નયતે ભણવાનો સતુમનો કરદો (ઈજીશ્નેનો ૨૬ મો હા) આવેછે. સરોશ તથા ફ્રવરદીનની ખશ્નુમન મુકી દેવાનું કારણઃ—

સીરોજાની બાજ ૪ દરૂનથી ઈજીઈ શકાએ; અને સરોશની બાજમાં તો ૬ દરૂન જોઈએ. એટલા માટે સીરોજાની બાજમાંથી સરોશ મુકી દીધામાં આવ્યો. એ ઉપરથી સીરોજા યશ્તમાંથી બી સરોશની ખશ્નુમન કાહાડી નાખી. વળી દહમની ખશ્નુમન ભણ્યા પછી છેક છેડે ફ્રવરદીનની ખશ્નુમન (અષાઉનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્......નબાનજ્દિશ્તનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્) આવેછે, એટલા માટે ફ્રવરદીનની ખશ્નુમન વચમાં ભણવામાં આવતી નથી.

વળી આએ ઠેકાણે જણાવવાની જરૂર છે કે, એ યશ્તમાં આવતી જે ખશ્નુમનો, આએ કેતાબની જુદી જુદી યશ્તોમાં આવી ગએલી છે, તેનો તરજુમો ફરીથી આપવામાં આવ્યો નથી, પણ તે ખશ્નુમન તથા તેના તરજુમાના સફાના ઇશારા જણાવ્યા છે. બાકીની ખશ્નુમનોના તરજુમા આપવામાં આવ્યા છે.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજ્દાંન અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવઝાયાદ; સીરોજા અમેશાસ્પંદ વીસ્પઅેશા અરૂદા ફેરૂવશ એરસાદ.

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ્; અજ હર્વેસ્તીન્ દુશ્મત દુશ્રૂખ્ત દુજ્વરૂશ્ત, મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ, ઉઇમ્ ગોફ્ત, ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની. ઓખે અવાખ્શ પશેમાન ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર

અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હુઇથ્યાવર્શ્તાંમ હ્વત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોએ તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. (૧) અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખ્વરેનંઘ્રઉહુતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ. (૨) વંઘ્રહુવે મનંઘ્રહે આક્ષ્તોઇશ હુાંમ-વઇનત્યાઓ, તરધાતો અન્યાઇશ દામાંન્, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજ્દધાતહે, ગઓષો-સૂતહે ખ્રથ્વો મજ્દધાતહે. (૩) અષહે વહિશ્તહે સ્રએશ્તહે, અઇર્યમનો ઇષ્યેહે સૂરહે મજ્દધાતહે, સઓકયાઓ વંઘ્રહુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. (૪) ક્ષથ્રહે વઇર્યેહે અયોક્ષુસ્તહે મરેઝ્દિકાઇ થ્રાયો-દ્રિગઓવે. (૫) સ્પેન્તયાઓ વંઘ્રહુયાઓ આર્મતોઇશ રાતયાઓ વંઘ્રહુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાંઓ મજ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. (૬) હુઉર્વતાતો રથ્વો યાઇર્યયાઓ હુષિતોઇશ, સરેધએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો. (૭) અમેરેતાતો રથ્વો ફ્શુઓનિબ્ય વાંથ્વાબ્ય, અસ્પિનિબ્ય યઓનિબ્ય, ગઓકેરેનહે સૂરહે મજ્દધાતહે.

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓતોઇશ, રામનસ્ચ ખ્વાસ્ત્રહે.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષહે વહિશ્તહે આથ્રસ્ચ અહુરહે મજ્દાઓ.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજતો અહુરહે નફ્ધ્રો અપાંમ્ અપસ્ચ મજ્દધાતયાઓ.

☞ (જો અઇવિસ્રુથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષાઉનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઘેનાંનાંમ્ચ વીરો-વાંથ્વનાંમ્ યાઇર્યયાઓસ્ચ હુષિતોઇશ, અમહેચ હુતાશ્તહે હુરઓધહે, વેરેથ્રઘ્નહેચ અહુરધાતહે, વનઇન્ત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષહે અષ્યેહે અષિવતો, વેરેથ્રાજનો ફ્રાદત્-ગએથહે,

રષ્નઓશ રજિશ્તહે, અર્શ્તાતસ્ચ ફ્રાદત્-ગએથયાઓ *વરેદત્-ગએથયાઓ.

(૮) †દથુષો[1] અહુરહે મજ્દાઓ[2] રએવતો[3] ખરેનંઘ્-ઉહતો[4] અમેષનાંમ †સ્પેન્તનાંમ.[5] (૯) આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર, ખરેનંઘ્હો સવંઘ્હો મજ્દધાતહે. અઇર્યનાંમ ખરેનો મજ્દધાતનાંમ, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્હો મજ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. કવોઇશ હુઓસ્રવંઘ્હહે, વરોઇશ હુઓસ્રવંઘ્હહે, અસ્નવન્તહે ગરોઇશ મજ્દધાતહે, ચએચિસ્તહે વરોઇશ મજ્દધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્હો મજ્દધાતહે. આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. રએવન્તહે ગરોઇશ મજ્દધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્હો મજ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. આતર્શ સ્પેન્ત રથએશ્તાર, યજત પોઉરૂ-ખરેનંઘ્હ યજત પોઉરૂ-બએષજ. આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર, મત્ વીસ્પએઇબ્યો આતેરેબ્યો, ક્ષથ્રો-નફ્રેધ્રો નઇર્યો-સંઘ્હહે ‡યજતહે.

(૧૦) અપાંમ્ વંઘ્ઉહિનાંમ મજ્દધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અષઓન્યાઓ, વીસ્પનાંમ્ચ અપાંમ્ મજ્દધાતનાંમ, વીસ્પનાંમ્ચ ઉર્વરનાંમ ¶મજ્દધાતનાંમ. (૧૧)

* હોરમજ્દથી તે અમરદાદ સુધીની ખશ્નુમનનાં તરજુમાને માટે જુઓ મ્હોટી હપ્તન યશ્ત, સફો ૧૬૭–૧૭૦.

† ખજાના રાખનાર[3] તથા ખોરેહવાળા[4] દાદાર[1] હોરમજ્દની[2] તથા અમશાસ્પંદોની[5] આરાધના કરવાને, (તેની) ખુબીઓ ગાવાને, (તેને) ખુશ્નુદ કરવાને તથા (તેની) વખાણ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહૂ વઇર્યો (ઈઆને 'યથા અહૂ વઇર્યો' ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે. (રાસ્પી) (જે) અશો (અને) વિદ્વાન (તે) 'અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ' (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે. જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, ૩૩ મા સફો. જાણવું જે દરેક ખશ્નુમનના છઠ્ઠા વિભક્તિમા આવેલા બોલોનો ઉપર જણાવ્યા મુજબ સંબંધ લેવો.

‡ આદર ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ આતશ નીઆએશ, સફા ૭૫–૭૮.

¶ આવા ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ ૬૨ મા સફાની પેહેલી નોટ.

હ્વરે-ક્ષએતહે અમેષહે રએવહે *અઉર્વંત્-અસ્પહે (૧૨) માઓંઘ્રહુહે ગયોચિથ્રહે, ગેઉશ્ચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશ્ચ †પોઉરૂ-સરેધયાઓ. (૧૩) તિશ્ત્ર્યેહે સ્તારો રએવતો ખ્વરેનંઘ્ઉહતો, સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે મજ્દધાતહે; સ્તારંમ્ અફ્શ્ચિથ્રનાંમ્ જેમસ્ચિથ્રનાંમ્ ઉર્વરો-ચિથ્રનાંમ્ મજ્દધાતનાંમ્; વનન્તો સ્તારો મજ્દધાતહે, અવે સ્તારો યોઇ હપ્તોઇરિંગ મજ્દધાત ખ્વરેનંઘ્ઉહન્ત ‡બએષજ્ય. (૧૪) ગેઉશ્ તશ્ને ગેઉશ્ ઉરૂને દ્વાસ્પયાઓ સૂરયાઓ મજ્દધાતયાઓ ¶અષઓન્યાઓ.

(૧૫) દથુષો અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખ્વરેનંઘ્ઉહતો અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્. (૧૬) મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ્ હજંઘ્રો-ગઓષહે બએવરે-ચશ્મનો અઓખ્તો-નામનો યજતહે, $રામનો ખ્વાસ્ત્રહે (§૧૮) રશ્નઓશ[૧] રજિશ્તહે,[૨] અર્શ્તાતસ્ચ[૩]

---

* ઈઆને અમર, તુરમંદ તથા તેજ ઘોડાવાળા ખોરશેદની આરાધના કરવાને તથા તેની ખુબીઓ ગાવાને ઇત્યાદિ. (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.)

† માહ ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાને માટે જુઓ માહ બોખ્તાર નીઆએશ, સફો ૫૭ મો, પેહેલી નોટ.

‡ ચળકાટવાળા તથા ખોરેહવાળા તેશ્તર સેતારાની, હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા (તથા) (જુદી જુદી જગાએ) (વરસાદનાં) પાણીને વેહેચી નાખનાર સતવએસ (નામના સેતારા) ની, તથા પાણીનું તોખમ રાખનારા, જમીનનું તોખમ રાખનારા તથા ઓરવરોનું તોખમ રાખનારા (ઈઆને તેઓનો વધારો તથા આબાદી કરવાની ખાસિયત ધરાવનારા), હોરમજદના પેદા કીધેલા સેતારાઓની, હોરમજદના પેદા કીધેલા વનન્ત સેતારાની, તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા ખોરેહવાળા તથા તંદરોસ્તી આપનારા આએ હપ્તોઇરીંગ (નામના) સેતારાઓની ખુબીઓ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

¶ દુનિયાંના બનાવનારના, દુનિયાંના જોહરના (અથવા ગાએ ગોસ્પંદની પેદાએશની તથા ગાએ ગોસ્પંદનાં રવાનની) તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા તથા અશો દ્રવાસ્પની ખુબીઓ ગાવાને, ઇત્યાદિ. (જુઓ ૩૩ મો સફો).

$ મેહેર ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાને માટે જુઓ મેહેર નીઆએશ, સફો ૪૫ મો, ૨ જી નોટ.

§ ૧૭ મા રોજ સરોશની તથા ૧૯ મા રોજ ફરવરદીનની ખશ્નુમન ભણવામાં આવતી નથી. એની સમજને માટે જુઓ એ યશ્તની શરૂઆતમા આપેલો ખોલાસો.

ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[4] વરેદત-ગએથયાઓ,[5] એરેજુખ્યાહે[6] વચંઘ યત[8] *ફ્રાદત્-ગએથહે.[9] (૨૦) અમહે હુતાશ્તહે, હુરએ વેરેથ્રઘ્નહે અહુરધાતહે, વનઇન્ત્યાઓસચ †ઉપરતાતો. (રામનો ખાસ્ત્રહે, વયઓશ ઉપરો-કઇર્યેહે તરધાતો અન્ય દામાંન; અએતત્ તે વયો યત્ તે અસ્તિ સ્પેન્તો-મઇન્યએ શ્વાથહે ખધાતહે જરવાનહે અકરનહે જરવાનહે †દરેઘો-ખધા (૨૨) વાતહે[1] હુધાઓંઘહો[2] અધરહે[3] ઉપરહે[4] ફ્રતરહે[5] ચાંઇથ્યેહે,[6] નઇર્યયાઓ[7] ‡હાંમ-વરેતોઇશ.[8]

(૨૩) દથુષો[1] અહુરહે મજદાઓ[2] રએવતો[3] ખરેનં હુતો[4] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ[5] (૨૪) રજિશ્તયાઓ[6] સ્તયાઓ[7] મજદધાતયાઓ[8] અષઓન્યાઓ[9] દએનયાઓ[10] હુયાઓ[11] માજદયસ્નોઇશ.[12] (૨૫) અષોઇશ[13] વંઘ્રહુયાઓ ચિસ્તોઇશ[15] વંઘ્રહુયાઓ[16] એરેથે[17] વંઘ્રહુયાઓ,[18] રસાંસ્ત વંઘ્રહુયાઓ[20] ખરેનંઘ્રહો[21] સવંઘહો[22] મજદધાતહે.[23] પા યાઓ[24] રઓરથયાઓ.[25] અઇર્યનાંમ[26] ખરેનો[27] મજદધાતન કાવયેહેચ[29] ખરેનંઘ્રહો,[30] મજદધાતહે,[31] અખરેતહેચ[32] ખરેનંઘ્ર મજદધાતહે,[34] જરથુશ્ત્રહેચ[35] ખરેનંઘ્રહો[36] મજદધાતહે.[37] (અરૂશ્તાતો[38] ફ્રાદત્-ગએથહે,[39] ગરોઇશ[40] ઉષિ-દરેનહે[41] મ ધાતહે[42] અપ-ખાથ્રહે.[43]

(૨૩) ખજાનો રાખનાર[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] દાદાર[1] હ જદની[2] (તથા) ¶અમશાસ્પંદોની,[5] (૨૪) હોરમજદના પેદા ક

* ઈઆને સઉથી સાચા[6] રસ્ને ઈજદની,[1] દુનિયાની આબાદી ક (અને) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] આશ્તાદ ઈજદની,[3] (તથા) દુનિયાંની બાહી કરનાર[6] રાસ્ત બોલેલા[8] સખુનની[7] સ્તુતિ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ફ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

† બેહેરામ ઈજદની તથા મીનોરામની ખરતુમનના તરજુમાને માટે 'જસ મે અવંઘ્રહે મજદ' નો તરજુમો, સફો ૧૯-૨૦.

સઉથી સાચ્ચા[૬] (અને) પવિત્ર[૯] જ્ઞાનની[૭] (ઇઆને ધર્મની કેળવણી•
તથા ભલી[૧૧] માજદયસ્ની[૧૨] દીનની,[૧૦] (૨૫) *ભલી[૧૪] પવિત્રાઈ
(અથવા અશિશવંઘની), ભલા[૧૬] ડહાપણની,[૧૫] ભલી[૧૮] રાસ્તીની,[૧૭] ભ
ઇનસાફની,[૧૯] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૨૩] ખોરેહ[૨૧] (તથા)
આદીની,[૨૨] જહડપથી ચાલતી (અથવા હલકી) ગાડીવાળી[૨૫] પારેંદીન
હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં[૨૮] ઇરિાની[૨૬] ખોરેહની,[૨૭] હોરમજદના પેદા
ધેલાં[૩૧] કેઆની[૨૯] ખોરેહની,[૩૦] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૩૪] અખુટ[૩૨] પં
હની[૩૩] (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૩૭] (પેગમબર) જરતોશ્ત•
ખોરેહની,[૩૬] (૨૬) દુનિયાંની આબાદી કરનાર[૩૯] આસ્તાદ ઇજિદન
(તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૨] અશોઈના ચળકાટવાળા[૪૩] (અ
પવિત્ર સુખવાળા[૪૩]) ઉષિ-દરેન[૪૧] (નામના) પાહાડની[૪૦]–(એ બધાઓ•
(વખાણ ઇત્યાદિ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહૂ વઈર્યોના કલા
ખુબીઓ જાહેર કરે).

**(૨૭) અષ્નો[૪૪] બેરેજતો[૪૫] સૂરહે,[૪૬] વહિશ્તહે[૪૭] અંઘ
ઉશ[૪૮] અષઓનાંમ[૪૯] રઓચંઘહો[૫૦] વીસ્પો-ખ્વાથ્રો.[૫૧] (૨
જેમો[૫૨] હુધાઓંઘહો[૫૩] યજતહે;[૫૪] ઇમાઓ[૫૫] અસાઓ,[૫૬] ઇ
ઓ[૫૭] પોઇથ્રાઓ[૫૮] ગરોઇશ[૫૯] ઉષિ-દરેનહે[૬૦] મજદધાત
અષ-ખ્વાથ્રહે[૬૨] વીસ્પએષાંમચ[૬૩] ગઇરિનાંમ[૬૪] અષ-ખ્વાથ્રનાં
પોઉરુ-ખ્વાથ્રનાંમ[૬૬] મજદધાતનાંમ;[૬૭] કાવયેહેચ[૬૮] ખ્વરેનંઘહે
મજદધાતહે,[૭૦] અખ્વરેતહેચ[૭૧] ખ્વરેનંઘહો[૭૨] મજદધાતહે.[૭૩] (૨
માંથ્રહે[૭૪] સ્પેન્તહે[૭૫] અષઓનો[૭૬] વેરેજયંઘહહે,[૭૭] દાત
વીદએવહે,[૭૯] દાતહે[૮૦] જરથુશ્લોઇશ;[૮૧] દરેઘયાઓ[૮૨] ઉપનયાએ
દઐનયાઓ[૮૪] વંઘહુયાઓ[૮૫] માજદયસ્નોઇશ,[૮૬] જરજદાતોઇ
માંથ્રહે[૮૮] સ્પેન્તહે[૮૯] ઉષિ-દરેથ્રેમ,[૯૦] દઐનયાઓ[૯૧] માજદયસ
ઇશ,[૯૨] વએધીમ[૯૩] માંથ્રહે[૯૪] સ્પેન્તહે;[૯૫] આસ્નહે[૯૬] ખ્રથ્વે
મજદધાતહે,[૯૮] ગઓષો-સ્રૂતહે[૯૯] ખ્રથ્વો[૧૦૦] મજદધાતહે.[૧]**

(૨૭) બુલંદ[૪૫] તથા દબદબાવાળાં[૪૬] આસ્માનની,[૪૪] અશો (લોક

આએ[૫૭] શેહેરોની,[૫૮] *હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬૧] અશોઈના ચળકાટવાળા[૬૨] (અથવા પવિત્ર સુખવાળા[૬૨]) ઉષિ-દરેન[૬૦] (નામના) પાહાડની[૫૯] (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬૭] પવિત્ર સુખવાળા[૬૫] તથા પુરતાં સુખવાળા[૬૬] તમામ[૬૩] પાહાડોની,[૬૪] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૭૦] કેઆંની[૬૮] ખોરેહની[૬૯] (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલા[૭૩] અખુટ[૭૧] *ખોરેહની,[૭૨] (૨૯) અસરકારક[૭૭] પવિત્ર[૭૬] (તથા) આબાદી કરનાર[૭૫] માંથ્રની,[૭૪] દેવથી જુદા[૭૯] કાએદાની,[૭૮] જરતોશ્તી[૮૧] કાએદાની,[૮૦] લાંબા વખતના[૮૨] જુના રેવાજની[૮૩] તથા ભલી[૮૫] માજદયસ્નની[૮૬] દીનની,[૮૪] આબાદી કરનાર[૮૯] માંથ્રની તરફની[૮૮] મોહોબતની,[૮૭] માજદયસ્નની[૯૨] દીનનું[૯૧] મનમાં યાદ રાખવાની,[૯૦] આબાદી કરનાર[૯૫] માંથ્રની[૯૪] વિદ્યાની,[૯૩] હોરમજદની આપેલી[૯૮] જાતી[૯૬] અક્કલની,[૯૭] હોરમજદની આપેલી[૧] કાંને સાંભળેલી[૯૯] (ઈઆને શિખેલી) અક્કલની[૧૦૦]— (એ બધાંઓની) (વખાણ ઇત્યાદિ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહૂ વઇર્યોના કલામની ખુબીઓ જાહેર કરે).

(૩૦) **અનધ્રનાંમ[૨] રઓચંધ્રહાંમ[૩] ખ્ધાતનાંમ,[૪] રઓક્ષ્નહે[૫] ગરો-ન્માનહે,[૬] મિસ્વાનહે[૭] ગાત્વહે[૮] ખ્ધાતહે,[૯] ચિન્વત્-પેરેતૂમ[૧૦] મજ્દધાતાંમ.[૧૧] (૩૧) એરેજતો[૧૨] અહુરહે[૧૩] નફ્રો[૧૪] અપાંમ[૧૫] અપસચ[૧૬] મજ્દધાતયાઓ.[૧૭] (૩૨) હુઓમહે[૧૮] અષવજંધ્રહો.[૧૯] (૩૩) દહ્મયાઓ[૨૦] વંધ્રહુયાઓ[૨૧] આફ્રિતોઇશ,[૨૨] ઉધ્રાઇ[૨૩] દામોઇશ[૨૪] ઉપમનાઇ.[૨૫] વીસ્પએષાંમ[૨૬] યજતનાંમ[૨૭] અષઓનાંમ[૨૮] મઇન્યવનાંમ[૨૯] ગએથ્યનાંમ.[૩૦] અષાઉનાંમ[૩૧] ફ્રવષિનાંમ[૩૨] ઉધ્રનાંમ[૩૩] અઇવિથૂરનાંમ[૩૪] પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ[૩૫] ફ્રવષિનાંમ,[૩૬] નબાનજ્દિશ્તનાંમ[૩૭] ફ્રવષિનાંમ.[૩૮]**

ક્ષ્નઓથ્ર[૩૯] યસ્નાઇચ[૪૦] વહ્માઇચ[૪૧] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૪૨] ફ્રસસ્તયએચ,[૪૩] યથા અહૂ વઇર્યો[૪૪] જઓતા[૪૫] ફ્રા મે[૪૬] મ્રૂતે,[૪૭] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[૪૮] ફ્રા અષવ[૪૯] વીધ્વાઓ[૫૦] મ્રઓતૂ.[૫૧]

(૩૦) બેહદ્[૨] ખુદરતી[૪] રોશનીઓની,[૩] ચળકાટવાળાં[૫] ગરોથ્માન (બેહેશ્ત) ની,[૬] ખુદરતી[૯] હમેસ્તગેહાંનની,[૭-૮] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૧૧]

* એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો પહેલો હા, ૧૪ મો ફકરો.

ચિન્વત પુલની,[૧૦] (૩૧) પાણીઓનો[૧૫] નાભ[૧૪] (જે) *બુલંદ[૧૨] સરદાર (તે) ની,[૧૩] (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં[૧૭] પાણીની,[૧૬] (૩૨) અશોઈનું કૌવત આપનાર[૧૯] હોમની,[૧૮] (૩૩) નેક[૨૦] (અને) ભલી[૨૧] દુઆની,[૨૨] જોરાવર[૨૩] દામિ ઉપમન (ઈઆને ડહાપણની ઉપમા) ની,[૨૪-૨૫] (તથા) મીનોને લગતા[૨૬] (તથા) ગેતીને લગતાં[૩૦] તમામ[૨૬] અશો[૨૮] ઈજદોની[૨૭] (તથા) અશો (લોકો)નાં[૩૧] જોરાવર[૩૩] (તથા) ગાલેબ[૩૪] ફરોહરોની,[૩૨] પોર્યોદકેશનાં[૩૫] ફરોહરોની,[૩૬] નબાનજદિશ્તનાં[૩૭] ફરોહરોની[૩૮] આરાધના કરવાને,[૪૦] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૪૧] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને[૪૨] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને[૪૩] જોતી[૪૫] મારી આગળ[૪૬] 'યથા અહૂ વઇર્યો'[૪૪] (ઈઆને યથા અહૂ વઇર્યોના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે;[૪૭] (રાસ્પી) જે અશો[૪૯] (અને) વિદ્વાન[૫૦] (તે) 'અથા રતુશ અષાતચિત હચ'[૪૮] (એ કલામોની ખુબીઓ) †જાહેર કરે.[૫૧]

(૧) અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંઘઉહન્તેમ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદે. (૨) વોહુ મનો અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; આક્તીમ હાંમવઇન્તીમ યજમઇદે, તરધાતેમ અન્યાઇશ દામાંન આસ્નેમ ખ્રતૂમ મજદધાતેમ યજમઇદે; ગઓષો-સ્રૂતેમ ખ્રતૂમ મજદધાતેમ યજમઇદે. (૩) અષેમ વહિશ્તેમ સ્રએશ્તેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; અઇર્યમનેમ ઇષીમ યજમઇદે; સૂરેમ મજદધાતેમ યજમઇદે; સઓકાંમ વંઘ્રઉહીમ વોઉરૂ-દોઇથ્રાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે. (૪) ક્ષથ્રેમ વઇરીમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; અયોક્ષુસ્તેમ યજમઇદે; મરેઝદિકેમ થ્રાયોદ્રિગૂમ યજમઇદે. (૫) સ્પેન્તાંમ વંઘ્રઉહીમ આર્મઇતીમ યજમઇદે; રાતાંમ વંઘ્રઉહીમ વોઉરૂ-દોઇથ્રાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે. (૬) હઉર્વતાતેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; યાઇર્યાંમ હુષિતીમ યજમઇદે; સરેધ અષવન અષહે રતવો

---

* અથવા બરજો ઈજદની; પાછલથી અપાંમ નપાત (અથવા અપાંમ નપ્રૂ) નો વિશેષણનો બોલ (બેરેજત) બરજો તરીકે વપરાયો. એજ પ્રમાણે 'અનઘ્ર રઓચાઓ' નું પાછલથી 'અનેરાંન'; 'વહિશ્ત અહુ' નું 'બેહશ્ત' થયું.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફો ૧૬ મો.

યજમઇદે. (૭) અમેશેતાતેમ્ અમેષેમ્ સ્પેન્તેમ્ યજમઇદે; ફ્રૂષઓનીમ્ વાંથ્વાંમ્ યજમઇદે; અસ્પિનાચ પેવીનો યજમઇદે; ગઓકેરેનેમ્ સૂરેમ્ મજદધાતેમ્ યજમઇદે.

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

મિથ્રેમ્ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્ યજમઇદે; રામ ખાસ્તેમ્ યજમઇદે.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષેમ વહિશ્તેમ્ આતરેમ્ચ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજન્તેમ્ અહુરેમ્ ક્ષથ્રીમ્ ક્ષએતેમ્ અપાંમ્ નપાતેમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ્ યજમઇદે; અપેમ્ચ મજદધાતાંમ્ અષઓનીમ્ યજમઇદે.

☞ (અઇવિસ્રૂથ્રેમ્ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે; ઘેનાઓસ્ચ વીરો-વાંથ્વાઓ યજમઇદે; યાઇર્યાંમ્ચ હુષિતીમ્ યજમઇદે; અમેમ્ચ હુતશ્તેમ્ હુરઓધેમ્ યજમઇદે; વેરેથ્રઘ્નેમ્ચ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે; વનઇન્તીમ્ચ ઉપરતાતેમ્ યજમઇદે.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોય તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષેમ્ અષીમ્ હુરઓધેમ્ વેરેથ્રાજનેમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; રશ્નૂમ્ રજિશ્તેમ્ યજમઇદે; અર્શ્તાતેમ્ચ ફ્રાદત્-ગએથાંમ્ *વરેદત્ ગએથાંમ્ યજમઇદે.

(૮) દધ્વાઓંઘ્રહેમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરે-નંઘ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે, અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદે. (૯) આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે; ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે, સવો મજદધાતેમ્ યજમઇદે; અઇ-

---

* હોરમજદથી તે અમરદાદ સુધીની ખરનુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ મ્હોટી હસન યશ્ત, સફે ૧૭૦-૧૭૨.

સ્થનેમ ખરેનો મજ્દધાતેમ યજમઇદે, ઉગ્રેમ કવએમ ખરેનો મજ્દધાતેમ યજમઇદે; આતરેમ અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્રેમ યજમઇદે; કવએમ હુઓસ્રવંઘ્હેમ યજમઇદે, વઇરીમ હુઓસ્રવંઘ્હેમ યજમઇદે; અસ્નવન્તેમ ગઇરીમ મજ્દધાતેમ યજમઇદે, ચએચિસ્તેમ વઇરીમ મજ્દધાતેમ યજમઇદે; ઉગ્રેમ કવએમ ખરેનો મજ્દધાતેમ યજમઇદે, આતરેમ અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્રેમ યજમઇદે; રએવન્તેમ ગઇરીમ મજ્દધાતેમ યજમઇદે, ઉગ્રેમ કવએમ ખરેનો મજ્દધાતેમ યજમઇદે; આતરેમ અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્રેમ યજમઇદે. આતર્શ્ સ્પેન્ત રથએશતાર યજમઇદે, યજત પોઉરૂ-ખરેનંઘ્હ યજમઇદે; યજત પોઉરૂ-બએષજ યજમઇદે; આતરેમ અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્રેમ યજમઇદે; વીસ્પે આતરો યજમઇદે. ક્ષથ્રેમ નફ્રેમ નઇર્યો-સંઘ્હેમ યજતેમ યજમઇદે.

(૧૦) આપો વંઘ્ઉહીશ્ મજ્દધાતાઓ અપઓનીશ્ યજમઇદે. અરેદ્વીમ્ સૂરાંમ્ અનાહિતાંમ્ અપઓનીમ્ યજમઇદે; વીસ્પાઓ આપો મજ્દધાતાઓ અપઓનીશ્ યજમઇદે, વીસ્પાઓ ઉર્વરાઓ મજ્દધાતાઓ અપઓનીશ્ યજમઇદે. (૧૧) હ્વરે-ક્ષ્એતેમ અમેષેમ રએમ અઉર્વત્-અસ્પેમ યજમઇદે. (૧૨) માઓંઘ્હેમ ગઓચિથ્રેમ યજમઇદે, ગઓમ્ અએવો-દાતહે ઉરૂનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે, ગઓમ્ પોઉરૂસરેધહે ઉરૂનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે. (૧૩) તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ યજમઇદે, સતવએસેમ ફ્રાપેમ સૂરેમ મજ્દધાતેમ યજમઇદે; વીસ્પે સ્તારો અપ્રૂશચિથ્ર યજમઇદે, વીસ્પે સ્તારો જેમસચિથ્ર યજમઇદે, વીસ્પે સ્તારો ઉર્વરો-ચિથ્ર યજમઇદે. વનન્તેમ સ્તારેમ મજ્દધાતેમ યજમઇદે, અવે સ્ત્રેઉશ્ યજમઇદે, યોઇ હ્પ્તો હ્પ્તોઇરિંગ મજ્દધાત ખરેનંઘ્ઉહન્ત બએષજય, પઇતિશ્તાતેએ યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ. (૧૪) ગેઉશ્ હુધાઓંઘ્હો ઉર્વાનેમ યજમઇદે, દ્રવાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મજ્દધાતાંમ્ અપઓનીમ્ યજમઇદે.

(૧૫) દધ્વાઓંઘ્હેમ્ અહુરેમ મજ્દાંમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્હો

યજમઇદે. (૧૯) મિથ્રેમ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ હજંઘ્રર-ગઓષેમ અએવરે-ચષ્મનેમ્ અઓખ્તો-નામનેમ્ યજતેમ યજમઇદે; રામ ખાસ્રેમ યજમઇદે. (*૧૮) રષ્નૂમ્ રજિશ્તેમ યજમઇદે, અરશ્તાતેમ્ચ ફ્રાદત્-ગએથાંમ વરેદત્-ગએથાંમ યજમઇદે; એરેજુખ્ધેમ્ વાચિમ્ યત્ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે. (*૨૦) અમેમ હુતશ્તેમ હુરઓધેમ યજમઇદે. વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે; વનઇન્તીમ્ચ ઉપરતાતેમ્ યજમઇદે. (૨૧) રામ ખાસ્રેમ યજમઇદે, વએમ અષવનેમ્ યજમઇદે, વએમ ઉપરો-કઇરીમ યજમઇદે, તરધાતેમ્ અન્યાઇશ દામાંન્, અએતત્ તે વયો યજમઇદે, યત્ તે અસ્તિ સ્પેન્તો-મઇન્યઓમ. થ્વાષેમ ખધાતેમ્ યજમઇદે, જરૂવાનેમ અકરનેમ યજમઇદે, જરવાનેમ્ દરેઘો-ખધાતેમ યજમઇદે. (૨૨) વાતેમ્ સ્પેન્તેમ હુધાઓંઘ્રહેમ યજમઇદે, અધરેમ્ યજમઇદે, ઉપરેમ્ યજમઇદે; ફ્રતરેમ યજમઇદે, પસ્ચાંઇથીમ્ યજમઇદે; નઇરયાંમ્ હાંમ્-વરેતીમ્ યજમઇદે.

(૨૩) દએવાઓંઘ્રહેમ અહુરેમ્ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદે. (૨૪) રજિશ્તાંમ્ ચિશ્તાંમ્ મજદધાતાંમ્ અષઓનીમ યજમઇદે; દએનાંમ્ વંઘ્રઉહીમ માજદયસ્નીમ્ યજમઇદે. (૨૫) અષીમ વંઘ્રઉહીમ યજમઇદે, ક્ષોઇથ્નીમ બેરેજઇતીમ અમવઇતીમ હુરઓધાંમ ખાપરાંમ; ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે, સવો મજદધાતેમ્ યજમઇદે, પારેન્દીમ્ રઓરથાંમ્ યજમઇદે; અઇર્યનેમ્ ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે. ઉઘ્રેમ્ કવએમ્ ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે, ઉઘ્રેમ્ અખરેતેમ્ ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે; જરથુશ્તહે ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે. (૨૬) અરૂશ્તાતેમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે, ગઇરીમ્ ઉષિ-દરનેમ્ મજદધાતેમ્ અષ-ખાથ્રેમ યજતેમ્ યજમઇદે.

(૨૭) અસ્મનેમ ખન્વન્તેમ યજમઇદે, વહિશ્તેમ અહૂમ અષઓનાંમ્ યજમઇદે, રઓચંઘ્રહેમ વીસ્પો-ખાથ્રેમ. (૨૮) જાંમ હુધાઓંઘ્રહેમ યજતેમ્ યજમઇદે, ઇમાઓ અસાઓ ઇમાઓ શોઇથ્રાઓ યજમઇદે; ગઇરીમ ઉષિ-દરનેમ મજદધાતેમ્ અષ-

* ૧૭ મા રોજ સરોશની તથા ૧૯ મા રોજ ફરવરદીનની ખશ્નુમન ભણવામાં આવતી નથી. એની સમજને માટે જુઓ એ યશ્તની શરૂઆતમાં આપેલો ખોલાસો.

ખાથ્રેમ યજતેમ યજમઇદે; વીસ્પાઓ ગરયો અષ-ખાથ્રાઓ પોઉરૂ-ખાથ્રાઓ મજ્દધાત અષવન અષહે રતવો યજમઇદે; ઉઘ્રેમ કવએમ ખરેનો મજ્દધાતેમ યજમઇદે, ઉઘ્રેમ અખરેતેમ ખરેનો મજ્દધાતેમ યજમઇદે. (૨૯) માંથ્રેમ સ્પેન્તેમ અશ-ખરેનંઘ્હેમ યજમઇદે, દાતેમ વીદાયુમ યજમઇદે, દાતેમ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે; દરેઘાંમ ઉપયનાંમ યજમઇદે, દએનાંમ વંઘુ-ઉહીમ માજ્દયસ્નીમ યજમઇદે; જરજ્દાઇતીમ માંથ્રેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે, ઉષિ-દરેથ્રેમ દએનાંમ માજ્દયસ્નીમ યજમઇદે, વએધીમ માંથ્રેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; આસ્નેમ ખ્રતૂમ મજ્દધાતેમ યજમઇદે, ગઓષો-સ્રૂતેમ ખ્રતૂમ મજ્દધાતેમ યજમઇદે.

(૩૦) અનઘ્ર રઓચાઓ ખધાતાઓ યજમઇદે, રઓક્ષ્નેમ ગરો-ન્માનેમ યજમઇદે, મિસ્વાનેમ ગાતૂમ ખધાતેમ યજમઇદે, ચિન્વત્ પેરેતૂમ મજ્દધાતાંમ યજમઇદે. (૩૧) બેરેજન્તેમ અહુરેમ ક્ષથ્રીમ ક્ષએતેમ અપાંમ નપાતેમ અઉર્વત્-અસ્પેમ યજમઇદે, અપેમ્ચ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે. (૩૨) હુઓમેમ જ્જાઇરીમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, હુઓમેમ ફ્રાષ્મીમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે, હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમઇદે.

(૩૩) દહ્માંમ વંઘુઉહીમ આફ્રિતીમ યજમઇદે, ઉઘ્રેમ તખ્મેમ દામોઇશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમઇદે; વીસ્પેમ્ચ અષવનેમ મઇન્યઓમ યજતેમ યજમઇદે, વીસ્પેમ્ચ અષવનેમ ગએથીમ યજતેમ યજમઇદે.

(૧) *અષાઉનાંમ વંઘુઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો સ્તઓમિ જઓયેમી ઉફ્યેમી. યજમઇદે ન્માન્યાઓ વીસ્યાઓ જન્તુમાઓ દખ્યુમાઓ જરથુશ્ત્રોતેમાઓ. (૨) વીસ્પનાંમ્ચ આઓંઘ્હાંમ પઓઇર્યનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઇથ યજમઇદે ફ્રવષીમ અવાંમ યાંમ અહુરહે મજ્દાઓ, મજિશ્તાંમ્ચ વહિશ્તાંમ્ચ, સ્રએશ્તાંમ્ચ, ખ્રઓજ્દિશ્તાંમ્ચ ખ્રથ્વિશ્તાંમ્ચ હુકેરેપ્તેમાંમ્ચ, અષાત્ અપનોતેમાંમ્ચ.

---

* સદુમના કરદાના તરજુમાને માટે જુઓ સીરોજા યશ્તની પછી આપેલો ગુજરેવાંની યાદનેમાટે ભણવાનો કરદો, સફા ૩૯૨-૩૯૭.

(૩) અષાઉનાંમ્ વંઘુહીશ સુરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે; યાઓ અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્, ક્ષએતનાંમ્ વેરેજિ-દોઇથ્રનાંમ્, બેરેજતાંમ્ અઇવ્યામનાંમ્ તખ્મનાંમ્ આહૂઇર્યનાંમ્, યોઇ અઇથ્યેજંઘ્હો અષવનો. (૪) પઓઇર્યનાંમ્ તકએષનાંમ્ પઓઇર્યનાંમ્ સાસ્નો-ગૂષાંમ્, ઇધ અષઓનાંમ્ અષઓનિનાંમ્ચ અહૂમ્ચ દએનાંમ્ચ બઓધસ્ચ ઉર્વાનેમ્ચ ફ્રવષીમ્ચ યજમઇદે, યોઇ અષાઇ વઓનરે, ગેઉશ હુધાઓંઘ્હો ઉર્વાનેમ્ યજમઇદે.

(૫) યોઇ અષાઇ વઓનરે. ગયેહે મરેથ્નો અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે. જરથુશ્ત્રહે સ્પિતામહે ઇધ અષઓનો અહીમ્ચ ફ્રવષીમ્ચ યજમઇદે. કવોઇશ વીશ્તાસ્પહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે. ઇસત્-વાસ્ત્રહે જરથુશ્ત્રોઇશ અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે. (૬) નબાનજ્દિશ્તનાંમ્ ઇધ અષઓનાંમ્ અષઓનિનાંમ્ચ અહૂમ્ચ દએનાંમ્ચ બઓધસ્ચ ઉર્વાનેમ્ચ ફ્રવષીમ્ચ યજમઇદે, યોઇ અષાઇ વઓનરે; મત્ વીસ્પાબ્યો અષઓનિબ્યો ફ્રવષિબ્યો, યાઓ ઇરીરિશુષાંમ્ અષઓનાંમ્, યાઓસ્ચ જ્વન્તાંમ્ અષઓનાંમ્, યાઓસ્ચ નરાંમ્ અજાતનાંમ્ ફ્રષો-ચરેથ્રાંમ્ સઓશ્યન્તાંમ્.

(૭) ઇધ ઇરિસ્તનાંમ્ ઉર્વાનો યજમઇદે, યાઓ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો. વીસ્પનાંમ્ અહુમ્ય ન્માને નબાનજ્દિશ્તનાંમ્ પરઇરિસ્તનાંમ્ અએથ્રપઇતિનાંમ્ અએથ્ર્યનાંમ્ નરાંમ્ નાઇરિનાંમ્ ઇધ અષઓનાંમ્ અષઓનિનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે. (૮) વીસ્પનાંમ્ અએથ્રપઇતિનાંમ્ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પનાંમ્ અએથ્ર્યનાંમ્ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પનાંમ્ નરાંમ્ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પનાંમ્ નાઇરિનાંમ્ અષઓનિનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે.

(૯) વીસ્પનાંમ્ અપેરેનાયુકનાંમ્ દહ્મો-કેરેતનાંમ્ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે. આદફ્યુનાંમ્ચ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે. ઉજ્દફ્યુનાંમ્ચ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે. (૧૦) નરાંમ્ચ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે. નાઇરિનાંમ્ચ અષઓનિનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પાઓ અષાઉનાંમ્

વંધ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે, યાઓ હુચ ગયાત્ મરેથનત્ આ-સઓષ્યન્તાત્ વેરેથ્રઘ્નત્.

વીસ્પાઓ ફ્રવષયો અષાઉનાંમ યજમઇદે; અષાઉનાંમ વંધ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પે અષવનો યજત યજમઇદે.

☞ (હાવન ગેહમાં અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે ભણે.)

હાવનીમ્ પઇતિ રતૂમ્, સાવંધ્રહુએમ્ વીસીમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે.)

રપિથ્વિનેમ્ પઇતિ રતૂમ્, ફ્રાદત્-ફ્ષાઉમ જન્તુમેમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે.)

ઉજયેઇરિનેમ્ પઇતિ રતૂમ્, ફ્રાદત્-વીરેમ્ દખ્યુમેમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે.)

અઇવિસ્રૂથ્રેમેમ્ અઇબિગાઇમ્ પઇતિ રતૂમ્, ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ-હુજ્યાઇતીમ્ જરથુશ્તોતેમેમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે.)

ઉષહિનેમ્ પઇતિ રતૂમ્, બેરેજીમ્ ન્માનીમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સરદગાંન હમા સરદગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ એહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ર.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, (૧) અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંધ્રઉહતો અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્. (૨) વંધ્રહુવે મનંધ્રહે આક્સ્તોઇશ હાંમ-વઇનત્યાઓ, તરધાતો અન્યાઇશ દામાંન્, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજ્દધાતહે, ગઓષો-સ્રૂતહે ખ્રથ્વો-મજ્દધાતહે. (૩) અષહે વહિશ્તહે સ્રએશ્તહે, અઇર્યમનો

હ્વરેહે સૂરહે મજ્દધાતહે, સઓકયાઓ વંઘ્હુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. (૪) ક્ષથ્રહે વઇર્યેહે અયોક્ષુસ્તહે મરેઝ્દિકાઇ થ્રાયો-દ્રિગએવે. (૫) સ્પેન્તયાઓ વંઘ્હુયાઓ આર્મતોઇશ રાતયાઓ વંઘ્હુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. (૬) હઉર્વતાતો રથ્વો યાઇર્યયાઓ હુષિતોઇશ, સરેધએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો. (૭) અમેરેતાતો રથ્વો ફ્ષઓનિબ્ય વાંથ્વાબ્ય, અસ્પિનિબ્ય યઓનિબ્ય, ગઓકેરેનહે સૂરહે મજ્દધાતહે.

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓતોઇશ, રામનસ્ચ ખાસ્ત્રહે.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષહે વહિશ્તહે આથ્રસ્ચ અહુરહે મજ્દાઓ.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજતો અહુરહે નફેધ્રો અપાંમ્ અપસ્ચ મજ્દધાતયાઓ.

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષાઉનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્ ઘેનાંનાંમ્ચ વીરો-વાંથ્વનાંમ્ યાઇર્યયાઓસ્ચ હુષિતોઇશ, અમહેચ હુતાશ્તહે હુરઓધહે, વેરેથ્રઘ્નહેચ અહુરધાતહે, વનઇન્ત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સઓષહે અષ્યેહે અષિવતો, વેરેથ્રાજનો ફ્રાદત્-ગએથહે, રષ્નઓશ રજિશ્તહે, અર્સ્તાતસ્ચ ફ્રાદત્-ગએથયાઓ વરેદત્-ગએથયાઓ.

(૮) દથુષો અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંઘ્-ઉહતો અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્. (૯) આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર, ખરેનંઘ્હો સવંઘ્હો મજ્દધાતહે, અઇર્યનાંમ્ ખરેનો મજ્દધાતનાંમ્, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્હો મજ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. કવોઇશ હુઓસ્રવંઘહહે, વરોઇશ હુઓસ્રવંઘહહે, અસ્નવન્તહે ગરોઇશ મજ્દધાતહે, ચએચિસ્તહે વરોઇશ મજ્દધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્હો મજ્દધાતહે. આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર, રએવન્તહે ગરોઇશ

મજદધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘહો મજદધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. આતર્શ સ્પેન્ત રથએશ્તાર, યજત પોઉરૂ-ખરેનંઘહ યજત પોઉરૂ-બએષજ. આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, મત વીસ્પએઇબ્યો, આતેરેબ્યો, ક્ષથ્રો-નફ્રેદ્રો નઇર્યોસંઘહહે યજતહે.

(૧૦) અપાંમ્ વંઘઉહિનાંમ્ મજદધાતનાંમ્, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અષઓન્યાઓ, વીસ્પનાંમચ અપાંમ્ મજદધાતનામ્, વીસ્પનાંમચ ઉર્વરનાંમ્ મજદધાતનાંમ. (૧૧) હુવરે-ક્ષએતહે અમેષહે રએવહે અઉર્વત્-અસ્પહે. (૧૨) માઓંઘહહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ. (૧૩) તિશ્ત્ર્યેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંઘઉહતો, સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે મજદધાતહે; સ્તારાંમ્ અફ્શચિથ્રનાંમ્ જેમસ્ચિથ્રનાંમ્ ઉર્વરો-ચિથ્રનાંમ્ મજદધાતનાંમ; વનન્તો સ્તારો મજદધાતહે, અવે સ્તારો યોઇ હફ્તોઇરિંગ મજદધાત ખરેનંઘઉહન્ત બએષજય. (૧૪) ગેઉશ તષ્ને ગેઉશ ઉરૂને દ્રવાસ્પયાઓ સૂરયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ.

(૧૫) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્. (૧૬) મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ હજંઘ્રો-ગઓષહે બએવરે-ચષ્મનો અઓજ્તો નામનો યજતહે, રામનો ખાસ્ત્રહે (*૧૮) રશ્નઓશ રજિશ્તહે, અર્શતાતસ્ચ ફ્રાદત્-ગએથયાઓ વરેદત્-ગએથયાઓ, એરેજુજ્યહે વચંઘહો યત્ ફ્રાદત્-ગએથહે. (*૨૦) અમહે હુતાશ્તહે, હુરઓધહે વેરેથ્રઘ્નહે અહુરધાતહે, વનઇન્ત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો. (૨૧) રામનો ખાસ્ત્રહે, વયઓશ ઉપરો-કઇર્યેહે તરધાતો અન્યાઇશ દામાંન; અએતત્ તે વયો યત્ તે અસ્તિ સ્પેન્તો-મઇન્યઓમ; થ્વાષહે ખધાતહે જરૂવાનહે અકરનહે જરૂવાનહે દરેઘો-ખધાતહે. (૨૨) વાતહે હુધાઓંઘહો અધરહે ઉપરહે ફ્રતરહે પસચાંઇર્યેહે, નઇર્યયાઓ હાંમ-વરેતોઇશ.

(૨૩) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો, અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્ (૨૪) રજિશ્તયાઓ ચિ-

* એની સમજને માટે જુઓ એ યશ્તની શરૂઆતમાં આપેલો ખોલાસો.

સ્તયાઓ મજ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ દએનયાઓ વંઘુ-હુયાઓ માજદયસ્નોઇશ્. (૨૫) અષોઇશ્ વંઘુહુયાઓ, ચિસ્તોઇશ્ વંઘુહુયાઓ, એરેથે વંઘુહુયાઓ, રસાંસ્તાતો વંઘુહુયાઓ, ખરેનંઘહો, સવંઘહો મજ્દધાતહે. પારેન્દ-યાઓ રઓરથયાઓ. અઇર્યનાંમ્ ખરેનો મજ્દધાતનાંમ. કાવયેહેચ ખરેનંઘહો મજ્દધાતહે, અખરેતહેચ ખરેનંઘહો મજ્દધાતહે, જરથુશ્તહેચ ખરેનંઘહો મજ્દધાતહે. (૨૬) અર્શતાતો ફ્રાદત્-ગએથહે, ગરોઇશ્ ઉષિ-દરેનહે મજ્દધાતહે અષ-ખાથ્રહે.

(૨૭) અષ્નો બેરેજતો સૂરહે વહિશ્તહે અંઘ્હેઉશ્ અષઓનાંમ્ રઓચંઘહો વીસ્પો-ખાથ્રો. (૨૮) જેમો હુધાઓંઘહો યજતહે; ઇમાઓ અસાઓ, ઇમાઓ ષોઇથ્રાઓ, ગરોઇશ્ ઉષિ-દરેનહે મજ્દધાતહે અષ-ખાથ્રહે વીસ્પએષાંમચ ગઇરિનાંમ્ અષ-ખાથ્રનાંમ પોઉરૂ-ખાથ્રનાંમ્ મજ્દધાતનાંમ્; કાવયેહેચ ખરેનંઘહો મજ્દધાતહે, અખરેતહેચ ખરેનંઘહો મજ્દધાતહે. (૨૯) માંથ્રહે સ્પેન્તહે અષઓનો વેરેજયંઘહહે, દાતહે વીદએવહે, દાતહે જરથુશ્ત્રોઇશ્; દરેઘયાઓ ઉપનયાઓ, દએનયાઓ વંઘુહુયાઓ માજદયસ્નોઇશ્, જરજ્દાતોઇશ્ માંથ્રહે સ્પેન્તહે ઉષિ-દરેથ્રેમ, દએનયાઓ માજદયસ્નોઇશ્, વએધીમ્ માંથ્રહે સ્પેન્તહે, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજ્દધાતહે, ગઓષો-સ્રૂતહે ખ્રથ્વો મજ્દધાતહે.

(૩૦) અનગ્રનાંમ્ રઓચંઘહાંમ્ ખધાતનાંમ્, રઓક્ષ્નહે ગરોન્માનહે, મિસ્વાનહે ગાત્વહે ખધાતહે, ચિન્વત્-પેરેતૂમ મજ્દધાતાંમ. (૩૧) બેરેજતો અહુરહે નફ્ધ્રો અપાંમ્ અપસ્ચ મજ્દધાતયાઓ. (૩૨) હઓમહે અષવજંઘહો. (૩૩) દહ્મ-યાઓ વંઘુહુયાઓ આફ્રિતોઇશ્, ઉગ્રાઇ દામોઇશ્ ઉપમનાઇ.

વીસ્પએષાંમ્ યજતનાંમ્ અષઓનાંમ્ મઇન્યવનાંમ્ ગએથ્યનાંમ્. અષાઉનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્ ઉગ્રનાંમ્ અઇવિથૂરનાંમ્ પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્, નબાનજદિશ્તનાંમ્ *ફ્રવષિનાંમ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ્; જસ મે અવંઘ્હે મજ્દ; કેર્ફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ્, રોજ પાક્ નાંમ્, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ્. હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હાત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ્ અવઝાયાદ્ સીરોજા અમેશાસ્પંદ વીસ્પએશા અરૂદાફ્રૂવશ ખેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજ્દયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર જમીન્; અએદૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્; અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજ્દયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રુહિ મજ્દધાતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧. અહુરેમ્ મજ્દાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્રુહન્તેમ્ યજમઇદે. અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્હો યજમઇદે. અષાઉનાંમ્ વંઘ્રુહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. સીરોજા અમેશાસ્પંદ વીસ્પએશા અરૂદાફ્રૂવશ ખેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

---

* જાણવું જે, ૩૭૭ મા સફાથી તે ૩૮૧ મા સફાસુધી આવેલી ફરેશ્તાની ખશ્નુમનો ૩૬૫ મા સફાથી તે ૩૭૦ મા સફાસુધી 'ફ્રવશને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ' માં આવેલી ખશ્નુમનોની બરાબર છે; કાંઈ ફેર નથી. માટે તરજુમાને માટે ત્યાંહાં જોવું.

ગુજરેલાંની યાદનેમાટે ભણવાનો કરદો.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; અરૂદાફ્રુંવંશ *બેરસાદ્. અજ હુમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન્ દુશમત દુજુખ્ત દુજ્વરૂશ્ત, મેમ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્તુ, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત્, ઉઇમ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હચ્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ્ઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ્, અષઓનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્ ઉગ્રનાંમ્ અઇવિથૂરનાંમ્ પઓઇરયો-તકએષનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્, નબાનજદિશ્તનાંમ ફ્રવષિનાંમ્, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ. અહુરેમ્ મજદાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ્ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્હો યજમઇદે.

(૧) અષાઉનાંમ[૧] વંઘ્ઉહીશ[૨] સૂરાઓ[૩] સ્પેન્તાઓ[૪] ફ્રવષયો[૫] સ્તઓમિ[૬] જબયેમિ[૭] ઉફ્યેમિ.[૮] યજમઇદે[૯] ન્માન્યાઓ[૧૦] વીસ્યાઓ[૧૧] જન્તુમાઓ[૧૨] દખ્યુમાઓ[૧૩] જરથુશ્ત્રોતેમાઓ.[૧૪] (૨) વીસ્પનાંમ્ચ[૧૫] આઓંઘ્હાંમ[૧૬] પઓઇર્યનાંમ[૧૭] ફ્રવષિનાંમ[૧૮] ઇધ[૧૯] યજમઇદે[૨૦] ફ્રવષીમ[૨૧] અવાંમ[૨૨] યાંમ[૨૩] અહુરહે[૨૪]

---

* ઈઆને અશો ફ્રેરોહર (આએ ભણતર તરફ) પોંહોંચો! જાણવું જે ગુજરેલાંની યાદનેમાટે ભણવાના એ કરદાની શરૂઆતની તથા છેડેની ખશ્નુમન અરદાફરવશનાં આફરંગાનની ખશ્નુમનનાં જેવી છે.

મજદાઓ,[૨૫] મજિશ્તાંમ્ચ[૨૬] વહિશ્તાંમ્ચ[૨૭] સ્રએશ્તાંમ્ચ,[૨૮] અઓજદિશ્તાંમ્ચ[૨૯] અથ્વિશ્તાંમ્ચ[૩૦] હુકેરેપ્તેમાંમ્ચ,[૩૧] અષાત્[૩૨] અપનોતેમાંમ્ચ,[૩૩]

(૧) અશો (લોકો) નાં[૧] ભલાં,[૨] શૂરાં[૩] (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં[૪] ફરોહરોને[૫] હું વખાણુંછું,[૬] યાદ કરૂંછું[૭] (અથવા આરાધુંછું[૭]), (તથા) (તેઓની) કીર્તિ *ગાઉંછું.[૮] ઘેરને લગતાં,[૧૦] મોહોલ્લાને લગતાં[૧૧] કસબાને લગતાં[૧૨] દેશને લગતાં[૧૩] (તથા) વડા દસ્તુરોને લગતાં[૧૪] (ફરોહરોને) હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૯] (૨) આએ[૧૬] તમામ[૧૫] ફરોહરોમાંથી[૧૮] સઉથી †પેહેલાં[૧૭] (દાદાર) હોરમજદનું[૨૪-૨૫] ફરોહર,[૨૧] જે[૨૩] સઉથી ઉચે દરજ્જેનું,[૨૬] સઉથી સરસ,[૨૭] સઉથી સોહામણું[૨૮] ઘણીજ ‡હિમ્મત આપનારૂં,[૨૯] ઘણુંજ અક્કલમંદ,[૩૦] ઘણુંજ સવાબકાર[૩૧] તથા અશોઇમાં[૩૨] સઉથી ઉપર[૩૩] (ઈઆને શ્રેષ્ઠ) (તેને) આએ જગાએ[૧૯] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૨૦]

(૩) અષાઉનાંમ્[૩૪] વંઘ્વઉહીશ[૩૫] સૂરાઓ[૩૬] સ્પેન્તાઓ[૩૭] ફ્રવષયો[૩૮] યજમઇદે;[૩૯] યાઓ[૪૦] અમેષનાંમ્[૪૧] સ્પેન્તનાંમ્,[૪૨] ક્ષએતનાંમ્[૪૩] વેરજ્રિ-દોઇથ્રનાંમ્,[૪૪] બેરેજતાંમ્[૪૫] અઇવ્યામ-નાંમ્,[૪૬] તખ્મનાંમ્[૪૭] આહૂઇર્યનાંમ્,[૪૮] યોઇ[૪૯] અઇથ્યજંઘ્નહો[૫૦] અષવનો.[૫૧] (૪) પઓઇર્યનાંમ્[૫૨] ત્કએષનાંમ્,[૫૩] પઓઇર્ય-નાંમ્[૫૪] સાસ્નો-ગૂષાંમ્,[૫૫] ઇધ[૫૬] અષઓનાંમ્[૫૭] અષઓનિ-નાંમ્ચ[૫૮] અહૂમ્ચ[૫૯] દએનાંમ્ચ[૬૦] બઓધસ્ચ[૬૧] ઉર્વાનેમ્ચ[૬૨] ફ્રવષીમ્ચ[૬૩] યજમઇદે,[૬૪] યોઇ[૬૫] અષાઇ[૬૬] વઓનરે.[૬૭] ગેઉશ[૬૮] હુધાઓંઘ્નહો[૬૯] ઉર્વાનેમ્[૭૦] યજમઇદે.[૭૧]

---

* પેહેલવી ઉપરથી 'મારાં પોતાનાં ગણુંછું' (સ્પીગલ તથા દારમેસ્તેતે); ઈઆને તેઓને મારી ઉપર પ્રસન્ન-મેહેરબાન કરૂંછું (દારમેસ્તેતે). સરફરાજ કરૂંછું (હારલે). અગરજો 'ઉફ્યેમિ'ના વપ્ ધાતુને સસ્કૃત निस् वप् સાથે સરખાવીએ તો, એનો અર્થ "કાંઈ ચીજ ભેટ-નજર-અર્પણ કરવી" થઇ શકે.

† અથવા "ફ્રવષિનાંમ્" વિશેષણ તરીકે લઇએ તો, એનો અર્થ સઉથી કદીમ અથવા પ્રાચીન (ફરોહરો) માંના થાએ.

‡ ઘણુંજ પાએદાર-દ્દઢ (મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે); ઘણુંજ મજબૂત (સ્પીગલ).

(૩) અશો (લોકો)નાં[૩૪] ભલાં,[૩૫] શૂરાં[૩૬] (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારા[૩૭] ફ્રોહરોને[૩૮] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૩૯] હકુમત કરનાર,[૪૩] અસરકારક* જોવાની શક્તિવાળા,[૪૪] બુલંદ દરજ્જાના,[૪૫] †મદદે પોંહોંચનારા,[૪૬] જોરેમંદ[૪૭] હોરમજદના કાએદા પ્રમાણે ચાલનારા,[૪૮] અમશાસ્પંદો,[૪૧-૪૨] જેઓ[૪૯] અમર[૫૦] (તથા) અશો,[૫૧] (તેઓનાં) ‡ફ્રોહરોને[૪૦] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૩૯] (૪) ¶પોર્યોદકેશોમાંના[૫૨-૫૩] (તથા) પેહેલા[૫૪] દીન કબૂલ \$કરનારાઓમાંના[૫૫] અશો,[૫૭] (માણસો) તથા અશો[૫૮] (બાઈડીઓ), જેઓ[૬૫] રાસ્તીનેમાટે[૬૬] ફ્તેહથી §લડ્યા[૬૭] (તેઓનાં) જાનને,[૫૯] અંતઃકરણને,[૬૦] બુદ્ધિને,[૬૧] રવાનને[૬૨] તથા ફ્રોહરને[૬૩] આએ જગાએ[૫૬] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૬૪] સારી પેદાએશના[૬૯] ||ગોધાનાં[૬૮] (ઈઆને ગાવ્યોદાદનાં) રવાનને[૭૦] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૭૧]

(૫) ચોઇ[૭૨] અષાઇ[૭૩] વઓનરે.[૭૪] ગયેહે[૭૫] મરેથ્નો[૭૬] અષઓનો[૭૭] ફ્રવષીમ્[૭૮] યજમઇદે.[૭૯] જરથુશત્રહે[૮૦] સ્પિતામહે[૮૧] ઇધ[૮૨] અષઓનો[૮૩] અષીમચ[૮૪] ફ્રવષીમચ[૮૫] યજમઇદે.[૮૬] કવોઇશ[૮૭] વીશ્તાસ્પહે[૮૮] અષઓનો[૮૯] ફ્રવષીમ્[૯૦] યજમઇદે.[૯૧] ઇસત્‌-વાસ્ત્રહે[૯૨] જરથુશ્ત્રોઇશ[૯૩] અષઓનો[૯૪] ફ્રવષીમ્[૯૫] યજમઇદે.[૯૬] (૬) નબાનજદિશ્તનાંમ્[૯૭] ઇધ[૯૮] અષઓનાંમ્[૯૯] અષઓનિ-નાંમચ[૧૦૦] અહ્મચ[૧] દએનાંમચ[૨] બઓધસચ[૩] ઉર્વાનેમચ[૪] ફ્રવ-ષીમચ[૫] યજમઇદે,[૬] ચોઇ[૭] અષાઇ[૮] વઓનરે;[૯] મત્[૧૦] વીસ્પાબ્યો[૧૧] અષઓનિબ્યો[૧૨] ફ્રવષિબ્યો,[૧૩] યાઓ[૧૪] ઇરીરિથુષાંમ્[૧૫] અષ-

---

* ખુબીવાળી નજરવાળા, ઈઆને જેની નજરથી સારી અસર થાએ; બદ નજરથી ઉલટું (દારમેસ્તેતે).

† ફેદા થએલા. તત્પર (મિલ્સ); (સારાં કામોને માટે) આતુર (દારમેસ્તેતે).

‡ યાઓ બોલ ફ્રવષયોને લાગેછે. 'યાઓ'નો અસલ અર્થ 'જેઓ' થાએછે.

¶ ઈઆને પેગમબર અશો જરતોસ્તની આગમચના જમાનાના યજદાંપરસ્ત.

\$ અસલ અર્થ "દીનની કેળવણી ઉપર ધ્યાન આપનારાં, દીનનાં ફરમાનો સાંભળનારા" થાએછે. સાસ્ત=સસ્કૃત શાસન=ધર્મપુસ્તક, ધર્મની કેળવણી.

§ વઓનરે—પૂર્ણ ભૂતકાળ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ બહુવચન, ધાતુ વન્= To win.

|| એનું બીજું રૂપ ગેઉશ્ એએવો-દાતયાઓ (જુઓ માહ બોખ્તાર નીઆએશ, 'ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો'ના ફકરામાં).

ઓનાંમ[૧૬] યાઓસચ[૧૭] જવન્તાંમ[૧૮] અષઓનાંમ,[૧૯] યાઓસચ[૨] નરાંમ[૨૧] અજાતનાંમ[૨૨] ફ્રષો-ચરેથ્રાંમ[૨૩] સઓષ્યન્તાંમ.[૨૪]

(૫) અશો[૭૭] *ગયોમરદનાં[૭૫ ૭૬] ફ્રરોહરને[૭૮] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૭૯] અશો[૮૩] સપેતમાંન[૮૧] જરતોશ્તની[૮૦] અશોઈને[૮૪] તથા (તેનાં) ફ્રરોહરને[૮૫] આએ ઠેકાણે[૮૨] હમો માન સાથે યાદ કરીએ †છિયે.[૮૬] અશો[૮૮] કએ[૮૭] ગુશ્તાસ્પનાં[૮૮] ફ્રરોહરને[૯૦] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિએ.[૯૧] (પેગમબર) જરતોશ્તના[૯૩] (વડા દીકરા) અશો[૯૪] એસદ-વાસ્તરનાં[૯૨] ફ્રરોહરને[૯૫] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે,[૯૬] જે[૭૨] (ઉપર જણાવેલા મહાન પુરૂષો) રાસ્તીનેમાટે[૭૩] ફતેહથી ‡લડ્યા.[૭૪] (૬) ¶નબાનજદિશ્તોમાંનાં[૯૭] અશો[૯૯] (માણસો) તથા અશો[૧૦૦] (બાઈડીઓ) જેઓ[૭] રાસ્તીનેમાટે[૮] ફતેહથી લડ્યા[૯] (તેઓનાં) જાનને,[૧] અંતઃકરણને,[૨] બુદ્ધિને,[૩] રવાનને[૪] તથા ફ્રરોહરને,[૫]—(તે) સાથે[૧૦] ગુજરી ગએલાં[૧૫] અશો (માણસો) નાં,[૧૬] જીવતાં[૧૮] અશો (માણસો) નાં[૧૯] (તથા) હવે પછી જન્મ પામનારા[૨૧-૨૨] આગળ ♣વધનારા[૨૩] §સૌશ્યન્તોનાં[૨૪] (એ બધાઓનાં) તમામ[૧૧] અશો[૧૨] ફ્રરોહરોને[૧૩] આએ ઠેકાણે[૯૮] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૬]

(૭) ઇથ્ર[૨૫] ઇરિસ્તનાંમ[૨૬] ઉર્વાંનો[૨૭] યજમઇદે[૨૮] યાઓ[૨૯] અષઓનાંમ[૩૦] ફ્રવષયો.[૩૧] વીસ્પનાંમ[૩૨] અહમ્ય[૩૩] ન્માને[૩૪] નબા-નજદિશ્તનાંમ[૩૫] પર-ઇરિસ્તનાંમ[૩૬] અએથ્રપઇતિનાંમ[૩૭] અએથ્-

---

* ગયોમરદ એ ઇરાની ઓલાદનો સઉથી પેહેલ્લો પુરૂષ હતો. એનો અસલ અર્થ 'મરવા લાએક કાયા, નાશ પામવાની જીંદગી' થાએછે.

† પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેએ 'જરથુશ્તહે સ્પિતામહે ઇધ અષઓનો અષીમચ ફ્રવષીમચ યજમઇદે'—એ વાકયનો તરજુમો કીધો નથી.

‡ રેવરંડ મિલ્સે 'યોઈ અષાઈ વઓનરે' નો તરજુમો કીધો નથી.

¶ ઈઆને પેગમબર જરતોશ્તની દીન કબૂલ રાખનારા, જરતોશ્તી ધર્મમાં જન્મ પામેલા શખ્સો; એની મુકાબેલ પઓઇર્યોન્તકએષ ઈઆને પોદીઓદકેશ આવેછે. 'નબાનજદિશ્ત' નો અસલ અર્થ "દૂટીની ઘણુંજ નજદીકનું;" તે ઉપરથી ઘણુંજ નજદીકનું સગુંવાહાલું.

♣ અથવા (દુનિયાંને) આગળ વધારનારા, રસ્તાખેજ કરનારા, દુનિયાંને નવેસરથી તાજગી આપનારા (પ્રોફેસરો હારલે, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે).

§ સોશ્યન્તોના ખોલાસા બાબે જુઓ મ્હોટી હોમ યશ્ત, ફકરો ૩૩૫ મો, નોટ.

સ્થનાંમ[૩૮] નરાંમ[૩૯] નાઇરિનાંમ[૪૦] ઇધ[૪૧] અષઓનાંમ[૪૨] અષઓનિનાંમ[૪૩] ફ્રવષયો[૪૪] યજમઇદે.[૪૫] (૮) વીસ્પનાંમ[૪૬] અએથ્રપઇતિનાંમ[૪૭] અષઓનાંમ[૪૮] ફ્રવષયો[૪૯] યજમઇદે.[૫૦] વીસ્પનાંમ[૫૧] અએથ્રસ્થનાંમ[૫૨] અષઓનાંમ[૫૩] ફ્રવષયો[૫૪] યજમઇદે.[૫૫] વીસ્પનાંમ[૫૬] નરાંમ[૫૭] અષઓનાંમ[૫૮] ફ્રવષયો[૫૯] યજમઇદે.[૬૦] વીસ્પનાંમ[૬૧] નાઇરિનાંમ[૬૨] અષઓનિનાંમ[૬૩] ફ્રવષયો[૬૪] યજમઇદે.[૬૫]

(૭) ગુજરી ગએલાંઓનાં[૨૬] રવાંનો[૨૭] જે[૨૯] અશો (લોકો) નાં[૩૦] ફરોહરવાળાં[૩૧] (છે તેઓને) આએ ઠેકાણે[૨૫] હમો માન સાથે યાદ *કરીએ છિયે.[૨૮] આએ[૩૩] ઘેરમાં[૩૪] ગુજરી ગએલાં[૩૬] તમામ[૩૨] નબાનજદિશ્તોમાંનાં,[૩૫] †હેરબદોમાંનાં,[૩૭] શાગેર્દોમાંનાં,[૩૮] નરોમાંનાં,[૩૯] (તથા) નારીઓમાંનાં[૪૦] (જે) અશો[૪૨] (માણસો) તથા અશો[૪૩] (બાઇડીઓ) (તેઓનાં) ફરોહરોને[૪૪] આએ ઠેકાણે[૪૧] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૪૫] (૮) તમામ[૪૬] હેરબદોમાંનાં[૪૭] અશો (હેરબદો) નાં[૪૮] ફરોહરોને[૪૯] હમો માન સાથે યાદ ‡કરીએ છિયે.[૫૦] તમામ[૫૧] શાગેર્દોમાંના[૫૨] અશો (શાગેર્દો) નાં[૫૩] ફરોહરોને[૫૪] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૫૫] તમામ[૫૬] નરોમાંના[૫૭] અશો (નરો) નાં[૫૮] ફરોહરોને[૫૯] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૬૦] તમામ[૬૧] નારીઓમાની[૬૨] અશો (નારીઓ) નાં[૬૩] ફરોહરોને[૬૪] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૬૫]

(૯) વીસ્પનાંમ[૬૬] અપેરેનાયુકનાંમ[૬૭] દહ્મો-કેરેતનાંમ[૬૮] અષઓનાંમ[૬૯] ફ્રવષયો[૭૦] યજમઇદે.[૭૧] આહૃષ્યુનાંમચ[૭૨] અષઓનાંમ[૭૩] ફ્રવષયો[૭૪] યજમઇદે.[૭૫] ઉજદ્દષ્યુનાંમચ[૭૬] અષઓનાંમ[૭૭] ફ્રવષયો[૭૮] યજમઇદે.[૭૯] (૧૦) નરાંમચ[૮૦] અષઓનાંમ[૮૧]

---

* આએ જગાએ ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનોને તથા અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો આરાધીએ છિયે (પ્રોફેસર હારલે). ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનો જે અશો લોકોના ફરોહરો છે તેઓને હમો આરાધીએ છિયે (ડાકટર સ્પીગલ તથા રેવરંડ મિલ્સ). ગુજરી ગએલાઓના રવાંનોને, અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો આરાધીએ છિયે. (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† હેરબદ, એરવદ ઈઆને જરતોશ્તી ધર્મની કેળવણીમાં પ્રવીન થએલો, વિદ્યાનો ધણી, દીનનો એલમ શિખવનાર, ધર્મોપદેશક.

‡ અથવા બીજી રીતેઃ—તમામ અશો હેરબદોનાં ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે. એજ પ્રમાણે એની પછીનાં વાકયોમાં બી લેવું.

ફ્રવષયો[૮૨] યજમઇદે.[૮૩] (૧૦) નાઇરિનાંમચ[૮૪] અષઓનિનાંમ[૮૫] ફ્રવષયો[૮૬] યજમઇદે.[૮૭] વીસ્પાઓ[૮૮] અષાઉનાંમ[૮૯] વંઘઉહીશ[૯૦] સૂરાઓ[૯૧] સ્પેન્તાઓ[૯૨] ફ્રવષયો[૯૩] યજમઇદે,[૯૪] યાઓ[૯૫] હુચ[૯૬] ગયાત[૯૭] મરેથનત[૯૮] આ[૯૯] સઓષ્યન્તાત[૧૦૦] વેરેથ્રઘ્નત.[૧]

(૯) સઘળાં[૬૬] *સવાબકાર[૬૮] (તથા) અશો[૬૯] ન્હાની †ઉમરનાઓનાં[૬૭] ફ્રોહરોને[૭૦] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૭૧] આ દેશમાં વસનારાઓમાંના[૭૨] અશો (લોકો) નાં[૭૩] ફ્રોહરોને[૭૪] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે,[૭૫] દેશની બાહારના (ઈઆને બીજા મુલુકોમાં) વસનારાઓમાંના[૭૬] અશો (માણસો)નાં[૭૭] ફ્રોહરોને[૭૮] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૭૯] (૧૦) અશો[૮૧] નરોનાં[૮૦] ફ્રોહરોને[૮૨] હમો માન સાથે યાદ ‡કરીએ છિયે.[૮૩] અશો[૮૫] નારીઓનાં[૮૪] ફ્રોહરોને[૮૬] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૮૭] અશો (લોકો) નાં[૮૯] તમામ[૮૮] ભલાં,[૯૦] શૂરાં[૯૧] (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં[૯૨] ફ્રોહરો,[૯૩] જે[૯૫] ગયોમરદથી[૯૭][૯૮] (તે) ફ્તેહમંદ[૧] સોશ્યોસ[૧૦૦] સુધીનાં[૯૯] (છે), (તે બધાંઓને) હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૯૪]

(બાજમાં પઢે.) ¶**હુમત હુખ્ત હ્વરશ્ત; હુમનશ્ની, હુગવશ્ની, હુકુનશ્ની, ઇન ક્ષ્નુમન અર્દાફ્રવીશ બેરસાદ, નીરંગ પીરોજગર બાદ; ખોરેહ બેહ દીને માજદયસ્નાન રવા બાદ અંદર હફ્તે કેશવર. નામ ચેશ્તી આદર અંદર કામ બાદ; હસ્ત શેહેરસ્તાન અંદર** (જે શેહેરમાં પઢે તે શેહેરનું નામ આએ ઠેકાણે લેવું.) **શેહેરસ્તાન પોરી ફીરોજી શાદી ઓ રામશ્ની, રવાન ખોરેહ ખોજસ્તેહ અવજૂન બાદ, અવજૂનતર બાદ ખોરેહ ખોજસ્તે બાદ; ઇન ક્ષ્નુમન અર્દાફ્રવીશ બેરસાદ, કેરા ગાહ રોજ શેહેરીઆરી ખેશ યજશ્ને કરદે હોમ, દરૂન યશ્તે હોમ, મ્યજદ હમીરાએનેમ યો કરદેહા પ ગંજે દાદાર અહુરમજદ રયોમંદ ખોરેહમંદ અમેશાસ્પંદાંન બેરસાદ.**

---

* સદ્ગુણી માબાપને પેટે જનમેલા (દારમેસ્તેતે).

† અથવા બચ્ચાઓનાં, બાલકોનાં, એનું ઉલટું પેરેનાયુ (પુખ્ત ઉમરનું).

‡ એની મતલબ એ કે, ઇરાન દેશમાં તેમજ ઇરાનની બાહાર બીજા દેશોમાં વસનારા અશો લોકોના ફ્રોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.

¶ જાણવું જે ઇહાંથી તે ૩૮૯ મા સફાની ૨૧ મી લીટી સુધીનો ભાગ પાજંદ હોવાથી બાજમાં ભણવો. એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૩૯ મો, ૨ જી નોટ.

અઓજ જોર નીરૂ તગી અમાવંદી પીરોજગરી ઇન દેનુમન અર્દાફ્રર્વશ બેરસાદ. અજ હુમા પદીરફુતારૂ બાદ. એમારા પનાહી કેરૂદાર નીકી અંદાખ્તારૂ, અનાઇ પેત્યારૂ દૂરૂ અવાજ-દાશ્તારૂ, અયાફૂત ખાહ બાદ. કેરા દિગરૂ મ્યજદ હજાર મર્દ મ્યજદ સાએમ સાખ્તમ એમારા કમ-રંજતર આસાનતરૂ અઇની કર્દ યક અજ મા હજારૂ પદીરફુતારૂ બાદ. નામ ચેશ્તી અનુશેહ રેવાંન રવાની ☞ (જેની નયતે પઢે તેનું નામ આએ જગાએ લેવું) **અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની.**

જરૂતોશ્ત સપિતમાન અશો ફ્રોહરૂ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. ગુશ્તાસ્પ શાહ લોહોરાસ્પ શાહ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. જામાસ્પ હખૂબ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. અર્દાએ વીરાફૂ અર્દા-ફ્રર્વશ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. આદરબાદ મારાસ્પંદ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. મુબેદ શાપુરૂ મુબેદ શેહેરીઆરૂ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. મુબેદ હોરૂમજદીઆરૂ એર્વદ રામ્યારૂ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. મુબેદ નેર્યોસંગ ધવલ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. હમા ફ્રર્વશ અશોઆંન અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. નામ ચેશતી અનુશેહ રવાંન રવાંની ☞ (જેની નયતે પઢે તેનું નામ આએ જગાએ લેવું.) **હમા ફ્રર્વશ અશોઆંન અએદરૂ યાદ બાદ; ફ્રર્માએશને** ☞ (જે શખ્સ ભણવાનું ફરમાવે તેનું નામ લેવું). **માજદયસ્ની બેરસાદ.**

હમાફ્રર્વશ અશોઆંન યો કરૂદેહા ચેહારૂમ દેહુમ સીરોજ સાલ રોજ, અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ અએદરૂ યાદ બાદ. હસ્તાંન બૂદાંન બેદાંન જાદાન અજાદાંન, આદેહી ઉજદેહી, દહમે નરૂ નારીકૂ અવરૂનાએ પુરૂનાએ, હરૂ કે અવરૂ ઇન જમીન પેરી બેહેદીની ગુદારાંન શુદ અસ્ત, હમાફ્રર્વશ અશોઆંન, યો કરૂદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ અએદરૂ યાદ બાદ. કે ઇન માન વીસ જંદ દેહ રૂસ્તા ગુજસ્તેહ અંદ, હમા ફ્રર્વશ અશોઆંન યો કરૂદેહા અજ ગયોમર્દ

અંદા સોશ્યોસ અએદર યાદ બાદ. અશોઆંન ફ્રવશ ચીશંન, ફ્રવશ અવર વીઝાન, ફ્રવેશ પીરોજગરાંન, ફ્રવશ પોર્યોદકેશાંન, ફ્રવશ નબાનજદેશ્તાંન, ફ્રવશ ફ્રવપયો, હુમાયો કરદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ અએદર યાદ બાદ. રવાંને પેદરાંન માદરાંન જદેગાંન, ન્યાગાંન ફ્રજંદાન પએવંદાંન પરસ્તારાંન નબાનજદેશ્તાંન, ફ્રવશ અશોઆંન, યો કરદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ અએદર યાદ બાદ. હુમા અથોરનાંન, હુમા રથેશ્તારાંન, હુમા વાસ્તર્યોશાંન, હુમા હુતોક્ષાંન, હુમા ફ્રવશ અશોઆંન, હુમા યો કરદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ અએદર યાદ બાદ; હુમા ફ્રવશ અશોઆંન હફ્તે કેશ્વર જમીન, અર્જાહે સવહે, ફ્રદદફ્ર્શ વીદદફ્ર્શ, વોઉરૂ-બરશ્ત વોઉરૂ-જરેશ્ત, ખનરસ બામી, કંગદેજ અશોઆંન વર્જમ કરદાંન ગંજમાથ્રા, ફ્રવશ અશોઆંન હુમા યો કરદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ અએદર યાદ બાદ. ગોરજે ખોરેહ અવઝાયાદ ઇન ક્ષ્નુમન અરદાફ્રવશ બેરસાદ. નામયેશ્તી અનોશેહ રવાંન રવાંની. ☞ (જેની નયતે પઢે તેનુ નામ આએ જગાએ લેવું.) અએદર યાદ બાદ અનોશેહ રવાંન રવાંની; હુમા ફ્રવશ અશોઆંન અએદર યાદ બાદ; ફ્રર્માએશ્તે ☞ (જે શખ્સ ભણવાનું ફરમાવે તેનું નામ લેવુ.) માજદયસ્ની બેરસાદ. હમકેરફેહ હુમાં વેહાંને હફ્તે કેશ્વર જમીન બેરસાદ. અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ ૫ પતેત હોમ.

(પ્રગટ પઢે.) વીસ્પાઓ ફ્રવષયો અષાઉનાંમ યજમઇદે; અષાઉનાંમ વંઘુઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પે અષવનો યજત યજમઇદે.

☞ (હાવન ગેહમા અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે ભણે):—

હાવનીમ પઇતિ રતૂમ, સાવંઘહીએમ વીસીમચ પઇતિ રતૂમ.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

રપિથ્વિનેમ પઇતિ રતૂમ, ફ્રાદત-ફ્ષાઉમ જન્તુમેમચ પઇતિ રતૂમ.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

ઉજયેઇરિનેમ પઇતિ રતૂમ, ફ્રાદત-વીરેમ દખ્યુમેમચ પઇતિ રતૂમ.

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અઇવિસ્રૂથ્રેમ અઇબિગાઇમ પઇતિ રતૂમ, ફ્રાદત-વીરપાંમ-હુજ્યાઇતીમ જરથુશ્ત્રોતેમેમચ પઇતિ રતૂમ.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે):—

ઉષહિનેમ પઇતિ રતૂમ, બેરેજીમ ન્માનીમચ પઇતિ રતૂમ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,

યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન, હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ્રઉહતો અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ, અષઓનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્ ઉગ્રનાંમ અઇવિથૂરનાંમ, પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ ફ્રવષિનાંમ, નબાનજદિશ્તનાંમ *ફ્રવષિનાંમ. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રરેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેરફેહ્ મોજદ.

ઉપર જણાવેલા બાજમાં પઢવાના પાજંદ ભાગનો
જાણવાજોગ ટૂંકો સાર.

મારી નેક મનશ્ની, નેક ગવશ્ની તથા નેક કુનશ્નીથી કીધેલી આએ ખશ્નુમન (ઇઆને ક્રિયાની ખુશ્નીદી) અશો ફરોહરોને પોંહોંચો! આએ ક્રિયાનું કાંમ ફતેહમંદ થાઓ! (ઇઆને અશો ફરોહરોને આરાધવાનું આએ કાંમ બરાબર સરંજામ ઉતરો!) ભલી માજદયસ્ની દીનનો પ્રતાપ હફ્તે કેશ્વર જમીનમાં જારી થાઓ! આએ શેહેરનાં લોકોને ફતેહ તથા સુખ હાસેલ થાઓ! તથા તેઓનાં રવાંન ખુશાલ થાઓ! આએ ક્રિયાની ખુશ્નુદી અશો ફરોહરોને પોંહોંચો! તથા દાદાર હોરમજદની હજુર કબૂલ થાઓ! હમુને સુખ તથા જીવની શાન્તિ હાંસેલ થાઓ!

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સફો ૧૩૪-૧૩૫.

*ફલાનાનું બેહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજો! જરતોશ્ત સપેત-માનનું અશો ફરોહર તથા તેનું બેહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજો! પેગમબર જરતોશ્તના દીકરા એસદ-વાસ્તરનું બેહેશ્તી રવાંન આએ ઠેકાણે યાદ હોજો! લોહોરાસ્પ પાદશાહના છોકરા ગુશ્તાસ્પ પાદશાહનું બેહેશ્તી રવાંન આએ ઠેકાણે યાદ હોજો! જામાસ્પ હબુબ, અર્દાએવીરાફ અર્દાફ્રવંશ, આદરબાદ મારાસ્પંદ, મોબેદ શાપુર મોબેદ શેહેરીઆર, મોબેદ હોરમજ્દીઆર એરવદ રાંમ્યાર, મોબેદ નેર્યોસંગ ધવલ—એ બધાંઓનાં બેહેશ્તી રવાંનો આએ ઠેકાણે યાદ હોજો! ફલાંનાનું બેહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજો! તમામ અશો ફરોહરો આએ જગાએ યાદ હોજો! એ ક્રિયાનું કાંમ કરાવનાર ફલાંનાને સવાબનો હિસ્સો પોંહોંચો! માએ, બાપ, વડાવા, ફરજંદો, સગાંવાહાલાં, ઇત્યાદિનાં રવાંનો આએ જગાએ યાદ હોજો! આએ ખશ્નુમનનું કાંમ અશો ફરોહરોને પોંહોંચો! ફલાંનાનું બેહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજો! આએ ક્રિયાનું કાંમ ફલાનાનાં કેહેવાથી ચાલુ થયું છે, માટે સવાબનો હિસ્સો તેને પોંહોંચો! તથા હફ્તે કેશ્વર જમીનના તમામ ભલાઓનાં સવાબમાં તે ક્રિયાનું કામ કરાવનાર હમશરીક થાઓ! આએ રવાંનની ક્રિયાનો દાહાડો તે ક્રિયા કરાવનારને જયજયકાર થાઓ!

ફલાંની †ગેહમાં અશો (લોકો) નાં તમામ ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે. અશો (લોકો) નાં ભલાં, શૂરાં (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે. તમામ અશો ઈજદોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.

---

* જે ગુજરેલાની નયતે ભણીએ, તેનાં નામ આએ ઠેકાણે લેવાનાં.

† જે ગેહમા ભણીએ તે ગેહનુ નામ લેવું, જેમકે હાવન, રપિથ્વન ઇત્યાદિ. આએ ચાર લીટીના ફકરામા આવેલો તરજુમો, બાજમાં પઢવાનું પુરૂં થયા પછી, પ્રગટ ભણવાના અવસ્તાનો સમજવો.

આફરંગાનો.

આફરંગાંન અરદાફરવશનું.

ખોલાસો:—જાણવું જે, એ આફરગાનના પેહેલા ચાર ફકર ફરવરદીન યશતના ૧૩ મા કરદાના ૪૯—૫૨ મા ફકરાઓમાંથી લીધા છે, અને છેલ્લા બે ફકરા એજ યશતના ૩૧ મા કરદાના ૧૫૬—૧૫૭ મા ફકરામાંથી લીધા છે. એ ફકરાઓના તરજુમા ઇત્યાદિનેમાટે, જુઓ મારી યશત બા માએની, સફા ૧૯૫–૧૯૭ તથા સફા ૨૫૮–૨૫૯.

---

(૪૯) અષાઉનાંમ વંઘ્રુહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે. યાઓ વીસાધ્ર આવયેઇન્તિ હમસ્પથ્મએદએમ પઇતિ રતૂમ આઅત અથ્ર વીચરેન્તિ દસ પઇરિ ક્ષફ્નો, અવત અવો જિજ્ઞાઓંઘ્રહેમ્નાઓ.

(૫૦) કો નો સ્તવાત, કો યજાઇતે, કો ઉફ્યાત કો ફ્રીનાત, કો પઇતિ-જનાત, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંઘ્રહ. કહે નો ઇધ નાંમ આઘઇરયાત, કહે વો ઉર્વ ફ્રાયેજયાત, કહ્માઇ નો તત દાથ્રેમ દયાત, યત હે અંઘ્રહત ખ્શઇરયાંન અજયમ્નેમ યવએચ યવએતાતએચ.

(૫૧) આઅત યો ના હીશ ફ્રાયજાઇતે, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંઘ્રહ, અહ્માઇ આફ્રીનેન્તિ ક્ષ્નૂતાઓ અઇનિતાઓ અત્બિશતાઓ ઉગ્રાઓ અષાઉનાંમ ફ્રવષયો.

(૫૨) બુયાત અહ્મિ ન્માને ગેઉશચ વાંથ્વ ઉપ વીરનાંમચ, બુયાત આસુશચ અસ્પો દેરેજ્રસચ વાશ્રો, બુયાત ના સ્તાહ્યો બ્યાખનો. યો નો બાધ ફ્રાયજાઇતે, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંઘ્રહ.

(૧૫૬) અષાઉનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથૂરનાંમ, ઉગ્રનાંમ વારેથ્રઘ્નિનાંમ, પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ ફ્રવષિનાંમ

નબાનજદિશતનાંમ, ફ્રવષિનાંમ ફ્રવષયો ક્ષ્નુતાઓ અયન્તુ અહ્મ્ય ન્માને, ક્ષ્નૂતાઓ વીચરેન્તુ અહ્મ્ય ન્માને.

(૧૫૭) ક્ષ્નુતાઓ આફ્રીનેન્તુ અહ્મ્ય ન્માને વંઘ્ઉહીમ અષીમ્ ખ્રાપરાંમ; ક્ષ્નૂતાઓ પારયન્તુ હચ અહ્માત્ ન્માનાત્; સ્તઓમાચ રાજરેચ બરેન્તુ દથુષો અહુરહે મજ્દાઓ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ; માચિમ્ ગેરેજ્રાનાઓ પારયન્તુ, હચ અહ્માત્ ન્માનાત્ અહ્માકેમચ મજ્દયસ્નનાંમ. અષેમ વોહૂ. ૩.

આફ્રંગાન ગાથાનું.

☞ જાણવું જે, ગાથાના આફ્રંગાનમાં, અરદાફ્રવશના આફ્રંગાનમાં ભણવામાં આવતો 'યાઓ વીસાધ આવયેઇન્તિ' નો આખો કરદો ભણવામાં આવેછે, જો કે તેની ખશ્નુમન ગાથાની છે; અને તે, પાંચ ગાથાના દહાડામાં ૧૨૦૦ યથા અહૂ વઇર્યો ભણવાની બાજની ખશ્નુમનના જેવી છે; કાંઈ ફેર નથી. એ ખશ્નુમનને માટે જુઓ સફ્રો ૧૩૮–૧૩૯; તથા 'યાઓ વીસાધ આવયેઇન્તિ' ના કરદાને માટે જુઓ સફ્રો ૩૯૨–૩૯૩.

આફ્રંગાન ગાહામબારનું.

(૩) દાતાચ,[1] અએતે[2] મજ્દયસ્ન[3] અએતેમ્[4] રતૂમ્ચ[5] મ્યજ્દેમ્ચ[6] યિમ્[7] મઇધ્યોઇજરેમએમ્[8] પસેઉશ[9] ગરેબુશ[10] યો[11] ઉશતહે[12] ફ્રા-ઉરૂજ્દ-પયંઘ્હો,[13] યજિ[14] તત્[15] *યયત.[16]

(૪) નવાત્[17] તત્[18] યયત્,[19] હુરયાઓસચિત્[20] અધ[21] અએતવતો[22] દઇધત,[23] આ-દિત્[24] ફ્રંઘ્ઉહારયત.[25] ઋઓષાત્[26] દાંહિશ્ત,[27] અર્શ-વચસ્તેમ[28] અષેમ[29] અષવસ્તેમ,[30] ક્ષથ્રેમ્[31] હુક્ષથ્રોતેમ,[32] અનજવખ્તેમ,[33] વોઉરૂ-રફ્નોસ્તેમ,[34] મર્જ્દિક-વસ્તેમ,[35] થ્રાઓ-દ્રિધુતેમ,[36] સશ્કુશ્તેમ,[37] અષહે[38] બેરેજો,[39]

---

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર ૪ થા ફકરાની શરૂઆતમાં આવેલા 'નવાત્ તત્ યયત્' ઓલો આગળ ૩ જો ફકરો પુરો કરેછે.

સ્તસ્યો મયાઓ[૪૦] પારેન્દીશ[૪૧] ઉપવાજો,[૪૨] યેજિ[૪૩] તત્[૪૪] *યયત.[૪૫]

(૩) આઓ[૨] (ઈઆને તમો અહિંયાં હાજર થએલા) આએ મજદ-યસ્નો[૩]! †મેદીઓજરેમ[૮] ‡ગાહામબારને[૫] તથા (તેની) ¶મ્યજદને,[૬] જો[૧૪] બની શકતું $હોએતો,[૧૫] (ઈઆને અગરજો તમારી જોગવાઈ હોએતો), §તંદરોસ્ત[૧૨] (તથા) પુષ્કળ દુધવાળાં[૧૩] પશુનુ[૯] હલવાન[૧૦] અર્પણ કરો.[૧]

(૪) (પણ અગરજો) તેમ[૧૮] નહી[૧૭] બની શકે[૧૯] તો, (ઈઆને ઉપર જણાવ્યા મુજબ હલવાન આપવાની જો તમારી ગુંજાશ નહી હોએ તો), તેને બદલે[૨૧] જો[૪૩] બની શકતું હોએ[૪૫] તો, તેટલો[૨૨] (ઈઆને તેટલી કીમતનો) દારૂ[૨૦] તમો (તે ગાહામબારનાં જશનમાં) અર્પણ કરો[૨૩] (તથા) તે[૨૪] પીવા ||આપો.[૨૫]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ગાહામબારનાં જશનમાં ફળ, સુક્કો મેવો ઇત્યાદિ સાથે તે દારૂ ઈજાયા પછી, ચાશ્ની સાથે મિજલસના સાહેબોને પીવા આપો. વળી તે જશનમાં હાજર થનારા શખ્સો કેવા હોવા જોઈએ તે આએ નીચે જણાવેછે.)

દીનના ફરમાન **મુજબ[૨૬] ઘણાંજ દાનેશમંદ,[૨૭] ઘણાજ સાચ્ચા સખુન

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર પાંચમા ફકરાની શરૂઆતમાં આવેલા, 'નવાત્ તત્ યયત્' બોલો આગળ ૪ થા ફકરો પુરો કરેછે.

† મએદીઓજરેમ, મએદીઓશાહેમ ઇત્યાદિ ૬ ગાહામબારોનાં નામના અર્થ તથા તેના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૧૪૪-૧૪૫.

‡ 'રતુ' બોલનો અસલ અર્થ 'વખત, ઋતુ, ફસલ' (સંસ્કૃત ઋતુ).

¶ મ્યજ્દ ઈઆને ક્રિયાની રૂએ ઈજીને અર્પણ કરવાની પવિત્ર ચીજો.

$ 'યેજિ યયત, નવાત્ યયત'—વ્યાકરણ તથા અર્થમાં બરાબર એને મળતા બોલો 'યેજિ તુતવ, નવાત્ તુતવ' આવેછે (જુઓ એજ આફરંગાનના ફકરા ૫-૬), યયત તુતવ-પૂર્ણભૂતકાળ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ યત્, તથા તુ. બીજી રીતે 'યેજિ તવાંન, યેજિ નોઈત્ તવાંન્' આવેછે (જુઓ વંદીદાદની ૬ ઠી પરગરદનો ૫૧ મો ફકરો).

§ 'યો ઉસ્તહે' ને બદલે ગેલ્ડનરે 'યોઇશ્તહે' લીધું છે, તે ઉપરથી સંસ્કૃત યવિષ્ઠ સાથે સરખાવીને દારમેસ્તેતે એનો અર્થ 'ઘણો જવાન' કરેછે.

|| અસલ એબારતમાં દારૂ ઇત્યાદિ પાઓ (પ્રયોજ્ય). ધાતુ ક્ર-હ્વર્=ક્ર-ખર્ (બીજું રૂપ)=ખોર્દન્ (ફારસી)=પીવું; ક્ર-હ્વારય=ક્રંઘ્રહારય (પ્રયોજ્ય)=પાવું; પીવા આપવું. ક્રંઘ્રહારયત (વેસ્ટરગાર્ડ); ક્રંઘ્રહારયત્ (ગેલ્ડનર).

** પાચમી વિભક્તિ ત્રીજી વિભક્તિની મતલબે (જુઓ મારૂં અવસ્તા વ્યાકરણ, સફે ૩૦૧).

બોલનાર,[૨૮] રાસ્તીની બાબતમાં[૨૯] ઘણાજ રાસ્ત,[૩૦] પોતાની સત્તાને[૩૧] ઘણીજ સારી રીતે *વાપરનાર,[૩૨] ઘણાંજ સાફ †દિલના,[૩૩] બોહોળી રીતે ઘણાજ ખુશાલ,[૩૪] ઘણાજ દયાળુ,[૩૫] ગરીબની પરવરેશ કરનાર,[૩૬] દીનના એલમનો ઘણોજ ‡અભ્યાસ કરનારા,[૩૭] અશોઈની[૩૮] ખાહેશ રાખનારા,[૩૯] 'સ્ત્રી સાથની પોતાની ચાલચલનમાં પારેંદિના કાએદા મુજબ ¶ચાલનારા' (એ બધી સિફતવાળા શખ્સોને ચાશ્ની સાથે તે ઈજેલો દારૂ પીવા આપે).

ખોલાસો:—(ગાહામબારનાં જશનમાં ભાગ લેનારા તથા તેની ચાશ્ની કરનારા કેવા શખ્સો હોવા જોઈએ, તેનો કાંઈક ખેઆલ આપણને આએ ફકરા ઉપરથી મળેછે. વળી ઈજદે તથા ફરેશ્તાઓની નયતે ઈજેલી ચીજોની ચાશ્ની, કયા શખ્સે કરવી તથા કયા શખ્સે નહી કરવી, તે બાબેનું લખાણ આપણને આવાં યશ્તના ૯૧-૯૩ ફકરાંમાંથી બી મળી આવેછે).

(૫) નવાત્[૪૬] તત્[૪૭] યયત્,[૪૮] અએસ્મનાંમ્ચિત્[૪૯] આઅત્[૫૦] હુષ્તનાંમ્[૫૧] પઇરીશ્તનાંમ્[૫૨] વજ્યાઇશ[૫૩] સ્તાઇશ્ચ[૫૪] સ્તઓયેબીશ[૫૫] રતેઉશ[૫૬] ન્માનેમ્[૫૭] ફ્રાનાષયત,[૫૮] યેજિ[૫૯] તત્[૬૦] યયત.[૬૧] નવાત્[૬૨] તત્[૬૩] યયત,[૬૪] અએસ્મનાંમ્ચિત્[૬૫] આઅત્[૬૬] હુષ્તનાંમ્[૬૭] પઇરીશ્તનાંમ્,[૬૮] આ-ગઓષો-મસેબીશ,[૬૯] આંખ્મો-ફ્રાનો-મસેબીશ,[૭૦] જસ્તો-ફ્રાનો-મસેબીશ,[૭૧] રતેઉશ[૭૨] ન્માનેમ્[૭૩] ફ્રાનાષયત,[૭૪] યેજિ[૭૫] $તૂતવ.[૭૬]

(૬) નવાત્[૭૭] તૂતવ,[૭૮] હુક્ષથ્રોતેમાઇચિત્[૭૯] અત્[૮૦] ક્ષથ્રેમ્[૮૧] ચીખ્યાત્[૮૨] યત્[૮૩] અહુરાઇ મજ્દાઇ.[૮૪] હુક્ષથ્રોતેમાઇ[૮૫] બાઅત્[૮૬] ક્ષથ્રેમ્,[૮૭] અહ્માત્[૮૮] હ્યત્[૮૯] અઇબી-દદેમહિચા,[૯૦] ચીષ્મહિચા,[૯૧]

---

* અથવા પોતાની સત્તાની ઉપર સહુથી સરસ કાબુ રાખનાર, ઈઆને પોતાનાં ઓધાનો ગેર ઉપયોગ નહી કરનાર.

† દારમેસ્તેતે. 'અનજવખ્તેમ'નો ખાતરી ભરેલો અર્થ જણાયો નથી. ગુનાહમાંથી ઘણાજ મોકળા (સ્પીગલ તથા યુસ્તી); ઘણાજ થોડા સંકરાસમાં આવી પડેલા (મિલ્સ).

‡ ધાતુ સક્, સચ્=સંસ્કૃત શક્=શિખવું; બેવડું રૂપ થઇને વંહ્વ પ્રત્યય લાગ્યાથી સશ્કવંહ્વ થયું; weakest base થઈ ને તેમ પ્રત્યય લાગ્યાથી સશ્કુશ્તેમ થયું.

¶ દારમેસ્તેતે.

$ ડાકટર ગેલ્ડનર ૬ ઠા ફકરાની શરૂઆતમાં આવેલા 'નવાત્ તૂતવ' બોલો આગળ પાંચમો ફકરો પુરો કરેછે.

હ્વાંનમહિચા[૯૨] હ્યત[૯૩] મજદાઇ અહુરાઇ,[૯૪] અષાઇચા[૯૫] વહિશ્તાઇ.[૯૬] દાતો[૯૭] હે[૯૮] મ્યજદો[૯૯]-રતુક્રિતિશ.[૧૦૦]

(૫) (જો) નહી[૪૬] બની શકે[૪૮] (ઇઆને હલવાનને બદલે દારૂ બી આપવાની ગુંજાશ નહી હોએ), (પણ) જો[૪૯] બની શકે[૬૨] તો,[૫૦] બરાબર *કાપેલાં[૫૧] સારીપેઠ †તપાસેલાં[૫૨] લાકડાંના[૪૯] ‡કઠણ[૫૪] (તથા) વધારે જાડા[૫૫] ભારા[૫૩] રતુ (ઇઆને વડા દસ્તુર)ને[૫૬] ઘેર[૫૭] મોકલાવે.[૫૮] (જો તેમ બી) નહી[૬૨] બની શકે,[૬૪] (ઇઆને ગાહામબારનાં જશનનાં ફાળામાં દારૂને બદલે લાકડાના ભારા બી આપવાની શક્તિ નહી હોએ), (પણ) જો[૭૫] બની શકે[૬૫] તો,[૬૬] બરાબર કાપેલાં[૬૭] સારીપેઠ તપાસેલાં[૬૮] (પગથી તે) કાનને લાગે એટલા લાંબા,[૬૯] (પગથી તે) ¶અગલના પ્રમાણ જેટલા લાંબા,[૭૦] અથવા એક $હાથનાં પ્રમાણ જેટલા લાંબા[૭૧] લાકડાંના[૬૫] (કટકા) રતુ (ઇઆને વડા દસ્તુર) ને[૭૨] ઘેર[૭૩] મોકલાવે.[૭૪] (૬) (જો) નહી[૭૭] બની શકે[૭૮] તો, (ઇઆને ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે લાકડાના કટકા બી આપવાની ગુંજાશ નહી હોએ તો,) (તમામ ખલકતની) પાદશાહી[૮૧] સર્વોત્તમ પાદશાહ[૭૯] જે[૮૩] હોરમજદ (તે) ને[૮૪] (હોજો) (એમ) તે શખ્સ કબૂલ રાખે,[૮૨] (અને નીચે ટાંકેલો **હુક્ષથ્રોતેમાઇ બાઅત ક્ષથ્રેમનો** ફકરો ભણે).

પાદશાહી[૮૭] સર્વોત્તમ પાદશાહ (ઇઆને દાદાર હોરમજદ) ને[૮૫] §ખચીત[૮૬] (હોજો)! હોરમજદ[૯૪] જે[૮૮] (પોતે) સઉથી ઉત્તમ[૯૧] અશોઈજ (છે તે) ની તરફ[૯૫] હમો મન લગાડીએ છિયે[૯૦] (અથવા તેની સે-

---

* ષત=કાપેલું; ધાતુ ક્ષન=સંસ્કૃત **ક્ષન્**=કાપવું; ક્ષન્+ત=ષત (શરૂઆતનો ખ્ તથા વચમાનો ન્ નીકળી ગયાથી). સુક્કાં (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને લાકડામાં જીના જાનવરો ભરાએલાં નહી હોએ તેને માટે હજરડાંમાં તપાસેલાં; જુઓ આતશ નીઆએશ, ૧૦ મો ફકરો (રઓચસ્‌-પઇરીશ્તાં).

‡ ઈઆને પોચા નહી, પણ સુક્કાં અને ગાંઠવાળાં; ધાતુ સ્તા=સંસ્કૃત સ્થા.

¶ દારમેસ્તેતે. પગથી ખભાના આગળા ભાગને લાગે એટલો (મિલ્સ).

$ ઈઆને કોપરિયાંથી વચલી આંગળીના છેડા જેટલો લાંબો, એટલે ૧॥ ફુટ લાંબો. લંબાઇની બાબદમા સંસ્કૃતમાં બી **હસ્ત** નો અર્થ 'હાથ' ઉપરાંત ૧૮ ઇંચ થાએછે. એજ અર્થે અવસ્તામાં 'ફ્રારાથ્નિ' બી આવેછે; જુઓ 'ફ્રારાથ્ન-દ્રાજો' (વંદીદાદની ૭ મી પરગરદ, ફકરા ૩૦ તથા ૩૩).

§ ઈઆને તમામ ખલકતની પાદશાહી દાદાર હોરમજદ જે ઘણોજ સરસ હકુમત કરનાર તેને બેશક્ક સજાવાર છે.

વામાં રોકઇએ છિયે[90]), (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છિયે,[91] તથા (તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.[96]

(ઉપર જણાવ્યા મુજબ) તેની[98] (ઇઆને મેદીઓજરેમ ગાહામબારની) મ્યજદની[99] વખતસરની બંદગી[100] *કીધેલી[97] (ગણાએ).

ખોલાસો:—(ફકરા ૩—૬ ઉપરથી આપણને એક ઉમદા નસીહત મળેછે; તે એ કે, દીનનાં ફરમાનોની શરતો બજાવવાને આપણે બનતી કોશેશ કરવી; પણ જો તે શરતો પુરી પાડવાને આપણી તાકાત તથા ગુંજાશ નહી હોએ તો, તેની ફીકર નહી, આપણી શક્તિ તથા આવક મુજબ ખરચ કરવો તથા ગાહામબારમાં ફાળો આપવો. દીનનાં ફરમાનોને બાહાને ખોટું તણાવું નહી, બલકે કરજ તો બિલકુલ કરવું નહી. વળી બીજું એવું જણાવેલું છે કે, અગરજો કોઈ શખ્સ ઘણી નાચારીની હાલતમાં હોએ, જેથી ગાહામબારનાં જશનમાં કાંઈ આપી શકે નહી તો, તેનેમાટે 'હુક્ષથ્રોતેમાઈ' અવસ્તા ફકરો ભણવાને ફરમાવેલું છે. બીજું જાણવાનું એ છે જે, ગાહામબારનાં જશનમાં શામેલ થઈ ઓછો ઇઆ વધતો ફાળો આપનારા સઘળાઓને, એક સરખો સવાબનો હિસ્સો હાંસેલ થાએછે).

(૭) પઓઇર્યેહેચ[1] ના[2] મ્યજદહે[3] અધાઇતિ,[4] સ્પિતમ[5] જરથુશ્ત્ર,[6] યત્[7] મઇધ્યોઇજરેમ્યેહે,[8] મ્યજદવાઓ[9] રતુશ[10] અમ્યજદવનેમ[11] રતુનએમ[12] અયસ્નીમ[13] દસ્તે[14] અન્તરે[15] મજદયસ્નાઇશ.[16]

(૮) બિત્યેહેચ[17] ના[18] મ્યજદહે[19] અધાઇતિ,[20] સ્પિતમ[21] જરથુશ્ત્ર,[22] યત્[23] મઇધ્યોઇષેમહે,[24] મ્યજદવાઓ[25] રતુશ[26] અમ્યજદવનેમ[27] રતુનએમ[28] અવચો-ઉર્વઇતીમ[29] દસ્તે[30] અન્તરે[31] મજદયસ્નાઇશ.[32]

(૭) (ગુંજાશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[2] અએ સપેતમાન[5] જરતોશ્ત[6]! પેહેલી[1] મ્યજદનો[3] ઇઆને[7] મેદીઓજરેમ (ગાહામબારનાં જશન) નો[8] (પોતાનો ફાળો) †નહી આપે[4] તો, જશન કરાવનાર[9] ‡વડો ધર્મગુરૂ[10] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ

---

* અસલ અર્થ 'આપેલી, અર્પણ કીધેલી' (છે).

† 'નહી આપે'ને માટે સાધારણ રીતે 'નોઈત્ દધાઇતિ' આવે છે (જુઓ વંદીદાદની ૩ જી પરગરદનો ૩૫ મો ફકરો.) નકારનો અ ક્રિયાપદમાં લાગતો નથી. 'અધાઇતિ' બોલ ક્રિયાપદનું અસાધારણ રૂપ છે.

‡ અસલ અર્થ 'મ્યજદવાળો રતુ.'

નહી થનાર[૧૧] *શખ્સને[૧૨] માજદયસ્નો (ની મિજલસ) માં[૧૫-૧૬] ક્રિયામાં નહી શામેલ થનાર તરીકે[૧૩] †ઉઘાડો પાડે.[૧૪]

(૮) (ગુજાશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[૧૮] અએ સ-પેતમાન[૨૧] જરતોશ્ત![૨૨] બીજી[૧૭] મ્યજદનો[૧૯] ઈઆને[૨૩] મએદીઓશહેમ (ગાહામબારનાં જશન) નો[૨૪] (પોતાનો ફાળો) નહી આપે[૨૦] તો, જ-શન કરાવનાર[૨૫] વડો ધર્મગુરૂ[૨૬] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર[૨૭] શખ્સને[૨૮] માજદયસ્નો (ની મિજલસ) માં[૩૧-૩૨] પોતાનો કોલ (ઈઆને સખુન) કરાર મુજબ અમલમાં નહી લાવનાર તરીકે[૨૯] ઉઘાડો પાડે.[૩૦]

(૯) **થ્રિત્યેહેચ્ય[૩૩] ના[૩૪] મ્યજ્દહે[૩૫] અધાઇતિ,[૩૬] સ્પિતમ[૩૭] જરથુશ્ત્ર,[૩૮] યત્[૩૯] પઇતિશહ્યહે,[૪૦] મ્યજ્દવાઓ[૪૧] રતુશ[૪૨] અમ્યજ્દવનેમ્[૪૩] રતુનએમ્[૪૪] ગરેમો-વરંઘ્રહેમ્[૪૫] દસ્તે[૪૬] અન્તરે[૪૭] મજ્દયસ્નાઇશ.[૪૮]**

(૧૦) **તૂઇર્યેહેચ્ય[૪૯] ના[૫૦] મ્યજ્દહે[૫૧] અધાઇતિ,[૫૨] સ્પિતમ[૫૩] જરથુશ્ત્ર,[૫૪] યત્[૫૫] અયાથ્રેમહે,[૫૬] મ્યજ્દવાઓ[૫૭] રતુશ[૫૮] અમ્યજ્દવનેમ્[૫૯] રતુનએમ્[૬૦] વારમ્નેમ્[૬૧] સ્તઓરેમ્[૬૨] ફ્રપેરેનઓઇતિ[૬૩] અન્તરે[૬૪] મજ્દયસ્નાઇશ.[૬૫]**

(૯) (ગુજાશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[૩૪] અએ સપેતમાન[૩૭] જરતોશ્ત[૩૮]! ત્રીજી[૩૩] મ્યજદનો[૩૫] ઈઆને[૩૯] પએતેશહેમ (ગા-હામબારનાં જશન) નો[૪૦] (પોતાનો ફાળો) નહી આપે[૩૬] તો, જશન કરાવનાર[૪૧] વડો ધર્મગુરૂ[૪૨] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શા-મેલ નહીં થનાર[૪૩] શખ્સને[૪૪] માજદયસ્નો (ની મિજલસ) માં[૪૭-૪૮] 'જણાઈ આવેલા ‡ગુનેહગાર તરીકે'[૪૫] ઉઘાડો પાડે.[૪૬]

---

* અસલ અર્થ મ્યજદ વગરના રતુના હાથ હેઠળનો અથવા રતુથી ઉતરતો.

† અસલ અર્થ 'જાહેર કરે.' ધાતુ दा=જાહેર કરવું; જુઓ ફ્ર-દથેન્ (વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદનો ૯ મો ફકરો) Expel બાતેલ કરે, હાંકી કાહાડે (મિલ્સ). એ વિદ્વાન્ 'દસ્તે'નો અર્થ એજ આફ્રરંગાનના ફકરા ૧૦—૧૨ માં આવેલા ફ્રપેરેનઓઇતિ ક્રિયાપદના જેવો તથા ઈજ- ૪૯, ૩ માં આવેલા અન્તરે-ગ્રૂયે ક્રિયાપદના જેવો ગણે છે.

‡ As a detected reprobate (Mills). અસલ અર્થ 'ગરમ છાતીવાળો' ઈઆને આતશની દિવ્ય (Ordeal by Fire) થી છાતી બળી ગએલી (મિલ્સ). આતશની કસોટી (Test) થી હારી ગએલો, ઈઆને છાતીઉપર પીગળાવેલી ધાતુ રેડવાથી તે છાતી બળી ગએલી, તેથી ગુનેહગાર સાબેત થએલો (દારમેસ્તેતે). વધુ ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગમાં વરંઘ્રહ્, વરંઘ્રહ બોલ.

(૧૦) (ગુનાહ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[૫૦] અએ સપેતમાન[૫૩] જરતોશ્ત ![૫૪] ચોથી[૪૯] મ્યજદનો[૫૧] ઈઆને[૫૫] અયાથ્રેમ (ગાહામબારનાં જશન) નો[૫૬] (પોતાનો ફાળો) નહી આપે[૫૨] તો, જશન કરાવનાર[૫૭] વડો ધર્મગુરૂ[૫૮] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર[૫૯] શખ્સને[૬૦] માજદયસ્નો (ની મિજલસ)[૬૪-૬૫] માં 'રદ્દ થએલાં[૬૧] ઢોરની *માફક'[૬૨] ઉઘાડો પાડે.[૬૩]

(૧૧) પુઋ્ધહેચ[૬૬] ના[૬૭] મ્યજ્દહે[૬૮] અધાઇતિ,[૬૯] સ્પિતમ[૭૦] જરથુશ્ત્ર,[૭૧] યત્[૭૨] મઇધ્યાઇર્યેહે,[૭૩] મ્યજ્દવાઓ[૭૪] રતુશ્[૭૫] અમ્યજ્દવનેમ્[૭૬] રતુનએમ્[૭૭] યાતેમ્[૭૮] ગએથનાંમ્[૭૯] ફ્રપેરેનઓઇતિ[૮૦] અન્તરે[૮૧] મજ્દયસ્નાઇશ.[૮૨]

(૧૨) ક્ષ્ત્વહેચ[૮૩] ના[૮૪] મ્યજ્દહે[૮૫] અધાઇતિ,[૮૬] સ્પિતમ[૮૭] જરથુશ્ત્ર,[૮૮] યત્[૮૯] હમસ્પથ્મએદયેહે,[૯૦] મ્યજ્દવાઓ[૯૧] રતુશ્[૯૨] અમ્યજ્દવનેમ્[૯૩] રતુનએમ્[૯૪] આહૂઇરીમ્[૯૫] તકએષેમ્[૯૬] ફ્રપેરેનઓઇતિ[૯૭] અન્તરે[૯૮] મજ્દયસ્નાઇશ.[૯૯]

(૧૩) અવએજો[૧૦૦] દિમ્[૧] પસ્ચએત[૨] ફ્રચ ખ્રઓસ્યોઇત્[૩] ફ્રચ સ્યજ્જયોઇત્;[૪] અવએજો[૫] દિમ્[૬] પસ્ચએત[૭] નાર્યુનિ[૮] ષ્ઓથ્ન[૯] અઇવિ-દઇથીત[૧૦] રતુશ્[૧૧] રતુનએમ્;[૧૨] અથ[૧૩] રતુનયો[૧૪] રતુમ્.[૧૫] અષેમ્ વોહૂ ૩.

(૧૧) (ગુનાહ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[૬૭] અએ સપેતમાન[૭૦] જરતોશ્ત[૭૧] ! પાંચમી[૬૬] મ્યજદનો[૬૮] ઈઆને[૭૨] મએદીઆરેમ (ગાહામબારનાં જશન) નો[૭૩] (પોતાનો ફાળો) નહીં આપે[૬૯] તો, જશન કરાવનાર[૭૪] ધર્મગુરૂ[૭૫] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર[૭૬] શખ્સને[૭૭] માજદયસ્નો (ની મિજલસ) ની હજુરમાં,[૮૧-૮૨] 'આએ દુનિયાંની[૭૯] તેની તમામ નેઆમતો[૭૮] (અથવા સારી ચીજો[૭૮]) †છીનવી લે.[૮૦]'

---

* As a refuse beast (Mills). પોતાનું સઉથી સરસ ઢોર ખોવાને ઈઆને તેની પાસેથી લઈ લેવાને દંડ ફરમાવેછે (દારમેસ્તેતે) મ્હોટા કદનું ઢોર છીનવી લેછે (હારલે); મના કીધેલાં ઢોર ઉપર (On a forbidden beast) તેને લાવેછે (સ્પીગલ).

† દારમેસ્તેતે. પરદેશી અથવા પારકા તરીકે (As an alien) માજદયસ્નોની મિજલસમાંથી તેને કાહાડી મુકે (મિલ્સ). જીંદગાનીનું સુખ અથવા જીંદગાનીના આશીર્વાદ (The blessings of life) લઈ લે (સ્પીગલ).

(૧૨) (ગુંજાશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[૮૪] અએ સપેતમાન[૮૭] જરતોશત[૮૮] । છઠ્ઠી[૮૩] મ્યજદનો[૮૫] ઇઆને[૮૬] હમસ્પથ્મએદએમ (ગાહામબારનાં જશન)નો[૯૦] (પોતાનો ફાળો) નહી આપે[૮૯] તો, જશન કરાવનાર[૯૧] ધર્મગુરૂ[૯૨] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર[૯૩] શખ્સને[૯૪] માજદયસ્નો (ની મિજલસ)ની હજુરમાં,[૯૮-૯૯] હોરમજદી દીનના તરીકાથી[૯૬] બાતેલ થયેલા તરીકે તેને *ઉઘાડો પાડે.[૯૭]

(૧૩) ત્યારપછી[૨] તે †નીતિવાન[૧૦૦] (ધર્મગુરૂ) તેને[૧] (ઇઆને ગાહામબારનાં જશનમાં ફાળો આપીને શામેલ નહી થનાર શખ્સને) (તે મિજલસમાં) પોકાર સાથે ઉઘાડો પાડે[૩] તથા (તેને) ‡હાંકી કાહાડે.[૪] ત્યારપછી[૭] તે નીતિવાન[૫] ધર્મગુરૂ[૧૧] તે ¶શખ્સને[૧૨] નારાસ્ત[૮] કાંમો[૯] લાગુ §પાડે.[૧૦] એ પ્રમાણે[૧૩] રતુના હાથ હેઠળનો પેલો શખ્સ[૧૪] રતુને[૧૫] (તાબે થાએ) (ઇઆને તેના હોકમ મુજબ અમલ કરે).

આફ્રરંગાન રપિથ્વનનું.

(૩) અથ[૧] જી[૨] ગ્નઓત[૩] અહુરે। મજ્દાઓ[૪] સ્પિતમાઇ[૫] જરથુશ્લાઇ,[૬] રપિથ્વિનહે[૭] રથ્વો[૮] ઉખ્ધેમ[૯] વચો;[૧૦] પેરેસચ[૧૧] નાઓ,[૧૨] અષાઉમ[૧૩] જરથુશ્લ,[૧૪] યા[૧૫] તે[૧૬] અહુમાઇ[૧૭]

---

* દારમેસ્તેતે. હોરમજદના દીનના તરીકાથી અજ્ઞાન હોવાને લીધે, તે શિખવા (અથવા જાણવા)ને માટે તેને રદ્દ-બાતેલ કરે (મિલ્સ).

† અથવા ખાલેસ=અવીજેહ્ (ફારસી), મિલ્સ એ બોલને ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય તરીકે ગણીને એનો અર્થ 'આનાકાની વગર, અચકાયા વગર' કરેછે

‡ ઇઆને મિજલસમાંથી બાતેલ થએલો ગણે. દારમેસ્તેતે ફારસી તરજુમાને આધારે એનો અર્થ 'તેને ગધેરે બેસાડીને હાથની તાલી પાડે' એ પ્રમાણે કરેછે.

¶ અસલ અર્થ 'રતુના હાથ હેઠળના માણસને, રતુને લગતાને' જુઓ એજ આફ્રરંગાનના ફકરા ૭—૧૨.

§ ઇઆને દીનની શરિયતથી ઉલટું કાંમ કીધેલું ગણે. નાર્ષનિ=ન+રષ્નુ=રશ્ને ઇજદને નહી પસંદ પડતું=ખરાબ; તે કામને મ્હોટા ઇઆને મરગરજાન ગુનાહનો ઇઆને તકસીરવાર ગણે (દારમેસ્તેતે); તે રતુ વગર અચકાવે તેની ઉપર તોજેશનાં કાંમો મુકે; ઇઆને ચોકસ કામો કરાવીને તેની પાસે તોજેસ કરાવે (મિલ્સ).

પરૂસ્ત;[૧૮] પરૂસ્તેમ[૧૯] જી[૨૦] થ્વા[૨૧] યથના[૨૨] તત્[૨૩] અમવન્તેમ,[૨૪] યત્[૨૫] થ્વા[૨૬] ક્ષયાંસ્[૨૭] અએષેમ[૨૮] દયાત્[૨૯] અમવન્તેમ.[૩૦]

(૩) (દાદાર) હોરમજદે[૪] સપેતમાન[૫] જરતોશ્તને[૬] રપિથ્વન (ઇઆને ગરમી) ની[૭] ફસલના[૮] બંદગીના[૯] કલામ બાએ[૧૦] આએ પ્રમાણે[૧] (ઇઆને નીચે જણાવ્યા મુજબ) તાકીદથી[૨] કહ્યું[૩] કે, અએ અશો[૧૩] જરતોશ્ત![૧૪] જે કાંઈ[૧૫] તુંને[૧૬] પુછવું હોએ તે[૧૮] *હમુને[૧૨] તું †પુછ;[૧૧] સબબ કે[૨૦] (તારીથી) પુછાએલો[૧૯] (દરેક સવાલ) તુંને[૨૧] હિમ્મત આપનારો[૨૪] (છે), તે એવી રીતે કે,[૨૫] રાજકર્ત્તા[૨૭] (તારી) બુલંદ[૩૦] મુરાદ[૨૮] તુને[૨૬] ‡બખશશે.[૨૯]

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદ અશો જરતોશ્તને કેહેછે કે, તારી પેગમબરીનાં કાંમ વિશે જે કાંઈ પુછવું હોએ તે મને તું બેલાશક પુછ. એ કાંમમાં ઉસ્તેવાર થઈને આએ મારી દીનનાં તેહેકીકપણા બાએ પાદશાહ ગુશ્તાસ્પની જો તું ખાતરી કરશે તો, તે તુંને કુમક આપશે, અને તેથી તારી સર્વોત્તમ મુરાદ પાર પડશે.)

(૪) પેરેસત્[૩૧] જરથુશ્ત્રો[૩૨] અહુરેમ મજ્દાંમ,[૩૩] અહુર મજ્દ[૩૪] મઇન્યો[૩૫] સ્પેનિશ્ત,[૩૬] દાતરે[૩૭] ગએથનાંમ[૩૮] અસ્તવઇતિનાંમ[૩૯] અષાઉમ;[૪૦] ચ્વત્[૪૧] હો ના[૪૨] અંઘ્રહુયાઇતે,[૪૩] ચ્વત્[૪૪] હો[૪૫] ના[૪૬] અષયેઇતિ,[૪૭] ચ્વત્[૪૮] અહ્માઇ[૪૯] નઇરે[૫૦] મીઝ્દેમ[૫૧] અંઘહત.[૫૨] (૫) યો[૫૩] રપિથ્વનહે[૫૪] રતુક્રિતિ[૫૫]

---

* કેટલીએક વખતે, મુખ્ય કરીને ગાથામાં, હોરમજદને માટેના સર્વનામ એકવચનને બદલે બહુવચનમાં આવેછે, જેમકે ઈજ. ૨૮, ૨; ઈજ. ૩૨, ૯; ઈજ ૩૪, ૧૪ ઈત્યાદિ.

† અસલ અર્થ જે કાંઈ[૧૫] તારૂં[૧૬] હમુને[૧૭] પુછવાનું[૧૮] (હોએ તે) હમુને[૧૨] તું પુછ.[૧૧]

‡ અસલ અર્થ 'બખશી શકશે.' દયાત—શકયાર્થ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ દા=સં. દા=બખશવું. તુને જે કાંઈ પુછવું હોએ તે પુછ. જેટલું તું પુછશે તેટલો તુ હિમ્મતવાન થશે; જેમ તુ ઇચ્છશે તે પ્રમાણે રાજકર્તા તુને જોરાવર કરશે (દારમેસ્તેતે). પેરેસચથી એ ફકરાને છેડે અમવન્તેમ સુધીનો ભાગ, ગાથા બોલોના ફેરફાર સિવાએ, ઉશ્તવદ ગાથાના પેહેલા હાના ૧૦ મા ફકરામાં (ઈજ ૪૩, ૧૦) આવેછે.

રપિથ્વિનેમ[૫૬] રતૂમ[૫૭] ફ્રમરાઇતે,[૫૮] રપિથ્વિનેમ[૫૯] રતૂમ[૬૦] ફ્રાયઝાઇતે,[૬૧] ફ્રસ્નાતએઇબ્ય[૬૨] જસ્તએઇબ્ય,[૬૩] ફ્રસ્નાતએઇબ્ય[૬૪] હાવનએઇબ્ય,[૬૫] ફ્રસ્તરેતાત[૬૬] પઇતિ[૬૭] બરેસ્મન,[૬૮] ઉજદાતાત[૬૯] પઇતિ[૭૦] હઓમાત,[૭૧] રઓચિન્તાત[૭૨] પઇતિ[૭૩] આથ્રત,[૭૪] સ્રાવયન્નાત[૭૫] પઇતિ[૭૬] અહુનાત વઇર્યાત,[૭૭] હઓમો-અંધ્રહરૂ-શ્તહે[૭૮] હિજ્વો,[૭૯] માંથ્રો-હિતહે[૮૦] તન્વો.[૮૧]

(૪-૫) (પેગમબર) જરતોશ્તે[૩૨] (દાદાર) હોરમજદને[૩૩] પુછયું[૩૧] કે, હાડમંદ[૩૬] મુલુકોના[૩૮] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૩૬] મીનો[૩૫] અશો[૪૦] પેદા કરનાર[૩૭] હોરમજદ ![૩૪] (૫) જે કોઈ[૫૩] પાક કીધેલા[૬૨] બેહુ હાથથી,[૬૩] પાક કીધેલી[૬૪] બેહુ હાવનીમથી,[૬૫] પાંથરેલી[૬૬] બરસમથી,[૬૭-૬૮] ઉંચે ધરેલા[૬૯] (અથવા કુટીને તૈયાર કીધેલા[૬૯]) હોમથી,[૭૦-૭૧] બળતા[૭૨] આતશની[૭૪] સનમુખ,[૭૩] ગાઇને ભણાતા[૭૫] *અહુનવરથી,[૭૬-૭૭] ગાળેલા હોમના રસથી †ભીજવેલી[૭૮] જબાનથી,[૭૯] (તથા) માંથ્રવાની (ઇઆને દીનના કલામ) ને તાબે થએલાં[૮૦] ‡તનથી,[૮૧] રપિથ્વનની[૫૪] વખતસરની બદગીથી[૫૫] રપિથ્વનની[૫૬] ફસલને[૫૭] યાદ કરે,[૫૮] રપિથ્વનની[૫૯] ફસલને[૬૦] આરાધે,[૬૧] (૪) તે માણસ[૪૨] કેટલું[૪૧] (સવાબ) હાંસેલ કરે ?[૪૩] તે[૪૫] માણસ[૪૬] કેટલાં (સવાબ) ને[૪૪] લાએક ગણાએ ?[૪૭] તે[૪૯] માણસને માટે[૫૦] કેટલો[૪૮] બદલો[૫૧] હોએ ?[૫૨]

(૬) પઇતિ[૮૨]-પે[૮૩] અઓખ્ત[૮૪] અહુરો મજદાઓ,[૮૫] યથ[૮૬] વાતો[૮૭] રપિથ્વિતરાત[૮૮] નએમાત[૮૯] સ્પિતમ[૯૦] જરથુશ્ત્ર,[૯૧] વીસ્પેમ[૯૨] અહૂમ[૯૩] અસ્તવન્તેમ[૯૪] ફ્રાધતિચ[૯૫] વેરેધતિચ[૯૬] સઓષ્યન્તિચ[૯૭] અઇવિચ[૯૮] અષાઇતે[૯૯] જામયાઇતિ,[૧૦૦] અવત[૧] હો[૨] ના[૩] અંધ્રહુયેઇતે,[૪] અવત[૫] અષ્ઠાઇ[૬] નઇરે[૭] મીજ્દેમ[૮] અંધ્રહત.[૯] (૭) યો[૧૦] રપિથ્વિનહે[૧૧] રતુક્રિતિ[૧૨] રપિથ્વિનેમ[૧૩]

---

* એની મુકાબેલ જુઓ મેહેર યશ્તનો ૯૧ મો ફકરો.

† ધાતુ હરેજ (સંસ્કૃત सृज्) નો અર્થ ‘ગાળવું’ તથા ‘ભીજવવું’ બેહુ થાએછે (જુઓ વીસ્પરદનો ૧૨ મો કરદો, પેહેલ્લો ફકરો; તથા વંદીદાદની ૬ ઠી પરગરદના ફકરા ૨—૪).

‡ ઈઆને જે તન દીનના ફરમાનોને વશ થએલું, નહી કે દુનિયાંની ખોટી મોજમજામા પડેલું તન. હિત=સંસ્કૃત सित=લગામમા રાખેલું, બાધેલું.

રતૂમ[૧૪] ફ્રમરાઇતે,[૧૫] રપિથ્વિનેમ[૧૬] રતૂમ[૧૭] ફ્રાયજ્ઞાઇતે,[૧૮] ફ્રસ્નાતએઇબ્ય[૧૯] જસ્તએઇબ્ય[૨૦] ફ્રસ્નાતએઇબ્ય[૨૧] હાવનએઇબ્ય[૨૨] ફ્રસ્તેરેતાત[૨૩] પઇતિ[૨૪] બરેસ્મન,[૨૫] ઉજદાતાત[૨૬] પઇતિ[૨૭] હઓમાત,[૨૮] રઓચિન્તાત[૨૯] પઇતિ[૩૦] આથ્રત,[૩૧] સ્રાવયમ્નાત[૩૨] પઇતિ[૩૩] અહુનાત વઇર્યાત,[૩૪] હઓમો-અંઘ્રહરશતહે[૩૫] હિજ્વો,[૩૬] માંથ્રો-હિતહે[૩૭] તન્વો.[૩૮]

(૮) ફ્રવઓચત[૩૯] અહુરો મજદાઓ[૪૦] સ્પિતમાઇ[૪૧] જરથુશ્ત્રાઇ,[૪૨] રપિથ્વિનહે[૪૩] રથ્વો[૪૪] ઉખધેમ[૪૫] વચો.[૪૬] અષેમ્ વોહૂ ૩.

(૬-૭) (દાદાર) હોરમજદે[૮૫] તેને[૮૩] (ઈઆને પેગમબર જરતોશ્તને) જવાબ આપ્યો[૮૨-૮૪] કે, જે પ્રમાણે[૮૬] દક્ષિણ[૮૮] તરફથી[૮૯] (ફુકતો) પવન,[૮૭] અએ સપેતમાન[૯૦] જરતોશ્ત![૯૧] તમામ[૯૨] હાડમંદ[૯૪] દુનિયાને[૯૩] વધારેછે,[૯૫] આબાદ કરેછે,[૯૬] તરોતાજગીવાળી *કરેછે,[૯૭] ખુશાલ કરેછે,[૯૮-૯૯] તથા સારી હાલતમાં †લાવેછે[૧૦૦] તે મુજબ, જે કોઈ[૧૦] પાક કીધેલા[૧૯] એહુ હાથથી,[૨૦] પાક કીધેલી[૨૧] એહુ હાવનીમથી,[૨૨] પાંથરેલી[૨૩] બરસમથી,[૨૪-૨૫] ઉંચે ધરેલા[૨૬] (અથવા કુટીને તૈયાર કીધેલા[૨૬]) હોમથી[૨૭-૨૮] બળતા[૨૯] આતશની[૩૧] સનમુખ,[૩૦] ગાઈને ભણાતા[૩૨] અહુનવરથી,[૩૩-૩૪] ગાળેલા હોમના રસથી ભીજવેલી[૩૫] જબાનથી,[૩૬] માંથ્રવાની (ઈઆને દીનના કલામ) ને તાબે થએલાં[૩૭] તનથી,[૩૮] રપિથ્વનની[૧૧] વખતસરની બદગીથી[૧૨] રપિથ્વનની[૧૩] ફસલને[૧૪] યાદ કરે,[૧૫] તથા રપિથ્વનની[૧૬] ફસલને[૧૭] આરાધે[૧૮] તે[૨] માણસને[૩] એટલો[૧] (સવાબ) હાંસલ થાય,[૪] તે[૬] માણસને માટે[૭] એટલો[૫] બદલો[૮] હોએ.[૯]

(૮) (એ પ્રમાણે ઈઆને ઉપર જણાવ્યા મુજબ) (દાદાર) હોરમજદે[૪૦] સપેતમાન[૪૧] જરતોશ્તને[૪૨] રપિથ્વન (ઈઆને ગરમી) ની[૪૩] ફસલના[૪૪] બંદગીના[૪૫] કલામ બાબે[૪૬] કહ્યું.[૩૯]

---

* અસલ અર્થ 'ફાએદો કરેછે.'

† અથવા સુધારેછે; અસલ અર્થ 'આગળ ચલાવેછે'; ધાતુ જમ્=સંસ્કૃત गम्=જવું; જામય (પ્રયોજ્ય)=ચલાવવું.

આફ્રંગાન દહમાનનું.

ખોલાસો:—જાણવું જે, એ આફ્રગાન ફક્ત યઝશ્નેના ૬૦ મા હાના ૨—૭ ફકરા છે. એ ફકરા અવસ્તા દોઆ તંદરોસ્તીને નામે બી જણાએલાછે. એના તરજુમા ઇત્યાદિને માટે જુઓ એજ ચોપડીને છેડે દોઆ તંદરોસ્તી (અવસ્તામાં), સફો ૪૦૯—૪૧૧.

(૨) તાઓ અહ્મિ ન્માને જસ્યારેશ, યાઓ અષઓનાંમ ક્ષ્નૂતસચ, અષયસચ, વ્યાદઇબિશચ, પઇતિ-જન્તયસચ; ઉસ્ નૂ અંઘ્રહાઇ વીસે જમ્યાત્ અષેમચ, ક્ષથ્રેમચ, સવસચ, ખરેનસચ, ખાથ્રેમચ. દરેઘો-ક્તેમધ્વેમચ અંઘ્રહાઓ દએનયાઓ યત્ આહુરોઇશ જરથુશ્ત્રોઇશ. (૩) અસિશ્ત નૂ અંઘહત્ હચ વીસત્ ગાઉશ્ બુયાત્; અસિશ્તેમ્ અષેમ્, અસિશ્તેમ્ નર્શ અષઓનો અઓજો, અસિશ્તો આહૂઇરિશ્ ત્કએષો (૪) જમ્યાંન્ ઇથ્ર અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષઓ, અષોઇશ બએષજ હચિમ્નાઓ જેમ-ફ્રથ્રંઘહ, દાનુ-ડાજંઘહ, હવરે-બરેજંઘહ; ઇશ્તેએ વંઘ્રંહ્વંહાંમ્, પઇતિશ્તાતેએ આતરનાંમ્, ફ્ષ-વક્ષ્યાઇ રયાંમચ ખરેનંઘ્રહાંમચ.

(૫) વઇનીત્ અહ્મિ ન્માને સ્રઓષો અસ્રુશ્તીમ્, આક્ષ્તિશ અનાક્ષ્તીમ્, રાઇતીશ અરાઇતીમ્, આર્મઇતિશ તરોમઇતીમ્, અરષુખ્ધો વાક્ષ મિથઓખ્તેમ્ વાચિમ્ અષ-હુજેમ. (૬) યથ અહ્મ્ય અમેષાઓ સ્પેન્ત સ્રઓષાત્ અષ્યાત્ પઇતિષાંન્ વંઘ્રહુશ યસ્નાંસચ વહ્માંસચ વોહૂ યસ્નેમચ વહ્મેમચ, હુબેરેતીમચ, ઉશ્ત-બેરેતીમચ, વન્ત-બેરેતીમચ. આ દરેઘાત્ ખ્રાઅઇર્‌યાત્. (૭) મા યવે ઇમત્ ન્માનેમ્ ખાથ્રવત્ ખરેનો ફ્રજહીત્; મા ખાથ્રવઇતિ ઇશતિશ, મા ખાથ્રવઇતિ આસ્ન ફ્રજઇન્તિશ; ખાથ્રો-દિસ્યેહે પઇતિ અષોઇશચ વંઘ્રહુયાઓ દરેઘેમ *હખ્મ. અષેમ્ વોહૂ ૩.

* એના તરજુમા ઇત્યાદિને માટે જુઓ સફો ૪૦૯—૪૧૧.

આફ્રંગાન સરોશનું.

ખોલાસો:—જાણવું જે, એ આફ્રંગાનમાં સરોશ યશત વડીના ફક્ત પેહેલા ત્રણ કરદા ભણવામાં આવે છે; બીજા બોલોમાં બોલીએ તો, સરોશ યશત વડીના પેહેલા ત્રણ કરદા તે સરોશનું આફરંગાન. એના તરજુમા ઇત્યાદિને માટે જુઓ એજ કેતાબમાં સરોશ યશત વડી, સફે ૨૮૧—૨૮૩.

(કરદો ૧ લો) (૨) **સ્રઓષેમ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. યો પઓઇર્યો મજદાઓ દામાંન્, ફ્રસ્તેરેતાત્ પઇતિ બરે-સ્મન્, યજત અહુરેમ્ મજદાંમ્, યજત અમેષે સ્પેન્તે, યજત પાયૂ થ્વોરેશ્તાર, યા વીસ્પ થ્વેરેસતો દામાંન્.**

(૩) **અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘુહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘહેમ્ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. (૪) સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ વરેશ્યમ્નચ.**

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૨ જો) (૫) **સ્રઓષેમ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. (૬) યો પઓઇર્યો બરેસ્મ ફ્રસ્તેરેનત થ્રયક્તીશચ પન્ચ-યક્તીશચ, હપ્ત-યક્તીશચ, નવ-યક્તીશચ, આઝ્નૂશચ, મઇધ્યો-પઇતિશતાનાંસચ, અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ખ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.**

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘ્રહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ્ એરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્રહેમ્ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ એરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘમૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૩ જો) (૭) સ્રઓષેમ્ અષીમ્ હુરઓધેમ્ વેરેથ્રાજનેમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. (૮) યો પઓઇર્યો ગાથાઓ ફ્રસ્રાવયત્, યાઓ પન્ચ સ્પિતામહે અષઓનો જરથુશ્ત્રહે, અફ્સ્મનિવાંન્, વચસ્તશ્તિવત્, મત્-આજઇન્તીશ, મત્-પઇતિ-ફ્રસાઓ, અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્ યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘ્રહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ્ એરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્રહેમ્ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ એરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘમૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે વરૂશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

અષેમ્ વોહૂ ૩.

દરેક આફરંગાનને છેડે ભણાતો કરદો.

(૮) (રાસ્પી ભણે) અહુરહે મજ્દાઓ[૧] રૂએવતો[૨] ખરેનંઘ્રઉહ્તો,[૩]

(જોતી તથા રાસ્પી બેહુ ભણે.) આફ્રીનામિ[૪] ક્ષથ્રયાંન[૫] દઇંઘ્રહુ-પઇતિ,[૬] ઉપરાઇ[૭] અમાઇ[૮] ઉપરાઇ[૯] વેરેથ્રાઇ[૧૦] ઉપરાઇ[૧૧] ક્ષથ્રાઇ[૧૨] ક્ષથ્રેમચ[૧૩] પઇતિ-અસ્તીમચ,[૧૪] દરેઘો-ક્ષથ્રેમ[૧૫] ક્ષથ્રહે,[૧૬] દરેઘો-જીતીમ[૧૭] ઉશ્તાનહે,[૧૮] દ્રવતાતેમ[૧૯] તનુબ્યો.[૨૦]

(૯) અમેમ[૨૧] હુતશ્તેમ[૨૨] હુરઓધેમ,[૨૩] વેરેથ્રઘ્નેમ[૨૪] અહુર-ધાતેમ,[૨૫] વનઇન્તીમચ[૨૬] ઉપરતાતેમ,[૨૭] પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ[૨૮] તિબ્રષયન્તાંમ,[૨૯] પઇતી-જઇતીમ[૩૦] દુશ્મઇન્યુનાંમ,[૩૧] હથ્રા-નિવાઇતીમ[૩૨] હમેરેથનાંમ[૩૩] અઉર્વથનાંમ[૩૪] તિબ્યન્તાંમ.[૩૫]

(૧૦) આફ્રીનામિ[૩૬] વવન્વાઓ[૩૭] વનત્-પેષેને[૩૮] બુયે,[૩૯] વીસ્પેમ[૪૦] અઉર્વથેમ[૪૧] તિબ્ર્યન્તેમ,[૪૨] વીસ્પેમ[૪૩] અઘેમ[૪૪] તિબ્યન્તેમ;[૪૫] અરથ્વ્યો-મનંઘ્રહેમ,[૪૬] અરથ્વ્યો-વચંઘ્રહેમ[૪૭] અરથ્વ્યો-બ્યઓથ્નેમ.[૪૮]

(૧૧) વવને[૪૯] બુયે[૫૦] રથ્વ્ય[૫૧] મનંઘ્રહ,[૫૨] રથ્વ્ય[૫૩] વચંઘ્રહ,[૫૪] રથ્વ્ય[૫૫] બ્યઓથ્ન.[૫૬] નિજને[૫૭] બુયે[૫૮] વીસ્પે[૫૯] દુશ્મઇન્યૂ[૬૦] વીસ્પે[૬૧] દએવયસ્ન;[૬૨] જજે[૬૩] બુયે[૬૪] વંઘહાઉચ[૬૫] મિઝ્દે,[૬૬] વંઘ્રહાઉચ[૬૭] સ્રવહિ,[૬૮] ઉરૂનએચ[૬૯] દરેઘે[૭૦] હવંઘ્રહે.[૭૧]

(૧૨) આફ્રીનામિ[૭૨] દરેઘેમ[૭૩] જ્વ,[૭૪] ઉશ્ત[૭૫] જ્વ,[૭૬] અ-વંઘ્રહે[૭૭] નરાંમ[૭૮] અષઓનાંમ,[૭૯] આંજંઘ્રહે[૮૦] દુઝ્વર્શ્તાવરેજાંમ,[૮૧] વહિશ્તેમ[૮૨] અહૂમ[૮૩] અષઓનાંમ[૮૪] રઓચંઘ્રહેમ[૮૫] વીસ્પો-ખાથ્રેમ.[૮૬] અથ[૮૭] જમ્યાત[૮૮] યથ[૮૯] આફ્રીનામિ.[૯૦]

☞ હુમતનાંમ હૂખ્તનાંમ હ્વર્શ્તનાંમ, યદચા અન્યદચા, વેરેઝ્યમ્નાંમચા વાવરેજનનાંમચા, મહી અઇબી-જરેતારો નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ *મહી (☞ બે વાર પઢે.)

* એ ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ મ્હોટી હસન ચરત સફો ૧૭૪–૧૭૫.

(૮) ખજાનો રાખનાર[૨] તથા ખોરેહવાળા[૩] (દાદાર) હોરમજદના[૧] (તરીકા મુજબ ચાલનાર) રાજ કરનાર[૫] દેશના ધણીને[૬] વધારે બુલંદ[૭] હિમ્મત,[૮] વધારે ચઢતી[૯] ફતેહ[૧૦] (તથા) વધારે દરજ્જાવાળી[૧૧] પાદશાહી (હાંસેલ થવાને) માટે[૧૨] હું દુઆ *માંગુછું.[૪] (વળી) (તેની) પાદશાહી,[૧૩] (તેની તરફ હમારી) ફરમાન બરદારી,[૧૪] (તેની) સલતનતની[૧૬] લાંબા વખત સુધીની હકુમત,[૧૫] (તેના) જીવની[૧૮] લાંબી જીંદગી[૧૭] (તથા) (તેનાં) તનની[૨૦] મજબૂટી[૧૯] (ઈઆને તંદરોસ્તી) (એ બધાને માટે) (દાદાર હોરમજદ પાસે) હું દુઆ માંગુછું.[૪]

(૯) પુરતી રીતે મજબૂટ[૨૨] (અને) ખુબસુરત[૨૩] હિમ્મત,[૨૧] હોરમજદની પેદા કીધેલી[૨૫] ફતેહ,[૨૪] ફતેહમંદ[૨૬] સરસાઈ,[૨૭] અદેખાઓનું[૨૯] પુરતી રીતે †જેર કરવુ,[૨૮] દુશ્મનોની[૩૧] સાંભે મારવું,[૩૦] અદેખા[૩૫] (તથા) સાથે લડનારા[૩૩] વેરીઓને[૩૪] નીચે તોડી પાડવાનું જોર[૩૨]—(એ સઘળુ) (હમારી ઉપર રાજ કરતા પાદશાહને હાંસેલ થાએ એવી) હું દુઆ ‡માંગુછુ.[૪]

(૧૦) હું દુઆ માંગુંછું[૩૬] કે, (હમારી ઉપર રાજકરનાર પાદશાહ) બુરા વિચારના,[૪૬] ખરાબ સખુન બોલનાર[૪૭] (તથા) નાલાએક કામ કરનાર[૪૮] દરેક[૪૦] કીનાખોર[૪૨] દુશ્મનને[૪૧] (તથા) દરેક[૪૩] બુરા[૪૪] કપટી માણસને[૪૫] ફતેહમદ[૩૭] લડાઈમાં જીતનારો[૩૮] (અથવા તોડનારો[૩૮]) થાએ ![૩૯]

(૧૧) (વળી) (હમારી ઉપર રાજકરનાર પાદશાહ) નેક[૫૧] વિચારથી,[૫૨] સાચ્ચા[૫૩] સખુનથી[૫૪] (તથા) કાએદાસરના[૫૫] કાંમથી[૫૬] (પોતાની મુરાદમાં) ફતેહમદ થાએ ![૪૯-૫૦] (વળી) (તે) તમામ[૫૯] દુશ્મનોને[૬૦] (તથા) તમામ[૬૧] દેવ-પરસ્તોને[૬૨] તોડે,[૫૭-૫૮] (અને) (એ સઘળું) ભલા[૬૫] બદલામાં,[૬૬] ભલી[૬૭] કીર્તિ (ના અવેજ) મા[૬૮] તથા પોતાનાં રવાનનેમાટે[૬૯] લાંબા વખતની[૭૦] પવિત્રાઈ (ના અવેજ) મા[૭૧] તે ¶મેળવે.[૬૩-૬૪]

(૧૨) (ભણનાર કહેછે) (હમારી ઉપર રાજકરનારને માટે

---

* ઈઆને હમારી ઉપર રાજ કરતા પાદશાહની હિમ્મત, ફતેહ તથા તેની હકુમતમાં વધારો થાએ એવી હું અંતઃકરણથી દુઆ ચાહુંછું.

† હમુને દુઃખ દેનારાઓની સાંભે નગેહબાની (દારમેસ્તેતે). એની મુકાબેલ જુઓ સરોશ યશ્ત વડી, ૧૦ મા ફકરાનો છેડેનો ભાગ, સફે ૨૯૧—૨૯૨.

‡ ઉપરના ફકરામાં આવેલો 'આફ્રીનામિ' ક્રિયાપદ ઈહાં લેવાનો.

¶ એની મુકાબેલ જુઓ આતશ નીઆએશ, ફકરો ૬ ઠો, સફે ૮૧ મો.

નીચે મુજબ) હું દુઆ માંગુંછું[૭૨]:—રાસ્ત[૭૯] માણસોની[૭૮] મદદને માટે[૭૭] (તથા) દુષ્ટ કાંમ કરનારાઓની[૮૧] *પીડાને માટે,[૮૦] લાંબો વખત સુધી[૭૩] તું જીવતો રેહેજે![૭૪] આબાદી સાથે[૭૫] તું જીવતો રેહેજે![૭૬] અશો (લોકો) નું[૮૪] રોશન[૮૫] (તથા) તમામ સુખાકારીવાળું[૮૬] બેહેશ્ત[૮૨-૮૩] (તુંને મળે તેને માટે) હું દુઆ ચાહુંછું.[૭૨] જેમ[૮૯] હું દુઆ માંગુંછું[૯૦] તેમ[૮૭] થાઓ![૮૮] (ઈઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ!)

દોઆ તંદરોસ્તી† (અવસ્તામાં).

---

(૨) તાઓ[૧] અહ્મિ[૨] ન્માને[૩] જમ્યારેશ,[૪] યાઓ[૫] અષઓનાંમ્[૬] ક્ષ્નૂતસ્ચ,[૭] અષયસ્ચ,[૮] વ્યાદદબિશચ,[૯] પઇતિ-જન્તયસ્ચ;[૧૦] ઉસ[૧૧] નૂ[૧૨] અંઘ્રહાઇ[૧૩] વીસે[૧૪] જમ્યાત્[૧૫] અષેમ્ચ,[૧૬] ક્ષથ્રેમ્ચ,[૧૭] સવસ્ચ,[૧૮] ખ્રરેનસ્ચ,[૧૯] ખ્રાથ્રેમ્ચ.[૨૦] દરેઘા-ફ્રતેમથ્વેમ્ચ[૨૧] અંઘ્રહાઓ[૨૨] દએનયાઓ[૨૩] યત્[૨૪] આહુરોઇશ[૨૫] જરથુશ્ત્રોઇશ.[૨૬] (૩) અસિશ્ત[૨૭] નૂ[૨૮] અંઘ્રહુત્[૨૯] હુચ[૩૦] વીસત્[૩૧] ગાઉશ[૩૨] બુયાત્;[૩૩] અસિશ્તેમ્[૩૪] અષેમ,[૩૫] અસિ-શ્તેમ્[૩૬] નર્શ[૩૭] અષઓનો[૩૮] અઓજો,[૩૯] અસિશ્તો[૪૦] આહુઇરિશ[૪૧] ત્કએષે.[૪૨] (૪) જમ્યાંન્[૪૩] ઇથ્ર[૪૪] અષાઉનાંમ્[૪૫] વંઘ્રઉહીશ[૪૬] સૂરાઓ[૪૭] સ્પેન્તાઓ[૪૮] ફ્રવષયો,[૪૯] અષોઇશ[૫૦] બએષજ[૫૧] હચિમ્નાઓ[૫૨] જેમ-ફ્રથંઘ્રહ[૫૩] દાનુ-દ્રાજંઘ્રહ,[૫૪] હુવરે-બરેજંઘ્રહ;[૫૫] ઇશ્તેએ[૫૬] વંઘ્રહુંઘ્રહાંમ્,[૫૭] પઇતિશ્તાતેએ[૫૮] આતરનાંમ્,[૫૯] ફ્રષ-વક્ષ્યાઇ[૬૦] રયાંમ્ચ[૬૧] ખ્રરેનંઘ્રહાંમ્ચ.[૬૨]

(૨) આએ[૨] ઘેરમાં[૩] આએ[૧] (નીચે જણાવેલા સદ્ગુણો) કે જે[૫] અશો (લોકો) ની[૬] ખુશ્નુદી,[૭] (તેઓની) આશીર્વાદ,[૮] (તેઓનાં જેવું) નિષ્કપટપણું[૯] તથા શુકર-ગુજારી[૧૦] આવે![૪] હવે[૧૨] આએ[૧૩] કબીલાનેમાટે[૧૪]

---

* ઈઆને સદ્ગુણી તથા રાસ્ત માણસોને પૈસા ઇત્યાદિનો ઘટતો આશ્રો આપવાને, તથા બુરા શખ્સોને તોડી તેઓને શેકસ્ત કરવાને માટે.

† એ દોઆનો આખો ભાગ (ફકરા ૨-૭) ઈજશ્નેના ૬૦ મા હામાંથી લીધો છે. વળી એજ અવસ્તા દહમાનના આફરંગાન તરીકે બી ભણવામાં આવેછે.

રાસ્તી,[१६] હકુમત,[१७] *આબાદી,[१८] કીર્તિ[१९] તથા †સુખકારી[२०] ઉત્પન્ન થાઓ ![११-१५] આએ હોરમજદી[२५] જરતોશતી[२६] દીનનું[२३] લાંબા વખત સુધીનું ઉત્તમપણું[२१] (અથવા શ્રેષ્ઠતા) (હોજો)! (૩) હવે[२८] આએ[२९] ખાંનદાન[३१] માંથી[३०] ‡હમેશાં[२७] ગાએઢોર[३२] ઉત્પન્ન થજો ![३३] હમેશાં[३४] રાસ્તી,[३५] હંમેશાં[३६] અશો[३८] માણસનું[३७] કૌવત,[३९] (તથા) હમેશાં[४०] હોરમજદી[४१] તરીકો[४२] આએ[२९] ખાંનદાન[३१] માંથી[३०] ઉત્પન્ન થજો ![३३]

ખોલાસો:—(આએ કબીલામાં ગાએઢોરની ઝીઆદતી જથુક થયા કરે ! તથા રાસ્તી તથા રાસ્તીનાં કામો કરવાનું કૌવત તથા હોરમજદી તરીકો હમેશાં ચાલુ રેહે, અને તેમાં કોઈબી રીતની ખલલ નહી થાએ !)

(૪) અશો (લોકો) નાં[४५] ભલાં[४६] ગાલેબ,[४७] તથા (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં[४८] ફરોહરો[४९] જમીનની પોહોળાઈ જેટલા,[५३] નદીની લંબાઈ જેટલા[५४] (અને) ખોરશેદની ઉંચાઈ જેટલા[५५] અશોઈના[५०] ઉપાયો[५१] પોતાની સાથે લઈને[५२] આએ ¶મુકામમાં[४४] $આવે.[४३]

ખોલાસો:—(શામાટે ફરોહરો આવે તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

વધારે ભલાં (માણસો) ની[५७] મુરાદ (બરલાવવા) નેમાટે,[५६] દુષ્ટ (માણસો)ની[५९] સાંભે થવાનેમાટે,[५८] તથા દોલત[६१] તથા §કીર્તિના[६२] વધારાનેમાટે[६०] આએ મુકામમાં[४४] ફરોહરો[४९] આવે ![४३]

(૫) વહનીત[६३] અહ્મિ[६४] ન્માને[६५] સ્રઓષો[६६] અસુરતીમ,[६७] આક્ષુતિશ[६८] અનાક્તીમ,[६९] રાઇતિશ[७०] અરાઇતીમ,[७१] આર્મે-

---

* 'સવસચ 'નો અર્થ ' ફાએદો, નફો, બરકત ' બી થાએછે.

† ' ખરેનસચ ખાથ્રેમચ ' નો અર્થ ખોરેહ તથા નુર બી થાએછે.

‡ ' અસિશ્ત 'નો અસલ અર્થ ' સહુથી શેતાબ ' થાએછે. એનું બીજું રૂપ ' આસિશ્ત ' છે (જુઓ મ્હોટી હોમ યશ્તનો કરદો ૧ લો, ફકરો ૧૫ મો, સફો ૩૩૯–૩૪૦). પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એ બોલને નીચે મુજબ સમજાવેછે:—નહી નાશ પામેલું (અ+સિશ્ત); ધાતુ સ્યંહ્. એ ધાતુ ઉપરથી તે વિદ્વાન પઇતિ-સ્યોદ્રુમ (તમે કાપી નાખો) લેછે. જુઓ ઈજશ્નેનો ૪૮ મો હા, ૭ મો ફકરો.

¶ ઈઆને આએ કબીલામાં; અસલ અર્થ ' આએ તરફ ' (ઈથ્ર) છે.

$ એની મતલબ એવી દીસેછે કે, જે ઘરમાં અશો લોકોનાં ફરોહરો આવે, ત્યાંહાં તેઓ પોતાની સાથે તમામ દુનિયાંનું સુખ લેતાં આવે.

§ ' રયાંમચ ખરેનંઘ્રહાંમચ ' નો અર્થ ખોરેહ તથા નુર બી થાએછે.

ઇતિશ[૭૨] તરોમઇતીમ,[૭૩] અરૂશુખ્ધો[૭૪] વાક્ષ[૭૫] મિથઓખ્તેમ[૭૬] વાચિમ,[૭૭] અષદુજેમ[૭૮] (૬) યથ[૭૯] અહ્મ્ય[૮૦] અમેષાઓ[૮૧] સ્પેન્ત[૮૨] સ્રઓષાઘ[૮૩] અષ્યાઘ[૮૪] પઇતિષાંન્[૮૫] વંધ્રહૂશ[૮૬] યસ્નાંસચ[૮૭] વહ્માંસચ,[૮૮] વોહૂ[૮૯] યસ્નેમચ[૯૦] વહ્મેમચ,[૯૧] હુઐરેતીમચ,[૯૨] ઉશ્ત-ઐરેતીમચ,[૯૩] વન્ત-ઐરેતીમચ.[૯૪] આ-ફ્રેઘાત્[૯૫] ખ્ષાબઇસ્યાત્.[૯૬] (૭) મા[૯૭] યવે[૯૮] ઇમત્[૯૯] ન્માનેમ[૧૦૦] ખ્ષાથ્રવત્[૧] ખરેનો[૨] ફ્રજહીત્;[૩] મા[૪] ખ્ષાથ્રવઇતિ[૫] ઇશતિશ,[૬] મા[૭] ખ્ષાથ્રવઇતિ[૮] આસ્ન[૯] ફ્રજઇન્તિશ;[૧૦] ખ્ષાથ્રો હિસ્યેહે[૧૧] પઇતિ[૧૨] અષોઇશ્ચ[૧૩] વંધ્રહુયાઓ[૧૪] દરેઘેમ[૧૫] હુખ્મ.[૧૬]

(૫) આએ[૬૪] ઘેરમાં[૬૫] તાબેદારી[૬૬] નાફરમાન-બરદારીને[૬૭] મારે ![૬૩] સલાહ સંપજ[૬૮] કજીઆ કંકાશને[૬૯] મારે ![૬૩] સખાવત[૭૦] બખીલીને[૭૧] (અથવા પૈસાના લોભને[૭૧]) મારે ![૬૩] સભ્યતા[૭૨] મગરૂરીને[૭૩] મારે ![૬૩] સાચ્ચો બોલેલો[૭૪] સખુન[૭૫] અશોઈને *તોડનારા[૭૮] જુઠા બોલેલા[૭૬] સખુનને[૭૭] †મારે ![૬૩] (૬) કે જેથી કરીને[૭૯] આએ (મુકામ) માં[૮૦] અમશાસ્પંદો[૮૧-૮૨] અશો[૮૪] સરોશ (ઈજદ) ની મારફતે[૮૩] ભલી[૮૬] ઈજ્શ્નેઓ[૮૭] તથા આરાધનાઓ,[૮૮] સારી[૮૯] ઇજશ્ને[૯૦] તથા આરાધના,[૯૧] સારી ભેટ,[૯૨] તંદરોસ્તી આપનારી ભેટ[૯૩] તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટ[૯૪] ઇચ્છે[૮૫] (અથવા માંગે). (આએ કબીલો) લાંબો વખતસુધી[૯૫] પોતાનું રક્ષણ કરે ![૯૬] (૭) આએ[૯૯] ઘેરને[૧૦૦] આસાનીવાળું[૧] ખોરેહ,[૨] આસાનીવાળું[૫] સુખ,[૬] (તથા) આસાનીવાળાં[૮] (અને) જાતી અક્કલનાં[૯] ફરજંદ[૧૦] કદીપણ[૯૮] છોડે[૩] નહી ![૯૭] (વળી) જે ચીજો આસાની ‡આપનારી (છે) તેની[૧૧] તથા અશિશવંઘની[૧૩-૧૪] લાંબી[૧૫] દોસ્તી[૧૬] આએ[૯૯] ઘેરને[૧૦૦] કદીપણ[૯૮] છોડે[૩] ¶નહી ![૯૭]

---

* 'અષ-દુજેમ્'ને 'વાચિમ્'ના વિશેષણ ગણવાને બદલે 'અષ દુજેમ્' એ પ્રમાણે છુટા લઇએ તો, 'રાસ્તી જુદાઇને મારે' એમ અર્થ થઈ શકે.

† ઈઆને આએ કબીલાનાં માણસોમાં ફરમાન બરદારી, એકદિલી, સખાવત, સભ્યતા, સત્યતા, ઇત્યાદિ સદ્ગુણો કાએમ રેહે, અને તેઓ હમેશાં એક બીજા સાથે હલીમલીને સલાહ સંપજથી સાથે રેહે.

‡ ખ્ષાથ્રો-હિસ્યેહે'ના અસલ અર્થ 'આસાની—સુખ શિખવનારી' થાએછે.

¶ વધારે ખોલાસા માટે જુઓ ઈજશ્નેના મારો તરજુમો, ૬૦ મો હા.

દોઆ તંદરોસ્તી (પાજંદમાં).

બ નામે યજદે બક્ષાયન્દેહે બક્ષાયશગરે મેહેરૂબાન. યથા અહૂ વઇર્યો. ૨.

તન-દોરોસ્તી[૧] દેરૂજીવશ્નની[૨] આવાયદ;[૩] ખોરેહ[૪] અંઘ્દ[૫] અશાહીદારૂ;[૬] યજદાંને મીનોઆંન,[૭] યજદાંને ગેતીઆંન,[૮] હફ્ત અમેશાસ્પંદાંન[૯] મ્યજદ રોશન[૧૦] હમે[૧૧] બેરસાદ.[૧૨] ઇન દોઆયાં[૧૩] બાદ,[૧૪] ઇન ખોઆહાં[૧૫] બાદ;[૧૬] હમે[૧૭] અંદરૂ કસાંરા[૧૮] જરથુશ્તી દીન[૧૯] શાદ બાદ;[૨૦] અએહૂન બાદ.[૨૧] યા બારી ખોદા![૨૨] ખોદાવંદે આલમરા,[૨૩] હમે અનજુમનરા[૨૪] ☞ (ફલાંનરા) (જેની નયતે તંદરોસ્તી પઢીએ તેનું નામ આએ જગાએ લેવું.) **બા ફેરજંદાંન,[૨૫] હજારૂ સાલ[૨૬] દેરૂ બેદારૂ,[૨૭] શાદ બેદારૂ,[૨૮] તન-દોરોસ્ત બેદારૂ;[૨૯] અએહૂન બેદારૂ.[૩૦] બરૂ સરે[૩૧] અરૂજાનીઆં,[૩૨] સાલહાએ બેસ્યાર[૩૩] વ કરનહાએ બીશુમારૂ,[૩૪] બાકી વ પાયંદેહ દારૂ;[૩૫] હજારાંન હજારૂ[૩૬] આફરીન બાદ,[૩૭] સાલ ખોજસ્તેહ બાદ;[૩૮] રોજ ફરૂરોખ બાદ,[૩૯] માહ મુબારક બાદ.[૪૦] ચંદ સાલ,[૪૧] ચંદ રોજ,[૪૨] ચંદ માહ,[૪૩] બેસ્યારૂ સાલ[૪૪] અરૂજાનીદારૂ,[૪૫] યજશ્ને[૪૬] વ નીઆએશ્ને[૪૭] વ રાદી[૪૮] વ જોરૂ બરૂશ્ને.[૪૯] અશાહીદારૂ[૫૦] અવરે[૫૧] હમા કારો કેરૂફેહા;[૫૨] તન-દોરોસ્તી બાદ,[૫૩] નેકી બાદ,[૫૪] ખુબ બાદ;[૫૫] અએહૂન બાદ,[૫૬] અએહૂનતરજ બાદ;[૫૭] ૫ યજદાંન વ અમેશાસ્પંદાંન[૫૮] કામે[૫૯] બાદ.[૬૦] અષેમ વોહૂ ૧.**

લાંબા વખતસુધી જીવવાનેમાટે[૨] તંદરોસ્તીની[૧] જરૂર છે.[૩] અશોઈ રાખવા સાથે[૬] ખોરેહ[૪] જાશુક રેહેજો ![૫] મીનો (ઈઆને પેલી જેહાંનના) ઈજદો[૭] (તથા) (આએ) દુનિયાંના ઈજદો[૮] (તથા) સાત અમશાસ્પંદો[૯]— (એ) બધાઓ[૧૧] (આએ) ઉમદા મ્યજદ તરફ[૧૦] આવે ![૧૨] આએ (મારી) દોઆ[૧૩] (કબૂલ) હોજો ![૧૪] આએ (મારી) મુરાદ[૧૫] બર આવજો ![૧૬] બધાં[૧૭] માણસોમાં[૧૮] જરતોશતી દીન[૧૯] ખુશાલ હોજો ![૨૦] એપ્રમાણે *હોજો ![૨૧]

---

૧ ઈઆને જે પ્રમાણે હું દોઆ માગુંછું તે પ્રમાણે થજો ! આમીન !

ઓ પેદા કરનારા ખોદાતાલા![૨૨] આલમના *સાહેબને,[૨૩] તમામ અનજુમનને,[૨૪] (†ફલાંનાને) (તેની) આલઓલાદ સાથે[૨૫] હજાર વરસસુધી[૨૬] કાએમ રાખ,[૨૭] ખુશાલ રાખ,[૨૮] તંદરોસ્ત રાખ;[૨૯] એપ્રમાણે ‡રાખ.[૩૦] ખુબી (અથવા લાએકી) વાળા માણસોની[૩૨] સરદારી ઉપર[૩૧] ઘણાં વરસો સુધી,[૩૩] તથા બેશુમાર ¶મુદતસુધી[૩૪] જાથુક અને પાએદાર રાખ.[૩૫] હજાર ઘણી હજાર[૩૬] આફરીન હોજો![૩૭] વરસ ભાએગશાલી હોજો![૩૮] રોજ બખ્તાવર હોજો![૩૯] (તથા) મહિનો મુબારક હોજો![૪૦] કેટલાંક વરસોને,[૪૧] કેટલાક દાહાડાઓને,[૪૨] કેટલાક મહિનાઓને[૪૩] (તથા) ઘણાંક વરસો[૪૪] ઈજીશ્નને[૪૬] તથા નીઆએશ[૪૭] તથા સખાવત[૪૮] (કરવામાં) તથા (ક્રિયાની) ભેટ લઈ જવામાં[૪૯] લાએક રાખ.[૪૫] બધાં કાંમો તથા સવાબની[૫૨] ઉપર[૫૧] (તું) અશોઈ રાખ.[૫૦] (તુંને) તંદરોસ્તી હોજો![૫૩] (તુંને) નેકી હોજો![૫૪] (તુને) સારૂં હોજો![૫૫] (તુંને) એ પ્રમાણે થાઓ![૫૬] એ કરતાં બી વધારે $થાઓ![૫૭] ઈજીદો તથા અમશાસ્પંદો (ની મુરાદ) મુજબ[૫૮] (તારી) મુરાદ[૫૯] હોજો![૬૦]

દીનનો કલમો (અવસ્તામાં).

(ઇજશ્નેનો ૧૨ મો હા.)

(૧) નાઇસ્મી[૧] દએવો;[૨] ફ્રવરાને[૩] મજદયસ્નો[૪] જરથુશ-ત્રિશ[૫] વીદએવો[૬] અહુર-ત્કએષો[૭] સ્તઓતા[૮] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[૯] યશતા[૧૦] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.[૧૧] અહુરાઇ મજદાઇ[૧૨] વંઘહુવે[૧૩] વોહુમઇતે,[૧૪] વીસ્પા[૧૫] વોહૂ[૧૬] ચિનહ્મી,[૧૭] અષાઉને[૧૮] રએવઇતે[૧૯] ખ્વરેનંઘ્હઉહ્હઇતે.[૨૦] યા[૨૧] જી[૨૨] ચીચા[૨૩] વહિશ્તા;[૨૪] યેંઘ્હે[૨૫] ગાઉશ,[૨૬] યેંઘ્હે[૨૭] અષેમ,[૨૮] યેંઘ્હે[૨૯] રઓચાઓ,[૩૦] યેંઘ્હે[૩૧] રઓચેબીશ[૩૨] રોઇથ્વેન[૩૩] ખ્વાથ્રા.[૩૪]

---

* ઈઆને જે હમારી ઉપર હાલમાં રાજ ચલાવેછે તેને; હમારા રાજકર્તાને.

† જેની નયને બંદગી કીધી હોએ તેનું નામ આએ ઠેકાણે લેવું.

‡ ઈઆને જેમ મેં દોઆ કીધી તે પ્રમાણે રાખ.

¶ 'કરન'નો અર્થ 'જમાનો, દાહેકો, સદી; ૧૨૦ વરસ' બી થાએછે.

$ ઈઆને મારી દોઆ આમીન થાઓ! બલકે તેથી બી વધારે આમીન થાઓ!

(૧) (હું) દેવોને[૨] નાશ પામતા કરૂંછું.[૧] (દાદાર) હોરમજદની પરસ્તેશ કરનાર,[૪] પેગમબર જરતોશ્તે જાહેર કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,[૫] દેવ (ના તરીકા) થી દૂર રેહેનાર,[૬] હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર,[૭] અમશાસ્પંદોની[૯] સ્તુતિ કરનાર,[૮] (તથા) અમશાસ્પંદોની[૧૧] આરાધના કરનાર તરીકે[૧૦] (થવાને) હું એકરાર કરૂંછું.[૩] (દુનિયાંની) તમામ[૧૫] વસ્તુઓ[૧૬] ભલી[૧૩] (તથા) ભલાઇવાળા,[૧૪] રાસ્ત,[૧૮] બરજાનાવાળા[૧૯] (તથા) ખોરેહવાળા[૨૦] હોરમજદને[૧૨] હું લાગુ પાડુંછું;[૧૭] કારણકે[૨૨] જે[૨૧] કાંઈ[૨૩] સઉથી સરસ[૨૪] (છે) (તે બધું તેનુંજ છે). જેની[૨૫] (ઈઆને દાદાર હોરમજદની) (આએ) *દુનિયા[૨૬] (છે), જેની[૨૭] અશોઈ[૨૮] (છે), જેની[૨૯] (આકાશની) (તમામ) રોશનીઓ[૩૦] (છે), (તથા) જેનો[૩૧] ચળકાટ[૩૪] (આસમાનની બેહદ) રોશનીઓ સાથે[૩૨] મળી †ગયો છે.[૩૩]

(૨) સ્પેન્તાંમ[૩૫] આર્મઇતીમ[૩૬] વંઘ્રઉહીમ[૩૭] વેરેને;[૩૮] હા[૩૯] મોઇ[૪૦] અસ્તૂ.[૪૧] ઉસ્ ગેઉશ[૪૨] સ્તુયે[૪૩] તાયાઅત્ચા[૪૪] હજંઘ્હત્ચા[૪૫] ઉસ્ મઝ્દયસ્નનાંમ[૪૬] વીસાંમ,[૪૭] જ્યાનયએચા[૪૮] વીવાપત્ચા.[૪૯] (૩) ફ્રેશ મન્યએઇબ્યો[૫૦] રાઓંઘ્રહે[૫૧] વસેયાઇતીમ[૫૨] વસે-ષેઇતીમ,[૫૩] યાઇશ[૫૪] ઉપઇરી આય જેમા[૫૫] ગઓબીશ[૫૬] ષ્યેન્તી.[૫૭] નેમંઘહા[૫૮] અષાઇ[૫૯] ઉઝ્દાતા[૬૦] પઇતી અવત્[૬૧] સ્તુયે,[૬૨] નોઇત્[૬૩] અહ્માત્[૬૪] આઝ્યાઓનીમ,[૬૫] નોઇત્[૬૬] વીવાપેમ[૬૭] ક્ષ્તા[૬૮] માઝ્દયસ્નીશ[૬૯] અઓઇ[૭૦] વીસો;[૭૧] નોઇત્[૭૨] અસ્તો,[૭૩] નોઇત્[૭૪] ઉશ્તાનહે[૭૫] ચિન્માની.[૭૬]

(૨) ભલી[૩૭] (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર[૩૫] ‡આર્મઇતિને[૩૬] હું પસંદ કરૂંછું;[૩૮] તે[૩૯] મારી[૪૦] થાએ![૪૧] (ઈઆને તે મને મળે એવી મારી મુરાદ છે.) ચોરથી[૪૪] અને લુટારાથી[૪૫] ગાએ-ગોસ્પંદોને,[૪૨] તથા નુકસાંનથી[૪૮] અને પાણીની ટીપણીથી[૪૯] માઝદયસ્નોના[૪૬] મોહોલ્લાઓને[૪૭] (હોરમજદની) બંદગી કરીને હું બચાઉં.[૪૩] (૩) જેઓ[૫૪] આએ જમીન ઉપર[૫૫]

---

* અવસ્તામાં 'ગાઉશ્, ગેઉશ્ 'નો સાધારણ અર્થ 'ગાએઢોર, ગોસ્પંદ' થાએછે, પણ કોઈ કોઈ ઠેકાણે સંસ્કૃત गोને મળતો તેનો અર્થ 'પૃથ્વી' બી થાએછે.

† એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો ૩૧ મો હા, ૭ મો ફકરો.

‡ આર્મઇતિ (=સંસ્કૃત आरमति) નો અર્થ સંપૂર્ણ મનશ્ની, નેક વિચાર, ડહાપણું, સભ્યતા, પરહેજગારી થાએછે.

*માલમતાથી[56] રેહેછે[57] તેઓને,[54] મીનોઓની તરફથી[50] પોતાની મુરાદ પ્રમાણે ફરવું હરવું,[52] (તથા) પોતાની મુરાદ પ્રમાણે રાજ ચલાવવાનું[53] આપવાનેમાટે,[51] (તથા) રાસ્તીનેમાટે[59] (ઇઆને તેઓ રાસ્તીની રાહે ચાલે તેનેમાટે), †દિલસોજ[60] નમાજથી[58] (હું) (હોરમજદની) સ્તુતિ કરીશ,[62] (કે તેથી કરીને) હવે પછી[64] માજદયસ્નોને લગતા[69] મોહોલા[71] તરફ[70] નુકસાંન[65] (તથા) પાણીની ટીપણી[67] (લાવવાને) (હું) નહી[63] ઉભો રેહું[68] (ઇઆને હું મશગુલ નહી થાઉં); નહી[72] (મારાં) શરીરના[73] કે નહી[74] (મારાં) જાનના[75] ‡પીઆરમાં.[76]

(૪) વી દએવાઇશ[77] અઘાઇશ,[78] અવંઘ્હુશ,[79] અનરેતાઇશ,[80] અકો-દાબીશ[81] સરેમ[82] મુચે;[83] હાતાંમ[84] દ્રઓજિશ્તાઇશ,[85] હાતાંમ[86] પઓષિશ્તાઇશ,[87] હાતાંમ[88] અવંઘહુતેમાઇશ,[89] વી દએવાઇશ,[90] વી દએવવત્બીશ,[91] વી યાતુશ,[92] વી યાતુમત્બીશ,[93] વી કહ્યાચીત્[94] હાતાંમ[95] આતરાઇશ,[96] વી મનેબીશ,[97] વી વચેબીશ,[98] વી શ્યઓથનાઇશ;[99] વી ચિથ્રાઇશ.[100] વી જી[1] અના[2] સરેમ[3] મુચે,[4] યથના[5] દ્રેગવાતા[6] રાંક્ષયન્તા.[7]

(૪) ખરાબ,[78] ભલાઈ વગરના,[79] સીધે રસ્તે નહી ચાલનારા,[80] (તથા) ખરાબ જાણનારા[81] દેવો[77] (જેઓ) હયાતી ભોગવનારાઓમાં[84] ઘણાજ જુઠા,[85] હયાતી ભોગવનારાઓમાં[86] ઘણાજ ગંધાતા[87] (અથવા ઘણાજ બીગડેલા[87]), (તથા) (જેઓ) હયાતી ભોગવનારાઓમાં[88] ઘણાજ બુરા[89] (છે તેઓની) સરદારીને[82] હું કબૂલ રાખતો નથી[83]

---

* અસલ અર્થ 'ગાએઢોરથી.' અગાઉના વખતમાં લોકોની માલમિલકત પશુ-ઢોરની હતી. હાલમાં અંગ્રેજીમાં 'પૈસા' ને માટે જે બોલો છે તે 'પશુ' ઉપરથીજ નીકળેલા છે:—Pecuniary, Fee.

† 'ઉજદાતા' બોલ 'ઉજ-દા' ધાતુ ઉપરથી નીકળેલો છે. એનો અર્થ 'ઉકળવું, ઉભાણ થવું, જોશ થવો' કરીને થાએછે; પછી એનો મુરાદી અર્થ અંગ્રેજીના 'Fervent' બોલ (જેનો ધાતુ પ્રમાણે અસલ અર્થ 'ઉકળતું, ઉભાણ થતું, જોશ થતો,' થાએછે તે) ની માફક 'દિલસોજ, આતુર' થઈ શકે.

‡ ઈઆને એક બારગી મારાં શરીરને નુકસાંન પોંહોચે અથવા મારો જાન બી જાએ, તોપણ માજદયસ્નીઓ તરફ કોઈબી જાતનું નુકસાન હું નહી લાઉં.

(અથવા *ધિક્કારૂંછું[૮૩]). જે પ્રમાણે[૫] જુઠા[૬] (તથા) રંજ પોહોંચાડનારા (માણસો) ની[૭] સરદારીને[૩] હું ધિક્કારૂંછું,[૪] †તેજપ્રમાણે[૨] દેવોની,[૯૦] દેવને લગતાઓની[૯૧] (ઇઆને દેવની રાહે ચાલનારાઓની), જાદુગરોની,[૯૨] જાદુગરને લગતાઓની,[૯૩] હયાતી ભોગવનારાઓમાંના[૯૫] કોઈબી[૯૪] બુરા[૯૬] (માણસ), (એ બધાઓની) સરદારીને[૩] (મારાં) મને કરીને,[૯૭] વચને કરીને,[૯૮] કાંમોએ કરીને[૯૯] (તથા) જાહેર રીતે[૧૦૦] હું ખરેખર[૧] ધિક્કારૂંછું.[૪]

(૫) અથા અથા[૮] ચોઇત્[૯] અહુરો મજદાઓ[૧૦] જરથુશ્ત્રેમ્[૧૧] અધા[૧૨] ક્ષયએતા,[૧૩] વીસ્પએષૂ[૧૪] ફ્રેરશ્નએષૂ[૧૫] વીસ્પએષૂ[૧૬] હન્જમનએષૂ,[૧૭] યાઇશ્[૧૮] અપેરેસએતેમ્[૧૯] મજદાઓસ્ચા[૨૦] જરથુશ્ત્રસ્ચા.[૨૧] (૬) અથા અથા[૨૨] ચોઇત્[૨૩] જરથુશ્ત્રો[૨૪] દએવાઇશ્[૨૫] સરેમ્[૨૬] વ્યામ્રવીતા[૨૭] વીસ્પએષૂ[૧૪] ફ્રેરશ્નએષૂ,[૧૫] વીસ્પએષૂ[૧૬] હન્જમનએષૂ,[૧૭] યાઇશ્[૧૮] અપેરેસએતેમ્[૧૯] મજદાઓસ્ચા[૨૦] જરથુશ્ત્રસ્ચા;[૨૧] અથા[૨૮] અઝેમ્ચીત્[૨૯] યો[૩૦] મજદયસ્નો[૩૧] જરથુશ્ત્રિશ્[૩૨] દએવાઇશ્[૩૩] સરેમ્[૩૪] વીમ્રુયે[૩૫] યથા[૩૬] ‡અનાઇશ્[૩૭] વ્યામ્રવીતા[૩૮] યે[૩૯] અષવા[૪૦] જરથુશ્ત્રો.[૪૧]

(૫-૬) જે[૧૮] તમામ[૧૪] સવાલ જવાબોમાં[૧૫] (તથા) તમામ[૧૬] મુલાકાતોમાં,[૧૭] (દાદાર) હોરમજદે[૨૦] તથા (પેગમબર) જરતોશ્તે[૨૧] એક બીજા સાથે ગોફ્તેગો કીધી હતી,[૧૯] તે વખતે[૨૨] (દાદાર) હોરમજદે[૧૦] (પેગમબર) જરતોશ્તને[૧૧] (દેવોની સરદારી તજી દેવાને) તાકીદથી[૯]

---

* એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો ૪૯ મો હા, ૩ જો ફકરો. અવસ્તા 'મ્રૂ' (સંસ્કૃત ब्रू) નો અર્થ 'બોલવું' કરીને થાએછે; પણ જ્યારે એ ધાતુ જુદા જુદા ઉપસર્ગ સાથે આવે છે, ત્યારે તેના અર્થ જુદા જુદા થાએછે:—જેમકે 'નિ-મ્રૂ' ઈઆને અરજ કરવી, માંગવું; 'પઇતિ-મ્રૂ' ઈઆને જવાબ આપવો; ઉત્તર વાળવો; 'આ-મ્રૂ' ઈઆને બોલાવવું, નામનું સ્મરણ કરવું; 'વી-મ્રૂ, અન્તરે-મ્રૂ' ઈઆને રદ કરવું, ના પાડવું, ત્યાગ કરવો, કબૂલ નહી રાખવું, મુકી દેવું.

† 'અના' બોલ જે સંસ્કૃત इ ઉપરથી નીકળેલો છે, તેનો અર્થ આએ ઠેકાણે ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય તરીકે લાટિન idem (= 'likewise') ને મલતો લેવાનો. સાધારણ રીતે અન, અના (સંસ્કૃત अनेन) દર્શક સર્વનામ નરજાતી તથા નાન્યતરજાતી ૩ જી એકવચનમાં આવેછે.

‡ 'અનાઇશ્'—એ સર્વનામ 'દએવાઇશ્'ને માટે આવેલો છે.

*ફરમાવ્યું,[13] (તે ઉપરથી) જે પ્રમાણે[39] અશો[40] જરતોશ્તે[41] દેવોની[25] સરદારીને[26] ખરેખર[23] તુચ્છકારી કાહાડી હતી,[27] તેજપ્રમાણે[28] હું[29] જે[30] માજદયસ્નીે[31] જરતોશ્તી[32] (તે), દેવોની[33] સરદારીને[34] તુચ્છકારી †કાહાડુંછું.[35]

(૭) યાવરનાઓ[42] આપો,[43] યાવરનાઓ[44] ઉર્વરાઓ,[45] યાવરના[46] ગાઉશ[47] હુદાઓ,[48] યાવરનો[49] અહુરો મજ્દાઓ,[50] યે[51] ગાંમ્[52] દદ્દ્ર,[53] યે[54] નરેમ્[55] અષવનેમ્;[56] યાવરનો[57] અસ્[58] જરથુશ્ત્રો,[59] યાવરનો[60] કવા વીશ્તાસ્પો,[61] યાવરના[62] ફ્રેરષઓશ્ત્રા[63] જામાસ્પા;[64] યાવરનો[65] કસ્ચીત્[66] સઓષ્યન્તાંમ્[67] હુઇથ્યાવરેજાંમ્[68] અષાઉનાંમ્,[69] તા વરેનાચા[70] તકએષાચા.[71]

(૭) જેવી ‡રીતનાં[42] પાણી[43] (છે), જેવી રીતના[44] ઓરવર[45] (છે), જેવી રીતનાં[46] સારી પેદાએશનાં[48] ગોસ્પંદો[47] (છે), જેવી રીત ધરાવતો[49] હોરમજદ[50] (છે), જેણે[51] (આએ) દુનિયાંને[52] પેદા કીધી,[53] (તથા) જેણે[54] અશો[55] માણસને[55] પેદા કીધો;[53] જેવી રીત ધરાવતો[57] (પેગમબર) જરતોશ્ત[59] હતો,[58] જેવી રીત ધરાવતો[60] કએ ગુશ્તાસ્પ[61] (હતો), જેવી રીત ધરાવતા[62] ¶ફરશોસ્તર[63] (અને) ¶જામાસ્પ[64]

---

* ધાતુ ક્ષિ=સંસ્કૃત क्षि=ફરમાવવું, હોકમ કરવો; ડાક્ટર ગેલ્ડનરની અવસ્તા કેતાબ પ્રમાણે 'અધક્ષયએતા' લઇએ તો 'શિખવ્યું;' ધાતુ દક્ષ્, આ-દક્ષ્=સંસ્કૃત आ-दिश्, उप-दिश्=શિખવવું.

† અસલ અવસ્તામાં આએ ફકરાના કેટલાએક બોલો (વધારે અસર કરવાને માટે) બે વાર આવેલા છે:—જેમકે 'વીસ્પએષૂ ફ્રેરષ્તએષૂ, વીસ્પએષૂ હનજમ્નએષૂ, યાઈશ્ અપેરેસએતેમ્ મજ્દાઓસ્ચા જરથુશ્ત્રસ્ચા;' 'જરથુશ્ત્રો વ્યાઓ્વીતા.' એ બોલોનો અર્થ ગુજરાતી રૂઢી પ્રમાણે મેં એકજ વાર કીધો છે.

‡ યા=સંસ્કૃત या=જે; વરન, વરેન=એતેકાદ, એકીન, દીનનો તરીકો; વળી વરન=સંસ્કૃત वरण=પસંદગી, મરજી; 'યાવરનાઓ'નો અસલ અર્થ જે પસંદગીના.

¶ ફરશોસ્તર તથા જામાસ્પ એ હ્‌વોવ ખાનદાનના બે ભાઇઓ, વધારે ખોલાસા બાબે જુઓ યજશ્ને તથા વીસ્પરદનો મારો તરજુમો, ૧૨ મો હા ૭ મો ફકરો તથા મારી અવસ્તા ફરહંગ.

(હતા), (તથા) જેવી રીત ધરાવતો,[૬૫] અશો[૬૬] રાસ્ત કાંમ કરનારા[૬૮] (અને) (દુનિયાંને) *ફાએદો આપનારાં (માણસો) માંનો[૬૭] કોઈબી શખ્સ[૬૬] (હતો), તેવીજ રીતનો[૭૦] તથા મજહબનો[૭૧] (હું છેઉ).

(૮) મજદયસ્નો અહ્મી; મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ ફ્રવરાને આસ્તુતસ્ચા ફ્રવરેતસ્ચા. આસ્તુયે હુમતેમ્ મનો, આસ્તુયે હૂખ્તેમ્ વચો, આસ્તુએ હ્વર્શ્તેમ્ શ્યઓથનેમ. (૯) આસ્તુયે દએનાંમ્ વંઘ્ઉહીમ્ માજદયસ્નીમ્, ફ્રસ્પાયઓખેધ્રાંમ્, નિધાસ્નઇથિષેમ્, ખએત્વદથાંમ્, અષઓનીમ્; યા હાઇતિનાંમ્ચા બૂષ્યેઇન્તિનાંમ્ચા, મજિશ્તાચા વહિશ્તાચા સ્રએશ્તાચા, યા આહૂઇરિશ જરથુશત્રિશ; અહુરાઇ મજ્દાઇ વીસ્પા વોહૂ ચિનહ્મી. અએષા અસ્તી દએનયાઓ માજદયસ્નોઇશ આસ્તૂઇતિશ,† અષેમ્ વોહૂ ૧.

જરતોશ્તી દીનના કલમાનો ટુંકો સારઃ—

(હું તમામ દેવોને તથા બુત-પરસ્તીને ધિક્કારનાર તથા તેઓનો નાશ કરનાર છેઉં. અમશાસ્પંદોની વખાણ કરનારો તથા તેઓની કીર્તિ ગાનાર છેઉં. તમામ ખલકનો પેદા કરનાર જે સર્વ શક્તિવાન તથા મહાજ્ઞાની દાદાર હોરમજદ છે, તેની પરસ્તેશ કરનારો હું થાઉછું. માજદયસ્ની લોકોનાં ઘેરબારોમાંથી દુઃખ તથા સંકટ દૂર કરવાને તથા ગાએઢોર તથા ગોસ્પંદોને ચોર તથા લુટારાથી બંચાવાને હું કબૂલ થાઉંછું. જુઠા તથા બદકાર માણસો તથા જાદુગરોની સરદારી હેઠળ રેહેવાને હું ધિક્કારૂંછું. જે દીન તથા રાહ રસમ પ્રમાણે પેગમબર અશો જરતોશ્ત, કએ ગુશ્તાસ્પ, ફરશોસ્તર, તથા જામાસ્પ ચાલતા હતા, તથા જે પ્રમાણે બીજા રાસ્તીની રાહે ચાલનાર

* 'સઓષ્યન્તામ્'—એ બોલનો અર્થ '(દુનિયાને) ફાએદો કરનારા અથવા માણસોને રોશની આપનારા,' ઈઆને લોકોને અંધારામાંથી રોશનીમાં લાવનારા તથા ખોદાઇ નીતિનો માર્ગ દેખાડનારા એવો થાએછે. જ્યારે એ બોલ બહુવચનનાં રૂપમાં આવેછે, ત્યારે પેગમબર જરતોશ્તની આગમજ થઇ ગએલા પેગમબરો (જેવા કે ગયોમરદ, હુશંગ, તેહેમુરસ્પ, ફરીદુન, કૈખશરૂ, ઇત્યાદિ) નેમાટે વપરાએછે; અને એકવચનમાં સોશ્યોસનેમાટે આવેછે.

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ જસ મે અવંઘ્હે મજ્દ, સફો ૯—૧૦.

અશો માણસો ચાલી ગયા છે, તે દીન તથા રાહ રસમ પ્રમાણે હું ચાલવા માંગુંછું. હું માજદયસ્ની છેઉં; હું માજદયસ્ની જરતોશતી તરીકે જરતોશતી દીનની વખાણ કરનારો તથા તે ભલી દીન ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખનાર થવાને પસંદ કરૂંછું. નેક વિચારને, નેક સખુનને તથા નેક કાંમને હું વખાણુંછું. ભલી માજદયસ્ની દીન જે ટંટો દૂર કરનારી, સલાહ સંપજ વધારનારી, ભાઈબંધી કરાવનારી તથા રાસ્ત છે તેની હું સ્તુતિ કરૂંછું. હાલમાં જેટલી દીન મોજુદ છે, તથા જેટલી હવે પછી થશે તે અધી દીનમાં, હોરમજદી જરતોશતી દીન સર્વોત્તમ છે, અને તે હું મારાં ખરાં અંતઃકરણથી કબૂલ કરૂંછું.)

દીનનો કલમો.

રજિશતયાઓ[1] ચિસ્તયાઓ[2] મજદધાતયાઓ[3] અષઓન્યાઓ[4] દએનયાઓ[5] વંઘહુયાઓ[6] માજદયસ્નોઇશ.[7]

દીન[8] એહ[9] રાસ્ત[10] વ દોરોસ્ત,[11] કે ખોદાએ[12] બર ખલક[13] ફેરસ્તાદેહ[14] ઇન[15] હસ્ત[16] કે[17] જરતોશત[18] આવોર્દેહ હસ્ત;[19] દીન[20] દીન[21] જરતોશત,[22] દીન[23] અહુરમજદ[24] દાદેહ[25] જરતોશત[26] અષઓને[27] અષેમ વોહૂ ૧. (☞ એ આખો કલમો ત્રણ વાર પઢે.)

હોરમજદના પેદા કીધેલાં[3] સઉથી સાચ્ચા[1] (અને) પવિત્ર[4] જ્ઞાનની[2] (ઇઆને ધર્મની કેળવણીની) (તથા) ભલી[6] માજદયસ્ની[7] દીનની[5] (ખુશનુદી થાઓ)!

ભલી,[9] રાસ્ત[10] તથા સંપૂર્ણ[11] દીન[8] જે દાદાર હોરમજદે[12] આએ દુનિયાંનાં લોકોને માટે[13] મોકલી,[14] (તે), આએ[15] (દીન) છે,[16] કે જે[17] (પેગમબર) જરતોશત[18] (પોતે) લાવ્યા છે.[19] (તે) દીન[20] જરતોશ્તની[22] દીન[21] (તથા) હોરમજદની[24] દીન[23] (છે), જે અશો[27] જરતોશ્તને[26] (આએ દુનિયાંમાં) (ફેલાવાનેમાટે) (દાદાર હોરમજદે) આપી હતી.[25]

ખોલાસો:—("રજિશ્તયાઓ"થી તે "માજદયસ્નોઇશ" સુધીનો ભાગ દીન યજદની ખશ્નુમનમાંથી લીધો છે, અને તે અવસ્તામાં છે. "દીન્ બેહ રાસ્ત્" થી તે "દાદેહ જરતોશ્ત્" સુધીનો બાકીનો ભાગ ફારસી એબારતમાં છે. ખુદ અવસ્તામાં લખાએલો તથા એના કરતાં વધારે સરસ દીનનો કલમો તે ઇજિશ્નેનો ૧૨ મો હા છે; જુઓ સફે ૪૧૩-૪૧૯).

આફરીન પેગમબર જરતોશ્ત.*

(૧) દહ્મો[૧] અહ્મિ[૨] આફ્રી-વચાઓ;[૩] ખ્રરેનંઘઉહાઓ[૪] મે[૫] સદયેહિ.[૬] આઅત્[૭] અઓખ્ત[૮] જરથુશ્લો[૯] કવોઇશ[૧૦] વીશ્તાસ્પહે,[૧૧] આફ્રીનામિ[૧૨] તવ,[૧૩] નર[૧૪] દંઘ્હુ-પઇતિ,[૧૫] વોહુ-જીતિ,[૧૬] ઉસ્જીતિ,[૧૭] દરેઘેમ-જીતિ;[૧૮] જઇતે[૧૯] તે[૨૦] નરાંમ[૨૧] જઇતે[૨૨] તે[૨૩] નાઇરિકાંમ,[૨૪] જઇતે[૨૫] તે[૨૬] પુથ્ર[૨૭] ઉસ્-જયાઓન્તે[૨૮] તનુ-કેરેત.[૨૯] (૨) અએવ[૩૦] તે[૩૧] બવાહિ[૩૨] યથ[૩૩] જામાસ્પો,[૩૪] ઉત[૩૫] આફ્રીનેમ્[૩૬] કેરેનવાત્[૩૭] યથ[૩૮] દંઘ્હેઉશ[૩૯] વિશ્તાસ્પાઇ.[૪૦]

(૧) (હુ) (આએ નીચે જણાવેલા) આફરીનના સખુનો બોલનાર[૩] નેક[૧] (મરદ) છેઉં.[૨] (હું) મને[૫] નુરભરેલો[૪] નજર †આવેછે.[૬]

પછી[૭] (પેગમબર) જરતોશ્તે[૯] કેઆની[૧૦] ગુશ્તાસ્પને[૧૧] કહ્યું[૮] કે,

---

* પેગમબર જરતોશ્તની આશીર્વાદ, ઈઆને તે શસ્ત પેગમબરે પોતાના જમાનાના હકુમત કરનારા ગુશ્તાસ્પ પાદશાહને તેની હજુરમાં જે દોઆનાં સખુનો કહ્યા તે. એને વીશ્તાસ્પ નુસ્કનો બાકી રહી ગએલો ભાગ ધારવામાં આવેછે એ આફરીનના અવસ્તા કોઇ કોઇ ઠેકાણે બીગડેલા છે. એમાનો કેટલોએક ભાગ વીશ્તાસ્પ યશ્તની પેહેલ્લી પરગરદની શરૂઆતમાં બી આવેછે. પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડનાં અવસ્તા પુસ્તકમાં એ આફરીનને ૨૩ મી યેશ્ત (Yasht XXIII) ગણેલીછે.

† 'સદયેહિ'-ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત સદ્=આવવું, જવું (અસલ અર્થ); અંગ્રેજી To come ની માફક એસ્તલાહી રીતે To appear ને અર્થે વપરાએલોછે.

અએ *નેક જીંદગીવાળા,[16] *બુલંદ દરજ્જાની જીંદગીવાળા[17] (તથા) *લાંબી જીંદગીવાળા[18] શૂરા મરદ[14] (અથવા જંગી †મરદ)! અએ પાદશાહ[15] (હું) તુંને[13] (નીચે મુજબ) દોઆ કરૂંછું[12]:—

તારા[20] માણસોને[21] (લાંબી) ‡જીંદગી[19] (હોજો)! તારી[23] બાઈડીને[24] (લાંબી) જીંદગી[22] (હોજો)! તારાં[26] ¶છોકરાં[27] (જે) તારેપેટે[29] જન્મ પાંમે[28] (તેઓને) (લાંબી) જીંદગી[25] (હોજો)! (૨) તારો[31] એક[30] (છોકરો) $જામાસ્પ[34] (હકીમ) જેવો[33] §થાએ![32] અને[35] (તે) ‖પાદશાહ[39] ગુશ્તાસ્પને[40] (ઈઆને તુંને), (જામાસ્પ માફક) દોઆ[36] કરે![37]

સેવિશ્તો[41] બવાહિ[42] યથ[43] મજ્દાઓ;[44] વેરેથ્રજાઓ[45] યથ[46] થ્રએતઓનો;[47] અમવ[48] યથ[49] જામાસ્પો;[50] અશ-વરેચાઓ[51] યથ[52] કવ ઉસ;[53] પોઉરૂ-જિરે[54] યથ[55] અઓશ્નરે;[56] જેનંઘ્રહુતેમ[57] બવાહિ[58] યથ[59] તખ્મો ઉરૂપ.[60] (૩) ખરેનંઘ્રહુન્તેમ[61] બવાહિ[62] યથ[63] ચો[64] યિમો[65] ક્ષએતો[66] હુવાંથ્વો;[67] હજંઘ્રર-યઓક્ષ્ત્યો[68] બવાહિ[69] યથ[70]

---

* 'વોહુ-જીતિ ઉસ-જીતિ દરેઘેમ-જીતિ' એ સમાસ બોલોને વિશેષણને બદલે પૃથક્નામ (Abstract Nouns) ૩ જી એકવચન લઇએતો, નીચે મુજબ અર્થ થઈ શકે:—અએ પાદશાહ! નેક જીંદગી, બુલદ દરજ્જાની જીંદગી તથા લાંબી જીંદગીથી હું તુંને દુઆ કરૂંછું, ઇઆને તુને નેક જીંદગી, બુલંદ દરજ્જાની જીંદગી તથા લાંબી જીંદગી હાંસેલ થાએ એવી હું દુઆ માંગુછું.

† આએ ઠેકાણે 'નર' બોલ 'નાઇરિક' (બાઇડી, કમ હિમ્મતનો) ની ' મુકાએલ વપરાએલો છે.

‡ એ બોલને 'જઇતિ'ની પેહેલ્લી એકવચન ગણેલો છે; જઇતિ=સંસ્કૃત **जाति**=હયાતિ, જીંદગી; ધાતુ જન=સંસ્કૃત **जन्**=જીંદગીમાં આવવું.

¶ વળી કોઈ વખતે અવસ્તા, સંસ્કૃત તથા લાટીન ભાષાઓમાં છોકરાનો બોલ બહુવચનમાં છોકરાંને અર્થે આવેછે:—સંસ્કૃત पुत्र, લાટિન Filii, અવસ્તા પુથ્રે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૨૩ મો હા, ૧ લો ફકરો)

$ જુઓ વીશ્તાસ્પ યશ્ત, ફકરો ૩ જો:—'અએવ તે પુથ્રો જામાસ્પો.' જામાસ્પ હકીમના ખોલાસા બાબે જુઓ ઇજશ્નેનો મારો તરજુમો, હા ૧૨ મો, ૭ મા ફકરાની નોટ.

§ બવાહિને બદલે બવાઇતિ (૩ જો પુરૂષ એકવચન) હતે તો બેહેતર.

‖ અસલ અર્થ 'દેશના ગુસ્તાસ્પને,' ઈઆને દેશના માલેક ગુસ્તાસ્પને.

અજ્ઞોઇશ દહકાઇ[૭૧] અઘ-દએન;[૭૨] ઉઘ્રેમ[૭૩] અઓજિશ્તેમ[૭૪] બવાહિ[૭૫] યથ[૭૬] કેરેસાસ્પેમ;[૭૭] હુધાઓંઘ્રહેમ[૭૮] વ્યાખ્નેમ[૭૯] બવાહિ[૮૦] યથ[૮૧] ઉર્વાક્ષહે;[૮૨] સ્રીરેમ[૮૩] કેહ્રપેમ[૮૪] અનાસ્તવ-નેમ[૮૫] બવાહિ[૮૬] યથ[૮૭] કવ[૮૮] સ્યાવર્ષાનો.[૮૯] (૪) પોઉરૂ-ગ્રો[૯૦] બવાહિ[૯૧] યથ[૯૨] આથ્વ્યાનોઇશ,[૯૩] પોઉરૂ-અસ્પેમ[૯૪] બવાહિ[૯૫] યથ[૯૬] પોઉરૂષસ્પેમ;[૯૭] અષવ[૯૮] બવાહિ[૯૯] યથ[૧૦૦] જરથુશ્ત્રો[૧] સ્પિતામો;[૨] રંઘ્રહાંમ[૩] દૂરએ-પારાંમ[૪] બવાહિ[૫] યથ[૬] યો[૭] વિઘ્રો નવાજો;[૮] ઉર્વથો[૯] બવાહિ[૧૦] યજતનાંમ[૧૧] યથ[૧૨] જરેનેમ[૧૩] મષ્યાનાંમ.[૧૪]

(દાદાર) હોરમજદના[૪૪] જેવો[૪૩] (તું) ઘણોજ ફાએદો *કરનાર[૪૧] થજે![૪૨] ફરેદુનના[૪૭] જેવો[૪૬] (તું) દુશ્મનને †મારનાર[૪૫] (થજે)! જામાસ્પના[૫૦] જેવો[૪૯] (તું) ‡હિમ્મતવાન[૪૮] (થજે)! કાઉસ (પાદશાહ)ના[૫૩] જેવો[૫૨] (તું) પુરતા ¶ઝળકાટવાળો[૫૧] (થજે)! અઓશનરના[૫૬] જેવો[૫૫] (તું) પુર $ચાલાકીવાળો[૫૪] (થજે)! §તેહેમુરસના[૬૦] જેવો[૫૯] (તું) હથિયારબંદ[૫૭] થજે![૫૮] (૩) રૈયતની સારીપેઠ પાસબાની કરનાર[૬૭] જમશેદ[૬૫] પાદશાહના[૬૬] જેવો[૬૩] (તું) ‖ખોરેહવાળો[૬૧] થજે![૬૨] ખરાબ તરીકાવાળા[૭૨] ઓહાકની[૭૧] માફક[૭૦] (તું) હજાર **યુક્તિવાળો[૬૮] થજે![૬૯] કેરશાસ્પના[૭૭]

---

* હોરમજદના નામોમાં એક નામ સેવિશ્ત છે; જુઓ હોરમજદ યશ્ત, ૧૫.

† ફરેદુને ઝુહાકને માર્યો; જુઓ ઇજશ્નેનો ૯ મો હા, ૮ મો ફકરો.

‡ દીન દુશ્મનોનાં લશ્કરની સામે હિમ્મત રાખી; જુઓ આવાં યશ્ત, ૬૮.

¶ એના ઇશારા બાબે જુઓ આવાં યશ્તનો ૪૫ મો ફકરો.

$ જુઓ ફરવર્દીન યશ્ત, ફકરો ૧૩૧ મો; પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'અઓશ્નરો' ને કાઉસ પાદશાહનો સલાહકાર ગણેછે.

§ તેહેમુરસ એ જમશેદ પાદશાહનો ભાઈ હતો. હારેમનને તથા તમામ દેવ દરૂજોને તેણે જેર કીધા, તે ઉપરથી એને 'તેહેમુરસે દીવબંદ' કરીને કેહેછે. જુઓ રામ યશ્તના ફકરા ૧૧–૧૨.

‖ જુઓ ઈજશ્નેનો ૯ મો હા, ફકરા ૪–૫; જમ્યાદ યશ્ત, ફકરા ૩૧–૩૨.

** જુઓ ઈજશ્નેનો ૯ મો હા, ૮ મો ફકરો. ઝોહાકને બદલે મિથ્ર ઈઆને મેહેર ઈજદનો મિસાલ આપતે તો બેહેતર હતું, કારણ કે હજંઘ્ર-યઓક્ષ્તિ બોલ મેહેર ઈજદની સિફતમાં બી આવેછે. જુઓ મેહેર યશ્ત, ૩૫ મો ફકરો.

જેવો[૭૨] (તું) ગાલેબ[૭૩] (તથા) ઘણોજ *જોરેમંદ[૭૪] થજે ![૭૫] ઉર્વાક્ષના[૮૨] જેવો[૮૧] (તું) સારાં †ડહાપણવાળો[૭૮] (તથા) (મ્હોટાં માણસોની) મિજલસમાં બેસનારો[૭૯] થજે ![૮૦] કએ[૮૮] સીઆવક્ષના[૮૯] જેવો[૮૭] (તું) સોહામણાં[૮૩] શરીરનો[૮૪] (તથા) ‡બેગુનાહ[૮૫] (અથવા પાક) થજે ![૮૬] (૪) આથવ્યાનનાં ખાનદાનવાળાંની[૯૩] માફક[૯૨] (તું) ¶ગાએઢોરથી ભરપુર[૯૦] થજે ![૯૧] પોઉરૂશસ્પના[૯૭] જેવો[૯૬] (તું) ઘોડાઓથી ભરપુર[૯૪] થજે ![૯૫] સપેતમાન[૨] જરતોશતના[૧] જેવો[૧૦૦] (તું) $અશો[૯૮] થજે ![૯૯] વિક્ર-નવાઝની[૮] માફક[૬] પાર કરવાને દૂર પડે એવી[૪] રંઘ (નદી)ને[૩] (પોંહોંચનારો અથવા પાર કરનારો) તું §થજે ![૫] માણસોના[૧૪] વડાની[૧૩] માફક[૧૨] ઈજદોનો[૧૧] પ્યારો[૯] તું ||થજે ![૧૦]

(૫) જયાઓન્તે[૧૫] હુચ વો[૧૬] દસ[૧૭] પુથ્ર.[૧૮] થ્રાયો[૧૯] બવાહિ[૨૦] યથ[૨૧] અથઉરૂનો,[૨૨] થ્રાયો[૨૩] બવાહિ[૨૪] યથ[૨૫] રથએશ્તારહે,[૨૬] થ્રાયો[૨૭] બવાહિ[૨૮] યથ[૨૯] વાસ્ત્ર્યેહે[૩૦] ફ્શુયન્તો,[૩૧] અએવ[૩૨] તે[૩૩] બવાહિ[૩૪] યથ[૩૫] વીશ્તાસ્પાઇ.[૩૬] (૬) અઉર્વત્-અસ્પેમ્[૩૭] બવાહિ[૩૮] યથ[૩૯] હ્વરે;[૪૦] રઓચિનવન્તેમ્[૪૧] બવાહિ[૪૨] યથ[૪૩] માઓંઘ્હેમ;[૪૪] સઓચિનવન્તેમ્[૪૫] બવાહિ[૪૬] યથ[૪૭] આતરેમ;[૪૮] તિઝ્જિનવન્તેમ્[૪૯] બવાહિ[૫૦] યથ[૫૧] મિથ્રેમ,[૫૨] હુરઓધેમ્[૫૩] વેરેથ્રાજનેમ્[૫૪] બવાહિ[૫૫] યથ[૫૬] સ્રઓષેમ્[૫૭] અષીમ.[૫૮]

---

* જુઓ જમીયાદ યશ્ત, ફકરા ૩૮–૩૯.

† જુઓ ઈજશ્નેનો ૯ મો હા, ૧૦ મો ફકરો.

‡ અથવા પાક-દામન, નીતિવાન. અસલ અર્થ 'આલુદગી-રીમની વગરનો.'

¶ વધારે ખોલાસામાટે જુઓ પ્રોફેસર વેસ્ટનો બુનદેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો, બાબ ૩૧ મો, ૭ મો ફકરો.

$ અથવા રાસ્ત, સચ્ચાઇને વળગી રેહેનારો, ઠગાઇને ધિક્કારનારો. એની શાહાદત અવસ્તાનાં લખાણોમાંથી આપણને જબજા મળી આવેછે.

§ એની મતલબ એવી દીસેછે કે, તારામાં ઘણું ચાલવાની શક્તિ આવે. જુઓ આવાં યશ્તનો ૧૬ મો કરદો.

|| ઈજદોથી ચહવાએલો તથા માણસોથી માન પામેલો તું થજે (દારમેસ્તેતેનો અંગ્રેજી તરજુમો); જેમ સોનું માણસોમાં કીમતી ગણાએછે તેમ તું ઇજદોમાં પ્યારો થજે (દારમેસ્તેતેનો ફ્રેંચ તરજુમો).

(૭) અર્શ-હુકૃએષેમ્[૫૯] બવાહિ[૬૦] યથ[૬૧] રશ્નૂશ;[૬૨] દુશ્મઇન્યુ-જયન્તેમ્[૬૩] બવાહિ[૬૪] યથ વેરેથ્રઘ્નેમ્[૬૫] અહુરધાતેમ્,[૬૬] પેઉરૂ-ખ્વાથ્રેમ્[૬૭] બવાહિ[૬૮] યથ[૬૯] રામનો ખ્વાસ્ત્રહે,[૭૦] અયસ્કેમ્[૭૧] અમહુરકેમ્[૭૨] બવાહિ[૭૩] યથ[૭૪] કવ હુસ્રવ.[૭૫] (૮) પસ્ચ[૭૬] આફ્રીનેમ્[૭૭] અઇપિ-જસઇતિ[૭૮] વહિશ્તેમ્ અહૂમ્[૭૯] અષઓનાંમ્[૮૦] રઓચંઘ્રહેમ્[૮૧] વીસ્પો-ખ્વાથ્રેમ.[૮૨] અથ[૮૩] જમ્યાત્[૮૪] યથ[૮૫] આફ્રીનામિ.[૮૬]

(૫) *તમારાથી[૧૬] (અથવા તમારે પેટે) દશ[૧૭] છોકરા[૧૮] જન્મ પાંમજો ![૧૫] (તેઓમાંના) ત્રણ[૧૯] (છોકરા) આથ્રવનના[૨૨] જેવા;[૨૧] ત્રણ[૨૩] રથેશ્તારના[૨૬] જેવા;[૨૫] ત્રણ,[૨૭] (દેશની) આબાદી કરનાર[૩૧] ખેડુતના[૩૦] જેવા;[૨૯] (અને) એક,[૩૨] (તું) ગુશ્તાસ્પના[૩૬] જેવો[૩૫] (પાદશાહ) †થાએ ![૩૪] (૬) ખોરશેદના[૪૦] જેવો[૩૯] (તું) તેજ ‡ઘોડાવાળો[૩૭] થજે ![૩૮] માહતાબના[૪૪] જેવો[૪૩] (તું) ¶રોશનીવાળો[૪૧] થજે ![૪૨] આતશના[૪૮] જેવો[૪૭] (તું) $ચળકાટવાળો[૪૫] થજે ![૪૬] મેહેર (ઇજદ) ના[૫૨] જેવો[૫૧] (તું) તેજીવાળો[૪૯] થજે ![૫૦] અશો[૫૮] સરોશ (ઇજદ)ના[૫૭] જેવો[૫૬] (તું) ખુબસુરત[૫૩] (તથા) §ફતેહમંદ[૫૪] થજે ![૫૫] (૭) રશ્ને (રાસ્ત) (ઇજદ)ના[૬૨] જેવો[૬૧] ‖સાચ્ચા તરીકા (અથવા મજહબ) પ્રમાણે ચાલનારો[૫૯] તું થજે ![૬૦] હોરમ-જદના પેદા કીધેલા[૬૬] બેહેરાંમ (ઇજદ)ના જેવો[૬૫] (તુ) દુશ્મનને **મારનારો[૬૩] થજે ![૬૪] રામ ખ્વાસ્તર (ઇઆને મીનોરાંમ)ના[૭૦] જેવો[૬૯] (તું) પુર આ-સાની (અથવા સુખ)વાળો[૬૭] થજે ![૬૮] કેખસરૂ (પાદશાહ)ના[૭૫] જેવો[૭૪]

---

* ઇઆને તું ગુશ્તાસ્પ તથા તારી શેહેનશાહ બાનુ હુતઓસથી.

† ઇઆને તારા ત્રણ ત્રણ છોકરાઓ ત્રણ જુદા ધંધામાં (ઇઆને મોબેદીના, લડાઈમાં જોઇતી મરદાંનગીનાં તથા ખેતીનાં કામમાં) નામદારી મેળવે, અને એક છોકરો તારી માફક રાજપાટ ચલાવે.

‡ જુઓ ખોરશેદ નીઆએશનો ૫ મો ફકરો તથા શરૂઆતનો ભાગ.

¶ જુઓ માહબોખ્તાર નીઓએશ, ૫ મો તથા સાતમો ફકરો.

$ જુઓ આતશ નીઆએશ, ૩ જો ફકરો.

§ સ્રઓષેમ્ અષીમ્ હુરઓધેમ્ વેરેથ્રાજનેમ્...યજમઇદે (જુઓ સરોશ યશ્ત).

‖ રશ્ને ઇજદનો એલ્કાબ રજિશ્ત (ઘણોજ રાસ્ત) આવેછે.

** જુઓ બેહેરામ યશ્તનો ૧૬ મો કરદો, ૪૫ મો ફકરો.

(તું) દરદ વગરનો[૭૧] (તથા) *મરકી વગરનો[૭૨] થજે ![૭૩] (૮) ઉપર જણાવેલી) (તમામ) દોઆ[૭૭] (બર આવ્યા) †પછી,[૭૬] અશો (લોકો)નું[૮૦] રોશન[૮૧] (તથા) તમામ સુખવાળું[૮૨] બેહેશ્ત[૭૯] (તુંને) ‡મળે ![૭૮] જે પ્રમાણે[૮૫] હું દોઆ માંગુંછું[૮૬] તે પ્રમાણે[૮૩] થાઓ ![૮૪] (ઈઆને ઉપર જણાવેલી મારી તમામ દોઆ આમીન થાઓ !)

નીઆએશ તથા યશ્ત ભણ્યા પછી ભણવાની નીરંગ.

☞ દએનયાઓ[૧] વંઘ્રહુયાઓ[૨] માજ્દયસ્નોઇશ.[૩]

દીન્[૪] બેહ્[૫] રાસ્ત્[૬] વ[૭] દોરોસ્ત્,[૮] કે[૯] ખોદાએ[૧૦] બર્[૧૧] ખલ્ક્[૧૨] ફેરસ્તાદેહ્,[૧૩] ઇન્[૧૪] હસ્ત[૧૫] કે[૧૬] જરતોશ્ત[૧૭] અવોર્દેહ્ હસ્ત;[૧૮] દીન્[૧૯] દીને[૨૦] જરતોશ્ત,[૨૧] દીને[૨૨] અહુરમજ્દ,[૨૩] દાદેહ્[૨૪] જરતોશ્ત,[૨૫] બીશક્[૨૬] વ[૨૭] બીગુમાન્,[૨૮] રાસ્ત્[૨૯] દીને[૩૦] જરતોશ્ત્[૩૧] સપીતમાન્.[૩૨] અએ યજ્દાન્[૩૩] બ દર્ગાહે તો[૩૪] હજારાન્ હજાર્,[૩૫] બીવર્ હજારાન હજાર્[૩૬] સેપાસ[૩૭] મીકુનમ્,[૩૮] કે[૩૯] દર્[૪૦] દીને[૪૧] જરતોશ્ત્[૪૨] મરા[૪૩] પેદા[૪૪] બેકર્દી;[૪૫] અજ્[૪૬] બરક્તે[૪૭] દીને ઊ[૪૮] મન્[૪૯] દર્ ગરોથમાન[૫૦] યકીન્[૫૧] ખાહમ શુદ્.[૫૨] યકીન્[૫૩] ખાહમ[૫૪] કે, જુમલે[૫૫] બસ્તે-કુશ્તીઆને[૫૬] નીકુ-કેર્દારાને[૫૭] હફ્ત કેશ્વર્ જમીન્,[૫૮] બા મા[૫૯] હમા-જોર્[૬૦] બાદ્.[૬૧] યક્[૬૨] અજ્ મા[૬૩] શોમોર્દન્[૬૪] હજાર્[૬૫] બાદ્.[૬૬]

---

* અવસ્તા મહ્રકં=સંસ્કૃત मरक=મરકીનો રોગ, અથવા મોતવગરનો. પાછલી કેતાબમાં કેખશરૂ પાદશાહને અમર ગણેલોછે.

† ઇઆને ઉપર જે મેં દોઆ કીધી તે સફળ થયા પછી, તથા આએ દુનિયાંનું તમામ સુખ તથા કીર્તિ ભરેલી લાંબી જીંદગી ભોગવ્યા પછી.

‡ અથવા 'અઇપિ-જસઇતિ' ને બદલે 'અઇપિન્જસ ઇતિ' એ પ્રમાણે લઇએ તો, એનો અર્થ 'અશો (લોકો) નાં રોશન તથા તમામ સુખવાળાં બેહેશ્તમાં એ પ્રમાણે (ઇતિ=સંસ્કૃત इति) તું જાએ !, થઈ શકે.

(અઇત):— કબૂલત[67] બાદ[68] યક્સર[69] પુજેશે મા,[70]
બ દરગાહત[71] રસાદ[72] આમોરઝેશે મા.[73]
ગુનાહ ગુજારશને,[74] કેરફેહ અફ્ઝાયશને.[75] અષેમ વોહૂ ૧.

(☞ એ આખી નીરંગ ત્રણ વાર પઢે.)

ભલી[2] માજદયસ્ની[3] દીનની[1] (ખુશનુદી થાઓ !).

ભલી,[5] રાસ્ત[6] તથા[7] સંપૂર્ણ[8] દીન[4] જે[9] દાદાર હોરમજદે[10] આએ દુનિયાંનાં લોકોનેમાટે[11-12] મોકલી[13] (તે), આએ[14] (દીન) છે,[15] કે જે[16] (પેગમબર) જરતોશ્ત[17] (પોતે) લાવ્યાછે.[18] (તે) દીન[19] જરતોશ્તની[21] દીન[20] (તથા) હોરમજદની[23] દીન[22] (છે); (અને તે દીન) (આએ દુનિયાંમાં) (ફેલાવાને માટે) (દાદાર હોરમજદે) (અશો) જરતોશ્તને[25] આપી હતી,[24] (એ બીના) વગર શકની[26] તથા[27] વગર સંશયની[28] (છે). સપેતમાન[32] જરતોશ્તની[31] દીન[30] રાસ્ત[29] (છે). અએ યજદાન ![33] (હું) તારી દરગાહમાં[34] લખો[35] અને કરોડ[36] શુકરાના[37] કરૂંછું[38] કે,[39] (તે) મને[43] જરતોશ્તની[42] દીનમાં[40-41] જન્મ આપ્યો.[44-45] તેની (ઇઆને જરતોશ્તની) દીનની[48] બરકતથી[46-47] (એટલે એ સાચ્ચી દીનનાં ઉત્તમ ફરમાનો મુજબ જીંદગી ગુજારવાથી) (હું) ખચીત[51] ગરોથમાન બેહેશતમાં[50] જઈશ.[52] (વળી) (હું) ખરેખર[53] એવું ઇચ્છુંછું[54] કે, હફ્ત કેશ્વર જમીનના[58] તમામ[55] નેક કાંમ કરનારા[57] જરતોશ્તીઓ[56] મારી સાથે[59] મદદગાર[60] અથવા (સવાબનો હિસ્સો પાંમનારા[60]) થાએ.[61] હમારી તરફનું[63] એક વખતનું[62] કેહેવું[64] હજાર ઘણું[65] બરાબર હોજો ![66]

(ઓ પાક પરવરદેગાર !) (ગુનાહનેમાટે કીધેલી) હમારી આજેજી સાથની બંદગી[70] તમામ[69] તુને કબૂલ[67] હોજો ![68] (તથા) હમારૂં માફીપત્ર[73] તારી દરગાહમાં[71] પુગજો ![72]

હમારો ગુનાહ દરગુજર થાઓ ![74] હમારૂં સવાબ જીઆદે થાઓ ![75]

આફ્રીન્-ઈ-અર્દાફ્રવષ્.

અરદાફ્રવષ ની આફ્રીન.

(૧) હુમા-જોરૂ[૧] બાદ્[૨]! હુમા-જોરૂ[૩] હુમા-અશો[૪] બાદ્[૫]! હુમા-જોરૂ[૬] હુમા-નેકી[૭] બાદ્[૮]! હુમા-જોરૂ[૯] હુમા-ખોરેહ્[૧૦] બાદ્![૧૧] હુમા-જોરૂ[૧૨] વેશ-કેરૂફે[૧૩] બાદ્[૧૪]! હુમા-જોરૂ[૧૫] કમ-ગુનાહ્[૧૬] બાદ્[૧૭]!

(૨) હુમા-જોરૂ[૧૮] બાદ્[૧૯] જરૂથોશ્ત-દીન્[૨૦] રાસ્તીહા[૨૧] બોખ્તારૂ[૨૨] બાદ્[૨૩]! દીને-માજદયસ્નાન્[૨૪] હકીકત્[૨૫] દોરોસ્ત[૨૬] બાદ્[૨૭]!

(૩) હુમા-જોરૂ[૨૮] બાદ્[૨૯] દાદાર-અહુરમજદ્[૩૦] રયોમંદ્[૩૧] ખોરેહો-મંદ્[૩૨]! હુમા-જોરૂ[૩૩] બાદ્[૩૪] અમેશાસ્પંદાંન્[૩૫]!

(૪) હુમા જોરૂ[૩૬] બાદ્[૩૭] ખોરેહે[૩૮] દીને[૩૯] વેહુ[૪૦] વ[૪૧] અવીજેહ્[૪૨] માજદયસ્નાંન્[૪૩]!

(૧) હમ-શરીક[૧]* થાઓ![૨] તમામ-અશો[૪] (સાહેબોની સાથે) હમ-શરીક[૩] થાઓ[૫]! તમામ-નેકી[૭] (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક[૬] થાઓ[૮]! તમામ-ખોરેહ[૧૦] (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક[૯] થાઓ[૧૧]! ઘણા-સવાબ[૧૩] (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક[૧૨] થાઓ[૧૪]! ઓછા-ગુનાહ[૧૬] (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક[૧૫] થાઓ[૧૭]! (૨) જરથોશ્તી-દીન[૨૦] સાથે હમ-શરીક[૧૮] થાઓ,[૧૯] (અને) રાસ્તીની-મારફતે[૨૧] નાજી[૨૨] (યાને છુટકારો) પામો[૨૩]! માજદીયસ્ની-દીનની[૨૪] હકીકત[૨૫] (યાને જાણવા લાયક ખરેખરૂં જ્ઞાન) બરાબર-રીતે[૨૬] પામો![૨૭] (૩) નુરમંદ[૩૧] (અને) ખોરેહથી-ભરપુર[૩૨] દાદાર-હોરમજદ[૩૦] (સાથે) હમ-શરીક[૨૮] થાઓ[૨૯]! અમશાસ્પંદો[૩૫] (સાથે) હમ-શરીક[૩૩] થાઓ![૩૪] (૪) ભલી[૪૦] અને[૪૧] પાક[૪૨] માજદયસ્ની[૪૩] દીનનાં[૩૯] ખોરેહ[૩૮] (સાથે) હમ-શરીક[૩૬] થાઓ[૩૭]!

(૫) હુમા-જોરૂ[૪૪] બાદ્[૪૫] આદરાંન્[૪૬] આતશાંન્,[૪૭] આદર્-ગોશસ્પ્,[૪૮] આદર્-ખુર્દાદ્,[૪૯] આદર્-બુરજીન્-મેહેર્[૫૦], આતશ-બેરેજો-સવંઘહ્,[૫૧] આતશ-વોહુ-ફ્રયાંન્[૫૨], આતશ-ઉર્વાજિશ્ત,[૫૩] આતશ-વાજિશ્ત,[૫૪] આતશ-સ્પેનિશ્ત[૫૫] વ[૫૬] આતશ-નઇરૂયો-સંઘહ્[૫૭]! (૬) હુમા-જોરૂ[૫૮] બાદ્[૫૯] પંજ[૬૦] ગાહે[૬૧] "ફ્રવરાને[૬૨]" કે[૬૩] અંદર્[૬૪] શબાં-

---

* અવસ્તા શબ્દ "યજમઇદે" તથા તેના બીજા રૂપોના અસલ અર્થે પાજંદ શબ્દ "હમા-જોર" વપરાયલો છે. અંગ્રેજીમાં co-operate અથવા "attune" યાને સાથે રહીને હમ-શરીકીથી એકજ વિચારથી યાદ કરવું.

ન[૬૫]-રોજ[૬૬] કે[૬૭] સેપારીહ[૬૮] હમા-કેરૂકેહા[૬૯] બેદ[૭૦]—શાંન[૭૧] હસ્ત[૭૨] હાવન-ગાહ,[૭૩] રપિથ્વિન-ગાહ,[૭૪] ઉજયેઇરીન-ગાહ,[૭૫] અઇવિસ્રૂથ્રેમ-ગાહ[૭૬] વ[૭૭] ઉશહેન-ગાહ[૭૮]! (૭) હમા-જોરૂ[૭૯] બાદ[૮૦] શશ[૮૧] ગાહે[૮૨] ગાહાંમ્બારૂ[૮૩] અંદરૂ[૮૪] સાલ[૮૫]—મઇદ્યોઝરેમ-ગાહ,[૮૬] મઇદ્યોશહેમ-ગાહ,[૮૭] પઇતિશહેમ-ગાહ,[૮૮] અયાથ્રેમ-ગાહ,[૮૯] મઇદ્યારેમ-ગાહ[૯૦] વ[૯૧] હમસ્પથ્-મએદએમ-ગાહ[૯૨]! (૮) હમા-જોરૂ[૯૩] બાદ[૯૪] પંજ[૯૫] ગાહે[૯૬] ગાસાંન[૯૭] કે[૯૮] અંદરૂ[૯૯] પંજ-ઇ-મેહ[૧૦૦] અહુનવદ-ગાહ,[૧] ઉશ્તવદ-ગાહ,[૨] સ્પેંતોમદ-ગાહ,[૩] વોહુક્ષથ્ર-ગાહ,[૪] વહિશ્તોઇશ્ત-ગાહ![૫]

(૫) આદર-ગુશસ્પ[૪૮],* આદર-ખુરદાદ*,[૪૯] આદર-બુરઝીન મહેર*[૫૦] (નામનાં ત્રણ) આદરો[૪૬] (સાથે), તથા †આતશ-બેરેજ-સવંઘહ,[૫૧] †આતશ-વોહુ-ફ્રયાંન,[૫૨] †આતશ-ઉર્વાજિશ્ત[૫૩], †આતશ-વાઝીશ્ત,[૫૪] †આતશ-સ્પેનિશ્ત[૫૫] તથા[૫૬] †આતશ-નૈર્યોસંઘહ[૫૭] (નામના ૭) આતશો[૪૭] (સાથે) હમ-શરીક[૪૪] થાઓ![૪૫] (૬) રાત[૬૫]-દીવસ[૬૬] દરમ્યાન[૬૪] "‡ક્રવશાને[૬૨]" (માં ભણવાની) જે[૬૩] પાંચ[૬૦] ગેહ[૬૧]—તેઓ[૭૧] હાવન-ગેહ,[૭૩] રપીથ્વન-ગેહ,[૭૪] ઉઝીરન-ગેહ,[૭૫] અઇવીસ્રુથ્રેમ ગેહ[૭૬] અને[૭૭] ઉશહેન-ગેહ[૭૮] છે[૭૨]—(અને) જેઓને[૬૭] હસ્તક[૬૮] તમામ-સવાબનાં કાર્યો[૬૯] રહેજો,[૭૦]—(તેઓની સાથે) હમ-શરીક[૫૮] થાઓ![૫૯] (૭) વરસ ની[૮૫] અંદર[૮૪] ના છ[૮૧] ગાહામ્બારના[૮૩] હીંગામો[૮૨] (જેવા કે) મઇદયોજરેમનો હીંગામ,[૮૬] મઇદયોશહેમનો હીંગામ,[૮૭] પઇતિશહેમનો હીંગામ,[૮૮] અયાથ્રેમનો હીગામ,[૮૯] મઈદયારેમનો હીંગામ[૯૦] તથા[૯૧] હમસ્પથમએદેમના હીગામ[૯૨] સાથે હમ-શરીક[૭૯] થાઓ![૮૦] (૮) "¶પંજ-ઈ-મેહ"[૧૦૦] ની અંદર[૯૯] જે[૯૮] પાંચ[૯૫] ગાથાના[૯૭] હીગામો[૯૬]—(જેવા કે) અહુનવદનો હીંગામ,[૧] ઉશ્તવદનો હીગામ,[૨] સ્પેન્તોમદનો હીગામ,[૩] વોહુક્ષથ્રનો હીગામ[૪] તથા વહિશ્તોઇશ્તના હીગામ[૫]—સાથે હમ-શરીક[૯૩] થાઓ![૯૪]

(૯) હમા જોરૂ[૬] બાદ[૭] વેહાંને[૮] હન્જમનાન,[૯] જરથુશ્ત્ર્યાંન,[૧૦] વેહ-દીનાંન[૧૧] વ[૧૨] પાક-દીનાંને[૧૩] હફ્ત-કેશ્વર-જમીન,[૧૪] કુ[૧૫] પ[૧૬]

---

* જુઓ આતશ ન્યાએશનો છેલ્લો "ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ" નો ફકરો.

† જુઓ યજશ્ને હા ૧૭ મો; ફ૦ ૧૧.

‡ "ક્રવશાને" અવસ્તા શબ્દ છે, તેનેમાટે જુઓ "સરોશ બાજ."

¶ એટલે કે "પાંચ મોટા દીવસો." ફ્રવરદેગાંનના ૧૮ દીવસોમાંના પહેલા પાંચ "પજ-ઇ-કેહ" યાને નાના પાંચ દીવસો તરીકે ઓળખાય છે, જે આશ્તાદથી અનેરાન રોજ સુધી ગણાય છે, અને બીજા પાંચ દીવસો જે ગાથાના છે તે "પંજ-ઇ-મેહ" તરીકે ઓળખાય છે.

દાદ[૧૭] વેહ-દીને[૧૮] પઓઇર્યો-ટ્કએષી,[૧૯] કુ[૨૦] પ[૨૧] અવીજેહ[૨૨] વેહ-દીને[૨૩] માજદયસ્નાંન[૨૪] અસ્તોઆંન[૨૫] હેંદ;[૨૬] એશાંન[૨૭] અવા[૨૮] એમાંન,[૨૯] એમાંન[૩૦] અવા[૩૧] એશાંન[૩૨], હમા[૩૩] હમ-કારૂ[૩૪] વ[૩૫] હમ-કેરૂફે.[૩૬] (૧૦) હમા-જોરૂ[૩૭] બાદ[૩૮] હમ-યજશ્ને[૩૯] વ[૪૦] હમ-બહેરૂ[૪૧] ન્યાએશ્ને[૪૨] વ[૪૩] હમ-ચારૂ[૪૪] હોમ[૪૫]! (૧૧) હમા-જોરૂ[૪૬] બાદ[૪૭] અરૂદાક્રવષ[૪૮] ફીરોજગરૂ[૪૯] કે[૫૦] રાદ[૫૧] યજશ્ને[૫૨] કર્દ-હોમ,[૫૩] દરૂન[૫૪] યશ્ત-હોમ,[૫૫] મ્યજદ[૫૬] હમા-રાઇનમ[૫૭] પ[૫૮] અયોકર્દહા,[૫૯] પ[૬૦] ગંજે[૬૧] દાદાર-અહુરમજદ[૬૨] રયોમંદ[૬૩] ખોરેહોમંદ[૬૪] અવા[૬૫] અમેશા-સ્પંદાંન[૬૬] બે-રસાદ[૬૭]!

(૯) હફ્ત-કેશ્વર-જમીનના[૧૪] ભલી દીનવાળા[૧૧] તથા[૧૨] પાક દીનવાળા[૧૩] જરથોશ્તીઓની[૧૦] ભલી[૮] અનજુમનો[૯] સાથે હમશરીક[૬] થાઓ[૭]! કે જે[૧૫] (અનજુમનો) ભલી[૧૮] *પોઈર્યો-દકેષી[૧૯] દીનના[૧૮] કાયદામાં[૧૭-૧૬] તથા પવિત્ર[૨૨] ભલી[૨૩] માજદયસ્ની[૨૪] દીનમાં[૨૩-૨૧] જેઓ[૨૦] ઉસ્તેવાર[૨૫] છે;[૨૬] તેઓ[૨૭] અમારી[૨૯] સાથે[૨૮] તથા અમો[૩૦] તેઓની[૩૨] સાથે[૩૧] સઘળા[૩૩] સાથે મળીને કાર્ય કરનારા[૩૪] તથા[૩૫] સાથે મળીને સવાબનું કાર્ય કરનારાં[૩૬] (થઈએ)! (૧૦) સાથે (મળીને) ઈજિશ્ને[૩૯] તથા[૪૦] ન્યાએશનો[૪૨] હામ-બહેરો[૪૧] (મેળવવા માટે) હમ-શરીક[૩૭] થાઓ[૩૮] અને[૪૩] હું સાથે મદદગાર[૪૪] થાઉં છું.[૪૫] (૧૧) હમ-શરીક[૪૬] થાઓ[૪૭] ફતેહમંદ[૪૯] અરદાક્રવષ[૪૮] સાથે, કારણ કે[૫૦] મેં †રાદી[૫૧] (યાને સાચી કુદરતને અનુસરતી) ઈજિશ્ને[૫૨] કીધી છે,[૫૩] દરૂન[૫૪] ઈજિયા છે,[૫૫] અને હું મ્યજદ[૫૬] [મુરાદના મીશ્ર યાને વીચાર (દહમ આફ્રીતી)] ચાલુ કરૂં છું[૫૭] જે બધું એક-બનીને[૫૮-૫૯] નુરમંદ[૬૩] અને ખોરેહમંદ[૬૪] દાદાર—હોરમજદના[૬૨] ખજાનામાં[૬૦-૬૧] અને અમેશાસ્પંદો[૬૬] તરફ[૬૫] પહોંચો![૬૭]

(૧૨) પાદ-દહેશ્ને[૬૮] રાઇનીદારાંન[૬૯] રપ્શશ્ને,[૭૦] વખ્શશ્ને,[૭૧] એસ્તશને,[૭૨] વ[૭૩] પતાએશ્ને[૭૪] બાદ[૭૫]! યજદાંને[૭૬] મીનોયાંન,[૭૭] યજદાંને[૭૮] ગએથ્યાંન[૭૯] મઇન્યો[૮૦] રોજગાર[૮૧] ક્રવષ[૮૨] અશોઆંન,[૮૩] એજ[૮૪] ગયોમર્દ[૮૫] અંદા[૮૬] સૂદમંદ[૮૭] પુર-ખોરેહ[૮૮] સઓશ્યોશ[૮૯];—હસ્તાંન,[૯૦] બુદાંન,[૯૧] બેદાંન,[૯૨] જાદાંન[૯૩] અજાદાંન,[૯૪] આ-દહી,[૯૫] ઉજ-દહી,[૯૬] દહમ[૯૭] નર[૯૮] નારીક,[૯૯] અવરૂનાઇ[૧૦૦] પુરૂનાઇ,[૧] હરૂ[૨]-કે[૩] અવરૂ[૪] ઇન[૫] જમીન[૬] પઇરિ[૭] વેહ-દીની[૮] ગુદારાન[૯] શૂદ

* યાને આગળ વધેલાં ફરવનોને લગતો તરીકો. અશો સ્પિતમાન જરતોશ્ત સાહેબને બી 'પોઇર્યો-દકેષ' તરીકે ઓળખાવેલા છે, જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફકરો ૯૦.

† યાને કુદરતી કાયદાનુસાર; બરાબર જરથોશ્તી દીનના કાયદા મુજબ.

હુસ્ત્[૧૦];—હુમા[૧૧] ફ્રવષ્[૧૨] અશોઆંન્[૧૩] રવાંને[૧૪] એશાંન્[૧૫] અએદ્દર્[૧૬] યાદ્[૧૭] બાદ્[૧૮]! (૧૩) અઓજ[૧૯] વ[૨૦] જોર્[૨૧] નીરૂ[૨૨] તગી,[૨૩] અમાવંદી[૨૪] ફીરોજગરી[૨૫] હુમા[૨૬] ફ્રવષ્[૨૭] અશોઆંન્[૨૮] બેરસાદ્[૨૯]! નાંમચિશ્તી[૩૦] ફ્રવષ્[૩૧] રવાંન્[૩૨] અનઓશાહુ[૩૩] રવાંન્[૩૪] કે[૩૫] ઇમ્-રોજ[૩૬] રોજ[૩૭] હુસ્ત[૩૮] ય્યજદ્[૩૯] બ[૪૦]-નામે[૪૧] અકુનીન્[૪૨] ઓય્[૪૩] હુમા-કુનમ્;[૪૪] અવજુનીહાતર્[૪૫] બે-રસાદ્[૪૬]! (૧૪) અયાફ્રત્[૪૭] બાસ્તાર્-હોમ્[૪૮] કુ[૪૯]-રવાને[૫૦] ઓરા,[૫૧] ઓરા[૫૨] એજ[૫૩] ઇન્[૫૪] કારે[૫૫] કેર્દે[૫૬] ઓય્[૫૭] હુમા-કુનમ્,[૫૮] અવર્તર્[૫૯] ગાહુ[૬૦] અવજાયાદ્[૬૧] વ[૬૨] પદીરફ્તાર્[૬૩] બાદ્![૬૪] વહિશ્ત્[૬૫] જાય્[૬૬] ગાહુ[૬૭] નેક્[૬૮] બાદ્[૬૯]! એજ[૭૦] દસ્ત[૭૧] ઇ-દીવાંન્[૭૨] વ[૭૩] દુજાંન્[૭૪] રસ્તી[૭૫] બોખ્તી[૭૬] બાદ્[૭૭]!

(૧૨) મીનોઈ-વૃદ્ધિમાં-આગળ-વધારનારાંઓનો[૬૯] વળતો-બદલો,[૬૮] રોશની,[૭૦] વધારો,[૭૧] ઉસ્તવારી[૭૨] અને[૭૩] કાયમી[૭૪] હોજો[૭૫]! મીનોઈ-આલમના[૭૭] યજદો[૭૬], તથા ગેતીના[૭૯] યજદો[૭૮] તથા *ગયોમર્દથી[૮૫-૮૪] તે ફ્રાયદેમંદ[૮૭] ખોરેહથી-ભરપુર[૮૮] સોશ્યોસ[૮૯] સુધીના[૮૬] મીનો[૮૦] રોજગારવાળાં[૮૧] અશોનાં[૮૩] ફ્રરોહરો,[૮૨] હૈયાતી ભોગવનારાઓ,[૯૦] આગળ થઈ ગયલાં,[૯૧] હવે પછી થનારાં,[૯૨] જન્મેલાંઓ,[૯૩] નહીં જન્મેલાંઓ,[૯૪] આ જગો ઉપરનાં,[૯૫] પેલી જગો ઉપરનાં[૯૬] (યાને કેશ્વરો-માંનાં) પરહેજગાર[૯૭] નર[૯૮] નારીઓ,[૯૯] બાળકો,[૧૦૦] બચ્ચાંઓ[૧] જે કોઈ[૨-૩] આ[૫] જમીન[૬] ઉપર[૪] ગઈ પરમ સુધીમાં[૭] ભલી-દીનના[૮] ગુજર[૯] પામેલાં છે,[૧૦] તેઓનાં[૧૫] તમામ[૧૧] રવાંનો[૧૪] અશોનાં[૧૩] ફ્રરોહરોની મારફતે[૧૨] હ્યાં[૧૬] યાદમાં[૧૭] હોજો[૧૮]! (૧૩) અઓજ,[૧૯] તથા[૨૦] જોર,[૨૧] નીરૂ[૨૨] તથા તગી[૨૩] (ના પ્રવાહો), હીંમત[૨૪] તથા ફ્તેહમદી,[૨૫] તમામ[૨૬] અશોનાં[૨૮] ફ્રરોહરોને[૨૭] પહોંચો[૨૯]! નામ-બ-નામ[૩૦] અમર્ગ[૩૩] રવાનના[૩૪] ફ્રરોહરની[૩૧] મારફતે તે રવાન[૩૨] કે જેનો[૩૫] આજનો-દીવસ[૩૬] રોજગાર[૩૭] છે[૩૮] તથા જેનાં[૪૩] એકુલાનાં[૪૨] નામથી[૪૦-૪૧] હું જે ય્યજદ[૩૯] (યાને સુરાદી મીશ્ર) કર્યાં જાઉં છું[૪૪] તે, તે રવાંનને[૩૨] વૃદ્ધિના-વધારે-લાયક-મરતબામાં[૪૫] પહોંચો[૪૬]! (૧૪) હું મુરાદ[૪૭] ચાહું છું[૪૮] કે[૪૯] તે[૫૧] રવાન[૫૦] કે જેને-ખાતર[૫૧-૫૨] હું આએ[૫૪] ક્રિયારૂપી[૫૫] સવાબ[૫૬] કર્યાં જાઉં છું[૫૮] તે સવાબને-લીધે[૫૩-૫૭] વધારે બુલંદ[૫૯] જગ્યામાં[૬૦] આગળ વધો[૬૧] અને[૬૨] પસંદગી[૬૩] પામો[૬૪]! સૌથી સરસ[૬૫] જગ્યાએ[૬૬] નેક[૬૮] મુકામ[૬૭] પામો[૬૯]! દેવો[૭૨] અને[૭૩] દરૂજોના[૭૪] હાથમાંથી[૭૦-૭૧] છુટકારો[૭૫] અને નાજી[૭૬] પામો![૭૭]

---

* સરખાવો અવસ્તા "હચ ગયાત્ મરેથ્નત્ આ સઓશ્યંતાત્ વેરેથ્રઘ્નત્" જુઓ સરોશનો કરદો પાનું ૩૯૭.

(૧૫) બુંદે[૭૮] માંને[૭૯] અહુરૂમજદ[૮૦] વ[૮૧] અમેશાસ્પંદાંન[૮૨] અઇધ[૮૩] ગાહુ[૮૪] જરીન[૮૫] રવાંન[૮૬] ઓરા[૮૭] બહેર,[૮૮] ચૂન[૮૯] અંદર[૯૦] અવસ્તા[૯૧] "*ગરો-નમાનેમ,[૯૨] મએથનેમ[૯૩] અહુરહે[૯૪] મજદાઓ,[૯૫] મએથનેમ[૯૬] અમેષનાંમ[૯૭] સ્પેન્તનાંમ,[૯૮] મએથનેમ[૯૯] અન્યએષાંમ[૧૦૦] અષઓનાંમ[૧]" બે-રસાદ[૨]! રવાંને[૩] અનઓશહ[૪] રવાન[૫] પ[૬] ગરોસ્માંન[૭] પ[૮] માન[૯]-ઇ-અહુરૂમજદ[૧૦] વ[૧૧] અમેશાસ્પંદાંન,[૧૨] પ[૧૩] માન[૧૪]-ઇ-અવરે[૧૫]-ઇ-ફ્રવષ[૧૬] રવાંન[૧૭] (૧૬) †"ઉસે હિશતત[૧૮] વોહુમનો[૧૯] હચ[૨૦] ગાત્વો[૨૧] જરન્યો-કેરેતો;[૨૨]" અવ્વલ[૨૩] એસ્તેદ[૨૪] વેહુમન[૨૫] અમેશાસ્પંદ[૨૬] વસ્તર્ગ[૨૭]-ઇ-દીબા[૨૮] વ[૨૯] જરીન[૩૦] પેશીદ,[૩૧] પ[૩૨] રવાંન[૩૩] ઓય[૩૪] અનઓશહ[૩૫] રવાંન[૩૬] દેહાદ[૩૭]! (૧૭) અહેરૂમન[૩૮] દીવાંન[૩૯] વ[૪૦] મરદુમાન[૪૧] ઓય[૪૨] અનઓશહ[૪૩] રવાંન[૪૪] હેચ[૪૫] ગજંદ,[૪૬] વ[૪૭] જયાંને[૪૮] મ-તવાન[૪૯] બાદ[૫૦] કરદન,[૫૧] "‡યથ[૫૨] મએષિ[૫૩] વેહર્કવઇતિ[૫૪] વેહર્કાત[૫૫] હચ[૫૬] ફ્રતરેસઇતિ,[૫૭]" ચૂન[૫૮] મીષ[૫૯] ઇ ગોરગાંન[૬૦]-ખેશીદ[૬૧] કે[૬૨] એજ[૬૩] બોય[૬૪] ગોર્ગ[૬૫] ફ્રાજ-તરસેદ,[૬૬] એશાંનચ[૬૭] કે[૬૮] દીવાંન[૬૯] દુજ[૭૦] હમ-ચૂનાંન[૭૧] એજ[૭૨] બોય[૭૩] રવાંન[૭૪] ઓય[૭૫] અનઓશહ[૭૬] ફ્રાજ-તરસેંદચ.[૭૭]

(૧૫) હોરમજદ[૮૦] તથા[૮૧] અમેશાસ્પંદોનું[૮૨] સંપૂર્ણ[૭૮] ઘેર[૭૯] એટલે[૮૩] કે સોનેરી[૮૫] તખ્તનો[૮૪] હીસ્સો[૮૮] તેનાં[૮૭] રવાનને[૮૬] જે પ્રમાણે[૮૯] અવસ્તામાં[૯૧-૯૦] (જણાવેલું છે કે) "હોરમજદનું[૯૪-૯૫] મકાન,[૯૩] અમેશાસ્પંદોનુ[૯૭-૯૮] મકાન,[૯૬] તથા બીજા[૧૦૦] અશો-લોકોનું[૧] મકાન[૯૯] "ગરોથ્માન[૯૨]" (છે તે પ્રમાણે) પહોંચો![૨] ગરોથ્માનમાં,[૭-૬] હોરમજદ[૧૦] તથા[૧૧] અમેશાસ્પદોના[૧૨] મકાનમાં,[૯-૮] બીજાં[૧૫] ફરોહરોનાં[૧૬] રવાંનનાં[૧૭] મકાનમાં[૧૪-૧૩] તે અમર્ગ[૪]-રવાંનવાળાં[૫] રવાનને[૩] (૧૬) (જેમ અવસ્તામાં કહ્યું છે કે) સોનેરી-બનાવેલાં[૨૨] તખ્ત[૨૧] ઉપરથી[૨૦] બેહમન[૧૯] ઉઠી ઉભા થયા[૧૮]" (તે પ્રમાણે) બેહમન[૨૫] અમશાસ્પંદ[૨૬] પહેલા[૨૩] ઉભા થાય[૨૪] અને પેલાં[૩૪] અમર્ગ[૩૫]-રવાનવાળાં[૩૬] રવાનને[૩૨-૩૩] સોનાથી[૩૦] શણગારેલો[૩૧] તથા[૨૯] ઝળકતો[૨૮] પોશાક[૨૭] (યાને ખરૂં કુદરતી મીનોઈ જ્ઞાન) આપે[૩૭]! (૧૭) આહરેમન,[૩૮] દેવો[૩૯] અને[૪૦] દરવંદો[૪૧] (દુષ્ટ માણસો) તે[૪૨] અમર્ગ[૪૩] રવાનને[૪૪] કંઈબી[૪૫] હેરાનગતી[૪૬] તથા[૪૭] નુકસાન[૪૮] કરવાને[૫૧] અશક્ત[૪૯] થાઓ![૫૦] (અવસ્તામાં કહ્યું છે કે) "જે પ્રમાણે[૫૨] વરૂથી-નાસેલું[૫૪]

* આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૨ માં પણ આવેછે.

† આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૧ માં બી મળેછે.

‡ આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૩ માં પણ આવેછે.

મેહ્રું[૫૩] વરૂથી[૫૫-૫૬] બીહેછે[૫૭] ” (એટલે કે) જે પ્રમાણે[૫૮] વરૂઓથી[૬૦] હે-
રાન થયલું[૬૧] મેહ્રું[૫૯] વરૂની[૬૫] બો (યાને વાસ)થી[૬૩-૬૪] બીહવાજ માંડેછે,[૬૬]
તેજ પ્રમાણે[૭૧] તેઓ[૬૭] કે જેઓ[૬૮] દેવ[૬૯] દરૂજો[૭૦] છેજ તેઓ[૬૭] પેલા[૭૫] અમર્ગ[૭૬]
રવાનની[૭૪] બોથી[૭૩-૭૨] ધાસ્તીમાં પડેછેજ[૭૭] !

(૧૮) ફ્રોખીહાતરૂ[૭૮] રવાંન[૭૯] ઓય[૮૦] અનઓશહુ,[૮૧] કે[૮૨] એજ્દ[૮૩]
ધન[૮૪] ગેતી[૮૫] સીજ્મંદ,[૮૬] વેશ-દર્દ,[૮૭] વ[૮૮] પુરૂ-દર્દ,[૮૯] અન-યારે,[૯૦] મી-
નોયાંન[૯૧] અખાંન,[૯૨] અસેજ,[૯૩] અપત્યાર,[૯૪] ફ્રતરફ્રુત,[૯૫] (૧૯) ઓય[૯૬]
અનઓશહુ[૯૭] રવાંન રા[૯૮] વહિશ્ત[૯૯]-જાય-[૧૦૦]-ગાહુ[૧] બહેરૂ[૨] ઓય[૩]
ગરોથમાંન[૪] પાદ-દહેશને[૫] બાદ[૬] ! (૨૦) અયાફ્રત[૭] ખાસ્તાર-હોમ[૮] કે[૯]
હરૂ[૧૦] કારે[૧૧] કેરૂફે[૧૨] કે[૧૩] ઓય[૧૪] અનઓશહુ[૧૫] રવાંન[૧૬] પ[૧૭] ગેતી[૧૮]
કર્દ,[૧૯] આંન-ચે-[૨૦]પસ[૨૧] વદર્દ-ઇ[૨૨]-ઓય[૨૨] હુમા ફ્રુનીમ,[૨૩] હુમા[૨૪]ઓરા[૨૫]
પ-અશાહી[૨૬]-ઇ-રવાંન[૨૭] બે-રસાદ![૨૮] (૨૧) પરૂગસ્ત[૨૯] ગુનાહુ[૩૦] અ-
ચોવ[૩૧] ફ્રોદ[૩૨] વ[૩૩] અઓજ્મંદી[૩૪] જસ્તે[૩૫] બૂદ,[૩૬] કે[૩૭] પ[૩૮] ગેતી[૩૯]
પ[૪૦] વજારશને,[૪૧] ચૂન[૪૨] કે[૪૩] આવાયસ્ત[૪૪] કર્દન[૪૫] ઓય[૪૬] યસ્ને,[૪૭]
કે[૪૮] પ[૪૯] ધન[૫૦] મ્યજદ[૫૧]-રોશનીદાર[૫૨] વ[૫૩] યજશને[૫૪] કેરૂદારી[૫૫] મ્ય-
જદ[૫૬] રાઇનીદાર[૫૭] અએદર[૫૮] યાદ[૫૯] બાદ[૬૦] ! (૨૨) અયાફ્રત[૬૧]-ખા-
સ્તાર-હોમ[૬૨] બહેર[૬૩] જીંદગાની[૬૪] કે[૬૫] ઓરા[૬૬] દાદાર-અહુરમજ્દ[૬૭]
બરૂહેનીદ[૬૮] એસ્તાદ.[૬૯] (૨૩) અશો[૭૦] બેદ[૭૧] દરૂજી;[૭૨] અથ[૭૩] જ-
મ્યાત[૭૪] યથ[૭૫] આફ્રીનામિ.[૭૬]

(૧૮) વધારે મુબારક[૭૮] પેલું[૮૦] અમર્ગ[૮૧] રવાંન[૭૯] કે જે[૮૨] આએ[૮૪] કં-
ટાળાભરેલી,[૮૬] ઘણાં-દરદવાલી,[૮૭] દરદથી ભરપુર[૮૯] તથા[૮૮] મીત્ર વગરની[૯૦]
ગેતીની દુન્યામાંથી[૮૫-૮૩] કંટાળાવગરની[૯૩] અને નુકસાન વગરની[૯૪] મીનોઇ[૯૧]
આલમમાં[૯૨] ચાલ્યું ગયું[૯૫] છે, (૧૯) તે[૯૬] અમર્ગ[૯૭] રવાનને[૯૮] માટેનો બદલો[૫]
સૌથી સરસ[૯૯] જગ્યાનું[૧૦૦] મુકામ[૧] (યાને) ગરોથમાંનનો[૪] હીસ્સો[૨] તેને[૩] હોજો[૬]!
(૨૦) હું મુરાદ[૭] ચાહુંછું[૮] કે[૯] દરેક[૧૦] સવાબનાં[૧૨] કામો[૧૧] જે[૧૩] તે[૧૪] અમર્ગ[૧૫]
રવાને[૧૬] ગેતીની-દુન્યામાં[૧૮-૧૭] કીધાં,[૧૯] (અને) વળી જે[૨૦] તેના ગુજર્યા[૨૨]
પછી[૨૧] હું તેને માટે કરૂંછું[૨૩] તે તમામ[૨૪] તે રવાનની[૨૭] અશોઇથી[૨૬] તેને[૨૫]
પહોંચો[૨૮]! (૨૧) સહેજ[૨૯] યા[૩૧] વધું[૩૨] અને[૩૩] મજબુતીથી[૩૪] ઉત્પન્ન[૩૫] થયલા[૩૬]
ગુનાહની[૩૦] ગેતીની-દુન્યામાં[૩૯-૩૮] ગુજારશને[૪૧] (યાને માફી) દાખલા તરીકે[૪૨-૪૩]
તેની[૪૬] કરવી[૪૫] જોઇતી[૪૪] ક્રિયા,[૪૭] જે[૪૮] આ[૫૦] મ્યજદ[૫૧] રોશન રાખવાનું,[૫૨]
ઇજશ્નેની[૫૪] ક્રિયા[૫૫] તથા[૫૩] મ્યજદ[૫૬] જારી રાખવાની[૫૭] મારેફતે[૪૯] અહીંયાં[૫૮]
યાદમાં[૫૯] હોજો[૬૦]! (૨૨) જીંદગીનો[૬૪] બુલંદ-હીસ્સો[૬૩] કે જે[૬૪] દાદાર હોર-

જદે[૬૭] તેને માટે[૬૬] પેદા કીધેલો[૬૮-૬૯] છે તેની મુરાદ[૬૧] ચાહુછું[૬૨] (૨૩) અશોઈથી[૭૦] લાંબી-જીંદગીવાળા[૭૨] થાઓ;[૭૧] જેમ[૭૫] હું દુવા ગુજારૂંછું[૭૬] તેમ[૭૩] આમીન થાઓ[૭૪]!

આફ્રીન્ બા નામે-બુજોર્ગાન્.

બુજોર્ગોના નામ સાથની આફરીન.

(૧) પ[૧] નામે[૨] દાદાર્-અહુર્મજ્દ્[૩] આફ્રીન,[૪] ચુન્[૫] પીશ[૬] ગાહુ[૭] ખોદાય્[૮] આફ્રીન;[૯] પ[૧૦] આંન્[૧૧] કદ્[૧૨] તોબાંન્[૧૩] પ[૧૪] (ફલાંન) શાહેર્:[૧૫]—(૨) કાંમ[૧૬] અંજાંમ[૧૭] બેદ્[૧૮] ચૂન્[૧૯] "અહુર્મજ્દ્-ખોદાય્"[૨૦] પ[૨૧] દામાને[૨૨] ખીશ![૨૩] ફ્રૂરૂબો[૨૪] વ[૨૫] પારૂમ્તર્[૨૬] બેદ્[૨૭] ચૂન્[૨૮] "*કએ-ખુસરૂ[૨૯]"! ખુપ્-મહેર્[૩૦] બેદ્[૩૧] ચૂન્[૩૨] "મહેર્ યજદ્"[૩૩]! દુશ્મન્-જદાર્[૩૪] બેદ્[૩૫] ચૂન્[૩૬] "†જરીર"[૩૭]! હુ-દીન્[૩૮] બેદ્[૩૯] ચૂન્[૪૦] ‡"સ્યાવક્ષ"![૪૧] બામી[૪૨] બેદ્[૪૩] ચૂન્[૪૪] "બીજ્નન"[૪૫]! અશો[૪૬] બેદ્[૪૭] ચૂન્[૪૮] "¶વીશ્તાસ્પ્શાહ[૪૯]"! જોર્-મંદ્[૫૦] બેદ્[૫૧] ચૂન્[૫૨] "$સાંમે નરીમાન[૫૩]"! અઓજ્વાંનવર્[૫૪] બેદ્[૫૫] ચૂન્[૫૬] "રૂસ્તમ[૫૭]"! નીજેવર્[૫૮] બેદ્[૫૯] ચૂન્[૬૦] "§અસ્પંદ્યાર્"[૬૧] દીન્-યાવર્[૬૨]! ગુયા[૬૩] બેદ્[૬૪] ચૂન્[૬૫] "‖જામાસ્પ્[૬૬]" પ[૬૭] દાનશે[૬૮] જીય્[૬૯]! (૩) અવર્-વીજાન્[૭૦] બેદ્[૭૧] ચૂન્[૭૨] "અર્દા-ફ્રવષ્[૭૩]"! રાદ્[૭૪] બેદ્[૭૫] ચૂન્[૭૬] "તિશ્તર્[૭૭]"! ચર્બ્[૭૮] બેદ્[૭૯] ચૂન્[૮૦] "વારાંન્[૮૧]"! વીના[૮૨] બેદ્[૮૩] ચૂન્[૮૪] "ખુર્શીદ્[૮૫]! વેશ-કેરફે[૮૬] બેદ્[૮૭] ચૂન્[૮૮] "જર્થોશ્ત[૮૯]"! દેર્-જીવશની[૯૦] બેદ્[૯૧] ચૂન્[૯૨] "જર્વાન[૯૩] પાદ્શાહ"[૯૪]! બરો-મંદ્[૯૫] બેદ્[૯૬] ચૂન્[૯૭] "સ્પેંદારૂમદ્"[૯૮] જમીન![૯૯] (૪) વેશ-પએવંદ્[૧૦૦] બેદ્[૧] ચૂન્[૨] "રોદે[૩]" નાવદા[૪]! વેશ-હુંબાર્[૫] બેદ્[૬] ચૂન્[૭] "જમેસ્તાંન્[૮]"! ખુર્રમ[૯] બેદ્[૧૦]

---

* જુઓ ક્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૩૨ "કવોઇશ હઓસ્રવંઘહે"

† જુઓ ક્રવરદીન યશ્ત ક્ ૧૦૧ "જઇરિવૈરોઇશ"

‡ જુઓ ક્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૩૨ "કવોઇશ સ્યાવર્ષાનો."

¶ જુઓ ક્રવરદીન યશ્ત ક્ ૯૯ "કવોઇશ વીશ્તાસ્પહે."

$ જુઓ ક્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૩૬ "સામહે કેરેસાસ્પહે."

§ જુઓ ક્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૦૩ "તખ્મહે સ્પેન્તો દાતહે."

‖ જુઓ ક્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૦૩ "જામાસ્પહે હ્વોવહે."

ચૂન્[૧૧] "બહારૂ[૧૨]"! હુ-બોય્[૧૩] બેદ્[૧૪] ચૂન્[૧૫] "મુશ્ક્[૧૬]"! અવા-સહી[૧૭] બેદ્[૧૮] ચૂન્[૧૯] "જરૂ[૨૦]"! રવા[૨૧] બેદ્[૨૨] ચૂન્[૨૩] "દેરમ્[૨૪]"! કેરૂદારૂ[૨૫] બેદ્[૨૬] ચૂન્[૨૭] "અહુરૂમજદ્-ખોદાય્[૨૮]" પ[૨૯] હામાંને[૩૦] બીશ.[૩૧]

(૧) દાદાર હોરમજદનાં[૩] નામથી,[૨-૧] જે પ્રમાણે[૫] અગાઉના[૬] વખતમાં[૭] તે સાહેબનાં[૮] (નામથી) આફ્રીન[૯] (કરતા હતા) તે[૧૧] પ્રમાણે[૧૦] (ફલાણાં) શહેરમાં[૧૫-૧૪] હું આફ્રીન[૪] કરી[૧૨] શકુંછું[૧૩]:—(૨) પોતાની[૨૩] પેદાયશમાં[૨૨-૨૧] હોરમજદ સાહેબના[૨૦] જેવા[૧૯] મુરાદ[૧૬]-હાંસલ કરનાર[૧૭] થજો[૧૮]! કએખુસરૂના[૨૯] જેવા[૨૮] મુબારક[૨૪] અને[૨૫] શ્રેષ્ટ[૨૬] થજો[૨૭]! મહેર યજદના[૩૩] જેવા[૩૨] સરસ-સચ્ચાઈવાળા[૩૦] થજો[૩૧]! જરીરની[૩૭] માફક[૩૬] દુશ્મનને મારનાર[૩૪] થજો[૩૫]! સ્યાવક્ષના[૪૧] જેવા[૪૦] *ભલી-દીનવાળા[૩૮] થજો[૩૯]! બેજનના[૪૫] જેવા[૪૪] પ્રકાશીત[૪૨] થજો[૪૩]! પાદશાહ ગુશ્તાસ્પ[૪૬] મીસાલ[૪૮] અશો[૪૬] થજો[૪૭]! સામ-નરીમાન[૫૩] જેવા[૫૨] જોરાવર[૫૦] થજો[૫૧]! રૂસ્તમ[૫૭] જેવા[૫૬] કૌવતમંદ[૫૪] થજો[૫૫]! દીનના-ખેરખાહ[૬૨] અસ્પદયાર[૬૧] જેવા[૬૦] તીરન્દાજ[૫૮] થજો[૫૯]! વળી[૬૯] જામાસ્પ[૬૬] જેવા[૬૫] ડહાપણથીજ[૬૭-૬૮] બોલનાર[૬૩] થજો[૬૪]! (૩) અરદાફ્રવષનાં[૭૩] જેવા[૭૨] ખાલેસીથી[૭૦] બુલંદ થજો[૭૧]! તેશ્તર[૭૭] (તીર યજદ) જેવા[૭૬] રાદી યાને કુદરત અનુસાર-સખાવતવાળા[૭૪] થજો[૭૫]! વરસાદ[૮૧] જેવા[૮૦] મીઠાશ-ભરેલા[૭૮] થજો[૭૯]! ખુરશેદ[૮૫] જેવા[૮૪] જોનાર[૮૨] થજો[૮૩]! જરથોશ્ત[૮૯] મીસાલ[૮૮] ઘણા-સવાબકાર[૮૬] થજો[૮૭]! જરવાન[૯૩] (યાને વખત) ના પાદશાહ[૯૪] મીશાલ[૯૨] લાંબી જીંદગીવાળા[૯૦] થજો[૯૧]! સ્પેદારમદની[૯૮] જમીન[૯૯] મીસાલ[૯૭] ફળકુપ[૯૫] થજો[૯૬]! (૪) સફર કરવા લાયક[૪] નદીની[૩] માફક[૨] (કુદરત સાથના) ઘાડા સંબધવાળા[૧૦૦] થજો[૧]! શીયાળાની-મોસમ[૮] મીસાલ[૭] ઘણા-જફા-ભરેલા[૫] થજો![૬] વસંતની-મોસમ[૧૨] માફક[૧૧] ખુશાલ[૯] રહેજો[૧૦]! કસ્તુરીના[૧૬] જેવા[૧૫] ખુશબોદાર[૧૩] થજો[૧૪]! સોના[૨૦] જેવા[૧૯] પ્રખ્યાત[૧૭] થજો[૧૮]! દેરમ[૨૪] જેવા[૨૩] આશકારા[૨૧] થજો[૨૨]! પોતાની[૩૧] પેદાયશમાં[૩૦-૨૯] હોરમજદ સાહેબના[૨૮] જેવા[૨૭] નેક-કામ-કરનાર[૨૫] થજો[૨૬]!

(૫) ઇન્[૩૨] આફ્રીન્[૩૩] ઓય્[૩૪] તને[૩૫] શુમા[૩૬] અએદુન્[૩૭] બાદ્,[૩૮] ચૂન્[૩૯] માહ્[૪૦] વ[૪૧] ખુરૂશીદ્[૪૨] વ[૪૩] આવ્[૪૪] વ[૪૫] આતશ્[૪૬] વ[૪૭] મએ[૪૮] વ[૪૯] મર્વ્[૫૦] વ[૫૧] મુશ્ક્[૫૨] વ[૫૩] યાસ્મેન્[૫૪] ગુલ્[૫૫] વ મરૂઝાંન્-ગોશે[૫૬] (૬) હુમા[૫૭] હુંજમન્[૫૮] રા (ફલાન રા) હજારૂ[૫૯] સાલ્[૬૦] જીંદ્-ગાની[૬૧] ઉમરૂ[૬૨] દ્રાજ[૬૩] બાદ્[૬૪]! એઝ[૬૫] આંન્[૬૬] બંદ્ગાંન્[૬૭] ખુશ[૬૮] મસ્ત[૬૯]-અશ[૭૦] કુનદ્.[૭૧] પ[૭૨] બીજશ્ને[૭૩] વ[૭૪] પાક્[૭૫] સ્પર્મ્[૭૬] અં-

* "નેક ખોરેહ સાથના દીદારના" જો "હુ-દીદ" અસલ પાજંદમાં વાંચવામાં આવે તો.

બરી[૭૭] વાજનેદ્[૭૮] ખુશ[૭૯]-વીનીહ્‌ા;[૮૦] નર[૮૧] અશો[૮૨] ફ્રજંદ્[૮૩] જાયદ્[૮૪], કે[૮૫] અઇરાન્[૮૬] દારાદ્,[૮૭] નાંમ[૮૮] બરાદ્,[૮૯] દુશ્મન્[૯૦] જનાદ્,[૯૧] વ[૯૨] દુદ્[૯૩] અફ્રોજાદ્[૯૪] વ[૯૫] દરૂદ્.[૯૬] (૭) અથ[૯૭] જમ્યાદ્[૯૮] યથ[૯૯] આફ્રીનામિ.[૧૦૦]

(૫) આ[૩૨] દુવા[૩૩] તમારી[૩૬] પોતાની[૩૫] ઉપર[૩૪] આમીન[૩૭] થાઓ ![૩૮] માહ-તાબ,[૪૦] તથા[૪૧] આફ્તાબ,[૪૨] પાણી,[૪૪] આતશ,[૪૬] દરાખનું શરબત,[૪૮] મર્વ-ફુલ,[૫૦] કસ્તુરી,[૫૨] ચપેલી,[૫૪] ગુલાબ[૫૫] તથા મરજાન-ગોશે[૫૬] (mouse-ear)ની મીસાલ[૩૯] (આમીન હોજો) (૬) તમામ[૫૭] અનજુમનને,[૫૮] (તથા) (ફ્લાણા)ને હજારો[૫૯] વરસ[૬૦] સુધીની લાંબી[૬૩] ઉમરની[૬૨] જીંદગી[૬૧] હોજો[૬૪] ! જેથી કરીને[૬૫-૬૬] પોતાના તાબા–હેઠળનાંઓને[૬૭] તે[૭૦] ખુશ[૬૮] તથા ખુશાલ[૬૯] કરે;[૭૧] અને ઉંચો-દરજ્જો[૭૩] હાંસલ કરી[૭૮] ખુશાલીથી[૭૯] જોવાયલો[૮૦] એક ચોખ્ખાં[૭૫] અસ્પરમ[૭૬] (sweet basil; marjoram) અને ફેરબા[૭૭] (મીસાલ) આશકારા થઈ રહે[૭૮] ! અશો[૮૨] નર[૮૧] ફરજંદો[૮૩] જનમ પામો[૮૪] જેઓ[૮૫] ઈરાન[૮૬] કાયમ રાખે,[૮૭] નામદાર[૮૮] થાય,[૮૯] દુશ્મનને[૯૦] મારે[૯૧] અને[૯૨] ખાનદાન[૯૩] તથા[૯૫] શાંતીને[૯૬] વધારનાર થાય ![૯૪] (૭) જેમ[૯૯] હું દુવા ગુજારૂંછું[૧૦૦] તેમ[૯૭] આમીન થાઓ[૯૮] !

આફ્રીન્-ઈ-હફ્ત્-અમેશાસ્પંદ્.

સાત અમશાસ્પંદાની આફરીન.

(૧) હુમા-જોર્[૧] બાદ્[૨] "અહુરૂમજ્દ્ ખોદાય્[૩]," ગુર્જ્હ્[૪] ખોરેહ્[૫] અવજાયાદ્,[૬] અવા[૭] સે[૮]-દએ[૯] '*વીસ્પએષાંમ'[૧૦] કે[૧૧] હુમ-કાર્[૧૨] હુમ-જહેશ્ને[૧૩] હુમ-યાર્,[૧૪] પ[૧૫] જનશ્ને[૧૬] ગજસ્તહ્[૧૭] ગના-મીનોય[૧૮], કે દ્વંદ્[૧૯] અવા[૨૦] હરૂવસ્પ્[૨૧] દીવ્[૨૨] વ[૨૩] દ્રુજ્[૨૪], પ[૨૫] જદારશ્ને[૨૬] દામાંને[૨૭] અહુરૂમજ્દ્[૨૮], ફ્રાજ્-કરૂનીદ્.[૨૯] (૨) હુમા-જોર્[૩૦] બાદ્[૩૧] "વેહુમન્[૩૨]" અમેશાસ્પંદ્,[૩૩] ગુર્જ્હ્[૩૪] ખોરેહ્[૩૫] અવજાયાદ્;[૩૬] અવા[૩૭] માહ્[૩૮] ગોશ[૩૯] રામ્[૪૦] કે[૪૧] હુમ-કાર્[૪૨] હુમ-જહેશ્ને[૪૩] હુમ-યાર્,[૪૪] પ[૪૫] જનશ્ને[૪૬] †અએ્મ[૪૭] ખ્રવી-દ્રઓશ[૪૮] દ્રુજ-‡અકોમન[૪૯] દ્રુજ-‡તરોમઇતિ.[૫૦] (૩) હુમા-જોર્[૫૧] બાદ્[૫૨] "અર્દીવહિશ્ત[૫૩]" અમેશાસ્પંદ્,[૫૪] ગુર્જ્હ્[૫૫]

---

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† જુઓ એની મુકાબેલ 'સરોશ યશ્ત રાતની વડી' કરદો ૧૩. "સ્નથાઈ અએ્મહે ખ્રવી–દ્રઓશ."

‡ જુઓ ગાથા હા ૩૨; ૩ "અક–મનંઘહ"; તથા ગાથા હા ૩૩; ૪ "તરો–મઇતી".

ખોરેહ[૫૬] અવજાયાદ,[૫૭] અવા[૫૮] આદરાંન[૫૯] સોશ[૬૦] બેહેરાંમ[૬૧] કે[૬૨] હમ-કારૂ[૬૩] હમ-જહેશને[૬૪] હમ-યારૂ,[૬૫] પ[૬૬] જનશને[૬૭] દુજે[૬૮] જમેસ્તાંન,[૬૯] સીજે[૭૦]-*અપઓશ,[૭૧] સીજે[૭૨]-†સ્પંજગર.[૭૩] (૪) હમા-જોરૂ[૭૪] બાદ[૭૫] "શાહેરેવર"[૭૬] અમેશાસ્પંદ,[૭૭] ગુર્જહ[૭૮] ખોરેહ[૭૯] અવજાયાદ,[૮૦] અવા[૮૧] ખુર,[૮૨] મેહેર,[૮૩] આસ્માંન,[૮૪] અનેરાંન,[૮૫] કે[૮૬] હમ-કારૂ[૮૭] હમ-જહેશને[૮૮] હમ-યારૂ,[૮૯] પ[૯૦] જનશને[૯૧] ‡બુશયાંસ્પે[૯૨] દેરંગ[૯૩]-ગવ[૯૪] દુજ,[૯૫] અસગહાનીહ[૯૬]-દુજ,[૯૭] આસાનશને[૯૮] દુજ[૯૯] (૫) હમા-જોરૂ[૧૦૦] બાદ[૧] "સ્પેંદારૂમદ[૨]" અમેશાસ્પંદ,[૩] ગુર્જહ[૪] ખોરેહ[૫] અવજાયાદ,[૬] અવા[૭] આવાં,[૮] દીન,[૯] અર્દ,[૧૦] મારેસ્પંદ,[૧૧] કે[૧૨] હમ-કારૂ[૧૩] હમ-જહેશને[૧૪] હમ-યારૂ,[૧૫] પ[૧૬] જનશને[૧૭] ¶અસ્ત-વહાદ[૧૮] દુશ-હીમ.[૧૯] (૬) હમા-જોરૂ[૨૦] બાદ[૨૧] "ખુરદાદ[૨૨]" અમેશાસ્પંદ,[૨૩] ગુર્જહ[૨૪] ખોરેહ[૨૫] અવજાયાદ,[૨૬] અવા[૨૭] તિશતર[૨૮] ગવાદ,[૨૯] અર્દાક્રવષ,[૩૦] કે[૩૧] હમ-કારૂ[૩૨] હમ-જહેશને[૩૩] હમ-યારૂ,[૩૪] પ[૩૫] જનશને[૩૬] $આજ્ઞ[૩૭]-ઇ-દીવાન[૩૮]-દાદ[૩૯] §તારીચ[૪૦] વ[૪૧] ‖જારીચ[૪૨] દીવ.[૪૩] (૭) હમા-જોરૂ[૪૪] બાદ[૪૫] "અમેરદાદ[૪૬]" અમેશાસ્પંદ,[૪૭] ગુર્જહ[૪૮] ખોરેહ[૪૯] અવજાયાદ.[૫૦] અવા[૫૧] રશને,[૫૨] આશતાદ,[૫૩] જમ્યાદ,[૫૪] કે[૫૫] હમ-કારૂ[૫૬] હમ-જહેશને[૫૭] હમ-યારૂ,[૫૮] પ[૫૯] જનશને[૬૦] **તરનીહ[૬૧] પઇત્યારે[૬૨] ક્રદૂમ[૬૩] વ**શૂદ[૬૪] એહરમન[૬૫] ક્રાજ-કરૂનીદ.[૬૬]

(૧) હોરમજદ સાહેબ[૩] સાથે હમશરીક[૧] થાઓ![૨] બુલંદી[૪] સાથે ખોરેહની[૫] વૃદ્ધિ થાઓ[૬] અને વળી 'વીસ્પેષામ'માં ભણાતાં[૧૦] ત્રણ[૮] ††દએની[૯] સાથે

---

* જુઓ તેશતર તીર યશ્ત ક. ૨૧, ૨૨. "દએવો યો અપઓષો"

† જુઓ ગોશ યશ્ત ક ૩૧ "સ્પિ-જઉરૂશ્કેમ,"

‡ જુઓ વદીદાદ પરગર્દ ૧૧ ક. ૯ "બૂશ્યાસ્ત યા દરેઘો ગવ"

¶ જુઓ વદીદાદ પરગર્દ ૫ ક. ૯ તથા પરગર્દ ૪ ક. ૪૯ } "અસ્તો-વીદોતુશ"

$ જુઓ વંદીદાદ પરગર્દ ૧૮ ક. ૧૯ "આજિશ દએવો-દાતો."

§ જુઓ વદીદાદ પરગર્દ ૧૦ ક. ૧૦ "પઇતિ પેરેને તઉરૂ."

‖ જુઓ વદીદાદ પરગર્દ ૧૦ ક ૧૦ પઇતિ પેરેને જઇરિચ."

** જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક ૯૬. "બુદેમ્ચ તરૂષ્નેમ્ચ."

†† એ ત્રણ 'દએ' યાને 'બનાવનારા' જરથોશ્તી મહીનાના ત્રિસે રોજમાંના ત્રણને લાગુ પડેછે, જેઓનાં નામ 'દએ-પ-આદર,' 'દએ-પ-મેહેર' તથા 'દએ-પ-દીન' તરીકે જાણીતાં છે.

કે જેઓ[11] નાપાક[17] ગનામીનોને[18] મારવામાં[15-16] એક-મીત્ર[14] અને હમકાર થઈ[12] સાથે ફરનારા[13] છે કે (જે ગનામીનોએ) હોરમજદની[28] પેદાયશને[27] મારી હઠાવવાને[26] વાસ્તે[25] દરવદો[19] અને વળી[20] તમામ[21] દેવ[22] તથા[23] દરૂજો[24] ઉત્પન્ન કીધા.[29] (૨) બેહમન[32] અમશાસ્પંદ[33] સાથે હમશરીક[30] થાઓ[31]! બુલંદીથી[34] ખોરેહની[35] વૃદ્ધિ થાઓ[36]! અને વળી મોહોર[38] ગોશ[39] રામની[40] સાથે[37] કે[41] જેઓ ઘાટકી ભાલાવાલા[48] એષમને[47] બુરાં-મનનાં-દરૂજને[49] તથા તુંદીના-દરૂજને[50] મારવાને[46] માટે[45] હમશરીક[44] તથા હમકાર[42] રહી સાથે ફરનારા[43] છે. (૩) અરદીબેહેશ્ત[53] અમશાસ્પંદ[54] સાથે હમશરીક[51] થાઓ[52]! બુલંદીથી[55] ખોરેહ[56] જયાદે થાઓ[57]! અને વળી આદર[59] સરોશ[60] અહેરાંમ[61] સાથે[58] કે જેઓ[62] શિઆળાના[69] દરૂજને,[68] અપઓશના[71] કંટાળાને[70] તથા સ્પંજગરના[73] કંટાળાને[72] મારવામાં[67-66] હમશરીક[65] હમકાર[63] તથા સાથે ફરનારા[64] છે. (૪) શહેરેવર[76] અમશાસ્પંદ[77] સાથે હમશરીક[74] થાઓ[75]! બુલદીની[78] મારફતે ખોરેહની[79] વૃદ્ધિ થાઓ[80]! અને વળી ખોરશેદ,[82] મહેર,[83] આસ્માન[84] તથા અનેરાંનની[85] સાથે[81] કે જેઓ[86] લાંબા[93] હાથવાળા[94] દરૂજના[95] ઉંઘણસીપણાંના બુશ્યાંસ્પ દેવને,[92] સુસ્તીના[96] દરૂજને[97] તથા આસાયશના[98] દરૂજને[99] મારવા[91] માટે[90] હમકાર[87] થઈ હમશરીક[89] તથા સાથે ફરનારા[88] છે. (૫) અસ્પંદારમદ[2] અમશાસ્પંદ[3] સાથે હમશરીક[100] થાઓ[1]! બુલદીથી[4] ખોરેહમાં[5] વધારો થાઓ![6] અને વળી આવાં,[8] દીન,[9] અશીસ્વંઘહ,[10] મારેસ્પદની[11] સાથે,[7] કે જેઓ[12] ખરાબ-ખસલતના[19] હાડકાં-ભાંજનાર અસ્ત-વહાત દેવને[18] મારવામાં[17-16] હમકાર,[13] હમશરીક[15] તથા સાથે રહેનારા[14] છે (૬) ખોરદાદ[22] અમશાસ્પંદ[23] સાથે હમશરીક[20] થાઓ![21] બુલંદીથી[24] ખોરેહ[25] જયાદે થાઓ[26]! અને તીર,[28] ગુવાદ[29] તથા ફરવરદીન[30] સાથે[27] બી કે જેઓ[31] દેવોના[38] પેદા કીધેલા[39] લોભના આજ નામના દેવને[37] તથા તારીચ[40] અને[41] જારીચ[42] દેવને[43] મારવા[36] માટે[35] સાથે રહી[33] હમશરીક[34] થઈ સાથે કામ કરનારા[32] છે. (૭) અમરદાદ[46] અમશાસ્પદ[47] સાથે હમશરીક[44] થાઓ![45] બુલદીથી[48] ખોરેહનો[49] વધારો થાઓ[50]! અને વળી રશ્ને[52] આશ્તાદ[53] જમ્યાદ[54] સાથે,[51] કે જેઓ[55] અહેરેમને[65] અરપા કીધેલી[66] સૌથી પહેલી[63] દુશ્મનાઈ[62] તરસને[61] તથા ભુખને[64] મારવા[60] માટે[59] હમશરીક[58] હમકાર[56] તથા સાથે ફરનારા[57] છે.

(૮) અવજાયાદ્[67] દાંમે[68] અહુરૂમજદ્,[69] વ[70] અવ્‌સહીનાદ્[71] દાંમે[72] એહરૂમન્[73]! હમા-જોર્[74] બાદ્[75] ગેરાંન્[76] કોહાંન્[77] અશાહી-ખારીહ્[78] પૂર્-ખારીહ્[79] અહુરૂમજદ્-દાદ;[80] અવા[81] ઓય્[82] દારાંન[83]

વ[૮૪] દ્રખ્તાંન[૮૫] ખુરશ્ને-બરાંન[૮૬] વ[૮૭] જરીન[૮૮] ઉર્વરાંન[૮૯]! હમા-જોરૂ[૯૦] *અઉર્વંન્દ-કોહ,[૯૧] હમા-જોરૂ[૯૨] †રએવંદ-કોહ,[૯૩] હમા-જોરૂ[૯૪] મેહ-‡પારૂસીન-કોહ,[૯૫] હમા-જોરૂ[૯૬] દએમાવંદ-કોહ,[૯૭] કે[૯૮] દ્રવંદ[૯૯] બીવ-રાસ્પ[૧૦૦] અંદરૂ[૧] ઓય્[૨] બસ્ત[૩] એસ્તેદ[૪]! હમા-જોરૂ[૫] ¶ગરે[૬]-હોશ-દાશતારૂ[૭] અશાહી-ખારીહ[૮] પૂર-ખારીહ[૯] અહુરૂમજ્દ-દાદ.[૧૦] (૯) હમા-જોરૂ[૧૧] ચશ્મગાંન[૧૨] બૂન્હાને[૧૩] આવાંન[૧૪] રોદાંન[૧૫]! હમા-જોરૂ[૧૬] અઉર્વન્દ-રોદ,[૧૭] હમા-જોરૂ[૧૮] વેહ-રોદ,[૧૯] હમા-જોરૂ[૨૦] ફ્રાદ-રોદ![૨૧] હમા-જોરૂ[૨૨] §જરેહ-વરૂ-કશ,[૨૩] હમા-જોરૂ[૨૪] જરેહ-ફ્રાંકર્દ,[૨૫] હમા-જોરૂ[૨૬] જરેહ-પુઇતિ,[૨૭] હમા-જોરૂ[૨૮] જરેહ ||કયાંસે.[૨૯]

(૮) હોરમજદની[૬૯] પેદાયશની[૬૮] વૃદ્ધિ થાઓ[૬૭]! અને[૭૦] અહેરેમનની[૭૩] પેદાયશનો[૭૨] ઘટાડો થાઓ[૭૧]! હોરમજદના-પેદા કીધેલા[૮૦] અશોઈના-સુખવાળા[૭૮] તથા સંપૂર્ણ-આબાદીવાળા[૭૯] પહાડો[૭૬] અને પર્વતો[૭૭] સાથે, અને વળી[૮૧] રોપાઓ[૮૩] અને[૮૪] ખોરાકી-ધરાવનારા[૮૬] ઝાડપાનો[૮૫] અને[૮૭] સોનેરી[૮૮] ઉરવરોની[૮૯] સાથે[૮૨] હમશરીક[૭૪] થાઓ[૭૫]! અઉર્વંદ-પહાડ,[૯૧] રએવંદ-પહાડ,[૯૩] મેહપારસીન પહાડ[૯૫] તથા દેમાવદ પહાડ[૯૭] કે[૯૮] જ્યાં દસ હજાર ઘોડાવાળા[૧૦૦] દરવંદને[૯૯] તેની[૨] અંદર[૧] બાંધેલો[૩] છે[૪] તે (બધા) પહાડોની સાથે હમશરીક[૯૦-૯૨-૯૪-૯૬] (થાઓ)! અશોઈની-આસાનીવાળા[૮] તથા સંપૂર્ણ-સુખવાળા[૯] હોરમજદના-પેદા-કીધેલા[૧૦] હોશ-ધરાવનાર[૭] ઉષિદરેન[૭] પહાડની[૬] સાથે હમશરીક[૫] (થાઓ)! (૯) પાણીઓ[૧૪] તથા નદીઓના[૧૫] ઝરાઓ[૧૨] અને મૂળો[૧૩] સાથે હમશરીક[૧૧] (થાઓ)! અઉર્વંદ-નદી,[૧૭] વેહ-નદી,[૧૯] ફ્રાદ-નદી,[૨૧] તથા વરકશ-દરીઓ,[૨૩] ફ્રાંકર્દ-દરીઓ,[૨૫] પુઇતિ-દરીઓ[૨૭] અને ક્યાંસે દરીઓ[૨૯] (એ બધાંઓની) સાથે હમશરીક[૧૬-૧૮-૨૦-૨૨-૨૪-૨૬-૨૮] (થાઓ)!

(૧૦) હમા-જોરૂ[૩૦] રવાંને[૩૧] બૂરજીદ[૩૨] કે[૩૩] અવરૂતાંન[૩૪] અવરૂતૂમ[૩૫] પ[૩૬] રાસ્તીહ[૩૭] વ[૩૮] વેહીહ[૩૯] વ[૪૦] વરૂજીદારીહ[૪૧] દીન-વજારૂ[૪૨] વ[૪૩] દાદસ્તાંન-વજારૂ[૪૪] બૂદ-હેંદ.[૪૫] (૧૧) હમા-જોરૂ[૪૬] દહ-દહ્યુ-વદ[૪૭]

---

* જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૩ "અશ્ત અઉર્વન્તો ફ્રાઓંકવો."

† જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૬ "રએવાઓસ્ચ ગઇરિશ". વળી જુઓ આતશ ન્યાએશ પાનું ૭૫. "રએવન્તહે ગરોઇશ."

‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૩. "ઉપાઇરિ-સએન."

¶ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૨૮ "ગઇરિ-ઉષિ-દરેનેમ."

§ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૫૯. "જ્રયંઘ્હો વોઉરૂ કષહે."

|| જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૬૬. "જ્રયો યત કાંસુમ."

શાહનશાહ![48] હુમા-જોર[49] વજોર્ગ[50] ફ્રમાદાર.[51] (૧૨) હુમા-જોર[52] હફ્ત-કેશ્વર્-જમીન[53] *અરેજહ,[54]*સવહ,[55]*ફ્રદદફશ્,[56]*વીદદફશ્,[57] *વોરૂ-બરેશ્ત,[58] *વોરૂ-જરેશ્ત,[59] *ખનરસ-બામી,[60] ૫[61] મ્યાંને[62] જાદાંન્[63] ફ્રોખ્તુમ;[64] અશોતુમ,[65] પાશૂમ,[66] યશ્તે[67]–યજદાંન્[68] જરથોશ્ત[69] સ્પિતમાંન[70] અશો-ફ્રોહર.[71]

(૧૦) બુલંદીએ પહોચેલા[32] રવાન[31] સાથે હમશરીક[30] (થાઓ), કે જે[33] રાસ્તી,[37] ભલાઈ,[36] તથા[38-40] અમલ્યાતમાં[41] પહેલાંમાં[34] પહેલું[35] (તથા) દીન-સમજાવનાર[42] અને[43] કાયદા-સમજાવનાર[44] થઈ ગયું છે![45] (૧૧) દેશના-દેશપતિ[47] શહેનશાહની[48] સાથે હમશરીક[46] (થાઓ)! બુજોર્ગ[50] હોકમ-આપનાર[51] સાથે હમશરીક[46] (થાઓ)! (૧૨) સાતે કેશ્વર-જમીન[53] અરેજહી,[54] સવહી,[55] ફ્રદદફશુ,[56] વીદદફશુ,[57] વોઉરૂ-બરેશ્તી,[58] વોઉરૂ જરેશ્તી[59] તથા ખનીરથબામીમાં[60] જન્મેલાઓની[63] અંદર[61-62] સૌથી મુબારક[64] સૌથી અશો,[65] સૌથી પહેલાં[66] યજદોથી[68] ઇજીયલા[67] (અશો) સ્પીતમાન[70] જરથોશ્તના[69] અશો ફરોહર[71] સાથે હમશરીક[52] (થાઓ)!

(૧૩) હુમા-જોર[72] અથોરનાંન[73] સેપાહવદ[74] ફીરોજગર[75] આદરાંન[76] શાહ[77] તગી[78] દાદ[79] "†આદર-ફ્રાહ[80]"! હુમા-જોર[81] રથેશ્તારાંન[82] સેપાહવદ[83] તગી[84] દાદ[85] અયાફત[86] "આદર-ગોશસ્પ"![87] હુમા-જોર[88] ફીરોજગર[89] વાસ્ત્રયોસાંન[90] સેપાહવદ[91] ખોદાય[92] કેરૂફેગર[93] "આદર-બૂરજીન[94]" ફીરોજગર.[95]

(૧૩) અથોરનાનોના[73] સેપાહીગીરીવાળા[74] ફતેહમંદ[75] પાદશાહી[77] શક્તિ[78]-પામેલા[79] આતશ[76] આદર-ફ્રાહ[80] સાથે હમશરીક[72] (થાઓ)! રથેશ્તારોના[82] સેપાહીગીરીવાળા[83] શક્તિ[84] પામેલા[85] તથા મેળવેલા[86] આદરગોશસ્પ[87] સાથે હમશરીક[81] (થાઓ)! ફતેહમદ[89] વાસ્ત્રયોશના[90] સેપાહીગીરીવાળા[91] સબાબકાર[93] સાહેબ[92] ફતેહમદ[95] આદરબૂરજીન[94] સાથે હમશરીક[88] (થાઓ)!

(૧૪) અનઓશાહ[96] રવાંન[97] બાદ[98], રવાંન[99]-ઈ રદાંન,[100] દસ્તુરાંન,[1] મોબદાંન,[2] હેરૂવદાંન,[3] વેહ-દીનાંન[4] ચાશીદારાંન,[5] હાવસ્તાંન,[6] કે[7] અવર[8] ૫[9] ઇન[10] જમીને[11] તનોમંદ[12] બેવદઈ-હેંદ[13]!

---

* જુઓ રપને યશ્ત ફ. ૯. ૧૦, ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫.

† આતશ ન્યાએશમાં દરેક આતશના કેબલા સાથે ભણાતો બુલંદમાં બુલંદ આતશ; જેમકે "આતશ બેહેરામ આદર ફ્રાહ" "આતશ આદરાંન આદર ફ્રાહ" અથવા "આતશ દાહગાહ આદર ફ્રાહ."

અનઓશહ[૧૪] રવાન્[૧૫] બાદ્,[૧૬] રવાંન-ઇ[૧૭] *ગયોમર્દ-[૧૮] વ[૧૯] †હુઓશંગ[૨૦] વ[૨૧] ‡તહ્મૂરસ્પ્[૨૨] વ[૨૩] ¶જમશીદ્,[૨૪] $ફ્રેદુન[૨૫] વ[૨૬] §મિનો-ચેહ્ર્[૨૭] બા-મી,[૨૮] વ[૨૯] ||હુજોએ[૩૦] તહ્માસ્પાંન,[૩૧] કએ§§ કોબાદ્,[૩૨] કએ-**કાઉસ,[૩૩] કઓ††-સ્યાવક્ષ,[૩૪] કએ‡‡-ખુસ્રૂ,[૩૫] કએ-લોહ્રાસ્પ્,[૩૬] કએ-$$વીશ્તા-સ્પ્,[૩૭] વેહુમન[૩૮] અસ્પંદ્યારાંન.[૩૯] (૧૫) અનઓશહ[૪૦] રવાન્[૪૧] બાદ્[૪૨], રવાંન-ઇ[૪૩] જરથોશ્ત[૪૪] સ્પિતમાંન[૪૫] અશો-ફ્રોહ્ર્,[૪૬] અવા[૪૭] હુમા[૪૮] અથોરૂનાન[૪૯] રથએશ્તારાંન[૫૦] વાસ્ત્ર્યોસાંન[૫૧] હુતોખ્શાંન[૫૨] દહ્માંન,[૫૩] કે[૫૪] પ[૫૫] અશાહી[૫૬] ચર્જેદ્,[૫૭] નેકીહ[૫૮]-અરજાંનીહ[૫૯] હેંદ[૬૦]! રામ-શ્નીહ[૬૧] વ[૬૨] શાદીહ[૬૩] વ[૬૪] પદ્ગાંનીહ[૬૫] વ[૬૬] નેકીહ[૬૭] એજ[૬૮] સૂએ[૬૯] નીમ[૭૦]-રોજ[૭૧] અંદર[૭૨] આયાદ્![૭૩] દર્દ[૭૪] વ[૭૫] વીમારીહ[૭૬] વ[૭૭] દુશ-ખારીહ[૭૮] વ[૭૯] અનાકીહ[૮૦] વસ્તાકીહ[૮૧] હરવસ્પ[૮૨] પત્યારે[૮૩] એજ[૮૪] સૂએ[૮૫] અવાખ્તર[૮૬] બે-દ્વારાદ્![૮૭] ¶¶વેહાંન[૮૮] પાદ્શાહ[૮૯] બેંદ્;[૯૦] વતરાંન[૯૧] અપાદ્શાહ[૯૨] બેંદ્![૯૩] એજ[૯૪] કર્દ[૯૫] વ[૯૬] ક્રુનશ્ને[૯૭] ખીશ[૯૮] અવાખ્શ[૯૯] પશેમાંન[૧૦૦] બેદ્;[૧] મા[૨] એમા-અચ્-રા[૩] મનશ્ને[૪] ગવશ્ને[૫] ક્રુનશ્ને[૬] અંદર[૭] ફ્રારૂનીહ[૮] બાદ્[૯]!

(૧૪) દિનના સરદારો[૧૦૦] દસ્તુરો,[૧] મોબેદો,[૨] એરવદો,[૩] ભલી દીનવાળા[૪] દીની-અમલ્યાતવાળા[૫] તથા શાગેર્દો[૬] કે[૭] જેઓ આ[૧૦] ગેતીના[૧૨] જમીન[૧૧] ઉપરથી[૮ ૯] ગુજર-પામ્યા[૧૩] છે, તેઓનાં રવાંનો[૯૫] અમર્ગ[૯૬] રવાંન[૯૭] થાઓ[૯૮]!

---

* જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક. ૮૭ "ગયેહે મરેથ્નો"
† જુઓ આવાં યશ્ત ક. ૨૧ "હઓષ્યંઘ્હો પરદાતો"
‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૨૮ "તખ્મેમ્ ઉરૂપિ,"
¶ જુઓ મોટી હોમ યશ્ત ક ૪ "યિમો ક્ષએતો હ્વાથ્વો"
$ જુઓ બેહેરાંમ યશ્ત ક. ૪૦ "થ્રએતઓનો."
§ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક ૧૩૧ "મનુશ્ ચિથ્રહે અઈર્યાવહે."
|| જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક ૧૩૧ "ઉજવહે તુમાસ્પહે."
§§ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક ૭૧ "કવએમ કવાતેમ્"
** જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૭૧ "કવએમ્ ઉસદનેમ્"
†† જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૭૧ "કવએમ્ સ્યાવર્ષાનેમ્"
‡‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૭૪ "કવએમ્ હુઓસ્રવંઘ્હેમ્."
$$ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૮૪ "કવએમ્ વીશ્તાસ્પેમ્."
¶¶ એની મુકાબેલ જુઓ હોશબાંમ પાનું ૨૪ "વસો-ક્ષથ્રો ખ્યાત અષવ; અવસો-ક્ષથ્રો ખ્યાત્ દ્રવાઓ."

ગયોમર્દ,[૧૮] હોશંગ,[૨૦] તેહમુરસ્પ,[૨૨] જમશીદ,[૨૪] ફરેદુન,[૨૬] તથા ઝળકતા[૨૮] મીનોચેહેરનાં[૨૯] રવાંનો,[૧૭] અને તેહમાસ્પના[૩૧] બેટા હુજાુબે,[૩૦] કએકોબાદ,[૩૨] કએકાઉસ,[૩૩] કએસ્યાવક્ષ,[૩૪] કએખુશરૂ,[૩૫] કએલોહરાસ્પ[૩૬] અને કએગુશ્તાસ્પ[૩૭] તથા અસફંદયારના[૩૯] બેહમન[૩૮] (ના રવાંનો) અમર્ગ[૧૪]-રવાંન[૧૫] થાઓ![૧૬] (૧૫) અશો ફરોહર સાથનાં[૪૬] (અશો) સ્પિતમાંન[૪૫] જરથોશ્તનું[૪૪] રવાંન[૪૩] અમર્ગ[૪૦] રવાન[૪૧] થાઓ!—[૪૨] અને વળી[૪૭] તમામ[૪૮] અથોરનાન[૪૯] લડવૈયા,[૫૦] ખેતીકારો[૫૧] અને ધંધાદારીઓ[૫૨]—(તમામ) ભલાંઓ[૫૩] કે જેઓ[૫૪] અશોઇને[૫૬] લીધે[૫૫] ઇજ્જાયલા[૫૭] છે, અને નેકીને[૫૮] લાયકના[૫૯] છે,[૬૦] (તેઓનાં રવાનો બી અમર્ગ રવાંન થાઓ!) ખુશી,[૬૧] ખુશાલી[૬૩] સુખ[૬૫] અને[૬૨] નેકી[૬૭], મધ્યાંન[૭૦-૭૧] (એટલે દક્ષીણ)ની બાજુ[૬૯] તરફથી[૬૮] અંદર[૭૨] આવે![૭૩] દરદ[૭૪] બીમારી[૭૬] દુઃખ[૭૮] તથા[૭૫] હેરાનગતી[૮૦] તથા[૭૯] દમ-દાતી[૮૧]—તમામ[૮૨] મુશ્કેલીઓ,[૮૩] ઉત્તર-દિશાની[૮૬] બાજુ[૮૫] તરફથી[૮૪] નહાશી જાય![૮૭] ભલાંઓ[૮૮] પાદશાહીવાળા[૮૯] થાએ![૯૦] દુષ્ટ માણસો[૯૧] પાદશાહીવગરના[૯૨] થાએ[૯૩]! કીધેલાંથી[૯૫] તથા[૯૬] પોતાની[૯૮] કરણીથી[૯૭-૯૪] પશેમાન થઈ[૧૦૦] દુર રહેનારા[૯૯] થાય![૧] વળી અમારે માટે તો[૨-૩] મનશ્ની[૪] ગવશ્ની[૫] કુનશ્ની[૬] ભલાઈની[૮] અંદર[૭] રહે![૯]

(૧૬) હેચ્[૧૦] કસ[૧૧] એજ[૧૨] મ્યાન્[૧૩] પ[૧૪] દીવ્-યાજ[૧૫] કર્દૂન્[૧૬] કે[૧૭] પ[૧૮] તન્[૧૯] અયોપ્[૨૦] ખાસ્તે,[૨૧] અયોપૂ[૨૨] પ રવાંન્[૨૩] જ્યાંન્[૨૪] બાદ![૨૫] કે[૨૬] રા[૨૭] વીશ[૨૮] આવાયદ,[૨૯] વીશ[૩૦] બાદ![૩૧] કે[૩૨] રા[૩૩] વેહ[૩૪] આવાયદ,[૩૫] વેહ[૩૬] બાદ![૩૭] કે[૩૮] રા[૩૯] જન[૪૦] આવાયદ,[૪૧] જન્[૪૨] બાદ![૪૩] કે[૪૪] રા[૪૫] ફ્રજંદ[૪૬] આવાયદ,[૪૭] ફ્રજંદ[૪૮] બાદ![૪૯] ગેતીહા[૫૦] અએદૂન[૫૧] બાદ,[૫૨] ચૂન્[૫૩] તન્[૫૪] કામ્[૫૫] અંદર્[૫૬] ફ્રારૂની;[૫૭] મીનોઇહા[૫૮] અએદૂન્[૫૯] બાદ,[૬૦] ચૂન્[૬૧] રવાન્[૬૨]-કામ્[૬૩] અંદર્[૬૪] અશાહી.[૬૫] (૧૭) બેરસાદ[૬૬] ઇન્[૬૭] આફ્રીન[૬૮] ઓય્[૬૯] તને[૭૦] શૂમા[૭૧] વેહાંન્[૭૨] હન્જમનાંન્[૭૩] વેહ-દીનાંન્![૭૪] અવજૂનીહાતર્[૭૫] પ[૭૬]-કામ્[૭૭] બાદ![૭૮] અયાફૂત[૭૯]-ખાસ્તાર્[૮૦]-હોમ્[૮૧] બહેરે[૮૨] જીંદગાંની[૮૩] કે[૮૪] ઓરા[૮૫] દાદાર્ અહુરમજદ[૮૬] બરૂહેનીદ[૮૭] એસ્તાદ![૮૮] એહરૂમન[૮૯] દવંદ[૯૦] એજ[૯૧] અયોવે[૯૨] વરૂજીદ.[૯૩] નબાનજદિશ્તાંન[૯૪] યક્[૯૫] યક્-સદ[૯૬] પ[૯૭] અવજૂન્[૯૮] બાદ![૯૯] અયાફૂત[૧૦૦]-ખાસ્તાર્[૧]-હોમ,[૨] કે[૩] રાદ[૪] આવાદ[૫] બાદ![૬] રાસ્ત્[૭]-ગોઆફ્રીંગાંન[૮] બાદ![૯] *દાના[૧૦] પાદશાહ[૧૧] બાદ![૧૨] દુશદાના[૧૩] અપાદશાહ[૧૪] બાદ![૧૫] દીને[૧૬] વેહ[૧૭] માજદયસ્નાંન્[૧૮] પ[૧૯] હફ્ત-કેશ્વર્-જમીન્[૨૦] રવા[૨૧] જીઆંન[૨૨] બાદ![૨૩] આવ્[૨૪] તજશ્ને,[૨૫]

---

* એની મુકાબેલ જુઓ હોશબામ પાનું ૨૪. વળી જુઓ યજશ્ને હા ૮; ફ. ૫. "વસો-ક્ષથ્રો ખ્યાત અષવ; અવસો-ક્ષથ્રો ખ્યાત દ્રેવાઓ." વળી પાનું ૪૪૦ મું; ફૂટનોટ જુઓ.

ઉર્વૈરાંન[૨૬] વખ્શશ્ને,[૨૭] જોરૂદાયાંન[૨૮] પ[૨૯] ચમશ્ને,[૩૦] *એમા-અચ્ રા[૩૧] મનશ્ને[૩૨] ગવશ્ને[૩૩] કુનશ્ને[૩૪] રાસ્ત[૩૫] ફ્રારૂન[૩૬] બાદ્![૩૭] કે[૩૮] આંન[૩૯] બહેરૂ[૪૦] અંદા[૪૧]-સરૂ[૪૨] પ[૪૩] મર્દાન[૪૪] રા[૪૫] પાદ્-દહેશ્ને[૪૬] દહેશ્તારૂ,[૪૭] તા[૪૮] એમા[૪૯] પાદ્-દહેશ્નીહાતરૂ[૫૦] બૂંદીહાતરૂ[૫૧] યાદ્[૫૨] બાદ્,[૫૩] અ-ચોપ્[૫૪] પ ગેતી,[૫૫] અચોપ્[૫૬] પ મીનો![૫૭] અનઓશહ્[૫૮] રવાંન[૫૯] બાદ્[૬૦] રવાંને[૬૧] જરતોશ્તે[૬૨] સ્પિતમાંન[૬૩] અશો-ફ્રોહરૂ,[૬૪] અવા[૬૫] હુમા[૬૬] અ-થોરૂનાંન[૬૭] રથએશ્તારાંન[૬૮] વાસ્ત્રેયોસાંન[૬૯] હુતોખ્શાંન.[૭૦]

(૧૬) દેવ-યસ્ની[૧૫] કરવાને[૧૬] માટે[૧૪] (નાઓની) અદરથી[૧૩] તે[૧૨] શખ્સ[૧૧] કે જે[૧૭] તનને[૧૯] માટે[૧૮] દોલત[૨૧] અથવા[૨૦-૨૨] તો રવાંનને[૨૩] માટે હલાકી ભોગવનાર[૨૪] હોય તે કુચ બીસાદ વગરનો[૧૦] થાય![૨૫] જે કોઈ ને[૨૬-૨૭] ઘણું[૨૮] જરૂરનુ હોય[૨૯] તે ઘણું[૩૦] પામો![૩૧] જે કોઈ ને[૩૨ ૩૩] ભલુ[૩૪] જરૂરનું હોય[૩૫] તેને ભલુ[૩૬] હોજો![૩૭] જેને[૩૮-૩૯] ધણીઆણીની[૪૦] જરૂર હોય[૪૧] તેને ધણીઆણી[૪૨] મલજો![૪૩] જે કોઇને[૪૪-૪૫] માટે ફરજંદ[૪૬] જરૂરનાં હોય[૪૭] તેને ફરજંદ[૪૮] થજો![૪૯] જે પ્રમાણમાં[૫૩] શારી-રિક[૫૪] ઇચ્છા[૫૫] ભલાઇમાં[૫૭-૫૬] (હોય) તે પ્રમાણમાં[૫૧] ગેતીમાં[૫૦] એમ[૫૨] થજો,[૫૨] (અને) જે પ્રમાણમાં[૬૧] રવાનની[૬૨] ખાહેશ[૬૩] અશોઈમાં[૬૫-૬૪] હોય તે પ્રમાણ-માં[૫૯] મીનોઈ રીતે[૫૮] એમ[૫૯] થજો![૬૦] (૧૭) આ[૬૭] આફરીન[૬૮] તમો[૭૧] ભલાંઓ,[૭૨] ભલી-દીનના[૭૪] અનજુમનને[૭૩] પોતાને[૬૯-૭૦] પહોંચો,[૬૬] અને વધારે વૃદ્ધિકારક રીતે[૭૫] મોરાદવાળા[૭૬-૭૭] થાઓ![૭૮] દાદાર હોરમજદે[૮૬] જીંદગીનો[૮૩] જે[૮૪] હીસ્સો[૮૨] તેનેમાટે[૮૫] પેદા કરી[૮૭] રાખેલો[૮૮] છે તેની મોરાદ[૭૯] ચાહુંછું![૮૦-૮૧] પાપી[૯૦] અહરેમન[૮૯] બીજી રીત[૯૨] થી[૯૧] કામ કરેછે.[૯૩] નબાનજદિશ્ત ને લગતાં રવાનો તરફના[૯૪] એક[૯૫] એક-સોગણુ[૯૬] વધારામાં[૯૮-૯૭] થજો![૯૯] હુ મોરાદ[૧૦૦] ચાહુંછું[૧-૨] કે[૩] "રાદી"[૪] આબાદ[૫] થાઓ[૬]! રાસ્તી[૭] મશહુર[૮] થાઓ[૯]! ઈલ્મવાલા[૧૦] પાદશાહીવાળા[૧૧] થા-ઓ[૧૨]! બદ-જાણકાર[૧૩] પાદશાહી વગરના[૧૪] થાઓ![૧૫] ભલી[૧૭] માજદયસ્ની[૧૮] દીન[૧૬] હફતકેશ્વર જમીન[૨૦] ઉપર[૧૯] ફેલાય[૨૧] અને જીવતી[૨૨] રહે![૨૩] પાણીનુ[૨૪] વહેવું,[૨૫] ઝાડપાનની[૨૬] વધ,[૨૭] તથા અનાજના[૨૮] આમ તેમ હાલવા[૩૦] માટે,[૨૯] અ-મારે ખાતર બી[૩૧] મનશ્ની[૩૨] ગવશ્ની[૩૩] કુનશ્ની[૩૪] રાસ્ત[૩૫] અને ભલા[૩૬] રહે,[૩૭] જેથી[૩૮] કરીને પેલો[૩૯] હિસ્સો[૪૦] લોકોને[૪૪] માટે[૪૩-૪૫] સેવટ[૪૨] સુધી[૪૧] બદલો[૪૬] આપનાર[૪૭] થાય અને તેથી[૪૮] ગેતી[૫૫] અથવા[૫૪-૫૬] મીનોમાં[૫૭] અમને[૪૯] બદલા તરીકે[૫૦] સંપૂર્ણ રીતે[૫૧] યાદ[૫૨] રહો[૫૩]! અશો ફરોહર સાથના[૬૪] (અશો) સ્પિતમાંન[૬૩] જરતોશ્તનું[૬૨] રવાન[૬૧] તેમજ[૬૫] તમામ[૬૬] અથોરનાનો[૬૭] લડવૈયા,[૬૮] ખેતીકાર,[૬૯] તથા ધંધાદારીઓનાં[૭૦] (રવાંનો) અમર્ગ[૫૮] રવાંન[૫૯] થાઓ[૬૦]!

* જુઓ એનેજ મળતુ વાકય પાનુ ૪૪૦ મું—"મા એમા—અચ્રા મનશ્ને ગવશ્ને કુનશ્ને અંદરૂ ફ્રારૂનીહ્ બાદ્!"

(૧૮) *હઉમાંન[૭૧] કે[૭૨] પ[૭૩] ઇન[૭૪] મ્યજદ[૭૫] ફ્રાજ-રસીદ[૭૬] હેંદ![૭૭] એજ[૭૮] ઇન[૭૯] મ્યજદ[૮૦] બહેર[૮૧] આમદન[૮૨] બહેર[૮૩] ગેરેફ્તન,[૮૪] હર[૮૫] ગામી[૮૬] રા[૮૭] હજાર[૮૮] વ[૮૯] દ્રીસદ[૯૦] ગાંમ[૯૧] વહિશ્ત[૯૨] રોશન[૯૩] ગરો-શ્માની[૯૪] બે-પદીરાદ[૯૫]! (૧૯) પ[૯૬] ફ્રાજ-આમદન[૯૭] કેરૂફે[૯૮] બે-અ-વજાયાદ![૯૯] પ[૧૦૦] અવાજ[૧] શૂદન[૨] ગુનાહ[૩] ઓય[૪] બૂન[૫] બેરવાદ[૬] વ[૭] ગેતી[૮] નેક[૯] બાદ[૧૦]! વ[૧૧] મીનો[૧૨] વેહ[૧૩] બાદ[૧૪]! સર[૧૫]-ફ્રજાંમ[૧૬] અશાહી[૧૭] બે-અવજાયાદ![૧૮] રવાંન[૧૯] ગરોસ્માંની[૨૦] બાદ[૨૧]! રવાંન[૨૨] ગરોસ્માંની[૨૩] બાદ[૨૪]! રવાંન[૨૫] ગરોસ્માંની[૨૬] બાદ![૨૭] અશો[૨૮] બેદ[૨૯] દેરૂ-જી[૩૦]! અથ[૩૧] જમ્યાત[૩૨] યથ[૩૩] આફ્રીનામિ![૩૪]

† હૂમતનાંમ[૩૫] હૂખ્તનાંમ[૩૬] હુવરૂશ્તનાંમ[૩૭] યદચા[૩૮] અન્યદચા[૩૯] વેરેજયમ્નનાંમ્ચા[૪૦] વાવેરેજનનાંમ્ચા[૪૧] મહી[૪૨] અઇબી-જરેતારો[૪૩] નએનએસ્તારો[૪૪] યથના[૪૫] વોહુનાંમ[૪૬] મહી![૪૭]

§ યથા અહુ વઇર્યો (૨૧) અષેમ વોહૂ (૧૨)

યથા અહૂ વઇર્યો (૨) યસ્નેમ્ચ વહમેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરેષી, દ્રઓશ, આહુઇર્યેહે અષેમ વોહૂ (૧).

☞ અહ્માઇ રએશચ; હજાંધ્રેમ; જસ મે અવંઘહે; કેરૂફે મોજદ. અષેમ વોહૂ (૧).

(૧૮) ભલાંઓ[૭૧] કે જેઓ[૭૨] આ[૭૪] મ્યજદને[૭૫-૭૩] પહોંચી ગયલા[૭૬] છે[૭૭] તેઓ આ[૭૯] મ્યજદની[૮૦] અદરથી[૭૮] હિસ્સાને વાસ્તે[૮૧] આવીને[૮૨] હિસ્સો[૮૩] લઈજવા ના[૮૪] દરેક[૮૫] પગલાંને[૮૬] માટે[૮૭] બારસો[૮૮-૮૯-૯૦] પગલાં[૯૧] સૌથી સરસ[૯૨] રોશન[૯૩] ગરોથ્માંન[૯૪] તરફ કબુલ ફરમાવજો![૯૫] (૧૯) આવવાથી[૯૭] કરીને[૯૬] સવાબનો[૯૮] વધારો થાઓ![૯૯] પાછા[૧] જવાને[૨] વાસ્તે[૧૦૦] ગુનાહ[૩] તેના[૪] મુળમાં[૫] જાય;[૬] ગેતી[૮] નેક[૯] થાઓ,[૧૦] અને[૧૧] મીનો[૧૨] ભલી[૧૩] થાઓ[૧૪]! આખરે[૧૫] છેડે[૧૬] અષોઇની[૧૭] વૃદ્ધિ થાઓ[૧૮]! રવાન[૧૯] ગરોથ્માંની[૨૦] થાઓ,[૨૧] રવાન[૨૨] ગરોથ્માંન[૨૩] પામો,[૨૪] રવાન[૨૫] ગરોથ્માંની[૨૬] થાઓ[૨૭]! અશો[૨૮] થાઓ[૨૯] તથા લાંબી-જીંદગીવાલા[૩૦] થાઓ! જેમ[૩૩] હુ દુવા ગુજારૂંછું[૩૪] તેમ[૩૧] આમીન થાઓ[૩૨]! આએ દુન્યાને માટે[૩૮] તથા પેલી દુન્યાને માટે[૩૯] હુમત[૩૫] હૂખ્ત[૩૬] તથા હવરશ્ત[૩૭] મુજબ અમલ કરનારાઓની[૪૦] તથા અમલ કરી ગયલાઓની[૪૧] વખાણ કરનારા[૪૩] તથા તેઓ ઉપર ધ્યાન આપનારા[૪૪] છીયે,[૪૨] જેથી કરીને[૪૫] હમો ભલાંઓમાંના[૪૬] થઇયે છીયે.[૪૭]!

* આ આખો ફકરો દરેક આફરીનને છેડે આવેછે, અને એની અદર ઘણાજ બુલંદ દુવાના વિચારો ક્રીયા ખતમ કરતી વખતે ખાસ ફેંકવામાં આવેછે.

† એ આખો ફકરો દરેક આફ્રીન્ગાનની ક્રીયામા ફુલ ઉંચકતી વખતે ખાસ ભણવામા આવે છે.

§ આ "યથા," "અષેમ" વગેરે ભણ્યા પછી "આફ્રીન" તમામ થાય છે.

આફ્રીન્-ઈ-ગાહંમ્બાર્.

ગાહામ્બારની આફરીન.

(૧) હમા-જોર્[૧] હમા[૨] અશો[૩] બેદ્[૪]! હમા-જોર્[૫] હમા[૬] નેકી[૭] બાદ્ ![૮] હમા-જોર્[૯] બાદ્[૧૦] દાદાર્ અહુર્મજ્દ્[૧૧] રયોમંદ્[૧૨] ખોરેહોમંદ્[૧૩] અમેશાસ્પંદાંન્ ![૧૪] (૨) હમા-જોર્[૧૫] બાદ્[૧૬] આદરાંન્[૧૭] આતશાંન્ ![૧૮] હમા-જોર્[૧૯] બાદ્[૨૦] ફ્રવષ્[૨૧] અશોઆંન્[૨૨]! હમા-જોર્[૨૩] બાદ્[૨૪] દીને[૨૫] વેહે[૨૬] માજદયસ્નાંન્![૨૭] (૩) હમા-જોર્[૨૮] બાદ્[૨૯] વેહાંને[૩૦] હફ્ત-કેશ્વર્-જમીન્,[૩૧] કુ[૩૨] પ[૩૩] દાદ્[૩૪] વેહ્-દીને[૩૫] પઓઇર્યો-દ્કએષીહા,[૩૬] કુ[૩૭] પ[૩૮] અવીજ્ઞે[૩૯] વેહ્-દીને[૪૦] માજદયસ્નાન્[૪૧] અસ્તોવાંન્[૪૨] હેંદ ![૪૩] એમાંન્[૪૪] અવા[૪૫] એશાંન્,[૪૬] એશાંન્[૪૭] અવા[૪૮] એમાંન્,[૪૯] હમા-જોર્[૫૦] હમ્-બહેર્[૫૧] હમ્-યારેદ્ ![૫૨]

(૧) તમાંમ[૨] અશો[૩] (સાહેબોની સાથે) હમશરીક[૧] થાઓ ![૪] તમામ[૬] નેકી[૭] (વાળા સાહેબો સાથે) હમશરીક[૫] થાઓ[૮]! નુરમંદ[૧૨] (અને) ખોરેહથી ભરપુર[૧૩] દાદાર હોરમજદ[૧૧] તથા અમશાસ્પંદોની[૧૪] સાથે હમશરીક[૯] થાઓ[૧૦]! (૨) (તમામ) આતશો[૧૮] તથા આદરો[૧૭] સાથે હમશરીક[૧૫] થાઓ[૧૬] ! અશો ના[૨૨] ફરોહર[૨૧] સાથે હમશરીક[૧૯] થાઓ[૨૦] ! ભલી[૨૬] માજદયસ્ની[૨૭] દીન[૨૫] સાથે હમશરીક[૨૩] હોજો[૨૪]! (૩) હફ્ત-કેશ્વર જમીન[૩૧] ઉપરનાં (તમામ) ભલાંઓ[૩૦] સાથે હમશરીકી[૨૮] હોજો,[૨૯] કે[૩૨] જેઓ " પઓઈર્યો-દકએષ[૩૬] " (યાને દીનમાં આગળ વધેલા) તરીકે ભલી-દીનના[૩૫] કાયદા[૩૪] ઉપર[૩૩] અને જેઓ[૩૭] પાક[૩૯] માજદયસ્ની[૪૧] ભલી-દીન[૪૦] ઉપર[૩૮] આસ્થા-રાખનારા[૪૨] છે[૪૩] ! તેઓની[૪૬] સાથે[૪૫] અમો[૪૪] તથા અમારી[૪૯] સાથે[૪૮] તેઓ[૪૭] હમશરીક[૫૦] (થઈને) હમ-બહેરે[૫૧] મેળવવા માટે અરસ-પરસ મદદ કરીએ[૫૨] !

(૪) હમા-જોર્[૫૩] બાદ્[૫૪] અર્દા-ફ્રવષ્[૫૫] ફીરોજગર્,[૫૬] કે[૫૭] રાદ્[૫૮] યજશ્ને[૫૯] કર્દ-હોમ,[૬૦] દરૂન્[૬૧] યશ્ત-હોમ,[૬૨] મ્યજદ્[૬૩] હમા-રાઇનમ,[૬૪] અયોકર્દહા[૬૫] પ[૬૬] ગંજે[૬૭] દાદાર્ અહુર્મજદ્[૬૮] રયોમંદ્[૬૯] ખોરેહોમંદ્[૭૦] અમેશાસ્પંદાંન્[૭૧] બે-રસાદ્[૭૨]! અઓજ[૭૩] વ[૭૪] જોર્[૭૫] નીરૂ[૭૬] તગી,[૭૭] અમાવંદી[૭૮] ફીરોજગરી,[૭૯] હમા[૮૦] ફ્રવષે[૮૧] અશોઆંન્[૮૨] બે-રસાદ્[૮૩] ! હમા[૮૪] ફ્રવષ્[૮૫] અશોઆંન્[૮૬] એશાંન્[૮૭] અએદર્[૮૮] યાદ્[૮૯] બાદ્[૯૦] ! (૫) અયાફ્રત[૯૧]-ખાસ્તાર્-હોમ[૯૨] કુ[૯૩] કારે[૯૪] કેર્ફે[૯૫] યજશ્ને[૯૬] દરૂન્[૯૭] વ[૯૮] મ્યજદ્,[૯૯] દહેશ્ની[૧૦૦] ઇ[૧] અશો-દાદ્,[૨] રાદી[૩] વ[૪] જોર્[૫]-બર્શની,[૬] વ[૭] અશોઆંન્[૮] શ્નાઇશ્નીદાર્[૯]-અવરે[૧૦] હમા[૧૧]

કારે[૧૨] કેરૂકે[૧૩] અંદર[૧૪] દાંમ[૧૫] હુમા[૧૬] કુનમ[૧૭] નામચેશતીહાતર;[૧૮] રવાંને[૧૯] એમા[૨૦] અએદર[૨૧] પ[૨૨] હમ-કેરૂકે[૨૩] ગુહાંન[૨૪] કર્દ[૨૫] વ[૨૬] શાઇનીદ[૨૭] પ[૨૮] ખીશી[૨૯]-પેદીરશની[૩૦] વ[૩૧] શનાઇશને[૩૨] ઇ[૩૩] ક્રવષે[૩૪] અશોઆંન[૩૫] પ[૩૬] ગંજે[૩૭] દાદાર અહુરમજદ[૩૮] રયોમંદ[૩૯] ખોરેહોમંદ[૪૦] અમેશાસ્પંદાંન[૪૧] બે-રસાદ![૪૨] (૬)* પાદ-દહેશને[૪૩] શાઇની-દારાંન,[૪૪] રખ્શશને,[૪૫] વખ્શશને[૪૬] એસ્તશને,[૪૬] પતાએશને[૪૭] બાદ![૪૮] યજદાંને[૪૯] મીનોયાંન,[૫૦] યજદાંને[૫૧] ગેતીયાંન[૫૨] મીનોઇ[૫૩]-રોજગાર[૫૪] ક્રવષે[૫૫] અશોઆંન[૫૬] એજ[૫૭] ગયોમર્દ[૫૮] અંદા[૫૯] સુદમંદ[૬૦] ફીરોજગર[૬૧] પૂર-ખોરેહ[૬૨] સઓશ્યઓસ;[૬૩]—હુસ્તાંન,[૬૪] બુદાંન,[૬૫] બેદાંન[૬૬] જાદાંન,[૬૭] અજાદાંન,[૬૮] આ-દહી[૬૯] ઉજ-દહી,[૭૦] દહુમ,[૭૧] નર[૭૨] નારીક,[૭૩] અવરનાઇ,[૭૪] પુરનાઇ,[૭૫] હુર[૭૬]-કે અવર[૭૭] પ્રન[૭૮] જમીન[૭૯] પઇરિ[૮૦] વેહ-દીની[૮૧] ગૂદારાંન[૮૨] શૂદ[૮૩] હુસ્ત;[૮૪]—હુમા[૮૫] ક્રવષ[૮૬] અશોઆંન[૮૭] રવાંને[૮૮] એશાંન[૮૯] પ[૯૦] યાદ[૯૧] કર્દ.[૯૨] અરૂજાંની[૯૩] હેદ[૯૪] ક્રવષ[૯૬] વ[૯૭] રવાંને[૯૮] એશાંન[૯૯] પ[૧૦૦] યાદ[૧] કર્દ.[૨] એમા[૩] ઉમીદ-દાર[૪] એશાંન[૫] પ[૬] યાદ-કર્દ;[૭] એશાંન[૮] કેરૂકેતરોમંદ[૯] તરેમ;[૧૦] હુમા[૧૧] ક્રવષ[૧૨] વ[૧૩] રવાંને[૧૪] એશાંન[૧૫] વેહદીન[૧૬] યજશને[૧૭] કેરદારી,[૧૮] મ્યજદ[૧૯] શાઇનીદાર[૨૦] અએદર[૨૧] યાદ[૨૨] બાદ![૨૩]

(૪) ફતેહમંદ[૫૬] અર્દાફ્રવષ[૫૫] સાથે હમશરીક[૫૩] થાઓ,[૫૪] કારણ[૫૭] કે મેં "શાદી[૫૮] ઇજિશને[૫૯]" કીધી છે,[૬૦] દરૂન[૬૧] ઇજ્યા છે,[૬૨] અને મ્યજદ[૬૩] સાથે ચાલુ કરૂં છું,[૬૪] જે બધું સામટું થઈને[૬૫] નુરમંદ[૬૬] અને ખોરેહમંદ[૭૦] દાદાર હોરમજદના[૬૮] ખજાનામા[૬૭-૬૬] તથા અમશાસ્પંદો[૭૧] તરફ પહોચો![૭૨] અઓજ[૭૩] તથા[૭૪] જોર,[૭૫] નીરૂ,[૭૬] તગી,[૭૭] હીંમત[૭૮] તથા ફતેહમંદી[૭૯] તમામ[૮૦] અશો[૮૨] ફરોહરોને[૮૧] પહોચો![૮૩] તેઓ[૮૭] તમામ[૮૪] અશો[૮૬] ફરોહરો[૮૫] અહીયાં[૮૮] યાદ[૮૯] હોજો[૯૦]! (૫) હુ મુરાદ[૯૧] ચાહું[૯૨] છું કે[૯૩] જે ક્રિયારૂપી[૯૪] સવાબનાં[૯૫] કાર્યો—જેવાંકે ઇજશને,[૯૬] દરૂન,[૯૭] મ્યજદ,[૯૯] અશો-દાદની[૨-૧] બક્ષેશ,[૧૦૦] શદી-સખાવત,[૩] અને[૪] ક્રિયાની-જોર[૫] લઈ જવી,[૬] તથા[૭] અશોની[૮] ખુશનુદી કરવી[૯]—જે દુન્યામાં[૧૫-૧૪] તમામ[૧૧] સવાબનાં[૧૩] કાર્યોની[૧૨] ઉપરનાં[૧૦] છે તે ખસુસ કરીને[૧૮] હું કરૂં[૧૬-૧૭] છુ તે, તથા મારા[૨૦] રવાને[૧૯] અહીંયાં[૨૧] તમામ સવાબના[૨૩] બાબમાં[૨૨] કર્યું છે[૨૫] તથા[૨૬] આગળ વધાર્યુ છે[૨૭] તે અને અશો[૩૫] ફરોહરોની[૩૪] સાથની ખીશીની[૨૯] પસદગી[૩૦] તથા[૩૧] ખુશનુદી[૩૨]—આ બધું નુરમંદ[૩૯] અને ખોરેહમંદ[૪૦] દાદાર હોરમજદના[૩૮] ખજાનામા[૩૭] [૩૬]તથા

* આ છઠા ફકરાની શરૂઆતથી "શૂદ હુસ્ત" સુધીનો ભાગ "આફ્રીન-ઇ-અરૂદાફ્રવષ"ના ૧૨ મા ફકરામાં બી આવે છે.

અમશાસ્પંદોને[૪૧] પહોંચો ![૪૨] (૬) મીનોઇ વૃદ્ધિમાં આગળ વધારનારાંઓનો[૪૪] વળતો-બદલો[૪૩]—રોશની,[૪૫] વધારો[૪૬] ઉસ્તવારી[૪૭] અને કાયમી[૪૭] હોજો ![૪૮] મીનોઈ આલમના[૫૦] યજદો[૪૯] તથા ગેતીના[૫૨] યજદો[૫૧] તથા ગયોમર્દ-થી[૫૮-૫૭] તે ફાયદેમંદ[૬૦] ફતેહમંદ[૬૧] ખોરેહથી ભરપુર[૬૨] સોશ્યોસ[૬૩] સુધીના[૫૯] મીનો[૫૩] રોજગારવાળાં[૫૪] અશોનાં[૫૬] ફરોહરો,[૫૫]—હૈયાતી ભોગવનારાંઓ[૬૪] આગળ થઈ ગયલાં,[૬૫] હવે પછી થનારા,[૬૬] જન્મેલાંઓ,[૬૭] નહી જન્મેલાંઓ,[૬૮] આ જગો ઉપરના,[૬૯] પેલી જગો ઉપરના,[૭૦] પરહેજગાર,[૭૧] નર[૭૨] નારીઓ,[૭૩] બાળકો[૭૪] બચ્ચાંઓ[૭૫] જે કોઇ[૭૬] આ[૭૮] જમીન[૭૯] ઉપર[૭૭] ગઈ પરમ સુ-ધીમા[૮૦] ભલી દીનના[૮૧] ગુજરી[૮૨] ગયલાં[૮૩] છે,[૮૪]— તેઓનાં[૮૯] તમામ[૮૫] રવાંનો[૮૮] અશોનાં[૮૭] ફરોહરોની[૮૬] મારફતે યાદ[૯૧] કરવામા આવ્યાં[૯૨] છે. તેઓનાં[૯૯] તમામ[૯૫] ફરોહરો[૯૬] અને[૯૭] રવાંનો[૯૮] લાયકાતવાળાં[૯૩] છે,[૯૪] અને યાદ[૧] કર-વામાં આવ્યાં[૨] છે. મારી[૩] તરફથી તે[૫] ઉમેદ રાખનારાંઓને[૪] યાદ કરવામાં આવ્યા[૬-૭] છે. તેઓ[૮] મારા કરતાં[૧૦] વધારે સવાબકાર[૯] છે, તેઓના[૧૫] ત-મામ[૧૧] ફરોહરો[૧૨] તથા[૧૩] રવાંનો[૧૪] ભલી દીનના[૧૬] ઇજિશ્નેની[૧૭] ક્રિયા[૧૮] તથા સ્યજદ[૧૯] જારી રાખવાની[૨૦] મારફતે અહીંયાં[૨૧] યાદમાં[૨૨] હોજો ![૨૩]

(૭) "*પંચાચ-ચથ્વરેસ્તેમ્ચ[૨૪] મઇદ્ધ્યો-જરેમ્યેહે[૨૫] અષ્‌હે વહિ-શ્તહે[૨૬] દથુષો[૨૭]"—પ[૨૮] ચેહેલ્-વ-પંજ્[૨૯] રોજ[૩૦] મન્[૩૧] અહુરમજદ[૩૨] અવા[૩૩] અમેશાસ્પંદાંન્[૩૪] ક્રાજ્-તાશીદ[૩૫] હેંદ[૩૬] કુ[૩૭] આસ્માંન[૩૮] દાદ.[૩૯] (૮) ગાહંબાર્[૪૦] યશત[૪૧] વ[૪૨] મઇદ્ધ્યો-જરેમ-ગાહ્[૪૩] નાંમ[૪૪] નેહાદ,[૪૫] અર્દી-વહિશ્ત[૪૬]-માહ્[૪૭] દએ-પ-મહેર્-રોજ;[૪૮] ખુર્-રોજ[૪૯] ગાહ્[૫૦] ગીરદ[૫૧] દએ-પ-મહેર્-રોજ[૫૨] સર્[૫૩] બહોદ,[૫૪] †મઇદ્ધ્યો-જરે-મ્યેહે[૫૫] બૂદ,[૫૬] કુ[૫૭] વીનારશ્ને[૫૮] આસ્માંન[૫૯] અંદર્[૬૦] આંન્[૬૧] જ-માન[૬૨] પએદા[૬૩] બે-કર્દ.[૬૪] અવા[૬૫] અમેશાસ્પંદાંન[૬૬] સ્યજદ[૬૭] કર્દ.[૬૮] મર્દુમાંન[૬૯] પ[૭૦] હમ-અંગુશીતે[૭૧] આવાયદ[૭૨] કર્દ.[૭૩] (૯) હર્[૭૪] કે[૭૫] એજ[૭૬] આંન્[૭૭] ગાહંબાર્[૭૮] યજદ,[૭૯] અયાવ્[૮૦] સાજદ[૮૧] અ-યાવ્[૮૨] ખુરદ,[૮૩] અયાવ્[૮૪] દહદ[૮૫] (૧૦) અશ-કેર્ફે[૮૬] અએદૂન[૮૭] બેદ,[૮૮] ચૂન[૮૯] કેશ[૯૦] અંદર્[૯૧] અખોઇ[૯૨] અસ્તોમંદ,[૯૩] હજાર્[૯૪] મએશે[૯૫]-દએ-નૂતે[૯૬] અવા[૯૭] વરેહ્[૯૮] પ[૯૯] અશો-દાદ[૧૦૦] અશાહી[૧] વેહ્[૨] રવાંન્[૩]-દુ-શારમ[૪] રા,[૫] પ[૬] ઓય્[૭] મર્દાને[૮] અશોઆંન[૯] દાદ[૧૦] હેંદ.[૧૧] અવાજ[૧૨]

* એ વાકય અવસ્તામા છે, અને કોઈ એક નુસ્ક જે હાલ આપણી પાસે મોજુદ નથી તેમાથી લેવામા આવેલુ હોય.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

એજ[૧૩] અશાહી[૧૪] વેહ[૧૫] રવાંન[૧૬] દુશારમ[૧૭] રા,[૧૮] કે[૧૯] એજ[૨૦] હુ-સ્તાંને[૨૧] પહેલૂમ[૨૨] ઇન[૨૩] અંદર[૨૪] ઓય[૨૫] મહૂમાંન.[૨૬] હસ્ત[૨૭] અ-વસ્તા[૨૮] ગવાહિ[૨૯] પ[૩૦] હાદોખ્ત[૩૧] એજ[૩૨] આંન[૩૩] જા[૩૪] પએદા:[૩૫] "*હજંઘરેમ[૩૬] મએષીનાંમ[૩૭]-દએતુનાંમ[૩૮] પઇતિ-પુથ્રનાંમ[૩૯] નરાંમ[૪૦] અષઓનાંમ[૪૧] અષય[૪૨] વંઘહુય[૪૩] ઉરૂને[૪૪] પર-દઇથ્યાત[૪૫] અએવહે[૪૬] હાતાંમ[૪૭] ચિન્માને[૪૮] યત[૪૯] અષહે[૫૦] વહિશ્તહે.[૫૧]" (૧૧) હર[૫૨] કે ન[૫૩] યજદ્,[૫૪] ન[૫૫] સાજદ્,[૫૬] ન[૫૭] ખુરદ્,[૫૮] ન[૫૯] દહદ્,[૬૦] "†અય- સ્નીમ[૬૧] દસ્તે[૬૨] અંતરે[૬૩] મજદયસ્નાઇશ[૬૪]–" અ-યજશ્ની[૬૫] દહેશ[૬૬] અંદર[૬૭] મજદયસ્નાંન;[૬૮] કુ[૬૯] યજદાંન[૭૦] યજશ્ની[૭૧] ઓય[૭૨] ન[૭૩] પદીરેદ્,[૭૪] કે[૭૫] કુનદ્[૭૬] ન[૭૭] શાયદ્.[૭૮] વીશ[૭૯] એજ[૮૦] આંન[૮૧] ગા-હુંબાર[૮૨] અંદા[૮૩] ગાહુંબાર[૮૪] હર-રોજ[૮૫] સદ્-વ-હશ્તાદ્[૮૬] સ્તીર[૮૭] ગુનાહ[૮૮] ઓય[૮૯] બૂન[૯૦] બહેદ્.[૯૧]

(૭) "અરદીબેહેશ્ત[૨૬] મહીનાના ૪૫ મા[૨૪] દીવસે દએ-પ-મહેરનો[૨૭] મઇદિયોજરેમ"[૨૫]—૪૫મે[૨૯] દીવસે[૩૦-૨૮] મેં[૩૧] હોરમજદે[૩૨] તથા[૩૩] અમશા-સ્પંદોએ[૩૪] બનાવ્યો[૩૫] છે[૩૬] જેથી[૩૭] આસ્માંન[૩૮] પેદા કરવામાં આવ્યું.[૩૯] (૮) ગાહુંબાર[૪૦] ઇજિવામાં આવ્યો[૪૧] અને[૪૨] મઇદયો-જરેમના હીંગામનું[૪૩] નામ[૪૪] અરદીબેહેશ્ત[૪૬] મહીનાના[૪૭] દએ-પ-મહેર-રોજ[૪૮] સુધી આપવામાં આવ્યું.[૪૫] ખોરશેદ રોજે[૪૯] હીગામ[૫૦] પકડીને[૫૧] દએ-પ-મહેર રોજે[૫૨] આખેર[૫૩] થાય[૫૪] છે તે મઇદિયોજરેમનો[૫૫] (હીંગામ) હતો,[૫૬] કે જ્યારે[૫૭] તે[૬૧] જમાનામાં[૬૨-૬૦] આસ્માંનની[૫૯] વ્યવસ્થા[૫૮] પેદા[૬૩] કરવામાં આવી,[૬૪] અને[૬૫] અમશાસ્પંદો[૬૬] સાથે ય્યજદ[૬૭] કરવામાં આવી[૬૮] માનવીઓએ[૬૯] બી તેજ મીસાલે[૭૧-૭૦] (ય્યજદ) કરવી[૭૩] જોઈએ.[૭૨] (૯) જે[૭૪] કોઇ[૭૫] આ[૭૭] ગાહુંબારમાંનો[૭૮-૭૬] (કોઈબી) ઇજે[૭૯] અથવા[૮૦] કરે[૮૧] અથવા[૮૨] ચાશ્ની કરે[૮૩] અથવા[૮૪] પોતાનો હિસ્સો[૮૫] આપે, (૧૦) તેને[૮૬] જે પ્રમાણે[૮૮] હાડમંદ[૯૩] દુન્યામાં[૯૨-૯૧] એક હજાર[૯૪] નારી[૯૬]-મેંઢીઓ[૯૫] તેનાં બચ્ચાં[૯૮] સાથે[૯૭] કોઇએ[૯૦] પોતાનાં રવા-નના[૩] પ્યારને[૪] ખાતર[૫] આશોદાદ[૧૦૦] તરીકે[૯૯] અશો[૯] મરદે[૮-૬-૭] આપ્યાં[૧૦] હોય[૧૧] તેથી અશોઈ[૧] તથા બેહતરી[૨] પામે તેજ પ્રમાણે[૮૭] સવાબ[૮૯] પહોંચો[૯૮]! વળી[૧૨] રવાનના[૧૬] પ્યારને[૧૭] ખાતર[૧૮] અશોઈ[૧૪] તથા બેહેતરી[૧૫] તે[૨૩] (પામે છે), કે[૧૯] જે માનવીઓમાં[૨૬-૨૪] હસ્તીમાં-જનારાઓમાંથી[૨૧-૨૦] સૌથી બુલંદ[૨૨] (હોય છે). અવસ્તામાં[૨૮] હાદોખ્ત-નુસ્કમાં[૩૧-૩૦] (એ બાબેની) ગવાહી[૨૯]

---

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે; જુઓ ગાહામ્બારનું આફ્રીન્ગાંન ફ. ૭.

છે.[૨૭] તે ત્યાં[૩૩-૩૪] (આ પ્રમાણે) જાહેર[૩૫] (છે); "હસ્તીમાં જનાર[૪૭] અશો[૪૧] નરોની[૪૦] એકજ[૪૬] (યાને) સૌથી સરસ[૫૧] અશોઈનીજ[૫૦] ખાહેશમાં[૪૮] પોતાનાં ઉરવાનને[૪૪] માટેના ભલા[૪૩] આશીર્વાદમાં[૪૨] બચ્ચાં-સાથની[૩૯] નારી[૩૮]-મેંઢીમાંની[૩૭] હજારો[૩૬] બક્ષેશ-તરીકે-આપી દે.[૪૫]" (૧૧) જે કોઈ[૫૨] નહીં[૫૩] ઇજે,[૫૪] નહીં[૫૫] કરે[૫૬] અથવા નહીં[૫૭] ચાશની કરે,[૫૮] યા નહીં[૫૯] હિસ્સો-આપે[૬૦] તેને "મજદયસ્નાનોમાં[૬૪-૬૩] ઈજશ્નેને-નાલાયક[૬૧] ઠેરવે."[૬૨] મજદયસ્નાનોમાં[૬૮-૬૭] તેને ઇજશ્ને માટે[૬૫] નાલાયક ઠેરવવો,[૬૬] કેમજે[૬૯] તેની[૭૨] ઈજશ્ને[૭૧] યજદો[૭૦] નાકબુલ[૭૩] કરે છે,[૭૪] કારણ[૭૫] કે તેનાથી કરી[૭૬] શકાય[૭૮] નહીં.[૭૭] તે[૮૧] ગાહંબાર[૮૨] થી[૮૦] (આવતા) ગાહંબાર[૮૪] સુધી[૮૩] દરરોજ[૮૫] ૧૮૦[૮૬] સ્તીર[૮૭] જેટલો ગુનાહ[૮૮] ઉત્પન્ન[૮૯-૯૦] થાયછે.[૯૧]

(૧૨) "*ક્ષ્વશ્તીમ્[૯૨] મઇદ્યોઇમહે[૯૩] તિશ્ત્રયેહે[૯૪] દથુષો[૯૫]" પ[૯૬] શશ્ત[૯૭] રોજ[૯૮] મન[૯૯] અહુરમજદ[૧૦૦] અવા[૧] અમેશાસ્પંદાંન[૨] ફ્રાજ્-તાશીદ્[૩] હેંદ્[૪] કુ[૫] આવ્[૬] દાદ્.[૭] (૧૩) ગાહંબાર[૮] યશ્ત[૯] મઇદ્યોશમ્—ગાહ્[૧૦] નાંમ[૧૧] નેહાદ્,[૧૨] તીર્-માહ્[૧૩] દએ-પ-મહેર[૧૪]-રોજ; ખુર્-રોજ[૧૫] ગાહ્[૧૬] ગીરદ્[૧૭] દએ-પ-મહેર-રોજ[૧૮] સર[૧૯] બહાદ્,[૨૦] †મઇદ્યોષેમ્યેહે[૨૧] બૂદ્;[૨૨] આવ્[૨૩] તીરેહ્[૨૪] બૂદ્[૨૫] રઓશન[૨૬] બે-કર્દ્.[૨૭] અવા[૨૮] અમેશાસ્પંદાંન[૨૯] મ્યજદ્[૩૦] કર્દ્;[૩૧] મર્દુમાંનચ્[૩૨] પ[૩૩] હમ-અંગુશીતે[૩૪] આવાયદ્[૩૫] કર્દ્.[૩૬] (૧૪) હર[૩૭] કે એજ્[૩૮] આંન[૩૯] ગાહંબાર[૪૦] યજદ્,[૪૧] અયાવ્[૪૨] સાજદ્,[૪૩] અયાવ્[૪૪] ખુરદ્[૪૫] અયાવ્[૪૬] દહદ્,[૪૭] (૧૫) અશ[૪૮] કેરફે[૪૯] અએદૂન[૫૦] બેદ્[૫૧] ચૂન[૫૨] કેશ[૫૩] અંદર[૫૪] અખોઇ[૫૫] અસ્તોમંદ્,[૫૬] હજાર[૫૭] ગાવે[૫૮] દએનુતે[૫૯] અવા[૬૦] ગોસાલે[૬૧] પ[૬૨] અશો-દાદ્[૬૩] અશાહી[૬૪] વેહ્[૬૫] રવાંન[૬૬]-દુશારમ[૬૭] રા,[૬૮] પ[૬૯] ઓય્[૭૦] મર્દાને[૭૧] અશોઆંન[૭૨] દાદ્[૭૩] હેદ્.[૭૪] અવાજ્[૭૫] એજ્[૭૬] અશાહી[૭૭] વેહ્[૭૮] રવાંન[૭૯]-દુશારમ[૮૦] રા,[૮૧] કે[૮૨] એજ્[૮૩] હસ્તાંને[૮૪] પહેલુમ[૮૫] ઇન[૮૬] અંદર[૮૭] ઓય[૮૮] મર્દુમાંન[૮૯]. હસ્ત[૯૦] અવસ્તા[૯૧] ગવાહી[૯૨] પ[૯૩] હુદાખ્ત[૯૪] એજ્[૯૫] આંન[૯૬] જા[૯૭] પએદા:[૯૮] "*હજંઘ્રેમ[૯૯] ગવાંમ[૧૦૦] દએનુનાંમ[૧] પઇતિ-પુથ્રનાંમ[૨] નરાંમ[૩] અષઓનાંમ[૪] અષય[૫] વંઘુહુય[૬] ઉરૂને[૭] પર-દઇથ્યાત[૮] અએવહે[૯] હાતાંમ[૧૦] ચિન્માને[૧૧] યત[૧૨] અષહે[૧૩] વહિશ્તહે.[૧૪]" (૧૬) હર[૧૫] કે ન[૧૬] યજદ્[૧૭] ન[૧૮] સાજદ્[૧૯] ન[૨૦] ખુરદ્[૨૧] ન[૨૨] દહદ્[૨૩] "†અવયો[૨૪]-ઉર્વઇતીમ[૨૫] દસ્તે[૨૬] અંતરે[૨૭]

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તા છે. જુઓ ગાહામ્બારનું આફ્રીન્ગાંન ક. ૮.

મજ્દયસ્નાઇશ.[૨૮]"—અ-વચ[૨૯]-રદી[૩૦] દહેશ[૩૧] અંદર્[૩૨] મજ્દયસ્નાંન,[૩૩] કુ[૩૪] અંદર્[૩૫] મજ્દયસ્નાંન્[૩૬] ગવશ્ને[૩૭] ઓય્[૩૮] પ[૩૯] દ્ઓગ્[૪૦] દારેદ્,[૪૧] કો[૪૨] ગોયદ્[૪૩] ન[૪૪] ન્યોશેદ્.[૪૫] વીશ[૪૬] એજ્[૪૭] આંન્[૪૮] ગાહુંબાર્[૪૯] અંદા[૫૦] ગાહુંબાર્[૫૧] હર્[૫૨]-રોજ્[૫૩] સદ્-વ-હશ્તાદ્[૫૪] સ્તીર્[૫૫] ગુનાહ્[૫૬] ઓય્[૫૭] બૂન્[૫૮] બહોદ્.[૫૯]

(૧૨) "૬૦ મા[૬૨] દીવસે તીર મહીનાના[૬૪] દએ-પ-મહેરનો[૬૫] મઇદયો-શહેમ"[૬૩]—૬૦ મે[૬૭] દીવસે[૬૮-૬૯] મે[૬૬] હોરમજદે[૧૦૦] તથા[૧] અમશાસ્પંદાએ[૨] બનાવ્યો[૩] છે,[૪] જેથી[૫] પાણી[૬] પેદા કરવામાં આવ્યું.[૭] (૧૩) ગાહંબાર[૮] ઇજવામાં આવ્યો;[૯] અને તીર મહીનાના[૧૩] દએ-પ-મહેર રોજ[૧૪] સુધી મઇદયો-શહેમ[૧૦]-ગાહંબાર નામ[૧૧] પાડ્યું[૧૨]—ઓરશેદ રોજે[૧૫] હીગામ[૧૬] પકડીને[૧૭] દએ-પ-મહેર[૧૮] રોજે ખતમ[૧૯] થાય છે,[૨૦] તે મઇદયોષહેમનો[૨૧] (હીંગામ) હતો;[૨૨] તીરીઆંન[૨૪] હતું[૨૫] તે વખતે પાણી[૨૩] રોશન[૨૬] કીધું.[૨૭] અમશાસ્પદા[૨૯] સાથે[૨૮] મ્યજદ[૩૦] કીધી;[૩૧] માનવીઓએ[૩૨] બી તેજ મીસાલે[૩૪-૩૩] (મ્યજદ) કરવી[૩૬] જોઈએ.[૩૫] (૧૪) જે કોઇ[૩૭] એ[૩૯] ગાહંબારમાંનો[૪૦-૩૮] (કોઇબી) ઇજે[૪૧] અથવા[૪૨] કરે[૪૩] અથવા[૪૪] ચાશ્ની કરે[૪૫] અથવા[૪૬] હિસ્સો-આપે.[૪૭] (૧૫) તેને[૪૮] જે રીતે[૫૨] હાડમંદ[૫૬] દુન્યામાં[૫૫-૫૪] એક હજાર[૫૭] નારી[૫૯]-બળદ[૫૮] તેના વાછરડા[૬૧] સાથે[૬૦] કોઈએ[૫૩] પોતાના રવાનના[૬૬] પ્યારને[૬૭] ખાતર[૬૮] અશો[૭૨] મરદોને[૭૧-૭૦-૬૯] અશોદાદ[૬૩] તરીકે[૬૨] આપ્યાં[૭૩] હોય[૭૪] તેથી અષોઇ[૬૪] તથા બહેતરી[૬૫] પામે તેજ પ્રમાણે[૫૦] સવાબ[૪૯] હોજો![૫૧] વળી[૭૫] રવાંનના[૭૯] પ્યારને[૮૦] ખાતર[૮૧] અશોઇ[૭૭] તથા બહેતરી[૭૮] પામનાર તે[૮૮] છે કે જે માનવીઓમાં[૮૯-૮૭] હસ્તી-તરફ-જનારાંઓમાંથી[૮૪-૮૩] સૌથી પેશ[૮૫] (હોય છે). અવસ્તામાં[૯૧] હાદોખ્ત નુસ્કમાં[૯૪-૯૩] (એ બાબેની) ગવાહી[૯૨] ત્યાં[૯૬-૯૭-૯૫] (એમ) જાહેર[૯૮] છે[૯૦] કે—"હસ્તી તરફ-જનારા[૧૦] અશો[૪]-નરોની[૩] એકજ[૯] યાને[૧૨] સૌથી સરસ[૧૪] અશોઇનીજ[૧૩] મુરાદમાં[૧૧] પોતાનાં રવાનને[૭] માટેના ભલા[૬] આશીર્વાદમાં,[૫] વાછરડાં સાથની[૨] નારી[૧]-બળદમાંની[૧૦૦] હજારો[૯૯] બક્ષેસ-તરીકે આપી દે."[૮] (૧૬) જે કોઈ[૧૫] નહી[૧૬] ઈજે,[૧૭] નહી[૧૮] કરે,[૧૯] નહી[૨૦] ચાશ્ની કરે,[૨૧] યા નહી[૨૨] હિસ્સો આપે[૨૩] તેને "માજદયસ્નાનોમાં[૨૮-૨૭] પોતાનો-બોલ-નહીં-પાળનાર[૨૪-૨૫] તરીકે ઠરવે."[૨૬]—માજદયસ્નાનોમાં[૩૩-૩૨] તેને કોલ-ઉપર-નહી[૨૯]-સરદારીવાળો[૩૦] ઠેરવવો,[૩૧] કેમ જે[૩૪] માજદયસ્નાનોમાં[૩૫-૩૬] તેનું[૩૮] બોલવુ[૩૭] જુઠું[૪૦] તરીકે[૩૯] ગણે,[૪૧] (અને) તે જે કંઈ[૪૨] બોલે[૪૩] તે ઉપર ધ્યાન-આપવું[૪૫] નહી.[૪૪] તે[૪૮] ગાહંબારથી[૪૯-૪૭] (બીજા) ગાહંબાર[૫૧]

સુકી[૫૦] દરરોજ[૫૨-૫૩] ૧૮૦[૫૪] સ્તીર[૫૫] જેટલો[૪૬] ગુનાહ[૫૧] બરપા[૫૭-૫૮] થાયછે.[૫૯]

(૧૭) "*પંચાચ[૬૦] હસાઇતીમ[૬૧] પઇતિશહહોહે[૬૨] ક્ષથ્રહે[૬૩]-વઇ-સ્યેહે[૬૪] અનઘ્રનાંમ"[૬૫]—પ[૬૬] હફ્તાદ્-વ-પંજ[૬૭] રોજ[૬૮] મન[૬૯] અહુર-મજદ[૭૦] અવા[૭૧] અમેશાસ્પંદાન[૭૨] ફ્રાજ-તાશીદ[૭૩]-હેંદ,[૭૪] કુ[૭૫] જમીન[૭૬] દાદ.[૭૭] (૧૮) ગાહુંબાર[૭૮] યશ્ત[૭૯] પઇતિશહેમ-ગાહ[૮૦] નાંમ[૮૧] નેહાદ,[૮૨] શાહેરેવર-માહ[૮૩] અનેરાંન-રોજ;[૮૪] આશ્તાદ-રોજ[૮૫] ગાહ[૮૬] ગીરદ,[૮૭] અનેરાંન-રોજ[૮૮] સર[૮૯] બહોદ,[૯૦]†પતિશહેમ્યેહે[૯૧] બૂદ.[૯૨] કુ[૯૩] એસ્તશ્ને[૯૪] જમીન[૯૫] આવ[૯૬] અંદર[૯૭] આંન[૯૮] જમાન[૯૯] પએદા[૧૦૦] બે-કર્દ.[૧] અવા[૨] અમેશાસ્પંદાંન[૩] મ્યજદ[૪] કર્દ.[૫] મર્દૂમાનચ[૬] પ[૭] હમ-અંગુ-શીતે[૮] આવાયદ[૯] કર્દ.[૧૦] (૧૯) હર-કે[૧૧] એજ[૧૨] આંન[૧૩] ગાહુંબાર[૧૪] યજદ,[૧૫] અયાવ[૧૬] સાજદ,[૧૭] અયાવ[૧૮] ખુરદ[૧૯] અયાવ[૨૦] દહદ.[૨૧] (૨૦) અશ[૨૨] કેરૂકે[૨૩] અએદૂન[૨૪] બેદ,[૨૫] ચૂન[૨૬] કેશ[૨૭] અંદર[૨૮] અખોઇ[૨૯] અ-સ્તોમંદ[૩૦] હજાર[૩૧] અસ્પે[૩૨]-દએનૂતે[૩૩] અવા[૩૪] કુરેહ[૩૫] પ[૩૬] અશો-દાદ[૩૭] અશાહી[૩૮] વેહ[૩૯] રવાંન[૪૦]-દુશારમ[૪૧] રા,[૪૨] પ[૪૩] ઓય[૪૪] મર્દાંને[૪૫] અશોઆંન[૪૬] દાદ[૪૭]-હેદ.[૪૮] અવાજ[૪૯] એજ[૫૦] અશાહી[૫૧] વેહ[૫૨] રવાંન[૫૩] દુશારમ[૫૪] રા,[૫૫] કે[૫૬] એજ[૫૭] હસ્તાંને[૫૮] પહેલૂમ[૫૯] ઇન[૬૦] અંદર[૬૧] ઓય[૬૨] મર્દૂમાંન.[૬૩] હસ્ત[૬૪] અવસ્તા[૬૫] ગવાહી[૬૬] પ[૬૭] હાદોખ્ત[૬૮] એજ[૬૯] આંન[૭૦] જા[૭૧] પએદા;[૭૨] "‡હજંઘરેમ[૭૩] અસ્પનાંમ[૭૪] દએ-નુનાંમ[૭૫] પઇતિ-પુથ્રનાંમ[૭૬] નરાંમ[૭૭] અષઓનાંમ[૭૮] અષય[૭૯] વંઘ્ર-હુય[૮૦] ઉરૂને[૮૧] પર-દઇથ્યાત[૮૨] અએવહે[૮૩] હાતાંમ[૮૪] ચિન્માને[૮૫] યત[૮૬] અષહે[૮૭] વહિશ્તહે,[૮૮]" (૨૧) હર-કે[૮૯] ન[૯૦] યજદ,[૯૧] ન[૯૨] સાજદ,[૯૩] ન[૯૪] ખુરદ,[૯૫] ન[૯૬] દહદ,[૯૭] "¶ગરેમો-વરંઘ્રહેમ[૯૮] દસ્તે[૯૯] અંતરે[૧૦૦] મજદયસ્નાઇશ[૧]"—ગરેમો-વઇરીમ[૨] દહેશ[૩] અંદર[૪] મજદયસ્નાંન,[૫] કુ[૬] અંદર[૭] મજદયસ્નાંન[૮] ગાહ[૯] ઓય[૧૦] પ[૧૧] વાફ્રીગાંન[૧૨] દારદ,[૧૩] કુ[૧૪] દહદ[૧૫] ન[૧૬] પદીરદ[૧૭] વીશ[૧૮] એજ[૧૯] આંન[૨૦] ગાહુંબાર[૨૧] અંદા[૨૨]

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

‡ જુઓ પહેલી ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

¶ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહાંબારનું આફ્રીગાન ફ. ૯.

ગાહંબાર્[૨૩] હર્-રોજ[૨૪] સદ્[૨૫] વ[૨૬] હશ્તાદ્[૨૭] સ્તીર્[૨૮] ગુનાહ્[૨૯] ઓય્[૩૦] બૂન્[૩૧] બહોદ્.[૩૨]

(૧૭) "૭૫ મા[૬૦-૬૧] દીવસે શહેરેવર મહીનાનાં[૬૩ ૬૪] અનેરાન[૬૫] રોજનો પઇતિશહેમ"[૬૨]—૭૫ મે[૬૭] દીવસે[૬૮-૬૬] મેં[૬૯] હોરમજદે[૭૦] તથા[૭૧] અમશાસ્પંદોએ[૭૨] બનાવ્યો[૭૩] છે,[૭૪] જે વખતે[૭૫] જમીન[૭૬] પેદા કીધી."[૭૭] (૧૮) ગાહંબાર[૭૮] ઇજિવામાં આવ્યો[૭૯] અને શહેરેવર મહીનાના[૮૩] અનેરાન રોજ[૮૪] સુધી પઇતિશહેમ ગાહંબાર[૮૦] નામ[૮૧] પાડ્યું[૮૨]—આશ્તાદ રોજે[૮૫] હીંગામ[૮૬] પકડે છે,[૮૭] અનેરાન રોજે[૮૮] આખર[૮૯] થાય[૯૦] છે; તે પઇતિશહેમ[૯૧] હતો,[૯૨] કે જ્યારે[૯૩] તે[૯૮] જમાનામાં[૯૬-૯૭] પાણી[૯૯] ઉપર જમીન[૯૫] ઉભી[૯૪] કરી પેદા[૧૦૦] કરવામાં આવી,[૧] અને અમેશાસ્પદો[૩] સાથે[૨] મ્યજદ[૪] કીધી;[૫] માનવીઓએબી[૬] તેજ મીસાલે[૭-૮] (મ્યજદ) કરવી[૧૦] ઘટે છે.[૯] (૧૯) જે કોઈ[૧૧] આ[૧૩] ગાહંબારમાનો[૧૪-૧૨] (કોઈબી) ઈજે[૧૫] યા[૧૬] કરે[૧૭] યા[૧૮] ચાશ્ની કરે[૧૯] યા[૨૦] હિસ્સો આપે,[૨૧] (૨૦) તેને[૨૨] જે પ્રમાણે[૨૬] હાડમંદ[૩૦] દુન્યાંમાં[૨૯ ૨૮] એક હજાર[૩૧] નારી[૩૩]-ઘોડી[૩૨] તેના વછેરા[૩૫] સાથે[૩૪] કોઈએ[૨૭] પોતાનાં રવાંનના[૪૦] પ્યારને[૪૧] લીધે[૪૨] આશોદાદ[૩૭] તરીકે[૩૬] અશો[૪૬] મરદોને[૪૫-૪૩-૪૪] આપ્યાં[૪૭] હોય[૪૮] તેથી અશોઇ[૩૮] તથા બેહેતરી[૩૯] પામે તેજ મુઆફેક[૨૪] સવાબ[૨૩] હોજો![૨૫] વળી[૪૯] રવાંનના[૫૩] પ્યારને[૫૪] ખાતર[૫૫] અશોઈ[૫૧] તથા બહેતરી[૫૨] પામનાર તે છે કે[૫૬] જે માનવીઓમાં[૬૩-૬૨-૬૧] હસ્તી તરફ જનારાઓમાં[૫૮] સૌથી શ્રેષ્ઠ[૫૯] છે. અવસ્તામાં[૬૫] હાદોખ્ત-નુસ્કમાં[૬૮-૬૭] એ બાબેની ગવાહી[૬૬] ત્યાં[૬૯-૭૦-૭૧] એમ જાહેર[૭૨] છે[૬૪] કે "હસ્તીમાં જનારા[૮૪] અશો[૭૮] નરોની[૭૭] એકજ[૮૩] યાને[૮૬] સર્વથી સરસ[૮૮] અશોઈનીજ[૮૭] ખાહેશમાં,[૮૫] પોતાનાં રવાંનને[૮૧] માટેના ભલા[૮૦] આશીર્વાદમાં,[૭૯] બચ્ચાંસાથના[૭૬] નારી[૭૫]-ઘોડીમાંની[૭૪] હજારો[૭૩] બક્ષેશ-તરીકે-આપી દે.[૮૨] (૨૧) જે કોઈ[૮૯] નહી[૯૦] ઈજે,[૯૧] નહી[૯૨] કરે,[૯૩] નહી[૯૪] ચાશ્ની કરે,[૯૫] નહી[૯૬] હિસ્સો આપે,[૯૭] તેને "માજદયસ્નાનોમાં[૧-૧૦૦] જાહેર-ગુનેહગાર[૯૮] તરીકે ઠેરવવો[૯૯]" માજદયસ્નાનોમાં[૫-૪] જાહેર-ગુનેહગાર[૨] તરીકે ઠેરવવો[૩], કેમ જે[૬] માજદયસ્નાનોમાં[૭-૮] વખતોવખત[૯] તેને[૧૦] એવીજ જાણમાં[૧૨-૧૧] રાખે,[૧૩] કારણ[૧૪] કે તે કંઇ આપે[૧૫] તે કબુલ થાય[૧૭] નહી[૧૬] તે[૨૦] ગાહંબારથી[૨૧-૧૯] (આવતા) ગાહંબાર[૨૩] સુધી[૨૨] દરરોજ[૨૪] ૧૮૦ [૨૫-૨૬ ૨૭] સ્તીર[૨૮] જેટલો[૧૮] તેનો ગુનાહ[૨૯] ઉભો[૩૦-૩૧] થાય[૩૨] છે.

(૨૨) "*થ્રિસતેમ્[૩૩] અયાથ્રેમહે[૩૪] મિથ્રહે[૩૫] અનઘ્રનાંમ્"[૩૬]—પ[૩૭]

* જુઓ ફૂટનોટ પાને ૪૪૬.

સી-રોજ[૩૮] મન[૩૯] અહુરૂમજ્દ[૪૦] અવા[૪૧] અમેશાસ્પંદાંન[૪૨] ફ્રાજ્-તા-શીદ[૪૩]-હેંદ,[૪૪] કુ[૪૫] ઉર્વરૂ[૪૬] દાદ[૪૭]. (૨૩) ગાહુંબારૂ[૪૮] ચરત[૪૯] અયાથ્રેમ-ગાહ[૫૦] નાંમ[૫૧] નેહાદ[૫૨] મહેરૂ-માહ[૫૩] અનેરાંન-રોજ;[૫૪] આરતાદ-રોજ[૫૫] ગાહ[૫૬] ગીરદ,[૫૭] અનેરાંન[૫૮]-રોજ સરૂ[૫૯] બહોદ.[૬૦] *અયા-થ્રેમ્યેહે[૬૧] બૂદ,[૬૨] કુ[૬૩] મીજેહ[૬૪] રંગ[૬૫] વ[૬૬] ગૂને[૬૭] ગૂને[૬૮] ઉર્વરાંન[૬૯] અંદરૂ[૭૦] આંન[૭૧] જમાંન[૭૨] પએદા[૭૩] બે-કર્દ.[૭૪] અવા[૭૫] અમેશાસ્પં-દાંન[૭૬] મ્યજદ[૭૭] કર્દ.[૭૮] મર્દૂમાંનચ[૭૯] પ[૮૦] હમ-અંગુશીતે[૮૧] આવાયદ[૮૨] કર્દ.[૮૩] (૨૪) હરૂ-કે[૮૪] એજ્ઞ[૮૫] આંન[૮૬] ગાહુંબારૂ[૮૭] યજદ,[૮૮] અયાવ[૮૯] સાજદ,[૯૦] અયાવ[૯૧] ખુરદ,[૯૨] અયાવ[૯૩] દહદ,[૯૪] (૨૫) અશ[૯૫] કેરૂકે[૯૬] અએદૂન[૯૭] બેદ,[૯૮] ચૂન[૯૯] કેશ[૧૦૦] અંદરૂ[૧] અખોઇ[૨] અસ્તોમંદ[૩] હજારૂ[૪] ઉશ્ત્ર[૫]-ઇ-દએનૂતે[૬] અવા[૭] ક્વાદ[૮] પ[૯] અશો-દાદ[૧૦] અશાહી[૧૧] વેહ[૧૨] રવાંન[૧૩]-દુશારમ[૧૪] રા,[૧૫] પ[૧૬] ઓય[૧૭] મર્દાંને[૧૮] અશોઆંન[૧૯] દાદ[૨૦]-હેદ.[૨૧] અવાજ[૨૨] એજ્ઞ[૨૩] અશાહી[૨૪] વેહ[૨૫] રવાંન[૨૬]-દુશારમ[૨૭] રા,[૨૮] કે[૨૯] એજ્ઞ[૩૦] હસ્તાંને[૩૧] પહેલૂમ[૩૨] ઇન[૩૩] અંદરૂ[૩૪] ઓય[૩૫] મર્દૂમાંન.[૩૬] હસ્ત[૩૭] અવસ્તા[૩૮] ગવાહી[૩૯] પ[૪૦] હાદોખ્ત[૪૧] એજ્ઞ[૪૨] આંન[૪૩] જા[૪૪] પએદા:[૪૫] "†હજંઘ્રેમ[૪૬] ઉશ્ત્રનાંમ[૪૭] દએનુનાંમ[૪૮] પઇતિ-પુથ્રનાંમ[૪૯] નરાંમ[૫૦] અષઓનાંમ[૫૧] અષય[૫૨] વંઘ્રહુય[૫૩] ઉરૂને[૫૪] પર-દઇથ્યાત[૫૫] અએવહે[૫૬] હાતાંમ[૫૭] ચિન્માને[૫૮] યત[૫૯] અષહે[૬૦] વહિશ્તહે.[૬૧]" (૨૬) હરૂ-કે[૬૨] ન[૬૩] યજદ,[૬૪] ન[૬૫] સાજદ,[૬૬] ન[૬૭] ખુરદ,[૬૮] ન[૬૯] દહદ,[૭૦] "‡વારેમ્નેમ[૭૧] સ્તઓરેમ[૭૨] ફ્રપેરેનઓઇતિ[૭૩] અંતરે[૭૪] મજદયસ્ના-ઇશ[૭૫]"—અંબારૂ[૭૬] સ્તઓરૂ[૭૭] એજ્ઞશ[૭૮] ફ્રાજ્-અપારૂ[૭૯] અંદરૂ[૮૦] મજ-દયસ્નાંન,[૮૧] કુ[૮૨] અંદરૂ[૮૩] મજદયસ્નાંન[૮૪] અવરૂ[૮૫] સ્તઓરૂ[૮૬] ન[૮૭] ન-શીનદ,[૮૮] કુ[૮૯] નશીનદ[૯૦] ન[૯૧] શાયદ.[૯૨] વીશ[૯૩] એજ્ઞ[૯૪] આંન[૯૫] ગા-હુંબારૂ[૯૬] અંદા[૯૭] ગાહુંબારૂ[૯૮] હરૂ-રોજ[૯૯] સદ[૧૦૦] વ[૧] હરતાદ[૨] સ્તીરૂ[૩] ગુનાહ[૪] ઓય[૫] બૂન[૬] બહોદ.[૭]

(૨૨) "૩૦ મા[૩૩] દીવસે મેહેર મહીનાના[૩૫] અનેરાંન[૩૬] રોજનો અયા-થ્રેમ"[૩૪]—૩૦ મે દીવસે[૩૮-૩૭] મેં[૩૯] હોરમજદે[૪૦] અમશાસ્પંદો[૪૨] સાથે[૪૧] અ-

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

‡ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહમ્બારનું આફ્રીંગાન ફ. ૧૦.

નાખ્યો છે,[૪૩-૪૪] જ્યારે[૪૫] ઝાડપાન[૪૬] પેદા કીધા.[૪૭] (૨૩) ગાહંબાર[૪૮] ઈજ્યો[૪૯] અને મેહેર મહીનાના[૫૩] અનેરાંન[૫૪] રોજવાળાનું નામ[૫૧] અયાથ્રેમ-ગાહબાર[૫૦] પાડ્યું.[૫૨] આશ્તાદ[૫૫] રોજે હીંગામ[૫૬] પકડે છે,[૫૭] અનેરાન રોજે[૫૮] તમામ[૫૯] થાય છે;[૬૦] તે અયાથ્રેમનો[૬૧] હતો,[૬૨] કે જ્યારે[૬૩] તે[૭૧] જમાનામાં[૭૨-૭૦] તાજા[૬૪] રંગ બેરંગી[૬૫] અને[૬૬] જાતજાતના[૬૭-૬૮] ઝાડપાનો[૬૯] પેદા[૭૩] કરવામાં આવ્યાં.[૭૪] અને અમશાસ્પદો[૭૬] સાથે[૭૫] મ્યજદ[૭૭] કરવામાં આવી;[૭૮] માનવીઓએ[૭૯] બી તેજ મીસાલ[૮૦-૮૧] (મ્યજદ) કરવી[૮૩] સજાવાર[૮૨] છે. (૨૪) જે કોઈ[૮૪] એ[૮૬] ગાહંબારમાંનો[૮૭-૮૫] (કોઈબી) ઈજે[૮૮] યા[૮૯] કરે[૯૦] યા[૯૧] ચાશ્ની[૯૨] કરે યા[૯૩] હિસ્સો આપે,[૯૪] (૨૫) તેને[૯૫] જે મુઆફેક[૯૬] હાડમંદ[૩] દુન્યામાં[૧-૨] એક હજાર[૪] નારી[૬]-ઊંટ[૫] તેના બચ્ચાં[૮] સાથે[૭] કોઈએ[૧૦૦] પોતાના રવાંનના[૧૩] પ્યારને[૧૪] ખાતર[૧૫] આશોદાદ[૧૦] તરીકે અશો[૧૯] મરદોને[૧૮-૧૭-૧૬] આપ્યાં[૨૦] હોય[૨૧] તેથી અશોઈ[૧૧] તથા બેહતરી[૧૨] પામે તેજ પ્રમાણે[૯૭] સવાબ[૯૬] પહોંચો[૯૮]! વળી[૨૨] રવાનના[૨૬] પ્યારને[૨૭] ખાતર[૨૮] અશોઈ[૨૪] તથા બેહતરી[૨૫] તે પામે છે કે[૨૯] જે માનવીઓમાં[૩૬-૩૫-૩૪-૩૩] હસ્તીમાં જનારાઓમાં[૩૦-૩૧] સૌથી બુલંદ[૩૨] છે. અવસ્તામાં[૩૮] હાદોખ્ત-નુસ્કમા[૪૧-૪૦] (એ બાબેની) ગવાહી[૩૯] છે[૩૭] તે ત્યાં[૪૨-૪૩-૪૪] એમ જાહેર[૪૫] છે કે હસ્તીમાં જનારા[૫૭] અશો[૫૧] નરોની[૫૦] એકજ[૫૬] યાને[૫૯] સૌથી સરસ[૬૧] અશોઈનીજ[૬૦] ખાહેશમાં,[૫૮] પોતાનાં રવાનને માટેના[૫૪] ભલા[૫૩] આશીર્વાદમાં,[૫૨] બચ્ચાં સાથની[૪૯] નારી[૪૮]-ઊંટમાંની[૪૭] હજારો[૪૬] બક્ષેશ-તરીકે-આપી દે.[૫૫] (૨૬) જે કોઈ[૬૨] નહી[૬૩] ઈજે,[૬૪] નહી[૬૫] કરે,[૬૬] નહી[૬૭] ચાશ્ની કરે,[૬૮] નહી[૬૯] હિસ્સો આપે,[૭૦] તેની પાસેથી માજદયસ્નાનો[૭૫-૭૪] ભારબરદાર[૭૧] ઢોર[૭૨] લઈ લેવાનુ[૭૩] કરે. મજદયસ્નાનોમાં[૮૧-૮૦] તેની પાસેથી[૭૮] ભારબરદાર[૭૬] ઢોર[૭૭] લઈજ લેવામાં આવે[૭૯], કેમ જે[૮૨] માજદયસ્નાનોમાં[૮૪-૮૩] તે ઢોર[૮૬] ઉપર[૮૫] બેસે[૮૮] નહી,[૮૭] કારણ[૮૯] કે તેનાથી બેસી[૯૦] શકાયજ[૯૨] નહી.[૯૧] તે[૯૫] ગાહબારથી[૯૩-૯૪] (આવતા) ગાહંબાર[૯૮] સુધી[૯૭] દરરોજ[૯૯] ૧૦૮[૧૦૦-૧-૨] સ્તીર[૩] જેટલો[૯૩] ગુનાહ[૪] તેનો[૫] શરૂ[૬] થાય છે.[૭]

(૨૭) "*અશ્તાઇતીમ્[૮] મઇદ્યાઇર્યેહે[૯] દથુષો[૧૦] વેરેથ્રધ્નહે[૧૧]"— ૫[૧૨] હશ્તાદ્[૧૩] રોજ[૧૪] મન્[૧૫] અહુર્મજ્દ[૧૬] અવા[૧૭] અમેશાસ્પંદાંન્[૧૮] ફ્રાજ્-તાશીદ્[૧૯]-હેંદ્,[૨૦] કુ[૨૧] ગોસ્પંદાંન્[૨૨] દાદ્.[૨૩] (૨૮) ગાહંબાર્[૨૪] યશ્ત,[૨૫] મઇદ્યારેમ-ગાહ્[૨૬] નાંમ[૨૭] નેહાદ્,[૨૮] દે-માહ્[૨૯] બહેરાંમ-રોજ;[૩૦]

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

મેહેર્-રોજ[૩૧] ગાહ[૩૨] ગીરદ,[૩૩] બહેરાંમ-રોજ[૩૪] સર[૩૫] બહોદ.[૩૬] *મઇદ-યાઇર્યેહે[૩૭] બૂદ.[૩૮] કુ[૩૯] ગોસ્પંદાંન[૪૦] પંજ[૪૧] આઇન[૪૨] અંદર[૪૩] આંન[૪૪] જમાંન[૪૫] પઐદા[૪૬] બે-કર્દ.[૪૭] અવા[૪૮] અમેશાસ્પંદાંન[૪૯] મ્યજદ[૫૦] કર્દ.[૫૧] મર્દૂમાંનચ[૫૨] પ[૫૩] હમ-અંગુશીતે[૫૪] આવાયદ[૫૫] કર્દ.[૫૬] (૨૯) હર-કે[૫૭] એજ[૫૮] આંન[૫૯] ગાહંબાર[૬૦] યજદ,[૬૧] અયાવ[૬૨] સાજદ,[૬૩] અયાવ[૬૪] ખુરદ,[૬૫] અયાવ[૬૬] દહદ[૬૭], (૩૦) અશ[૬૮] કેર્ફે[૬૯] અઐદૂન[૭૦] બેદ,[૭૧] ચૂન[૭૨] કેશ[૭૩] અંદર[૭૪] અ ખોઇ[૭૫] અસ્તોમંદ[૭૬] હજાર[૭૭] કતારચ[૭૮] રમે[૭૯] આઇન[૮૦] ૫[૮૧] અશો-દાદ[૮૨] અશહી[૮૩] વેહ[૮૪] રવાંન[૮૫]-હુશારમ[૮૬] રા,[૮૭] ૫[૮૮] ઓય[૮૯] મર્દાને[૯૦] અશોઆંન[૯૧] દાદ[૯૨]-હેદ.[૯૩] અવાજ[૯૪] એજ[૯૫] અશહી[૯૬] વેહ[૯૭] રવાંન[૯૮]-હુશારમ[૯૯] રા,[૧૦૦] કે[૧] એજ[૨] હસ્તાંને[૩] પહેલૂમ[૪] ઇન[૫] અંદર[૬] ઓય[૭] મર્દૂમાંન.[૮] હસ્ત[૯] અવસ્તા[૧૦] ગવાહી;[૧૧] "*હજંઘ્રેમ[૧૨] કંઘ્રહાઓસચિત[૧૩] વાંથ્વનાંમ[૧૪] નરાંમ[૧૫] અષઓનાંમ[૧૬] અષય[૧૭] વંઘ્રહુય[૧૮] ઉરૂને[૧૯] પર-દઇથ્યાત[૨૦] અઐવહે[૨૧] હાતાંમ[૨૨] ચિન્માને[૨૩] યત[૨૪] અષહે[૨૫] વહિશ્તાહે."[૨૬] (૩૧) હર-કે[૨૭] ન[૨૮] યજદ,[૨૯] ન[૩૦] સાજદ,[૩૧] ન[૩૨] ખુરદ,[૩૩] ન[૩૪] દહદ,[૩૫] "†યાતેમ[૩૬] ગઐથનાંમ[૩૭] ‡પૈરેનઓઇતિ[૩૮] અંતરે[૩૯] મજદયસ્નાઇશ[૪૦]"—દાથેમ[૪૧] ૫[૪૨] જેહાંન[૪૩] એજશ[૪૪] ફ્રાજ-અપાર[૪૫] અંદર[૪૬] મજદયસ્નાંન,[૪૭] કુ[૪૮] હમા[૪૯] ખાસ્તે[૫૦] ઇ[૫૧] ગેતી[૫૨] એજ[૫૩] ઓય[૫૪] અપાર[૫૫] બહોદ,[૫૬] કે[૫૭] દારદ[૫૮] ન[૫૯] શાયદ.[૬૦] વીશ[૬૧] એજ[૬૨] આંન[૬૩] ગાહંબાર[૬૪] અંદા[૬૫] ગાહંબાર[૬૬] હર-રોજ[૬૭] સદ[૬૮] વ[૬૯] હશ્તાદ[૭૦] સ્તીર[૭૧] ગુનાહ[૭૨] ઓય[૭૩] બૂન[૭૪] બહોદ.[૭૫]

(૨૭) ૮૦ મે[૮] દીવસે દએ મહીનાના[૧૦] બેહરામ[૧૧] રોજનો મઇદયારેમ[૯]—૮૦ મે[૧૩] દીવસે[૧૪] [૧૨] મેં[૧૫] હોરમજદે[૧૬] અમશાસ્પંદો[૧૮] સાથે[૧૭] બનાવ્યો[૧૯] છે[૨૦] કે જે વખતે[૨૧] ગોસ્પંદો[૨૨] પેદા કીધાં[૨૩] (૨૮) ગાહંબાર[૨૪] ઉજવવામાં આવ્યો,[૨૫] અને દએ મહીનાના[૨૬] બહેરાંમ રોજ[૩૦] સુધી મઇદયારેમ[૨૬] ગાહંબાર નામ[૨૭] પાડ્યું[૨૮]—મેહેર રોજે[૩૧] હીંગામ[૩૨] પકડે છે,[૩૩] બેહેરામ[૩૪] રોજે ખતમ[૩૫] થાય[૩૬] છે; તે મઈદિયારેમનો[૩૭] હતો[૩૮] કે જ્યારે[૩૯] તે[૪૪] જમાનામાં[૪૫-૪૩] પાંચ[૪૧] જાતનાં[૪૨] ગોસ્પંદો[૪૦] પેદા[૪૬] કરવામાં આવ્યાં.[૪૭] અમશાસ્પંદો[૪૯] સાથે[૪૮] મ્યજદ[૫૦] કરવામાં આવી.[૫૧] માનવીઓએ[૫૨] બી તેજ

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૧.

† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહાંબારનું આફ્રીંગાન ફ. ૧૧.

મીસાલે[૫૪-૫૩] (મ્યજદ) કરવી[૫૬] જોઇએ.[૫૫] (૨૯) જે કોઈ[૫૭] એ[૫૯] ગાહંબારમાંથી[૬૦-૫૮] (કોઈબી) ઈજે[૬૧] યા[૬૨] કરે[૬૩] યા[૬૪] આશ્ની કરે[૬૫] યા[૬૬] હિસ્સો આપે,[૬૭] (૩૦) તેને[૬૮] જે પ્રમાણે[૭૨] હાડમંદ[૭૩] દુન્યામાં[૭૫-૭૪] એક હજાર[૭૭] કોઈબી[૭૮] જાતનાં[૮૦] ગોસ્પંદો[૭૯] કોઈ એ[૭૩] પોતાના રવાનના[૮૫] પ્યારને[૮૬] ખાતર[૮૭] આશીર્વાદ[૮૨] તરીકે[૮૧] અશો[૯૧] મરદોને[૯૦ ૮૯-૮૮] આપ્યાં[૯૨] હોય[૯૩] તેથી અશોઇ[૮૩] તથા બેહતરી[૮૪] પામે તેજ પ્રમાણે[૭૦] સવાબ[૬૯] હોજો[૭૧]! વળી[૯૪] રવાનના[૯૮] પ્યારને[૯૯] ખાતર[૧૦૦] અશોઈ[૯૬] તથા બેહેતરી[૯૭] તે[૫] પામે છે, કે[૧] જે માનવીઓમાં[૮-૭-૬] હસ્તી તરફ જનારાંઓ[૩-૨] સૌથી સરસ[૪] છે. અવસ્તામાં[૧૦] જે ગવાહી[૧૧] છે[૯] તે આ મ છે કે "હસ્તી તરફ જનારા[૧૨] અશો[૧૬] નરોની[૧૫] એકજ[૨૧] યાને[૨૪] સૌથી સરસ[૨૬] અશોઈનીજ[૨૫] પસંદગીમાં[૨૩] પોતાનાં રવાનને[૧૯] માટેના ભલા[૧૮] આશીરવાદમાં[૧૭] પાળેલાં જાનવરોમાંના[૧૪] કોઇબી જાતના[૧૩] હજારો[૧૨] બક્ષેશ–તરીકે–આપી[૨૦] દે." (૩૧) જે કોઇ[૨૬] નહી[૨૭] ઈજે,[૨૮] નહી[૨૯] કરે,[૩૦] નહી[૩૧] આશ્ની કરે,[૩૨] નહી[૩૩] હિસ્સો-આપે,[૩૪] "તેની દુન્યવી[૩૭] બક્ષેશો[૩૬] માજદયસ્નાનોમાં[૪૦-૩૯] લઈ લેવામાં[૩૮] આવે." માજદયસ્નાનોમાં[૪૬-૪૭] તેની દુન્યાને[૪૩] લગતી[૪૨] બક્ષેશો[૪૧] તેની પાસેથી[૪૪] લઈ લેવી,[૪૫] કેમ જે[૪૮] તેની તમામ[૪૯] દુન્યાને[૫૨] લગતી[૫૧] દોલત[૫૦] તેનેથી[૫૪-૫૩] દૂર[૫૫] થાય છે,[૫૬] કારણ[૫૭] કે તેનાથી રાખી[૫૮] શકાયજ[૬૦] નહી.[૫૯] તે[૬૩] ગાહંબારથી[૬૪-૬૨] (બીજા) ગાહંબાર[૬૬] સુધી[૬૫] દરરોજ[૬૭] ૧૮૦[૬૮-૬૯-૭૦] સ્તીર[૭૧] જેટલો[૬૧] તેનો ગુનાહ[૭૨] સરૂ[૭૪] થાય છે.[૭૫]

(૩૨) *"પંચાચ[૭૬] હુમ્તાઇતીમ[૭૭] હુમસ્પથમએદયેહે[૭૮] સ્પેંતયાઓ[૭૯] વંઘહુયાઓ[૮૦] ગાથાબ્યો[૮૧]"—પ[૮૨] હફ્તાદ્[૮૩] વ[૮૪] પંજ[૮૫] રોજ[૮૬] મન્[૮૭] અહુરમજદ્[૮૮] અવા[૮૯] અમેશાસ્પેંદાંન્[૯૦] ફ્રાજ-તાશીદ્-હેંદ્,[૯૨] કુ[૯૩] મર્દૂમ[૯૪] દાદ્.[૯૫] (૩૩) ગાહંબાર્[૯૬] યશ્ત[૯૭] હુમસ્પથ્મએ-દેમ-ગાહ[૯૮] નાંમ[૯૯] નેહાદ્.[૧૦૦] સ્પેંદારમદ્-માહ[૧] વહિશ્તોઇશ્ત-ગાહ;[૨] અહુનવદ્-ગાહ[૩] ગોહ[૪] ગીરદ્,[૫] વહિશ્તોઇશ્ત્-ગાહ[૬] સર્[૭] બહોદ્.[૮] †હુમસ્પથ્મએદયેહે[૯] બૂદ્.[૧૦] કુ[૧૧] મર્દૂમ[૧૨] દાદ્[૧૩] વ[૧૪] હર્[૧૫] દહેશ્ને[૧૬] દાદ્.[૧૭] અવા[૧૮] અમેશાસ્પંદાંન્[૧૯] મ્યજદ્[૨૦] કર્દ[૨૧], મર્દૂમાંનચ્[૨૨] પ હમ-અંગુશીતે[૨૩] આવાયદ્[૨૪] કર્દ.[૨૫] (૩૪) હર્-કે[૨૬] એજ[૨૭] આંન્[૨૮] ગાહંબાર્[૨૯] યજદ્,[૩૦] અયાવ્[૩૧] સાજદ્,[૩૨] અયાવ્[૩૩] ખુરદ્,[૩૪] અયાવ્[૩૫] દહદ્,[૩૬] (૩૫) અશ[૩૭] કેરૂકે[૩૮] અએદૂન[૩૯] બેદ્,[૪૦] ચૂન્[૪૧] કેશ[૪૨] અંદર્[૪૩] અ-

---

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

ખોઇ[૪૪] અસ્તોમંદ્[૪૫] હુમા[૪૬] ઇન્[૪૭] જેહાંન્[૪૮] સાલ્[૪૯] પ[૫૦] આંન્[૫૧] ગમ્[૫૨] નાંન્[૫૩] પસ્[૫૪] દરૂ[૫૫] મએ[૫૬] ઇ ખૂબ્[૫૭] યક્[૫૮] દુશારમ્[૫૯] રા[૬૦] પ[૬૧] અશો-દાદ્[૬૨] અશાહી[૬૩] વેહ્[૬૪] રવાંન્[૬૫] દુશારમ્[૬૬] રા,[૬૭] પ[૬૮] ઓય્[૬૯] મર્દાંને[૭૦] અશોઆંન્[૭૧] દાદ્[૭૨] હેદ્.[૭૩] અવાજ[૭૪] એજ્[૭૫] અશાહી[૭૬] વેહ્[૭૭] રવાંન્[૭૮]-દુશારમ્[૭૯] રા,[૮૦] કે[૮૧] એજ્[૮૨] હસ્તાંને[૮૩] પહેલૂમ્[૮૪] ઇન્[૮૫] અંદરૂ[૮૬] ઓય્[૮૭] મર્દૂમાંન્.[૮૮] હસ્ત[૮૯] અવસ્તા[૯૦] ગ-વાહી[૯૧] પ[૯૨] હાદોખ્ત[૯૩] એજ્[૯૪] આંન્[૯૫] જા[૯૬] પએદા:[૯૭] "*વીસ્પ[૯૮] તરૂષુચ[૯૯] ક્ષુદ્રચ[૧૦૦] મસનચ[૧] વંઘહુનચ[૨] સ્રયનચ[૩] નરાંમ[૪] અષઓ-નાંમ[૫] અષય[૬] વંઘહુય[૭] ઉરૂને[૮] પર-દઇથ્યાત[૯] અએવહે[૧૦] હાતાંમ[૧૧] ચિન્માને[૧૨] યત[૧૩] અષહે[૧૪] વહિશ્તહે.[૧૫]" (૩૬) હરૂ કે[૧૬] ન[૧૭] યજદ્,[૧૮] ન[૧૯] સાજદ્,[૨૦] ન[૨૧] ખુરદ્,[૨૨] ન[૨૩] દહદ્,[૨૪] †"આહુઇરીમ[૨૫] દ્કએષેમ[૨૬] ફ્રપેરેનઓઇતી[૨૭] અંતરે[૨૮] મજદયસ્નાઇશ[૨૯]"—અહુરૂમજદ્[૩૦] દાદ-સ્તાંની[૩૧] એજશ[૩૨] ફ્રાજ્-અપારૂ[૩૩] અંદરૂ[૩૪] મજદયસ્નાંન્,[૩૫] કુ[૩૬] પ[૩૭] પેશમાલીન્[૩૮] અવરૂ[૩૯] ન[૪૦] કુનદ્,[૪૧] પ[૪૨] પસ્માલીન્[૪૩] દાદસ્તાંની[૪૪] ન[૪૫] દહદ્[૪૬] વીશ[૪૭] એજ્[૪૮] આંન્[૪૯] ગાહુંબારૂ[૫૦] અંદા[૫૧] ગાહુંબારૂ[૫૦] હરૂ-રોજ[૫૩] સદ્[૫૪] વ[૫૫] હશ્તાદ્[૫૬] સ્તીરૂ[૫૭] ગુનાહ્[૫૮] ઓય્[૫૯] બૂન્[૬૨] બહોદ્.[૬૧]

(૩૨) ૭૫ મે[૭૬-૭૭] દીવસે સ્પદારમદ મહીનાના[૭૯-૮૦] ગાથાઓ માટેનો[૮૧] હમસ્પથમએદેમ[૭૮]—૭૫ મે[૮૩-૮૪-૮૫] દીવસે[૮૬] મે[૮૭] હોરમજદે[૮૮] અમશા-સ્પદો[૯૦] સાથે[૮૯] બનાવ્યો[૯૧] છે[૯૨] જે વખતે[૯૩] માણસજાતને[૯૪] પેદા કીધું.[૯૫] (૩૩) ગાહંબાર[૯૬] ઇજવામાં આવ્યો.[૯૭] અને સ્પદારમદ મહીનાના[૧] વહિશ્તો-યશ્ત ગાથા[૨] સુધીનો હમસ્પથમએદેમ ગાહબાર[૯૮] નામ[૯૯] પાડ્યું.[૧૦૦] અહુનવદ ગાથાથી[૩] હીંગામ[૪] પકડે[૫] છે, વહિશ્તોયશ્ત ગાથામા[૬] આખર[૭] થાય છે,[૮] તે હમસ્પથમએદેમનો[૯] હતો,[૧૦] કે જ્યારે[૧૧] માનવી[૧૨] પેદા કરવામાં આવ્યું,[૧૩] અને[૧૪] દરેક[૧૫] પેદાયશ[૧૬] પેદા કરવામા આવી.[૧૭] અમશાસ્પદો[૧૯] સાથે[૧૮] મ્યજદ[૨૦] કરવામાં આવી[૨૧]; માનવીઓએ[૨૨] બી તેજ મીસાલ[૨૩] (મ્યજદ) કરવી[૨૫] જોઇએ.[૨૪] (૩૪) જે કોઇ[૨૬] આ[૨૮] ગાહબારમાનો[૨૯-૨૭] (કોઇબી) ઇજે[૩૦] યા[૩૧] કરે[૩૩] યા[૩૩] આશની કરે[૩૪] યા[૩૫] હિસ્સો આપે[૩૬] (૩૫) તેને[૩૭] જે પ્રમાણે[૪૧] હાડમદ[૪૫] દુન્યામા[૪૪-૪૩] (યાને) આએ[૪૭] જહાનમાં[૪૮] આખું[૪૯]

* જુઓ ફુટનોટ પાનુ ૪૪૬, "વીસ્પ તર્ષુચ ક્ષુદ્રચ મસનચ વંઘ્રહુનચ સ્રયનચ" એ શબ્દો જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૫૮; ૬૧ મા મળે છે.

† એ વાકય અવસ્તાના છે. જુઓ ગાહબારનુ આફ્રીન્ગાન ફ. ૧૨.

વરસ[૪૯] તેવાંજ[૫૦-૫૧] ગરમ[૫૨] નાંન,[૫૩] પછી[૫૪] સરસ[૫૭] દરાખનું શરબત[૫૬] પોતાનાં રવાંનના[૬૫] પ્યારને[૬૬] ખાતર[૬૭] અશોઈ[૬૩] તથા બહેતરીની[૬૪] એકુજ[૫૮] મહોબતને[૫૯] વાસ્તે[૬૦] કોઈ એ[૪૨] અશો[૭૧] મરદોને[૭૦-૬૮] આશોદાદ[૬૨] તરીકે[૬૧] આપ્યાં[૭૨] હોય[૭૩] તેજ મુજબ[૩૯] સવાબ[૩૮] હોજો[૪૦]! વળી[૭૪] રવાંનના[૭૮] પ્યારને[૭૯] ખાતર[૮૦] અશોઈ[૭૬] તથા બહેતરી[૭૭] તે પામે છે કે જે[૮૧] માનવીઓમાં[૮૮-૮૯] હસ્તી તરફ જનારાંઓમા[૮૩-૮૨] સર્વથી બુલંદ[૮૪] (છે). અવસ્તામાં[૯૦] હાદોખ્ત નુસ્કમાં[૯૩-૯૨] જે ગવાહી[૯૧] છે[૯૯] તે ત્યાં[૯૬-૯૫-૯૪] એમ જાહેર[૯૭] છે કે "હસ્તી તરફ જનારા[૧૧] અશો[૫] નરોની[૪] એકુજ[૧૦] યાને[૧૩] સર્વથી સરસ[૧૫] અશોઈનીજ[૧૪] મુરાદમાં,[૧૨] પોતાનાં રવાંનને[૮] માટેના ભલા[૭] આશીર્વાદમાં[૬] તમામ[૯૮] વધારે મોટાં,[૧] વધારે સારાં,[૨] વધારે સોહામણાં,[૩] અનાજો[૯૯] (અથવા ખાવાની ચીજો) તથા બીયાં[૧૦૦] (અથવા પીવાની ચીજો) બક્ષેશ તરીકે-આપી દે."(૩૬) જે કોઈ[૧૬] નહી[૧૭] ઈજે,[૧૮] નહી[૧૯] કરે,[૨૦] નહી[૨૧] ચાશની કરે,[૨૨] નહી[૨૩] હિસ્સો આપે,[૨૪] તેને માજદયસ્નાનોમાં,[૨૯ ૨૮] અહુરમજદી[૨૫] તરીકાથી[૨૬] દૂર કરી નાંખવો[૨૭] માજદયસ્નાનોમાં[૩૫-૩૪] હોરમજદનો[૩૦] તરીકો[૩૧] તેનાથી[૩૨] ઘણોજ દૂર[૩૩] હોય છે, કેમ જે[૩૬] તેને *આગેવાન[૩૮] તરીકે[૩૭] મોટો[૩૯] ગણે[૪૧] નહી,[૪૦] અને †ઉતરતા[૪૩] તરીકે[૪૨] કાયદો[૪૪] તેને અપાય[૪૬] નહીં[૪૫] એ[૪૯] ગાહંબારથી[૫૦-૪૮] (બીજા) ગાહંબાર[૫૨] સુધી[૫૧] દરરોજ[૫૩] ૧૮૦[૫૦-૫૫-૫૬] સ્તીર[૫૭] જેટલો[૪૭] તેનો ગુનાહ[૫૮] બરપા[૫૯-૬૦] થાય છે.[૬૧]

(૩૭) "‡અવએજો[૬૨] દિમ[૬૩] પસ્ચએત[૬૪] ક્રચ[૬૫] ફ્રઓસોઇત્[૬૬] ક્રચ[૬૭] સ્યજજ્યોઇત.[૬૮] અવએજો[૬૯] દિમ[૭૦] પસ્ચએત[૭૧] નાર્ષ્નિ[૭૨] ચ્યઓથ્ન[૭૩] અઇવિ-દઇથીત્[૭૪] રતુશ્[૭૫] રતુનએમ[૭૬] અથ[૭૭] રતુનયો[૭૮] રતૂમ[૭૯]," ક્રાજચ્[૮૦] ફ્રઓશાદ્,[૮૧] કુ[૮૨] કાંમ[૮૩] એજ[૮૪] પસ્[૮૫] કુનદ્[૮૬] અંદા[૮૭] ગાહુંબાર્,[૮૮] યાઇશ[૮૯]-ચ્[૯૦] કાંમ[૯૧] કુનદ્[૯૨] અંદા[૯૩] ગાહુંબાર્,[૯૪] યાઇશ[૯૫]-ચ્[૯૬] કે[૯૭] સાલ્[૯૮] ગાહુંબાર્[૯૯] ન[૧૦૦] યજદ્,[૧] આંને[૨] નાંમ્[૩] ગુનાહ્[૪] ઓય્[૫] બૂન્[૬] બહોદ્,[૭] તન્વલ્ગાંન્[૮] વ[૯] મર્ગર્જાંન્[૧૦] દારશ્ને.[૧૧] (૩૮) "¶સતવઇતિનાંમ[૧૨] હજંઘરવઇતિનાંમ[૧૩] બએવરેબએવરનાંમ.[૧૪] §જેમ-ક્રથંઘહ્[૧૫] દાનુ-દ્રાજંઘહ્[૧૬] હ્વરે-બરેજંઘહ."[૧૭]

---

* અસલ અર્થ "જવાબદાર."

† અસલ અર્થ "ફરયાદી."

‡ એ વાક્ય અવસ્તામા છે. જુઓ ગાહાંબારનું આફ્રીગાંન ફ. ૧૩.

¶ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે, જુઓ વંદીદાદ પરગર્દ, ૫; ૧૯.

§ જુઓ આફ્રીનગાનનો "તાઓ અહમી નમાને" વાળો કરદો.

સદ્-આઇન[૧૮] હઝાર્-આઇન[૧૯] બીવર્-આઇન,[૨૦] જમીન્-પહ્યાના[૨૧] રોદ્-દ્રાના[૨૨] ખુરૂશીદ્-બાલા[૨૩] બુન્-દીહા[૨૪] બે-રસાદ્![૨૫] (૩૯) ઇન[૨૬] આફ્રીન[૨૭] પ[૨૮] રવાંને[૨૯] રાદાંન[૩૦] વ[૩૧] રાસ્તાંન[૩૨] બે-રસાદ્![૩૩] પ[૩૪] યારી[૩૫] વ[૩૬] ફીરોજગરી[૩૭] ઇ "*મઇન્યો[૩૮] રથ્વો[૩૯] બરેજત્"[૪૦] બુલંદ્[૪૧] ગેહ[૪૨] ગાહંબાર[૪૩] †[ફ્લાંન][૪૪] બ[૪૫] રવાંન[૪૬] અનઓશહ્[૪૭] રવાંને[૪૮] જરથોશ્તે[૪૯] સ્પિતમાંન[૫૦] અશો[૫૧] ફ્રેોહર્[૫૨] રસાદ્,[૫૩] કે[૫૪] ઇન[૫૫] દીને[૫૬] વેહ[૫૭] અવીઝેહ[૫૮] ઇ માજદયસ્નાંન[૫૯] રાસ્તીહા[૬૦] એઝ[૬૧] અહુરમજદ્[૬૨] પદીરફ્તુ[૬૩], પઓઇર્યોદ્કએષાંન[૬૪] અંદર્[૬૫] આવર્દ![૬૬]

(૩૭) પછી[૬૪] તેને[૬૩] ખાલેસ-લોકો[૬૨] ધમકાવ્યા-કરે[૬૫-૬૬] અને ખરાબ લગાડ્યા-કરે.[૬૭-૬૮] પછી[૭૧] ખાલેસ-લોકો[૬૯] તેને[૭૦] જે પ્રમાણે[૭૭] દસ્તુરાંન-દસ્તુર[૭૮-૭૯] પોતાના હાથ હેઠળના મોબેદને[૭૫-૭૬] ખોટાં[૭૨] કામથી[૭૩] (દૂર રાખે છે) તેમ દૂર રાખે,[૭૪] યાને ખખરાવ્યાજ-કરે,[૮૦-૮૧] કેમ[૮૨] જે ત્યાર[૮૫] પછી[૮૪] (આવતા) ગાહંબાર[૮૮] સુધી[૮૭] તેની ખાહેશ[૮૩] મુજબજ કરે[૮૬] એટલે[૮૯] કે તે આવતા ગાહંબાર[૯૪] સુધી[૯૩] (પોતાની)જ[૯૦] મરજી[૯૧] મુજબ અમલ[૯૨] કરે એટલે[૯૫] કે[૯૭] જો તે વરસના[૯૮] ગાહંબાર[૯૯] નહીંજ[૧૦૦-૯૬] ઇજે[૧] તો જે ગુનાહ[૪] ઉત્પન્ન[૫-૬] થાય[૭] છે તેના[૨] નાંમ[૩] તનવલગાંન[૮] તથા[૯] મરગરજાન[૧૦] રાખે.[૧૧] (૩૮) "સો મરતબે,[૧૨] હજાર મરતબે,[૧૩] લાખો મરતબે,[૧૪] જમીનની પહોળાઈ[૧૫] નદીની લંબાઈ,[૧૬] ખુરશેદની બુલંદીના[૧૭] (મરતબા જેટલી)"—સો મરતબે,[૧૮] હજાર મરતબે,[૧૯] લાખો મરતબે,[૨૦] જમીનની પહોળાઈ[૨૧] નદીની લંબાઈ[૨૨] ખુરશેદની બુલંદીના[૨૩] (મરતબા જેટલી)—કમાલ્યતથી[૨૪] પહોંચે![૨૫] (૩૯) આ[૨૬] આફ્રીન[૨૭] (ના મીશ્ર) રાદી સખાવત કરનારા[૩૦] તથા[૩૧] રાસ્તીથી[૩૨] ચાલનારાઓના રવાંનોને[૨૯-૨૮] પહોંચો![૩૩] "બુલદ[૪૦] મીનોઇ[૩૮] ફસલ[૩૯]" (ફલાંણા)[૪૪] બુલંદ[૪૧] ગાહંબારના[૪૩] હીંગામની[૪૨] મદદ[૩૫] તથા[૩૬] ફતેહમંદીને[૩૭] વાસ્તે[૩૪] અશો[૫૧] ફરોહરની[૫૨] મારફતે (અશો) સ્પિતમાન[૫૦] જરથુશ્ત્ર[૪૯] સાહેબના અનુશેહ[૪૭] રવાંનને[૪૬-૪૮-૪૫] (આ આફ્રીનોના મીશ્ર) પહોંચો[૫૩] કે જેવણે[૫૪] આ[૫૫] ભલી[૫૭] ખાલેસ[૫૮] માજદયસ્ની[૫૯] દીન[૫૬] અહુરમજદ[૬૨] તરફથી[૬૧] રાસ્તીથી[૬૦] કબુલ કીધી[૬૩] અને પઓઇર્યોદકએષોને[૬૪] માટે[૬૫] લઈ આવ્યા હતા.[૬૬]

(૪૦) ‡દહ્યુમાંન કે પ ઇન્ મ્યજદ્ ફ્રાજ્-રસીદ્ હેંદ્, એઝ ઇન્

* એ શબ્દો અવસ્તામા છે.

† જે ગાહામ્બાર હોય તેનુ નામ લેવું.

‡ એ આખા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ "હફ્ત અમશાસ્પંદ" ની આફરીન પાનું ૪૪૩.

મ્યજ્દ બહેર્ આમદન્ બહેર ગેરફ્તન, હર્-ગામી રા હજાર્ વ દીસદ્ ગાંમ્ વહિશ્ત રોશન્ ગરોસ્માંની બે-પદીરાદ્! (૪૧) ૫ ફ્રાજ-આમદન્ કેરૂફે બે-અવજાયાદ્! ૫ અવાજ-શૂદન્ ગુનાહ્ ઓય્ બૂન્ બેરવાદ્. વ ગએથી નેક્ બાદ્, વ મીનો વેહ્ બાદ્! સર-ફ્રજાંમ્ અ-શાહી બે-અવજાયાદ્! રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ્, રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ્, રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ્! અશો બેદ્ દેર્-જી! અથ જમ્યાત યથ આફ્રીનામિ!

હુમતનાંમ્ હૂખ્તનાંમ્ હવર્શ્તનાંમ્, યદચા અન્યદચા વેરેજ્ય-ન્નનાંમ્ચા વાવેરેજનનાંમ્ચા મહી અઇબી-જરેતારો નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ્ મહી.

યથા અહૂ વઇર્યો (૨૧), અષેમ્ વોહૂ (૧૨)

યથા અહૂ વઇર્યો (૨) યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવ-રેચ આફ્રીનામિ સ્રઓષહે અષ્યેહે તખ્મહે તનુ-માંથ્રહે દરેષી-દ્રઓશ આહૂઇર્યેહે. અષેમ્ વોહૂ (૧) અહ્માઇ રએશ્ચ; હજં-ઘરેમ્; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરેફે મોજ્દ; અષેમ્ વોહૂ (૧).

આફ્રીન્-ઈ-રપિથ્વિન્.

(૧) હમા-જોર્[1] બેદ્[2]! હમા-જોર્[1] હમા[2] અશો[3] બેદ્![4] હમા-જોર્[5] હમા[6] નેક્[7] બેદ્![8] હમા-જોર્[9] હમા[10] ફ્રોખ્[11] બેદ્![12] હમા-જોર્[13] હમીશ[14] શાદ્[15] વ[16] ખુર્રમ[17] વ[18] રામશ્ને[19] ફીરોજગર[20] બેદ્[21]! હમા-જોર્[22] કમ-વનાહ્[23] બેદ્![24] હમા-જોર્[25] વીશ[26] કેરૂફે[27] બેદ્[28]!

(૧) હમ-શરીક[1] થાઓ[2]! તમામ[2] અશો[3] (સાહેબોની સાથે) હમ-શરીક[1] થાઓ[4]! હમ-શરીક[5] થાઓ[8] સર્વે[6] નેકોની[7] સાથે! તમામ[10] મુબા-રક[11] (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક[9] થાઓ![12] હમેશાં[14] ખુશી,[15] ખુશાલ,[17] અને[16-18] ખુશાલીમાં[19] ફતેહમંદ[20] (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક[13] થાઓ[21]! ઓછા-ગુનાહવાળા[23] (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક[22] થાઓ![24] ઘણાં[26]-સવાબ-વાળા[27] (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક[25] થાઓ![28]

(૨) હમા-જોર[૨૯] દાદાર[૩૦] અહુરમજદ[૩૧] રયોમંદ[૩૨] ખોરેહોમંદ[૩૩] બાદ.[૩૪] અવા[૩૫] હમા[૩૬] અમેશાસ્પંદાંને[૩૭] ફીરોજગર,[૩૮] વ[૩૯] હમા[૪૦] મીનો[૪૧]-ઇ વેહ,[૪૨] કેશ[૪૩] અહુરમજદ[૪૪] આમોરજીદારી;[૪૫] ઇન[૪૬] કે[૪૭] હરકે[૪૮] અંદર[૪૯] દાદાર[૫૦] અહુરમજદ[૫૧] પ[૫૨]-પતેત[૫૩] બેદ[૫૪] ઓશ[૫૫] પ[૫૬] તન[૫૭]-*પસીન *રેસ્તે[૫૮] અવાજ-વીરાયંદ.[૫૯]

(૨) નૂરમંદ[૩૨] (અને) ખોરેહથી ભરપુર[૩૩] દાદાર[૩૦] હોરમજદ[૩૧] તથા ફતેહમંદ[૩૮] સઘળા[૩૬] અમશાસ્પદો[૩૭] તથા[૩૯] તમામ[૪૦] ભલા[૪૨] મીનોની[૪૧] સાથે[૩૫] હમ-શરીકી[૨૯] હોજો[૩૪]! કે જે[૪૩] હોરમજદ[૪૪] માફી બખ્શનાર[૪૫] છે; તેની તરફની માફીનુ બખ્શવું એ[૪૬] કે[૪૭] કોઈ[૪૮] દાદાર[૫૦] અહુરમજદની[૫૧] આગળ[૪૯] પતેતથી[૫૩-૫૨] (પશેમાન) થાએ[૫૪] તે[૫૫] (શખ્સ) સૌથી-છેલ્લી-શારીરીક-હૈયાતી[૫૭] તથા રસ્તાખીજ[૫૮] વખતે[૫૫] પાછા સુધરશે.[૫૯]

(૩) હમાજોર[૬૦] †વેહમન[૬૧] અમેશાસ્પંદ,[૬૨] વેહ-મનશ્ને[૬૩] બાદ[૬૪] આખ્શતિ[૬૫] વ[૬૬] અમાવંદ,[૬૭] તરવીની દારૂતુમ[૬૮-૬૯] એજ્ઞ[૭૦] આંતે[૭૧] વેહાંન[૭૨] દાંમાંન[૭૩] આસ્ને-ખેરદ[૭૪] અહુરમજદ[૭૫]-દાદ,[૭૬] વ[૭૭] ગોશોસુતે-ખેરદ[૭૮] અહુરમજદ[૭૯] દાદ,[૮૦] અશાઇ[૮૧] બાદ[૮૨]! (૪) ઓશ[૮૩] હસ્ત[૮૪] અંદર[૮૫] ગએથી[૮૬] ગોસ્પંદ[૮૭] પૂર-શરૂદે[૮૮] એજ્ઞ[૮૯] હર[૯૦] કસ[૯૧] ઓશ[૯૨] જીવશ્ને[૯૩] વ[૯૪] દારૂશ્ને[૯૫] વ[૯૬] પરવરૂશ્ને,[૯૭] ગએથ્યાંન[૯૮] એજ્ઞ[૯૯] આંનાંન[૧૦૦] ફ્રાજ-વસ્તરૂદે[૧] વસ્તર્ગ[૨] વસ્યાદ[૩] અવત[૪] પોશીદ.[૫]

(૩) ભલા-વિચારવાળા[૬૩] બહમન[૬૧] અમશાસ્પંદ[૬૨] સાથે હમ-શરીકી[૬૦] હોજો[૬૪] કે જે શાંતી[૬૫] તથા[૬૬] હિમ્મતવાળો[૬૭] થઇને એહરમની ઘણીજ-તોડનારો[૬૮-૬૯] છે. ભલી[૭૨] પેદાયશમાં[૭૩] હોરમજદની[૭૫] પેદા કીધેલી[૭૬] જાતી અક્કલ,[૭૪] તથા[૭૭] હોરમજદની[૭૯] પેદા કીધેલી[૮૦] કાને-સાંભળીને-મેળવેલી અક્કલ[૭૮] અશોઇની[૮૧] મારફતે તેનાથી[૭૧-૭૦] હોજો[૮૨]! (૪) તેના[૮૩] છે[૮૪] ગેતીની દુન્યામાં[૮૬-૮૫] ઘણી-જાતના[૮૮] ગોસ્પંદો;[૮૭] દરેક[૯૦] શખ્સ[૯૧] તરફથી[૮૯] તેઓને[૯૨] જીંદગી,[૯૩] રક્ષણ[૯૫] તથા[૯૪-૯૬] પરવરશી[૯૭] છે, તથા તેઓ[૧૦૦] તરફથી[૯૯] ગેતીનાઓ[૯૮] મજેના-પહેરવાના[૧] કપડાં[૨] પહેરે છે[૩] અને[૪] ઢંકાય છે.[૫]

---

* જુઓ હોરમજદ યશ્તની નીરંગ.

† જુઓ મોટી હપતન યશ્ત ક્નૂમન ક. ૨. "વંઘહવે મનંઘહે આફ્તોઇશ હાંમ-વઈન્ત્યાઓ, તરદાતો અન્યાઇશ દામાંન, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજદદાતહે, ગઓષો-સ્રુતહે ખ્રથ્વો મજદદાતહે.

(૫) હમા-જોરૂ[6] અરૂદી-વહિશ્ત્[7] અમેશાસ્પંદ્,[8] મીનાયૂ[9] અશાઇ[10] ખોરેહ[11] રોશની[12] વ[13] બીશ[14] જનશ્ને,[15] કેશ્[16] હસ્ત્[17] અંદર્[18] ગએથી[19] આતશે[20] સોર્ખ[21]-સૂજાય્,[22] વ[23] આવાયશ્ને[24] હર્[25] દાંમ્[26] વ[27] દહેશ્ને[28] ઇ અહુરૂમજદ,[29] કેશ્[30] ઇન્[31] ગએથી[32] એજૂશ્[33] બે-વજીરશ્ને.[34]

(૫) અરદીબેહેશ્ત[7] અમેશાસ્પંદ[8] સાથે હમશરીકી[6] (હોજો), જે મીનોઈ[9] આલમમાં અશોઈ[10] ખોરેહ,[11] રોશનીવાળો[12] તથા[13] દુઃખ[14] દફે કરનારો[15] છે, જેની[16] તરફથી ગેતીમા[19-18] લાલ[21] બળતો[22] આતશ[20] છે,[17] અને[23] હોરમજદની[29] દરેક[25] પેદા કીધેલી[28] પેદાયશને[26] તેની જરૂરયાત[24] છે; અને[30] તેનેથી[33] આ[31] ગેતીની[32] ગુજરગી[34] (યાને મીનોઇ હાલતમાં પસાર થવાનું) છે.

(૬) હમ-જોરૂ[35] *શાહેરેવરૂ[36] અમેશાસ્પંદ્,[37] કેશ્[38] હસ્ત્[39] ખોરેહ[40] ઇ ખોદાયાંન્[41] મીનાયૂ[42] ખાસ્તે[43] વ[44] સૂદે[45] વેહ-જીવશ્ને,[46] કેશ્[47] હસ્ત[48] અંદર્[49] ગએથી[50] અયૂઓખ્શુસ્ત,[51] અરૂજોમંદ્[52] જરૂ[53] વ[54] સીમ્[55] દારૂશ્ને[56] વ[57] પરૂવરૂશ્ને[58] ઇ મર્દુમાંન્,[59] કેશ્[60] આઝાદાંન્[61] પ[62] ગએથી[63] પદશ્[64] વરૂજંદ.[65]

(૬) શેહેરેવર[36] અમશાસ્પંદ[37] સાથે હમશરીકી[35] (હોજો), જે ખુદાઓનું[41] ખોરેહ,[40] મીનોઈ[42] ખજાનો[43] અને[44] ભલી-જીંદગીનો[46] ફાયદો[45] (રાખનાર) છે;[39] જેની[47] છે[48] ગેતીમાં[50-49] કીમતી[52] ધાતુઓ[51] સોનું[53] તથા[54] રૂપુ,[55] અને ઇનસાનનું[59] રક્ષણ[56] તથા[57] પરવરશી;[58] તથા ગેતીમાં[63-62] ઓખ્તગી પામનારા[61] તેનાથીજ[60-64] અમલ કરે છે.[65]

(૭) હમા-જોરૂ[66] †સ્પેંદારૂમદ્,[67] અમેશાસ્પંદ્,[68] વેહ[69] બૂન્દહ-મનશ્ને[70] હુદાના[71] વ[72] રાદયૂ[73] વેહ-કાંમ[74] ઇ દોયૂસ્ર[75] હૂ-ચશ્મે[76] ઇ અહુરૂમજદ[77] દાદ,[78] અશાઇ[79] બાદ![80] ઓશ[81] હસ્ત[82] અંદર[83] ગએથી[84] જમીને[85] હૂ-દેહ[86] પૂરૂ-બરોમંદ[87] પૂરૂ-યારોમંદ,[88] કેશ[89] હરૂવસ્પ[90] અશોઆંન[91] ઓશાંન[92] દવંદાંન[93] અવરૂ[94] માંનંદ.[95]

(૭) સ્પંદારમદ[67] અમશાસ્પંદ[68] સાથે હમશરીકી[66] (હોજો), ભલી[69] સંપૂર્ણ-મનશ્ની[70] સારૂં ડહાપણ[71] તથા[72] અહુરમજદની[77] પેદા કીધેલી[78]

---

* જુઓ મોટી હપતન યશ્ત ક્રનમન. "ક્ષથ્રહે વઇરૂયેહે અયોક્ષુસ્તહે મરેઝ્-દિકાઈ થ્રાયો-દ્રિગઓવે."

† જુઓ મોટી હપતન યશ્ત ક્રનૂમન. "સ્પેન્તયાએ વંઘ્ હુયાએ આર્મતોઈશ્ રાતયાએ વઘ્હુયાએ વોહુરૂ-દોઇથ્રયાએ મઝદદાતયાએ અષઓન્યાએ."

સારી નજર[૭૨] તથા નેક મુરાદની[૭૪] આંખવાળી[૭૫] પાક[૭૬] શાદી-સખાવત[૭૩] સાથે (હમશરીકી) હોજો ![૮૦] ગેતીમાં[૮૪-૮૩] ભલું આપનારી[૮૬] ઘણી-ફળદ્રુપ[૮૭] તથા ઘણી મદદ કરનાર[૮૮] જમીન[૮૫] તેની[૮૧] છે,[૮૨] કે જે[૮૯] (જમીનની) ઉપર[૯૪] તમામ[૯૦] અશો[૯૧] તથા દરવદ[૯૩] લોકો[૯૨] રહેલાં છે.[૯૫]

(૮) હમા-જોરૂ[૯૬] *ખુરૂદાદ્[૯૭] અમેશાસ્પંદ્,[૯૮] રદે[૯૯] સાલાંન[૧૦૦] વ[૧] માહાંન[૨] વ[૩] રોઝાંન[૪] વ[૫] જમાનાંન[૬] વ[૭] હૂ-મનશ્ન્યાંન[૮] મીનો,[૯] કુ[૧૦] મર્દુમે[૧૧] વેહ[૧૨] અંદરૂ[૧૩] સાલ[૧૪] પ[૧૫] ફ્રારૂની[૧૬] વ[૧૭] ફ્રાખી[૧૮] વેહ[૧૯] શહેદ્[૨૦] જીવસ્તન,[૨૧] બરાય[૨૨] સાલ[૨૩] અશો[૨૪] અશાઇ[૨૫] રદ્[૨૬] બાદ્ ![૨૭] ઓશ[૨૮] હસ્ત[૨૯] અંદરૂ[૩૦] ગએથી[૩૧] આવે[૩૨] તઝાય[૩૩] પાક્[૩૪] યઓઝ્-દાસર,[૩૫] કે[૩૬] હેચ્[૩૭] રીમની[૩૮] ઇ દીવે[૩૯] પઇત્યારે[૪૦] અવરૂ[૪૧] બા-રૂદન[૪૨] મ-તવાંન[૪૩] બાદ્ ![૪૪]

(૮) ખુરદાદ[૯૭] અમશાસ્પંદ[૯૮] સાથે હમ-શરીકી[૯૬] (હોજો), જે વરસો[૧૦૦] મહીના,[૨] દીવસો[૪] તથા[૧-૩-૫] જમાના[૬] અને[૭] ભલી મનશ્નીવાળા[૮] મીનોઓનો[૯] સાહેબ[૯૯] છે; જેનાથી[૧૦] ભલો[૧૨] માણસ[૧૧] વરસમાં[૧૪-૧૩] નેકીથી[૧૬-૧૫] અને[૧૭] આબાદીથી[૧૮] ભલાં[૧૯] રહેઠાણમા[૨૦] જીવે છે,[૨૧] તે વરસને[૨૩] માટેના[૨૨] અશોઇના[૨૫] અશો[૨૪] સરદાર[૨૬] સાથે (હમશરીકી) હોજો ![૨૭] ગેતીની[૩૧] અંદર[૩૦] પાક[૩૪] અને પવિત્રાઈ-આપનારાં[૩૫] વહેતા[૩૩] પાણી[૩૨] તેનાથી[૨૮] છે,[૨૯] જેની[૩૬] ઉપર[૪૧] સામે થનાર[૪૦] દેવ[૩૯] કંઈભી[૩૭] રીમની[૩૮] લઇ જવાને[૪૨] નાતવાંન[૪૩] થાઓ ![૪૪]

(૯) હમા-જોરૂ[૪૫] બાદ્[૪૬] †અમેરૂદાદ્[૪૭] અમેશાસ્પંદ્[૪૮] ફ્શુશ્ને[૪૯] અવ્ઝાયશ્ને[૫૦] ઇ રમે,[૫૧] અવજૂની[૫૨] ઇ જોરૂદાયાંન[૫૩] ગઓકરૂન-દારૂ[૫૪] વ દ્રખ્તે[૫૫] અહુરમજદ્[૫૬] દાદ્[૫૭], હઓમે[૫૮] સફેદ્[૫૯] ‡અશો-જદ્[૬૦] બાદ્ ![૬૧] ઓશ[૬૨] હસ્ત[૬૩] અંદરૂ[૬૪] ગએથી[૬૫] ઉર્વરે[૬૬] વેશ-તઓખ્મે[૬૭] વેશ-ગૂને[૬૮] વેશ-ખારૂમ[૬૯] વેશ-શકૂફે[૭૦] દારૂશ્ને[૭૧] વ[૭૨] પરૂવરૂશ્ને[૭૩] ઇ ગએથ્યાંન.[૭૪]

---

* જુઓ મોટી હપતન યશ્ત કનૂમન. " હઉર્વતાતો રથ્વો યાઇર્યયાઓ હુષિ-તોઇશ, સરેદએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો."

† જુઓ મોટી હપતન યશ્ત કનૂમન. "અમેરેતાતો રથ્વો ફ્ષઓનિબ્ય વાં-થ્વાબ્ય અસપિનિબ્ય યઓનિબ્ય ગઓકેરેનહે સૂરહે મઝ્દદાતહે."

‡ અવસ્તા "અષવઝંઘ્રહો."

(૯) અમરદાદ[૪૭] અમશાસ્પંદ[૪૮] સાથે હમશરીકી[૪૫] હોજો,[૪૬] ઢોલાંની[૫૧] વૃદ્ધિ[૪૯] તથા વધારો,[૫૦] અનાજની[૫૩] વૃદ્ધિ,[૫૨] હોરમજદનું[૫૬] પેદા કીધેલું[૫૭] ગોકરનનુ-ઝાડ[૫૪] તથા રોપો,[૫૫] અને અશોઈ-પાંથરનાર[૬૦] સફેદ[૫૯] હોમના[૫૮] (સાહેબની સાથે હમશરીકી) હોજો![૬૧] ગેતીની[૬૫] અંદર[૬૪] પુષ્કળ-તોખમના[૬૭] પુષ્કળ-જાતના,[૬૮] પુષ્કળ-સ્વાદના,[૬૯] પુષ્કળ અજાયબીના[૭૦] ઝાડપાન,[૬૬] જે ગેતીના-લોકોનું[૭૪] રક્ષણ[૭૧] તથા[૭૨] પરવરશી[૭૩] (યાને ખોરાક) છે, તે તેનાથી[૬૨] છે.[૬૩]

(૧૦) હમા-જોર્[૭૫] દાદાર્[૭૬] અહુર્મજ્દ્[૭૭] રયોમંદ્[૭૮] ખોરેહોમંદ્[૭૯] બાદ્,[૮૦] અવા[૮૧] હમા[૮૨] અમેશાસ્પેંદાંને[૮૩] પીરોજગર્,[૮૪] વ[૮૫] હમા[૮૬] મીનો[૮૭] ઇ વેહ્![૮૮] (૧૧) હમા-જોર્[૮૯] *મેહેર્[૯૦] યજદ્[૯૧] ફ્રાખ્-ગયોત્[૯૨] વ[૯૩] †રામશ્ને[૯૪]-ખારૂમ્[૯૫] બાદ્![૯૬]

(૧૦) નૂરમંદ[૭૮] ખોરેહમંદ[૭૯] દાદાર[૭૬] હોરમજદ[૭૭] તથા[૮૧] તમામ[૮૨] ફતેહમદ[૮૪] અમશાસ્પંદો[૮૩] તથા[૮૫] સર્વે[૮૬] ભલા[૮૮] મીનોની[૮૭] સાથે હમશરીકી[૭૫] હોજો![૮૦] (૧૧) બહોળાં-ખેતરવાળા[૯૨] અને[૯૩] ખુશાલીની[૯૪] ખાસ્તરવાળા[૯૫] મેહેર[૯૦] ઇજદ[૯૧] સાથે હમશરીકી[૮૯] હોજો![૯૬]

(૧૨) હમા-જોર્[૯૭] ગાહે[૯૮] હાવન[૯૯] વ[૧૦૦] રપિથ્વિન્[૧] વ[૨] ઉજ્યેરિન્[૩] વ[૪] અઇવિસ્રૂથ્રેમ[૫] વ[૬] ઉશહિન્[૭]-ગાહ્[૮] બાદ્![૯] (૧૩) હમા-જોર્[૧૦] ગાહે[૧૧] ગાહંબાર્[૧૨], મઇદ્યોજરેમ[૧૩]-ગાહ્ મઇદ્યોશહેમ-ગાહ્[૧૪] પઇતિશહેમ-ગાહ્[૧૫] અયાથ્રેમ-ગાહ્[૧૬] મઇદ્યારેમ-ગાહ્[૧૭] વ[૧૮] હમસ્પથ્મએદેમ-ગાહ્[૧૯] બાદ્![૨૦] (૧૪) હમા-જોર્[૨૧] ગાહે[૨૨] ફ્રવરદેગાંન[૨૩] ‡પંજ્-ઇ-મેહ્[૨૪] ઇ સ્પિતમાંન્[૨૫] જરૂથુશ્ત,[૨૬] અહુનવદ્-ગાહ્[૨૭] ઉશ્તવદ્-ગાહ્[૨૮] સ્પેંતામદ્-ગાહ્[૨૯] વોહુ-ક્ષથ્ર-ગાહ્[૩૦] વહિશ્તોઇશ્ત-ગાહ્[૩૧] બાદ્![૩૨]

(૧૨) હાવન,[૯૯] રપીથ્વન[૧] ઉજીરન,[૩] એવેસ્રૂથ્રેમ[૫] તથા [૧૦૦-૨-૪] ઉશહેન[૭] ગેહની[૯૮-૮] સાથે હમશરીકી[૯૭] હોજો![૯] (૧૩) મઇદયોજરેમ ગાહમ્બાર,[૧૩] મઇદયોશહેમ ગાહમ્બાર,[૧૪] પઇતીશહેમ ગાહમ્બાર,[૧૫] અયાથ્રેમ ગાહમ્બાર,[૧૬] મઇદયારેમ ગાહમ્બાર[૧૭] તથા[૧૮] હમસ્પથમએદેમ ગાહમ્બારના[૧૯] હીંગામ[૧૧] સાથે હમશરીકી[૧૦] હોજો![૨૦] (૧૪) જરથુશ્ત[૨૬] સ્પેન્તમાનના[૨૫] ફરમાવેલા ફ્રવરદેગાનના[૨૩] હીંગામના[૨૨] પાંચ-બુજોર્ગ[૨૪] ગાથા અહુનવદ,[૨૭] ઉશ્તવદ,[૨૮] સ્પેન્તોમદ,[૨૯] વોહુક્ષથ્ર[૩૦] તથા વહિશ્તોઇશ્ત ગાથા[૩૧] સાથે હમશરીકી[૨૧] હોજો![૩૨]

---

* અવસ્તા " મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ. "

† અવસ્તા " રામનો-ખાસ્ત્રહે. "

‡ એ શબ્દ માટે જુઓ ફૂટ નોટ પાનું ૪૨૮ અરદાફ્રવષની આફરીન.

(૧૫) હમા-જોર[૩૩] કેશ્વરે[૩૪] અરેજહ[૩૫] સવહ[૩૬] ફ્રેદદફ્શૂ[૩૭] વીદદફ્શ[૩૮] વોઉરૂ-બરૂશ્ત[૩૯] વોઉરૂ-જરૂશ્ત,[૪૦] ઇન[૪૧] કેશ્વર[૪૨] ખનીરસ[૪૩] વેહ[૪૪] બામી[૪૫] બાદ![૪૬] (૧૬) હમા-જોર[૪૭] આદર-ખોરેહ[૪૮] આદર-ગોશસ્પ[૪૯] આદર-બુરૂજીન[૫૦]-મહેર અવારે[૫૧] હમા[૫૨] આદરાંન[૫૩] વ[૫૪] આતશાંન,[૫૫] કેશાંન[૫૬] પ[૫૭] વરહરાંમ[૫૮] ઇ યઓઝદાસ્ર[૫૯] પ[૬૦] ઓય[૬૧] *દાદ-ગાહ[૬૨] નેશસ્ત[૬૩] એસ્તંદ[૬૪] વ[૬૫] બંદ.[૬૬] (૧૭) હમા-જોર[૬૭] કુંગદીજે[૬૮] પશૂતન[૬૯] વેહ[૭૦] બામી[૭૧] બાદ![૭૨] (૧૮) હમા-જોર[૭૩] વેહ[૭૪] પ[૭૫] ગએથી,[૭૬] અશાઇ,[૭૭] પ[૭૮] મીનો[૭૯] બાદ![૮૦] (૧૯) હમા-જોર[૮૧] †અંદર-માહ[૮૨] પૂરમાહ[૮૩] વીશપ્તથ[૮૪] બાદ![૮૫]

(૧૫) કેશ્વરો[૩૪] અરેજહી,[૩૫] સવહી,[૩૬] ફ્રદદફ્શુ,[૩૭] વીદદફ્શુ[૩૮] વોઉરૂ-બરશ્તી[૩૯] તથા વોઉરૂજરશ્તી[૪૦] અને આ[૪૧] કેશ્વર[૪૨] ભલી[૪૪] ખનીરથ[૪૩] બામી[૪૫] સાથે હમશરીકી[૩૩] હોજો![૪૬] (૧૬) આદર ‡ખોરેહ,[૪૮] આદર-ગોશસ્પ,[૪૯] આદર-બુરજીન-મહેર,[૫૦] તથા બીજા[૫૧] બધા[૫૨] આદરો[૫૩] અને[૫૪] આતશો[૫૫] જે[૫૬] પવિત્રાઈ આપનારા[૫૯] આતશ-બેહરાંમ[૫૮] ઉપર[૫૭] તેના[૬૧] લાયક-મરતબા[૬૨] પ્રમાણે[૬૦] બેઠા છે[૬૪] તથા[૬૫] હતા[૬૬] તેઓની સાથે હમશરીકી[૪૭] હોજો! પેશોતનના[૬૯] ભલા[૭૦] કુંગદેજ[૬૮] બામી[૭૧] સાથે હમશરીકી[૬૭] હોજો![૭૨] (૧૮) ગેતીના[૭૬-૭૫] ભલાઓ[૭૪] તથા મીનોઈના[૭૯-૭૮] અશોની[૭૭] સાથે હમશરીકી[૭૩] હોજો![૮૦] (૧૯) અમાસનો ચંદ્રમા,[૮૨] પુનમનો ચંદ્રમા[૮૩] તથા બેઉની વચ્ચેના ચંદ્રમા[૮૪] સાથે હમશરીકી[૮૧] હોજો![૮૫]

(૨૦) હમા-જોર[૮૬] યજશને[૮૭] દરૂન[૮૮] વ[૮૯] મ્યઝદ[૯૦] વ[૯૧] આફ્રીંગાંન[૯૨] હવરૂશ્ત-વરૂજીદારાંન[૯૩] કારે[૯૪] કેર્ફે[૯૫] વ[૯૬] દહેશને[૯૭] અશોદાદ,[૯૮] કેશ[૯૯] આંન[૧૦૦] અંદર[૧] હફ્ત-કેશ્વર-જમીન[૨] કર્દહાત[૩] વ[૪] કુનંદ,[૫] અવા[૬] આંન[૭] યજદાંન[૮] અયોકર્દગી[૯] બાદ.[૧૦] (૨૧) પ[૧૧] અયો-

* જુઓ આતશ ન્યાએશ "આદરાંન શાહ પીરોજગર, આદર ગુશસ્પ, આદર ખોરદાદ, આદર બુરજીન મેહેર અવરે આદરાંન ઓ આતશાંન કે પ દાદગાહ નેશાસ્ત એસ્તેદ.

† અવસ્તા "અન્તરે-માઓંઘહ, પેરેનો-માઓંઘહ, વીષપ્તથ." જુઓ માહ બોખ્તાર ન્યાએશ ક. ૬.

‡ જરથોશ્તી દએનમાં જણાવેલા બધા મળીને ૧૬ આતશોમાંના જે ચાર આતશો માનવીની બંધારણ રચનામાં અણદીઠ શક્તિઓ તરીકે ખીલી નીકળે છે—જેમકે આતશે દારા, આતશે નેર્યોસઘહ, આતશે ખોરેહ અને આતશે કીહ—તેમાંનો ત્રીજો બુલંદ આતશ.

કર્દ્દગી[૨૨] બાદ્[૨૩] પ[૨૪] અઓજ્[૧૫] વ[૧૬] જોર્[૧૭] વ[૧૮] નીરોય્[૧૯] વર્જ[૨૦] પીરોજગર્[૨૧] દાદાર્[૨૨] અહુરમજ્દ્[૨૩] રયોમંદ્[૨૪] ખોરેહોમંદ્![૨૫] (૨૨) એ-અવજાયાદ્[૨૬] પ[૨૭] આંને[૨૮] બહિસ્ત[૨૯] સ્તાઇશ્ને[૩૦] અજ્બાયશ્ને[૩૧] આફ્રીન્[૩૨] કેર્દારે![૩૩]

(૨૦) ઇજશ્ને,[૮૭] દરૂન,[૮૮] મ્યજદ[૯૦] અને[૮૯-૯૧] આફરીંગાનના[૬૨] સવાબના[૬૫-૬૪] ભલાં-કાર્ય-કરનારા[૬૩] તથા[૬૬] આશીર્વાદ[૬૮] આપનારાઓ[૬૭] સાથે હમશરીકી[૬૯] (હોજો) જેથી કરીને[૬૯] તેઓએ હફ્ત કેશ્વર જમીન[૨] ઉપર[૧] જે કંઈ કીધું[૩] તથા[૪] કરે છે[૫] તેની[૭] સાથે[૬] યજદોની[૮] એકસાની[૯] હોજો![૧૦] (૨૧) એકસાનીમાં[૧૨-૧૧] હોજો[૧૩] અઓજ[૧૫] જોર[૧૭] તથા[૧૮] નીરૂ[૧૯] અને નુરમંદ[૨૪] તથા ખોરેહમંદ[૨૫] દાદાર[૨૨] હોરમજદના[૨૩] ફતેહમંદ[૨૧] ખોરેહની[૨૦] સાથે![૧૪] (૨૨) સૌથી બુલંદ[૨૯] સેતાયશ[૩૦] તથા બંદગી[૩૧] તથા આફરીન[૩૨] કરવાએ[૩૩] કરીને[૨૭-૨૮] વૃદ્ધિ થજો![૨૬]

(૨૩) પ[૩૪] તને[૩૫] બા[૩૬] વ[૩૭] સૂમા[૩૮] હુમા[૩૯] પીરોજગરાંન્[૪૦] હુમીશે[૪૧] વખ્શાદ્[૪૨] બરાજયાદ્![૪૩] (૨૪) હુમીશે[૪૪] શાદ્[૪૫] બરાજયાદ્,[૪૬] બુરજશ્ને[૪૭] બુર્જ[૪૮] અવ્રાજ[૪૯] અઓરંગ[૫૦] બરાજયાદ્![૫૧] (૨૫) હર્[૫૨] ચે[૫૩] રામશ્ને[૫૪] અવ્જુદ્[૫૫] અવ્જુની[૫૬] ફ્રોખ્[૫૭] એદ્![૫૮] (૨૬) અંદાજાંન્[૫૯] એજ[૬૦] બાલેસ્ત[૬૧] હુમા[૬૨] રોશનાંન્[૬૩] કે[૬૪] તાંન્[૬૫] હમવારે[૬૬] બાદ્![૬૭] (૨૭) અંદર[૬૮] ઇન્[૬૯] માંને[૭૦] વેહાંન્[૭૧] પુર્-ઉર્વાખ્મ[૭૨] રામશ્ને[૭૩] વ[૭૪] બજમ[૭૫] વ[૭૬] *તન્-આસાંન્-જીવશ્ને[૭૭] વ[૭૮] મનેશ[૭૯] ખૂશ[૮૦] વ[૮૧] રવાન[૮૨] શાદ્[૮૩] વ[૮૪] ફ્રોખ્[૮૫] માહમાંન્[૮૬] બાદ્![૮૭] (૨૮) એજ[૮૮] આસ્માંન્[૮૯] નેક્[૯૦] વારાદ્,[૯૧] એજ[૯૨] જમીન્[૯૩] નેક્[૯૪] રોયાદ્,[૯૫] મર્દુમે[૯૬] વેહ[૯૭] રાદ્[૯૮] એજ્જશ[૯૯] બહેર્[૧૦૦] બાદ્![૧] (૨૯) †વતરાંન્[૨] શાંન્[૩] મતવાંન્[૪] બાદ્[૫] બૂદન,[૬] તાકે[૭] ઓય્[૮] વેહ[૯] વર્જંદ્![૧૦] (૩૦) અગર્[૧૧] ઓય્[૧૨] વેહ[૧૩] ન[૧૪] વર્જંદ્[૧૫] ઓશાંન્[૧૬] મેહેર્[૧૭] યજદ્[૧૮] ફ્રાખ્ગઓયઓદ્[૧૯] પ[૨૦] હંગામે[૨૧] ખેશ[૨૨] ‡વજર્[૨૩] પદશ[૨૪] કુનાદ્.[૨૫]

---

* જુઓ હોશબામનો "વસસ્ય તૂ અહુરમજ્દ" વાળો ફકરો—"યથ નો આઓંઘ્રહાંમ્ ષાતો મનાઓ, વહિસ્તો ઉર્વાનો, પાથ્રવઇતિશ્ તન્વો."

† એની મુકાબેલ જુઓ "આફ્રીન-ઇ-હફ્ત અમેશાસ્પંદ" પાનું ૪૪૦. "વતરાંન્ અપાદ્શાહ્ એદ્."

‡ જુઓ ખોરશેદ ન્યાએશ ફ. ૧૫ "યઝાઇ વજ્રેમ્ હુનિવિખ્તેમ્ કમેરેદે પઇતિ દએવનાંમ્ મિથ્રહે વોઉરુ ગઓયઓઇતોઈશ્."

(૨૩) અમારાં[૩૬] તનને[૩૫-૩૪] તથા[૩૭] તમારાં[૩૮] (તનને) અને તમામ[૩૯] ફતેહમંદોને[૪૦] હમેશાં[૪૧] વૃદ્ધિ[૪૨] અને જીઆદતી-હોજો ![૪૩] (૨૪) હમેશાં[૪૪] ખુશાલ[૪૫] જીઆદતી થજો,[૪૬] બુલંદ[૪૮] બુજોર્ગી[૪૭] જયાદે હોજો,[૪૯] સરસાઈ[૫૦] જ્યાદે થજો ![૫૧] (૨૫) હરેક[૫૨] કોઈ[૫૩] ખુશાલી[૫૪] વધતી રહેજો,[૫૫] અને વધીને[૫૬] મુબારક[૫૭] હોજો ![૫૮] (૨૬) તમામ[૬૨] રોશનીવાળા[૬૩] (સૈયારા) ની[૬૦] બુલંદી[૬૧] અંદાજાસર[૫૯] તમને[૬૫] હમેશા[૬૬] પહોચો ![૬૭] (૨૭) ભલાંઓના[૭૧] આ[૬૯] ઘેરમાં[૭૦-૬૮] પૂર ખુશાલી[૭૨] યાને રામશ્ની[૭૩] અને[૭૪] મીજલસ[૭૫] અને[૭૬] શરીરની-સુખાકારીભરેલી-જીંદગી,[૭૭] ખુશાલીભરેલું[૮૦] મને[૭૯] તથા[૭૮] ખુશાલ[૮૩] અને[૮૪] મુબારક[૮૫] રવાન[૮૨] મેહમાન[૮૬] થજો ![૮૭] (૨૮) આસ્માન[૮૯] ઉપરથી[૮૮] ભલુંજ[૯૦] વરસજો ![૯૧] જમીન[૯૩] માંથી[૯૨] ભલુજ[૯૪] ઉગજો ![૯૫] ભલા[૯૭] "રાદી[૯૮]" શખ્સને[૯૬] (તેની રાદીનો) હીસ્સો[૧૦૦] તેને[૯૯] હોજો ![૧] (૨૯) બુરાંઓ[૨] જ્યાં-સુધી[૭] ભલાઇનો[૯-૮] અમલ કરે[૧૦] ત્યાસુધી તેઓ[૩] નાતવાંન[૪] રહે[૬] એમ થજો ![૫] જો[૧૧] તેઓ ભલાઇનો[૧૩-૧૨] અમલ[૧૫] નહી[૧૪] કરે[૧૫] તો તેઓને[૧૬] બહોળાં-બેતર-વાળો[૧૯] મહેર[૧૭] ઇજદ[૧૮] પોતાના[૨૨] મોક્કા[૨૧] ઉપર[૨૦] ગુરૂજથી[૨૩] મારજો[૨૪-૨૫] (બોલેબોલ અર્થ:–તેઓની[૨૪] ઉપર ગુરૂજ[૨૩] કરજો[૨૫]).

(૩૧) હ્મીન[૨૬] પીરોજ્ગરતર્[૨૭] ખોરેહ્[૨૮] અવજૂની[૨૯] મ્યજ્દ્[૩૦] ખોદાય્[૩૧] આંને[૩૨] કેશ[૩૩] ઇમરોજ[૩૪] પ[૩૫] દાદાર્[૩૬] અહુર્મજ્દ્[૩૭] રયો-મંદ્[૩૮] ખોરેહોમંદ્[૩૯] અવા[૪૦] હમા[૪૧] અમેશાસ્પંદાંન્[૪૨] પીરોજ્ગર્[૪૩] રવાંને[૪૪] યશ્તે-ફ્રોહર્[૪૫] ઇ જર્થોશ્તે[૪૬] સ્પિતમાંન્,[૪૭] અવા[૪૮] હમા[૪૯] રવાંનાંન્[૫૦] વ ફ્રોહરાંને[૫૧] અશોઆંન્[૫૨] કે[૫૩] શાંન્[૫૪] બે-શ્નાઇનીદ્[૫૫] આશાંન્[૫૬] બે-ઉર્વાખ્મીનીદ્.[૫૭] (૩૨) અગેશ[૫૮] તાંન્[૫૯] યજ્દાંન્[૬૦] દહાદ્[૬૧] પ[૬૨] ગએથી[૬૩] તન્-દુરોસ્ત[૬૪]-રવશ્ને,[૬૫] ઓય્[૬૬] જાંન્[૬૭] દેર્-જી-વશ્ને,[૬૮] ઓય્[૬૯] હીર્[૭૦] આવાદી[૭૧] ઇ ઇન્[૭૨] કદે,[૭૩] તા[૭૪] આંન્[૭૫] દેરંગ[૭૬] જમાંન્[૭૭] ઓય્[૭૮] રવાંન્-બોખ્તગી ![૭૯] (૩૩) હર્[૮૦] દેરમી[૮૧] વ[૮૨] દાંન્ગ[૮૩] ઇ મદ્[૮૪] કે[૮૫] શાંન્[૮૬] ઇમ-રોજ[૮૭] પ[૮૮] ઇન્[૮૯] કારે[૯૦] કેર્દે[૯૧] હુવરશ્ત[૯૨] કારે[૯૩] કેર્દે[૯૪] અજ-ઇન્[૯૫] ઇ કર્દેહાદ્[૯૬] વ[૯૭] કુનાંન્દ્,[૯૮] યજ્દાંન્[૯૯] વ[૧૦૦] અમેશાસ્પંદાંન્[૧] એજ્[૨] ગંજે[૩] હમીશે-સૂદ્[૪] આંને[૫] પૂર્[૬] વ[૭] ફ્રાખ[૮] વ[૯] પદીખે[૧૦] નેક્[૧૧] વ[૧૨] વેહ્[૧૩] આશ[૧૪] દહાંન્દ્[૧૫] અંદાજાંને.[૧૬] (૩૪) હર્-કે[૧૭] હર્[૧૮] રોજ[૧૯] મ્યજ્દ્[૨૦] પ[૨૧] હજાર્[૨૨] મર્દ્[૨૩] ઇ વેહ્[૨૪] અશો[૨૫] અર્જાંની[૨૬] બે-સાજાદ્,[૨૭] આશ[૨૮] પદશ[૨૯] અએદૂન[૩૦] સુબુક્[૩૧]

વ[૩૨] ખાર્[૩૩] આસાંન્[૩૪] બાદ્![૩૫] આંન[૩૬] કેશ[૩૭] ઇમ-રોજ[૩૮] પ[૩૯] યજશ્ને[૪૦] ફ્રમૂદ્,[૪૧] ઓશ[૪૨] પ[૪૩] ય્યજદ્[૪૪] સાખ્ત,[૪૫] ઓશ[૪૬] પ[૪૭] અશો-દાદ્,[૪૮] ઓશ[૪૯] દેહાદ્[૫૦] હમ-વારેહ્[૫૧] ઓશ[૫૨] વેહ્[૫૩] અરૂઝાંની[૫૪] બાદ્![૫૫] (૩૫) અથ[૫૬] જમ્યાત્[૫૭] યથ[૫૮] આફ્રીનામિ![૫૯]

(૩૧) એજ પ્રમાણે[૨૬] ઘણુ ફ્તેહમદ[૨૭] ખોરેહ[૨૮] તથા ય્યજદના[૩૦] સાહેબની[૩૧] જ્યાદતી[૨૯] તેને[૩૨] (હોજો) કે જેણે[૩૩] આજને દીવસે[૩૪] નૂરમંદ[૩૮] અને ખોરેહમંદ[૩૯] દાદાર[૩૬] હોરમજદ[૩૭] ને,[૩૫] તથા[૪૦] તમામ[૪૧] ફ્તેહમંદ[૪૩] અમશાસ્પંદોને[૪૨] તથા ઈજશ્ને-લાયકના-ફરોહરવાળાં[૪૫] જરથુશ્ત્ર[૪૬] સ્પિતમાન[૪૭] સાહેબના રવાનને,[૪૪] તથા[૪૮] તમામ[૪૯] અશો લોકોના[૫૨] રવાનો[૫૦] અને ફરોહરોને[૫૧] ખુશ્નુદ કરી[૫૫] તેઓને[૫૪-૫૬] ખુશાલ કર્યાં છે.[૫૭] (૩૨) યજદાંન[૬૦] તેઓને[૫૯] આ પ્રમાણે[૫૮] આપજો[૬૧]-ગેતીની દુન્યામાં[૬૩-૬૨] તંદુરસ્તી ભરેલી[૬૪]-હૈયાતી,[૬૫] અને[૬૬] ઉશ્તાનનું[૬૭] લાબા-વખતનું-જીવવું[૬૮] તથા[૬૯] દોલત[૭૦] અને પેલા[૭૫] લાંબા[૭૬] વખત[૭૭] સુધી[૭૪] આ[૭૨] ઘેરની[૭૩] આબાદી[૭૧] તથા[૭૮] રવાનની નાજી![૭૯] (૩૩) દરેક[૮૦] દેરમ[૮૧] અને[૮૨] પૈસો[૮૩] જે ખરપા થયો[૮૪] તથા જેની મારફ્તે[૮૫] તેઓએ[૮૬] આજને-દીવસે[૮૭] આ[૮૯] "હવરશ્ત"[૯૨] સવાબનું[૯૧] કાર્ય[૯૦] તે મારફ્તે[૯૫] સવાબનું[૯૪] કાર્ય[૯૩] કરેલું હોય[૯૬] અને[૯૭] કરે,[૯૮] તેના અંદાજા સર[૧૬] યજદો[૯૯] અને[૧૦૦] અમશાસ્પંદો[૧] હમેશના-ફાયદાના[૪] ખજાનામાંથી[૩-૨] સંપૂર્ણતા,[૬] ફરાખી,[૮] ખુશાલી,[૧૦] નેકી,[૧૧] અને[૧૨] ભલાઈ[૧૩] તેઓને[૧૪] આપજો![૧૫] (૩૪) જે કંઈ[૧૭] દર[૧૮] રોજની[૧૯] ય્યજદ[૨૦] છે તેને હજાર[૨૨] ભલા[૨૪] તથા અશો[૨૫] મરદોને[૨૩-૨૧] લાયકની[૨૬] કરજો,[૨૭] અને તેની મારફ્તે[૨૮-૨૯] એ રીતે[૩૦] આરામ[૩૧] સુખ[૩૩] આસાની[૩૪] હોજો![૩૫] જેણે[૩૭] આજરોજે[૩૮] ઈજશ્ને[૪૦] ફરમાવી,[૪૧] અને[૪૨] ય્યજદ[૪૪] કરાવી[૪૫] જેણે[૪૬] અશોઇથી આપ્યું,[૪૮] જેણે હમેશનેમાટે[૫૧] આપ્યું,[૫૦] તે ભલાંને[૫૩] લાયક[૫૪] થજો![૫૫] (૩૫) જેમ[૫૮] હું દુવા કરૂંછું[૫૯] તેમ[૫૬] આમીન-થાઓ![૫૭]

(૧) હમાઝોર્[૬૦] ફ્રોહરે[૬૧] *જરથોશ્ત[૬૨] સ્પિતમાન્[૬૩] બાદ્,[૬૪] અવા[૬૫] હમા[૬૬] ફ્રોહરે[૬૭] અથોરૂનાંન્[૬૮] વ[૬૯] રથએશ્તારાંન્[૭૦] વ[૭૧] વાસ્ત્રયોશાંન્[૭૨] વ[૭૩] હુતોખ્શાંન્,[૭૪] કે[૭૫] શાંન્[૭૬] એઝ[૭૭] યશ્તે ફ્રોહર્[૭૮] ઇ જરૂથોશ્તે[૭૯] સ્પિતમાંન્[૮૦] દીન્[૮૧] પદીરફ્ત,[૮૨] ઓશાંન્[૮૩] પ[૮૪] ગેહાંન્[૮૫] રોબાક્[૮૬] કર્દ.[૮૭]

---

* જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક. ૮૭ "જરથુશ્ત્રહે સ્પિતામહે ઇદ અષઓનો અષીશ્ચ ફ્રવષીશ્ચ યઝમઇદે."

(૧) અશો સ્પિતમાન[૬૩] જરથુશ્ત્ર[૬૨] સાહેબના ફ્રોહર[૬૧] સાથે હમશરીકી[૬૦] હોજો,[૬૪] અને[૬૫] તમામ[૬૬] અથોરનાનો,[૬૮] રથેશ્તારો[૭૦] તથા[૭૧] વાસ્ત્રયઓશો[૭૨] તથા[૭૩] હુતોખ્શોના[૭૪] ફ્રોહર[૬૭] સાથે હમાજોર[૬૦] હોજો કે[૭૫] જેઓએ[૭૬] ઇજિશને-કરવા-લાયક-ફ્રોહરવાળા[૭૮] અશો સ્પિતમાન[૮૦] જરથુશ્ત્ર[૭૯] સાહેબ તરફથી[૭૭] દીન[૮૧] કબુલ[૮૨] રાખી અને તેઓએ[૮૩] દુન્યામાં[૮૫-૮૪] ચાલુ[૮૬] કીધી.[૮૭]

(૨) હમા-જોર[૮૮] ફ્રોહરે[૮૯] *કએ-વીશતાસ્પ[૯૦] શાહાંનશાહ[૯૧] બાદ,[૯૨] અવા[૯૩] હમા[૯૪] ફ્રોહરે[૯૫] હૂ-ખોદાયાંન[૯૬] વ[૯૭] દહ્યો-વદાંન[૯૮] વ[૯૯] શહેરયારાંન[૧૦૦] વ[૧] મોવદાંન[૨]-મોવદચ[૩] બાદ ![૪]

(૨) શાહનશાહ[૯૧] કએ ગુશ્તાસ્પના[૯૦] ફ્રોહર[૮૯] સાથે હમાજોર[૮૮] હોજો[૯૨] અને[૯૩] તમામ[૯૪] નેક-સાહેબો,[૯૬] પાદશાહો,[૯૮] હાકેમો[૧૦૦] તથા[૧] મોબેદાંન[૨] મોબેદોના[૩] ફ્રોહર[૯૫] સાથે હમશરીકી[૮૮] હોજો ![૪]

(૩) હમા-જોર[૫] ફ્રોહરે[૬] †જામાસ્પ[૭] બાદ,[૮] અવા[૯] હમા[૧૦] ફ્રોહરે[૧૧] રાયનીદારાંન[૧૨] ખેરદ્દમંદાંન[૧૩] રાસ્ત-દાવરાંન[૧૪] વ[૧૫] દસ્તૂરાંને[૧૬] દીન[૧૭] બાદ ![૧૮]

(૩) જામાસ્પના[૭] ફ્રોહર[૬] સાથે હમાજોર[૫] હોજો[૮] અને[૯] તમામ[૧૦] દીનનો વધારો કરનારાઓ,[૧૨] અક્કલમંદો,[૧૩] અને સાચા દાવરો[૧૪] તથા[૧૫] દીનના[૧૭] દસ્તુરોના[૧૬] ફ્રોહર[૧૧] સાથે હમશરીકી[૫] હોજો ![૧૮]

(૪) હમા-જોર[૧૯] ફ્રોહરે[૨૦] ‡ફ્રશોશતર[૨૧] બાદ,[૨૨] અવા[૨૩] હમા[૨૪] ફ્રોહરે[૨૫] રાદાંન[૨૬] નેક-કેરદારાંન[૨૭] વ[૨૮] વીશ[૨૯] પએદાયાંન[૩૦] વ[૩૧] વેહાંન[૩૨] વ[૩૩] ફ્રારૂનાંન[૩૪] બાદ ![૩૫]

(૪) હમશરીકી[૧૯] હોજો[૨૨] ફ્રશોશતરના[૨૧] ફ્રોહર[૨૦] સાથે, તથા[૨૩] તમામ[૨૪] રાદી-સખાવત કરનારા,[૨૬] નેક-કેરદારવાળા,[૨૭] ઘણી[૨૯] વૃદ્ધિ કરનારા,[૩૦] તથા[૩૧] ભલા[૩૨] અને[૩૩] નિતિમાનોના[૩૪] ફ્રોહર[૨૫] સાથે હમાજોર[૧૯] હોજો ![૩૫]

---

* જુઓ ક્ષરદીન ચરત ફ. ૯૯ "કવોઈશ્ વીશતાસ્પહે અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે."

† જુઓ ક્ષરદીન ચરત ફ. ૧૦૩ "જામાસ્પહે હવોવહે અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે."

‡ જુઓ ક્ષરદીન ચરત ફ. ૧૦૩ "ફ્રષઓશ્તહે હવોવહે અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે."

(૫) હુમાજોર્[૩૬] ફ્રોહરે[૩૭] *સએન્-અહૂમ-સ્તૂદાંન્[૩૮] આહૂ,[૩૯] અવા[૪૦] હુમા[૪૧] ફ્રોહરે[૪૨] હીરૂવદાંન્[૪૩] હાવશ્તાંન્[૪૪] દીન્-ચાશીદારાંન્[૪૫] દીન્-આમોખ્તારાંન્,[૪૬] માંન-વદાંન્[૪૭] વીસ-વદાંન્[૪૮] જંદ્-વદાંન્[૪૯] દહ્યો-વદાંન્[૫૦] જરૂથુશ્ત્રોતુમાંન્[૫૧] આહૂ![૫૨]

(૫) હમા-જોર[૩૬] હોજો[૩૯] સએન-અહૂમસ્તૂદના[૩૮] ફરોહર[૩૭] સાથે, તથા[૪૦] તમામ[૪૧] એરવદો,[૪૩] ઓશતાઓ (શાગેર્દો),[૪૪] દીની અમલ્યાતવાળાઓ,[૪૫] દીની-એલમ-તેહસીલ કરનારા,[૪૬] ઘરના સરદારો,[૪૭] મહોલ્લાના સરદારો,[૪૮] કસબાના સરદારો,[૪૯] દેશના સરદારો,[૫૦] તથા જરથુશ્ત્રોતેમોના[૫૧] ફરોહર[૪૨] સાથે હમશરીકી[૩૬] હોજો![૫૨]

(૬) હુમા-જોર્[૫૩] ફ્રોહરે[૫૪] યત્[૫૫] ઇ †અસ્ફંદ્યાર્[૫૬] આહૂ,[૫૭] અવા[૫૮] હુમા[૫૯] ફ્રોહરે[૬૦] રથએશ્તારાંન્[૬૧] તગ્યાંન્[૬૨] તગાંન્[૬૩] વ[૬૪] જોરમંદાંન્[૬૫] દીન્-સ્તાઇદારાંન્[૬૬] વ[૬૭] પદીરફ્તારાંને[૬૮] દીન્[૬૯] આહૂ![૭૦]

(૬) હમશરીકી[૫૩] હોજો[૫૭] અસ્પદયાર[૫૬] પહેલવાનના[૫૫] ફરોહર[૫૪] સાથે, તથા[૫૮] તમામ[૫૯] રથેશ્તારો,[૬૧] "તગી" શક્તિ ધરાવનારા,[૬૨] તાકાત-વાળા,[૬૩] જોરમંદ,[૬૫] દીનની તારીફ કરનારા[૬૬] તથા[૬૭] દીન[૬૯]-કબુલ કરનારાઓના[૬૮] ફરોહર[૬૦] સાથે હમા-જોર[૫૩] હોજો![૭૦]

(૭) હુમા-જોર્[૭૧] ફ્રોહરે[૭૨] કએઆંન્-તશતર્[૭૩] વેહુમન્[૭૪] અસ્ફંદ્યારાંન્[૭૫] આહૂ[૭૬] અવા[૭૭] હુમા[૭૮] ફ્રોહરે[૭૯] કએઆંન્[૮૦] વ[૮૧] યલાંન્[૮૨] વ[૮૩] પાશૂમ-મર્દાંન્[૮૪] આહૂ![૮૫]

(૭) ક્યાનીઓ-તરફની-બુલંદ બનાવટના[૭૩] અસ્પંદયારના[૭૫] બેહમનના[૭૪] ફરોહર[૭૨] સાથે હમાજોર[૭૧] હોજો,[૭૬] અને[૭૭] તમામ[૭૮] ક્યાનીઓ,[૮૦] પહેલ-વાનો,[૮૨] તથા[૮૩] સૌથી શ્રેષ્ટ મરદોના[૮૪] ફરોહર[૭૯] સાથે હમશરીક[૭૧] થાઓ![૮૫]

(૮) હુમા-જોર્[૮૬] ફ્રોહરે[૮૭] ‡મઇદ્યો-માહે[૮૮] આરાસ્તાંન્[૮૯] આહૂ[૯૦] અવા[૯૧] હુમા[૯૨] ફ્રોહરે[૯૩] માંનસ્-બરાંન્[૯૪] વ[૯૫] દીન્-ઓશમોર્દારાંને[૯૬] દીન્[૯૭] આહૂ![૯૮]

---

* જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક. ૯૭ "સએનહે અહૂમ-સ્તુતો અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે, યો પઓઇરૂયો સતો-અએથ્રયો ફ્રવ્રતત્ પઇતિ આય જેમા."

† જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક. ૧૦૩ "તખ્મહે સ્પેન્તો-દાતહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે.

‡ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક. ૯૫ "મઇદ્યોઇમાઓંઘહે આરાસત્યેહે ઇદ અષઓનો અષીમ્ચ ફ્રવષીમ્ચ યજમઇદે, યો પઓઇરિયો જરથુશ્ત્રાઇ માથ્રેમ્ચ ગૂશ્ત સાસ્નાઓસ્ચ."

(૮) હમશરીકી[૮૬] થાઓ[૯૦] આરાસ્તીના[૮૯] મઇદયો-માહના[૮૮] ફરોહર[૮૭] સાથે, તથા[૯૧] તમામ[૯૨] માંથ્ર-અમલ કરનારા,[૯૪] તથા[૯૫] દીનના[૯૭] દીન-કાયમ રાખનારાઓના[૯૬] ફરોહર[૯૩] સાથે હમશરીક[૮૬] થાઓ ![૯૮]

(૯) હમા-જોર[૯૯] ફ્રોહરે[૧૦૦] *વરૂશને-હંગઉરેશાંન[૧] બાદ,[૨] અવા[૩] હમા[૪] ફ્રોહરે[૫] અહુરૂમજદ-યશતારાંન[૬] વ[૭] ગાસાંન[૮]-સ્રાઇનીહારાંન[૯] મઝિસ્તાંન[૧૦] બાદ ![૧૧]

(૯) વરશ્ને-હંગેઉરૂના[૧] ફરોહર[૧૦૦] સાથે હમા-જોર[૯૯] હોજો,[૨] તથા[૩] તમામ[૪] અહુરમજદની ઇજિશ્ને-કરનારા[૬] તથા[૭] ગાથા[૮] ગાઈને ભણનારા[૯] બુજોરગોના[૧૦] ફરોહર[૫] સાથે હમાજોર[૯૯] હોજો ![૧૧]

(૧૦) હમા-જોર[૧૨] ફ્રોહરે[૧૩] અર્દશીર[૧૪] બાબકાંન[૧૫] બાદ,[૧૬] અવા[૧૭] હમા[૧૮] ફ્રોહરે[૧૯] આરાસ્તારાંન[૨૦] વીરાસ્તારાંન[૨૧] વીનારૂતારાંને[૨૨] દીન[૨૩] ખોદાઇ[૨૪] બાદ ![૨૫]

(૧૦) અરદેશર[૧૪] બાબેગાનના[૧૫] ફરોહર[૧૩] સાથે હમા-જોર[૧૨] હોજો,[૧૬] તથા[૧૭] તમામ[૧૮] ખુદાઈ[૨૪] દીનની[૨૩] શોભા કરનારા,[૨૦] કાર-રવાઈ કરનારા,[૨૧] અને જોનારાઓના[૨૨] ફરોહર[૧૯] સાથે હમશરીકી[૧૨] હોજો ![૨૫]

(૧૧) હમા-જોર[૨૬] ફ્રોહરે[૨૭] આદરૂબાદ[૨૮] મારસ્પંદાંન[૨૯] બાદ,[૩૦] અવા[૩૧] હમા[૩૨] ફ્રોહરે[૩૩] પઓઇર્યોદ્કએશાંન[૩૪] મીનોઆંન[૩૫] વ[૩૬] હમા[૩૭] મોવદાંને[૩૮] દીન[૩૯] બાદ ![૪૦]

(૧૧) આદરબાદ[૨૮] મારેસ્પદના[૨૯] ફરોહર[૨૭] સાથે હમાજોર[૨૬] હોજો[૩૦] અને[૩૧] મીનોઈને-લગતા[૩૫] તમામ[૩૨] પઓઇર્યોદકએષો[૩૪] તથા દીનના[૩૯] તમામ[૩૭] મોબેદોના[૩૮] ફરોહર[૩૩] સાથે હમા-જોર[૨૬] હોજો ![૪૦]

(૧૨) હમા-જોર[૪૧] ફ્રોહરે[૪૨] આદરૂબાદ[૪૩] જરૂથોશ્તાંન[૪૪] બાદ,[૪૫] અવા[૪૬] હમા[૪૭] ફ્રોહરે[૪૮] મોવદાંન[૪૯] વ દાવરાંન[૫૦] વ[૫૧] દસ્તૂરાંને[૫૨] દીન[૫૩] બાદ ![૫૪]

(૧૨) આદરબાદ[૪૩] જરથોશ્તના[૪૪] ફરોહર[૪૨] સાથે હમ-શરીકી[૪૧] હોજો[૪૫] અને[૪૬] તમામ[૪૭] મોબેદો,[૪૯] દાવરો,[૫૦] તથા[૫૧] દીન[૫૩] દસ્તુરોના[૫૨] ફરોહર[૪૮] સાથે[૪૬] હમાજોર[૪૧] હોજો ![૫૪]

(૧૩) હમા-જોર[૫૫] ફ્રોહરે[૫૬] અનઓશાહ[૫૭]-રવાંને[૫૮] ખુસરો[૫૯] ઇ કૂવાદાંન[૬૦] બાદ,[૬૧] અવા[૬૨] હમા[૬૩] ફ્રોહરે[૬૪] અઉરૂવંદાંન[૬૫] દાદસ્તાંન[૬૬]

---

* જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ. ૧૦૪ "વર્શનહે હંઘઉરૂષોઈશ અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે."

દાદ્દ-દારાંન[૬૭] વ દીન[૬૮] યઓઝ્દાસ્રીનીદારાંન[૬૯] ખોદાઇ[૭૦]-પઐરાસ્તારાંન[૭૧] મહિસ્તાંન[૭૨] બાદ્દ![૭૩]

(૧૩) અનુશેહ[૫૭] રવાન[૫૮] ખુસરો[૫૯] કોબાદના[૬૦] ફરોહર[૫૬] સાથે હમાજોર[૫૫] હોજો[૬૧] અને[૬૨] તમામ[૬૩] સેતાખીથી[૬૫] ઇન્સાફ આપનારા,[૬૬] અદલ રાખનારા[૬૭] તથા ખુદાઈ[૭૦] દીનના[૬૮] યઓજદાશ્રેગીરી રાખનારા[૬૯] તથા સમારનારા[૭૧] બુજેરગોના[૭૨] ફરોહર[૬૪] સાથે હમશરીકી[૫૫] હોજો![૭૩]

(૧૪) હમા-જોરૂ[૭૪] ફ્રોહરે[૭૫] અશોઆંન,[૭૬] ચીરાંન,[૭૭] અવરૂ-વીજાન,[૭૮] પીરોજગરાંન,[૭૯] પઓઇર્યોદ્દકએશાંન,[૮૦] વ[૮૧] ફ્રોહરે[૮૨] નબાનજદિશ્તાંન[૮૩] વ[૮૪] ફ્રોહરે[૮૫] અશોઆંન[૮૬] બાદ્દ,[૮૭] અવા[૮૮] હમા[૮૯] ફ્રોહરે[૯૦] અશોઆંન[૯૧] હસ્તાંન[૯૨] બૂદાંન[૯૩] બેદાંન[૯૪] અઓ-દહ્યુયાંન[૯૫] ઉજ-દહ્યુયાંન[૯૬] પેરેનાયૂકાંન[૯૭] વ[૯૮] અપેરેનાયૂકાંન[૯૯] બાદ્દ.![૧૦૦]

(૧૪) અશોના[૭૬] ગાલેબ,[૭૭] ચહડતા દરજ્જાના[૭૮] અને ફતેહમંદ[૭૯] ફરોહરો,[૭૫] "પઓઇર્યોદકએષનાંમ"[૮૦] ને લગતાં તથા "નબાનજદીશ્તનાંમ[૮૩]" ને લગતાં ફરોહરો,[૮૨] તથા અશોના[૮૬] ફરોહરો[૮૫] સાથે હમશરીકી[૭૪] હોજો,[૮૭] અને હૈયાતી ભોગવનારા,[૯૨] આગળ થઈ ગએલાં,[૯૩] હવે પછી થનારા,[૯૪] આ જગોઉપરના,[૯૫] પેલી જગોઉપરના[૯૬] ઉમ્મરે પુગેલાં[૯૭] અને[૯૮] બાળકો[૯૯]—તમામ[૮૮] અશોના[૯૧] ફરોહરો[૯૦] સાથે હમાજોર[૭૪] હોજો![૧૦૦]

(૧૫) "*અહુમાઇ[૧] રએશ્ચ[૨] ખરેનસ્ચ[૩]" તાંન[૪] હમી[૫] બાદ્દ[૬] રયોમંદ્દ[૭] ખોરેહોમંદ્દ[૮] કે[૯] તાંન[૧૦] એશ-કારી[૧૧] તોખ્શાઇ[૧૨] રવા[૧૩] બાદ્દ![૧૪] (૧૬) *"અહુમાઇ[૧૫] તન્વો[૧૬] દ્રવતાતેમ[૧૭]" તાંન[૧૮] હમી[૧૯] બાદ્દ[૨૦] આંને[૨૧] તન-દુરોસ્ત[૨૨]-રવશને,[૨૩] કે[૨૪] તાંન[૨૫] દેરૂ-જીવશ્ને,[૨૬] તાંન[૨૭]-નાંમ[૨૮] અંદર[૨૯] હુસોબી,[૩૦] વ[૩૧] તાંન[૩૨] હીરૂ[૩૩] અંદર[૩૪] આબાદી,[૩૫] વ[૩૬] તાંન[૩૭] રવાન[૩૮] અંદર[૩૯] અશોઇ[૪૦] બાદ્દ![૪૧] (૧૭) *"અહુમાઇ[૪૨] તન્વો[૪૩] વજદ્દવરે[૪૪]" કે[૪૫] તાંન[૪૬] હમી[૪૭] બાદ્દ[૪૮] તને[૪૯] વજદ્દરી,[૫૦] કે[૫૧] તાંન[૫૨] પરૂવરૂયાદ્દ[૫૩] તને[૫૪] મેહ[૫૫] વ[૫૬] વેહ![૫૭] (૧૮) "*અહુમાઇ[૫૮] તન્વો[૫૯] વેરેથ્રેમ[૬૦]" તાંન[૬૧] હમી[૬૨] બાદ્દ[૬૩] તન-પીરોજગરી[૬૪] ઇ તન,[૬૫] કે[૬૬] તાંન[૬૭] કાંમ[૬૮] વ[૬૯] કુનશ્ને[૭૦] ફ્રારૂન[૭૧] વરૂજીદ્દ![૭૨] (૧૯) "*અહુમાઇ[૭૩] ઇશ્તીમ[૭૪] પઓઉરૂશ-ખાથ્રાંમ[૭૫]" તાંન[૭૬] હમી[૭૭]

* એ શબ્દો અવસ્તા છે.

બાદ્[૭૮] આંને[૭૯] એશત[૮૦] પૂર્[૮૧] હીરૂ[૮૨] વ[૮૩] બાસ્તે,[૮૪] કે[૮૫] તાંન્[૮૬] એજ્[૮૭] ફ્રારૂની[૮૮] અંદુખ્તે[૮૯] એસ્તેદ્[૯૦] આંને[૯૧] માંન[૯૨] વ[૯૩] વીસ[૯૪] વ[૯૫] જંદ્[૯૬] વ[૯૭] દહ્યુ![૯૮] (૨૦) *“અહુમાઇ[૯૯] આસ્નાંમ-ચિત[૧૦૦] ફ્રજંતીમ”[૧] તાંન[૨] હુમી[૩] બાદ્[૪] આંને[૫] આસ્નીદે[૬]-ફ્રજંદ્[૭] કેશ્વરૂ-વીરાય્[૮] હુંજ્મની,[૯] કેશ[૧૦] પ[૧૧] હુંજ્મને[૧૨] વેહાંન[૧૩] ફ્રાજ્-સ્તાયંદ્![૧૪] (૨૧) “*અહુમાઇ[૧૫] દરેઘાંમ[૧૬] દરેઘો-જીતીમ”[૧૭] તાંન[૧૮] હુમી[૧૯] બાદ્[૨૦] આંને[૨૧] દરૂ[૨૨] વ[૨૩] દરંગ-જીવરની[૨૪] પ[૨૫] કાંમે[૨૬] ફ્રારૂન![૨૭] (૨૨) “*અહુમાઇ[૨૮] વહિશ્તેમ[૨૯] અહૂમ[૩૦] અષઓનાંમ[૩૧] રઓચંઘહેમ[૩૨] વીસ્પો-ખાથ્રેમ”[૩૩] તાંન[૩૪] હુમી[૩૫] બાદ્[૩૬] આંને[૩૭] પાશુમ[૩૮] અષોઆંને[૩૯] અશોઆંન[૪૦] રોશન[૪૧] ગરોસ્માંન[૪૨] હુમા-ખારેહ![૪૩] “†અથ[૪૪] જમ્યાત[૪૫] યથ[૪૬] આફ્રીનામિ[૪૭]!”

(૧૫) “તેને[૧] નૂર[૨] તથા ખોરેહ[૩]”—તેઓ[૪] નૂરમંદ[૭] અને ખોરેહમંદ[૮] થયાં[૫-૬] કરો જેથી[૯] તેઓ[૧૦] પોતાની ખીશ્કારી[૧૧] યાને મહેનત[૧૨] ચાલુ[૧૩] રાખે![૧૪] (૧૬) “તેને[૧૫] તનની[૧૬] દુરસ્તી[૧૭]”—તેઓને[૧૮] તનદુરસ્તી ભરેલી[૨૨] હાલત[૨૧-૨૩] થયાં કરજો,[૧૯-૨૦] જેથી[૨૪] તેઓને[૨૫] લાંબી-જીંદગી,[૨૬] તેઓને[૨૭] ભલી-કીર્તિ[૩૦] સાથનું[૨૯] નામ[૨૮] તથા[૩૧] તેઓને[૩૨] આબાદી[૩૫] સાથની[૩૪] દોલત[૩૩] તથા[૩૬] તેઓને[૩૭] અશોઇ[૪૦] સાથનું[૩૯] રવાન[૩૮] હોજો![૪૧] (૧૭) “તેને[૪૨] તનની[૪૩] આસુદગી[૪૪]” યાને[૪૫] તેઓને[૪૬] આસુદેહ[૫૦] તન[૪૯] હોજો[૪૭-૪૮] જેથી[૫૧] તેઓ[૫૨] શરીરને[૫૪] કદાવર[૫૫] તથા[૫૬] ભલુ[૫૭] ઉધારે![૫૩] (૧૮) “તેને[૫૮] તનની[૫૯] ફત્તેહ[૬૦]”—તેઓને[૬૧] શરીરની[૬૫] તનની-ફીરોજગરી[૬૪] થયાં કરજો[૬૨-૬૩] જેથી[૬૬] તેઓ[૬૭] નીતિમાન[૭૧] ઇચ્છા[૬૮] તથા[૬૯] કાર્યો[૭૦] અખત્યાર કરે![૭૨] (૧૯) “તેને[૭૩] પુરતાં-સુખ સાથની[૭૫] ઇચ્છવાજોગ ચીજ,[૭૪]”—તેઓને[૭૬] પુર[૮૧] દોલત[૮૨] અને[૮૩] ખજાના[૮૪] સાથની ઇચ્છા[૮૦] થયા કરજો,[૭૭-૭૮] જેથી[૮૫] તેઓ[૮૬] ઘેર[૯૨] મહોલા,[૯૪] કસબા,[૯૬] તથા[૯૭] દેશને[૯૮] માટે નીતિ[૮૮] એકઠી[૮૯] કર્યા કરે![૯૦] (૨૦) “તેને[૯૯] આસ્નીદેહ-ખેરદવાળા[૧૦૦] ફરજંદો[૧]”—તેઓને[૨] આસ્નીદેહ-ખેરદવાળાં[૬] કેશ્વર દીપાવનારાં[૮] ફરજંદોનું[૭] ટોળું[૯] હોજો[૩-૪] જેથી[૧૦] તેઓ ભલાંઓની[૧૩] અનજુમન[૧૨] તરફના[૧૧] સ્તોત-મેળવે[૧૪]! (૨૧) “તેને[૧૫] લાંબામાં[૧૬]

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† ફ. ૧૫ થી ૨૨ સુધીનો ભાગ “અહમાઇ રએશ્ચ” નામની અવસ્તા બંદગીના દરેક વાકયની પહેલવી “જંદ” યાને શરેહ ઉપરથી આ આફરીનમાં પાજંદ ભાષામાં લેવામાં આવેલો છે.

લાંબી-જીંદગી[૧૭]"—તેઓને[૧૮] ભલી[૨૭] ઇચ્છા[૨૬] સાથની[૨૫] લાંબામાં[૨૨] લાંબી-જીંદગી[૨૪] હોજો ![૧૯-૨૦] (૨૨) "તેને[૨૮] અશોની[૩૧] રોશનીવાળી[૩૨] તમામ-આસાનીવાળી,[૩૩] સૌથી સરસ[૨૯] હૈયાતી[૩૦]"—તેઓને[૩૪] અશોની[૪૦] સૌથી સરસ[૩૮] હૈયાતી[૩૯] જે તમામ-સુખથી[૪૩] ભરપુર રોશન[૩૧] ગરોથમાન[૪૨] છે તે હોજો ![૩૫-૩૬] જેમ[૪૬] હું દુવા ગુજારૂછું[૪૭] તેમ[૪૪] આમીન થાઓ ![૪૫]

*દહુમાંન્ કે પ ઇન્ મ્યજદ્દ ફ્રાજ-રસીદ્ હેંદ્દ, એજ્ર ઇન્ મ્યજદ્દ બહેર્ આમદન્ બહેર્ ગેરેફ્તન્, હર્-ગામી રા હજાર્ વ દ્દવીસદ્દ ગાંમ્ વહિશ્ત્ રોશન્ ગરોથ્માંની બે-પદીરાદ્દ !

પ ફ્રાજ-આમદન્ કેરદે બે-અવજ્ઞયાદ્દ ! પ અવાજ્ શુદન્ ગુનાહ્ ઓય્ બૂન બેરવાદ્દ ! વ ગએથી નેક્ બાદ્દ ! વ મીનો વેહ્ બાદ્દ ! સર્-ફ્રજાંમ અશાહી બે-અવજાયાદ્દ ! રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ્દ, રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ્દ, રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ્દ ! અશો બેદ્દ-દેરૂજી ! અથ જમ્યાત્ યથ આફ્રીનામિ !

હુમતનાંમ્ હૂખ્તનાંમ્ હ્વર્શ્તનાંમ્, યદચા અન્યદચા, વેરેજ્યમ્નનાંમ્ચા વાવેરેજનનાંમ્ચા મહી અઇબી-જરેતારો નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ્ મહી.

યથા અહૂ વઇર્યો (૨૧) અષેમ્ વોહૂ (૧૨)

યથા અહૂ વઇર્યો (૨) યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ સ્રઓષહે અષ્યેહે તખ્મહે તનુ-માંથ્રહે દરેષી-દ્રઓશ આહૂઇર્યેહે અષેમ્ વોહૂ (૧)

અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘરેમ્; જસ મે અવંઘહે; કેરૂફેહ્ મોજદ્દ; અષેમ્ વોહૂ (૧).

---

* એ આખો છેલ્લો ભાગ "હફ્ત અમશાસ્પંદની આફ્રીન"ને છેડે તેમજ "ગાહામ્બારની આફ્રીન"ને છેડે બી આવે છે. એના તરજુમા માટે જુઓ પાનું ૪૪૩.

આફ્રીનૢ-ઈ-મ્યજૢદ.

મ્યજદની આફ્રીન.

(૧) હમાજોરૢ[1] અશો[2] બેદ![3] હમા-જોરૢ[4] નેકી[5] બેદ![6] હમા-જોરૢ[7] અહુરૢમજદ[8] વ[9] અમેશાસ્પંદાંન![10] હમા-જોરૢ[11] ખોરેહ[12] દીને[13] માજદયસ્નાંન![14] (૨) હમા-જોરૢ[15] *આદરૢ-ફ્રોબા[16] વ[17] આદરૢ-ગોશસ્પૢ[18] વ[19] આદરૢ-બુરૢજીન-મહેરૢ![20] હમા-જોરૢ[21] હમા[22] મીનોયૢ[23] વેહ,[24] યશ્તે[25] અહુરૢમજદ[26] વ[27] અમેશાસ્પંદાંન![28] (૩) હમાજોરૢ[29] ખોરેહ[30] દીને[31] માજદયસ્નાંન[32] વ[33] યશ્તે[34] આવાંન[35] વ[36] આતશાંન,[37] વ યશ્તે[38] હમા[39] મીનોયૢ[40] વેહ[41] વ ફીરોજગરૢ[42] બેદ![43] વીસ્પાંન[44] યજદાંન[45] અવા[46] દામાંને[47] ગએથી[48] કુનાદ,[49] કુ[50] હંગાંમ[51] વ[52] જમાંને[53] નેકૢ[54] બાદ![55]

(૧) અશો[2] (સાહેબોની) સાથે હમ-શરીકી[1] હોજો![3] નેકી[5] સાથે હમા-જોર[4] હોજો! અહુરમજદ[8] તથા[9] અમશાસ્પંદો[10] સાથે હમા-જોર[7] હોજો![6] માજદયસ્ની[14] દીનના[13] ખોરેહ[12] સાથે હમશરીકી[11] હોજો. (૨) આદર-ફ્રોબા,[16] તથા[17] આદર-ગુશસ્પ,[18] તથા[19] આદર બુરજીન મહેર[20] સાથે હમાજોર[15] (હોજો)! ઈજિશ્ને કરવા લાયક[25] અહુરમજદ,[26] તથા[27] અમશાસ્પદો[28] તથા તમામ[22] ભલા[24] મીનો[23] સાથે હમા-જોર[21] (હોજો)! (૩) માજદયસ્ની[32] દીનના[31] ખોરેહ[30] સાથે, યજશ્ને-કરવા-લાયક[34] પાણીઓ[35] તથા[36] આતશો[37] તથા ઈજિશ્ને કરવા લાયક[38] તમામ[39] ભલા[41] તથા ફતેહમંદ[42] મીનો[40] સાથે હમશરીકી[29] હોજો![43] તમામ[44] યજદો[45] ગેતીની[48] પેદાયશ[47] ના બાબમાં[46] એવું કરો[49] કે[50] જેથી મોકો[51] અને[52] વખત[53] ભલો[54] થાય![55]

(૪) ગૂંદૢ[56] સેપાહે[57] ઇરાંન[58] શહેરૢ[59] પ[60] ખયેરી[61] વ[62] ફ્રારૂની[63] પ[64] મર્જ[65] વ[66] પાદફુઇ[67] વ[68] જાયૢ[69] આયંદ,[70] વ[71] શવંદ[72] પ[73] ફીરોજી,[74] પ[75] ફ્રારૂન[76] કાંમ[77] રસંદ![78] પ[79] કાંમ[80] જદ[81] વ[82] શીકસ્તૢ[83] વ[84] વાનીદ[85] બાદ[86] દુશ્મને[87] ઇરાંન[88] શહેરૢ[89] ખુદ[90] વ[91] અવે-વાજ[92] વ[93] અવે-ફૂરૂતારીહ![94] (૫) નેકી[95] બેદ[96] શુમા[97]

---

* જરતોશ્તી દએન પ્રમાણે ૧૬ આતશોમાંનો એક ઘણોજ બુલંદ આતશ, જે જરથોશ્તી દએનને લગતો ખાસ આતશ છે.

વેહાંન![૯૮] શંમરને[૯૯] વ[૧૦૦] અવે-બીમી[૧] વ[૨] નેકી[૩] પ[૪] ઇરાંન[૫] શાહેરૂ[૬] અવઝાયાદ![૭] મા[૮] કાહાદ[૯] હરૂ[૧૦] દાંમ[૧૧] વ[૧૨] દહેરને[૧૩] ઇ અહુરમ-જદ![૧૪] (૬) પ[૧૫] કાંમે[૧૬] અહુરૂમજદ[૧૭] વ[૧૮] અમેશાસ્પંદાંન[૧૯] રસાદ[૨૦] ઇન[૨૧] આફ્રીન[૨૨] ઓય[૨૩] તને[૨૪] શૂમા[૨૫] વેહાંન[૨૬] વ[૨૭] ફ્રારૂન-કુનશ્નાંન[૨૮] અશોઇ-વરૂજીદારાંન![૨૯] શૂમા[૩૦] *નેક્-જીવી[૩૧] વ[૩૨] દેર-જીવશ્ને[૩૩] બેદ,[૩૪] અવા[૩૫] નરાંન[૩૬] વ[૩૭] નાઇરીકાંન[૩૮] વ[૩૯] પુસ-ઝાદાંન[૪૦] કે[૪૧] ખીશ[૪૨] અવઝાયાદ.![૪૩]

(૪) દુવા કરવી જોઇએ[૫૬] કે ઇરાન[૫૮] શહેરના[૫૯] પાસબાન[૬૦] આબા-દી,[૬૧] તથા[૬૨] નેકી[૬૩] જમીન[૬૪] તથા[૬૬] પાદશાહી[૬૭] તથા[૬૮] મરતબો[૬૯] પામે[૭૦] અને[૭૧] ફતેહવાળા[૭૩-૭૪] થાય[૭૨] અને રાસ્ત[૭૬] ખાહેશ[૭૭] ને[૭૫] પહોંચે![૭૮] ઇરાન[૮૮] શહેરનો[૮૯] દુશ્મન[૮૭] પોતાની[૯૦] ખાહેશમાં[૮૦-૭૯] મરેલો,[૮૧] તુટેલો,[૮૩] માર ખા-ધેલો,[૮૫] બોલવાની શક્તિ વગરનો,[૯૨] અને[૯૩] ચાલવાની શક્તિ વગરનો[૯૪] થાય![૯૬] (૫) તમો[૯૭] ભલાંઓને[૯૮] નેકી[૯૫] હોજો![૯૯] ઇરાન[૫] શહેરમાં[૬-૪] ખુ-શાલી,[૯૯] ધાસ્તીની-ગેરહાજરી[૧] તથા[૨] નેકી[૩] વધતી રહેજો![૭] અહુરમજદની[૧૪] ક્રોધથી[૧૦] પેદાયશો[૧૧] તથા[૧૨] સૃષ્ટિ રચના[૧૩] તે ઓછી થતી[૯] ના![૮] (૬) તમો[૨૫] ભલાં[૨૬] નીતિમાન-કાર્ય કરનારાં[૨૮] અશોઇની-અમલ્યાત-કરનારાંને[૨૯] પોતાને[૨૪] અહુરમજદ[૧૭] તથા[૧૮] અમશાસ્પંદોની[૧૯] ખાહેશ[૧૬] મુજબ[૧૫] આ[૨૧] આફ્રિન[૨૨] પહોંચો![૨૦] તમો[૩૦] ભલી-જીંદગી-ભોગવો,[૩૧] અને[૩૨] લાંબી જીંદગીવાળા[૩૩] થાઓ[૩૪]! તથા[૩૫] નરો[૩૬] અને[૩૭] નારીઓ[૩૮] અને[૩૯] ફરજંદ તરીકે જન્મેલાં[૪૦] જેઓ[૪૧] તમારી પોતાની[૪૨] વૃદ્ધિ કરતાં રહે[૪૩] (તેઓબી લાંબી ભલી જીંદ-ગીવાળા થાઓ).

(૭) આફ્રીદેહુ[૪૪] બેદ[૪૫] ચૂન[૪૬] †જમશીદ![૪૭] વરૂઝાવંદ[૪૮] બેદ[૪૯] ચૂન[૫૦] ‡કએસ્યાવક્ષ![૫૧] દીનીન[૫૨] બેદ[૫૩] ચૂન[૫૪] §વીશ્તાસ્પ્શાહ![૫૫]

---

* જુઓ "આફ્રીન–ઈ–જરતોશ્ત"—"વોહુ-જીતિ, ઉસ-જીતિ, દરેઘેમ–જીતિ; જઇતે તે નરાંમ, જઇતે તે નાઇરિકાંમ, જઈતે તે પુથ્ર ઉસ-જયાઓન્તે તનુ-કેરેત."

† જુઓ "આફ્રીન–ઈ–જરતોશ્ત"—"ખરેનંઘ્રુહન્તેમ બવાહિ યથ યો યિમો ક્ષએતો હુવાંથ્વો."

‡ જુઓ "આફ્રીન–ઈ–જરતોશ્ત"—"સીરેમ કેહરૂપેમ અનાઅવનેમ બવાહિ" યથ કવ સ્યાવર્શાનો.

§ જુઓ "આફ્રીન–ઈ–જરતોશ્ત" "અએવ તે બવાહિ યથ વીશ્તાસ્પાઈ."

ફીરોજગરૂ[૫૬] ઐદ[૫૭] ચૂન[૫૮] *ફ્રેદૂન![૫૯] જીનાવંદ[૬૦] ઐદ[૬૧] ચૂન[૬૨] †તહ્મૂરસ્પ![૬૩] પૂર-પોરેહ[૬૪] ઐદ[૬૫] ચૂન[૬૬] ‡કએ-ખુસરૂ![૬૭] પૂરૂ-નરૂ[૬૮] ઐદ[૬૯] ચૂન[૭૦] ¶હ્ઓશાવરૂ![૭૧] પૂરૂ-ગાવ્[૭૨] ઐદ[૭૩] ચૂન[૭૪] ††આથ્વ્યાંન[૭૫] ફ્રેદૂન-પૈદ![૭૬] પૂરૂ-અસ્પ્[૭૭] ઐદ[૭૮] ચૂન[૭૯] ‡‡પોઉરૂશસ્પ્[૮૦] જરૂથુશ્ત-પૈદ![૮૧] અશો[૮૨] ઐદ[૮૩] ચૂન[૮૪] §જરથુશ્ત![૮૫] ફ્રુનદાદ[૮૬] ઐદ[૮૭] ચૂન[૮૮] §§જામાસ્પ[૮૯] પ[૯૦] દાંનેશ![૯૧] (૮) દેરૂ-જીવશ્ને[૯૨] ઐદ[૯૩] ચૂન[૯૪] જરૂવાંન-પાદ્શાહ![૯૫] વેશ-પએવંદ[૯૬] ઐદ[૯૭] ચૂન[૯૮] રોદ-નાવદા![૯૯] સુદ[૧૦૦]-દહેશ્ને[૧] ઐદ[૨] ચૂન[૩] $માહ![૪] તીજ[૫] વ[૬] તગી[૭] ઐદ[૮] ચૂન[૯] ¶¶મેહેરૂ![૧૦] રઓશન[૧૧] ઐદ[૧૨] ચૂન[૧૩] **આતશ![૧૪] આવાયશ્ને[૧૫] ઐદ[૧૬] ચૂન[૧૭] જરૂ![૧૮] રવા[૧૯] ઐદ[૨૦] ચૂન[૨૧] દરમ![૨૨] કેરૂદારૂ[૨૩] ઐદ[૨૪] ચૂન[૨૫] અહુરૂમજ્દ[૨૬] ખોદાય્[૨૭] પ[૨૮] હામાંને[૨૯] ખીશ![૩૦]

(૭) જમશેદના[૪૭] જેવો[૪૬] પેદા પડેલો[૪૪] થજે![૪૫] કએ સ્યાવખ્શના[૫૧] જેવો[૫૦] અમલ્યાતવાળો[૪૮] થજે![૪૯] ગુશ્તાસ્પશાહ[૫૫] જેવો[૫૪] દીનવાળો[૫૨] થજે![૫૩] ફરેદુન[૫૯] જેવો[૫૮] ફતેહમદ[૫૬] થજે![૫૭] તેહમુરસ્પ[૬૩] જેવો[૬૨] હુશ્યારવાળો[૬૦] થજે![૬૧] કએખુશરૂ[૬૭] જેવો[૬૬] પુર-ખોરેહવાળો[૬૪] થજે![૬૫]

---

* જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"વેરેથ્રજાઓ યથ થ્રએતઓનો."

† જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"જેનંઘ્રહુન્તેમ બવાહિ યથ તખ્મો ઉરૂપ."

‡ એ વાક્ય કએ-કાઉસ ને માટે અસલ અવસ્તામાં છે; જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"અશ-વરેચાઓ યથ કવ ઉસ." કએ-ખુસરૂ સાથે તો બીજો વીચાર ત્યાં મળે છે—"અયસ્કેમ અમહ્રૂકેમ બવાહિ યથ કવ-હુસ્રવ."

¶ જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"પોઉરૂ-જિરે યથ અઓશ્નરો."

†† જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"પોઉરૂ-ગો બવાહિ યથ આથ્વ્યાનોઇશ."

‡‡ જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"પોઉરૂ-અસ્પેમ બવાહિ યથ પોઉરૂ-ષસ્પેમ."

§ જુઓ "આફ્રીન-ઇ-જરતોશ્ત"—"અષવ બવાહિ યથ જરથુશ્તો સ્પિતામો."

§§ જુઓ "આફ્રીન-ઇ-જરતોશ્ત"—"અમવ યથ જામાસ્પો."

$ જુઓ "આફ્રીન-ઇ-જરતોશ્ત"—"રઓચિનવન્તેમ બવાહિ યથ માઓંઘ્રહેમ."

¶¶ જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"તિજિનવન્તેમ બવાહિ યથ મિથ્રેમ."

** જુઓ "આફ્રીન-ઇ-જરતોશ્ત"—"સઓચિનવન્તેમ બવાહિ યથ આતરેમ."

હઓશાવર[૭૧] જેવો[૭૦] પુર-નરવાળો[૬૮] થજે![૬૯] ફરેદુનના બાપ[૭૬] આથવ્યાંનના[૭૫] જેવો[૭૪] પુર-ગોસ્પદવાળો[૭૨] થજે![૭૩] જરથુશ્તના-બાપ[૮૧] પોઉરૂશસ્પ[૮૦] જેવો[૭૮] પુર-ઘોડાવાળો[૭૭] થજે![૭૯] જરથુશ્ત[૮૫] જેવો[૮૪] અશો[૮૨] થજે![૮૩] અક્કલમાં[૮૭-૯૦] જામાસ્પ[૮૯] જેવી[૮૮] ફુન્યતાવાળો[૮૬] થજે![૯૧] (૮) *જમાન-પાદશાહ[૯૫] જેવો[૯૪] લાંબી જીંદગીવાળો[૯૨] થજે![૯૩] *નાવેદા-નદીની[૯૯] માફક[૯૮] ઘણા પેવંદવાળા[૯૬] થજો![૯૭] માહબોખ્તાર[૪] જેવા[૩] ફાયદો[૧૦૦] આપનાર[૧] થજો![૨] મહેર યજદના[૧૦] જેવા[૯] તીક્ષ્ણ[૫] અને[૬] ગાલેબ[૭] થજો![૮] આતશ[૧૪] જેવા[૧૩] રોશન[૧૧] થજો![૧૨] સોના[૧૮] જેવા[૧૭] અગત્યના[૧૫] થજો![૧૬] *દેરમ[૨૨] જેવા[૨૧] ચાલુ[૧૯] રહેજો![૨૦] *પોતાની[૩૦] પેદાયશમાં[૨૯-૨૮] અહુરમજદ[૨૬] સાહેબના[૨૭] જેવા[૨૫] નેક-કુનશ્નીવાળા[૨૩] થજો![૨૪]

(૯) શાદ્[૩૧] વ[૩૨] ખુરૂરમ્[૩૩] વ[૩૪] પૂરૂ[૩૫] નેકી[૩૬] બેદ્![૩૭] વ[૩૮] અશો[૩૯] શૂમા[૪૦] વેહાંન્[૪૧] કે[૪૨] અએદરૂ[૪૩] મદ્[૪૪] એસ્તેદ્,[૪૫] ચી[૪૬] માંન્[૪૭] શાંન્[૪૮] આવાદીહા[૪૯] વ[૫૦] વેહાંન્[૫૧] હુશારમીહા[૫૨] કદે-ખોદાય્[૫૩] હુ-સ્પુરીહા[૫૪] દાશ્ત્[૫૫] હોમ.[૫૬] (૧૦) ચી[૫૭] સરૂ[૫૮] સ્તવરૂ[૫૯]—ખુરશ્ને[૬૦] પાક્,[૬૧] વ[૬૨] મએ[૬૩] ખૂશ,[૬૪] વ[૬૫] સ્પર્મ્[૬૬] ઇ હુબોય,[૬૭] વ[૬૮] મનશ્ને[૬૯] આવાયશ્ને,[૭૦] વ[૭૧] કદે-ખોદાય[૭૨] હમ-વીનશ્ને,[૭૩] વ[૭૪] પરસ્ત્યાંન્[૭૫] તરૂસાગાહ,[૭૬] વ મનશ્ને[૭૭] અ-વનાહગરૂ[૭૮] હુફ્રાખ્તે[૭૯]—અહુરૂમજદ્[૮૦] ફ્રનાદ્![૮૧] કે[૮૨] અંદરૂ[૮૩] ઇન્[૮૪] શહેરૂ,[૮૫] ઇન્[૮૬] દેહ,[૮૭] ઇન્[૮૮] માંન્[૮૯] ઇ મેહાંન્[૯૦] આબાદ્[૯૧] આરાય્[૯૨] હુસોબ્[૯૩] વ[૯૪] હમા[૯૫] અશો[૯૬] બેદ્![૯૭] (૧૧) વ[૯૮] શૂમા[૯૯] નો-નો-[૧૦૦] રએ[૧] વ[૨] ખોરેહ[૩] વ[૪] ફીરો-જગરી[૫] વ[૬] આવાંની[૭] હરૂ[૮] નેકી[૯] રસશ્ને[૧૦] પદાયશ્ને[૧૧] મેહ[૧૨] બાદ્![૧૩] શૂમા[૧૪] ફીરોજગરાંન્[૧૫] અનઓશાહ[૧૬] બેદ્![૧૭]

(૯) ખુશાલ,[૩૧] આનંદ,[૩૩] અને નેકીમાં[૩૬] પુર[૩૫] રહેજો![૩૭] અને[૩૮] તમો[૪૦] કે[૪૨] જેઓ હાં[૪૩] આવેલાં[૪૪] છેઓ,[૪૫] તેઓ ભલાં[૪૧] તથા અશો[૩૯] થજો, અને બધી આબાદમાં[૪૬] અમો[૪૭] તેઓને[૪૮] આબાદીથી[૪૯] અને[૫૦] ભલાં-ઓને[૫૧] પ્યારથી[૫૨] ઘેરધણી[૫૩] જેટલી સારી ખાતરદારીથી[૫૪] રાખ્યા[૫૫] કરશે![૫૬] (૧૦) મહાન[૫૯] મેહમાનદારીની[૫૮] ચીજો[૫૭]—પાક[૬૧] ખોરાક,[૬૦] ખુશી લાવનારૂં[૬૪] દરાખનું શરબત[૬૩] સુગંધી[૬૭] અસ્પરમ[૬૬] તથા[૬૮] લાયક[૭૦] વિચાર,[૬૯] એકુ-વિચારના[૭૩] ધણી-ધણીઆણી[૭૨] તથા[૭૪] પરસ્તેશને લાયકનું[૭૫] માન[૭૬] અને પાપ વગરનું[૭૮] સારી રીતે બુલંદ[૭૮] થતું મન[૭૭]—દાદાર હોરમજદ[૮૦] કરજો.[૮૧] જેથી[૮૨] આ[૮૪] શહેર,[૮૫] દેશ,[૮૭] તથા મોટાંઓના[૯૦] આ[૮૮] ઘેરમાંના[૮૯-૮૩] આબાદ[૯૧] શણગારવાળા,[૯૨] ભલી કીર્તિવાળા[૯૩] અને તમામ[૯૫] અશો[૯૬] થાઓ![૯૭]

---

* જુઓ "બુજોર્ગોના નામ સાથની આફ્રીન" પાનું ૪૩૪.

(૧૧) અને[૯૮] તમને[૯૯] નવું નવું[૧૦૦] નૂર[૧] તથા[૨] ખોરેહ,[૩] ફતેહમંદી[૫] તથા[૬] લાયકી,[૭] દરેક[૮] નેકીમાં[૯] પહોંચવું[૧૦] અને લાંબા-વખતનું[૧૨]-ટકી-રહેવું[૧૧] થાય ![૧૩] તમો[૧૪] ફતેહમદો[૧૫] અમર્ગ[૧૬] રહેજો![૧૭]

(૧૨) અહૂઇ[૧૮] વ[૧૯] કેરૂફ્ગરૂ[૨૦] બેદ્[૨૧] ચૂન્[૨૨] અદ્દાક્ષ્વષ ![૨૩] રાદ્[૨૪] વ[૨૫] રાસ્ત[૨૬] બેદ્[૨૭] ચૂન્[૨૮] તિશ્તરૂ![૨૯] ખુરૂરમ[૩૦] વ[૩૧] અનઓશહ્[૩૨] બેદ્[૩૩] ચૂન્[૩૪] બહારૂ![૩૫] વેશ-અંબારૂ[૩૬] બેદ્[૩૭] ચૂન્[૩૮] જમસ્તાંન્![૩૯] અએદૂન[૪૦] શુમા[૪૧] વેહાંન[૪૨] ફ્રઓખ્[૪૩] બેદ્.[૪૪] (૧૩) કુ[૪૫] ગેહાંન[૪૬] બુલંદ્[૪૭] હેદ્;[૪૮] કુ[૪૯] કોહ્[૫૦] જીફૂર[૫૧] હેદ્;[૫૨] કુ[૫૩] દરૂયાવ્[૫૪] હુજીર[૫૫] હેદ્;[૫૬] કુ[૫૭] વઓરૂકષ્[૫૮] જરેહ્[૫૯] તરૂ[૬૦] હેદ્;[૬૧] કુ[૬૨] બહારૂ[૬૩] શંબ-રીદ્[૬૪] આરા[૬૫] હેદ્;[૬૬] કુ[૬૭] યાકૂદ્[૬૮] વ[૬૯] મર્વારીદ્[૭૦] હુબંદ્[૭૧] હેદ્;[૭૨] કુ[૭૩] મરૂ[૭૪] ઇ સફેદ,[૭૫] મરૂ[૭૬] ઇ માહવંદા,[૭૭] મરૂ[૭૮] ઇ હુતાશીશાંન્![૭૯]

(૧૨) અરદાક્ષ્વષની[૨૩] માફક[૨૨] અહૂવાળા[૧૮] અને[૧૯] સખાવ્કાર[૨૦] થાઓ ![૨૧] તિશ્તરના[૨૯] જેવા[૨૮] "રાદી[૨૪]" અને[૨૫] "રાસ્તી[૨૬] "વાળા થાઓ[૨૭]! વસંત[૩૫] મીસાલ[૩૪] ખુશાલ[૩૦] અને[૩૧] અમર્ગ[૩૨] થજો[૩૩]! શીયાળાની[૩૬] માફક[૩૮] પુષ્કળ-જથ્થાવાળા[૩૬] થાઓ ![૩૭] તમો[૪૧] ભલાંઓ[૪૨] એ પ્રમાણે[૪૦] મુબારક[૪૩] થાઓ ![૪૪] (૧૩) જેમ[૪૫] કે દુન્યા[૪૬] બુલંદ[૪૭] છે,[૪૮] પહાડ[૫૦] ઉંડો[૫૧] છે,[૫૨] દરીયો[૫૪] ઘણો ઉંડો[૫૫] છે,[૫૬] વોરૂકષ[૫૮] દરીયો[૫૯] તર[૬૦] છે,[૬૧] જેમ કે અંબર સાથનો[૬૪] વસત[૬૩] શોભાયમાન[૬૫] હોય છે,[૬૬] માણેક[૬૮] અને[૬૯] મોતી[૭૦] સારી રીતે-જડેલા[૭૧] છે,[૭૨]—જેવાં કે[૭૩] શફેદ[૭૫] મોતી,[૭૪] મોતેબર[૭૭] મોતી,[૭૬] મજેના બનાવેલા[૭૯] મોતી.[૭૮]

(૧૪) જદ્[૮૦] ન શીકસ્ત[૮૧] વ વાંનીદ્[૮૨] બાદ્[૮૩] દુશ્મને[૮૪] શાહેરે[૮૫] ઇરાંન[૮૬]—શાહેરે[૮૭] માંન[૮૮] વ[૮૯] શુમા[૯૦] વેહાંન![૯૧] વ[૯૨] શુમા[૯૩] પ[૯૪] હરૂ[૯૫] કારે[૯૬] ફ્રારૂન[૯૭] ઓય[૯૮] કાંમ[૯૯] રસીદ,[૧૦૦] વ[૧] રસાદ્[૨] બાદ્,[૩] ચૂન્[૪] માંન[૫] આફ્રીનીદ્![૬] ચી[૭] એજ[૮] અવસ્તા[૯] પએદા,[૧૦] કુ[૧૧] આ-ફ્રીન[૧૨] દહમાંન,[૧૩] જમીન-પહાના[૧૪] વ[૧૫] રોદ્-દ્રાના[૧૬] વ[૧૭] ખુરૂશીદ્-બાલા[૧૮] પ[૧૯] હમા[૨૦]-ઇ વેહાંન[૨૧] બે-રસાદ્![૨૨] શાદ્[૨૩] વ[૨૪] ખુરૂરમ[૨૫] વ[૨૬] પુર-નેકી[૨૭] વ[૨૮] અશો[૨૯] બેદ્![૩૦] અથ[૩૧] જમ્યાદ્[૩૨] યથ[૩૩] આફ્રિનામિ![૩૪] *હુમતનાંમ હુખ્તનાંમ હવરૂશતનાંમ, યદચા અન્યદચા વેરેઝ્યમ્ન-

* એ આખા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ "હફ્ત અમશાસ્પંદની આફરીન" પાનું ૪૪૩.

નાંમ્ચા વાવેરેજેનનાંમ્ચા મહી આઇબી જરેતારો નએનએસ્તારો, યથના વોહૂનાંમ મહી.

(૧૪) ઈરાન[૮૬] શહેરના[૮૫] દુશ્મન[૮૪]—હમારાં[૮૮] તથા[૮૯] તમો[૯૦] ભલાંઓના[૯૧] શહેરમાં[૮૭] મારેલા,[૮૦] તુટેલા,[૮૧] માર ખાધેલા[૮૨] થાઓ![૮૩] અને[૯૨] તમો[૯૩] દરેક[૯૫] નેક[૯૭] કાર્ય[૯૬] માં[૯૪] મોરાદ[૯૯-૯૮] પામો,[૧૦૦] અને[૧] જે પ્રમાણે[૪] અમોએ[૫] આફ્રીન કીધી,[૬] તે પ્રમાણે મુરાદ પામેલા[૨] થાઓ[૩]! કારણ[૭] કે અવસ્તામાંથી[૯-૮] જાહેર છે[૧૦] કે[૧૧] અશોની કીધેલી[૧૩] આફ્રીન[૧૨] જમીન જેટલી પહોળી,[૧૪] નદી જેટલી લાંબી,[૧૬] અને[૧૭] ખુરશેદ જેટલી બુલન્દ[૧૮] તમામ[૨૦] ભલાંઓને[૨૧-૧૯] પહોંચો![૨૨] ખુશાલ[૨૩] ખુશી ભરેલા[૨૫] અને[૨૬] પુર-નેકી-વાળા[૨૭] તથા[૨૮] અશો[૨૯] થાઓ![૩૦] જેમ[૩૩] હું દુવા ગુજારૂં[૩૪] છું તેમ[૩૧] થાઓ![૩૨]

આફ્રીન્-ઈ-ગાહંમ્બાર્-ચાશની.

અથવા

આફ્રીન્-ઈ-પાવ્-ઈ-ગાહંમ્બાર્.

આફરીન ગાહુંમ્બારની પાવીની.

(૧) યજદાંન[૧] દાદ,[૨] વેહાંન[૩] ફરૂમુદ,[૪] પરસ્તંદગાંન[૫] સાખ્ત,[૬] અરૂજાંનીઆંન[૭] ખુર્દ,[૮] અએદૂન[૯] બાદ![૧૦] યજદાંન[૧૧] હમી-દેહાદ,[૧૨] વેહાંન[૧૩] હમી-ફરૂમાયાદ,[૧૪] પરસ્તંદગાંન[૧૫] હમી-સાજાદ,[૧૬] અરૂજાનીઆંન[૧૭] હમી-ખુરાદ,[૧૮] અએદૂન[૧૯] બાદ![૨૦] (૨) અએદરૂ[૨૧] હમા[૨૨] પ[૨૩] શાદીહ[૨૪] વ[૨૫] રામશનીહ[૨૬] સદ[૨૭]-ઓ[૨૮]-પંજાહ[૨૯] સાલ[૩૦] યજદાંન[૩૧] હમી-બ-અવજાયાદ,[૩૨] અએદૂન[૩૩] બાદ![૩૪] આવ[૩૫]-ઇ[૩૬]-રૂદાંન,[૩૭] વ[૩૮] બરૂ[૩૯]-ઇ[૪૦]-ઉર્વરાંન,[૪૧] વ[૪૨] શીરૂ[૪૩]-ઇ[૪૪]-ચેહારૂ-પાયાંન,[૪૫] વ[૪૬] જોરૂ[૪૭]-ઇ[૪૮]-જોરૂમંદાંન,[૪૯] આવાદાંન[૫૦] બાદ![૫૧] અચરૂ[૫૨]-ઇ-માંન[૫૩]-ઇ-મેહાંન[૫૪] માજદયસ્નાંન[૫૫] યજદાંન[૫૬] હમી-બ-અવજાયાદ,[૫૭] હરૂ[૫૮] રોજ[૫૯] પ[૬૦] અવજુની[૬૧] બાદ,[૬૨] અએદૂન[૬૩] બાદ![૬૪] દીન[૬૫]-ઇ વેહ[૬૬] માજદયસ્નાંન[૬૭] આગાહી,[૬૮] રવાઇ[૬૯] ગ્યાફ્રંગાનીહ[૭૦] બાદ,[૭૧] હફ્ત[૭૨] કેશવરૂ[૭૩] જમીન,[૭૪] અએદૂન[૭૫] બાદ![૭૬]

(૧) યજદો[૧] તરફથી બખ્શેશ થયલી,[૨] ભલાં અશો લોકો[૩] તરફથી હોકમ મળેલો,[૪] સેતાયશ કરનારાઓ[૫] તરફથી તૈયાર થયલું,[૬] અને લાયક લોકોથી[૭] ખવાયલું,[૮] એ પ્રમાણે[૯] થાઓ![૧૦] યજદો[૧૧] ચાલુ બખ્શેશ કર્યા કરે,[૧૨] ભલાં અશો લોકો[૧૩] ચાલુ હોકમ આપે,[૧૪] પરસ્તેશ કરનારાઓ[૧૫] ચાલુ તૈયાર કરે,[૧૬] અને લાયક લોકો[૧૭] ચાલુ ચાશની કરે,[૧૮] એ પ્રમાણે[૧૯] આમીન થાઓ![૨૦] (૨) ઘાં[૨૧] ખુશાલી[૨૪] તથા[૨૫] સુખથી[૨૬-૨૩] એક સો[૨૭] ને[૨૮] પચાસ[૨૯] વરસ[૩૦] સુધી યજદો[૩૧] બધાંઓની[૨૨] ચાલુ વૃદ્ધિજ કર્યા કરે,[૩૨] એ પ્રમાણે[૩૩] આમીન થાઓ![૩૪] નદીઓના[૩૭-૩૬] પાણી,[૩૫] ઝાડપાન[૪૧] ના[૪૦] ફળો,[૩૯] ચોપગાં-ગોસ્પંદો[૪૫] નું[૪૪] દૂધ,[૪૩] તથા[૩૮-૪૨-૪૬] "જોર" નામની શક્તિ ધરાવનારાઓની[૪૯-૪૮] "જોર[૪૭]" આબાદ[૫૦] થતાં રહે![૫૧] બુજોર્ગ[૫૪] માજદયસ્નીઓના[૫૫] મકાનોની[૫૩] ઉપર[૫૨] યજદો[૫૬] ચાલુ વૃદ્ધિના પ્રવાહો મોકલતા રહે,[૫૭] દરેક[૫૮] દીવસ[૫૯] વૃદ્ધિ[૬૧] સાથે[૬૦] રહે,[૬૨] એ પ્રમાણે[૬૩] થાઓ![૬૪] ભલી[૬૬] માજદયસ્ની[૬૭] દીનના[૬૫] ઈલ્મનો[૬૮] ફેલાવો[૬૯] તથા મશહુરી[૭૦] સાત[૭૨] કેશ્વરના[૭૩] વીસ્તારમાં[૭૪] થાએ,[૭૧] એ પ્રમાણે[૭૫] થાઓ![૭૬]

(૩) ગુર્જેહ[૭૭] ખોરેહ[૭૮] અવઝાયાદ,[૭૯] ઇન[૮૦] ક્ષ્નુમન[૮૧] મઇન્યો[૮૨] રથ્વો[૮૩] બેરેજત[૮૪] બુલંદ[૮૫] ગેહ[૮૬] ગાહુંબાર[૮૭] *(ફલાંન) હુમ[૮૮] કેરૂફે[૮૯] હુમા[૯૦] વેહાંન[૯૧]-ઇ હકૂત[૯૨] કેશ્વર[૯૩] જમીન[૯૪] બે-રસાદ,[૯૫] અએદૂન[૯૬] બાદ![૯૭] ગુર્જેહ[૯૮] ખોરેહ[૯૯] અવઝાયાદ,[૧૦૦] ઇન[૧] ક્ષ્નુમન[૨]-ઇ† (ફલાંન) વીસ્પએષા[૩] અર્દાફ્રવષ[૪] બે-રસાદ,[૫] અએદૂન[૬] બાદ![૭] ગુર્જેહ[૮] ખોરેહ[૯] અવઝાયાદ,[૧૦] ઇન[૧૧] ક્ષ્નુમન[૧૨] સરોશ[૧૩] અશો,[૧૪] તગી[૧૫] તન[૧૬]-ફરમાન,[૧૭] શેકફ્ત[૧૮] જીન[૧૯] જીન[૨૦] અવઝાર,[૨૧] સાલાર-[૨૨]ઇ દા-

---

* નીચલા ૭ ગાહુંબારમાંનો એક જે હોય તે પઢેઃ—

૧ મઇદયોઝરેમ. ૨ મઇદયોશહેમ. ૩ પઇતિશહેમ. ૪ અયાથ્રેમ. ૫ મઇદયારેમ. ૬ હમસ્પથ્મએદેમ.

† જે રોજે આફ્રીન ભણવામાં આવે તે રોજને લગતા નીચે આપેલા હમકારાના નામોનો એક ઝુમખો લેવોઃ-

૧ હોરમજદ—દએ-પ-આદર—દએ-પ-મહેર—દએ-પ-દીન.
૨ બેહમન—મોહોર—ગોશ—રામ.
૩ અરદીબેહેસ્ત—આદર—સરોશ—બેહેરાંમ.
૪ શાહેરેવર—ખુરશેદ—મહેર—આસ્માંન—અનેરાન.
૫ સ્પેંદારમદ—આવાં—દીન—અશીશ્વંઘ્રહ—મારેસ્પંદ.
૬ ખુરદાદ—તીર—અરદાફ્રવષ—ગોવાદ.
૭ અમરદાદ—રશ્ને—આસ્તાદ—જમ્યાદ.

માંન્[૨૩]-ઇ અહુરૂમજ્દ્[૨૪] બે-રસાદ્,[૨૫] અએદૂન્[૨૬] બાદ્ ![૨૭] (૪) નીરંગ[૨૮] ફીરોજ્ગર્[૨૯] બાદ્ ![૩૦] ખોરેહ્[૩૧]-ઇ વેહ્[૩૨]-દીન્[૩૩]-ઇ માજ્દયસ્નાંન્[૩૪] રવા[૩૫] બાદ્[૩૬] અંદર્[૩૭] હફ્ત[૩૮] કેશ્વર્[૩૯] જમીન્,[૪૦] નાંમ-ચેશ્તીહા-તર્[૪૧] અંદર્[૪૨] કામ્[૪૩] બાદ્ ![૪૪] હસ્ત[૪૫] શાહેર્સ્તાંન્[૪૬] અંદર્[૪૭] (ફલાંન*) શાહેરસ્તાંન્[૪૮] પૂરી[૪૯] ફીરોજીહ્,[૫૦] શાદીહ્,[૫૧] રામશ્નીહ્,[૫૨] રવાંન્[૫૩] ખોરેહ્[૫૪] ખોજસ્તેહ્[૫૫] અવજુન્[૫૬] બાદ્ ![૫૭] અવજુનતર્[૫૮] બાદ્ ![૫૯] ખોરેહ્[૬૦] ખોજસ્તેહ્[૬૧] બાદ્ ![૬૨]

(૩) બુલંદીથી[૭૭] ખોરેહની[૭૮] વૃદ્ધિ થાઓ,[૭૯] બુલંદ[૮૪] મીનો[૮૨] સરદાર[૮૩] (એટલે કે) બુલદ[૮૫] ગાહંમ્બાર[૮૭] (ફલાંન)ના હીંગામની[૮૬] આ[૮૦] ક્ષ્નુમન[૮૧] (યાને ખુશનુદ કરવાની ક્રીયા) તમામ[૮૮] સવાબ[૮૯] સાથે સાત[૯૨] કેશ્વરના[૯૩] વીસ્તારને[૯૪] લગતાં તમામ[૯૦] ભલાંઓને[૯૧] પહોંચો,[૯૫] અને એ પ્રમાણે[૯૬] આમીન થાઓ ![૯૭] ખોરેહની[૯૯] બુલંદીથી[૯૮] વૃદ્ધિ થાઓ,[૧૦૦] (ફલાન હમકારા) ની આ[૧] ક્ષ્નુમન[૨] વીસ્પેશા[૩] (યાને તમામ) અરદાફ્રવષને[૪] પહોંચો,[૫] એ પ્રમાણે[૬] થાઓ ![૭] બુલંદીથી[૮] ખોરેહની[૯] વૃદ્ધિ થાઓ,[૧૦] તથા અશો[૧૪] તગીની શક્તિ ધરાવનાર,[૧૫] માંથ્રના[૧૭]-તનવાળા,[૧૬] એજમતી[૧૮] હથ્યારવાળા,[૧૯] કાર્ય સાધક[૨૧] હથ્યાર રાખનાર[૨૦] હોરમજદની[૨૪] પેદાયશોના[૨૩] સરદાર[૨૨] સરોશ યજદને[૧૩] આ[૧૧] ક્ષ્નુમન[૧૨] પહોંચો,[૨૫] એ પ્રમાણે[૨૬] આમીન થાઓ ![૨૭] (૪) નીરંગ[૨૮] (યાને મીથ્રનું આ ભણતર) ફતેહમંદ[૨૯] થાઓ ![૩૦] ભલી[૩૨] માજદ-યસ્ની[૩૪] દીનનુ[૩૩] ખોરેહ[૩૧] હફ્ત[૩૮] કેશ્વરના[૩૯] વીસ્તારમાં[૪૦-૩૭] ફેલાયલું[૩૫] રહો,[૩૬] વધારે ખસુસ કરીને[૪૧] તેની પોતાની મુરાદમાજ[૪૩-૪૨] રહો ![૪૪] જે શહેરીઓ[૪૬] છે[૪૫] તેમાંના[૪૭] આ (ફલાન) શહેરમાંનાઓને[૪૮] સંપૂર્ણતા,[૪૯] ફતેહમંદી,[૫૦] તથા રવાનની[૫૩] ખુશાલી[૫૧] અને ખુરરમી[૫૨] સાથે તેઓનું ખો-રેહ[૫૪] મુબારક રીતે[૫૫] જીઆદે[૫૬] થાઓ ![૫૭] વધુ જીઆદે[૫૮] થાઓ ![૫૯] ખોરેહ[૬૦] મુબારક[૬૧] થાઓ ![૬૨]

(૫) ઇન્[૬૩] ક્ષ્નુમન્[૬૪] અએદૂન્[૬૫] બાદ્ ![૬૬] અઇન્યો[૬૭] રથ્વો[૬૮] બેરેજત્[૬૯] બુલંદ્[૭૦] ગેહ્[૭૧] ગાહાંમ્બાર્[૭૨] (ફલાંન†) હમ્[૭૩] કેર્ફે[૭૪] હમા[૭૫] વેહાંન્[૭૬] ઇ હફ્ત્[૭૭] કેશ્વર્[૭૮] જમીન્[૭૯] બે-રસાદ્,[૮૦] અએદૂન્[૮૧] બાદ્ ![૮૨] ગુર્જેહ્[૮૩] ખોરેહ્[૮૪] અવજાયાદ્,[૮૫] ઇન્[૮૬] ક્ષ્નુમન્[૮૭]-ઇ (ફલાંન‡) વીસ્પ-

* જે શહેર યા ગામમાં ક્રીયા થતી હોય તે શહેર યા ગામનું નામ લેવું.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

એષા[૮૮] અર્દાક્રવષ[૮૯] બે-રસાદ્,[૯૦] અએદૂન્[૯૧] બાદ્![૯૨] ગુર્જેહ્[૯૩] ખોરેહ્[૯૪] અવજાયાદ્,[૯૫] ઇન્[૯૬] ક્ષ્નુમન્[૯૭] સરોશ[૯૮] અશો,[૯૯] તગી[૧૦૦] તન્[૧]-ફ્રર્માન્,[૨] શેકફ્તૂ[૩] જીન,[૪] જીન્[૫] અવ્જાર્[૬] સાલાર્[૭]-ઇ દામાંન્[૮]-ઇ અહુર્મજ્દ[૯] બે-રસાદ્,[૧૦] અએદૂન્[૧૧] બાદ્![૧૨] (૬) કેરા[૧૩] ગાહ્[૧૪] રોજ[૧૫] શહેર્યારી,[૧૬] ખીશ[૧૭] યજશ્ને[૧૮] કર્દ-હોમ,[૧૯] દરૂન્[૨૦] યશ્ત-હોમ,[૨૧] મ્યજ્દ[૨૨] હુમા-રાઇનમ,[૨૩] અયોકર્દહા[૨૪] પ[૨૫] ગંજ્-ઇ[૨૬] દાદાર્[૨૭] અહુર્મજ્દ[૨૮] રયોમંદ્[૨૯] ખોરેહમંદ્,[૩૦] અમેશાસ્પંદાંન્[૩૧] બે-રસાદ્![૩૨] અએોજ,[૩૩] જોર્,[૩૪] નીરૂ,[૩૫] તગી,[૩૬] અમાવંદી[૩૭] ફીરોજગરી![૩૮]

(૫) આ[૬૨] ક્ષ્નુમન[૬૪] એ પ્રમાણે[૬૫] થાઓ![૬૬] બુલંદ[૬૯] મીનો[૬૭] સરદાર[૬૮] (એટલે કે) બુલંદ[૭૦] ગાહમ્બાર[૭૨] (ફલાન)ના હીંગામ[૭૧] (ની આ ક્ષ્નુમન) તમામ[૭૩] સવાબ[૭૪] સાથે સાત[૭૭] કેશ્વરના[૭૮] વીસ્તારને[૭૯] લગતાં તમામ[૭૫] ભલાંઓને[૭૬] પહોંચો,[૮૦] એ પ્રમાણે[૮૧] આમીન થાઓ![૮૨] ખોરેહની[૮૪] બુલંદીથી[૮૩] વૃદ્ધિ થાઓ,[૮૫] (ફલાન હમકારા)ની આ[૮૬] ક્ષ્નુમન[૮૭] વીસ્પેશા[૮૮] અરદાક્રવષને[૮૯] પહોંચો,[૯૦] એ પ્રમાણે[૯૧] થાઓ![૯૨] બુલંદીથી[૯૩] ખોરેહની[૯૪] વૃદ્ધિ થાઓ,[૯૫] તથા અશો[૯૯] તગીની શક્તિ ધરાવનાર,[૧૦૦] માંથ્રના[૨]-તનવાળા,[૧] એજમતી[૩] હથ્યારવાળા,[૪] અસરકારક[૬] હથ્યાર રાખનાર,[૫] હોરમજ્દની[૯] પેદાયશોના[૮] સરદાર[૭] સરોશ યજદને[૯૮] આ[૯૬] ક્ષ્નુમન[૯૭] પહોંચો,[૧૦] એ પ્રમાણે[૧૧] થાઓ![૧૨] (૬) જેને માટે[૧૩] (ફલાન) રોજ,[૧૫] માહ[૧૪] તથા સાલે[૧૬] મેં પોતે[૧૭] ઈજશ્ને[૧૮] કીધી છે,[૧૯] દરૂન[૨૦] ઇજ્યા છે,[૨૧] અને મ્યજદ[૨૨] (યાને ક્રીયારૂપી મુરાદના મીશ્ર) ચાલુ કર્યો જાણિતું,[૨૩] તે બધું એકત્ર થઈને[૨૪] નુરમંદ[૨૯] તથા ખોરેહમદ[૩૦] દાદાર[૨૭] અહુરમજદના[૨૮] ખજાનામાં[૨૬-૨૫] તથા અમશાસ્પંદોને[૩૧] પહોંચો![૩૨] "નીરૂ"[૩૫] નામની શક્તિ, "અઓજ"[૩૩] નામનું કૌવત, "તગી"[૩૬] નામની તાકાત, તથા "જોર" નામની મજબુતી (નો સીલસીલો) હીંમત[૩૭] તથા ફતેહમદી[૩૮] સાથે (આમીન થાઓ)!

(૭) *ઇન્ ક્ષ્નુમન્ અએદૂન્ બાદ્! મઇન્યો રથ્વો બેરેજત્ બુલંદ્ ગેહ્ ગાહાંમ્બાર્ (ફલાંન†) હમ કેર્કે હુમા વેહાંન-ઇ હફ્ત કેશ્વર્ જમીન્ બે-રસાદ્, અએદૂન બાદ્! ગુર્જેહ્ ખોરેહ્ અવજાયાદ્, ઇન

* એ આખા ૭ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૫ મા ફકરાનો તરજુમો.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

ક્ષ્નુમન-ઇ (ફલાંન*) વીસ્પએષા અરૂદાફ્રવષ્ બે-રસાદ, અએદૂન બાદ! ગુર્જહ્ બોરેહ્ અવજાયાદ, ઇન ક્ષ્નુમન સરોશ અશો, તગી તન-ફેરમાન, શેકફ્રુત જીન, જીન અવઝારૂ, સાલારૂ-ઇ દામાંન-ઇ અહુરમઝદ બે-રસાદ, અએદૂન બાદ! (૮) એજ[૩૯] હુમા[૪૦] પદીર-ફ્રુતાર[૪૧] બાદ[૪૨]! એમારા[૪૩] પાનાઇ[૪૪]-કેરૂદારૂ,[૪૫] નેકી[૪૬]-અંદાખ્તારૂ,[૪૭] અનાઇ[૪૮] પત્યારૂ[૪૯] દુરૂ[૫૦]-અવાજ[૫૧]-દારતારૂ,[૫૨] અયાફ્રુત[૫૩] બાહુ[૫૪] બાદ![૫૫] કેરા[૫૬] દીગરૂ[૫૭] સ્યજદ[૫૮] હજારૂ[૫૯] મર્દ[૬૦] મ્યજદ[૬૧] શાયમ[૬૨] સાખ્ત,[૬૩] એમારા[૬૪] કમ-રંજતરૂ[૬૫] આસાન્તરૂ[૬૬] યએની[૬૭] કર્દ[૬૮] યકૂ[૬૯] એજ[૭૦] મા[૭૧] હજારૂ[૭૨] પદીરફ્રુતારૂ[૭૩] બાદ![૭૪]

(૯) નાંમ-ચિશ્તી[૭૫] અનઓશહુ[૭૬] રવાંન,[૭૭] રવાંન[૭૮]-ઇ (ફલાંન*) અએદરૂ[૭૯] યાદ[૮૦] બાદ![૮૧] અએદૂન[૮૨] બાદ![૮૩] અનઓશહુ[૮૪] રવાંન,[૮૫] રવાંન[૮૬]-ઇ (ફલાંન†) અએદરૂ[૮૭] યાદ[૮૮] બાદ![૮૯] અએદૂન[૯૦] બાદ![૯૧] ફ્રમાયશને[૯૨] (ફલાંન††) માઝદયસ્નની[૯૩] બે-રસાદ![૯૪] અએદૂન[૯૫] બાદ![૯૬] નાંમ-ચિશ્તી[૯૭] અનઓશહુ[૯૮] રવાંન,[૯૯] રવાંન[૧૦૦]-ઇ જરતોશ્ત[૧] સ્પિતમાન[૨] અશો[૩] ફ્રરોહરૂ[૪] અએદરૂ[૫] યાદ[૬] બાદ![૭] અએદૂન[૮] બાદ![૯] અનઓશહુ[૧૦] રવાન,[૧૧] રવાંન[૧૨]-ઇ અએસદ-વાસ્તરૂ[૧૩]-ઇ જરૂતોશ્ત[૧૪] અએદરૂ[૧૫] યાદ[૧૬] બાદ![૧૭] અએદૂન[૧૮] બાદ![૧૯] અનઓશહુ[૨૦] રવાન[૨૧] રવાન[૨૨]-ઇ હવોવ્[૨૩]-ઇ જરૂતોશ્ત[૨૪] અએદરૂ[૨૫] યાદ[૨૬] બાદ![૨૭] અએદૂન[૨૮] બાદ![૨૯] અનઓશહુ[૩૦] રવાન,[૩૧] રવાંન[૩૨]-ઇ ઉર્વતત-નરૂ[૩૩]-ઇ જરૂતોશ્ત[૩૪] અએદરૂ[૩૫] યાદ[૩૬] બાદ![૩૭] અએદૂન[૩૮] બાદ![૩૯] અનઓશહુ[૪૦] રવાન,[૪૧] રવાન[૪૨]-ઇ ખુરૂશેદચેહેરૂ[૪૩]-ઇ જરૂતોશ્ત[૪૪] અએદરૂ[૪૫] યાદ[૪૬] બાદ![૪૭] અએદૂન[૪૮] બાદ![૪૯] અનઓશહુ[૫૦] રવાન,[૫૧] રવાન[૫૨]-ઇ દુગદો[૫૩] પોઉરૂશસ્પ[૫૪] અએદરૂ[૫૫] યાદ[૫૬] બાદ![૫૭] અએદૂન[૫૮] બાદ![૫૯] અનઓશહુ[૬૦] રવાન,[૬૧] રવાન[૬૨]-ઇ પોઉરૂશસ્પ[૬૩]-ઇ પેતેરસ્પ[૬૪] અએદરૂ[૬૫] યાદ[૬૬] બાદ![૬૭] અએદૂન[૬૮] બાદ[૬૯]! અનઓશહુ[૭૦] રવાન,[૭૧] રવાન[૭૨]ઇ આરારસ્પ[૭૩]ઇ પેતેરસ્પ[૭૪] અએદરૂ[૭૫] યાદ[૭૬] બાદ![૭૭] અએદૂન[૭૮] બાદ![૭૯] અનઓશહુ[૮૦] રવાન[૮૧] રવાન[૮૨]-ઇ મઇદયોમાહ[૮૩]-ઇ આરારસ્પ[૮૪] અએદરૂ[૮૫] યાદ[૮૬] બાદ![૮૭] અએદૂન[૮૮] બાદ![૮૯]

---

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

† જેની યાદમાં ક્રીયા કરવામાં આવી હોય તેનું નામ કાયદાસર લેવું.

†† જેની ફરમાશથી અને પૈસાથી ક્રીયા કરવામાં આવી હોય તેનું નામ લેવું.

[એજ મુંજબ વખ્શુરે વખ્શુરાંન અશો સ્પિતમાન જરતોશ્ત સાહેબનું વંશ આગળ ચલાવીને, પેશદાદી પાદશાહો, કયાની પાદશાહો, પહેલવાનો વગેરેના નામો લઈને જરતોશ્ત સાહેબના જાયનશીનો જરથુશ્ત્રોતેમો, દસ્તુરો, મોબેદો વગેરેના નામો તે બાબેના કાયદા જાળવીને અહીં દેવાં].

હમા[૬૦] ફ્રવષ-[૬૧]ઇ અશોઆંન્[૬૨] એએદર્[૬૩] યાદ્[૬૪] બાદ્![૬૫] અએ-દૂન્[૬૬] બાદ્![૬૭] *નાંમ-ચિશ્તી અનઓશહ્ રવાન, રવાન્,-ઇ (†ફ્લાંન) અએદર્ યાદ્ બાદ! અએદૂન બાદ્! ફ્રમાયશ્ને (‡ફ્લાંન) માજ્દયસ્ની બે-રસાદ્! અએદૂન બાદ્!

(૮) આ બધાંની[૪૦] મારેફતથી[૩૯] કબુલ[૪૧] પામો![૪૨] જેથી આ બધુ હમારે માટે[૪૩] નેગેહબાની[૪૪]-કરનાર,[૪૫] નેકી[૪૬]-લાવી આપનાર,[૪૭] હલાકી[૪૮] તથા પલીદીના હુમલાને[૪૯] દૂર[૫૦] તથા પાછળ[૫૧] હઠાવનાર,[૫૨] તથા હમારી મુરાદ[૫૩] બર લાવનાર,[૫૪] થાઓ[૫૫] જેથી કરીને[૫૬] હમારી એક મરતબે કીધેલી ય્યજદ[૫૮] બીજા[૫૭] હજાર[૫૯] મરદોએ[૬૦] કીધેલી ય્યજદ[૬૧] જેવી હું બનાવી[૬૩] શકું,[૬૨] યાને અમને[૬૪] કંમ-રંજ[૬૫] તથા વધુ આસાની[૬૬] સાથે અ-મારી[૭૧] તરફથી[૭૦] એકવાર[૬૭] કીધેલી[૬૮] એક[૬૯] ચીજ હજાર ગણી રીતે[૭૨] કબુલ[૭૩] પામો![૭૪] (૯) નામ-બ-નામ[૭૫] અમર્ગ[૭૬] રવાન[૭૭] (ફલાન)નું રવાન[૭૮] હ્યાં[૭૯] યાદ[૮૦] હોજો![૮૧] આમીન[૮૨] થાઓ![૮૩] અમર્ગ[૮૪] રવાન[૮૫] (ફલાન)નું રવાન[૮૬] હ્યાં[૮૭] યાદ[૮૮] રહેજો![૮૯] એ પ્રમાણે[૯૦] થાઓ![૯૧] (ફલાન) જે માજ-દયસ્ની[૯૩] છે તેની ફરમાશથી[૯૨] આ બધું પહોચો![૯૪] એ પ્રમાણે[૯૫] આમીન થાઓ.[૯૬] નામ-બ-નામ[૯૭] અમર્ગ[૯૮] રવાન[૯૯] અશો[૩] ફ્રરોહર[૪] સાથના જર-તોશ્ત[૧] સ્પિતમાન સાહેબનું[૨] રવાન[૧૦૦] હ્યાં[૫] યાદ[૬] હોજો![૭] આમીન[૮] થાઓ![૯] અમર્ગ[૧૦] રવાન[૧૧] જરતોશ્ત સાહેબના[૧૪] અએસદ વાસ્તરનું[૧૩] રવાન[૧૨] હ્યા[૧૫] યાદ[૧૬] હોજો![૧૭] એ પ્રમાણે[૧૮] થાઓ![૧૯] અમર્ગ[૨૦] રવાન[૨૧] જરતોશ્ત સાહે-બના[૨૪] હવોવનું[૨૩] રવાન[૨૨] હ્યાં[૨૫] યાદ[૨૬] હોજો![૨૭] એ પ્રમાણે[૨૮] થાઓ![૨૯] અ-મર્ગ[૩૦] રવાન[૩૧] જરતોશ્ત સાહેબના[૩૪] ઉર્વતત-નરનુ[૩૩] રવાન[૩૨] હ્યાં[૩૫] યાદ[૩૬] રહેજો![૩૭] એ પ્રમાણે[૩૮] થાઓ![૩૯] અમર્ગ[૪૦] રવાન[૪૧] જરતોશ્તના[૪૪] ખુરશેદ ચેહેરનું[૪૩] રવાન[૪૨] હ્યાં[૪૫] યાદ[૪૬] હોજો![૪૭] એ પ્રમાણે[૪૮] થાઓ![૪૯] અમર્ગ[૫૦] રવાન[૫૧] પોઉરૂશસ્પના[૫૪] દુગદોનું[૫૩] રવાન[૫૨] હ્યાં[૫૫] યાદ[૫૬] હોજો![૫૭] આમીન[૫૮] થાઓ![૫૯] અમર્ગ[૬૦] રવાન[૬૧] પેતેરસ્પના[૬૪] પોઉરૂશસ્પનું[૬૩] રવાન[૬૨] હ્યાં[૬૫] યાદ[૬૬] હોજો![૬૭] એ મુજબ[૬૮] થાઓ![૬૯] અમર્ગ[૭૦] રવાન[૭૧] પેતેરસ્પના[૭૪] આરાસ્પનું[૭૩]

---

* એના તરજુમા બાબે જુઓ ૯ મા ફકરાની શરૂઆતનો તરજુમો.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

રવાન[૭૪] હ્યાં[૭૫] યાદ[૭૬] હોજે![૭૭] આમીન[૭૮] થાઓ![૭૯] અમર્ગ[૮૦] રવાન[૮૧] આ-રાસ્પના[૮૪] મઇદયો-માહનું[૮૩] રવાન[૮૨] હ્યાં[૮૫] યાદ[૮૬] રહેજે![૮૭] એ પ્રમાણે[૮૮] થાઓ![૮૯]

તમામ[૯૦] અશો રવાનોના[૯૨] ફરોહરો[૯૧] હ્યાં[૯૩] યાદ[૯૪] હોજે![૯૫] આમીન[૯૬] થાઓ![૯૭]

(૧૦) હુમા[૯૮] ક્રવષ્[૯૯]ઇ અશોઆંન[૧૦૦] અયોકર્દ્દીહા[૧] ચેહારૂમ,[૨] દહુમ,[૩] સી-રોજ,[૪] સાલ્,[૫] રોજ,[૬] એજ[૭] ગયોમર્દ્દ[૮] અંદા[૯] સઓ-ષ્યઓસ[૧૦] અએદરૂ[૧૧] યાદ્દ[૧૨] બાદ્દ![૧૩] અએદ્દુન[૧૪] બાદ્દ![૧૫] (૧૧) *હુસ્તાંન,[૧૬] †બુદાંન,[૧૭] બેદાંન,[૧૮] જાદાંન,[૧૯] ‡અજાદાંન,[૨૦] §આ-દહી,[૨૧] $ઉજ-દહી[૨૨] ¶દહુમ[૨૩] **નરૂ[૨૪] ††નારીક્,[૨૫] ‡‡અવરૂનાઇ,[૨૬] પુરૂનાઇ,[૨૭] હુરૂ[૨૮] કે[૨૯] §§અવરૂ[૩૦] ઇન[૩૧] જમીન[૩૨] પઇરિ[૩૩] વેહ્-દીની[૩૪] ગુદારાંન[૩૫] શુદ્દ-હુસ્ત,[૩૬] $$હુમા[૩૭] ક્રવષ્[૩૮]-ઇ અશોઆંન[૩૯] અયો-કર્દ્દીહા[૪૦] એજ[૪૧] ગયોમર્દ્દ[૪૨] અદા[૪૩] સઓષ્યઓસ[૪૪] અએદરૂ[૪૫] યાદ્દ[૪૬] બાદ્દ![૪૭] અએદ્દુન[૪૮] બાદ્દ![૪૯] (૧૨) કે[૫૦] ઇન[૫૧] *માંન[૫૨] *વીસ[૫૩] વ *જંદ્દ[૫૪] *દહુ[૫૫] વ *રોસ્તા[૫૬] ¶¶ગુજશ્તે[૫૭] હેંદ,[૫૮] હુમા[૫૯] ક્રવષ્[૬૦]ઇ અશોઆંન[૬૧] અઓકર્દ્દીહા[૬૨] એજ[૬૩] ગયોમર્દ્દ[૬૪] અંદા[૬૫] સઓષ્ય-ઓસ[૬૬] અએદરૂ[૬૭] યાદ્દ[૬૮] બાદ્દ![૬૯] અએદ્દુન[૭૦] બાદ્દ![૭૧]

જુઓ યજશ્ને હા ૨૬. અથવા સતુમનો કરદો—

* યાઓસ્ચ જન્તાંમ્ અષઓનામ્

† યાઓ ઇરીરિથુષામ્ અષઓનાંમ્.

‡ યાઓસ્ચ નરામ્ અજાતનાંમ.

§ આ-દખ્યુનામ્ચ અષઓનાંમ્ ક્રવષયો યજમઇદે.

$ ઉજ્દખ્યુનામ્ચ અષઓનામ્ ક્રવષવો યજમઇદે.

¶ દહ્યુમો—કેરેતનાંમ.

** નરામ્ચ અષઓનાંમ ક્રવષયો યજમઇદે.

†† નાઇરિનાંમ્ચ અષઓનાંમ ક્રવષયો યજમઇદે.

‡‡ વીસ્પનાંમ્ અપેરેનાયુકનાંમ્.

§§ ઈદ ઇરિસ્તનાંમ ઉરૂવાંનો યજમઇદે, યાઓ અષઓનાંમ ક્રવષયો.

$$ વીસ્પાઓ અષાઉનામ વંઘુહીશ્ સુરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવષયો યજમઇદે, યાઓ હચ ગયાત્ મરેથનત્ આ સઓષ્યન્તાત્ વેરેથ્રઘ્નત્.

* યજમઇદે નમાન્યાઓ, વીસ્યાઓ, જન્તુમાઓ, દખ્યુમાઓ જરથુશ્તોતેમાઓ.

¶¶ વીસ્પનાંમ અહ્મ્ય નમાન......પર-ઇરિસ્તનાંમ્.

(૧૦) તમામ[૯૮] અશૌના[૧૦૦] ફ્રરોહરો[૯૯] જેઓની (દીની ક્રીયાઓ જેવી કે) ચેહારમ,[૨] દશ્મુ,[૩] (માસીસા, છમસી તથા વરસી ટાંકણેના) **સીરોજાઓ**,[૪] સાલેગાંન[૫] (યાને વરસે વરસે પડતા પ્રસગો), તથા રોજેગાંન[૬] (યાને દરરોજની ક્રીયાઓ), ગયોમર્દથી[૮-૭] તે સઓષ્યઓસ[૧૦] સુધીમાં[૯] થયાં હોય, તે બધાં સામટાં[૧] ફ્રરોહરો હ્યાં[૧૧] યાદમાં[૧૨] રહેજો ![૧૩] એ પ્રમાણે[૧૪] થાઓ ![૧૫] (૧૧) (હાલ, માજી, તથા મુસ્તકબલના એટલે કે) હાલમાં હૈયાતી ભોગવનારાં,[૧૬] આગળ થઇ ગયલાં,[૧૭] અને હવે પછી થનારાં,[૧૮] જન્મેલાં,[૧૯] નહી જન્મેલાં,[૨૦] આ જગો (યાને ખનીરથબામી) ઉપરના,[૨૧] પેલી જગો (યાને શશ કેશ્વરો) ઉપરના,[૨૨] દહમ[૨૩] (યાને અશોઇથી નાજી ને લાયક થયલાં) નર[૨૪] તથા નારીઓ,[૨૫]—બાળકો,[૨૬] બચ્ચાંઓ,[૨૭] જે[૨૯] કોઇ[૨૮] ભલી (માજદયસ્ની જરથોશ્તી) દીનને લગતાં[૩૪] આ[૩૧] જમીન[૩૨] (યાને ખનીરથબામી) ઉપરથી[૩૦] ગઈ પરમ સુધીમાં[૩૩] તેહ કરી[૩૫] ગયલાં છે,[૩૬] તેઓને લગતાં "અશોનામ[૩૯]"ના તમામ[૩૭] ફ્રરોહરો[૩૮] ગયોમર્દથી[૪૨-૪૧] તે સઓષ્યઓસ[૪૪] સુધીના[૪૩] સામટાં[૪૦] હ્યાં[૪૫] યાદમાં[૪૬] હોજો ![૪૭] એ પ્રમાણે[૪૮] આમીન થાઓ ![૪૯] (૧૨) જેઓ[૫૦] આ[૫૧] ઘર[૫૨] તથા મોહોલ્લા,[૫૩] શહેર[૫૪] તથા ગામ[૫૫] તથા મુલકમાં[૫૬] ગુજર પામેલાં[૫૭] છે[૫૮] તે તમામ[૫૯] ગયોમર્દથી[૬૪-૬૩] સઓષ્યઓસ[૬૬] સુધીના[૬૫] "અશોનાંમને"[૬૧] લગતાં ફ્રરોહરો[૬૦] હ્યાં[૬૭] સામટાં[૬૨] યાદમાં[૬૮] હોજો ![૬૯] આમીન[૭૦] થાઓ ![૭૧]

(૧૩) *અશોઆંન,[૭૨] ફ્રવષ્[૭૩] ચીરાંન,[૭૪] ફ્રવષ્[૭૫] અવર્-વીજાંન,[૭૬] ફ્રવષ્[૭૭] ફીરોજગરાંન,[૭૮] ફ્રવષ્[૭૯] પઓઇર્યો-ટ્કએષાંન,[૮૦] ફ્રવષ્[૮૧] નબાજનદીશતાંન,[૮૨] ફ્રવષ્[૮૩]-ઇ ફ્રવષયો,[૮૪] હમા[૮૫] અયોકર્દ્હા[૮૬] એજ[૮૭] ગયોમર્દ[૮૮] અંદા[૮૯] સઓષ્યઓસ[૯૦] અએદર્[૯૧] યાદ્[૯૨] બાદ્ ![૯૩] અએદૂન[૯૪] બાદ્.[૯૫] (૧૪) રવાન[૯૬]-ઇ પેદરાંન[૯૭] વ માદરાંન[૯૮] જદગાંન[૯૯] વ ન્યાગાંન[૧૦૦] વ ફ્રજંદાંન[૧] વ પએવંદાંન[૨] વ પરસ્તારાંન[૩] વ નબાનજદીશતાંન,[૪] ફ્રવષ્[૫] અશોઆંન,[૬] અયોકર્દ્હા,[૭] એજ[૮] ગયોમર્દ[૯] અંદા[૧૦] સઓષ્યઓસ[૧૧] અએદર્[૧૨] યાદ્[૧૩] બાદ્ ![૧૪] અએદૂન[૧૫] બાદ્ ![૧૬] (૧૫) †હમા[૧૭] અથોરૂનાંન,[૧૮] હમા[૧૯] રથેશતારાંન[૨૦]

* જુઓ આફ્રીન્ગાનનો "યાઓ વિસાદ્" વાળો ફરદો "અષાઉનાંમ્ ફ્રવષીનાંમ્, ઉગ્રનાંમ્ અઇવિથુરનાંમ્, ઉગ્રનાંમ્ વારેથ્રઘ્નિનામ્, પઓઇર્યો-ટ્કએષનાંમ્ ફ્રવષીનાંમ્, નબાનજદિશ્તનાંમ્ ફ્રવષીનાંમ્."

† જુઓ યજશ્ને હા ૨૬. અથવા સરૂમનો ફરદો "વીસ્પનાંમ્ અએથ્રપઇતિનાંમ્ અપઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે."

હમા[૨૧] વાસ્ત્યોસાંન,[૨૨] હમા[૨૩] હુતોખ્શાંન,[૨૪] હમા[૨૫] ફ્રવષ[૨૬] અશો-આંન[૨૭] હમા[૨૮] અઓકર્દ્દહ્યા,[૨૯] એજ[૩૦] ગયોમર્દ્દ[૩૧] અંદા[૩૨] સઓ-ષ્યઓસ[૩૩] અએદર[૩૪] યાદ્દ[૩૫] બાદ્દ![૩૬] અએદૂન[૩૭] બાદ્દ![૩૮]

(૧૩) "અશોનામ"નાં[૭૨] મરતબાના ગાલેબ,[૭૪] ચહડતા દરજ્જાના[૭૬] તથા ફ્તેહમંદ[૭૮] ફરોહરો,[૭૩-૭૫-૭૭] તથા "પઓઇર્યોદકએષનાંમ"[૮૦] ને લગતાં ફરોહરો,[૭૯] તથા "નબાનજદીશ્તનાંમ"[૮૨] ને લગતાં ફરોહરો,[૮૧] જે ફરોહરોના[૮૪] ફરોહરો[૮૩] છે, તે તમામ[૮૫] ગયોમર્દથી[૮૮-૮૭] તે સઓષ્યઓસ[૯૦] સુધીના[૮૯] અધાં મળીને[૮૬] હ્યાં[૯૧] યાદમાં[૯૨] રહેજો![૯૩] એ પ્રમાણે[૯૪] થાઓ![૯૫] (૧૪) બાપ,[૯૭] માય,[૯૮] વડીલો,[૯૯] બાપદાદા,[૧૦૦] ફરજંદો,[૧] સગાંસ્નેહીઓ,[૨] ફીદા થયલાંઓના[૩] રવાનો[૯૬] તથા નબાનજદીશ્ત[૪] (યાને ઘણાજ આગળ વધેલાં) "અશોનામ"[૬] ફરોહરો[૫] ગયોમર્દથી[૮-૯] તે સઓષ્યઓસ[૧૧] સુધીના[૧૦] હ્યાં[૧૨] સામટાં[૭] યાદમાં[૧૩] હોજો![૧૪] એ પ્રમાણે[૧૫] થાઓ![૧૬] (૧૫) તમામ[૧૭] અથોરનાનો,[૧૮] તમામ[૧૯] પાદશાહ પહેલવાનો,[૨૦] તમામ[૨૧] ખેતીકારો,[૨૨] તથા તમામ[૨૩] ધંધા-દારીઓમાના[૨૪] (અશોઈથી આગળ વધેલાં) તમામ[૨૫] "અશોનાંમ"[૨૭] ફરોહરો[૨૬] ગયોમર્દથી[૩૧-૩૦] તે સઓષ્યઓસ[૩૩] સુધીના[૩૨] સઘળાં[૨૮] સામટીરીતે[૨૯] હ્યાં[૩૪] યાદમાં[૩૫] હોજો![૩૬] એ પ્રમાણે[૩૭] આમીન થાઓ![૩૮]

(૧૬) હમા[૩૯] ફ્રવષ[૪૦] અશોઆંન,[૪૧] હફ્તૃ[૪૨] કેશ્વર[૪૩] જમીન,[૪૪] અરેજહ,[૪૫] સવહ,[૪૬] ફ્રદદફ્ષ,[૪૭] વીદદફ્ષ[૪૮] વોરૂ-બરેશ્ત,[૪૯] વોરૂ-જરેશ્ત,[૫૦] ખનરસ-બામી,[૫૧] *કંગ-દએજ,[૫૨] અશોઆંન[૫૩] †વરેજ-મ-કરૂદાંન,[૫૪] ગંજ-માંથ્રાન,[૫૫] હમા[૫૬] ફ્રવષ[૫૭] અશોઆંન,[૫૮] હમા[૫૯] અયોકર્દ્દહ્યા[૬૦] એજ[૬૧] ગયોમર્દ્દ[૬૨] અંદા[૬૩] સઓષ્યઓસ[૬૪] અએદર[૬૫] યાદ્દ[૬૬] બાદ્દ![૬૭] અએદૂન[૬૮] બાદ્દ![૬૯] (૧૭) ‡ગુર્જહ બોરેહ અવજા-યાદ્દ, ઇન ક્ષનુમન મઇન્યો રથ્વો બેરેજત, બુલંદ્દ ગેહ ગાહાંમ્બાર (§ફ્લાન) હમ કેરૂફે હમા વેહાંન-ઈ હફ્તૃ કેશ્વર જમીન બે-રસાદ્દ! અએદૂન બાદ્દ! ગુર્જહ બોરેહ અવજાયાદ્દ, ઇન ક્ષનુમન-ઇ (¶ફ્લાન)

---

* જુઓ આવાં યશ્ત ફ. ૫૪,૫૭. "કંઘ્રહય."

† જુઓ વદીદાદ ફરગર્દ ૨; ફ. ૨૫. "વરેમ."

‡ એ આખા ૧૭ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૩ જા ફકરાનો તરજુમો.

§ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

¶ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

વીસ્પએષા અરૂહાક્રવષ્ બે-રસાદ્! અએદૂન બાદ્! ગુર્જેહ્ બોરેહ્ અવજાયાદ્, ઇન્ ક્નુમન્, સરોશ અશો, તગી, તન્-ફેરમાંન્, શેક-ફ્રૂત જીન્, જીન્ અવ્જાર્, સાલાર્-ઇ હામાંન્-ઇ અહુરૂમજ્દ્ બે-ર-સાદ્! અએદૂન્ બાદ્! (૧૮) *નાંમ-ચિશ્તી અનઓશહ્, રવાન્-ઇ (†ફ્લાન) અએદર્ યાદ્ બાદ્! અએદૂન બાદ્! અનઓશહ્ રવાન્, રવાન્-ઇ (ફ્લાન) અએદર્ યાદ્ બાદ્! અએદૂન બાદ્! ફ્રમાયશ્ને (‡ફ્લાન) માજ્દયસ્ની બે-રસાદ્! અએદૂન્ બાદ્!

(૧૬) હક્રત[૪૨] કેશ્વર[૪૩] જમીન[૪૪]—અરેજહ,[૪૫] સવહ,[૪૬] ફ્રદદફ્ષ,[૪૭] વીદદફ્ષ,[૪૮] વોરૂ-બરેશ્ત,[૪૯] વોરૂ-જરેશ્ત[૫૦] તથા ખનીરથબામી[૫૧] ઉપરના, કંગદેજ,[૫૨] વરેજમકર્દ,[૫૪] તથા ગંજ-માંથ્રને[૫૫] લગતાં તમામ[૩૯-૫૬] અશોના[૪૧-૫૩-૫૮] ફ્રરોહરો[૪૦-૫૭] ગયોમર્દથી[૬૨-૬૧] તે સઓષ્યઓસ[૬૪] સુધી[૬૩] બધાં[૫૯] સામટાં[૬૦] હ્યાં[૬૫] યાદમાં[૬૬] હોજો![૬૭] એ પ્રમાણે[૬૮] આમીન થાઓ![૬૯]

(૧૯) હમ[૭૦] કેરૂદે[૭૧] હમા[૭૨] વેહાંન્[૭૩]-ઇ હક્રત[૭૪] કેશ્વર્[૭૫] જ-મીન્[૭૬] બેરૂસાદ્![૭૭] અએદૂન[૭૮] બાદ્![૭૯] કેરા[૮૦] ગાહ્[૮૧] રોજ્[૮૨] શાહે-રૂયારી[૮૩] બીશ[૮૪] ફીરોજગર્[૮૫] બાદ્![૮૬] અએદૂન્[૮૭] બાદ્![૮૮] (૨૦) હીજ્વા[૮૯] રવાંની,[૯૦] હુ-જોરૂશાહી,[૯૧] હુ-પાદ્શાહી,[૯૨] દાદ્,[૯૩] દીન્[૯૪] બેહ્[૯૫] માજ્દયસ્નાંન્,[૯૬] આગાહી,[૯૭] રવાઇ,[૯૮] ગોઆફ્રંગાની[૯૯] બાદ્,[૧૦૦] હક્રત[૧] કેશ્વર્[૨] જમીન્![૩] અએદૂન્[૪] બાદ્![૫] (૨૧) આ-જશ્ને[૬] હુ-જશ્ને[૭] બાદ્![૮] ફ્રમાયશ્ને[૯] પદીરશ્ને[૧૦] બાદ્![૧૧] અએદૂન્[૧૨] બાદ્![૧૩] જાદુઇ,[૧૪] બજેહ્ગરી,[૧૫] દરૂવંદી,[૧૬] દેવ્-યસ્ની[૧૭] દેહરી[૧૮] અવાદ્શાં[૧૯] બાદ્![૨૦] અએદૂન્[૨૧] બાદ્![૨૨] (૨૨) ચેશાંન્[૨] કીશાંન્[૨૪] દુશ-મ્યજ્દનાંન્[૨૫] ખરૂ[૨૬] ખુર્દ હેંદ્,[૨૭] ઓએમ[૨૮] વેહ્[૨૯] દીને[૩૦] માજ્દય-સ્નાંન્[૩૧] રવાંન્[૩૨] દાદ્[૩૩] હેંદ્,[૩૪] ઓએમ[૩૫] વેહ્[૩૬]-દીને[૩૭] માજ્દ-યસ્નાંન્[૩૮] બે-આયંન્દ્![૩૯]—અગર્[૪૦] ન[૪૧] આયંન્દ્,[૪૨] ગુજર્[૪૩] ઉમેદ્[૪૪] મેહેર્[૪૫] ફ્રાખ્ગયઓઇત[૪૬] દાવર્[૪૭] રાસ્ત[૪૮] જુદ્દતર્[૪૯] પીશ્તર્[૫૦] બે-રસાદ્![૫૧] એજ[૫૨] હમા[૫૩] ગુનાહ્[૫૪] પતેત[૫૫] પશેમાનોમ![૫૬] અષેમ વોહૂ (૧).

---

* એ આખા ૧૮ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૯ મા ફકરાની શરૂઆતનો તરજુમો.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

(૧૯) તમામ[૭૦] સવાબ[૭૧] હફ્ત[૭૪] કેશ્વર[૭૫] જમીન[૭૬] ઉપરના તમામ[૭૨] ભલાંઓને[૭૩] પહોંચો![૭૭] એ પ્રમાણે[૭૮] થાઓ![૭૯] તેને માટે[૮૦] પોતાનો[૮૪] (ફલાન) રોજ,[૮૨] માહ,[૮૧] સાલ[૮૩] હતેહમંદ[૮૫] થાઓ![૮૬] આમીન[૮૭] થાઓ![૮૮] (૨૦) ભલી[૯૫] માજદયસ્ની[૯૬] દીનનું[૯૪] જબાનથી[૯૯] આગળ વધતું,[૯૦] ભલું કુવત,[૯૧] તથા ભલી પાદશાહી જેવી સતા,[૯૨] રાસ્તપણું,[૯૩] તથા વાકેફી[૯૭] ફેલાવો[૯૮] તથા મશહુરી[૯૯] હફ્ત[૧] કેશ્વર[૨] જમીન[૩] ઉપર થાઓ![૧૦૦] એ પ્રમાણે[૪] આમીન થાઓ![૫] (૨૧) તમામ પેદાયશ[૬] ભલી પેદાયશ[૭] થાઓ![૮] હુકમ[૯] પસંદગી પામેલો[૧૦] થાઓ![૧૧] આમીન[૧૨] થાઓ![૧૩] જાદુઈ,[૧૪] પાપ,[૧૫] દરવંદી,[૧૬] દેવ-પરસ્તી,[૧૭] અને નાસ્તીકપણું[૧૮] દૂર થઇ[૧૯] જાઓ![૨૦] એ પ્રમાણે[૨૧] થાઓ![૨૨] (૨૨) તેઓ[૨૩] જેઓએ[૨૪] બુરા બદલાને[૨૫] લગતો ખોરાક[૨૬] ખાધેલો[૨૭] છે અને જેઓ[૨૮] ભલી[૨૯] માજદયસ્ની[૩૧] દીનને[૩૦] લગતાં રવાન[૩૨] તરીકે થઈ[૩૩-૩૪] ગયલાં છે તેઓ[૩૫] ભલી[૩૬] માજદયસ્ની[૩૮] દીનવાળાં[૩૭] થઈનેજ આવે;[૩૯]—અને જો[૪૦] નહી[૪૧] આવે[૪૨] તો તેઓની ગુજરતી વખતની[૪૩] ઉમેદ[૪૪] સાથે બહેળાં ખેતરવાળા[૪૬] રાસ્ત[૪૮] ઇન્સાફ કરનારા[૪૭] મહેર યજદની[૪૫] હજુરમાં જલદીથી[૪૯] તેઓનું આગળ અને આગળ વધવું[૫૦] થાઓ![૫૧] તમામ[૫૩] ગુનાહથી[૫૪-૫૨] પતેત[૫૫] કરી પશેમાન છેઉં![૫૬]

યઝ્-સદ્-ઓ-યક્ ઇસ્મ્

૧૦૧ નામો.

યજશ્નેની ક્રીયામાં "વરસ્" નામના પવિત્ર વરસ્યાના બાલ સાથની "હશ્ત્" ધાતુની વીંટીથી પાણીની કુંડીમાં ચાલુ છણકાવ કરતી વખતે જે તે પાક સાહેબનાં ૧૦૧ સેફાતી નામો બાજમાં યાદ કરવામાં આવેછે, તે નીચે મુજબ છે:

૧. *ઇજદ્	૧. "યઝ" યાને એકતાન થવા લાયક; સેતાયશ કરવા લાયક
૨. †હરૂવેસ્પ્-તવાંન્	૨. સર્વ-શક્તિમાન
૩. ‡હરૂવેસ્પ્-આગાહ્	૩. સર્વ-જ્ઞાની
૪. હરૂવેસ્પ્-ખુદા	૪. સર્વનો સાહેબ
૫. અબદહ્	૫. શરૂઆત વગરનો
૬. અબી-અંજામ	૬. છેડા વગરનો
૭. બુને-સ્તીહ્	૭. સૃષ્ટિ રચનાનું મુળ
૮. ફ્રાખ્તન્-તેહ્	૮. બધાંનો અહોળો છેડો
૯. જમગ	૯. બુજોર્ગ કારણ
૧૦. પરૂજતરહ્	૧૦. વધારે બુલંદ
૧૧. તુમ-અફીક્	૧૧. ખાલેસમાં ખાલેસ
૧૨. અબરૂવંદ્	૧૨. દરેકથી અલગ
૧૩. પરૂવંદા	૧૩. બધાં સાથે સંબંધ
૧૪. અન્-અઇયાફેહ્	૧૪. કોઈથી પામી શકાય નહી
૧૫. હુમ-અઇયાફેહ્	૧૫. બધાંને પામી જનાર
૧૬. આદરો	૧૬. સીધામાં સીધો; રાસ્તમાં રાસ્ત

---

* જુઓ યજશ્ને હા ૧૬; ૧ "મઝ્શ્તેમ્ **યઝ્તેમ્**"

† જુઓ ગાથા હા ૫૧; ૧૭ "**ક્ષયાંસ્**"

‡ જુઓ વંદીદાદ ૧૯; ૨૦ "**વીસ્પો—વીદ્વાઓ**"

ગાથા હા ૪૫; ૩ "**વીદ્વાઓ**"

,, હા ૪૬; ૧૯ "**વએદિશ્તો**"

૧૭. ગીરા	૧૭. બધાંને પકડી રાખનાર
૧૮. અ-ચેમ	૧૮. સબબ વગરનો
૧૯. ચમના	૧૯. સબબોનો સબબ
૨૦. *સફ્ના	૨૦. વૃદ્ધિ કરનાર
૨૧. અફ્જા	૨૧. જીઆદતી કરનાર
૨૨. નાશા	૨૨. બધાંને સરખી રીતે પહોંચનારો
૨૩. †પરૂવરા	૨૩. પોષણ કરનાર
૨૪. ઇયાનહ્	૨૪. ગેહાંનનો પાસબાંન
૨૫. આઇન્-આએનહ્	૨૫. તરેહ તરેહનો નહી
૨૬. અન્-અઇનહ્	૨૬. આકાર વગરનો
૨૭. ‡ખ્રોશીદ્-તુમ	૨૭. દ્રઢમાં દ્રઢ
૨૮. §મીનો-તુમ	૨૮. સૌથી અણદીઠ
૨૯. વાસ્ના	૨૯. સર્વ-વ્યાપક
૩૦. ¶હરૂવસ્તુમ	૩૦. તમામમા તમામ
૩૧. હુ-સેપાસ્	૩૧. શુકરાના કરવા લાયક
૩૨. હર્-હુમીદ્	૩૨. તમામ ભલી ખવાસ.
૩૩. ‖હર્-નેક્-ફરેહ્	૩૩. તમામ ભલું મુબારક-ખોરેહ
૩૪. $બેશ-તરના	૩૪. દુ:ખ દરે કરનાર
૩૫. તરોનીશ	૩૫. ગાલેબ
૩૬. અન્-અઓશક	૩૬. અમર્ગ
૩૭. ફરસક્	૩૭. મુરાદ પાર પાડનાર
૩૮. પઝોહ્દહદ્	૩૮. નેક ખસલત પેદા કરનાર

---

* જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૮ "દસેમો યત્ અહ્મિ **સ્પાનો**"

† જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૩ "**થ્રાત** નાંમ અહ્મિ."

‡ જુઓ યજશ્ને હા ૧; ૧ "**ખ્રઓઝ્દિશ્તહેચ**"

§ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૨ "**મઇન્યુશ્ચ** અહ્મિ સ્પેન્તોતેમો."

વળી વીસ્પરદ ૨; ૪ "આયેસે યશ્તી યીમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્ **મઇન્યોમ મઇન્યવનાંમ્.**"

¶ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૭ "પુખ્દ **વીસ્પ વોહુ મજ્દદાત અષચિથ્ર**"

‖ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૪ "**વીસ્પ-ખાથ્ર** નાંમ અહ્મિ."

$ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૪ "**તુબએષો-તઉર્વાઓ** નાંમ અહ્મિ."

૩૯. ***ખ્વાફ્રૂ**	૩૯. ઇનસાફ્થી મહેરબાન
૪૦. **અફ્ખ્શીઆએઆ**	૪૦. મહેરબાન બખ્શનાર
૪૧. **અબરજા**	૪૧. ઘણોજ લાવી આપનાર
૪૨. **અ–સતોહ્**	૪૨. આજેજ નહી થાય તેવો
૪૩. **રખોહ્**	૪૩. સ્વતંત્ર; બેપરવાહ
૪૪. **વરૂન**	૪૪. ખરાબીથી બચાવનાર
૪૫. **†અ-ફ્રેફ્તેહ્**	૪૫. નહી–ઠગનાર
૪૬. **‡બે-ફ્રેફ્તેહ્**	૪૬. નહી–ઠગાનાર
૪૭. **અ-દુઇ**	૪૭. બેપણા વગરનો
૪૮. **§કાંમે-રદ્**	૪૮. મુરાદનો સાહેબ
૪૯. **ફ્રૂમાન્–કાંમ્**	૪૯. મુરાદજ તેનો હોકમ
૫૦. **આએખ તન્**	૫૦. વગર શરીકનો
૫૧. **¶અ–ફ્રેમોશ**	૫૧. નહી–ભુલી જનાર
૫૨. **‖હમારના**	૫૨. હેસાબ–શુમાર કરનાર
૫૩. **§સનાએઆ**	૫૩. પીછાણને લાયક; પીછાણ કરનાર
૫૪. **અ–તર્શ્**	૫૪. વગર–બીકનો
૫૫. ****અ-બીશ્**	૫૫. દુ:ખ યાને આજાર વગરનો
૫૬. **અફ્રાજદુમ**	૫૬. ઘણોજ બુલંદ
૫૭. **††હમ-ચુન્**	૫૭. હમેશ એકજ સરખો
૫૮. **‡‡મીનો–સ્તીહ્–ગર**	૫૮. અણદીઠ રીતે સૃષ્ટિ પેદા કરનાર

---

* જુઓ ગાથા હા ૪૪; ૫ "**હ્વાપાઓ.**"

† જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૪ "**અદવિશ** નાંમ અહ્મિ."

‡ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૪ "**વીદવિશ** નાંમ અહ્મિ."

§ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૩ "**ઇસે-ક્ષથ્રો** નાંમ અહ્મિ."

¶ જુઓ ગાથા હા ૨૯; ૪ "મઝ્દાઓ સખારે **મઇરિશ્તો.**"

‖ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૮ "ક્ષ્વશ-દસ **હાત-મરેનિશ.**"
તથા ગાથા હા ૩૨; ૬ "**હાતા-મરાને.**"

§ જુઓ હોરમજદ યશ્ત, ફ. ૧૩ "**ઝ્નાત** નાંમ અહ્મિ."

** જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત, ફ. ૩૪ "**અબ્ખિશ્તાઓ**" તથા ગાથા ૨૯; ૩ "**અ-દ્વએષો.**" રામ યશ્ત ફ. ૪૭ "**ત્બએષો-તરો**"

†† જુઓ ગાથા હા ૩૧; ૭ "**નૂરેમચિત્** અહુરા **હામો.**"

‡‡ જુઓ વીસ્પરદ ૨; ૪ "**મઇન્યવાઓ સ્તોઇશ** અહુમ્ય સ્તુમ્ય."

૫૯. અ-મીનો-ગર્	૫૯. ઘણોજ મીનોઈ પેદા કરનાર
૬૦. મીનો-નહુમ્	૬૦. મીનોઈમાં છુપાયલો
૬૧. આદર્-બાદ્-ગર્	૬૧. આતશનો "બાદ" યાને હવા કરનાર
૬૨. આદર્-નમ્-ગર્	૬૨. આતશનો "આબ" યાને પાણી કરનાર
૬૩. બાદ્-આદર્-ગર્	૬૩. "બાદ" યાને હવાનો આતશ કરનાર
૬૪. બાદ્-નમ્-ગર્	૬૪. "બાદ" યાને હવાનો "આબ" કરનાર
૬૫. બાદ્-ગેલ્-ગર્	૬૫. "બાદ" યાને હવાનો ખાક કરનાર
૬૬. બાદ્-ગેરદ્-તુમ	૬૬. "બાદ" યાને હવાની ગીરદ કરનાર
૬૭. આદર્-કીબરીત્-તુમ	૬૭. આતશનો જવાહીર કરનાર
૬૮. બાદ્-ગર્-જાએ	૬૮. દરેક ગમ "બાદ" કરનાર
૬૯. આબ્-તુમ	૬૯. સૌથી ઘણા પાણીને પેદા કરનાર
૭૦. ગેલ્-આદર્-ગર્	૭૦ ખાકનો આતશ કરનાર
૭૧. ગેલ્-વાદ્-ગર્	૭૧. ખાકનો "બાદ" કરનાર
૭૨. ગેલ્-નમ્-ગર્	૭૨. ખાકનો "આબ" કરનાર
૭૩. ગર્-ગર	૭૩. કારીગરનો કારીગર
૭૪. ગર્-ઓ-ગર્	૭૪. * * *
૭૫. ગર્-આ-ગર્	૭૫. * * *
૭૬. ગર્-આ-ગર્-ગર્	૭૬. * * *
૭૭. અ-ગર્-આ-ગર્	૭૭. * * *
૭૮. અ-ગર્-આ-ગર્-ગર્	૭૮. * * *

*** આ શબ્દોનો અર્થ ભાષા-શાસ્ત્રને આધારે સતોષકારક રીતે સમજ પડતો નથી, તેથી એ શબ્દોના અર્થ હાં આપવામા આવ્યા નથી. "ગર" શબ્દ એ નામોમાં જે જુદી જુદી રીતે એકથી વધુવાર આવેછે, તે ઉપરથી "કારીગરી" યા "પેદા કરવાની શક્તિ"ને લગતાજ એ ઈસ્મો હોવા જોઈએ. **બીજી કેતાબોમાં આ પ્રમાણે અર્થો મળે છે:

૭૪. મુરાદ બખશનાર
૭૫. ઈન્સાનનો પેદા કરનાર
૭૬. તમામ પેદાયશ પેદા કરનાર
૭૭. ચારે અનાસરોને પેદા કરનાર
૭૮. સેતારાઓના અરકાનનો પેદા કરનાર

૭૯. *અ-ગુમાંન્	૭૯. બેશક્ક
૮૦. અ-જમાન્	૮૦. જમાના વગરનો
૮૧. †અ-ખુઆંન્	૮૧. ઉંઘ વગરનો
૮૨. આમશત્	૮૨. હુશીઆર
૮૩. ‡ફ્શુતના	૮૩. હમેશાં પાસ્આન વૃદ્ધિ કરનાર
૮૪. પદ્દમાની	૮૪. "પદમાન" યાને મીજાન રાખનાર
૮૫. ફીરોજ્ગર્	૮૫. ફત્તેહમંદ
૮૬. ખુદાવંદ્	૮૬. સૃષ્ટિનો સાહેબ માલેક
૮૭. §અહુર્-મજ્દ્	૮૭. મહાજ્ઞાની સાહેબ
૮૮. અબરીન્-કોહુન-તવાંન્	૮૮. પેદાયશોની અસલ્યાત જાળવવાની શક્તિમાં સૌથી આલા દરજ્જાનો
૮૯. અબરીન્-નો-તવાંન્	૮૯. પેદાયશોને નવી બનાવવાની શક્તિમાં સૌથી આલા દરજ્જાનો
૯૦. વસ્પાંન્	૯૦. તમામ પેદાયશને પહોંચી વળનાર
૯૧. વસ્પાર્	૯૧. તમામ લાવી આપનાર અને પહોંચાડનાર
૯૨. ¶ખાવર્	૯૨. મહેરબાન
૯૩. ‖અહુ	૯૩. હસ્તીનો સાહેબ
૯૪. $અવખ્શીદાર્	૯૪. માફી બખ્શનાર
૯૫. ††દાદાર્	૯૫. ઈન્સાફી પેદા કરનાર
૯૬. ‡‡ રયોમંદ્	૯૬. "રએ" યાને ઝળકાટથી ભરપુર

* જુઓ ગાથા ૩૧; ૨ "**અદ્ગાઓ.**"

† જુઓ વંદીદાદ ૧૯; ૨૦ "**અખફ્નો** અહિ અબઘ્રહો તુમ્ યો અહુરો મજ્દાઓ."

‡ જુઓ હોરમજ્દ યશ્ત ક. ૧૩ "**ફ્શુમાઓ** નામ અહ્મિ."

§ જુઓ હોરમજ્દ યશ્ત ક. ૧ "પેરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ્ મજ્દામ્, **અહુરમજ્દ.**"

¶ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક. ૩૨ "**ખાપશ્રાઓ**"

‖ જુઓ વીસ્પરદ ૨; ૭ "હવો જી અસ્તિ **અહુમ્ચ** રતુમ્ચ યો અહુરો મજ્દાઓ."

$ જુઓ ગાથા ૩૧; ૧૦ "**બક્ષ્તા.**"

†† જુઓ હોરમજ્દ યશ્ત ક. ૧, "**દાતરે** ગએથનાંમ્ અસ્તવઇતિનાંમ્."

‡‡ જુઓ હોરમજ્દ યશ્ત ક. ૨૨ "**રએવન્તેમ્.**"

૯૭. *ખોરેહોમંદ્	૯૭. "ખોરેહ" યાને પ્રકાશથી ભરપુર
૯૮. દાવર્	૯૮. રાસ્ત ઇન્સાફ આપનાર
૯૯. કેરફેગર્	૯૯. સવાબનો સાહેબ
૧૦૦. †બોખ્તાર્	૧૦૦. "નાજી" યાને વૃદ્ધિને લગતો છુટકારો કરનાર
૧૦૧. ‡ફ્રશ-ગર્	૧૦૧. "ફ્રષોગર્દ" યાંને ઉરવનની વૃદ્ધિથી તરોતાજગી લાવનાર

* જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૨૨. "બરેનંધ્‌ઉહન્તેમ."

† જુઓ રામ યશ્ત ફ. ૪૭ "બુખ્તિશ્‌ નાંમ અહ્મિ."
તથા વીસ્પરદ ૭; ૩ "તન્વો-બઓખ્તારેમ્‌"

‡ જુઓ બેહેરામ યશ્ત ફ. ૨૮ "ફ્રષોકરે"

મોનાજાત હરવખતે ભણવાની.

(દસ્તુર મુલ્લાં ફીરોજ બિન મુલ્લાં કાઉસની બનાવેલી.)

૧ બર્ આવોર્ દેલા દસ્તે હાજત દરાજ,
બ દર્ગાહે બીહાજતે ચારેહ્-સાજ.

૧ અએ દિલ! હાજત વગરના તથા (બધી મુશ્કેલીઓના) ઉપાય કરનાર (ખોદાતાલા)ની દરગાહમાં તારા હાજતના હાથ નમનતાઇથી તું ઉંચા કર.

૨ હા દસ્તી બર આવોર્ જે જાનો જે દેલ્,
કે કારી બીરૂન્ નાયદ્ અજ દસ્તે ગેલ્.

૨ તારા જાન તથા દિલથી (ઇમાને પાક નયત તથા અંતઃકરણથી) તારા બેહુ હાથ નમનતાઈથી ઉંચા કર, કારણકે ખાલી હાથે કાંઇબી કાંમ પાર પડી શકે નહીં.

૩ સરે ગેલ્ મકુન્ સુયે હક્ બર્ ફરાજ,
સરે દેલ્ બોકુન્ તા શવી સર્-ફરાજ.

૩ નહી કે તારૂં ખાલી માથું, પણ તારાં દિલનું માથું ખોદા તરફ ઉંચું કર, કે તેથી તું બુલંદ દરજ્જાનો થાએ.

૪ દો દસ્તે દેલ્ અએ અબ્દે ઉમીદ્વાર્,
ચુ શાખે ખેઝાન્ બર્ દરે હક્ બર્ આર્.

૪ મુરાદ પાર પાડવાની ઉમેદ રાખનાર અએ માનવી! પાનખર ઋતુની ઝાડની ડાંખલીની માફક, તારાં દિલના બેહુ હાથ ખોદાની દરગાહમાં તું આજેજીથી ઉંચા કર.

૫ બ ફ્સલે ખેઝાન્ બર્ગ્ રીજદ્ દરખ્ત,
બેમાનદ્ ફુરૂ માંન્દેહ્ બીબર્ગ્ સખ્ત.

૫ પાનખર ઋતુમાં ઝાડનાં પાતરાં ખરી પડેછે; તેથી પાતરાં વગર, ઝાડ ગોયા નબલું અને આજેજ થઈ જાએછે.

૬ બર્ આરદ્ દો દસ્ત્ અજ્ પએ બર્ગે ખીશ,
ખોદાયશ બહારૂ આવોરદ્ નઓ બપીશ.

૬ પાતરાંનેમાટે ઝાડ ગોયા પોતાના બેહુ હાથ નમનતાઇથી ઉંચા કરેછે, તે ઉપરથી ખોદાતાલા લીલોતરીથી ભરપુર વસંતઋતુ ઉત્પન્ન કરેછે.

૭ દીગરૂ રેહ્ દેહદ્ સાજો બર્ગે નવશ,
દેહદ્ જામેહ્ ચુ તાઝેહ્ કએ ખોશ્રોવશ.

૭ તે સાહેબ તે ઝાડને ફરીથી નવાં પાતરાં તથા તાજગી આપેછે, તથા કેખશરૂ પાદશાહના જેવો નવો પોશાક બખશેછે.

૮ પસ્ અએ બંદેહ્ ગાફેલ્ નિશસ્તન્ ચેરાસ્ત,
ગુશાદેહ્ જે હરૂ સુએ બાબે દોઆસ્ત.

૮ માટે, ઓ માનવી! શામાટે તું ગાફેલ બેસી રહેછે, કારણકે દુઆનો દરવાજો દરેક તરફથી ખોલો છે. (ઈઆને જો તું નેક નયતથી બંદગી કરશે તો તારી મુરાદ પાર પડશે.)

૯ ખોદાયા બ લોત્ફો બ એન્આંમે ખીશ
મરાંન્ ઇન્ ગુનેહ્ગારે આસી જે પીશ.

૯ ઓ ખોદા! તારા આએ પાપી ગુનેહગારને મેહેરબાની તથા બખશેશની રાહે તારી આગળથી હાંકી ના કાહાડ.

૧૦ કે ખાનદ્ બ પીશમ્ ચુ તો શનીઅમ,
કે રાનદ્ જે પીશમ્ ચુ તો ખાનીઅમ.

૧૦ જ્યારે તું (ઓ ખલકના ખાવંદ !) મને તારી આગળથી હાંકી કાહાડશે, ત્યારે મને કોણ બોલાવશે ? વળી જ્યારે તું મને તારી આગળ બોલાવશે, ત્યારે કોણ મને હાંકી કાહાડશે ?

૧૧ ઉમીદમ્ બ જોજ઼ તો નબાશદ્ જે કસ,
બ તો દારમ્ ઉમીદ એન્આંમો બસ.

૧૧ તારા સિવાએ (ઓ બક્ષેશના સાહેબ !) હું કોઈ પણ શખ્સથી ઉમેદ રાખતો નથી; ફક્ત તારીથીજ બક્ષેશ મેળવવાની મને આશા છે.

૧૨ જે તો જુમલેહ્ ખુબી બ મન્ બરૂઅતાસ્ત,
જે મન્ આંચેહ્ આયદ્ સરાસર્ ખતાસ્ત.

૧૨ તારી તરફથી મારી ઉપર તમામ ખુબીની બખશેશ છે; પણ મારી તરફની તુને ગુનાહ અને કસુર સિવાએ બીજું કાંઈ હોતું નથી.

૧૩ નગુયમ્ ખોદાયા જરમ્ બક્ષો સીમ,
ગુનાહમ બેબક્ષા કે હસ્તમ્ અસીમ.

૧૩ ઓ ખોદાતાલા ! હું એમ નથી કહેતો કે તું મને સોનું રૂપું બખશ (દઈઆને પૈસે તકે ભરપુર કર); ફક્ત એટલુંજ માંગુછું કે, મારા ગુનાહ માફ કર, કારણ કે હું પાપી છેઉં.

૧૪ તો ગર્ બેરૂગની દસ્ત્ કે ગીરદમ્,
તો હમ ગર્ બેરાંની કે બેપૂજીરદમ.

૧૪ અગરજો તું મને રદ્દ કરે તો, કોણ મને ટેકો આપે ? અગરજો તું મને હાંકી કાહાડે તો કોણ મને કબૂલ રાખે ?

૧૫ કેતાબે સીહે કારીઅમ દર્ બગલ્,
ફુરૂ માંન્દેઅમ્ હમચુ ખર્ દર્ વહલ્.

૧૫ મારાં બુરાં કાંમોની નોંધસાથની કેતાબ અગ-
લમાં હોવાથી, ચિકડમાં પડેલાં ગધેડાની માફક
હું આજેજ થયો છું.

૧૬ કે જુજ્ તો બર્ આરદ્ મરા જાએ ગેલ્,
બ આબો ગેલમ્ દસ્ત્ ગીરો મહેલ્.

૧૬ પાણી તથા કાદવમાંથી (ઇઆને ગુમરાહીમાંથી),
તારા સિવાએ, (અયે દયાળુ સાહેબ !) મને
કોણ બાહાર લાવશે ? તેમાંથી બાહાર કાહાડ-
વાને તું મને મદદ થા અને તેમાં રેહેવા ના દે.

૧૭ અગર્ પુર્-ગુનાહમ મને શર્મસાર્,
જે એહ્સાન્ બરમ્ આબે રેહેમત્ બેબાર્.

૧૭ અગરજો હું શરમિંદો ગુનાહથી ભરેલો છેઉં તો,
તું (અએ સાહેબ !) મેહેરબાનીની રાહે રહે-
મતનું પાણી મારી ઉપર છાંટ (ઇઆને મારી
ઉપર દયા કર).

૧૮ અગર્ નાતવાની ફતદ્ જીરે પાએ,
ચુ ગીરંદ્ દસ્તશ બેખીજદ્ જે જાએ.

૧૮ અગરજો કોઈ નાતવાન શખ્સ નીચે તુટી પડે
અને તેને હાથ પકડીને કોઈ મદદ કરે તો, તે
શખ્સ પાછો ઉભો થાએ.

૧૯ મન્ આન્ નાતવાનમ્ ફતાદેહ્ અસીર્,
ખોદાયા જે રેહેમત્ મરા દસ્ત્ ગીર્.

૧૯ હું તે નાતવાન નીચે પડેલો તારો બંદો છેઉં.
માટે, ઓ સાહેબ ! મારી ઉપર દયા લાવીને તું
મને મદદ થા.

પાક પરવરદેગારની સિફતમાં.*

૧ ચુ આમદ્ બ જુમબેશ નખોસ્તીન કલમ,
બ નામે જેહાન-આફરીન્ જદ્ રકમ.

૧ પેહેલવેહેલ્લાં જ્યારે કલમે હીલવા માંડ્યું (ઇઆને લખવાનું શરૂ કીધું), ત્યારે તે કલમે જેહાનના પેદા કરનારના નામનો અક્ષર લખ્યો.

૨ ખોદાવંદે જાનો ખોદાએ રવાન્,
ખોદાવંદ હસ્તી-દેહો મેહેરબાન.

૨ (ખોદા તાલા) જાન તથા રવાનનો બખશનાર, હસ્તીનો આપનાર સાહેબ તથા મેહેરબાન (છે).

૩ ખોદાવંદે બુદો ખોદાવંદ જૂદ,
કે કેતમે અદમ કર્દ પઇદા વોજૂદ.

૩ (વળી તે) હસ્તી તથા સખાવતનો સાહેબ (છે), જેણે નાબુદીના પરદામાં હસ્તી પેદા કીધી.

૪ કરીમો રહીમો તવાના એો હઇ,
અલીમ અસ્તો આલેમ્ અલા કુલ શઇ.

૪ (તે સાહેબ) સખાવતનો કરનાર, રેહેમ લાવનાર, સર્વ શક્તિવાન તથા હમેશાં જીવતો (છે); (વળી તે) સર્વજ્ઞ તથા તમામ પેદાએશોથી વાકેફગાર (છે)

૫ ખબીર અસ્તો દાનન્દેહ-એ રાજે ગઇબ્,
બસીર અસ્તો સત્તારે હર ગુનેહ અઇબ્.

૫ (ખોદાતાલા) (બધી બાબદોની) ખબર રાખનારો તથા દરેક છુપો ભેદ જાણનારો (છે); બારીકીથી જોનારો તથા દરેક જાતની એબને ઢાંકનારો (છે).

૬ જેહાનો જમાનો મકાન્ જુમલે જૂસ્ત,
વોજૂદે હમે મુમકેન્ અજ ફેઇજે ઉસ્ત.

---

*આએ તથા એની પછી આપેલી ફારસી બેતો ઈસવી સન ૧૮૩૪ ના સાલમાં છપાએલી "પંદનામેહ્ એ મુલ્લા ફીરૂજ" નામની ચોપડીમાંથી મેં લીધીછે.

૬ જેહાંન, જમાનો, મકાન, એ સર્વે તેનીથીજ છે;
તમામ પેદાએશનું હોવું તેની બખશેશથી છે.

૭ ફલક્ હમચુ ખાલીસ્ત્ જાસારે ઊ,
બુવદ્ શમ્સ્ યક્ જર્‌રેહ્ જન્નવારે ઊ.

૭ તે સાહેબની તમામ પેદાએશોમા આસમાન એક
તલ બરાબર છે, તેની પેદા કીધેલી તમામ
રોશનીઓમાં ખોરશેદ રજકણુ બરાબર છે.

૮ જે હેકમત્ હમેરા પદીદાર્ કર્દ,
બસી કુદ્રતે ખીશ્ એજ્હાર્ કર્દ,

૮ તેણે પોતાની હેકમતથી તમામ ખલકતને પેદા કીધી,
અને તેમ કરીને પોતાની અપાર શક્તિ જાહેર કીધી.

૯ બ બર્‌રો બ બહર્ આન્ચે ગર્દદ્ પદીદ્,
બ ફઇજે ખોદાવંદ્ દારદ્ ઉમીદ્.

૯ ખુશ્કી તથા દરિયામાં જે કાંઈ હયાતી ભોગવેછે
તે, ખોદાતાલાની બખશેશની ઉમેદ રાખેછે.

૧૦ રવાનો તનો જેસ્મો જાન્ આફ્રીદ્,
ખેરદ્ દર્ તને મર્દુમાન્ આફ્રીદ્.

૧૦ તેણે રવાન, તન, કાયા અને જાન પેદા કીધો,
અને આદમીઓનાં તનમાં અક્કલ પેદા કીધી.

૧૧ ખેરદ્ દાદો અક્લો હુશો રાએ દીન્,
ખોદાવંદે બા દાનેશો બીકરીન્.

૧૧ ખોદાતાલા જે હર્વેસ્પ-આગાહ તથા જેની બરોબરીઓ
કોઈ નથી, તેણે (માણસને) દાનેશ, અક્કલ,
હુશિયારી, વિચાર કરવાની શક્તિ તથા દીન બખશી.

૧૨ શાહે બીચેગુન દાવરે બીહમાલ્,
બપીરામને ઊ નગર્દદ્ જવાલ્.

૧૨ (તે સાહેબ) મિસાલ વગરનો હકુમત કરનાર
(તથા) બરોબરીઆ વગરનો ઇનસાફ કરનાર (છે);
તેની આસપાસ નાશ કદી ફરી વળે નહી, ઈઆને
તે હમેશને હમેશ સુધી કાએમ રેહેશે.

પેગામ્બર અશો જરતોશ્તની તારીફમાં.

૧ નબીએ બહક્ક્ મોરૂસેલે બા કેતાબ્,
કે દીનશ બુવદ્ રોશન્ અજ આફતાબ્.

૧ દીનની કેતાબ સાથનો ખોદાનો મોકલેલો ખરો પેગામ્બર, જેની દીન આફતાબ કરતાં વધારે રોશન છે.

૨ રસુલે ખોદાવંદે જાન્-આફરીન્,
ખોદાવંદે એજાજો બોરૂહાનો દીન.

૨ જાનના પેદા કરનાર ખોદાનો મોકલેલો પેગામ્બર, તથા મોજેજા, દલીલો અને દીનનો સાહેબ (તે છે).

૩ શાહે અઉલીઆ અક્મલે અમ્બીઆ,
હમે ગુમરેહાન્રા બ દીન્ રેહ્નુમા.

૩ ખોદાના વલીઓમાં (ઈઆને દોસ્તોમાં) સઉથી સરસ, તથા બધા પેગામ્બરોમાં સઉથી પુરો તથા તમામ ગુમરાહ લોકોને દીનનો માર્ગ દેખાડનાર.

૪ ખોદાવંદે ફરહંગો દીને બેહી,
અજુ તાજેહ્ શુદ્ દર્ જેહાંન્ ફરરેહી.

૪ દાનાઈ તથા ભલી દીનનો સાહેબ, જેનીથી (તમામ) જેહાંનમાં દબદબો તાજો થયો.

૫ જરાતોશત્ અસફ્નતમાને ગુજીન્,
કે બાદા બ રૂહશ હજાર્ આફરીન્.

૫ સપેતમાન જરતોશ્ત ખોદાનો પસંદ કીધેલો છે કે તેનાં રવાન ઉપર હજાર આફરીન હોજો!

૬ કેદાયશ હમે જાને મા બંદગાન,
કે આલમ તનો ઊ બુવદ્ હમચુ જાન.

૬ હમો તમામ બંદાઓનો જાન તેની ઉપર ફેદા હોજો! કારણ કે તમામ આલમ બદનની મિસાલે, અને તે (ઇઆને અશો જરતોશ્ત) જાનની મિસાલે છે.

૭ બ દુનિઆ જે ઊ રોશની શુદ્ પદીદ્,
અફ્દહાએ મઅકુદરા શુદ્ કેલીદ્.

૭ દુનિયાંમાં તેનીથી રોશની પેદા થઈ, તથા બંદ થએલા (અથવા ગુચવાએલા) ગાંઠોની કુંચી મળી, (ઇઆને તેની દીન જાહેર થવાથી તમામ મુશ્કેલ બાબદોનો ખુલાસો મળ્યો).

૮ હમેહ રીમની અજ જેહાંન દૂર કર્દ,
ચુ ખુરશીદ્ આલમ પોર અજ નૂર કર્દ.

૮ પેગામ્બર જરતોશ્તે જેહાંનમાંથી તમામ રીમની (તથા દેવ દરૂજોની ખરાબી) દૂર કીધી, તથા ખોરશેદની મિસાલે આલમને નૂર ભરેલી કીધી.

૯ રહે દીને દાદારે પરવરદેગાર,
નમુદ્ ઊ બ ખલ્કાનો શુદ્ આશ્કાર.

૯ પેદા કરનાર પરવરદેગારની દીનનો માર્ગ ખલકના લોકોને દેખાડ્યાથી, તેની દીન બધે આશ્કારા થઈ.

૧૦ જે કોફ્રો જલાલત્ હેદાયત્ નમૂદ્,
બ યજદાન-પરસ્તી બદાયત્ નમૂદ્.

૧૦ (પેગામ્બર જરતોશ્તે) અધર્મીપણું તથા ગુમરાહી દૂર કરીને, રાસ્તીનો રસ્તો દેખાડ્યો, તથા એકજ ખોદાને માનવાનું શરૂ કરાવીઉં.

૧૧ હરાન કસ બુવદ બર રેહશ બીગુમાન,
નબીનદ ગમી બ હરદો જેહાંન.

૧૧ જે શખ્સ તે પેગામ્બરના બતલાવેલા માર્ગ ઉપર બેશક્ક રેહે, તે બેહુ જેહાંનમાં ગમ નહી જોશે.

૧૨ બ દુનીઆ ઓ ઓકબા શવદ રૂ સફીદ,
બર આયદ બ દેલ હરચેહ દારદ ઉમીદ.

૧૨ આએ દુનિયાંમાં તથા પેલી જેહાંનમાં તે શખ્સ ગોરે મોહોડે (ઇઆને હસ્તે મોહોડે) જશે, તથા તેનાં દિલની જે ઉમેદ હોશે તે બર આવશે.

૧૩ બ ગીતી હમીશેહ જીઅદ બાફરીન,
બ મીનો રવદ દર બેહેશ્તે બરીન.

૧૩ વળી તે શખ્સ આએ દુનિયાંમાં કીર્તિ સાથે જીંદગી ગુજારશે, અને પેલી જેહાંનમાં સઉથી બુલંદ બેહેશ્તમાં જશે.

૧૪ હજારાન સલામો હજારાન સના,
જે મા બાદ બર આન શાહે અસફીઆ.

૧૪ અશોઇવાળાઓના પાદશાહ (ઇઆને પેગામ્બર અશો જરતોશ્ત)ની ઉપર હમારી તરફથી હજારો સલામ તથા હજારો વખાણ હોજો !

લગનના આશીરવાદ.

૧. પાજંદ-દોઆ-ઈ-પએમાન-ઈ-પેહેલવી.

(એ. ફીરોજ શાપુરજી મસાની ની "પાજંદ સેતાયશ બા માએની" માંથી કર્ત્તાની પરવાનગીથી ઉતારો કરયો છે.)

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ! અષેમ વોહૂ ૧.

(૧) દેહાદ્[1] તાંન્[2] દાદાર્[3] અહુરૂમજદ્,[4] ફરૂહેસ્ત[5] ફરૂજંદાંન્[6] નરૂ[7] ઓ[8] નબીરેગાંન,[9] ફ્રાખ્-રોજી[10] ઓ[11] દુસ્તી[12]-ઇ દેલ્-રોબા,[13] તન-ચ્[14] ચેહેરૂ[15]-રવા,[16] દેરૂજીવશ્ની[17] ઓ[18] પાયન્દી[19] સદ્-ઓ-પંજાહ્[20] સાલ![21]

દાદર અહુરમજદની ખુશનુદી (હોજો!)

(૧) દાદાર[3] અહુરમજદ[4] તમોને[2] ઘણા[5] દીકરાઓ[6-7] તથા[8] નબીરાઓ,[9] પુષ્કળ-રોજી[10] તથા[11] ખાલેસ-અંતઃકરણની[13] દોસ્તી,[12] શરીર-બી[14] સોહામણા[16] ચહેરા સાથનું,[15] દોઢસો[20] વરસની[21] લાંબી-જીંદગી[17] તથા[18] કાયમી[19]—બખ્શો[1]!

(૨) (કદ-ખુદા યાને પરણનાર ધણીના પેદર યા વાલી તરફ મહોડું કરીને મોબેદો નીચે મુજબ સવાલ કરે)—**બ રોજ[22]-ઇ (ફલાન*), બ માહ્[23]-ઇ (ફલાન*), સાલ્[24] અવરૂ[25] (ફલાન†) અજ્[26] શાહાન્શાહ્[27] યઝદેઝર્દ,[28] શહેરૂયારૂ[29] સાસાન્-તોખ્મ,[30] બ શહેરસ્તાંન્[31] ખુજસ્તે[32] ઇરાન્;[33] અંદરૂ[34] (ફલાન‡) શહેરૂ[35] અન્જમન[36] જસ્ત્-એસ્તેદ્;[37] અવરૂ-દાદ્[38] વ આઇન્[39]-ઇ દીન્[40]-ઇ માજદયસ્ની,[41] બ કદ્-ખુદાઇ[42]-ઇ ઇન્[43] જની[44] દુખ્ત-દહેશની[45]—**

---

* લગનને દીવસે કુદરતમાં જે ખરો બર-વક્તનો રોજ-માહ હોય તે અહીં પઢવો.

† અહીં ચાલુ રસ્મી યજદેજરદી સાલ હોય તે મુજબ પઢવું.

પાજંદમાં કોઇબી યજદેજરદી સાલ બનાવવું હોય તો આ આશીરવાદને છેડે આપેલી સમજણ મુજબ સેહેલાઈથી પાજંદમાં સાલ જોડી શકાશે.

‡ જે સેહેર યા જગ્યામાં લગન થયાં હોય તે જગ્યાનું નામ અહીં દેવું.

☞ (જો કુમારી પરણતી હોય તો મોબેદો એમ પઢે)

ઇન્[૪૬] કનીક્[૪૭] (ફલાંન*) નામ્વર્[૪૮]

☞ (જો વિધવા પરણતી હોય તો મોબેદો એમ પઢે)

ઇન્[૪૯] જની[૫૦] (ફલાંન*) નામ્વર્[૫૧]

બ પએમાન્[૫૨]-ઇ †ચંદ્[૫૩] રૂપઇયેહ્[૫૪] હીંદી[૫૫] ગેરફ્તન્[૫૬] ઓ[૫૭] ચંદ્[૫૮] આરાયશ્ન[૫૯] વ પયરાયશ્ન[૬૦] જરૂરીન્[૬૧] અવશ[૬૨] દાદન્[૬૩] †પદીરફ્તેહ્-ખુદી ?[૬૪]

☞ (અહીં કદ-ખુદા યાને પરણનાર ધણીના પેદર યા વાલી એમ જવાબ આપે) **પદીરફ્તેહ્-ખુદમ.[૬૫]**

(૨) (મોબેદો પરણતા છોકરાના બાપ યા વાલીને પુછે કે) મુબારક[૩૨] ઇરાન[૩૩] દેશના[૩૧] સાસાની-વંશના[૩૦] શાહાનશાહ[૨૭] યજદેજર્દ[૨૮] શહેરયારના[૨૯] વખતથી[૨૬] (ફલાન) (યજદેજરદી) વરસના[૨૪] (ફલાન) મહીનાના[૨૩] (ફલાન) રોજે[૨૨] (ફલાન) શહેરમા[૩૫ ૩૪] મજલેસ[૩૬] મળેલી[૩૭] છે; (ત્યાં) માજદયસ્ની[૪૧] દીનના[૪૦] ઉમદા કાયદા[૩૮] તથા કાનુન[૩૯] મુજબ આ[૪૩] છોકરી[૪૫]-બાનુ[૪૪] ઘર-ધણીઆણી[૪૨] તરીકે આપવાને,[૪૫] (ફલાન) નામની[૪૬] આ[૪૬] કન્યા[૪૭] પાસેથી, યા (ફલાન) નામની[૫૧] આ[૪૯] સ્ત્રી[૫૦] પાસેથી, સગાઈનાં-જોડાણ[૫૨] માટે કેટલાક[૫૩] હીંદી[૫૫] રૂપ્યા[૫૪] લેવા,[૫૬] તથા[૫૭] તેણીને[૬૨] કેટલાએક[૫૮] સુનાના[૬૧] ઘરેણાં[૫૯] દાગીના[૬૦] આપવાને[૬૩] તમે કબુલ થયલા[૬૪] છેઓ ?

(કદ-ખુદાના બાપ યા વાલી જવાબ આપે) હા, કબુલ થયલો છેઉં.[૬૫]

☞ (૩) (હવે કદ-બાનું યાને પરણનાર બાનુના પેદર યા વાલી તરફ મહોડું કરીને મોબેદો નીચે મુજબ સવાલ કરે)—**તાંન્[૬૬] અવા[૬૭] ખીશ[૬૮] દુદ્માન્[૬૯] બરાજની[૭૦] હુમ-દાદસ્તાની,[૭૧] પ[૭૨] રાસ્ત[૭૩] મનશ્ની,[૭૪] પ[૭૫] સે[૭૬] ગવશ્ની,[૭૭] ખીશ[૭૮] કેરૂફે[૭૯] વખ્શશ્ની[૮૦] કદ્-ખુદા[૮૧] (ફલાંન‡) રા અંદા[૮૨] જેન્દેહી[૮૩] પએમાન્[૮૪] બદાદીદ ?[૮૫]**

---

* અહી પરણનાર બાઇનું નામ દેવું.

†........† આ શબ્દો સુધારેલા છે, કેમકે હાલની રીતી મુજબ નીચલાં અસલી પદો ભણેલાં ખોટા અને જુઠાં ગણાય, કારણકે તેમાં ઈરાની સલતનતના સીક્કા ને ચલણની વાત છે: "**દો હજાર્ દેરમ્ સીમે સપીદ્ વીજેહ્ દો દીનાર્ જરે સોર્ખ્ શહેરે નેશાપુરી.**" યાને કે "ઈરાનના નિશાપુર શેહેરનાં સફેદ ચોખ્ખા રૂપાના બે હજાર દીરમ તથા પીળા સુનાનાં બે દીનાર."

‡ અહીં પરણનાર ધણીનું નામ દેવું.

☞ (ત્યારે કદ-આનુ યાને પરણનાર બાઈના પેદર યા વાલી જવાબ આપે) **પએમાન[86] બહાદમ.[87]**

(૩) (કદ-બાનુના બાપ યા વાલીને મોબેદો સવાલ કરેઃ) તમારાં[66] પોતીકાં[68] કુટુંબમાં[69] (ફલાના) ઘેર-ધણીને[71] જીંદગી[83] સુધી[82] ખરી[73] મનશ્નીથી,[74-72] ત્રણ[76] મરતબાની ગવશ્નીથી,[77-75] પોતીકું[78] સવાબ[79] વધારવાને[80] ખાતર, વૃદ્ધિને-ખાતર[70] ગોઠવવાને[71] તમે કોલ[84] આપેલો છે?[85]

(કદ-આનુના બાપ જવાબ આપે) હા, મેં કોલ[86] આપેલો છે.[87]

☞ (૪) (કદ-ખુદા તથા કદ-બાનુ તરફ મહોડું કરીને મોબેદો નીચલો સવાલ કરે)—**તાન્[88] ઐંદા[89] જેન્દેહી[90] પએમાન્[91] પ[92] રાસ્ત્[93] મનશ્ની[94] પસંદ્[95] કરૂદીદ્?[96]**

☞ (કદ-ખુદા તથા કદ-બાનુ બન્ને સાથે જવાબ આપે) **પસંદ્[97] કરૂદીમ.[98]**

☞ **(ઉપલા ચાર ફકરા ત્રણ વાર પઢે.)** ☜

(૪) (**મોબેદો** કદ-ખુદા તથા કદ-આનુને સવાલ કરેઃ) આ કોલ[91] તમે[88] જીંદગી[90] સુધી[89] ખરી[93] મનશ્નીથી[94-95] કબુલ[95] રાખ્યો છે?[96]

(કદ-ખુદા તથા કદ-બાનુ જવાબ આપે) હા અમે બેઉએ કબુલ[97] રાખ્યો છે.[98]

(૫) **હરૂ[99]-દો[100] તાંન્[1] રામશ્ને[2] અવજુન્[3] બાદ્[4]! પ[5] નાંમ્[6] ઇ યારી[7] ઇ અહુરૂમજદ્[8] હમીશે[9] ખોરેહોમંદ્[10] બેદ્[11]! હુ-દેહશ્ન-મંદ્[12] બેદ્[13]! વખ્શશ્નમંદ્[14] બેદ્[15]! ફીરોજીમંદ[16] બેદ્[17]! અષહી[18] આમુજશ્નદારૂ[19] બેદ્[20]! બેહ્[21]-વરૂજશ્ન[22] સજાવારૂ[23] બેદ્[24]!**

(૫) અહુરમજદની[8] મદદનાં[7] નામથી[6-5]! તમો[1] બેઉમાંના[100] દરેકને[99] ખુશાલી[2] તથા વૃદ્ધિ[3] હોજો[4]! હમેશાં[9] ખોરેહમંદ[10] રહેજો![11] ભલી-બખ્શેસથી-પુર[12] થજો[13]! વૃદ્ધિ-ભરેલાં[14] થજો[15]! ફતેહમંદ[16] થજો[17]! અશોઇનો[18] અમલ-શીખનારા[19] થજો[20]! ભલી[21] કારદાનીને[22] લાયક[23] થજો[24]!

(૬) **મનશ્ની[25] "હુમત"[26] મનાદ્[27]! ગવશ્ની[28] "હુખ્ત"[29] ગુયાદ્[30]! કુનશ્ની[31] "હ્વરૂશ્ત"[32] કુનાદ્[33]! હરૂવેસ્પ્[34] "દુશમત"[35] દ્વારાદ્[36]! હરૂવેસ્પ્[37] "દુઝૂખ્ત"[38] બ-કાહદ્[39]! હરૂવેસ્પ્[40] "દુઝ-વરૂશ્ત"[41] બ-સુઝાદ્[42]! અષહી[43] સેતાયાદ્[44]! જાદુઇ[45] નેકુહીનાદ્[46]! ખ્વાનાદ્[47] માજદ્દયસ્ની[48]!**

(૬) "હુમત"[૨૬]ને લગતા "મીથ્ર"[૨૫] વીચારજો[૨૭]! "હૂખ્ત"[૨૯]થીજ "સ્તોત"[૨૮] ઉચ્ચારજો[૩૦]! "હવરશ્ત"[૩૨]થી યાને તરીકતથી "વરજીશી"[૩૧] યાને કાર્ય કરજો[૩૩]! તમામ[૩૪] "દુશ્મત"[૩૫]ને હાંકી કહાડજો[૩૬]। તમામ[૩૭] "દુજ્નૂખ્ત"[૩૮]ને ધીક્કારજો[૩૯]! તમામ[૪૦] "દુજવરશ્ત"[૪૧]ને બાળી-નાંખજો[૪૨]! અશોઇના[૪૩] "સ્તોત"-રાખજો[૪૪]! જાદુગરીને[૪૫] ધીક્કારી-કહાડજો[૪૬]! "માજદયસ્ની"[૪૮] તરીકેજ પોતાને કહેવાડજો[૪૭]!

(૭) બુન્દેહ્[૪૯]-મનશ્ની[૫૦] કારૂ[૫૧] વર્જ[૫૨]! અજ[૫૩] ફ્રારૂની[૫૪] ખાસ્તે[૫૫] અંદુજ[૫૬]! અંદરૂ[૫૭] ખુદાયાંન[૫૮] વેગાંન[૫૯] રાસ્ત[૬૦]-સખુન[૬૧] ફ્રૂરમાન[૬૨]-કારૂ[૬૩] બાશ[૬૪]! અંદરૂ[૬૫] યારાંન[૬૬] અદર્-તન[૬૭] ચર્વૂ[૬૮] હુ-ચશ્મ[૬૯] બાશ[૭૦]!

(૭) કમાલ[૪૯] મીથ્રથી[૫૦] (યાને પુર-મનશ્નીથી સંપૂર્ણ મનશ્નીથી) કામ[૫૧] કરજો[૫૨]! નેકી નીતિવાળી[૫૪-૫૩] દોલત[૫૫] એકઠી કરજો[૫૬]! વડાંઓની[૫૮] હજુરમાં[૫૭] એકદમ[૫૯] સાચું[૬૦]-બોલનારા[૬૨] અને ફરમાન[૬૨]-બજાવનારા[૬૩] થજો[૬૪]। દોસ્તોની[૬૬] હજુરમાં[૬૫] નરમાસપણું,[૬૭] સાલેસાઈ,[૬૮] તથા ભલી-નજર[૬૯] રાખજો[૭૦]!

(૮) રપજગી[૭૧] મ-કુન[૭૨]! ખશ્મગની[૭૩] મ-બરૂ[૭૪]! નંગ-રા[૭૫] ગુનાહ્[૭૬] મ-કુન[૭૭]! આજ[૭૮] કામી[૭૯] મ-બરૂ[૮૦]! બીશ[૮૧] મ-બરૂ[૮૨]! અરશ્કૂ[૮૩] અવારૂની[૮૪] મ-બરૂ[૮૫]! અવરૂ-મનશ્ની[૮૬] મ-કુન[૮૭]! તરૂ-મનશ્ની[૮૮] મ-બરૂ[૮૯]! વરૂની[૯૦] મ-બરૂ[૯૧]! ખાસ્તે[૯૨] કસાંન[૯૩] મ-બરૂ[૯૪]!

(૮) નીંદા[૭૧] કરતાં-ના[૭૨]! ગુસ્સો[૭૩] લાવતાં-ના[૭૪]! શરમને[૭૫] ખાતર ગુનાહ[૭૬] કરતાં-ના[૭૭]! લોભની[૭૮] ઇચ્છા[૭૯] રાખતાં-ના[૮૦]! દુ:ખ[૮૧] દેતાં-ના[૮૨]! અદેખાઇની[૮૩] ખરાબી[૮૪] ચલાવતાં-ના[૮૫]! શેખી[૮૬] કરતાં-ના[૮૭]! મગરૂરી[૮૮] રાખતાં-ના[૮૯]! હવસી-લાગણી[૯૦] રાખતાં-ના[૯૧]! પારકાંની[૯૩] દોલત[૯૨] પચાવતાં-ના[૯૪]!

(૯) (કદ-ખુદા યાને પરણનાર ધણી તરફ મહોડું કરીને મોબેદો નીચલાં પદ બોલે).

અજ[૯૫] જને[૯૬] કસાંન[૯૭] પરૂહીખ્તારૂ[૯૮] બાશ[૯૯]!

(કદ-બાનુ યાને પરણનાર ધણીઆણી તરફ મહોડું કરીને મોબેદો નીચલાં પદ બોલે).

(અજ શુહૃર-ઈ કસાંન પરૃહીખ્તારૃ બાશ!)*

અજ[૧૦૦] હુ-તોખ્શાઇ[૧] ખીશ[૨]-કારૃ[૩] બાશ[૪]! યજદાંન[૫]-વેહાન-રા[૬] એહ-વરૃ[૭] કુન[૮]!

(૯) પારકાંની[૯૭] ધણીઆણીથી[૯૬-૯૫] દૂરજ[૯૮] રહેજો[૯૯]! (બીજી ઓરતોના ધણીથી દૂરજ રહેજો)! ભલા ઉદ્યોગથી[૧-૧૦૦] પોતીકી[૨] ફરજ[૩] બજાવજો[૪]! યજદો[૫] જેવા ભલાંઓ[૬] તરફ ભલાઇથી[૭] વરતજો[૮]!

(૧૦) અવા[૯] કીન-વરૃ[૧૦] મર્દ[૧૧] નવર્દ[૧૨] મ-કુન[૧૩]! અવા[૧૪] આજ-વરૃ[૧૫] હમ-બાજ[૧૬] મ-બાશ[૧૭]! અવા[૧૮] સ્પજગ[૧૯] હમ-રાહ[૨૦] મ-બાશ[૨૧]! અવા[૨૨] દુશ-સુબ્[૨૩] પએવંદ[૨૪] મ-કુન[૨૫]! અવા[૨૬] દુશ-આગાહ[૨૭] હમ-કારૃ[૨૮] મ-બાશ[૨૯]! અવા[૩૦] દુશ-મનાંન[૩૧] બ-દાદ-સ્તાન[૩૨] કુશ[૩૩]! અવા[૩૪] દુસ્તાંન[૩૫] પ પસંદ[૩૬]-ઇ દુસ્તાંન[૩૭] રવ[૩૮]! અવા[૩૯] વેયાવાન[૪૦] પતકારૃ[૪૧] મ-કુન[૪૨]!

(૧૦) કીનાખોર[૧૦] શખ્સ[૧૧] સાથે[૯] મારામારી[૧૨] ના-કરતાં[૧૩]! લોભી[૧૫] સાથે[૧૪] ભાગીદાર[૧૬] થતાં-ના[૧૭]! નીંદાખોર[૧૯] સાથે[૧૮] સોબતી[૨૦] થતાં-ના[૨૧]! બદનામીવાળાં[૨૩] સાથે[૨૨] સબંધ[૨૪] રાખતાં-ના[૨૫]! ખરાબ જ્ઞાનવાળા[૨૭] (અથવા અજ્ઞાન) સાથે[૨૬] કામ[૨૮] પાડતાં-ના[૨૯]! દુશમનો[૩૧] સાથે[૩૦] ઇનસાફથી[૩૨] લડજો[૩૩]! મીત્રો[૩૫] સાથે[૩૪] મીત્રોને લગતા[૩૭] પ્યારથી[૩૬] ચાલજો[૩૮]! કજીયાખોર[૪૦] સાથે[૩૯] તકરાર[૪૧] કરતાં-ના[૪૨]!

(૧૧) પીશ[૪૩]-ઇ અંજ્મન[૪૪] પોખ્ત[૪૫]-ગોફ્તારૃ[૪૬] બાશ[૪૭]! પીશ[૪૮]-ઇ પાદ્શાહાન[૪૯] પએમાન[૫૦]-સખુન[૫૧] બાશ[૫૨]! અજ[૫૩] પેદરૃ[૫૪] નાંમ-બોરૃદારૃ[૫૫] બાશ[૫૬]! બ-હરૃ[૫૭]-આઇન[૫૮] માદ[૫૯] મ-આજારૃ[૬૦]! ખીશ્તન[૬૧] પ[૬૨] રાસ્તી[૬૩] બોખ્તારૃ[૬૪] દારૃ[૬૫]!

(૧૧) મજલેસની[૪૪] હજુરમાં[૪૩] વાજબી[૪૫] બોલનાર[૪૬] થજો[૪૭]! પાદશાહોની[૪૯] હજુરમાં[૪૮] મધ્યમ-સર[૫૦] બોલજો[૫૧-૫૨]! બાપના[૫૪] કરતાં[૫૩] વધારે-કીર્ત્તીવાળા[૫૫] થજો[૫૬]! માયને[૫૯] કોઇબી[૫૭] રીતે[૫૮] દુઃખ-દેતાં-ના[૬૦]! પોતાને[૬૧] સચ્ચાઈથી[૬૩-૬૨] રવાનના-છુટકારા માટે[૬૪] રાખજો[૬૫]!

(૧૨) ચુન[૬૬] કએ-બોરૃ[૬૭] બ-અનઓશ[૬૮]-તન[૬૯] બેદ[૭૦]! ચુન[૭૧] કાઉસ[૭૨] આગાહમંદ[૭૩] બેદ[૭૪]! ચુન[૭૫] ખુરશીદ[૭૬] રયોમંદ[૭૭] બેદ[૭૮]!

* આ વાકય અહીં બંધબેસતું હોવાથી ખાસ આપવામાં આવ્યું છે. અસલમાં નથી.

ચુન[૭૯] માહ[૮૦] ઓખ્તાર[૮૧] બેદ[૮૨]! ચુન[૮૩] જરાતોશ્ત[૮૪] નામ-દાર[૮૫] બેદ[૮૬]! ચુન[૮૭] રૂસ્તમ[૮૮] જોર-આવર[૮૯] બેદ[૯૦]! ચુન[૯૧] સ્પંદારમદ[૯૨]-જમીન[૯૩] બર-દારાન[૯૪] બેદ[૯૫]! ચુન[૯૬] તન[૯૭]-ઓ-જાન,[૯૮] અવા[૯૯] દુસ્તાંન[૧૦૦] ઓ[૧] બેરાદરાંન[૨] ઓ[૩] જન[૪] ઓ[૫] ફ્રજંદાન,[૬] હુદુસ્ત-દાર[૭] બેદ[૮]!

(૧૨) કએ-ખુસરૂ[૬૭] જેવા[૬૬] અમર્ગ[૬૮]–શરીરવાળા[૬૯] થજો[૭૦]! કાઉસ[૭૨] જેવા[૭૧] ખબરદાર[૭૩] થજો[૭૪]! ખુરશેદ[૭૬] જેવા[૭૫] નુરમદ[૭૭] થજો[૭૮]! માહઓખ્તાર[૮૦] જેવા[૭૯] ચાન-નો છુટકારો[૮૧] પામનાર થજો[૮૨]! જરાતોશ્ત[૮૪] જેવા[૮૩] નામદાર[૮૫] થજો[૮૬]! રૂસ્તમ[૮૮] જેવા[૮૭] જોરાવર[૮૯] થજો[૯૦]! સ્પંદારમદની[૯૨] જમીન[૯૩] જેવા[૯૧] ફળ-દ્રુપ[૯૪] થજો[૯૫]! શરીરને[૯૭] જીવની[૯૮] મીસાલ,[૯૯] મીત્રો,[૧૦૦] તથા[૧] ભાઈઓ,[૨] તથા[૩] બાયડી[૪] તથા[૫] છોકરાંઓ[૬] સાથે[૯૯] ભલી મીત્રાચારી[૭] રાખજો[૮]!

(૧૩) હમીશ[૯] હુ-દીન[૧૦] ઓ[૧૧] હુ-ખીમ[૧૨] બાશ[૧૩]! અહુરમજદ[૧૪] ખુદા[૧૫] શનાસાદ[૧૬]! જરાતોશ્ત[૧૭] રદ[૧૮] સેતાયાદ[૧૯]! અહરમન[૨૦] દીવ[૨૧] અવસહીનાદ[૨૨]!

(૧૩) હમેશાં[૯] ભલુ-અંતઃકરણ[૧૦] અને[૧૧] નેક-ખસલત[૧૨] રાખજો[૧૩]! અહુરમજદને[૧૪] સાહેબ[૧૫] તરીકે પીછાણજો[૧૬]! જરાતોશ્તને[૧૭] દીની સરદાર[૧૮] તરીકે માન આપજો[૧૯]! અહેરમનને[૨૦] દેવ તરીકે[૨૧] ધીક્કારી કહાડજો[૨૨]!

(૧૪) દેહાદ[૨૩] દહેશ્ન[૨૪]-ઇ "અહુરમજદ"[૨૫]! મનશ્ની[૨૬] મનીદી[૨૭] "બેહમન"[૨૮]! હુ-ગોફ્તારી[૨૯] "અર્દીબેહેશ્ત"[૩૦]! હુ-કેરદારી[૩૧] "શહેરીવર"[૩૨]! પુર-મનશ્ની[૩૩] "સ્પંદારમદ"[૩૪]! શીરીન[૩૫] ઓ[૩૬] ચર્બ[૩૭] "ખુરદાદ"[૩૮]! બરોમંદી[૩૯] "અમરદાદ"[૪૦]! દહેશ્ન[૪૧]-ઇ "દાદાર[૪૨]-અહુરમજદ"[૪૩]! રએ[૪૪]-વખ્શાંન[૪૫] "આદર"[૪૬]! પાદ્દયાવી[૪૭] "અરદવીસુર"[૪૮]! શાહી[૪૯]-સરફરાજી[૫૦] "ખુરશીદ"[૫૧]! "માહ"[૫૨] ગઓ-ચીથ્ર[૫૩] વખ્શાન[૫૪]! "તીર"[૫૫] રાદી[૫૬] રવાઇ[૫૭]! "ગોશ"[૫૮] પરહીખ્તાર[૫૯] બેદ[૬૦]! દહેશ્ન[૬૧]-ઇ "દાદાર[૬૨]-અહુરમજદ"[૬૩]! "મહેર"[૬૪] દાદ[૬૫]-અશ્નવશ્ની[૬૬]! "સોશ"[૬૭] ફરમાન[૬૮]-પાનાઇ[૬૯]! "રશ્ન"[૭૦] રાસ્ત[૭૧]-રવશ્ની[૭૨]! નીરૂ[૭૩]-રવશ્ની[૭૪] "ફ્રવરદીન"[૭૫]! "બેહરાંમ"[૭૬] ફીરોજી[૭૭] અંદુખ્તાર[૭૮]! "રાંમ"[૭૯] રામશ્ન[૮૦] અસ્તોઆદ[૮૧]! અરવંદ[૮૨] તવાના[૮૩]

"ગુઆદ્"[૮૪]! દહેશન્[૮૫]-ઇ "દાદાર્[૮૬]-અહુરૂમજદ્"[૮૭]! "દીન્"[૮૮] દાનશન્[૮૯]-અફ્રૂજી[૯૦]! ખુરેહુ[૯૧]-અંદુજી[૯૨] "અષીશવંઘહ્"[૯૩]! હુનરૂ[૯૪]-હમબારશન્[૯૫] "આશતાદ્"[૯૬]! અવીરૂ[૯૭]-તોખ્શાઇ[૯૮] "આસ્માન્"[૯૯]! ગાહુ[૧૦૦]-પાયંદી[૧] "જમ્યાદ્"[૨]! હુ-નેગરશન[૩] "મારેસ્પંદ"[૪]! ફ્રેરેહુ-તન્[૫] "અનેરાન્"[૬]!

(૧૪) હોરમજદની[૨૫] બખ્શેશો[૨૪] તમો પામો[૨૩]! બહમનના[૨૮] મીશ્રથી[૨૬] વીચાર કરજો[૨૭]! અરદીબહેશ્ત[૩૦] સાચ્ચું-બોલવું[૨૯] (તમોને બખ્શે)! શહેરેવર[૩૨] ભલી-કારદાની[૩૧] (તમોને બખ્શે)! સ્પંદારમદ[૩૪] કામેલ-મીશ્ર[૩૩] (તમોને બખ્શે)! ખુરદાદ[૩૮] મીઠાશ[૩૫] તથા[૩૬] સાલેસાઈ[૩૭] (તમોને બખ્શે)! અમરદાદ[૪૦] ફળદ્રુપતા[૩૯] (તમોને બખ્શે)! દેપાદર-દાદારની[૪૨-૪૩] બખ્શેશો[૪૧] (તમો પામો)! આદર યજદ[૪૬] વધતું[૪૫] નુર[૪૪] (તમોને બખ્શે)! આવાં યજદ[૪૮] પાકીજગી[૪૭] (તમોને બખ્શે)! ખુરશેદ યજદ[૫૧] પાદશાહ[૪૯] જેવી મોટાઈ[૫૦] (તમોને બખ્શે)! મહોર યજદ[૫૨] "ગઓ" શક્તિના[૫૩] તોખ્મ વધારતો[૫૪] રહે! તીર યજદ[૫૫] રાદી-સખાવતનો[૫૬] પ્રવાહ[૫૭] (તમોને બખ્શે)! ગોશ યજદની[૫૮] મારફતે બરાબીથી-દૂર-રહેનાર[૫૯] થાઓ[૬૦]! દએપમહેર-દાદારની[૬૨-૬૩] બખ્શેશો[૬૧] તમો પામો! મહેર યજદ[૬૪] ઇન્સાફથી[૬૫] સાંભળવાની શક્તિ[૬૬] (તમોને બખ્શે)! સરોશ યજદ[૬૭] તાબેદારી[૬૮] તથા રક્ષણ[૬૯] (તમોને બખ્શે)! રશ્ન યજદ[૭૦] રાસ્તીમાં[૭૧] આગળ વધવુ[૭૨] (તમોને બખ્શે)! ફરરોખ ફ્રવરદીન[૭૫] મીનોઈ-શક્તિમાં[૭૩] આગળ વધવુ[૭૪] (તમોને બખ્શે)! બહેરામ યજદ[૭૬] ફત્તેહ[૭૭]-મેળવનાર[૭૮] (તમોને બનાવે)! મીનો રામ[૭૯] મીનોઈ-ખુશાલીમાં[૮૦] તમોને ઉભા રાખે[૮૩]! ગુવાદ યજદ[૮૪] શેતાબી[૮૨] અને શક્તિ[૮૩] (તમોને બખ્શે)! દએપદીન-દાદારની[૮૬-૮૭] બખ્શેશ[૮૫] (તમો પામો)! દીન યજદ[૮૮] ડહાપણની[૮૯] રોશન-જમીરી[૯૦] (તમોને બખ્શે)! મીનો-અષીશવંઘહ[૯૩] ખોરેહનો[૯૧] જથ્થો[૯૨] (તમોને બખ્શે)! આશતાદ યજદ[૯૬] હુનરનો[૯૪] જથ્થો[૯૫] (તમોને બખ્શે)! મીનો આસ્માન[૯૯] ઉંચો[૯૭]-ઉદ્યોગ[૯૮] (તમોને બખ્શે)! જમ્યાદ યજદ[૨] જગ્યા-તથા-વખતની[૧૦૦] કાયમી[૧] (તમોને બખ્શે)! મીનો મારેસ્પંદ[૪] ભલી-નેગાહ[૩] (તમોને બખ્શે)! મીનો-અનેરાન[૬] કેહરપની દુરસ્તી[૫] (તમોને બખ્શે)!

(૧૫) *વંઘહુ[૭] તૂ[૮] તે[૯] વંઘહ્યોત[૧૦] વંઘહો[૧૧] બુયાત્[૧૨]! હુવાવોય[૧૩] યત્[૧૪] જઓાથે[૧૫] હુનએશ[૧૬]! તૂ[૧૭] તૂમ[૧૮] તત્[૧૯] મીઝ્દેમ[૨૦]

* ફકરો ૧૫ અવસ્તા છે.

ચત[૨૧] જઓાત[૨૨] હુનયમ્નો[૨૩] આઓંધહુ[૨૪]! ક્રાયો-હુમતો[૨૫] ક્રાયો-હુખ્તો[૨૬] ક્રાયો-હુવરૂશ્તો,[૨૭] જમ્યાત[૨૮] વો[૨૯] વંઘહુઓાત[૩૦] વંઘહો[૩૧]! મા[૩૨] વો[૩૩] જમ્યાત[૩૪] અકાત[૩૫] અષો[૩૬] મા[૩૭] મે[૩૮] જમ્યાત[૩૯] અકાત[૪૦] અષો[૪૧]!

(૧૫) તમોં[૮] ભલાં[૯] (થજો); અને તમોને[૯] ભલાં કરતાં[૧૦] વધારે ભલું[૧૧] હોજો[૧૨]! તમે-પોતાને[૧૩] તે[૧૪] મીનોઇ-બખ્શેશને[૧૫] લાયક[૧૬] કરજો! તે[૧૯] બદલો[૨૦] જે[૨૧] મીનોઈ-બખ્શેશ[૨૨] છે તેને લાયકના[૨૩] તમો બેઉ થજો[૨૪]! હુમતની[૨૫] વૃદ્ધિથી, હૂખ્તની[૨૬] વધતી-અસ્પંદીથી, હવરશ્તની[૨૭] ફ્રરાખીથી તમોને[૨૯] ભલાં કરતાં[૩૦] વધારે ભલું[૩૧] પહોંચો[૨૮]! બુરાંના કરતાં[૩૫] વધારે-બુરૂં[૩૬] તમોને[૩૩] નહી[૩૨] પહોંચે[૩૪]! બુરાંના કરતાં[૪૦] વધારે-બુરૂં[૪૧] મને[૩૮] નહી[૩૭] પહોંચે[૩૯]!

(૧૬) ઇન[૪૨] બેહુ[૪૩] તો-રા[૪૪] અજ[૪૫] બેહી-ત[૪૬] બેહુતરૂ[૪૭] બાદ[૪૮]! ખીશાન-રા[૪૯] અવરૂ[૫૦] દરૂ[૫૧]-ઇ રોશની[૫૨] અરૂજાંની[૫૩] બુદ[૫૪] એસ્તેદ[૫૫]! તો-રા[૫૬] બ-હુમ[૫૭] તો-રા[૫૮] બ-આન[૫૯] પાદદેહશન[૬૦] અરૂજાંની[૬૧] બાદ[૬૨]! બ-આંન[૬૩] રોશની[૬૪] અરૂજાંની[૬૫] બુદ[૬૬]-એસ્તેદ[૬૭]! બ વીસ્પ[૬૮] હુમત,[૬૯] બ વીસ્પ[૭૦] હુખ્ત,[૭૧] બ વીસ્પ[૭૨] હુવરૂશ્ત,[૭૩] રએ[૭૪] રસાદ[૭૫] તાંન[૭૬] અજ[૭૭] બેહી[૭૮] તો[૭૯] બેહુતરૂ[૮૦] અશુદ[૮૧]! મ[૮૨] તાંન[૮૩] રસાદ[૮૪] અજ[૮૫] વતરૂ[૮૬]-ઇ વતરૂ[૮૭]-દરૂવંદી[૮૮]! મ[૮૯] એમા-રા[૯૦] રસાદ[૯૧] અજ[૯૨] વતરૂ[૯૩]-ઇ વતરૂ[૯૪]-દરૂવંદી[૯૫]! "અથ[૯૬] જમ્યાત[૯૭] યથ[૯૮] આફ્રીનામિ"[૯૯]!

(૧૬) ભલાંના[૪૬] કરતાં[૪૫] વધારે ભલું[૪૭] આ[૪૨] ભલું[૪૩] તમોને[૪૪] હોજો[૪૮]! તમો પોતાને[૪૯] ચહડતી[૫૦] રોશનીનો[૫૨] દરવાજો[૫૧] લાયક[૫૩] થતો[૫૪] રહે[૫૫]! તે[૫૯] વળતો-બદલો[૬૦] તમારે માટે[૫૬] અને તમોનેબી[૫૭-૫૮] ઘટતી રીતે હોજો[૬૧-૬૨]! તે[૬૩] રોશનીને[૬૪] લાયક[૬૫] તમે થઇને રહેજો[૬૬-૬૭]! તમામ[૬૮] હુમત,[૬૯] તમામ[૭૦] હૂખ્ત,[૭૧] તમામ[૭૨] હવરશ્તની[૭૩] મારફતે તમોને ગુર[૭૪] પહોંચો,[૭૫] જેથી[૭૬] તમો[૭૯] ભલાંના[૭૮] કરતાં[૭૭] વધારે-ભલાં[૮૦] થાઓ[૮૧]! ખરાબમાં[૮૬-૮૫] ખરાબ[૮૭] દરવંદી[૮૮] તમોને[૮૩] નહી[૮૨] પહોંચે[૮૪]! ખરાબના[૯૩] કરતાં[૯૨] વધારે ખરાબ[૯૪] દરવંદી[૯૫] અમોને[૯૦] નહી[૮૯] પહોંચે[૯૧]! જેમ[૯૮] હું દુવા ગુજારૂં છું[૯૯] તેમ[૯૬] થાઓ[૯૭]!

(૧૭) ☞ *"આ[૧૦૦] અઇરૂયેમા[૧] ઇશ્યો[૨] રફેદ્રરાઇ[૩] જન્તુ[૪] નરે-

* ફ. ૧૭ અને ૧૮ અવસ્તા છે.

બ્યસ્ચા[૫] નાઇરીબ્યસ્ચા;[૬] જરથુશ્ત્રહે[૭] વંઘહેઉશ[૮] રફેદ્રાઇ[૯] અનંઘહો,[૧૦] યા[૧૧] દએના[૧૨] વઇરીમ[૧૩] હનાત્[૧૪] મીઝ્દેમ;[૧૫] અષહયા[૧૬] યાસા[૧૭] અષીમ,[૧૮] યાંમ[૧૯] ઇષ્યાંમ[૨૦] અહુરો[૨૧] મસતા[૨૨] મજદાઓ."[૨૩]

(આ ફકરો ચાર વાર પઢે) અષેમ વોહૂ ૧.

(૧૭) જરાતોશતના[૭] ભલા[૮] ભીશ્રની[૧૦] ખુશાલીને[૯] ખાતર, નરો[૫] તથા નારીઓની[૬] તરફ ઈચ્છાને[૨] લગતી 'અઇરયમન'[૧] ખુશાલીને[૩] ખાતર પધારવી-જોઇએજ,[૪-૧૦૦] જેથી-કરીને[૧૧] "દએના"[૧૨] યાને અંતઃકરણની મરજીની[૧૩] મારફતે તે બદલાને[૧૫] લાયક[૧૪] (તેઓ) થાએ! અશોઈને[૧૬] લગતો તે આશીરવાદ[૧૮] હું ચાહું છું,[૧૭] જે[૧૯] સૌથી મોટી[૨૨] ખાહેશને[૨૦] લગતો છે, જે "અહુરમજદ"[૨૧-૨૩] છે।

(૧૮) અહ્નમાઇ[૨૪] રએશ્ચ[૨૫] ખરેનસ્ચ;[૨૬] અહ્નમાઇ[૨૭] તનવો[૨૮] દ્રવતાતેમ;[૨૯] અહ્નમાઇ[૩૦] તનવો[૩૧] વજદ્રવરે;[૩૨] અહ્નમાઇ[૩૩] તનવો[૩૪] વેરેથ્રેમ;[૩૫] અહ્નમાઇ[૩૬] ઇશ્તીમ[૩૭] પઓઉરૂશ[૩૮]-ખ્વાથ્રાંમ;[૩૯] અહ્નમાઇ[૪૦] આસ્નાંમચિત્[૪૧] ફ્રજઇન્તીમ;[૪૨] અહ્નમાઇ[૪૩] દરેઘાંમ[૪૪] દરેઘો-જીતીમ;[૪૫] અહ્નમાઇ[૪૬] વહિશ્તેમ[૪૭] અહૂમ[૪૮] અષઓનાંમ,[૪૯] રઓચંઘહેમ[૫૦] વીસ્પો-ખ્વાથ્રેમ;[૫૧] અથ[૫૨] જમ્યાત્[૫૩] યથ[૫૪] આફ્રીનામિ[૫૫]!

(૧૮) તેને ખાતર[૨૪] નુર[૨૫] તથા ખોરેહ[૨૬] (હોજો); તેનેજ ખાતર[૨૭] કેહરપની[૨૮] દુરસ્તી[૨૯] (હોજો); તેને ખાતર[૩૦] કેહરપની[૩૧] તાકાત[૩૨] (હોજો); તેને ખાતર[૩૩] કેહરપની[૩૪] ફત્તેહ[૩૫] (હોજો); તેને ખાતર[૩૬] પુષ્કળ[૩૮] નુરની[૩૯] દોલત[૩૭] (હોજો); તેને ખાતર[૪૦] જાતી-અક્કલવાળાં[૪૧] ફરજંદો[૪૨] (હોજો); તેને ખાતર[૪૩] લાંબામાં લાંબી[૪૪]-જીંદગી[૪૫] (હોજો); તેને ખાતર[૪૬] "અષોનાંમ"ને[૪૯] લગતાં ફરોહરોની રોશનીવાળી,[૫૦] તમામ-નુર-સાથની[૫૧] સૌથી સરસ[૪૭] હૈયાતી[૪૮] (હોજો); જેમ[૫૪] હું દુવા ગુજારૂં છું[૫૫] તેમ[૫૨] પહોંચે[૫૩]!

---

૨. સંસ્કૃત વૈવાહસ્ય "પઈમાંની."

યાને લગનના સંસ્કૃત આશીરવાદ.

યથા અહુ વઇર્યો ૨. અષેમ્ વોહૂ ૧.

(૧) દ્દયાદ્દ વો દાતા સર્વજ્ઞાની સ્વામી પ્રભૂતાં પુત્રસંતતિં વિપુલાં વિભૂતિં, માનસીં પ્રીતિં, તનો રૂપપ્રવૃત્તિં, દીર્ઘાં ચ જીવિત-સ્થિતિમ્ !

(૨) સંવત્સરેષુ નવ-દ્દશ-શતેષુ સંવત (અમુક) વર્ષે, (અમુકે) રોજે, (અમુકે) માસે, (અમુકે) નગરે પ્રાકૃત્ ઇઅજદ્દગર્દે શેહેરિ-આદ્દ અર્વાગ્ વાગ્ભિ: આશીર્વાદાભિરાભિ: *અમુક ભારતદેશીય રૂપ્યકાન્ ગૃહીત્વા અમુક સૌવર્ણ મંડનાભૂષણાનિ તસ્યૈ દત્ત્વા ચ.* પૂર્વાચારે અસ્ય અતીતા વો પ્રણવીભિ ઉત્તમાનાં હુંજમને સં-પ્રાપ્તે; ઉપરિ અદ્દનન્યાયેન્ યત્ માજ્દ્દઇઅસ્ન્યા: દીન્યા: પરિણીત-કલત્રતયા કન્યાદાનં—

(જો કુમારી હોય તો) ઇયં કુમારી (અમુક) નામ્ની.

(જો બીજવર હોય તો) ઇયં નારી (અમુક) નામ્ની.

(૩) યુષ્માભિ ર્નિજાન્વય-સમાલોચેન એકમત્યેન સત્યેન મનસા?

(છોકરાની તરફના પ્રતિનિધીને મોબેદો પુછે) સત્યેન મનસા?

(છોકરાની તરફનો પ્રતિનિધી જવાબ વાળે) સત્યેન મનસા.

તિસૃભિર્વાણીભિ; આત્મન: પુણ્યવૃદ્ધયે યત્ (અમુકા) કસ્ય આજન્મસીમં પ્રદત્તા?

(છોકરીની તરફના પ્રતિનિધીને મોબેદો પુછે) પ્રદત્તા?

(છોકરીની તરફનો પ્રતિનિધી જવાબ વાળે) પ્રદત્તા.

(૪) (છોકરા તથા છોકરી તરફ મોહોડું કરીને મોબેદો પઢે) યુષ્મા-ભિશ્ચ આજન્મસીમં સત્યેન મનસા પ્રતિકૃતા?

... આ શબ્દો સુધારેલા છે, કેમજે હાલની રીતી મુજબ નીચલા અસલ શબ્દો બોલેલા ખોટા ગણાય, કારણકે તેમાં ઇરાની સલતનતના સીક્કાની વાત છે:

"વિશંતિ-શત-જર-નિશાવૂરિ સૌવર્ણિ કાશ્યાં."

(છોકરા તથા છોકરીને મોબેદો પુછે) પ્રતિકૃતા ?
(છોકરો તથા છોકરી જવાબ વાળે) પ્રતિકૃતાસ્ત.
(ફકરા નં૦ ૧ થી ૪ એમ ત્રણ વાર પઢે.)

(૫) ઉભ્યોરપિ કલ્યાણ વૃદ્ધિર્ભૂયાત્! નામ્ના સાહાય્યેમ હોર્મેજદસ્ય; સદૈવ શ્રીમાન ભવ! સિદ્ધિમાન્ ભવ! વૃદ્ધિમાન્ ભવ! વિજયવાન્ ભવ! પુણ્ય-શિક્ષા-શ્રોતા ભવ! ઉત્તમ સ્તુતિ યોગ્યો ભવ!

(૬) મનસા સુમતં મન્યસ્વ! વચસા સૂક્તં વદ! કર્મણા ચ સુકૃતં કુરૂ! સમસ્તં દુર્મતં નિર્જિઘ્ન! સમસ્તં દુરૂક્તં દલય! સમસ્તં દુષ્કૃતં દહ! સ્તુહિ પુણ્યં; નિંદ દૈત્યાન્! બ્રૂહિ માજદઇઅસ્નીમ!

(૭) સંપૂર્ણ-મનસા કાર્યેષુ પ્રચર! સદા-ચારેણ લક્ષ્મીંઅર્જય! અંતઃ સ્વામિનાં સત્યવાક્ આદેશકરો ભવ! અંતઃ સાહાય્યાનાં વિનીતતનુ-મધુરશ્ચ સુલોચનો ભવ!

(૮) મા પૈશુન્યં કુરૂ! મા ક્રોધં વહ! મા લજ્જયા પાપં કુરૂ! મા લોભં વહ! મા ચિંતાં વહ! મા ઇર્ષ્યાં વહ! મા ગર્વં વહ! મા માનં વહ! મા કામં વહ! મા હકાત્ કેભ્યશ્ચિત્ લક્ષ્મીં હર!

(૯) (છોકરી તરફ મહોડું કરીને મોબેદો બોલે.)
મા નારીં અન્યેષાં કામય!
(છોકરા તરફ મહોડું કરીને મોબેદો બોલે.)
(મા નર અન્યેષાં કામય)!
શુદ્ધ-વ્યવસાયાત્ સ્વીયાત્ ભક્ષય! ઉત્તમેભ્યશ્ચ વિભાગં કુરૂ!

(૧૦) સમં મત્સરિણા સ્પર્ધાં મા કુરૂ! સમં લોભિના સમભાગી મા ભવ! સમં પિશુનેન સંસર્ગી મા ભવ! સમં કુકીર્તિના વંશવૃદ્ધિ મા કુરૂ! સમં દુષ્ટ-પ્રબોધેન સંકાર્યી મા ભવ! સમં શત્રૂભિ-ર્ન્યાયેન યુધ્યસ્વ; સમં મિત્રૈઃ પ્રીતિકૃતયે મિત્રાણાં પ્રચર; સમં વિકલેન પ્રતિવાદં મા કુરૂ!

(૧૧) પુરો હુંજમનસ્ય શુદ્ધ-કથનો ભવ! પુરો રાજ્ઞાં પ્રમાણ-વાક્ ભવ! પિતુર્નામ-કીર્તિકો ભવ! માતરં મા બાધસ્વ! સ્વીયં વપુ! સત્યેન શુદ્ધં ધર!

(૧૨) કએખુસ્રવ ઇવ વજ્રકાયો ભવ! કહોસ ઇવ જ્ઞાનવાન્ ભવ! સુર્ય ઇવ પ્રભાવાન્ ભવ! ચંદ્ર ઇવ વિભક્તા ભવ! જર-

શુસ્ત્ર ઇવ સુ-કીર્તિમાન્ ભવ! રૂસ્તમ ઇવ બલવાન્ ભવ! ભૂમિર ઇવ ફલપ્રદા ભવ! તનુર ઇવ, આત્મા ઇવ, સમં-મિત્રૈ-ભ્રાતૃ કલત્ર-જાતકૈ: સુ-સ્નેહવાન્ ભવ!

(૧૩) સદૈવ દીનિ-શીલો ભવ! હોર્મજદં સ્વામિનં મન્યસ્વ! જરથુશ્ત્રં ચ ગુરૂં ગૃહાણ! આહરેમનં ચ દૈત્યાન્ નિર્દલ ચ!

(૧૪) દેયાદ્ દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદ્દ:! મન: સુચિંતાં બહ્મન:! સુ-વક્તૃત્વં અર્દિબેહસ્ત:! સુ-કર્તૃત્વં શેહેરેવર:! સંપૂર્ણ-મન: સ્પં-દારમદ:! ગોલ્યં ચોપં અવિરદાદ:! ફલવત્તાં ચ અમિરદાદ:! દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદ:! તેજો વૃદ્ધિં આદરશ્ચ:! શુચિત્વં અર્દુઇસૂરા:! પ્રભાવોન્નતિં ખુરશેદ:! માહો જીવ-ધન-વૃદ્ધિમ્! તીરો દક્ષણા પ્રવૃત્તિમ્! ગોશ: શ્રુતિનિયમત્રાણમ્! દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદ:! મિશ્રો ન્યાયં સમં નિત્યમ્! શ્રોશ: આદેશ-રક્ષાં ચ! રશ્ન: સત્ય-પ્રવૃત્તિમ્! બલોદયન ફ્રશિઅર્દીન:! બહિરામો જયોદયમ્ રામ: શાશ્વતં આનંદમ! ગ્વાદ: શીઘ્રાં ગતિમ! દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદ:! દીનિ: જ્ઞાન સમુન્નતિમ્; શ્રીમત્તાં અર્શિષ્વંઘા; આસ્તાદો ગુણ સંગ્રહિત્વમ્; આસ્માનો વ્યવસાયં ચ; જમીઆદ: સ્થિરાં સ્થિતિમ્; મારેસ્પંદ: શુભાં દ્રષ્ટિમ; શરીરકાંતિં અનેરાંન:

(૧૫) "વંઘહુ-તૂ-તે વંઘહોત્ વંઘહો બૂયાત્! હવાવોય યત્ જઓથ્રે હનેશ!" ઉત્તમ તે ઉત્તમતયા ઉત્તમતરં ભૂયાત્; સ્વકીયં યસ્ય હે જયોતિ યોગ્યો જાતો: સિ. "તૂ-તુમ-તત્ મીજ્દેમ યત્ જઓત્ હનયમનો આઓંઘહ! ફ્રાયો-હુમતો ફ્રાયો-હૂખ્તો ફ્રાયો-હવર્શ્તો, જમ્યાત્ વો વંઘહોઓત્ વંઘહો! મા વો જમ્યાત્ અકાત્ અષો! મા મે જમ્યાત્ અકાત્ અષો!"

(૧૬-૧૭) * × × × × ×

(૧૮) શુદ્ધ યશ્ચ શ્રિયશ્ચ: તનો: પીવરતા; તનો: રૂપ-પ્રવૃત્તિતા, તનો: વિજયિતા; લક્ષ્મી: સંપૂર્ણ-શુભા કિલ સદાચારાત્ ઉપાર્જીતા સહજ શીલવાન્ પુત્ર: કુલદીપકો મણનો ય: કથયતિ જ્ઞાનં જાનાતિ ચ; દીર્ઘં દીર્ઘતરં જીવિતં; સુક્તાત્મનાં સદાદયોતં સમસ્ત-શુભં; એવં વો ભૂયાત!

"......" આ પદો અવસ્તા છે.

* પાજંદ ૧૬-૧૭ ફકરાનો સંસ્કૃત ભાગ અસલમાં મલતો નથી.

૩. આફ્રીન-બા-નામે-બુઝોર્ગાન-ઈ-પએમાન.

નોંધ:—આ આખાં ભણતર તથા તેના તરજુમા માટે જુઓ સફા ૪૩૩ થી ૪૩૫ સુધી.

---

૪. દોઆ-ઈ-તનદરૂસ્તી-ઈ-પએમાન્.

બ નામ[૧]-ઇ યજદ,[૨] બખ્શાયન્દેહ[૩]-ઇ બખ્શાયશગર[૪]-ઇ મહેર્-બાન,[૫] અઇયાર[૬] મહેર્દાદ[૭] અઇયાર[૮] ખુદાવંદ.[૯]

કદ-ખુદા[૧૦] (ફલાન) રા; કદ-બાનુ[૧૧] (ફલાનેહ) રા હજાર[૧૨] સાલ[૧૩] જીંદગાની[૧૪] તન-દરૂસ્તી[૧૫] જાન[૧૬] વ દેર્-જીવશન[૧૭] આવાયદ[૧૮]! ખુરેહ[૧૯] અંઘહદ[૨૦] અષહીદાર[૨૧]! દાદાર[૨૨] હર્વસ્પ-આગાહ,[૨૩] શાદી[૨૪] વ રામશનીહ[૨૫] આસાનીહ[૨૬] ફરૂરોખીહ[૨૭] નેકીહ[૨૮] રસાનાદ[૨૯]! વ બુઝોર્ગે[૩૦] ખુરેહ[૩૧] ખુદાઇ[૩૨] હુ-પાદશાહી[૩૩] દાદ,[૩૪] અમાવંદી,[૩૫] પીરોજગરી[૩૬] બાદ;[૩૭] હુ-જેહરન[૩૮] હુનેશાન[૩૯] દીન[૪૦] બેહ[૪૧] માજદયસ્નાંન[૪૨] આગાહી[૪૩] આસ્તોઆંની[૪૪] બાદ[૪૫]! પએવંદ[૪૬] રવશનીહ,[૪૭] ફરૂજંદ[૪૮] જાયશનીહ,[૪૯] દેર્-પતાયશનીહ[૫૦] જીવશનીહ[૫૧] બાદ[૫૨]! આદેલ[૫૩] તન[૫૪] વ હુ-સુબી[૫૫] પહાન[૫૬] વ રવાન;[૫૭] હુ-પાદશાહી[૫૮] દાદ;[૫૯] દાદાર[૬૦]-ઇ હર્વસ્પઆગાહ,[૬૧] દીન[૬૨] જરથુશ્તી[૬૩] શાદ[૬૪] બાદ[૬૫]! અએદુન[૬૬] બાદ[૬૭]! અઇયાર[૬૮]-ઇ ખુદા,[૬૯] ખુદાવંદ[૭૦]-ઇ આલમ[૭૧] રા કદખુદા[૭૨] (ફલાન) રા, કદ-બાનુ[૭૩] (ફલાન) રા, હજાર[૭૪] સાલ[૭૫] દેર[૭૬] બેદાર[૭૭]! શાદ[૭૮] બેદાર[૭૯]! તન્દુરસ્ત[૮૦] બેદાર[૮૧]! અએદુન[૮૨] બેદાર[૮૩]! બર[૮૪] સરે[૮૫] અરજાનીઆંન[૮૬] સાલહા[૮૭]-ઇ બીસ્યાર[૮૮] વ કરનહા[૮૯]-ઇ બીશુમાર,[૯૦] બાકી[૯૧] વ પાયન્દેહ[૯૨] દાર[૯૩]! સદ[૯૪] હજારાન[૯૫] હજાર[૯૬] આફરીન[૯૭] બાદ[૯૮]! સાલ[૯૯] ખુજસ્તેહ[૧૦૦] બાદ[૧]! રોજ[૨] ફરૂરોખ[૩] બાદ[૪]! માહ[૫] મુબારક[૬] બાદ[૭]! ચંદ[૮] સાલ,[૯] ચંદ[૧૦] રોજ,[૧૧] ચંદ[૧૨] માહ,[૧૩] બીસ્યાર[૧૪] સાલ[૧૫] અરજાની-દાર[૧૬] યજશન[૧૭] વ ન્યાયેશન[૧૮]

વ રાદી[૧૯] વ જોરૂ[૨૦]-બરશ્ન[૨૧]! અષહીદારૂ[૨૨] અવરૂ[૨૩]-ઇ હુમા[૨૪] કારે[૨૫] કેરફેહા[૨૬]! તન્દુરસ્તી[૨૭] બાદ;[૨૮] નેકી[૨૯] બાદ;[૩૦] ખુબ[૩૧] બાદ;[૩૨] અએદુન્[૩૩] બાદ;[૩૪] અએદુન્-તરજ[૩૫] બાદ;[૩૬] પ[૩૭] યજદાંન[૩૮] વ અમેશાસ્પંદાન્[૩૯] કામે[૪૦] બાદ[૪૧]!

અષેમ્ વોહૂ ૧.

ખબ્શેશ કરનાર,[૩] માફી બખ્શનાર[૪] મહેરબાન[૫] "યજ" થવા[૨] લાયક શક્તિનાં નામથી[૧]!—મહેરના-ઇનસાફી કાયદાની[૭] મદદથી[૬] તથા માલેકની[૯] મદદથી[૮]—(ફલાન) કદ-ખુદાને[૧૦] તથા (ફલાની) કદ-બાનુને[૧૧] હજાર[૧૨] સાલ[૧૩] સુધી તન તથા જાનની[૧૬] દુરસ્તી[૧૫] સાથની જીંદગી[૧૪] તથા લાંબી જીંદગી[૧૭] લાયક હોજો[૧૮]! અશોઇ-રાખનારૂં[૨૧] ખોરેહ[૧૯] ચાલુ રહેજો[૨૦]! અએ તમામ-જાણનાર[૨૩] પેદા કરનાર,[૨૨] ખુશાલી,[૨૪] ખુશી,[૨૫] આસાની[૨૬] સુખ[૨૭] તથા નેકી[૨૮] પહોંચો[૨૯]! અને બુલંદ[૩૦] ખોરેહ,[૩૧] સત્તા[૩૨] તથા ભલી-સત્તાનો[૩૩] કાયદો,[૩૪] હીમત,[૩૫] તથા ફતેહમદી[૩૬] હોજો;[૩૭] ભલી-પેદાયશ,[૩૮] ભલુ-દખ્શત[૩૯] (યાને ભલી નેમ), તથા ભલી[૪૧] માજદયસ્નીની[૪૨] દીનનું[૪૦] જ્ઞાન[૪૩] તથા જાનફેશાની[૪૪] હોજો;[૪૫] કાયદાસર "જોફતન"[૪૬-૪૭] (યાને સંસાર ભોગવવો), ફરજંદોનુ[૪૮] પેદા પડવું;[૪૯] તથા લાંબી-કાયમી[૫૦] સાથની જીંદગી[૫૧] હોજો;[૫૨] ઇન્સાફી[૫૩] તન,[૫૪] તથા ભલીકીર્તી,[૫૫] અને રવાનનું[૫૭] બસીત[૫૬] થવું, ભલી સત્તાનો[૫૮] કાયદો,[૫૯] તથા અએ તમામ જાણનાર[૬૧] પેદા કરનાર,[૬૦] જરથુશ્તી[૬૩] દીની કાયદો[૬૨] ખુશખુશાલ[૬૪] હોજો;[૬૫] એ પ્રમાણે[૬૬] હોજો;[૬૭] અએ આલમના[૭૧] માલેક,[૭૦] ખુદાની[૬૯] મદદને[૬૮] ખાતર,—કદ-ખુદા[૭૨] (ફલાન) ને તથા કદ-બાનુ[૭૩] (ફલાની) ને હજાર[૭૪] વરસ[૭૫] કાયમ[૭૬] રાખ;[૭૭] ખુશાલ[૭૮] રાખ;[૭૯] તન્દુરસ્ત[૮૦] રાખ;[૮૧] એ પ્રમાણે[૮૨] રાખ;[૮૩] લાયકાતવાળાં-ઓને[૮૬] માથે[૮૪-૮૫] ઘણાં[૮૮] વરસો[૮૭] સુધી તથા ઘણી[૯૦] સદીઓ[૮૯] સુધી જાથુક[૯૧] તથા કાયમ[૯૨] રાખ;[૯૩] સેકડો[૯૪] હજારો[૯૫] હજાર[૯૬] દુવા[૯૭] હોજો;[૯૮] વરસ[૯૯] ભાગ્યશાળી[૧૦૦] થાઓ[૧]! રોજ[૨] ખુશાલી ભરેલો[૩] થાઓ[૪]! માહ[૫] મુબારક[૬] હોજો[૭]! કેટલાંએક[૮] વરસો,[૯] કેટલાએક[૧૦] દીવસો,[૧૧] કેટલાએક[૧૨] મહીનાઓ[૧૩] સુધી, ઇજશ્ને,[૧૭] ન્યાએશ,[૧૮] રાદીસખાવત,[૧૯] તથા ક્રીયાની-જોર[૨૦] લઇ જવાનું[૨૧] કામ ઘણાં[૧૪] વરસો[૧૫] સુધી ઘટતી રીતે-રાખ;[૧૬] તમામ[૨૪] સવાબના[૨૬] કામોને[૨૫] બુલંદ[૨૩] તથા અશોઇવાળાં રાખ;[૨૨] તનદુરસ્તી[૨૭] હોજો[૨૮]! નેકી[૨૯] હોજો[૩૦]! સારૂં[૩૧] થજો[૩૨]! એ પ્રમાણે[૩૩] થજો[૩૪]! એ કરતાંબી વધુ એ પ્રમાણે[૩૫] થજો[૩૬]! યજદો[૩૮] તથા અમશાસ્પદોની[૩૯] મુરાદ[૪૦] મુજબ[૩૭] થાઓ[૪૧]!

હપતન યશતમાંના "યાતુ જી જરથુશ્ત્ર"નો જાણીતો કરદો.

(મોટી હપતન યશત તથા નાની હપતન યશતમાં જે જાણીતો ફકરો "યાતુ જી જરથુશ્ત્ર" શબ્દોથી શરૂ થાય છે તેનો બોલે બોલ તરજુમો જે અત્યાર સુધીમાં આ કેતાબમાં આપવામાં આવ્યો ન હતો તે તરજુમો તેના અવસ્તાના ફકરાઓ સહીત નીચે આપવામાં આવે છેઃ—)

☞ (૧૧) **યાતુ[૧] જી[૨] જરથુશ્ત્ર[૩] વનત્[૪] દએવો[૫] મઝ્યો.[૬] કો[૭] ન્માનહે[૮] બાધ[૯] સ્પિતમ[૧૦] જરથુશ્ત્ર,[૧૧] વીસ્પ[૧૨] દ્રુક્ષ્[૧૩] જનાઇતિ,[૧૪] વીસ્પ[૧૫] દ્રુક્ષ[૧૬] નાષાઇતિ,[૧૭] યથ[૧૮] હઓનઓઇતિ[૧૯] અએષાંમ[૨૦] વચાંમ[૨૧] (૧૨) અઓઇ[૨૨] તે[૨૩] અઓઇ[૨૪] તન્વો[૨૫] દધાઇતિ,[૨૬] અઓઇ[૨૭] તે[૨૮] અથઉરૂનેમ[૨૯] જનાઇતિ,[૩૦] અથઉરૂનેમ[૩૧] યથ[૩૨] રથએશતારેમ,[૩૩] વીસ્પનો[૩૪] અસ્રુશ્તેએ[૩૫] નાષાતનાંમ[૩૬] અઓજંઘ્રહ.[૩૭] યો[૩૮] હીમ[૩૯] દસ્તે[૪૦] દારનેમ,[૪૧] યોઇ[૪૨] હસે[૪૩] અમેષા[૪૪] સ્પેન્તા[૪૫] હુક્ષથ્ર[૪૬] હુધાઓંઘ્રહો[૪૭] હમેરેથનાંમચિત.[૪૮] દએનાંમ[૪૯] માઝ્દયસ્નીમ,[૫૦] અસ્પો-કેહ્રપેમ[૫૧] આપેમ[૫૨] મઝ્દધાતાંમ[૫૩] અષઓનીમ[૫૪] યજમઇદે.[૫૫] (૧૩) આતરે[૫૬] વીતરે[૫૭] મઇધ્યા[૫૮] વીતરે[૫૯] મઇધ્યા[૬૦] વીગ્રઓત્[૬૧] જરથુશ્ત્ર,[૬૨] આતરે[૬૩] વીતરે[૬૪] મઇધ્યસચિત્[૬૫] વીતરે[૬૬] મઇધ્યસચિત્[૬૭] વીગ્રઓત્[૬૮] જરથુશ્ત્ર;[૬૯] યત્[૭૦] વંઘ્રહેઉશ[૭૧] મનંઘ્રહો;[૭૨] યત્[૭૩] અઇથ્યેજંઘ્રહેમ[૭૪] વચાંમ,[૭૫] ફ્રસ્પાવરેશ[૭૬] ફ્રાચ[૭૭] ફ્રમેરેથ્વચ[૭૮] ફ્રજાંથ્વચ.[૭૯] (૧૪) સતવત[૮૦] સતે-વત[૮૧] ઉતવત[૮૨] ઉતે-વત[૮૩] ઉત[૮૪] અપબરેનુત[૮૫] યથ[૮૬] બસ્તેમ[૮૭] ફ્વરનાંમ[૮૮] દએનાંમ[૮૯] માઝ્દયસ્નીમ[૯૦] નાષાતનાંમ[૯૧] અઓજંઘ્રહ.[૯૨] અષેમ વોહૂ ૧.**

(૧૧) અએ જરથુશ્ત્ર[૩]! ખચ્ચીત[૨] જાદુગર[૧] દેવ-જેવો[૫] માણસ[૬] માર-ખાધેલો-થવોજ-જોઇએ.[૪] અએ સ્પિતમ[૧૦] જરથુશ્ત્ર[૧૧]! જેમ-જેમ[૧૮] આ[૨૦] કલામોનો[૨૧] અમલ-કરતો[૧૯] જાય (તેમ તેમ) ખચ્ચીત[૯] ઘેરના[૮] તમામ[૧૨] દરૂજને[૧૩] મારતો-જાય,[૧૪] તમામ[૧૫] દરૂજને[૧૬] નાશ-કરતો-જાય[૧૭] (એવો) કોણ[૭] (છે)!

(૧૨) આએ,[૨૨] આએ,[૨૪] તારા[૨૩] તનનો[૨૫] કબજો[૨૬]-લેછે, આએ[૨૭] (દરૂજ) નાશ-કરનારાઓના[૩૬] જોશની[૩૭]-મારફતે તદન[૩૪] ના-ફરમાનીને[૩૫]-લીધે તારા[૨૮] આથ્રવનને[૨૯] મારેછે,[૩૦] આથ્રવનને[૩૧] તેમજ[૩૨] રથેશ્તારને[૩૩]-બી (મારે છે.)

(ઉપર ૧૧ માં ફકરામાં માગેલો તે શખ્સ છે) જે[૩૮] દુશ્મનોમાંના-કોઈની-બી[૪૮]-સામે તેને[૩૯] (એટલે આથ્રવન તેમજ રથેશ્તારને) બચાવ[૪૧]-તરીકે—જેઓ[૪૨] સારી-પાદશાહીવાળા[૪૬] તથા સારા-ડહાપણવાળા[૪૭] હફ્ત[૪૩]-અમ-શાસ્પંદો[૪૪-૪૫] (છે) (તેઓના પ્રવાહોનો સાહયો) આપેછે.[૪૦] માજદયસ્ની[૫૦] દએન[૪૯] સાથે (તથા) ઘોડાના-આકાર[૫૧] જેવાં મજદાએ-પેદા[૫૩]કીધેલાં અશો[૫૪] પાણી[૫૨] સાથે હમે એક-તાન[૫૫] થઇએ છીએ.

(૧૩) મારે-ખાતર[૫૮] જરથુશ્તએ[૬૨] "આતરે[૫૬]-ગુનાહ" (Sins of Commission) તથા "વીતરે[૫૭]-ગુનાહ" (Sins of Omission) ને, મારે-ખાતર[૬૦] વીતરે-ગુનાહ[૫૯] (Sins of Omission) ને તુચ્છ-કારી-કહાડ્યા,[૬૧] મારે-લીધેજ[૬૫] જરથુશ્તએ[૬૬] "આતરે-ગુનાહ[૬૩]" (Sins of Commission) તથા "વીતરે-ગુનાહ"[૬૪] (Sins of Omission) ને મારે-ખાતરજ[૬૭] "વીતરે-ગુનાહ"[૬૬] (Sins of Omission) ને તુચ્છ-કારી-કહાડ્યા[૬૮]-જે[૭૦] (ગુનાહ) વોહૂ-મનંઘહ[૭૧-૭૨] ને લગતો (છે), જે[૭૩] (ગુનાહ) કલામોમાંના[૭૫] નાશ-વગરનાને[૭૪]-લગતો (છે)—વૃદ્ધિને-લગતી-વરજીશી,[૭૬-૭૭] તથા યાદ-રાખીને અમલ-કરવા[૭૮] તથા ઉસુલના-સંબંધમાં.[૭૯]
(૧૪) ("યાતુ" તથા "દએવો-મશ્યો" જેવો શખ્સ) નાશ કરનારા-ઓના[૯૧] જોશની-મારફતે[૯૨] વૃદ્ધિઓને[૮૮] લગતી માજદયસ્ની[૯૦] દએનને[૮૯] બાંધેલી[૮૭]-હોય-તેમ[૮૬] સોગણી[૮૦] અને સેંકડો-ગણી[૮૧] ચાલુ[૮૨] અને ચાલુ[૮૩] વળી[૮૪] દૂર-ઘસડી-જાયછે.[૮૫]

(ઉપલા કરદા વિષે એરવદ મસાનીનો ખુલાસો)

આ કરદો જે "યાતુ જી જરથુશ્ત"ને નામે ઓળખાય છે તે સાત વખત ભણાવો જોઇએ છે. જરથોશ્તી દએનમાં અવસ્તા માંથ્રના ભણતરોની જે એજમતી અસરો થવાનો ધ્વનીનો કાયદો સમજાવેલો છે તે ધ્વની (Vibration) ને કાયદે આ કરદાની અસર ઘણીજ જોરમંદ તથા ફાયદા કારક છે. ખાસ કરીને કોઈબી "યાતુ" યાને જાદુગર (Black Magician) જેવા શખ્સની જાદુઈની સામે ટક્કર ઝીલવા માટે આ કરદો

ઘણો એજમતી ગણાયલો છે. એની અંદર તમામ "ફ્સુષો-માંથ્ર" હોવાને લીધે બોલેબોલ તરજુમો કરવાથી આપણને ખુલો અર્થ તુરત સમજ પડી શકે નહી. પણ એ કરદાની સમજણ ટુંકમાં આ છે કે આત્મીક વૃદ્ધિમાં આગળ વધનાર શખ્સ જે "આશ્રવન" યા "રથેશ્તાર" ના દરજ્જાનો હોય છે તે શખ્સની સામે જ્યારે દરૂજીનો જોશ કુદરતી બેપણાને કાયદે આવે છે તે વખતે તે શખ્સના "કેહરપ" યાને બાતેન શરીરની અંદર જે સાતે અમશાસ્પંદોને લગતા "સ્તોત" યાને એજમતી કલામોની અસરો કે જે "સ્તોત" આ કરદામાં ખુદ આમેજ કરી લેવામાં આવેલા છે, તે કલામોનો ચાલુ ભણીને અમલ કરવામાં આવે તો આત્મીક વૃદ્ધિમાં આગળ વધનાર શખ્સના "કેહરપ"નો ખાસ બચાવ થતો રહે છે. આ કરદામાં ઘણી ભેદી બાબદોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલો છે અને ખાસ કરીને "આ-તરે" યાને "આ બાજુ તરફ વધારે ઢળેલા રાખે એવી કારદાની" યાને જે નહી કરવું જોઈએ તે કરવાને લગતો ગુનાહ (Sins of Commission) જે પહેલવીમાં "ફ્રેહ-બુતીહ"ને નામે ઓળખાય છે તથા "વી-તરે" યાને "યજદી પ્રવાહોથી ચાલુ વધારે ને વધારે દૂર રાખે એવી કારદાની" યાને જે કંઇ કરવું જોઇએ તે નહી કરવાને લગતો ગુનાહ (Sins of Omission) જે પહેલવીમાં "અઈબી-બુતીહ"ને નામે ઓળખાય છે તે બે જાતના ગુનાહોથી રૂરવનની વૃદ્ધિમાં "મીશ્ર" યાને વીચારને કાયદે તથા "માંથ્ર" યાને શબ્દ ઉચ્ચારને કાયદે જે ખલલ થાય છે, તેમાંથી ચાલુ બચવાને માટે આ શ્રેષ્ઠ બુલંદ કલામો આપવામાં આવ્યા છે. જાદુઈ અસર ધરાવનારા "મીશ્ર" તથા "માંથ્ર"ને લગતા "આ-તરે" (Excess) તથા "વી-તરે" (Deficiency) ગુનાહોની સામે મજબુટ બચાવની ઢાલ તરીકે ધ્વની યાને માંથ્રની અસરો (Vibration-Colours) ચાલુ "કેહરપ"માં રાખી મુકવા માટે આ "યાતુ જી જરથુશ્ત" નો કરદો બુલંદમાં બુલંદ, ઉત્તમમાં ઉત્તમ છે એમ ધ્યાનમાં રાખવું, અને આ કરદાની અસર "કહેરપ"ને "પત-માન" યાને મીજાંન (The Golden Mean) ઉપર રાખવામાં ભણનારની અશોઇના પ્રમાણમાં મદદગાર થઈ પડે છે.

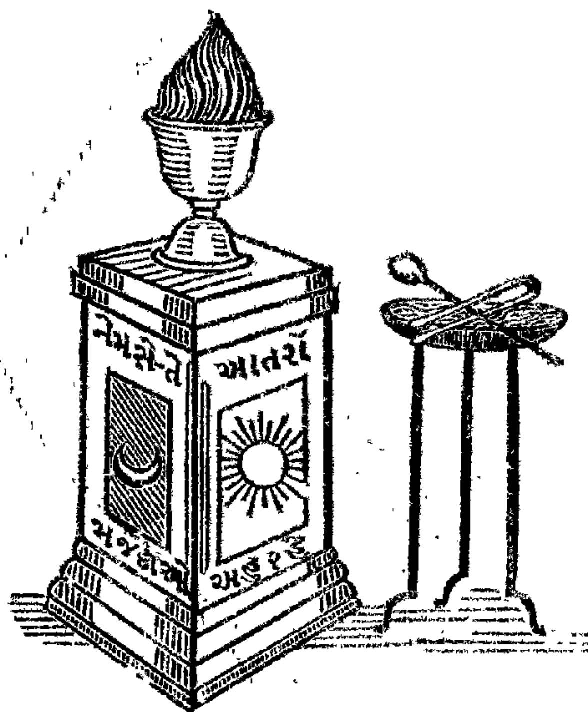
(એજ પ્રમાણે બેહેરામ યશ્તના કરદા ૧૯ મા ના ૫૯ મા ફકરાનો તરજુમો બોલેબોલ નીચે આપવામાં આવે છેઃ—)

(કરદો ૧૯ મો) (૫૯) **વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] અસાનેમ[4] સિધૂઇરે[5] ચિથ્રેમ[6] અબરે[7] અહુરે[8] પુથ્રો[9] પુથ્રા-**

ઓંધ્રહો[૧૦] બએવરે-પતયો,[૧૧] અમવ[૧૨] આસ[૧૩] વેરેથ્રવ[૧૪] નાંમ,[૧૫] વેરેથ્રવ[૧૬] આસ[૧૭] અમવ[૧૮] નાંમ.[૧૯]

(૫૯) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરામ[૧] (ઇજદ)ને હમો વખાણીએ[૩] છીએ. અહુરમજદ[૮] એક તીક્ષ્ણ[૫] "ચીશ્ર"[૬] એટલે બીજ હથયાર[૪] તરીકે (મને) બખ્શેશ કરે[૭]—(જેથી) ફરજંદ[૯] તથા દશહજારગણી-સાહેબી[૧૧] ધરાવનારા ફરજંદો[૧૦] (થાય)—(જેઓ) ફતેહના[૧૪] નામ[૧૫] સાથે હીમત-વાળાં[૧૨] હોવાં જોઇએ,[૧૩] અને હીમતના[૧૮] નામ[૧૯] સાથે ફત્તેહમંદ[૧૬] હોવાં જોઇએ.[૧૭]

નેમશ્ચે-તે
આતરશ